

Atuagassiami KALAALAQ-mi qulequttat: 1981 – 2018.

Kal. Nr. = Atuagassiaq “Kalaaleq”
Nalunaarsuisoq: Hans Jonathan Petersen.

Kalaaleq-mi nutaannginnerusuni allaasitoqqamik allassimasut uani
allattaasitaaq atorlugu ujartorneqarsinnaapput.

1-0. Kal. Nr.05-2008 qup.27.

Ikinngutit maliinnarlugit ikinngutit assanni toqusarput. Aqqusinnermi allami seqqortoq tarneq naggammik anersaarpoq allat kammaasa saanni. Meeraagaluq akerartortoq assani annaasarai piffissaq qaangiutsinnagu, sinattorli qaangiuttaraaq piffissaq nallertinnagu.

100-liisussaagaluq.: Kristen Poulsen, Kalistat. Kal. Nr.12-2010 qup.7.

Hal.: Ajoqi Taalliorloq Kristen Poulsen “qimataqarsimavoq toqup artugaanik, tassa tarnimigut inerititaminik... / Suliai. / Allaaserisaqartarpoq. / Naggataa.

14-inik ukiullip oqaluttuaarialaa: “Inuulluarit anaanaga”. Kal. Nr.03-2006 qup.11.

Oqaluttualiorloq: Ulunnguaq Markussen, Uummannaq.

Niviarsiaraavunga 14-inik ukioqarlunga. Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annerit ilaanni najugaqarpugut, ataatamalu angajoqqaavi illoqatigalugit.

-”Iliveq ammavoq

Qaaqqusilluni,

Inuunera tamaanga

Kipeqqulersimallugu.

Misigisassakka ajortup

Tiguareersimammagit,

Timiga nunamut

Assaateqqulereerlugu.”

Igalaat saanni issiavoq niviarsiaraq manittortuinnaalluni. Ipaassaammat anaanagigaluami taalliarisimasaa angummi sinittarfiani nassaarisimasani atuarlugu, uteqattaartuarlugu igalaat saanni qiajuarsinnarpoq. Arnaa ukiut marluk matuma siornagut imminorsimavoq, imminorneratalu kingorna Sara angunnilu angummi angajoqqaavinut nuussimapput. Sarap paasinngisaannarpaa sooq anaanani imminorsimanersoq. Angutaatami apersoraluartoq anaanami imminornera pillugu akiumannngisaannarpoq... / “Aap uanga inuunera taamaattussaasimavoq”. Anaanagigaluami iliviata eqqaani qullini kuuttuartut allarteriarlugit Sara arnani inuulluaqqaqa: Qujassutissakka ilivermut ilissavakka, naasunnguatut isikkullit ilinnut pigitakka. Inuulluarit anaanaga!

15.11.1982-mi pitserarsiorneq (Birgithe Platou) Kal. Nr.03-1983 qup.9.

Ataasinngorneq novemberip 15-ianni Ammasalimmi piterarpoq. Piteralernissaa ulluni marlussunnik sioqqulluguli neriorsortereersimavugut. Ammassalimmi sapaat 14. november piteralissasoq sakkortuumik, sapaatiugaluarmalli sila alianaak aniuminaq. Sunaaffali ataasinngornermi piteralerpoq. Ullaap tungaa ajorpallaanngilaq, sunaafa aggersoq! Uvalikkut marluk qaangeraa pisiniarfiliarluta anivugut, aniniariarluta illutta

uiarniarneratigut qangali tingitaarikatappugut. Uteriarsinnaajunnaareeratta pisinniarfiup tungaanut ingerlanialerpugut aammami oqqumukaarlutalu atsinnerusumut pigutta sakkortuallaarnaviangimmat. Pisinniarfiup tungaanut ingerlavugut tukernersuinnaq aammami ammukajaarsuugami. Pisinniarfik tikileratsigu taanaqa inoqanngippallaartoq matuani silarlermi allagartaq atualeriallaripput: ullup qeqqanut matuvugut sila pissutigalugu. – ila ajjaa, sunaaffa persuarsioraluttualerama....

1600-kkunni oqaatsitsinnit nalunaarsukkat taakkualu takutitaat. (all. Proff. Robert Petersen) Kal. Nr.08-1996 qup.9.

Aallaqqaasiut. Una allaatigisaq 1995-imi upernaakkut Nuummi peqatigiiffik Kalaallisut Oqaatsivut ataatsimiititsisoq oqalugiaatigaara, immikkut allanngikkaluarlugu assersuutissat takutittarlugit.../ Nalunaarsukkat siulliit./ 1654-imi avalaassanit nalunaarsukkat./ Resens Atlasimi oqaatsitsinnit nalunaarsukkat./ Allattukkanit takusassat pingaarnertit./ Nipit qanganisarpaluttut.

1600-kkunni oqaatsitsinnit nalunaarsukkat taakkualu takutitaat. Nanginnera 2. (all. Proff. Robert Petersen) Kal. Nr.09-1996 qup.3.

Kleinschmidt "ss"-ia, /r/ issulittoq allallu qanganisarpaluttut. / Qavappallaatit. / Oqaasersiat. / Misissorneranni aallaaviit.

1750-imit inoqarfilersorneq: Ukiut nalliuttorsiorfissat qalliartortut. Kal. Nr.02-2014 qup.5.

Hal.: Kalaallit Nunatta oqaluttuarisaanerata ilaa "naalagaaffinngoriartuaarneranik" imalik soqutiginnittut paasisaqarfigerusulersarpaat.. / Niuerneq unitsillugu – nangeqqillugu?. / Niuernerpup aaqquissuunna nutaq. / Naalakkersuinnikkut tunngaviit. / Niuernikkut ajornartorsiutit. / Aaqqiiniutit. / Suleqatit. / Kalaallit nuttartuarnerat. /

1782 Kangaamiuni juulli. Kal. Nr.12-1998 qup.17.

Allaatigisaq taanna JUULLI 78-imit tigusaavoq. Allaatiginnittuuvoq Peter Egede.

1800-kkunni ilisimalikkat.: Kalaallit kalaaleqatiminnik ilisimasaat. Kal. Nr.05-2006 qup.20.

hal.: Taqorlooqqajaasarpaa kalaallit 1721-p 1900-llu akornanni inuusut sinerissami inuiattut siaruarsimanertik aammalu naggueqateqarnerminik ilisimassaqaqarnersut. / Avannersuarmit Suersarlu. / Akilineq. / Akilinermit tunngasut allat. / Adam Bek. / Tunumiut. / Suna paasivarput.

1881 – 7.maj – 1981. Kal. Nr.03-1981 qup.1.

(Jonathan Petersen) Ukiormanna ullormi taaneqartumi organi inuuginnarsimaguni 100-nik ukioqalertussaasimagaluarpoq. Angutip taassuma organist Jonathan Petersenip kalaallinut qanoq sunniuteqarsimatigalunilu iluaqutaatigisimassusia – sulilluni taamaalluni – qujassutiginiarlugu qangali pilersaarutaagaluarpoq malunnartitsiniarluni atuakkiuunneqarnissaa, naallu assigiinngitsutigut suliniarneqaraluartoq taamaattorli tamanna naammassineqanngitsoorpoq....

1900-kkut aallartinnerani Kalaallini anersaakkut eqeersaanerup ikinnera qaminneralu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2001 qup.5.

Inooqatigiit akornanni inuit katerisimaarnerini oqaloqatigiissutigineqartartut inuit eqqarsaataasa sumut sammiveqarnerinik takutitsisarput. Eqqarsaataasa tamakku

allanneqarsimappata inuttaat nipangeraluaraangata allaatigisaasigut pingaartitaat nipangertanngillat./ Christian Wilhelm Schultz-Lorentzen./ 1800-kkut affaanni kingullermi pissutsit. / Ukiut 1800-kkunni 1900-kkunnut nikinnerata nalaanni nunatsinni pissutsit. / sunaana pisuusoq? / Schultz-Lorentzen./ Niels Lyngep nalunaarutaat.

1900-kkut aallartinnerani Kalaallini anersaakkut eqeersaanerup ikinnera qaminneralu. (Nanginnera. 2.) (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-2001 qup.4.
 Klimap pissaqarnitsinnut sunniutai. / Isummanik aalaterilerneq. / Stephen Møller peqatigiinniallu aallarnersaanerat. / August 1908 / Sooruna? / Pisimasup uagutsinnut kalaallinut 2000-kkut aallartinnerani inuusunut sammisortaa./ Nukissaq sumiippa?.

1900-kkut ukiuni siullernit: Juullilersumi qallunniartarnerit ilaat. Kal. Nr.12-2010 qup.15.

Allagaq una Narsarmijit aviiseeraani Nuunnguami 1967-mi saqqummersumi ittorigaluarma Josva Simonsenip allagaa nuannaralugu Matumuuna ilannguppara. Allaqqiisoq Aqqaluk Simonsen.

1908-mi Nordpolimut annguteqqaanniunnermi pisimasoq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-1999 qup.9.

Taamani pisimasut erseqqisalaariartigik. / Inuutersup oqaluttuaa.

1921-mi kunnigikkusiornermit. Tikeraarfigisat nuannisarsimaqaat. Kal. Nr.06-07-2013 qup.15.

Hal.: Upernaaq manna maaji qaammataagaa Nuummiut ilaannit uillarnermit Juliane Petersenimit sianerfigitippunga ukiunik akunnaatsuliinnerminut atatillugu ataatagigaluami Saarlormiup Lars Egedep kunngi Christiaat Qulingannit akissarsisineqarsimaneranik oqaluttuussisumik,.../ Tikikkiartornerat. / Ualinerani pisut.

1921-imi umiarsuup "BELE"-p umiiarnera. (all. Ane Olsen) Kal. Nr.12-1994 qup.14.

Ukioq taanna Nunatsinni pisimasoqarfioqaaq. Kunngi Christian X (qulingat) ilaquattanilu nunatsinnut tikeraarput umiarsuani "Island" atorlugu. Umiarsuaq sorsuut "Fylla" ingiaqataavoq.....Taamanikkut Ane Olsen Kangersuatsiarmiuusoq qulinik ukioqartoq misigisaminik imatut oqaluttuarpoq./ Inuunerma ilaani naapitarisimasakka.

1925-mi umiuneq. (All. Mads Kreutzmann – Kangaamiut) Kal. Nr.08-09-2001 qup.15.

Atuagagdliutit 1941-42-mi saqqummersimasat kakkersakkat qupperartillugit naammattoorpara Kangaamiormiup maanna toqoreersimalersup oqaluttuallaqqissorsuup allaaserisimasaa ukiut 76-it matuma sionnatigut pisimasoq. Maase ima allappoq:

1926-mi ukiortaarsiortut. (Kikkunuku?) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.22.

Ukioq 1926 immikkut taasassartaqarunannigikkaluq taamaattoq Aasiammiut ilaasa ikinngutigiiit nalliortorsiorsimavaat.

1927-mi inunngortut ilaat – pilluaqqussut. (Antonie Bisgård, Narsaq.) Kal. Nr.07-1987 qup.13.

Ukioq taanna majip 3-ne aallarpugut kipparluta, ataatama Paulus Enoksenip umiaanik, ilaqtariiginnaalluta. Ukuuvugut: Aniga angajulleq nulialu, taamanikkut pingasunik

paneqartut, angajukkut taamani marlunnik paneqartut, taava anikka marluk taakku taamani suli nuliaqanngitsut, angajora tullera soorunalumi uanga...../ Tamatuma kingornatigut Tukingasoq takussaarsimavara, aatsaat ukiut 50-it taamangarnit qaangiunnerani. Sunaaffa nunakinaarnialerakku. Taamaniliuna 1927-mi inunngortoq piniariga. – taamani 1927-mi aasiit nikkorpassuaateqarpugut, ilai panereersut allat suli panerluannngitsut...

1930-kkunni pisut siumukkat: Takunnittoq – Peter Dalager. Kal. Nr.11-2016 qup.23.

Hal.: 1934-mi kalaallit inuusuttut Danmarkimi ilinniartut 50-t missaanniipput. Ilagaat Peter Dalager Danmarkimi højskolini marlunni piffisani assigiinngitsuni ilinniartuulluni....

1934-mit maannamut: Ukiut ingerlapput. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq.) Kal. Nr.06-07-2018 qup.24.

1934-imi inunngorpunga, 1941-imi atualerlunga 1948-milu apersortillunga. Alliarorpunga piniartut akornanni, qajaq umiaasallu nunaqarfinnguatsinni kisimik angallannermut isumalluutaasut. apersortereerama nunakkut pinialunneq aallartippara, qajaqannginnama. taamanikkut qajartaarnissannik naatsorsuuteqarluinnaraluarlunga ataatap qajartaarnissara naatsorsuutiginnilaa. tamanna erseqqippoq ataata aperiganni ima isumalimmik oqarmat, isumaqarluni ukiorpassuunngitsut qaangiuppata qajaq piniutitut atorunnaareersimassasoq..... / Ukiuni makkunani 1945-p 1950-illu nalaanni inuusut sutut annernartorsuartut tusangiasaarutigiualerpaat Danmarkip Kalaallit Nunaat nunasiaatigisimagaagooq. Paasinngisaannarpara sunarsuaq taama annernartigisimanersoq nunasiaateqarnermut tunngatillugu..... / Kikkut tamarmik angerlarsimaffeqarput, kiassarnera qaammaqqusersorneralu isumagalugit. Kiassarnermut qaammaqqusersornermullu akiligassanik nalliuttoqartanngilaaq...../ Ilumoorpoq kalaallit arlaqalerput millionærit, taamatuttaaq kalaallit arlaqalerput allaat angerlarsimaffeeruttut, piniartutut inuuniuteqartut tamaviaangaarlutik akiligassaminnik isumaginninniaraluartut naakkittaannerpaamik iliorfigineqalerput ”ooriuteqanngikkuit najukkat piaarnerpaamik qimaguk!...../ Niuvertorqarfiimmi tamarmik aalisakkeriveqarput. Nunasiaateqarneq taaguutaannarnngorpoq, kalaaleq nunamini siuttuulerpoq, alianarli kalaallip kalaaleqanni inussiaatigilerpaa.

1950-ikkunni pisimasumernit.: Pisuni eqqaamasat ilaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen). Kal. Nr.08-09-2006 qup.11.

Ikuallattoorneq. / Nersussuit qimarratigalugit. / Danmarkimut apuunniaasaarneq. / Ullut nuannersut.

1950-ip kingornagut inuiaqatigiinni allannguutit tamatumalu kingornatigut oqaluttarnitsinni allannguutit. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.09-1995 qup.4.

Februaarimi Nuummi Peqatigiiffik Kalaallisut Oqaatsivut ataatsimiisitsisoralugu oqalugiaat.: Ilaqutariit iluanni: 1950-ip kinguninngua nunatsinni allanngoriartorneq tamanna tikillugu kigaatsuinnarmik ingerlasimagaluartoq sukkatsippoq. Suliffissuit atorlugit aalisakkerineq aallartippoq, inuillu nutsernerat aallartereeramat sumiorpaluutunik assigiinngitsunik atuisut akuleriinnerulerput. Inuit assigiinngitsunik sumiorpaluutillit sanileriittalerput, qitornaallu pinnguaqatigiittalerlutik..... / Inuiaqatigiinni: 1950-ip missaani kalaallit – qallunaallumi nunatsinniittut – nunasiaataanerput ”siumukarne” –rullu kigaatsumik ingerlanera qatsuppaat. Allannngornissaq kissaatigineqarmat suliffissuit atorlugit inuuniarneq ingerlalissaaq, ikittuunngitsullu isumaqarput kalaallit oqaasii inuianni suliffissuaqarfiusuni atorfigissaarusuttunut naleqqutinngitsut. Qallunaat oqaasii qaffassarniarneqassapput, politikerillu ilaasa kissaatigaat qallunaat oqaasii ulluinnarni

atorneqalissasut, allaat tamanna kalaallit oqaasiinik akeqassagaluarpalluunniit..... / Nipit immikoortitat ikiliartulernerat: Kitaata qeqqamiut oqaluttarnerat nipisiornermiit isigalugu nunasiangornitta nalaani allanit qanganisarpalunneruvoq, taamanimiilli allanngoriartulerluni. Nalunangitsumik tamanna nipinik "iioraaner"-mik aallartippoq, tassa nipit assigiinngitsut sanileriikkaangata aappaata appi "iisarlugu" nipi ataasiinnangorluni sivitsorsimasoq. Nipit tamarmik immikkut tusarsaasimagaluit /ai/ aamma /au/ tamarmik (aa)-mik taaneqartalerput, taamaallaat oqaatsip naanerpiaani /ai/ amiakkuulluni.....

1950-ip kingornagut inuiaqatigiinni allannguutit tamatumalu kingornatigut oqaluttarnitsinni allannguutit. (All. Robert Petersen) (Nanginnera 2.) Kal. Nr.10-1995 qup.6.

Meeqqat oqaasii: Meeqqat oqaasinikkiartortarnerat Lise Lennert Olsen-ip samminikuuaa, malugalugu oqariartaatsit aalajangersimasut atuleqqaartaraat, taakkulu ilaartortarlugit oqaaseqatigiinnik oqaluttuarpaluttunik, apeqqutinik, tunngavilersuutinik, kiisalu patsisissaasinnaasunik. Tamakku atorsinnaalernerata maitsigigajuppaa meeqqap ilikkakkani tunngavigalugit misiligaalernerata. Tamanna meeqqap atuartorngornerata nalaani pigajumat tamannarpiaasaaq atuarfimmi kalaallisoortitsinerup millineragut eqqorneqartoq. Atuarfimmili aamma allanit aporfeqarpoq, tassa atuffarlunnermik..... Taaguutit arlariinnik oqaasertallit: Taasariaqartoq siulleq tassaagunarpoq aqqit pingaartumik nunat inuillu aqqi, tamakku atornerqarnerata allannguutaa pissuseqarunarpoq marlunnik oqaasertaqarlutik atiusut atertut ataatsit isigineqarnerat sakkortunerulersimammatt. Suli 1930-p missaa tikillugu atornerqarpoq. Soorlu "oqaluttuaq Quvdleemik"-mik allaatigisaqartoq ima taasaqarsimasoq: "Ilimaname avangbardlerme"; ullumikkulli tusartagarput imaappoq : "Upernavik Kujalleq". ..... / Oqaatsinut udvalgi - oqaasiliortut - Allattaasitaaq: 1950-ikkunni landsrådip Oqaatsit pillugit taatsimiititaq pilersippaa suliasaritillugit inatsisini oqaatsit atornerqartut misissornissaat, aammalu allattaasit annikitsumik allannguutissaanik siunnersuuteqarniarnissaq. Taamanimi takorloorpaat allaaseq ilikkaruminartunngortinneqarsinnaasoq nagguissiornermik tunngavia pigiinnarlugu nagguinni "allannerit nipaqqanngitsut" sukkassutikkunnik taarsersoraanni..... / Oqaatsinik pingaatitsineq ataqqinninnerlu: Massa akerlianik oqartoqartaraluartoq namminersornerulernitta kingornagut qallunaat nuntsinniittut ikilipput, kisianni tikisitat nunatsinniittarnerat siviunerulerunarluni. Tamatumunnga rakussutissat ilagaat atuarfinni klassini annerusuni qallunaaqqat amerlanerulernerat. Per Langgård-ip Nuummi misissuineragut malugineqarpoq meeqqat anitsiarfinni assigisaanilu kalaallisut oqalunniarnerujussuannortut. Illoqarfinni allani meeqqat kalaallisut oqaluttuunngitsut ikinnerungaatsiarput..... / Eqikkaaneq: Qularisariaqanngilaq nunatsinni nutarterinerup kingunerisa ilagigaat aatakkut, angajoqqaat qitornaasalu piffisaq ataatsimoorfigisinnaasaat qileqarneruleqimmat, taamaattumillu angajoqqaat aatakkullu meeqqanik naqqissuisarnerat taaguutinillu kalaallisuunik tunioraasuunerat periarfusalussilluni. Taamaattumik tupinnanngilaq tamatuma nalaaniit oqariartaatsit qanganitsat tunngveqaraluarlutik attanneqartuarsimasut allannguuteqarnerat annertummat. Aamma tamatuma nalaaniit kalaallit kinguaariit pingasuugajullutik ataatsimoornerat allanngorpoq. Børnehaveni meeqqat mikisut immikkuulerput....

1961-imi assilisaq, Kikkummakku? Kal. Nr.10-2014 qup.6.

Hal: Aasaq sulinngiffeqarnerma nalaani atuakkanik qangali naqereersimasunik tuniniaaviit ilaat alakkarterlugu Kalaallit Nunaannut tunngasinnaasunik ujarlerninni siumorpara Nuummi niuertarfiusimasut ilaata Ole Varehusip 1976-imi ukiunik 25-inngortorsiorneranut atatillugu atuakkiannuaq.

1982-mi utoqqaat ataatsimeersuarnerminni imatut oqaseqaateqarput. Kal. Nr.07-1990 qup.2.

Utoqqaat Sisimiuni ataatsimeersuartillugit radiukkut tusarliunneqarpoq Nuummi suliffissuarmut tulaassat saarulliit 100 tons sinnerlugit suliarineqarsinnaannginnamik igiinnarneqarsimasut..

1994-imi Kangerlussuarmi umimmanniarneq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1995 qup.10.

1994-imi martsii qaammataagaa Maniitsup kommunianeersut Angutit arfineq pingasut Kangerlussuup illoqarfittaaniit aallaaveqarlutik umimmanniartitaapput. Umimmaat 200-it pisarineqartussaapput. Tamanna Namminersornerullutik Oqartussat aaqqissuussaraat./ Piniarnerup aaqqissuussaanera./ Piniarfik./ Pilattarfik./ Paasisat misilittakkallu./ Umimmaat qiviulerisut. /Umimmaat neqaannaat pillugit piniarneqarput./ Marie Heilmann ima oqaluttuarpoq.

1994-ip aasaani Ammassalik 100-iliilluni nalliutorsiussaaq illoqarfik tunigaanni... (all. Otto Sandgreen Kal. Nr.03-1994 qup.6.

23.december 1938. (Nikulât Fly Petersen) Kal. Nr.06-1982 qup.11.

Sianeerakasik ilinniartunut itersaatigineqartartoq sianertinneqalerpoq, qassinngorami? Aperisoqarpallappoq, arfineq-marlungorpoq, uffa joorlimut atuannigiffeqarluta taama makiaartigisariaqarpugut? Siniffilli ivigarsuarnik immikkamik madrasedartup qipiullu meqqunik imallip kialaarnersuata ilorrisimaartitsinera tassunga killeqarpoq. Taamani Aasianni efterskolimi ilinniartuuvugut, aqagumullu joorlertussaamat siniffimmit qullermit natermut pissikkama, alukka qangali nillaallak....

80-inik ukioqalerninni. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-1995 qup.4.

Tunissutisiakka "akimarnit," tassa peqatigiiffiit "Kalaallisut Oqaatsivut" Kattuffiata atuagassiarfik "Kalaaleq" aqqutigalugu (tamanut oqarneq (ajornarunangilaq) tunissutaat, atuagassiaq "Kalaaleq 1993" ataatsimut kakkersagaq qeratasuumik qalligaq. - qujaniaqaanga. Atuagaateqarneq allatulli assigiinngitsunik misigiffigisarnarpoq. Atuakkat "oqimaatsut" - tassalu atuagaviit ima imalu amerlatigisunik quppernillit ilaanni oqimaagileraangakkit, taava naatsunnguakkuutaartunut saakkumasarpunga, tassalu "Kalaaleq" taamaattukkuutaanik imaqarmat nuannarilluinnarpara.....

-gaanne / gáine (All. Robert Petersen) Kal. Nr.11-1985 qup.1.

Allattaasitoqqamut ilinniusiorniannigikkaluarpunga arlaannili eqqartortillugu kissaatigineqartoq eqqartulaarniarpara tassa qangatut allatsilluni qanoq ilinerani atorineqartartoq "-gaani", qanorlu ilinerani "-gaanni".

Aa, alianaak (Taall. Mads Hendriksen) Kal. Nr.07-2000 qup.9 Taallaq.

Aaffarmi inuuneq, Siorartalimmi aaseqataasarnermit eqqaamasamerngit. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.05-2013 qup.22.

Siullermeerutigaa. / Aaseqatit. / Timmut. / Sinittariartarfiit. / Unnuk siulleq. / Nerilugassaqartarput. / Iluatsitsisarneq akerlialu. / Tikinneqarpugut. / Ikiuiartorpugut. / Nunarsuuaq siaararaaq. / Barsaq. / Ataataga ilaasoq. / Tusaamasarsorneq. / Qasulerneq. / Inuttusinaarnaq. / Soorluli isigalugit.

Aalajangerpaa imaluunniit aaliangerpaa? Aulajangerpâ imaluunniit auliangerpâ? (Jakob Lyberth, Kangaamiormiu) Kal. Nr.04-1985 qup.12.

Ullutsinni atuakkiat ilaanni ilami atuagassiani aamma atuarluni ilaanni naammattuugassaasarpooq oqaaseq ima allanneqarsimasartoq: "auliangerpâ" imaluunniit allattaaseq nutaaq atorlugu: "Aaliangerpaa" oqaaserlu taanna atorlugu taasisarnerit assigiinngitsorpassuit allassimasarput soorlu imatut: Aaliangigaq, aaliangersarpaa, aaliaappooq, aaliavoq. Il. Il. Nunatsinni aviisit annersaat Atuagalliutit aamma Sermitsiaq allariaatsimik taamaattumik aamma atuiffiusarput, tamatiguunngitsumilli. Tamatumunnga pissutaasimagunarpoq suleqataasup allaatigisanillu suliarinnittup oqaatsimut tassunga qanoq allariaaseqarnera.

Aali Danmarkimi. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.03-1998 qup.3. Filmi "Qaamanerup uummataa" Pillugu.

Aalisagaq nunatsinni qaqtigoortoq. Nineriaq. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq) Kal. Nr.02-2013 qup.10

Aalisariut nutaaliaq. "Naatsumik oqaatigalugu malinnaarusukkatta". (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.12-2016 qup.33.

Ukiorparujussuarni aalisariutinik nutaanik angisuunik maani takusaqarsimanata kiisami ukioq manna aalisarluartortatta ilaat pisaarpoq "Angajoor"-mik atserneqartumik. / Aalisariut periarfigissaartoq. / Saarullinniutaannaangilaq.

Aalisartup takorlugai. (Ole Alaufesen) Kal. Nr.01-1982 qup.17.

Aasarisseruttortoq silagissuaq qatsunganersuaq umiatsiaarannguamik aquuterallimmik aallarpunga aalisarnialaarniarlunga, nutaannguamik saarullinnguamik nerisassarsinniarniarlunga.....Isigileriarakku takorluulerpara taamani 1946-mi amerikamiut timmisartuat imaanut mittartooq siullerpaamik Thule-mut tikimmat....Thule-miileriaratta upernariartuaarsuaq aasiit silagissioraqaaluta ullut ingerlapput, uagullu KGH-p iluani suliasagut takornartarinngisagut.....oqariartortoq arpaannaq tikiuppoq, timmisartorsuarooq samunga Uummannap avataanut imaanut nakkaqaaq.....Unnuleriannguallartoq aarimmi Uummannaminngaaniit nuinnaqaat, sorsuutingaatsiarsuaq kingornanilu sorsuutipiluunersuaq, aammalu kingornani aqqartartorsuaq....Aqaguani akitsinni kujatitsinni Pituffiup sissaani aamma nunnigussissussuaq tunummut avammullu uteqattaartoq, tassagooq nunamik uuttortasut, sunaaffa tassa timmisartut mittarfeqarfissaanik (Thule-base) sanallutik aallartinnialeramikku.

Aalisarnerup iluani. (Aalisarnerup iluani?) Aalisagaq tusaamasaallualersooq. Kal. Nr.11-12-2013 qup.31.

Hal.: Aalisagaq "Avaleraasartooq" qallunaat taasagaat "makrel" Kjer & Rasmussenip ordbogianni nalunaagaavoq... / Paasissutissartai. / Tunumi misileraalluni aalisarnerqarnera.

Aallaarsimaarnilersarneq: Piffissagallartillugu inuuneq nunannaarutigisariaqarpoq. (All. Efraim Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.06-2003 qup.17.

Ullorsiutinit tigulaakkat. 1993-imi 17. Juli Maniitsumiit utoqqaat Kangerlussuarmut aallaqaagut.

Aamakorsuit – aamakkorsuit. (all. Ulrik L.G.F. Rosing, Paamiut) Kal. Nr.05-1994 qup.11.

Oqaaseq ippigisartagara atorneqariartuinnaalinnuatsiartoq...

Aammalu sumiorpalussutsimut tunngasumineq. (all. Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.08-1987 qup.9.

Kalaaleq nr. 6-1987-imi qupp. 4-mi Gerth Lyberthip allakkamini, ilanngussarisimasara isumaqatigisimallugu eqqaammagu qujavunga. Allagaatalu ilaa soqutigieriarakkuaasiit aasiit sumiorpalussuseq pissutigisimanerlugu? Maani Avannaani oqaatsitta ilaasa isumaannik paasinnittarnerput pillugu aammaarlunga erseqqissaateqalaarnarpunga. Qangarsuarli piniutitut tunngasut immikkuualuttortaallu tamarmik immikkut ateqartinneqarsimapput..../Napuisa.../ Ajalunaviikkut..../ Ajalunaviikkusikkat..../ Ajaluvoq..../ Aqullaarpoq..../ Aqussippoq..../ Aquittarput...../ Perlaaginnarsimasorooq...../ Aqullaaginnarsisoq..../ Kisiannili "Ajaluvoq" inummut tunngatillugu atunngilarput.

Aamalu sumiorpalussutsimut tunngasuminermut akissutimineq. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq.) Kal. Nr.11-1987 qup.8.

Jens Jensen Upernavimmiu qutsavigaara soqutiginnilluni oqaatsivut pillugit "Kalaaleq" allaatigisaasartut malittarilluartarsimammagit, aammalu oqaatsit isorisani isertuarani atuagassiakkut tassunarpiatq maalaarutigisarlugit apeqqutigisarlugillu, tamattami taamatut soqutigisaqartugut pisussaaffigilluinnaraluarparput tamakkunuunatigut qaammarsaaqatiginninnissarput isummagut illersinnarnagit aammalu oqaatsinik paasinnittarnitta ilapittuutissaannik nassarniaqatigiissalluta...

Aamma taakku: Ishi kingulleq. Kal. Nr.10-2009 qup.21.

Hal.: Atuagassiaq ilisimatusarnernikkut paasisanik ingerlassanillu imaqartitaq Illustreret Videnskab soqutiginaruaannartuuvoq. Normuisa ilaanni 12/2009-mi quppernerat ilisimatusarnerup oqaluttuarsartaanik imaqartitaq ilaanni siumorpara 1911-mi, ukiut 100-t matuma siorna San Franciscomi, Amerikami naalagaaffiit ilaanni Californiani, pisimasoq.

Aamuusersuaq. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1998 qup.13.

Taalliortoq nittarsaatinngitsoq / Oqaasertaliillaqqissoq. (Aamuusersuaq = AMOS Josef Isak Lars Amondson.)

Aappalaartorput. (Taall. Samuel Knudsen Erinn. Akaaraq Samuel Olsen) Kal. Nr.01-1998 qup.17. Taallaq

Aappalaartorput pinnerstit. (Taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.06-1999 qup.13
Taallaq

Aappalaartuvut. Seqineq – sanningasulik. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.06-1994 qup.12.

Aappariit Mina aamma Ib Overballe 50-ngorlugit katiffissiorput. Kal. Nr.11-1999 qup.12.

Aappaasoq Miinannuaq inuugami Storch-mik naggatilik Aasiammiuvoq 1930, 1. September inuusimasoq, aappaali Ib Overballe qallunaajuvoq,.../ Qaqortumut tikinneq./ Katiffissiorluni nalliortorsiorneq.

Aappassaanik qalleqqiut. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.07-1995 qup.3.
 Eqqaamaneqassagunarpoq 1994-imi Kalaaleq nr.1 qupperneq 13-mi ilanngutassiara :
 “Eqqiluitsoq – saligaatsoq – minguitsoq.” Maanna immikkoortiterineq taanna
 tunngavigalugu ilitersuusiaq taanna puigorneqalereersimagunarpoq-aasiit. Manna
 kingumut upernalerpoq, aqqusinermi illullu eqqaanni saligisut takussaalerput.
 Taamaattorli tamakkuninnga suliallit naammattoorlugit inussiarnersaaleraraat: “Aasiit
 eqqiluissarneq nalunarsivippoq, sukujuut apummit aagussuinnaleriarmata.”
 Puigortalerpaanaasiit oqaaseq “saligaatsuutitsineq” atussagaluararmikku. Tassami oqaaseq
 “saligaatsuutitsineq” isumaqarmat takujuminarsaaneq. -.....

Aaqqissuisoqarfik allanngorallarpoq. Kal. Nr. 08-09-10-2012 qup.3.
 Ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavarput ukiorpaaluit aaqqissuisorput, Kalaallit
 Atuakkiortut siulittaasuat, atuakkiortoq Hans A. Lynge upernassarli
 napparsimalersimammat maannalu katsorsarneqarnermi nalaani suliattoqqani
 aallussinnaajunnaarsimavai. Uagut kinguleruttuusugut ujariatseqaagut...

Aaqqissuisoqarfimmit: “Aallaartulerfik pissarsiorfik” Kal. Nr. 06-07-2014 qup.3.

Hal.: Taama erinarsuutitta ilaat versimi ilaanni oqaasertaqarpoq. Pineqarpoq
 ukiornissaanut allaat qaammat marsi ilanngullugu angummaassinnaasunik piliniarluni
 eqqanaarnissaq..... Oqartoqartarpoq inoqartoq “sulisinnaagaluarluni suliumanngitsunik,
 imaluunniit suliffissamik innersuuneqarluni ulloq ataaseq suliguni kingorna
 takkuteqqinneq ajortunik..

Aaqqissuisoqarfimmit: Aallakaatitat pitsassuit. Kal. Nr.05-2012 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaatta Radioata iluarsaanneqarnera 1958-imi inermat aallakaatitassiat
 tupinnaannartumik suliaanermikkut pitsaasut inunnit amerlanngikkaluanit
 suliarineqartarsimasut maannamut uppernarsartarpaat taamani piumassuseqarnerup
 angissua.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aaqqitassaq ajornartorsuaq. Kal. Nr.11-2014 qup.3.

Hal: Siorna Inatsisartunut qinersineq naammassiniariartoq qinersinerup inerneranik
 uparuartuineq sakkortoq aallartippoq, massa inatsisartut ataatsimiittarfiata silataanut
 illaatiginnikkiaqqusisut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aaqqitassarpasuit. Kal. Nr.06-07-2006 qup.2.

“Kunngip silatuup maannarpiaq ajornakusoorutit eqqarsaatiginnarnagit aammali
 pisinnaanini tamaat atorlugu siunissap annilaarnartussai pinaveersimaartinniartarpei.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aaqqitassat ilaat. Kal. Nr.06-07-2018 qup.2.

Hal: Qaammatit juunip juulillu nikinneranni tusagassiutini sammineqarpoq Sanami siniffiit
 arlallit “matuneqartut”, aammalu napparsimasut ilaat avalatsinneqartassasut.
 Oqaatigineqartut malillugit tamanna peqquteqarpoq sulisussaaleqinermik.
 Napparsimasunik paarsisut pisortallu akornanni isumaqatigiinniarnissat ukiup ilaani
 naammasseriigassaagaluit attorneqarsimangillat, peqqutigalugu KANUKOKA
 atorunnaarsimammat. Kingumut qiviaraanni kommunit atorunnaarsitsineq
 kommuneqarfiit tamarmik isumaqatigiillutik angusaat isumaliutigilluugaasimanersaq
 apeqquserumarpoq. Nungutinnissaanik oqalunnermi taaneqarpoq sulisartoqatigiit ilaasa
 peqatigiiffii akissarsiatik atukkatillu pilugit tassunga isumaqatigiinniuteqartartut.

Tamatuma soorluuna takutikkaa sulisartut peqatigiiffiisa tamakku isumaqatigiinniartarfissaat nutaaq isumagineqarsimanngitsoq. Taamaalerneru aatsaat paasineqalersutut taaneqassappat isumaqarnassaaq naalakkersuinikkut suliallit ilaat pineqartoq eqqartorneqarmat sinikataarsimasut.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Aasap qaangiunnerani kingumut qiviatsiarneq. Kal. Nr.07-08-2005 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aasarsiorluarisi. Kal. Nr.06-2003 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aasit taanna. Kal. Nr.06-07-2017 qup.3.
1954-imit manna tikillugu ukiut tamarluinnaqqissaasa eqqartorneqartunut pingaartitanut ilaavoq imigassaq. Kingumut maaji qaammat oqallisaqqeqaaq. Oqallisaanera kiisa qatsunnarsivoq, taannaavormi imertarlugu sungiuttoorlugu pinaveersaaruminaannerpaat ilaat inuppasuarnik pilerigisaq. Inoqarpoq imigassamik atuinngisaannartunik, pisariaqarfiatigulli pisisartunik illuminni pigiumallugu, qaquguluunniit ilassinnisutissat.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Ajornartorsiutit iliuuseqarfissaq. Kal. Nr.01-2010 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaanni naatsorsueqqissaartarfiup 2008-imit nalunaarusiai ukiortaap kinguinngua saqqummersut Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusiannik imalik atuarlugit radioavisikkullu tusarlugit siunissamut ernumaammernartunik imaqarput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Akinik qaffaaneq. Kal. Nr.12-2010 qup.3.

Hal.: Akit qaffakkaluittuinnarput! Aamma atuagassiamut matumunnga...

Aaqqissuisoqarfimmit: Allakkat arriinnersuat. Kal. Nr.02-03-2005 qup.2.

Hal: ukiup matuma aallartinnerani Atuagassiarput utaqqiluulilarlugu kiisami aprilip qeqqata...

Aaqqissuisoqarfimmit: Allakkat ingerlaniapiloornerisui. Kal. Nr.02-2006 qup.2.

Hal: Inuiaqatigiit ingerlaasiannik ilisimasallit tamarmik sallusuissutitut saneqqutassaannigitsutut isigaat nunap iluanni angallannerup sapinngisamik sukkanerpaanissaa.

Aaqqissuisoqarfimmit: Allatut ajornartumik. Kal. Nr.11-12-2013 qup.4

Aaqqissuisoqarfimmit ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavarput Atuagassiaq Kalaaleq normu 11 aamma 12 ataatsimut kattullugit saqqummersittariaqaratsigu.

Aaqqissuisoqarfimmit: Amigaat paamaarussaq. Kal. Nr.10-2007 qup.2.

hal.: Radio, Tv qarasaasiarlu piunngikkallarmata arlallit takorloorneq ajoqqoorpaat pigalugit iluarnersut ajornersulluunniit.

Aaqqissuisoqarfimmit: Angerpugut – taava. Kal. Nr.12-2008 qup.2.

Hal.: Ulloq novembarip ulluisa 25-at 2008 namminersorneq pillugu taasiviusoq qaangiuppoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Anguniagassat pingaarutilissuit. Kal. Nr.10-2014 qup.3.

Hal.: kalaallit Nunaat annertuunik ajornartorsiuteqarpoq. Pingaarnersaraat aningaasakilliorneq avataanut niuernerup ataasiinnarmik tunngaveqarneranik angisuumik apeqqusiisoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Angusaq kusanaq!. Kal. Nr.04-2014 qup.2.

Hal.: Apeqqutigineqarsinnaavoq kalaallit qanga allattalersimanersut. Tamanna erseqqissumik akineqarsinnaavoq oqarluni 1721-p kingorna Kuisinnissamut ajoqersukkat siulliit Atuarnermik allannermillu ilinniartinneqalermata.

Aaqqissuisoqarfimmit: Angutit nipangererat. Kal. Nr.06-07-2015 qup.2.

Hal.: Inuit naligisitaanissaannut tunngatillugu siunnersuisoqatigiit upernassaq manna nutaanik siulersuisulerneqarmata siulittaasortaap apersorneqarnera radiukkut aallakaatinneqartoq tusaallugu ukiuni tulliuuttuni suliniutissanik eqqartuina isumalluarnartoqarpoq soqutiginarlunilu. Siulittaasortaap Dorthe Korneliusenip apeqqutitut saqqummiussai uniffigiinnagassaangitsut ukuupput: "Sooruna angutit taama nipaatsigilersut, sooruna ilinniartinnit takussaarpiaarnaarsut?".

Aaqqissuisoqarfimmit: Aningaasarsiornerup eqqoruminaannera. Kal. Nr.11-2008 qup.2.

Hal.: Ukiut kingullit 10-15-it missaani nunatsinni aningaaseeriviit ilaanni pimoorullugu inuit kikkulluunniit pilerisaarneqarput pappiarat nalillit aktiat atorlugit aningaasaatiminnik erniortitsisinnaanermut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Aningaasarsiornerup patajaassusia. Kal. Nr.10-2017 qup.3.

Hal.: Naalagaaffinngornissamik isuma ukiuni makkunani nippalluinnarpoq isumaliutinillu arlalinnik qaffatsitsisarlu. Siumut takorlooruminaassinnaavoq Naalagaafik Kalaallit Nunaat qanoq aaqqissugaassanersoq, ilimanarporli naalagaaffittut allatulli iluarsaanneqassasoq. Pisariaqartitat suunersut paasiuminaatsikkaanni naalagaaffiit amerlaqaat qiviagassat. Naalagaaffiup sullissisui amerlalaarput, ministeriuneq tullu naalagaaffiup pisariaqartitai naapertorlugit amerlassusillit. Taakkua aningaasarpassuarnik atuisuusarput. Apeqqutaassaq Naalagaaffiup Kalaallit Nunaata ministereqarfiit suut atorfissaqartissanerai..../....Tamanna tunuliaqutaralugu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit ilaneqarnissaat pisariaqarpoq..../.... Taamaammat naalagaaffinngorneq siunnerfigalugu sulinermi pingaarnepaatut isiginiagassaavoq aningaasarsiornerup annerujussuarmik patajaallisarnissaa,.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Aningaasat sumit pissappat?. Kal. Nr.10-2011 qup.2.

Hal.: Nunarsuarmi naalagaaffiit arlallit nutaarsiassat malillugit aningaasarsiornerup ingerlanerliorput. USA-mi aqqusineq Aningaasarsiornerup qitiatut taaneqartartoq Wall Street akeliussutsimik takutitsivigineqattaarpoq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Aporfissat nungussanngillat. Kal. Nr.01-2006 qup.2.

Hal.: Ukiortaaq 2006 aallartimmat atuartivut, pisisartuvullu .....

Aaqqissuisoqarfimmit: Assigiinngitsut. Kal. Nr.08-09-2015 qup.3.

Hal.:Inuit arlallit nakorsiartariaqalersarput. Aasaq manna misigisannut ilaagujoq Danmarkimi napparsimmaviit ilaannut unitsiarneq. Misigisap isumaliutit arlallit uanni pilersippai ilaatigut napparsimalersunik misissueqqaarnermut tunngatilugu.

Aaqqissuisoqarfimmit: Asulersuaq?. Kal. Nr.06-07-2013 qup.2.

Hal.: Atuagassiami soqutigisaraarput Kalaallit Nunaanni inuit ukiut tamaasa amerliartuaarnissaat. Kisitsisit kingulliit Naatsorsueqqissaartarfiup suliai innuttaasut ukiumi 2040-imi qanoq amerlatigiumaarnernannik imalik najoqqutaralugit isulluarnangilaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Atuagassiamik matumangga soqutiginnillutik pisartagallit pisisartuvullu... Kal. Nr.01-2005 qup.2

Aaqqissuisoqarfimmit: (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.03-2003 qup.2.
Atuagassiap tungaaniit atuartivut nalliortorsuarmut pigaluttuarmut siumoorlugit

Aaqqissuisoqarfimmit: Atuagassiaq Kalaaleq ukiuni 25.ni Kal. Nr.12-2005 qup.2

Aaqqissuisoqarfimmit: Atuagassiarput Januarimi saqqummersussaq erinigiilillarlugu.. Kal. Nr.02-2004 qup.2

Aaqqissuisoqarfimmit: (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.02-2003 qup.2.
Atuagassiat saqqummertarneranut misilittakkavut amerliartorusaarput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Atualeqqaartorneq nuannertaqisoq. Kal. Nr.03-2018 qup.3.

Al: Inuiaat kalaallit nuannersumik ileqquisa ilagaat meeqqanik atualeqqaartorneq nalliuttorsiuutigisaratsigu. Taanna ileqqoq qanoq ililluni pilersimanersoq oqaluttuassartaqaraluassaaq, nalungilarpulli avataanit tikeraat takugunikku ileqqulersuutitut kusanartutut malitassatullu isigisaraat. Sooq? Imaammami, meeqqap ineriartornermini aqquusaagassaasa pingaarnersarimmagu siunissamat nammineq inuttutulisiliisussaammat...../ Meeqqat atuarfii kommunalbestyrelsinit akisussaaffigineqarput. Kalaallisullu oqaluttut ilinniartitsisut naak naammanngikkaluartuut taamaattoq pigaavut. Kuturitsinnik aallaaveqartumik atuartitsineq ilinniartitsinerlu suli nukittorsarnissaanut inissaqarluarpoq. Naggueqativut ilinniartitaaneq oqartussaaffiginngilaat ilinniartitsisunngorniarnelru nunaminni ilinniarsinnaanngilaat, uagulli Nunatsinni 1925-imili aaqqissuussineq nutaaq aallartimmalli atuarfik kalaallisut ingerlanneqartoq atuutilersimavoq. Ilinniartitaaneq seminariamiittoq tassaasimavoq oqartussaannngornissamat piareersarfiusoq kalaallillu ineriartornermi kulturimik nutaamik pilersitsivigisaat anersaakkut inuittallu kikkuunitsinnik ilisarnaasiisoq.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Atuarfitsialak – annilaartaat. Kal. Nr.01-2011 qup.2.
Hal.: Atuarfitsialak atulerami isumalluarfigineqaaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Avalagarneq. Kal. Nr.10-2009 qup.2.
Hal.: Kalaaleq nr.8-9/2009-mi apeqqutinngorlugu sammineqarpoq Kalaallit Nunaanni innuttaasut pillugit politikkeqarnersoq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Blok-p inikua. Kal. Nr.11-2012 qup.2.

Hal.: Blok P Nuummiittoq oktobarip ingerlanerani inummik ataatsimik ajutoortitsereerluni peerneqarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Demokrati iluamik atorneqarnerluni? Kal. Nr.11-2004 qup.2.

Inatsisartut Oktobarimi novembari ilanngutillaarlugu ataatsimiinnerat....

Aaqqissuisoqarfimmit: Eqqaaveqarneq aammalu. Kal. Nr.08-09-2014 qup.3.

Hal.: normup matuma siuliani atuartartutta ilaata Juana Petrussenip nassuiaatigaa plastikkimik atuinerput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Eqqissinartup nalaanut. Kal. Nr.12-2017 qup.3.

Hal.: Tassamiuna qallereersoq, inuppassuit qilanaarisaat ukiup taarnerpaaffiani qaamanermik ikitsisoq inunnillu neriuteqalersitsisoq. Meeqqat tunissutisiassaminut qilanaallaaraat kissaatigisaallu ikigatik, tamaasali pineq ajoramikkit pakatsinermut aqqutaa naanaartaraat, qujanartumilli puigupallattarlugu. Inersimasut ilaasa kissaatitik eqqorlugit tunineqarnertik oqiliallaatigisaqaat. Ilaasali neriugalugu tunissutisiassaq suussasoq aapparmut oqaatiginngisaq takkuttorlu isumartik uniorlugu pakatsilaararaat...

Aaqqissuisoqarfimmit: Eqqugaasinnaasut. Kal. Nr.03-2014 qup.3.

Hal.: Qaammatip marsip aallartisialernerani Nuup aqqusernini sanaartorfinnik takusassarsiorninni suliffissaqartitsinerup ilisarnaatai kivittaassuit sanaffiup saniani napasut assiliortorlugit matuma saqqaani takusassiarakka....

Aaqqissuisoqarfimmit: Eqqumiilaartumiilerneq. Kal. Nr.02-2015 qup.3.

Hal.: Qaammatip januaarip ingerlanerani aningaasarsiornikkut pissutsit tusagassiuutitigit tusakkat eqqumiigiummernartoqarlutillu nikalluallannartoqarput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Eqqumiitsuliortutut inuuneq. Kal. Nr.04-2011 qup.2.

Hal.: 1974-imi upernaakkut Oslomi hotelit ilaanni illusimatillunga Norgemiut aviisiisa ilaanni atuarpara erinarsortartoq tusaamaneqarlualersoq Københavnimut nuuttoq, periarfissarissat Norgimi pisinnaasaminit annerit tikikkusullugit.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kal. Nr.04-2003 qup.2. Eqqumiitsuliortut

eqqumiitsuliornermullu soqutigisallit allat atuagassiap matuma aallartinneranit naapereerpavut, kissaatigaarpullu suli amerlanerit ilisarilernissaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Erliguussineq. Kal. Nr.08-09-2016 qup.3.

Hal: Aasap matuma ingerlanerani tusagassiuutit ilaannik atuartartut aatsitassarsiornermut akuersissut oqallisigineqarnerannut tunngatillugu oqaatigisaasa ilaat atuarpakka. Piiiaanissamut qinnuteqartut nunat allamiut naalakkersuisunit akuerineqassappata naalakkersuisut upissunneqarput nunap pisuusutaanik kalaallit nammineq iluaqutigisinnaasaannik asuli tunioraaginnalersutut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Gudrun Chemnitz eqqaanialaarlugu. Kal. Nr.08-09-2004 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit. Igitat aaneqaqqillik. Kal.Nr.01-2013 qup.2.

Hal.: 12.12.12 ulluvoq aappariilersorpassuit eqqaamasassa, matumani puigugaanneranut tunngaviuvoq KNR-ip aallakaatittaga "illit isummat", ulloq taanna qulequtaasaasoq. Nalunaaquttap akunnerani pineqarpoq meeqqat atuariannit anisut 50%-ii efterskolinut ilinniaqqiffissanullu allanut ingerlaqqinneq ajortut. Atuartut 100-uuppata 50-it ingerlaqqittut allat 50-it uniinnartut.

Aaqqissuisoqarfimmit. Ikiliartulerpugunngooq! Kal.Nr.02-2007 qup.2.

Hal.: Ukiortaap qaammataani siulliup ulluisa 30-anni ullup-qeqqanut radio-aviisimi ilaavoq Kalaallit Nunaata inui ikileriarsimasut.

Aaqqissuisoqarfimmit. Ilassunnaassuserput. Kal.Nr.06-07-2010 qup.2.

Hal.: Qaammatip maajip aallartinneranit naaneranut peqqinneq pillugu annerusumik isumanngitsut uparuartorneqaqaat...

Aaqqissuisoqarfimmit: Iliarsornermik misigineq. Kal.Nr.05-2015 qup.2.

Hal.: Ukiut ilaanni 1900-kkut aallartilaartut Knud Rasmussen Avannersuarmit inughuit akornanni ilisarimalluagaqalereerluni Soqqarmit oqaloqatigiinnerit ilaanni oqaatsinik isumatuunik tusarpoq, "toqorsuummi inuit malittuartaipai, inuullu tarraanit ungasinnerunngisaannarluni".

Aaqqissuisoqarfimmit: Ilinniarneq sumut. Kal.Nr.08-09-2013 qup.2.

Hal.: Aasaq qaangiutilerpoq. Inuusuit piukkunnarseruttortut ilinniarfinnut isaapput ikigatit, qujanartumik. Ilinniarniartup siunissami tamatigut takorloorlugu anguniakkani ornittaraa ilimagisariaqarpoq. Tassalu tamanna inuiaat kalaallit nuannaarutissaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ilinniartitaaneq kikkunnut? Kal.Nr.08-09-2007 qup.2.

Hal.: Aasap matuma ingerlanerani tusagassaaluit ilagaat kalaallit Danmarkimi najugallit naatsorsoneqarneri. Siornagut naatsorsuutaasartoq 12.000 maanna 18.000-imut qaffassimavoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Iliveqarfiit. Kal.Nr.08-09-2018 qup.3.

Atuagalliutit aggustip ulluisa siullianni ukioq manna saqqummermata biskop Sofie Petersen sukkasuumik iliveqarfissaaleqileriartorneq pillugu apersorneqarsinnaavoq. Allaaserisap imarineruvaa toqusunut ikiallaaviliorsinnaaneq Inatsisartuni siorna 2017-imi oqaluuserineqartoq, maannamulli misissuinerit paasiniaanerillu ingerlanneqartut sulilu inaarutaasumik isummertoqanngitsoq. Ataaseq nalunngilarput, qaquguluunniit nallitissaq ulloq atugassarput kingulleq, tassannaannaq imaluunniit sivisuumik piartoreernikkut. Qanigisat qanitat qanoq iliussappat nalunaarfigineqarunik iliveqarfik inissaarummat allatut ajornartumik timi nunamut allamut avalatsillugu nammineq akilerlugu ikuallatsittariaqartoq. Kalaallit Nunaanni iliveqarfissamik amigaateqarneq qangali ilisimaneqarpoq, ... -ikuallaavik pilerinarneruvoq, kisiannertaali tassaavoq inneq 1000 graditut kissassusilik pisariaqartarmat timi arsakuinnanngussappat.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Immaqaana. Kal.Nr.04-2012 qup.2.

Hal.: Atuagassiap matuma imaasa ilagaat landsrådit 1945-mi nunap ammagaanissaanik oqalliseqarnerisa siulliit ilaat. Isummat marluupput, arlaasa nuna qallunaanut savalimmiormiunullu tamakkiisumik ammassasoq piumasarigaat akerliisa nangaanartoqartikkaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerat. Kal.Nr.04-2004 qup.2.

Aprilip ulluisa 16-ianni aallartippoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Innuttaasut pillugit politikkeqarnerluta. Kal.Nr.08-09-2009 qup.2.

Hal.: Inuiaqatigiit pillugit Kisitsisit atorlugit paasissutissat qimerloorlugit soqutiginartoqaqaaq, assersuutissaavoq 2001-imit 2008 ilanngullugu ukiuni tamani januaarip 1-ani inuit amerlassusiisa nikikkiartornerat...

Aaqqissuisoqarfimmit: Inuarullikkap nimaarutaa. Kal.Nr.05-2013 qup.2.

Hal.:Atuaaniutitaat Oqaluttuaaqqanik arlalinnik assigiinngitsumik misigisaqarfigneqartarmata nalunanngilaq, puiguikkiussat ikinngillat. Tamakkua ilagaat Atuaaniutitaat I-imi Oqaluttuannguaq "Inuarullikkat aallaarnerat".

Aaqqissuisoqarfimmit: Inuit qassit nerivigit? Kal.Nr.03-2009 qup.2.

Hal.: Februarip ulluisa 21-ianni Nuummi ilimmarfiup aaqqissuuppaa nunarsuarmi tamarmi inuiaat Iitsoqqussaralugit oqaasiisa ulluannik malunnartitsineq oqalugiarnermik assigiinngitsunik imalik.

Aaqqissuisoqarfimmit: Inuttassaqarnerpugummi? Kal.Nr.02-2018 qup.3.

**Al. Nunatta namminersortuulluni siunissaa eqqartortillugu maanna unissutaanerpaat ilagilersimavaat ilumut inuiaqatigiinni naammattunik sulisussaqaarnersugut. Allaffissornikkut innuttaasunillu sullissinermi nammineerluta inulersuisinnaanerluta – tassa imaappoq piareersimanerpugut naalagaaffinngorsinnaanissamut?..../
...Ajaluartumik siunissami Nunatsinni innuttaasut amerliartornissarput kisitsisit misissuinermi saqqummertut uppernarsinngilaat, killormulli sulisut akileraarsinnaassusillit ikiliartornissaannikilimasaarisuqarpoq.....**

Aaqqissuisoqarfimmit: Inuussustissarsiuutoqaaq eqqugaq. Kal.Nr.01-2012 qup.2.

Hal.:Ukiutoqqap naalernerani juullip kinguninngua tusagassiutini nalunaarutigineqarmat Puisit amii russet nunarsuata naalagaaffiisa ilaata pisiariumajunnaarniarai annilaartaatit qamani ingerlaannaq nippapput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Islandi malissanerparput. Kal.Nr.02-2009 qup.2.

Hal.: Aningaassarsiornikkut ajutoornersuaq pilermalli eqquinera ullut tamaasa Tusagassiutitigut malinnaavigineqarpoq....

Aaqqissuisoqarfimmit: Isumamanerluutissaq? Kal.Nr.01-2017 qup.3.

Hal.: Sinerissap ilarujussua ukiutoqqamit 2016-imit ukiortaamut 2017-imut anorersuarsiorfiulluni nalliusineqaraluartoq suliniutissat siunissamut sammisut amiganngitsu oqartussanit annernit oqaatigineqaaqattaarput. Suliniutissat takorluukkallu neriullualersitsiniutaasut qalleraatsillugit tusartinneqartarput. Nuannaajummernartoqarput, akerlianilli aamma aningaasat suut atorlugit pilersinniakkat aaqqissugassallu akilersorneqassasut eseqqissumik oqaatigineqanngimmata ujarianarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Itillimit nalunaarut. Kal. Nr.10-2004 qup.2.

Aasaq qaangiutilersoq qarasaasiaq atorlugu Nalunaarutit nuannerpallaanngitsut ilagaat nunatsinni niuertut ilaata atuagassiamit matuminnga nalunaarutaa, pisinniarfimmu nassiussisarunnaaqulluta.

Aaqqissuisoqarfimmit: Juulleriatuleqaaq! Kal. Nr.12-2014 qup.3.

Hal.: "Ilissinnummi ullumi erniuvoq.."! Nalunnaarut taanna ukiut tamaasa tusartarlugu imaa qatsunnarsineq ajorpoq,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Juulli 2016. Kal. Nr.12-2016 qup.3.

Hal.: Kingumut aasiit juulli nallerpoq inuppasuarnut nuannaarutaallunilu inuit ilaannut artornartorsiorfiulluni. Allatulli ajornarpoq inuttut atuakkat amerlanerpaatigut akuerisariaqarput, naak ilaat naammagiinnarneq ajornartaraluaqisut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Juullimi pilluarit – peqqinnartunillu nerilluarit. Kal. Nr.12-2015 qup.3.

AL: Meerannguit juulliaqqamut qilanaartut paaqqutariniarlugillu unnukkuutaani nerersuarnissaq ulapputigisarparput. Siatat kissarsuummiittutigit qalakkiartulernerani kissarnerat sakkukilleriarlugu naalagiaqqaarnissaq. Ilaqutaariit arlalippassuit 24. December ulloq taamatorpiaq atortarpaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Juullimi pilluaritsi. Kal. Nr.12-2009 qup.2.

Hal.: Ukioq 2009 qaangiukkaluttuarpoq assigiinngitsutigit ulapaarfioereluni. Naalakkersuinikkut angusat nutaat, namminersorneq kommunillu kattussuunnerat, atulerput, sungiussiniarnissaq tullinnguutsillugu.

Aaqqissuisoqarfimmit: Juullimi pilluaritsi ukiortaamullu iserluarlusi. Kal. Nr.12-2011 qup.2.

Hal.: Tassamiaasit ukioq naajartulerpoq nutaarlu kasuttorluni.

Aaqqissuisoqarfimmit: Juullimut ullut ikittuinnanngorput. Kal. Nr.12-2010 qup.2.

Hal.: Inersimasut amerlanerpaat eqqamasaannut ilaagunarpoq meeraanerup nalaani qaammatip decemberip aallartinnera, ullut nuannerisat qaammataat,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Juullisiorluarnissamik kissaassineq. Kal. Nr.12-2018 qup.3.

Hal: Ukiup nalliortorsuisa Kalaallit Nunaanni pingaaruteqarneraat juulli nalliuppoq. Kikkut tamarmik juullimik pilluarnartumik atuinissaat neriuutigalugu pilluaqqussuterput matumuuna ingerlapparput. Oqaatigisarpaat juulli tassaasoq ilaqutariit katersuuffiat pingaartoq nuanersorlu. Tamanna assortussallugu pissutissaqanngilagut, naak tunissutisiat pillugit ilaasa isumaat eqqorneqarneq ajoraluartut, niuertarfiilli tunissutisiaagaluanik taarsiisarnermut periarfissiisarnera isumasarsiaavoq isummat aaqqinnissaannut aqqutissiuisoq, tamatumanilu niuertut nuisitsillaqqissusiat nersugassaavoq,..... ... Atuagassiamit matumanga ukiariaq saqqummerniarnerput ajoraluaqisumik eqqornerlugaavoq. Naqiterisorisartagarput ajornartoorutinik arlalinnik nalaanneqarluni sulissaraluaminik uninngatitsivoq. Taamaattumik normut tullerit 10 aamma 11 utaqqiusaarnarput naak naqitassatut piareereersimagaluarlutik..... ... Tassalu juullip tunissutaasa ilaat pingaartoq. Atuagassiap saqqaa Karl-Peter Andersenip suliaraa, iluatsillugulu atuagassiamik tiguisusisi tamassi juullimi pilluaritsi, ukiortaamilu siunertasi angulluarnissaannik kissaappatsigit.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kalaallit - inuiaat aningaasarsioqquusaanngitsut. Kal. Nr.02-2013 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaata naminersulernera inuppassuarnit imaqaanngitsutut isigineqarunarpoq. "Suliassalli annertuut pillugit inatsit" najoqqutaralugu kalaallit politikerii siunissaq pillugu sulinialermata nunaallu pisuussutaanik nioqqutissiornissamik pilersaalermata qallunaat polikerii naalakkersuinerlu tunngavigalugu isummersortartui soorluli aatsaat sinimminit iterlutik eqiilersut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kalaaliinnaalluta. Kal. Nr.12-2007 qup.2.

Hal.: Naalakkersuinnikkut isummat ukiap ingerlanerani tamanut tusartitat ilagaat maanna piffissanngortoq nunap aqunnerani sulisussat pingaarnert kalaaliinnaassasut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kalaallisut oqaatsivut nunatsinnilu oqaatsit atorneqatut. Kal. Nr.05-2018 qup.3.

AL.: Nunatsinni Inatsisartunut qinersereernerup kingorna naalakkersuisunngortut isumaqatigiissumminni allassimavaat danskit oqaasii atuartsissutitut tuluit oqaasiinik taarserniarneqassasut. Tassa imaappoq inuiaqatigiit ingerlatsiviit pingaarnarpaami, atuarfimmi, nunat allamiut oqaasii pingaarninngortussaq tassaalerluni tuluit oqaasii...../ ...Eqqarsaatigisassaavortaaq kalaallit qallunaatuinnaq oqaluttut misigisimammata oqaatsitik pilugit ajattugaallutik. Sooq inuiannik assigiingisitsineq nunarsuarmi akiorlutigu maani uagut nammeneq nunatsinni taamatut innuttaaqatitsinnik naqisimanninniassaagut? Taamaattumik-una una mianersoqqutaasariaqartoq: Tuluit oqaasiinik atuinissamik nuannaartorinninneq ullumikkornit annertunerulerpat kalaalit oqaasii, danskit oqaasiinik siulliullutik nungoriaannaapput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kamiit ulluinnarsiutit. Kal. Nr.02-2010 qup.2.

Hal.: Ukiut 1960-it ingerlanerat nunarsuarmi tamarmi ingerlaatsigut allanngorfiuvoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: "Kammalaatersorneq" akerlianillu "akerrarsorneq". Kal. Nr.01-2014 qup.2.

Hal.: Qanittukkut Partii inuit soqutiginarumik saqqummiussaqqarpoq, oqarami "kammalaatersorneq" qanoq paasisariaqarnerisq misissortariaqartoq. Oqaasiat akorlugu matumani ilaannakuugalumik isumaliutigitsiarneqassaaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Katsorsaaneq akisooq. Kal. Nr.04-2017 qup.3.

Hal.: Naalakkersuinerlut atallugu pinaveersaagaq ataaseq naalakkersuinermillu suliallup kialuunniit peqataaffigerusunngisaatut ittoq tassaavoq akileraarutit qaffanneqarnissaannik siunnersuuteqarneq, naak qaffaanikkut ajornartoorutit qaangerneqarsinnaagaluit.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kisermaassisut nakernaatsut. Kal. Nr.09-10-2008 qup.2.

Hal.: Nunarsuarmiut akornanni pissutsit ukiuni arlalinni tusartarlugillu takusakkavut nunatsinnissaq pisinnaasunik ilaqarput. Nunap silallu ajunaartitsineri, inuit piliaasa ajutoorneri allallu.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kisitsisit suut? Kal. Nr.10-2016 qup.3.

Hal.: Atuagalliutit 28.09.16-imi saqqummersmata qupperarlugit KNR-imi pisortat Karl-Henrik Simonsen Masaana Egedelu biskp Sofie Petersenip isornartorsiutaanut

akissuteqarlutik allagaat soqutigalugu atuarnarpoq. Allaaserisaminni naalaartartut qanoq aggutaarsimanerat kisitsisitalersorlugu oqaatigiortugaat paatsuunganarput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kal. Nr.05-2003 qup.2.

Maajip qeqqata kinguninngua oqallinnerit ilaanni tutsiuppoq kalaallit sanaluttartut suliaat nunarsuarmioqatitta ilaannit ilimanartumik kuitsivilioriarlugit kuersatut tammajuitsussaarniarfinni tuniniarnrqartalersimasut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Mattaguttarpugut. Kal. Nr.08-2008 qup.2.

Hal.: Aasaq piliniarfik qerititassanillu toqqorteriffik qaangiukkiartulersoq tusaamanerlugaassuterput uppersarneqarujog, tassagoq uumasunik piniapiluttuugatta....

Aaqqissuisoqarfimmit: Mittarfiliorniarneq – nunattalu nammineersinnaassusiq. Kal. Nr.10-2018 qup.3.

Al.: Statsministeri Kalaallit Nunaannut aamma menisteriusoq nunatsinni tikikulannigilaq imatorsuarlu kalaallit politikeriinut attaveqarani aammalu danskit politikeriinut pingaaruteqartunut allanut naleqqiullugu nunatsinnik soqutigisaqarnera malunarluni killeqartoq. Taamaattorli septembarimi nunatsinni Naalakkersuisut siulittaasuat atsioqatigaa Danmarkip nunatsinni mittarfiliassanut aningaasanikatugassanik aningaaserivinniattartornissamut danskit aqutissieqataanissat nguniarlugu. Aningaasanik “pajungilaq”....

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalagaaffit pisuunerpaat ilassaat. Kal. Nr.05-2007 qup.2.

Hal.: Ukiup matuma qaammataasa siulliit ilaanni aatsitassanik nunatsinni nassaassarsiorneq aningaasaleerusullutik soqutiginnittut....

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalagaaffinngorsarneq. Kal. Nr.05-2009 qup.2.

Hal.: Juunip ulluisa aappaanni qinersinissaq immini soqutiginaateqarpoq namminersornermut ikaarsaariarnermi siullersaagami.

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalakkersuineq tunngavigalugu oqallittueruppoq. Kal. Nr.09-2005 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalakkersuinermi ingalassimasassaq. Kal. Nr.02-03-2016 qup.3.

Hal.: Inatsisartut ataatsimiinnissaat qaniliartortillugu oqaluuserisassat ilaasortanit sukataarussat tutsiuttalerput. Annerit ilagaat urani pillugu isummersornerit sakkortuut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalakkersuinermi pingaarnerpaaq. Kal. Nr.02-2008 qup.2.

Hal.: Ullut tamaasa naalakkersuinermit tunngasut assigiinngitsut tusartarlugillu isigisarlugillu isummerfigisarpavut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Naalliutit qaangerniagassat. Kal. Nr.11-2007 qup.2.

Hal.: Oktobarip naajartornerani tv-kkut isiginnaartartugut, Danmarkimi nunatsinnilu, quarsaartinneqarujugut ingerlaatsitta ajortortai qaqilerneqarmata.

Aaqqissuisoqarfimmit: Najukkami nioqqtissiorneq. Kal. Nr.11-2011 qup.2.
Hal.: Amerlanerit ilisimavaat atortussat pisariaqartitat amerlanerpaat tikisinneqartarmata. Nunap pissusiata taama itimmagu annerusumik uniffissaanngikkaluarpoq, Kisiannili eqqarsaatigisariaqarluni.

Aaqqissuisoqarfimmit: Namminersorneq unammiaagassartaalu. Kal. Nr.05-2014 qup.3.
Hal.: Ukiualuit matuma siorna namminersorluni oqartussaaneq isumaqarunarlutik suut tamarmik ajornannginnerulissasut tamattalu kalaallisuinnaq oqalluttuugutta arlalinnilluunniit oqaaseqarluta oqalussinnaagutta atorfissaqartinneqalissasugut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Nappaasuaq nuanniitsoq. Kal. Nr.02-2014 qup.3.
Hal.: Inuunerup paarilluarnissaa kikkut tamarmik isummaminni pigisagaat inassutigerusunnarpoq taama pisinnaatitaagaanni. Kimulluunniit napparsimaneq sivikikkuni sivisuguniluunniit akisuvoq, inummut namminermut suliffiutilimmullu piinnarani aammali inuiaqatigiinnut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ninngaammernartut. Kal. Nr.11-2009 qup.3.
Hal.: Inuk kinaluunniit inoqamminnut oqarsinnaappat "tatigaakkit suliassatit paasillugillu iluamik suliarisinnaagitit, illillu nammineq inuttut ineriartornerit akisussaaffigit....

Aaqqissuisoqarfimmit: Nukiit imminnut akioriittut. Kal. Nr.04-2008 qup.2.
Hal.: Upernariaq manna apummik ilusilersuinerit illoqarfiit ilaanni ingerlanneqarput. Nutaarsiassat tusakkat malillugit illoqarfiit ilaanni ullaakkut nangitsiartortut naammattoorpaat suliatik unnuammaat aserorterneqarsimasut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Nivi Olsenip periarfissatsialaa. Kal. Nr.04-2015 qup.3.
Hal.: Qanittukkut meeqqat atuarfiat Atuarfissialak pillugu nalunaarusiaq saqqummermat imaa inuit atuartitsinermik malinnaasut quarsaarutigigunarpaat, annermik meeqqat atuartut angusakissusiat pillugu.

Aaqqissuisoqarfimmit 2: Normu Viilersimut tunngatitaq. Kal. Nr. 06-07-2016. Qup.4.
Hal.: Ukiut qulit qaangiupput atuakkiotutta nuimasut ilaat Villads Villadsen toqummat. Tassalu ukiut quliinnaat qaangiukkaluartut inuuginnaraluaruni ukioq manna 100-nik ukioqalissagaluarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Nuna uuliaatilissuaq. Kal. Nr.10-2010 qup.2.
Hal.: Aasaq qaangiukkiartulersoq tusagassamik kalaallit amerlasuut isumalluaatigisaannik tutsiuttoqarpoq, tassagoq Qeqertarsuup avataani uuliasiorlutik qillerisut uuliamik toraarsillutik nassaarput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Nunanik avannarlernik suleqateqarneq. Kal. Nr.03-2006 qup.2.
Hal.: Nunat avannarliit suleqatigiiffiat Nunani avannarlerni atuakkiornikkut nersornaasiineq ukioq manna peqataaffigaluaratsigu iluatsinngitsoorparput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Nunat allat suleqatiginissaat. Kal. Nr.03-2010 qup.2.

Hal.: Islandimiut EU-mut ilaasortanngornissamut qinnuteqaataat misissorneqarluni ajornavinngitsumik akerineqarsinnaasoq tusagassiuutit nalunaarput....

Aaqqissuisoqarfimmit: Nunarsuarmi allanngulerneq. Kal. Nr.02-2017 qup.3.

Hal.: USA-p præsidentertaavata atuunnermini ullui siulliit nunarsuup naalagaaffiisa amerlanersaanni aalassassimaartitsivissorput. Oqaasinnaavisa ilaat "Ameca first", "Amerika salliutillugu", ukiuni tulliuuttuni qanoq Kalaallit Nunaannut kingunissaa takorlooruminaappoq, oqaatsiminimi ilaatigut isumagigunarpaa aningaasarsiorneq USA-mut iluaqutaasusaaq pingaarnertutikkini nunat allat tamaasa kingulliullugit.

Aaqqissuisoqarfimmit: Oqaatsit pillugit oqallinneq: Kal. Nr.03-2004 qup.2.

Februaarip 17-iani ukioq KNR-imit toqqaannartumik aallakaatinneqartoq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Oqaatsit pillugit oqallinneq: Kal. Nr.03-2008 qup.2. Hal.:

Oqaatsitta oqallisigineqarnerata kingunerilinnik takussutissaqalerput.

Aaqqissuisoqarfimmit: Oqaluttuarisaanerup ilikkartitaa. Kal. Nr.03-2012 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaata oqaluttuarisaanera qimerluulerlugu itisilerlugulu misissuiffigilerlugu inuiaat ingerlatitaanerannik paasissutissarpasut nassuiaatissarpasullu siumugassaalersarput. Normumi uani Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaanik allaaserisami 1943-mi landsrådit oqaluuserisaat soqutiginartoq atuarneqarsinnaavoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Oqariaaseq nuannarisaq taamaatitassaq. Kal. Nr.10-2015 qup.3.

Hal.: Ukiassalernerani Kalaallit Nunaanni ajornartorsiutit inunnut tunngasut oqallisaalertortut tassaapput meeqqanik sumiginnaaneq aammalu naartuersittartut amerlavallaarnerat. Ajornartorsiutit taakku pillugit oqartussaaneerusut oqariaaseq, oqartussattaq nuimanagerit allat, atorluartagaat oqaatigaat, tassaagooq ajornartorsiutit taakkua "kikkut tamarmik akisussaaffigaat".

Aaqqissuisoqarfimmit: Piitsunngorsaaneq illoqarfimmiunngorsaanerlu Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Pilersaarut 2020 nunatta susassaraa. Kal. Nr.06-07-2011 qup.2.

Upernariaq Danmarkimi naalakkersuisut nunap aningaasaqarnera ukiunut tulliuuttunut qulaaluanut aqutissiorniarlugu sulivissoqaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Pilik tunineqassaaq. Kal.Nr.04-2009 qup.2.

Hal.: Nunatsinni sapinngisamik inuit tamarmik assigiimmik pineqarnissaat ingerlatsinerimi tunngaviit pingaarnersaattut oqaatigissallugu kukkuneruallaanngilaq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Periarfissaq nutaaq. Kal. Nr.05-2017 qup.3.

Hal.: Apriilimi poorskip kinguninngua tusagassiuutit ilaanni massuaatitut saqqummiunneqarpoq inuit naalakkersuisoqarfiit allaffiitut sukkuulluunniit saaffiginissinnaanerat ajornartorsiornarsisoq. Naalakkersuisoqarfiit allaffiitut aammalu naalakkersuisunut ataasiakkaanut sulisuinulluunniit nuimanernut imaaliillaanaq

isersinnaajunnaarneq immi ippinnaateqanngilaq, aammalu taama ittariaqarsorinarluni nunarsuarmi pissutsit tunngavigissagaanni. Naalagaaffippassuarni peqqarniisaarnianut sillimaniarneq atugaaleqimmat Kalaallit Nunaannut tuniluunnera annermik angallannerup iluani malunnaateqarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Pisartagalinnut pisisartunullu. Kal.Nr.08-09-2013 qup.14

Hal.: Siorna 2012-imi ukiumut 2013-imut aningaasat atugassat missingersuusiorderanni annonceqarnerunissamik pilersaarut ukiup qeqqata qaangitsiarnerani paasinarsivoq iluatsinngitsoq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Pissaanermik tigusisut nutaat. Kal.Nr.06-07-2009 qup.2.

Hal.: Juunip ulluisa aappaanni qinersinermi qinikkat tamassi suliassanut nutaanut pilluaritsi ukiunilu tulliuuttuni sulilluarisi.

Aaqqissuisoqarfimmit: Piumasaq ilalernartoq. Kal.Nr.03-2011 qup.2.

Hal.: Ukioq manna marsip ulluisa aappaanni ullumilu tulliuuttuni meeqqat atuarfianni pingaarutilimmik suliallit oqaseqaateqarput 11. Klassit pilersinneqaqqinnissaannik kaammattuummik imalimmik. Oqaaseqaat itisilerneqarmat suna pineqarnersoq iluamik erseqqissivoq.

Aaqqissuisoqarfimmit. Kal.Nr.09-2003 qup.2.

Qaammammi kingullermi Atuagassiatta naqiterneqarfiata avataaniittugut erinitsalluinnaraluarpuq saqqummernissatsinnut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Kal. Nr.08-2003 qup.2.

Qaammatip matuma siuliata naalernerani aallartinneranilu KNR-imi sulisut qasseeriarlutik suliainik unitsitsisarput,....

Aaqqissuisoqarfimmit: Qanoq aningaasaqartigippat?. Kal. Nr.03-2015 qup.3.

Hal.: Piffisaq ungasinngilaq Danmarkimi inuit aningaasaateqarnerpaat nalunaarsutaanni tusagassiarineqarmat milliardærit ilaat Kalaallit Nunaata sineriaani aalisartuusoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qanormi pissavaat. Kal. Nr.08-09-2017 qup.3.

Hal.: Upernaap ingerlanerani aasariartorneranut Kalaallit Nunaanni eqqartukkanut pingaarnermut ilaavoq Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaa, inerneralu naalagaaffinngornissaa. Ilaasa atuleqqugaat ukiuni makkunani pissaqarnikkut atukkat allanngornerannik nassataqanngitsumik ilaasali erniinnavik atuleqqugaat. Oqallinneq sakkortulaaveqaaq. Ilisimaneqartutut "brexit" anguaat. Aasap ingerlanerani isumaqatigiinniartuisa EU-mi taamaaqatitillu naapittussanngoramik tuluit apeqqutinit tamanit sallerpaatillugu qulaajarniarpaat tuluit EU-mi atorfillit Europamiittut 5 millionit tuluunngitsullu 1 millionit Tuluit nunaanni najugallit qanoq pineqarnissaat. Tassa inuk salliutippaat. Kalaallit Nunaanni apeqqut taamaattoq eqqaaneqarnek ajorpoq.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Qanormita isumaqarlutillu oqaaseqartarpat. Kal. Nr.05-2016 qup.3.

Hal.: Inatsisartut ataatsimiinneri kalaallisuinnaq ingerlanneqartalernerat siornagut annerusumik uniffiginagu apriliip maajilu nikinnerisa missaanni KNR2-kkut

aallakaatinneqartuq isiginnaatsiarlugu takusama assut eqqarsariaallatsippaanga. Inatsisartuni kalaallisuinnaq oqaloqqusaanerup annertuumik eqqorpai ilaasortat qallunaatuinnaq oqaluttut. Taakkumi qineqqusaarnissamut inertigaanngillat, kisianni qinigaareerlutik oqaaseqarnerminni namminerpiaq isumartik nammineq oqaatsitik atorlugit soqutiginnittunut saqqummiunneq sapilerpaat,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Qaqajarleqqajaasarneq tusarniitsoq. Kal. Nr.04-2016 qup.3.

Hal.: Qaammatip marsip ingerlanerani naalackersuisunut ilaasortat ilaata meeqqat atuarfianni sulisitani amerlasuut upissuppai, atuartut angusakittarnerannut pisuutillugit,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Qimmit sukkaniutit. Kal. Nr.04-2018 qup.3.

AL. Aprili qaammat Påskillu nalaa tassaasarputnunatsinni timersornerup qaammataa. Sisorartartut silamilu timersuutit allat, illullu iluani timersuuterpassuit unammissutaasarput. Nuna (Kitaa) tamakkerlugu qimussimik sukkaniunnersuit ukiuni kingullerni tyvini pisarput. Taamanili Avannaata Qimussersua unammisitsisarpoq qimuttoqarfinni illoqarfiit assignnngitsut unammiffiusarlutik. Ukioq manna kiisami qimussimik sukkaniunneq immikkut aaqqissuussaqq Kangiata Qimussersua aamma tutsiuppoq.....

Kalaaleq aprilimi saqqummersoq kinguaattuulaarpoq naqiterneqarfiani napparsimasoqarnera pissutaalluni. Normuli una saqqummertoq aatsaallimi nalliuttorsiorfiuvoq. Tassami inuit Kalaalermut pingaarutillit ullorsiutigigatsigit: Karl Asser Møller, Maniitsormiu qaammat una 80-iliivoq.....Roberth Petersen aamma Maniitsormiu aprilimi 90-iliisoq.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Qinersineq. Kal. Nr.10-2005 qup.2.

Hal. Kingumut qinersivimmu partiimik atermilluunniit titarsiartulerpugut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qinersineq. Kal. Nr.08-09-2011 qup.2.

Hal. Folketingimut qinersinissaq Upernariaq aasallu ilaa statsministerimut tusangiaasaarutigineqareeqaluni kiisami aggustip naalernerani taassuma tamanut nalunaartigaa septembarip ulluisa 15-ianni pissasoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qinersineq qaangiuppoq. Kal. Nr.11-2005 qup.2.

Hal. Qinerseqqammernerput qaangerluarparput. Matuna allannerani naalackersuisunngortitsineq sulii inerneqanngilaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qinersinerit pereermata. Kal. Nr.04-2013 qup.2.

Hal.: Upernaaq manna marsi aprili qinersinerit naligaat. Inatsisartunut qinersineq peqataasumigut naammaginakannersoq kommunalbestyrelsinut nakeriallannarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qinikkat sulilluarisi. Kal. Nr.03-2013 qup.2.

Hal.: Inatsisartunut Qinersineq sulii pinngitsoq allagaq una suliaavoq. Naalackersuinermi siuttunngortut kikkussanersut siusinaarluta atuagassiami matumani sulilluarnissaannik kissaappavut, neriuutigalugu nunap sullinneqarnera inuussutissarsiornerlu sulii patajaannerusumik tunngavilerumallugu suataarutigissagaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Qitiutitsineq kukkusoq?. Kal. Nr.05-2010 qup.2.

Hal.: Oqariaaseq "meeraq qitiutillugu" tusarnerisuvuq...

Aaqqissuisoqarfimmit: Radioaviiserpassuit. Kal. Nr.01-2015 qup.2.

Hal.: Inunnut amerlasuunut iluarinarunarpoq, ataasiakkaalli immaq ingasagaat. Kingullernut ilaavunga. Ukiarmi KNR-ip nutaaliaatut atulerpoq nalunaaquttap akunnerisa aallartinneri ullup unnuallu ingerlaneranni amerlasuut tamaasa radioaviisinik aallaqqaaserneqartalernerat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Radiup atornerlugaanera. Kal. Nr.05-2011 qup.2.

Hal.: Aprili qitseqqutilersoq ullormi inatsisartut ataatsimiinneranni radiukkut aallakaatinneqartumi ilaasortat ilaat oqarpallamat "radiukkut tusarnaartunut nassuiaatigerusuppara" eqqarsariaallappunga...

Aaqqissuisoqarfimmit: Sapaatip akunnerani 20-mi Inatsisartunut saqqummiunneqarpoq kulturikkut ingerlatsinermut nalunaarut. Kal. Nr.06-07-2004 qup.2.**Aaqqissuisoqarfimmit: Sapinngissuseq. Kal. Nr.04-2006 qup.2.**

Hal. Sungiusarnikkut sunaluunniit saperunnaarneqarsinnaammat timersornermik misilittagallip kialuunniit nalunngilaa.

Aaqqissuisoqarfimmit: Silap allanngornera. Kal. Nr.05-2007 qup.2.

Hal.: Nunarsuarmi sersersuit aakkiartorput, anorersuit sakkortuut akulikilliartorput, sialussuit inunnik naatitanillu ipioraatitsipput....

Aaqqissuisoqarfimmit: Siunertaq kusanaq! Kal. Nr.03-2017 qup.3.

Hal.: Februaarip naanerani Danmarkimi naalakkersuisut pilersaarutitut saqqummiuppaat qallunaat sukorsit nivissalu meeqqat atuarfiannit anisut tamarmik ilinniakkamik aallartitsissasut. Eqqarsaalli Kalaallit Nunaannut atortitassaqqippoq. Pilersaarutaavoq 2030-mi Nuummi inuit najugallit 30.000-it angussagaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Siunertaq suua? Kal. Nr.11-2018 qup.3.

Hal: Namminiilivinnissaq! Ukiuni kingullerni naalakkersuinikkut anguniakkat ataatsimut katikkaanni taama naatsigisumik oqaatigineqarsinnaavoq. Aqqutissatut siullertut naalakkersuinermik suliallit takorluugaanni annerpaavoq takornariat amerlasuut takkuttarlutik Kalaallit Nunaata aningaasarsiornera tunngavilersussagaat, tamannalu tunuliaqutaralugu sinerissami mittarfiit ilaat marluk talliniarlugit aaliangeramik aningaasassarsiuilerput. Isumaliulli piviusunngortikkumallugu Danmarkimit aningaasani atugassanik qularnaarineq naalakkersuisut uppissutigaa partiit ilaat peqataajumangimmat..... Kalaallit Nunaat tassaalissaaq kumak tusaamasaq naalagaaffissuit kukiisa akornanni saariarfissaaruttoq qarneqaraluartuarami. Naalakkersuinikkut nunap ingerlanneqarnerani amigaataavoq uungaannaqisiginani suliat aaliangiussallu qanoq sunniussinnaanerisa siumut misissuiffiginissaat, oqallinnerlu tamatigut ilisimasanik pissutsinillu piviusunik tunngaveqartassasoq. Pissutsit maannatut isikkoqartillugit naalakkersuinikkut aatsaat taama erseqqitsigisuik Danmarkit atorfissaqartileqqajaavarput.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Siunissami suneqassava? Kal. Nr. 06-07-2016. Qup.3.

Hal.: Ikiaroorartoq taaneqaraangat inuit amerlasuut isumaliutigisarunarpaat pinerluttuliorneq, atornerluineq assigisaallu inatsisitigut inerteqqutaammat. Qaammat

maajip naalernerani hash eqqartorneqatsiarpoq ilaatigut pinerluttunngortitsisarnera pillugu inerteqqutaajunnaassasoq siunnersuutaalluni.

Aaqqissuisoqarfimmit. Kal. Nr.10-2003 qup.2.

Hal.: Suli ilimageriarnagu taavaana ukioq ataaseq qaangiutilillartoq atuagassiaq manna aaqqissuisutut ingerlatilerakku.

Aaqqissuisoqarfimmit: Suut iluatsippat? Kal.Nr.02-2012 qup.2.

Hal.: Sapaatip-akunnerisa tallimaanni sisamannornikkut KNR-ip aallakaatittagaani "Oqalliffimmi" kommunerujussuit siuttui oqallitsinneqarput nutaaliap qinigaanngitsut akornanni oqallisigineqalernerana tunngavigalugu.

Aaqqissuisoqarfimmit: Taaguutitsialassuaq. Kal. Nr.05-2008 qup.2.

Hal.: Isiginnaarutikkut aallakaatitaq Qapuk apriliip naajartornerani sarsuatitaq ilaatigut imaqarpoq Inuiaqatigiittut taaguutip isummersorfigisaanerani,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Taartumit qaamasumut. Kal. Nr.12-2004 qup.2.

Hal.: ukiup qaammataa kingulleq ingerlallualereerpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: "Takusarneqarfik". Kal. Nr.11-2010 qup.2.

Hal.: "Aalisarnerup nunarput napatikkumaarpar", erinarsuutit ilaat taama taallaqarpoq. Inuussutissarsiornerli uumasunik tunngavilik qassiitigut aporfissaqalersarmat nunami maani misilittagaavoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: "Tamat oqartussaaqataanerat". Kal. Nr.10-2013 qup.2.

Hal.: Qaammatip oktobarip aallartisialernerani Nuummi meeqqat atuarfiisa ilaasa angajoqqaanik sinniisussarsiornerit naalliunnarpaloqaat.

Aaqqissuisoqarfimmit: "Tunissutit" annilaammisaarnartortallit. Kal. Nr.12-2012 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaata aatsitassanik 'ilumioqarnera' tunissutaavoq nassaaralugit nunarsuarmiunut tuniniagassatut nunap inuinit iluaqutaalersussatut isumaliutigisat...

Aaqqissuisoqarfimmit: Tusagaallualersut. Kal. Nr.11-2017 qup.2.

Hal.: Kalaallit nunaanni inuit tusagassiuutini pineqarnerpaat ilaat tassaapput meeqqat. Tusagassiuutit imaat amerlanertigut tusarninngillat, soorluli Kalaallit Nunaanni meeqqiortut tamarluinnarmik "naalliutsitassaminnik" kiaassisartut. Tusagassiuutit ullut tamaasa tusagassisartut pissutsinut taama ittunut tappissinerat iluarisassaavoq, kisiannili eqqarsarnartorisinnaallugu namminneq paasiniaanermikkut tusagassat taama ittut saqqummiuttarnerat, imaluunniit meeqqat pillugit suliniarfiit tusagassiuutinut nalunaarutaat kisiisa tunngavigisarneraat.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiortaami kissaatit. Kal. Nr.01-2008 qup.2.

Hal.: Ukiup nikinnerani inuit amerlasuut kissaateqartarput anguniagaqarlutilluunniit inuunermik allannguallatsinnissaannut...

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiortaami pilluaritsi. (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.01-2003 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiortaami pilluaritsi. (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.01-2004 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiortaaq 2009. Kal. Nr.01-2009 qup.2.
Nunafonden qujanaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiortaaq 2018. Kal. Nr.01-2018 qup.3.
Hal.: Ukiutoqqap unnummerani Dronning Magrethe II-ta naalagaaffeqatigiit innuttaannut oqalugiaataa eqqarsaatissaalluartumi imaqarpoq. Tussunnguummernarpoq Nuugaatsiami Illorsuanilu ilaqutariit arlallit tassaarnersuata eqqugai misiginneqatigalugit immikkut isummamini ineqartimmagit. Oqaasiisa ilaanni tupaallannarpoq alla unaavoq inuit Danmarkimi najugallit inuiannit allamiunit ilaartortuarnertik iluaqutigigaat. Eqqarsaat taamaattoq Kalallit Nunaanni oqartussanit ilalersugaanneqqoorpoq, tassa inuiaat allat kalaallit suliassaraluunik tigooraasutut isigineqarajuttarmata, ingerlaatsimut iluaqutaasinnaanerat arajutsillugu. Qanormita issagaluarpa Kalaallit Nunaanni inuiannik allanik tikisitsisarneq naalakkersuinikkut anguniakkanut ilannguppata.....

Aaqqissuisoqarfimmit: Kal. Nr.07-2003 qup.2.
Ukiup affaa misilereerparput Kalaaleq nutaamik aaqqissuusaq saqqummersittarlugu. Apeqqulli tamatigut aaqqissuisoqarfimmi takkuttuaannartoq tassaavoq: Kalaaleqatigiit atuagassiamik taamaattumik atorfissaqartitsippat?

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiup affaa siulleq qaangiuppoq. Kal. Nr.06-07-2008 qup.2.

Hal.: Inuiattut nalliortorsiornermut atuagassiamik matumangga atuartussat tamaasa pilluaqqujumavavut,.../ Ukiup matuma ingerlanerani Naalakkersuinikkut ulappunnersuaqarpoq, annermik kommunit ikilisinneqarneranni isumagisassat...

Aaqqissuisoqarfimmit: Ukiup naalernerani. Kal. Nr.11-12-2013 qup.2.
Hal.: Quppernerit ilaanni nalunaarutigineqareersutut allatut ajornartumik ukiup naanerata normui marluk ataatsimut katittariaqaratsigik... / Juullimi pilluaritsi. / Ukiortaaq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ulapissaatit pitsaasut. Kal. Nr.02-2011 qup.2.
Hal.: Kisitsisit ukiumut 2010-mi inuusuttut qassit imminoornerannik naatsorsuutit qanittukkut taatsiarneqarmata ukiunut siuliinut naleqqiullugu aatsaat imminoortut taama amerlatigisut oqaatigineqarpoq.

Aaqqissuisoqarfimmit: Ullut 21-t. Kal. Nr.11-2016 qup.3.
Hal. : Iktobarimi sapaatit-akunnerisa 43-anni nutaarsiassani oqaatigineqarpoq kommuneqarfik Sermersuup isumaginninnikkut kifartuussisuisa napparsimakulanerat naatsorsuinikkut kisitsisitalerneqartoq, kisitsisillu agguaqatigiisinnerat najoqqutaralugu sulisut ukiumut ulluni 21-ni suliffimminnut aggerneq ajortut, tamannalu kommuneqarfiup aningaasanik 8-9 millioninik akissaaajaatigisaraa.

Aaqqissuisoqarfimmit: Upernalerpormi. Kal. Nr.04-2010 qup.2.
Hal.: Ukiup matuma ilaa ukiumik taasagarput qaangiuppoq, upernarlualivipporlu. Ukiorsiornerput qangamut naleqqiullugu oqorsarfiunanilu apussuarmik nivapiloorfiunngilaq,...

Aaqqissuisoqarfimmit: Upperisarsiorneq naalagaatillugu. Kal. Nr.08-09-2010 qup.3.

Hal.: Aasap ingerlanerani nunatsinni aviisit arlaata sammivaa inooriaaseq Jehovap nalunaajaasuatut.

Aaqqissuisoqarfimmit: Urani naaggaartuagassaava?. Kal. Nr.05-2006 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmit: Uterallarpoq. (All. Hans A. Lynge, Akisussaalluni Aaqqissuisoq) Kal. Nr.11-2012 qup.2.

Atuagassiaq Kalaaleq nr. 8, 9, 10/2012 saqqummermat aaqqissuisoqarfiup allanngulaarnera nalunaarutigineqarpoq. / Assammik allatat.

Aaqqissuisoqarfimmit: Utoqqaat atorfissaqarpat. Kal. Nr.11-2015 qup.3.

Hal.: Oktobarip ulluisa 14-ianni KNR-imi oqalliffimmi utoqqaat sammineqarput. Oqalliseqataasut ilaata oqaasia eqqarsariaallannarpoq isuma imaattoq nalunaarutigigamiuk: utoqqaqarpoq namminerisaminik illulinnik, taakkualu kiassaat oliiefyri aseroraangat nammineerlutik akilikkaminnik iluarsaassisitsisariaqartarput. Tamanna ilumoorpoq. Kisiannili utoqqaat namminerisaminnik illullit taanna kisiat ajornartorsiutiginnilaat.

Aaqqissuisoqarfimmit ajuusaarut.: Kinguaattuutsiarneq. Kal. Nr.02-03-2016 qup.9.

Hal.: Nappaatitoqanngortup nanginneragut atuagassiamik matumangga aaqqissuisoq qaammataini tallimani ilaatigut Nuuk qimallugu peqqissariartortariaqarsimavoq,....

Aaqqissuisoqarfimmit nalunaarut. (Hans L. Larsen, Sisimiut) Kal. Nr.01-1988 qup.2..

Ilisimaneqalereersutut tusagassiuutitigut ilisimatitsissutigisimavarput atuagassiap "Kalaaleq"-p aaqqissuisoqarfiata nikinnera. / Tamanna pissuteqarpoq palasip atuakkiortup OTTO SANDGREEN-ip ukiuni arfineq marlunni qasusueqaluni atuakkiortutullu pikkorilluni kisimiilluinnarluni ingerlassimasani taamaatinniarlugu aaqqissuisutut tunuarniarmat,....

Aaqqisuisunik nalunaarutigiumasat. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.2.

Kalaaleq 1988-imili tigugatsigu aaqqissuisuuffigilerlugulu naqiterisitsiniarnerup tungaatigut ajornartorsiuteqartuartarsimavugut. Tamatumunnga pissutaavoq ukiuni siullerni marlunnik naqiteriviit najortarsimanniginatsigik. Tamakku tunngavigalugit normut naqittakkavut kinguaattoriartuinalersimavoq.

Aaqqisuisut nikinneranni oqaatigiumasat. (Uvdloriánguak' Kristiansen) Kal. Nr.01-1988 qup.1..

Sisimiuni peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" Nuummi taamatut peqatigiiffitsinnit qutsavigaarput atuagassiannguarput KALAALÉQ ingerlateqqikkumammagu. Suleqataarusunneq tassuunakkut takutitaa assut nuannaarutigaarput, ajunngitsunillu tamanik kissaappassi. / Kiisalu aammattaaq uummatitsinnit pisumik, Ortu - Otto Sandgreen - matumuuna qutsavigaarput atuagassiatsinnik ingerlatsisimanera pillugu. Oqaaseq "qujanaq" tassani tuffissarpiaminiippoq Ortup eqiasuitsorsuulluni "Kalaaleq" 1981-imiilli aalajangersimasumik ingerlappaa, Nuummi peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut"

tunuliaqutariinnarnagu, aammattaarli suleqatigilluarlugu. Tunuarumallermat ugguarigaluarparput,.....

Aarlorfigissavat. (Taall. Hans Hansen / Erinaa Amerikamiut erinaat) Kal. Nr.04-1998 qup.11. Taallaq

Aarloqaanngooq. (All. Arrutaq Kristiansen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.17.
 Avanersuarimi piniakkat assigiinngitsorpasugaluartut Avanersuup oqaluttuassartaani aarlunnik pisaasimasunik tusaamanangilluinnarpoq,- taamatut oqaluttuarpoq ukiorpassuarni piniakkatigut malinnaajuarsimasoq Avanersuarmi Arrutaq Kristiansen, tamannalu ima oqaluttuartaq: Ulloq 9. September 1991 Avanersuarimi (Qaanaami) siullerpaamik tusaamasat malillugit aarluttoqarpoq asuluunniit marluk. Aappaali assigiinngitsut peqqutaallutik tammaaneqaraluarpoq, ullulli tallimassaanni nanineqarluni suliarineqarami Qaanaap kitinnguni sissami tipeqqasoq,.....

Aasaanerani nalunaaqutaq: Qanga kikkunnillu. Kal. Nr.03-2017 qup.12.
 Hal.: Atuartitta ilaata siorna allakkamini apequtigaa "aasaanerani nalunaaqutaq" kimit qangalu atulersitaasimanersoq. 1947-imi Kujataata Avannaatalu landsrådiisa immikkoorlutik ataatsimiinnermini aasaanerani nalunaaquttap eqqunneqarnissaa oqallisigaat, tamannalu pissasoq apriliip 1-anit oktobarip 15-ianut.

Aasami pisut ilaat. Noap umiarsuarsua Hundestedimi. (All. Ass. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.10-2014 qup.23.
 Hundestedimiinnera. (Assit arfineq marluk)

Aasamik qujaniut. (Taall. Jens K'ujage Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1986 qup.24. Taallaq

Aasamik qujaniuteqarneq. (Taall. Jens K'ujage Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.08-1989 qup.3. Taallaq

Aasaanerani ersinartulersaarutimininnguit. Kal. Nr.03-1982 qup.1.
 malugivarput aammalu allat uatsitulli ersinartukujunnik assigisaannillu atuagassaqarumasartut - nuannertarmatami allanut akunniliuteriarlugit...../
 Ilisarisimasama arlaata pinnerpoq ima oqaluttuussimavaanga: inuusuttunngorluni niuvertorusissamat ilinniarlunga illoqarfimmiunngorpunga, niuvertussap qallunaap illuani qaliani ineerannguami najugaqarlunga, angajoqqaakka ilisarisimagamigit ajunngisaarfigisimallunga.....taamatsiaannaq nalunaallivilluni saninnut perpallappoq. Taamaalinerani paasivara inuunngitsumik isersimasoqalerlunga.....arlaannaannilluunniilli paasineqarsinnaagunangilaq misigisaq taamaattoq sunaanersoq...silarsuarmit allamit uagut nalusatsinnit pisuunngikkuni. / (normumi tullermi oqaluttuariumaarpara uanga nammineq misigisara 1965-imi ukiuulernerani.)

Aasaanerani isumaliutissaq. Kia Umiaaraq isumassarsiaraa. Kal. Nr.06-07-2013 qup.

Hal.: Kalaallit Nunaanni Angallatit oqaluttuarsartaani Kangermiut angallasiaat Umiaaraq saneqquataarneqarsinnaangilaq. / Aallaqqaataa. / Ilaliupput.

Aasaanerani naapitaq piginnaanillik. Debora Andreassen. (All. Emil Rosing) Kal. Nr.09-10-2008 qup.16.

Arnaq kalaaleq Ilivilaarsummit Aalborgimut./ Deborap peroriartornera malittarilaariartigu./ Deborap taalliai: Puttatinniakkitt. / Sissami. / Meeqqat.

Aasaanerani pisut ilaat. Knud Rasmussenimik eqqaaniaaneq. (All. Ass. Astrid Larsen) Kal. Nr.10-2014 qup.7.

Aasaanerani nalliortorsiornerit ilaat: Qallunaat erfalasuut siullerpaamik. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2014 qup.35.

Upernaaginnat atuagassiamit matumani allaaserineqarpoq Halsnæs kommune pisortartigoortumik ulluni marlunnik erfalasuulertarfissanik aaliangiisimasoq....

Aasami sila: Sikuiuitsoq qumarpoq. Kal. Nr.06-07-2016 qup.44. (tunua)

Aasami takornarissanut: Immap iluani uumasut allallu. Kal. Nr.08-09-2017 qup.47.

Hal.: Aasakkut feeriarnitsinni ukiuni arlalinngortuni takornariartagarisarpaput nunaqarfimmi takornariarpasuarnit orninneqartartumi sioqqanik qiperukkanik festivalimik taallugu takusassiisarneq. Alutornartuaannarpoq sammisallu ukit tamaasa allanngorarput.....

Aasap ilaani eqqarsaatit, (All. Sara Jeremiassen) Kal. Nr.04-1985 qup.15.

Ullaannuaq nalunaaqutaq arfineq marlunngorlersoq tupermitt anivunga. Aliasuppunga taamalu qaqqamut majuarlunga. Sila alianaappoq, imaq qillarippoq, kiappoq ippennallu sukkt tamaana timmisarpup sumik eqqasuuteqaratik. Uangali qularpunga. Nunaqarfinnguatta tungaanut isigaanga. Tassa tupersimaffippup qeqartaq nunaqarfitta akianiippoq, taamaattumillu tupersimaffitsinniit nunaqarfinnguarpup ersiinnarpoq. Isigaara qullilillunga. Misigaanga nunaqarfinnguarpup inuerusagaaniartoq. Suullu iluatinnartup immaqa tamaasa qimalerpavut: Illuvut nutaat, nunarpup.....(Qulaani allagaq taanna allagaavoq 16-inik ukiulimmik, sumili nunaqarnini oqaatigeqqunngilaa, kissaataalu naalappara. Pilerisaarutaaniarli meeqqat allattarnissaannup. Aaq.)

Aasap nunaa. (taall. Adam Nielsen) Kal. Nr.10-1993 qup.14. Taallaq

Aasap nunaa. (taall. Frederik Nielsen, Nuuk) Kal. Nr.06-1988 qup.3. Taallaq: Sammiuakkatit qatsutillerlugit aasaatilerpatit aallaannaqiit!....

Aasap nunaa. (taall. Frederik Nielsen, Nuuk) Kal. Nr.06-1997 qup.3. Taallaq

Aasap nunaa. Kal. Nr.06-07-2017 qup.44. (Tunua)

Hal.: Ukioq manna, ukiunilumi siusinnerusuni tamani, ullaat tamangajaasat igalaakkup silammup alakkarninni takusarpakka aalisartup piniartullu umiatsiamik aquuterallimmik aalisartarfimminnup piniariartarfimminnullu aallarartup. Tamatigut silaginneq ajorpoq, taamali inuussutissarsiortup pissarsiortat nersunngitsoorneq ajornarpoq..... / Assit: Kujataani aasaq. - Nanortalimmi aasaq. - Kujataani kangerluit ilaat.

Aasap pisimasuisa ilaat.: Utoqqaat Nipaata ataatsimeersuarnera. Kal. Nr.08-09-2007 qup.29.

Tikilluaqqusilluni oqaatsit, Højskolip pisortaannit Jakob Møller Lyberthimit.

Aasap qaangernerani Kingumut qivialaarneq. (All. / Taall. Magnus Jeremiassen - Attu) Kal. Nr.10-1997 qup.7.

Taallaq : Sassarfigaatsigit , Erinaa : Guutiga illimmi.

Aasap unnua (Taall. Pavia Petersen) Kal. Nr.07-2001 qup.12. Taallaq.

Aasaq naalersoq Isigaara. (Taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.10-1999 qup.13.

Taallaq.

Aasariip silaa oqortoq. (Taall. Thorvald Simonsen, Paamiut) Kal. Nr.11-1990 qup.12. Taallaq.

Aasarissumi sikkersimaartillugit. (Taall. Kristoffer Heilmann) Kal. Nr.03-2001 qup.13. Taallaq.

Aasarsiortarfimmik eqqartuineq. Qeqertannguaq Tunø. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2011 qup.24.

Feeriartarfinnaarput Tuø qeqertap Samsøp eqqannguniippoq, qularnanngilaq aamma kalaallit inuusuttut Samsømi atuartuusarsimasat tikittarsimassagaat tassami sivisuumik kalaallinut inuusuttunut Samsømi atuarfeqarsimavoq efterskolit atortumik. / Tunøp oqaluttuassartaa. / Biileqanngilaq. / Qeqertaq naggorilluinnartoq. / Sineriaa. / Tunø festival.

Aasiami tassaarnersuaq: Tsunami. Kal. Nr.01-2005 qup.3.

hal: Ukiup 2004-p juullerujussuaata ullaani KNR radiumi "Ullaaq manna" silatangiutigimmassuk alianaaqisoq tuppallernarlunilu.

Aasiammiut eqqaamiuisalu illarnartuutaat. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.23.

Ataataga Aasiammiu, raatiulerisutit atorfilik Landsrådimullu ilaasortaasimasoq Hans J. Lyngø (In. 1916 toq. 1985) Illarnatuutinik ulikkaarpoq. All. Aqqaluk Lyngø. / Hans J. Lyngøp quinartukujuusivianit: Pisiniarfimmi Dobirmiut oqaluttuaat. / Ânersuakkut Berthiliillu qimminut ersitunersuat. / Ânersuup napparsimmavimmi asaasuulluni taamaalluni niaqulaalersimasup.. / Qeqertarsuatsiarmit Aasiaat eqqaamiuisa oqariartaasii. / Piitap kaagisornera. / Sakkak qajartorsimalluni nuimmat una nipip angumalerunarmagu Siilarsikkorasaat torlulaarsimavaat.. / Marsi qaammataagaa, uuttornialeruttortutik ullaassakkut alianaalleruttortoq Siilarsi... / Nukappiatoq, kivingavoq, kivingavoq, Piullaappoq.. / Marralinnguamigooq arnaqquassaakasiip ilisiitsup taserannguaq kakkissarfimminut errorsivigisimavaa... / Ittakunngikkut Edvard Siegstaallu aalisariarneat.

Aasianni arnat ilinniarfianniinneq: Arnat ilinniarfiat aammalu. (All. Mâliâraq Vebæk) Kal. Nr.10-2006 qup.8

Aasianni Efterskole: Eqqaamasat ilanngui. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.01-2008 qup.23..

Ukiut 1957-59 Aasianni efterskolemiissimanerput inuunermi puigunaatsuvoq.../ Qallunaatoorneq. / Kaapajaarnerup kinguneranik tillinnialuttarnerit. / Ikiorniakkat ilungersunaraluassusii. / Kiaanersup inerterniarsimagunaraluarpaatigut./ Kaagilioqaagut. / Taamanili rappertoqartarpoq.

Aasianniit sisimiunut nunakkut qimusseqqaartoq ukioq 1813.(Thomas Efraimsen) Kal. Nr.05-1985 qup.7.

(Qallunaatuumiit suliarinnittoq Thomas Efraimsen, Maniitsoq).

Itsaaniilli ullut makku tikillugit inuiaqatigiit kikkuugaluartulluunniit akornanni pissusiusarsimavoq sapiiserneq allallu tusaqquneruinnangitsoq, allatulli ajornartumik misiliittariaqartarsimavoq inuttut pisariaqartilluinnaraluarlugit amigaatigilikkat pinngitsoorani pissarsiarineqassappata. Ajunngitsussamik eqqarsaateqarluni iliuitsit siulitta atuartareersimavaat, uggornarporli oqaluttuaannaasarmata. Handelip aaqqissuussaani Aasianniit Sisimiunut qimussertitsisimaneq uuma kinguliini oqaluttuareqqitara atuarakku saqqummiukkusulersimavara, naak massa siuleqqaarsuatta kujavariartuaarnerminni aqqut taanna nalunngilluinnarsimagaluarat, ukiup qanoq ilineratigulluunniit - immaqalu matumani allaaserineqartumiit sapiisernerungaartaraluarlutik.

Aasianniit sisimiunut nunakkut qimusseqqaartoq ukioq 1813.(naanera) Kal. Nr.06-1985 qup.8.

Inspetørp Aasianni niuvertumut allagaata asserpiaa aamma Kitsissuarsunni assistant Mørckip pisimaqqaa, allappormi: "13/3 ullumi Qeqertarsuup tunuanut Sisimiunullu allakkisartitakka tikipput. - 14/3 ullumi taakku aallaraluit Aasialiarpunga, inspektørp piunasaqarneratigut paassat, aqerloq allallu avannaaliartitassaasimasut qimussimik Sisimiunut aajartorniarlugit." Taamaallilluni "Inspektørp kissaateqarneratigut" Aasianniit Sisimiunut uteriassallugu qimusserneq tulleg aallartippoq; imaluunniit oqaatigilluaannarlugu: assistentip siunnersuuteqarneratigut. Qallunaartaasut ulluinnarni sunniutaarukkiartulereersimapput, tamaginnik amigaateqalernerup ilatsiinnartunngortilersimavai. Ukiornerani arfanniarneq univissimavoq, ajorsarneqarpoq. Taamaattumik J. L. Mørck qanoq iliuseqarniartariaqalersimavoq sapiisernerungaartumik, pingaartumik ukiup taamaalinerani. Qimusserneq taanna kingulleq pillugu J. L. Mørckip nalunaarusiarisimasai marluupput, taakkulu saniatigut allakkani ataasiunngitsuni ullorsiutinilu allaaserineqartarsimavortaaq. Ulloq 22/4 Giesecke aamma naatsuararsuarmik allaaserisimagaluarpa, nalunaarutilli atuartarsimasani issuaafigiinnarsimagunarlugit. Najoqqutassaqqinnerupput J. L. Mørckip ullorsiutai kiisalu Sisimiuniitilluni 2/4 1813 inspektør Motzfeldtimut nalunaarusiarisimasaa ukioq taanna 22/4 Qeqertarsuarmut anngussimasooq.....

Aasivik 79, Qarsaaq, tusaajuk: nipaa ersarimmat, eqqaamajuk: tappissisitsisarmat, Qullissat. Kal. Nr.01-2006 qup.28 (Asseq/Plakat)

Aataap oqaluasaava. (All. Gedion L. Jensen, Sisimiut 13/12-78.) Kal. Nr.12-1995 qup.8.

Gedion L. Jensen inunngorpoq 21. Januar 1912, Saqqami. 14-nik ukioqarluni inunngorfini qimappaa kingornalu Aasianni eferskolimi ilinniartunngorluni. Tamatuma kingormatigut Qullissani allaffimmiutut ilinniarpoq ukiorpassuarnilu suliffini suliffigalugu. Ukiuni 39-ni Qullissani nunaqareerluni 1972-imi Qullissat inuerutitaasussanngormat ilaqtutani ilagalugit Sisimiunut nuupput. Gedion toquvoq 1992-imi. Una allaaserisimasaa juullerpalaartoq ilaqtuassut akuerssinerisigut ilanngupparput: Angutip utoqqanngortup

ernuttani nukappirarujussuannortoq alapernaaleruttorluni qulit eqqanni ukioqalersoq juulli pillugu qilanaarnermik qaqugu juullernissaanik ullullu qassinngornerannik apersuiaalersoq qungujularluni isigaa. Aataap ernutsi qungujularluni sisiginiaraani ernutaata qiviarlugu aperilerpaa: "Aataa, aamma ilissimeeraagallarassi uatsitut juullisiortarpisi?" Aataa nipaatsiarsinnarluni akivoq: "Naagga, allaanerjussuarmik juulisiortarpugut." taama oqalunilu oqarfigaa: "Qaagit, orninnga oqaluttuutissavakkit...."

Aataap ukinngutissiaa.: (1) Silattuleqqaarnerma nalaa. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.12-2011 qup.12.

Siulequt, Ukioq 1977 erngutaqqaaterput pingasunik ukioqartoq paarsaraarput. / Silattuleqqaarnerma nalaa. / Juullip qilanaarnatarnera. / Atualerpunga. / Pissarsioqataaneq. / Nerisassat. / Nuugaarsuk. / Illerusaarsuit. / Kuannit. / Ilerfit. / Aavarumagaluarneq.

Aataap ukinngutissiaa.: (2) Inuusuttunngornerup nalaa. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.01-2012 qup.4.

Imminut pilersulernerup aallartisarnera. / Pisaqallaattaasaleqaanga. / Sanasalerneq. / Pullatersorneq. / Katersortarfik.

Aataap ukinngutissiaa.: (3) Navialeqqajartarnikka. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.02-2012 qup.7.

Hal.: Allaaserisanik ukuninnga allattoq Adam Lyngé, Aada, ukioq manna aallartilaartoq, januaarip ulluisa 20-anni toquvoq. Allagarpassuit aaqqissuisutut unitsiinnarsinnaagaluarpakka. Novemberimi allaaserisani taakkua tunniuppai atuagassiamut maanga ilanngukkumallugit, taamaattumik isumaqarama unitsinneqarnissaat tusarumassanngikkaa ingerlatiinnassallugit aaliangiuppara. Aadap eqqaaneqarnera ataqqinartuuli. / Nunami. / Aqqajuitsoq. / Avaattama apormanga. / Qivittuusorititaangajappunga.

Aataap ukinngutissiaa.: (4) Inuusuttunngornerup nalaa. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.03-2012 qup.6.

Kialuunniit angalaartartup kisimiivilluni asimi sineqqaarnissani uattut ittoqarsimassaguni pissanganermik, ersiumisaarnermilluunniit ilaqartinngitsuulaartarnavianngilaa, uangami taama pisimagama. / Nipipalaat. / Ukaleq. / Aapperpara. / Aaffarmi. / Angallavik pinnersorsuaq.

Aataap ukinngutissiaa.: (5) Sinnattunik timitaliisarnerit. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.04-2012 qup.26.

Sininni issikkama. Suli meeraallunga angajuma saniani illermi sinittarama... / Arngalisikkakku. / Tingiinnarpunga.

Aataap ukinngutissiaa.: (6) Oqqarliuutit. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.05-2012 qup.7.

Seqiniisamik. / Uppassuatit. / Inuusannguakka. / Tiiviliarakasiit.

Aataap ukinngutissiaa.: (7) Qaammarsaaniutitut ingerlassat. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.06-07-2012 qup.10.

Perorsagaaneq. / Atuagassiiisarnerit. / Isiginnaartitsisarnerit. / Ilinniarteqatigiinneq. / Sunngiffimmi sammisaqartitsisaleneq. / Akissarsiorani.

Aataap ukinngutissiaa.: (9) Inuutissarsiutitut ingerlassimasakka. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.06-07-2012 qup.13.

Kangerluup pii. / Naleqqat. / Inuussutissarsiutit. / Ikinngutigá annaappara. / Aalisakkerineq. / Qajartulerpunga. / Suliffiit. / Noorarfiit. / Tunisaasartut. / Suliaaluit allat.

Aataap ukinngutissiaa.: (10) Pinnguaatigisakkatta ilanngui. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.11-2012 qup.20.

Nakatartarnerit. / Naaligarneq. / Niviarsiaqqat.

Aataap ukinngutissiaa.: (11) Nuna. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.11-2012 qup.13.

Nunap timaarsua. / Tuttunniarfissuaq. / Qangattarsuakoq. / Qaqulluitsoq. / Qussuup nunaa./ Tuttorpassuit.

Aataap ukinngutissiaa.: (13) Aataaraap misigisaa aanaaraallu oqaluttuaa. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.12-2012 qup.11.

Aataaqqap qajartornera. / Aanaaqqap oqaluttuaa. / Aalipannguup oqalualaava.

Aataap ukinngutissiaa.: (14) "Qilaap ataani angajutuannguara". (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.12-2012 qup.14.

Piniarnermut perorsaasiga. / Inoqataasa nuannarisaat. / Immakkut.

Aataap ukinngutissiaa.: (15) "Ajoqioqqajarnersuara". (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.01-2013 qup.8.

Ikinngumma atorfittaangajannera. / Erinassarinnigisaa. / Nuummi. / Perusivunga.

Aataap ukinngutissiaa.: (16) Oqaluttuaq: Nulornarsuarmik Nulornaqqamillu. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.01-2013 qup.10.

Illoriit. / Sukasalerput. / Piniariartalerput. / Nuliarusuummerput. / Pilersaarut tuaviuussaq. / Aallaannaqaat. / Paaseqaat. / Misiliineq kingulleq. / Pilluarlutik inuupput.

Aataap ukinngutissiaa.: (17) Qoorngumi. Atorfilittaasimasut, niuertoriusarsimasut, ajoqiusarsimasut ernersussiortuusarsimasullu aqqisa allattoneri. (All. Adam Lyngé, Nuuk) Kal. Nr.02-2013 qup.12.

Niuertorutsit. / Ajoqiusarsimasut. / Ernisussiortuusarsimasut. / Ilinniartitsisusarsimasut.

Ataatsimeersuarnermit.: Peqatigiinniarneq inuiaat isumasioqatigeeqqaarfigaat 4. sept. 1908 (Tusagassiortoq Magnus Larsen) Kal. Nr.08-09-2014 qup.5.

22. Juli 2014 – 24. Juli 2014 Kalaallit Nunaanni Peqatigiinniat Kattuaffiat Nuummi Hotel Hans Egedemi ataatsimeersuarpoq. Ataatsimeersuartut tassaapput Kattuffiup immikoortortaqarfii nunatsinnit tamaneersut.

Aatsitassarsiornerup oqallissutaanerat.: Kiinnat kiinarpaallu. (Oqalugiartog: Aqqaluk Lyngé) Kal. Nr.03-2010 qup.3.

Avatangiisimik illersuisutut kiinnerneq aatsitassarsiornerullu kiinarpa. Narsami Urani pillugu isumasioqatigiinneq 26.03.2009. / Apeqqut pingaartog. / Kalaallit Nunaat nutaaq. /

Tunnngavissaq. / Innarliisinnaaneq. / Kiinnat marluit. / Sunaana oqaatigisaq. / Aqutsineq. /
Tunnngavissaq. / Ileqqussat nutaat. / Nunatsinni. / Ulorianartoqartuarpoq. / Naggasiut.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(2) (All. David Holm) Kal. Nr.02-2008 qup.16.

Ajornartorsiortitaaneq alla. / Masassiuteqarata.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(3) (All. David Holm) Kal. Nr.03-2008 qup.24.

Tammariasaartoq. / Qangattaq. / Tatsikkut umiaararnerit ilaat.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(4) (All. David Holm) Kal. Nr.04-2008 qup.17.

Sioqqanut matoorneq.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(5) (All. David Holm) Kal. Nr.05-2008 qup.20.

Kiannarsuaq. / Pigisat mianersuunnissaat.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(6) (All. David Holm) Kal. Nr.06-07-2008 qup.27.

1967-imit.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(7) (All. David Holm) Kal. Nr.08-2008 qup.28.

Umimmanniartarnikka oqaluttuarilaassavakka.

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Ajornartorsiornissamut sillimaneq.(naanera) (All. David Holm) Kal. Nr.09-10-2008 qup.23

Aavartarnermut eqqarsaatersuutit: Nuannaariarfiuinnartanngilaq!.(1) (All. David Holm) Kal. Nr.01-2008 qup.20.

Aavarneruna nuannersorsuugaluarluni ilaannikkut aamma Sakkortuumik misigisaqarfusinnaasartoq. Taamaammat aavartarsimaninni misigisarsimasakka aammalu aavartartutoqarsuit, ilaatigut aamma siulersuama Qoornormiut, aavartaleqqaakasakkama sakkortuumik uannut misigitittarsimasaat eqqaasarpakka; naak ilaanni taamaattariaqarsorinanngitsutut allaat isigisarsimasaraluakkakka. Paasisarpakka aavartalerninni iluaqutigisarsimaqalugit...../ Ataguli torruteriartigu: Siullermik aavartaleqqaarama, tassa 1950-ikkut ingerlanerini, qaqisut sapinngisamik nassataassatik oqilisartarpaat.... Aavarfiit ilaat ungasiartukasiusarsimapput allaat ullut pingasut isukkaartarlugit aatsaat ingerlareernikkut tikinneqarsinnaasarlutik.... Kisianni aamma mianersuutassaqarpoq. Tuttup aava najorpalinniaaraanni qarnup iluatigut kiguserfitsigulluunniit ammasoqanngilluinnartariaqarmat. Tuttup aava ikeqarluni ulorianartorujussuusinnaammat, tamannalu arlaleriarlunga qanimanartoqaataalersoq naammattoortarsimavara..... / Misigisapiluk: Ilaanni Seersinnilip tasiatigut misigisaqapilutsiavissorqaagut. Tassaana Nassuttuup kujammut qinnguanut aavarsinnarluta Seersinnilimmut silavarluta pisavut naammaqutissarsioniarlugit pingasuulluta umiaaqqisararluta qaqisugut. Tasersuakkooriarluta aasiviup tungaanut

qinngorpallalaaginnarluta tuperpugut. Tassanilu ullut marluk arfineq-marlunnik tunnuliinnarnik tuttulluta.....

Aaveq (auveK') Kal. Nr.11-1987 qup.1.

Aarfit - tassaapput immap uumasuisa qaasutunik taaneqarsinnaasut - uumasunik miluumasoqatiminik aamma nerisarmata - .... (Danmarkimik ilisimasassarsiornermi 1906-imit 08-mut ingerlanneqartumi peqataasut ilaata atuakkiamini "Nunami issittumi aallaaniartarnerit"-mi misigisalikkersaarutai - tassalu Achton Friisip - oktoberip normuani ilanngussiffigisimavakka, maannalu aamma taamaliorpunga.../ Augustusip 16-ani uvaligaa umiarsuatta "Danmark"-ip ingerlalluarluni kangeq Kap Bismarck uiarpaa, taassumalu tunuani kangerliumaninnguaq marlunnillu kuuttaqartumi umiarsualivissilluni, ullorlu taanna qimmilisaatigut kalaallit qimmii 120 nunamut ikaappavut....

Aaveq aappaluttoq. (All. Kjeld Hansen / Kal. Peter Storch) Kal. Nr.03-1996 qup.10.

(Atuagassiamit "Grønland"-imit nr.6 - 1995-mit tigusaavoq) Aarrup appaluttup piniartunik qajartortunik saassussisarsimaneranik eqqartortakktat. Kangerliumanersuup Qimusseriarsuarmik taanillip kujatinnguani piniartut Upernavimmiut taasarpaat "Saanniartoq," tassa aaveq ulorianartoq navianarluinnartoq aappaluttoq, imaluunniit eqqornerusumik oqaatigalugu aaveq aappalujaartumik kajortumik meqqulik aarrit taamaattut piniartut qajartortut ajunaartarnerannut amerlaqisunut pissutaasarsimaqaat. Tamanna inuit oqaluttuarternerisigut aammalu allagaasarsimasutigut palasillu allattugaani "Atuagarsuarni" (Kirkebog) allassimasartutigut naammattuugassaasarpog, taakkunanimi palaseqarfiit allattuiffiini suut toqussutaasimanersut nalunaarsorneqarsimasarput,..... Upernassakkt ullaagaa 1968-imi Upernaviup kommuniata avannaa'tungaani takulerpara piniartut ilaat Johannes sikup sinaani kiatimigut atisaarsimalluni uernginnaalluni apummik asattortoq, takulerpara tunuani qilerorujussuaq itisimassaqqisoq 30 cm. Missaanni takissusilik, asulu ilillunilu erseqqeqaluni. Assut tupigiummerlugu paserusulerpara taanna sunaanersog, ullaakkullu qamutini kaffisuutileratta oqarfigaara oqaluttuarisinnaaneraa..... Alwin Pedersen-ip atuakkiamini "Rosmarus-imi piniarnermi pisartut pissanganartut arlallit eqqartorsimavai, Thule-mit, Sisimiunit, Kangaamiunit Nanortalimillu pisarsimasut tamarmik aavilersaartut.....

Abia Jacobsenimik (ÂbjarssuaK') erK'aimassat. (All, Vittus Mikiassen). Kal. Nr.05-1981 qup.3.

Aabiarsuarmik eqqaamasat. Meeraallunga ilitseqquppara, nunaqarfinnguatsinnut qallunniaruni allaniissananilu uatsinni. Tamanna pissuteqarsimagunarpoq aleqara ilaannik sorsuarisorujussuugamiuk. Terianniarniarlunitakkuttaraangat pilluarfigisaqalugu eqqaasaqarfigaara. Siullermik Ummannamiissimagaluarput. Ameralilli teriannianut piniuteqarfigigamiuk qanillilerlugu Qassinnguanut nukkilu Barselaj (Barssalaakasik) inoqutitillu nuussimapput, kingornalu Kapisillit saarulleqartut paasigamikkit ilorpaqqillutik Nunaqarfissuarmi illuliorlutik. Taamaallutik Kapisillit nunaqarfinngoriartornera pilerpoq..... /Angisunillu avaarsinini imak eqqaqqippaa: pisup tamatuma aappaani ammassat naapertornarsilermata - Ammassivimmut - ikaararput, ualit ilaanni umitsiaartuleqaat, pileriarpavut aappalaartulissuit tulaffigileraatigut, sunaaffa qallunaat marluk ilisimasassarsiorlut. Qulaanit isiginiarlugit takanna oqarpallattoqarpoq: Aabia ujarpaatit, oqalutsertik ilagalugu ornikkaminga assakasikkut eqitaarpallaaqigujaanga. Oqalutsertillu oqaluffigeriannguaat qanornguna oqalulersog, ukiorooq Knud Rasmussenip aviisit ilaanni allammat Nuup kangerluani uummannarmiu Abia Jacobsen qooruttuumik igeriallaqqissorsuaq....

Adam Lyngge: Qanganitsat I. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.14.

Ukiutoqaq 1916 qaavoq sila silaannareqaluni, Qoorngup ukkaa putsumik sannerutseqqajualersimasooq ullumikkut qaqqarsuit "Oriartorfik" "Umiisaartorlu" issip pianik putsumik poorsimalersimapput. / qup.20. Nassuiaatit oqaatsinut maanna atugaavallaarunnaartunut.

Adam Lyngge: Qanganitsat II. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.24.

1800-kut atuunneranni Qoorngumi piniartut taamanikkut - aammami siusinnerusukkut kingusinnerusukkullu - inuusut ilaatigut oqalualaarusaasarneri najoqqutaralugit qanoq periuseqarnerisigut nuannaarutaasarsimapput. Soorlu matuma siuliini Kaalikkut, Matiukkut.... / Nassuiaatit oqaatsinut maanna atugaavallaarunnaartunut.

Adam Lyngge: Qanganitsat III. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.28.

Ilaqutariissuit Nielsen-it "Napaa"-mik maggueqartut annertunngitsuinnarmik ilisimasaqarfigaakka, ukuli angumerilluakkakka Napaap erngutai, ilaatigullu erngutaqqiutaasa taasariaqartortai samminerussallugit. .... / Nassuiaatit oqaatsinut maanna atugaavallaarunnaartunut.

Adam Lyngge: Qanganitsat IV. (Eqqaamasalersaarutit) Kal. Nr.03-2013 qup.14.

Lars Falksen kinguaavilu. / Aantuut. / Joorsuaat.

Adam Lyngge: Qanganitsat V. (Eqqaamasalersaarutit) Kal. Nr.04-2013 qup.8.

Ilaqutariit Lyngekkut. / Ane-Sofie Nielsen. / Mikael Lyngge. / Augustinus Berthel Enok Lyngge. / Frederik Lyngge. / K'itura, (Qitora). / Ludvig Lyngge. / Agnethe Lyngge. / Naaqqavii. / Nuna allanngortoq. / Naggataamik taasassat. / Oqaatsinut nassuiaatimernit.

Adam Nielsen aamma Hans L. Larsen nersornaaserneqartut. Kal. Nr.10-1998 qup.18.**Adam Nielsen-ip oqalugiaataanut isummernerit. Kal. Nr.03-04-1992 qup.11.**

Suleqatigiit immikkuutaartut tallimaasut oqalugiartup toqqammavigisai isumasioqatigiiffisarpaat, tikkuarumasatillu nassuiaasorsorlugit ataatsimut katinnermi saqqummiuttarlugit. Oqaaseqaatit eqikkaasunit isummat ataatsimukanneq katiterneqartarput, oqaaseqaallu naqitanngorlugu saqqummiunneqartarluni.

Adventinut nigaliliaq. Kal. Nr.12-1987 qup.21.

Atuakkiamini eqqaamasalikkersaarutaasumi Svalerne-mi (tulugarnat) siusinnerusukkut ministeriusimasooq Julius Bomholt Silkeborgimi meeraagamik illuminni pisimasunnguamik 1908-p missaaneersumi ima oqaluttuarpoq: "anaana qaqortumik saaliaquserpoq adventinullu nigaliliami naneruutit sisamaat ikillugu, "maanna juulleqqilerpoq, juulleqqilerpoq," Anker - nukara - erinarsuleraraaq." Atuakkiaanik taassuminnga saqqummiisut ilaat tassunga oqaaseqarpoq tamanna eqqortuunavianngitsoq, tassa adventinut nigaliliortarneq ileqqummat Danmarkimi nutarnisaasooq, saqqummiisorlu isumaqarpoq aatsaat sorsunnersuup kingulliup qanillinerani nalinginnaalersimasooq..... / Taallaq: adventip nigaliutaa, maanna ikiparput. Meeqqap qilanaarisaraa, qaammaqqut pinnermat...

Adventip nigalia. (Taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.11-1995 qup.9 Taallaq

Ajoqersuiartortitaq tusaamasaq: Otho Fabrisius, palasi, piniartooq ilisimatoorlu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-2007 qup.26.

Nunatta oqaluttuarsartaani ukiuni kingullerni 300-ni pisunut ateq taanna ilaavoq. / Allaaserisaanera. / Atuakkiai kalaallisuit.

Ajoqersuinerup oqaluttuarsartaanit: Ajoqersuinerup aallartisimalerneranit: Ajoqersuiartortitsinermi taasassat ilamerna. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.04-2003 qup.16.

Qeqertarsuup Tunuani (Disko Bugtimi)./ Siunnersuut. / Inuutissarsiutaasinnaasut ugartornerat. / Qeqertarsuup Tunua ajoqersuiffinngorpoq. / Siumukarfiit nakkaattarfiillu. / Upperluaqqissaarneq (piestismen) aamma annguppoq. / Logit allat ajoqersuiffinngorput. / Ajoqersuiartortooq nutaaq.

Ajoqi Sechmann Rosbach 1878- 1936. Kal. Nr.01-1998 qup.4.

Qanga ajoqit arlaqartut sulilluarsimasut inuiaqatigiillu kalaallit ineriartortitaaneranni sunniuteqarluarsimasut allaatigineqarsimani Otto Sandgreenip nassiuppai „Kalaaleq”-mut ilaatigut ilannguttagassatut naatsorsuutigalugit. Una allaatigisaq „Ilagiinni kiffartuutillit atuagassiaat”-nni 1940-mi naqittumi allaatigineqarfsimavoq Ilimanami ajoqimit Lars Hansenimit.

Ajoqinngoriartulluni ingerlaarnersuaq. AjoK’ingoriartordlune ingerdlaornerssuaK’. (Nikolaj Kaspersen) Kal. Nr.06-1986 qup.1.

Atuakkat qaangeriikkat eqqaaleriarlugit eqqartugassat arlallit saqqummerlersarput. Maannalu eqqartorniagara pisoqaagineqarsinnaagaluarpoq ukiut 45 matuma siornagut pisimagami, tassa 1918-imi, tusarnaarneqarsinnaammalli eqqartoraluaannarallarlara. Uagut ajoqit 1912-imit 18-imut ilinniarsimasugut ajoqinngornerput naatsorsorneqarsimavoq 1918 aprilip 1-anniit, taamani maannamut naatsorsuutigineqartuarpoq. Taamani soraarummeereersimalerluta ajoqinngornerpullu nalunaarutigineqareersimalersoq avannamut aqutissarput utaqqiinnaleripput ”S/S Godthåb” Nuummumut pivoq Avannaaliartussaalluni. Taava aalajangerneqarpoq Godthåbimut ilaassasugut...../....Puttaarsuit angisoorujussuit akornanni uninngaarpugut, taamaammallu silagissioraluaqaluta eqqissisimaaffiunngilaq, nalunanngimmat anorlilerluni sarfamilluunniit sikorsuit tamakku aalalissagaluarpata nuannaaginnassanngitsugut;...../..... Otto Rosingertarsuarput sakkoqartortarigatsigupiniartigilluavipparput. Angalaannguarnanimi aqup killingani imarnersamininnguaq natsernik arlaleraarfigaa, ilami natsinnguit tassuuna nuigaluartuinnaagamik...../.....Allakkamik matuminnga nassitsisoq ima allappoq: ataatagigaluarma taamalilluni tikigatillu naasimavaa, ataatagigaluarata tassa Søren Kaspersen (Suulunnguaq) ajoqiuffigisimasai arlaqarput, taamani ajoqit nuttarallarmata – taagorsinnaavakka: Kitsissuarsuit, Iginniarfik, Paamiut, Appat, Aasiaat – taamatut naaginnarpara. Saqqummiisoq: Nikolaj Kaspersen.

Ajoqissanut ilinniarfik. AjoK’igssanut ilíniarfik. (all. Henrik Wilhjem. Kalaallisut Saqqummiussisoq: Thomas Efraimsen) Kal. Nr.03-1986 qup.3.

Nuummi qatanngutiginiarfik Noorliit 1850-ikkut nalaanni: Ukioq 1949 palasi Otto Rosingip saqqummersippaa atuagaq SAMUEL PETRUS KLEINSCHMIDT – inuuneranik unikkaaq. Quppernerillu 90-iusuni Saamualip inuunera sukumiisunik allaaseralugu oqaluttuarsiarisimasani kiisalu allattukkat atuakkallu 45-usut najoqqutaralugit. Taamanikkut ukiuni atuuttuni atuakkiorniarnermi najoqqutassarsiorfusinnaasunik periarfissat annikeqisut eqqarsaatigalugit Orto nersugassaavoq piffissarujussuarmit atorlugu atuakkiassami piareersarsimassagamiuk,..../ Saamuali Noorlernut nuuppoq: 1800-

t aallartilaarneranni inunnik Europami qaammaasaqartitsinerulerniarluni sulissuteqalerneq akornattinnuttaaq sunniussimavoq. 1835-mi nutaaliassanik isumalioqatigiissitaliaasimasut isumaliutissiissusiaminni nunatsinni meeqqanik ilinniarfitsineq (atuartitsineq = atuaasitsiniarneq) annertuumik samisimavaat. 1846 ajoqissamut ilinniarfiit – seminariet – plersinneqarput Nuummi aamma Ilulissani. / Ajoqissanut ilinniarfik pilersaarusiorneqalerpoq: Nuummi seminarieliortoqarmalli Noorlermiut aamma oqaloqatigiissutigisalersimavaat tassunga assingusumik ilinniarfiliorsinnaanertittaaq. Saamualilu tkeriarmat 27. Februar 1848 Akunnaani, Alluitsmi Narssarmijinilu qatanngutigiinniaqatigiit isumaliutersuutiminnik saqqummiussiffigaat./ Ilinniarfiup ilinniartui ilinniartitaanerallu: Ilinniarfik aallartippoq 1850-ip aasaani. Saamuali kisimi ilinniartitsisuuvoq arfinilinnillu ilinniartoqarluni. Ilinniartuisa ilaat marluk David (21-nik ukiulik) aamma Simon (18-inik ukiulik) ulluni piniarsinnaanngiffimminni aalisarsinnaanngiffimminnilu taamaallaat peqataasarput. Ilaat tassalu Amos Aron, Ludvig (allisiitsuusooq). Simeon aamma Chr. Renatus 13 aamma 16 akornanni ukioqarput; nukarlersaat Renatus ‘allamiortaavoq’, Akunnaani uillarnermik anaanaqarluni...

Ajoqissanut ilinniarfik. AjoK’igssanut ilíniarfik. (all. Henrik Wilhjem. Kalaallisut Saqqummiussisoq: Thomas Efraimsen) Kal. Nr.04-1986 qup.6.

Nuummi qatanngutigiiniaqarfik Noorliit 1850-ikkut nalaanni. / Saamualip taamatut siunnersuuteqarnermini taavaa nammineq nerisassatigut atuinini annikillisinnaallugu ilinniartuutini illersorniarlugit. Taakkumi ilaqtaminnut pissarsioreersunut neriniartartussatut aalajangigaasimapput, maannalu pissarliornerup nalaani qatanngutigiinni atakku aningaasartuutigaat, namminerli kissaatigisani piguniuk, taava aaqqiisinnaasoraq ilaqtariinnut qatanngutigiinnianullu saniatigut immikkut aningaasartuutaasussaannngitsumik... / Ilinniartitsinerup siunertaa: Silassorissuseq ilumoorniarnerluunniit?./ Eksamen? (inerissimalersutut nassuerneq) / danskinut Nuummilu seminariemut atassuteqaatai.

Ajoqissanut ilinniarfik. AjoK’igssanut ilíniarfik. (all. Henrik Wilhjem. Kalaallisut Saqqummiussisoq: Thomas Efraimsen) Kal. Nr.05-1986 qup.2.

Nuummi qatanngutigiiniaqarfik Noorliit 1850-ikkut nalaanni./ Noorlerni inuttut atugarisat./ Saamuali ilinniartuulu./ Saamuali ilinniartuulu./ Abraham kiisalu ilagiissut pineqaatissiisarneq./ Ilinniarfik atorunnaarpoq Saamualilu soraarsitaavoq.

Ajoqiuneq Gerhardt Kleist. Kal. Nr.05-1998 qup.7.

Qanga ajoqit arlaqartut sulilluarsimasut inuiaqatigiillu kalaallit ineriartortinneqarneranni sunniuteqarluarsimasut allaatigineqarsimaneri, Otto Sandgreenip “Nalunaarutit”-ni, tassa ilagiinni kiffartuutillit atuagassiaanni katersorsimasani nassiuppai. Maannalu ilanngutassatsinni ajoqiunerusimasooq GERHARDT KLEIST eqqartorneqassaaq. Allaatiginnittuuvoq: Palasi Karl Heilmann. – “Nalunaarutit” – 1931./ Palasi Otto Rosing Kleisti pillugu ima allappoq.

Ajoqiuneq Hans Hansen 1890 – 1940. (All. H.L.L.) Kal. Nr.04-1998 qup.8.

Inuit inuiaqatigiit akornanni sulilluarsimasut ilarpassui suliarisimasamikkut eqqaamaneqartuutarput, allalli inuiaqatigiinni suliluarsimagaluartut puigorneqarajuttarput, naak suliarisimasamikkut iluaqutaasumik suliaqarsimagaluarlutik. Piffissami matumani ilisaritissavarput ajoqiuneq Hans Hansen. – Allaaserisaq ilagiinni kiffartuutillit atuagassiaanni „Nalunaarutit”-ni 1941-mi Sam. Mathæussen-imit allaaserisaavoq. – Katersukkat Otto Sandgreenimit pisuupput. (H. L. L.)

Ajoqiuneq Isak Lund 1848-1922. Kal. Nr.11-1998 qup.15.

Ajoqiuneq Johan Dahl 1846 – 1922. Kal. Nr.06-1999 qup.16.

Kalaallit nunaata oqaluttuarisaanerani atorfik “Ajoqi” ukiorparujussuarni kinguaariit ingerlaneranni pingaaruteqarsimaqaaq., Ilinniarfissuaqarneq” pilersinneqarmalli atorfik taanna atorfvittut naalagaaffimmit illersugaalluni ingerlasimavoq. / Ajoqiunerup Johan Dahlip inuulluaqqussutaa.

Ajoqiuneq Karl Heilmann 80-liivoq. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.09-1994 qup.5.
 “...iluaqutissamik pigisaqartoq isertorfeqanngittaraaq..(Pavia Petersen) / Kaaleerannguaq inunngorpoq: 14. August 1914 – Nuummi./ Maniitsumi atorfimmi saniatigut suliai:....

Ajoqiuneq Samuel Møller. (All. Karl Møller) Kal. Nr.10-1995 qup.9.

Ataataga Samuel Magnus Kristian Jens Møller – “Saamua” inunngorsimavoq akullerni Qasigiannugit pigisaanni ulloq 10.juli 1885. Ilulissani ilinniartuuvoq 1901-mit 1907-mut, tassa Ilulissani ilinniarfissuaq qangali atorunnaareeraluarluni ukiuni taakkunani atuleqqikkaluarmat immaqa naggataarutaasumik. Ataagama meeraanera ilisimasaqarfingngilara. Nunaqarfik inunngorfini meeraanini tamaat najorsimagunarpaa. Ilinniartuunini eqqartortarmagu oqaluttuaasa ilaannik eqqaamasaqatsiarpunga. Una siulliullara: 1960-mi 75-nik ukioqalernissaa naammattooriarlugu ilakka ilagalugit Nuugaatsiamut tikeraarfigaakka. Taavaniitilluta ilaanni atuagaatai allallu suliarisimasai misissorujoorlugit nassaaraara taallaq pappiaramut sungaartumut assaannarmik allagaq pisoqalisimalluni ilaatigut ersernerlulersimasoq. Atuariarlugu takutikkakku nassuiaappaanga: Tassagoq 1907-mi ajoqinngorlutik inermata ilinniartitsisuata palasip Hother Ostermann-ip ilinniartitaminut inuulluaqqussutigalugu tunniussaa. Taallaq taanna tassa maannakut tussituni nr. 228. ”Nersornangaarli Jiisusi pallorfigisiuk.” Nammineq allagai malillugit nunaqarfiit illoqarfiillu uku ajoqiuffigisimavai: Akunnaaq 1907-09, Aasiaat 1909-13, Iluissat 1913-14, Kitsissuarsuit 1914-15, Illorsuit 1915-17, Uummannaq 1917-18, Illorsuit 1918-40, Nuugaatsiaq 1940-50. ajoqiuninngorsimavoq 1913-mi. Soraanninngorami Nuugaatsiamiiginnarpoq tassanilu toqulluni.....*All. Karl Møller./ Samuel Møller, Diskobugtimi najukkani assigiinngitsuni sulereerluni Illorsuarnut 1915-mi nuukkamili taavaniittuarsimavoq Uummannaq eqqaalu sunniuteqaqaluni suliffigisimallugit. Taajanna ungasissorsuartut ikkallarmat tikinneqarneq ajungajalluni avinngarusimaqaluni..... All. Peter Storch.*

Ajoqiuneq Lars Berthelsen 1895-1925. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-1997 qup.4.

Inuit inuiaqatigiit akornanni sulilluarsimasut ilarpassui suliarisimasamikkut eqqaamaneqartuurtarput, allalli inuiaqatigiinni suliluarsimagaluartut puigorneqarajuttarput, naak suliarisimasamikkut iluaqutaasumik suliaqarsimagaluarlutik. Piffissami matumani ilisaritissavarput ajoqiuneq Lars Berthelsen. – Larsip nipilersornermik, erinasornermik tassungalu malitsigalugu erinarsortitsineramik nuannarisqaqtuugami Maniitsumi ajoqiutilluguni 1918-imi peqatigiiffik “Erinarsoqatigiit” aallartippai.../ Palasi Anda Høegh, Lars Berthelsen toqummat ima allagaqarpoq:.../ Otto Sandgreen ilaatigut Lars Berthelsen pillugu allagaqarpoq:...

Ajoqiusimasup Daniel Isaksenip pappiaraataanit. Kal. Nr.01-1986 qup.2.

Immaq naleqqulluinnanngikkaluartumik taama qulequtserlugit ilannguteqqittarialerput qitornaasa ilaata allakkamini ima oqaatigisai: taakku oqaluttuurtai nuannersut uanga peroriartorninni pissarsiakka aamma misigisakka, atugassanngorlugit allaatigaakka. Tassa

matuma kinguliine atuarneqartussat taakkuninnga sulissutiginnittup Qaqortormiup Hansina Gabrielsenip iluarsaassimavai, makkuuppullu: Nunaqarfik Nuuk, Nanortallip pigisaa, marlunnik kangerloqarpoq, kujalliuvoq Kangersineq, sermilik puisillu inaat. Aappaa avannarleq Kangikitsoq naggorsorsuuvooq eqalulik, aamma Nuuk ammassiviusarpoq, uanga qatanngutikkalu inunngorfigaarput, tassani ataatarput ajoqiummat...../ Angerlarsimaffimmi ataatarput suliaqartaqaaq. Taamanikkut nunaqarfiup iluani ajoqe ornigarneqartarpoq, aammalu nunaqarfinnut allanut iniartarpoq: Nuuminngaaniit Itilleq tikillugu, anoritaqartillugu mulusarpoq. - ataatama eqqartortarpaa Nuummioq qajaq ataaseq sukkaqisoq. Taamaalluni ullut arlaanni ataatakkut oqaluttuartsamik qaaqusipput, Juuserfigooq...../ Niaqornamiitilluta qatanngutinnguarput toquvoq. Anaanattinnimmi iliarsuugatta maqaasineq ajortaraluassusia.../ Ukuninnga allattoq taamaalisinnarluni qulequtsiisimavoq: Anaanannit oqaluttuarsiakka.: Anaanap ataataminit ningiua tunumiuusimavoq. Anaana aanaminik iliarsorormat taassuma ningiuta perorsarsimavaa. Kisianni naluvaa qangarpiaq meeraalluniluunniit saavanukarsimanersooq. Maanili saavani ueqarsimavoq qitoniorlunilu, meeraali sulii perunngitsut uia toqusimavoq....

Ajoqiusimasup Daniel Isaksenip ullorsiutai. Kal. Nr.10-1985 qup.12.

Ullorsiutit matuma ataani ilanngunneqartut, normunillu tullerni nangitassaaajumaartut, Kujaataani ajoqiusimasut ilaata ilisarimanearluarlunilu assut nuannarisaaq Daniel Isaksenip ullorsiutai. Taakku qitornaasa ilaata Hansina Gabrielsenip, maanna Qaqortumi najugaqartup nassiuppai, apequtigiitinnaguli arlaannut atornerarsinnaanersut. Paasigakkulu atuakkatut naqitertissallugit qularnartoqassasoq, taava nassitsisoq taanna siunnersorpara "Kalaaleq" mut ilanngutassiareqqullugit. Qujanartumik akuersimmat tassa maana ilannguppavut, sinneruttullu normumi tullerni ilanngunneqarumaarput. Immaqa uffa aamma allanik ullorsiutinik tigummisaqartoqartoq sumut atussallugit nalulikkaminnik. "Kalaaleq" mut ilanngutassiaralugit misilinniarsigik. (Aqq.) Imalu aallartipput: ----- Ukioq 1911 apersortippunga. 20 august tassaavoq inuuninni ulloq nuannernerpaaq! 1911-mi kipparsimalluta tikikkatta palasip oqarfigaanga ajoqitissanngussasunga. Anaanamalu akueraanga. Ukioq tamanna piareersarpunga ajoqissamut... /uk.1916 aasami junip ulluisa 15-anni kujammut aallarpugut tikeraarluta..../...17.5: Qilaliarfik, umiarsuaq Hans Egede avannga uteriarpoq. Qilalukkat iserput! 200-t tikingajallugit. Patruuneruppunga. 18.5: ulluni makkunani ilaanni sanngiillisarppunga artorsangaartarlungalu...

Ajoqiusimasup Daniel Isaksenip ullorsiutai. (nanginnera) Kal. Nr.11-1985 qup.6.

(Ullorsiutit taakku nr. 10-mi aallartimmata neriorsuutigaara normumi tullermi assitalerneqassasut ullorsiuteqartorlu kisaassusilerneqarumaartoq. Maannalu ullorsiuteqartoq assitalerpara (nuliulu qitornaasalu ilaat?), tassa ullorsiutinik taakkuninnga atukkiussisup Hansina Gabrielsenip atortitaanik. Ilisarimallugit ilisarnarunaqaat. Kinaassusialu pillugu ullumikkut Nanortalimmi palasiusup John Joelsenip imatut ikiorpaanga: Daniel Isaksen (Daanialinngivasik) inunngorsimavoq Nanortallip kitsissuisa ilaanni Kingittuarsummi Avallermi 30. maj 1896. ilinniarfissuarmi inerami 1918-imi Illukasinnut Nanortallip eqqaaniittumut ajoqinngorsimavoq. - nuliarpooq 15. december 1919 Illukasiiup oqaluffiani, nuliartaarlugu Tabea Hedevig Justine Kristoffersen, Illukasimmioq. Ujuullu allagai malillugit pingasoriarluni nuliaqqissimavoq, taamalu aamma nunaqarfiit Nanortallip Qaqortullu pigisaat arlaqartut, taamatullu ataaseq Narsap pigisaa suliffigisimallugit. Daniel Isaksen 1968-imi Eqalugaarsunni Qaqortup pigisaani toquvoq./ 3.7: kimmu saappugut. Qatsunganeq kiak. Jakob Boasen Ikerasaarsummut angajoqqaavinut niuvarput. Arfinilinnorpugut. Niggilermat assorpugut, kigaalaqaagut...../ 4.7: ullaakkut nal. 6 Tikkiikkunnukarpugut, imali iteriaqigatta, aamma Johan Dahlikkunnut, uninngaannarpugut....

Ajunaarnersuaq. Umiarsuaq m/s "Hans Hedtoft". (All.: Astrid Larsen, Fredriksværk). Kal. Nr.04-2015 qup.7.

Ulloq 30. Januar 2015 uannut puuigunaatsuvoq, ukioq manna ukiut 56-it qaangiupput umiarsuup "Hans Hedtoft"-ip tammarnernit.

Ajutuungajappoq: Knud Rasmussenip illua. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2012 qup.12.

Tallimangorneq 21. Oktober 2011 Knud Rasmussenip illuata Hundestedimiittup ilaa ikuallappoq. / Poorskimi ammartaraluarpoq.

Akersuuttarnerit ilaat.: Kalaallit qallunaallu akornanni. Kal. Nr.08-09-2007 qup.35.

Hal.: Atuagassiami matumani nr.6-7-imi 2007.imi atuarneqarsinnaasut ilagaat Qeqertarsuarmit eqqaamasasa ilaat Tissalu (Tissalooq)....

Akilineq. Kal. Nr.04-1994 qup.16.

Taama qulequtserlugu allappoq, Kalaaleq ukiut 36-it matuna siornatigut Canadamiunngorsimasooq Margrethe Petersen Gjorup....

Akineqarsinnaanerlunga. (All. Jens Simonsen, Nuuk) Kal. Nr.08-1989 qup.14
 Atuagassiaq "KALAALAQ" naqinneqarluni saqqummertalermalli pisiarisaannaraluarlugu pisiariumajunnaaraluarpara aalajangersumik pissuteqarlunga. Atuakkat immikkut naqitaallutik saqqummereersimasut nangeqattaartunngorlugit ilanngunneqartarnerat iluarisarinnginnakku!. .....Aap, akineqarsinnaavutit. (All. Akisussaalluni aaqqissuisooq) **Kal. Nr.08-1989 qup.14.**

Akissarsiaqqaara fem-tive øre aappaluttoq. (V.Mikiassen) Kal. Nr.03-1984 qup.8.

Ilitsorinermit eqqaamasat oqalualaarsiallu. Ukioq inunngorfigisara ukiumik ataatsimik sioqqullugu tamaani nunaqarfigisatsinni ukiunit siuliinit allaassuteqarsimagunangilaq. Kisianni isumaqarpunga ukiajaarsimasooq, immaqalu imaq pisarnerminik sikujaarnerusimalluni, tamannali soqutaangilaq ilisimasaqarfiginnginnakku, ilannginnakku, sulimi inunngorsimanninnama. Taamanikkut Nuup eqqaa qilalugalissuusarpoq, silattuulluarpagummi, ukioq 1914 immaqa juullip qaammataa avannaq issileriaataartitsisimavoq, silataanit kangerluit qinnguinit sikutitsisumik, maannalu nunaqarfiusup Kapisillit silatingaatsiaani qilalukkat ammalataqalersillugit, nunaqarfigineqartumi ilorlermi Qassinnguani nunaqartut juullimut Qoorngumut qallunniareerlutik, piniartortaasut ilaata akimut ikaarluni siumorsimavai,...../...1910-p saniani anersaakkut eqeersagaaneq, peqatigiinniit pilersinneqarnerisigut ingerlanneqalerpoq, timikkuttaaq ittunik qaammarsaaniutaasunik malitseqarsimavoq, (Soorlumi pisartugut) ilaatigut paatsuinermik ilaqartarluni. – oqallisereernerup naggataatigut ingerlatsisup (ajoqip) kissaatigisimavaa ataatsimiinneq erinarsuummik naggaserneqassasoq, atorumallugu "nunarput utoqqarsuunngoravit". Peqataasulli ilaata isumaqatiginngilluinnarsimavaa,...../...pissuseq tamanna aamma "avannarlernut" atuussimavoq. Oqaluttuunneqartarpungami arnat katillutillu meeqqatut ilillutik qiasartut, amerlanertigulli ajunngitsumik aaqqittarsimapput.....

Akissarsiaqqaara fem-tive øre aappaluttoq.(naanera.) (V.Mikiassen) Kal. Nr.04-1984 qup.9.

Ilitsorinermit eqqaamasat oqalualaarsiallu: Ilitsorininnit eqqartuininni innersuarnittaaq (alliarutsit) eqqartuisartunik eqqaamasaqarpunga: arnaq nukappiaqqamik qitornalik qitorngeqqissalluni sinnattulersimavoq arnaqammi oqaluffigigaanni, atermik taaseriarluni ernertaarpat taama atseqqullugu..../ Nuannaartorisat angusinnaanngisalli: 1900-t atuutsialersut kunngip tulliaata Nuummur tikeraarsimavoq (taama taaneqartarsimapput rigsdagimut ilaasortat?). – tikeraarnerup kingorna ukialuit qaangiuttut kalaallit nunarput kunngimit tikeraarneqarpoq, tassa 1921-mi. Taamaaliorneqarsimavorlu aputsilitta nunatsinnut tikinneraniit ukiut 200-ngorneranni.....

Akisussaassuseq. (Taall. Levi Petersen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.9. Taallaq

Akoorinata. (All. Ane-Mina Hansen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.11.

Sumiorpaluutit oqaatsillu allanertat oqaasiinik akoorneqanngitsunik – tavatsinneqanngitsunik – nunatsinni tamanit atorineqaleqqullugit, utoqqartavut allanertat oqaasiinik mingutsinneqarsimannngisaannartut suleqatigisigik. – Taama allappoq Knud Rasmussenip Højskoliani 1991 ilinniartuusimasoq Ane Mina Hansen jøjskolip aviisiani "Nalitta nipaas"-ni.: Kalaallisut oqaatsivut ullutsinni ukiumi kingullerni assorujussuaq oqallisaasimapput. Pingaartumik minnerunngitsumillu aamma radiokkut tusartinneqartarput kalaallit oqaatsitta isornartorsiugassartai, uparuagassartai tammatsaalisagaanissaalu anguniarneqarluni. Peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" qaammammut arlaleriarluni radio-kkoortumik aallakaatitsisarpoq. Aamma aviiseeranngumik saqqummersitsisarput qaammammoortumik atsersimallugu: "Kalaaleq". Assorujussuaq soqutiginarunik aviiseeraq, aallakaatitassiarlu imaqartarput..... Isumaqqanngilanga qallunaat ajattorniarlugit kisianniuna kajumissaalaartarusukkaluarikka oqaatsitsinnik ilinnialaaqqullugit, soqutinnilaaleqqullugit aallusseqqullugillu, qanormi uagut taartunik nujaliusugut allanertat oqaasii kisitta ilinniassavagut. Uanga namminerluinnaq inuttut oqassaguma ajullaatigisartagara aana utoqqaat inuusuttunik assuarinninnerat,.....

Akunnaalliliisoq: Assilissanik ikaartiterisartoq. (All. Astrid Larsen, Najaaraq) Kal. Nr.10-2015 qup.10.

Arnat kalaaliusut nersortariallit ilagaat. Peerstaat inuuvoq 23. September 1935. Nuummi. Ukioq manna septemberip 23-ani 2015, 80-inik ukioqalerpoq. (Persida Lund, Peerstaat).

Akunnaalliliisussaagaluq: Ole Brandt 1918 – 1981. Kal.Nr.02-2018 qup.4.

Hal.: Kalaaleq atuakkiortoq, inuugallarnermini allaallumi toqoreernermini, nuimasut ilaat inuuginnaraluaruni maanna 100-inik ukioqalissagaluarpoq. Aqqa atuakkiaku maannamut puigorneqanngillat. Tassaavoq Ole Brandt..../ Ilinniartitsisoq: Maniitsumiinnera qanoq sivistiginersooq tusaamanngilara. Sivisunaarunangilarli. Illoqarfilli kingulliit Aasiaat Nuullu sivistuumik najortarpari. Taamaammatt illoqarfinni taakkunani meerarpassuarnut ilinniartitsisuvoq, aammali illoqarfinni allanit inuusuttut ilinniarfiinut annguttunut ilinniartitsisuulluni kalaallit oqaasii annerusumik sammisaralugit. Aasianni efterskolimi Nuummilu realskolimi ilinniartuusimasut kalaallisut ilinniartitsisoraat nuannarisaralugu.../ Oqaluttuartartoq: Ole Brandt aqqa nipaalu tusarsaallualerput ukiut 1960-it ingerlanerannit. Eqqaamaniarpara annermik atorfinnimit atatillugu ukiumik ataatsimik sulinnigiffeqarluni ilaqutariit Danmarkimi ukeereerlutik oqaluttuarpassuit allasimasani radiokkut atuffassissutigisalerai. Taakkunungalu ilaavoq radiokkut atuagassiatut allagaa tusaamaneqaatigilluallagaalu "Qooqa" nageqattaartussatut DR-imi immiullugu aallartikkamiuk...../ Atorluagaq atornerlutaq: 1981-imi aasaleqqaasiani anernerperpoq.

Ilisaanerata kingorna eqqaaniaasut ilaat Atuagalliutini aqqissuisoq Jørgen Fleischer ilaatigut allappoq "Tuoiguusuutigisarpa Olep suliumatussusia. Taamaammat atorluarneqaaqaaq ilami allaat atorerlunneqartarluni" ..../ Atuakkiortoq: Atuakkiortut peqatigiiffianni ataatsimeersuarnerit ilaanni, "anitsiarfimmi" sammerujoornerit ilaanni Ole oqarmat "atuakkiortuunani, radiukkulli aallakaatitassanik allattarluni" Carl Chr. Olsen, Puju, tupaallalluni qisuariarpoq...../ Kalaallit atuakkiortut: 1974-imi kalaallit atuakkiortut allat marluk, Otto Sandgreen Hans Lyngelu, peqatigalugit Nunani Avannarlerni atuakkiortut peqatigiiffiisa Kattuffiata ataatsimeersuarnerani Sverigemi pisumi qaaqqusaallutik peqataapput...../ Landsrådimut ilaasorta:q: Ilinniarfissuarmi atuarnitta ilaani quiassuapajulluni oqaluasaarfigaatigut qanoq ililluni landsrådimut Aasiammiunit qinigaalluni ilaasortanngornerminik...../ Suleqatigitsiarnera: 1960-ikkut ingerlaneranni Nuummi realskolimi atuarnerna nalaani kinaasoq nalujunnaarpara, ilinniarfissuarmili ilinnialerama kalaallit oqaasiinik ilinniartitsisorlerparput.....

Akunnaatsuliisut ilaat.: Qeqertarsuatsiaat 1754 - 2014 = 260. Kal. Nr.02-2014 qup.13.

Hal.: Atuagassiami matumani maanna saqqummersumi Kalaallit Nunaata aallaakkaasunik inoqarfilersornerata aallartinnera allaaserineqarpoq. / Inuussutissarsiorneq. / Oqaluttuarsartamerna. / Ajoqersuineq. / Eqqartukkat allat. / Ukiut nutaanerusut. / Najoqqutat.

Akunnerit. (Taall. Hans A. Hansen) Kal. Nr.03-1999 qup.5 Taallaq

Alaskami nunattinnilu uumasunut naasunullu taaguutit ilaat. Kal. Nr.02-1981 qup.7.

Kalaallit oqaasitta Akilinermilu oqaatsit assigiinngisutaat assortornaareersimagaluarlugu nalunngilarput taaguutivut assigiinngeriartannartut. Tamakkununnga assersuutissat arlaqarsinnaagaluaqisut uumasut naasullu aqqi assersuutigissallugit immikkut soqutiginarput, ilaatigut assigiittarlutik ilaatigut allaanerusaramik allaassutaallu aamma assigiinngisitaarsinnaallutik...../ Ataguli uumasut nunamiuttat assersuutissarsiorfigeriartigik: Assigiimmik ateqartitavut:...../ Assigiinngitsunik taagukkavut:...../ Imarmiuutaaq:...

Alaskami nunatsinnilu Uumasut taaguutaat. (Katers. Robert Petersen) Kal. Nr.02-2001 qup.3. Inupiatut / Kalaallisut. - Nanuq / Nanoq....

Alaskamiut uagullu oqaatsitsinni assigiisutivut. (All. H.L.L) Kal. Nr.09-1997 qup.2.

Alaskap oqaluttuarsartaanit.: Barrow "Duck-in". (All. Kristian Poulsen, Pablo) Kal. Nr.04-2011 qup.23.

Massakkut oqaluttuariniagara Alaskap Avannarpiaani Utqigvimmi, Barrowimi, pisimavoq aammalu tasamani Alaskamiinnaanngitsoq, Kisiannili USA-mi Canadami Mexicomilu pinermi nalaani kingornagullu tusaamasaalluarluni.

Alfred Wegenerip ilisimasassarsiornera kingulleq. (All. Johannes Olsen Nuts. Jørgen Olsen) Kal. Nr.02-1989 qup.5.

Maligassiuisut. Nr.1-89 qup.2-miit nangitaq./ April 1931. / Loewe oqaluttuarpoq./ Wegenerimik Rasmusemillu ujarlerneq.

Alianaannerup ataani allaffinniippunga. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.06-1994 qup.12 Taallaq

Alianaasutsip tunissutaa. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-1983 qup.17.
 Qatsorluinnarsimavoq imaq tamarmi qillariinnaviulluni, oqartarnertut: "soorlu aqerloq aatsitaq", imaluunniit: "soorlu tarrasuut" – oqariartaatsit nutaat, takornartanit tikinneqarsimanerup sunnerneqarsimanerullu pilersitarisimasaat. Aappalaat alianaammiungaarami – aanali aatsaat taama alianaamiunngikkaluarluni – oqariartaatsillu taakku eqqaariaramigit eqqarsaatigilerpaa: qanormitaava siulivut oqartarpat?..../
 Kaasikkut nalliortoortup, ulloq qaaqqusigamik, qaaqqusigamik, aamma unnukkut iseriartoqqusipput, Aapalaakkullu marloriarsimapputtaaq. Aapalaat ulluklut qanerminik naammaginnissimagaluarpoq, immikkummi Kaasikkut ilaqutaanngillat annertunerusumilluunniit atassuteqaratik, taamaallaat nunaqqatigalugit. Nuliali piumalluni angersimavoq, Kaasip nulia Aaniaraq inoroorsaarluinnarsimagami: "a, Aapalaakkut isiuppallaqaatigut, unnugu kaffisoriartoqqinniarisi..../ Inuup tarnikkut, isertortuklut inuunerani, qanoq pisoqartartoq ilisimaneqanngitsut ilagaat, pingaartumik allanngoriataartarnermut tunngatillugu. Taamanikkut Martannguaq taamaalineqarpoq. Uini pingasoraarsimalluni tikissimalermat, isumakkeerfigineqarnerullu nuannersuani aalajaatsunngoqqikkami, neriorsuilluni kingorna taamaalissanani....

Aliannaarnarporli: "Inungasunnguimmi". (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.05-2012 qup.6.

Atuagassiaq Kalaaleq marsi 2012 nr.3 qupperneq 23 allassimasoq "ATUAGAGDLIUTIT", isikkui aliannaarfigaara.

Aliannaarumasunut.: Nanorsiuaarneq. (All. Knud Rasmussen) Nutserisoq: Kr. Lyngø, allaqqiisoq: Arne Rafaelsen. Kal. Nr.08-09-2011 qup.29.

Misigisannik eqqumiinerpaasunik oqaluppalaassaguma taava aallaaniarlunga pisimasoq oqaluppalaarissavara, tassa nanorlu annanniarluta ilungersuaimagatta.

Aliannaarumasunut.: Umiarsuapiluit. (All. Johannes Poulsen, Allaqqiisoq: Arne Rafaelsen) Kal. Nr.01-2012 qup.27.

Ukiut ilaanni, 1825-30 missaanni, ukiorluttorsuuvoq. Massalu aprili qaammataaleraluartoq suli sila taamaattuannarpoq. Taamaalermat Kangermiut piliaqarluannngitsortaat ajorsartunngulerput...

Aliasungaarlunga. Kal. Nr.02-2012 qup.17.

Aliasungaarlunga sissamiillunga, upingaarlunga sissamiinera naammagilerakku majuarama eqqatsinnut pillunga tusaalerpara timmiaarannguaq qarlorloq aappalaartuleriup nuaanut milluni.... / Tussiut: Uummatip nipaa pinaara. (Grundtvig, Isak Lund).

Alibak Josefsen, Maligassiuisoq. Kal. Nr.11-12-1991 qup.3.

Alibak soorlu ulluinnarni taama taasaripput, Maniitsup oqaluttuarisaanerani angutit qaqugorsuarmut eqqaamaneqartussat ilagaat. Naak nappaammik nalaanneqarnermigut timimigut sanngiissuteqaraluarluni angutitut anersaamigut piumassutsimigullu nukini sipaarnagit inuiaqatiminit pingaartumillu Maniitsup kommuuniani sullissisisimasutut isigisariaqartoq. Aalisartuuvoq, saniatigut inuiaqatigiit assigiingitsutigut

sullinneqarnissaannut soqutigisarpassuaqarluni. Politikeriuvog ukiorpassuarni tunniussimalluinnarluni ingerlassimasaminik. Aalipap politikkeritut ukiut suliffigisimasai ukiorpassuupput. 1959-1963 Maniitsumi kommunalbestyrelsemut ilaasortaavoq. 1975-1979 kommunalbestyrelsemut ilaasortanngoqqippoq, ukiunilu taakkunani borgmesteriulluni.....Manna ilanngutissavarput Maniitsoq ukiuni 200-ngortorsiormat 1982-imi allaaserisaa. (Aaqqiss.): Siullermik aalisakkanik nioqqutissiorneq eqqartulaarniarpara aallaqqaasiutitut. 1961-mi KNAPP-imi formandiunerma nalaani Kangaamiuni aalisartut peqatigiiffiannit tikeraarsarneqarpunga, tassagoq aalisakkanik nioqqutissiornerup aallarteqqaarnera malunnartiniarlugu iasseqatigiinneqassammat. Taamanikkut tupaallaatigisannik tusarlerneqarpunga, tassagoq 1911-mi nataarnanik tunisineq aallartinneqarsimammat ukiut 50-sit qaanngiunnerat eqqaamallugu malunnartikkaat..... Tassa taamanikkut nataarnaq Kangaamiuni tunisaaqqaalersimavoq kiilumut 10 øreqarluni. 1911-imi aningaasap naleqassusia eqqarsaatigissagaanni isumaqarpunga sullugisassaannigsumik aalisartut akissarsiassaat aalajangiiffigisimagaa.... Nielsen uterfigeqqilaarlara: Maniitsumi 1914-mi aalisarneq aallarteqqaarmat aamma aalisakkanik pisiortornermi qullersaatinneqarsimavoq..... Nielsen -iugaluq kalaallimik nuliaqarpoq, taannalu ateqarpoq Ceciie Kangaamiuni inunngorsimasoq..... Piniartunit siullerpaajulluni pujortuleerartaartuusimavoq Jens Lyberth - Jenserammik taaneqartoq. Pujortuleeraq ateqarpoq "Hertha" - taaneqartarporli "Eertaq".....Sorsunnersuup nalaani pujortuleeqqanik pisaartorneq uninngavoq. Sorsunnerullu kingorna pisaqqaaartuuvog Jakob Heilmann (Jakoralak) 22 fodimik pisaartog, taanna inuata "tutorammik" taasarpaa.....1960-ip kingorna 26-30 fodinik pisaartorneq ingerlavoq, 1961-milu 42 fodit siulliit marlungoreerlugit qatanngutigiinnit Heilmann-ikkunnit ukunannga pigineqartut: Niels Carlo, Mikael, Albricht Daniel-ilu. Taakkununga tulluillutik 42 fodinik pisaarput Qatanngutigiit Skiftet ukuusut: Jakob, Morthen Jeseeraru, angallataat ateqarpoq "Daniel" ....

"Aliortugalaanngooq inulissuupput" (All. Grethe G. Thygesen) Kal. Nr.04-1995 qup.13.

Grethe Guldager Thygesen kalaallit arnat atuakkiortut ikittoralaannguit ilagaat. Atuakkiamini ilaanni pissanganartuliullaqqissutsi ersersittarpaa. Manna tikillugu atuakkiai saqqummersimasut makkuupput: "Kalaaleq arnaq" - 1984.- "Unnummiartulerluni taarsileraa" - 1986. - "Qaqqartoormiut" - 1988. Manna pissanganartuliaasa ilaat ilanngutissavarput. Atuakkiortua akuersaarnera qujassutigaarput. Najukkakka nuannariunnaarlugit qimariarakkit inissarsivunga, maannalu qaammat qaangilaarlugu najorpara, illu pisoqaaq inuerneq. Inua ungasinngitsukkut toqusimavoq toquneratalu siuninnguat nulia periarfeerulluni tammarsimalluni, - allaffimilu suliffeqalersussaagama illu taanna qinersimallugu...../ ...unnuk siulleq ajunngitsumik sinippunga, sunaaffali sinilluarfiunera taamaaginnassanngitsoq. Unnuap aappassaani qaliani sinittarfigisanni sinileruttorlunga tupappunga, sunaaffa unnuap qiteralernerani. Tupakkama tusaasaqalerpunga, atinni ini inoqarpaluttoq, tupigisannik. Eqqaamavara matu parnaarlugu, ilumulli atinni inoqarpaluppoq...../ .... Ermileraluarlunga sinittarfimmit nipipalaaq arnap nipaa tusaalerpara, nipipalaaq soorlu napparsimaruluttup naallioruluttulluunniit nipaa, nipittoraluttuinnarpoq akornatigullu soorlu naalliunnartumik qaffeersaraluttartog. Qanoq-una piniassavara? Tassalumi nikeriarneq sapilerlunga, tulliikka soorlu noqittorsuit, nissukka nukeerullutik qiaammisaarnersuullu tikikkaanga isigisara taarsiartuleriannguartog taama ilisimagaluanngilanga. Qaatulerpunga natermi nalallunga...../ ... Malugilerparalu isigisaqartuusaanngitsunga. Ilumut matup tigummivia aalavoq. Sinittarfimma matua ikersikiartulerpoq pileriarpakka matup tigummivianik tigummit assaat arriitsoralarsuarmik nuiartulersut. Kaajallappunga. Matuersaatikka tigummiarpakka. Aninasuartariaqarpunga. Anerterinerlunnera tusaavara qiassaralu nununiarsuaaraluariga qulliikka kuupput...../ ...Matu silarleq mapperneq ajulerpara. Matuersaatikka allat matuersaaserfimmitt ikkuteriartaraluarpakka. Matuersaataali

nanillatuarakku nukingipilunnermik sajunnermillu ivertinneq saperpara, matuersaarserfik eqqorneq saperlugu. Matumi mappinngitsooriarukku?..../...Qaliani tusaasaqaqqilerpunga, uneqqissaarlunga naalarnivunga. Uffami. Pisuppalluttoqarpoq. Qiiaammerpunga ippassartulli tulliikka qummut noqittuusilerput . sajulerpunga...../ Tuppallaffik qiviarpara. Matuersaatikka. Sumit pippat? Kingumut nikinnek sapilerama, allaammi niaqora aalariartinnek sapilerlugu, tassali silama kaavinneranit, matuersaatit tiguneq saperpakka.....

“Aliortugalaanngooq inulissuupput” (All. Grethe G. Thygesen) Kal. Nr.05-1995 qup.15. nanginnera.

Matuersaatikka tigussanerlugit aamma ersigilerpakka...../.... Nikuipalaarama matu ornilerpara, nukillaarsimangaaramalu tikinnagu aqullaarpunga. Makinniaraluarpunga ajornaqaarli. Matu sammillugu nillianiaraluarpunga nipigali artulersimavara. Aasiit tappinngakasik. Qulinni arnap nipikasia tusaqaqqilerpara. Nipipalaaq sapiligara. Siutikka assannik asserusukkaluarpakka, talikkali artulersimavakka, nukeerutivissimagamik. Qulinni amiilaarnartumik nipipalaaliorpoq. Natermi sapilerluna nalagama qulariunnaarpara naggatissara tikilerlugu. Nipipalaalli saniatigut nipinik tusaasaqalerpunga. Silatinni inuppalluk. Kikkulli? Isumalluaammerpunga, immaqa suleqatima takuniarpaannga. Qaliani pisuppalluk erseqqissiarpoq majuartarfitsigullu aterpalulerluni. Taassaangitsumik natermi erloqivunga...../ Tuparujussuarpunga, ersinerup tupannerinngisaanik. Silatinniittut uannik isumassaasut matu aserorpaat iserlutillu...../ Iterpunga siullermik sumiissusera paasinagu. Eqqaaniittulli misissorakkit paasivara napparsimavimmi nalallunga...../ Nakorsap nakkorerpalunnanga nakkuppaanga. Sunami ersigissagakku. Uanga aliortukkanik upperisaqanngilanga. Erserujussuaannarsimasutit-una. Aniartuleraluartugut tusaanialerpunga, nakorsap tusaanngippagu kiap upperissavaanga? Nakorsattoq tusarliuk, kissarpunga. Tusaasaqarnera oqaatignialissagiga nakorsaq uneriataarpoq naalaalerlunilu...Nakorsap ajaappissaminik iigaq toortarpa. Taamaaliulermat nipi erloqisoq nipaallineruvoq. Kaasarfissorami savik amugamiuk savini ukunnerussaariarlugu iikkap qalliutaa tapiiti sukut tamaana sissulerpaa alittorlugulu. Aarimmi, matu! Nakorsap orneriarlugu mapperaarlu, ila tupinn! Inuup niui nuipput. Nakorsap peequaanga, nikinnginnamalu suanngallunga aappasaanik peeqqullunga. Qiallunga naterlu tukertarlugu nukikkumanngilanga, inimullu ateqqugaluaaraanga piumananga. Eqippaanga oqaranilu eqisimaarlunga igaffimmut aqqullunga majuarlunilu...../ ....Ullut qulit nakkutigineqartuarlunga napparsimavimmi uninngavunga misigisara takusaralu sinnattupiluutigisarlugit oqimangiutigisarlugu.....

Aliortugartalik. (Hansina Gabrielsen, Qaqortoq) Kal. Nr.03-1987 qup.13.

Qangagooq kujataamiut pilisartorsuugallarmata ukiuuneranigooq suut atortutik iluarsaallugillu piareersartarpaat tiguinnariaatillugit. Atortullu tamakku pingaarnersaannut ilaapput ammassannut qalut. Tassami nunaqarfimmiut pililluarumasut ammassaat pinngitsoorsinnaanngilaat....ataatama oqaluttuarfigisarpaanga ilaqutariit Semsanit nakuarsuusut, taakkualu ilaat pissatteruttormat naammattoorsimagamiuk, taanna nalisinagu oqaatigaa, qiilaqisoq imminullu oqigilluinnartoq, ateqarpoq Abia Semsen.....

Allagarsiat. (Simon Jørgensen) Kal. Nr.08-1987 qup.8.

Ilaanni allagarsisarpunga sumiiffigisimasannit assigiinngitsunit. Uku ammassalimmiut ilaannit allagarsiakka ilanngutilerpakka nuannarilerlugit, nammineq taaguininni (ammassalimmiutummi) maliinnarlugu allagarisai.

Allaaserisamut qivittunik: Naqqiut. (All. Mâliâraq Vebæk) Kal. Nr.04-2007 qup.14.

Kalaalermi December 2006-mi Robert Petersen Qivittulersaarummik allagaqarpoq.

Allakkanut ammasunut tapersiut.: Kalaallisuut pineqarnerat akaarnaatsoq. (All. Samuel Olsen) Kal. Nr.06-07-2009 qup.5

Allakkat akissutillu. (Bikki Kleist Rasmussen / Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1986 qup.7.

Asasara peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut". Eqqarsaatigisarluguuna qangali soqutigisaralugu apeqqutiginiariga una: 1. Qanoq ilissi isumaqarpisi ullumikkut allattaatsit marluk.....Bikki K. R.../... Asasara Bikki! Qujanaq allakkannut. Utoqqatserpunga piaarnerusumik akinnginnatsigit. Oqartoqartarpoq "Assassaarukkaluaratta" (tassagoq piffissaalatsileralaratta). Allakkatit assut soqutiginarput. Inuusuttunnguuvutimmi, allaat - soorlu allattutit - allattaaseq nutaangitsoq angumerisimanagu. Taamakkaluartoq tulluunnarpoq paasillugu allataatsimut nutaamut saniliullugu isumaliutigisarsimagit.....

Allakkat ammasut. (Hans Anthon Lynge) Kal. Nr.05-1989 qup.7.

Asasara Kaj Peter Svendsen: Siorna arfinngormat novemberip tallimaata ullaani ullormut eqqarsaatissiissutit tusarnaarpara. Oqarputit ullormi tassani kalaaliussuserput eqqarsaatigissagipput pingaartumik uagut Nuummi najugallit. Uparuaagavit Nuummi inuit qallunaatit oqalunnerujussuat taavat, kisianni toqqarlugu oqaatiginngilat oqalunneq tasaanersoq kalaaliussutsip ilisarnaataasa pingaarnersaat,.. / Oqaluttuarisaanermi isigalugu:.. / Uttuutit allat:.. / Oqaatsit kisimik naamakkunnaarput:..

Allakkat ammasut. (all. Villads Villadsen) Kal. Nr.07-1993 qup.9.

Asasikka Ulloriannguaq, Hans Holm-ilu.

Allakkat ammasut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.10-1995 qup.3.

Asasara Samuel Knudsen. "Kalaaleq" nr.5-mi 1995 "Sullorsuarmik" apeqqutivit akissutaa. Siullermik qujanaq allakkavit aallaqqaataani oqaatsinnut kusarnartunut. "Sullorsuaq" Vajgat-imut taaguutitut atormat uangattaa eqqumiigisarpara. "Sulloq" paasisarpara tassaasoq putoq imaluunniit qarajaq takisooq, qallunaat "rør"-imik taasagaannut uagut "ryjorimik" taasalersimasatsinnut taaguutaasoq, soorlu aallaasit sulloqartut. "Sullup" nunap aqqini atornerqarnera misissorpara. Vajgat-imiut ilaasa Ikerasassuaq taanna "Sullorsuarmik" taasarpaat. Qangali taama taagugaanersoq naluara. Atuagagdliutini 1883/84 aamma 1884/85 aqqissuisoq Lars Møller angalanilersaatpoq qulequtsikkaminik: "Nuummiit Atanikerlummut uterlugulu." Vajgat-ip sineriaani nunaqarfiit eqqartorlugit allappoq: "Qeqertarsuup tunua, Sullorsua." Nuup kangerlua angisuunik kangerluup sammivia malillugu kangerlummik agguisunik qeqertaqarpoq,..... Tassa oqaaseq: "Sulloq" naak rujorinut atorlugu taamaattoq sinerissatta ilaani ikerasaat kangerluit iluiniittut ilaanni (ilaannaanni) taaguutitut atornerqarpoq.....

Allakkat ammasut. KIIP-imi Naalackersuisumut kajumissaarut. Kal.Nr.09-2003 qup.5.

Allattut: Ilinniarfissuarmi 3. - 4. S-mi ilinniartut kalaallisut liniefagillit. Ilinniarfissuarmi kalaallisut 3 - 4 S-mi liniefaqartut sinnerlugit Salomine Petersen.

Allakkat ammasut. Naalakkersuisunut innuttaasunullu piumasqaatit. (All. Maniitsumi Arnat peqatigiit) Kal.Nr.04-2009 qup.4.

Kalaallisuugut kalaallisut ilissarnaatitta ilaat arnanut atisaat nalinginnarineqarneri naammalerput.../ Piumasqaat.

Allakkat immap uumaatsup eqqaani nassaat. (nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.12-1994 qup.12.

Allakkat Testamentitaamut tunngasut (Håndskrifter) 2500 missaaniittut pigineqarput. Naleqassusiisigut erlinnarnerpaatitaapput Cotex Vatikanus aamma Cotex Sinatikus. Pisoqaanerpaapput Cotes Vatikanus Vatikanip (Paavip naalagaaffia) atugaasivissuaniittut.

Allakkat immap uumaatsup eqqaani nassaat. (Nanginnera). (nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.02-1995 qup.13.

Pisut pisuussangatillugit Kristusip inunngornerata missaani imaluunniit ukiunik 100-nik siusinnerusukkut, tassa pisoqaassuseqarsimapput ukiut 2000 missiliorlugit. Qaarusummi nassaat naatsorsuutigalugit misilinneqarsimavoq allakkat qanga allagaasimanerat pisoqaassusilissallugu. Ilisimaneqarpormi qanoq pingaartigisoq qummuattat qanoq pingaaruteqartiginerat kulturip pisoqaassusiata aalajangerniarnissaannut. Qummuattat angisuut marraasut qummuattaannaallu qangarsuaq grækeritoqqat atugaannit allaapput Roma-p peruttulernerata nalaanit atugaasunit..... Uppernerput tassaajuarpoq Immap Uumaatsup eqqaani nasaanit aserorneqassanani. Soqutiginaqaalli paasillugu Esajap allagai imusat bibilitsinniittutut 66-nik kapitaleqarmata assigiingilaarnimininnguulu uniffissaanngivillutik. Allanneqarnermigut bibilerput assigaa. Tamanna uppernarsaataavoq taamanersuaq juutitoqqat uppertut qanoq kukkunaveersaarlutik peqqissaartigalutillu allakkanik illernartunik assiliisarsimanerannut..... Aningaasat qummuattallu aseqqi nassaat najoqqutaralugit takuneq ajornanngilaq Khirbet Kumran najugarineqarsimasoq Kristusip inunng. Siornagut ukiut 100-nik sioqqullugu. Assaanermi saqqummersinneqarsimavoq ujaqqanit illuliarsuaq 32-inik initalik aqqaneq pingasunik imiisivilik.....

Allamik isumataartoq: Angakkoq Imaneq saanniartoq. Kal.Nr.12-2005 qup.14.
Paasissutissat allat./ Kristian (Kalistiaat) Oqaluttuarpoq./ Qatanngutigigiinniat allattugaat./ Imanermut tunngasut./ Imarnup piareersaatai./ Noorlermiunngorpoq./ Imarnup pania./ Imarnup tussiutaa./ Saanniarnarata pissutaa?.

Allat tusanngilaat . (Hans Eliassen Uummanaq). Kal. Nr.05-1985 qup.13.

Nuannertartoruna kingumut qivialaarluni, soorlu angalaarsimalluni oqaluasaarluni angalanngitsut pingaakujuffigilaassallugit. Inuppassuugunarpummi pillattaartarnerminik nipangiussiinnartartut. Qujanartumik nunguttussaangillat. Naallu eqqaanngikkaanni immaqa pitsaanerussagaluartoq isumaqavittarpunga ajorusuutiginagit oqaluppalaarisaraluarpatigik tamattinnut taamaaliortarneq ilalernartassagaluartoq. Aanali siulliit ilaat: Tammartajaarneq. Ilaanni Paamiuniilluta upernaakkut piukkuulerpugut sikorsuit eqqaannut qamariassalluta. Aapparisama atia taassanngilara suli peqqimmat, oqaannarlangali: Paamiormioq.....

Allattaasitaamik atuartartunut. Kal. Nr.03-1984 qup.21.

Atuagassiaq peqatigiiffiup "Kalaallit Oqaasivut" naqitertittagaa "Kalaaleq" normumit matumanga aallarnersumik allattaasitaamik allagaasumik ilaqartalissaaq, amerlanerpaamilli quppernernik sisamaannarnik. Taamaannissaq siulersuisunngortut nutaat aalajangerpaat, pissuterpiaasorlu unaavoq: kissaatigineqarlunilu

pingaartinneqarpoq "Kalaaleq" ingerlajuassasoq, taamaattumillu ilimanarpoq ukiut ingerlanerini allattaasitaamik atuartartut amerliartuinnarnissaat.../ Kaalip Napasissani meeraanera. Allattoq: Andrea Davidsen, Maniitsoq.: Kaali nukappiaraavoq arfineq marluk missaanni ukioqartoq. Nunaqarfik inunngorfigisaa ateqarpoq Itilleq. Kaali qatanngutaalu suli mikisuusut nunaqarfimmik tununnguanut nutserput. Nuna nutserfigisaa ateqarpoq Itinninnguamik..... Egalunniarfitoqartik aasakkut ornittuaannartarpaat, taannalu ateqarpoq Napiarissanik, kinguaariit qangarsuarli kingornuttaallugu nunaguartaagaat.... Takuuk: Kaalip Napiarissami meeraanera. (Andrea Davidsen, Maniitsoq) **Kal. Nr.03-1984 qup.21.**

Kaalip Napiarissami meeraanera. (Andrea Davidsen, Maniitsoq) (nangitaq) **Kal. Nr.04-1984 qup.21.**

Allattaasitaamut atatillugu aappersariaq r –p kingornaniittoq. Kal. Nr.04-1989 qup.3.

Kalaallisut allattaasitaarnitsinni aappersarissap r-p kingornaniittup nipaata qanoq allattariaqarnera ordbogimik 1997-imi naqiterneqartumik suliaqarsimasut ima nalunaajarpaat: Ataqaatigiinni taakkunani aappersarissap kingulliup nipaa sivitsugaavoq...../ Ullut sunngiffivut sumut atussavagut. Atuakkiortoq O.S.Marden ilaanni taama aperivoq, imatullu nangilluni:.../ Samuel Petrus Kleinschidt. Samualip inunngorneraniit ukioq manna ukiut 175-it qaangiupput...

Allattaasitaaq. (ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1985 qup.15.

Kalaaleqatitta ilarpassuisa, pingaartumik utoqqaat utoqqasaallu, allattaasitaaq ippigiuarsinnarpaat. Tamanna uanga tupigusuutiginnilara, tassami taaku allattaasitoqaq ilitsoqqussaralugulu ukiorpassuarni atugarimmassuk. Una ilanngutassiamineq allattaasitaamik allakkakku imaanngilaq narrujuummisitsiniartunga. Narrujuummisiterusunngeqaanga, miserratigissanngilarali assut kissaatigigakku allattaasitaamik ilikkalertornissaq kalaaleqatitta akornanni ilungersuutigineqarnerulissasoq makku pillut: 1. Allattaasitaaq...

Allattaasitaaq piumasaarsuutaalereerpoq. (Ulloriannguaq) Kal. Nr.05-1989 qup.16.

Allattaaseq pisoqaaq atorunnaarsitaavoq, tamatuminnaga nalusut amerlavallaaleqimmata, "piumasaarsuutiminnik" allattaasillit amerliartuinnarlutik.

(Allattaatsit arlariit) Agdlagtautsit ardlarît. (All. Hans Hard). Kal. Nr.02-1987 qup.11.

Ukiuni arlaqalersuni allattaatsit marluk atoreerlugit oqaatigisinnaavara allattaaseq nutaaq atuarlugu...

Allaaserisamut uparuaat: Tupigiummerpara. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.03-2008 qup.5.

....Tupigiummerparali Kristian Poulsenip Karl Siegstad akillugu allagaqarnera. Allaatigisami ukioq manna normumi siullermiittoq kannguttaalliornertut oqaatigisariaqarneruvoq.

Allaasitaamit erseqqissaatit. Agdlausitâmit ersserK'igsautit. (PS) Kal. Nr.08-1989 qup.7.

(Allattaasitoqqamik allataq) Atuagassiami "Kalaaleq-mi 1988 nr. 5-mi allattoqarpoq atuagassiaq taanna aqqutigalugu allattaasitaamik paasisitsiniaasariaqaraluartugut,..../

Makku allangoraataapput./ Allaasiliap oqaasersianik tunngarna. / naqinnerit angisuut mikisullu.

Allaasitoqaq. (Ane-Sofie) Kal. Nr.06-1981 qup.21.

Siulersuisut kingullermik ataatsimiinerminni oqaluuserisimasaasa ilagisimavaat allaasitoqqamut paasissutissaminnguanik ilanngussisalernissaq. Soqutiginnittunut paasissutaasinnaasunik.

Allattaasitoqaq. AgdlagtausitoK'aK'. Kal. Nr.02-1987 qup.5.

Ukiariap ilaatigut atuagassiami "Kalaaleq"-mi aperivugut atuartitta arlaammita iluarinerugaat (atorumaneragaat) allattaasitoqaq allattaasitaarlunniit, tamaasaluunniit. Akissuteqartut amerlagisassaangilluinnarput, tassa 22-t, atuagassiamik pisisartut 1000-t sinneqalaartunit, akisunillu taakkunanga 21-t allattaasitoqaq piumaneruvaat, - ataatsilli tamaasagooq..... Suulluunniit pisortatigoortumik atulersitaasut allatut ajornartumik isumaqatiginngikkaluarutsigilluunniit naammagiinnartariaqarpavut. Allattaaseq nutaaq atulersitaanialermat nalunngilarput naammagittaalliortut qanoq amerlatigisut atuagassiatigut saqqummiussisartut.....

Amandus Petrussen eqqaaniarparput. 1927-1993 (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.10-1993 qup.12.

Palasi atuakkiortoq, taalliortoq erinniortorlu toqukkut qimaguppoq. / Erinarsoqatigiit Kattuffiata eqqaaniarparpa:.. / Kalaallit Nunaanni erinarsoqatigiit Kattuffiat. / Avannersuarmitut palaserisimasartik eqqaaniarparpaat. All. Arrutaq Kristiansen.

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.01-1995 qup.17.

"Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. A/G-ip aqqissuisoqarfiata akuersaarneratigut ilannguttassavarput: Indianerit nunaallu: Nunarsuup nunavittarsuisa tallimaat Amerika-mik ateqaarpoq- Europamiullu kingusissumik - ukioq 1500 eqqaanni aatsaat nassaarigamikku "Nunarsuartaq"-mittaaq taasarpaat. Angisoorujussuuvoq. Nunarput Kalaallit Nunaat qeqertaagaluartoq ilagaa, tassalu isua issittup avannarliup inaaniittoq. Tassanngaaniit kujammukarutta Amerika kujammut isusiniarlugu kiatsikkiartuinnassaaq, kiisalu kiavissorsuarmut nunarsuup qeqqanut pigaluarutta kujammut isusinissaa erinitsaatissagaluarparput..... Europamiut Amerika nassaarigamikku iluanaarutissarpasuullu nassaariartuleramikkit nunasiartortut imaaginnalivippit, pingaartumik Tuluit Franskillu amerlanerpaajullutik. Indianerit nunatoqqaminni inangerneqariartuinnalermik naammagittaalliulerput. Inuiaat assigiinngitsut nunalerngunnerat sorsuuttarnerpassuarnik kinguneqartarpoq. Tamanna ukiuni tuusintilinni ingerlasimavoq..... / Kapitali 1. Amerikami Avannarlermi nunaqarpoq Texas-imik atilimmik. Ullumimut nuna taanna nagorissarneqartuarluni illoqarfissuaqalerpoq inuppasuaqalerlunilu. Ukiulli huntritillit qeqqisa matuma siornatigut allaalluinnarpoq. Nuna orpippasuaqarfiuvoq, nujuartanik uumasorpassuaqarpoq. Miilerpassuurtullu isorartutigisoq ivigaannalissuarmik narsarujussuaqarpoq..... "Aappaluttumik amilik" akeraavoq tataannartoq puigorallartussaananilu isumakkeerfiginnissinnaangitsoq. sorsunnermi ajugaasimanerminut nalunaaqutarissallugu nuannarisavissuaraa akeqqami kassera amia nujartalik ulimaammik peerlugu qiterummiulittakki, tassa skalp,.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.02-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 2. Taamani pania Ellen aqqaneq marlunnik ukioqarpoq. Inuusussusianullu naleqqutinngikkaluaqaaq arnami suliarisartagai sapiffiginagit suliarisalermagit erniinnarlu ningiunnguutut suliassani ingerlatilerpai. Oqaluttuarput manna aallarnerippullu – ulloq tamanna Miller Wood-ilu orpippassuarnut nannunniarlutik aallarput, nanoq puulukiutaannik paannissimammatt. Ellen niviarsiatsiannguannorsimasoq kisimi illumi paavoq, naatsiialiani killuunnut ikkusimallugit, aallaaniat qasoqqajumaartut tikinnissaannut ullo'qeqqasiutissaat piareersarniassagamigit. Matu ammasoq ammaqorlugu qisigisaqalerami takuleriallaraa Indiaaneq tungiminut aggersuarsinnartoq. Pisunnera patajannguatsiangaarmat putumasoreqqaaraluaramiuk matu matuleraluarppaa, atisaali aavinnarsuusut takuleramigit, tullimigullu ikeqarmat paasivaat ikiminit aanaartitsisorujussuaq. Ilisarilerppaa tassaasoq Indiaanerit naalagaat "Nattorallup-Isaa." .....
 .....Nattorallup-Isaa Monokilu aqajannguuminartorsuarmik nakkariartussanganialrutik iluatitsigallarlutik aniguigallaripput. Indianerillu pissuserimmassuk tatitusaaqalutik navianartorsioraluaqalutik mianersorlutik innarsuakktu atertilerput. Qitsuttut tigooqqajoorsinnaasatik tamaasa tigooqqajoorpaat. Nakkarfissarli taamma manngaritsigisoq ajoraluatumik ivikkat kanngartuinnaat kisiisa aqqutiginiarsaraat. Taamaallutimmi tigummisatit kaangartoortillugit nakkarput.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.03-1995 qup.17. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 3. Takot-it naalagaat sorsunnermik sungiussinikorsuugami tumini atuaannarlugit uterniannngilaq, taamaalioraluarunimi malersortiminik inuutinneqarnavianninnami. Indianerit tumisiullaqqissusiat iluaqutigigallarlugi itersarsuarmut utilertorpoq. Akornuserneqarani aterfigaa. Komankit sianigitsiarsimagaluarpassuk aqqarsaarfissaq taama qanitsigisimallugu Monok kingorassasimagaluarppaa. Qujanaqaarli killup tungaanut saassimammata. Nattorallup Isaata ikinngunni nanilertorppaa, paasivaa nukillaangallunilu qanimanartoqartoq, imeriarumili nerilaarlunilu kingumut naqqikkiartulertorpoq. Monok oqaluttualerpoq, - akunnerit arlaqartut qaangiummata Nattotallup Isaata qimagunneranik hestit tumaarpuat niaqqumi qulaanit tusarnaalertorsimallugu. Nattorallup Isaatali narsarsuarmi tumiliorneri iluaqutigigallartilugit kimankinut "Ellen-ip Eqqissisimaarfia" orniinnarsimangangatippaa...../ Kapitali 3: Ullaakkorsioreeramik Monokip talia misissorpaat. Qaammatinili arlalinni atorsinnaannngikkallassavaa, Ellen-ip tarngutaata iluaquseeqimmat anniaatiginngilaa. Nattorallup Isaa akunnerit qassinnguit sinereerami sorsoqqilernissaminut inuummarisseqaluni iterpoq. Komankit ilaat marluk toqutaasut ilaasa tigusinnaannnginnamikkik qimaannarsimavaat.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.04-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 4. Ulloq tamaat alapernaarsuiuaraluarput komankit tammaarfigiunagaannik. Putsumik qaffattoqarumaarsoralugu. Naallu Nattorallup Isaa tappikkaluaqisoq malussartoqannngilaq. Akeraasami pujoqarumannnginnermit qisussat toqorngit qisugisimavaat. Suup nalaagut indiaanerit ungavartersimanerannik, suullu tungaagut unnuanut sassaqqeriarnissaannik paasisariaqannngitsut angutit qaqortut takuinnalerpaat taavamiuna seqineq tarrittoq.....
 Nattorallup Isaata pilersaarutigaluarppaa umiarissaminut ikeriarluni kuukktu sarfaatitikkumalluni akeqqat anigorserlugit, anigoreerunigillu nunamut tulariarluni sumiissusiat paasiniarumallugu. – maannali ajorsippoq..... Sorsoqatigiit siulersortaat

Amaroq Kajortoq naggueqatigiit komankit sapiinnersaasa piuarliillaqqinnersaasa ilgaat. Tamatigullu angerlararaaq sorsunnermik ataqqinassuseqarsimalluni tiguaasarsimallunilu qaqiillaatigisaminik. – maannali qoqassineqarsimavoqerisarneqarsimalluni angutinit qaqortunik, tako indiaanernillu perloqqunartunit. Qanoq ililluni naggueqatiminut utersinnaava taama ajorsartitaasimatigaluni?- Qanormi oqaluttuarumaarnerpa Buffalup Qatigaa komankit naalagaanertatoqarsuat taama kanngusuutigisassaminik?.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.05-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortunik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 5. Taamaammat naalakkap (Høvding) issuma ilani katersortippai nalunaarfigalugillu ajorsartitaanini puigorsaaserniarlugu pilersaarutigilikkaminik. Kuuk sinerlugu apparteqqaarallassapput illoqarfistik tunullugu. Taamaaliorunik ilimagaa angutit malersuiniarlutik kuussuaq qummut sinerumaaraat, akeqqatik qunulerlutik angerlarasuarniinnassangatissagamikkik, taamalu "Ellenip Eqqisisimaarfia" illersortissaarulluni qimagaappat komankit tikikkumaarpat..../ Kapitali 4: Aqaguani komankit "Ellenip Eqqisisimaarfia" pitoraaffiginialissagaat kuussuakkt umiatsiamik majortoqarpoq illup tungaannaanut ingerlasumik. Angutit marluk ipupput, nakuugunarpullu, umiatsiaavat ipukkuminaagunarpog, sarfarluni majorakkamikku. Iputtut kisiisa iniuginngilaai, angutit allat pingasut umiatsiaamiittut takusinnaavaat, taakkua ilaat aquttuuvoq. Qoorortuut arlallit angutit killinganiipput. Indiaanernulli sorsulersaartuugunangillat. Uumasorniarnissartik kisiat eqqarsaatigunarlugu illartarlutik.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.06-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortunik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 6. Ullaakkorsiussallutik tamarmik issaasullu Henrik oqarpoq: "Nalunaaquttap akunneri 48-it sioqqullugit maaneereersimagaluarussi suliassaqaqqajaraluarpusi." - tikeraat uissuummisimaqalutik unnuaammat navianartorsioqalutik sorsussimanerat tusarnaarpat. Isumaliorpummi nunasisut eqqisisimaaginnartuusut! Millerip oqaluttuani naggaserpaa: "Takot naalagaata tumisioriarloqqippai. Taanna, Henrik uangalu ksimiikkaluarpugut iluatitsilluarpugulli." Kapitali 5: aallaaniat ingerlanerat tusartinnagu saaffigallassavarput Ellen angalanermini qanoq pisimanersoq Frank Tortonip takorluinera uniorlugu aja Mariamutapuussimanngimmat. Umiatsiaavat sarfarsiataavippoq. Ellenip ingerlatillutik nuannaarluni eqqarsaatigaa Frankip ajaa tikeraaramiuk. Frankilu asasani eqqarsaatiguarpaa angalatilluni navianartorsiorsinnaanissaa. Amaroq Kajortup angut ataaseq kuup sinaanukartissimavaa unnutsinnagu nunasisunik ikuiartortoqaqqissinnaanissaa alapernaarsoqqullugu. Taamaalluni ullo'qeqqa missiliuleraa alapernaaserluarsimanini nuannaarutigalugu umiatsiaq utertoq takoriaramiuk naalakkaminut uterasuarpoq takusani nalunaarutigiarlorlugu.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.07-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortunik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 7. Komankit naalagaat isumaqatigaa, ilami kukkunertik paasisoorumaaraat tamaanaqqugiartorumaarlutillu, taamalu kalerrisaarunni nanineqarumaartoq qularnanngitsumillu Nattorallip Isaa sapinngisaminik iliorniareerami Naalakkatta sernissuineri saaffigaa...../ Kapitali 6.: Tamatuma nalaani aallaaniat qaqortut kuuk ikaarniaraluarpat Nattorallup Isaa malinniarlugu, umiatsiaqannginnamilli orpinnik katiterillutik sapinngisaminnik nukinngullugu umiarluusiorput. Akianut pigamik takop

amiilaarnartuliorfia nassaarilertorpaat timmissat qillusiortorpassuit indianerit toqutat timaat nivortorsuumatigik. Henrik Wood oqarpoq: "Taannaqami, komankit umiatsiaatissinnut takollu umiatsiaavanik aallarsimapput. Nassaarsioriartali Nattorallup Isaata allatut iliornissarput pillugu kalerrisaarummik qimataqarsimassasoralugu....."

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.08-1995 qup.17. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amelinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 8. Wod-ip aallaanni eqittaatigalugu oqarpoq: "taamatut oqaloqinak. Inupiluit ikku maaniissimappata uanga soqutigisaarutivillunga kassiiassavakka. - Elleniutinnguarpot"! "Qaaniaritsi, piffissaq asiutinnaveersaartariaqarparput." - Nattorallup Isaa oqarpoq. Ingerlammersoreerput. Naallu alapernaasueqqissaaraluarlutik takusaqanngilluinnarput. Kinguningaatsiannua Nattorallup Isaa pilerpoq: "Qasuerserlutalu nerigallarutta pitsaanerussiaaq, unnuarortinnagu erniinnaq akeqqavut qanillissavavut." ..... Kapitali 7: Taamaannerani Amaroq Kajortup tiguakkani ingerlattuarpai. Tamatumuunalumi ilanngaqqeriaratik nunaqarfimminnut apuunniarnialivippoq. Tiguakkani pingasut pissutigalugit tusaamasalernissani qulakkeeriartuinnarpaa. Tamatumani Ellen pigiinnarumavaa, sorsuttussaatinilu peqatigalugit tikinissaminnut aalajangersaareersimavoq Hollandimiut marluk qisummut nappakkamut qilersuullugit naalliutsillugit toqukkumaaritik. Tamatumalu kingornatigut "sapiitsortani" katersoriarlugit uternalersaarpoq "Ellenip Eqqissisimaarfia" piuneerikkiartussallugu, tassanimi inuunermi aatsaat taama atsigisumik annaasaqarsimagami.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.09-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amelinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 9. Hollandimiut marluk assammikkut isikkamikkullu allunaamik qilersorneqarput. Ellenili qilersorneqanngilaq- Amaroq Kajortup niaviarsiannguaq qimaaniassanganngilaa. Ellenip aallarnialerani qipissuit marluk tigusimavai. Taakkununga immuteriarluni nallarpoq, sininniaranili, isumaliutigileraluttuinnarpaa qanoq ililluni piggassisuminik qimaaniassalluni. Qasseeriarluni nalaffimmini assallatsertarpoq eqqissiveeruttutut ililluni. Taamaaliortilluni sequnngingajaannarluni alapernaarsortarpaa aappaluttunit amelinnit pigaartunit qanoq alapernaarsortigineqarnini..... Lukkarsi ersiornermit assani isikkanilu aalariartissinnaanagit oqarpoq: „Pulateriaarsuk makkulaartulik saninnguaniippaluppoq." Thomas unilluaannarluni sajuttorujussuulluni oqarpoq: „Guutip sernigilisigut." Qarlorujoorpaloqqippoq. - Indiaanerup qimaasuusut paaseriaramigit oqarfiagai: „Erseqinasi, ikinngutaavunga. - Niviarsiaq qaqortoq tamaaniippat'? Oqaluni, tassaavunga Nattorallup Isaa" .....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.10-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amelinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 10. Qanittumi oqarpallappoq: "Kukkusimavutit, Torton, sorsunnermi nilliaataasimannigilaq, uppiup qarlornerisimavaa. "Sorsunnermi nilliaat!" Torton aalajangerluni akivoq. Wood oqarpoq: "Uanga Frank iluemoorsoraara." "Sorsunnermi nilliaataappat taamaanngikkaluarpalluunniit Nattorallup-Isaa erniinnaq naapissavarput." Robert taama oqarpoq. .... Kapitali 8: Monok "Ellenip eqqissisimaarfiani" paarsisuusok kornuserneqarani eqqissisimaannarpoq. Nererusuleraangami naatsiialiorluni neqinik siatsisarpoq, pujortaatinilu sinnersearlugit pujortataartarluni. Ullormut qasserpassuariarluni qalialiartarpoq itsuarterfiatigut itsuariartorluni. Eqqissinartuaannarporli. Qimmit pattalaarlugit pinnguaqatigereeraangamigit alapernaarsuiartoqqittarpoq. .... "Qanormi

lillutit maanga pivit?" – "Tammaarsimaffimmit qimaagama erninnaq kuussuaq tikippara. Umiatsiaq tassaniittoq ikkivigigakku pituussaariarlugu aallarpunga. Kisiannili ilisimajunnaarsimavunga, sumilluunniit eqqaamasaqannginnama. Ullulaaleraa uikkama aatsaat misigilerpunga taavaana kangerliumaneq tikilerlugu. Sinnattorsoreqqaaraluarpunga, erniinnarli tamaasa eqqaaleriarakkit umiariannguaq manna aallaruppara pisinnaasaralu tamaat atorlugu maanga apuuppunga." Indianerup tusarnaakkani eqqarsaatigitsiariarlugit aperivoq: "Nilliane qanoq ittoq tusaaviuk? – imaattoq?" – Taava naggueqatimi sorsunnermi nilliaasaanik nilliaavoq.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.11-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 11. Umiatsiaat inuisa takoreerpaattaaq tulaffigisimasaminni indiaanerup sanianiittoq arnaq. Nalunngilaat Ellen-iunngitsumik tamaaniittussaqaanngitsoq. Tamarmiullutik qangali "Ellenip eqqissisimaartarfia" najulereerpaat. Oqaloqatigeeriaramik paaseqatigiilluarput. Hollandimiut iluaallatsivippaat oqaloorivallaanngimmatik. Eqqissisimaartillugit nerisiinnarpaat, imminnullu sammiinnarumapput paasigamikku indianerit qaqortoqatimillu nikagigaatik niviarsiannguaq qimaannarsimagamikku qanoq pineqarnissaa isumaginagu,...../ Kapitalli 9: aallaaniat qaqortut mianersorlutik ingerlapput, naak sapinngisaminnik tuaviorniaraluarlutik. Komankit tumisilertorpaat. Nooriarsimaqaat, malersortimissummi ingerlalluartigisimapput. Ulloq naavoq, unuap taarnerata akerariit unitsillugi qasuersaartilerpai. Ullaakkut qaammalermat aallaqqipput, unnuaruutilermatik uninngavissarsiulerput. Kiisami ullut pingajussaanni ,alersuisut orpippassuarni qaamanersilerput,..... Tornton suaarpoq:"Siumut, siumut!" – Nattorallup Isalu sorsunnermi nilliaasersoreersaq angutit qaqortut akeqqatik pitoraaffigaat. Ilimaginngisaannilli pisoqarpoq. Nattorallup-Isaata silapparissup akeqqat tumaat pikkoreqaaluni tussareerpai. Sorsuttarnermisut qanoq iliornissani naatsorsoreersimavaa. Ataaserli ilisimalluarsimangilaa, tassa akeqqami qanoq uippallersimatigissusiat. Amaroq Kajortoq arajutsisitsilluinnarluni nalunaariartortitsisimanera....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.12-1995 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 12. Tusareerparput Amaroq Kajortoq siornagut taama ajorsartitaasimangitsigisoq. Angutitami pitsaanersaat "Ellenip eqqissimaarfia"-ni sorsunnermi soorunami sassaqaartissimavai, taamaalillutillu siulliullutik ikiligaasimallutik. Kingorna taakku Nattotallup-Isaanit unnuami toqutaapput. Amiakkuusut ajorsartitaanertik aliasuutigalugu. Taava aappasaanik takonit qaqortumillu amilinnik sorsunneqarput. Anguniagartik naammassivaat. Taamani unnuami sorsunneqaqqammerlutik angutit qaqortutut allanik atisalersorlutik anisaqattaarnerisa komankit naalagaat innuttaalu salloqittarsimavaat.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.01-1996 qup.19. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 13. Orpippassuit tungaannut aqputaa qiteqqullugulu takuleriallaraa nuitannguaq amitsoq kuup sinaani orpialuit qulaaniittoq. Isumaliulerpoq: "Pujuussaaq. Pujormi aatsaarluinnaq takulerpara. Indianerilli ikumatitarinaviannigilaat, taakku silatoqigamik taamaaliornaviannigilat. Angutit qaqortuussapput. Narsaannarsuarmi inuunermik sungiussisimannigitsuussapput, immaqaluunnimmi aquqqatik ersigamik

taamaalorsimapput.” Inneq ornilerpaa, aallaaniartuugamili pillammaasoq mianersunngitsoorsinnaanngilaq. Taamaattumik orpissuarnut qanitaminiittunut pulaqqaarpoq, nipaarsaaqalunilu orpiit talutarisarlugit pallittorpai aleninik untritilinnik qassinnguanik ikualatitaat ungasissuseqalerserlugu. Angutit qassiit ikualatitaq kaajallallugu nalapput. Oqaloqatigiipput illartarlutillu. Qaqortut tallimaapput ataatsimik indianertaqarlutik taakkununga peqataannguatsiartumik tigusatummi isikkoqanngilaq. Tassani William isumataarpoq, qiimassusertik pissutigalugu ersisaarneqassapput.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.02-1996 qup.20.

”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 14. Millerip aallaaniaq tatigisassaasoq assaatigut eqillugulu oqarpoq: “Naakkinaq, naakkinaq, ikinngut ilumoorputit. Elleniutiga toqutaasimagaluarpat ilittut qinngarsuillungalu akinialerissagaluarpunga. Tusaagilli, Grey, ukiorpassuarni angerlarsimaffeqanngilatit. Uagutsinni eqqissiffissarsiniarit. Takut ikinngutitta ”Ellenip Eqqissisimaarfia” asasarilissavaattaaq. Nunaqarfittaaliorniarpugut kiserliorusunnginnatta. Orpippassuarniissaagut illoqarfiup perpalua alisimallugu.” ..... Kapitali 11: Siuliani oqaluttuarisat nalaanni komankit Amerikap Avannarliup kujataani kitaani indianerit naggueqatigiissortaannit pissaaneqarnera saallutillu sorsullaqqinnersaapput. Ukiisarfiat nunarsuup alianaannersaasa ilagaat. Taanna Texasip qeqqani narsaannarsuarmiippoq. Tamani tamaani orpissuit manngertut qorsuujaannartut akunniliisuupput. Ukiumi issaasangaartarmat uumasorniarfigissallugu naleqqunnerpaasarpoq. Aasap kiassuata komankit avannartertittarpai qaqqarsuarnut Rocky Moutanisinut ivigareqisunut.....

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.03-1996 qup.19. ”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 15

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.04-1996 qup.20. ”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 16

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.05-1996 qup.19. ”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 17

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.06-1996 qup.17. ”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 18

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.07-1996 qup.19. ”Amaroq Kajortoq”. Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 19

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.08-1996 qup.18. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 20

Amaroq Kajortoq. (All. Anna Erslev / Nuts. Pavia Petersen) Kal. Nr.09-1996 qup.16. "Amaroq Kajortoq". Qanga Indianerit qaqortumik amilinnut akiuutarnersuisa nalaanni pisimasuuvoq. Atuagagdliutini 1937-ikkunni allaatigineqarsimavoq. Nanginnera 21

Amerikamiup Kanemik atillip naapitsineranik kalaallit avannarlerpaanik. Kal. Nr.05-1984 qup.12.

Nutserisoq : R. Berthelsen. / (Allagaq una maanna ilanngunneqartoq Atuagalliutitoqqanit tigusaavoq immikkut nassuiaasersugaanani. Paasisaqarnerujumasut allakkut periaffissaqassasimapput). Kalaallit nunaanut avannarpasinnerusumut pisoqanngilaq Amerikarmiumit Kanemit. Umiarsuaatiminik Qeqertarsuatsiaanut nunaleqqaarpoq, tassanilu kajumissisippaa kalaallit ilaat, Hans Christianimik (Kalaallisut Suerssamik) atilik, ilageqqulluni. Hanse siullermik takutittariaarpoq qajartullaqqinnerminiknueriallaqqinnerminillu. Aallaammik qoorortuumik pisinnarluni qajartaalluni avalappoq ilaalluni.....

Amerikamiut sakkutuuisa ullorsiornerat (ArrutaK' Kristiansen) Kal. Nr.06-1985 qup.2

Ukiut tamaasa upernaakkut april ingerlatilersoq sakkutooqarfimmit (Pituffik) nalunaarut saqqummiunneqartarpoq, amerikamiunngooq sakkutuuisa ullorsiornerannut inuusuit piumasut tamarmik Pituffimmut aggeqqusaasut. Tassalu ulloq taanna pigajuppoq siornatigut majip qiteqqutilernerani arfininngorneq tulleg, ukiunili kingullerni silap qanoq ittarnera pinerullugu majip aallartinnerata kinguinngua arfininngorneq tulleg. Tassalu ulloq taanna nalleriartuleraangat qimusserpassuit tikioralertarput qavangga avanngalu. Ilami qimussit ilaat kingulliit ulloq nuannaarsaqatigiifik aallartereersoq Ummannap qaqqarsuata nuuanit alakkartarput, piomagunik sukkaniuttunut ilannguteraannaassallutik.....

Amilingaq (Lars Olsen) Kal. Nr.12-1989 qup.8.

Kalaallit oqaluttuaat, piniartorsuusimasumit Tobias Moritzenimit oqaluttuarineqartoq. Oqaluttuareqqiisoq Lars Olsen (Larseraq).-/ Amilingaarooq piniartorsuuvoq timerlerniuulluni (Timerliit nunaqarfitoqarsuupput Kangaamiut timaaniillutik).

Ammaanersiornermi oqalugiaat.: Højskolertunik tikilluaqqusineq. (Oqalugiartoq: Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.02-2010 qup.17.

Ammassalimmi eqqaanilu inuit naapissimasama ilaat. (All. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.05-1997 qup.11.

Thorvald Simonsen ilisarisisimannitsiminit Tuuluaamit (Tuuluaat) torlorarneqartoq ajoqitut, kingornalu palasitut nuttartitaajuarluni sulisimavoq. Allaatigisamini oqaluttuaraa 1946-47-mi Kuummiuni ajoqiuilluni naapitarisarsimasani nuannersut.

Ammassalimmi nuallunnersuaq 1935-36 ukiuunerani. Kal. Nr.12-1996 qup.7. Allaatiginnittuovoq Aage Gitz Johansen kalaallit "Qalipaasorsuarmik" taasartagaat. Ukioq taanna Ammassalimmi ukiivoq 1936-ip aasaani Danmarkimut apuukkami decemberip 22-anni Berlingske Aftenavisimut pisimasoq allaaseraa. Gitz Johansen inunngorpoq 1897, toqullunilu 1977. Allaaserisaq Atuagassiami "GRØNLAND"-imi tigusaavoq. – Nutserisoq, Peter Storch.

Ammerisaaseq. (Thala Eriksen) Kal. Nr.01-1987 qup.12.

Kalaallit ilaasa ammerisaasiat meeraanitsinni ilisarimasara manna allaatigilaarniarpara kalaallit atisaanik atatitsisinnaalluartoq. Imaappoq: Imeq qalattoq sodalerlugu nillorsertarpaat, nilloraangat ameq qapiarsimasoq ikisarpaat, tassani sumut atugassaanera naapertorlugu ikisimasarpaat....

Amos Amondson – Eqqaaniarparput. 29.01.1923 – 26.06.2000 (All. Adam Nielsen) Kal. Nr.07-2000 qup.7. Ilinniartitsisoq/ ajoqi – taalliortoq, - ukiorpassuarnilu Namminersornerullutik Oqartussani nutserisuunertut suliffeqarsimasoq maanna toqukkut qimaguppoq....

Anaana unikkaavisa ilaat: Aavermit qimaaneq. (All. Paulus Simonsen) Kal. Nr.04-2003 qup.14. Anaanagigaluara ukioq 1906-imi Sallerni/ Nunatsiaani (Sermersuut eqqaanni qeqertapaalunnguit) inuusimasoq piniartuinnaat akornanni...

Anaanamut ataataamullu – meeqqannullu perortunut. (Tall. Niivertoruseq Rasmus Petersen/ Erinaa: Johan Immanuelson.) Kal. Nr.06-1987 qup.12. Taallaq

Anaanamut qujassut. (Taall. Henrik Sørensen, Qasigiannugit) Kal. Nr.08-1989 qup.2. Taallaq.

Anaanap assai. Taallaq. Taalliortoq: Lili Hübschmann. Nutserisoq: Abel Kristiansen. Kal. Nr.05-2018 qup.30.

AL.: Erinarsuut radiumi tusartuartaagarput nuannarineqaqisorlu pillugu qanittukkut allagaatikka misissorlugit nassaarikeriallaraku ajoqip Abel Kristiansen-ip, Aabileeqqap, 1962/63-imi kalaallisoornermik atuartikkamisigut erinarsortittaramisigut ilaatiguut nammineq taalliaminik – immikkut nammineq naqillugit erinarsortissimavaa "Anaanap assai". Tassani takulerpara Aabileeqqap nammineq allassimagaa "Anaanap assai" Lili Hübschmann-ip taalliarigaa namminerlu nutsigaralugu. Erinarsuutini nr. 196-iuvoq ateqarluni, "Assaat illutsinni pingaaqisut," allassimallunilu Abel Kristiansen-ip arinniaralugulu taalliarigaa. Tamannali eqqunngilaq.....

Anaanaq qitornaalu. (Taall. Jonathan Petersen) Kal. Nr.04-2004 qup.3. Taallaq

Andrea Davidsen: Angajoqaannut. Kal. Nr.10-2003 qup.12. Taallaq.

Andrea Davidsen: Juulliaraq. Kal. Nr.10-2003 qup.4. Taallaq.

Anernerup nipaa. Kal. Nr.11-1992 qup.11. Taallaq.

Anersaanut attaveqarniarnermi: Angakkussarfik. (All.: Aqqaluk Lyngø.) Kal. Nr.04-2017 qup.30.

Hans Egedep erner Paul Egede 1738-mi Avannaani ajoqersuisutut angalaarluni Imerissunut pisoq angakkup Imerissormiup oqaluttuuppaa Qeqertarsuarmut ikaarnissaannut silagissiortinniarlugit serrasimalluni. Angakkup aamma oqarfigaa Paalup inuunini pigiinnarusukkuniuk Qeqertarsuaq tikikkuniuk pinngitsoorani nuna tuteqqaaruniuk kunissagaa..../ Naasorsiuup illorsua - Angakkussarfillu: Naasorsiuup illorsua Københavns Universitetip pigaa qujanartumillu ukiorpassuit illorsuaq eriagisatut aserutsaaliorneqarsimavoq sulilu ilisimatusartunik ilinniartnillu atorluarneqartarluni....

Anersaarnimernit. Kal. Nr.08-09-2018 qup.35.

Savalimmiuni: Hal.: Unnia Savalimmiuni inuit aatsaat taama amerlatigilersut inuusuttullu nunaminnit avalallutik allami nunassinniaasaartut amerliartortut. Inui amerlassutsimikkut kalaallinit ikinnerutsiarput amerlassusiallisoorluuna maani najugalittut amerlassutsitsigut angujartoripput..... / Nuummi: "Kalaaliaraq" nutaaq Brugsøenip eqqaaniittoq aamaruloortartunik igalaarsuaqassagaluarami nioqqutai silataanit takuneqarsinnaangorlugit...../ Kangerlussuaq: Ukiorpassuarni atajuarilitoq angalaarnermi unikaallaffittut ajungitsorsuummat nunanullu allanut killeqarfilluni erseqqinnerpaaq, aammalu qanoq ilisamik pisoqariataarnissaanut, soorlu timmisartorsuit ilaat mittariaqalerpat, sillimmataagami..... / Ilumoornerpoq: Upernaap ilaanni oqaatigineqartoq tusarnarpoq inuit illuni pujortassaarmata illu oqummik naaffiulersoq.....

Anersaarnimernit. Kal. Nr.10-2018 qup.29.

Hal.: Nammineq allatat kukkuneqanngitsoriniarlugit kingusinnerusukkut tuaqqillugit kukkuniaqqat kukkunersuillu naammattoorlugit qamuuna kissaammernartaqaaq, allalu pisuussanani nammineq kukkunersiorneq. Kalaaleq normu kingulleq qasseriarnarlugu atuqqikkakku allatanni siumukkakka arlaqaalupput. Ilanngussammi qasseeriarnarlunga atuartarpakka, iluarsaattarlugillu, taamaattorli arajutsisaqarneq ajornanngeqisoq amerlasooriarnarlunga misigisarparaa. Aamma taamaappoq atuakkianni kukkunikujuut imaluuniit oqaasiliorneri ippinnaatillit siumoraangakkit..... Aapaat aqqiniarnerini ajornarnerusut tassaapput oqaasilerinnermi malittarisanik uniuuttunik oqaaseqatigiiliat..... ....Kikkut tamarmik kukkusarput, ilaapput allaat Kalaallimi ilangutassanik aqqissuisut, kukkujuitsutuannugit usornallaaraat. Aammali kukkunersiorneq tupinnartoqarpoq, tassa allagaq kukkuniarniaasaarlugu kukkunerit "tammartuusisarput ersikkunaarlutik, kingusiinnakkulli atsaat suliaq uningatilaariarlugu ammaqqikkaanni takussaalersarlutik.

Anersaarnimernit. Kal. Nr.11-2018 qup.9.

Anguniagaq kusanartoq ajornakusoortorli.:

Hal: Qanittoq tikillugu naalakkersuisoq Anthon Frederiksen anguniakkaminik soqutiginarfik saqqummiussivoq qulequtserlugu "meeqqanik atornerluineq unitsilluinnarneqassaaq". Isuma taanna atuagassiamit matumanga ilalersornarpoq neriuutiginarlunilu angusaqarfiujumaartoq. Anguniagarliuna ataatsimik aporfeqartoq. Aporfik tassaavoq inuk, amerlanertigut angut, qaqutigoornerusumillu arnaq, ilaatigut atornerluineq qanoq ittuunersoq apeqqutaalluni...../ Eqqaamavigit: kisitsisinik ilinnialeqqaaravit atortut ilaat kuglerammit. Meeqqat kisitsinermik ilinnialeqqaat atortussianik qanoq ittunik atuilluni angusaqarnersoq paasiniarneqarmat tupaallattoqarpoq. Kisitsinermut tunngatillugu qarasaq sulisinniarneqaleruni ingerlallualersarpoq, kisitassanilu sukkanerusumik kukkuniisannerusumillu inerniliisinnaarluni. Atagu atuarallaravit kuglerammit takorluulaariakkit..... Meeqqat 144-t matematikkimik misiliummik ilisimatuut kisitsisitsinerminni tkuaat meeqqat sungiusarsimasut angusaat singiusarsimangitsunik naleqqiullugit 20%-imik pitsaanerusut..../ Nuummi mittarfissaq: Qularnarpiarunnaarpoq mittarfiit pillugit

pilersaarutit nammassillugit suliarineqarnissaat. Nuummiittulli sumi inissinnissaa eqqartortariaqarsorinarpoq. Titartakkat qarasaasiakkt saqqummiussat saqqummiunneqarmata inuit arlallit qisuariarput narrusuutigalugu, Quassussuarmi iigarsuassaq..... Angisunnguani mittarfiliortoqarpat illoqarfik Nuuk annerusumik "akornusersornagu" mittarfik ineriartortitaassaaq...../ Inuk aningaasallu: Nunarsuami nunani amerlanerpaani takornartarineqanngilaq aningaasat tungaasigut inuit ataasiakkaat suleqatigiilluunniit peqquserluuteqartarnerat. Ukiariamut tamakkununnga tunngasut nunarsuarmiut akornanni saqqummerartut tupinnaannarput isumaliuallannaqalutillu. Isumaqaarnalarpoq Kalaallit Nunaanni taama ittut qaangiutereersut; unneqaserlullutillu allat peqatigiiffinnut kattuffinnuunniit akiliutaannik siunertanut pallimangutsunut atuisimasut isumakkeerfigineqareersut, sunaaffali naamik.....

Anersaarnimernit. Kal. Nr.12-2018 qup.4.

Assatik aatserniarnerpaat?:

Hal: Atuagalliutit novembarip 21-ni 2018 saqqummermat allaaserisat arlallit akornini ippoq allaaserisaaq qamuuna attortinnarlunilu isumaliuallannartoq. Tassaavoq naalackersuineramik suliat partiimut Demokraatinut ilaasortat ilaata siunnersuutaa inuit napparsimallutik peruluttut toquinnarumasullu toqumut ikiorneqalernissaannik imalik. Partiit allat ilaasortaasa ilaasa tapersersoraat paasinarpoq. Eqqarsaatigisimanerpaallu peruluttoq inuunerminik qimatserusuttut paarinerat passunnerallu akisuallaaqimmat naalackersuinnikkut taakkua sumiginnarlugit toquinnartarnissaat, imaallaammi katsorsaatinik atuinerat akisoqisoq sipaarfiussammat..... / Aqissit paasiuminaatsortai: Aqissinguit kissarsuutip siatsiviatigut siatat nalliuttorsiualaarnermi sassaalliutigineqartillugit iluarinartaqaat. Ilimanarluinnarporlu ukioq mannattaaq ilaannit juullimi nereqatigiinnermi mamarsaatigineqarsimassasut. Aqissit aamma inunnik ersilersitsisinnaanerat nunami maani inuusut asimi kisimiillutik angalaarnerminni misigisarpaat. Siullermik tusaaleraraat aqissip qarlualluttut qulualasumik nipaa, ujarlugu ujarlugu takusaraat ungasigani uninngasoq nujueqaluni. Pesariniarlugu pigaanni uniorsorinagu aakasik allamat nuuttaraa qaninniaannalersutullu pissuseqarluni...../ Novembarip ulluisa 16-iat: Ullaanerani silammut isaannillunga takulerpara Kingittorsuup tuiusaata killiup nuuata qulinnguagut qaamaneq allanartitara, siullermik timmisartuusorigaluarpara, nikikkiartornerali arriimmat suussanersoq paatsiveerullugu. Qaamaqaaq,.....

Anersaat qanigisat. (All. Margrethe Gjorup) Kal. Nr.05-1997 qup.11.

Indianerip qinnutaat, taallatut allagaq.

Anersaatit , Inngerutinik ilisarititsineq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1997 qup.7.

Anerssaakkut nakuarsuaq. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.10-1994 qup.4.

Kalaallisut oqaatsitsinnik pingaartitsinera sunniuteqarluaqaaq. Taama ilaatigut allappoq "Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut"-mi siulittaassoq OTTO SANDGREEN pilluaqqullugu qutsavigalugulu./ ajunngikkisi..! / Kinaana? / Oqaatsivut. / Atuakkiortoq. / Illit nammineq.

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) Kal. Nr.02-1999 qup.18.

Nassuiaat: Emil Jonassen, taanna pillugu ima nassuiaateqarpoq: Angaama Ole Jonassenip inuugallaramili kissaatigiuartarsimavaa sukkulluunniit periarfissaqalerpat „Inuunermini misigisaminik" allaaserisani atuagassiat arlaannut ilanngunniqqullugu. / Meeranera / Piniartut akornanni perorsarneqarnej.

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 2. **Kal. Nr.03-1999** qup.18. **Qallunaatut arsaqqaarnera.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 3. **Kal. Nr.04-1999** qup.14. **Apesortinnera./ Nuummut ilinniariartornera.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 4. **Kal. Nr.05-1999** qup.18.

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 4.(?5?) **Kal. Nr.06-1999** qup.17. **Qaqortuliarpunga.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 6. **Kal. Nr.07-1999** qup.18. **“Ulloq siulleq suliaratorama savanik toqoraasut ikiorpakka tigummisuuginnangajallunga....”**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 7. **Kal. Nr.08-1999** qup.15. **“Aasarmat ilinniartoqatissavut Nuummiit sisamat, Paamiuniit ataaseq, Qaqortumiillu ataaseq 3. Juli tikipput. Uannut pitsaavallaqaaq allanik ilaqalerluni pingaartumik angalaartarnitsinni ikiortigissaalerluni.” / Timersortarnerput - arsartarnerput.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 8. **Kal. Nr.09-1999** qup.18. **Valsøkunni kiffaasarneq.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 9. **Kal. Nr.10-1999** qup.17.

Ukioq 1933 Ukiariartuleraa, Knud Rasmussen Tunumi angalareersimalluni Qaqortukkoorpoq Danmarkimut ingerlaqqikkiartorluni....

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 10. **Kal. Nr.11-1999** qup.19 **Angutikuluunik qapiiartortarnerput.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 11. **Kal. Nr.12-1999** qup.19 **Savaatilissatut inerlunga Paamiunut angerlarnera.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 12. **Kal. Nr.01-2000** qup.17 **Paamiuni savaatilittut inuullunga sulinera./ Paamiormiut savanut naakkittaatsut.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 13. **Kal. Nr.02-2000** qup.18

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 14. **Kal. Nr.03-2000** qup.17 **Ungilammiinnerput.**

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 15. **Kal. Nr.04-2000 qup.18.** Qivittut. / Savanik annaassinera.

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 16. **Kal. Nr.05-2000 qup.15.** Emil aamma Nikko.

Angaama oqaluttuuppaanga. (All. Ole Jonassen) nanginnera 17. **Kal. Nr.06-2000 qup.18.**

Angajoqqaannit eqqaamasakka. (All. David Holm) **Kal. Nr.05-1997 qup.13**
Angajoqqaannit eqqaamasalersaarninni annerusumik oqaluttuarissavkka inoqatiminnut isumassuisarnerpassui.

Angajoqqaanut eqqaaniut.: Igalikumi malunnaatillit ilaat. (All. Gerda Søvndahl Pedersen) **Kal. Nr.05-2006 qup.9.**

Angajoqqaavut kikkunnik aallaaveqarpat?.: Ilassutit. (All. Ane Skifte) **Kal. Nr.05-2008 qup.9.** Kalaaleq nr.3/2008-imi Ilaqtariit Skiftet pillugit allakkannut ilanngupakka assit.../ Gertip tasiugaa./ Asseq alleq.

Angakkoq ajoqersuiartortitamik annilaartitaasoq. **Kal. Nr.11-1997 qup.12**
Atuagassiami GRØNLAND-imit tigusaq, All. Bent Jensen,- Nuts. Thorvald Simonsen.

Angaklut. Angákut. **Kal. Nr.11-1985 qup.13.**

(Qulequtaq taamaattoq imminermini annertuvoq. Taamaattumik nalunngereerpara allagassakka qulequttamik tamakkiinaviannigitsut. Qulequtarlu taanna pillugu sumi periarfissami paasiniartarsimasakka allat paasiniaasarsimanerinit sunnigaanngillat, taamaattumillu ilisimariikkanut assortuisuuniannigillat, paasereersimasanulli pisariaqalerfikkut annertusaataatsiaqippata naammagissavara). Angakkoq"-mik oqaraangatta amerlanertigut eqqarsaatigisarunarparput angakkoq tassaasoq siuaasat nakuartaat, pissartat - anersaakkut timikkullu siulersortaat - pikkorissutsimigut naalattariaqarnermigullu nunaqqammunik (inuiaqammunik) ingerlatsilluartoq...../ Kikkut-uko angaklut? Angaklut ilarpassui tassaapput inuiaqatigiinni nikanarnerpaat, suunnginnerpaat, taamalu taaguummik taassuminnga immaqa taaguuteqartariaqanngikkaluartut . akitsiumallutik angakkunngorniartartut,.... / Angakkunngornialernej. Atuarparput angaklut ilaat inunngornatilli angakkunngortussatut ataaminnit aalajangerneqareertartut. Taakku aallarniuteqartinneqartarput aalajangersimasunik qanoriliorfigineqartussaallutik.....

Angaklut. Angákut. Nanginnera. **Kal. Nr.01-1986 qup.6.**

Aasalinnguallartoq ammassiarlutik Qinngumut katersuutillarmata, Sermilimmiuni nasaannginnami, ikerasassuakkoorluni Qinngumut aallarpoq. Apersuigaluarami aperisaasa tamarmik angakkusaatip aallaqqariaa naluvaat. Susaarluni angerlartussanngorluni taamaalluni unnullartoq eqalunnut unguisiviusartoq Ujarajudduk ornippaa, takuleriarpaa Ujarajuddummi mersuusiortoq (meqqusiortoq). Tikileraani takullugooq qimaalluni aallariaraluaq oqarfiagaa: "pissanngikkikit! Aperiartuinnaarikkikit!" , "Sumik-una?" , "Illit aatsaat merlertunnguujusutit ilisimanavianngeqqaaqat!" , "sunaana?" "Angakkusaatip aallaqqariaa!" , nipaasimariarlunigooq oqarpoq: "merlertuugama aanannit tusarapara." , Atorniannguujuk!

Oqaatiginianguujuk!" ... / Ujarlerneq: Taakuli meeraanerminnit angakkussiaanngitsut qaammarsarneqarnerata siornatigut allamik pisoqareersimasarpoq pinngitsoorneqarsinnaanngitsumik. Anaanaminnik akkaminilluunniit (ataataarussimasut taamalu ataaminnik illersortissaqanngitsut angakkorniarajummata).../ Agiartut: Angakkunngorniartut taamannak aallarnerssartarpat? Taamaassinnaanngilaq. Atuakkami "angakkoq Papik"-mi atuarneqarsinnaapput agiartartut. Agiarneq assigiinngitsumik ator neqartarsimavoq. Ilaasa aallarnersaatigalugu atortarsimavaat, aammali allat aatsaat toornartaareernerminni atortarsimallugu. Ilaannilu aamma ator neqarneq ajorsimavoq./ Naapitseqqaaneq: Anagakkunngorniaq ullaannguaq, amerlanertigut inuit suli sinittillugit aallarpoq, immaqa qaannakkoorluni. Puisisinissamik sumilluunniit isumaqanngilaq. Kiserluinnaat ujarlernissani eqqarsaatigaa, naapitsiniaqqaartussaagami...

Angakkut. Angákut. Nanginnera. Kal. Nr.02-1986 qup.12.

Toornat: angakkunngorniartup toornassaminik siullermik naapitsinini killigalugu erserujussuarnera qaangiutiimisarpoq, tassanngalu aallarnarluni eqqarsatarnera maattuunngoriartortarpoq soqutigittaattunngoriartortarlunilu.... / Toornarpassuit: Toornarpassuaqarpoq. Ataasiinnaq naammagineqartanngilaq. Toornat assigiinngitsunitaaq piginnaassuseqaramik, ilaat piginnaanertunerullutik ilaallu piginnaanikinnerullutik..... / Toornaarsuit: Toornalli aamma toornaqartarput, toornat toornaat ilaatigut ataatsimut katillugit inumminnit toornaardinnik taaneqartarsimapput. / Toornat aqqi: Tamakku toornartaarisatik namminerisaminnik ateqartittarpaat, toornalli amerlanerit namminneq pigeriikkaminnik ateqareertarsimapput. Aamakku ilaat: NádânguaK', Mikernua, PidagdaritseK', ÚdeK' (taanna arnaavoq), Têria allarpassuillu.... / Toornat piginnaassiisa ilaat: Oqareerpunga angakkunngorniartuq toorninngikkaluartillugu (inerluni saqqumminngikkaluartillugu) toornartaavisa qanittaraat, eqqaaginnaraangatik erngerlutik tikissinnaallugu.... / Toornat oqaasii: Toornat inuupput allatulaaq oqaluttut, ilami amerlasuutigut paasineqarsinnaanatik, oqaluttaramik oqaatsit ulluinnartigut ator neqanngitsut oqaaseralugit...

Angakkut. Angákut. Nanginnera. Kal. Nr.03-1986 qup.10.

Qanoq sivisutigisumik ujarlertarpat?: taama angakkunngorniartut ikiortissarsiornerat sumut killiffisaqartarpa?.... / Nakussassarneq: angakkunngorniartut toornassarsiuinnartarinngillat, aammattaarli nakussassartariaqarput. Tamanna pingaartittorujussuusarpaat, tupinnanngitsumik..... / Tarneerserneq: Oqatigiita tarningerneqannginnissaq pillugu angakkussariarneq. Taannalu tarningerneqannginnissamut illersuutissanik ujarlertuassaaq nanisaqarserluni.... / Alleq: Qatanngutigiiit amerlariartut tarningerlugit nungussarneqararaat, imaannaq inuunngitsorsuugamik..... / Tupilaat: Angakkumut ilinniartuq imminuinnaq illersorniarluni pineq ajorpoq, aammattaarli qatanngutiminik illersuinissaq siunertarisarpaa, naak aamma imaatoqartaraluartuq, angakkunngornertik atorlugu qatanngutiminnik ajunaartitsisuusaraluarlutik..... / Toornaarsuk: Angakkunngorniartup siunertarisatuarsuaraa toornassarsiniarnissaq, ikiortissamik, toornanillu eqqartuininni oqaatigitsiassavara nunamit qanoq toornassasisartut.... / Angakkoq iningajalersoq: Qaqugukkummi nalujunnaartarpaat qaqugu angakkumut inernissartik?..... / Angakkoq inerumanngitsoq: Angakkunngorniarluni ilinniarumalerneq aallaqqaammut naalliunnartumik nassataqarsinnaagaluartuq, sungiukkiartorneqarlunili nuannaarineqaannalersarpoq..... / Angakkumut inerpoq: Toornat amerliartortillugit piumasariuaannalersarpaat inunnik toorninissaa. Angakkunngulersup toornani takorlooriartuinartapai..... / Angakkuissuaq: Angakkulli (angakkumut inertut) allatuttaarli assigiinneq ajorsimapput. Ilaat pikkorlunnerusarsimapput allallu pikkorinnerullutik.

Tamatumanilu aamma aalajangiisuusarsimavoq toornassat naammattut pissarsiarineqarsimanersut ilannakorneqarsimanersulluunniit.....

Angakkuusimasut inooqatigisimavakka. Angákûsimassut inôK'atigisimaváka. (allattoq. Ole Alaufesen). Kal. Nr.01-1985 qup.9.

Angakkunngorniaraannigooq ilinniaqqaartariaqarpoq. Immaqa taanna atorfik tiguinnariaasimanninnami, soorlumi piniartunngorniaraanni piniartutut inuutissarsiorneq pingaartumillu qaannap piniutiginnissaa atortuulu ilinniaqqaartariaqartut, ilanngullugulu qaannamik puseqattaarneq aamma iliniartariaqarsimalluni, piniartutut inuutissarsiornermi ilaannikkut atorfissaqariataarsinnaammat. Imarsuaq inuutissarsiorfik ajaperfissaqanngitsorsuuvooq, aammalu taamaappooq aalajangersimasumik atorfininniaaraanni, soorlu sanasumut saffiumulluunniit allanullumi, ilinniaqqaartariaqartartoq..... / ÂtitâK'. (Aatitaaq): Sunaaffaana angakkuusimasooq nalulluinnarakku ilimagisimannigilara, aammami inussiarneqigami inooqatikkuminaqalunilu, aammagooq inuusukkallarami angutini qiviaruminartukasiuvoq. Uanga taavunga pivunga utoqqanngoreersoq, uvillarninngorsimalluni aamma uvineqqissimasooq, uvineqqiutaalu aamma angakkuusimagilluni..... / Oqimangiutiga.: Suli taavaniittilluta Aatitaaq toquvooq, utoqqanngorluni peqqiilliortalerluni nunatoqqamini Neqimi. Tassaniikkamiuna taavani angalasut ukiisut illuat barakki anngajaarsuaq, ilua marlungorlugu avitaavooq, affaa qallunaat ilisimasassarsiorlut inigisaat atortussaasiviallu quleriinnik siniffilersugaq, affaalu kalaallit angalaqataasut inaat illilerlugu angisuumik inissiaq.....

Angalaartarnerit. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.11-12-1991 Qup.13.

1958-mi juni qaammat Siorapalummiitilluta miternut mannissarianut ullutaatigalugu ilaavunga. Avunga Ethap avannaanut Pikiulersuarmut eqqaanilu qeqertanut qeqertaqqanullu tamatuma eqqaaniittunut manniliarpugut. Taamani Siorapaluup kitaatigut Tolorissap eqqaatigut siku sinaaqarpoq. Inuuterssullu pujortuleeraa angallatigisussaavarput, kisianni imaq suli ungaseqaaq, sinaava ungasissukasiuvoq. Taavanili pisarnertut pujortuleeraq qamussuarnut taamatut atuagassianut ikillugu siku sinavaanukaappaat. Ungasikkaluaqisormi pujortuleeraaqqat taama ingerlanneqartarput imaq anguniarsaralugu..... Thule maannakkut Dundas-eertugaat inuppasuit nuagigallarmassuk 1942-mit 1949-mut najorsimavara KGH-mi sulillunga. Inuusuttuulluni taavaniilluni aasallaraangat ila nuannertaqaaq. Seqinersuaq kaaviinnaleraangat innarnissaq eqianarsisarami uullaassarlumi sioranarsilluni – pingaartumik uanni – tassami taamani ullaat tamaasa niuertoqarfiup aappalaartua arfineq pingasut eqqorlugit amusussaasarakku imaluunniit amusarakku..... Aamma eqqaasarsara Odaaq. Taamani inussuit maannakkutut utoqqalinersiuteqanngillat, utoqqaallu ilaanni nalunarneq ajorput amigaateqartartut. Taamatut Odaaq aamma malugisarakku ilaanni ajorsaateqartartoq, taamani KGH-mi aningaasarsiakikkaluarlunga ilaannikkut suallalaartarakku, nalunnginakkumi ataqqisariaqartuusoq. Taannaavorlu utoqqanngorluni uannut ajunngitsumik unganartumillu ilassiuisartut ilaat.....

Angalaartarnerit piniarniartarnerillu. Angalaortarnerit piniarniartarneritdlo. (Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.05-1987 qup.12.

Piniarniartarnerit takorloortaannalerlugit eqqaasassaqaarnartarpoq, sooruna kisiat inuutissarsiuutigisimalugu, soorlu nammineq nunagisami qimussertarnerit, nuannerluinnartumik silagissorsuarmi, ilaannili aamma nuanniitsumi, pingaartumik ukiumi aperujussuartilugu, aammali silagissuarmi uernataarluni nuannerluartarluni. Kingorna Kapisilinniilerama sioraatersorneq aamma misilittarsimanarpoq.... / Tassa Itillermiut angumerisatta eqqartortarpaat taamaakkangami natserpassuaqartarsimasooq....

Angalaartarnerit piniarniartarnerillu. Angalaortarnerit piniarniartarneritdlo. (nanginnera) (Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.06-1987 qup.14.

Massakkut avammut aavernik piniartarnerit aallarniutigissavakka. Sorsunnersuaq kingulleq sioqqutillaarlugu Itillip kommunia Sisimiuninngaaniit pujortuleeqqamik pisaartitaavoq Assaqtarlu Sarfannguillu, minnerumaaq Itillimik atilik 28 fodimik takissuseqarpoq Danimik nutaaliamik 12-14 hestilimmik nakuussusilik,....Anorlersumi pingaartumillu sikut eqqaaniikkaanni aqqorissaarneq pisariaqartarpoq, aarfit angisuunik ilariarlugit 15-it tikinngilaarlugit pujortuleeqqatta usisarpai.....

Angalaartarnerit piniarniartarnerillu. Angalaortarnerit piniarniartarneritdlo. (nanginnera) (Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.09-1987 qup.9.

“Piniartut ukiua”-ni qanga aaffanniartarnerit iluamik eqqartorneqarneq ajornerat ilarisarakku aajuna Kalaallit qanga inuutissarsiutaasa ilagigaat. Soorlu aarfit nunami qassimasarnerannik ateqartoqarpoq, tassa Nuup kangerluani Qaarusummi qaarsortaq qutsissoq Qassimmavik-mik atilik, tassagoq aarfit qanga qassimmaviat.

Angalaartarnerit piniarniartarnerillu. Angalaortarnerit piniarniartarneritdlo. (nanginnera) (Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.01-1988 qup.11..

Qanga pujortuleeranguit mikisut angallataaleqqaarmata, maannamullu naleqqiullugit ingerlaartorsuunngitsut samunga avataanut ilaatigut avasissorsuarmut nangiisiataarutigineqartarput. Taama angallatinik mikitigisunik nangiisiataaneq qasseerpasuarnik inuunermik naleqartarsimavoq. Taamanikkut avataasiornissaminut atortorissaaruteqanngillat pujorsiuutit eqqaassanngikkaanni.

Angalaartarnerit piniarniartarnerillu. Angalaortarnerit piniarniartarneritdlo. (nanginnera) (Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.02-1988 qup.5.

Kingullermik oqaluttuarninni Itillimi pisimasut oqaluttuaraakka. Maannali eqqartussavakka avannamut avunga Attup eqqaanut piniariartarnitsinni misigisatakkatta ilaat. Sisimiut avannaannut piniariaraangatta Attu toqqammavigajuttarparput. Pisaqarsimariarluta orsuerniarajuttarpugut, ilaannikkulli neqaativut nutaanngilisoortileraangatsigik piumasunut agguaattarpavut. - Mulusaqigattami.... / ..Poorskip arfininnguutaani Aqisserniarmut ingerlavugut Sisimiormiut tassani poorskisiorniartut ornillugit. Aqisserniami poorskisioreeratta kujammut aallarpuqut aqqutaani piniarniutiginiarluta. Piniarniarnitsinni nalaatsortumik maskiinatsinnik ajutoorpugut imaaliallaannarlu iluarsineqarsinnaanngitsumik....

Angalallunga ullorsiuutinnit. (Ricard Petersen) Kal. Nr.05-1983 qup.14.

30. Juli 1982 - James Landip timaani pavani silaannarmi ... allattoq provst Ricard Petersen./ Unnuaannarsuaq ataatsimut qiteqquttoq. Aatsaaginnaq unnuap qeqqa qaangiiallakkaa Mestersvigimit aallarsimavugut Ammassaliliarluta. Ingerlavippuq Avannaani Uummanap nalikannianiikkami sulilu aasaagami unnuaagaluartoq suli seqineq kaaviinnarpoq, silagik, isikkivigik!...

Angalanermit allakkat.: Meeqqat Angerlarsimaffiat Uummanaq. (All. Juaaka Lyberth, April 2012) Kal. Nr.11-2012 qup.10.

Ann Andreassenimununa Ole Jørgen Hammekenimullu arfininngornermi marsiugaa nuliama Asiip Anniut tunniuteqqusaa atuagaq aakkakku paaseqqileriga Uummannami meeqqat angerlassimaffiat qanoq nunarsuarmi oqataasunut qanitsigisoq... / Nipilersukkat eqqumiitsuliallu pingaaruteqartut. / Times Squaremi ingerlaarneq. / Inuunermik

nalinginnaasumik ilinniarneq. / UPI. / The Snow Queen of Uummannaq. / Peqqaannagu kilanaarpugut. / Guy Davis New Yorkermioq.

Angalanilersaarneq apeqqtissartaarnartoq: Aasaq misigisat ilaat. (All. Arqaluartâ Rosing) Kal. Nr.10-2009 qup.4.

Nunatsinni aasaq misigisaqarfiulluarsimasoq maanna qaangiussimalerpoq. Aasaq manna 2009-mi nunatsinni sineriassuatsinni assignngitsut angalasimasut amerlagunaqaagut. Taama misigisaqarsimasut ilagigunarmangga qaavani Nanortallip eqqaani Kangerlummumut Tasermiunut assiliartorninnut....

Angalanilersaarneq: Islandimut takornariarneq. (All. Sara Skifte) Kal. Nr.01-2009 qup.14.

Islandimut takornariarnerput allaaserilaarniarpara. 19.08.08 Maniitsumiit Timmisartumik Nuuliarpugut, 22.08.08 Nuuminngaaniit Isalandiliarpugut.

Angalanilersaarut: Nunamit iluartumit eqqaamasat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2004 qup.5.

Allattukkama ilaat tigussiffigilaarlugit./ Illoqarfik Herbron./ Savanik paarsisoq qaarusua./ Uuliap qaqqaa./ Getsemanip naatsivia.

Angalanilersaarut: Tyrkia tupinnartoq. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.11-2007 qup.21.

Marlunngornermi septembarip 11-ani ulloq qaavoq Sisimiunit aalarfissarput.../ Taallat? : Isit uisitaasut. / Imaq tungujortoq.

Angalanilersaarut: Åbomut Angalaarneq. (All. Gerda Søvndahl Pedersen) Kal. Nr.11-2006 qup.22.

Aasaq 1994-imi arnat avannaamioqatigiit ataatsimeersuarniarput Åbomi Finlandimiittumi...

Angalanilersaarutiminek: Frankrigimut qaaqqusaaneq. Kal. Nr.06-07-2004 qup.24.

hal: Siorna 2003-imi atuakkiara "Umiarsuup tikiingilaataani" fransk-isuunngorlugu nutsigaavoq saqqummersinneqarlunilu.

Angalaqatiga. (Ole Alaufesen) Kal. Nr.04-1983 qup.1.

Pisinnaalernermit, angalaarsinnaalernermit nuannarisama ilagaat angalaarneq. Pingaartumik inuusuttuarangulerama aallaaniarsinaangorlunga ukiumi aqissinnguanik pinialunneq nuannarilluartarsimavara, aammami asimioqarfinnguaami inukilluinnartumi peroriartorsimagama silarsuarmut avammumut atassuteqanngilluinnartumik, taamanikkut atuartitaaneq ullumikkut pingaartorsiutigineqanngilaq.... / Angalaqatiga: Atorfeqarnerma saniatigut piffissaqariaraangama pinialunniartarpunga, asumi aamma taamani avannaamiugama qimmilikulassuullunga qajalikulassuugama.... / Qilalukkat malersullarmagit: Ilaanniaasiit aasarisseruttoraq qaammumut augustusi taavani silarsuup unerisimalluarterfii atoruttulersut seqinnersorsuaq kaaviinnartoq unnuanngorluni qatsoruttortoq takulerpakka qilalugarpassuit qaqqortat avatitsigut... / Aaversuaq naalitani noqillarmagu: Taamaalluni seqinersuaq qullalillarluni ullukku kilaartartorsuannortoq, martsii aallartilaarnerata missaani qimussit arlaqarluta aaffanniassalluta avammumut aallarpugut Imiina ittoralugu.... / Aaveq naalillugu ataaseerpaa: Ilaanniaasiit ukiukku

illuanut saassimalerluni seqinersuaq qullangaatsialerluni silarsuaq qaammarissisaruttulersoq Imiinalu sanivarluta (angalalluta) avammut aallarpugut, taamanikkut-una taavani pisinniarfiit sapaatip akunneranut marloriaannarlutik ammasartut..... / uummannaliartarnivut (Thule-mut): Taamanikkut aasamut ataasiaannarluta umiarsuaqartaratta pajuttumik, tamatumalu kingorna Thulep tungaanut allamik aqquteqarneq ajormat Thulemi niuvertup piumasarisarpaa juulli sioqqullugu Thulep tungaanut sikoriarpat umiarsuup usiisa pappiarai kukkunersiorneqareerlutik Thuleliaanneqassasut....

Angalatoorsuaq oqaluasaarpoq.: Ullorsiutinit tigulaakkat I. (All. Peter Brandt, Piitaaraq) Kal. Nr.04-2006 qup.12.

1983.-imi upernaakkut Tasiusamiit Savissiviup tungaanut aallaqqaarnermit misigisat ilanngui.

Angalatoorsuaq oqaluasaarpoq.: Ullorsiutinit tigulaakkat II. (All. Peter Brandt, Piitaaraq) Kal. Nr.05-2006 qup.14.

1998-imi umiaaqqamik Qeqertarsuup kaajallannernit tigulaagamininnguit.

Angallasiaq tusaamasaq: Umiaaraq Kangermeersoq. (All. Peter Brandt.) Kal. Nr.12-2006 qup.29.

Angallassisup takusai.: Napparsimasunik angallassineq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2012 qup.16.

Ukiorpasuanngorput allatsikkama maani Danmarkimi napparsimavissuarmi Rigshospitalimi patientlesageritut, napparsimasunik angallassisussat....

Angallat tupinnartoq tassa Qajaq. (All. Taalliortorlu. Samuel Knudsen, Kangersuatsiaq.) Kal. Nr.09-1994 qup.3. Taallaq.

Angerdlarsimavfik erK'igsisimârneK', atuagkat. (taall., Erinn. : Ulrik Rosing) Kal. Nr.04-1987 qup.21.

Angerlarsimaffik eqqissisimaarneq. 1.Ullup qaamarinnera samunga ilisaraangat...

Angut Maligassiuisoq. (All. David Petrussen – Kangaamiuni ajoqi.) Kal. Nr.08-1997 qup.6.

Lars Olsen (Laarseeraq.)/ Inuttut inuunera.

Angut una Knud Rasmussen Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani puigorneqartussaannigilaq. Kal. Nr.01-02-1992 qup.1. (Saqqaa).

Knud Rasmussen-ip assinga titartagaq. Titartaasoq Louis Broberg 92

Anguterlak. ANGUTERDLAK. Kal. Nr.04-1985 qup.5.

Oqaluttuaq una Iluliarmiusimasup Johan Nielsenip qangatsiarli toqusumit oqaluttuarineqarpoq, immiussimavaralu ukiumi 1968-ime. Johan Nielsen taanna tassa atuakkiortoqatigisimasatta Thue Nielsenip aamma qangatsiarli toqusup ataataгаа. Nalunngilara tusaamallugulu oqaluttuaaterpassuaqartoq, ajoraluartumilli naluvara qanoq amerlatigisut allanut siaruarsimanerai, eqqaamanginnakku qanoq amerlatigisunik radiokoortitsisimanersoq, oqaluttuarnera immiussimasara allanngortingilluinnarlugu

ilannguppara, tassanilu nunat aqqi taaneqartut tamakkerlutik Ilulissat Qasigiannguillu eqqaaneersuupput. (O. Sandgreen). /Qinngunnguani piniartorsuaq Anguterlammik ateqarpoq, taavagooq pinerrarissorsuugami ullut tamaasa piniarpoq. Taamaalluniaasiit piniarluni aallarami, manna alianaak, Nuuk tungaanut ingerlaarpoq, Nuup qungasiusakasia tikilerlugu anarujulerpoq, anarusuleriarami niuvoq. (tassa Nuummiit Akullermut 2 miiliugami – panna alakkassagaanni alianaak!) anarsinnarluni majorteqisorlu sissap killingatigut nuileriallartoq arnaqquassaaq, Qinngunnguani pisaqallaraangami nuliامي ikiortigisartagaa,...

Anguterpaat. Kal. Nr.02-1982 qup.11.

(Uiggiullugu Oqaluttuaq: "anguterpaat" Bernhardt Hansen-imik Alluitsup-paamiumit oqaluttuarineqartoq ilanngutissavara): Anguterpaanngooq-uku arnannguakasittik kisiat arnartariniallugu, nukarlerssaralugu suli mikisunnguaq, nunaqqatigalugit utoqqannguasiit nuliariinnguasiit, panippassuasii sisamat, angutitarigaat nukarlersartik....

Angutit aqqi – Drengnavne. Kal. Nr.08-2000 qup.6.

Angutit eqqaamasama ilaat. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.03-1981 qup.19.

Qangaanerusoq inuusup nalaanili qarsupilluinnaraluarlunga eqqarsaateqartarsimavnga angutit inuuniarnittinni malunnaateqarsorisakka eqqartutsiartarusussimallugit, maannalu taamaaliutsiarniarpunga ajuusaarutigissavarali eqqartutsiartarumaakkakka sukumisumiinngimmata.. / Piniartorsuaq Aapillersuaq: Abel Danielsen takoqqaarpara qaammatip martsip qeqqata missaanni, avanersuarmit Qaavigarsuaq Sigllulu allakkanik kujammukaassisut aqqutaanik ajoqersuusutigalugit Upernavimmut tikeqataammat....

Aningasaateqarfiit Legatillu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut nalunaarsuiffiat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1999 qup.6.

Namminersornerullutik Oqartussat Kulturimut aningaasaliissutigisartagaat. / Kulturikkut suliaqarnermut legati. / Grønlandsflyp SAS-illu angalanermut tapiisuteqarnermik aaqqissuussinerat. / Nuna Fonden. / Det Grønlandske Olieselskabip Namminersornerullutillu Oqartussat aningaasaateqarfiat. / Malene aamma Henrik Lundip kalaallit eqqumiitsuliortaasiata kulturiatalu siuarsarneqarnissaannut aningaateqarfiat. / Den Grønlandske Julemærkekomite. / Islandsk – Grønlandsk Kulturfond.

Aningasaateqarfiit Legatillu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut nalunaarsuiffiat. (All. Hans L.Larsen) Nanginnera 2. Kal. Nr.07-1999 qup.14.

Kulturfonden Danmark – Grønland. / N.A.P.A – Nunani Avannarlerni Piorsasimassutsikkut Attaveqaat. / N.A.P.A. – Norden institut I Grønland. / Nordisk Kulturfond. / Sleipnir. / Krks fond- og legatvejviser 1997. / Det Kongelige Grønlandsfond. / Grønlandsfonden af 1959.

Aningasaateqarfiit Legatillu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut nalunaarsuiffiat. (All. Hans L.Larsen) Nanginnera 3. Kal. Nr.08-1999 qup.5.

Grønlandsfonden – ikiuisarfik. / Frk. Astrid Goldschmidts legat. / Lions – clubbernes Grønlandsfond. / Skibsreder C.Kraemer og hustru Mathilde Kraemers Grønlandsfonf. / Statens Kunstfond. / Kulturfonden. / Tusagassiornermut aningaasaateqarfik. / Inuuneq Nakuuneq.

Aningasaateqarfik atuagassiaq Kalaaleq.: Siulittaasup oqaatigiumasai. Kal. Nr.01-2006 qup.3.

Aningaasateqarfik Atuagassiaq Kalaaleq-mut Siulittaasoq Karl Asser Møller Ukiortaami ima allagaqarpoq.

Aningasaatilissuannngornissamut qilanaarneq. Kal. Nr.08-09-2006 qup.2.

Hal.: Aasap qaangiutilersup ingerlanerani tusagassiuutini naqitani silaannakkoortitanilu tusarsaallattaarpoq nunatta sineriaani uuliamik nassaarnissamut ullut qanillisut.

Annaassisunnguaq upperaajuk? (all. Andrea Davidsen, Maniitsoq) Kal. Nr.06-1990 qup.6.

Juullisiutitut allakkusuummertarlunga qulequtassaaleqisaannarama taanna qulequtsiuppara. Pissutaaneruvoq paniga 18-leeqqammersoq oqaloqatigisaannarakku ullorlu manna tikillugu aperisaannarakku: >>Annaassisunnguaq upperaajuk?<< Qujanartumik upperalugu oqartarpoq. Sooq Annaassisunnguaq inunngorsimava?.. / Juullimi tunissutisiassat. / Meerannguup kisimiilluni juulliararsiornera.

Annagiat. (All. Kátage Ludvigsen) Kal. Nr.07-2001 qup.15.

Tusarnaagassiatut allaatigisaavoq.

Annaqqarneq. ÁnarK'arneK'. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.12-1987 qup.6.

Inuuneq tupinnartorpassuaqarpoq. Inuit ilaasa tamanna allanit akulikinnerusumik misigisarunarpaat. Uanga tamakkua akornaniinngilanga, kisianni tupinnartunik eqqumiigisaminillu nipangiussiinnaratik oqaluppalaarrinnittartut allaaserinnittartulluunniit ila ataqqisaqaakka, isumaqarama oqaluttuaat tamakku alutornaannaratik aammattaarli isumaliutigalugit arlaatigut ilinniutaasinnaasartut ukilluni isumaliutigisaraanni...../.."Ilinniarfissuaq"-mi ilinniartuullunga, illuanut saassimaleraa, sapaatit arlaanni aqisserniarlunga aallarpunga, ilinniaqatima ilutima ilaat marluk ilagaakka, pisuinnarpugut, sisorateqarata..../ .... Maliaaqqap, "Ukunumii"-mi igasut ningiuata, savat-neqiliai ersinngissuup iluani soorlumi tassa isima saannguani!. Taakku taama takorluulerittorlugit, tassami eqqaamalluarpara puigunngisaannassallugulu, niora talerperleq kivillugu alloriaqqilerlungalu sakissakkut attorneqartutullusooq sallaatsumik, akiugassaannngitsumilli, tunumut ajakkiartorneqalerpunga, soorunami nivernaveersaaraluarpunga, kisianni "assak ersinngitsoq" sakissakkut tatisoq nukittunerujussuuvoq.....

Annaursisum innuvia / Annaassisup inuua. Kal. Nr.03-04-2002 qup.1. Taallaq

Annertussutsimut taaguutit. (Robert Petersen) Kal. Nr.07-1986 qup.3.

Immaqa "annertussuseq" tamanut atorsinnaanngikkaluarnersoq sunut uuttorneqarsinnaasunut. Tamakkununga uiguut -tooq/sooq atorajupparput, immaqalu nagguii immikkut oqaatsit atorneqartarsimagaluarnersut ullumikkut immikkut oqaasinngorlugit atorneq ajorpagut. Taamatuut atortarsimasinnaaneranut paasinaqutaavoq Kalaaleq" 1986 nr. 3-mi Otto Sandgreenip ilanngussaani avanersuarmituunik taasaa, imaq "iterissoq". Tassami nagguii immikkut oqaasiuneg ajortut tassa: iti, ati, taki, issu, angi, sivi, portu, puala. Il. Il. Tassa oqaasertai: itisooq, atitooq, takisooq, issusooq, angisooq, sivisooq, portusooq, pualasooq, ippertooq, oqilasooq, qiilasooq, sukkasooq, qatitooq, il. Il. Imaluunniit itivoq takivoq, issuvoq. Il. Il. Oqaatsit tamakkua akerliannik isumallit oqaatigineqarnerat naggiuk taanna atuinnaarlugu allanilli uiguuserlugu pisarpoq, s. i. atikitsoq, sivikitsoq...../ ....Oqaatsinulli allanut atanerat tassaagunarpoq nalornissutaanerusartoq. Uumasup meqqui inuulluunniit nujai torsusuunngortarput. Apiinnaraangat aput issusunngortarpoq (issutsittarpoq). Imeq

imarlu taseq, kuuk imarluunniit naqqa qanikkaangami ikkattarpoq naqqali ungasikkaangat itisuujuarluni. Iffiat qallersuuteqarluartut qattusuujusarput, kilitarli nammineq issusuujuarluni.....

Annonce – takuuk – takuuk – takuuk! Takusiuk: - Inuit eqqumiitsuliortut ilisarnaammik unammisitsineq. Kal. Nr.06-2000 qup.13.

Anorersuaq nittaalartalik. (Nuts. Kristoffer Heilmann) Kal. Nr.12-1995 qup.11. Kristoffer Heilamann ukiorpassuarni Kujataata naqiteriviani Nuummi naqiterisutut atorfeqarsimavoq. “Anorersuaq nittaalartalik” atuagagdlitini 1938-imi juullip normuani ilanngunneqarsimasooq nutsersimavaa. Kristoffer Heilmann ukiorpassuit sulereerluni 1948-imi toquvoq.- ilanngupparput kinguaavisa akuersinerisigut: Young indianerlu Alek sinillutik iterput, siniffimmi puuisa qaavi apisimasut. Qimmit aputip iluani morsussimapput, oqquannisaaqalutik, inertillu qimakkumannnginguatsiarlugu. Young ajoqersuiartortitaq siulliulluni makippoq. Aput piiarpaa, nunalu tamarmi qaqqorimmik apisimasooq tamaat umerorlugu..... Nerereeramik kiisa aallaannarput. Apisimaqaaq, qamutit ingerlaqqarput. Allatut ajornaraangat aloqqat aputisiutit ateriarlugit qimussit siulersulersarpaat. Qimmitsialassuit, - ittoqutigaa kalaallit qimmiat ”Ruuna”-mik atilik, asulumu aqqa eqquqaluni qaqortuugami. Yuongili qimmit ilaat Javk iluarisarineraa. Ullup qeqqata tungaanut sivisunaaqaat. Issikillinnngilaq, issileriartuinnarpoq. Youngip nalujunnaarpaa qanoq pisoqarumartoq. Taamaattorli ilimaginnngisatsinnik anorersuortorsuanngorpoq. Tassangaannangaarmat sakkortungaarmallu anersaartornerluunniit ajornangajappoq....

Anorip meeraa (All. Margrethe Gjorup – Canada) Kal. Nr.12-2000 qup.7 Allaatiginnittuuvoq Qaqortormioq kingornalu qatanngunni ajoqi Johannes Petersen ornillugu Qasigiannnguit eqqaanni nunaqarfimmi Akullerni peroriartorsimasooq. Tamatuma kingorna Danmarkiliarpoq kingornalu ukioq 1957 Canadamut nunasiartorsimasooq. Taamanili ukiorpassuit Canadamiikkaluarluni oqaatsivut allattaaserpullu puigunngilluinnarlugit atortarpai. – Atuagassiarput pisartagarigamiuk atassuteqarfigiuartarpaatigut tortarpai. – Atuagassiarput pisartagarigamiuk atassuteqarfigiuartarpaatigut imalu inuunini oqaluttuaraa./ Canada tusaamallualerpara. / Qaqortumiit Avannaani Akullernut nuuppunga.

Apeqqutit akissutaallu assigiinngitsut. (Nuts. Chr. Lynge) Kal. Nr.10-1994 qup.14. Sooq qilak tungujortuuva? / Sooq Timmissat quineq ajorpat? / Silaannarsuaq nipaqaangila? / Aalisakkat unnuami sinittarpat?

Apersortittoqarmat ujarianartooq.: Tussiut “Sassaritsi”. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.08-09-2010 qup.6 Inuiaat kalaaliusugut kulturitsinni ilaatilluinnakkata ilagaat ulluni pingaatitatsinni ullormut naleqqussagaasunik tussiuteqarneq, taamalu erinarsuuteqarneq.

Apersortittoqarmat ujarianartooq.: Tussiut “Sassaritsi”. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.10-2010 qup.4.

Hal.: Kalaaleq nr.08-09-2010 saqqummermat ilanngutassiap ataaniittup naanera ilanngitsoorpoq, ajusaanartumik naqilernerani kukkuneq peqqutigalugu. Matumuuna tamaat ilanngupparput.

Appamiut nangillugit: Angulaasserituup ateqaataa. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2006 qup.17.

Makkoralak. / Allaaserisat siunertaat.

April, majimi – 1953 Avannersuarmi Pisut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.11-1999

qup.8. Avannersuarmi pisimasut kalaallit oqaluttuarisaanitsinnut sulinermut atasumik misissorsimavakka. Misissuinerup ilaa Avannersuarmi 1953-mi nuuttunik oqaloqateqarnernit, taakkulu nalunaarusiaannik pivakka..../ Aallaqqaataa:. / Sakkutooqarfiliorneq. / Akunnerni 48-ni qanoq pisoqarsimava?./ 25. Maj 1953./ Pissutsini nuutsitaanermut tunngasuni taasassat./ Qaanaaq.

"Aputinnguit mikisut allingaarpud amerlalluinnaramik" Kal. Nr.05-2017 qup. Saqqaa / Tunualu.

Hal.: Taalliortutta nuimasut ilaata Pavia Petersenip taalliaani "Ullut pilluarnavissut ulloraakka"-mi oqaasertat taakua ilannguppai. Ilami ukioq manna apeqaaq, tamatumali eqqaasinngilaatigut apud mikisut ataatsimut nakkaaffillit kattunnerminni angusaqarluarsinnaanermik.....

Aqagussap kulturua. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.08-1998 qup.14.

Allaatigisaq ina tigusimavarput Hellerupimi „Kalaallit Illuanni” pisortaasumit Kristian Olsen, aaju-mit. Kalaallit Illuanni Københavnimiittumi kalaallinut oqalugiaataavoq, soqutiginarluinnartunillu imaqarluni. (Hans L. Larsen.) / Oqaatsip kulturip taartaa?. / Piorsarsimassutsimiittut./ „Inuk nammineq”./ Ileqqutoqqat ileqqullu nutaat./ Akuleriiaarineq./ Perorsarsimassuseq./ Nutaakukulturi./ Kinguaariit nutaat./ Ullumikkut siunissatsinnilu./ Aqagussap kulturua./ Naggasiut.

Aqigssiaq atuakkallu. (All. Nukaraq Eugenius) Kal. Nr.09-1997 qup.5.

Aqigssiap Møllerip toquneratigut Kalaallit Nunaanni inuit tamatigoorluinnartut ilaat peeruppoq. Pikkorissutsimigut, qiimasuunermigut qanilaartuunermigullu nunatsinni ineriartornermi ukiut pingaaqisut allanngoriartorfioqisullu siulersortit ilaattut sunniuteqarfigisimavai.

Aqqit pillugit oqallinneq: Aqqit taaguusiussallu naleqquttut. Kal. Nr.04-2008 qup.8.

Hal.: Nuummi aqqusinertaassaq ukioq manna ukialerpat inaarneqartussaqaq....

Aqquasaakkat. Eqqaamasat ilanngui.(1) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.05-2012 qup.19.

Kangerlussuarmut qissiaqataaneq: Ukiut 1950-ikkut aallartinneranni, 1951-iunngikkuni 52-mi pinnerpoq Kangerlussuaq takornarpara. Taamanikkut kommuneqarfiup pujortuleerannua "R7"-mik taaguutilik Appamiuni angallataalersoq ilaaffigalugu.

Aqquasaakkat. Eqqaamasat ilanngui. (2) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.06-07-2012 qup.32.

Aavaqataaqaaneq. / Eqalunnik piliniaqataaneq. / Napasumit Appamiunut.

Aqquasaakkat. Eqqaamasat ilanngui. (3) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.11-2012 qup.22.

Eqqumiitsorsiat ilaat. / Aanakasaa qutsasermat. / Naalagiani pattattooqqaarneq.

Aqqusaakkat. Eqqaamasat ilanngui. (4) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.12-2012 qup.24.

Qallunniartarnerit. / Maniitsumut laajaaniartarneq. / terianniarniartarneq. / Aqisserpassuit. / Eqqumiitsorsiam ilaat aammalu. / Kiammita qassutai.

Aqqusaakkat. Eqqaamasat ilanngui. (5) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.01-2013 qup.14.

Ikiaqussuakka tigusimavai. / Timmiarsiutig tiggugaluarsimavaa. / Timitarsigaluarpara. / Eqalunniarfitoq. / Isortumut takornariarneq. / Igiffigaassi.

Aqqusaakkat. Eqqaamasat ilanngui. (6) (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.02-2013 qup.14.

“Yrsa”-mik aavariaqataaneq. / Ikkarlippugut. / Uluagullimi. / Umiiveralammiit tiffarterpugut. / Anaq inuttassaaruppoq. / Tupaataaruppugut qallunaaminiutaarullutalu.

Aqqusernit aqqi: Kinguleqqiut –mut –nut atorunnaarli. Kal. Nr.02-2017 qup.17.

Hal.: Siunertarinngilara kingulleqqiutinik atorunnaarsitsiniarneq, taamaallaat uparuarniakkanni aqqusernit aqqini kinguleqqiummik tassannga atuinerup susassallit arlallit ilarussitittarmagit iloqarfiit pisortaannut nutaamik isumalioqqusinertut paasisariaqarpoq. Nuummi aqqusernit arlalinnguit kingulleqqiummik rassannga naanillit ateqarput, soorlu Saqqarlernut, Noorlernut, Avannamukaanut, Il. Il. Assersuummi siullermi aqqusernup nanginnera taaguteqarpoq Saqqarliit.

Aqqutigineqajuitsorsuakkut. Kal. Nr.09-1985 qup.16.

Qaammat maj (1962) aallartitsiartoq ilaanni tusarneqarunnarsivoq Ammasalimmit Skjoldungen-imut (Iittuarmit) pernaamik qimussertoqartoq. Taamanilu angalanerput taama qulequtserlugu oqaluttuariniarpara, oqaluttuassannit allanit sukumiinerusumik.....

Aqqutissiuunnga (Taall. Hans Lennert.) Kal. Nr.11-12-1991 qup.28.

Taallaq. Hans Lennert ilinniartitsisutut ajoqitullu inerami ukiorpasuarneq Ilulissani ilinniartitsisutut ajoqitullu sulivoq. Ilagiinni sulinermit qaammarsaanikkullu annertuumik sunniuteqarsimavoq. Una taalliannguaq taallia 1966-imi Danmarkimi Løgumklosterimi bibelhøjskolimi atuartilluta. Qallunaat taallioqarsuisa ilaata Chr. Richardt-ip taalliarisimasaa: Lær mig, nattens stjerne imarisaasigut isumassarsiorfigalugu. Hans Lennert ukiorpasuit sulereerluni ukiualunnguit matuma siornatigut Ilulissani toquvoq. (All. Hans L. Larsen)

Aqqutivut. (Anne-birthe Hove 1951-2012) Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.20.

Taallaq. / Eqqumiitsuliortoq tamatigoortoq Anne Birthe Hove ukiorpaalunni, 90'ikkut ingerlaneranni, ilinniarnertuunngoorniarfimmil, GU-mi Nuummiittumi, puigunaatsumik suleqatigisivara. (All. Kristian Olsen Aaju.)

Aqutsisoq nersortarialik. (All. Jørgen Fleischer). Kal. Nr.03-1999 qup.3.

Radiumi pisortaasimasooq, atuakkiortoq, Taallioq, Erinniortoq Hans A. Hansen qimaguppoq.

Arajutsileraluagaq: Atuagatsialak. (All. Ricard Petersen, Nørresundby) Kal. Nr.06-07-2012 qup.3.

Arajutsivissimasaraluara Atugkat ninguat sammillugu atuagaalunnik tunimmanga akornanni naammattuulerpara Kelly Berthelsenip atuakkiasimasaa 2005-imili saqqummersimasoq "Erninnut qimakkumasakka".

Arajutsileraluagaq: Atuakiaq: Kitsissuarsuit inuilu.. Kal. Nr.01-2006 qup.21.
Hal.: Diskobugtip paavata missaaniippoq Nunaqarfik Kitsissuarsuit...

Arajutsileraluagaq: Taallat erinallit. Kal. Nr.01-2006 qup.21.

Hal.: Siorna ukiup affaa sinnerlugu arajutsisimasimavara atuagannguaq taallanik 31-nik Fari Mathæussenip suliaannik imalik...(Fari Mathæussen: Asavakkit)

Arfanniarfiugaluagaq: Arferit alleruisa saarnginik nappaanerit – Maniitsumi. Kal. Nr.10-2016 qup.9.

Nappaanermi Borgmesterip tulliata Gedion Lyberthip oqalugiaataa. / "Illoqarfipput Maniitsoq 1782-imi, ukiut 234-t matuma siornatigut, pilersinneqarmat arfanniarfissatut qanoq piukkunnartiginera apeqqutini tamani qitiusarsimavoq. Taamanikkut atfiviit, uumasut angisoorsuit, annerusumik piniagaasimapput...

Arfanniarnerit navialiffiusarnerit. Kal. Nr.10-1987 qup.10.

Ilanngunegartut uku taamaningaatsiakasilli, tassa ukiut 1700-t naajartulernerini pisimasuupput. Taamani inooqataasunit allanneqarlutik oqaluttuarineqarsimasut, taakkuninngalu paasissutissiisoq Avannaani palasiusimasoq H. Ostermann aallaqqaasiummini allassimavoq arfivimmik (Grønlandshval) piniartarnerit, soorlu sullorsuarmi arfanniarfinit periarfissaqartillugu allaat ukiuunerani, upanniutit ilaatigut europamiunik ilaatigullu kalaallinik anguarqartunik,.../ Qamaneq atugarliorfiusoq.: .....Arfanniarfimmi kiffat ilaat (arfanniarfiit qallunaanik tallimanik kiffaqarajupput kalaallinik ilaqarlutik) Terkel Jensen upanniummit avammut miloriusaavoq.... / (Arfanniarfik Svarte Vogel Bay (Kangerliumaneq taamatut atilik atsiullugu, taamatullu atserneqarsimasoq innaq timmiarpassualik qanittumiittoq tunngavigalugu), 1782-imi tunngavilerneqarpoq, tassalu aamma taamanikkut Appat (Agpat) ullumi sumiiffigisaminut nuuneqarput,.... / Agdlugtume (Klokkehuk) arfanniarneq ilungersunartoq..

Arferit allerui illoqarfinni pingasuni. Kal. Nr.10-2016 qup.1. (saqqaa).
Takullugit alutornartarput, maannalu Maniitsumi nappaqqammerput.

Arferup allerui: Igiinnagassaangitsut. Kal. Nr.10-2016 qup.31.

Hal.: Kalaallit Nunaata sineriaata qangali arfanniarfiusarnera nunap oqaluttuarisaanerani alapernaattartut tamarmik ilisimagunarpaat. / Umiarsuaq "Sonja kaligtoq" arfernik tulaassuisuavoq,....

Arlariinnik oqaaseqarneq. (All. Jørgen Fleischer) Kal. Nr.07-2001 qup.6

Arnaq imaannaangitsoq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-1998 qup.10).
Kiisami periarfissarsisimavunga Gudrun Chemnitz atuagassiami Kalaaleq-mut apersulaarniarlugu.

Arnat aqqi – Pigenavn. Kal. Nr.08-2000 qup.5.

Arnat atisaat: Kalaallisuut. (All. Ane Skifte) Kal. Nr.04-2007 qup.14.
Kalaallit atisaasa pilieriartortitaanerannut paasissutissat ilaat.

Arnat ilinniafianni pikkorissarneq. 26. Sept. – 9. Okt. 1994. Kal. Nr.05-1994 qup.13.

Ammunik nutaamik suliaqarneq. / Avittarluni nuiuuksilluni Tunumiutut allalersuineq. / Qulit, qulissat, qalipaataq allapalaakkat.

Arnat ilinniafiannit: Niviarsiaqqat ilinniarfiata 1. (All. Ane-Sofie Nielsen) Kal. Nr.04-2007 qup.6.

1950-mit 1952-mut ilinniartuusimasoq. / Aasiannut aallarnek. / Inigisavut. / Ulluinnarni sammisartakkavut allallu eqqaamasat.

Arnat ilinniafiannit: Niviarsiaqqat ilinniarfiata 2. (All. Ane-Sofie Nielsen) Kal. Nr.05-2007 qup.4.

1950-mit 1952-mut ilinniartuusimasoq. / Misigisat puigunaatsut.

Arnat ilinniafiannit nutaamit: “..imaasiallaannarlugu naammassineqarsinnaannginamik”. Kal. Nr.05-2010 qup.5.

Arnat ilinniarfianni atuartut ilaannik apersuineq, apersuisoq assiliisorlu: Jakob Møller Lyberth, Forstander.

Arnat ilinniafiat Aasianniittoq.: Ilinniartuuffigaara 1944-1946. (All. Gudrun Chemnitz (Posthult)) Kal. Nr.02-2006 qup.16.

Arno eqqaallugu. Kal. Nr.01-1983 qup.21.

(Peqatigiiffiup “Kalaallisuut Oqaatsivut” atuagassiaa “Kalaaleq” Namminersornerullutik Oqartussat kultureqarnermut atuartitsinermullu immikkoortortaqarfianit aninngaasanik tapiiffiqeqartarpoq. Soorlulu nr. 6-imi 1982 tamatuminnga nalunaaruteqarpugut, kissaateqarfigisimavaatigut atuagassiap taassuma allattaasitaamik atugaqariartornissaanik, tamatumunnga akissutigisarpur nr. 6-imi atuarneqarsinnaavoq. Tassalu pisimasut taakku tunngavigalugit maannamiit allattaasitaq atorlugu atuarumanerusunut ilanngussaqartallissaagut – unalu aallaqqaataavoq nangeqattaartussa. Neriutigissavarput meeqqanit nuannarineqarumaartoq. Kisianni tassa takisoorujussuuvoq). Taamanersuaroq ukiut arlalinnik tuusintillit matuma siornatigut nukappiaraq inuuvoq Aarnuannuamik ateqartoq. Aamma ukiut arlalinnik untritillit matuma siornatigut inuuvoq nukappiaraq Arnulfimik ateqartoq. Kiisalu ullumikkut inuuvoq inuuvoq nukappiaraq Arnomic ateqartoq...../ Qulequtsiinnarlugu: “Arno ullumi atuarfimmi qanoq pivisi? Ajungitsumik ingerlavisi?” Taamatut aperisoq tassa Arnop ataataa.... / Arno inoqutaalu – naatsunnguamik: Inoqtigiit taakku – ataataasoq qitornallu ilaat maanna tusatsiareerpagut – nalinginnaalluinnartumik kinguliaquteqarput tassa Nielseniuullutik. Ittuat Paavia sanasuvoq, inuusukkallarami umiartortuusimalluni. Anaanaa Kaalat angerlarsimaannartuuvoq – soorlu ullumikkut nunattinni nutaaliaasumik taamatut oqartartut.....

“Arriinnarpaa” (All. Ulrik L.G.F. Rosing.) Kal. Nr.05-1995 qup.2.

Sineriassuatta isorartussusia pissutaasimanerluni oqaatsitsinnik isumaqartitsisarnerput assigiilluinnartanngitsoq Nalunngikkaluarpaa. – soorunami. Taamaakkaluartoq oqaaseq

“ariinnarpaa,” eqqarsaatikut uniffigisaannarakku, isumakka matumuuna saqqummiunniarpakka: Isumaqarpunga oqaaseq taanna quisunniarpaluttumik ilaqartillugu atorpeqartartog, taamatut isumaqarninnut nunaqarfik sivisunerpaamik najorsimasara kisisat aallaavigaara. Utoqqaat ilaanit tusarsimasara taasinnaavara: “Nuniattunaasiit ariinnarsimagamikku.” Taama oqartog quiasuppallupog..... Oqaatsit qaqutigoornerulersut uku isumasiukkit! Isumaat allattukkit! Kappivoq: -- Kanniarpoq: -- Missoraq: -- Mitsappog: -- Naluersorpaa: -- Nungujak: -- Niviorpoq: -- Nulorpoq: -- Pakappaa: -- Pamiaq: -- Papeqqiuppaa: -- Pissiaq: -- Pikullerpoq: -- Porpilappog: -- Pukeq: -- Pukkoq: -- Saqqippaa: -- Saanaavog: -- Siaqqissoq: -- Sikkutak: -- Sippulik: -- Tarpaavog: -- Userpoq: -- Akkisippaa:.

Arrutaq. Kal. Nr.04-1984 qup.2.

Innaangarnut kangianiippoq nunaqarfik Natdlortumik atilik, taanna Avanersuarmit nunaqarfiisa kujallerpaat ilagaat. Taassuma ateqaatigaa amitsoralaarsuulluni takisoorsuugami kittoqqajaasaqarluni. Tassaniikkajussimapput ilaanni illut pingasut, nunaqarfik taanna nannunniarumatuut nunagisarpaat Qimusseriarsuarmit qaninnerummat. Tassanilu nunami Arrutaq inunngorsimavog...../ I. Maanna siulliullugu tusarallartigu Arrutap qanog peroriartornera. Arrutaq arfineq-marluk eqqaanni ukioqalersog angutaa nannunniarami ullut tikittarfii qaangerput. Muluneranili anorersuartartorsuugami sikumik ersittuerussimavog, taamaakkami tikinnissaa ilimanarunnaarpoq, ataataa Asaijuk pinerrareqisog ajorsajuitsoq nalunartumi naalliulluni perlussinnarsimavog (toqusimavog). II. Tusareerparput Arrutaq pinarrarissog imminullu ikiorluarsinnaangortoq. Arrutap taavanersuarmit ilisimanerusimavaa Qimusseriarsuaq, ilaanni ukiakku aasiit kisimiilluni kujammut aallarpoq nannunniarluni, taamani sikoqqammerami aputeqanngilaq, tamarmi sikuliaannarsuugami tumisiniarfianani. Ullut marluk kujammut ingerlagaluarsinnarluni nannumik takunnginnami qimmiminut nerisassaarunnissani pileriarlugu allusiorniarluni nutaartugassaminillu pileriarami timmiunnaq aallarpoq.....Arrutaq angalatunermik suna tamaat tikissimavaa inugaqarani. Ilaanni Natsilivimmi ukiigujog, tassaniikkami ukiariartuleraa Qaqqaaqunnt aavariarsimavog allanik ilaqarluni.....

Arsuk pillugu atuakkiaq. Akissut Karl Elias Olsenimut. Kal. Nr.11-2005 qup.22.

Arsuk pillugu atuakkiaq.: Naqqiut. (All. Julius Jakobsen) Kal. Nr.12-2005 qup.27.

Asanninneq tamanik angineq tassa. (isiginnaartitsissut) Kal. Nr.08-1987 qup.2.
Umiamik qaannamillu annaassiniarneq....Qup.7-mi titartagaq: Umiap qaannallu annaassiniartut aqutigisimasaasa titartarnera, titarneq atasuinnaasog tassa umiap aqqutaa, titarnerli kittorartitaartoq tassaasimalluni qaannat annaassiniartut aqqutaat...

Asanninneq tamanik angineq tassa. (naanera) (isiginnaartitsissut) Kal. Nr.09-1987 qup.1.
Umiamik qaannamillu annaassiniarneq....

(Asasakka nutserisut) asassáka nugterissut. (All. Hans Hard) Kal. Nr.02-1987 qup.10.

Qallunaatut oqaluvinneq ajortugut, paasilaaginnartartugut, ilaanni piumassuserinngisatsinnik ittuukuluttarpugut ittuukulutsitaasarlutalu, tamatumani oqaatsit paquminartut pisuunerlutik? Ordboge Dansk-Grønlandsk aamma Grønlandsk-Dansk qupperartuarpakka oqaatsit inammik eqqumiilaartut nassaariuartarakkit,

kisiannili paasinarpoq ilaatigut ingammik paquminalaartut eqqoqqissaartumik nutserneqartarsimangitsut....

Asasaminit toqukkut qimagaagami inooqqikkumajunaarpoq. (All. Otto Steenholdt) Kal. Nr.02-1996 qup.10.

Folketingimut ilaasortaasimasup Hr. Bernhard Baunsgaard-ip eqqaaneqarnera ataqqinartuuli: Ukiuni arlalinngortuni folketingimi ilaasortaani tassani suleqatikka suleqatigisimasakkalu arlalissuannngortut toqusimalerput. Suleqatigisimasakka toqukkut qimagussimasut tusaraangakkit qanoq pissusilersortarneri inimiluunniit oqalliffiusumi isummaminnik illersuillutik periaaserisartagaat eqqarsaatigilersarpakka. Qujanartumik ilanneeriarluta piffissaqaleriataartarpugut inuinnartut uatsinnut oqaluutsiarnissatsinnut, tamakkualu tassaanagerarput ulluinnarni ajornartorsiutaasartunik imaqarajuttut. Ukiorpasuarneri suleqatima ilagisimavaat Radikale venstrenersoq Hr. Bernhard Baunsgaard. Bernhard politikeriuvoq misilittagartooq, namminerlu isummaminnik illersuilersilluni allat qanoq isumaqarnerinik uniinnarfeqarneq ajortoq..... Ukiortaarsuarli aallartittorlu tusalerpara folketingimi ilaasortaataqatigisimasara Hr. Bernhard Baunsgaard nuli asaqsani toqummat aliasungaarluni ilisiartortunut ilaatilluni toqulluni uppiinnarsimasoq. *“Toqu pitsaanerpaq, kissaatigisanilu pivaa” .....*

Asasavut Klaus & Persida Lund: “Diamantbryllup” 18. Oktober 2013 ukiut “60” katiffissiorinissinni pilluaritsi. Kal. Nr.11-12-2013 qup.8.

Aserorsimassutsip illorpassuaqarfianut aallalerpugut. (Gunnar Berthelsen, Aasiaat) Kal. Nr.05-1988 qup.6.

Kingumut utersaarniannikkaluarlunga 1950-ikkunni Nunatsinni nutarterineq aallarteruttornialermat taamatut qulequtsikkamik arlaatigut allagaqapajussimavunga. Nunatsinni nutarterinissaq pisariaqalivissimammatt qamanna pisumik tikilluaqqugaluqalugu, aappaatigulli assut aarleritsannartumik misigisaqarsimallunga. Imigassap killeqanngitsumik nioqputaalerneru nalerorlugu ilagiinni sulineq atuarfillu avissaartinneqarput, tamannalu pissusissamisoorumik isigineqarpoq. Meeqqat inuusuttullu atuarfiini annertoqisumik allannngortiterineqarpoq, inuiaat kalaallit moderniusumik ingerlatsilernissaat anguniarneqalerluni. – Maanna ukiut 40-nngulerput ingerlareersimapput assilissatut isiginnaarneqarsinnaannngorsimavoq: Ukiut taakku Kalaallit Nunaata oqaluttuarsartaani oqimaatsutut tikkuarneqarsinnaalersimallutik. Atorfiit qallunaaginnarnik annertunerusumik ilinniarsimasunik tigummineqartut kalaallinik qarasarissunik tigullattaarneqalersimapput,.....

Aseruunneq. (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.11-1995 qup.11.

Ukiut 60-siinnaat maanna qaangiussimapput “Kalaallini ilaqutariinni” utoqqaat tamatigorluinnangajak “ilaqutariinni qitiusimaneranniit.” Ilaqutariimmi tassasarmata: Aataa, aanaa, angajoqqaat meeqqallu qitornaasut. Ukiulli 2000-ngorriartorneranni inuiaqatigiittut aaqqissugaanitta “Europamiunit issuakka” sukkaqisumik ineriartornerani, ataasiarnanga itisuumillu eqqarsaatigisarpara: 1950-kkunni, 1960-kkunnilu ineriartornerisuaq aallartisarneqaleremat sorpassuillu “pisariaqarsoralugit” nunatsinni sanaartorneqaleremata, “inuit qitiusuugaluit” tunullinneqarmata ilumulli pisorsuarnerik paasitinniarneqarsimasuugutta, “inuttut ingerlaatsitta” ineriartornerisuaani taama sukkatigisumi qanoq iliorluta malinnaasinniarnissaanik, pilersiororneqartorpasuuillu tamakkua qanoq sunullu atortariaqarnerinik, qanoq inuunermut iluaqutiginarneqarsinnaanerinik maannakkut pissuserilersimasarput allaanerusimassagaluarnersooq.....

Asimioqarfik kingoqqiffik: Igalikumi meeraaneq. (All. Gerda Søvndahl Petersen) Kal. Nr.06-07-2006 qup.21.

Asimioqarfimmi alliartorneq – Meeraalluni misigisat. (1) (Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.03-2013 qup.28.

Ukiut 50-60-it matuma siornatigut asimioqarfimmi peroriartornermi eqqaamasat ilamerngi. / Qisussat. / Qeqqussat. / Eqqusat. / Illusarneq nakatarnerlu. / Illukorsuit. / Saarullit allallu. / Eqaluit. / Ataata pulatillugu.

Asimioqarfimmi alliartorneq – Meeraalluni misigisat. (2) (Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.04-2013 qup.12.

Ukiut 50-60-it matuma siornatigut asimioqarfimmi peroriartornermi eqqaamasat ilamerngi. / Atuarfimmi soraarummeertarneq. / Utoqqartakka peqataaffiillu allat. / Nalunnguarterneq. / Kanissut. / Qittaffissuaq. / Ukiooraangat. / Pisinniarfeqanngilaq. / Aavariat uteraangata tuttullu iluaqutaassusia.

Asimioqarfimmi juulli. (All. Kristen Poulsen) Kal. Nr.12-2000 qup.15.

Kristen Poulsen – Kalistat, ajoqi, atuakkiortoq taalliortorlu pingaartumik taalliamigut nalitsinni ilisarismaneqarluortoq inunngorpoq 1910 – toqullunilu 1951, tassa 41-innarnik ukioqarluni toquvoq. Kalistat pillugu atuagarsuaq taalliarpassuunik imaqartoq Holger Poulsenimit, Hans A. Lyngemillu aaqqissuunneqartoq saqqummersinneqarpoq. Kalistat Nuup Narsaani niuertoruseqarfinnguami inunngorpoq. Imalu taamani pissutsit piviusut tunngavigalugit allaatigisaqarpoq (JUULLI – 74) (HHL)

Asimioqarfimmi peroriartorneq. (Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.11-1985 qup.2.

Ilitsorilerpunga nunaqarfinnguatsinni nipaatsumi eqqisisimanartumilu maannakkut inuerutitaasumi Agpamiune. (Appamiuni.) Taamanikkut 1940-ikkut aallartilarnanni nunaqarfitsinni tassani illut qulit missaaniipput. Issunik ujaqqanillu sanaat sisamaanngikkunik tallimaapput, sinneri issunik qarmaqariarlutik qisunnik qaliallit, ilaalu qisuinnaat. Aamma "orsivik" taamanikkut aalisakkanik tarajorterivittut atorneqalereersimasoq ilitsorilerpunga. Avannaatungimigut uiguuteqarpoq qaliaqanngitsumik "nutserivik" mik taasakkattinnik,.../ Aasami silagilluaasariartoq kuannilianut ilaarusunallaaraaq, kuannit akornanni tamussillattaannguaq, kuannit silinnersiorlugit siggartaasiaralugit tulleriissillugit ataatsikkut siggartarluni, soorlumi immaqa maannakkut taxat siggartarpaluinnartut – tamakku ippernakasiit kisimik..../ Eqalunniartarneq uterfigeqqilaariarlara. – aasat ilaanni nungaakkunnut (Job Gerthsen) ilaallunga Kangerluarsoralaap qinnguanut kujallermut aallarpugut, eqalunnik piliniariartorluta. Ilaaqatiga meeraaninnit ikinngutigilluagara Peter Petrussen, taanna Jukkukkunnut pulaaqataasarninni aamma ilagiuaannarsimavar,.../ Illut kangillit kangiatunginnguaniippoq iliversuaq Guutaasaarsuarmik taasagarput, ersiuuttaqattaarfigisartagarput, ilami mikinerugallaratta ersigivipparput..../ 1950-ip missaanni ukimi aqisserpassuaqallarmat aamma nuannivippoq, taamani qoorortuaqalereerlunga. Taamanoqqooqaaq Narsarmiunut tikeraarpugut atsakkunnut uia Narsarmiuni ajoqiugami....

Asimioqarfimmi peroriartorneq. (Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1985 qup.14.

Allakkanni kingullermi eqqaavakka aatakkukka. Anaanannit aatakkukka oqareennittut ajoqikkuupput nunaqqatiminnit nuannarisaausut. Ajoraluartumilli aataga Nathaniel Boassen (Nataania) suli utoqqalivigani TB-mik napparsimalluni toquvoq. Taamanikkut misigileqqaarninniit puigunaatsorsiffigisarpakka, pingaatumik aataga, naveernej ajoraminga, aanamalu, kisianni ajortumik pisimaguma, soorlu meeraqatinnilluunniit qiatitsisimaguma ajunngitsumik oqaattarpaanga. Ataasiarluni aatama naveersimavaanga..../.Pinialunnialerninnilli piniartuunikut ikinnguteqalersimavinga, tassalu Peter Petrussen, uannik ukiunik marlunnik angajulliusoq.../ Juulliorarneq qimappallartinnagu eqqaasaqarfigilaariarlara, aanaga Nataaniap nulia anakasaamik taasagarput Birthe Boassen (Birtersuaq) takorloortarpara, juulliaqqami atuarfimmi orpiliaraangatta appittarneranik, sajukulaartunnguamik erinnerluni appittarami appittagaata versi nalunngittuugukkit ilanngutissagaluarpakka. Kisianni kukkoqinagakkit aallaqqaataa kisiat taasavara: 1. Tassa aajingga, savannguit inaanni, arnami sarliaraani, qungukulaarfigaatigut, kajungernangaarluni, /:soorlu orneqqulluni.:/.....

Asingaleq. (taall. Villads Villadsen) **Kal. Nr.03-1993 qup.9.** Taallaq.

Asingaleq. **Kal. Nr.03-1993 qup.10.**

Taallatut allagarsuaq taanna pillugu taalliortua imatut nassuiaateqarpoq : William Thalbitzer siullerpaamik naapeqqaarakku....

Asinngalereersutit naasunnguaq. (taall. Samuel Knudsen) **Kal. Nr.10-1996 qup.10.** Taallaq.

Assammik allattarunnaariartornermi isummersuutit.: Qarasaasiap assammik allanermut ajugaajartulerneru. (All. Kristian Olsen Aaju) **Kal. Nr.12-2010 qup.6.** Allannerup silarsuaani. / Nutaaq pisariitsoq. / Nutaamut ikaarsarneq. / Isumaqartalernerit. / Pappialap atorfissaarunnissaa. / Kingulliarsuit maskiinaanni. / Eqikkaaneq.

Asseq: Aasianni assilissamik tunisineq Akilinermiunut...(Ass. H.C.Petersen) **Kal. Nr.09-10-2008 qup.40.**

Asseq: Assiliarsuarmi uani takusinnaavagut Avanersuarmi ajoqersuisut siulliit ilaat Enok Kristiansen nulialu Balikka, kiisalu Uusaqqak nulianilu. Palasi Gustav Olsen nulianilu Ane-Sophie. **Kal. Nr.06-1990 qup.1.**

Asseq: Assilissami takuneqarsinnaapput kalaallit atisaasa ukiut 1700-it aallartilarnerniit 1950 tikillugu allanngoriartorsimanerannik paasissutissat. **Kal. Nr.10-1990 qup.1.** Asseq (titartagaq)

Asseq: Assimi takusinnaavagut Suersaq nulia Meqo ernerallu Tobias. **Kal. Nr.12-1989 qup.16.**

Asseq: Ilaqtariit juullisiortut, Jensine Rosingip taavaa kikkuusut nalullugit, ilimagaluguli tassaasut Ballekkormiut. Ilisimannittoqaruni qanoq nalunaarli. **Kal. Nr.12-2005 qup.13.**

Asseq: Illu maanna Aasianni atuakkanik atorniartarfittut atortoq 1930-mit nivarsiarpassuit...(Ass.hal.2008) **Kal. Nr.08-2008** qup.12.

Asseq: Innerfiutikinngipput! Aasianni ukioq manna aggustip naalernerani takusat...(Ass.hal.2008) **Kal. Nr.08-2008** qup.11.

Asseq: Isumaqarnarpoq Aasiaat illoqarfittut iluamik ilisaritinneqarsinnaanngitsoq umiarsualivia...(Ass.hal.2008) **Kal. Nr.08-2008** qup.10.

Asseq: Juullip nalaani silaginnissaa kissaatiginartaqaaq.(Ass. hal.) **Kal. Nr.12-2008** qup.40

Asseq: Jørgen C.F. Olsen 1970-kut ingerlaneranni landsrådem i sukaruttorluni assinga. **Kal. Nr.9-1990** qup.1.

Asseq: Jørgen Chemnitzikkunni, senior, juulli. **Kal. Nr.12-2007** qup.23.
Asseq Ejnar Heilmannip atukkiussaa.

Asseq: Kalaallisut kulturerput ukiuni tusintilinni attassimassanngikkaluarparput qajaq umiarlu inuuniarnerup qiterisai pigisimannikkaluarutsigik. (Qajaq / Umiaq) **Kal. Nr.05-1990** qup.1.

Asseq: Kalaallit naalackersuinermit peqataalersinniarneqarnera 1850-kut ingerlaneranni saqqummiunneqarpoq. **Kal. Nr.12-1990** qup.1.
Asseq : Nuummi eqqaanilu paarsisut.

Asseq: nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqaatissaq nutaaq immap naqqanut kivisitaq Nuummut annguppoq... **Kal. Nr.09-10-2008** qup.39.

Asseq: Niuusalik. Ukiaq manna issiliallammat alutornartumik naamattuugassaqarnarpoq. **Kal. Nr.12-2010** qup.19.
Assiliisoq oqaasertaliisorlu: Marianne Petersen, Nuuk 2010

Asseq: Nujuitsunik tuttuuteqarsinnaaneq ukiut 1900-inik kisitsisillit aallartilaanerannili inassutigineqalereersimagaluarpoq. 1905-imi Knud Rasmussen lappit tuttuutilit.... **Kal. Nr.11-1990** qup.1.
Asseq una Itinnerani tuttu katersornrqarnerata nalaani assilisaavoq

Asseq: Nunatsinni ukiuni tusintilinni kalaallit siulivut napasinnaasimanneqqajaqaat qajaq inuuniarnerminni piniutitut pigisimannikkaluarunikku... **Kal. Nr.08-1990** qup.1.
Assilissami takusavut tassa >>Avunnaasaat<< >>Tupilammi<< Aasiaat saninnguani tammaarsimaartut.

Asseq: Nuup illoqarfittut ilassutissaanik nunagissaaneq. (Ass. Hal.) **Kal. Nr.11-2008** qup.32.

Asseq: Oqaluffik una tassa Avannersuarmi ajoqersuiartortitsineq Uummannamit (Thule) ingerlanneqarsimalermat tassani sananeqartoq atoqqaartinneqartorlu 18. maj 1930...../ Uummarmiut (Thule) Qaanaamut nutsertitaanerata kingorna oqaluffik taanna Sisimiuit pigisaannut Itillimut nuunneqarsimavoq. **Kal. Nr.04-1987** qup.24 (Tunua).

Asseq: Piniartut Qoornormiut ukioq sunaanersumi. Angutit marluk Alaufi aamma Hans Nielsen ilisarineqarneramik atii aqerluusamik allanneqarsimapput, sinneri kikkuugaluarnerput. (Nassitsisoq: Astrid Larsen) **Kal. Nr.05-2011** qup.19.

Asseq: Terianniarniarneq ukiorpassuarni piniartup inuuniarnermigut tapertarilluarsimavaa tassa niuvernerup (handelip) terianniat qernertat qaqortallu amii pisiarsarmagit. **Kal. Nr.04-1990** qup.16.

Asseq uterfigeqqilaarlugu: "Kikkummakku" naggataarlugu. **Kal. Nr.10-2007** qup.21.

Hal.: Atuagassiami matumani nr.3-mi apeqqutigineqarpoq 1927-mi landsrådimut qinersisoqarnerani ilaasortat....

Assiisivinnit: Nuummi apisarallarmat. **Kal. Nr.05-2010** qup.17 Hal.: Assiliiveqarluni assinillu ersersakkanik amerlaaluttunik peqarluni qupperaaneq ilaatigut nuannertarpoq eqqaasaqarnartarlunilu....

Assiliarsuaq uunartoq. (Taall. Kristian Th. S. Joelsen) **Kal. Nr.06-1986** qup.4 Taallaq: 1. Kangerlutta uunartup sammiviini.

Assilissami takuneqarsinnaapput Hans Hendrik – Suersaq, nului Mequ ernertillu Tobias ilagalugit umiarsuarmi "Discovery"-mi ukioq 1875-imi assilisissimasut. Hans Hendrik Akunnaani Qeqertarsuatsiaat saninnguanni inunngorsimavoq 19-niinnarnik ukioqarluni Amerikamiunut ilisimasassarsiortunit ilassarsiarineqarluni Avannersualiarpoq. Sunaaffalumi nunaminut uteqqissanani...(Asseq)..... **Kal. Nr.02-1996** qup.1. (Saqqaa).

Assit 1930-kkunneersut: Kikkummakku. **Kal. Nr.10-2010** qup.11.

Hal.: Atuagaq tskisut allagaq "Thule" qanittukkut pissarsiara asserpaaloqarpoq, allanneqarsimalluni Joachim Gerstenbergimit 1938-milu saqqummerluni. Tassani assit ilaat Qaqortumi napparsimaviup sulisuinik inuttalik ilaavoq.

Assit immikkut nuannissusillit: Margrethe Gjorup. **Kal. Nr.04-2004** qup.38. Kalaaleqapput Canadami Calgary-mi najugalik tuluttut allatanik taalliortaannarpoq....

Assit uterfigeqqilaarlugit: “Kikkummakku” –mut ilassut. (All. Markus Eliassen) Kal. Nr.08-09-2007 qup.22

Assitoqaq: Kikkummakku? Kal. Nr.04-2008 qup.15.

Hal.: Aamaruutissarsiorfik Qullissat ammarneqarqaarami atuarfeqarnerup tungaatigut kinguarsimasuuvoq.

Ataata – anaana – meeqqallu. (Taall. Johan Emanuelsen) Kal. Nr.08-1996 qup.10 (Taallaq).

Ataatamik eqqaaniut: Martip Nutaarmiormiup oqaluttuassartaata ilamininngua. (All. Markus Eliassen, Martip erner) Kal. Nr.06-07-2014 qup.25. Siullermik oqaatigerusuppara, Ataatama inuunermi oqaluttuassartaa atuaganngorlugu saqqummissappat assut nuannarissagaluarlugu oqartarmat, tamannalu ingerlanneqaleraluarpoq. Taamaningaatsiaq tiguinnagaalluni Nutaarmiuni.. / Imm. 1. Martip meeraanera siullilu. / Angutitatuq. / Peqqutaa.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.08-09-2014 qup.14.

Immikkoortoq 2. Martip inuusuttuunera. / Martip imminut isiginera. / Inuk imminut isigisoq. / Inuk torersaartoq.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa 3. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.10-2014 qup.16.

Martip meeqaminut perorsaanera. / Immikkoortoq 2: Marti piniartorsuaq.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa 4. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.11-2014 qup.19.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa 5. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.12-2014 qup.11.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa 6. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.01-2015 qup.27.

Imm. 3. Anersaakkut kristumiutullu inuunera. / Imm. 4. Assigiinngitsualuit Martimut tunngasut.

Ataatamut eqqaaniut: Martip inuunerata oqaluttuassartaa 7. (All. Markus Eliassen.) Kal. Nr.02-2015 qup.16.

Nersornaaserneqarpoq. / Isumaaluttartuuvoq. / Eqqaassisiisarpoq. / Immikkoortoq 5. Martip atugarliuutit aqqusaartagaasa ilaat. / Immikkoortoq 6. Marti toquvoq. / Naggasiutimineq.

Ataataq panialu: Ataataq allagai. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2011 qup.10 Ugguartarpunga Ataatama uannut nassiuttagai telegrammit allakkallu tamaasa toqqortersimannginnakkit....

Atammimmiut ajoqiat: Atammimmit eqqaamasat (1). (All. Karl Møller, 1921-1996) **Kal. Nr.04-2012 qup.13.**

Ilanngussamut nassuiaat. / Atammimmit eqqaamasat. / Nuugaatsaamiit Atammimmut.

Atammimmiut ajoqiat: Atammimmit eqqaamasat (2). (All. Karl Møller, 1921-1996) **Kal. Nr.05-2012 qup.8** Tassangaanniit eqqaamasat aallartipput. / Nutaarsiassat. / Oqaluffik.

Atammimmiut ajoqiat: Atammimmit eqqaamasat (3). (All. Karl Møller, 1921-1996) **Kal. Nr.06-07-2012 qup.18.**

Atuarfik. / Illuliorneq. / Angalaqataasarnerit.

Ataqatigiissuteqarnerat puigornagu. (Kristian Poulsen) **Kal. Nr.06-1983 qup.10.** "Oqaasilerineq sumiginnagaq" qulequtserlugu Ulloriannguaq Kristiansen "Kalaaleq" nr. 6-imi soqutiginaavissumik allaaserisaqarpoq. Nunatsinni meeqqat inuusuttullu ilinniarfiini oqaasilerineq qarsupippallaamik ilinniartitsissutaasalersimagunarnerariarlugu tusagassiortut nutaat ukiuni kingullerni ilinniarfissuarmi inertartut oqaatsitsinnik ilikkarluinnartarsimanginnerat taamaallaat ilinniartitsisuinut pisuussutigittippaa. Isumaqaarpunga taama allanneq imaluunniit oqaatiginninneq nammineq qarsupippallaamik tunngaveqartoq. Tassami taama oqarnermut sanilliusanik naliliissutaasinnaasunik ersittoqanngilaq....

Ataqqillugu eqqaaniarparput : Ulloriannguaq Kristiansen 1927 – 1998. **Kal. Nr.08-1998 qup.3.**

Angut ilisarismallugarput Atuagassiamillu „Kalaaleq”-mi suleqatigilluagarput maanna toqukkut qimaguppoq. Taannavoq Atuagassiap uuma 1981-imi pilersinneqarnerani aallarneeqataasimasooq pilersitseqataasimasorlu..../ Ulloriannguaq eqqaaniarlugu./ Ulloriannguaq ilisaanera./ UvdloriánguaK’ Kristiansen 6. September 1927 – 12. Juli 1998.

Aterfiorpunga – niuffiorpunga (All. Marius Petrussen, Sisimiut) **Kal. Nr.06-1999 qup.15.**

Atersuara eqqaallugu. Abel Danielsen – uannut atsiusaaq. (All. Knud Petersem, Upernavik) **Kal. Nr.01-2012 qup.13.**

Upernaviup nunaqarfiisa ilaata Aappilattup avannannguaniipput qeqertarpaalussuit. Ilaat anginerupput ilaallu mikinerullutik. Qeqertat ilaat qiterpasinnerusumiittut marluk sanileriit ateqartinneqarput anginerusooq Aappersuaq mikinerusorlu Aappi.

Atiikkunnut ilassinnissut. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr.08-1990 qup.4.**

Nummi >>Kalaallisut oqaatsivut<< 1991-imi januar-ip ulluisa 21-anni Ukiumoortumik ileqquusumik ataatsimeersuarpoq, sinerissamilu peqatigiiffeqatini, atiini, tamaasa inussiarnersumik matumuuna ilassivai ukiumut nutaami ingerlalluarnissaannik kissaallugit.

Atom-imik sakkussiarsuit killingani kunngisiorneq. (All. Magdaline Nielsen) **Kal. Nr.05-1997 qup.6.**

Taassuminnga allaatiginnittoq Qaanaami atuarfissuarmi nerisaqarfiullunilu ineqarfiusumi 1965-1960-mut ningiutut, igaffimmilu pisortatut aulisimasoq. Atagu oqaluttuaa tusariartigu.

Atorfissaqarpugut – atorfissaqartitaavugut. (All. Ulloriannguaq Kristiansen)

Kal. Nr.03-04-1991 qup.28.

Ukioq 1992 aajunaraalaarsuanngorpoq. Ilanngutassiarmi una allappara decemberip ulluisa tallimaanni, unnukkiartuleraa. Taamaattumik qujassutaavoq ukioq qaangiutilersoq pillugu, aammali Juullimi pilluaqqussutaavoq, ukiortaassarlu pillugu kissaassissutaalluni. Allatigulli eqqarsaatinniippoq una: Peqatgiiffik “Kalaallisut Oqaatsivut” siullerpaaq ukiuni 20-nngortorsiortussaasoq qaammatit 15 missiliorlugit qaangiuppata, tassa 1993-imi Martsip qaammataani. Tamannali kingusinnerusukkut sukumiisumik sammiumaarparput. / 1991: Ukioq taanna aasarisseruttulerluni juuni qiteqqukkaa ullaakkut Knud Rasmussenip Højskolia-nit anigama saqqaatungaani Kunuunnguamut eqqaassutissiap sanianut qeqqillunga avatangiisikka qimerloorusaalerpakka. ”Nasaasaaq” isigeriarlugu, alannguani naqinnersuaq qiviatsiariarlugu, isikka kujammut toraartikkakkit oqaluttuaativut, tamakkualu inuttaat, sarsualersullusooq: Alummiorsuaq, Singajikkormiut, Tusilartukkormiut, Qaassukkormiut.... Inuttaat qanoq isikkoqarnersut nalugaluarlugit uanga nammineq ”isikka ilorliit” atorlugit takorluulerikkalusooq: Kalaallit angussuit, angisuujuungikkaluarlutik pillagunartut, maannakkorpiaq uanga ilionnittut nunaminnik qimerluuisut..... Højskolimut iserpunga ullaakkorsioriartorlunga, tassuugunnguarlu ataatsimiilernissarput, qilanaarisara, soorlu sulii qilanaarnarnerulersoq. Tassami ”Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut” ataatsimeersuartitsilerpoq, peqatigiiffiillu ”Kalaallisut Oqaatsivut” tallimat peqataatitaqarput, marlullu ilaatitaqanngitsut eqqarsaatitsigut najorpavut.....

Atortut ilaasa assingi. (assit) Kal. Nr.03-1981 qup.15.

Kalaaleq nr.2-mi allaatigisami ”Pearyp nunaani umiap saarngi nassaat” neriorsuutigisimavarput taamani nunatsinni inuusimasat atortorisomasaasa ilaasa taavani nassaarineqartut ilaasa assilineri normumi tullermi ilanngukkumaarlugit. Maannalu taamaaliorpugut. / Asseq: Thule-kulturillit atortuisa ilaat, sakkut ului aamma arnap ulua allattarfissiassamit sanaat kiisalu arfanniarnermi tuukkaq.

Atortut nutaaliat.: Qujanaq, Internet. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.11-2011 qup.6.

Uagut utoqqaat inuusugut ukioq 1934 qujavugut, nutaalianut malinnaasinnaagatta, atorluarlugillu, Internet, mobil, sms, Goglelu nalugallaratsigit allanut attaveqarniarneq killeqarpoq.

Atsersuisarnerup oqallisaanera: Ateq: Inuuneq. (All. Ado Rasmussen, Qaqortoq) Kal. Nr.03-2014 qup.4.

Piffissami ungasinngitsumi angajoqqaanngortut kalaallit akornatsinni aalassatsitsipput qitornartaannguartik ima atserumagamikku: *Inuuneq*.

Attumut tunngatitaq: Asasaq ungagaatsigit Attu. Kal. Nr.09-2003 qup.16 Taallaq.

Atuaaniutitaat I-II. Kal. Nr.09-10-1992 qup.6.

1920-ikkut naalernerani sulii nunatsinni atuarfiit kalaallisut atuartitsinermi atuakkanik atugassamikku amigaateqartorujussuupput, pingaartumik atuffarissarnikkut atortussanik. 1930-kkut aallartilaarneranni ilinniartitsisoq Avgo Lyngge ilinniartitsinermi nutaarsiasanik atuakkanik saqqummersitsipput ATUAANIUTITAAT-nik atserlugit.

Atuagaasivinnit. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.01-1987 qup.4.

Kalaaleqativut piareersimasunik allakkianik atuakkianillu atuarsinnaanngitsut /tassa qallunaatut allassimasunik) atuagassikkusuttarniarlugit aporfusarpoq taamaliorniassagaanni sukujuppassuit aqqusaartoqqaattagassaasariaqarmata. Ilaatigut ataqqisariaqarmat allaaserinnissimasoq..../ Von der Grönlændern: Ungasissorujussuunngitsukkut Brugsit puussianik saqqummiipput kalaallit nunatta oqaluttuarsartaasa ilaannik assiliartalinnik. Assiliartaasa annersaraat kalaallit sisamat assingat, uagutsinni utoqqasaanngulersuni ilisarnarluartoq meeraagallaratta "Atuaaniutitaat II"-t assiliartaasa ilagimmassuk ima allagartaqarluni: "Kalaallit Nuup eqqaanit pisut, angalasut ilaasa 1654-imi avalaassaat, Bergenimut pissunneqarmata qalipakkamik assilisat".

Atuagaasivinnit : Sermersuaq. (Kalaallisut saqqummersitsisoq:Thomas Efraimsen) Kal. Nr.04-1988 qup.9.

Kalaallit: Itsaq eskimuut Akilinermit ikaartut, ullumikkullumi kinguaavisa, sermersuaq ulorianartorsuartut isigisarpaat, soqanngitsorsuulluni piniagassaqaanngimmat, nunavimmullu killinga quppartoorsuummat pisummik qimussimilluunniit angallavigiuminaatsorsuulluni. Aammami sermersuaq qaalloriinnarsuugami angallavigissallugu sumiissusersiorfigineqarsinnaanngilluinnarmat. - anersaapiluimmiuna nunarsuat tikinneqarsinnaanngivissoq!...../

Qallunaatsiaat: Ukioq 982 Erik Thorvaldson - Erik aappalaartoq - Islandimi pillagaagami piaarinaatuunerinnakkut kalaallit nunarput tikippaa, imaak qimarnguigaa: Nunasiartorfigillaqqunermillu atserlugu GRØNLAND (nuna naggorissoq).

Nunasiartorfigineqarporlumi inunnut 6-700 missaaniittunit ukioq 985-iusimanngikkuni 986-imi. Ukiut ingerlanerini qallunaatsiaat amerliartorput allaat 5000 angusimassannguatsiarlugit...../

Nunatta tikittaleqqinneqarlernera: Qallunaatsiaat nunatsinniittut nungummata nunarput ilisimaneerukkiartulerpoq; eqqaanniittaraluit piumasaannarminnik takorloortalerpaateqqumiilluinnartunik. Amerika nassaarineqareermat taanna avannaqqullugu Kinamut aamma Indiamut imaatiguut aqqummik Afrikap kujaqqukkiartortarneraniit qaninaarnarnerusumik ujarlersut amerliartulerput.....

Atuagaateqarneq. (Taallaq) (Henriette Lynge Kristiansen) Kal. Nr.04-1984 qup.7. Qangarsuaq inuiaat isumatoqisut....(Erinaa: nangaassutit igillugit)**Atuagaateqarneq.(Taallaq)(Henriette Lynge Kristiansen) Kal. Nr.03-2001 qup.2. Qangarsuaq inuiaat isumatoqisut....(Erinaa: nangaassutit igillugit)****Atuagalliutitoqqat qupperarpavut.: Kalaallit annaassaat. Kal. Nr.05-2006 qup.16.**

Amerikamiup Kanemik atillip naapitsineranik kalaallinik avannarlerpaanik. (Nuts. R. Berthelsen.)

Atuagalliutitoqqat qupperarpavut.: "Nuummi piniartut ilaata unikkaaliai 1864-imi. Kal. Nr.11-2005 qup.26.

...Maani piniartup Niels Mikiassenip allagaa 1864-imeersoq tamaat ilannuppara. / Kangerluarsunnguaq./ Ameralik./ Kangersuneq./ Ujarasuup piniarfeqarfia./ Majoqqaq (imaappoq): Isortoq./ Kangerlussuaq

Atuagaq “Aalisartut oqaluppalaavi” Naqqiut. (All. Ulrik Lennert) Kal. Nr.08-2000 qup.11.

Atuagaq: „Aalisartut oqaluppalaavi” saqqummermata 1999-p ukiaani assitaasa ilaat pillugu Atuagagdliutititut naqqiummik ilanngussaqaarsimavunga assitaani kukkusumik paasissutissiineq pillugu.

Atuagaq “Erloqisitat” (All. Ulrik L.G.F.Rosing. Paamiut) Kal. Nr.04-1999 qup.11.
Atuagaq nutaamik saqqummersoq pillugu oqaaseqaatigiumasakka makku anikkusuppakka....

Atuagaq nangeqattaartitassaq: Kalaallisut atuakkiat siulliit ilaat. Kal. Nr.05-2007 qup.22.

Hal.: Atuagassiap matuma atuakkamik nangeqattaartumik imaqartarnera nangillugu qanittukkut ilanngunneqartalissaaq Fr. Lyngep atuakkiaa “Hans Egedep inuunera” 1915-imi saqqummersoq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 1. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.06-07-2016 qup.36.

Maannamiit inuunini pillugu atuakkiaa “Eqqaamasat – kuseriarnerit” atuakkatut nangeqattaartutut aallartipparput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 2. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.08-09-2016 qup.46.

Inuunera allanngoriartorpoq. / Qilalukkerineq. / Ilinniagaqalerneq. / Aqajaroq ulikkaarfeerukkaangat. Atuarneq unamminartoq. / Puigunaatsut ilaat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 3. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.10-2016 qup.23.

Aasami atuanggiffik. / Umiaatsunik ilalerluni apersortittunillu. / Nuummut ilinniariarneq. / Ilinniarfimmi najugaqarfiiutigisumi pisualuit. / Akulerukkiartorneq Nuummiulli arsaattarnerat. / Ilulissat tikitsiartarneri.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 4. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.11-2016 qup.24.

Ilulissat tikitsiartarneri nangillugu. / Tamagikkinnik angajoqqaaruppunga. / Qatanngutit qimalikkat. / Ilinniarneq nangilugu. / Nuannaarsaatit ilaat. / Qivittoq: Ukiaq tamanna pisimasup taasuma kingunerisaatigut, ilami juullip siuninnguatigut apereersimalersoq Nuummiut qivittorsiorniartalerput.../ Imminut ikiorniarit. Ilinniarfik qimallugu. / Atorfinitsitaaneq ilungersunartoq. / Aaqissuisoqaarsimavoq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 5. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.12-2016 qup.30.

Nunaqqatit inuuniutaat. / Peqqissuseq. / Peqatigiinnerit. / Piniartut pisaat 1920-mit 1931-mut. / Nioqqutissat kisermaassat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 6. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.01-2017 qup.27.

Tunuliarneq. / Umiiarpugut. / Annaanneqarneq. / Islandimiinneq. / Takornariaq. / Qisuttuisukkut. / Namminersoqqajaalerput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 7. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.02-2017 qup.27.

Neqi. / Takusat allat. / Kiisami ornitamut. / Qamaqattaaraluarneq. / Misilittaaneq eqqumiitsulik. / Ikiuukkumatoq. / Ukissamut ernummaserneq. / Nunaqavissut ileqqumaartut. / Pajuttut eqqissiallatsitsisut. / Ikinngutitaartulerneq. / Qajartoqatitaaq.

Atuagaq nangeqattaartoq:Eqqaamasat – kuseriarnerit. 8. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.03-2017 qup.26.

Eqaluit. / Ukiaq. / Ajoqissanik ilinniartitsineq. / Qajartullammaat. / Pinialuttarneq. / Puisinut qassusersorneq. / Anorisorneq. / Mianersuaalliorneq. / Otto Rosing.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 9. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.04-2017 qup.24.

Tikeraaq nanuminermik pajuttoq: Juullip siuninnguatigut ilaanni unnukkut kisimiillunga suliarstutunga matora silarleq mapperpallaneqarpoq. Annivigigakku takulerpara angut utoqqasaaq neqinik tigummiarluni paarlerniittoq. Ilisarilerpara sunaaffaana aasaq Illumiuni ilaanni tupermi pulaarsimasama ilaat, .../ Takornarniarneq: Illuanut saassimalerluni sila unerisimanerulerpoq. Issinnerulerpoq, ikerpullu sikoreersimalerluni. Ilaaniaasiit palasikkunni tiitulerluna palasi pilerpoq sila angallavissuanngulermat piomaguma qimussimik Qernertuarsunnut, Kuummiunut Sermiligaamullu takornariasinnaasunga.../ Johanne Andreassen: Nerillarsinnarluta Kuummiut tungaanut aallarpuq..../ Iluitsuuiq: Takorniullutalu nerrisereersugut Larsip tikippaanga aperalungalu iluitsuusiamik qaqitsissaguni ajorissannginneriga.../ Piliat mamartuliat inuuniallaqqissuserlu: Tunumiut nerisassamaatissanut toqqorterisarnerat pitsaalluinnaqqissaarpoq. Immikkat, puisit angisuut amii, immikkiassat suliarineqartarput....Ulluinnarni inuuniarneq: Taamani Ammassalimmi puisip amia inuussutissarsiutituaasutut oqaatigineqarsinnaavoq.../ Qimmersaarnerup periarfissiinera: Nammineq qimmeqalerama nammineerlunga angalaniartariaqalerpunga....

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 9.(10?). (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.05-2017 qup.25.

Alaa, nakkaanngiluatsiaannarpugut.: Nammineq qimmeqalereerlunga Tiileqilaamukarnialerama ajoqissat marluk ilagisussanngorpakka. Qamutit ataatsit kattutissagaluaratsigit soqutiginnilarput, naatsorsuutigaarpummi ilaanniinnakut ikisimasassalluta,.../ Illerup ateriarnera: Illut annersaannut, sunaaffa Jonathaakkunnut tikippunga. Inororsaaqaat, ittualli Jonathan utoqqalilluni tappingersimagami piniarunnaarsimavoq,.../ Angalaarnerit marlussuit: Aprili qaammataaleraa kingumut Tiileqilaaliaqqippunga, tamatumuuna kisimiillunga. Aputeqaraluartoq sila pitsassuummat ajornanga apuulluarpunga, tamatumuunakkulli Biiliakkunnut inissippunga. Sermillip Kangerlua ikaarniartussaavara nunaqarfiit taqqavaniittut ornillugit..../ Avinngarusimaneq: Tunumi avinngarusimaqigatta avatitsinnit nutaarsiassat assut amigaatigisarpavut. Radioqanngilagut, aamma qallunaanut radiulinnut tusarnaarniaarsuttaraluarpuq, tusaaniarnerit ajornartarpoq, pingaartumik Danmarkimit...../ Aprili qulaaluaat 1940: 9. april 1940 upernassalerluni alianaaquteqanngitsoq atuartitsiniartussaallunga anivunga, allaaqqissuaq qatsunganeq! Oqaluffitoqarput, ilaa atuarfiusoq, tikilerakku takulerpara palasi Otto Rosing sumik nuannaarutinnguaqarpasinnani utaqqigunaraanga.

Ilasseqatigiissinnarluta asuuna pilersaq: "Viilarsiaa! Danmarkigooq tyskinit tigusarineqarpoq, tassa iluarsinnaajunnaarpugut" ....

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 11. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.06-07-2017 qup.24.

Timmisartut: Juuni ingerlalersoq sila alianaalluinnartoq sikorsuarnit assertissimalluta avammut qajartorsinnaanata silaannarmi alianaarsaaruttorluta nipi allanartoq qatimaappalunnersuartut ittoq silaannarmi tutsiuppoq. Nipi nipittoriartupallappoq, soorlumi tassa nuna sajulersoq. Taamaalimmat tamani uitsanneqalerpoq..../ Bernt Balchen apersuisoq: Juuni naajartulersoq angusimallunga tikikkama neqilioreerlunga Tasiilamit angallat tikippallammatt soqutiginnilara. Tupattorujussuuvungali angut sakkutuut naalagaatut atortoq silatangiummat. Sunaaffaana norsk-amerikanereq. Isermat natsiup neqaanik uuginnakkamik illinaqisumik inoroorsaarfigaara. Mamarsaqaluta suli nerilluta aperilerpaanga timmisartunut mittarfiliaasinnaasumik ilisimasaqarnersunga mittarfiliorniarminngooq.... / Mittarfiup killeralaannguanipoq tasipilorujussuaq itigunaqisoq qaqqat akornanniittoq, taannalu sissamut qanittuararsuummat issamut atasumik kooqarluni eqaluppasuaqartarpoq kusanavissorsuarnik aappallatinnik nerpilinnik. Ikkatsip mittafeqalernera Kuummiunut ungasinngimmat qallunaanit isumakuluutigineqarpoq. Amerikamiut akuliuffigeqquneqanngillat, ilami eqqaavianni iluatinnartorpassuit tikeqquneqanngikkaluarput. Tamannali naammassiuminaappoq...../ Timisartorniut: Sakkutooriliklavut inussiarneluinnaarput, ilami allaat qamutilik "timmisartorniut" misilikkamikku uatsinnuttaaq misilitsinneqarpoq. Taamani unnulerluni tarrajuussilaalersimavoq. Qamutilik ikitta tungaanut imaannarmut saatsinneqarpoq. Eqittaataa eqissimajuartillugu aqerlut ikumasut malittuinnaviit anialersarput allanaratik, soorlumi tassa titarneq ikumasoq innerusoq, toraarfitsillu samungatsiaq itersisarpaat..../ Ikumatitaaq kaajallallugu: Ilaanni sila alianaalluinnartoq unnulluni taarsigaa igalaara ammarakku nipilersorpalummi erinarsorpalummillu tusagaqarpunga...../ Politeeqarata: Ammassalimmi niuvertaq inspektøritut sulisinneqartoq ilisimavarput. Kisianni politeeqanngilagut. Taava uagut inuusuttut isumaqatiginiarneqarpugut umiarsuut sorsuutit tikissimatillugit illoqarfiup kangiaata tungaatigut "naapitsinialutsillugit" ikaartinniarneqartarnerini ikiuutiluttaqqulluta..../ Amikkisaartoqanngilaq: Ammassalimmi sorsunnerup atugarliortitsineri Kitaani pisiassat ilaasa killilersorneqarpalulernerinik kinguneqartoq maani maluginngilarput, ilami allaat oqarsinnaavunga maani killilersorneqarnata inuulluartaasugut Amerikamiut sipivissorsuummata..../ Ajasoortoq: Ilaanniaasiit ukiakkut taamatut imarlutsigisoq qajannguanamik angallavigineqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaanngitsoq Napparummi nasisimaarlunga isinnginnarpara. Aterlunga illoqarfimmut tikilerlunga takulerpakka qaannat sisamat Illumiuit Nuunnguut saaqqullugu tikilersut.....Iluqaataapput: Illoqarfitsinni sakkutuunik nunaqateqarnerput avaangunartumik naammagittaalliutissavinnik pisoqarneq ajorpoq. Aappaatigut iluqaataasoq allaat oqaatigisinnaavara. Tasiilarmiullu amerlasuut oqaatsinut ilikkajasut ajornartorsiornatik erninnaq oqaloqatigiissinnaalerput..... /Imminnut pajugutigisoq: Ilaanni tusalerpugut "sunarsuunersoq" Kuummiut illoqarfiata ataanut piniartunit kalillugu tulaaneqarsimasoq. Sakkutuut kalerrinneqaramik ilimatsapilullutik Kuummiunut takuniarpaat. Tikikkamik oqaluttuarileriallartut qaartartupiluunersuaq inuit inersimasut sisamat iluaniiffigisinnaasaat kalinneqarsimasoq..... / Qimmeqarujuit: Sakkutuut aamma qimmeqarput, namminerlu qimussimik angalaartarput. Qamtaat sukartugaannaapput silittunik alaallit apusiutissatut sanaat..... / Tusakkat avaangunartut: Taamani Ammassalimmi nalinginnaasumik Kitaanut atassuteqanngilagut, radiuaviisi illunut agguaneqartartoq kisiat atassutigaarput. Narruumminaraluaqaaq 1942-mi tusaratsigy "Gertrud Rask" Amerikap sineriaani ikkarlilluni inumminit qimaannarneqartoq, sulili ajorneruvoq tamatuma kinguninnguatigut sapaatit-akunneri pingsut qaangiutiinnartut aamma tutsiummat "Hans Egede" Ivittuunit Amerikamukartilluni periarfeeruttoq 23-nik

inuttaqarluni..../ Tyskit qanillippit: .../ Uaajeerfigitinneq: ..../ Ikummatissat naammattut:..../
 Nakortitseriarsi:.../ Uiartoqartarpoq: .../ Palasi imaannaanngitsoq: Otto Rosing..../ Sooq
 Ammassalik:..../ Angmasassaannngitsoq:...

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 12. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.08-09-2017. qup.38.

Taallaq erinarsorumatumut: Ajoqissat ilaat Lars Sakariasen, Laarsaajik, nuannerluinnartumik pissusilik ilagaat. Erinarsornermik nuannarisaqarluinnarpoq. Ullaannguamit itilerninnit tusarnaartarpara sissami eqalunnik kaporniaatigaluni aliannaarsaarutininik inngeqatserpaluttoq, mannalumi silarsuaq! Aasarsuaq! Nalunngilara Ammassalimmiututallatut nunaminut inunngorfimminut nuannarinnilluinnarpoq. Eqqarsalerpunga taallamik erinnamillu Ammassalimmut tunngasumik tuniniarlugu, taamaaliorpungalumi. Imaallaat taallaq erinarlu "Ammassalik pinnarisara" pinngorpoq..../
 Tyskit silasiorfiat piuneeruppaat: Ukioq 1944 ukialerluni unnukkut taarsisimaleraa sakkutoorisatta ilaat iserpoq inuulluaqqusiartortoq. Umiarsuarmunngooq sorsuutit ilaat nunalisimasoqilaaffigalugu ullaaralaaq aallarniarpoq tyskit najugaat "Dødemandsbugtimiittoq" timmisartut ikiortigalugit piuneerukkiartussallugu, aammalumi tamatuma siornatigut tusarrajaereersimavugut qallunaat qimussimik alapernaarsuisartut pakasaallutik tyskit tigusarerialuarsimagaat ilutasitsisimanatilli. Tassalumi umiarsuaq piuneerussiartortoq tikimmat tusarpugut silasiorfik taanna ilumut piuneerussaasimasoq...../ Taallannguisitsineq: Upernalerluni alianaalleruttora ullaaralaannguakut Qernertuarsunnukarniarluta aallarpugut unnuup ilaa utersarniarlunga. Sila suminermik aarlerinaateqanngilaq, pujorpoq, atali ersimmat tammartajaassamaanngewaanga..... Kusanassuseq taamaattoq aqagumut allanngoriataarsinnaavoq. Allarusaalerpunga: "Nuiarsuaq maanna kitaanut anoraannguatut imuvoq....." / Nakkarnerami: Qernertuarsunni sulereerlunga angerlarnialerama atuaasua ilaaniarpoq, akuerilluaannarparalu. Unnukkaa Qimmeertarialimmut pilluta ikitsinni (Akitsinni?) allanartumik isigisaqalerpugut. Qernetoq nalinginnaanngitsoq ersippog, soorunami sunaanersoq naluarput, aammalu ullaq aallarama taamaattoqanngilaq..../ 5. maj 1945: Tamatuma kingornatigut pisassaqarlungaasiit Qeernertuarsuliaqqippunga sikup suli qimusserfiusinnaanera atorluarniarlugu. Unnuaarulluni alianaalleruttora aallarnialersunga Kulusumit qaannat marluk tikiupput nuannaqqiffissaarussimallutik suaartarlutillu: " Danmarki aniguisitaavoq! Danmarki aniguisitaavoq!".../ Kitaanut: Sorsunerup nalaani tusagaqartarpugut sorsunneq ajunngitsumik aamma sunniuteqarsimasoq. Inuit monopolip nanertugai takusaqarsimapput ilinniaqarsimallutillu inuit nanertorneqaratik inuusut qanoq pilluartigisut..../ Utoqqarsuaq allat alagaat: Tunu qimavitsinnagu misigisarpasuit uannut tupinnarlutillu iluaqutaasimaqisut, aammalu paasineq ajornartorpassuit, guutimik nalusuugallarnermit sorlaqartut, siuaasat anersaakut pisoorsuuffigisimasaralui tupigusuutigalugillu eqqarsaatiginiaarsuttaraluarpakka, soorunalumi paasisinnaanagit. Apeqqulli uanni saqqummertuartoq unaasarpoq: "Siuaasat ilisimassusertik, anersaakut pissaaneqassusertik suminuna pisimagaat? Sooruna uagut inuit kingulliit, sunaana pillugu anersaakut taama piitsuunerutigisugut?" ..... / Mannginneriorsiorfimmik: Ammassallup Ikatsillu, Sermilimmiittup, akornanni nunap siuarsimanerani qeqertaqarpoq manngernersiorsiorfimmik atilimmik. Sassaseqigami sikorsuarnik ivaarineqartuartutut ippoq. Nalunannngilarli "Aasarsiorfarfik" taanna piniakkat aqqutinnaavissuarisimassagaat. Kisianni ilaanni atuagarliorfiusimariarmat najugariumaneqarpiarunnaarsimavoq, tassami sikorsuit nalliusimaaruttulersillugit qaammat iluitsoq missaliorlugu inoqartunut atassutaarutivittarpoq, taamalu tikiinneqarsinnaajunnaartarluni...../ Nanoq kiisami: Ilaanniaasiit ullaaralaannguakut pujortoq aallarama qammavigisartakkanni arfinileraareerlunga avatinni pujup alikkalerneru iluatsillugu takulerparaqammavimma saannguani sikup napajungartaa aappalorujuttuinnag. Taava oqaluttuarsiarisartagara

eqqaariataarpara, unniagooq nannut taamatut isikkoqartartut..../ Kammalaat Akorninnarmiu: Inuit nuannarilluinakkama ilagilersimavaat piniartoqut oqqaliarsaalersoq, aqqa aamma taajumanngisara, Sermillip Kangerlussuata ilaani Akorninnarmi kisimiilluni, illu ataaseq ilaqutannguani kisiisa ilagalugit nunaqarpoq...../ Ilisimatoq ilisimasalik: Tunumi oqaluttuassarpasuit ilaannut pissutaasut uannga pippit. William Thalbitzer ilisimatoq Ammassalimmi ukiivoq ukioq 1905-06. Angut taanna 1935-mi naapeqqaarpara. Taamani ilinniartuaraavunga. Oqaluttuuppaanga Uummannap oqaluffittaarsuanut ujaraannarmut atoqqaarfissiortinneqartussamut takuniaalluni,.../ Inngerutit: Inngerutit aliannaarsaarutit tusaaleraanni sananeqaatsimikkut ulluinnarni inuunermik nuannaarutiginninnermik kusanartumik imaqartarput.: "Issannguummerujunga merngortuummerujunga kanunga pillarmigama.../ Inngerutit ilaat naalisarlugu aamma imaappoq: Maani saarsuani silaannarissuarmiileraangama...

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 13. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.10-2017. qup.28.

Asingaleq: Oqaluttuassartarpasuaallit tikillugit uninngaffigerusunnartaqisut inuuniarnerup ilungersunartup pinngitsaalisarpaanga aasami atuarunnaarfimmi anguniartuartittariaqatittarlunga, aammalumi sikorsuit amerlanerpaarsuartigut angalanierneq ajornarsisilluinnartarpaat, aammalu qaqqat oqaluttuassartallit ilaat sikorsuarnik tikikkuminaatsumiippit, ukiumilu suliarlorluni angalanermi aqqusaalutugineqarsinnaasarnatik. Taamaakkaluartulli tikikkuminarnerit ilaat, Asingaleq, tikinngitsoorusunngisara, pisinnaaleriarama qaannamik takuniarpara.

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 14. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.11-2017 qup.24.

Kitaanut: umiarsuarmut ilaalluta Qaqortumut unikkallatsiarniitsinni Tunumi kingulerutilersimalluta paasivara. Aajuna katersortarfissuaq kusanaqisumik qalepaaffigineqarsimasoq. Inuusuit nipilersortartoqarput, taakkulu ilagaat Ricard Høegh, taalliaalu "Kuussuit kuupput qaqqatigut" atorsuataarparput. Aa, usornaqaat, eqiijallannaqaallu, imalu taalliorpunga: "Nalitsinni ullut, qanoq naleqartut, nunatta inunnut takoqqusarai.... Taamani ukiarumaarnertoqaaq. Qeqertarsuarmut aqqusaarpugut 11. november aatsaat apilaalersoq..../ *Nunap naalakkersugaanerani:* Tamatuma siunersuatigulli monopolip nanertuinerata ataani qanoq isikkoqarnerput uatsinnullu isiginerput allanngartariaqartoq ersarissiaruinnaalersimavoq. Inuusuttut pissusitoqqani uninngaannarumanngisut itersarneqalersimapput, periarfissanilu oqallittoqallattaartualerpoq...../ *Avgumut uteriaqqillanga:* Eqqaamavara annerulereerluta Avgulu ilinniarfissuup pujortuleerannguanik upernassakkut Kitsissunut miterniarnerput. Soorunami miterniarpuqut, immaqali piffissap annersaa oqallinnermut peqqissiminanngisumut atorparput. Monopoli oqallisigeqaarput...../ *Qaammarsaaneq eqeersagaanerlu:* Eqeersagaaneq sumi tamaani malunnarsiaruinnaalerpoq. Tupaqaagut tusaleratsigu statsministeri Hans Hedtoft, angutitsialak, Kalaallit Nunaalialersoq ukioq 1948 oqallisilernerup tamatuma tunuliaqutaa nammineerluni tusariartorlugu...../ *Kalaallit nunaat nutaaq:* Kalaallit Nunaat ukiuni 200-ni nunasiaalluni monopolimik sinnassagaasoq kiisami eqeersoortalerpoq, isiginnaartuuginnarunnaarluni nammineq suleqataaniaalerpoq...../ *Noqasunneq:* Siumut noqasulernerup aqqutaasinnaasut anersaaruluutinngortippai: Aa, atuakkat! Atuakkat amigaataapput. Upperniutit, qinnutit, tussiutit inuit atualaarsinnaasut tarnimikkut qanoq inuusariaqarnerinik ilusilersuuppaat,...../ *Piniakkat qimanneq ajornaqaat:* Ukiulli naleqqiuttut ilungersunarrtuinnarnik nassataqartariaqanngillat. Illuinnaasiorneq pinaveersaartariaqarpoq...../ *Nuannaassalaartarnerit:* Soorunami aamma inuunerup nuannersortai, soorlu festilaartarnerit eqqaanngitsoorsinnaanngilakka. Inuusuttuuvugut, ilaanni nuannaarsaqatigiilluartaarpugut. Angakkussarfimmi pisortaasoq aqqa

taajumangisara, inuppalaariallaqqissuuvoq, quianartorpassuaqartarporlu. Ilaanni allagarsileriallartugut Danmarkimunngooq aallarniarami naggataartitsiniarpoq...../ *Viinninngersut*: Aasaq alla Qeqertarsuaq aasiit palaseqanngitsoq qallunaat sorsuuteeraat umiarsualivimmiippoq. Unnukkut inuusuit ilaat iserluni qanoruna oqalersoq: "Inuinuku kalerrikiartortikkaatsit. tappika sakkutuut marluk oqaluffiup viinniinik imerput" ..../ *Sassisarnerit*: Qeqertarsuaq nuanneqisoq suli nuannernerulersarpoq ukiumi sassaqartaleraangat, pingaartumik 1950-ip ingerlanerani,..../ *Pissutsit nutaat*: Qeqertarsuarmi inuusuttut eqiingasut peqatigiiffiillu aallarnersaruttulersut aalaniartarfigalugillu nunatta siumut ingerlanera radiukkut tutsiuttartut najoqqutaralugit malinnaaviginiaqqissaarparput.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 15. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.12-2017 qup.24.

Ukiut nutaanik ileqqoqalerfissat: Ukioq 1954 ukiut pisimasoaqarfiunerpaat ilaattut eqqaamaneqartussanngorpoq imigassat killilimmik pisiarineqartaraluit killeerutinneqarmata. Tamannalu nalliusinneqarluarpoq. Ukiumissaaq tamatumani siuariarnerujussuaq, angalannikkut, pivoq. Umiarsuaannartigut, ilaatigut tingerlaataannalitsigut, ikersuaq ikaarlugu qaammatini marlunni pingasuni ikaarniaasaarneqartaraluartoq timmisarrtukkut ikaapallanneqarsinnaalerpoq Kangerlussuaq aqqutigalugu. Tamanna iluaqutaavortaaq inuusuttunut sakiialluutip nunguleraluagaanut piaartumik Danmarkimi suliarineqaoallassinnaalernerannut..../ ... Ukioq 1959 alianartoq tutsiuppoq umiarsuaq nutaaliaalluinnartoq "Hans Hedtoft" kivisussaannngitsutut naatsorsuussaq umiarpallammat inuit 95-it ajunaarlutik, taakkunungalugu ilaallutik Avgu Lynge Carl Egedelu...../ *Ukioq 1961 kingumut Tunu.*: Tunumukariartorluta Narsarsuaq aqqusaarparput. Tassangaaniit timmisartumik tunuliarniarpuq. Aallarfiisarput nalliummat aallariartulerpuq, bussilli ilaaffissagut takkutinnngillat. Ilaasussat akunneq ataasingajak silaannarmi naalaruloqaluta utaqqereersugut ilaat oqarpallappoq: "iluarniarsimanngilagut. Nakkarniartorsuusimavugut". Ilaata, aqqa taallugu akerpallappaa: "Qanoq aamma illit ilaanerit piinnarlugu timisartoq nakkassava?" ..../ *Takummaanaqaaq*: Skjoldungenip eqqaanit nunarsuit ilisarnarsartulerput. Pissanganeq minnerulinngilaq Isortup eqqaanit nunarsuit ilisarnarsivimmata meeqqallu ilaquuttatik takusimannngisaannakkatik apersuutiguarlugit pissangasorujussuannngormata. Taava pissangangaalerama pitsiunnaleqaanga: *Angakkutut pavuunangaaq, qulaallugu imarsuaq, nikileqisunga..../ Suleqatitaat*: Atuarfimmi suleqatissakka aatsaat takuakka. Atuarfimmi pisortaq John Jensen nulialu ilinniartitsisoq Karoline. Inuusuttuupput, sulerusulluinnarpullu. ERniinnaq soqutigisavut oqallisigipallappavut ukuinnaannngitsut atuarfimmi tiimissavut...../ *Pinialuttarnerit.../ Nipipalaarsiorneq.../ Ulluttaaq nutaat tassunga.../ Periaatsit nungussimannngillat.../ Nipi alla.../ Qaleralinnut misiiineq.../ Aalisakkat.../ Mæslingi.../ Palasiuneq pukaartoq.../ Saarullit.../ Pikkorissaqataaneq*: Ukioq 1963 Ikkamiuni, Maniitsup iluani, "Qaassuup ernersuata anguterpanni ningaassisimaffigisaani" kursuserpuqut...../ *Nannerileraluarneq.../ Pisoqqanik katersinialunneq....*

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 16. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.01-2018 qup.28.

1967 Qasigiannnguanut. Nammineq Qasigiannnguanu inunngunngilanga. Avannarlermiuuvunga. Taamaakkaluartoq niuertoqarfik Qasigiannnguit uileqqaarninnit attavigaarput. Nunaviup Ilulissat Kangerlu ata, Kangia, nunavittaata kujataatunermiuuvugut. Meeraanerma ilarujussua Qasigiannnguaniiittarpugut, tassanilu qeqarpunga, ikinngutinnaakkalu tassanimiupput. Qasigiannnguanut nuuttussanngorama nuannaqaanga, aammami peqquteqarpunga inuutillunga puiorsinnaannngisannik kingusinnerulaartukkut oqaatigerusutannik...../ ... Ukiorpassuit qaangiuttut

takoqqilernerini suut tamarmik uummartutut ilisarput. Ullumikkorpiaq isikkui ersarikkunnaartarput. "Taamanit" pissuseqalersarput. Toqoreersismasut kingumut uummartutut takkussoqqilersarput...../.... Taallaq uppernarsaasuilit: Sikorsuarnit assertilluni ikerinnarmi sapernorujoornermi: Avannaarsua samani, upernariartoqqilerpoq, Imaq tungujorsilluni, avannaannguartaqqilerpoq...../.... Ukiumi tamatumani tupaallannarrtoqarpoq. Ukiorluppoq, Kujataanilu savaatillit ukiup aperujussuarneraatugarliuutigerpaluppaat. Taamaakkaluartorli aamma nuannersumik pisoqarpoq: Landsrådet qallunaamik landshøvdingimik ataatsimiinnerminni siulersorneqartaraluartut kalaallimik,.. landsrådimut ilaasortamik Erling Høeghimik siulittaasortaatinneqarput. Tamanna pivoq landsrådimut ilaasortap Sisimiormiup Jørgen Olsenip qasuttuinnerratigut..../.... Inuussutisarsiut nutaaq: Qasigiannuani rajanik suliffissuaqalernerata inuussutissarsiorneq allanngortippaa. Eqalussuarniarneq aasami umiaasaaranngumamik ukiumilu sikukkut qimussimik aallunneeruppoq. Taamani eqalussuit tingui amiilu tunisaagallarmata aalisartunut eqeersimaartunut iluaqutaasimagaluaqaat.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Eqqaamasat – kuseriarnerit. 17. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.02-2018 qup.9.

Inuussutissarsiutit silalu: Ukiut nillertikkiartornerat malunniutilerpoq. Ukioq 1972 ukiorluuvoq, ukiorlu taanna savaatilinnut artornarpoq, tamanna tusagassiatigut uppernarsarneqarpoq. Savat toqorakkat ukioq taanna 8000-iinnaarpalupput naak 1971-mi 17000-ugaluarlutik, aammalu taqqavani nersussuit kingullit marluk toqunneqarpallapput, tassalu taamaalilluni Kalaallit Nuaanni nersussuaateqarneq oqaluttuaannangorpoq,..../ ... Ukioq 1975 akileraarutit pimoorullugit ingerlanneqalerpoq. Malunnaqaat, nuannaarutaavorli inuiattut oqarsinnaalernissarput tamatumuuna tunngavilerneqarmat. Piorsaaqataasariaqalerpugummi! Uisaallannartut imaaginnavipput. Ukioq 1976 Qaqortup eqqaani aasiveqarpaluppoq,..../ Saqqarsarneq: Qasiannguil ilaannikkooriarlutik saqqarsarnipiluttartorsuupput. Anorersuaq Qaqqarsuarmit aqqarsaartarpoq ilaanni makittaviujunnaarluni... Ilaanni marsimi anorersuarujussuarpuq. Aniffissaanngilaq, soorlumi illu uppissasoq tingitaallunilu. Sunaaffalumi pisoqarpoq. Anorleruttulersoq biilit silatangiupput..../ Silap allanngornera: Tamatuma kingorna taamarujussuaq saqqarsarneqqinngilaq ukiunilu kingullerni saqqarsarneq qaqtigooriartuinnarpoq, qaqtigorujussuaannarli aatsaat saqqarsarnaartalerpoq..../ Eqqaassutissamik nappaasariaqarneq: Qasiannguil silami eqqaassutissavimmik eqqaassutissiaqanngillat. Oqaluffiuk nutaaq 1969-imi atoqqaartinniarneqalermat isumaqatigiinnikkut Paaviap Oqaluffianik atsersimavarput, tassalu eqqaassutissatuaq. Isumaqarpungali Poul Egede, "Avannaata Apostilia" silami inuit kikkulluunniit takusinnaasaannik, Poul Egedep assinganik assiliartalik..../ Qasiannguil ukiuni 250-imi: Taava ulloq persuarsiorfissaq tulleg ersereerpoq, tassalu Qasiannguil illoqarfittut ukiunik 250-ngortorsiorfissaat ullormi juulip ulluisa 25-anni 1984. piareersarneq piaartumik aallartinneqarpoq....

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (1) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.06-07-2007 qup.29 Hans Egedemik.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (2) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.08-09-2007 qup.45 Qallunaatsiaat kuisimalernerat. / Nunap Biskopii siulliit. / Norgemut atalerneq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (3) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.10-2007 qup.28 Igalikup kujalii. / Igalikup avannarliit. / Killiit. / Nungunerat. / Egede eqqarsalerpoq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (4) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.11-2007 qup.27.

Biskopinut allappoq. / Biskopit akissutaat. /

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (5) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.12-2007 qup.32.

Aappariit assortuunnerat. / Isumaqatigiilerput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (6) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.01-2008 qup.36.

Pasilliutit ajornaqutillu: Taakku pasilliutaasut akornusersuutaasullu ilaat pingaarnersaallu ukuupput: kalaallinngooq nunaat issippallaaqisoq, aammalu aqputaa umiarsuarmik ingerlavigalugu sivisuallaartoq, nunalu tikikkaluaaraanni naalliunnartorsiornaqaluni navianartorsiornaqalunilu. Taama oqaluttuaraat, qanoq ilumuunngitsigigaluarnersoq, ilaanni umiarsuup inui sikukkut piniarsimasut kalaallit tikissimagaat, ajugaaffigalugillu toqussimagaat nerillugillu. Tamannalu Egedep nammineq allaat annilaarutigigaluarpa; allallu kalaallit pillugit oqalualaapalaarpasuit amerlavallaartut nulia pingaartumik nikallortingajakkaluarpaat...../ Atorfini soraaruppaa: Taamaattumik suut tamaasa isumakkeerlugit naggammeerutaasumik ukioq 1717 biskopini allaffigeqqippaa; "atorfini soraarunninarini massakkorpiaq, allamillu taartissaminik aallartitseqqullugu; nammineq nului qitornannuanilu sisamat, taakkua nukarlarsaat suliluunniit ataatsimik ukioqanngitsoq, ilagalugit Bergenimut aallassagami" .....

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (7) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.02-2008 qup.32.

Bergenimi. / Egedep piginnaanngorsarnera. / Københavnimut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (8) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.03-2008 qup.31.

Siunnersuutip kingunera. / Bergenimi pisut./ Saaffigisat allat./ Pakatsineq tulleg.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (9) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.04-2008 qup.28.

Nikallunganerup ukiua. / 1721 aallartippoq. / Aallariaannanngorput. / Ajoqersuiartortitaq naleqquttoq?/ Ajoqersuiartorniarnerat isigalugu. / Soormi utiinnanngila?

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (10) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.05-2008 qup.28.

Tikippai./ Narruummivoq./ Silarsuaq aallaqqaataanik./ Upperfigisat./ Qanoq issusia.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (11) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.06-07-2008 qup.40.

Toornaarsuup saqqummertarnera. / Egedekkut kukkuppet?./ Upperisaasa ilakutaat./ Salloqittaannerinnarsuaq./ Ileqqui./ Arnat pineqartarnerat./ Arnap inuunera./ Inuiaat meerarpaluttut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (12) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.08-2008 qup.39.

Aallarput. / Naviileraluarneq. / Paulusimut assersuuppoq. / Nunalipput. / Takoqqaarneq. / Isumaa uniorlugu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (13) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.09-10-2008 qup.34.

Isumagisassat siulliit. / Ilisarinninnialerneq. / Nunamik Misissuineq. / Inussiorneq. 7 nerisat pikkunaatsut. / Aalukkormiut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (14) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.11-2008 qup.27.

Pulaarneq siulleq. / Aron Augutini søn. / Aron unatagaq. / Atuakkiortup nalilersuinera. / Ersinermut patsisaasorisat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (15) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.12-2008 qup.31.

Ersinermut patsisaasorisat. / Egedekkut paasiligaat. / Oqaatsit. / Ajoqersuinialernera. / Kalaallinit isigalugu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (16) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.01-2009 qup.26.

Umiarsuarmik erineq. / Qimangajappaat. / Ataatsimeeqattaarnerit. / Neriutaarunneq. / Aalajangivinneq. / Kiisami.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (17) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.02-2009 qup.23.

Tusakkat qiimmatsitsisut. / Illuliorfissamik qimaasineq. / Sulluartaanera. / Ilungersulerpoq. / Assiliaq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (18) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.03-2009 qup.26.

Angakkorsuaq?. / Sungiutilerput. / Ernersiartaartalerpoq. / Uninngajuitsoq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (19) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.04-2009 qup.24.

Uninngajuitsoq. / Paasisaqarfigilerpai. / Ernersiannngorniaraluaq kingornalu Kussak Navialu. / Qallunaatsiaat qimataat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (20) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.05-2009 qup.28.

Aarnussat. / Naaleqqaarneq. / Ujarassuarni illukorsuit. / Avannamut saariarneq. / Umiarsuit utaqqisat tikipput. / Peqqussut ujarleqqussut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (21) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.06-07-2009 qup.36.

Kujammukarneq./ Naapitaat./ Nunami Naasut./ Uummartiguk!./ Tappissisippaa./ Qallunaatsiaqarfikut./ Ujarak allanartoq./ Silagissiuinnartanngillat./ Inernilernerera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (22) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.08-09-2009 qup.34.

Albert Top./ Pooq. / Arfanniarfisarsiorneq./ Nipisat. / Atuakkiortup isummersornera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (23) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.10-2009 qup.28.

Isummersornerup nanginnera. / Ilagisaminut atatillugu. / Qitornaminut atatillugu. / Imminut atatillugu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (24) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.11-2009 qup.28.

Naalagiartitsisutut. / Kuisittoq siulleq kuisikkumanerlu. / Kuisinnissamut nalornissutai. / Inuusunnerit utoqqaallu. / Ajoqinik ilinniartitsinialerneq. / Ajoqersuinerajaqersorniagaalu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (25) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.12-2009 qup.28.

Ajoqersuisoq takisuuliornikkaaq. / Ajoqersuisoq angakkullu. / Nungutsiniarneq. / Assuarliutai. / Asaqatigiissuseq. / Ajoqersorneqarnissamik piumasaq. / Ajoqit siulliit - ernera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (26) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.01-2010 qup.28.

Ataasiullunilu pingasuusoq. / Aamma assortortarpaat. / Ajutoortarnerit naveertarnerillu. / Nipisat. / Takusarpai. / Tusakkat nuannersut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (27) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.02-2010 qup.22.

Pooq. / Nipisat matupput. / Nuunnialuarneq. / Sulinerup siuariallannera. / Isumaalunnersuaq. / Piareersalerneq. / Ernumaammernersuaq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (28) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.03-2010 qup.28.

Ernumaneq qaangiuppoq, nutaarli utaqqivoq. / Niuernerlunnerup malitsigisinnaasai. / Akileraartitsisalerneq. / Albert Top avalappoq. / Bergenimiut tunuarput. / Imerissoq qimannialerpaat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (29) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.04-2010 qup.28.

Pilersaarut soqutigineqanngitsoq. / Nunasiaq tunngavilerpaat. / Illoqarfittaassaq ulapputigaat. / Qallunaat Nuummiut siulliit. / Pikititsingajanneq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (30) (Atuakk.: Frederik Lyngé, 1889-1957) Kal. Nr.05-2010 qup.28.

Illoqarfimmik allamik. / Ajoqersuisut amerliallapput. / Paul Egede avalappoq. / Kalaallit avalattut. / "Kunngip pania". / Avalattut misigisaat. / Kunngi mikinaarpaat. / Ullup pisuisa ilaat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (31) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.06-07-2010 qup.40.

Uitsatigineqaqaat. / Inumik ajornartorsiutit. / Pooq tammaannaqaaq. / Kaalip ajaappiaa. / Puup anngiiarnera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (32) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.08-09-2010 qup.36.

Nuummi ukioq siulleg. / Kuisitsisarnissamut pilersaarutit. / Nakimmatigiunnaarpaa. / Atuakkiortup isummernera. / Soqutiginnilerput. / Anigorpaat. / Pajuttut siulliit.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (33) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.10-2010 qup.27.

Nuuk inukilleqaaq. / Frederik Kristiaat. / Tusakkat nuanniitsut. / Miltzoug Nipisanut. / Kiisami Umiarsuit. / Ukiut qulinngorpai. / Killiffini nalilerpaa. / Angerlaritsi, illillu qanoq pinissat aalajangeruk!.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (34) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.11-2010 qup.27.

Qimaqinatigut. / Egedep pilersaarutai. / Ataatsimiittut akissutaat. / Sakkutuut naalagaata isumaa. / Atuakkiortup isumaliulaarnera. / Qimataapput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (35) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.12-2010 qup.28.

Annilaanganeq. / Qimatsiumannginnerminut pissutaa. / Maligassiuisoq. / Niuerluarneq. / Neriullualerpoq. / Qitornatik kueqqusaraluarpaat. / Perlerunnangilasi. / Neriutissaqaleqqippoq. / Nipisat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (36) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.01-2011 qup.27.

Pisuffimi pisoq. / Nielsi Frederik Kristiaallu sulillualerput. / Ajunaarut angisooq. / Naalarulunneq. / Qatannutigiinniat. / Aallarnernerat isumaallu. / Aallarteqqaat ilaliuffigaat. / Aaqqissuupput. / Ajoqersuiartorniarnaq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (37) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.02-2011 qup.29.

Zinzendorfi tusaamavaa. / Aallartitsiumallerpoq. / Zinzendorfi Københavnimi. / Akerleraat. / Ajoqersuinerisa tunngavissaat. / Aallarput. / Siunnersuuterpassuit.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (38) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.03-2011 qup.29.

Københavnimi ilataarniarnerat. / Ilungersoqaaq. / Kunngikkormiut ilanngupput. / Uppernialeqaat. / Egedemik tusaamasat. / Imminnut paasinerat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (39) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.04-2011 qup.27.

Nuuk siunniuppaat. / Tyskit pakatsikulupput. / Tunngaviit. / Oqaloqatigiittarpulli. / Tatigeqatigiinngillat. / Pasilliutit. / Paasinialerpai. / Allakkatigut sorsunneq. / Kr. Daavi. / Assersuutit.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (40) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.05-2011 qup.27.

Kr. Daavip ilungersuutaa. / Ukiinerat siulleq. / Qallikkut inuusiat. / 1910-mut nuutsiarneq. / Toqutaangajaqaat. / Qaajarnaq. / Qujanassusii.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (41) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.06-07-2011 qup.34.

Ajoqersuiartorumassusiat. / Ilagiit ataatsit. / Ajoqersuiartortartut. / Egedekkut uterfigalugit. / Sunaaffali pissaq aggersoq. / Kuppernersuup aallartinnera. / Kuppersuit pissusiat. / Tunillaassorneq. / Annaasaq angisooq. / Nungunnersuaqalerppoq. / Nuummiut.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (42) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.08-09-2011 qup.33.

Angajoqqaaruttut. / Toqu uummatinik ammaavoq. / Arnaq alla. / Angut Utoqqaq. / Ilaquttat iliuusissaraluannik oqaluttoq. / Meeqqat ilaasa oqaasii. / Peqqissiminerlu kingulliussanani. / Imminut pisuutippoq. / “..oqaatsima inormassuk. / Nappaatip siaruarnera. / Kisitsisit. / Sooq taama piva?. / Illortik napparsimmavinngortippaa. / Nulia Gertrud.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (43) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.10-2011 qup.24.

Nikallornermi tusarluarneq. / Avalakkumalerpoq. / Paaviap nunalinnera. / Tusaamareerpaat. / Kiisami angajoqqaaminut. / Nukittuallataavoq. / Uniinnarneq avalannerluunniit. / Pissutaa aneq. / Nuummiilertorpoq. / Nukaa eqinnaatsoq. / Assersuutit. / Nielsip ikiuina. / Nuliarsatoq. / Suliamik nangitsisut. / Tusatsiartalerput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (44) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.11-2011 qup.28.

Avalannissamut piareersarpoq. / Gertrud Rask qajannarsivoq. / Nulii toquanut paaraa. / Toquvoq. / Ukioq alianartulik. / Ukiut 15-issaat. / Marsip aqqarnat 1736 / Inuulluaqquasiartorrapput.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (45) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.12-2011 qup.39.

Utaqqilussinnarsorileruarput. / Inuulluaqquqatigiinneq. / Københavni. / Kunngimut pulaarpoq. / Ilinniartitsilerpoq. / Kalaallit Nunaanni ilinniarfissamik. / Biskopinngortinneqarpoq. / Niurneq malinnaavoq. / Ajoqersuinerup tunngavissai.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (46) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.01-2012 qup.28.

Pakatsinartut. / Soraarniuteqarpoq. / Stubbekøbing qinerpaa. / Malinnaajuarpoq. / Suliata kingunera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (47) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.02-2012 qup.32.
Poul Egedemik. / Mitaatigisassaqqissimaqaaq. / Pinnguaataat. / Kalaallit inuusiat. / Angalajumatunera. / Avalappoq. / Ajoqersuiartortitaq. / Nuummi ukiivoq. / Sulipallannera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Hans Egedep inuuneranik. (48) (Atuakk.: Frederik Lyng, 1889-1957) Kal. Nr.03-2012 qup.27.
Avannaa. / Qasigiaannguani. / Pungioq Arnarsarlu. / Nutserisoq. / Sullerissusia. / Isini ajuutigaa. / Toqusoq iluatinnangitsoq. / Illulunnerat. / Tamarmik kiffaat. / Ungagisaq qimaguppoq. / Inuk qillunnartoq. / Kunngimut qaaqqusaapput. / Nerrinnerat. / Atorfittaarppoq. / Qaffatsitaanera toquneralu. / Qatanngutai allat. / NAAVOQ.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (1) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.27.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (2) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.28.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (3) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.30.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (4) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.09-2005 qup.32.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (5) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.10-2005 qup.24.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (6) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.11-2005 qup.28.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (7) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.12-2005 qup.27.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (8) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.01-2006 qup.22.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (9) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.02-2006 qup.30.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (10) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.03-2006 qup.29.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (11) (Atuakk. H. C. Petersen) Kal. Nr.04-2006 qup.28.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (12) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.05-2006** qup.25.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (13) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.06-07-2006** qup.29.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (14) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.08-09-2006** qup.43.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (15) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.10-2006** qup.30.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (16) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.11-2006** qup.35.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (17) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.12-2006** qup.37.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (18) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.01-2007** qup.28.

Atuagaq nangeqattaartoq: Napparsimmavik pisariaqarpoq. (19) (Atuakk. H. C. Petersen) **Kal. Nr.02-2007** qup.27.

Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (1). (All.: Sigvard Lynges) **Kal. Nr.04-2018** qup.4.

Aallaqqaasiut: "Makku atuakkiakka anaanannguatsinnut asasatsinnut Sofiamut asanninnikkut pigittipakka". Atuakkiatut allagaq Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartitsisuugaluup Adam Nielsenip toqussi sioqqullugu Sigvard Lynges assaannarmik allagaa "Qoornumit eqqaamasat" uannut tunniuppaa nalililaaqqullugu saqqummersissinnaanera siunertaralugu. Suliassarli naammasseriannikkiga Adam Nielsenip toqukkut qimaguppoq. Aaqqissuisoqarfimmit pissusissaatut isigaarput allagaq taamaattoq maangaannartinnagu atuagassiami matumani nangeqattaartillugu ilannguteqattaassallugu...../ Siivap aallaqqaasiutaa: 18.-19. juni 1978. Nuummit Qoornumut Kapisilinnillu tikeraatsiarnermi eqqaassutinnguit:

"Nunanguarput Qoornoq

Angajoqqaatta nunagaat

Inuuffigaarput, aamma..../ Sisimiunit tikeraartivut Qoornumi pissiariilerput, huraa, huraa, huraa! Qanortoq pilluaqqussutip najorligit!" Tassa Adam Nielsenip Qoornermiusimasoq Anna Siegstadilu Sisimiormiu. Nuup qanittua anorlingaatsiaraluartoq ilorpaleratta anoraasatsikkiartuinnarpoq, ualileraa aallaratta sukkaqigatta unnoqqajanngitsoq Kangerlunnguakut tulappugut,.... / Misilittagamernit: Misilittagalersaarutinnguit uku sammilaarlakka: Upernaat ilaanni sorsunnersuup 1939-45-p nalaanni Kapisilinnut aalisariartarpugut upernaakkut, ilaanni laajaajartuinnangajalluta. Ilaanni maaji ingerlatileraa umiaasaqqameerlunga aalisareerama kimmuk kiserramma aallaannarpunga. / Qoornup sissaani ajunaaqqajartarnerit:.... / Inuussutissarsiortuarneq:.... / Niuertarfik akissarlu:....

Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (2). (All.: Sigvard Lyng)

Kal. Nr.05-2018 qup.7.

Qoornup sissaani ajunaaqqajartarnerit: Umiaasaarannguaqaleratta atortuvut paarilluarniaqqissaartarpavut, pisinnaaleriaraangatta silaannarsuannullaraangat upernaakkut, pingaartumik juunimi, piliassanik aalisartuaannalersarpugut, allaat asimut, soorlu Nuugaarsummut Kangiusamulluunniit. Ilaanni ilagisannguatta ilaat niviarsiarraq imaanut sisugaluarmat...../ Anorersualiussaaneq: Navianarsiortarnerit eqqaalaarniarpakka. Tassa piniartututtaaq inuuniarnitsinni nunami imarsuarmilu misigisaannaratsigik, soorlu anoresualiussaasarneq. Ilaanniaasiit 1940-t kingornagut kisimiillunga juulli qaammataagaa umiaasaararsuannik Kuussualiarpunga Qussummut. Nuugaarsummut pigama tiilioqqaariarsinnarlunga illumut aallarpunga, kisianni silaannaq tappikannga kissaruluttutut ittoq malunnarsisaannartoq...../ Soorlu sakkutuut.: Ukiut ingerlaneranni piniartutoqqat soorlu qanganngoreersut Tønnes Falkseniugaluq Hans Nielsenigaluvarlu, eqqaaneqarnerat ataqqinartuuli, ajunngitsorsuugallarmata ilagalugit uanga nukarersaallunga Kujataani naalagartaaq Aksel Svane Qoornumut tikeqqaarluni sissamut tuteqqaarmat uagorujunnguit, soorlu immaqa sakkutuut,...../ Nunannguaq alianaatsoq: Qularnangalu tuppalliutigingaarlugu Qoornup pinngortitaassutsimini alianaassuseq pigisaa. Tamatsinni tassani peroriartorsimasunut assilissatut ilutsinni erlinnartuutaasoq,.... / Qilalugalissuusarallarmat: Ukiut 1915-it kingornagut Qoornoq qilalugalissuusaralarmat pingaartumik upernaakkut ullut tamaasa isumalluuartualersarpugut piniartortavut qillugarajuttorsuit ullaaralaannguakkut piniarfimmeereertarmata isumalluarnartorsuusarmat eertarpaluttoqarnissaanut. Aarimmi ilaanni eertarpalulillaaraat aatsaammi nuannaatsannartumik..... / Aviisitoqqat: Atuagalliutit 1861-imi saqqummernerisa kingunersuagut 1913-imi avannaani atuagassiartaaq "Avangnâmiok" saqqummerluni aallartinneqarpoq Qeqertarsuarmi naqitertagaalluni assut aaqqissuisoressaarluni...../ Nassuiaruminaatsut: 60-it qaangerlugit ukioqalerninni sinnartortitaasarlunga misigaara, silamit matumannga pinngitsumik. Ilaat tassaapput nipi ilunni oqaluttup oqaasii, ilaanni eqqaamaneq ajorpakka iternermi puigortarlugit.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (3). (All.: Sigvard Lyng)

Kal. Nr.06-07-2018 qup.36.

Qatanngutiginniit: Ukiummi 1800-t atuutsillugit Qoornup eqqaa inuttoorsuusimasoq nalunannigilaq, niuertoruseqarfik taanna pingaarnersaalluni, kujatitsinniittorli Uummannaq noorliit Qatanngutiginniit ajoqersuisuinik qallunaanit najorneqarluni isumagineqarpoq. Taakkumi aatsaat 1733-imi maajip 20-anni Nuummumt nunalipput..... / ".....ilaqaqigatta meeraanerminnit inuusunnerminnullu Qatanngutiginnianiat ajoqersuisuinit suliffigineqarsimasunik kissaatigaarput allanissaaq sulinersi pilluaqquneqartuinnaqqullugu". Atsiorsimapput: Sofie Josvasen, Nathan Josefsen, Amalie Josefsen, Jakob Jakobsen, Jefta Abrahamsen, Nathanael, Anton Kloster, Levi Jakobsen, Klara Martinsen, Sofie...../ Ilagiinnut kalaallinut nuunnerat: Noorliit ajoqersuisuisa 1900-mi aallarneranni "noorlikut" ajoqersortissaminnik pisariaqartitsilluinnarnerat paasinarluarpoq. Lutherikkunnut iivangkiiliusuiortunut noorlikut ajoqersorneqarnissaat pisariaqalerpoq...../ Ajoqiusimasut: Qoornumi ajoqiusimasuttaaq alakkalaartariaqarpavut. 1800-t ukiutillugit ajoqitoqarsuusimavoq Christoffer Nielsen, niuertorutsip qallunaap Qoornumi sulisimasup Napaap kinguaasa ilaat. Kingusinnerusukkut 1910-p eqqaannili Peter Mathæussen ajoqiusimavoq, paasisimasoraarali 1915-ip eqqaanni avannaani Saqqamut nuutsitaasimasoq aammalu Malakias Barlaj ajoqit nooqattaartitaanerat patsisigalugu sivisuumik Qoornumi sulilluarsinnaasimangilaq, taamaattumillu ajoqissaaleqineq...../ Oqaluffik atuarfik: 1900-lli aallartisimalermata oqaluffitoqannguarput nutaanngilisoormat 1917-imi nutaamik oqaluffittaarpugut ullormi 21 oktobarimi, atoqqaartitsisuulluni Nuummi palasi Mortensen. Oqaluffittaarpugut silatimigut ujaraannarmik qarmaqarpoq...../ Ilinniartitsisut qallunaat ajoqillu nangillugit: 1960-it

atuutilermata qallunaat ilinniartitsisut takkussuleqaat, Qoornortaaq tamatumuuna ilaginnaannagassaanninnami nutaatsiarsuarmittaaq atuarfittaaqqipooq ilinniartitsisumullu illutaarluni..... Kiisalu Nuummiu Peter Lund ajoqinngortitaavoq,..... pingaartumilli taasariaqarpoq Abel Kristiansen, Aabileeraq, 1940-t ingerlaneranni ilinniartitsisumullu..... Simon Nielsen, Siimuut, Kangermi Nuup pigisaaneersoq Kapisilinni ajoqiusimasortaaq Narsami kujallermiisimasortaaq, ukiorpaalunni Qoornumi ajoqiuneruvoq.... Siusinnerusukut piniartooq Saarlormioq Lars Egede, Laarseeraq, Qoornoq ajoqissaaleqinartillugu ajoqerisarsimavarput, ilaatigullu aamma piniartooq Pavia Johnseniugaluq ajoqimut sinnersaasaannarpoq. Taamatuttaaq Therkild Nielsen....Rørdam Josefsen ajoqinngoralarpoq.....Pavia Nielsen, Paaviaaraq, ajoqerittuinnaleraluarparput..... / Aviiseeraqaralarpoq: ....Qoornumi aamma aviiseeraqaralarpoq, taasamik "Sinniisoq", kingusinnerusukut "Suleqatigiiffik"..... / Nutsertitsinerup isumaliornartui: Alianartulissuarmik suliniutit taama ittut illoqarfinnut nutsertitsinersuaq aalisartuusugtsinnut nukillaarsaatangaarluni kingunipiloqangaatsiarluni unitsitsisunut ilaavoq. Allaat Qoornup inuerukkiartorneranut pissutaaqataangaarpoq illersugassaanngitsumik.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (4). (All.: Sigvard Lyng)

Kal. Nr.08-09-2018 qup.30.

Atuagagdliutit: Atuagalliutitaaq aallarneqqaarami 1861-imi 1900-t tungaannut aaqqissuisorissaartorsuupput, pingaarnerusut taaneqarsinnaapput, siulliulluni ajoqiuneq Rasmus Berthelsen aamma inuunermi sinneranut aaqqissuisuuvoq Lars Møller, Aqqaluk. Suliaminnut pikkorillutik sapiillutik nersortariaqartumik, naak maannakkutut atortorissaanngikkaluarlutik, ingerlassilluarput..... / Nuup eqqa sissamit: Makku siuliini Qoornumut tunngasut eqqartulaareeratsigik taava samangaaniit, soorlu sissamit aallartilluta qimerluuisa. Nuup ilusaa 1800-qarallarnernit, pingaartumik atuakkat assiliartaat taamanernitsat qasseersuit takussutissaammata kisimik . Soorunami sukumiisumik nassuiarneqarnissaat ilimagisassaannigilaq atuakkami uani, eqqartulaakkavullu ilaannakusioraluartut naammagiinnartariaqarput. Nuummi imaluunniit Nuutoqqami umiarsualiviusimasooq ippissuup saaralaanguaniissimagalarpoq sissiguarqartitaanani,.... / Illorsuit allat: Nuummi niuertoqarfitoqaaq qangaanerusooq allarluinnarmik iluseqaralarpoq, kisianni ilorsuatoqqat tamakku Hans Egede nalaaneersut qujanartumik innimigisassatut allanngutsaaliungaalluinarnerat aalajaatsumik nakkutigineqartuinnalerput..... / Ukiivitoqqat: Itsaaniilli kalaallit napaniutaasa ilagaat, allaat Hans Egedep nalaani, ukiumi suisakujunnartillugu inuuniarnermut pingaaruteqarluinnartumik Qoornup qanittuisa aalisagarpassuaqarneri, suluppaagarpassuaqarnera nalitsinnut atasumik, Qoornormiusimasunut napaniutaalluurtumik. Taamani Qoornup qanittuani 1700-1800-kkut atuutsillugiit ukiiviit arlaqaaq, maannalu illukorpasuit tamanernitsat suli takussaapput,...../ Suluppaagaqarfii: Qoornup eqqaani suluppaagaqarfii arlaqarput. Qussummi Narsarsuup kitinngua Manissunguaq, Qoornup Qeqertarsuani Marasissup Alanngua, aalisarfii sanileriisungarput kiisalu Ilorsua Nunalutup saniani. Qoornup kitaani Aappalaartoq, soorunami aamma Qingaq Qaarusullu...../ Pinertuut nunaat: Qallunaatsiat oqaluffikui alakkalaareerlugit Ujarassuarniittoq pulaalaarlugu alakkarsinnaavarput. Illorsuarni inigisaani annerusutut naatsorsuutigineqarsinnaavoq, matserfia silinnerulluni,..... / Kuussuaq eqqaalu: Ataguli Kuussuup qinnguani Narsarsuaq alakkalaartigu. Kuussuaq ikkartorsuummat ulinneratigut pulajuminarnerusarpoq, umiaaqqamik ulinnerani majorumagaanni ingerlaannarneqarsinnaavoq, kisianni sungiusimanagu itsinertuumillu angallateqaraanni pitsaaneruvoq kuussuup paavani, imaluunniit samaniNiaqornaarsuummut angallat qimallugu ipuinnarmik,...../ Tatsit qajartorissat: Maannakkut tatsit qajartorissat qimerluulaarlugit tikissavavut. Ujarassuit majuaraanni kangianiittoq ullaakkorsiorfiat taseq anginngitsoq tasersiorfiit siullersaraat, tassanngalu avannamut kangimut

ingerlagaanni tikittariaqalersarput tatsit alliertortut,..... / Qoornup eqaloqarfii qaninnerit: Qoornup akianiipput Eqalunnguit, aasami eqaloqartaannarput qillarissunik, aasallaraangami sinersisunik eqalulissuannngortarpoq pingaartumik kuuit eqqaat. Uummannap kangianiippoq Amitsuarsuk eqaloqarfiulluartoq,..... / Sinittariatfiit: Qussuup nunaalumi tamanna tuttulik, ukiakkut puallartarfiisa nalaanni pisariuminartorsuarnik peqarpoq. Illuaraqartiterpoq piniariartarfinnik Nuugaarsummiittunik. Ilulialimmi Igasoq tassaavoq kuuk innaarsukkut nakkaasoq qulaa aallamik issorsimasoqartaannarmat siulitta taama atersimagaat qularisassaannngilaq.....

**Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (5). (All.: Sigvard Lynge)
Kal. Nr.10-2018 qup.18.**

Qangattara: Mkku siuliini taatsiarpara Eqaluit timaannut aqqusernata ilaanni qangattaqarlunga. Nassaareqqaarakku qangattamik taaneqarsinnaannngilaq, qangatsiffiinnapalannguatut naatsorsuunnarnerugami. Kingusinnerusukkut aapparalu inigeriaratsigu angalanitsinni tamani pisimasukujuit allaasereriarakkit taanna nassaara inunnut marlunnut naammalluinnalermat qangattamik taaginnarpara..... / Ujarassuit nunat: Tikeqqap Kuua ikaariiginnarlugu nuna tamanna kangimut kujammukanneq sammisoq aamma tuttoqartorujussuusarpoq. Ilaanniaasiit aasat ilaanni tuttut piniagaanissaat 20. juli ammagaaffeqartitaasoq Tikeraq tikiinnaratsigu..... / Ukioq pisoqarfiusoq: Ukioq 1921-mi apostilitta Hans Egedep tikinneranit ukiut 200-nngormata juulip ulluisa 3-anni Nuummi nalliuttorsiornersuaqarpoq. Taamani kunngerput Christiaat qulingat nuliilu Alexandrine ernitillu Frederik aamma Knud Ilagalugit tikeraarmata nalliuttorsiornersuarmi Nuup...../ Knud Rasmussen: Tamatuma nalaani angalasorsuaq ataqqinangaartoq kalaaleqaterput Kunuuti, Kunuunnguaq Knud Rasmussen Akilinermut angajartorluni Nuummiimmattaq niuffioratsigu Nuup sissigaani misigisaavoq puigugassaannngitsoq...../ Nuup 200-nngortorsiornera: 1928-mi aggustip ulluisa 29-anni niuertoqarfiup Nuup ukiut 200-nngormagit nalliuttorsiornerup eqqaamasassartaasa ilaat pillugit atuakkiortoqarpoq, kingornalu issarutsiannguaq 1978-imi ulloq qulaani taasaq nallerpat ukiut 250-nngussavai nalliuttorsiorneralimmik..... / Navialisarnerit: Siuliini eqqartulaarpakka anorersualiussaallunga umiartortarsimanerma ilaat. Soorunami ullut tamangajaasa immakut angalagallarninni misigisakka tamakkeqqajarsimannngilakka. Matumani eqqartueqqilaassaanga. Aasat ilaani Ivisaartuuliarpunga muluniarnanga ulluinnariartorlunga. Uggornaraluartumik qoorortoora 30/30 patruunissaqannngitsoorakku Qoornumut qimaannarpara timmiarsiut kisiat nassaraluarukkuluunniit uninngaannarneq ajornerutilerlugu, tassami aallarpunga.....

**Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (6). (All.: Sigvard Lynge)
Kal. Nr.11-2018 qup.21.**

Navialisarnerit: Ilaanni ukiuinnarsuaq sikuusaratta kangerlunnguarput sikuusarmattaq tooqarlunga aalisartarninni aqqutigiuanaarakku, taassuminnga siku misilittarlugut aqqutissaq navianannginnerusarmat. Ilaanni aallaasaannaq timmiarsiutigata nassatara imalik, eqquanik siku toriartalerualuarakku tuugara aqinaarlugu patruunera aarlartuunnginnami qujanaqaaq..... Ilaanni sissarsiuinnaq, anorlerpallaaraangat sissakku aallaaniarujuuinnartarpunga. Taamaallunga "Sarfannguaq" aqqutiginiarpara ilulissat tissorarsimasut akornanni iluliangaatsiarsuaq akunneqqullugu tummarakku isumannik uilersoq takullugu niora saamerleq qiorteqqajavippara, uneriataarallatillunga suami qiortinngilaarpara..... Ilaanni nunakkut aqissinnguarniartarpunga. Taamaallunga angerlamut aqqutaani nuna sersimasoq aqqutigilerlugu tassannaannaq orluvunga, timmiarsiut nammappara, tassalu tukkama taasuma qisuttaanik kiatiga manerterujussuarpara. Pikkunaqimmat sunaaffa aqqunarlunga,.... / Nuummi napparsimmavissuaq: Qujanarluartumik umiarsuannguup "Misigssût" -ipqinnguartaaviup sulinerata tamatsinnut, piumassuserinngisatsinnik timitta iluatigut innarluttumik

sunniivigipilunneqarnissaa siumut sillimaffigalugu, annerungaartumillu ataqqinartorsuup Dronning Ingridip napparsimmavissuata Nuumiittup kiffartortui nakorsallu tamatsinnik napparsimasukulunnut isumaginnillu arnerat qujassutissaqarfingearlugu paasisimavarputtaa...../ Qilalukkat: Ukiut 1920-t kingornagut Qoornoq qilalugalissuusarallarmat Nuummi niuertoq Bugge Qoornuliarluni naammattoorlugit qilalugarpasuit unguujutigalugit pujortuleerannguaq angallatigigaa. Illut kangilliit nuunnguarput siniallattussaagaat. Taamaalimmat piniartut qaannat sakkulippasuit naalittussamaataallutik sissap qulinnguani utaqqilerput..... / Ukiullu 1020-t sioqqullugit nannut pisarineqartaannarput qaqotigoorpallaanngitsumik. Allaammik ataatarput Qussummi nannussimavoq. Ilaanni upernaakkut aprilimi poorskip nalaani Qoornormiut nannupput, nanoq taanna timitsinnit qaqqarsuit ituillugit Qoornup nunaqarfiannut atersimasoq sianigineqanngilaq, aatsaalli...../ Tuttut allallu: Ukiut tamaasa pingaartumik Ujarassuit eqqaat tuttorpassuaqalersarpoq, nunammi timaa apivallaartillugu tuttut immap sinaaliarajunnerusarput, ukualu allanerini juuli naalersoq 1978-imi sulii qaammatisiutini tuttut ima sivistutisumik piniagaasinnaanerat allassimajuarsinnarpoq: aasami qaammatit marluinnaat, augustimi septembarimilu,...../ Orpiliassat: Ukiut 1927-28-lluunniit nalaanni aalersoq Qoornumi ataata orpiliassap naatsiiassartanik akitsinni Pingup eqqaanut ikkussiartorpoq. Taamanernit qanoq pisimanersut paasineqanngillat...../ Inuit eqqaamanartut ilanngui: Niuertorutsit illutoqaata tununnguani illu piniartup utoqqanngulersup Joel Josvassenip illoraa. Nuannersuuvoq iserlugu.... Maani eqqartukkanni puigortariaqanngilaq aningaasannuanik tillinniartarneq tusaamananngilluinarallarmat ullut ilaanni ataatap oqarfigimmanga: "Ujuuilligooq illerfimmi iluiniittut 10 øreersertalerpoq". Pulaaraangama inerterisaqquttuinnarpaanga savittorniartoqaleraangat. Assulli oqaasii uissuummissutigaa..... Ukiuni kingullerni tillinniartarnersuaq meeqqani inuussuttuaqqanilu aarlerinarsiartuinnavipooq, paasinarsiartormat allaat Nuummi Utoqqaat Illuanni, paaqqinninnermi malunnarsivoq paasinarsiartorlunilu tarnikkut timikkullu aseroriartornerup inerititapalaavisa ilagigaat.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Qoornumit eqqaamasat. (7). (All.: Sigvard Lyng)

Kal. Nr.12-2018 qup.28.

Taasassat tamalaat: Ukiuni siusinnerusuni juuli naalersoq aavariarniarluta aallarsinnaasarpugut. Sinittariarnermi ilaanni tupeqarneq ajoratta qangatta sinittariat inigisartagaat isumalluutiginerusarpavut. Makkulu nassarajunneruavut: aallaasit qoorortuut timmiarsiulluunniit, taquamininnguit tiit qallunaaminikujunnguillu. Soorunami aamma igannguit arlaatallu iluatigut atisamernit.... Ukiuni kingusinnerusuni tupeqarnerusalarpugut qangattanik inissaqanngikkaanni. Ilaanni Eqalutsigoorpugut, taamani arnartaaginnarpunga, tiffasikannersumi tasersuup sinaani tupersimaarpugut..... Tikeqqami: Aasat arlaanni Timaaliarluta aallarpugut Tikeqqamullu pigatta aggusti aallartilaaraa ulluinnarluta aavarpugut. Kapisilimmiuusimasoq ilagaara. Qaamasup kitaaniikkatta ilatta ilaat allamut aavartut. Aavagarpulli sivikitsuujunnaaraa, taamani tappeqigatta samani atitsinni takulikaseqaarput nassulitsiarsuaq ippiup avatinnguani narsaannarmi ingerlarusaallartoq. Taamani danskit qoorortuunik qoorortoqarpugut aqerloqarlutalu nammineq immikkatsinnik..... Tuttutsiarsuaq taanna ippimmut tarrisseqqaarlugu arpaliutileqaagut, qasunartoq nalugallaratsigu, taavalu nuinissaanut piareeratta nueriarmat qangali orlutereerparput, nukatugatsiarsuaq!...../ Igasukkat: Septemberimi aappisaateqarlunga Igasukkat aavariarpunga, taamani tupeqannginnatta umiaasaarsuup ataani ineqarpugut, umiaasaarsuaq avannga nuuttut ilaata sanaaraa, sisamanik ipuserfeqarsinnaasoq kusanavissoq. Taamani ukiarpallalluni qaqqarsuavut apilaartalereersimmamata sila aarlerinaraluartormi tassuuna aavarfiginiakkatsigut timmut aallarpugut, timmiarsiutaannaqarlunga, aappisaatiga qoorortoorsuaqartoq qassiinik immersartumik. Tiffalaarluta sialummik ilimanarseqimmat ujaqqap qangatsersimarnanut uniinnarpugut, sinipaluppugullu, taamaattoq aasiit siningaatsiaqaagut inipalaannguarput

qangattarput kusersutsiarsuugaluaq naammagiinnarlugu..... / Narsarsualiarneq: 1940-p kingorna Narsarsualiarput, umiaasamik anguartit arfiniliulluta arnallu marluk arnartaralugit. Septembariuvoq Qoornoq nunannguarput alianaallisaleraa ulloq tamanna anoraasassioqaluta ingerlaarpugut, ipukatannartaraluartormi nuanniinnartaraaq. Ulinneragut Kuussuarmut majorluta piniartortatta ilaat marluk Ivisaat eqqaatigut niugatsigik nunakkut tupeqarfianukartussaallutik ualikkullu uagut kujammut Kuussuakkut majoriartorpugut, erniinnakannerlu apuulluta..... Ilaanni milorialeruttorlugu tassanngaannaq tunginnut aallarmat qimaariaruttorlunga naallunga orlukaseqigama malugalugulu quttoqqama talerperlikkut qasilliallattoq, kingumut qiviariaqaara taavaana uteriartortorsuannortoq. Uneriarluni tassaana sikeqattaartorsuannogoqaaq, taavalu tuttarsuaq saneralaannguanut aquillarmat patruunera peerniaqqikkaluarlugu allaat ingutserlugu paassanik qaartitsivigalugu misilittaraluariga, ajornaqimmalli taanna tuttutsiarsuaq qimaannarlugu kimmut aallaannarpunga,.....

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (1) (All.: H.A. Baker.) Kal. Nr.04-2015 qup.28.

Tibetimut Kinamut Formosamullu ajoqersuiartortitaq. (Kalaallisut: Therkild Lynge.) / Saqqummersitseqqittup nassuiaataa: / Maani misigisat oqaluttuarineqartut nunami nassuiaatissaqanngillat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (2) (All.: H.A. Baker.) Kal. Nr.05-2015 qup.29.

Adullammimut takorluukkat saqqummersitalu tunniunneqartut ilagiit ilumoortut tupinnartuliagut misilittagaatigivaat. / Kapitali I: Ilagiit siulliit Guuteqarput uumasunik.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (3) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lynge.)) Kal. Nr.06-07-2015 qup.48.

Anersaaq illernartup kuisinera angingaartoq. / Sapaatit-akunneri tullerriaat kingusissumik siallerfiit. / Kapitali II: Anersaaq illernartup tupinnartutigut malunniuttarnera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (4) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lynge.)) Kal. Nr.08-09-2015 qup.37.

Kapitali II. Anersaaq illernartoq tupinnartutigut malunniuttarnera. / Kapitali III. Biibilimi Anersaap kuisinerata sunniutai. / Anersaaq Illernartup pissaaneratigut oqaluussisarneq. / Anersaapiluup kamattup ilinniartitsisoq tigusarivaa.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (5) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lynge.)) Kal. Nr.10-2015 qup.24.

Kapitali III: Biibilimi anersaap kuisinerata sunniutai. / Ernioqqissimasut./ Anersaaq illernartup pissaaneratigut oqaluussisarneq./ Anersaapiluup kamattup ilinniartitsisoq tigusarivaa.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (6) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lynge.)) Kal. Nr.11-2015 qup.27.

Kapitali IV: Qilammik takorluukkat./ Qilaap pingajuannukartitaaneq. / Tikillugulu Jerusalaat qilammiittoq. / Isaaffissuartigut Illorpassuaqarfiup iluanut. / Tikeraarfiit Inngilit kisissaanngitsut najorlugit. / Qilammi nipilersornermik oqaatsinillu./ Jiisusi takullugu Pallorfigalugulu. / Guutip Issiavissaarsua Kristusillu Issiavissaarsua. / Qilaap Piini tamani Jiisusi Nuimanersaavoq. / Illut Aqqusernit Kuultiusut eqqaanni.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (7) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lyngé.)) Kal. Nr.12-2015 qup.4.

Kapitali V. Paradiisi. / Paradiisi Naatsiivissuvoq naasunut, uumasunut pinngortitamullu nutaanngorsinnaasumut. / Meeqqat Adullammimeersut paradiisi takuaat, qilammi naatsiiviliarsuaq. / Qilammi paratiisimi naatsiivissualiami liiveq uumasullu allat pinnguaqatigalugit. / Nerilluni imerlunilu qilammi Naatsiiviliarsuarmi kajuminnartumi paarmalimmilu. / Adullammimiut qilammi takuaat Biibilimi inuit iluartuutitat. / Nukappiaqqamut ataatsimut kristumiup toquneranik takorluuisitsineq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (8) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lyngé.)) Kal. Nr.01-2016 qup.4.

Kapitali VI. Inngilit akornatsinni. / Inngilit Adullammip qeqqani eqqaanilu. / Kapitali VII: Diaavulup kunngearfia. / Anersaapiluk. / Siulersuisut pissaanilissuillu qilaap ataani.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (9) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lyngé.)) Kal. Nr.02-03-2016 qup.4.

Kapitali VIII: Piffissap matuma naanera kristusillu tikiuteqqinnera. / Nappaasuit sorsunnersuillu. / Diaavulumik takorluukkat Kristusillu akerartortaanik. / Iluartut malersugaaneri. / Sorsunnersuit kingullersaat. / Kristusip tikiuteqgeriataarneranik. / Guutip nerliiassiaa angisooq. / Kristusip akerartortaa qilersugaasoq Diaavululu anniarfimmu igitaasoq. / Naalakkap aqqarnera qarlordaallu kingulleq. / Iluartut toqusunik makinneri tipaatsungaarnerallu. / Savaaqqap katernaaffiani unnukkorsiummik neriartorneq. / Atuaqqat mapperneqartut ullorlu eqqartuussivissuaq. / Qilammik nutaamik nunamillu nutaamik.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (9 (10?)) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lyngé.)) Kal. Nr.04-2016 qup.28.

Kapitali IX: Kinamiup nukappiaqqap qinusartup siulittutai. / Kristusip nalunaarutaa. / Kapitali X: Biibilip allanneqarnerani qaammarsaatit. / Siulittuutip eqquunera. / Nalusup ilisimasooq tupigusutsippaa. / Itsaq Biibilimi pisimasunut isiginnittuusut. / Guutip saqqummersitaanik allattuineq. / Kapitali XI: Nunagisaq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Saagup tunuani takorluukkat. (11) (All.: H.A. Baker. (Kal.: Therkild Lyngé.)) Kal. Nr.05-2016 qup.27.

Kapitali XII: Aqqutissaq. / Qanoq ililluni angerlamut aqqutaata nanineqarsinnaanera.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.)

(Louis Bobep qallunaatuunngortitaa, kalaallisut: Karl Elias Olsen, Nuuk) Kal. Nr.04-2012 qup.29 (kapitali siulleq) Maani ilanngunneqarneranut aallaqqaasiut. / Ilisimatuup Louis Bobep aallaqqaasiissutaa Karl Elias Olsinip nutsigaa. / Atuagaq aallartippoq.: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. / Kapitali siulleq.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens

Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.05-2012 qup.27** (kapitalit aappaat) 1. Nunami naasartut, salaatit seernallu kimittunerat. 2. Narsani ivikkat apullu. 3. Sineriak, kangerluit umiarsualivillu. 4. Nujuartat isikkuat pissusiilu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.06-07-2012 qup.4** (kapitalit pingajuat) 1. Toqusortaminnik ilisisarnerat. 2. Nerisarnerat, nerisagaat igasarnerallu. 3. Atisaasa suneri; erfat ateriaallu. 4. Arnat atisaat. 5. Pinnersaataat. 6. Piniagaat piutaallu.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.11-2012 qup.31** (kapitalit sisamaat) 1. Arfanniarnermik. 2. Anguartinik. 3. Puisinniarnermik. 4. Kanajorniarnermik.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.12-2012 qup.35** 1. Illunik najugaannillu. 2. Sinittarfiinik. 3. Toqqi. 4. Guutisiornerannik paasinnineq. 5. Akunnerminni aaqqiagiissusiat. 6. Ilaqutariit inuunerat. 7. Qullersaqanngillat.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.01-2013 qup.29** 1. Nunami uumasunik. 2. Tuttunniartarnerannik. 3. Terianniartarnerannik ukalerniartarnerannillu. 4. Timmisanic. 5. Niuerniartarnerannik. 6. Upperisaqannginnerannik killuussisarnerannillu. 7. Oqaasiinik.

Atuagaq nangeqattaartoq: Straat Davidsip Inuisa ileqquisa, taattuisa, piniarniartarnerisa iliuuserisartagaasalu allat allaaserinerat. (All. Lourens Feykes Haan, Umiarsuup nalaagaa Hollandimioq.) **Kal. Nr.02-2013 qup.30** 1. Nujuartat toorumissalimmik ujajaaniarlutik pilersaarutipiloqarnerat inuttaanillu sisamanik toqutsinerat. 2. Arfanniummik ujajaaffiginninniarluni pilersaarutipiluk alla. 3. Arfanniutip hukketip alianartumik ajunaarnera nujuartallu annattunik toqoraaniarlutik pilersaarutipiloqarnerat. 4. Toorumisallup ajunaarnera alianartoq alla, nujuartallu innuttatsinnik toqoraaniarlutik naakkittaatumik pilersaarutipiloqarnerat.

Atuagaq naqqeqitaq. Quilertaammisaarumasunut. Jens Peter Olsen: Tupermi Misigisapiluk – Qivittulersaarutit. **Kal. Nr.04-2013 qup.21**

Atuagaq nutaaq: 1960-ikkunni ilinniartut. Juaaka Lyberth: Naleqqusseruttortut, oqaluttualiaq. **Kal. Nr.11-2012 qup.26**

Atuagaq nutaaq: Aalisariarney allatulaaq. Naja Lund: Kammalaat Sofusi. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.16**

Atuagaq nutaaq: Aasaru meeqqat sulerissava?. Lene Kaaberbøl: Tarnimut isillip pania. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.32

Atuagaq nutaaq: Aasiviit oqaluttuassartaat.: Hjalmar Dahl: Aasivik – inuit isumasioqatigiiffiat. Kal. Nr.01-2006 qup.20

Atuagaq nutaaq: Ajunaanermut aqqut.: Samuel Knudsen: Illunnguit Sermersuup matusai. Kal. Nr.10-2009 qup.20

Atuagaq nutaaq: Akiorniagaq nunguttuitsoq. Leif Aidt: Misigssût. Kal. Nr.01-2013 qup.24

Atuagaq nutaaq: Akunnaatsuliinermik nalunaarusiaq.: KNR ukiuni 50-ini – kiffartuussuuartoq. Kal. Nr.12-2008 qup.30.

Atuagaq nutaaq: Akunnaatsuliisoq. Kal. Nr.01-2018 qup.31.

Hal.: Atorfiit Kalaallit Nunaanni ilinniarneqarsinnaasut Namminersornerulernerup kingorna pilersiorortitat ilagaat "Tusagassiornermik ilinniarfik". Taanna ukiumi 2017-imi ukiunik 35-nik pisoqaatigilerpoq. Akunnaatsuliineq taanna tunuliaqutaavoq ilinniarfimmi tassani atorfillit atuakkamik saqqummersitsinissamut isummernerannut. Inernera siorna ukiakkut saqqummerpoq taaguteqarluni "Kalaallit Nunaanni tusagassiornermik ilinniartitsineq 1982-2017", qallunaatut "Journalistuddannelsen i Grønland 1982-2017" ...../ .... Atuakkamik aqqissuisuupput Naja Paulsen, Mariia Simonsen Naimah Husseinilu. Ilisimatusarfik Forlaget Atuagkat suleqatigalugu saqqummersitsisuuvoq,.....

Atuagaq nutaaq: Ammassivik ukiuni 125-ni. Kal. Nr. 06-07-2016. Qup.8. Hal.: Kujataani nunaqarfiit ilaat Ammassivik 2014-imi ukiunik 125-nngortorsiorluni nalliortorsiorpoq. Nalliortorsiornermut atatillugu atuakkiorniartoqarsimavoq, qanittukkummi atuagaarniarfik Atugakat atuakkanik qimerlluuiartorfigalugu naammattoorpara atuagaq taaguutilik "Ammassivik" 1940-kkunni kingornalu pisartunik eqqaamasat".

Atuagaq nutaaq: Angakkuligartallit – angakkortallit. Kal. Nr.02-03-2016 qup.24 Hal.: Aasaq manna 2015-imi Maanuup atuakkiorkiata saqqummersippaa atuagaq Avannersuamiut angakkunittarnerannik inuillu angakkuunermut sungiusartarnerannik imalik. Allattuuvooq Hivshu Robert E. Peary II. / Oqallissutigitsiarnera./ Immikkut piginnaanillit. / Nalilerneru.

Atuagaq nutaaq: Angakkulikkat sammeqqilaarlugit. (All. Juaaka Lyberth.) Kal. Nr.04-2016 qup.9 **Atuakkiaq: Siuleqatussuagut angakulisalissuit. Atuakkiortoq: Hivshu, Robert E. Peary II. Saqqummersitsisoq aqqissuisorlu: Magnus Larsen, Manuup Atuakkiorkia, 2015. / Atuakkamik alutornartumik misissuataarineq. / Atuakkap imarisamigut immikkut soqutiginaatai pingasut. / Inunnut "Nitsilimmiunut" aamma "Kobber eskimonik taaneqartarsimasunut" Inughuit qaninnerupput kitaamiuninngarneq./ Qilaatip upperisarsiornermut atassuteqaqqilersimanera. / Angakkulersaarutinut allanut eqqaanarsinnaavoq – allaassuteqarporli. / Saqqaata assiliartaa.**

Atuagaq nutaaq: Alianaapporli.: Knud Rasmussen: Avannarnisalersaarutit. Kal. Nr.06-07-2010 qup.25

Atuagaq nutaaq: Aliortukkersaarutit.: Aliortukkersaarutit Nunat avannarlermiut qiiaamminartuutaat. Kal. Nr.02-2007 qup.18 Aliortukkersaarutit, Nunat avannarlermiut qiiaamminartuutaat, taama taaguuserlugu Atuagaq nutsigaq juullip 2006-ip Siorna saqqummerpoq.

Atuagaq nutaaq: Allanngulerfiup nalaani.: Magnus Larsen: Qorlortunnguaq. Kal. Nr.02-2010 qup.12 Taallat Nunasiaanermit namminersulernermit.

Atuagaq nutaaq: Amaliap oqallisissiai. Amalia Lynge Pedersen: "Anaana ataatalu aalakooraangata" aamma "Anaana ataatalu annersaagaangata. Kal. Nr.02-2012 qup.24

Atuagaq nutaaq: Amerikap Inuisa naalliuutaat. Kal. Nr.10-2013 qup.19 Kristian Poulsen "Pablo": Amerikap tiguagaanera. / Qanoq atorneqassava.

Atuagaq nutaaq: Amerlanerit mamarisaat. Michael Rosing: rensdyr fra fjeld til fad. Kalaallisut Tupaarnaq Rosing Olsen: Tuttut qaqqamiit qanermut. Kal. Nr.02-2012 qup.25

Atuagaq nutaaq: Amiilaamisaarnalaarnissaa amigaatigalugu. Kristin Steinsdóttir: Illorsuarmi inngili. Kal. Nr.01-2007 qup.34 Kalaallisut: Juana Petrussen.

Atuagaq nutaaq: Angaap oqaluasaavi. Kirstine Knudsen: Angaap Pavia Olsenip oqaluttuai. Kal. Nr.11-2011 qup.21

Atuagaq nutaaq: Angalanilersaarut. Ono Fleischer: Naggueqatikka tikippakka. Kal. Nr.06-07-2009 qup.17

Atuagaq nutaaq: Angalanilersaarutit. Kelly Berthelsen: Oqaq angalaqatigalugu. Kal. Nr.02-2004 qup.19

Atuagaq nutaaq: Aneerasaartut. Pavia Nielsen & Hans P. Grønvold. Kal. Nr.01-2005 qup.12

Atuagaq nutaaq: Anisap kingorna.: Hans Jakob Helms: Arsarnermut uinngiarsukkuit. Kal. Nr.05-2011 qup.24

Atuagaq nutaaq: Aqqa isumaliualannartoq. Kal. Nr.10-2016 qup.16. Hal.: 2016.imi aasap ingerlanerani taalliat ataatsimut katersat Frederik Kristensen "Kunngip" saqqummersippai taallugit "Allaata allaqataa" atuakkanik naqiterisitsisarfik Forlaget Atuagkat aqqutigalugu. Atuakkaq aqqa takoqqaarlugu isumalioriaallannarpoq atuffarfiuallannarluni. Taallat katersat 110-t qanillattorpaat, kunngilu maanna nalitsinni taallianik saqqummersitsisartut akornanni nuimanernut ilaavoq.

Atuagaq nutaaq: Aqqit akuerisat: Kalaallit aqqisa nalunaarsorsimaffiat. **Kal. Nr.10-2007 qup.19**

Atuagaq nutaaq: Arnarooq puallaarik: Jørgen Petersen: Julia Qapip ullui arfineq-marluk. **Kal. Nr.04-2008 qup.26**

Atuagaq nutaaq: Arnat piusugittartut: Benedikte & Regine Brandt: Amernik eqqumiitsuliat. **Kal. Nr.03-2007 qup.18**

Atuagaq nutaaq: Arsusuk. (All. Karl Elias Olsen) Julius Jakobsen: Taamani taamaassimapput. **Kal. Nr.10-2005 qup.22**

Atuagaq nutaaq: Asanninneq ujartuagassaavoq!. Gustav L. Jakobsen: Jim Jensen misigisaalu. **Kal. Nr.01-2007 qup.23**

Atuagaq nutaaq: Assilialiaq oqaatsillu imminnut ataqatigiit: **Kal. Nr.09-2005 qup.31** Kristian Olsen Aaju: Inuit nipaap / menneskestemmer.

Atuagaq nutaaq: Atlas nutaaq. Kalaallit nunaat nunarsuarlu. **Kal. Nr.02-2004 qup.30**

Atuagaq nutaaq: Attortinnartulik.: Magnus Larsen: Inuit inuuneranni. **Kal. Nr.12-2011 qup.35** Hal.: Atuagannguaq 112-inik quppernilik saqqummeqqammersoq Magnus Larsenip allagaa pingasunik immikkoortulik qanittukkut saqqummerpoq.

Atuagaq nutaaq: Atuagaq kinguneqartitsisoq. **Kal. Nr.02-2010 qup.9** Hal.: Siorna 2009-p ukiarnerani atuakkanik saqqummersitsiviup milik publishingip saqqummersitaanut ilaavoq Atuagaq pisimasuinnik uppernarsaneqarsinnaasunillu imalik.../ Ane Sofie Hardenberg & Pia Christensen Bang : Ataamik ilungersuutit.

Atuagaq nutaaq: Atuagaq tusaamasaq kalaallisut. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.33** Astrid Lindgreen: Qatannutigiit Liivisut uummatillit. Kalaallisut: Otto Berthelsen.

Atuagaq nutaaq: Atuakkiarissallugu nuannarisaq. (All. Hans A. Lynge) **Kal. Nr.02-2003 qup.4** siornatigut nunatsinni ilisimasassarsiornerit tusaamaaanerit ilaat ukiunik 100-nngortorsiorpoq,...(Jørgen Brønlund: Optegnelser fra en ekspedition/ Ilisimasassarsiornermit allattukkat 1902-1904.)

Atuagaq nutaaq: Atuakkiassaasimagunaraluaq : **Kal. Nr.10-2018 qup.21.** Hal: Ukiup matuma affaani siullermi avalaqqaninnit uterama atuagaq "Akamalik" saqqummersimasoq aatsaat takuara. Alla eqqaanngilara 1992-imi Otto Sandgreenip saqqummersitaa "Usuligssuarmik Akamaligmigdlø" taamani AG-mut allaaseritsiarakku taasama ilagigaat Akamalik oqaluttuaq ukiut ingerlanerini talliartuaaginnartutut misinnartooq. Taamani ilisimanngilara Akamalik ukiut inuuffii qanoq naleqqersorneqarsinnaanersut, aammalu isumaliortaraluarlunga 1600-kkut sulii naanngitsut inooqataasimasoq. Isumakkali tamakku maanna qimappakka, atuakkap

taasama isuga allannortimmagu...../ Siunertaq: Malik Høeghip siulequtsiinermi taavaa ittuni Frederik Høegh siunertaqarsimagunartoq Akamalimmik tusaamasat tamaasa katersoriarlugit atuagannortinniarlugit. Taamaammat inuit eqqaamannittut eqqaamasaannik allatsittapai akissarsisittarlugit..... / Upperisamut nutaamut saanniarneq: Akamalik nuna tamakkerlugu tusaamasaavoq, inuk sinnartornikkut upperisatoqqaminik qimatsisut ilaattut. Inuunera atuakkami atuarneqarsinnaasoq eqqartornagu nalaani pisut misissutsiarneranni inuunerani naleqqersuutissat imaassinnaapput: Akamalik immaqa 1710-p 1720-llu akornanni inunngorpoq..... / Akamaliup ukiui: Akamaliup allisarfi Appakaakkut Ingaakaarsullu Malik Høeghip 1600-kkut naajartorneranni 1700-kkullu aallartinneranni inuusimassasorai, tamanna uppernarpoq. Otto Sandgreeni isumaqarpoq 1720-p missaanni Akamalik suli meeraassasoq Uunartupkangerluani najugaqarlutik..... / Ajoqersuisut: Noorliit Ny-Herrnhutit ajoqersuisui siulliit Nuummuk tikippuk 1733-mi. Ajoqersuinerminni kuisaat siulliit tassaappuk inoqutigiit Samuel K'ajarnakkut (Qaajarnaq) ukiumi 1739-mi.... / Akamaliup sinnattua: David Cranzip atuakkiamini "Historia om Grønland"-imi eqqartorpa angakkoq imminut aaliangiiffigisimasoq angakkuersarluni uukapaatitsisarnini taamaatinniarlugu, tamannalu qanoq ililluni pisoq ima oqaluttuaraa: Sinnattulerpoq "meeraq qilammit aqqartoq, oqarfigigaanilu maleqqulluni...../ Cranz isumaliutersorpoq:...../ Oqalutuavinngorpoq:..... / Najoqqutat:.....

Atuagaq nutaaq: Atuakkiorfimmiit : Kal. Nr.05-1986 qup.13 Hector Malot : Ilagisaatsoq./ Otto Sandgreen: Nukappiaraq atuartoq Arno./ P.H.Lange: Sapanngarissoq.

Atuagaq nutaaq, Atuakkiortunngoriartorpoq: Imeqqutaalaaq. Kal. Nr.10-2004 qup.23 hal: Inuusuttatta ilaat Jørgen Petersen, Joorut, Qallunaat Nunaanni najugaqarpoq Eqqumiitsuliornermut tunngasunik sammisaqartarluni aammalu maanna aappassaa atuakkiaminik saqqummersitsilluni.

Atuagaq nutaaq, Atuakkiortussamaatit suliaqqaavi. Kal. Nr.08-09-2013 qup.17 Hal.: Ukioq manna qaammatip juunip qeqqanni Nunatta atuagaateqarfiata alannguani ualikkut sisamanut atuakkamik nutaamik saqqummiisooqarpoq... / Oqaluttuassartaa. / Inuusuttut nunatsinni nunarsuarmilu. Ung I Grønland, ung i verden.

Atuagaq nutaaq, Atuaruminavissoq. Cecilie Vahl.: Najaaraq. Kal. Nr.06-07-2013 qup.36

Atuagaq nutaaq: "Eqqaamaanik oqaluttualiaq". Kal. Nr.08-09-2013 qup.18 Hal.: Inummuk kinulluunniit ukiut ilaanni pisariaqalersarunarpuk qamani Pigisat, qaatunneq inuunerup ingerlanerani misigisat eqqaamasallu, anittariaqalernerat... / Cecilia-Karla Olsen: Avalanneq - Eqqaamaanik oqaluttualiaq.

Atuagaq nutaaq: Eqqaaniut: Frederik Mathæussen: Asavakkit. Kal. Nr.10-2007 qup.17

Atuagaq nutaaq: Eqqarsaatit nuannersut: Saamua Knudsen: Asanninneq Sumut Kimut? Qanoq?. Kal. Nr.03-2008 qup.16

Atuagaq nutaaq: Eqqarsalersitsisut. (All. Eva Møller Thomassen). Ole Korneliussen: Meerannguatut ilinngikkuni. Kal. Nr.04-2010 qup.18

Atuagaq nutaaq: Eqqugaasunut piukkunnarsinnaasoq.: Inger Anneberg: Imminortoqarsimatillugu. Qimagaasimasunut Atuagaq. Kal. Nr.08-2008 qup.25
 Hal.: Ukiuni amerlavallaalersuni nunatsinni inuit ikinngippallaat nammineq aalajangerlugu inuunerminik kipisitsisarput. Nalunarpoq tamanna tupinnartoqarnersoq....

Atuagaq nutaaq: Eqqumiitsuliornermi nutaaliortut. Kal. Nr.02-2010 qup.10
 Hal.: Eqqumiitsuliornerup soppiaanera pillugu ilisimatuut eqqumiitsuliortullu amerlasuut ukiorpassuarni misissuullutillu paasisaminnik allaaserinnittarput. / H.C.Petersen & Birte Haagen.: Eqqumiitsuliortut Kangaamiormiut. Kunstnerne fra Kangaamiut I Grønland.

Atuagaq nutaaq: Erinniortutut suliarpassuit.: Tillertutut ittuartoq pigaarput. Kal. Nr.10-2006 qup.13

Atuagaq nutaaq: Ilagiit aqunneqarnerannit. Kal. Nr.10-2014 qup.18 Hal: Ilagiit kalaallit aqunneqarnerminni oqartussaaqataalerniassammata sinniiseqalersinnerat inatsisiliunneqarpoq 1963-imi atulersumik.

Atuagaq nutaaq: Ilaqutariit assiutaat: Camilla Stephan: Min Grønlandske familie / My Greenlandic Family / Ilaquttakka inugguit. Kal. Nr.01-2008 qup.24.
 Hal: Qallunaat amerlagunarput kalaallinik anaanamikkut ataamikkulluunniit siuaasallit. Taamaattut ilagaat Camilla Stephan, taanna inersimalerluni assiliivik atorlugu imminut napatilerami Qaanaamukarpoq ilaquttani niorrullugit, inuunerallu ulluinnarpassillunilu nalliuttorsiornermik aliasunnernillu imalik assiliortorlugu. Assilisani katersorpai atuaganngortillugillu. Atuagaq qallunaatut, tuluttut Avanersuarmitullu oqaasertaligaavoq....

Atuagaq nutaaq: Ilisarititsissut.: Hansine Lyberth: Meeraanermit—Taallat. Kal. Nr.03-2009 qup.22

Atuagaq nutaaq: Ilisarititsisut: Pavia Petersenip inuunera siuliilu. Marie Skou: Organeeraq siuliilu. Kal. Nr.12-2012 qup.16

Atuagaq nutaaq: Ilisarnaq: Rasmus Klumpi orpiliarlu. Kal. Nr.04-2014 qup.24

Atuagaq nutaaq: Ilisimasallit ilisimasassarsiortullu suleqatigiinnerat. All: Aqqaluk Lyngé. Kal. Nr.02-2018 qup.31.

(Nersornaasigaapput: Assimi januarip naanerani Tromsømi assilisami takuneqarsinnaavoq Silap pissusaanik ilisimatusarfimmi, Nuummiittumi ilisimatoq Lene K. Holm aamma suleqataa Toku Oshima atuakkiartik pillugu nersornaaserneqartut....)

Ukiaq 2017-imi atuakkiarsuaq "Immap sukua pisariaqartipparput" saqqummerpoq. Suliarinerani aqutsisuvoq Nuummi Silap Pissusaanik ilisimatusarfimmi ilisimatuutut atorfilik Lene K. Holm. Atuakkiap tunulequtaraa ukiuni arlalinni ilisimatuut inuinnaallu immikkut siku silalu pillugit ilisimasallit ulluinnarni sila angallavigisartik pillugu ilisimatuunik ilitersuisinnaasut siornatigullu ilisimatuunik suleqateqarnermik misilittagaqareersut. Suliaq misissuinerlu annertoq ukiorpaaluit suliarineqarpoq, tassalu aatsaat kalaallisut tamanut atuagassiaralugu saqqummerluni Lene K. Holm aqqqissuisoralugu, Kelly Berthelsen kalaallisuunngortitsisoralugu Avanersuarmiorlu Toku Oshima suleqatigalugu. Suliami Siku-Inuit-Hilami suleqataapput Inuit Kangiiqtugaapimeersut Clyde River Nunavut, Inughuit Qaanaamit, Savissivimmit

Siorapalummiillu, aammalu Inupiat Utqiagvimmeersut Barrow Alaskami; ilisimatusarnermillu assigiinngitsunik aallaavillit. Alaskamit Canadamit nunatsinnillu. Suleqataasut inuiaqatigiilerisuullutillu avatangiisilerisuupput,.....

Atuagaq nutaaq: Illernit atuaruminartut. Magnus Larsen: Illinersiorluni ingerlavik. Eqqaamasalersaarutit. Kal. Nr.12-2016 qup.18. Hal.: Magnus Larsenip eqqaamasalersaarutaasa siullersarigunagaat "Illinersioluni ingerlavik" atuaraanni Kalaalit Nunaata ineriartornera 1930-p siuinnguagut afterfskoleqalernerata kingorna aallartittoq soorluuna malittariuminarsisoq....

Atuagaq Nutaaq: Illoqarfik inuilu. Kal. Nr.03-2017 qup.14. Hal.: 2016-imi novembari qaammat atuakkamik saqqummersoqarpoq annerusumik tusagassiutini eqqartorneqanngitsumik tamanullu suaarutaanngitsumik. Saqqummernerani inuit amerlanngitsut Nuup ilaani Qaqortumi eqqumiitsuliortut sullivigisartagaanni katersuupput atuakkiorlutup aammattaaq eqqumiitsuliortutut ilisimaneqartup Mike Lyngep saqqummiineranut ilaajartorlutik. Taamaalilluni Mike siullerpaamik atuakkamik saqqummersitsivoq: "Illoqarfik Equngasoq".

Atuagaq nutaaq: Iluarsaatassarsuugaluaq.: Thomas Jessen: Inuunera ingerlanerani. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.32

Atuagaq nutaaq: Iluliaq. Kal. Nr.09-2003 qup.22 Pernille Nørgaard / Ole Søndergaard: Iluliaq - Isbjerg - Icebergs. Atuakkiorfik 2003.

Atuagaq nutaaq: Ilumulli eqqumiitsuliortoq. Jessie Kleemann: Qivittoq. Kal. Nr.11-2012 qup.27

Atuagaq nutaaq: Ilutta uliaarutaa: Kristian Olsen Aaju: Taallat erinaatsut/ Melodiløse digte. Kal. Nr.12-2006 qup.23

Atuagaq nutaaq: Imigassaq ajugaagaangat. Frederikke A. Isaksen: Karlina. Kal. Nr.04-2013 qup.29 Hal.: Karlina niviarsiarangulernermini sapaatit-akunnerisa naanera tamaasa qatanngutiminik nukangasunik anaanaaqatut pissusilersortarpoq.

Atuagaq nutaaq: Imminut "suliarineq" Naja Ottosen : Meeqqanik marlunnik annaasaqarpunga. Kal. Nr.01-2005 qup.15

Atuagaq nutaaq: Imminut paasiniarneq. Katti Frederiksen: 100% ESKIMO (titarlugu piigaq) INUK. Kal. Nr.05-2005 qup.17

Atuagaq nutaaq: Imminut qiviarneq.: Niviaq Korneliusen : HOMO sapienne. Kal. Nr.01-2015 qup.22 Hal.: Niviaq Korneliusenip atuakkiaa "Homo sapienne" atuarlugu aallaqqaammut imminut tupaallanngitsoorneq ajornarpoq oqaatsinik atuillaqqissusia ajasoornartoq pillugu.

Atuagaq nutaaq: Inersimaleriarporneq uniffigisarlugu. Kal. Nr.02-03-2016 qup.26 Hal.: Ukiuni arlalinni Kalaallit Nunaanni inuusuttut arnat angutillu

atuakkiornermik soqutiginnittut amerliartorusaartuarput... Oktobarimi saqqummerpoq atuagaq 127-inik quppernilik oqaluttuaaralianik taallianillu katersukkanik imaqarluni. Atuakkiortuuvoq Pivinnguaq Mørch milik publishing aqqutigalugu./ Misileraajuarneq. / Ilaasa imaat.

Atuagaq nutaaq: Inuilaarsuup anersaavi – oqaluttuaaqqallu allat. Kal. Nr.04-2004 qup.13

Atuagaq nutaaq: Inuit katsornannguaq: Kristian Olsen Aaju: Ajunngitsup ajugaanera. Kal. Nr.08-09-2007 qup.36

Atuagaq nutaaq: Inuk Hans Egede – Pellesti.: Hans Egedep ullorsiutai. (Kalaallisut: Hans A. Lyngé) (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.04-2010 qup.20
Nutserisut nassiussaa. / Inuk Hans Egede. / Pellesti, Palasi, Hans Egede./ Atuakkap sannaa. / Ataatsimoorut.

Atuagaq nutaaq: Inunngornermit atualernermit.: Uanga, min bog. Kal. Nr.01-2015 qup.20 Hal.: Inuit ilaat isumassarsillaqqittarput. Taamaappoq Sara-Margrethe Løvstrøm.

Atuagaq nutaaq: Inuuneq paasinialugu. Tungutaq Larsen: Nittaallatut. Kal. Nr.11-2011 qup.23

Atuagaq nutaaq: Inuunerissinissamut ilitsersuut.: Piitannguaq Angi Alaufesen: Uummatinnit ilinnut. Kal. Nr.01-2015 qup.20

Atuagaq nutaaq: Inuunertoq 121212. Kal. Nr.10-2013 qup.13 Hal.: Atuakkat ilaat Ilaqtariit kikkuunerinik paasisaqartitsisarput. / 121212. / Saamoq Samuel Evaldsen 121212 eqqaamasat panialu Elisa Marie Christiansen eqqaamasat.

Atuagaq nutaaq: Inuusuttunut pissanganartuliaq. Jens Peter Olsen: Meeraq aallarussa qup.17. Kal. Nr.12-2012 qup.17

Atuagaq nutaaq: Isumassarsiaq alutornartoq. Kathrine Rosing: Nasaq teqialik piginnaanilik. Kal. Nr.06-07-2013 qup.37

Atuagaq nutaaq: Kalaallit oqaluttuatoqaat. Lilian Brøgger/ Dorte Futtrup: Qilaap putua. Kal. Nr.06-07-2013 qup.38

Atuagaq nutaaq: Kissarneq. – Katti Frederiksen: Uummatima kissaa. Kal. Nr.01-2007 qup.20

Atuagaq nutaaq: Kigutit paarisariaqarput. – Henning L. Bastian – John Nielsen Præstegaard: Tuloriaruseq. Kal. Nr.01-2007 qup.21

Atuagaq nutaaq: Kiisami.: Tunumut ilisimasassarsiorneq 1883/85, oqaluttuareqqiisoq: John Lyng. Kal. Nr.02-2011 qup.12 Hal.: Siorna ukioq naalersoq kiisami Tunumiut pillugit atuakkiat pingaanerit ilaat kalaallisuumngorlugu saqqummersinneqarpoq. Tassaavoq 1884-imi Gustav Holmip siulersugaanik ilisimasassarsiorneq umiamik angallateqarluni naammassisaq...

Atuagaq nutaaq: Killifiup ersiutaa. : Magssanguaq Qujaukitsoq: Déjà Vu – Taallat katitikkat. Kal. Nr.04-2010 qup.15

Atuagaq nutaaq: Kimittuumik imalik. Kelly Berthelssen: Arrornartog. (Ilisarititsisoq: Kristian Poulsen, “Pablo”) Kal. Nr.10-2011 qup.11

Atuagaq nutaaq: Kulturitoqqamut qiviarneq.: Ole G. Jensen: Kulturitoqqatsinnut qiviarneq. Kal. Nr.10-2007 qup.25

Atuagaq nutaaq: Maaliaaqqap tunissutaa: Meddelelser om Grønland. Kal. Nr.04-2007 qup.21 The Southernmost people of Greenland – Dialects and memories / Qavaat – Oqalunneri eqqaamassaallu.

Atuagaq nutaaq: ”Mamaraluaannarpoq”: Sebulon Poulsen: Toqqortariinnarnagit. Kal. Nr.04-2016 qup.13 Hal.: Atuakkiat ilaat atuarlugit atuartumut nuannersumik misigisitsisarput, soorlumi imamikkut atuartussaag immiørsortaraat misigisanik nalusanik, inuunilersaartulli nammineq atuartiminut pitsaasumik tunissutaatut. Uannut taamaappog Sebulon Poulsenip atuakkiata taasimasaalu “Toqqortariinnarnagit”

Atuagaq nutaaq: Mamartortorumasuni: Anso Hardenberg: Igaassat – opskrifter. Ammassak –Puisi. Ammassat - sæl. Kal. Nr.10-2007 qup.27

Atuagaq nutaaq: Mari pilluarit./ Mari Stephensen Abelsen: Aajuku oqariartuutikka, Taallat assigiinngitsut. Kal. Nr.08-09-2006 qup.40

Atuagaq nutaaq: Marlunnik allattulik. Lars Karl Jensen: Nalaatat oqaluasaarsiallu. Kal. Nr.12-2012 qup.19

Atuagaq nutaaq: Meeqqanut aliasuutilinnut. Amalia Lyng Pedersen: Anaana qasusoorpoq. Kal. Nr.06-07-2013 qup.37

Atuagaq nutaaq: Meeqqanut aliasuutilinnut. Amalia Lyng Pedersen: Suulup aataava toqummat. Kal. Nr.06-07-2013 qup.36

Atuagaq nutaaq: Meeqqanut allilersunut: Samuel Knudsen: Avatannguaq piniartussaarannguaq. Kal. Nr.08-09-2009 qup.20

Atuagaq nutaaq: Meeqqanut qassinik ukiulinnut.: Oqaluttuat oqalualaaallu Allaqqitat 1. Kal. Nr.01-2008 qup.31.

Hal.: Oqalutuatoqaatitta atuaganngorlugit saqqummertarnerat neriutigisarpara siunissami inuuneq tamaat unigani ingerlajuassasoq. Kinguaariit nutaat tamarmik eqqaasittariaqarput taama ittunik peqaratta nunami maani inuunerup atugarititaanik eqqugaallutik inuusimasut, imminnut napatillutik, eqqaamaneqaatissaannik; maanilu nunamut silamullu akiuunnerminni ajugaasarneri ajorsartarnerillu ilinniutaapput eqqarsalersitsisartut. Taamaattuni naqitaq kingulleq atuarakku qamuuna nuannaartarpunga, atuarnerani soorluli ikinngutitoqqat naapeqqillugit iliusaallu arlalitsigut tiguartissutigalugit. Taamakkuartoq pakatsillattaavunga, atuakkallu siunertaa takugakku meeqqat atuariannut naleqqussarniagaasimasooq paasivara. Imminut aperinngitsuunngilanga oqaluttuatoqqanik meeqqanut naleqqussaaneq taamaattussaaneersoq, tassa oqaluttuatoqqat naannerusunngorlugit, ilaatigullu oqaatiginiagaanni pisariaqartut alluinnarlugit siusippallaamik naanilerlugit. Immaqaana oqaluttuatoqqat pineqartut, Aqissiaq, Qaasuk, Qattaarsunnguaq, Kamillannguaq, Alummioq, Amaarsiniooq Ernersiarlu naannerulersinnagit oqaasertaat pinerullugit meeqqanut naleqqussassallugit pisariaqaraluaq..... (Atuagaq: Oqaluttuat oqalualaa allaqqitat I). Oqaluttuanik qatersuisooq: Knud Rasmussen. Meeqqat atuarianni atuagassanngorlugu allaqqiisoq: Pauline Olsen. Assiliartai: Ejnar Heilmann. Quppernerit. 68. Ilinniusiorfik Undervisningsforlag.)

Atuagaq nutaaq: "Meeraq nuannaarutaavoq´-aat?. : Pisinnaatitaaffeqarpunga!. Jeg har rettigheder. Kal. Nr.02-2013 qup.11 Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut/ Børnekonventionen. Inuit/Mipi.

Atuagaq nutaaq: Mersorluarisi! Kal. Nr.09-2003 qup.4 Puisit amiinik mersorneq taamaallaat kalaallisuunut, kaminnut, seeqqinernut, qarlinnut allanullu ukiorsiutinut atajunnaarpoq. / Marianne Høgsholt: Puisit amii atorlugit mersorneq / Sy I sælskind.

Atuagaq nutaaq: Misigisapiluit?: Jens Peter Olsen: Pisinniarfitoqqami misigisapiluk. Kal. Nr.04-2016 qup.14 Hal.: Misigisapilunnik imalinnik atuakkiortortarput Jens Peter Olsen kingumut atuakkamik saqqummiivoq atuakkiami "Tupermi misigisapiluup" nangissutaanik, tamatumuuna taallugu "Pisinniarfitoqqami misigisapiluk". Atuakkiani imaqartippaa oqaluttuanik 15-inik, ilaat takkajaat, ilaat naannerulaartut allallu naatsuaqqat.

Atuagaq nutaaq: Naalungiarsupalaaq. Jens Peter Olsen: Panimeeqqakut. Kal. Nr.11-12-2013 qup.13

Atuagaq nutaaq: Nalliuttorsiornerup pilersitaa: 1763 – Aasiaat – 2013. Kal. Nr.10-2013 qup.18 Hal.: Kalaallit nunaanni illoqarfiit tamarmik nutarfasissuupput suli ukiunik 300-nngortorsiorortoqaratik naak ukiut taama amerlassusillit nalliuttorsiorfissaajumaartut uaneeqqamiittut. / Atuagaq kusanaq.

Atuagaq nutaaq: Nannup misissuiffigineqarnera. Erik W. Born: Kalaallit Nunaata nanui qaqortut. Kal. Nr.06-07-2008 qup.6

Atuagaq nutaaq: Nassuiaat sukumiisoq. Kal. Nr.03-2011 qup.14 Atuakkat ilinniutit nangissutaattut taaneqarsinnaagaluarnerooq maanna palasip soraarnerup Ricard Petersenip saqqummersippaa "Iivangeeliut siullersaat Matthæusip iivangiiliua".

Atuagaq nutaaq: Naussúngûp oqaasertusaasiai. Naussúnguaq Lyberth: Kalaaleq/ Fanta / Mukutu / Qupaloraarsuk. Kal. Nr.06-07-2013 qup.38

Atuagaq nutaaq: Nuannertinniagaraluaq.: GU2. Kal. Nr.08-2008 qup.24 Hal.: Inuusuttuunerup nalaa, annermillu ilinniarfimmi sumiluunniit katersuuffiusumi ilinniarneq,....

Atuagaq nutaaq: Nunatsinnut nunasisunik oqalualaaq. (All. Hans A. Lyngé) Kal. Nr.02-2003 qup.5 Inuit ilannut inuunerup ilaa Avannersuarmi najugaqatsiarsimasunut nunarsuaq taajanna puigugassaangilaq. (Guy Mary-Rousseliere: Qillarsuaq)

Atuagaq nutaaq: Nuummiuni pilimasuni meeraaneq.: Lisa Lyngé Hessedahl: Meeraanermi eqqaamasat. Kal. Nr.02-2008 qup.31

Atuagaq nutaaq: Oqaasissaqarluartoq imaqarluartoq. Kal. Nr.10-2017 qup.18. Hal.: "Inuuneruna soqutiginarloq, misigissutsit suqaluarnerisut atoraluallaraanniluunniit apeqqutaanani, naak ilaanni ajorsivissortaraluarloq. Taamaakkaluarloq aqagoqartuaannarpoq. "Taama allappoq atuakkiortutta ilaat Nukaaka Fontain Berthelsen. Taassuma atuagannguaq 80-it sinnilaarlugit quppernilik saqqummersippaa Maanuup Atuakkiorfia aqqutigalugu atuagaq taallugu "Takussunartut kusanassusersuat", imaraalu oqaluttualiat naatsut taallallu katillugit 22-t.

Atuagaq nutaaq: Oqaatiginiakkat imaqarluartut. Karen Frederiksen: Aariaa. Kal. Nr.11-12-2013 qup.12 Hal.: Karen Frederiksenip taalliai saqqumminngikkallartulli ilisimalerpakka....

Atuagaq nutaaq: Oqaatsit Nunaat Ordenes land. (All. Hans A. Lyngé) Kal. Nr.09-2003 qup.21 Kristian Olsen aaju: Oqaatsit Nunaat, Ordenes land. Forlaget Atuakkiorfik 2003.

Atuagaq nutaaq: Oqallissaarut pitsassuaq. (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.08-2003 qup.3. Imaluunniit Finn Lyngé qanoq oqalliseqatigineqarsinnaava?/ Finn Lyngé: Den vanskelige tango, Tango nalunartoq.

Atuagaq nutaaq: Oqaluasaassaqarluartoq nuanneq. Kal. Nr.10-2016 qup.18. Hal.: Ataasiinnaangilaq kalaaleq Kalaallit Nunaata ilisimatuutut misissuiffigineqarnerani qimussersatut piniartitullu peqataasoq, maannamut amerlapput. Kitaani Tunumilu misissuinerlut uuttortaanernullu peqataasartut misigisaminnik ilaatigut radiukkut oqaluasaartinneqartarput... Atuagaq: Tunup avannaarsuani angalaneq. (Ove Rosbach / Helene Risager (Aaq.) / Siunertaq. / Oqaluttuariaasia. / Tamaat isigalugu.

Atuagaq nutaaq: Oqalugiaat atuakkatut.: Else Poulsen: Inuiaat inissisimanerat. Kal. Nr.08-09-2010 qup.20

Atuagaq nutaaq: Oqaluttualiorloqalerpugut. Erna Lyngé: Maligiaq alligarluk angakkuagaq. Kal. Nr.01-2007 qup.22

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuallaqqissoq ilagerusunnallaaraaq. Kunuunnguaq Kleist: Sinerissamit eqqaamasat. Kal. Nr.01-2005 qup.13

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuallaqqissorsuaq. Kal. Nr.10-2013 qup.12 Hal.: Joas Andersen Kalaallit Nunaat tamakkerlugu ilisimaneqalerpoq Kalaallit nunaata Radioa aqqutigalugu... / Ilisiitsuutitsisarneq. / Uppernanngii - Joas Andersen Ummannarmioq oqaluttuallammak aamma Neruaap kiniaanera.

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuaralugu nuannertuaannartooq.: Asavaanga asanngilaanga: Oqaluttualiaaqqat. Kal. Nr.11-2010 qup.17

Atuagaq Nutaaq: Oqaluttuat alutornavissut. Kal. Nr.04-2017 qup.20. (Kristian Johansen: Uinnerup tussiutaa.) Hal.: Kalaallit oqaluttuat amerlasuut atuarsimallugit isumaqarnaraluarpoq allanik ailassaqqanngitsut. Qujanarli taamaanngimmat. Kristian Johansenip inuit ilisarisisamasami ilaat Albrecht Barsilajsenip oqaluttuarisartagai immiussissummut immiussimavai cd-mullu nuullugillu atuaganngortinnissai isummiussimallugit.... / Atuagartaa: Atuaganngortinnissaanut aqqqissuisoq Salomine Tobiassenip ilungersorluni sulisimarpasippoq...../ Oqaluttuat imaat: Oqaluttuat suulluunniit inuiaat eqqaamasaannik suunngitsunnguakkulluunniit imaqartarput. Atuakkami ilanngunneqartut amerlanerit taamaapput. Ilaat oqaluttuannngorsimapput kristumiunngoraluttuarnerup siuninnguagut pisimasut tunngavigalugit. Soorlu taamaappoq atuakkap ateqaataa "Uinnerup tussiutaa". Imaa uniffigitsiaraanni oqaluttuat taama ittut imaannut assinguvoq, tassa upperusitoqqamit nutaamik isumataarnermut noorlarnerup inummik misigisitsinerinik.....

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuatoqqat katersat nutaat.: Isak Danielsen: Qanga avannaamiunik nr.1, 2 aamma 3. Kal. Nr.08-09-2006 qup.41

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuatoqqat nutarsakkat. Kal. Nr.10-2016 qup.28. Hal.: Upernariartornerani milik publishing atuakkamik saqqummersitsivoq kalaallit naggueqataasalu oqaluttuaanik imalimmik. (Qaammatip inua).

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuatoqqat qanoq paasineqassappat. (All. Hans A. Lyng) Kal. Nr.05-2003 qup.15 Nuummi Ilinniarfissuarmi ilinniarfitsisut ilaat Carsten Høgh inuiassuit oqaluttuatoqaataannik soqutigisaliuvoq. Ukiut arlalinni misissugarisimavai, siornagullu atuakkioreersimalluni qanoq paasineqarnissaannut najoqqutassarsiorfissamik, taallugu "Eventyrleksikon". Maanna Kalaalermi atuakkap taassuma nutaamik ilaterlugulu allannera qallunaatoq allaaseritsiarniarakku eqqumiissagaluarpoq.

Atuagaq nutaaq: Oqaluttuavissuaq. Kal. Nr.10-2017 qup.19. Hal.: Atuaqqammerpara oqaluttuavissuaq! Taama taaneqarsinnaasoraara oqaluttualioriaaseq ukiuni arlalinngulersuni nunarsuarmiuni meeqqanut inuusuttunullu atuakkiortartut akornanni siaruaattoq "fantasy"-mik taaneqartartooq maanna aappassaa Kalaallit Nunaanni takusarput. Atuakkiamini Apollus Inuusuttumit allatami tunngaviatigut ajortup ajunngitsullu akornanni akiuunnernik imaqarput. Oqaluttualiaq ajunngitsup ajugaanerani naaneqarmat eqissiallannarpoq. Atuakkap ammaatigaa nukappiaqqap Tobiasip angajoqqaani ilagalugit isiginnaarummik isiginnaarlutik imminent artulerluni najangartaleriannguarluni sinilerneranik.

Atuagaq nutaaq: Ornittagarsuaq. Richard Petersen & H.C.Petersen: Isortoq Maniitsup pequusivia. Kal. Nr.01-2013 qup.23

Atuagaq nutaaq: Paamiut eqqaallugit. Peter Petersen: Kangerlunnguup qinnguani. Kal. Nr.10-2010 qup.10

Atuagaq nutaaq: Paasiniaasut arnat. Kristian Olsen Aaju: Alumiguulik. Kal. Nr.01-2014 qup.25

Atuagaq nutaaq: Paatsuunganartulik. Stine Sørensen: Sara Davidsen ataataqanngitsoq. Kal. Nr.02-2008 qup.30

Atuagaq nutaaq: Pablup Ammassivia. (All. Steffen Heilmann) Kal. Nr.08-09-2014 qup.41 Ammassivik ukiunik 125-nngortorsiortoq uummaqqittutut ippoq, ammassivimmiinnaanngitsunut aammali kimullunniit avataaneersumut...../ Kristian Poulsen, Pablo, toquvoq 26.08.14 Allagaq una ilanngussinnaasutut nassiuppara allattuata qanorluunniit atornissaanut akuerisimammani.....

Atuagaq nutaaq: Peqqinnartorsiortunut iluaqutissatut. Kal. Nr.08-09-2018 qup.29.

Hal.: Upernaaq ingerlaneranni atuakkanik marlunnik ataatsimilli sammisalimmik naqiterisitsisartut ilaat milik saqqummersitsivoq. Atuakkat imaqarput Kalaallit Nunaata naasuinik. Atuakkiortuisa Kirsten Jespersenip Lissi Olsenillu naasut inummit kimilluunniit timikkut tarnikkullu iluaqutaasinnaasut katersoriarlugit piumasunut sassaalliutigaat. Naasut amerlanerit Kujataani Avannaanilu siumussaasarput, ilaali Avannaani naallutik mikisuinnaasarput, naak Kujataani annerusinnaasaraluarlutik..... Atuagaq: Kirsten Jespersen aamma Lissi Olsen: Kalaallit Nunaata naasui timimut tarnimullu.

Atuagaq nutaaq: Peqqisseqqusissut: Louise L. Hay: Inuunerit aaqqissinnaavat. Kal. Nr.03-2007 qup.29.

Atuagaq nutaaq: Perorsaannermut ilaanerpoq. Kal. Nr.08-09-2018 qup.28.

Hal.: Atuaqqammerpara atuagaaraq 40-t ataallugit quppernilik, soorunami piffissaq atukkama akunneq ulikkaanngilaa, imaatali assut eqqarsariaallatsippaanga. Nukappiaqqat illoriit qulit missaanni ukiullit aataminnit ullut ilaanni avalalaarnissamut ilaserineqarput. Tateraarniarnermik oqalummat nukappiaqqat pinasaanngillat. Sunaafali tateraarniarfissaq pinnagu nunap timaanut aallaruppai. Tikippaat qaarususuk ujarassuarnik matulik, aataap ujarassuaq illuartikkamiuk nukappiaqqamut oqaluttuartumut oqarpoq ilummut appakaatissasoq, ilali nukappiaqqamut ilimasunngitsumut takusap amilaarnassusia, taamaartoq nukappiaqqap qiassani iivaa, ersinerup pianik qarnanit nipimik ataatsimilluunniit anillattoqanngilaq..... Atuagaq: Tatamittussiaasimagaluarpunga. Atuakkiortuuvoq oqaluttuartup pania Kirsten Brandt Davidsen, saqqummersitsisuullunilu Maanuup Atuakkiorgia 2018.

Atuagaq nutaaq: Pinerliisorsiorneq. Kristian Olsen Aaju: Kakiorneqaqatigiit. Kal. Nr.10-2010 qup.9.

Atuagaq nutaaq: Piniatsit pitsaasut: Pavia Nielsen: Pinialeqqaanut ilitsersuutit oqaluttuaaqqallu. Kal. Nr.08-09-2018 qup.27.

Hal.: Naak piniarnermik inuuniuteqarneq inuit nunami maani najugallit amerlasuut misilinnagu inooqataagaluarlutik piniarnilersaarutit ilitsersuutillu tusarnaarumasarpaat atuagassaappatalu atuarumasarlugit nuannaralugit. Piniartuussuseq inuunitsinnut sunniisut annerit ilagaat ilaatigullu kinaassusiliisoraarput. Piniartutut inuutissarsiutillup misilittagai, piniakkami ileqquinik misissornera ilitsersuunneqartarnermigullu ilisimaligai tupignngitsoorneq ajornartut amerlaqaat, tamakku piniakkanut, silamut, avannaamiuuguni sikumut qimminullu tunngasuugunik qatsutassaaneq ajorput. Ukioq manna Pavia Nielsenip saqqummerseqqammerpaa atuagannguaq "Pinialeqqaanut ilitsersuut oqaluttuaaqqallu". Imarai qulequttat ilitsersuutit oqaluttuaaqqanillu imallit 40-t missaanni. Tamakkerlutik takisuuliaanngillat atuaruminarlutilli, aammalu piniarnianut isumassanik tunioraallutik....

Atuagaq nutaaq: Piniartup ukiuata ingerlarna. : Lars Anker-Møller : Ammassalimmi piniartut – tunumi./ Fangerne I Ammassalik – Østgrønland. / The Hunters of Ammassalik – Eastgreenland. Kal. Nr.01-2008 qup.30.

Hal.: Qallunaaq Lars anker-Møller 1973-imi Sønderjyllandimi inunngorpoq. Eqqarsaatigisimavara assiliinermik soqutigisani atorlugu atuakkamik saqqummersitsiniarluni piniartutut inuunerup ukiumi ataatsimi atugassarititaanik imalimmik. Aallaqqaasiummini oqaluttuarpoq Ammassalimmi atorfigissaarluni inooqataariarluni atorfini taamaatissimallugu piniartutullu inuulerluni. Aalajangernini peqqissimissutigisimangilaa, tamannalu atuakkami malugineqarsinnaavoq. Piniartutut inuutissarsiortut nunatsinni ikiliartortut taneqartarput. Piniakkat killilersugaaneri ima sakkortutigipput allaat inuppassuarnut agguassallugit eqqarsarnarsilluni, ilallugulu puisit amiisa tunisaanermikkut akii ima appasitsigipput ilaatigut isumaliortoqartarluni tuninngikkaanni assigiinnaraa. Piniartummi ullumikkut inuusup atorfissaqartitai aningaasanik akeqarput, soorlu piniutit assigiinngitsut, orsussat pequtissallu, tamakkulu saniatigut aamma akilersugaqarpoq.....

Atuagaq nutaaq: Piniartut ilisimasaat. Pavia Nielsen: Aataa oqaluttuarit. Kal. Nr.12-2012 qup.18

Atuagaq nutaaq: Pisunik ilisimannittup nalunaarutaa. Christian Berthelsen: Taamani kingornalu. Kal. Nr.09-10-2008 qup.14

Atuagaq nutaaq: Puigukkat ataaseq eqqaamasaq. Christian Ledenip Uummannami Upernavimmilu 1909-mi 1912-imilu immiussai. Kal. Nr.11-2011 qup.21.

Hal.: 1909-mi 1912-imilu Norgemioq inuusuttoq nipilersornermik ilisimatusartuq Christian Refsaas, kingorna Ledenimik kinguliaqutaqalersuq Uummannap Upernaviullu pigisaanni angalavoq taamani immiussissutit pitsaanersaat, Thomas Alva Edisonip nassaavisa ilaat phonographi nassarlugu. Atuakkallu kalaallisoortaanit allattut taavaat "assiliissutiliaa", assiliissutaanngilarli. / Immiussat. / Qanoq isummerfisaanerpat?. / Immiussisoq.

Atuagaq nutaaq: Qallunaanngortitap eqqaamasai.: Helene Thiessen: Maligassaatitaagama. Kal. Nr.05-2011 qup.20

Atuagaq nutaaq: Qallunaatsiat eqqaamaneqarnerat: H.C.Petersen: Qallunaatsiat nunatsinnik atuinerat. Kal. Nr.04-2008 qup.27

Atuagaq nutaaq: Qanoq pilluartigisimappat.: Kalaallit nunaata itsarsuaq oqaluttuarsartaa. Kal. Nr.02-2007 qup.15 Hal.: Atuagangaatsiarsuaq 432-inik quppernilik qallunaatuumiik kalaallisuunngortitaq ilisimatuut arlalinnguit ataatsimoorussaataat....

Atuagaq nutaaq: Qimussernerup sianigisassartai: Karl Siegstad: Qimussernerup silarsuaani qimussersuinngooq. Kal. Nr.03-2009 qup.23

Atuagaq nutaaq: "Qorsussuup" taartaa. Kal. Nr.02-2013 qup.9 Hal.: Dansk-grønlandsk ordbog, Ministeriet for Grønland,.. Oqaasersiuut. Dansk - Grønlandsk. Qallunaatut - Kalaallisut.

Atuagaq nutaaq: Quianalaaginnartarpoq. Kal. Nr.03-2004 qup.11 Simeersoorfik 2003

Atuagaq nutaaq: Rockertartut qeersaat. Per Berthelsen: Sume. Kal. Nr.01-2011 qup.23

Atuagaq nutaaq: Saqqummermat arajutsisaaq: Inuunerup titarneri- Livets linjer- Lines of live. Kal. Nr.01-2015 qup.21

Atuagaq nutaaq: Savaatilissatut allisartooq: Cecilie Vahl: Angutitaq. Kal. Nr.08-09-2010 qup.21 Hal.: Nunatsinni meeqqanut atuakkiat amerlanerit Avannaani pisimasuupput, Kujataamiuaqqallu pillugit atuakkiat akuttullutik.

Atuagaq nutaaq: Sinnangiussisooq: Ulla Lehnfeldt: Juullimi sinnattugaq / Kalallisut: Karo Heilmann Stotts. Kal. Nr.01-2007 qup.5

Atuagaq nutaaq: Siulit pissusiisa ilaat nakernaatsoq. Jens Peter Olsen: Tujorniannguaq. Kal. Nr.11-12-2013 qup.12

Atuagaq nutaaq: Siullermeerut eqqarsarnartooq. Magssanguaq Qujaukitsoq: Sisamanik teqeqqulik. Kal. Nr.05-2007 qup.18

Atuagaq nutaaq: Soorluli isigalugit: Frederik Kristensen (Kunngi): Iluliamernit / Is-skodser / Chunks of ice. Kal. Nr.10-2005 qup.20

Atuagaq nutaaq: Sorsunnersuup taama pisitaa. Hans Ulrich-Horster: Meeraq 312. Kal. Nr. 04-05-06-2005 qup.33

Atuagaq nutaaq: Suliaq qujanartooq. Karl Elias Olsen: Marteeqqap eqqaamasalersaarutaa. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.33

Atuagaq nutaaq: Sulilluarnermut appakaanneq. Kal. Nr.03-2017 qup.16.

Hal.: Magnus Larsenip inuunini unikkaaralugu atuakkiaminut qulequtsiussaraa “ Illinersiorluni ingerlavik” atuakkiamini siullermi taanna taamaallaat ilavaa eqqaamasalersaarutit. Atuakkiat aappaanni taanna atornagu oqaaseq “ inussiviuvog” atorpa. Atuareernerani allatut oqarneq ajornarpoq – allalluagarsuuvog atuaruminarlunilu. (Magnus Larsen: Illinersiorluni ingerlavik inussiviuvog).

Atuagaq nutaaq: Sumut sammitillugu. Richard Petersen: Oqaluffik. Saqqummersitsisoq Finn Pedersens Forlag, 2014 Kal. Nr.11-2014 qup.8

Hal: Atuagaqartarpoq atuareerlugulu imminut aperinartartumik suminguna oqaasissaqarluni atuakkiortup suliani saqqummersikkaa.

Atuagaq nutaaq: Suna uppersarniarlugu?: Arqaluartâ Rosing: 1943-miit 2003-mut. Kal. Nr.10-2005 qup.21

Atuagaq nutaaq: Taallarpasuit. Frederik Kristensen: Puttarsivik. Kal. Nr.01-2014 qup.23 Hal.: Ukiuni kingullerni taallianik saqqummersitsisartuni Frederik Kristensen Kunngi tassaagunarpoq kalaallinit allanit saqqumilaarnerulersoq. / Uniffigisakka.

Atuagaq nutaaq: Taallat apeqqutitallit.: Marianne Petersen: Piniartorsuit kinguaavi/ Storfangeres efterkommere. Kal. Nr.01-2011 qup.22

Atuagaq nutaaq: Taallat erinallit.: Villads Villadsen: Inuillami serrarpalaaq. Kal. Nr.12-2006 qup.43

Atuagaq nutaaq: Taallat qiimmaallannartullit.: Kristian Olsen Aaju: Misigisimanerit / Stemninger. Kal. Nr.11-2012 qup.17

Atuagaq nutaaq: Taallat saqqummereersut nutaamik.: Kristian Olsen Aaju: Pinngortitap kaaviffia / naturens akse. Kal. Nr.06-07-2010 qup.24

Atuagaq nutaaq: Taama toqungatigippat. Kal. Nr.05-2016 qup.24

Hal.: Ukioq manna peqatigiiffiup ”Kalaallit Atuakkiortut” isummiuppaa atuagaq atuakkiortuanit Sørine Steenholdtimit siullermeerussa q ”Zombiet Nunaat” Nunani Avannarlerni Siunnersuisoqatigiit Atuakkianut Nersornaasiuttagaannut innersuunneqassasoq. Atuagaq oqaluttualianik takorluukkarsaarutinik qulaaluanik allagaaqqanillu arfineq-marlunnik imalik atuareerlugu KA-p innersuussinera iaumaqatiginarpoq.

Atuagaq nutaaq: Takorluuillaqqippoq: Soffiannguaq Kristiansen Lund: Savatileeqqap takorlugai. Kal. Nr.05-2009 qup.28

Atuagaq nutaaq: Takunnissimaqaat.: “Isit takunnittut” qallunaatut “Øjnene der ser” Kal. Nr.05-2014 qup.27 Atuagaq kalaallit inuusuttut assiliivinnik nutaalianik atuillutik assilisaminnullu pinnguarinneqqillutik eqqumiitsuliaannik imalik qanittukkut saqqummerpoq...

Atuagaq nutaaq: Tammartagaq. Maria Motzfeldt: Tammartagaq. Kal. Nr.02-2012 qup.23

Atuagaq nutaaq: Tamatumuuna parnaarussaappat. Amalia Lynge Pedersen: Ataata isertitsivimmiippoq. Kal. Nr.04-2015 qup.15

Atuagaq nutaaq: Tarramik ujarlernertut.: Arnajaaq Lynge: Nattoralik Marloralik Kal. Nr.01-2009 qup.21

Atuagaq nutaaq: Thule - itsaq. Kal. Nr.11-1985 qup.9.

Danmarkimi nunarput pillugu assigiinngitsunik ingerlatsissiusoq Arktisk Institutimik taaneqartartoq (nunanut issittunut tunngasunik suliaqarfik) aasaq manna (1985) atuakkamik - assilissanik - naqiterisitsisimavoq, avanersuarmiunik imaqartumik. Taamaliortoq avanersuup niuvertorarfilernerminit (pisortatigoortumik?) aasaq taanna ukiut 75-ingormagit. Siornatigut Arktis Institut aamma taamaalioreersimavoq, tassa siorna Ammassalimmeersunik naqiterisitsilluni. Kingulleq taanna qaangiutereersimammat pinnagu aasaq manna naqiterneqartoq atuartuttinnut nalunaarutigilaarallarlara kingusikkaluartumik. Atuagaq ateqarpoq "Thule - itsaq - i gamle dage - in days of old", aqqissuisuupput N. O. Christensen aamma Hans Ebbesen,.....

Atuagaq nutaaq: Toqunermi kingorna. Kal. Nr.05-2016 qup.23

Hal.: Ukioq qaangiuppoq atuakkiortoq taalliortorlu qalipaallunilu eqqumiitsuliortoq Kristian Olsen aaju ilimanangilluinnartumik toqulluni uppimmat. Taamanernit ujariasunneq ilisimasarinnittut ilaannit pigisaaleqqoorpoq, pingaartumillu atuagassiami matumani allattagai isumaliutersuutaalu maqaasinarput. Titartagaaqqanik arlalinnik qimatsivigaatigut, taakkualu sulii atorluartarpavut. Qanittukut Rigshospitalimit angerlarnerna kingorna atuagaarniarfik nutaarsiasarsiorfigalugu nuannaajallappunga takullugu atuagannguaq taaguutilik "Uanga - jeg" aajup toqoreernerata kingorna Forlaget Atuagkat saqqummersissimasaa.

Atuagaq nutaaq: Tupaallannartulik: Nuka Nathanielsen: Naagamik Toquniarnitsinni. Kal. Nr.03-2008 qup.17

Atuagaq nutaaq: Tusarfigineq ajukkat nipaata. Lars Karl Jensen: Avataasiortut. Kal. Nr.05-2012 qup.18

Atuagaq nutaaq: Ukiut qaangiuttut. Kal. Nr.04-2014 qup.25

Hal.: Qallunaaq Assiliisartoq Jette Bang Kalaallillu Nunaat imminnut atasutut ipput. Tamanna erseqqippoq atuakkiaq assilisaanik imalik qanittukut milik publishingip saqqummersimmagu Leise Johnsen atuakkiortoralugu.

Atuagaq nutaaq: Ullumimiit isigalugit: Frederik Kristensen: Ippassaq Ullumeqarani Aqagu. Kal. Nr.08-09-2007 qup.37

Atuagaq nutaaq: Umiartortoq niuvoq.: Piitannguaq Hansen: Ukiut 43-t umiartorpunga. Kal. Nr.11-2005 qup.23

Atuagaq nutaaq: Unammisitsinerup inerneru. Sorlak.: Meerarsiaalluni oqitsuinnaangilaq. Kal. Nr.08-09-2006 qup.42 Oqaluttuaaqqat unammisitsineru ajugaasut allagaat.

Atuagaq nutaaq atuakkiorfimmit: Grethe Guldager Thygesen: Unnukkiartulerluni taarsiartuleraa. Kal. Nr.01-1987 qup.12.
Atuagaq pissanganartuliaavoq tunuani ima allassimagami: Meeraasutit inuusuttuusutilluunniit pissanganartumik atuarusuppit? Taava atuagaq una pisiarigiuk atuarlugulu....

Atuagaq nutaaq imaasa ilaanik eqqartuiffigisaq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.02-2000 qup.9.

Gaba Thorning, Arnaq Grovelu, suleqatigalugu Kirsten Thisted : Taama allattunga, Aron I-II. Nuuk. Aalup Kangermiup oqaluttuai aassilialiaalu tamakkiisut.

Atuagaq nutaaq saqqummerpoq Qungujugit. Kal. Nr.05-2003 qup.21 Qungujugit 2.

Atuagassaqartitsineq. AtuagagssaK'artitsineK'. Kal. Nr.01-1986 qup.5.
Kalaallisut Oqaatsitta atortuarneqarnissaannut aaliangiisuusussat ilagaat oqaatsivut atorlugit atuagassaqartitaanerput aammalu tusarnaagassaqartitaanerput. AG aamma Sermitsiaq – amerlanertigut radiokut tusariikkanik itisileriffiusut – ulluni aalajangersimasuni saqqummertarnermikkut atuagassaqartitsisuupput. AG ukiut ingerlanerini allanngoriartorsimavoq, ilaatigut iluatinnarluartunik (misigisalikkersaarutit, meeraanilersaarutit assigisaallu) imaqartarsimagaluarluni, ukiunilu kingullerni taamaatinneqarput..../ Atuagassaqartitsineq – atuakkiortut atuartartullu soqutigisaqaaqatigiiffiat – sammeqqilaarlara. Atuakkat Atuakkiorfiup suliarisagai ilaanni utaqqinarnerusumik ilaannilu utaqqinanginnerusumik saqqummertarput, oqaaserineqartartullu malillugit ataatsimut isigalugit pisiariumaneqarluartarlutik. "Aliikkutassiaq" AG-ip naqitertaga naluartorujussuavoq, isumaqarpungalu qilanaarineqartarnerigalua millisoq taama aalajangersimanngitsigisumik saqqummertarnera pissutaalluni....

Kal. Nr.04-1996 qup.1. (Saqqaa).

Atuagassiami "Kalaaleq"-mi pingaartutut isigaarput palasi atuakkiortoq OTTO ROSING inunngorneranit ukiut 100-it qaangiunnerani eqqaaniassallugu. Orto inunngorpoq 6. April 1896, toqullunilu 24. December 1965. Ortu atuakkiortutut saqqummeriartuaarnermini soqutigisani saqqummersittalerpai, tassa inuit inuiaqatigiit kalaallit akornanni kulturikkut allarpassuuartigullu soqutigisaqarlutik suliniarsimasut iluaqutaasimasullu..... Ortup atuakkiarpasui paasilluarumagukkit allaaserisaq atuaruk! Assimi takusinnaavatit Ortu nulialu Saalannguaq. Sisimiuni palasip illuata silataani assingi.

Atuagassiap oqaluttuassartamernga.: "Kalaaleq" ukiuni 30-ni. Kal. Nr.01-2011 qup.5. Hal.: Atuagassiaqarneq kalaaliusugut ukiut arlalissuit ingerlanerini sungiutaraarput. Maannamut saqqummersartut ukiut ilaanni amerlingikkunik ukiut ilaanni ikilisarput... / Allaasitaaq./ Siunniussat. / Imarisartagassai aaqqissuisullu. / Aaqqissuuteqqinnera./ Siunissaq.

Atuagassiap saqqaanut nassuiaatiminek: Qeqertaaqqat Danmarkip 1917-imi USA-mut tunisai. Kal. Nr.01-2017 qup.31.

Hal.: Ukioq manna ukiut 100-t qaangiupput Danmarkip qeqertaaqqat ukiuni 245-ini pigereerlugit USA-mut tunimmagit.

Atuagassiap siulersuisuinit: Ilanngussanik akiliisalerneq. (Siulersuisut sinnerlugit Aqqaluk Lyngø, siulittaasoq. Kal. Nr.03-2017 qup.4.

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq Atuagassiaq Kalaallip silersuisuisa aaliangermassuk misiligutaasumik akissaqassuserlu tunngavigalugu upernaq manna apriliip normuanit nr. 4/2017-imit ilanngutassiat atuagassiami naqinneqarrtut akilerneqartalissasut.

Atuagassiap siulersuisuinit: Ilanngussat akissarsissutaasalissapput. (All. Sulersuisut sinnerlugit Aqqaluk Lyngø, siulittaasoq.) Kal. Nr.04-2017 qup.4.

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq Atuagassiaq Kalaallip siulersuisuisa aaliangermassuk misiligutaasumik akissaqassuserlu tunngavigalugit upernaq manna apriliip normuanit nr. 4/2017-imit ilanngutassiat atuagassiami naqinneqartut allattumut akilerneqartalissasut. **Paatsuungasoqarsimammat:** Kalaaleq nr. 3/2017-imi siulersuisut nalunaarutaat qulaaniittoq paatsuunganeqarsimarpassippoq, matumuuna nassuiaateqarfigilaarparput: Atuagassiamut ilanngussamik nassiussisoq akiliissanngilaq, atuagassiarli nassiussisup ilanngutassiaanut akiliissaaq.

Atuagassiaq “Kalaaleq”. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.5.

Atuagassiaq Kalaaleq aalarteqqaarami ullumikkut isikkoqanngilaq. Aamma eqquissumik oqassagaanni taamatut atuagassiaalluni 1981-imi aallartinngilaq, 1977-imili aallartilluni, Taamanikkut taaguuteqarluni; “Kalaallisut oqaatsivut”. Ilumoorporli, ullumikkut isikkumitut ingerlalermermini 1981-imi aallartippoq, taamalu 1991-imi ukiut 10-ngorlugit, Pilluaritsi!

Atuagassiaq “Kalaaleq”. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-2001 qup.3.

Atuagassiatta soqutineqarnera annertusiartorpoq, pissutaagunarlni imarisartagaasa...

Atuagassiaq KALAALÉQ allaatigineqarsinnaasunik makkuninnga saqqumiussivoq. Kal. Nr.05-06-1992 qup.11.

Nalitsinni Inuiaqatigiittut ineriartornitsinni apeqquterpassuit saqqummertuartarput amerlanertigut saqqummiukkusuttaraluarlugit sukut periarfissiutissallugit nalornissutigisartakkavut. Atuagassiarput manna tamanut ammavoq tamakkuninnga saqqummiuviussalluni. Politikkimulli tunngasut taakku atuagassiap siunertamimi akuliuffigiumanngilai.

Atuagassiaq “Kalaaleq” nutaamik aqqissuisortaarpoq. (All. Ole Filemosen) Kal. Nr.01-02-2002

Atuagassiaq “Kalaaleq” pillugu Nalunaarusiaq. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.12-1993 qup.5.

Aaqqissuisoqarfimmit nalunaarusiaq una Kattuffiup Ataatsimeersuartitsinerani 25. Oktober 1993 nalunaarutigineqarpoq. / Naqiterisitsiniartarneq./ Aviisip imassaqartinniarnera./ Tapersorsorneqarnerput./ Aaqqissuisoqarfimmi suleqatigiinnerput./ “Kalaaleq” qeratasuumik ungaluligaq.

Atuagassiaq “Kalaaleq” pillugu Nalunaarusiaq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1998 qup.6.

Peqatigiiffik „Kalaallisut Oqaatsivut” Kattuffitsik aaqqissuisoralugu Aasianni junip 29-anniit juulip 1-annut ataatsimeersuarpoq./ Aaqqissuisoqarfimmi suleqatigiinnerput./ Naqiterisitsiniartarneq./ Aviisip imassaqartinniartarnera./ Kattuffik, - immikkoortortaqarfillu nutaarsiassaqarfiunngillat./ Aalajangersimasumik pisatagaqartut KNI-millu suleqateqarneq.

Atuagassiaq “Kalaaleq” pillugu Nalunaarusiaq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-2001 qup.2.

Ukioq 2000 septemberimi Knud Rasmussenip Højskoliani pisarnitsitut oqaatsivut pillugit isumasioqatigiippugut sinerissami tamani ilaaffigineqartumik. - HLL.

Atuagassiaq “Kalaaleq” ukiuni 15-ini 1981-1995. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1995 qup.2.

Ukiut ingerlaneri sukkaasaqat, ingerlalertottaqalutillu. Atuagassiaq ”Kalaaleq” maanna ukiuni taama amerlatigisuni atareerpoq ingerlasimallunilu. Taassuminnga suliaqartuusugut pissutissaqarpugut ukiut pereersut pillugit allagaqassalluta. Naluneqanngitsutut atuagassiaq peqatigiiffiit ”Kalaallisut Oqaatsivut”-mik ingerlataqartut atuagassiarat, Sisimiuni aaqqissuisoqarfeqartoq, tassanilu naqiterneqarluni. Atuagassiarput peqatigiiffipput tunulequtaralugu saqqummertaraluartoq, imarisartakkamigulli inuiaqatigiinnut saqqummiuttagai oqariartuutigisartagaalu pingaaruteqartorpassuit ilaatigut oqalliffiusartut saqqummersinneqartuarsimapput. Atuagassiaq ”Kalaaleq” inuiaqatigiinni kalaallini pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut uanga nalilertuarterpara. Tamatumunnga ersiutaavoq atuartigisartakkaminik soqutigineqaleriartuinnarnera.....

Atuagassiaq “Kalaaleq” ukiunik qulinnguivoq 1981-1991. (All. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.3.

1.januar 1981 / 1981-1987. Nuummi / 1988-imi Sisimiuni / 20.juli 1989 / Qujaniarneq.

Atuagassiaq pillugu oqallinneq. Aatsaallimi akissaqaraanni. (All. Atuagassiap siulersuisuini Siulittaasoq Aqqaluk Lyngø) Kal. Nr.05-2013 qup.5.

Juaaka Lyberth normumi uani allaatigisaqarpoq isummaminut tunngaviutillugu Atuagassiap Kalaallip ”ullutsinnut naleqqunnerusunngorlugu” nutarterneqarnissaa. / ”Ullutsinnut naleqquttoq”.

Atuagassiaq pillugu oqallinneq. Atuagassiaq Kalaaleq nutarterneqarlitoq. (All. Juaaka Lyberth, Nuuk) Kal. Nr.05-2013 qup.4.

Kalaalermi nr.3-mi marts 2013-imi saqqummersumi Piitannguaq Tittussenip allassimasaa atuarakka atuagassiaq Kalaaleq pillugu isummersulaarnissannut periarfissaqarsorilerpunga. / Atuagassiaq Kalaaleq politikikkut isummersortarpoq. / Nutarterinissaq pisariaqarsorinarpoq.

Atuagassiornikkut oqaluttuassartaat ilaat: Kalaallit arnartaasa atuagassiortut siullersaat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-2008 qup.5.

Atuagadliutini ukioq 1886/87-imi saqqummersumi qupperneq 55-57-imi allagaq qulequtaqarpoq ”Itálialiarnermik” ...../ Carolinap nutsigaasa qanoq iliorneqarnerat. / Peter Frederiup Carolinallu qitornaat..

Atuakkamik naliliineq: Taavami?. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.11-2009 qup.14.
Guuti pillugu eqqarsaatit sukisaarsarnermi katerimaarnermilu.

Atuakkamit issuagaq. Ulapi. Kal. Nr.11-2011 qup.27.

Hal.: “..Ulapi Kalaallit nunaanni immikkut isigisaavoq. Qajaqarsimanngisaannarpoq piniarniannigisaannarlunilu, qimmeqanngilaq qanorlu qimussertarnersut qaatuussimanngisaannarpaa.

Atuakkanik oqalliseqartarneq: Atuakkanik kalaallisuuinik naliliilluni saqqumiisarneq. (All. Peter Brandt, Piitaaraq) Kal. Nr.03-2008 qup.12.

Ukiuni kingullerpaani atuakkiat nutsikkalluunniit kalaallisut atuagassiami naliliilluni saqqummiunneqartarnerat illuinnaasiorpallaalersimannginerpa? Ilisimatusarfik 1983-imili aallartittoq kalaallisullu atuakkialerineramik sammisaqarfiusoq isumallualussinnartitsilerneq?.

Atuakkanik soqutigisalinnut.: Atuartartoqassaaq. (All. Johannes Jeremiassen.) Kal. Nr.04-2006 qup.3.

Atuakkanit sunnerneqartarneq. (All. Kristian Olsen “Aaju”) Kal. Nr.05-2000 qup.7 Aallaqqaat./ Atuakkanik soqutigisaqarneq./ Meeqqanoortut./ Atuartarsimasat./ Atugaliorneq./ Atugaq najoqqutaq./ Atuakkat najoqqutallit./ Atuakkiortoq namminersortoq./ Atugaliat suussutsimikkut naleraqarput./ Isummersuut qulequttamut kalunnilik./ Inuk pillugu atuakkiaq najoqqutalersugaq./ Atugaatitta ilaat inunnit allakkat aqqissuussat inunnillu oqaluttuartitsisut./ Oqaluttartup oqaluttuaa atuaganngortitaq./ Sunnerneqarnerup isumaliulersitsissutivia./ Eqikkaaneq./ Naggataatigut apeqqut isummernerlu.

Atuakkat allassimaffiat 1994-1995. (Atuakkiorfik) Kal. Nr.03-1995 qup.10-11 “akornanni”

Atuakkat atuakkiorfimmit. Kal. Nr.01-1986 qup.13.

Matumuuna saqqummiuppavut pisiassaalereersimasut atuakkat assigiinngitsut, ilaat inersimasunut allallu meeqqanut. Neriuppugut pisiarilluarneqassasut, taamaaliornikkut ATUAKKIORFIK ingerlaannartumik atuakkanik nutaanik naqiterisitsisarniassamat. Ukuuppullu: 1. Halldor Laxness: Aallartup allattugai. / 2. ”Naak Vavva?”. / 3. Samuel Knudsen: Puisinnguaq. / 4. Jens Storch: Nukappiaratsialak. / Karl Møller: Antuut iloqarfimmi..... imarisaasalu suuneri nammineq atuarlugit paasiniassavatit.

Atuakkat eqqartugaanerat: Nutaarsiassat akornanni. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.11-2011 qup.5 Qarasaasiap aqqusinersuani KNR-p Sermitsiallu nittartagaat ukiuni qulini ullut tamangajaasa alapernaattaraanni nalunaarutini immikkut toqqagaagunartuni qaqutiguunngitsoq eqqarsaatissineqarnerit kingusikkaluartukkut aatsaat sammeqqilerlugit oqaaseqatigiiliorusuumernartaannarpoq pingaartumik kipungasoornermi. / Sisamanngorneq oktobarip 20-at 2011 / 18:52. / Qulequttap imarisaa. / Qulequttap allatap imarisaanut naleqqiunnera isummernerlu. / Naggasiut.

Atuakkat naqeriikkat avammut tunineqanngisaannartut. (all. Hans L.Larsen)

Kal. Nr.09-1990 qup.4 Ilisimaneqartutut Aasiaat ukioq 1988 niuvertorarfittut / illoqarfittut tunngavigaanermi ukiuni 225-ngortorsiorpoq. Uanga ataani atsiortunga ukiuni 25-ini Aasianni ineriartortitsisimasunut ilaasimasunga tamatigut pingaartilluinnartarpara illoqarfiup ineriartornera malinnaavigissallugu.

Nalliuttorsionnissamat tunngatillugu kommunalbestyrelsip atuakkat marluk saqqummersippai.: Mads Hendriksen: Taalliakka. / Henning Hall: Asiaat / Egedesminde

Atuakkat nutaat. Kal. Nr.06-1985 qup.14.

David Gabrielsen: Nipisiaq ersinarloq: Tunumiitillunga siumorpakka angutit marluk siulitta piinik oqaluttuaataannik, nalusuugallarnerrullu timikkut atortorisaannik eqqaamasaqarluartut. Aappaa nammineq angakkuusimasooq Georg Quppersimaan Giijuukajimmik ulluinnarni taagortagarput. Aappaalu tassa Ivan Uitsatikitseq, Angajivat-nik taalluggu tulluunnerusartoq. Angut misigisarluorsuaq sinnattornikkaarlu...../ Grethe Guldager Thygesen: Kalaaleq arnaq: ...Ornissanerlugu oqarfigalugulu asallugu? Nakorsaq usserrartorsiorluorsuunngorpoq kiffani iserfiginiarlugu.../ Arnaq utoqqasaannguaq tunumini malinneqarsorigami tunumut qiviarpoq, takullugulu sakkuloorsuup malikkaani....

Atuakkat nutaat. Kal. Nr.04-1986 qup.13.

David Heilmann: Uversagaq./ Adam Nielsen: Qiviarneq. / Kalaallit Nunaanni Naqiterisitsisarfik.

Atuakkat nutaat: Bodil Bredsdorf: Meeqqat Tulugartallimmiut 3 & 4 Kal. Nr.02-2004 qup.19.

Atuakkat nutaat atuakkiorfimmit. Kal. Nr.03-1986 qup.12.

1. Thala Eriksen : asanninnerup aqquataani naapippagit asasaq. / 2. Amandus Petrusen : Qavappiaat ajoqiunera Josva Kleist. / 3. Ole Jonassen : PêlêraK'. / Thue Christiansen : Ataatan qimassanngilaa.

Atuakkat pissarsinassusiat: Tussiut siumugaq. (All. Karl Asser Møller) Kal.

Nr.06-07-2007 qup.28. Tastamantitaap pigilersimasama ilaanni pappiarartai kajortissimasumi 1912-mi Københavnimi naqitani, qupperarlugit iluanni siumorpara pappiara aamma kajortissimasooq taallamillu allaffigisimasooq.

Atuakkat pissarsinassusiat: Tussiut siumugaq nangeqqilaarlugu. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.10-2007 qup.10.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.04-1993 qup.8. Atuakkiorfiup Atuagaq nutaaq saqqummersippaa : Gunnilla Ladberg : Tarnikkut ineriartorneq.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.06-1993 qup.12. atuakkiorfiup atuakkat nutaat makku saqqummersippai : Tine Bryld - Pernille K. Helweg : Ajattukkat / Tine Bryld - Pernille K. Helweg : Aabileeraq. / Konkordie Wogelius : timip inuussutai. / Erinarsooqatigiit N.I.P.E. : spejderit erinarsutaat. / Meeqqat nammineq atuakkiaat : Asasara meeqqat ulluat.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.09-1993 qup.12 (atuakk. Birgitte Hertling) Kalaallisut aqqut nutaaq - Grønlandske palør.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.12-1993 qup.3. Atuagaq kusanartoq " Kalaallit nunaata julemærke 1974-1993" / (Atuakkiorfimmit - atuakkat silarsuaannit nutaarsiassaq - Tusagassiutinut nalunaarut.)

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.01-1994 qup.13 atuakkiorfik 1993-imi atuakkanik naqitertissimasaminik arlalippassuarnik saqqummersitsivoq.. /H.C.Andersen: "Unnuariannguaq". / Ole Varming & Lillian Zøllner: "Attaveqarneq tammarami?"/ Armann Kr. Einarsson: "Ernutannguaq"/ Ellen Marie Vars: "Katja saamip arnaq inuunera"/ Albert Nuka: "Angerlartog – Pillagaq Akuamiu II".

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.03-1994 qup.12 Atuakkiorfik 1993-ip ingerlaneranni atuakkanik soqutiginaratorpassuarnik....

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.05-1994 qup.11. Knud Hertling : Ajoqinnguaq – Peter Olsen, nuliau Sofie 1892 – 1992. / Liv Riktor Lykkenborg : MOKOKA. / Helge Schultz-Lorentzen & Søren Vadstrup : Julianes-Haab.

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.08-1994 qup.12. Torbjørn Borgen: Pupiit Kalaallit nunaanni, / Poul Bo Christensen : Aatsitassat. / Finn Pedersen : Qivittorsuaq. / Ann Forslin : Suffi aniniarpoq. / Gabi Jessen nipilersoqataalu : nipilersukkat saqqummersitat nutaat. – "Qanga – Qangami".

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.11-1994 qup.11. Meeqqanut atuakkiaq nutaaq, Genevieve Huriet, Loic Jouannigot : Puppip qitinnera. / H.C.Petersen: Qaannamik pinnguaatit. / Jørgen Fleischer : Ukkusissat 1794-1994.

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.02-1995 qup.10. Emil Rosing : Tunuamiut aarnuaat. / Ullorsiutit – 1995 / Erinarsuutit – Meeqqanut erinarsuutit./ Frank Hvilsom – Per Folkver : Ilukkut nakuussutsimit. / Karen – Sofhie Andersen : Malup aasarsiornera. / Annganngujuk. / Kaassassuk.

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.09-1995 qup.17. Atuakkiorfik ukiup ingerlaneranni atuagarpaalusuarnik saqqummersitsivoq.- Soorlu makkuninngaa : Ukiut 15-inngornertat, / Ole Brandt : Ippiarsuup imai. / Ole Lund Kirkegaard: Gummi Tarzan. / Regine GR. Benjaminsen : Takornartaq susoruna? . / Inuusuttut taalliaat 102.

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.10-1995 qup.20. Atuakkiorfimmit nutaarsiassat : Juulut Daorana : HIKU. / Villads Villadsen : Margrethe.

Atuakkt silarsuaannit, Kal. Nr.01-1996 qup.15. Ulrik Rosing : "Aalasagaarniaq" Atuagaq atuarlugu pissanganartuuvoq. Aalisartup inuutissarsiutiminik siunissamut isigaluni ilungersornera, misilittaanermigullu angusaqariartornera atuakkami malugisassaavoq.... / Kaaleeraq Møller : "Qaarusummi kaattarpalaaq" Atuagaq Ummannami eqqaanilu pisimasumik misigisalikkersaarutaavoq. Atuakkiortoq sorsunnersuup kingulliup nalaani meeraanermi misigisartakkaminik assigiinngitsunik oqaluttuarpoq..... / Karl Seigstad : "Iluliarsuit oqquanni" Atuagaq "Iluliarsuup oqquanni" Karl Siegstad-imit atuakkiarineqartoq atuarlugu soqutiginarluinnartuuvoq. Maanna nalitsinni kinguaariit sukumiisumik taamani pissutsinik soqutiginarunik atuagassaqaalerput..... / "Grønlandsk kultur – og Samfundsforskning 94" Atuagaq qallunaatujuvoq qallunaatut atuartartunut soqutiginaratorpassuarnik imaqarluni. Maanna ukiut pingajussaanni saqqummerpoq inuiaqatigiinni kulturikkut misissuinerit assigiinngitsorpassuit imaralugit..... / Maaliaaraq Vebæk : "Sassuma arnaanut pulaarneq" Meeqqanut atuagaq nutaaq. – Qangarsuaq nunatsinni oqaluttuatoqaatitta ilagaat "SASSAMA

ARNAA.” / Jørgen F. Nissen : ”Nagguaatsoq takussaanngitsoq” – Kalaallisut : Sechmann Rosbach. Imigassaq ajornartorsiutinngorsinnaasarpoq. Allaat ilimagisamik anginerujussuarmik. Taamaattumik ajornartorsiutillit isertorniartarpaat, avatangiisaasalu takunnigitsuusaarniartarlugu...../ Zlata Filipovic : ”Zlatap ullorsiutai”. Kalaallisut : Johanne Platou. Zlatap ullorsiutai oqaatsinut 20-nut nutserneqareersimalersut kalaallisuttaaq atuarneqarsinnaangorput. Atuagaq niviarsiaqqamit 12-nik ukiulimmik allagaavoq. Taamani Jugoslaviaasimasumi sorsunnerup ingatsikkiartuinnarnera atuakkiortup inuuneranut sunniukkiartuinnarsimasoq atuakkami malugisassaavoq..../ Mads Brenøe : ”Kamangaarneq” – Oqaluttuaaqqat. Kalaallisut Peter Fr. Rosing. ”Soorunami atuakkiortoq taamaattupajussuarnik allassimasoq?” Oqaluttualiat atuakkami quliusut ilaat atuartillugit apeqqut taanna qaffaqqajaasarpoq..... / Early Childhood Publications : ”Meeqqanut atuakkat salinneqarsinnaasut” Tassaapput atuagannugit qulit arfineq pingasunik quppernillit allaatinik piarneqarsinnaasunik allaffigineqarsinnaasut.....

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.02-1996 qup.11.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassat.: Eigil Knuth : Kiffaannngissuseq. / Michael Cullup : Rudolfip Juullip inua annaakkaa. / Ullorsiutit 1996. / Albert Nuka.: Pujoq kivivoq – Pillagaq akuamiu III. / N.I.P.E. : Juullimi tussiaqartaarutit. / Frederik Nielsen. : Unikkaartuartoq Ungaaralak. / Gertrud Kleischmidt allallu : Tuttut amii –ammerineq ilissigassallu.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.05-1996 qup.9. Atuakkiorfimmit nutaarsiassat.: Solveig Böhle: kingornusoqalersarneq.- ilaqutariinni imminortoqarsimagaangat. / Bent Hougaard : Naveersineq kaammattuinerluunniit. / Villads Villadsen: Nalusuunerup taarnerani. / Dora Marie Lyberth: Qulissat.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.06-1996 qup.7. Sylvia Schneider : Inerikkiartulerneq / Meeqqanut annerusunut Atuagaq nutaaq. Ole Lund Kirkegaard : Frode pillingajaqataalu.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr. 05-2017 qup.24.

Hal.: Franskeq Contra de Poncins, 1900-1962, 1938-39-imi Akilinermi Perry Riverimi inuiaat Inuit ilaanni avinngarusimanerpaani ukiivoq. Inuiaat taamani eskimo-nik taagukkat tusartalerlugit ornikkusuummersimavai; kisiannili Kalaallit Nunaat Alaskalu narrugalugit Europamiunit sunnigaavallaarmata, Canadap issittortaa pileritsaappaa tassani Inuit inuiannit allanit sunnigaannginnerpaatut tusaamalerlugit. Atuakkiaa Kabloona Norgemiutuunngorlugu saqqummersinneqarpoq 1943-mi Osloomi. Atuarlugu eqqartugai kalaallit inooriaasitoqaanut assingusunik imallit isumalioriaallannarput. Atuakkiarigamiuk nammineq oqaatigaa eqqartukkani inuit ilaannit ajuallaatigineqarsinnaassasut. Taama nalunaarnera upperaara, pissutsit ilaat ingasattajaagaasorinartarmata...../ Tivaneq: Ilanngukkamiuk nangippoq: ”Qaammammi tassani tivaneq atoqatigeeqattaarnermit sunnigaavoq. Illuni tamani suli napasuni pisarpoq, illorujussuarni 15-it tikillugit isersimasoqarsinnaasuni, tusariallu tivaniartumut saallutik iloqqasunngorlutik isiginnaartarput,....

Atuakkat silarsuaannit : Angakkt Upernaviup eqqaamiut kingullit? Kal. Nr.02-2015 qup.29 Hal.: Karl Elias Olsenip allattagaani soqutigintarmi ”Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu”-mi Upernaviup eqqaani oqaluasaat arlallit atuarlugit nuannertaqaat. Normut siorna saqqummersut ilaanni angakkoq arnaq pissaanilissuaq Ineqinnavaat sammineqarluarpoq.

Atuakkat silarsuaannit : Atuakkiorfimmit nutaarsiassat. Kal. Nr.08-1996 qup.14. Märta Tikkanen : Piniartorsuaq. Alfred Hitchcock : Unnuami igerpallak. Adam Simonsen: Qavaat qavappiaagallarmata.

Atuakkat silarsuaannit : Atuakkiorfimmit. Kal. Nr.02-1998 qup.12. Jakob Grønlykke aamma Hans Anthon Lynge Qaamarngup uummataa. / Ikumatitaaq : oqaluttualiat taalliallu. / H.C.Petersen: Den store Kajakbog./ Ole Alaufesen : Uiarnerit.

Atuakkat silarsuaannit : Bluhmep juullisiornera Nuummi. Kal. Nr.12-2018 qup.7.

Hal: Lieutenant E. Bluhme ukiumi 1863-64-imi Kalaallit Nunaanni ukiivoq. Ullorsiutai kingorna tigulaariffigalugit saqqummersinneqartut atuarlugit taamani Nuummi ulluinnarni inuunerup ingerlaneranut tunngasunik imaqaramik paasissutissanik imaqarluarput. Juullisiornera ima eqqartorpa, ilaannarsiorlugu maani issuarlugu: "Juullip ullaaraa, iterama eqqumiitsumik misigisimavunga sinnattuma kinguneranik, taamaattorli imminut eqqissisapallariarama sinnattuunngitsoq paasivara; kisiannili iteqqajaanerma nalaani arnat inuusuttut akunnerit arlalissuit atorlugit silami pisuaqisimapput init inigineqartut tamaasa matuisa silataanni uniffigalugit tussiarfigisarlugit. Nalliuttorsuup taassuma takkunnera sioqquterujussuarlugu isertussamik ajoqip Rasmus Berthelsenip siulersugaanik tussiutit ilinniarsimavaat. Aammattaaq unnuakut siulersorpai, uagullu tamavitta tussiutinik pingasunik sisamanik silatangiarneqareersugullu, matup silataanut qeqqittarpoq kalaallisullu oqalulluni akulliisarlugi aanngaasumut eqeersoortumut. Juullimut pilluaqqusineq taanna uagut illutsinnut tunngatitaaq akunneq ataaseq sinnerlugu sivistigaaq; 13-14 C.-inik issippoq.... Taava palasi Jørgensen kalaallisut oqalulluni kalaallinut naalagianut kingorna uagut oqaatsivut atorlugit uatsinnut oqaaseqatsiarpoq..... Juullikkut nalaanni unnuit ilaanni Naalakkakkunni qittattoqarpoq. Arnat Europamiut pingasuinnaagaluarput, taamaattorli aamma kalaallit nivissat arlallit qaaqqusaapput, kiisalu kalaallit nukappissat ataasiakkaat pinnernerusut ilaallutik..... Peqataasut tamarmik nuannisarput, qitilli naavoq illup ningiua suaarmat "soraarpoq", taamalu peqataasut angerlartariaqalerput, naak kalaallit qaammarnissaa tikillugu qitikkumasinnaagunaraluartut.... / Tigisiffik: Uddrag efter lieutenant I Søetaten E. Bluhmes bog: Fra et ophold I Grønland 1863-64. Det Berlingske Bogtrykkeri 1952.

Atuakkat silarsuaannit : Eqiasuitsorsuup nassaavi. Kal. Nr.10-2013 qup.10. Hal.: Kalaallit ajoqersorneqaaqaalernerannit upperisamat nutaamut ikaarsaariartuaarneq inuusullungali aqutigisama ilagaat. / Nassaavisa ilaat. / Paamiuni pisimasut. / Hans Egedep tikinneranit ukiut 100-nngortorsiornerat. / Sisimiormiut. / Ateriumasat. / Maniitsormiut. / Naggasiut.

Atuakkat silarsuaannit : Calina, ateq kalaallisut?. Kal. Nr.08-09-2017 qup.30. Hal.: Ateq kinguliaqut Fuglsang-Damgaard Kalaallit Nunaanni tusarnartaanngilaq, takkuteqqaarpoq 1934-mi, Adalbert Fuglsang-Damgaard ukiumit tassannga 1945-p affaa ilanngullugu ilinniarsissuarmut forständerinngormat; aappariit ernerat Erik Fuglsang-Damgaard 1960-ikkut naajartornerani ilinniarsissuarmut realskolimullu rektorimut taartaalluni Nuummi ukiivoq. Adalbertilli qatannugtaa Hans Fuglsang-Damgaard aammattaaq Kalaallit Nunaannut attuumassuteqalerpoq Københavnip biskoppeqarfiani biskoppitut atorfinitsitaagami Kalaallit Nunaat Savalimmiullu atorfiup ataaniimmata. Aasaq qaangiuttoq atuagassaaleqilerlunga palasiugaluup Bent Lomholtip inuunerminik oqaluttuaa atuarlugu paasivara biskop Hans Fuglsang-Damgaard palasinngortitsisigisimagaa. Atuareerlugulu atoqqitassaarniarfiit ilaat alakkarterlugu atuakkanik tuniniagaqarmat siumorpara Frimodts Fotlagip 1975-imi saqqummersitaa "Fra skyttegrav til bispestol",...../

Calina kinaana: Inungorpoq taaneqareersutut ukiumi 1900-mi toqullunilu 1979.imi Danmarkimi. Angajoqqaarai palasi C. F. Wagner, 1871-1944, nuliaalu Ellen Marie Johanne Elisabeth, 1879-1959. Kuisikkami ateqalerpoq Caroline Elisabeth Solvejg Wagner, taaguutaali qimerluutsiaraanni soorluuna atit taanerliukkat ilagigaat – immaqa arlaata kiaanersup Caroline taariaraluarlugu Calinamik taammagu taama taaguinnalersimagaat,...

Atuakkat silarsuaannit: Kakiornert. Kal. Nr.10-2018 qup.8.

Hal.: Ukiuni 1921-mit 1924-mut ilisimasassarsiorneq Kalaallit Nunaannit aallartippoq Knud Rasmussen siulersortigalugu. Ilisimasassarsiorneq kalaalersaannut ilaavoq ajoqi J. P. Jacob Olsen. Atuakkiaa "Akilinermiulersaarutit" 1958-imi saqqummerpoq. Saqqummernerani allaaserinnittut ilaata atuakkiaa Avannaamiumik aqqissuisup Peter Dalagerip assorsuaq oqaatiginerluppaa paasissaanngitsutut isigalugu, tassa Akilinermiut oqaasiinik akoqarpallaarmat. Taamaattorli maannamit isigalugu atuagaq ajorisassaannngilluinnarpoq imaqarami inuit tikisat inooriaasiannik, allaammi oqarsinnaaguarpugut Kalaallit Nunaanni kuisimanngikkallarnerup nalaani pissutsinut assingusut takusimavai allaaserilluarlugillu..... Kalaallit ilisimannittut ilaata oqaasia eqqaamavara, arnat talluminni eqiminnit illugiinnit kakiorneri qullermut qulissiummut assersuutaasut. Tamanna aamma inunnut takornartanut nalunaarutaaniarnerpoq nuliaanermut. Nunarsuarmiunut issuaaneq kakioenrit takutipaat. Mianersuussassaqarporli....

Atuakkat silarsuaannit : Nakorsap najaata juullisiornera - Upernavimmi. Kal. Nr.12-2018 qup.12.

Hal: Aage Bistrup arlalinnik Kalaallit Nunaanni pisimasunik atuakkiaqarpoq, ilagaat qallunaaq arnap inuusuttup animinut nakorsamut niviarisulluni Kalaallit Nunaanniinnermini allattugaanik aqqissugaa "Grønland – mine længsers land", kalaallisut taalluaannarlugu "Kalaallit Nunaat – kippisaffimma nunaat", 1955-imi saqqummersoq. Ajoraluartumik niviarisuaq qatanngutaalu nakorsaq atersinngilara taaneqanngimmata, najoqqutarisinnaasanni Upernaviup nakorsai pisimasut nalaanni, 1920-kkut qeqqata missaanni, taamaallaat taaneqartarmata taartaagallartutut nakorsaasut atii taanagit. Atuakkalli misissornerani paasinarsivoq niviarisuaq uissiukkaa atuakkamik aqqissuisoq Aage Bistrup..... Ullumi ullukinneruvoq. Ullup-qeqqata missaani igalaat iluinut anersaartorlunga itsuarfiliorpunga, iluneri naasuusat kusanarlunnartut aserorlugit, akerlianilli kujammut qiviarninni takuara qilaap killingiusaani titarnertut amitsoq, annerpaamik tommit tallimat arfinilinnik silissusilik, aappaluttumik qaamanilik. Maani kaperlaruttulernera atorparput, qavanersuaq qaasuitsup kujataani inoqarpoq seqernup qinnguaanit saqqarneqarlutik qaamaruluttumiittunik. Tupinnaraluartumik usoriumminngivippakka. Imaanngilaq soqutigisaarukkama, kisiannili isumaqarpunga maani nuannivissumik inuuneqarluta..... Nukappiaraaluit alapernaallutik erinisullutik oqaluffiup silataani paarsisuttut inissisimapput. Qaammaqqutit ikinniariarmata qiimmallutik tuaviinnaq isaapput. Tassaanerpoq oqaluffiup kiattup iluani orpiliannguaq pingersagaalluni altarip sioraaniittoq isaannik nuannaarnerup qillalaarnerinik pilersitsisoq? Juullip ulloriaa immini meeqqat uummataanni ikippoq. Oqaluffiup matuisa ammarnertatigut aalaq iseriannguuttutut aniasoq isigaara,.....

Atuakkat silarsuaannit : Norge Kalaallillu Nunaat. Kal. Nr.06-07-2014 qup.30.

Hal.: Jens Rosingiugaluq titartaallaqqillunilu soqutigisaminik imalinnik atuakkiullaqqissvoq. Atuakkiaasa ilaat qallunaatsianut tunngasoq, "Ting og undere I Grønland",.. / Kunngi Olaf Tryggvessøn. / Norgemut kunnginngorpoq. / Avaldsnes. / Naggasiusaq.

Atuakkat silarsuaannit: Qassiarsummik. Kal. Nr.06-07-2016 qup.22. Hal.: Qaammatip apriliip naalernerani ukioq manna savaateqarfimmi Qassiarsummik "aappassaa" tunngaviliisup Otto Frederiksenip ernerisa kinguleruttortaat Erik Røde Frederiksen toquvoq.

Atuakkat silarsuaannit: Qatanngutiginnianit. Kal. Nr.04-2016 qup.11 Hal.: Ukiut arlalialuit matuma siorna iluatsitsinikkut atuagatoqaarniarfik Københavnimiittut ilaanni siumorpara atuagannguaq pisoqalisooq 1822-mi naqitaq. Qupperartsiarlugu takusinnaavara tussiutit akioriissutissanik qinnutinillu imaqartoq.

Atuakkat silarsuaannit – Shylockip apeqqutai. Kal. Nr.11-2014 qup.25 Hal: Shakespearep 1600-mi isiginnaartitsissusiaanit "Niuertoq Venezia'miumit tigulaagaq.

Atuakkat silarsuaannit : Trikinose. Kal. Nr.02-03-2016 qup.27 Hal.: Nappaat trikinose qujanartumik maanna tusarsaajunnaarpoq. Taamaaginnarsimannigilarli. Nappaat Kalaallit nunaanni illoqarfinni nunaqarfinnilu arlalinni atugaasarsimasooq ilisimaneqarpoq...Det grl. Selskabs årsskrift 1950-imeersoq qupperarlugu naammattoorpara Dr. Phil. H. Rothip allagaa "Trikinosen i Grønland". Uumasuaqqat quperluaqqatut ittut nersutiniittartup imarmiuniittartullu taassuma issittup nunataani paasiartorneqarnera....

Atuakkat silarsuaannit – Tuluttut saaffigikkitt. Kal. Nr.09-1996 qup.7 Takornarissat pitsaasumik pissusilersorfigissavagut – tuluttuulaarsinnaagaannilu iluaqutaassaqaq!

Atuakkat silarsuaannit :Tunissut. Kal. Nr.12-2015 qup.26. Hal.: Knud Rasmussen avannaarsuanut angalasaleqqaarnerminit takusaminik misigisaminillu allagaqaqimmat allagaasa ilaat atuarlugit inuit ukiut 120-t missaanni matuma siorna inuusut arlallit ilisimalersaraagut. Tupinnannigitsumik inuit malunnarnerusutut taaneqarsinnaasut annerusumik sammisarpai ilaatigut inooriaasianik misissuinerminut tunngavissarsiorfigalugit oqaluttuaannillu katersuilluni. / Iliarsupaluk. / Myliusip eqqartugaa.

Atuakkat silarsuaannit :TUPA. Kal. Nr.06-1989 qup.10. Ukioq martsip 2-anni Per Berthelsen radiukkut tupatorneq pillugu aallakaatsitvoq. Aallakaatitassiaq soqutiginaqimmat qinnuigisimavarput atuagassiatsinnut ilanngukkumallugu, inuussiarnersumik akuersaarluarmatigut maanna ilanngupparput,...

Atuakkat silarsuaannit – Qanimaatsorsuit. Kal. Nr.06-07-2014 qup.14 Hal.: 1949-50-imi Nunamiuni ukiilluni naapitami ilaannik Helge Ingstad oqaluusaarpoq Nunamiormiut qanimaassusiannik, imalu allappooq.: "Wiraraq marluk missiliorlugit ukiulik... / Tigusiffik: Helge Ingstad: Nunaniut, forlaget Fremad 195, Qanimaappooq: qiijaappooq....

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.11-1996 qup.11 Jørgen F. Nissen : Misilittagaqarneq, sapiisuseqalernerq – aamma neriunneq./ Anna-Liisa Haakana: Rosa, ajunngivippuit./ Ole Lund Kirkegaard: Orla Naraserniooq.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.01-1997 qup.12 Atuakkiorfimmit nutaarsiassat. Karl Heilmann: Kalaallit kinguaariit./ Maliaraq Vebæk: Navaranaaq allallu./ Kristian Olsen – Aaju : Kiinnanni qaamaneq./ Kelly Berthelsen (Kullak) : Anaana./ Meeqqanut Atuagaq nutaaq :

Nanoq./ Jørgen Fleischer : Forvandlingens år./ Kalaallit Nunaanni qaammatsiutit ukioq 1997.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.02-1997 qup.8** Egon Sørensen : Naatsorsuuserineq.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.03-1997 qup.6** oqalualaartussaqaarnerpoq..
Oqaluttuat H. J. Rinkip Katersai.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.07-1997 qup.7** Otto Steenholdt : Tarnima qimakkumangisaa,/ Hans Anthon Lyng: Allaqqitat,/ Michael Krug: Motorcykilerluni inngilinngortoq,/ Atuakkerituut klubbiat, Anders Andip kammai./

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.12-1997 qup.10** Silarsuup inngilii./ Jens Kreutzmann: Oqaluttualiat & assilialiat. Aaqqissuisoq Kirsten Thisted./ Sixten Nordstöm Nipilersorninngortaraaq 1. Kalaallisuunngortitsisut Nuka Møller aamma Per Rosing.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.05-1998 qup.10** Qalipaaffisat, Titartaasoq : Kaj Rosing Carlsen / Pia Rosing Heilmann : Nuka asimi.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.07-1998 qup.6** Jørgen Fleischer : Seeredaaq allallu.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.10-1998 qup.8.** H.C.Petersen : Alanngialanerit./ Tine Bryld : Ajunnginnerpaamik isumaqarluta./ Ernst Jensen : Aamarsuarsiorfiup isertugaa. / Aqqaluk Lyng : Inuunermi aqqusaarnek. / Aka Høeghip silarsuaanik atuakkiaq.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.11-1998 qup.8** Atuakkiorfimmit nutaarsiassat,/ Aqigssiaq Møller : Nuannaarnek – Glæde./ Carla Rosing Olsen : Qivittoqarfimmiaqqat.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.01-1999 qup.7** Atuakkiorfimmit nutaarsiassat, Bente Chemnitz : Uanga pisuuvunga – imaluunniit susoqartartornguna?/ Edvard Kleist : Naaja. / Qaammappoq nunâ – juullisiutivut, Dejlig er Jordan – julesalmer. / Moses Olsen : Anersaa pikialarneri. / Claude Dérib : JO – Titartakkanik oqaluttuaq. / Victor Hugo : Erloqisitat. / Ivars Silis : Katuaq. / Hans Anthon Lyng : Bekendelser – Allaqqitat. / Thomas Efraimsen : Anders Olsen – Niuertoq norgemiu nalaalu.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.04-1999 qup.15** Atuakkiorfimmit nutaarsiassat, Claude K. Dubois : Youri, nanuaraq. / Sixten Nordström : Nipilersorninngortaraaq 2

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.09-1999 qup.13** Siverth Amondson: Aalisartut oqalualaavi, aalisartitseqqaalernerlu.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.10-1999 qup.14** Atuakkiorfimmit nutaarsiassat, Villads Villadsen : Pisimasupiluup akisuanera. / Jørgen-Frantz Jakobsen : Barbara.

Atuakkat silarsuaannit. **Kal. Nr.06-2001 qup.14** Pippi Langstrømpe – ikinngutaalu. / Jenseralak – nunaqqataalu. / Akunnitsinni arlarput inuartuuvoq. / Qallunaatsiaanik oqaluttuat ilaat. / Aliasunneq ajoqutaanngilaq & Tassaana uanga. / Nunanni Uumasut. /

Inuunerup saffarissinerani. / Sinnatupalaaq – Meeqqat ersinartulersaarutaat allat. / Lulie iluliaq. / Inuk – qallunaatsiaallu puigukkat. / Andala misigisarpassuulu. / Seqineq pulammat.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.02-2013 qup.6. Mads Lidegaard: Ligestilling uden lighed. Hal.: Ukiut 300-nngulersut Kalaallit Nunaata Danmarkullu imminnut susassareqatigiinneranni piffissaqartarpoq nunat taakkua imminnut soqutigivallaaratik ingerllaffiannik. / Aatsitassat nunamilu piginninneq.

Atuakkat silarsuaannit. Kal. Nr.08-09-2013 qup.19. Igaliku 1894. Nannup amilerngusaanneq. Hal.: Allatut oqarneq ajornaqaaq: Atuakkat Kalaallit Nunaannut tunngasut amerlaqaat. Maannamut atuakkanik atorniartarfimmi atuagaasiviit meterit arlallit ulikkaarpaat.. / Nannup amilerngusaanneq.

Atuakkat uumassuseqalersarput. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.01-1995 qup.6.

Ilumimmi, taamaapput! Taama oqarninni makku pinngilakka: Tusarnaagassiarineqarsinnaaneratt, filmiliarineqarsinnaaneratt isinnaagassiarineqarsinnaanerallu, qujanaqisut atorineqartartullu, -mannali matumani sallitullugu pivara: Atuartup nammineq atuakkaminik uumassuseqalersitsisinnaanera! Aanaap illunnguaniippugut. Taamanikkut qulingiluanik ukioqarpunga. Aasakkut atuannigiffeqarpugut, Qoornguminngaanniillu tikeraarluta Nuummiippugut. Aanaap "Atuagallitit"-oqaatai "Avannaamiu"-toqaataalu atuarlugit assut nuannarisarpakka, taamanilu aanaap igaffeerannguani illerfinnguami issiavunga atuarlugu oqaluttualiaq, qallunaatut qulequtalik "Skinnet bedrager", nutserisuata qulequtaq taanna kalaallisut qanoq nutserluassanerlugu nalornisimagunaramiuk. Kisianni imaa assut pissanganarpoq: Nukappiaraq Ulrik-mik atilik atugarliorluni peroriartortoq, timimigut tarnimigullu assut erloqisitaasoq. Atuarlugu misigilerpunga qulliikka ulussakkut koorusaalersut.....

Atuakkiaateqarneq: Naak oqaluttualiat kalaallisut?. (All. Chr. Berthelsen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.3

Atuakkiaq. Ajortoq? – pitsak? – naammaannaq? (all. Ullorinnguaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1986 qup.5.

Kalaallit nammineq atuakkiaat saqqummersartut qujanartumik amerliartorput. Atuartarpigit? Qanoq isumaqarfigisarpigit? Isumaliortarpit illit taakkunanga pitsaanagerusumik atuakkiorsinnaagaluarlutit? Erniinnaq ima nalunaarlanga: Uanga atuakkiaq sunaluunniit atuagara nammineerlunga soorunami isummerfigerusuttarpara nalilerusuttarlugulu. Allat naliliineri soorlikiarmi soqutigisarpakkattaq sumiginngassaangitsutullu isumaqarfigisarlugit, pingaattumik uanga nammineq naliliinnut saniliullugit. Apeqqutaatitamali uannut pingaarnersarisarpaat uanga nammineq atuagaq sunik pissarsiffigisinnaaneriga. Tamanna pingaarluinnartutut qangali isumaqarfigaara.....

Atuakkiorfik atuakkiorfiinnaangilaq. (all. Aaqqissuisoq Frederik Lyngé) Kal. Nr.02-1993 qup.6. Inissisimaneq / Atuagaq tuniniagassaq / Naliliisarneq / Nutsikkat / Naqitigassatut akuerisaq / Atuagaq qaqugu saqqummissava? / Naqitertitassap piareersarnera./ Ilusilersuisoq./ Aningaasartai I./ Kukkunerit./ Naammassivoq – taava?./ Tuniniaaneq./ Aningaasartai II./ Siunissaq.

Atuakkiorfik – Greenland publishers. Kal. Nr.03-1995 qup.10-11.
Atuakkat allassimaffiat 1994-95. Atuagassiamut Kalaaleq'-mut ilanngussaq.

Atuakkiorfik – Tusagassiutitigtut nalunaarut. Kal. Nr.08-1997 qup.9
Inuunipalaaq, Jørgen F. Nissen. Kalaallisuunngortitsisoq. Marianne Petersen.

Atuakkiorfimmik unammisitsineq: Nunat pingasut ajugaasitsipput. Kal. Nr.01-2008 qup.28.

Hal.: Siornaak 2006-ip naajartulernerani Nunani Avannarlerni ataatsimiittartogit nutaamik aqqissuunnissaanut atatillugu immikoortut ilaanni Nordbokimi ilaasortat isummersimapput meeqqanut inuusuttuaqqanullu atuakkiornermik pikkorissartitseriarlutik unammisitsinermik kinguneqartinniarlugu../ Kalaallit ajugaatitaat. / Savalimmiormiut ajugaatitaat. / Saamit ajugaatitaat. / Atuakkiornermik pikkorissartitsineq.

Atuakkiorfimmit. Kal. Nr.03-1987 qup.12.

Thala Eriksen: Mattak nukappiararlluk. / Dorte Nathanielsen: Aani. Takuneqarsinnaasutut Atuakkiorfik (Siornatigtut Kalaallit Nunaata Naqiterisitsisarfia) atuakkanik marlunnik uani takuneqarsinnaasunik naqiterisitsisimavoq.....

Atuakkiorfimmit : Augo Lyngé – suliai katersat. Kal. Nr.07-2000 qup.12.
Ukiut 300-nngornerat, Taqqissutineersut Atuagagdliutineersullu Taalliat toqqakkat. Atuakkiorfik taalliortorlu Augo Lyngé. Naqqinneranni aqqissuisoq: Ulrik Rosing.

Atuakkiorfimmit nalunaarut. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-1992 qup.21.
Atuakkiorfimmit saqqummersitaq pingaarutilik! Erinarsuutit

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.05-1997 qup.7.
Betty Jean Eadie: Toqu misigalugu.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.09-1997 qup.12.
Angalatoorsuaq Oodaaq (Ulrik Lennert)

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.10-1997 qup.8.
Ullorsiutit Kalaallit Nunaat '98. / Upernavik ukiuni 225-ni : Jørgen Mathæussen. /Isumaginninnermi peqqinnissamullu ikiorti , allattut Inger Vibeke Svanekier allallu.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.11-1997 qup.6.
Aasami atuannigfik. Inuusuttut oqaluttualiaat.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.10-1999 qup.12.
Johanne Platou : Jaanisi meeqqallu oqaluttuaat allat.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.01-2000 qup.18.
Taama allattunga, Aron.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. Kal. Nr.02-2000 qup.12.

Radiormiut, Kalaallit nunaata radioa, atuakkiortut: Peter Frederik Rosing / Marianne Stenbæk. / Ivars Silis : Illoqarfippit sikorsuaqartartoq Qaqortoq nalunngiliuk?. / Simon Pasternak : Oqaluttuartoq Jens Rosing. / Marianne Davidsen-Nielsen & Nini Leick: Anniaat katsorsaataasoq , (Den nødvendige smerte) / Taama allattunga, Aron, saqqummiussisoralugu Kirsten Thisted.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. **Kal. Nr.03-2000 qup.12.**
Qaavigarsuaq / Sofie & Pullaq / Angakkup pania.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. **Kal. Nr.05-2000 qup.19.**
Astrid Lindgreen aamma Björn Berg : Emiilip pillattaarnerisa nr.325-ssaat. (Kallaall. Svend Møller)

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. **Kal. Nr.08-2000 qup.12.**
Tumit / Spor. Bodil Kaalund pillugu saqqumersitsineq atuagarlu nutaaq.

Atuakkiorfimmit nutaarsiassaq. **Kal. Nr.09-2000 qup.10.**
Issittumit isumassassiaq – qalipaasoq Gitz Johansen. Atuakkiortoq Charlotte Christensen. / Aaqqatit sungaattut : Atuakk. Helle Stangerup Nuts. Peter Frederik Rosing. / Ukioq 2020 – Inuusuttuaqqat oqaluttualiat taalliaallu.

Atuakkiorfimmut apeqquteqaat. (All. Gerth Lyberth) **Kal. Nr.06-1995 qup.6.**
1993-imi atuakkiorfiup saqqummersippaa Atuagaq nunatta oqaluttuarisaaneraniq imaqartoq, ateqartoq : “Kalaallit ajoqersugaalernerat.” Atuakkiortup tusaamanearluartup Mads Lidegaard-ip atuakkiaa. Atuagaq soqutiginarloq atuarlugu misissuataarsimavara, ajoraluaqisumik atuakkami naqinnerliugarpassuarnik naammattuuisarsimavunga, ilaatigullu ersitsuissuarmik kukkuneqartarluni. Isornatorsiuinera tunngavissalerumallugu assersuutitut quppernermi 15-imititarnertaap alliup allassimavera:.....
.....Atuagaq atuarlugu naqinnerliugarpassuit takuneqarsinnaapput. Isumaqarpunga Atuakkiorfik nassuiaateqartariaqartoq nammineq pisuunerluni imaluunniit naqiterivimmi Danmarkimiittumi naqiterisut pisuunersut?

Atuakkiorfiup oqaluttuaaraliortitsinerani ajugaasoq Vivi Heilmann 19-inik ukiulik. **Kal. Nr.08-1997 qup.8.**

Atuakkiorneq: Signe Rink. “Aallartoorfigitinneq” **Kal. Nr.05-2003 qup.16**

Atuakkiorneq: Signe Rink. Appanit. **Kal. Nr.04-2003 qup.22.**

Atuakkiorneq: Signe Rink. Ikkat eqqaanni illunnguaq. **Kal. Nr.01-2003 qup.11.**

Atuakkiorneq: Signe Rink. Najattap katinnermini angalaneri “kujataanilu” najugaqatsiarnera. **Kal. Nr.02-2003 qup.12.**

Atuakkiorneq: Signe Rink.(Kal. Hans A. Lyng) Niuertoruseq qallunaaq. **Kal. Nr.03-04-2002 qup.15.**

Issiavoq niaqqi assaminik ajaperlugu, atuagaq puffigalugu, atuaranili. Eqqarsaatai simorsuaq angalapput, naggataagulli erinarsuummi oqaasertat ilisimasaalluartut tikikkamigit uniffigai.

Atuakkiorneq: Signe Rink. Poorskikkunni ullut pingasut. Kal. Nr.03-2003 qup.16.

Ullorsiutini allattukkat.

Atuakkiorniarnermi ajornartoorutit: Aningaasateqarfik imaluunniit qanoq?. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.12-2007 qup.9.

Atuakkiortik. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1993 qup.9.

Ukioq kingullerni atuakkiorfik-up pilersinneqarneratigut kalaallit atuakkiortut eqaannerujussuarmik periarfissinneqarput.

Atuakkiortorsuaq toquvoq. (All. Aqqaluk Lyngø) Kal. Nr.10-1999 qup.8.

Peqatigiiffimmi Kalaallit atuakkiortumik aallarneeqataasoq palasi, atuakkiortoq naqiterisitsisartorlu Otto Sandgreen toqukkut qimaguppoq.

Atuakkiortumik apersuineq. Qaamaneqarpoq tamanik uleerisinnaasumik.

Taartarportaaq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.08-2008 qup.13.

Oqaluttuaaqqanik *Vandmærket*, Erngup killingata nalunaaqutaa, atsiullugu 1983-imi saqqumersitseqqaaarami atuakkiortup Naja Marie Aidtip, Aasianni 1963-imi inunngortup, inuit akornanni pissutsit illua'tungeriiaat, soorlu ajunngitsoq ajortorlu,...../ Ajugaa./ Ammaneq./ Ammamermiit matoqqanermut./ Bavian./ Oqaatsit tassa soorlu Nuutit./ Ammalortoq titagaq./ Takoqqikkisa.

Atuakkiortunut kajumissaarut. Kal. Nr.8-1987 qup.14.

Atuakkiortut (pingaartumik) maani nunatsinniittut kajumissaarniaraluarpakka juullimut tunngasunik atuakkiarilersaakkanut ilanngusseqqullugit, taamaattoq atukkiortunuinnaq killinngilanga, piumasunulli ammatillugu.

Atuakkiortup oqariartuutaa misigisaqarfiullunilu perorsaataasussaavoq. (All. Johanne Petrussen) Kal. Nr.02-1999 qup.11.

1998-imi oktoberip aallartinnerani Kalaallit Atuakkiortut Knud Rasmusenip Højskoliani isumasioqatigiiffiusumik ataatsimeersuarput. Tassani oqalugiartut ilagaat aviisiliortoq ilisarisimaneqarluortoq Johanne Petrussen. Oqallisissiatut saqqummiussaa, oqallisigineqangaatsiarpoq.

Atuakkiortup sullivianit: Inuarannguaq. (All. Ulrik L. G. F. Rosing. Posthumt.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.33.

Amuarnermi. / Paataarserneq. / Annaanneqarneq? / Sikukasik. / Isumaliutigineri.

Atuakkiortup sullivianit: Inuarannguaq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.04-2015 qup.19.

Naapinneq. Silammut isigivunga. Isigisara inuup assaanit sanaajuvoq. Illorsuarujussuavoq sungaartumik qalipaatik, qaliali aappalaartuavoq. / Imm. Aappaat: Taamani sulerivit?. / Imm. Pingajuat: Sinnattoq inuttalik.

Atuakkiortup sullivianit: Inuuninni misigitsiakkakka. (All. Margrethe Lange – Posthumt) Kal. Nr.06-07-2015 qup.31.

Meeraaninnit. / Inuusuttuuninnit. / Suliffeqarpunga. / Soqutigisat.

Atuakkiortup sullivianit: Meeraanermit eqqaamasat. Kal. Nr.10-2015 qup.22 (All. Gabriel Jessen, Posthumt.).

Kangaamiuni inunngorpunga 4/2-1933, kisianni ilitsorivunga iluatunginnguani Narsarmiuni. Illunnguaqarpugut issunik ujaqqanillu qarmalimmik, kisianni ilua tamarmi qisuuvoq nuannerlunilu. / Inuusuttuunera. / Aappaqalerneq utoqqalinerlu./ Suliunnaarnera.

Atuakkiortup sullivianit: Sinnattugaq. (All. Adam Nielsen, Posthumt.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.21.

Atuagaq tunngavigalugu isiginnaagassiaq / Tusarnaagassiaq.

Atuakkiortup sullivianit: Sinnattut. (All. Ulrik L. G. F. Rosing. -Posthumt) Kal. Nr.06-07-2015 qup.30.

Nuusiornersuaq: 1994-imi maaji naalersoq napparpunga, sunaaffa toqqusaarlunnersuarmik. Erniinnaq qanerma ilua qalipperpoq issujaarsuarmik.... / Nassuiaat: Ukiorkpaaluit matuma siorna peqatigiiffik Kalaallit Atuakkiortut atuakkamik saqqummersitsisarpoq taallugu "Suluit". 1990-it qaangiuttut pilersaarutaagaluaq assigiinngitsunik peqquutilimmik piviusunngunngitsoorpoq. Allaatigisat qanittukkut nassaaralugit igiinnarnissaat allatulluunniit tavatsinnissaat pinngitsoorniarlugu atuagassiamut matumunnga ilanngussorlugit saqqummersinneqarnissaat suliamut inerniliussatut aaqqinneqarpoq.

Atuakkiortup sullivianit: Taamaattussaangikkaluarput! Viinnipalaap suliai. (All. Kristian Egede -Posthumt) Kal. Nr.02-2015 qup.26

Atuarfeqarneq: Klassit nungutitaassappat?. Kal. Nr.06-07-2004 qup.12.

hal: Atuarfitsialammik taaneqartartup nassatassaasa ilagaat atuaqatigit Klassit atorunnaarsitaanissaat.

Atuarfeqarneq pillugu oqallinneq: Pisoqqamit pitsaanerussanerpoq. Kal. Nr.03-2004 qup.3.

Februaarip ingerlanerani saqqummerpoq Svergemil illoqarfiit pingaarnersaata Stockholmip eqqaaniittumi Håbo kommunimi atuarfiit misissuisartunit....karakteeri "akuerineqarpoq" angusimannikkaat, atuartut 100-uppata 37-t....

>>Atuarfia<< (All. Peter Storch) Kal. Nr.08-1990 qup.4.

Ukiuni makkunani illoqarfanni nunaqarfinnilu atuarfiit atserneqartalerput.

Atuarfik nutaaq: Misileqqaartinnagaaasiit ...nalunarumaanngilaq. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.08-2008 qup.15.

Efterskoli maanna atuligarput qanoq isumaliuteqarfigaara?

Atuarfitsialaap sullivianit: Ronald G. Tharpimik ilisarititsineq. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.07-08-2005 qup.12

Atuarfitsialak pillugu oqallinneq.: Misilitsinnerpassuit iluaqutaassanerpat? Kal. Nr.04-2006 qup.18.

Hal.: Atuarfitsialaap tamakkerluni eqqunniarneqarnerani oqallinneq inuinnaat angajoqqaallu akornanni....

Atuarneq nuannersorsuaq: Ukiut 36-t matuma siornatigut Højskolimi atuaqataaneq. (All. Kátage Ludvigsen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.18

Atuarnermik (Lars Kristiansen, Nuuk) Kal. Nr.08-1986 qup.9.

Atuagaatikka qanganitsat misissoruusaarlugit ilaqutariuusugut qatanngutigiiulluta kingornalu meeqqatta atuartarsimasagut, immaqa maannakkut soqutigineqanngitsut (qatsunneqarnerpulluunniit?) nassaarigakkit "atuaaniutitaat, III, ilinniarfissuup naqitertitai Nuummi 1944-mi", issuaaffigilaarniarpakka: Atuarnermik.....

Atuarnerup pissarsinassusia: Avannaamiutoqqat qupperarlugit. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.08-09-2007 qup.42.

Issuassallugu piukkutara. / Qullilinnermut peqquitit. / Nuliaq qianera. / Utoqqaat illuanni pisimasoq. / Nazistersuit. / Suliarsuit pillugit. / Pilluaatit pillugit. / Qullilissutaasinnaasut allat. / Timimut sunniuttartut. / Nununeq kingunerilu. / Taamaattumik.

Atuarnerup pissarsinassusia: Avannaamiutoqqat qupperarlugit. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.12-2007 qup.16.

Inoqatitit paasiniaqqaartakkit. / Inatsisit qulit. / Makitasooq maniguuttorlu. / Igalaanni minguk. / Kiinamiutut. / Imminut aperineq. / Aqqutissat sisamat.

Atuarsimasamik eqqartuineq: Suli inunngortinnatik tusaasinnaalertarpat? (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.03-2004 qup.24.

Atuakkiortup Amerikamiup inuullu tarninganut ilisimatuup Thomas Vernyp atuakkiaa qallunaatut atserneqartoq: "Det ufødte barns hemmelige liv", qimerloorpara.

Atuarta. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1998 qup.3.

Atuarta tassaavoq : Kalaallit Nunaanni Atuarnermik atuakkialerinemillu suliniaqatigiiffik. Ukioq manna aprilip 21-ianniit 24-iat ilanngullugu Knud Rasmussenip Højskoliani inuusutunnguit sinerissatsinni illoqarfinit assigiinngitsunit pisut atuakkiortup ilitsersorneqarlutik pikkorissartinneqarput.

Atuartartunut allattartunullu: Allakkanut nakkartitsivik. Kal. Nr.10-2014 qup.4.

Hal: Atuagassiaq Kalaaleq nutaamik allakkanut nakkartitsiveqalerpoq.....Atuagassiaq Kalaaleq, Postboks 384, 3900 Nuuk.

Atuartartut Tungaannit: Alanngup imaa. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2003 qup.6.

Qeqertarsuup tunua kujammut qinngua Akulliit Ikkamiullu kujataaniittoq imartuneruvoq.

Atuartartut allagaat: Qujassut. (All. Mâliâraq (Maaliaaraq) Vebæk) Kal. Nr.02-2006 qup.5.

Ukiuni qulingajanni peqatigiiffitsinni, Kalaallit atuakkiortuni, siulittaasorisimasarput Aqqaluk Lynge...

Atuartartut Tungaannit: Atajuarli. (All. Efr. Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.10-2003 qup.3. Uanga kalaaliugama, ilaanarama; kalaallisut oqaatsitta eqqortumik atorneqarnissaat assorujussuaq pingaartitaraara.

Atuartartut Tungaannit: Atuagassiaq KALAALÉQ tapersersortigu (All. Emil Rosing – Nuuk) Kal. Nr.03-04-2002 qup.13

Atuartartut Tungaannit: Atuartartunut apeqqutigiumasaq. (All. Frederik Kristensen, Kunngi) Kal. Nr.07-2003 qup.13.

Knud Rasmussenip katersugai, Oqaluttuat Oqalualaalullu, Avanersuarmit, atuakkat sisamat, ilanngussanik aaqqissuisoq Regitze Margrethe Søby,

Atuartartut Tungaannit: Biibili.. (All. Hans L. Larsen, Sisimiut) Kal. Nr.07-2003 qup.11 Biibili tassaavoq nunarsuatsinni atuakkanik naqiterneqartartuni amerlanerpaanngorlugu naqiterneqartartoq...

Atuartartut Tungaannit: Eqqaasat tusakkat qaffartitaat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2003 qup.10.

...”Kalaalermi” saqqummersaleqqittumi 2002, nr. 3-4 Signe Rink atuarakku nalaassimasat tusarsimasallu toqqorsiviannit qaffattoqaratapoq./ Tunulerngusaanneq Nansenilu.

Atuartartut Tungaannit: Hans L. Larsenimut qujassut. (All. Henriette Lynge Kristiansen, Jette). Kal. Nr.03-04-2002 qup.12

Atuartartut Tungaannit: inuata nammineq erinniaralugulu taalliarisimavaa. (All. Chr. Berthelsen) Kal. Nr.03-2003 qup.8 Tutsiuttaannarpoq Guuterput qutsernermiup erinaa Islandimiut pigigaat.

Atuartartut Tungaannit: inuugujoq Kunngi. (All. Hans Ole Møller, Qeqertarsuaq) Kal. Nr.09-2003 qup.19 Inuiaat allat suut tamarmik pinngoqqaarneranik oqaluttuatoqaataannik ilisimasalinnik atuagassiaq “Kalaaleq” (September 2003) aqqutigalugu ujartuigavit, uangakassak ikiulaarsinnaassanasoralutit, qallunaap tuluullu atuakkiortut tamanna pillugu oqaluttuatoqqat katersaat atuakkat marluk (maani atuakkanik atorniarrtarfitsinni pigineqartut) innersuutigissavakka, taakku paaserusutat kalluartarmassuk. Siulleq: Flemming Lundahl_ “Myter om verdens skabelse”, Forlaget Aros, 1982. Aappaa: “Hvordan verden begyndte”, Flachs Aps, 1996.

Atuartartut Tungaannit: Kakitsoq Pinnersoq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2003 qup.10 Ikerasaarsummigooruna inuusuttoq Kakitsoq Pinnersumik atilik inuusoqataasa nakuunerartaraat.

Atuartartut Tungaannit: Oqaatsivut pillugit politikkipillugit. (All. Kaj Dalager – Qaqortoq.) Kal. Nr.01-2003 qup.4

Atuartartut Tungaannit: Qallunaaq allatut ittoq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.07-2003 qup.12 Taamani 5 kruunit aningaasarpasuppit – tassa 1948-mi

Atuartartut Tungaannit: Qeqertaq alianaatsorsuaq. (All. Efr. Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.02-2004 qup.8 Maniitsup nunaa qeqertaavoq alianaatsorsuaq.

Atuartartut Tungaannit: Qeqertarsuit – Qeqertarsuaq... (All. F. Mølgaard, Barti, Qeqertarsuaq) Kal. Nr.01-2004 qup.12 kalaaleq nr. 8-mi 2003-mi qupperneq 12-imi Qeqertarsuup assinga erseqqivissumik ilanngunneqarsimavoq. Kalaallit Nunata avataatungaani, ilumoorpormi. Unaliuna pineqartoq: Suna pissutigalugu inuit ilaasa taasarpaat – Qeqertarsuit?

Atuartartut Tungaannit: Soorusikkut eqqaamasat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2003 qup.8 Avunnaasartarnerit, 1950-kkut naajartornerani Aasianni ajoqikkut Soorusikkut, Jakob Søholm (1908-1986) nuliulu Maren (1908-1989), Tununngasormiut Filemonsanit ilaat.

Atuartartut Tungaannit: Taamak ajornanngitsigiluarpat. (All. Marianne Petersen, Nuuk) Kal. Nr.09-2003 qup.13 Atuagagssiami Kalaaleq nr.8-mi oktober 2003 saqqummersumi Tungutaq Larsen ilanngutaqarpoq qulequtserlugu “Inuussutaasinnaavoq”

Atuartartut Tungaannit: Viilarsimut qujassut. (All. Andrea Davidsen, Paamiut) Kal. Nr.09-2003 qup.34

Atuartartutsinnit: Atuakkiorfik. (All. Ricard Petersen) Kal. Nr.08-2008 qup.11 Atuakkiorfiup juunip qeqqanni kalaallit atuakkiaannut tunngatillugu suliniutigisimasani tamaasa unitsinniarai nalunaarutigineqarmat misigaanga soorlu ikinngutigilluakkamik atuakkioruusugut annaasaqartugut!...

Atuartartutsinnit: “Ilanngukkumalaaraluakkannut nassitsisarfik”. (All. Mikael Lyng, Aakata) Kal. Nr.08-2008 qup.12 Qullissarmiusimasoq Jensinnguaaraq Møller, taallanngamik allassimasoq Qullissanut tunngatitamik, kinarpiaannersoq paaserusunnartikkaluarpara. / K’utdligssanut taigdlaq túngassoq. 1. Nunamut pisugtuartarângama.

Atuartartutsinnit: Imigassaq sunaluunniillu imersinnaasaq. (All. Efr. Karlsen) Kal. Nr.05-2004 qup.5 Sumilluunniit ingerlataqarutta ingerlatatsinnut akerliusumik ingerlatsisoqartoq nalunngikkaangatsigu Soorunami akerliusaqaagut.: ilaatigullu nipangersimaannarneq sapertarluta.

Atuartartutsinnit: inuiaqatigiilerinermik namminerisatsinik ilisimatusarnerput. (All. Jørn Lars Berglund Nielsen) Kal. Nr.06-07-2006 qup.5

Atuartartutsinnit: Inuit qanoq utoqqaatigilersinnaappat. (All Karl Lyberth, Paamiut). Kal. Nr.08-09-2004 qup.13 Nuummi efterskolimi ilinniartuulluta apeqquut taanna tusartarparput, tassa "annertatta", seminariami ilinniartut,....

Atuartartutsinnit: Isummat assigiinngitsut naggataarutit. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.06-07-2009 qup.9.

Inuuneq, aammalu suli inuuneq sorsuffiullunilu akiuunnertaqaqisoq eqqissinartumik inernejassappat kiammitaava paasissavaa?

Atuartartutsinnit: Kalaallisut oqaatsitta sukarsuisa ilaat. (All. Paulus Simonssen) Kal. Nr.02-2004 qup.15

Atuartartutsinnit: Kutterkajimi mianersoqqussut. (All. David Jensen) Kal. Nr.05-2006 qup.9.

Atuartartutsinnit: Løveq (liiveq) terianniarlu. (All. David Jensen) Kal. Nr.05-2006 qup.10.

Atuartartutsinnit: Naqqiut. (All. Søren Møller) Kal. Nr.06-07-2006 qup.16. Kalaaleq nr.4/2006-imi qaammammi aprilimi saqqummersumi kukusimanera Matumuuna naqqiuteqarfigilaarpara.

Atuartartutsinnit: Naqqiuteqarnianngilanga ilassuteqalaaginnarniarpunga. (All. Mikael Johnsen, Qeqertarsuatsiaat.) Kal. Nr.08-09-2014 qup.4. Atugassiaq Kalaaleq nr. 2/2014-imi "Qeqertarsuatsiaat 1754-2014=260" Aaqqissuisoq allakkamini allappoq "nunaqqatigiit tulluusimaarutigisaraat tuniseqqaarfiummat", kisianniliuna una patsisaasoq nunaqqatigiit aviiserannguaqarnikuugamik "Tuniseqqaarfik"-mik taagusikkaminnik,.../ Ullumili.

Atuartartutsinnit: Nunat aqqi. (All. Ole Kristiansen, Sisimiut) Kal. Nr.05-2004 qup.20.

Nunat aqqi allanngortinneqassanngillat. Oqaaseq Ilumoorpoq. Kalaaleq 199-imi naqitaaq nr. 5-imi Karl A. Møllerip allagaa isumaqatigingaaraku taperserniarpara.

Atuartartutsinnit: Nunat aqqi. (All. Ole Kristiansen, Sisimiut) Kal. Nr.08-09-2004 qup.23 Siullermik allakkama nunaqarfigisimasama Uluaap, nanginnera. Takuuk Kalaaleq nr.5, 2004

Atuartartutsinnit: Tutsiiutilaarneq. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.04-2006 qup.20

Atuartartutsinnit kaammattuut: Aallakaatitsisarfik KNR-TV.(All. Frederik Kristensen) Kal. Nr.04-2004 qup.15.

Ukiut 20-t sinnilaarlugit matuma Siorna KNR-TV aalartimmat neriulluarfigisimaqaara nammineq kalaallisut aallakaatitassianik isiginnaartarnialeqigatta.

Atuartartutsinnit Oqallissaarut: Ullutsinni Piorsarsimassuseq. (All. Mari S. Abelsen) Kal. Nr.05-2008 qup.3.

Tassaana isumaliutersuutigisarlugu massakkumut upperisarput, inooriaaserput, piorsarsimassuserlu sumut killiffeqarnersut imaluunniit...

Atuartartutsinnut ilisimatitsissut. (Hans L. Larsen) Kal. Nr.02-1988 qup.3.

Atuagassiap aaqqissuisoqarnermigut nikinneranut tunngatillugu nassuiaateqarnitsinni ilisimatitsissuteqareersimagaluarpuqut soorunami allaasitoqaaq atorlugu ilanngutassiat ilaat pingaartumik oqaluasaajunerusut allanneqartassasut. Normu siulleeq nassiukkatsigu naqitassanngorlugu taamaaliorsimavugut. Maniitsumiilli NUTAAT naqiteriviannit nalunaarfigineqarpugut maskiinat allannermut atortutik alaasitoqqamut atortulersugaanngimmata ajoraluaqisumik ilanngutassiat allaasitoqaaq malillugu.....

Atuartitsinermik aallartitsineq: Knud Rasmussenip Højskoliani. Kal. Nr.02-2006 qup.3.

Ukiumi atuarfiusumi 2006-imi ammaanersiornermi tikilluaqqusilluni oqalugiaat forständerimit Jakob Møller Lyberthimit.

Atuartitsinerup isumaliutissartai: Grundtvigip Koldillu pædagogikkimik isiginninneri. (All. Thorstein Balle/ Kal. Jakob M. Lyberth) Kal. Nr.09-10-2008 qup.9.

Grundtvigip isumai./ Atuarfimmi atuartitsineq inuussuseq pillugu qaammarsaanerussaaq./ Inuk iluunngarmi atuarfimmi atuartitsinermi siunertarineqassaaq./ Atuarfimmi atuartitsinermi oqaaseq inuussutaasoq pingaartinneqassaaq./ Atuarfimmi atuartitsineq historisk-poetiskiussaaq./ Atuarfik kingunilimmik sunneeqatigiinneruvoq./ Atuarfik qaammarsaaviullunilu anersaanik eqeersaaviussaaq./ Koldip isiginninnera./ Atuartitsineq najoqqutassiaqassanngilaq./ Oqaatsip pissaanera atorluarniarneqassaaq./ Atuarfik angerlarsimaffiup uigorissavaa./ Ukioqatigiinngiaat akuleriissillugit atuartinneqartassaput.

Atuartitta sorleq piumaneruaamita? (Ulloriannguaq Kristiansen / Otto Sandgreen) Kal. Nr.09-1986 qup.7.

AgdlagtausitoK'aK' allattaasitaarlunniit? Apeqqut taanna pingaartipparput. Tamatuminnnga isumasiusut tassa atuagassiaq "Kalaaleq" naqiterisartualu peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut". Ilissitulli nalunngitsigaarput allattaasitaaq pisortatigoortumik atulersitaammat, asissunngilarpullu pilersitaaneratigut siunertaasoq assortunnginnatsigu. Kisianni nalunngilarput suli kalaalerpassuaqartoq allattaasitoqqamik taamaallaat atuisinnaasut, nutaamillu assut atuaruminaatsitsisut, tamannalu aamma sumiginnagassaasorinngilarput. Peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" soorunami namminerpiaq aalajangiisussaaajumaarpoq qaqugu "Kalaaleq" naqiterneqartalissasoq allattaasitaaq kisiat.....

Atuarterisartakkatsinnut kajumissaarut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.4.

Inuuninni puigunaanerpaamik misigisat allaaseruuk!. Atuagassiaq "Kalaaleq" nunarput tamakkerlugu siaruartartuni kisiartaavoq kalaallisut oqaatsivut kisiisa atorlugit naqitartoq,

taamaattumik atuartartuvut kikkulluunniit kajumissaarumavagut allaaserisaqartaqqullugit qulequtserlugu: "Inuuninni misigsimasama puigunaannerpaartaat.

Atuarumatuumit Maalaarut.: Atuakkat tuniniarneqartarnerallu. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.03-2006 qup.4.

Atuarumatuumut atuagassiamerngit. (Karl Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.09-1985 qup.8.

Taamani ipuinnartorsuugallarmata -ratta iporiaraluartarpugut, eqqaamasaaqalerninnit 1920-ikut kingunilaannguini umiatsiarsuit uko: EK'aluk, Krage Ârlussuarlu. Eqaluk Kragelu quleqanngilat, anngajaarsuugamik ataatsip 3-4 tons usisinnaagunarpaa. Taannali Aarlussuaq qaleqarpoq marlunnik napparuteqarluni. Siorpiamigut aqorpiamigullu ininnguaqarpoq tamarmik ulamertumik kissarsuutillit. 10 tons miss. Usisinnaagunarpai. Atammimmut, Kangaamiunut Napasumullu upernaamiit ukiamut uku umiatsiarsuit marluk taariikkakka peqatigalugit utikartarput, taanna Aarluttaat upernaqqaarnerani ukiaanerani anorittortumi atornerusarluni....

Atuarusussuseqartitsiniaaneq 2007 / Læselystkampagne 2007. Kal. Nr.02-2008 qup.29

Atuffassiartorneq.: Reykjavikimi ullup qeqqata siornagut. (all. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.05-2011 qup.6.

Tassaana Reykjavikimi Nunat avannarliit Illorsuanni atuakkiara kingulleq eqqartorniartussaagigaapersorneqarlunga. / Silamut isigiffik. / Nuialluni, anorlerluni. / Qaqqat tungaat. / Ukiut 52-it. / Aarimmi isikkivimi. / Ussassaarutit. / Aasiit qaqqat. / Atuakkiortutut taalliortutullu. / Puigunaatsitat.

Atuffassiartornermit.: Islandimut aggersagaaneq. (All. Marianne Petersen, Nuuk). Kal. Nr.05-2011 qup.8.

februari aallartisimalersoq kalerritippunga Islandimi Reykjavikimi Nunat Avannarliit illuutaannut, Nordens Hus, Kristian Olsenilu aaju, qaaqusaasugut...

Augo Lyngep aqquai atuarlugit.: Jellingimi ilinniartitsisussat ilinniarfiat. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2011 qup.7.

Naalackersuinermut akuliuppoq. / Nunat aqqi. / Maanna allaatsimut nuullugu:.

Avalallutik nunassittut.: "Klub 3900" Nuummiut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2011 qup.23.

Katersornissamik isumassarsilluni aallarniisuvoq Edna Olsen, Stensbjerg Huse, naapiffigaallu Ølbymi Selskabslokale. / Ulloq marlunngorneq 22. Februar ukioq 2011 kalaallit Nuummiut arnat 21-ulluta, angutillu marluk,...

Avalanneq – ukioq 1955, (All. Sørine Banke) Kal. Nr.09-1998 qup.10.

1947-mi Ilimanami inunngorpoq. – 1963 Aasianni efterskolimi ukiut marluk ilinniartooreerami Qasigiannguani Ilulissanilu KGH-p atisaarniarfiani pisortatut sulivoq. 1971-imi uinilu qalunaaq Danmarkimut nuupput.../ Imarpissuakktut ikaarneq./ Qallunaat Nunaannut tikiinneq, napparsimmavimmiinnerlu.

Avalanneq – ukioq 1955, (All. Sørine Banke) Nanginnera 2. Kal. Nr.10-1998 qup.16.

angerlarnissamut utaqqineq./ Nunatsinnut angerlarneq.

Avanersuarmit juullisioqqaarneq. (All. Samuel Olsen) Kal. Nr.12-1999 qup.7.
 Ukioq manna Avanersuup ajoqersuisoqalerneraniit ukiut 90-inngorput. Atuagassiaq JUULLI – 76-imi Gustav Olsenip ernerana palasi Samuel Olsen (Saamua), maanna toqoreersimalersoq anaanami Ane Sophiep juullisioqqaarnerminnit oqaluttuaa ima allaaseraa: Atuagassiallu aqqissuisuata Peter Egedep imatut aallaqqaaserpaa:.

Avanersuarmit nutaarsiassat : Savissivimmi naalagiartarfik siulleq. (All. Arrutaq Kristiansen) Kal. Nr.09-1995 qup.17.

Unikkaariniagara ukiut 60-it matuma siornatigut pisimasuuvooq. Oqarama „missaanni” pissutigaa tassa Savissivik maanna naluneqanngitsut ukioq 1934-mi tunngaviligaasimavoq. Taamani uagut Savissivimmiippugut 1934-miit 1937-mi Augustimut, tassa ukiut pingasut sinnilaarlugit. Tassalu taakku ukiut pingsut sinnilaarlugit akornanni taanna naalagiartarfik (katersortarfimmi taaguutilik pilersinneqarsimavoq, oqaluttuassartaalu imaappoq: Ukiumi ilisimmaqqaalerfinni tassa 1931-mi anaanama nunaanut qavungagooq Uummannamut tikeraarniarluta angajoqqaakka piareersarput. Eqqaamavara umiarsuarmik aallarluta niuvertorarfik Qeqertarsuarmut ingerlaqqaariraluta, umiarsuarmik „Hans Egede”mik Uummannamut ingerlavugut tikilluarluta. Tassani anaanama angajoqqaavinut ilusisimavugut Lucie amma Johan Trollekkunni. Tassa taamani 1931-mi ukiaaraa eqqaamavara meeqqat utaqqilluta paarsisoqaraluarluta paalluta, angajoqqaavunngooq atuarfimmut ataatsimiititsiartorsimasut, imaluunniit ataatsimiigiarsimasut. Sunaaffa ataatsimiigiaqqusisusimavoq kiffat naalagaasaat Pavia Pollas.....

Avanersuarmit nipaata. (all. UtôniaK’ AlataK’, MoriussaK’) (Utuuniaq Alataq) Kal. Nr.09-1990 qup.5.

Oqaasilerisut uanga tusarnaarlugit assut nuannarisarpakka, uparuartuisut nuannarilluarterakkit, unali oqaatigilaassavara: sooq avanersuarmit eqqaaneqartanngillat? Uanga avanersuarmitut uparualaassavara, sooruna taavanimiunut naleqqutikannersunik iluarsaassisoqarneq ajortoq.

Avanersuarmit oqaasiisa ilaat. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.09-1999 qup.2.
 Miserratiginagu nassuerutigisinnavarput Avanersuarmit, Tunumiut uagullu Kitaamiut suli manna tikillugu oqaatsitsigut, taakkualu isumaasigut paaseqatigiinniartarnitsigut amerlanertigut ajornartorsiuteqartarpugut....

Avanersuarmit oqaasiisa ilaat. Nanginnera 2. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.11-1999 qup.2

Avanersuarmit oqaasiisa ilaat. Nanginnera 3. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.02-2000 qup.2

Avanersuarmit oqaasiisa ilaat. Nanginnera 4. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.03-2000 qup.2

Avanersuarmiut oqaasiisa ilaat. Nanginnera 5. (All. Otto Sandgreen / Jens Olsen) **Kal. Nr.04-2000 qup.2**

Avanersuarmiut oqaasiisa ilaat. Nanginnera 6. (All. Otto Sandgreen / Jens Olsen) **Kal. Nr.06-2000 qup.2**

Avanersuarmiut oqaasiisa ilaat. Nanginnera 6.(7?) (All. Otto Sandgreen / Jens Olsen) **Kal. Nr.07-2000 qup.2.**

Avanersuarmiut oqaasiisa ilaat. Nanginnera 8. (All. Otto Sandgreen / Jens Olsen) **Kal. Nr.08-2000 qup.2.**

Avanersuarmiut oqaasiisa ilaat. Nanginnera 9. (All. Otto Sandgreen / Jens Olsen) **Kal. Nr.09-2000 qup.2.**

Avanersuarmiut oqaluttuaat.: Naajarujussuaq. (All. Arrutaq Kristiansen) **Kal. Nr.08-2000 qup.16.**

Avanersuarmiut peqatigiiffittaavat "HINGITAQ – 53" **Kal. Nr.09-1996 qup.20.**

Avanersuarmut takornariarnek. (All. Andrea Davidsen – Paamiut) **Kal. Nr.08-09-2001 qup.9.**

Avangnâmiutoqqamit. (Avannaamiutoqqamit) Anngiaat – Piliaminik nassuertoq. (All. Lars Karl Jessen, Nuuk). **Kal. Nr.10-2014 qup.28.**

Aallaqqaasiut: Allataq una "Avannaamioq" –mi ukioq 1922 saqqummersut ilaanni naqinneqarsimasoq atuarpara, qularnanngitsumik qallunaat atuagassiaasa ilaannit kalaallisuumut nutsigaavoq. Allattuulluni Daniel Petersen. Narsalimmi ajoqiuneq.

Avangnâmiutoqqamit. (Avannaamiutoqqamit) Amaroq. **Kal. Nr.11-2015 qup.21.**
AvangnâmioK'-mit 1933 saqqummersumit allaqqitaq. Nutserisoq Edvard Kruse, allaqqiisooq Lars Karl Jensen./ Ilaliussamineq: Hal.: Danmarkimi amaqqut kingullersaat.....

Avani avannaarsuani. **Kal. Nr.09-1987 qup.16.**

Thulemiippunga 1938-mit 1944-mut, niuertoqarfik Qaanaamut nuunneqanngikkallarmat. Maannalu oqaluttuassara taamanikkornisaavoq, ullorsiutikka najoqqutaralugit....
Thulemiilluta ukiut arfinilissaanni, atasuinnarmillu taavaniikkama feriaqarnanga, naalagarisakka qinnuiagalugit akueraannga qaammat iluitsoq feriaqarsinnaasunga....

Avannaamioqatigiinni oqaatsit pillugit politikki. (All. Robert Petersen) **Kal. Nr.07-1999 qup.3**

Avannaamioqatigiit oqaatsit pillugit politikki. (2). (All. Robert Petersen) **Kal. Nr.08-1999 qup.3**

Avannaamiut tikerallaraangata. (All. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.08-1997 qup.11. Thorvald Simonsen (Tuuluaat) „Kalaaleq”-mi ilanngutassiisarnertigut ilisarimalersimavarput. Ajoqitut, ajoqiunertut kingornalu palasitun nunatta ilarujussua suliffigisimavaa. Qanga palasit taakkualu qullersaat ajoqiminnut naalagarsuugallarmata pinngitsaalisallutik nuutitaasarsimasut Tuuluaat ilagaat. Maanna palasit soraarninngornermini Paamiuni nunassissimavoq. – Uani allakkamini ukiut 50-ngulersut qaangiuttut kingumut eqqaaniarlugit Sisimiut eqqaanni Sarfannguani ajoqitut ukiut pisimasut puigunaatsut allaaserai. (H.L.Larsen)

Avannaamiutoqqanit 1. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.3.
 Aallaqqaasiut: Aviisi AVANGNÂMIOK’ siullermeerluni saqqummeqqaarsimavoq ukioq 1913 atuusimallunilu ukiuni 45-ni. Kingullermik saqqummersimavoq ukioq 1958. / Akamalilersaarut (Avannaamioq -1915).

Avannaamiutoqqanit 1. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.12.
 (Allattaasitaamut allaqqiisoq: Lars Karl Jensen, Nuuk) Aallaqqaasiut: Naqitaq una Qeqertarsuarmi Avannaata Naqiteriviani AvangnâmioK-mi 1922mi naqinneqarsimavoq. Narsalimmi ajoqiuneq Daniel Petersen allattuulluni. / Anngiaat (piliaminik nassuiartog).

Avannaani Ilimanami palasiugaluup Hans Egede Saabyep (Hans Egedep erngutaa) ukiut arfineq sisamat (1770-78) naallugit taavaniittup kalaallit pillugit allagaasa ilaat. Kal. Nr.06-1985 qup.13.
 (Ukuninnga ilanngussiumasoq Ole Alaufesen allakkamini oqarpoq Atuagalliutitoqqani pigisamini 1873-74-meersuni pigalugit, piukkullugilu ilanngutassiaralugit. Matumuuna taamaliorpugut nuannarineqassasimmata. Nutserisuusimavorlu Lars Møller).
Panerfalingmik: Qassiinik nuliaqartut Kalaallit nunaanni akulikippianngikkaluarnerput, kisiannimi aamma tusarngartaanngillat. Angutit qiimasuugaangamik piniaqqissorsuugaangamillu qassiinik ikiugaqarsinnaallutik ilaanni marlunnik nuliaqartarput. Eqqattinniittullu miilitut pingasutut ungasitsigisumiittoq pingasunik nuliaqarpoq. Arnat panerfariit taamaattoq imminnut ilasseqatigiikuluttarput; taamaanngikkaangamilli tilluusanittarnerisa iluarsartarpaat....

Avannaani Ilimanami palasiugaluup Hans Egede Saabyep (Hans Egedep erngutaa) ukiut arfineq sisamat (1770-78) naallugit taavaniittup kalaallit pillugit allagaasa ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.07-1985 qup.11.
 (Ukuninnga ilanngussiumasoq Ole Alaufesen allakkamini oqarpoq Atuagalliutitoqqani pigisamini 1873-74-meersuni pigalugit, piukkullugilu ilanngutassiaralugit. Matumuuna taamaliorpugut nuannarineqassasimmata. Nutserisuusimavorlu Lars Møller).
 Ilinniartup kuisitaanera: Ukiut ilaanni Qasiannguaniitillunga inersimasut ilinniartitama ilagaat uillarneq utoqqaasoq qavannga avannarparneq, taqqavaniitilluni ilisiitsuutitaanini pillugu pasillertiminit toqutaassangalluni maanga qimaasoq.../ Angalanersaarutai.
 (Qasigianngualiarnera): Qasseersuarnik palasitut suliassakka pillugit unittaasillunga navianartorsiortarpunga, taakkuninngalu unikkaassaqaqaraluarlunga. Ilaanni juullip nalaagut angalasarpunga, qassiinillu qaqqarsuit qaanit ammut qamutinik sisusarlunga, sikukkut qimussertarpunga saangaartutigut....

Avannaani Ilimanami palasiugaluup Hans Egede Saabyep (Hans Egedep erngutaa) ukiut arfineq sisamat (1770-78) naallugit taavaniittup kalaallit pillugit allagaasa ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.08-1985 qup.4.

(Ukuninnga ilanngussiumasoq Ole Alaufesen allakkamini oqarpoq Atuagalliutitoqqani pigisamini 1873-74-meersuni pigalugit, piukkullugilu ilanngutassiaralugit. Matumuuna taamaliorpugut nuannarineqassasimmata. Nutserisuusimavorlu Lars Møller).
 II. Kingorna aamma Qasigiannigaliarnera: Illorsuatta saniatigut allornertut 20-30-tut ungasitsigaluni ippoq. Qaqqap qaani, tatsinit marlunnit, sanitsigut imaanut kuuppoq. Ukioraangat (soorunami) qerisarpoq, upernaakkulli supisorujussuusarluni. Aattulernerani kussiulaarneqanngikkaangami siaruartorsuusarpoq, nunaqarfillu ulutiinnarnagu illut allaat naveersittarpai. Taamani upernaami sualoqaaq, majip ulluisa 24-ni tusarpunga kuup supinissaa ilimanarsisoq. Kiffat kussiulaareeraluarpaat, naammanngitsumilli, ualiinnaraa siaruarnerata nunaqarfik tamakkingajalerpaa.... / Katittut: Ajoqititta nuliament akutaasumit ernera inuusuttoq kusanartoq pillorissorlu, nunatsinni niviarsiat pinnernersaannik asasaqalerpoq. Niviarsiap taassuma angajoqqaasa panitsik qaaninnialeraa misigisimagaluarpaat, taamaattorli pulaartaannarnera iluariinnarlugu, pulaartaannaramilu sooruna asani takusaannarlugu oqaloqatigisaannarpaa. Taamaallutik ukiut maruk naavaat....

Avannaani Ilimanami palasiugaluup Hans Egede Saabyep (Hans Egedep erngutaa) ukiut arfineq sisamat (1770-78) naallugit taavaniittup kalaallit pillugit allagaasa ilaat. (naanera) Kal. Nr.09-1985 qup.4.

Naalungiaq annaassaq./ Ilisiitsoq./ Ukiorluunersuaq./ Arfeq silu./ Kalaallit allisaasarneri.

Avannaani ilinniarnertuunngorniarfik. Kal. Nr.04-1994 qup.3.

Atuarfiup pisortaa (rektor) Ejnar Berthelsen qinnuigisimavarput ilinniarnertuunngorniarfik ilanngussaqaalaaqullugu.

Avannaani juullisiortarnermit eqqaamasat (Christian Lyng) Kal. Nr.12-1992 qup.11.

Palasiusimasooq maannakkut soraarninngorsimalluni Qeqertarsuarmi najugaqartoq Christian Lyng qinnuigisimavarput qanga "Avannaani" juullisiortarnerminnik eqqaamasalersaalaqullugu, tamannalu ima oqaluttuaraa:.. / Juullip pileriartorsimanera./ Aasianni meeraanermit eqqaamasat./ Angerlasimaffitsinni juullertarnerput./ Allani juullisiortarneq.

Avannarsualiussaaneq: "..ornikkumasanut aallartarnerma ilungersunarneraat". (All. Kasper Brandt, Iginniarfik) Kal. Nr.05-2012 qup.11
 Siulequt: Inuusukkalarama nammineq qitequserlunga ornikkumasannullu aallartarninni, atukkama ulorianarneraallu tupinnartumik anigorsimavakka!. / Simiutarsualiarneq.

Avannarsualiussaaneq: "..ornikkumasanut aallartarnerma ilungersunarneraat".(2) (All. Kasper Brandt, Iginniarfik) Kal. Nr.06-07-2012 qup.24.

Normumit kingullermit nangitaq. Atuakkatsinni siuliani tusarparput Simiutarsualiat unnummerani utissamaaraluarlutik Aqisserniarmiunik naapitseriamik Aqaguani pisaqarluarnissamik isumalluarlutik avataani Sikut eqqaanni unnuigallarnerminni avannarsuarmik nalaanneqartut, Kaspallu sapililersutut misiginermini Guutimut qinoreerluni misigisaqalersooq.

Avanersuaq. Kal. Nr.11-1987 qup.8.

ArrútaK' (Arrutaq) – takuuk nr.10-87 taanna pillugu ima allappoq : taalliar taanna siullermik ateqarsimagaluarpoq “aasarissumi ornisiuk” taalliarisimavaralu erinaa inersimasutoqalereerlugu, tassa siullermik taalliertariaraluarlugu iluatsinneq ajulersimavara, 1981-imilu upernaq pitsaavallaarsimangilaq, taava julip aallaqqaataani itersimavugut silagissuaq seqinnarissuaq, auliartorlungalu qummukarninni erinamut tassunga tulluussorisama avatinnit torarfigisimavaanga..... Taallaq: Avanersuaq, 1. Assarissumi qaqqatta qaaniit isigaara nunarsuara....

Avanersuaq juullisiorneq. (Kirstine Heilmann) Kal. Nr.12-1987 qup.17.
 (Kirstine Heilmann allaatiginnittoq tassaagunarpoq palasip Kaaleeqqap (Karl Heilamnn) nulia. Katipput 1915-imi. 1917 Ilulissani palasinnngortitaagami aasaq taanna Upernavimmut palasinnngorpoq ukiunilu arlaqartuni taavani palasiulluni – qularnanngilarlu taavaniitillutik misigisaasa ilagisimassagaat. Tassa allaatigisaq taanna Juullisiutini 1949-meersunit tigusaavoq.) Avanerujussuaq qaasuitsunngortartumi juullip qaammataa aallartereersimavoq. Palasikkunni inuusuttunnguusumi juullilerneru maluginngitsoorneq ajornavippoq. Qulleq qaammareqisoq nerriviup qaavaniippoq, avataani palasi nuliulu meerannguatik marluk nivarsiarannguaq nukappiarannguarlu qiimaqisuk ilagalugit, orpiliap peqitissaanik qiortaapput allaalunnillu aliikkusersoqatigiillutik. Silammut qiviaraanni unnuarsuartut ippoq, allaqqeqimmalli ulloriarpasuit uisorilapput. Nalunaaqutarli qiviaraanni aatsaat pingasut qaangilaarpaat.

Avanersuarmit eqqaamasat. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.18.
 Rasmus Petersen Ilisaritipparput: Inunngortoq 1924-imi Uummannami. Ilinniartuuvoq Aasianni Nuummilu 1938-1942. Ukioq taanna KGH-mi ilinniartunngorpoq,... / Avanersuup tungaanut / Upernavimmiit Thulemut ingerlaarneq / Innaanganeq (Kap York) erseqaaq / Uummanaq (Thule tikipparput /suliffimmut tunngasoq misigisaq nuannersoq / 1943-1949-mut pisimasat.

Avanersuarmiup piniartup piniakkani pillugit misissuinermini nalunaarsugai. (All. Isaq Alataq – Moriusaq) Kal. Nr.03-1996 qup.4.
 Aarfit / Ussuit / Qilalukkat / Nannut.

Avanersuup kulturiata ilaa. (all. Arruttaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1993 qup.8.
 Inunnit allanit qanoq isumaqarfigineqaraluarnersoq 1979-imi taalliarisimasara..../ Taallaq : Siniffik nuanningaartoq maanna.

Avanersuup taalliertua erinniortualu. Kal. Nr.10-1987 qup.3.
 Ilisimasarisannik naapitsisimallunga eqqartuinerit ilaaigut taama taasalerpara Arrútaq (Arrutaq) Kristiansen, Qaanaaq. / Taallat: 1. Kusanassutsit pigivat ilinni..../ 1. Inuuneq nipaatsaq nuannertaqaaq...

Avannaarma ukiorinnera. Avangnârma ukioringnera. Kal. Nr.11-1987 qup.5.
 Taallaq: Sila tungujulaaq, nuna qaallorilaaq, issi pussukulaaq, hata – qeraarpalaaq...

Avataanit sulisuvut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.06-1999 qup.3.
 Immaqa una allaatigisaq oqaatsinik allaatigisanut nikingasutut arlallit isigissavaat, kisianni oqaatsivut pilluguit oqallinnermut attuumassuteqarluarpoq.

Aviisi allappoq. (all. Levi Petersen) Kal. Nr.03-1990 qup.15.

Ukiuni kingullerni pingaartumik nutaarsiassanik allakaatitsinermi aviisiliortut oqariaaseq “aviisi allappoq” atoriartuinnarpaat. – Aamma pigiliunneqaannarniarnerluni? Nutaarsiassat atuarneqartillugit qassinimmitaava aviisiliortut kalaallit qassioqisunik oqariaaseq taanna atoraangassuk, oqartarpunga: “Aviisi allassinnaangilaq, aviisikkulliuna allaatiginnittoqartoq.” Aviisikkut allaatiginnittoqanngippat atuartoqarsinnaangilaq. Ullorianguaq kisimi tassuuna eqqortumik iliortarpoq oqartarami: “Aviisikkut allaatiginnittoqarpoq.” – Maligassaqeruttortoq,

Aviisi aviisiuvoq – aviiseeraqanngilaq. (all. Adam Nielsen) Kal. Nr.04-1990 qup.5.

Taama allappoq Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartitsisoq Adam Nielsen. Tamatumani tunngavigaa ukiorpaaluit matuma siornagut Uvdlorianguaq Kristiansenip nunatsinni tusagaassiuutit pillugit ataatsimiinnerit arlaanni oqaaserisaa –ima oqarmat: >>...Aviisi aviisiuvoq aviiseeraangilaq, aviiseeqqamik oqaluttut imminnut nikagisimasarput.

Aviisilortut nassaarsiullaqqissusii. Kal. Nr.02-1983 qup.15

Tupiguusuutigilluinnartarpara aviisiliortut (maani) aviisiminnut ilanngutassaminnik nassaarsiullaqqittassusii, asumi aamma atuartartuminnik isumaginnilluarniarneq tamatigut siunertarisaraat, - ataguli tusassuutit! -...../ Tupinnaraluttuaq: aamma tassani oqaluttuarineqarpoq palasip annoraarsua pupiusaavalu ukiuni 500-ngulersuni ilutsimikut allanngorsimangitsut, naak atisat sullisillu taama allanngorartigigaluartut..../ Sølviinnakasik: aamma tassani oqaluttuarineqarpoq imminoortarnerni imminooriaraluartarnermilu Europap kitaani Amerikamilu pisartuni Ungarn sallerasaasoq Kalaallit.....

Avitta – naatsumik (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-2001 qup.5.

Aallaqqaasiut: Ukiuni makkunani kalaallit assuutaannik, pingaartumik arnat kalaallisuuinik, angutillu kamiinik pingaatitsineq annertusiartuinnartut nalilerneqarsinnaavoq. / Avittarnerup Kalaallit nunaanni ineriartornera. / Tunumiut. / Avittat kulturikkut atortutsinni.

Ballonngit silasiortut atortagaat.: Ajortorsuaq sikukkut isinnialeraluallarmat. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.04-2009 qup.20.

Aasianni silasiortut atugassaannik pullattagarsuarnik ballonnginik qullartitsisarneq ukiunik 50-iliisoq radiumi eqqartorneqartoq tusarnaarakku oqaluttuaq Meeraagallaratta nunaqarfinnguatsinni Kullorsuarmi anaannit oqaluttuarineqartoq eqqaaleriataarpara...

Biibilip nutsernera: Biibilimi taaguutit qallunaatuut. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.03-2007 qup.3.

....Biibili nutaamik nutserneqarmat sungiusimasat allanngormata ilaanni soruami ippigisaqartarpunga.

Biilliimip narsaani inngili. (Taal. Søren Møller) Kal. Nr.12-1992 qup.16. Taallaq. Nuutitalik.

Birgitte Hertling : Grønlandsk parlør, Atuakkiorfik 1993.(All. Bodil Brandt, Sisimiut. Kal. Nr.11-1993 qup.7.

Birgitte Hertling: Kalaallisut oqalunniutit./ Gitte sulilluaqqissimavoq-aasiit!

Biskorpeqarfiusimasumi biskorpertaarnej. (Taall. Niels Platou) Kal. Nr.09-1995 qup.13.

Taallaq. Versit 15-it. / Una taalliarisuaq taalliortuata nassuiaateqarfigaa, tassagoq taamani nunarput namminerisaminik biskorpertaarmat taalliatut allassimallugu. Taallaq oqaluttuarisaanermut tunngassuteqarpoq, nuannersumillu taalliaalluni.

Bîtdlîme, (Biilliimi) illoqarfinnguaq Jiisusip inunngorfia. Kal. Nr.12-1985 qup.18.

Qujunniutigalugu ilumoorutigivilluguluunniit qangaanersooq oqartoqartarpoq nunamik iluartumik illoqarfinnillu (soorlu Jerusalaamik, Naasaramik allanillu) tusaraangamik ima ungasitsigisumiititlugit, sumiissusii takorloorsinnaanagilluunniit, allaammi qilammiittutut isumaqarfigisarlugit. Qanittunnguamut allaat taamatut tusarnej ajornanngilaq..../ Eqqaamasaqatsiarpugulli, taakkualu ilagaat puilasuliaq, Daavip puilasuanik taaneqartoq – Daavip imertariartortarfigisimasaa, qularnanngitsumik anaanani nivissallu illumi kiffaasut ilagalugit..../ Ukiut 150-it ingerlanerini sakkutooqqinnerit naalakkersuiffigisaanni oqaluffik taanna assorsuaq ingerlalluarpoq, soorlu naalagaaffimmi tassani kunnginngortussat oqaluffimmi tassani niaqurusernejartarlutik. – oqaluffinnaanngitsoq, illoqarfilli Biilliimi tamarmi ukiuni taakkunani atugarissaarluarpoq....

Bodil Kaalund 1930-2016: Kikiattugaasoq. Kal. Nr.04-2017 qup.31.

Hal.: Kalaallit qangaanit eqqumiitsuliaannik ilisimatusartuarluni toquffissi tikillugu kalaallit eqqumiitsuliortut suliaannik malinnaajuarlunilu ilalersuisooq Bodil Kaalund inuiattut kalaaliusutut mikinngitsumik qutsatissaqarfigigatsigu eqqaaniarneqarnerani ilisimannittunit taaneqallattaarpoq.

Boorsimaallu nannunniarnerput. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.8.

Rasmus Petersen ukiorpassuarni niuertorutsit Thulip niuertoruseqarfiini niuertorutsit sulisimavoq. Maannakkut oqaluttuarta Savissivimmiitilluni Boorsimaallu Qimusseriarsuarmi nannunniarnertik: Taamani 1957-mi Savissivimmiilluta marts qaammat naajartulersooq qilalukkanik sassigatta nunaqarfitsinnut ungasinngitsumi Akuliarutsip sioraani aamma nuanneqisoq, ilaatigullumi tarrarsorlugit sikip ataani toqungasut iluatitsiviulluarpoq. Taamani landshøvding Lundsteen qimussimik avannaanut angalallarmat, Upernavimmiit avannamukartoq tusaamallugu, taamani atorfeqartugut feriarnej iluamik atortorinngilarput ilaanneeriarlutali niuertoq qinnuigisinnaasarpurput ullut uku sulinngitsiarumalluta. Taamani feriarumallunga niuertoq qinnguvigaara akuerineqarlungalumi. Taava piukkuulerpunga nannunniarumallunga aammamiuna ernikka meeraqatimik ataataat nannussimallutik tikikkaangata usoruttartut nannuttartunik ataataqarmata nuannaartorisarlugit, isumaliulerpung Uangali nannunniarniarlunga. Ilassarsioriarama taamani utoqqasaanngulersooq Boorsimaat, nunaqqataasa taama taagugaat Nasaitsoorluarsummik ateqaraluartoq, tassa taanna Knud Rasmussen-ip Akilinermut angalanermini angalaqatigisimasaa, angalasut assingini ima allagartaqartut: Nasaitsoorluarsuk nulialu Aqattaq..... Aappara oqarfigaara: “Ajoq makkuinnarpara illit aallaaginnaruk”. Seqqorpoq kisianni aamma eqqunngilaa. Nanorsuarlu nunap tungaanut pangaligaarluni aallarpoq uatsinnut uggornaqisumik.....

Buffalorniartarfissuaq. (all. Margrethe P. Gjorup) Kal. Nr.08-1994 qup.10
Canadamiit nutaarsiassat.

Buffalorniartarfissuaq. (all. Margrethe P. Gjorup) Kal. Nr.09-1994 qup.12
Canadamiit nutaarsiassat.

Buujumit (Boye Møller-imit) allagarsiat. (all. Konrad Steenholdt) Kal. Nr.07-1996 qup.12

Canadamiit nutaarsiassat. : Ussipparsuit – Buffalut cowboy-iat. (All. Margrethe P. Gjorup). Kal. Nr.08-1995 qup.16.

Ukiummi eqqumiitsumik ingerlasarput. Isumaqaarnassagaluarpormi inuusunninni suna tamaat hesterlutit angallavigisarsimagakku buffalunik alapernaarsuisuusimagavit, utoqqalininni illut saanni seqinnersumiittuarnissaq kajungernarissagakkuarit eqqisisimaneq inuunerilersimassallugu, taamangilarli angutitoqqamut Bud Kotton-imut. Inuusuttunnguutillunili provensitta Albertap avannaani narsarsuit ilaanni buffalorsuarlut paarsisutut sulisalersimavoq. Sulianilu 1940 tikillugu ingerlassimavaa, tassa narsarsuup taassuma sakkutooqarfinngornera tikillugu. Ulluni makkunani Bud Kotton Calgary-mi najugaqarpoq. Qisunnillu qiperuilluni uumasorpasuit assilillugit sanalersimalluni, oqaluttuassaminillu tusarnaatsiarumasut iluarilluinnartarlugit..... Aajuku buffalorsuit angutivissat 20-it eqqaaniittut takuavut orpiit tungaannut kigaatsumik ingerlaruusaartut. Taakku qanilleriarlugit aapparma Hestia assut eqqissisimajunnaarpoq. Angutiviarsuit ilaata orpiup tunuaniit isigaatigut. Taassumarsuup nuna tukeriarlugu tassa tamaviat sorsulluta aallarterpoq. Hestilli tamanna qularisimanginnamikku qangarsuarli qimaallutik aallartereerput. Qimarrativillutalu aamma nasara katappara, qivernermillu qatiggakkut assut annerlunga. Angutiviarsuaq taanna immaqa 40 meterit missaannik ungasissuseqarpoq, tassalu peqqaannagu upalluta.....

Canadamiit nutaarsiassat. : Illoqarfissuaq Calgary. (All. Margrethe P. Gjorup). Kal. Nr.09-1995 qup.14.

Illoqarfissuaq Calgary Canadap kujasissuani kitaani inissisimavoq nunap immikkoortuani Albertamiilluni 460.000 missiliorlugit inoqarpoq, suliffissuaqarfiuvoq, nunalerinikkullu nioqqusianik avammut niuernikkut Canadami qitiulluni. / Upernaat ulluisa ilaanni sila alianaalluinnarpoq. Orpiit syrenet sikkerarsimmaqigamik – silalu anoreqarani – tipiminnik sakkortoqisumik silaannaq oqimaallisissimavaallusooq. Illoqarfissuaq qorsooqqissiarloqaaq-aasiit, ukiumi issittarnersuani puigortutut ilillugu. Kuussuaq Elbow River illoqarfiup qiqqatigut kuuppoq, illoqarfik avillugulusooq. Ungataanilu qaqqarsuit Rocky Mountains (klippebjerget) tappava tungujortunik tunguusanillu unnuup tarrajuitsilernerani qalipaaseqqapput. Illoqarfik inuiaqatigiippasuit assigiinngitsut najugaraat, imminnullu peqatigiilluarput. Illoqarfiullu bus-ia atorlugu angalagaanni tuluttuinnaq oqaluttut tusaasariaqartanngillat, tassa inuiaqatigiippasuit oqaasii assigiinngitsut tusarsaasarmata..... Illoqarfissuaq nuannaartitsillaqqeqaaq. Meeqqanullu ikiuisarnermik pingaartitseqaluni ingammik napparsimavianut. Inuimmi ima amerlatigaat tassa ilaat inuunerminni tuluttut ilikkanngitsuuvittarlutik. Ingammik Kiniiserit taamaapput. Illoqarfiat Calgary qeqqaniippoq, kuussuup Elbow River-ip sinaani. Takanani angalalluni soorlumi tassa nunarsuarmut allamut angalatsiarluni.....

Canadamiit nutaarsiassat. Kal. Nr.09-1996 qup.8.

Ilanngutassiortorput Margrethe P. Gjorup Canadami Calgary-mi najugaqartoq ukiorpassuit nunarput qimassimagaluarlugu oqaatsivut allattaaserpullu (pisoqaaq) puigunngilluinnarpai. Taalliaminik imaattumik nassippaatigut, aamma tuluttut naqitertissimasaminik. Taallaq: Rosat aappaluttut qaquaartut.

Canadavit oqalualaat assigiinngitsut. (All. Margrethe P. Gjørup) Kal. Nr.02-1995 qup.15.

Angerlarsimaffeqanngitsut ilaat: Maani Calgary-mi najukkama eqqaani naapittarpara angut utoqqaq inuit angerlarsimaffeqanngitsut ilaat. Qamutaasaq nerisassanik pisinniarfinni atornerqartartut ilaat kaamigarlugu igitsisarfiit qillertuusannuanik imaqqanngitsunik ujarlerfigisarai tamakkulu qamutaasamat ikiorarlugit katersortarpai, tamakku utertitsisarfinni akilersinneqartarmata. Takusaleqqaarakku 70-sit sinnerlugit ukioqarsorigaluarpara, una qaqortunik nujaqarmat, qqortunillu takisoorsuarnik umeqarluni. Ilisarismallualerarakku paasivara sunaaffa 50-it sinnilaaginnarlugit ukioqartoq..... Inuusukkallarami ilinniagarpassuaqarsimavoq.... / Akulliit: Avannaani ippoq nunannguaq tassa "Akulliit," inunnguisa asasaat. Tussaap qeqertannguillu timaani nunaavoq tikikkuminartaqisoq. Avannaani qaqqarsuit qiviakkit Qeqertarsuarmit qaqqarisaat. Avammut isikkivia iiminarpog, aasarsuup seqernata sammiinnagaa. Unnuallu seqernata qinngoraraa nipaatumik pinnersingaartillugu, tuulliilu nuannaarluni qarlorpaluppoq samanngalusooq ilassilluni..... / Piniartut kingulliit ilaat: Aasaq manna Indiaanerit katisimaallarmata oqalualartut ilagaat angut Alexander-imik atilik, taassuma aataqqiutimi inuunerata quianartut ilaat ima oqaluttuaraa: Aataqqiutima "Nunamiup" utoqqalinermini aningaasat atisassallu naalakkersuisunit agguartitsisartup qaammammut marloriarluni agguaatagai sillimmatiginerusarsimavai. Tamakku tassaasimapput: 10 kag qajussat, 1 kg. tii, 1 kg. kaffit, paarnaasat panertut, suaasallu qaqortut. Upernaakkut aasamilu tunineqartarsimavoq, puulujit neqaannik tarajortikkanik, taannalu tarajorningaarmat pingasoriarlugu imileqqittarsimavaat.....

Canadavit oqalualaat assigiinngitsut. (All. Margrethe P. Gjørup) Kal. Nr.04-1995 qup.12.

1992-mi Kiniiserit qinusarfittaarsuat inermat kiniiserit illoqarfiannut ingerlavunga, taassuma ilua pinnersorsuarnik sananeqarsimavoq tusaamagakku. Tassami qalipaasartut qassiit Kinavit Calgary-mut ingerlatinneqarsimapput ukiorlu ilivitoq tassani qalipaasimallutik. Qinusarfittaaq assut kusanarpog, ingammik qilaava qalipaaterpassuarnik assigiinngitsunik sanaajugami..... Ukiortaarsiortarput januar-ip qeqqata missaani sapaatip akunnera tamaat. Tamanna qinusarfittaami nalliuttorsiutigineqartarpoq marloriarlunga ornippara..... inuiaqatigiit assigiinngitsut ullui oktoberip 18-aniit 25-anut ukiut tamangajaasa maani Calgary-mi nalliuttorsiorneqartarmata 1991-mi tamakku takornarniarpakka..... Taava Skandinaviap klubbianut ingerlavunga, tassani itsartut qitittut isiginnaarpakka. Islandimiut, qallunaat, norskit svenskillumi nalliuttorsiorneqartarmata..... Tamakkua isiginnaareerlugit eqqarsaatigaakka qangarsuaq meeraagallarama Qaqortumi immaqa arfineq marlunnik ukioqarlunga angut naapissimasara. Taassuma meeraasugut atuarfitsinni qilaatinik erinarsuutigaluni tusarnaartimmatigut. Taassuma aqqa tassa Aallaarutaa, Narsami kujallermioq.....

Canadap avannaani naggueqatitta oqaatsitik isumannaatsumik politikikkut isummerfigaat. Kal. Nr.01-2001 qup.3.

Ukioq 2000, aggustip 29-ianniit septemberip 1-at ilanngullugu Knud Rasmussenip Højskoliani oqaatsivut pillugit isumasioqatigiinneqarpoq. Tassani peqataasut ilagaat Inuit Issittormiut Kattuffianniit (ICC) peqataatitaq Aleqa Hammond imatut saqqummiussaqqarpoq./ Issittumi Ataatsimoorussamik Anguniakkanut Tunngavigisat Pinnguutillu. / Aalajangersaqq 98-14. / Suleqatissat allat. / Ukiuni sisamani suligasuarneq. / Inuit Issittormiut Kattuffiat aalajangersagaq 98-14, Oqaatsit attaveqatigiinnerlu.

CD Nutaq: Angerlarsernerup nipaa. (Aavaat: Qooquaqqat) Kal. Nr.12-2008 qup.13.

Hal.: Kalaallit Danmarkimi najugallit ilaat erinarsoqatigeeqarput imminnut taasimasunik "Avaat" ...

Charlotte Hansenimut eqqaaniut. (All. Peder Kern) **Kal. Nr.12-1998 qup.8**

Christian Lyngemut eqqaaniut. (All. Peter Storch.) **Kal. Nr.11-1997 qup.10**

Daniel Isaksenip juullimut taalliaa (Gûtip saimangârnera) **Kal. Nr.12-1985 qup.20** Guutip saamangaanera. Taalaq.

Danmarkimi napparsimasortavut ikiukkit! (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.05-1998 qup.4**

Danmarkimi palasitut sulinera. (All. Karl Peter Andersen) **Kal. Nr.12-1998 qup.13.**

Danmarkimi kalaallit palasiat Karl Peter Andersen qinnuigisimavara palasitut sulinemini misigisartakkaminik oqaluttuutilaaqqulluta./ Nammineq oqaatsit atorlugit./ Oqaluffiit 20-it sinnerlugit atortarpavut./ Aggiaartarpunga./ Misigisat ilaat eqqumiilaartarput./ Nunatta nammineq biskorpeqarfinngornera./ Juullileraangat.

Danmarkimiit Kalaallit Nunaannut juullimut inuulluaqqusuteqartarneq. (All. Hans L. Larsen) **Kal. Nr.01-1998 qup.2.**

Ukioq 1932 decemberip 18'anni, tassa ukiut 65-it matuma siornatigut Københavnimi pingaartorsiorneqaaq Kalaallit Nunaannut juullimut inuulluaqqusineqassamat./ Pakatsinarpoq./ Siunissamimi qanoq?.

Danmarkip aniguisitaanera: Arpanermigut nallernissaqarunanngilaq. (All. Katrine Pedersen, Vestbjerg) **Kal. Nr.05-2013 qup.21.**

Atuagassiami Kalaallimi meeraanermit inersimalernermillu eqqaamasat allaatgineqarsinnaasut nalunaarutigineqarmat Qullissani 5.maj 1945-mi pisimasoq puigunngisaannagara eqqartutsiarusuppara.

Danskisut ilinniaqqusinersuaq – aamma suliffinni kalaallisut oqaatsivut. **Kal. Nr.09-1998 qup.2.**

AG- nr. 55. 21. Juli saqqummersoq soqutiginarluinnartumik oqaatsivut pillugit Kelly Berthelsen allaaserisaqarpoq./ Immaqa tikisitat piinnarlugit./ Atorfinitsitseqqinnaveersaarneq./ Oqaatsinik sorsuuteqartunik nipangersaaneq./ Misigissutsinut saatitsiniartoqassanngilaq.

Dippup puttallarsaanera. Dípup pugtatdlarsainera (Lars Olsen) **Kal. Nr.04-1983 qup.20.**

Siullermik immaqa pitsanerussaaq Dípup uiatalu Markus Martinsen-ip inuunerisa ilaminngui eqqaatsiaraanni, naak tusaamasiinnaraluartumik, tassami Markus uanga angumerinnginnakku. Debora angumerilluarpara, tassami meeraalluta takornatarinngeqigatsigu, naak allami nunaqaraluartoq, tassa "Timerlarni" nunaqartoq ilitsoqqukkatsigu. Timerliillu nunaqarfiupput Kangaamiut timaanni Kangerlussuatsaap (Evighedsfjorden) silammut aneriaata illuatunginnguani, Kangaamiuniit 12 km-inik ilorpasinnerusut. Lars Markus Iver Marthinsen, inuusooq 17. August 1842 nuliaqqiutaalu

Kristine Debora Magdalene (niviarsiaagami Mouritsen) Martinsen, inuusooq 3. oktober 1860...../ ....Ilaanni iliarsummik nukappiararsuarmik ernersiartaarsimapput, Makkoralaap ilaginnassannginnamiuk perorsarnialersimavaa, taavalu qajartaartillugu ilagisarlugu sungiusarlugu pinialunnermut, taama apersortereersimaleriarami puisisiortalerluni aammalu ilaanneeriarluni kisimiittalerluni arlaanni natsermik pisaqarsimavoq...../....Bannaba siuliani eqqartukkama Makkoralaap ernutaraa ernermi Job Marthensen-ip ernerimmagu. Ilitsorivugut aatakkuvut (aanatta ataatakkui) Peter Rosing-ikkut februarip qeqqata missaani Kangerlussuatsaamut aallaartartut qilalugarniarlutik. Nunaqarfigisagaallu illoqartillugu "Nuua"-mik ateqarpoq, Kangaamiuninngaaniit 23 km-inik ilorpasinnerusoq..../ ....Taamani Dibbo puttallarsaammat eqqaamaqigakku (uggornaqaalli) serrataa, erinaa taallaalu meeraaqigama naqinnginnakkit). Arlaanni eqqartorlugu oqalungusiarlugu illup tunuani taamaaliorasugigiga. Karl Kreutzmann-ip (Akutaanerup) naqqippaanga, illunngooq saaniippoq, taanna ujarak puttallarsaaffiusartoq, tappavaniissagaluarpoq misissorreq ajorakku.....

Diskobugtip kimmut anillagiaani nunallit sumiorpaluutaat. (all. Christian Lynge- Qeqertarsuaq) Kal. Nr.04-1997 qup.5 Inuk./ Milak. / Masusartoq. / Upernavik.

Diskup Grønlandillu qeqqaniippoq. (Taall. Kristian Petersen) Kal. Nr.10-1990 qup.3. Taallaq

Dr. phil. Helmuth Gottschalkip allagaa silamiu oqaluttuarisaaneranni pisimasut annikitsunnguugaluartut qanoq sunniuteqarsimanerannik. (Stephen Heilmann-imit). Kal. Nr.03-2018 qup.20.

Nutserisoq ajoqiuneq Julius Olsen, 1950-ikkut aallartilaarneranni radiukkut atuffassissutitut, taamani toqqaannartumik aallakaatitsisarallarmata. Arfiningornikkut aallakaatippaai.

-gikkaluarpat. -ngikkaluarpat -ngikkaluarpallu. Silamiut oqaluttuarisaaneranni pisimasut suulluannigitsut silarsuarmi pisunut malunnartunut pissutaasinnaasarput. Assersuut: Napoleon uffarsimanngikkaluaruni immaqa Waterloomi ajugaasimassagaluarpoq, tuluit gesandtiata (aallartitaata) qimmiata Paavi putuguatigut kiinngikkaluarpagu tuluit naaggartunut ilaalersimanngikkaluarput. Napoleon taamani peqqilluanniginnini pissutigalugu sorsunneq aallarnersinnagu sivisuumik uffarpoq. Taamak sivisutigisumik uffarsimanngikkaluarpat Waterloomi sorsunneq allatut inerneqarsimassagunaraluarpoq... / El alameimimi sorsunneq, - sorsunnersuarlumi kingulleq tamanna - pinngitsoorsimasinnaagaluarpoq Mussolini Hitleriluunniit, taakkuami arlaat, qarasarinnerullutik naalagaaffimmik kisermaassilluni ingerlatsinissaq nammineq eqqarsaatertik naapertorlugu naalagaaffimmi iluarsaaniarsimagaluarpata....Oqaluttuarineqarpoq Platon 40-nik ukioqarluni sorsunnermi tigusatut inussianngussalluni inussianik tuniniaasarfimmi Syrakusimi tuniniagaasimasooq. Taamanikkummi ilisimaqqissaaniartutut ilisimaneqanngilaq, taamanikkullu atuakkiani "Staten" allassimanagu. Kingorma aatsaat atuakkiamini eqqarsaatit nutaat saqqummiussai alutorineqarlutik pingaartuutinneqalerput..../ ukiut 500-it missaat qaangiupput kunngi Henrik arfineq pingajuat katuuliulluartoq Tuluit Nunaanni kunngiummat. Taassuma katuullisut ajoqersuut illersorlugu allakkamigut Lutheri saassutingaarsimavaa, tamanna pissutigalugu Paavimit ataqqinaasigaalluni taaguuteqalersitaavoq "Upperisap illersortaa"-nik...../ Franskinili mumisitsinersuarmut aallaqqaatissanngorluni pissutaasooq ima suunnigitsigaluarpoq: Tassa hiistimut kimmissaatit illugiit sumut ilineqarnerat nalulernerqarsimanerat! Kunngi Ludvig 16-iat, kingorna niaquigaasooq, kunnginngormat

ukioq 1774 naalagaafik Frankrig aningaasaatikilliulersimaqaaq. Nunali aningaasatigut pissarsiniarfilissuugalarluni. Nunap inui pikkorissuupput eqiasuitsuullutillu.....

Dronningip 40-nngortorsiorneranit: Ulloq puigunaatsoq eqqaamaneqartuarumaartorlu 14. Januar 2012. (All. Ass. Astrid Larsen, Frederiksværk). Kal. Nr.02-2012 qup.18.

Efterskolemi atuartumit: Efterskole Villads Villadsenimi misigisakka. (All. Lane Møller, Ilulissaneersoq). Kal. Nr.12-2014 qup.9.

Tikeqqaarneq./ Atuarneq sapaatip akunneranilu pisartut. / Ineqatit atuartullu ataatsimoortarnerat./ Sapaatip akunnerani iggavimmiinneq./ Inuttut imminut tatiginerulerneq.

Egil Thorhallesen Kal. Nr.03-1985 qup.5.

Kalaaleq nr. 1-1985-imi apeqqutigineqarpoq angut qulaani taaneqartooq kinaanersoq. Neriorsuutigisimavaralu normukkut tullikkut allaaserissallugu. Taamaliernerli ajornarsimammat aatsaat matumuuna ilanngunneqarpoq. Tassalu atorpara ilisimatuup Louis Bobép 1914-imi allaaserinninnera.: Egil (siullermik kukkullugu alassimagalarpara) Thorhallesen inunngorpoq 10. nov. 1734 Borg-imi Islandip kitaaniittumi. Angajoqqaarai Thorhalli Magnússon, tassani palasiusoq, aamma Bóthildur Egilsdóttir, 1759-imi ilinniarnertuunngorpoq, 1765-imi Nuummi ajoqersuiartortitatut sulilerluni 1773-imilu Viceprovstimik taaguuteqalerluni. Ukiut 10 Kalaallit-Nunaanni sulisimalluni angerlarpoq, 1776-imilu Bogensemi provstinngorluni. 1780-imi Skovby Herredimi prostinngorpoq. 16. januar 1789-imi toquvoq Bogensemi. Thorhallesenip 1777-imi nuliartaaraa Elisabeth Marie Thorstensen. Provst Thorhallensenikkut qitornaatsuupput....

El Nino silap naalagarsua. Kal. Nr.10-2018 qup.1. (Saqqaa).

Kalaallit Nunaanni qaqqat arlallit innartaanni sermimik aajuitsoqarpoq. Sisimiuni Nasaasaap innaani aputotaq aanneq ajortoq aatuaraangat silap qanoq innissaanut siulittuutit oqaasertalertarpaat.... Assit marluk. Ass.: hal.

Eqalunniartarfitoqqami. (Vittus Mikiassen) Kal. Nr.06-1981 qup.8.

Qaammat juli kiaterruttortoq, taamaattorli kangerluit qinnguini isersaarnaannguaq nillarsatitut nalliuttarpoq. Unnukkut seqineq avuuna tarrilerneru ilutigalugu amujartuaaraangami (qatsoriartoraangami) kalaallit nunarsuatsinni alianaatsut puigassaannigitsullu ilagisarpaat. Ullut eqaluit majorniartarfii nalerulermata pikersalersarpugut, taamani imaatigut tallit kisimik ingerlataagallarmata. Siullermilli atortussavut isumageqqaattariaqartarpavut, sapaatimmi akunnera missiliorlugu mulusussaagatta, atortussatsinnullu tassaqaluunniit 15 kr. angullugit atorujagut, tassa taamani ukiut 30-t matuma siornatigut...../ Aavarniagara Sallegg kangaasarsuovoq, tuttoqajuttitagaat, kangiatungaa nunaqqinneruvoq nunageqisoq. Naqinnerlu atuarlugu Kooqarpoq ilaatigut qorlorneralimmik, kuuk tikillugu qummut aallartungalu kingoqqannit anorsaannugalerpoq. - ...../ Misigiitsoorsimagunarpunga, malugilerakku seqineerussimasoq, paasilerpara kitinnit pujorsuaq taavaana ungasigunnaartooq. Tuaviuumillunga ammut aallarpunga. Arpangaatsiaraluarlungalu putsup matuaanga, taamaalisorlu tuttuq anai siumorpakka, appaqqilaaramalu sulii nutaanerit siumoqqillugit...../ Taarsivippoq, aammalu qiaammisaarujulerpunga, taamaallunilu tassannaannavik anoraasuavoq, orpikkallu imminnut kallussaatileqalutik siallerneruleqalunilu, qularinngilara kilulima isumaalugilissaqigaanga. Allanimmi nunaqqateqanngilagut. Kisimalu angitaallunga, ingerlaniarsuaalerpunga! .....

Egalunniineq EK'alungnineK' (Knud Kristiansen, Upernavik). Kal. Nr.01-1984 qup.1.

ICC-ip Canadami Egalunni ataatsimeersuartitsinerani utoqqaat peqataasut ilaasimanermi eqqaamasat ilanngui. / Ataatsimeersuarnermut ilaasussat marluulluta Upernavimmit aallarpugut Diskomut ilaalluta, julip 20-ani nal. 15.00 Nuummullu apuulluta sapaammi 24. juli nal. 8.00 ullaakkut, ilisimatineqareersimavugut nal. 9.00 timmisartut mittarfianeeriissasugut, timmisartoq Egalunnukartussaq nal. 10.00 aallarniarmat, tassa ilaaffissarput.....

Egalunnukarneq EK'alungnukarneK' (Jakob Lyberth) Kal. Nr.06-1983 qup.8.

Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" naggueqatitsinnut Akilinermiunut akuliukkiartulaarniarunarpog, - matuma kingorna qanoq ingerlassagaluarnersumik, aasaq mannali tasamani Egalunni ataatsimeersuartoqarnialermat Ilisimatusarnermi sulisut ilaat Jakob Lyberth (Nuuk) tasamunga angalanissaanut peqatigiiffiup akiliussimavaa..../.... Tassalu kalaaleqatinnut Akilinermiunik Alaskamiunillu tusagaqarusutorujussuarnut assut iluaqutaasussamik. "Kalaaleq" Otto Sandgreen-ip aqqissortarppaa, taannali massakkorpiaq Avannersuarmini angalaruttorpoq, mannalu allagara uanga nammineq akisussaaffigaara, ilimagaarali ajorinaviangikkaa oqassaguma ilanngutassiineq inummut nassiussisumut naleqaatiasiassaqalaartaqarumaartoq, taamattumik oqaannarlanga "Kalaaleq" imassa qarluareeraluortoq uaguttaaq immersuiniaqatigiisa!. (Inussiarnersumi Jakob Lyberth).

Eqeersatsiaq. (Oqalutt. Majaq, Appamiu, Avannersuarminu.) Kal. Nr.03-2001 qup.18.

Eqeersatsiaruunguna qimmersuaqarluni angisoorsuarmik. Uumasunungooq imarmiunut naamallaqqissorsuulluni...(Knud Rasmussenip katersugaataanit tigusaq)

Eqilap qujaniarnera. (all. Otto Sandgreen) Kal. Nr.12-1996 qup.14.

Suna niperujoorutaanersoq nalunarpog, soorluuna erinaq ilisarnanngitsoq. Tusarnaartup sumiiffisarsiniaraluaramiuk saperppaa, niperujoorneq oqaasertaqanngimmat....

Eqqaamasaannarpagit nunaga. (Taall. Johan Kleist) Kal. Nr.04-1995 qup.6. Taallaq.

Eqqaamasalersaarneq: Meeraanermi eqqaamasat ilamerngi. (All. Rebekka Johansen) Kal. Nr.11-2005 qup.20.

Atuartitaanera./ Juullisiortarneq./ Aasami piliniartarneq./

Eqqaamasalersaarut: Asimioqarfimmi silattulerneq. (All. Hans Hard, Qaqortoq.) Kal. Nr.08-09-2010 qup.32.

Arnaaneqassanngilatit!. / Nuannersut ilaat. / Immiaaqqat takkuteqqaalerput. / Kamiinnaqarnerup nalaani.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. (All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.08-2003 qup.17.

Nuna sorlaqarfiga./ Allanngulernerit. / Paasut suliaat.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.09-2003 qup.17.

Perorsagaaneq./ Aliikkusersukujunnerit. / Angujaartorfik.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.10-2003 qup.20.

Ajunaarfiit. / Najortakkt allat./ Nuussuaq ilorleq Nuuerut. / Ataasiaannarlunga./ Amerlormiut ornigartagaat. / Asuleertartoqarmioq.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.01-2004 qup.25.

Tatsit tarajornitsut./ Gerth Martinsenip eqqartugai./ Nalussivik./ Tasersiarsuaq./ Innajuattup kangia./ Akullariartulerput./ Pinngortitap "inatsisai" malippaat.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.02-2004 qup.20.

Tuttut ingerlaarfiisa taasassartaat./ Paasissutissamernit./ Akunnequtinnguaq./ Uparuagaasarnera./ Ipisisaq./ Angisoq.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.03-2004 qup.26.

Sungiussineq naammangilaq./ Ilaat. / Qimatsivik. / Orneqqusaartuartoq./ Lallalu./ Ukutsiiarnallaraasoq./ Allatut ajornartumik./ Qimarratilik./ Tatammoq pulamitsiassoq!./ Aavartaleqqaat nuimaniartarneri.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.04-2004 qup.23.

Iniliaaq. / Quilertaammerneq./ Aqaguani./ Aarimmi. / Kingorna./ Sermip qanittuani./ Akuulersut.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.05-2004 qup.25.

Takornagaq ippeqinartoq./ Sorlattut ittoq./ Mianersornartut./ Immikkoortiterisinnaaneq./ Oktobarimi./ Saassussigaluallaaraaq

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.06-07-2004 qup.38.

Tulukkat./ Angalatoorsuit./ Inuuneq pilluaqqusaq./ Tuttup inuummarissinartui./ Pissutsit nikeriarput.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera.(All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.08-09-2004 qup.28.

Unnukkut eqqissinermi./ Iliarsunnguamik./ Akka Laasap misigisaa./ Nunarsuup alianaannermiuk sunniineri./ Spejderinik takornariartitsineq./ 1900-ikkunni./ Laarseqqakkut./ Aali ujaraannanguit.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera. (All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.10-2004 qup.25.

Uumasut susarnerput./ Tumit allanartut./ Amaqqup niaqua./ Kangerlussuarmi./ Sakkortuumik killilersuinerup nalaani./ Umimmaat./ Allat paasisat.

Eqqaamasalersaarut: Misigisat paasisallu. Nanginnera. (All. Aalibaaraq Berthelsen, Kangaamiut) Kal. Nr.11-2004 qup.26.

Tuttut periusii./ Angisuut takusakkat./ Qernarik./ Umimmanniarneq ukaleriarlu./ Aavarnermi ileqqussat aavajuitsullu./ Toqusut iliverpassui./ Umimmaat.

Eqqaamasalikkersaarneq: Pinialuttarnerit – Meeraanermit inersimasunngornermilu. (All. Ane Skifte) Kal. Nr.10-2007 qup.12.

Arnat oqaluttuartorsuunnginnatta innaneqartarnera tunngavigalugu eqqaamasalikkersaarfigissavassi tamakkiisuunngikkaluamik. / Siullerpaamik. / Tuttumik perngarneq. / Aappaaguani. / Kangersuarmut. / Nanorsuit. / Angallaviit. / Iliversuit. / Angalanerini misigisat./ Umiaaqqamik sisusartunut. / Filmiliortoqarlitoq.

Eqqaamasamernit: Kátagtip tunniussai. (All. Kátagte Ludvigsen) Kal. Nr.10-2006 qup.4.

1980-ikkut naalernerani Nassuttuumut aavarpugut.

Eqqaamasamernit: Kátagtip tunniussai. (All. Kátagte Ludvigsen) Kal. Nr.10-2006 qup.7 1950-ikkunni mæslingertorsuuvugut, kilannillu malitsilissuuvoq.

Eqqaamasamernit: Kátagtip tunniussai. (All. Kátagte Ludvigsen) Kal. Nr.10-2006 qup.19.

Meeraalluni kukiit kigitillu pinnaannermut....

Eqqaamasamernit: Kátagtip tunniussai. (All. Kátagte Ludvigsen) Kal. Nr.10-2006 qup.29.

Nukappiaaluulluta Tinussaraami puttaarluta isippunga...

Eqqaamasamineq: Ikiorneqarneq tupinnartoq. (All. Jens Olsen, Ilulissat) Kal. Nr.11-12-2013 qup.9.

Inuusunneq qimallugu utoqqaliartulerluni ulapippallaarunnaalerluni pisimasorpassuit inuusunnermi aqquasaarsimasat nuannersut naammaannartullu atoreersimasat sarsuasutut illutik qaangussortut eqqaalerlugit nuannertarpoq, una pisimasut ilaat saqqummerpoq.....

Eqqaamasaqalersitsisaraaq: Qitarsimagaluarnarpoq. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2011 qup.19 Utoqqalaannguanngorama ilaanni Inuuninni pisarsimasut eqqaalerlugit allanut oqaluttuarinissaat nuannarisarpara...

Eqqaamasat allaaluillu. (Vittus Mikiassen) Kal. Nr.02-1981 qup.21.

1915-mi Qoorngumi taamani niuvertoruseqarfiusumi inunngorsimavunga, ukiunilu 63-ini junip 30-ani inuuissiertarsimallunga. 64-illu nalliutilersut perluup nalaakkaluarujaanga, tassa oqaluffiup allagarsuaataani inunngornra allanneqarsimagami 29-ani inunngorsimasunga. Persuarsiuutigilertoqalugu 30-anut aaqqinneqarpoq, utoqqaat inonngorninni eqqaamasaqartut uumagallartillugit, minnerunngitsumillu ukulluitsorsuit

ullorsiutiminnik allattugaqarsimatikallarlugit...../...Uperngaallu aataavi tikippata aninissaasa tungaannut piniagariluartaarpaat pissarsiffigilluartaarlugillu,taamatullu ammassannik piliffigineqarluartaarluni, Juliuleraangallu ilummut pulaaralersaraat puiseerarniat, tuttut meqqui kusatsinnissaasa tungaannut taamaalilluni Kangersuneq inugasaalillaraaq, kujalivut Uummannarmiut, kititsinniillu Qaarusummiut, Saarlormiut allaammi Narsamiit Kangermiillu innersorneqartarluni, -....

Eqqaamasat allaaluillu. (nanginnera)(Vittus Mikiassen) Kal. Nr.04-1981 qup.13.

1920-t qiteqqunneranni nunaqarfippit eqqaalu saarullit anguvaat, piliaallualeqalutillu, kingornalu tarajortigaallutik aasami nioqqutaalerlutik. Kisianni qerinnarsigaangat pilissuugaluaq noqqutaanerat unittarpoq. Aallaqqaammullu tarajorterivikilliorneq tunisiniarnermut akornutaasaqaaq. Taamaakkaluartoq aningaasarsiornikkut siuariaallanneqaaq. Sunaafami nunatta siunissaa...../ Aasinngooq Kangersunermi pulaqqallutik, angutitamik tuttut meqqunneri naammagilermatigik Ujarasussussuarmut ilorparput. Tassanngaaniillu ulluinnartariarlutik sinittariarlutik tunummut aallarlutik, akkani utoqqanngortoq qaannamullu nangialerluni ikissaarnikoq kisiat angutertarilerlugu, taamaattormi paanerminni aalisartigilluarsimavaat....

Eqqaamasat allaaluillu. (Vittus Mikiasen) Kal. Nr.05-1981 qup.15.

Qangali eqqarsaatigisarpara inuit pissutsitigut assigiinneqisugut – takorluuleriarlugit eqqasassartaat kingilinnut eqqartorusulersarlugit. Atuakkiani nunatsinnut inuinullu tungasut qatsunnarsisussaangillat, pisinnaasunullu sulii ilaartullaqunarlutik, nunarput uiverfissuunngikkallarmat pisoqarfiusarpoq kinguaariinnut ilaatigut puigulertugassaangitsumik eqqaasamasaqalersitsisunik, allt inunnit allnit soqutanngilluinnartutut isigineqaraluartunilluunniit..... /Inuusuttuaraallunga aaffarmi angalaqatigisarsimagalurpara Frederik Martensen (Paliitsiissuaq), uummannarmiu Nuup kangerluani, aalisaannartorsuaq (qaannamik puisinniartuunngitsoq), taamaattorli nunakkut angallarissorsuaq,....

Eqqaamasat qanganitsat qungujunnartortallit. (Johan Olsen, Kangerluk) Kal. Nr.03-1983 qup.14.

Taassuminnga allattoq tassa Johan Olsen, Kangerlummiu, Qqeqertarsuup pigisaani, siornatigut "Kalaaleq"-mut aamma allagaqareersimasooq. Johan Olsen Akunnaami Aasiaat pigisaanni inunngorsimavoq 24. april 1903. / Akunnaami meeratillunga 1907 missaani 3-4-nik ukioqarlunga, ilaanni ullaakkut iteratta immaqqa september qaammataasooq, tassami sila taartalersooq, arnaq iserpoq oqarlunilu anaanaga sapinngippat ilaseralugu uini Amileqamut qimmit aaniarmagit ipoqatigilaaqqulluni, uiata akuersaarpaa...../ Agissani inuiassuit: Ilaanniaasiit aasalerluni qaammat maj qiteqqukkaa Killerni pikisorsuanngorput avunnaasalerlutik, tassa kangianut Qasiannnguit eqqaannut qilalugarniariartorlutik, aajunali nunamik eqqaa aamma piniagassalissuaq, tassa natsersuarsuit allallu piniagassat takkuteruttulersut qimaannarlugit.... / Qimmeq avatarsigaq: Tamanna pivoq Killerniikkallarama, taamani aasat ilaanni Manermiut avaliini qeqertaniilluta uuvarniarluta, taamanikkut angutaannaalluta tallimaalluta ataatsimik arnartaqarpugut, inuusuttut katernaat ilagigatsigik.... / Sassarsuit: Aasiaat avannannguani Maniitsumi meeraanerma nalaani angutissara Joorse oqalualaarpoq, namminerooq sulii inuusuttuulluni angunni Kisittoq sassarsuarnik oqaluusaartoq tusartarlugu, tassa ukiut 1800-t naajartulerneranni Maniitsup avannannguani sassarsuaqarsimammat. Taakkulu Kisittup nammineq nanisimavai....

Eqqaamasat qangarsuarnitsat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-1998 qup.13.
 Ilaqtariit Hans Egedekkut Niisi (Niels Egede) sivisunerpaamik nunatsinniittortaraat.
 Utoqqalinermini ernermini Sisimiuni niuertuumi najugaqarpoq. 1780-imi aatsaat nunarput
 qimavillugu aallarpoq./ Skandinaviami. / Imaassorisimanarpoq:...

Eqqaamasat uterfigilaarlugit. (All. Iggiannguaq Ivik. / Aallaqqaasiisoq: Rigitze M. Søby.) Kal. Nr.06-1987 qup.6.

Ukioq 1910 Knud Rasmussen-ip Innaanganermi niivertoqarfissaq Thule Uummannami tunngavilerpaa, ullumi qallunaatut Dundasimik taaneqartartumi. Kisianni kissaatiginngilaa avanersuarmit tamarmik niuvernierfimmi tassani najugaqarnissaat pisinniarfimmillu pinngitsuuisinnaajunnaarnissaat... / Eqqaamasat uterfigalugit: 1936-imi Savissivimmut nuuppunga, sorpassuit tamaasa eqqartorniingilakka, kisianni eqqaamasakka allalaassavakka, naak naakkaluamik maanga pinera soorunami aallarniutigissavara..... Savissiummiut taamanikkut ukupput: Iisaannguakut, Niuvertorseq, Kunuukkut, ajoqi, Qillakkut, Uusaqqakkut, Nassakkut, Qaarluttukkut, aamma uku ilaanasorakka: Equkkut taatsiannguakkullu..../ Ilaanni qaqqasiortut immaqa nunap assiliortut Sallerni pujortuleeraqarlutik sulipput...../ Septemberip qeqqani aamma terianniat piniagaaleraangata meeqqanullu atisassaammata piniartaqaavut...../ Allusiornerli assigiingitsunittaaq misigiffiusarpoq, ilaannikkut pikiartarput, tamatiguunngitsorli...../ Nannunniat aallarunik avammuinnarsuaq ingerlasarput nunat tamaasa aanngarlugit..../7 Taamaalillunga piniagassat assigiinngitsut eqqartutsiarpakka, maannali aorfit eqqaatsiassavakka.../ Aamma upernaakut sinaani qilalukkat ilangerneqartarput, aasakkut Savissivimmi qilalugaqarluarneq ajorpoq...

Eqqaaniarparput / Maligassiuisoq: Johan Immanuel 1923 -1996. Kal. Nr.08-1996 qup.8.

Eqqaaniarparput. Rigitze Margrethe Søby – Toquvoq. (All. Robert Petersen). Kal. Nr.06-1996 qup.20.

Eqqaaniut: Adam Lyngemut. (All. Andrea Davidsen, Sisimiut) Kal. Nr.04-2012 qup.26. Pisaroaqarsorivara Aada eqqaanialaassallugu...

Eqqaaniut: Aron Berthelsen 1933-2009. (All. Søren Møller) Kal. Nr.04-2010 qup.5. Nunatsinni eqqumiitsuliortut kusanartuliortut, assigiinngitsunik suliaqartut amerlagunaqaat, ilaannaalli Tusagassiutitigut atuagassiatigullu saqqummiunneqaraangata ilisimalersarpagat...

Eqqaaniut: Ataatannguarput Peter Storch 1924-2017. (All.: Kunuunnguaq Nielsen Storch, Nuuk). Kal. Nr.03-2017 qup.24.

Ataatannguarput Piita inunngorpoq januaarip aallaqqaataani 1924 Aasianni. Kuisippoq februaarip pingajuani 1924 atserneqarlunilu Karl Kasper Otto Peter Storch. Allappoq kuisinnialerami palasip "Ukiortaa-mik atseqqusimagaluaraani akuerineqarsimannngitsorli.

Eqqaaniut: Benny Andersen. Kal. Nr.08-09-2018 qup.19.

Hal.: Aggustip ulluisa 17-ianni qallunaaq taalliorpoq, atuakkiortoq erinniortorlu Benny Andersen 88-inik ukioqarluni toqusoq qallunaat tusagassiutaanni arlalinni allaaserineqarpoq. Angut taanna immikkut Kalaallit Nunaannut ilisarnaateqanngilaq, kisiannili taalliai arlallit atornerartillugit kalaallit qallunaatut paasisinnaasut arlallit

ilisararpaat aliannaaruteqarfigalugit. Allaaserinnittut oqalliserinnittullu arlallit angut taanna taavaat qallunaat "nipaata" ilisarnartunngortitsuisa ukiuni kingullerni pingaarnersaattut..... Taalliaasa ilaat atuakkami "Svantes Sange"-mi 1972-imi naqiterisitsisarfiup Borgenip saqqummersitaani kingulleq inuulluaqqusinertut nipilik matumuuna kalaallisuunngortillugu inuttaanut eqqaaniutitut ilannguppara erinaanut naleqqussarlugu. Ateqarpoq "Svantes Svanesang" – "Svantip inuulluaqqussutaa"

Eqqaaniut: Bent Jensen toquvoq. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.7.

Bent Jensen eskimologit 1950-ip eqqaani magiterinngortut ilagaat. 1963-imi eskimologiimi magisterinngorpoq; taannali sioqqullugu Italiami nunatsinnilu ilinniarnermi ilaatut suliffeqarpoq.

Eqqaaniut: Bygnings ingeniør Jens E.F.Zeeb. Kal. Nr.10-11-2001 qup.15.
Inuusooq 27.april 1952 toqusoq 31 oktober 2001.

Eqqaaniut: Chr. Berthelsen, 1916-2015. Kal. Nr.05-2015 qup.23.

Hal.: Apriilip ulluisa 23-anni nalunaarutigineqarpoq skoledirektør Chr. Berthelsen 98-inik ukioqarluni toqusimasooq. Angut anersaakkut pisoorsuaq qimaguppoq. / KA-p nersornaasiinera.

Eqqaaniut: Edvard Kleist. (All. Hans A. Lyngø) Kal. Nr.02-2006 qup.12.

Eqqaaniut: Egon Sikivat. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.02-2009 qup.7.

Egon Sikivat 67-inik ukioqarluni toqukkut qimagummat qilaaserluni aliikkusersuillammassuit ikiliallaqqipput.

Eqqaaniut: Einar Bragi. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.10-2005 qup.5.

Islandimiu atuakkiortoq 1970-ikkut aallartisimatsiarnerani Knud Rasmussenip Højskolianillunga ilisarismaligara attaveqarfigillualigaralu....

Eqqaaniut: Emil Rosingimut. (All. Andrea Davidsen, Sisimiut) Kal. Nr.11-2010 qup.10.

Eqqaaniut: Emil Rosingip toqunerani. Kal. Nr.11-2010 qup.10.

Hal.: Emil Rosing ilisarileqqaarpara Ranum Statsseminariumimi...

Eqqaaniut: Enos Lyberth akornatsinniikkunnaarpoq. (All.: Herman Berthelsen, Qeqqata Kommuniani Borgmester). Kal. Nr.06-07-2016 qup.21.

Eqqaaniut: Eqqumiitsuliortoq Kiistat Lund 1944-2017. (Kîstat Lund). Kal. Nr.02-2017 qup.31.

Hal.: Titarnertaat marluk titarnerit 18-it, taama takitigisumik kalaallit eqqumiitsuliaanik allaaserinninninnerpaat ilaannit, immaqaluunniit ilisimanninnerpaamit Bodil Kaalundimit, 1930-2016, allaaserineqarpoq, atuakkiarsuarmi arlaleriarluni saqqummersumi "Grønlands kunst-imi (Kalaallit nunaata eqqumiitsuliaatai)-ni. Kiistalli suliaannik annerusumik ilisarinninniaranni Johanne Biilmann Egedep atuakkiaa ilisarititsissut "Ilunni nuannaarutaavoq asi", atuarneqarsinnaavoq, tassaniipput Kiistap suliaasa ilaannik assiliat.

Eqqaaniut: Erik Røde Frederiksen. (All.: Sebulon Poulsen, Narsaq.) . Kal. Nr.06-07-2016 qup.22.

Eqqaaniut: H. C. Petersen. (All. Karl Elias Olsen.) Kal. Nr.03-2015 qup.12.
Sapaammi marsip aallaqqaataanni ualeq ilisarimasama ilaannit nalunaarfigineqarpunga H. C. Petersen ullaag taanna eqqissilluni toqusimasoq, Danmarkimi.

Eqqaaniut: Hans Christiaat toquvoq. (All. Robert Petersen, Nukaa.) Kal. Nr.03-2015 qup.10.
Hans Christian Petersen, 1925-2015.

Eqqaaniut: Hans L. Larsen. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.04-2004 qup.11

Eqqaaniut: Hans L. Larsen 1923-2004 (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.04-2004 qup.12.
Angut kulturip inua suliumatooq.

Eqqaaniut: Henriette Lynge Kristiansen. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr. 02-03-2005 qup.13.
(Jette) Henriette Lynge Kristiansen.

Eqqaaniut: Henriette Rasmussen 1950-2017. (All.: Aqqaluk Lynge, Nuuk). Kal. Nr.03-2017 qup.30.
Oqariartuutit anngunneqarput: 1970 aallartilaara Københavnip Universitetiani ilinniaqqaalerlunga illoqarfiup qeqqani ilinniarnertuut angerlarsimaffianni Regensenimi Carl Chr. Olsen Pujulu marluulluta kalaalersaavugut...../ Henriettaq Nunarput avammut nittarsaalluarpa, nipituuliornani diplomatii atorluarlugu tamatigit nunarput assersuutigisarlugu ilumut nunasianut akiuttoqarsinnaasoq sakkut inupalaasernerillu atunngikkaluarlugit.

Eqqaaniut: Ilinniartitsisoq Karl Heilmann. (All. Andrea Davidsen.) Kal. Nr.01-2015 qup.5.
Naak kingusinaaraluarlunga pinngitsoorusunngilanga kusanara Karl Heilmann (Nuka)...

Eqqaaniut: Ilinniartitsisoq Miilu Lars Lund. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk.) Kal. Nr.03-2015 qup.8.
Miilu meeraanitsinniit nalunngilluarpara, tassa maanna meeqqanut atuarfusimasup Qorsussuup eqqannguani illutoqanngortumi Kujallerni illoqarallarattali. Eqqannguatsinni illoqarput.

Eqqaaniut: Illora Emma. (All.: Pele Lange, Qasianguit). Kal. Nr.11-2017 qup.15.
Qullisani aasaq manna aasinissami ammarnersiornermi annilaarneq siulliusimagunarpoq. Arnaq inunngorfimmini meerannguulluni iliarsunngorami Uummannami meeqqat angerlarsimaffiannut pisinneqarpoq. Angerlarsimaffimmiitilluni meerarsianngornissani aalajangerneqarmat paarsisoqartinneqarani kisinnguami sulilu nukangasunnguulluni umiarsuaqqamut ilaalluni Qeqertarsuarmut ingerlasimasoq.....

Eqqaaniut: Inuk puigunaatsoq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.12-2014 qup.28.

Allaatiginiagara uannit angajulliunerulaaginnarpoq, ajoraluartumilli toqujaartoq tassaavoq Apollooraq Mogensen.

Eqqaaniut: Jette toqukkut qimaguppoq. (All. Hans A. Lyngge) Kal. Nr.02-03-2005 qup.13.

(Jette) Henriette Lyngge Kristiansen.

Eqqaaniut: Juulummut. (All. Markus Eliassen, Tasiusaq, Upernavik.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.8.

Peqaannguaralu Jærgen Jensen Nuussuarmioq inuusukkallarannut isumaqatigiinnikuuvuguk arlaput siulliulluni toquppat eqqaaniaallunuk aviisit aqqutigalugit arlaatigut allagaqarniarlunuk. Aamma isumaqatigiipuguk alianartumik nersorinnissutinilluunniit allagaqarata nuannersunik arlatta qanoq iliuuserisimasaanik eqqaasaqalaarluta allagaqarniarluta.

Eqqaaniut: Juulut, Jørgen Fleischer. Kal. Nr.11-2012 qup.21.

Hal.: Aviisiliortup, atuakkiortup qulequtsiussama 88-inik ukioqalernissi ullormik ataatsimik sioqqullugu toquneranit ullut amerligaluartut pinngitsoorumangilanga eqqaaniaalaassallugu,...

Eqqaaniut: Kåle (Kaali) Qujanaq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2014 qup.12.

Karl Heilmann Inuuvoq Kangaamiuni 9. September 1942 toqulluni 5. Juli 2014 Ramløsemi Helsingep eqqaaniittumi. Kålip angutaa Karl Heilmann (Kaaleerannguaq) Nuummiiuvoq inuusoq 14. August 1914 ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimavoq Maniitsoq, Paamiut Kangaamiullu najugaqarfigissarlugit.

Eqqaaniut: Karl Siegstad. Kal. Nr.02-2010 qup.6.

Hal.: Inuit kingusissukkut ilisarilikkama ilaat atuakkiortoq Karl Siegstad januarip ulluisa 17-ianni 2010 toquvoq.

Eqqaaniut: Knud Rasmussenip Højskolianut H.C.Petersenip pingaarutaa. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.05-2015 qup.16.

HC anerningerpoq martsip aallaqqaataani, utoqqarsuanngorluni. Inuk ilisimasorsuaq akornatsinniikkunnaarpoq. Pisinnaasara naapertorlugu 1962-imit 1975-imit Knud Rasmussenip Højskoliani pisortatut ilinniartitsisutullu sulisimanera naatsumik saqqummiutlaassavara. / Tunulequtaa. / Nutaaliortoq. / Iluaqutissanik noqqaasoq. / Atuartitaasa taama eqqaamainnaasaat. Asseq KRH-mit atukkiussa. / Kuturitoqqamit eriagisassanik pingaartitsisoq. / Naggueqatitsinnut atassuteqarneq. / Højskoli kulturikkut inuunermi qitiusumik suliffiusoq./ Sulineq, sulineq sulilu sulineq./ Højskolip siulersuisuisa ataatsimiinnerisa ilaannit asslisaagunartoq, ilaatigut takussaavoq Jørgen C.F. Olsen. Asseq KRH-p atukkiussaa./ Naggasiut.

Eqqaaniut: Kristian Olsen aaju. Kal. Nr.05-2015 qup.21.

Hal.: Ataasingornerup apriliip 20-ata ullaani tupaallannangaartumik unittuallannartumillu radiukkut nutaarsiassanit tusarliunneqarpoq atuakkiortoq

eqqumiitsuliortorlu Kristian Olsen aaju eqqissiluni toqusimasoq. / Maani eqqaaniutitut issuarusuppara taalliaa "puillassoq pikialârtoq"-mi ilanngussa: Sooq sumiit sumillu.

Eqqaaniut: Mâliâraq Vebæk (Maaliaaraq Vebæk.) 1917 – 2012. Kal. Nr.03-2012 qup.4.

Hal.: Arfininngornermi februaarip 25-ani ualiartortoq tutsiuppoq atuakkiortoq Mâliâraq Vebæk eqqissilluni toqusimasoq.

Eqqaaniut: Margrethe Gjorup / Child of the Wind / Anorip pania/ in memoriam (1927-2004) Kal. Nr.08-09-2004 qup.27

Eqqaaniut: Meeraaqat puigunaatsoq. (All. Sten Egede Hegelund.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.5.

(Asseq) Paamiormiuaqqat 1950-imi assilisat. Assimik nassiussisup Stenip nammineq illumik silataani assilisaasoq.

Eqqaaniut: Mikkel Abrahamsen, Darinngi, toquvoq. (All. Pele Lange, Qasiannnguit) Kal. Nr.11-2012 qup.7

Eqqaaniut: Peter Frederik Rosing. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.06-07-2011 qup.5.

Matumuuna angut ataqqilersimasara eqqaanialaarniarpara.

Eqqaaniut: Peter Frederik Rosing, 1940-2011 (All. Aqqaluk Lyngge) Kal. Nr.06-07-2011 qup.5.

Nipi aanngarallartussaannngitsoq. / Kalaallit Atuakkiortut siulittaasup tullia.

Eqqaaniut: Pisoq prins Henriugaluumut eqqaassutigiuagassara. (All.: Aqqa Peter Lyberth, Sisimiut.) Kal. Nr.08-09-2018 qup.21.

Ukioq 2004-kkut aallartinneranni kunngikkormiut nunatsinnut tikeraarput, ullullu ilaanni Sisimiunut anguaat, uangalu atsiortoq kommunalbestyrelsimut ilaasortaanera pissutigalugu unnukkut kunngip umiarsuaanut neriartortussanngorpugut. Ulloq taanna Sisimiut timersortarfissuanni ualikkut kaffisoqatigiinneqarpoq immikkut qaaqqusanut, unnukkullu kunngip umiarsuaanut neriartussalluta; soorunami uanga aatsaavissuaq kunngikkunnut qaaqqusaagama pissanganngitsuunngilanga; asumi piffissaq neriffissarput nallilermagu ammukarpugut. .../..... Naammassigatta Prins Henrik qivialeriallarakku qullilisoq assut tuppallersimaarpasilluni, kiinaa qujaniarpasissutut isikkoqarpoq, soorlu taama ooineqarnissi utaqqiinnarsimagaa. Isigalugu eqqarsarpunga Prins Henriumuna kalaallit assut uummateqarfigunarai, ...

Eqqaaniut: Professor, Dr. phil. Erik Holtvedimut (1899-1981) suliaasalu arlaannut.1. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.11-2015 qup.6.

Tapiliussa: Samuel Kleinschmidtip allaasialiamini isummat tunulequtai. / Aallaqqaasiut. / Allaaseq saakkiartorlugu. / Nipi ataaseq, naqinneq ataaseq - naqinneq ataaseq - nipi ataaseq.

Eqqaaniut: Professor, Dr. phil. Erik Holtvedimut (1899-1981) suliaasalu arlaannut.2. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.12-2015 qup.12.

Tapiliusseq: Samuel Kleinschmidtip allaasialiamini isummat tunulequtai. / Tapiliusseq I: Kleinschmidtip oqaasilerissusiaanit tigulaakkat. / Tapiliusseq II: Kleinschmidtip Bourquinimut allagaanit tigulaakkat. / Tapiliusseq III: Oqaatsit assigiimmik allanneqartartut. / Naggasiut.

Eqqaaniut: Qatanngutigaja Najagtâ. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk.) Kal. Nr.01-2015 qup.6.

Martha Sørensen 24 april 1929 in. Godthåb – toq. 13. November 2014 København.

Eqqaaniut: Suleqat pitsassuaq Ulla Ludwigs (20.04.1940 – 15.02.2016). (All. Aqqaluk Lynge, Kalaallimi siulittaasoq. Kal. Nr.04-2016 qup.4.

Sapaatikkut nuannarisarpara ulloqqaniit nipilersugassiaruarnik radio appisimaaleraangat tusarnaassallugu,... Taama eqqarsarpunga ukiorpassuarni suleqaterput Kalaalermi naatsorsuuserisorput Ulla Ludwigs februarip 15-ani, 2016 toqukkut qimagummat.

Eqqaaniut: Ulrik L. G. F. Rosing. Kal. Nr.05-2004 qup.9

Eqqaaniut: Ulrik Rosing (1928-2006). Kal. Nr.11-2006 qup.9.

Hal.: Septemberip naanerani ukiaq manna toqukkut qimaguppoq peqatigiiffimmi Kalaallit Atuakkiortuni ukiumi arlalinni ilaasortarput Ulrik Rosing.

Eqqaaniut: Uusaqqak Qujaukitsoq. Kal. Nr.08-09-2018 qup.18.

Hal.: Ukiumi arlalinni Avannersuarmit akornanni nipi sineriammut siaruattoq aasap matuma ingerlanerani nipaarpooq, inuttaa Uusaqqak Qujaukitsoq 70-inik ukioqarluni toqummat. Uusaqqaq ilisimaneqarlualerpoq Avannersuarmit 1953-imi Uummannamit nuutitaanerannut tunngatillugu. Pituffiup mittarfissualiorfiginneratigut piniarfik pitsaasoq innuttaasunut tamaani najugalinnut qimaqquneqarpoq, sivikitsuinnarmik piffissaliilluni. Tamatuma kingorna ukiut arlallit ingerlareersut Avannersuarmit nuutitaasinanerannik oqalinneq aallartilluarpoq Uusaqqallu tamakkunani sallernut ilaavoq..... Uusaqqak Qujaaukitsumut assut qujassutissaqarpugut inuiaqativut avinngarusimaqalutik inooqataasut nunap inuinit sineriammiunut qanilliallatsittutut illugit ilisimaneqalersippai.....

Eqqaaniut: Villads Villadsen (1916-2006) . (All. Hans A. Lynge) Kal. Nr.02-2006 qup.15

Eqqaaniutiminek: Eqqumiitsuliortoq Bodil Kaalund 1930-2016. Kal. Nr.02-2017 qup.30.

Hal.: Eqqumiitsuliortoq Bodil Kaalund inuugallarmat arlaleriarlunga naapittarpara KA-mi siulittaasuunera iluatsillugu ataatsimeeqatigalugulu. Aammali Danmarkimi ilimaginngisannik Jyllandip avannaani illoqarfimmi Lemvigimi naaperiasaarpara upperisarsiorneq tunngavigalugu eqqumiitsulianik katersugaasivimmik pilersitsiniarneranut atatillugu, nalaatsortumik Lemvigip kommunalbestyrelsiani ilaasortaq piorsarsimassutsimut tunngasunut ataatsimiititaliap siulittaasua sakeqatigartillugu....

Eqqaaniutiminek: Sigurd Gudiksen. Kal. Nr.04-2017 qup.22.

Hal.: Qullissani atuarfiup pisortaa Anker Lemvig 1958-imi Nuummut nuutinneqarmat kingoraartaalluni takkuppoq Sigurd Gudiksen. Taamaalilluni meeqqat atuarfianni atuaqatigiiaani angajullersanngornitsinni ukiumi kingullermi atuarfusumi 1958/59-imi qallunaatoormik ilinniartitsisorilerparput. Ukioq manna februaarip 22-ani 87-inik ukioqarluni toqorpallappoq..../ Gudiksenip inuunermi ilarujussua Kalaallit Nunaanni atuarfeqarnermut tunngasut suliarai. Atuarfinni Qullissani Maniitsumilu pisortaasareerluni kalaaliaqqat efterskolini Danmarkimiittuni ilinniartitaaneranut siuttut ilagaat nakkutiginnittutut,....

Eqqaaniutinnguaq: Henriette Rasmussen 1950 – 2017. (All.: Andrea Davidsen, Sisimiut.) **Kal. Nr.04-2017 qup.21.**

Matumuuna Henriette Rasmussenimut eqqaaniummik ilanngussilaarpunga. Qujavugut akornatsinniikkallaravit asanninnermik tuniorartuarsimagatsigut. Qujanarlu nunatsinnut paniulluartut....

Eqqaaniutinnguaq: Margrethe Jeremiassen toquvoq. (All. Andrea Davidsen) **Kal. Nr.11-2007 qup.11**

Eqqarleeqqap oqaluusaarfigaatigut.: Misigisaq eqqumiitsoq. (All. Andreas Isaksen) **Kal. Nr.11-2009 qup.11.**

Misigisaq eqqumiitsoq taanna aasarisseruttorneyani juuli qaammat 1966-imi Narsami pisimavoq.

Eqqarleriinnermi taaguutit: Soqutigineqassasoralugit. **Kal. Nr.11-2006 qup.28**
hal.: Qangali soqutigisarpakka ilaqtariinnerup iluani taaguutit atuakkat.

Eqqarleriit kinguliaat: Ataatanit anaanannillu Siulikka. (All. Edvard Hansen, Aapilattoq Upernavik) **Kal. Nr.05-2010 qup.8**

Eqqarleriit taasassartaat.: Kujangilliup Arnavigallu kinguaavi. (All. Edvard Hansen, Aapilattoq Upernavik. Kujangillikkut. / Arnavigakkut. / Avattap Arsannguullu kinguaavi aammalu. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.18**

Eqqarsaatersuut.: Ileqqutoqaasut. (All. Johannes Jeremiassen) **Kal. Nr.06-07-2006 qup.3.**

Ersinngitsup iliuserisitai. / Ileqqutaavut. / Ilinniagaqarnikkut inuuneq. / Samuel Kleinsmidt vs. H.C.Petersen. / Kalaaliussuseq. / Kulturit.

Eqqarsaatersuutit.: Piffissaq qanga maannalu. (All. Kristian Olsen Aaju) **Kal. Nr.06-07-2011 qup.3.** Piffissami qangamiittumi puigunaatsitakka arlaqaalupput immikkoortiterneqanngikkaluarlutik. Sulili tulleriaarlugit normulersorlugillu aaqqissuunneqanngikkaluartut akornanniittoqarpoq eqqarsaatigeqqittarlugit alloriaqqiffiulersartunik. / Frederik Nielsen, Fari. / William Heinesen. / Claude Monet. / Piffissaq qanga maannalu. / Piffissaq nutaanerpaaq. / Endeavour. / Ullumi Piffissaq. / Piffissap pissusaa.

Eqqarsaatersuutit.: Qanga inuunerput. (All. Efraim Karlsen) **Kal. Nr.04-2007 qup.18.**

inuiaqatigiinnut tusartikkusutannik oqaasissarpassuaqaraluarpunga nuannersut nuanniitsullu ilaatigut saqqummiutilaarussuttaraluarlugit, qungujuinnariarlunga isumaga oqaatigiinnarlara uangattaaq qanoq iliuitsit ilarpassuinut pisooqataasutut ittarama.

Eqqarsaatersuutit.: Takorluisinnaaneq qaangerlugut pisoq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.01-2012 qup.26.

Jensi umiatsiannguanguamini aalisarpoq. Umiatsianngua assut nuannaarutigisaanik aquuteralaqarpoq, ilami ipuinnarnermit nuupallannarnerummat... / Nunataa pinneraluaqaaq. / Aasarisseruttorpoq. / Ullumili silagissuaq. / Pisoq allanit aamma takusarneqarpoq.

Eqqarsaatigeqqunaralarli: Sanerarsuarmi nunat aqqi. Kal. Nr.05-2009 qup.5.

Hal.: Atuagassiami matumanga atuartartut ilaat Marus Hansen, Savissivimmioq, aprilip naalernerani qarasaasiakkut allalluni inunnut ilisimasalinnut eqqarsaatissiivoq Sanerarsuarmi nunat aterpassui pillugit.

Eqqarsaatigeqqusamut akissut.: Sanerarsuarmi nunat aqqi. Kal. Nr.06-07-2009 qup.12.

Hal.: Normumi kingullermi 5/2009-mi atuartitta ilaata Markus Hansenip Savissivimmiup ujartorpai Innaanganermi Pituffiup tungaanut nunat aqqi,...

Eqqarsaatigilersitaq: Aallakaatitat kalaallisut. Kal. Nr.01-2007 qup.2.

Hal.: Siorna ukiup naajartornerani tutsiuppoq Kalaallit nunaata radioanit aallakaatitassiat qallunaatooqarpallaartut.

Eqqarsaatiginngisara katassinnaavara. (All. Niels Platou) Kal. Nr.10-1995 qup.10.

Ukioq 1989 juli qaammataagaa Qasigiannguani palasip illuata igaffiani isersimaaqatigaakka ernerput angajulleq Napasormioqataalu aalisartoq. Ullaap tungeraa. Takorniuulluta kaffisorusaajutaa takummaanerup piutaanik oqaloqatigeerujoorpugut. Taqqama silagik, qatsunganeq! Aasarissinerup piutaanik taqqama sila kiatseriivissimavoq. Asumi aamma Qasigiannguait piumalleriarlutik aasarissinerani kiannikkaarsuit. Ataasiarlunga, ukioq suna pinnerpoq, ullut ilaanni aasarissisumi sila kialluinnallarmat, kiassiut ugaffiup igalaavisa silataaniittoq pilieriarpara 32-ersortoq: aalimassa suli alanngortamiinniarluni. – taamani ajornaqimmat iisarissimasama ilaat sianerfigalugu kalerripara oqarfigalugu: “Uumangaa, taqqama Afikkamilluunniit kianneruvugut!” ..... Manna allakkakku siunertaraara qaammatip affaa naasuinnarmik iisaqarlunga imminut misileraatigininni eqqarsaatiginngilluinnakkannik katassimasara matumuuna tamanut oqaatigiumallugu. Isumaqarama inuit ilaannut ikiuutaasinnaasumik “nassarsimallunga.” Taasamiuna IMIGASSAQ” takassimagiga.” – Imigassap uerinartua timinniikkunnaarsimavoq.....

Eqqarsaatit naapitallu assigiinngitsut: Upernaarli allassamaakkat. (All. Efraim Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.11-2004 qup.16

Eqqarsarlualaarnerusaraluaruttami. (All. Peter Storch) Kal. Nr.07-1998 qup.3.

Allaatigisaq una soqutiginarluinnartoq tusagassiornermi suliaqartut tamarmik pinngitsoornatik atuartariaqagaat. Pingaartumik A/G.mi, Sermitsiami, Kalaallit Nunaata Radiuani TV-anilu aviisiliortunut....

Eqqartuerujoorneq: Peqataafigisimasat nuannersut. (All. Kátage Ludvigsen) Kal. Nr.09-2003 qup.14.

Eqqartuiffiginiakkakalu Attup 1960-ikkunni 70-ip ingerlatilaarneranut pisimasuupput./ Aviiseqarneq./ Qitik./ Sukisaarsaariarlingooq./ Filmi./ Katersortarfeqarneq./ Timersorneq.

Eqqiluitsoq – saligaatsoq – minguitsoq. (all. Gerth Lyberth) Kal. Nr.01-1994 qup.13.

Taasuminnga allaatigisaqartup oqaatsit taakku assigiinngitsut oqaluttarnitsinni tamarmik immikkut isumaqartinneqartarneri nassuiaateqarfiagai.

Eqqissineq nunamiunut pivoq. (All. Jonathan Motzfeldt) Kal. Nr.12-1998 qup.3.
Allaatigisaq una “Juulli 77-imit tigusaavoq.

Eqqorpa – Eqqunngila? Kal. Nr.02-1981 qup.23.

Unnuit ilaanni susassaaruffimmi alikkusersorniarluniluunniit katerisimaarnermi atorreqarsinnaalluarpoq “eqqorpa – eqqunngila?” unammissutigissallugu. Oqaatsit atorreqartut J. Petersen: ordbogeeqqamit tigusaapput...../ Kussuk – oqaatsip taassuma qanoq isumaqarneranut nassuiaataasoq pisimasulersaarutinnguamik ilaqartinneqartaraluarpoq...../ Kussuk – oqaasiuvoq isumatulluinnartoq, taamaattumillu tupinnangilaq qanorpiaq ilaanni assigiinngitsumik atorreqartarmat..../ niarnaq – aallaqqaammut oqaatigeriissavara oqaaseq taanna isumaqartoq erneq...../ niarnaq – oqaasiuvoq naalisagaq...../ niarnaq – oqaaseq taanna “niarnaq” ukua marluk isumaqartitsiniarnerinit allaalluinnartumik isumaqarpoq..../ ikeritsuvoq – oqaaseq taanna allaalluinnartumik isumaqarpoq, ikermut sumulluunniit tunnganngilluinnarluni.../ ikeritsuvoq – nassuiaanerit tusakkavut nuanneraluarput, kisianni eqqungillat ilaanit tulluartinneqarunaraluarlutik, oqaatsip “ikeritsuvoq” nagguigaa “inneq” .....

Eqqorpa – Eqqunngila? (nanginnera) Kal. Nr.03-1981 qup.14.

“Kalaaleq” nr. 2.mi neriorsuutaasimasooq piumasunik aliikkutarineqarlunilu unammissutaasinnaasoq matumuuna nangeqqissavarput. Nr. 2-milu oqaatsinut eqqorniaritanut nassuiaatit (isumaqarnerit) eqqortut ukuupput: kussuk isumaqarpoq ilisiitsoq, - niarnaq isumaqarpoq erneq. – ikeritsuvoq isumaqarpoq angalaarumatuvoq, merserisaqanngilaq. Pualuk – oqaatsinik nagguissiuisartut oqaatigijumasarsimagaluarpaat oqaaseq “pualuk” puammik nagguqartoq..../ Tumangatuvoq.../ qinuarpoq .....

Eqqorpa – Eqqunngila? (nanginnera) Kal. Nr.06-1981 qup.13.

Taarsiartortillugu aasaaneratut angalaarpallaarunnaarnermi ilaanni aliikutassaalatsinarsarmat angerlarsimaffimmi allaniluunniit nuannariinnarlugu unammissutaasarsinnaammatt – ilikkariartuutaallutillu – “eqqorpa – eqqunngila – ilanngunneqaqqittalerpoq – piumasunut atorreqarsinnaasoq. Normumi tullermi isummat sorliit eqqornerisut nalunaarneqassapput, ordbogeeqqanilli peqartut takoreertassavaat. Takutsuupput – oqaaseq taanna qasseersiutaalluni taamaappoq, ataasersiutaallunili imaalluni: takusuuvoq...../ Takutsuupput – oqaaseq taanna paasilluarniassagassiuk kalaallit oqaluttuatoqaataasa ilaannik oqaluttuutissavassi: ivigarinngooq-uku sisamaallutik,..../ Takutsuupput – oqaaseq taanna paarlangasunik marlunnik isumaqarsinnaavoq, taamakkaluartorli aalajangersimasumik isumaa soorunami uniffigisariaqarparput..../ Tugoqattaarpoq – oqaatsip taassuma “tugoqattaarpoq” nagguvia tassa tuppoq...../ Tugoqattaarpoq – nalunngilarsi oqaluttarnitsinni g aamma ng paarlangatillugit ilaannikkut atorreqartartut. g-mik taaneqartussaagaluaq ng-mik taaneqartarluni...../ Tugoqattaarpoq –

oqaaseq taanna meeqqat pinnguaataasa ilaannut oqaasiuvoq...../ Sallavoq – oqaaseq taanna “sallavoq”-aasiit qeqqata tungaatigut ilanngarlugu qumartitaavoq...../ Sallavoq – sallavoq oqaatsitta allanngoritaartartut ilagaat, taamaattuuneralu assigiinngitsunik ukuningga assersuusiussavara: paluvoq – pallorpoq, qalaalerpoq – qallaserpoq, malippaat – malluppaat, tassalu oqaaseq “sallavoq” oqaatsit taamatut allanngoratut ilagaat...../ Sallavoq – oqaaseq taanna “sallavoq” ungasissorsuunngitsukkut atorneqartoq tusaraku assut uisaallassimavunga atuisut torinngiluinnartumik isumaqartimmagu oqarluni: “taama sallatutigisoq upperisassaangilaq” ...

Eqqortoq pingaartittarpara. (all. Amandus Petrussen) Kal. Nr.02-1993 qup.5.
 Massa uanga aamma inuttulli allatut sunilluunniit kukkussuteqartaralungu taamaattoq aamma inuttut allatulli kukkunerusorititannik naammattoorsigaangama uparuaanissara kisigisaraluarlugu uparuaajumasarpunga eqqortussaq sunaluunniit pingaartittarakku tamatumalu anguniarnissanut tamatta ikioqatigiittariaqaratta.// Taallaq: Piniartorsuit (Taall. Isak Lund)

Eqqumiigisarpaaluit: Nassuiaatissaqarnerlutik?. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.05-2009 qup.11.

1921-imi Hans Egedep nunatsinnut peneranit Kalaallit Nunaat atuakkiarineqarmat Upernaviup avannaata nunap assiliarinerata.../ Illukusioratta. / Illutsinni misigisartakkavut. / Oqaluffimmi tussiarpaluk. / Uatsinni kaattarpalussuaq. / Inoruseqarpa? Isiginngiinnarpavut?./ Oqaluussaq kinaassuserneqanngitsoq. / Atuarfimmi aappalaartut qiteqqusimasut. / Puisi angusara tammarmat.

Eqqumiitsorsiat. (Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.01-1987 qup.2.

Misigisat eqqumiilaartut atuagassiami atuarlugit nuannarisuugakkit uangattaaq nalaassimasakka eqqumiilaartut allaaserilaalerpakka. Inuit allat naapittagaannut naleqqiullugit soqutaavallaanngikkaluartut, uattulli atuagassianik aliikkutaqartartunik aliikkutaalaarsinnaappata nuannarissavara..... Appamiuni meeraagallaratta qupaloraarsuit piarait peroraangata milorniarlugit piniartarpagut, immaqami pinialunnermut sungiusaatit siullersarigunarpaat. Taamaalluta nukappiaqqanik marlunnik ilaqarlunga milorninniarpugut, taamaaqatigalu allamik angajulliunerusumik pingajoqarluta. Qaqqannguup tunuani milorninniarluta avammut ingerlaruusaarniarluta pingajorput angajullersarput kingulliusoq. ....Orsiiviup kujammut kangimut teqeqquanit uiartoq inuk anggajaarsuaq, niui amitsumineerarsuit asulu takeqalutik, talii aamma taamaapput....

Eqqumiitsuliorneq pillugu isumaliutit: Eqqumiitsuliorfimmi. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.12-2004 qup.10.

Eqqumiitsuliorneq pillugu oqallinneq: Taallat erinnallu. (All. Johannes Jerimiassen) Kal. Nr.04-2006 qup.24.

Hans Anthon Lyngemut akissut.

Eqqumiitsuliorneq pillugu oqallinneq: Taallialerineq. Kal. Nr.02-2006 qup.6

Hal.: Ukiut 100-nut qalliarortut ingerlaneranni, Jonathan Petersenip (1881-1961) 1914-imi Atugaarannguaq “Metrik” saqqummersimmaguli, taallat qanoq ittuunissaannik oqallinneq akornatsinni puttutillattaasarpog.

Eqqumiitsuliorneq pillugu oqallinneq: Taallialerineq nangillugu. Kal. Nr.06-07-2006 qup.27.

Hal.: Kalaaleq nr, 2/2006-imi taalliornermut tunngasut eqqartornerini periaasitoqqami versit isuisa qanoq innissaannik nassuiaatit tamakkivinnagit eqqartorakit Matumuuna tassunga tunngasut itisilernerularlugit tikissivakka.

Eqqumiitsuliornermik siunnersuisoqarfik : Kulturimik katiterisut Kal. Nr.02-1999 qup.8. Malittarisassat

Eqqumiitsuliortoq Kista Lund. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-1995 qup.5.

Sisimiut kommunianni kultureqarnermut pisortaqqarfik sanaartornermillu ilinniarfik suleqatigiillutik eqqumiitsuliortup Kista Lund-ip qalipagarpasui saqqummersippaat. Saqqummersitsineq ammarneqarpoq 8. april, nal. 14.00 ammatinneqarlunilu piffissami aalajangersimasuni aprilip 17-at ilanngullugu. Saqqummersitsineq ingerlanneqarpoq maannakkut Sanaartornermi Ilinniarfiugallartumi inersuarni qusanaqisuni. Pilersinneqarnissaani aqqissuisuuvoq kultureqarnikkut siunnersorti Kuuna Damgaard. Kista Lund Narsarmiu eqqumiitsuliortutut ilisimaneqarluartuuvoq. Periarfissarsisimavunga Kistap suliai pillugit oqaloqatiginissaanut, imalu oqaluttuarpoq: Ammassivimmi Alluitsup kangerluani 1944-mi inunngorpunga. Tassaniippunga aqqanilinnik ukioqalernissara tikillugu. – Eqqumiitsuliortunik siuleqarsoralunga aperaarma, tamanna nassuiaatissaqartippara: Ittorigaluarput Louis Lund sunut tamanut eqaatsuuvoq titartaasartutullu kutsimanngilluinnarluni. Ningiu kalaallit suliassaataannut pikorilluinnartuuvoq peqqissaartuulluni. Ilimanarpoq tamakkua tungaasigut kingornussaqaarsimasinnaasunga..... / 1977-imi suliaminik makku saqqummersitsivigisimavai: Narsap katersugaasivia. – Qaqortup katersugaasivia. – Grønlandsbank (Nuuk). – Narsaq. – Nordens Hus (Reykjavik). – Udenrigsministeriet (København). Nuuk Rådshus. – Skovhuset (Allerød). – Carlsberg Kunstforening. – Anneberg Samling. – Kotzebue (Alaska). – Taamatut Europap Avannaamiuini assigiinngitsuni saqqummersitsisarninni arlalissuarni peqataasarsimavoq. – Taamatut Tyskland-imi Japan-imilu..... / Assilialianik pisimapput: Ataqqinartorsuaq Dronning Margrethe. – Ataqqinartorsuaq Dronning Ingrid. Udenrigsministeriaqarfik. – Nunatta katersugaasivia. – Nunatta atuagaaterqarfia. - ..... / Makku pinnarsarsimavai: Nuuk Rådhus-ia. – Narsap Timersortarfissua. – Sulisartut Højskoliat (Qaqortoq). K. N. I. (København). –K. N. I. (Nuuk). – Qaqortumi kommuunip ataatsimiittarfia. Narsap.....

Eqqumiitsuliortumik eqqaamasaq: Ikitsit sikaavaqqallu puukui. Kal. Nr.01-2015 qup.11.

Hal.: 1980-imi Kalaallit Nunaanni anersaakkut aallariaallatoqarpoq inuk arlalinnit annerusumik ilisimaneqanngitsoq saqqummeriasaarmat. Tassaavoq taamani taaneqarnera malillugu piniartuullunilu aalisartoq Thomas Frederiksen.

Eqqumiitsuliortup sullivianit: Paneaq timaamioq. Kal. Nr.06-07-2014 qup.8

Hal.: ilisimasarsiortut ilaat tikisaminni naapitsisarput inunnik ataasiakkaanik titartaallaqqisunik imaluunniit atorfillit ilaat ilisarimasasaqalersarput inunnik titartaanermut immikkut piginnaanilinnik. / "Timaamiorsuaq". / Akeqqersotarnerit. / Piniariaastsit ilaat. / Kangeraq. / Nannut. / Nunakkut Angallatit. / Nunamiormiut qajaat. / Illui. / Oqaluttuatoqqat. / Atuakkiortoq Helge Ingstad.

Eqqumiitsuliortut sullivianit. Hansinnguaq, Ummannap eqqaamiu. Kal. Nr.08-09-2013 qup.16.

Hal.: Kinamitaavaana, soormita kinguliaqutaa allassimangikkaa, Atuakkamut Helge Bangstedip 1927-mi J.H.Schultz Forlagikkut saqqummersitaanut "Under polarhimlen"-imut titartagartalersuisoq takugakku taama eqqarsarpunga... / Suliai= "qalipakkat / titartakkat aqqanillit"

Eqqumiitsuliortut sullivianit. Taipsumane, peqataalu kalaallit. Kal. Nr.02-2015 qup.27.

Hal.: 1984-ip kingorna qanoq ilillunga pinerpoq eqqaamanngisannik atuagatsiannguaq pisiarisimasara qupperartarlugu isumaliutinik nutaanik uannut tunniussisarpoq. Atuagaq taaguuteqarpoq "Taipsumane" oqaaseq ilisarnaraluarluni isumaqarunarpoq "taimani" ...

Erfalatorput. Kal. Nr.02-1998 qup.5.

Peqatigiiffeqarneq, kattuffeqarnerlu./ Kalaallit nunaata erfalasia pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 6. 11. juni 1985. / Katinngatitaarnermi ileqqulersuutit./ Oqaluffimmi katinngasisaartarneq. / Ilisinermi katinngatilisartaarneq. / Pisortaqarfiit erfalatorputarfissaat.

Erinarsoqatigiit "Nangaasut" -80 Narsaq. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq) Kal. Nr.01-2000 qup.15.

Ilisimaneqartutut „Kalaaleq" nr.12-1999 allaaseraara: Ilagiit kalaallit oqaluttuarisaaneranni tussiaqattaartarnerup aallarnerneqarneraniit ukioq manna ukiut 150-t qaangiunnerat. Tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni palasit tussiaqattaartartunilu sungiusaasartut allaffigisimavakka periarfissaqarpata oqaluffinni juullimut tusarnaartitsisarnerit aqqutigalugit ukiut 150-ngortorsionerat periarfissaq atorlugu malunnartinniaqqullugu,..../ Sebulon Poulsen ima nalunaaruteqarpoq.

Erinarsorneq oqaatsivullu. (All.Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1990 qup.3.

Erinarsorneq nuannaralugu nuanneqaaq. Ilami inuit amerlanerpaat nuannaraat. Taama oqarneq kukkusuugunangilaq. Sooq nuannerpa? Apeqqut taanna inuit amerlanerit eqqarsaatigisarunnarsivaat, akisarlugulu allanut tusartinnngisaminnik, inoqammik ilaanut oqaatigisarpaat oqaaloqatiginnissutigisarlugulu. Uanga ima isumaliutigisarpara: Taallat erinarsugassiat Inuiaqatigiit oqaatsiminnik atuineranni pingaaruteqaqaat.....

Erinarsornerup inuk sunnertaraa. (Taal. Samuel Knudsen) Kal. Nr.03-1995 qup.12.

Taallaq. Taalliortoq Samuel (Sâmua) Knudsen Kangersuatsiarmiuvoq. – Sâmua taalliortuuvuq. Ukiuni kingullerni taalliamigut tusaamaneqarlualersutigut saqqummeriartuaartoq. Erinniortoq Ulrik L. G. F. Rosing nipilersornikkut erinniornikkullu saqqummeriartuaartoq Kangaamiuni inunngorsimavoq, maannali Paamiuni najugaqarluni.

Erinarsuut tusaamasaaq.: Axel & Valborg Inngimillu oqaluttuaq. Inngik. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.05-2016 qup.4.

Knud Kjerip taaliaa: Avangga tikikkukkit Ikkamiut. Oqaluttuarta taallamiittoq, Ikkamiullu eqqaamaneqarnera assigiinngillat. / Knud Kjer. / Oqaluttuarta Ikkamiunit tusaamasarput. / Nalunaarsukkat.

Erinatoqaaq. (Taall. Jens Jensen) Kal. Nr.11-1997 qup.7.

Taallaq.: Tikilluaqqunarsigit Annaassisussaq aggersoq...

Erinniortoq Ulrik Rosing – Paamiut. Kal. Nr.10-2000 qup.11.

Ulrik Rosing – Paamiormiu, nuutini imminut ilinniartissimasoq, maannalu erinniarpassuaqalersimasoq, allaat „nalitta erinniortua”-nik taasariaqalersimasoq pilersaaruteqarpoq suliarpaasuani tamakku naqitertinniarlugit..../ Nuutini taallartaanillu naqiterisitsiniarnini pillugu Uularik ima allappoq: Saaffignissut:....

Erinniortorsuarmik ilisarititsineq: Mozartip eqqaaniarneqarnerani. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-09-2006 qup.6.

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.01-2004 qup.14.

(Nuutit) Ajortilik uuma eqqerit, Tussiutini 204 / Uummarpoq makipporlu, Tussiutini 190 / Jiisuserput kristusi, Tussiutini 201.

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.01-2004 qup.5.

(Nuutit) Sumunnalerpit Jiisusi, Tussiutini 205

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.02-2004 qup.21.

(Nuutit) Upperaakkit Guutigaakkit, Tussiutini 197

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.02-2004 qup.29.

(Nuutit) Kristusi makippoq, Tussiutini 178

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.03-2004 qup.40.

(Nuutit) Haliluja, toqup inaa. Tussiutini 181

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.03-2004 qup.40.

(Nuutit) Ernioqqiffinngorpoq. Tussiutini 189

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.03-2004 qup.41.

(Nuutit) Issersuartut perlulittut ittoq. Tussiutini 197

Erinniortup sullivianit: Ulrik L. G. Fr. Rosing. Kal. Nr.03-2004 qup.41

(Nuutit) Saammaannartippaatigut. Tussiutini 200

(Ernioqqiffinngorpoq.) ErniorK'igfingorpoK' (ArrutaK' Kristiansen) Kal. Nr.04-1987 qup.1.

Imaangilaq tussiut poorskisiut taanna tusarnersorsuaq taalliarineqarnera eqqartorniaria. Kisianniliuna ukiorpassuit poorskeriartulernerini qanga pisimasunut pereersunut eqqaassutigisarpallaaqigakku qulequtsiullugu eqqartuilaarniartunga. Aammali poorskip nalaani pisimangikkaluartut ilanngussinnavakka, eqqartugassannut allanut attuumassuteqartut.

Ernutaaraq. (Jonathan Joelsen) Kal. Nr.03-1988 qup.9.

Meeqqanut tusarnaagassiaq. (Imm.1.) Siniffeeqqami aappaluttumik qalipaatilimmi nivarsiarannguaq nalavoq, tassaliuna ernutaaraq. Silaarnarmut tukkartortuinnaavoq taleeqqaminillu isattortuinnaalluni uniffeqanngilluinnarluni. Qalaaq isigalugu isigalugu

nipaaluartuinnaavoq assaaqqanilu illugiisillugit nakkuttarniarlugit, akornatigullu qungujuttarniarluni..... Anaana ataatalu tamarmik sulisarmata ernutaaraq paarineqarluni utaqqisarpoq. Ullaamiit unnukkut soraaffissaat tikillugu..... Tassa aasaq nalliuppoq. Ullut ilaanni ataata anaanalulillutik soraaramik oqarput sapaatip akunnera ataaseq qaangiuppat feerialerniarlutik ullunngooq 14-it feeriassapput soorunami ernutaaraq ilagisussaavaat sulili mikeqigami qanoq pisoqarnissaa sianiginngilaa.....

Ernutaaraq. (Jonathan Joelsen) Kal. Nr.04-1988 qup.10.

Meeqqanut tusarnaagassiaq. (Imm.2.) Ornigartik ungasilaaraluartoq, qanilliartorpaat. Ittup allisarfigisimasani nalornisiginagu siulliulluni tikippaa, tulakkamillu usit qallorlugit majuusorneqarput siornatigut ittukkut illukorisimasaata eqqaannut narsatsiannnguumut tupertiterlutik...../Tassaniimmersorlutik taakannga qaaquserpalulerput neriartoritsigooq! Atilerput taava-uku nerissallutik piareersimasut. Tamatuma kingorna aallaarsimasut eqqissipput, unnoreeqimmat innarnialerput aqagussaq nuannersumik aallannerumallugu. Immikkoortup aappaa: Ulloq kangianit qaqqarsuit portunerit qulaallugit tarrinngitsoorluni qullariartuinnaalersorlu timmiaaqqat qitivittuinnanngorput. Sila nipaatsaq nuannaartunik nipisiassaqalersillugu, imaq qatsunganersuusoq assigiinngitsunik qalepaasersorneqalerpoq qaqqarsuit tarrartaat taartut imaani qatsungaqisumi nunamut assersuunngarsisimapput..../ Ullororlualermaat ilaqutariit ulloq aallarnernialerpaat. Ataata ningittakkaminik amuariarniarpoq. Seqineq kissatseriivippoq, immaqalu qatsungaqisumi taateraata nappakaasuinnaapput, qarlorneralli aasariip nuannaarutigaa....

Ernutaaraq. (Jonathan Joelsen) Kal. Nr.05-1988 qup.12.

Meeqqanut tusarnaagassiaq. (Imm.3.) Tassani uninngatsiareerlutik tiffartiinnalerput ornigassartik kajungernarpallaaqimmat. Tiffasissumi nunagissorsuarmi uniput aliannaarsaarniarlutik. Qallunaatsiaat illukui ujaqqanik sikkigilluinnartunik sanaajusut alutorsaatigalugit tupigusuutigivaat,...../ Erneriit unnuatsiannguaq sila alianaatsorsuaq ulappupput, tassami feerip ullui nalunaaquttap naalagaaffiginngilai, kikkullu angalasut kisimik ulloq unnuarlu qanoq iliffigissallugu aaliangigassaraat,...../ Oqaluttuassarpasuit assigiinneqisut ukiorpassuarni atorsimasavut misigisimasavullu oqaluttuariniassagaluarutsigit ullorpassuit atortariaqassagaluarpavut. Meerannguit ilissi maannakut isiginnaarpatsigit angeqaluta pissaaneqaqalutalu nikorfasugut. Eqqaamaniarsiuk pissaaneq aneq pingaatitsisitta pigimmagu, peqqusinera uagut aammalu ilissi sanioqqussinnaanngilarput, taamaattumik ataqqinnittuulusilu naalattuuniaritsi.....

Erseqqissaatit marluk. Kukkerfilik. (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.05-2014 qup.4.

Kalaaleq nr.3 marts 2014-imi saqqummersumi nunat aqqinik Karl Elias Olsenip allatamini naqqiumasunut ammaassinera iluatsillugu...

Ersinartulersaarutimininnguit. Kal. Nr.04-1982 qup.1.

Taamaallunga angalallunga Illorpannut pivunga - suliartorlunga, ileqqorisarpara illuni najugaqarnissamik inororsaarneqanngikkaangama oqaluffinni imaluunniit ajornartinnagu atuarfinni sininniartarlunga, pujortuleeqqami angallatigisanni sinissinnaatinnanga, taamanerpiarli pujortuleeraq angallatigalugu atortagara atorsinnaasimanngilaq...../.....makkulaarpalunnera imaluunniit kukiffappalunnera erseqqissiaruusaartoq paasivara, suna pillugu pinerpoq, aammali paasivara taqqamani taamaaliorpaluttut ssavaanngitsut, imaluunniit uumasuunngitsut takussaasut, takussaannngitsulli aamma qanoq-ilillutik taamatut timitaqarpaluttuusaassappat?..

Esra Ananiassen (iisalaaralak). (Lars Olsen, Kangaamiut) Kal. Nr.05-1984 qup.9
 Inuk taanna imaannaangitsoq (Inuusoq 27. Januar 1824 toq. 14. Juni 1889)
 oqaluttuariniarakku pissutigaaara pissusii qassiiit maligassaasinnaammata pingaartumik
 upperisaqarnermigut uppissutsimigullu. Iisalaaralak (Îsalâralak) piniartorsuusimavoq
 qaannakkut nunakkullu. Timimigut angisuusimangilaq aammalugooq mikinani,
 nerinnakullannguusimavoq nukeqarlualunilu....

**Europami innermik anitsisatut annersaat immami akullersuarmi
 nassaarineqarpoq. Kal. Nr.07-2000 qup.6.**
 (Illustreret Videnskab-imit tigusaq)./ Etna-p angajorsuata taassuma anitsissagaluaruni
 Italiap kujasissortaata kimmut seneriaa ulussinnaavaa.

Evarsuaq. (all. Hans Jakobi. Nuts. Jørgen F. Olsen) Kal. Nr.08-1989 qup.10.
 Kikkut 1950 tungaanut iluliarmiuullutilluunniit Ilulissat attaveqarfigisarsimagaat,
 takusimallugulu arnaq akaarnaatsoq, pillagunartoq, takullugu allanut paarlaassaangitsoq,
 inuusia allanit nalinginnarnit allaasoq. – Evarsuaq isaasa quersaat aappilajaartuinnaat,...

Farép taalliaata sanna: Tatsip Siljap killingani. Kal. Nr.10-2004 qup.8 Taallaq

Februar – 1894. (All. H. C. Petersen) Kal. Nr.09-1997 qup.10.
 Februarip arfernani – arfineq appaannilu pisimasoq./ Maniitsumi ilitSORilerninni
 eqqaamavara ukiut tamaasa februarimi unnuit ilaanni Jeneralakkut angajoqqaakka
 qaaqqusaraat.

**Filmi nutaaq: Minik, Amerikamiutut perorsagaq. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal.
 Nr.05-2007 qup.3.**
 Aallaqqaat. / Peary Jr. Minillu. / Minipaluk. / Filmiliap ippinnaatai. / Naggasiut.

**Filmi nutaaq: “Tikeq, Qiterleq, Mikileraq, Eqqeqqoq”. (All. Juaaka Lyberth) Kal.
 Nr.01-2009 qup.19.**
 Ujarneq Fleisherip inuusuttunut filmilaa “Tikeq, Qiterleq, Mikileraq, Eqqeqqoq”
 Taseralimmi ulikkaarluinnarsimasumi 17. December takuteqqaarneqarpoq.

**Filmimik naliliineq: Inuk pinngortitarsuarlu (All. Kristian Olsen Aaju) Kal.
 Nr.02-2015 qup.8.**
 Filmilaaq INUK Helsingforsimi Nunat Avannarliit illuanni isiginnaartinneqarmat
 isiginnaariarpassuit akornanniippunga..../ Imarisaa. / IKUMA. / Pinngortitarsuaq inullu. /
 INUK nallinnartoq. / Ajugaasut. / Assiliisoq pinngortitarsuarlu. / Filmiliap pitsaaqutai.

Frederik Kristensen, Kunngi: Aqartup aqaataa. Kal. Nr.10-2003 qup.14 Taallaq

Frobisher Bay, Iqaluit '83. Kal. Nr.5-1984 qup.5.
 Ullormut oqaluuserisassatut siunnersuut, utoqqaat ataatsimeersuarnerat.

G. Løvstrømpip ullorsiutai: Januar 1892. Kal. Nr. 01-2007 qup.33.
 1. Qallunaat inuilu naalagiarpit palasimut. 2. Qassutit ikattorsuit tamarput. 3. Sapaat,
 naalagiartitsinngilaq palasi anorimit. 4....

- G. Løvstrømip ullorsiutai: Februar 1892. Kal. Nr. 02-2007 qup.22.**
 1. Johan Wille nulialu Margrethe ernertaarput,... 2. Tussarmiut tikipput, aamma Aappilattormiut....
- G. Løvstrømip ullorsiutai: Marts 1892. Kal. Nr. 03-2007 qup.36.**
 1. Ullumi malunnartoqanngilaq. 2. Aappilattumit Lauritz nukkilu Isak tikupput...
- G. Løvstrømip ullorsiutai: April 1892. Kal. Nr. 04-2007 qup.32.**
 1. Ullumi Aappilattumit Mosesi Wilhelmilu tikipput, ... 2. Atuartitsinngilanga aqagumut naalagiartitsinissamut...
- G. Løvstrømip ullorsiutai: Mai 1892. Kal. Nr.5-2007 qup.14.**
 1. Sapaat, palasimut naalagiarpugut.... 2. Qeqartussat marluk Qassersuarmit tikipput. Qaarsumillu marluk....
- G. Løvstrømip ullorsiutai: Juuni - Juulli 1892. Kal. Nr.06-07-2007 qup.26.**
 1. Ullumi assut ipigami unnulersoq assut anarami ilorriumisoq. 2. Allakkanik nassartog tuluk nunalippoq....
- G. Løvstrømip ullorsiutai: August - September 1892. Kal. Nr.08-09-2007 qup.33**
 1. Malunnartoqanngilaq. 2. Aapilattumut tikeraarpunga.
- G. Løvstrømip ullorsiutai: Oktober 1892. Kal. Nr.10-2007 qup.20.**
 1. Robertikkut qassutaarseramik uteriarput. 2. Sapaat palasimut naalagiarpugut. 3...
- G. Løvstrømip ullorsiutai: November 1892. Kal. Nr.11-2007 qup.20.**
 1. Uperniviarsummiu Paul Løvstrøm Timmuutalu ilagaarput Kingittormiut aamma aallartut. 2. Ullivugut, Aapilattormiut ajoqiat...
- G. Løvstrømip ullorsiutai: December 1892. Kal. Nr.12-2007 qup.11.**
 1. Karl Mathiassen napittorpoq aamma. 2. Kianngarujoq...
- Gertrud Kleinschmidt pilluarit. Kal. Nr.04-2013 qup.23.**
 Asseq 1950-ikkut qiteqqunnerisa kingorna assilisaavoq... / Assimik nassiussisoq Arqaluartâ Rosing.
- Groenlandica. Nunarput Inuilu pillugit atuagaateqarfik. Kal. Nr. 11-12-2013 qup.22**
- Groenlandica sunaana? (All HLL). Kal. Nr. 11-1998 qup.12.**
 Nunatta atuagaateqarfia-ta (Landsbibliotek) Nuummiittup illorsuataata ilaaniippoq Atuakkanik Katersugaateqarfik toqqorsivillu. - Groenlandica-mik taaneqartartoq.
- Grønlandicamut tunniussissussaataaneq allallu. (All. Lone Grøn bæk - pisortaagallartoq). Kal. Nr. 11-1998 qup.15**

Grønlandske kirkesag ilagiit kalaallit pillugit suliniaqatigiiffik. (aall. Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-1990 qup.2.

Sunaana Grønlandske kirkesag? Ukiut 1900-nik kisitsisillit aallartilaarnerat anersaakkut eqiilerfiusoq nunatsinniinnaq pinngalaq. Ukioq 1906 ilagiit kalaallit pillugit suliniaqatigiiffik taanna Danmarkimi aallarnerneqarpoq. Pilersinniarneqarnerani Knud Rasmussenip Avanersuarmi suliasmik aallarniinarluni oqalugiaqattaartarneri sunniuteqarluarsimagunarput.

Guinness Rekordbog. (All. Aaqqissuisoq Ole Filemosen) Kal. Nr.01-02-2002 qup.11.

Inupilooqatigiit amerlanersaat/ Qangarsuaaniilli suliffeqarfik kinguaariinnit pigineqartoq./ Pinngussanik nioqquteqaqatigiit annersaat.....

Guinness Rekordbog – 2000 – Nutarsiassat pissanganartut. Kal. Nr.03-2001 qup.15.

Guinness Rekordbog – 2000 – Nutarsiassat pissanganartut. Kal. Nr.04-2001 qup.12.

Guinness Rekordbog – 2000 – Nutarsiassat pissanganartut. Kal. Nr.08-09-2001 qup.6.

Guinness Rekordbog – 2001 – Nutarsiassat pissanganartut. Kal. Nr.01-2001 qup.17.

Guinness Rekordbog – 2001 – Nutarsiassat pissanganartut. Nanginnera 2. Kal. Nr.02-2001 qup.9.

Guinness Rekordbog – 2001 – Nutarsiassat pissanganartut. Kal. Nr.10-11-2001 qup.16.

Gulunnguaq. (Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.08-09-2001 qup.19.

Gulunnguaq. Nanginnera 2.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.10-11-2001 qup.22.

Gulunnguaq. Nanginnera 3.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.12-2001 qup.18.

Gulunnguaq. Nanginnera 4.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.03-04-2002 qup.27.

Gulunnguaq. Nanginnera 5.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.01-2003 qup.18.

Gulunnguaq. Nanginnera 6.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.02-2003 qup.22.

Gulunnguaq. Nanginnera 7.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.03-2003 qup.25.

Gulunnguaq. Nanginnera 8.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.04-2003 qup.29.

Gulunnguaq. Nanginnera 9.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.05-2003 qup.25.

Gulunnguaq. Nanginnera 10.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.06-2003 qup.29.

Gulunnguaq. Nanginnera 11.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.07-2003 qup.29.

Gulunnguaq. Nanginnera 12.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.08-2003 qup.29.

Gulunnguaq. Nanginnera 13.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.09-2003 qup.35.

Gulunnguaq. Nanginnera 14.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.10-2003 qup.28.

Gulunnguaq. Nanginnera 15.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.01-2004 qup.36.

Gulunnguaq. Nanginnera 16.(Atuakkiortoq Otto Rosing) Kal. Nr.02-2004 qup.28.

H. Ostermann. (all. Otto Sandgreen) Kal. Nr.07-1994 qup.13.

Taamatut atsiortarpoq palasi qallunaaq nunatsinni ilagiit ingerlaasiannik ilisimasaqarnerpaajusimasut ilaattut oqaatigiumasara.

Hans Egede Berthelsen-imut tapersiut. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.07-1995 qup.3.

Uparuassallugu pissamaarutigiuartagara qujanartumik naqqiummik uparuarneqarmat nuannaarutigaaara. Kalaaleq nr.4-95 Hans Egede Berthelsen'ip allaaserai silap qanoq innissaanut nalunaarutini naqitsineqarfiit taagorneqartarnerannut tunngasoq. Kukkuneq erseqqilluinnartoq OQAASILIORUNIT ilaginnagaq. Oqaaseq taanna atorneqaqqaartalermaat paatsoorluinnartarpara. Tassami NAQITSINIISAFFIMMIK oqartoqaraangat isumaliortarama, tassa immaqa silasiut taamaassimaguni qutsiinnarsuussaag, kisisannili alakkarnialissavara samanersuaq anorersuup nalaaniittoq. Naqitsinertuffimmilli oqartoqaraangat silasiut akerlerluinnaanik inissisimasaraaq,.....

Hans Egede Gertrud Rask-ilu nunatsinni kinguaaqaqaat. (all. Ulloriannuaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1996 qup.7.

Ujarak Hans Egede-p seeqqumiartortarfia Kultur-imut illorsuassap eqqaaniippoq./ Ujarak eriagisarialik.

Hans Egedep ajoqersuinermut tunngavissaatitai. (All. Nuts. Hans A. Lyngé) Kal. Nr.01-2000 qup.8.

Hans Egedep illuani juullerpalaaq. (All. Sofie Petersen, biskorpi) Kal. Nr.01-2000 qup.6.

Juullilernerani (1999) Hans Egedep Illuani katerisimaartunut biskorperput ilaavoq. Katerisimaarnermi oqaaserisai nuannersut ilagiinnut Kalaallinut Nunaanniittunut oqaasiummata qinnuigisimavara „Kalaaleq”-mut ilanngukkumallugit. Qujassutigiumavara inussiarnersumik akuersaarluni atuagassiatsinnut nassiussimmat (Hans L. Larsen)

Hans L. Larsen Ilumoorpoq. (All. Karl Svane - Aasiaat) Kal. Nr.01-1996 qup.16.
Decemberi aallartilaartoq Kalaallit Nunaata Radiumi ingerlatsisut naalaartartunut apeqqarissaartitsippot, radiumi aallakaatitaasartut pillugit isumasiorlugit. Karl Svane Aasiammiu “Kalaaleq”-mut ima allagaqarpoq:..

Hans L. Larsenip allagaa kingulleq: Carl Julius Spindler – 1839 – 1918. Kal. Nr.05-2004 qup.15.

Hans Lyngé 1906-1988. Kal. Nr.04-1993 qup.1. (Asseq)

Hans Sakæus. Kal. Nr.02-1998 qup.10.

Hans Sakæus Qasigiannugit eqqaamiuvoq 1700-kkut naalernerani inunngorsimasoq. Eqqaamaneerussimavoq naak kalaaliaqqat atuartut assilialiaa, 1800-mi tuluup John Roos-ip avanersuarminiuk naapitseqqaarnera, atuakkiami eqqaamasaasa ilagigaluaaraat. /Avanersuarminnera

Hansi pilluarit! (All. Peter Storch) Kal. Nr.07-1998 qup.4.

Ukiorpasuarini assigiinnugitsutigut suleqatigiuarsimallutit pisariaqarsorivippara Atuagassiatsinni tusarliutilaassallugu pisimasoq pingaartoq tassa maanna 12. Maj 1998, 75-inik ukioqalernerit.

HAWAII. Kal. Nr.04-2018 qup.24.

Aatama, Julius Olsenip radiokkut qangarpiaanersoq atuffassissutigisimasaa. Ilimanarpoq 1950-ikkut aallartilaarneranni, KNR pilinngikkallarmat. Hakon Mielchep allagaa tigulaariffigisimavaa.

AL.: Kalaaleq nr.3,2018-imi ajoqiunerup Julius Olsen-ip allagaa ernutaata Stephen Heilmann-ip allaqqitaa “Pisimasut annikitsunnguugaluartut qanoq sunniuteqarsinnaanerannik.” Julius Olsen-ip radiokkut atuffassissutigisimasaa naqipparput. Maanna ilanngutassiarisarput aamma qanga radiumi KNR-ip siornagut atuffassissutaasimasoq immaqa 1950-ikkut aallartilaarneranni. Manerassup qeqqani qeqertap Hawaii-p inuisalu oqaluttuarisaanerat imaannaanngitsorsuuvoq. Kunneqarfiup ajutumeerana, nunasiannorneq, USA-mut atalorneq, nunap inuiisa ikinnerussuteqalernerat, nunamik, kulturimik, oqaatsinillu annaasaqarfiusumik. Una allakkiaq 50’ikkunni Hakon Mielchep allagaraa Julius Olsen-ip nutsersimasaa. Qujavugullu Stephen Heilmann-imut allaqqiisumut.

Atuaffassinini ima aallaqqaasersimavaa: Oqaluttartup nuutaasigut qeqertat Manerassuarmititut inuisa nipilersuutaasa nipaata tusarneqisut tusarnartariunnaarsimavakka pingaartumik Hawaiiimit pisut..... / Kunngi pissarsuaq Kamehamehat siulliat. Taanna pisuuvoq qaqortumik amillit akornuserneqaratik Hawaiiip qeqertaani najugassarsimmata sorsunnertaqanngitsumik inuinillu akornusersorneqaratik.

...../ Nunasiarereersimasamini niuvernermigut ullapputeqarnermit Tuluit Nunaata qeqertarpaalunnik taakkuninnga piginnilernissaraluani annaavaa, ukiut 100-t qaangiunneratigut paasineqartut Manerassuarmi qeqertat iluanaarutissaqarnersarigaat. Kamehamehali nammineersinnaalluurtuuvog nunamik allamik ikiorteqanngikkaluarluniluunniit. Ukioq 1795 qeqertat ilaannik tiguaaniarnini nangeqqippaa. Maui tigusarereersimagamiuk suli qeqertat killiunersut Lanai Molokaiilu naalagaaffimminut ilannguppai. Taava saaffigaa qeqertaq alla Oahu. Oahu ikaarfigaa, nunniffigalugulu sissaq kingorna silarsuarmi tusaamasanngortoq ateqarluni Waikikimik...../Ukioq 1820 apriliip sisamaanni umiarsuaq Thaddeusimik atilik Hawaiiut nunalippoq ilaasoralugit ajoqersuiartortitat Amerikamiut Bostonimit pisut ilagigaat nakorsaq naqiterisorlu naasorissaaorlu mekanikerilu....

Henry Dunant – Rødekorsilu. (Nuts. Lars Kristansen) Kal. Nr.01-1989 qup.7.
 Atuakkamit “ Foregangsmænd “ -imit. Henry Dunant Svejtsimiuuvog, niuertorsuulluni. Inuunermini inoqatiminut misigittartuuvog ikiuiumatoorsuullunilu. 1864-imi naalagaaffiit assigiinngitsut ataatsimeersuarnerani Røde Korsimik aallartitseqataasimalluni,...

Herrnhutit imaluunniit qatanngutigiinniat.(All.: Inge Kleivan, ”Grønland” 1983.)(kal. Thomas Efraimsen) Kal. Nr.07-1985 qup.6.

Herrnhutimi qatanngutigiinniat kalaallit kristumiuussutsimik ajoqersugaanerannut ikiuukkiaartortitat angutit pingasut majip 20-ni 1733 Nuummuk tikittut tassa Christian David angagiillu Matthæus aamma Christian Stach. Hans Egedeli 1721-mili ajoqersuilereersimasooq ikiortissarsiariniakkaminut tulluutinngilaq angutit uku sulisartuusut tyskisuinnaq oqaluttuummata aammalu upperisarsiornermini imminerminiit allaasumik periuseqartarlutik...

Herrnhutit imaluunniit qatanngutigiinniat.(naanera)(Inge Kleivan)(kal. Thomas Efraimsen) Kal. Nr.08-1985 qup.2.

Europami qatanngutigiinniat kikkuussusertik malillugu qalipaatinik ilisarnaateqartitaapput, pissusilersuutitillumi tamakku ilaat nunatsinni atuutitilersimavaat. Europamiut arnartaasa natsaminut tasserisartagaat qalipaatin assigiinngitsut uagut arnartatta qilersiutigisalersimavaat: niviarsissat aappalaartoq, uillit tungujortoq, uillarnarit qernertoq imalt. Immaqa qaortoq kiisalu niviarsissat uersarsimasut qorsuk. Ileqqoq tamanna siaruaatilerporpoq, allaat qatanngutigiinniarutereernerata kingunerujussua atugaasimalluni qilersertarnerup atugaajunnaanera tikillugu...../ Nunatsinni ajoqersuiniarneq isuma eqqorlugu ingerlanneqassappat pisariaqarluinnartuuvog ajoqersuisutuagutsitut kalaallisut oqalussinnaanissaat. Qatanngutigiinniat aallarteqqaaramik soorunami Hans Egede peqatigisaalu tunaartaralugit issuarniarsimavaat,...../ Conrad Kleinschmidt-ip erneru Samuel Kleinschmidt kisiartaavoq kalaallisut oqaasilereriallaqqissutsimigut..... Kujataani inspektør H. J. Rink 1857-imi naqiterivittaartoq ukiumik ataatsimik sioqqulluguli naqiterutitaarsimavoq, qatanngunni aqqutigalugu pissarsiarisimasaminik. Ikiortinnaani Elias Lyngge apparalgu testamentitoqqamik nutsikkami..../ Ukioq 1900 aasartoq qatanngutigiinniat ajoqersuiartortitaasa ilagisaasalumi nunarput qimappaat, tamanna pivoq tyskit ingerlatseqqiinnarnissartik naammalinnginneroq eqqarsaatigereersimammassuk,....

Hollandimiut angalatuup kalaallit pillugit allaaserisaa. (Nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr.01-1999 qup.14.

Allaaserinnittoq ukioq 1720-mi Kalaallit nunaanni angalasimavoq. Takusani naapitanilu imatut allaaserai. Allaaserisaaq Det grønlandske Selskabip atuagassiaani ukioq 1914 naqittumi tigusaavoq.

Højskole angalasoq DK mi 29. Aug. – 9. Sept. 1994 Kal. Nr.05-1994 qup.13.
Ukiut arlaqalersut Danmarkimi najugaqarpit?

Højskoleqarnerup pitsaaqutai: Højskolimi atuarsimasut ingerlaqqittarneri.
(All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.11-2008 qup.3.

Piffissami 2006-08-mi Knud Rasmussenip Højskoliani atuareernerup kingornagut ingerlariaqqittoqarneranik misissuineq. / Aallaqqaasiut. / Paasissutissat. / Højskolip kingorna ingerlaqqinnerit. / Inerniliisut.

“Højskolimik angalasumik” pilersitsinissamik siunnersuut. (Samuel Knudsen, Kangersuatsiaq) Kal. Nr.06-1989 qup.1.

Taalliaortoq erinniortorlu ilisimasarilluagarput kangersuatsiaamiu Samuel Knudsen soqutiginarluinnartumik siunnersuuteqarpoq. Siunnersuunni ukiup ataatsip matuma siornatigut Upernavimmi kommunalbestyrelsemut ingerlatissimagaluarpaa, - tusarfigisimanaguli, - maanna kingumut kommunalbestyreksemut nutaamut isuma taannapiaq ingerlateqqippaa, neriutigaa isummap tunulequtai tunngavigalugit tapersorsorneqarumaarluni.

Højskolit pisariaqassusii: Matunagit. (All. Jakob M. Lyberth) Kal. Nr.11-2008 qup.3.

Ilinniartitaanermut naalakkersuisumut allakkat.

Højskolit siunissaat.: Inatsisartunut qinikkanut nutaanut. (All. Jakob Møller Lyberth). Kal.Nr.06-07-2009 qup.

Nunatsinni Højskolit sipaarniarfigineqarnerat novemberimi 2008-mi 2009-mut aningaasanut inatsimmi aalajangiunneqarpoq Højskolit 2011-mit ukiumut 32,7%-imik sipaarfigineqassasut.

Hvidbjørn-ip umiarnerneranik nalunaarut. Kal. Nr.12-1999 qup.12.

1896-imi den kongelige Grønlandske handelip direktøreqarfianiit 12.april 1895 Hvidbjørn-ip umiarnera pillugu ima nalunaaruteqarpoq./ Naasaarnerit./ Hvidbjørn-ip inui tikittut. Naalliunnerat annannerallu./ Hvidbjørnip kiffaasa nalunaarutaat./ Umiarsuup naalagaata nalunaarutai.

ICC-ip kulturikkut oqaatsitigullu anguniagai. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.09-1995 qup.3.

Nunat Issittormiut Kattuffissuata (ICC) ataatsimeersuartitsisarnermini anguniagaasa pingaarnarpaat salliutitaasalu ilagaat: “Kulturikkut oqaatitsigullu suleqatigiinnerulernissaq.” Tamanna naggueqatigiittut ukiorpasuarni erinigiuarsimasarput qujanartumik ICC-ip suliaasaq imaannaanngeqisoq pisussaaffimmisut tiguaa, - ingerlateqqikkumallugulu. Naggueqatigiit nunarujussuat inuufigisarput isorartoqaaq, siammaseqisunillu inoqarfeqarluni...../ Kulturip pingaaruteqassusia: ..../ Kulturikkut ineriartornermut pissutaasut pinngortitap ingerlanneranit allanngornerannillu pilersarput: ..... / Inuit kulturiat issittumilu avatangiisit avissaartinneqarsinnaannginnerat: ..... / Inuit kulturiat inuiassuit akornanni kingornussarsiat eriaginartut ilagaat: ..... / Oqaatsit kulturip ingerlaarvarnissaanut kulturikkullu kinaassutsimut pingaaruteqassusiat: ..... / Inuit oqaasiisa

atugaanerulernissaat ilungersuullugu kaammattuutigisariaqarpoq: ..... / Inuit oqaasiisa assigiisumik allattarnissaannik nunat tamalaat akornanni pisariaqartitsineq: .....

ICC-p ukiuni kingullerni pingasunik suliai pillugit nalunaarut. Kal. Nr.10-1998 qup.3.

Inuit Issittormiut Kattuffiata (ICC) julip 24-anniit 31-iat ilanngullugu Nuummi ataatsimeersuarnerani kattuffiup siulittaasuata Aqqaluk Lyngep ukiuni kingullerni pingasunik suliaat pillugit nalunaarunni tunngavigalugu oqalugiaataa./ Pisinnaatitaaffiit nunat tamalaat akornanni. / Suliat assigiinngitsut siunissarlu./ Chukotkami naggueqativut nunallu inuui allat./ Inuusuttut. / Utoqqaat./ Naalakkersuisunik suleqateqarnek./ Issitumi siunnersuisoqatigiit./ Ilinniartitaaneq./ Oqaatsit./ Nammineq oqartussaaneq.

Igalikumi nalliuttorsiornermit: Eqqaassutissamik uleerineq. (All. Josef Motzfeldt) Kal. Nr.08-2008 qup.16.

Jakob II Egede 20. Juli 2008

Iivangiiliu Lukkarsip. (Taall. Gedion Sakæussen) Kal. Nr.12-1995 qup.14. Taallaq.

Ikersilaarallarlanga. (all. Adam Simonsen) Kal. Nr.05-1993 qup.7.

Matuma siornatigut ukiut 40-it missiliorlugit imaluunniit inutsiarlugit atuagassianguaq UNIKKAAT....

Ikinnerussuteqarnek. Kal. Nr.10-2018 qup.30.

Oktoberip aallartilaarnerani naalakkersuisut ikinerussutillit pilersineqarmata arlalinnit annilaarutigineqartoq malunnarpoq. Siumut takorloorneqalereerpoq naalakkersuisutut ingerlaniarnerminni patajavallaamik suliaqartualissasut. Kisiannili Kim Kielsenip oqarneratut ikinnerussuteqarluni naalakkersuisuuneq aamma demokratiip iluani periarfissaavoq misilittariaqartoq..... ... Amerlanerussuteqarnerli atornerlunneqarsinnaavoq. Ikinnerussutillit akornusersoruminarsinnaapput anguniagaasa sumiginnarnerisigut, uppititsiniarneq siunertaralugu iliortoqarpat, taamaaligunik demokratur atussavaat. Tassa amerlanerussutilinnik naalakkersuisoqareq pisariitsutut isigineqarsinnaavoq.....

Ikinngummut eqqaaniut: Ulrik Rosing. (All. Thomas P. Poulsen) Kal. Nr.12-2006 qup.42.

Ikinngummut pigititaq: Anersaat silarsuaannit. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.11-2006 qup.24.

Una allagaq piniartorsuusimasumit ikinngutinnut Matias Karlsenimut nulianullu Kaalamut pigitippara..

Ikinngummut pigititaq: Anersaat silarsuaannit (2). (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2006 qup.12.

Una allagaq piniartorsuusimasumit ikinngutinnut Matias Karlsenimut nulianullu Kaalamut pigitippara..

Ikinngutiginneq (Nuts. Cecilie Lund) Kal. Nr.05-1990 qup.3.

Cecilie Lund savaatilissuup Henning Lundip nulia arnaq tamatigoortoq taalliorumatoq nutserillaqqissoq noqartilimmillu pattallaqqissoq. Ukiorpassuarni savaateqarfimmini >>Qanisartuut<<-ni nunami allianaatsorsuarmi nunaqarsiampput.

Ikinngutigiiinneq puigunaatsoq. Unilluta oqaloqatigiilaartaraagut. (All. Frederik Kristensen, Kunngi) Kal. Nr.10-2014 qup.24.

Ukioq 1993 Knud Rasmussenip Højskoliani naapeqatigiissinneqarput "Taalliornikkut isumasioqatigiinneq. Taalliortut saqqumilaanngitsut naapeqatigiinnerat".

Ikinngutinnguamik eqqaaniut. Nunap qilaallu akornanni pisoqartarpoq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.10-2013 qup.4.

Nuup iliveqarfiani misigisara tupigalugu oqaluttuarialaarusuppara. / Ilerfiarnermi misigisaq.

Ikinngutissarsiortoq. Kal. Nr.09-1996 qup.11.

Innarluutillit Kattuffianniit ilanngutassiaq imaattoq tigusimavarput: Asasakka kalaallit ikinngutit!./ Jytte Bisgård Møller.

Ikkamiut (all. Jakob Lyberth) Kal. Nr.02-1994 qup.15.

Nunaqarfik Ikkamiut itsarsuarmiilli nunaqarfiusimasoq, piniagassatigut akunnaassiveqanngitsoq, jaakup meeraanermini eqqaamasani ima allaaserai.

Ikkamiut (all. Jakob Lyberth) (nanginnera.) Kal. Nr.03-1994 qup.16

Ikkamiut (all. Jakob Lyberth) (nanginnera.) Kal. Nr.04-1994 qup.6

Ikkamiut (all. Karl Møller) Kal. Nr.02-1988 qup.15.

Una allaatigisaq Maniitsup 1982-mi 200-liineranut atatillugu allaatigisaavoq. Siullermik Ikkamiutoqqat Sermilinnuup silammut anillagiaata avanna tunginnguaniipput. 1918-imi O. Bendiksen-ip allagai ukiut arlaanni Ikkamiutoqqani aput sisoorsimavoq, inuillu arlallit ajunaarsimasut. Ukiua taannagilaa, qanga ajunaarneqarsimanersoq. Maniitsormiutoqqat oqaluttuurtarput tamanna upernassakkut pisimasoq. Sila tassangaannaq kiaterujussuarsimavoq, unnukkullu inui ittussuarmik itertitaallutik pileriarpaat kuunnguaq quliminnit kuuttoq amiilaarnartumik kuussuanningsimasoq, taamalu illut inuila ilaat amiilaarnaqisumik suppullugit.....Inuerummat oqaluffiat atuarfiutigisoq initooq meeqqanut atuartunut aqqissuullugu aasakkut aallaartarfinngortinneqarpoq ukioq 1959. Kingorna Appamiut oqaluffiat ilanngunneqarpoq...../ ...Ikkamiutoqqat ajunaarnersuut nalaammagit kingorna maanna inigisaanut nuunneqassammata Maniitsumiit ilaatigut nuuffigineqarput. Nuuttut makkuupput: Abel Lyberth, inuusoq 1863. Maniitsumi piniartorsuit ilaata umiallip Hans Lyberth-ip in. 1833 ernerisa ilaat...../ ...Mannasse Donadussen, inuusoq 1878...../ ...Vittus Levisen, Inuusoq 1854 nulia Irene inuusoq 1846...../ ...Apollus Møller, inuusoq 1841....

Ikkummatissaq pingaarutilik: Uulia. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2006 qup.13.

Uulia sunaana? / Inuit siulliit uuliaqarnera ilisimavaat. / Benziina Angallannermi.

Ilaanni juullileraa. (All. Jens K. Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1986 qup.11.

Ukioq 1938 decemberip 21-ani ingerlavunga. Taarsilerpoq nittaalarsuarlu samangga

majorluni qaniliartorpoq. Apuutiaarusukkaluaqaanga ipukatannermilli qasoreersimavunga, nittaalarsuummi anguppanga tammartajaarnissara annilaangagaara. Asumi pujuinnavissuup iluaniilerpunga, qujanartumik anoritaqanngitsorsuuvoq, ilimagisaralu eqquppoq. Sumiinnera paatsiveeruppara...../ ...Ukiut ingerlapput, aappaqalerpunga ukioq 1942, ukiorlu taanna panissarluta, ajoraluartumilli aqqaluannuanilu kinguleriisaannarlutik ukioq 1945 toqupput..../... Ukiorpassuit qaangiussimagaluartut iliviutigut takugaangakkit 1938-mi misigisara eqqaajuaannarpara...

Ilaasortaqaarsimagaluaqaaq. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1986 qup.9.

Peqatigiifikk "KALAALLISUT OQAATSIVUT" Nuummi 1973-imi aallarnigaavoq. Taamanerit ukioq ataaseq qaangiummat, 1974-imi, 100-nik ilaasortaqaalersimavoq. Aqqi peqatigiiffiup allattaaviini allattugaapput. Nuummiuinnaangillat. Ilarpassui sinerissami tamani tamaani nunaqarput. Arlalli toqoreerput, amerlanerilli sulii suuanngillat (tamangajaasa ilisarimallugilluunniit tusaamagatsigik taama oqarpugut). Nuummi peqatigiiffikk taanna ullumikkut 40-inik, upernarsaatilinnik, ilaasortaqaarpoq....

Ilaasortat. Kal. Nr.01-1982 qup.21.

Peqatigiiffiupput "Kalaallisut oqaatsivut" aallarteqqaarsimalerami assut ilaasortaqaarsimagaluarpoq – soorlumi tamanna takornartaaneq ajortoq. Pissutsilli assigiinngitsut pissutaasimallutik ukiut ingerlanerini ikiliartuaarsimapput, maannapiaq amerlanngillat....

Ilagiinni suliaqartut atugaasa suliaasalu pitsanngorsaneqarnissaat. (All. Vittus Holm) Kal. Nr.03-2000 qup.4

Vittus Holm, Sisimiuni ajoqi, Kalaallit Nunaanni ajoqit peqatigiiffianni siulittaasuvoq. Taamaattumik qinnuigisimavara Inatsisartunut ilaasortap Malinánguaq M. Mølgaardip allaaserisaa pillugu allatigisaqalaaqqullugu, imalu allappoq. (H.L.L.)

Ilagiit Kalaallit oqaluttuarisaanerani tussiaqattaartarnerup oqaluttuassartaa. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-1999 qup.4.

Ukioq manna ukiut 150-it qaangiupput nunatsinni siullerpaamik tulleeriilluni tussiaqattaartoqarmat. Taamani pivoq 1849-mi Nuummi oqaluffik atoqqaartinneqarmat Rasmus Berthelsen atoqqaartitsinermit atasumik sungiusaalluni tussiaqattaartitsimmat./ Jonathan Petersen. / Henrik Lund – aamma Isak Lund./ Pavia Petersen./ Qatanngutigiiinniat (1733-1900) / Oqaluttuarisaanerata atatitsisui.

Ilagiit Kalaallit ullumi – Den grønlandske Menighed I dag. (All. Otto Sandgreen.) Kal. Nr.02-1996 qup.1. (Saqqaa).

"ILAGIIT KALAALLIT ULLUMI" atuakkiortua palasi atuakkiortoq Otto Sandgreen. Atuagaq ukiuni makkunani amigaatigilluinnagarput pisariaqartitarpullu qujanartumik saqqummerpoq. Atuagaq ilagiittut oqaluttuarisaanitsinni pingaaruteqarluinnartunik allaaserisaqarpoq kinguaariit ineriartortut ilisimasariaqagaannik. Taamatut pingaaruteqarluinnartumik ilisimasaqalissaatit Namminersornerulernerup ilagiit inatsisitigut aqqissuussivigisaanerata atuarsinaassagakku, soorlu "Ilagiit Sinnersaasa" pisussaatitaassiinut tunngasut pillugit. Atuagaq Otto Sandgreen-ip atuakkiortua..... (Asseq atuakkiortua atukkiussaa).

Ilagiit oqaluttuarisaanerannit: Maniitsumi oqaluffitoqaaq. (All. Søren Møller, Maniitsoq). Kal. Nr.05-2014 qup.5.

Majip 30-ani 1864 atoqqaartinneqarneranit ukiut 150-it qaangiupput. Maniitsup oqaluffissaarnerata siornagut kingornagullu ajoqersuinermi pissutsit ajoqersuisullu ilaasa aqqi suliaalu naatsumik ilanngullugit eqqartukkat. / Maniitsumi ilagiit. / Maniitsumi ilagiinnut kiffartuutillit. / Pattattartut sulisimasut. / Palasiusartut. / Oqaluffiujunnaarmat. / Oqaluffitoqqap altaria naneruserfiilu maanna "Eliap Oqaluffiata" toqusunut initaaniipput. / Maniitsormiut piat.

Ilagiit tungaannit.: Allakkat ammasut. (All. Magnus Larsen, Knr-imi ukiut ingerlanerani marloriarluni siulittaasuusarsimasoq.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.5.

KNR-imi sulisunut siulersuisunullu sapaammi naalagiarneq KNR-imit ataqqineqarnerunissaa kissaatigalugu.

Ilagiit tungaannut.: Palasitut ilinniarsimasut amigaataanerakkat. (All. Markus E. Olsen.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.6.

Inatsisartunut ilaasortap Hans Enoksenip, PN, § 37 naapertorlugu apeqquteqaataanut nr. 128. 2015-meersumut oqaaseqaat: Inatsisartunut ilaasortap apeqquteqaataanut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup Biskoppeqarfik suleqatigalugu akissutaanut uisaallappunga, ilumut akissutaasoq upperissanerlugu?

Ilagiit ukiortaavat. Kal. Nr.12-1986 qup.18.

Adventip sapaataasa siulliat nalunngisatsitut tassaavoq ilagiittut kristumiutut ukiortaarput. Nuannaarutigisarpa tussiut "Nalliulluaqqunaq Guutimi ukioq" adventisiutinut ilanngunneqarsimammatt... / ... Oqaaseq "advent" isumaqarpoq: tikiunneq, adventini malunnaataasoq tassa juullip iivakkiiliuanik utaqqineq imaluunniit qilanaaruteqarneq. (inuit naatsorsuiumatuut ilaata naatsorsorsimagujaa inuup inuunermini ullut atukkani pingasunngorlugit aggorunigit taava aggornerit marluk utaqqiffigalugit qilanaarfigisimagai - qanoq paasisariaqaraluarnersumik). .... / ... Eqqumiigineqarsimavorli adventip sapaataasa siulliani qallersaat qaqortoq atorsimallugu sapaataasa aappani, pingajuani sisamaannilu qallersaat tunguusamik qalipaatilik atornerqartarmat. Tassa qalipaataanna upperisarsornermut tunngatillugu..... / ... Qalipaataa aappaluttoq innerup, aap asanninnerullu qalipaataanik taaneqartarpoq, taamatullu Guutip qalipaataanik, tassa asanninneranut assersuutitut.....

Ilagisat imarsuup naqqaniittut....(Taal. Chr. Lynge) Kal. Nr.05-1987 qup.10.

Taallaq. / Chr. Lynge: Taallaq immami ajunaarfsimasunut eqqaaniaanermi atornerqarsinnaasorisara nassiuppara. Erinagisinnaavaa: Guutiga ataataq.

Ilannguttalersut.: Ussassaarutit, piseqqusaarutit, takoqqusaarutit. Kal. Nr.08-09-2009 qup.3.

Hal.: Atuagassiaq Kalaaleq aappaagu ukiut 30-ssaata saqqummertalissaq, aallarteqqaarnermini ussassaarutit, piseqqusaarutit takoqqusaarutillu...

Ilaqutariit, Ikinngutit, Inuiaqatigiit, peqatigiiffiit, suliffeqarfiit, il. il. (Marianne Jensen) Kal. Nr.12-1993 qup.3.

Peqatigiiffiup nutaap aallarnerneqarsimasup siunertaraa kalaallit Danmarkimi najugaqavissut ajornannginerusumik ilaquuttaminnut nunatsinniittunut tikeraartalernissaannut suleqatigiinnissaq tapersersuinissarlu. Kultureqarnermut Naalakkersuisupq Marianne Jensen ima allatigisaqarpoq. / Peqatigiiffiup taaguutigaa : "Tikeraaq".

Ilaqutariit nunaqatillu. (Hansina Gabrielsen Eqalugaarssuit, Qaqortoq. Kal. Nr.02-1983 qup.20.

Upernaraangat atuartut soraajaartarallarmata meeraanitta nalaani aallaarnissatsinnut anaana ulapittuartoq ilitsoqquppara, atisavut aammalu aallaasimanissatsinnut pisariaqakkavut tamaasa ulapputigalugit. Taamani qisussaannarnik iffiortarput, kisianni kujataa naggoreqigami sunngiffimmi ataata umiaasamik qisussiartarpoq, akerput qisussarissorsuummat. Nunaqarfippu ateqarpoq Nuuk. Aallarnissarput erininarunnaaraangat illerfik taquassanik immerneqartarpoq, illerfik taanna ataatap ilinniarnermi karakteereqaatigisimavaa...

Ilaqutariit pilliutigileraluttualerpavut. (All. Nukaaraq Eugenius) Kal. Nr.09-1997 qup.3.

Sisimiut Tusaataata (radiuata) kusanartumik ileqqorilersimavaa ullaakkut aallakaatitsivissamini inuit sinerissami sumiittulluunniit qinnuigisimasani „Ullormut eqqarsaatigisassanik” oqaaseqartittarlugit. Tamakku ilagaat Atuakkiorfiup pisortaa Nukaaraq Eugenius inuiaqatigiinnut eqqarsaatissiisutaa qaangiinnarneqartariaqanngitsoq. (H.L.L.)

Ilassunnassutsit ilaat: Inussiaateqartarneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.04-2007 qup.11.

Qangarsuarli naluneqanngilaq inussiaateqartarsimaneq. Ilami allat uagut nammineq naggueqatitta ilaat aamma taama inussiaateqartarsimapput. / Makku inussiaateqartarsimapput. / Ullut ingerlapput. / Inuiassuit angalaarnerat. / Inussiat sumi sulisorineqarpat. / Isumassarsiaq allanit malinneqarpoq. / Usisinnaasat sinnerlugit usineqartarput. / Inussiassat qassit taama angallanneqarsimappat?. / naggataarutigalugu.

Ileqqorsiat Ilaat: Anaalerivik. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.03-2010 qup.27.

Fastelavn = anaalerivik. / Anaalerivissiorneq qanoq isumaqavippa aamma qanga atorneqalersimava. / Anaalerivissiorarneq Danmarkimi. / Qitsuup qernertap nappartamiittup anaalerneqartarnera. / Anaaleriviup anaalerutaa.

Ileqqorsiat Ilaat: Ullorissat igalaani ikumasut. (All. Ane Marie B. Pedersen) Kal. Nr.01-2010 qup.10.

Igalaami qaamaneq. / Naneruarfilisaarluni ingerlaaqatigiinneq. / Juullip ulloriai. / Ulloriaq immikkut ittoq.

Ileqqut ilaat paasineq ajornaqaat. (all.Peter Freuchen) Nuts.Peter Egede. Kal. Nr.12-1992 qup.14.

Allaaserisaq taanna Piitarsuup 1921-24-imi Canadap Amerikallu avannaani ilisimasassarsiortilluni misigisama ilaattut allaaseraara. Nutserisuata Peter Egede-p Piitarsuarli inuugallarmat akuersitissimavaa atuakkiaanik nutserisinnaanissaminut. Peter Egede qutsavigaarput oqaluttuup taassuma ilanngunneqarnissanut akuersissuteqarmat. / Hudson Bay-ip sineriaata ilaaniitillunga kiffartaarpunga angummik Inuusamik atilimmik. Iluamik pinniitsoq, iluminili pissusia allarlunnaq. Pissusiinit malunnarnersaavoq pinertussusersua uteriarumangissusersualu. Suna aallartikkuniuk inertinnagu soraarutissanngilaa. Suna tiguguniuk suliarinerani inernissaata tungaanut qiimaneq ataaseq.

Ileqqutoqqat ilaat: Inuttooq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2010 qup.11.
 Inuttoorneq eqqartorniarpara kinguaariinni inngernermut, erinarsornermut tussiarnermullu kalaallit kulturitsinnut ilaammat.. / Sunamiuna inuttoorneq?

Ilerfit. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-1996 qup.9.

Nunatsinni angalaartarninni sunik tamani, sinerissami qeqertani, nunap timaani, ilaanni ilimanangeqqinnaani ilerfit siumortarpakka. Eqqarsaatigilerakkit ilerfit ilamaluunniit ilisat tamakku immikkoortiterneqarsinnaasut maanna eqqartussavakka./ Naak itsarnisarsuit?/ Qallunaatsiaat./ Ilerfit qummukujuut? / Ullasaatit./ Qangattanut ilisat. / Innaarsuttalimmi iliverujussuit./ Nakkaallisat./ Immikkut ilivigaq./ Kikkuunerput./ Eqqumiitsumi ilerriit./ Allamiut ilerfi.

Iliarsuit ataataannik eqqartuineq: Thomas Barnardo. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2009 qup.20.

Charles Dickensip atuakkiaa "Oliver Twist" kalaallisut pigaarput. Ukiut 150 matuma siornagut meeqqat piitsut angajoqqaanngitsullu inuuniarnerannik eqqartuivoq. / Imerniartafipalaani. / Angut inuusuttoq. / Meeqqat amerlanerit tupaatigaat. / Iliarsuit ataataat. / Allagarsivoq. / Nakorsatut inerpoq. / Aasiit sinnganeq. / Suliffissaqarnissaq.

Ilinniarfeqarnerup oqaluttuassartaanit: Efterskole Aasianniittoq. Kal. Nr.10-2003 qup.8.

Kalaaleq nr.9-mi atuartartutta ilaat Knud Petersen, Aasiaat 1957-59-imi efterskolimiitilluni misigisimasami ilannguunik allaaserisaqarpoq. Efterskolip aallartinneranut tunngasumernit misissutsiarnerani paasisamernit imaattut matumuuna allaaseritsiassavakka. / Efterskolip aaqqissugaanera./ Ilinniartunngortartut./ Pilersugaanerat./ Iserterfigaat.

Ilinniarfeqarnerup oqaluttuassartaanit: Drengeskole 75-iliissagalarpoq. (all. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.09-2003 qup.12.

Ilinniarfeqarnerup oqaluttuassartaanit: "Novemberip 10-ata ullaannguaq" Kal. Nr.01-2004 qup.10.

Ukiup qaangiuttup naalernerani qaammatit tulleriit kingulliit marluk atorlugit Efterskole Aasianniittoq eqqartutsiarneqarpoq.

Ilinniarfissuaq pillugu paasissutissat. (all. Rektor Hendrik Lennert) Kal. Nr.03-1993 qup.7.

Ilinniarfissuup siulittaasua, rector Hendrik Lennert qinnuigisimavarput Kalaallit Nunaata seminaariaa inuiaqatigiinnut paasissutissiilaaqullugu....

Ilinniarfissuaq-mut apeqqut, akeqqusaq. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-1986 qup.15.

Kalaallisut oqaasilerineq qanoq ilinniartitsissutaasarpa ilinniartitsisunngornianut?

Ilinniarfissuaq ukiut 150-it nunatsinni atuussimalerpoq. (All. Peter Storch) Kal. Nr.09-1995 qup.7.

Atuagassiami "Kalaaleq"-mi taanngitsoorsinnaanngilarput ukioq manna "Ilinniarfissuup" ukiuni 150-ni nunatsinni atuussimaffia angugatsigu. Ukioq 1845 nunatsinnut inuinnullu pingaaruteqarluinnartumik pilersoqarpoq, tassa nunatsinni "Ilinniarfissuartaarmat"

allaammi marlunnik. Aappaa Nuummut aappaalu Ilulissanut inissitaapput. / Siunertaa: Nunap nammineq inuinik sulisoqarniarnissaq, oqaatsit nammineq inunnguutsimit tusaasat atorlugit, taama sulinialersussat kiisami periarfissaqalissapput ilinniartinneqarnissamut ukiuni arlalinni. Taama ilinniartuusimasut najukkanut sumiluunniit ittunut aallartitaasalissapput, inuiaqatitik anersaakkut timikkullu ikiorniassallugit sullisissallugit.... / Ilinniartitaaneq: Ilinniartoqarniarneq aallaqqaammut tupinnanngitsumik ajornartorsiutigineqarsimagaluarpoq. Ikittuinnarnilli ilinniartoqartarsimavoq. Ukiulli amerliartortillugit sooruna paasineqaleriartorsimavoq ilinniartuusartullu amerliartortulluk. Tassani aallaqqaammulli upperisamat tunngasut pingaartinneqarput, taamaattumik ilinniarsimasut palasinut ikiortaasussaammata. Ukiulli amerliartortillugit ilinniartakkattaq amerliartorput kiisa assigiinngitsorpassuanngorlutik. Ilinniartitsinermi kalaallit oqaasii tamatigut atorneqarput...../ Ilinniarfissuup anersaava: Ilinniarfissuaq nunatsinni sulisussanik perorsaasuugami aalajaatsumik tunngaveqarluni ingerlasimavoq, tassanilu atuarnissamut isersinnaasimasut paasitinneqartarput nunaminni sulinissaannik nunartik inuilu pillugit ilinniarnernannik. Tamanna tassani ilinniartuusimasup tassanilu ilinniartitsisup organistip Jonathan Petersen-ip taalliamini ima oqaatigaa: *“Nunatsinnut kiffatut issavugut ilinniagartunerpaasartugut. Kalallit Nunaanni inunngortugut, tamaanilu aamma sulissasugut, nunatta inuulluarnarsinissaa pingaartilluartassannginnerparput? Pitsaaneruleqqullugu kiffaasa, sulissunniqqullugu isumaliorta!”*..... 1905-mi inatsisitigut periarfissiineq erninnaq atorneqarpoq, tassa 1900-1906 ilinniartuusimasuni inertut marluk Mathias Storch, Karl Chemnitz-ilu Danmarkimut aallarsinnaalermata. Tamatumalu kingorna nalunngisaasut nunatsinnullu pingaarutillit arlalissuit taama pisimapput, taariikkama saniatigut eqqaalakka: Frederik Lynge, Augo Lynge, Peter aamma Otto Rosing, Jonathan Petersen, Frederik Nielsen, Nikolaj Rosing, Elias Lauf allarpassuillu.....

Ilinniarfissuarmi ilinniartuusimasut eqqaamasat. Kal. Nr.09-1995 qup.9.

Ilinniarfissuup ukiuni 150-imi atuunnerani oqaluttuassarpasuit qaffakaasinnaagaluarput, ilinniartuusarsimasorpassuilli eqqamasalersaarutaasa ilamininngui Ilinniarfissuup ukiuni 150-ingortorsiorneanut tunngatillugu allaaserissavagut: Ukiorpasuarini ajoqiunerusimasoq Hans Motzfeldt ilinniartuusimasoq 1897-1903 imatut misigisalikkersaarpoq: *“Anninngoratta anguartaajuaannaleratta palasip angalanissaa tusarlugu ila pilerinassuserisartagaa nunat allat, inuit allat takussallugit, ilami aningaasarsiulaarniassagatta. Uummanniarnitsinnilu (Nuup kangerluanut, aaqqiss) pisimasut maanna eqqaasaqarfigilaassavakka: Ilaanni ukiassakkut palasi inuusuttoq arnartani ilagalugit Uummanniartinneqarpoq apersortittussanik aalleqqullugu. Uummannameereerluta Qoorlorlu aqutigalugu apersortittussanik tassani tigusereerluta Nuummut aallaraluarluta niggilermat Aanernut tammaaginnarpugut. Sapernunissarpulli uatsinni qujanaannarpoq ullormusiassavut amerlilaarniassammata, sunaaffa aqaguinnaq aallassalluta, tassa nalaalluni nigeq qatsujaarmat..... / Julius Olsen ilinniartuusisoq 1903-1909. Palasi, atuakkiortoq Otto Rosing ilinniartuusimasoq 1912-1918 ima oqaluttuarpoq: *“Ajoqiitissat – tassa taamani nunatsinni ilinniartutuarsuit. Kujataanit Avannaanillu pisuupput; “piukkussat” misilinneqarnatik tiguneqartarput, ilinniarfissuarmullu aallartitaasarlutik. Ukioq siulleg “misilinneqarfittut” ippoq. Ukioq anigoraangat sapertut angerlartitaasarput, sapinngitsulli ilinniarnertik ingerlateqqittarpaat.....**

Ilinniarfissuup nalliuttorsiutigineqarnissaanut pilersaarutit. Kal. Nr.09-1995 qup.11.

ILINNIARFISSUUP pisortaa – rektor Aqissiaq Møller qinnuigisimavarput 150-ngortorsiorneannissami pilersaarutit atuartorisartakkatsinnut saqqummiussilaaqqullugu imatullu nassuiaatitaqarpoq: ILINNIARFISSUAQ nalliuttorsiutigineqassaq sapaatip akunnerini 37, aamma 38-imi (tassa septemberip 17-ianni 18-annilu),

ingerlanneqartussaassalluni. .... / Sapaat 17. September: Nuummiut kaffisoqatigiinnissamut qaaqquneqassapput..... Ataasinngorneq 18. September: Nal. 10.00 Naalagiaqatigiinneq.....

Ilinniarfiup nutaap atoqqaartinneqarneranit: Arnat ilinniarfiata atoqqaartinneqarnerani oqaatsit. (Oqaligiartuq: Samuel Olsen, Akaaraq) Kal. Nr.03-2010 qup.17.
Sisimiut 15.02.2010

Ilinniarnermi pisut. Efterskole qanga ullumikkullu. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq) Kal. Nr.01-2012 qup.8.
1962-64-imi Qaqortumi efterskolimiinneq. / Ullumikkut.

Ilinniarnertuunngorniarfimmi kalaallisut oqaatsit. (All. Cang. Mag. Halfdan Pedersen) Kal. Nr.09-1998 qup.4
...Halfdan ima, oqalugiartuq: Nunatsinni atuartitaanerup oqaluttuarisaanera naatsumik./ Allattaaseqarneq./ Ilerasulerneq./ Ilinniarnertuunngorniarfimmi kalaallisoortitsineq.

Ilinniartitaaneq: Exam. Theol.-itut soraarummeertunut oqalugiaat. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.23.
Oqalugiartuq naalakkersuisoq Henriette Rasmussen.

Ilinniartitaaneq: Ilinniartitsisunngortunut oqalugiaat. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.24.
Oqalugiartuq naalakkersuisoq Henriette Rasmussen.

Ilinniartitsisorisimasamut qujassut.: Maaliaaraq Vebæk 90-inik ukioqalernerani. (All. Dora Lyberth) Kal. Nr.02-2007 qup.3.
Kingumut qiviarluni eqqaamasat.

Ilinniartut initoqaat: Illu eqqaasaqarnartuq. (Assinik takutitsisoq Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.05-2010 qup.16.
Ilinniartut illuat "Kujallit" September 2009 Nuuk. / Ilinniartut illuat "Kujallit" aasaq 1950 Nuuk.

Ilinniartuunermit: Pigeskole. (All. Kathrine Rosing, Paamiut) Kal. Nr.11-12-2013 qup.10.
Aasiaat nalliortorsiornerannit radiukkut aallakaatitaq tusarnaarlugu qanga Pigeskolep atulernerana tusaariarakku, ukiut 25-ngorlugit nalliuttorsiornermit peqataanera naakkaluamik imatut allaaserilaarpara...

Ilinniartuunermit eqqaamasat: Ilulissat aasaq 1933. (All. Mâliâraq (Maaliaaraq) Vebæk) Kal. Nr.03-2007 qup.7.
Maanna Aasianni arnat efterskolianiippugut, 1933-mi, ukioq ataaseq atuareersimalluta ukiorlu ataaseq tassaneeqqissalluta.

Ilinniusiaq nutaaq.: Oqaasilerissut nutaaq. Lisathe Møller Kruse: Kalaallisut oqaasilerissut. Kal. Nr.05-2014 qup.28

Ilisaritilaarlugu: Johan Chemnitz ilisaritilaarlugu. (All.: Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq.) Kal. Nr.08-09-2017 qup.26.

“Perorsaanermik” allaatigisaa Nalunaarutit normuisa ilaanni 1916-imit 1918-imit ilanngutassiarineqartoq atuagassiakkut maana nangeqattaagassatut ilanngutassiarineqassamat ilatsillugu inuttaa naatsumik ilisaritilaassavara. / Inunngorneranit ajoqitissatut atualerneranut: Karl Kornelius Johan Niels Chemnitz inunngorpoq 28. August 1886, Narsalimmi – Paamiut pigisaanni. Taannali aamma sivisuumik inuuneqartussaasimangilaq – 28. Marts 1919 toquvoq, Ilulissanituberkulosemit, 32-iinnarnik ukioqarluni. Angutaa Christian Chemnitz, 1856-1916.... / Ajoqitissatut atuarnera 1903-1909: Angajoqqaani suli Arsummiittut qimallugit tassa angummit ajoqitissatut Nuummut atuariartorpoq. Nalunaarutit ilaanni allassimavoq “Johan Chemnitz, Arsummiu” aamma “Johan Chemnitz, Alluitsumit.” Atuaqatigiligai aqqisigut taagulaassagaanni tassaasimapput Valdemar Sivertsen, Sisimiormiu; Enok Mathæussen, Narsarmiu, Nuup pigisaani; Peter Dalager, Qasigiannguarmiu; Aron Olsen, Appamiu; Frederik Lynge, Qoornormiu; Julius Olsen, Sisimiormiu; kiisalu Louis Lund, Alluitsormiu..... / Danmarkimi avalannera 1909-1915: Taamanikkut avalaqtigaa Frederik Lynge, 1889-1957, karakterit siullianik Mgx-mik angusaqartoq, tassa Ug?-imit minnerusumik. Taamanikkut pissutsit atuuttut malillugit palasissatut ilinniariartorput, palasinngornissaat siunertaammat..... / Ilinniartitsisooq: John Chemnitz maanna ajoqiunertut inissisimalluni tikinnermi kingornatigut ilinniartitsisuartaami ilinniartitsisuulerpoq. Taamanikkut suleqatigierpaa Frederik Balle, siulittaasooq, ilinniartitsisut Kr. Røjkær Jonathan Petersenilu, organistiusortaaq, Rasmus Nielsen, palasi, aammalu Stephen Barchalia nakorsaq. Ukiumi atuarfiusumi tassani 1915-1916-imi..... / Inuttut ilorlikkut anersaava: Taamaattussaasimangilarli tamanna aamma. Ajortik kiartuinnalerami toqunissami tungaanut ukiup affaa innangaanalersimavoq, piartorluni. Dina Ostermann allappoq: ”Det var svært at overvære hans Kamp med Døden; han vilde saa gerne leve, da han syntes, der var saa meget, han skulle udrette. Jeg talte ofte med ham i de 2 Aar, han var hos os.... / Naggasiut: Johan Chemnitzip peqataasa ilaat 1950-ikkunni 1960-ikkunnilu aatsaat toqupput, soorlu Frederik Lynge, Nuummi atuaqataa Danmarkimilu avalaqataa. Toqujaarnini annerusumik pissutigigunarlugu kalaallit nuimasut nunatta oqaluttuarisaanerani malunnaateqarsimasut akornanni taaneqajuitsuuvoq.....

Ilisaritipparput : Jens Frederik Kreutzmann 1828-1899. Kal. Nr.04-2000 qup.12.

Ukioq 1997 atuakkiorfiup saqqummersippaa atuagarujussuaq Jens Frederik Kreutzmannip inuuneranik, suliaanillu imaqartoq.... / Rinkip oqaluttuatoqqanik katersai. / Jens Kreutzmann nunamik ilisimannittoq.

Ilisaritipparput : Vilhelm Olsen, Sisimiut. Kal. Nr.04-1990 qup.2.

Aaqqissuisoqarfimmi suleqattaarput Sisimiormiu Vilhelm Olsen atuagassiamut Kalaaleqmut tikilluaqqaput...

Ilisarititsineq: Ajoqiuneq T. K. Samuel Olsen, 1843-1920. Kal. Nr.08-2008 qup.19.

Hal.: Qaammatip aggustip qiteqqusimalernerani Kalaallit atuakkiortut siulersuisuini suleqatigilluakkama ilaata Ane Marie B. Pedersenip tunniuppai ullorsiutit Nunatta allagaateqarfiani toqqortanut ilaasut assilineri atuagassiamut matumunnga piukkullugit. Ane Marie qujanaqaaq isumassarsiannut kusanartumut.

Ilisarititsineq: Atuakkamut tapiliusseq. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.10-2005 qup.16.

Marteeqqap ajoqip piniartullu inuunerani taasassat pingaanerit.

Ilisarititsineq: Carl Christian Rafn. (All.: Karl Elias Olsen). Kal. Nr.08-09-2017 qup.34.

Qallunaatsiaat oqaluttuarisaanerannik KNR-ikkut aallakaatitassianik tunngavilersorfigisama pingaarnarpaartaat Carl Christian Rafn ilisaritissallugu pisariaqarsoraara. Oqaatigeqqaarlara angutip taassuma ilisimasaqassutimigut imaannaangilluinnartup ilisarilernerani kalaallit oqaluttuarisaanerannik ilisimatuut inuiaassutsimillu sunniuteqaqqissaarsimasut kikkuuneri immikkoortiternagit kalaallit qallunaallu takorluunngitsoornagillu eqqaanngitsuunngilakka. Carl Christian Rafn naatsorsuunneqartarpoq ilisimatuut Amerikap Europamiit vikinginit nassaarineaqqaannerannik paasisanik tamanut paasiuminarsaaqqaartutut. Angut taanna kinaana?. C. C. Rafn inuuvoq 1795, 16. januaarimiit 1864.imi 20. oktobarimut. Oldforskerimik taaneqarsimavoq, tassa "Inuiannik itsaq inuusimasunik ilisimatooq". Fynimi Assensip eqqannguani nunami alianaatsorsuarmi tasingaatsiarsuup killinnguaniitumi akimassut illussaarsuanni Brahesborgimi inunngorpoq, Københavnilu toqulluni 69-inik ukioqarluni.....

Ilisarititsineq: Christiaannguaq, Chr. Berthelsen. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2005 qup.9.

Kinaana taanna angut?. / Siuaasai naatsunnguamik./ Perorsaasoq nuannaartunartoq./ Inuk maligassiuisoq.

Ilisarititsineq: Kaper Brandt, Iginniarfik. (All. Peter Brandt, Nuunu, Iginniarfik) Kal. Nr.11-2012 qup.8.

Ataatama Kasper Brandtip allagaanut kingulequtsiukkumasara

Ilisarititsineq: Kinaana Vygotsky? 1. (All. Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq) (Ilaa, taanna kinaana?). Kal. Nr.11-2016 qup.16.

Tassaavoq Lev Semjonovitsj Vygotsky, hviderusseq. Imaanngikkaluarpoq nunatsinni ilisimaneqaqqartoq taanna Vygotsky, inunnilli allanut pingaartorsuarnut naleqqiullugu aqqa nunatsinni tusarsaarpiannigilaq, Jo, Atuarfitsialammut Meeqqerivitsialammullu tunngatillugu kinaanera perorsaasut ilinniartitsisullu nalunngilaat... / Inuunera. / Lev S. Vygotsky.

Ilisarititsineq: Kinaana Vygotsky? 2. (All. Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq) (Ilaa, taanna kinaana?). Kal. Nr.12-2016 qup.36.

1913-imi Lev kuultimik saqqarmiortarluni ilinniarnertuunngorpoq (mumisitsineq sioqqullugu Ruslandiusumi ilinniarnertuunngorniartarneq ilisimatusarmmi atualerniartunut piareersarfiusarpoq, jmi.) Tassannga sumut ingerlaqqinnissaq eqqarsaatigisariaqalerpoq. Atuakkialerinissaq periarfissaanngilaq: Inuit filologitut inersimasut amerlanertigut atuarfinni ilinniartitsisullu pisortanit pigineqartuni ilinniartitsisunngortarput,...

Ilisarititsineq: Kinaana Vygotsky? 3. (All. Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq) (Ilaa, taanna kinaana?). Kal. Nr.01-2017 qup.21.

Uternermi kingunitsianngua tuberkuloseqalerpoq, 1925-ip ukiaanera atorpaa ilisimatuunngorniutimi "Kunstens psykologi"-mik qulequtaqartup illersorneranut. / Paniup eqqartugai: Ilaqutariiusutsitsinni arlaannarpulluunniit upperisarsiornermik atuarlunilu aallussaqaalernikuunngilaq. / Naggasernerera: "Toqup kingorna soqanngitsoq" upperinngilara, inuup toqusup inuunini asannitsimmi eqqaamasaasigut suliamigullu nangittarpaa.

Ilisarititsineq: Niuertoruseq Naalakkersuineri sulialik Jakob Nielsen. (All. Hendrik Nielsen, Qaqortoq) Kal. Nr.06-07-2014 qup.19.

Atuagassiami Kalaallimi nangeqattaartumik "Nunassittarnerup soqutigintartai" soqutigintartumik allaaserineqartarput. Tamatumani inoqarfiit isorlerniittut landsrådit oqallittarneranni assut eqqartorneqartarsimallutik. Kalaaleq nr. 4 april 2014-imi "Nunassittarnerup soqutigintartai" allaaserineqarmat kingumut Aappilattup kujataani Nunaqarfik inuerusarneqassanersoq imaluunniit atatiinnarlugu piorsarneqassanersoq sammeneqarpoq.

Ilisarititsineq: Taalliortoq Pia Tafdrup. Kal. Nr.11-2005 qup.22.

Ilisarititsineq: Taanna kinaana?. Kal. Nr.05-2009 qup.23.

Hal.: Aprili qaammataatillugu Qasiannuani atuarfimmit, Juunarsip atuarfianit, atuagassiaq Kalaaleq allagarsivoq taallanik tallimanik.../ (Iluuna Lange Qasigiannuit.)

Ilisarnaat: Kalaallit erfalasarput. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk). Kal. Nr.08-09-2015 qup.4.

Kalaallit erfalasarput Kalaallit nunaata namminersornerulernerera uppernarsarniarlugulusooq nunap immi ilisarnaatitullusooq erfalassua siullerpaamik 1983-mi ullortunersiornitsinni amuneqarpoq.

Ilisarnaat erfalasoq.: Akunnaalliliivoq. (All. Jens Olsen, Ilulissat.) Kal. Nr.06-07-2010 qup.3.

Kalaallit nunaata erfalassua ukiuni 25-ni.

Ilisimaneqartutut nunatsinni "inuiattut ullorsiorarneq" ukioq 1985 aallarnerneqarsimasooq, (Kal. Nr.08-1995 qup.1 - saqqaa.) (Asseq).

Pingaartorsiutaaqaluni nalliortorsiorneqartarpoq. Ullormi tassani maani Sisimiuni peqatigiiffippasuit tunulequtaallutik kusanartumik innuttaasunut takutitsisarput. Ullormi tassani inuiattut kikkuussuserput oqalugiarnertigut saqqummersinniarneqartartut ilagisarpaat. Isumaqarpunga taanna aqqutigalugu inuiattut kikkuussuserput kingumut naniartoqqilerippat, tassami 1950-ikkunniit qallunaanngorsaanersuup killup tungaanut aallarussimagaluarmatigut. Sisimiuni ulloq aallarnerlugu ullaakkut nal. 9.00 kommunip allaffiata saniani katersuunneqartarpoq..... (Assiliisoq: Hans L. Larsen.)

Ilisimasassarsiornermit: Qalasersuarmut kujallermut peqqaarniunneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2007 qup.12.

Ukiut 1900-kkut aallartippat. Nunarsuup Inuisa neriullutik utaqqisaat.../ Ukiuni 1910-mi tamanna pivoq. / Aallarput. / Taanna qernertunnguaq suuamita? / Allatulli ajornaqaaq. / Ukiiffianni utaqqisut.

Ilisimasassarsiorartut ilaat: Peter Freuchen, Piitarsuaq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk.) Kal. Nr.04-2012 qup.21

Ilisimasassarsiortumik ilisarititsineq: Henry Hudson. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2010 qup.21.

Ukiut 400-t matuma siornatigut umiartortup tusaamasarsuup kuussuaq nammineq aterminik atserneqartoq paasiniaaffigaa, misissorpaa, taannalu aallaqqaataavoq Europamiut New Yorkip eqqaani nunassarsinerannut. / "Half Moon", Qaammat affaq. / Sulili qularnartoqarpoq. / Ukiut marluk qaangiupput. / Angalaarnerup kingunera. / Ukiut 400-nngornerat.

Ilisimasassarsiortut siumugaat: Illinersuit. Kal. Nr.10-2009 qup.10.

Hal.: Kalaallip normuini arlalinni Kullorsuarmpiup Hans Danielsenip nunaqarfitsik eqqaatalu Inuisa oqaluttuarsartaat alutornartumik nuannersumillu eqqartoqattaarpei..../ Illinersuit. / Kikkummita. / Inuttarsivaat.

Ilisimatitsissut. (O. Sandgreen) Kal. Nr.05-1986 qup.14.

Arrútaq Kristiansen, Qaanaaq, angajoqqaavi ilisarismalluakkakka ilagaat, allakkatigullu atassuteqartarpugut "Kalaaleq" aallartinneraniilli nuannarilluinnarpaa oqaatsivut pingaarteqigamigittaarli. Qujanarmi. Martsillu naalernerani allakkani ima ilasimavai: "Unalu kingulliullugu eqqaalaassavara, Kalaaleq nr. 3-mi allaatigisaq "Oqaatsivut pillugit eqqarsaatersulaarnerit ilaat. Tassani G. Olsenip allattugai atorsimavatit. Tassaana maani eqqumiigigatsigu avanersuarmpiut immap naqqa "Iteq"-mik taasaraat. Immaqa oqaatsit allanngoriartornerisa ilaat?.....

Ilisimatitsissut. (all. Ullorinnguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1990 qup.4

Atuagassiannuarput una kinguaattooqqalluni ingerlammat naluneqanngilaq. Aaqqissuisut sullerlunnerannik tamanna patsiseqanngilaq. Sulilluarput. Tassa pissutsit patsisaapput. Aaqqissuisut tamakku pillugit nassuiaalluarnerusinnaapput. (nr. 4-mi aaqqissuisut tungaanniit nassuiaativut atuaqquagut. Akis. Aaqqissuiaaq.) / Naalakkersuisumut allakkat / Ataatsimeersuarnissaq / Peqatigiiffiit / Atuakkiorfik.

Ilisimatusaatit nutaanerit ilaat: Pilluarnermut aqqut nassaaraat. Kal. Nr.12-2004 qup.26.

Atuagassiaq Illustreret Videnskab nr.16/2004 najoqqutaralugu.

Ilisimatusaatit paasiuminaatsullu.: Tusakkat eqqumiitsut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.33.

Ateq Niels Bohr kalaallit amerlanerusugut kinaasuseqartigunarparput.

Ilisimatusarfik. (all. Robert Petersen) Kal. Nr.07-1993 qup.6.

Ilisimatussarfiup aaqqissuunneqarnera. / Ilinniagassat atorfissallu.

Ilisimatusarfik sunaana? Kal. Nr.04-1988 qup.4.

Universitetimi atuarneq atuaqqinneruvoq, HF-ip GU-llu naammassineragut ingerlanneqarfiusartoq. Ilisimatusarfik/Grønlands Universitet qangarsuarli atuaqqittarnermi periaatsit atorlugit ingerlavoq. Universitetet Europami ukiut 700-t matuma siornagut pilersimapput – universiteteqarnerlu tamatuma kingornatigut silarsuarmut killermut siaruarsimavoq. Universiteteqarneq aalartinnerminit pissutsinit arlaleriarluni allannguuteqartarsimavoq. Taamakkaluartoq nammineerluni ilinniarnermi sulineq pingaatitaajuarluni anguniagaajuarsimavoq. Ilisimatusarfik maannamut Noorliit

illorsuatoqaanni inissisimavoq...../ Ilisimatusarfimmit atuarneq: ...../Atuartitsineq: ..../
 Namminersorluni sulineq:.... / Aammattaaq misissuineramik suliaqarfik: ...../ Immikkut
 akuerineqarneq:...../ Oqaatsinik piumasarisat: ..../ Atuartitsineq tamanut ammavoq: ..../
 Ilinniarnera Kalaallit Nunaata avataani atorsinnaava?: ..../ Ilinniaqqinneq: ...../ Nangissaaq.

Ilisimatusarfik sunaana? Kal. Nr.05-1988 qup.3.

Universitetimi atuarneq atuaqqinneruvoq, HF-ip GU-llu naammassineragut
 ingerlanneqarfiusartoq. / Adjunkt. / Adressep allanngornera./ Allaffimmi pisortaq./
 Atuagarsineq. / Atuanngikkallarneq./ Atuartitsisut avataaneersut. / Basisår – ukioq
 tunngaviliivik. / Bibliotekari. / Biblioteki. / Bifag. / Cang. mag. / Cand. phil. / Cand. scient.
 adm. / Cand. theol. / Hvedfag. / Ilinniagassat allattorsimaffiat. / Ilinniartunngornissamut
 piumasat. / Ilinniarnermik aqqissuussineq. / Ilinniarnermi aningaasarsiat. / Ilinniarnermi
 siunnersorti. / Ilinniarnermut tunngasut oqaasissaqartut. / Ilinniartunngorumalluni
 qinnuteqarneq. / Ilinniarnernup kipigallarnera. / Immineersoq. / Inaarsarfik. / Ineqarneq. /
 Instituti. / "Inuk". / KUD.

Ilisimatusarfik sunaana? Kal. Nr.07-1988 qup.9.

Universitetimi atuarneq atuaqqinneruvoq, HF-ip GU-llu naammassineragut
 ingerlanneqarfiusartoq./ Normumit kingullermit nangitaq: Datalogi. / Kulturimut
 inuiaqatigiinnillu instituti. / Bifagini atuartitsineq pingasunut avissimavoq./
 Oqaluttuarissanermut tunngasut. / Etnografiske fag. / Ingerlatsinermi fagit. /
 aningaasarsiornermi statistikkimilu fagit. / Inuiaqatigiinni ilinniarneq.

Ilisimatusarfimmik paasissutissat. Kal. Nr.06-1988 qup.10.

Lektor./ Meeqqat paarineqarnerat./ Misissuineq. / Ningiu./ Paasisassarsiorluni
 angalanerit./ Pedel./ Professor./ Qinnuteqarfissap killinga./ Rotarykollegiet./ Semester./
 Siulersuisoq./ Universitetini paasissutissiorfik./ Universitetip aqunneqarnera./
 Universitetsråd (Ataatsimiittartut qullersaasut)./ Ilinniarneq qanoq aqqissugaava./
 Hovedfag – bifag./ Tunngaviumik ilinniarneq./ Tunngaviumik atuarneq pingasunut
 immikkoortissimavoq. Oqaatsit./ Oqaluttuarisaanermik kulturimillu ilinniarneq./
 Isumalioriaatsit ilisimatuutullu suleriaatsit./ Upperisarsiornermut instituti./ Ilinniarneq
 marlungorlugu avissimavoq./ Bibelp ilinniagassartai./ Oqaluttuarisaanertallit./
 Ilinniagassat ataqatigiissut./ Ilagiinni suliassanik ilinniarneq./ Upperisat
 oqaluttuarisaanerat./ Oqaasilerinermut instituti./ Oqaasilerinermik institutimi ilisimasaat
 immikkoortut pingasuupput, ukuusut: Oqaatsinik ilisimatusarneq, litteratur datalogilu./
 Oqaasilerinermik ilisimatuussutsit./ Litteraturi.

Ilisimatusarnermit: Eqqaamaniarneq peqqissaataavoq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2005 qup.9.

Qaratsap timip ilaatulli allatut atorluarneqarnissaa pingaaruteqaqaaq.

Ilisimatusarnermit: Inuusuttut siunissamut ersissutaat. (All.: Ajannguaq Grønvold, Nuuk.) Kal. Nr.05-2017 qup.7.

Ilisaritinneq: Ajannguaq Grønvoldimik ateqarpunga, ilisimatusarfiup immikkoortortaani
 oqaasilerinermi, atuakkialerinermi, tusagassiutilerinermillu bacheloritut
 naammasseqqammerpunga, massakkullu kandidatimut ingerlaarlunga. / Naalisaaneq:
 Allaaserinninninni inuusuttut siunissamut ersissutaannik misissuiniarlunga
 aalajangernikuuvunga, ataanilu nassuiaalaarusuppara sooq taanna alaaserinninnissaq
 qinersimanerlugu...../ Ersineq: Oqaaseq ersineq eqqartugara, allannittaqq oqaatsinik
 malitseqarpoq: Annilaanganeq, sioraneq, aarlerineq kiisalu ernumaneq. Ersinerup

tunngavigisinnaasai tamakkuninnga oqaatsinik malitseqartarpoq, ersilernermit tunngaveqartitsisunik...../ Allatama imarisaa: Atuakkami inuusuttut siunissalikkersaarutaanni 2040-mi aammalu 2020-mi arlalitsigut maluginiarsimavara takorloorneqartuq Kalaallit Nunaata namminersulernissaa namminersulivinnissaaluunniit,...../ Nikeriarnissamut ersineq: Kalaallit Nunaata 1721-mit Hans Egedekkunnit tikinneqarnerata kingornali, Kalaallit Nunaannit oqaatsit atorveqartut marluinngoriartulersimapput tassaasut: Kalaallit oqaasii Danskillu oqaasii..../ Inoqammut ersineq: Inoqammut ersineq inuusuttut atuakkiaanni aamma ersarilluinnarpoq, tamakkulu oqaluttuarineqarnermikkut malunnarput ernumassuteqarnerujussuup tunngavianik oqaluttuat pilersinneqarsimasut.....Kalaallit Nunaat nunarsuarmioqataasoq: Kalaallit Nunaata namminersulivinnissamik kissaateqarluni suissutiginninnera, naalakkersuinnikkullu sullissinikkut toqqissisimanannngitsumik ingerlasoqartillugu, malunnarpoq nunarsuarmioqataa neruleralluttuinnarnerup ernumanertoqartitsinera..../ Naggasiut: Kalallit atuakkiortut siunissamut takorluukkarsarlutik allagaanni nutaajunerusuni 2040 (Therkelsen 2015) aamma 2020 (Abelsen, Møller Eugenius 2000) eqqarsaatigalugit kiisalu nutaannginnerusuni Sinnattugaq (Storch 1914) aammalu ukiut 300-nngornerat (Lynge 1959) siunissamut takorluuinerat assgiinngissuteqarput ataatsimut isigalugit nalilissagaanni....

Ilisimatusarnermit: Seqinermit qaartoornersuaq nungutitsisinnaasoq. (All. Frederik Kleist) Kal. Nr.05-2007 qup.16.

Atuartartutta ilaata soqutigisani nuannaralugillu sammisakkani Matumuuna atuagassiamit matumunnga.../ Uumassusillit nungutaasarsimapput. / Nakkarfigineqartarnerit.

Ilisimatusarnermit isummersuutimernit: Inuarulligaqarsimavoq. Kal. Nr.09-2005 qup.8.

hal: oqaluttuatoqaatitsinnit tusaamavavut inuarullikkat...

Ilisimatusarnermit paasisat: Annilaanganerup ilisarnaatai. Kal. Nr.12-2003 qup.25.

hal. Suna pillugu ersineq, annilaanganeq, amilaarneq inunnit pigisaappat, qanoq ikkaangat misiginerit tamakku inunnik aqqusaarisarpat.

Ilisimatusarnermit Tamarlisit. Kal. Nr.01-2005 qup.16.

Silaannarsuup angalaarfiunera, Saturnimut annguteqaat, Marsi, Paasisat inummut tunngasut

Ilisimatusarnermit Tamarlisit. Kal. Nr.07-08-2005 qup.28.

Sinnganerup aqtaraatigut.

Ilisimatuussutsikkut angusat nutaat: Tuluit Nunatta inoqqaava. (All. Aqqaluk Lynge). Kal. Nr.02-2018 qup.32.

Ilisimatuut inuit siulitta qanga inuusimaneranni misissueriaasiat pitsanngoriartuinnartillugu paasissutissat nutaat ilaatigut tupaallannartullit sukut tamaana tutsiuttalerput. Kingulleq paasisaq tassaavoq inuup toqungasup timaa ukiut 10.000-it matuma siornatigut nunami maannakkut Tuluit Nunaannik taagukkatsinni uumasimasup misissorveqarnera. Ilisimatuut saqqummersinniarsimavaat DNA (inuup sananeqaammini ilisarnaatigisai) atorlugit toqungasup uumagallarami qanoq isikkoqarsimasinnaanerani misissuineq..... Tuluit Nunaanni inuit siulliit najugallit taartumik pisataqartuusimanerat soorunami tupaallaatigineqaqaaq misissuisullu

University College London-imi Pinngortitalu Oqaluttuassartaanik Katersugaasiviup peqatigillutik oqaatigaat Tului Nunaanni inuit siulliit taartunik pisataqarnerata takutikkaa, tamanna nuna Europap sermersuaqarnerata kingorna inuit tamaani najugaqalersut piniarnermik katersinermillu inuutissarsiortuusimasut allat assigalugit aamma taartunik pisataqarsimassasut.....

Ilisimatuussutsikkut paasisat : D-vitamiini iluaqut. Kal. Nr.10-2010 qup.13 Hal.:
Inuit 50-init qummut utoqqaassusillit eqqaamassagunarpaat meeqqat atuarfianni atuarallarnerminni ullaakkut Aalisakkat tinguisa orsuannik ilangiisinneqartarnertik,

Ilisimatuussutsikkut paasisat : putut taartut isertugaataat. Kal. Nr.12-1993 qup.17.

Silarsuunerlutik utimut ingerlasut? / Pavungarsuaq toqujuitsoq / Kingumut uterneq silarsuarmut allamut.

Ilisimatuussutsikkut paasisat : Vitamiinit suut-uku? (Nuts. Chr. Lyngé) Kal. Nr.07-1995 qup.14.

Ullut tamaasa vitamiinimik iisartakkamik ataatsimik iisarpunga, nalulluguli vitamiinip suussusia. Tamanna aqutigalugu ullormut nerisartakkatsigut timitta pisariaqagai tamaasa pisanginnerpavut? Vitamiinit tassaapput atortussat pinngortitamit pisut inuunermut pisariaqartitavut timitsinni cellit assigiinngitsorpassuartigut suliaqarnissaannut timip pisariaqartitaanut naammassisaqassallutik. Timerput nammineq vitamiininik pilersitaqarsinnaangilaq..... Vitamiinit A. D. E. K.-lu orsumit arrortinneqartarput. Vitamiinit C. aamma B. imermit.....

Ilisimatuussutsikkut paasisat ilaat.: Naalungiarsuit ningartarput / sangiattarput. Kal. Nr.03-2006 qup.24

Ilisimatuussutsimit: Avanersuarmit inussuit Akilinermillu aggersut. (All. Robert Petersen). Kal. Nr.10-2014 qup.9.

Aallaqqaasiut. / Nunatsinnut nunasiartukaanerup ilagaa. / Inuiannguuit avinngarusimasut arlariinnik pissusillit. / Inussuit. / Akilinermit tikittut, nunassarsiortut. / Allaatigisat nunasiartornermut attuumassutillit. / Atali ukiuleeriaraluarta.

Ilisimatuussutsimit: Avanersuarmit inussuit Akilinermillu aggersut B. (All. Robert Petersen). Kal. Nr.11-2014 qup.9.

Kulturikkut illugiinnik sunniineq. / Pissutsit ileqqullu nunasiartortut soraarussaasat. / Oqaluttuat. / Kilusiornera naggasernerlu. / Najoqquttat.

Ilisimatuussutsimit: Inuit kalaallit – qangaanit silarsuarmik isiginninnerat isumaallu. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.05-2014 qup.12.

Aalaqqaasiut. / Kosmologii: silarsuarmut aqqissuutamut isummat. / Indianerit kosmologiannit. / Inuit silarsuaannit utersaarta. Silarsuup sammivii. / Kosmologii illua'tungaanut sammisoq.

Ilisimatuussutsimit: Inuit kalaallit – qangaanit silarsuarmik isiginninnerat isumaallu. Imm. II (All. Robert Petersen) Kal. Nr.08-09-2014 qup.18.

nuunermik uumassusilinnillu isiginnineq. / Peqqissuuneq akornuteqarnerlu. / Silarsuaq avatangiiserput. / Abstraktionimut assersuutit. / nuuniarnikkut nooqatgiinnikkullu

toqqaviit. / Naggasiut: Allaatigisami uani kalaallit qanga avatangiisiminnut inooqatigiinnermilu pisartunut isumaat tipisiorneqarput,...

Ilisimatuussutsimit: Kalâler itsarsuarli taaguutaasimavoq. (All.: Juaaka Lyberth, Cand. Mag. Eskimologimi Nuuk.) Kal. Nr.08-09-2017 qup.4.

Taaguut Kalâler itsarsuarli yupit Alaskami Aleutip nunaannit aallarlutik nunatta sineriat qeqqaniit kujammut nunassittut siulliit taaguutigisimanerpaat? Taamatut isumaliutersuuteqarninnut uku peqqutigaakka: Hans Egede 1722-mi ullorsiuutimini ima allappoq, kalaallit upperisatoqaat pillugu: "Silarsuarooq pilersinneqarmat qilammiit inuk nunarsuarmut nakkartoq ateqarpoq Kallach. Inorujussuarooq orpikkamik naartulersitsilluni kalaalpassuarnik kinguaaqalersoq.../ *Kalaaleq aamma Skrælling*: Kalaallit inuiaqatigiit maanna imminnut taagutaat "kalaaler" sumit pilersimanerata oqallisigineqartarnerani isuma una maanna ajugaasimasutut ittoq tassa Qallunaatsiat skrællinginik taasisarsimanerat maliinnarlugu taaguut kalaaleq pilersimasoq.../ *Hans Egede ullorsiuutimini taaguut suna atoqqaarpaa?*: Hans Egedep ullorsiuutimini allaaserisartakkamini "nunap inoqqaavinut nujuartanut" taaguutaa tassaavoq "kalal" aamma "Kallach". Taaguummik "nujuartamik" atuinera isumaqaannarpoq kristumiusut kuisimanninnerat. Upperisatoqqanik ilisimatoq Birgitte Sonne 2005-imi tamanna pillugu ima allappoq:...../ *Taaguutit Skrâlap aamma skrælingip isumaqqaavi*: William Thalbitzerip allaaserisaani 1932-imeersumit kalaallisuunngortitsillunga issuaangaatsiassaanga "Inuinnaat" Avannaamioqatigiit, taaguutigisartagaat Skræling, nunap inoqqaavinut Amerikameersunut aamma Kalaallit Nunaaneersunut Islandimiutoqqat atortagaat, pilersimalluarsinnaavoq eskimuut suaartarlutik iloqissiorlutillu tikilluaqqusisarnerannit...../ *Sooq taaguut inuk?*: Isumaqaarpunga kalaallit itsaq kuisimannikkallarnerannit upperisarsiornerannit aallaaveqartoq. Itsaq kalaallip upperisamini "silarsuarmik" paasinnittarnera imaappoq: Inuk nunami tummakkamini najugaqarpoq, naggueqatigiikkaat – nunaqqatigiikkaat saniatigut allanik inoqanngilaq...../ *Naggasiut*: Inuiaqatigiisuut maanna kalaallimik taajumasugut, soorluli Henrik Lund taalliamini allattoq, kikkuunissarput ukiorpanngortuni oqallisigineqartarpoq. 1900-ikkut aallartilaarneranni ilavut isumaqarsimapput kalaallit qajartornermik inuussutissarsiorsinnaanngitsut kalaallisut isigineqarsinnaanngitsut, aamma qallunaaminernik pisinniarfinni pisillutik nerisassarsisartut kalaaliunngitsut.....

Ilisimatuussutsimit: Kangerlummi Ikkami immap naqqani napasut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.08-2008 qup.34.

Ikka sumiippa?./ Suuppalli tamakku "tarningit"? / Qanorli napasut pinngorsimappat? / Qequt suna soqutiginaatigaat?.

Ilisimatuussutsimit: Sallu immannguaq.. immaqa ajunngilaq. Kal. Nr.04-2013 qup.22.

Hal.: Ilisimatuussutsikkut paasisat amerlasuut soqutiginarartoqartuaannarput... / Sallu ilumooriligaq. / Allanut misilippaa. / Eqqaamasat eqqunngitsut uumatippaatiqut.

Ilisimatuussutsimit: Silaannarsuup perpassui. (All. Frederik Kleist) Kal. Nr.10-2007 qup.22.

Ill. Videnskabimit pisut tunngavigalugit./ Ujarassuaq 1997 XF 11. / Ujararujussuit asteroidit ulorianarnersaapput! / Ujarassuit ingerlaartut ulorianartut. / Illersorsinnaanerput. / Nunarsuup tungaanut ingerlaartoq. / Inuiassuit nunarsuarpullu ulorianartorsiorput./ Nunarsuarmi Jupiterimi pisoq.

Ilisimatuussutsimit: Siulerpaarsuavut? Kal. Nr.10-2014 qup.8.

Hal: Nunatta inoqaleqqaarnera ukiut ingerlanerini qassiinit ujartuiffigalugu misissorneqartarpoq.

Ilisimatuussutsimit: Ulloriarsuit – nunarsuaanngitsut. (All. Kristian Poulsen, “Pablo”) Kal. Nr.11-2007 qup.7.

Kalaaleq nr.10-mi Oktobarimi saqqummersumi Frederik Kleistip atuagassiamit “Illustreret Videnskab”-imit nutserlugu allaaserisaa soqutiginartoq atuarlugi oqaaseq nunarsuaq immaqqa Danskisut oqaatsimut planetimut....

Ilisimatuut aarleripput: Imarpiup sarfaa Golfstrømmen sissuerlugu. Kal. Nr.05-2018 qup.31 (Tunua).

AL.: Ilisimatuut silaannaap pissusaani allanngorarneranillu misissuisut aammalu ukiorpaalunngulersuni silaannaap issatsikkiartornera pillugu ilisimatuut suliai paasisaallu amerliartortillugit aamma paasissutissat nalorninartullit tutsiuttaannarput. Assersuutit pingaarnerit ilagivaat imarpissuup Atlantikup sarfai kujammukaartut avannamukaartullu kissartunik nillertunillu siammarterinerat niaqorluutaalerpoq. Paasisat tupaallannartut ilagivaat silaannaap kissatsikkiartornera ilutigalugu nunarsuatta avannaarsuata ilaa nillertikkiartorsimasoq, pissutigerpiarlugu Kalaallit Nunatta sermiata aannera imaanut anngunnermini immap qaava tarajoqannginneq akulerunneratigut sarfaq sunnertarsimammagu.....

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 1. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.11-2015 qup.12.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri. / Allaaserisami sammineqartoq. / Siulequtsiussa. (Nangissaaq)

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 2. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.12-2015 qup.22.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri. / Qaannaap Morris Bayimeersup allaaserinera pisoqaassusilerneqarneralu. / Tabeli 1 QMBN atortuisa ilaasa pisoqaassusilerneqarnerat immikkoortoq 1. / Qaannap Morris Bayimeersup saarngi. / Tabeli 2 QMBN atortuisa ilaasa pisoqaassusilerneqarnerat immikkoortoq 2. Qaannap Morris Bayimeersup misissoqqissaarnera iluserisimasaatullu isikkoqalerseqqinniarnera.

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 3. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.01-2016 qup.21.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri. / Apummaat. / Tabeli 3 Nassaat qaannap saarngisa ilaattut aalajangiunneqarsimasut. / Apummat, ajaat katinnerat qaannallu qaavata ilusia.

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 3. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.02-03-2016 qup.17.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri./ Ajaavi. / Qaannap ataa'tungaa (tippit, siaanit isuisalu sannaat)./ Qaannap paava. / Taqqat, saanertat sanaallu ilisarnanngitsut./ Aarnussat.

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 5. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.04-2016 qup.25.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri./ Qaannap atortui allat saaqqutillu./ Unaaq. / Alligaq. / Nuffit. / Qaannap qaavaniittartut allat.

Ilisimatuut misissuinerinit: Qaannap nassaap misissoqqissaarnera 6. (All. Matthew Walls, Institute of Archaeology, University of Oxford, Pauline Knudsen, Itsarnisarsiooq, Nuuk. Frederik Fuuja Larsen, Ilisimatusarfik. Kal. Nr.05-2016 qup.7.

1800-kkut sioqqullugit Inughuit inuussutissarsiornerat: Washington Landimi, nunatta kitaata avannaani itsarnitsat nassaat naliliiffigeqqinneqarneri./ Smithip Sulluata eqqaatalu ilisarnaatai taakkualu qanoq sunniuteqarneri./ Inerniliineq. / Najoqqutarineqartut.

Ilisimatuut paasisaat: Uumasut alliinnartut. Kal. Nr.03-2009 qup.17.

Hal.: Oqaluttuatoqqat ilaat atuarlugit imaqartarput uumasunik qanoq ilillutik pinnerpoq allisunik. / Alliinnartoqartarpoq.

Ilissinnut ullumi erniuvoq. (Taall. Amandus Petrussen) Kal. Nr.12-1993 qup.7. Taallaq.

Ilitsoqqussaralugit oqaatsit pillugit nunat tamat ulluat pillugu ataatsimiititaliaq. Kal. Nr.03-2003 qup.15.

Taaguutaa./ Siunertaa./ Piginnaatitaaffii.....Nalunaarutit Serie A, 1999 qupp. 9

Ilitsoqqussat puigulertugassaannngitsut. IlitsorK'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Kal. Nr.01-1986 qup.10.

Silattorluarnerma nalaani anaanagigaluarma oqaluttuuttarpaanga marts qaammataagaa kiangaarluni qanneqigaa Akuliarutsimi inunngortunga, Alluitsup-paata kujatinnguani. Ukioq taanna 1928 nunaqarfik taanna inuttungaatsiarsimaqaaq. Ernisussiortorisimavara Regina Efraimsen, taamanikkut Semsenimik kinguliaquteqarsimasoq, uigigaluata Johannesip toqunerata kinguninngua. Aliiggiip Akuliarusermiumik uineqqinnermi kingorna nunaqarfik taanna qimassimanngilaa ukiorpassuit najorsimallugu toquffini tikillugu..../...amma upernaakkut tinittaleraangat nipisanniartaqaagut itsuartorluta, pisamasarlutalumi, pingaartumik nipisat tinugussat naammattoorlugit nuannaarutigilluartarlutigik..../....amma puigunaatsuusarpoq qaammatip taassuma ingerlanera, tassa ilagiinni qullersavut ullut tamakku iniarlutik angalasarput, ajoqiunerit Alluitsup-paanit, palasi Alluitsumit. Jakob Lund qaannamik iniartartoq ilitsoqquppara,

kingusinnerusukkut Anders Nielsen umiatsiaaqqamik angummik aappisaateqarluni. Palasi Niels Lynge Alluitsumit umiatsiarsuarmik angutaannarnik anguartilimmik, ataatsimillu arnartaqalerlutik, taakku iputtarneri allatuulaartarput....

Ilitsoqqussat puigulertugassaangitsut. Ilitsork'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Nanginnera. Kal. Nr.02-1986 qup.1.

Allaatigisami uuminnga allaatiginnittoq Jonathan Joelsen, Alluitsup-paarmiu, oqarsimavoq: taalliorlungalu atuakkiorusukkakuaqaanga.../ Aallaraangatta ataata qajaa kalittarparput inua umiaasami aquttarami. Eqqaamasarpara nuna qimalaarutsigu aallaat timmiarsiut tigullugu qummukanneq tulleriiginnarnik pingasoriarluni seqqortartoq. Qaqqat eqqatsinniittut akisuarpalaartarput...teqqiani atillugu tujuulussualerluni, qajaa avatalik umiaasamat aalajangigaq kalillugu...../ ...Sila assignngitsoq atortarparput, eqqaamasarpara ilaanni kipparaangatta sissaq sulii qaangulissuusartoq. Taamaattumik natsersuit pisat siulliit qaangup qaani pilanneqartarput aggorneqartarlutillu..../ ...Ukiumut peqqumaatissat naammatsikkaangata aatsaat piniartut orsuerniarsinnaalersarput, soorunami peqqisaartortai, aammalu ammit atortussat taamalineqartarput.../ ...Sallernukartarnerput pissangartorsiugarisarpurput, ilami sapaammi oqaluffimmi naalagiarluni nuannertaqimmat. Salliillu inuttoqigamik naalagiaraangatta inuppassuusarpugut.

Ilitsoqqussat puigulertugassaangitsut. Ilitsork'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Nanginnera. Kal. Nr.03-1986 qup.7.

Maannakkullu isigisaq misigisarlu allarlunnarmiippoq, soorlu sissaq imarlu patitaq, suna aalaallanninguassaa. Ullut ingerlanerat sukksaqaq, piliat ameralanerit sujuussorneqalereersarput. Juli appariartulersorlu Nunaaqqat inukilliartulersarpoq..../ ....tiffarnitta kingorna ulluni arlalinni uninngasarpugut, piliat isumannaarsorlugit qimatuliortorneqartarmata, naluneqanngitsutut nunaqarfigisap ungasialaartuanut inaalertiterisarpugut ilaanni ikeq ikaarlugu ornittarissamat...../ ....Qaammat oktobere aallarteriartoq terianniarniarneq kangerlunni aallartittarpaat perisiniitit nappakaatiterlugit ukiuuneralu ukiuuneralu tamaat napatinneqartarlutik upernaakkut piniagaajunnaarfissaat tikillugu....

Ilitsoqqussat puigulertugassaangitsut. Ilitsork'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Nanginnera. Kal. Nr.04-1986 qup.2.

Soorlu taamani sila maannakkornit unerisimanagerusutut ittartoq. Novemberi aallartiinnartoq appat takkuttarput, silaqqissuaq anguartortunik (utoqqaat taasisarnerattut) silagiinnartorsuaq pulaaleraangata, kangerlullu inaalisismaffigalugu ukiup illua'tungaanut saannera tikillugu amerlasoorsuullutik katersuuffigisarlugu...../ ... Ukiakkut aput siulleq nakkartinnagu qisussanik katersuineq ingerlajualersarpoq nunakkut aammalu umiaasamik, - inaalertiterlugit issunik allanillu ilaartorlugit, tamakkulu issut pilattorlugit tiguinnariannorlugit...../ Taamani atuartorngornitta nalaani qaammat septemberi ukiumut atuarfittut aallartiffiusarpoq, uagulli asimioqarfimmiuusugut tiguinnakkamik ajoqeqaratta ullut sapaatip akunneranut atuarfigisartakkavut assiinneq ajorput. Aammalu ullormut nal. Akunneri marluinnangajaat atuartarpugut...../ Aasarissinera ullut nuannernerpaat ilagisaraluaaraat taamaattoq ukiap nillataalersup sila aamma ullorileraangatsigu nutaassamik ilimasulersarpugut...../ Uagut najagalu sulii mikisuararsuusooq uernalerluta illermi nalaasaarujoortugut qatanngutitta ilaat silamut isigalutik uparuarpallapput kititsinni ulloriaq qaqqap portunerusup qulaani takunerarlugu...../ Taamanikkut Illorpaat aalisakkeriveqalereersimavoq. Akuttugaluartumillu angallatit aqqusaartalersimavaat akunniffigalugu aammalumi ilaaffigineqarsinnaasarlutik.taama oqaluttoq tusaajutigalugu qaamasooq taanna isiginnaalerparput pissangajartuinnarluta. Qaqqaq Innamik ateqartitarput alanngua-tungaa arriitsumik tungitsinnut ueriartuaalaarpoq,.../ 1915-ip

kingorna savat siulliit nunatsinnut tikiunneqarnerisa kingornatigut piniartut arlalinnguit savaateqarnermik mikigaluartumik piniartuunermik saniatigut ingerlataqarfsimapput..... / Peroriartorninni naammartoorsimavakka utoqqaat silasiornermik pingaartitaqarluartut, asumi taamanikkut imaq anginerusumik inuuniuteqarfigigaat, taannalu misissorluarlugu silap qanoq-issusianut nalunaaqutarilluartaapaat, soorunami uniuisoqartaraluarpoq.....

Ilitsoqqussat puigulertugassaannngitsut. IlitsorK'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Nanginnera. Kal. Nr.05-1986 qup.5.

Ukiuunera qaangiukkiartuleraangat qaqqat aputaarunnersaqarneri, kanerner, aasap qanoq-issusissaanunngooq aalajangiisuusarput. Sermersuup iluliumanersuat "Qallorsuasia"-nik (Ippimmiutoorlugu) taasartagaat silagissuutillugu kanerpat (qaarsortai qaserujutsissimappata) aasarooq nillerlunilu silarlukkajukkumaarpoq, uffali qaqqat qaarsortai qernarikkaangata ersarillutik upernarluarlunilu aasaalluallarumaartoroq - amerlanertigullu uniussanagu. 1930-p 1940-llu akornanni ukioq 1936-37 missaani sialussuarneranik eqqaamasaqarpunga: aasiit ullorpassuit silagissuarsimalluni ukiassap tungerileraa nuna putsup unnuakkut kisimi isugutsertissimasaleraa ullut ilaanni iterpugut qilak nipinngasumik nuiaqarluni assut kiattoq. Ualiartulerneranut kitaanit pujuusaq majortippaa silarlulernissaanik ilimanartumik tassalu sialualaanngualerluni, masaqqajaasut tamarmik isumannaarsorneqarput-aasiit, aasap taamaalinerani nuiaq majoritoq sialuttaqanngitsoortussaannngimmat. Sunaaffami amilaarnartumik sialussuarnialersaq aqaguani iterpugut sialliinnartoq kisiannili imannarsuunngitsumik...../ ..... Qaanni tikikkamiuk avatimini piniarsaarinnitsini ersigisaqarpassigani umerortuarpai, paasereerlugillumi ilaatigut alapernaasernerinnarmik aggersimasut. Periaqqaartussaaruinnaqaat, utoqqarsuaq siulliunaviannngilarmi, akeqqat sorsuttut kamassimasut siulliussapput.....

Ilitsoqqussat puigulertugassaannngitsut. IlitsorK'ússat puigulertugagssáungitsut. (all. Jonathan Joelsen) Naanera. Kal. Nr.06-1986 qup.3.

Uunartup kangerluata oqaluttuarsartaasa ilagaat kangerluup qinnguata paavata-tungaani Akuliarusersuup Asallullu akornanni avannamut imartorumaneq "Puiatteq"-mik ateqartitaat. Qangaanerusoq upernaakkut qassimasorpassuaqartartoq natsikuluullugooq ernivigisartagaat, alanngormit "Qoorormiut"-nit avannamut isigalugu pingaartumik aasarissumi alianaatsorsuaq, unnia qangaanerusoq siulitta qassimasorniartarfiat upernaakkut. Soorlugooq paarnaqutit mulingi nakkaalaaginnarsimasut natsiit ussuillu qassimarratilillaraangamik...../ .....Angutissaarsuit erisaaginnarnik atisalissuit orneqimmani sillimmartaaginnarpoq angisoorsuummatali merseriummillarlugit, taama agginariaramik aapparsuata tunumigut aappaatalu saamigut tiguinnaqaani, namminerlu minneroqigami saaminiittoq qeqqatigut tiguinnaqaa, tigullugulu eqqassalerpoq: imaalillarlungali aatsaat ikkatiginiarneqaleqaanga, taama isummeriarami ilumigut kamakkiartuinnaleqaaq, meeraanermini ilaminit naliminillu nikagineqartarnini nimmerutinneqartarnini allanillu pikkorissunit nikagisaasarnini uummaaginnapai,.....

Ilivitoqqap oqaluttuuppaanga. (All. Kátage Ludvigsen) Kal. Nr.12-1998 qup.16.

Illoqarfiga Maniitsoq allallu. (Jens K'ujage Lyberh) Kal. Nr.03-1981 qup.7.

(Taallaq "Maniitsoq kangerluaraalu" aamma allagaq "illoqarfik Maniitsoq" Robert Petersenimit iluarsaallugit allaqqinneqarput, taamatullu nunap assitalersuivoq.) Illoqarfik Maniitsoq eqqartulaarniarakku annikikkaluartumik oqaluttuarsiat namminerlu peroriartulernerimi misigisat ilanngutilaartassavakka. Maniitsormiorpassuit sinerissami siaruarsimasut ilimagaakka inunngorfitsik Maniitsoq eqqaamasassagaat nuannersorpassuarnik. Maniitsup illoqarfia qeqertaavoq tamatigut immamik

kaajallassimasoq imavimmut qanilluni, avannaatungaaniippoq Ammaqoq, kujataatungaaniillunilu Maniitsup Ikera, tamarmik imaannarmut atasut.

Illoqarfiit ilaata angusai: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-liivoq II. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.08-09-2017 qup.9.

(Pilluaqqussut: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-liivoq-p kal.6-7-2017-miit nanginnera.)
 Naluneqanngilaq ukiorpassuit ingerlaneranni silaannaap nillertillunilu kissatsittarnera immamuttaaqq sunniuteqartartoq pissutaalluni uumasut imarmiut soorlu aamma saarulliit kiatsinnerata nalaani takkusimaartarsimasut. 1910-ip kingornatigut silaannaap kiatsikkiartulermat imarlu kissarnerulerluni saarulliit takkukkiartulerput. 1920-kkullu aallartissimaleranni tassa 1923-imi saarulliit tarajorterlugit puumut poortukkat avalatsinneqarterput...../ 1889-imi kalaallit naalagarsuarnut tunisaasa akii aamma Maniitsumi taamanikkut tunisinermi atuupput. Puisit aarrit qilalukkallu orsui pundinut 0,04 kruuneqarput, qipoqqaap orsua 0,03 kr. Mattallit allat silullu orsui pundimut 0,02 kr. Egoalussuit saarulliillu tingui pundimut 0,03 kr. Puisit amiisa akii: natsersuit...../ Pujortuleeraq siulleq pigineqalerpoq 1927-imi. Piginnittaa Maniitsormiut maannamut tusaamalluagaraat tassaasoq Jens Lyberth "Jenseralammik" taagorneqartoq. 1932-imi qatanngutigiiit Heilmannit pujortuleeraqalersut pingajorisimavaat....

Illoqarfiit ilaata angusai: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-liivoq III. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.10-2017 qup.7.

Hans Egede nunatsinnut pigami kingusinnerusukkullu Nuummut nunassikkami naatsorsuutigaa Nuup eqqaaniinnaanngitsoq ungasinnerusumulli aamma angalasarnissani. Ukiut niuertoqarfinnik pilersitsisarnerup nalaani kristumiuussutsikkut suliniarneq ilanngullugu ingerlanneqarpoq. Kangaamiuni niuertoqarfik pilersinneqarmat ukiut marluk qaangiutiinnartut ajoqi qallunaaq Berthel Laersen 1757-imi ajoqersuisutut tassunga ivertinneqarpoq. Ukiut tamakkua nalaanni Kangaamiut eqqaanilu inoqarfiit aatsaat kristumiuussutsimik tusarlerneqanngillat...../ Ajoqi qallunaaq Berthel Laersen palasinnortitaavoq Nuummi ukiumi 1764-imi, kingornalu 1782-imi toqussi tikillugu palasi ajoqersuiartortitatut sulilluni. Kangaamiuni toquvoq decemberip ulluisa qulingani 1782-imi. Toquneranut peqqutaatinneqarpoq kuisimalereeraluit upperisatoqqanut suli atasarnerat...../ Maniitsoq 1782-imi niuertoqarfiulerami allanisulli oqaluffimmik naalagiarfiusinnaasumik peqanngilaq. Niuertoqarfimmik tunngaviliisoq Anders Olsen atuarfeeranngamik sanatitsivoq, immaqqa aamma naalagiarfiusumik. Taamakkaluartoq Maniitsup tunngaviligaanerata kingorna nunassittut tamarmik piartumik tassa 1787-imi kuisimasunnorsimasut oqaatigineqarpoq. Oqaluffeqalernissaq pingaartinneqarpoq, kisiannili aningaasat akissat aporfiupput..../ *Ilanngussaqq:* Sukkertoppenimi ajoqersuineq pillugu isummiussat nalinginnaasut. Hal: Søren Møllerip eqqartugaanut soqutiginantunut Maniitsup oqaluttuarsartaanik imalinnut tapiutitut matumuuna isummiuppara viceprovst Egil Thorhallesenip nalunaarusiaa tigulaariffigissallugu...../ Sukkertoppenimi ilagiit 1757-imit 1775 ilanngullugu ukiumut amerliartorneri...../ Ilagiit taakkua nappaammik eqqornerlugaalluinnarput, pingaartumik 1773-imi, nappaatip atugaata avannamut kujammullu sineriammut siaruarluni nuna tamaat eqqorpaa, nappaat aseruuttoormik peqquteqarpoq,.../ Povel, ernerat Hr. Brunimit kuineqarpoq....

Illoqarfiit ilaata angusai: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-liivoq IV. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.11-2017 qup.10.

Maniitsup tunngavilerneqarnerata kingorna niuertoqarfimmi sulisut qallunaajunerupput. Tassami orsup tunisassarineqarnera annerusumik suliassaqartitsimmat, orsullu tunisat nappartanut poortugassaasarmata nappajat qallunaaq tikisinneqartarput. Kalaallillumi Nunaanni niuertoqarfiit tunngaviligaanerisa nalaanni tamatiguunerusoq sulisut qallunaaq

atorfeqartitaapput sanasut, nappajat il. il. ilaat niuertutut, niuertussatut umiartortutullu atorfillit, soorlu aamma siusinnerusukkut taaneqartut sulisunut naalagaasaallutik.../ Eqqaamiui: Pissusissamisuusaaq niuertoqarfiup Maniitsup eqqaamiui niuertoruseqarfiit asimioqarfiillu eqqartuiffigilaassallugit. Kangaamiormiusimasut ilaata ilitorilernermini 1900-kkut aallartilaarneranni eqqaamasani ilaatigut imatukanneq eqqartuiffigai: Kangaamiut piniartuinnarnik inoqartut oqaatigai, puiseqartarsimaqimmat...../ Akeqqertup nunaa: Eqqartuininni immikkoortumik siullermi oqaatigaara Maniitsup niuertoqarfittut tunngavilerneqarnera sioqqullugu nunaqarfiusimagunangitsoq. Taamaattoq naluneqanngilaq iliveqarfitoqqap kangiatungaani sissap qulinnguani illukoqartoq, immaqami taanna illukoq pissutaanerulluni "Illunnguanik" taaneqartartoq..... 1950-ip missaani aqqissuussamik Maniitsup illoqarfia alliaartortinniarneqarlerpoq. Qaartiterinerujussuit 1947-mi aallartippaat, kangerloralaat ikerasangortartullu immerneqarput.....

Illoqarfiit ilaata angusai: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-liivoq V. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.12-2017 qup.9.

Maniitsup illoqarfiata alliaartulerneru kingullermik eqqartorakku tikippara niuertoqarfiup illuutaasa eqqaanniit avannaatungaaniit kangerloralak ikaartarfissuaq sanasoaq. Illoqarfimmi illuni kangillersaalersut Pavia Josefsenikkut Jens Bech Atarsuakkullu, illulioqqaartuusimasut oqaatigineqarput. Kiisalu Kuuttartup avannaatungaani qattorngup qaatigut illorsuaq 1925-mi napparneqartoq taaneqareersutut kalaalit meerartaannik ikiuinaqatigiit pilersitaat...../ ...Atarsuakkut ukiut 50-it angullugit Isortup qinnguani eqalunniartarfillit ikiuimatuullu kunngimit allagartamik nersornaammik aningaasartalimmik nassitissimapput...../ Illuliortiterneq: Ukiut 1900-kkut affaani siullermi Maniitsup inuttusiartornera ilutigalugu illut amerliartulertorput. Taamanikkut sulii issunik ujaqqanillu qarmakkanik illuliortarneq atuagaavoq, qisunnilli qaliallit amerliartorlutik, illulli qisuinnaat sanaasalerput ukiut taakku naangitsut. Qulliit orsutortut petruuliutortullu Aladdinit piffissami tamatumani takkuttut atuagaapput. Ukiut 1900-kkut qiteqqutilernerisa missaanni innaallagialaq qaammaqqutitut atorneqalerpoq...../...1970-kkut aallartisimalerneranni Ivissuarni sulluliortoqarpoq...../ 1950-ikkut naaneraniussasoaq Aqqulluk qaatiterneqarpoq, taamaalilluni Napasorsuup ataaniit kimmuk Akitta tungaanut aqqusinngortitaavoq,....

Illoqarfiit pingaarnersaata.: Ukiut tamaasa allanngortoqartartoq. Kal. Nr.08-09-2011 qup.20.

Hal.: Qanga Kalaallit nunaat immikkoortoqarfinnut marlunnut avinneqarallarmat Nuuk sinerissap kujalliup illoqarfiisa pingaarnersaattut isigineqartarpoq...

Illoqarfiit radiuinut: Immikkut innimigeqqusaq. Kal. Nr.01-2007 qup.11. Hal.: Ataasiarnanga uparuaaffigineqartarama Kalaalermut allaaserisimasoaq radiumi atuarneqarsimasoaq allattutut ilisimatinneqaaqqaarani...

Illoqarfik Nuuk. Torrallataanerpoq? Kal. Nr.02-2018 qup.14.

Hal.: Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pingaarnersaat Nuuk sanaartorfiujaannarpoq, qujanaq, kisianni inuppalaartumik pissuseqartussanngorlugi qanoq isikkoqalernissaa oqallisaanngilaq. Siorarsiorfik illoqarfiup kujammuk siammariartuutaatut pilersaarutaavoq, pissanganaq, Nuulli asimioqarfiatut nutaaliatut ippoq. Apeqqulli tullittooq Nuummiunit nalinginnarnit tusaamasanillu iluamik oqaluserisaanani immi ingerlaruusaarpasissoaq tassaavoq "illoqarfiup esseqqissumik qeqqata amigaataanera". Nuutoqqamik maanna taaneqartartoq decembarimi orpialarneqartarpoq peqatigiinnit, illoqarfiulli qitiatut isigineqalissallugu pikkunneqarpassinngilaq.... Maanna meeqqat atuarfissarsuat nutaaq

Narsarsuarmi sanalerpaat. Tamanna pilersaarutitut torrallataanersooq iluamik akiuminaappooq, ... / Siunissaq ungasinnerusooq: Ukiut ungasissorsuunngitsut takkutilersut pisariaqartippaat illoqarfiup iluani angallannerup piorsarneqarnissaa. Bussinik angallaneq eqqarsaatigigaanni uninngasarfik pingaarneq inuit amerlasuut niuffigisarlugulu ikkivigisartagaat inissinniartariaqassaaq.... / Oqallissaarut: Allagamineq una oqallissaarutitut isigineqassaaq. Arajutsisimanngikkuma Nuummiut illoqarfisik qanoq alliaartussanersooq oqallisigineq ajorpaat. Atuarfissarsuup inissinnissaa aaliangiunneqareersutut isikkoqarmat allannngortinnissaa ilimanannngilaq, kisianni siullermik pingaarnerpaamillu angajoqqaat ilinniartitsisut allallu eqqarsaatigiilerlik siunissami isumannaannerpaamik atuarfiit meeqqeriviillu...

Illoqarfik puttasoq. Kal. Nr.04-200 qup.9.
 Illustreret videnskabimit allaaserisaq tigusaavoq.

Illoqarfik qimataq: Torsip annannera. (All. Therkild Lyngge) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.20.
 1960-imi 14-niliisussaallunga Qullissat qimakkakkit eqqaamasakka amerlagisassaannngillat.

Illoqarfimmik kusassaaneq: Naasupiluit nungussanngillat. Kal. Nr.08-09-2004 qup.8.
 hal: Aasaanerani Nuup illoqarfiata eqqiluutsinniarnera ukiuni kingullerni pitsaalluinnartumik isumagineqarpoq.

Illukuni suppussat. (All. Otto Berthelsen) Kal. Nr.01-1995 qup.19.
 Maniitsoq 1782-imi tunngavilerneqannngikkallarmalli itsaaniilli eqqaa annertoqisoq inoqarfioreersimavoq. Ulloq manna tikillugu Maniitsup qeqertaata avatangiisai qeqertaararpasuit – timaanilumi nunavittaa – misissuataaraanni illukorpasuit nassaassaapput. soorunamilu illukut inissisimanerisa akuttussusaat assigiinneq ajorput. Ilaat imminnut attuumangajattarlutik. Taamatut nunassittarneq piniagassat malittarinerisigut ilaqutariinnikkut aammalu imminnut nalunneqatigiittarnikkut tunngaveqartarpoq. Ikittunnguugaluarluni inuiaqatigiinnguulluni silap qanoq ittarnera qanorluunniit issagaluarpat ikiiqatigiinnikkut ukiorisuup peqqarniittarnersua anigorniarneqartarpoq. Ikkamiut – Maniitsumiit kangimut 25 km-it missaannik ilorpasitsigipput. Nunaqarfik silagissorsuutillugu alianaalluinnartartoq qaqqarsuarnillu unguneqarsimasutut illutik inissisimapput. Kangerluit arlariit illumut avalerai, tassaallutik Ikkamiut Kangerluarsuat, inuisa eqalunniarfigilluartagaat, kiisalu Sermilinnuaq innarsualik aasakkut timmiarpasuarunik najorneqartartoq..... Ikkamiut kujatinnguaniipput illukut imminnut qanikannerlutik inissisimasut. Taaguuteqarpullumi “Illukut” Illukut qulit inorlugit amerlassuseqartut inissisimaffiat narsaamaniuvoq naggorilluinnartoq..... Ukioq 1894 upernaajugaa 18. Maj – ukiut 100-t matuma siorna – Illukut – inunngui illuminni eqqissisimaaleruttortut tassanngaannavik kuuarannuaq taanna supisimavoq alianaqisumik misigisaqarfiulluni. Taamanikkut upernaajummat, apullu qoorortarsuarmiittoq issangiaruttornerani aakkiartupallassimavoq. Tassanngaannavik puilasoq nunaqarfinnguup qulaaniittoq qaarsimavoq..... Ulloq taanna ajunaartut tallimaapput.....

Iglulingmiut. Illulimmiut arnat atigiat. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.17.
 Arnaf atigiat ilissernerani taanna ajorluartumik uuttortaqqissaarnagu titartagaavoq, takusinnaasakkali malillugit uniorpallaarsimanani. Tunua qeqqatigut qullullugu assilisaavoq takutillugu qulaata sinarsuginnera, pingaartumillu akuata takissusia, atigip

tunuata akua ilaasa uniakalaartarpaat,... / Titartagaq: Iglulingmiut, Illulimmiut arnat atisaata ilissernera....

Iglulingmiut. Illulimmiut kamiat. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.18.
Titartagaq inersimasup kamia assersuutaavoq, aamma ilissernermikkut allaalaartumik takusaqarama. Malunnartut ilagaat atungaa, ussuup amia kalaallit kamiinit annertunerummat, paarlattuannillu kamittaata isigaa, "isia" annikinnerulluni, kaminnik pussarisanik takunngilanga... / Titartagaq: Iglulingmiut, Illulimmiut kamiat.

Illut tammartut ilaat. Nuummi uffarfiugaluq. (All. Assinillu atukkiisoq: Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2013 qup.35.
Assit marluk.

Iluaallannartoq. Qujaniutinnguaq. (All. Andrea Davidsen.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.34.
Matumuuna qujassuteqalaassaanga pisariaqarsorigakku kalaallimut ilanngussilaarpunga. Aasaq mannaana Maniitsumikkama maluginiakkama siulliit ilagigaat oqaluffitoqqap silataata qequmik taminneqarsimasoq...

Iluartut ulluanni oqaluuseq: Novembarip ulluisa sisamaanni 2009. (Oqaluus. Markus Olsen) Kal. Nr.12-2009 qup.3.
Oqaluussissut. / Erneriit. / Assiliisartoq. / Oqaluutsip oqallisiginera.

Iluoornerpormi.....? (All. Saamua Knudsen – Kangersuatsiaq.) Kal. Nr.08-09-2001 qup.6.

Illumut Nunatsinni kalaallisuinnaq aviiseqartariaqalerpugut. (all. Gerth Lyberth) Kal. Nr.05-1993 qup.10.
Qaammatini kingullerni nunatsinni kalaallisuinnaq aviiseqalernissaq annertuumik oqallisigineqaleriartorpoq. A/G annertuumik isornartorsiorneqarpoq kalaallisut atuagassiatut naleqqutinngilluinnartut uparuarneqartarluni. Tamanna iluoorpoq tunngaveqarlunilu. – Kalaallit kalaallisuinnaq aviisimik naqittartussamik pilersitsiniaqatigiit sulissuteqarlutik aallartissimapput.

Illumut paasiuminaappoq. Kal. Nr.01-2005 qup.18.
Atuagaq nangeqattaartussa q nutaaq./ hal. Ukiarmi 2004-mi atuagassiap matuma normuisa qulinganni atuartartutta ilaata, Kristian Egedep (Kajistiaap), allaaserai nappaassuaq tuberkulose....

Ilulissanit nutaarsiassat. Kal. Nr.11-1996 qup.18.
Ilulissani timimikkut innarluutillit peqatigiiffianiit paasissutissat.

Imaaliorutta soorluuna ajunnginnerussagaluartoq. (all. Hans Holm) Kal. Nr.08-1993 qup.7.
Kalaaleq nr.2 1993 eqqortoq pingaartittarpara. Amandus Petrussen uparuaavoq taallat arlallit...

Imaani nalaattakkat eqqumiitsut. (all. Gerth Lyberth Maniitsoq.) Kal. Nr.07-1993 qup.12.

Imaani navialileraluarneq: Taamani naalagaagama. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2007 qup.11.

Matumuuna eqqartulaarniarpara illoqarfitta Maniitsup qeerarniarfissuunerata nalaani pisimasut ilaat.

Imarsiortup inngerutaa. Kal. Nr.06-1993 qup.11.

Ilaanni tusalerpunga sapiitsunik. Taallaq.

Imarsuup iliveqarfianiittortatsinnut. (taall. Abel Kristiansen) Kal. Nr.11-1992 qup.13.

Taallaq. / Abel Kristiansen inunngorpoq ukioq 1900, toqullunilu ukioq 1975. Aabileeqqamik taaguuteqartinneqarpoq. Ukiorpassuarni ajoqitut ajoqiunertullu illoqarfinnilu sulisimavoq....

Imatut pujortassaarsinnaavutit. Kal. Nr.02-1999 qup.13.

Atuagassiaq PAARISA inuunitsinni ilisimasariaqartunik soqutigintartunillu imaqartuurtarpoq.

Imavissuaq tusaamanerlugaq: Pingasunik teqeqqulik Bermuda. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.06-07-2007 qup.16.

Timmisartut sumut pippat? / Qallunaat umiarsuaat "Vædderen" tamaanaqquppoq. / Paasinnigisat upperisapalaannortarput.

Imigassamik ajornartorsiuteqartup peqqissartarfimmiissimasup aniguisimasup misigisaminik oqaluttuaa. Kal. Nr.07-08-1991 qup.10.

(Allaatiginnittup aqqa aqqissuisoqarfimmit nalunngilarput.) / Ullumi ulloq 13. April nal. 12.30 bussinut ilaalluta takornariartinneqassalluta aallarpugut. Sila ajorpoq siallerluni anorlerlunilu. Aallatsiaannartugut telefonerfigineqaraluarpuq uteqqulluta taquassagunngooq puigorsimagatsigik, amerlanerit pisariaqarsorinngimmassuk ingerlaqqiinnarpugut. Kimmut aallatsiaannarluta nittaalarsiorpuq, nunalu apummik qaortinnaavoq. Siumut isikkivippit meterit 100 missiliuinnarlugit isorartussuseqarpoq. Nalunaaquttap akunnera ataaseq ingerlareerluta ingerlatitsisorput aqqusineeqqamut sanguvoq, nunalu portukuluttoq aqqusineq kaajallaffilik uniffigaarput.....

Imigassaq timi sianiutillu. Kal. Nr.07-1990 qup.10.

Ilisimatuut misissuisarnerat najoqqutaralugu aliangivissumik oqaatigineqarsinnaavoq imigassaq siusissukkut ilisimaneqalereersimasoq. Inuiaqatigiit maanna nunarsuarmi najugaqartut suli siuarsimanerup tipaatsunnartuinik kunninneqanngikkallaramilliluunniit immiorneq ilikkareersimavaat. Tassamigoq inuiassuit ujaraannarnik sakkoqarallannerisa nalaannili ilikkarneqareersimavoq qapuup sukkullu...

Imilertakkanik qalipaasoq Karl Peter Olsvig Andersen. Kal. Nr.01-2013 qup.32/tunua.

Qalippakkat marluk.

Immersugassaq misiliguk. Kal. Nr.01-1983 qup.24/tunua.

Meeqqanut unammissutaassagaluarpoq, kisianni ilaatigut oqikkaluarluni ilaatigut artornalaarunarmat inuusuttatik utoqqartatillu ikiortigisinnaavaat. Akissarsisussarli meeraassaaq. Tassami eqqortumik inerlugit nassiussisut akissarsiasaasarput....

Immersorniagassaq. (Suliarinnittoq: Johan Eliassen). Kal. Nr.02-2007 qup.31

Immersorniagassaq. (Suliarinnittoq: Johan Eliassen). Kal. Nr.03-2007 qup.33

Immersorniagassaq. (Suliarinnittoq: Johan Eliassen). Kal. Nr.04-2007 qup.35

Immersorniagassaq. (Suliarinnittoq: Johan Eliassen). Kal. Nr.05-2007 qup.27

Immersorniagassaq. (Suliarinnittoq: Johan Eliassen). Kal. Nr.06-07-2007 qup.38

Immiaraasiit misigititsinnguarpoq: Qitutsingajappunngooq! (All. Ulloriannguaq & Henriette Kristiansen) Kal. Nr.05-2003 qup.9

Imminut aalajangiiffigineq: Pujortarunnaarneq aalajangerinnerinnaavoq.(All. Frederik Kristensen Kunngi) Kal. Nr.12-2006 qup.22

Imminut ilisaritinneeq: Saamua kinaana?. (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.03-2007 qup.20.

Misigisartakkat. / Atuartuunera. / Qilaluaqataanarpoq.

Imminut ilisaritinneeq: Saamua kinaana?. (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.04-2007 qup.22.

Uluaami Pituffimmilu. / Uterneq katinneq piniartooqqilernerlu. / Qinikkatut sulineq. / Ajutoorneq. / isinniarfik imaluunniit atuarfik. / Atuakkiorneq. / Imigassamut eqqarsaatit. / Utoqqalineq. / Utoqqarnut: Taallaq: Inuuneq nuannerseruttortoq.

Imminut naapinneq. (Rasmus Petersen) Kal. Nr.05-1984 qup.23.

Ukioq 1948 ukiakkut nakorsap angallataanut ilaallunga Uummannamit Niaqornanut ingerlavugut november qaammataagaa. Niuertoruseqarfimmut Qaarsunut aqqusaarpugut kisianni sivikitsumik. Ualikkut pingasut missaanni sila taarsilaalersimavoq kisianni nuialluni. Tassani taamani niuertorusiuvoq Rodolf Quist.

Imminut qimerloorneq. (Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1988 qup.9.

Imminut ilisarimasorisoq putsullusooq iluaniilersarpoq? Imminulli qimerloortarneq misigisanillu eqqarsaatiginnittarneq putsumillusooq alikkalersitsisarpoq. Nuuk 26. Juli 1988. Ullaaq pujoraluariarluni ullorornerani sila erseqqarerseqaaq. Allaaqqiq, seqinnarik, anoraannguaq anersaartorluarnaq!..../ Inuk imminut ilisarimanngissinnaanerami? Uanga apeqqut taanna kingulleq eqqarsaatigigaangakku ima akerusuummertarpunga: Inuk imminut ilisarisimalluarsorisoq kukkuvoq. Inuunermi naapitat, siumukkat, misigisat ilamikkullu taakkuujuartuugaluarlutik ullut tamaasa nutaattaqartarput. Aamma allannguuteqartarput. Taamaattumik uagut inuit eqeersimaarniartuariaqarpugut sapinngisatsinnik malinnaasinnaaniassagutta. Tamatumunnga toqqavissaasoraara imminut aperisarneq: -ullumi qanoq ittumik

misigisaqarpunga? – Sunik takusaqarpunga, naapitaqarpunga? – qanoq uannut sunniuteqarpat? Qarsupitaqarsimanerlunga?.....

Indianerit aasaat!. (Taall. Margrethe Gjorup, Galgary) Kal. Nr.06-2003 qup.32
Taallaq

Indianerit akornanni. (all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.04-1990 qup.5.

1989-imi nunatta issittormiut kattuffiat Aasaanerani Sisimiuni ataatsimeersuarpoq. Atatsimeersuarnermi peqataapput Alaskamiit, Canadamiit, Kalaallit Nunaanniit kiisalu naggueqativut siberiamiut tusarnaartutut peqataasimallutik. Kattuffinnut assigiinngitsorpassuarnit aallartitaasut ataatsimeeqataapput. Tamatuma saniatigut Knud Rasmussenip Højskoliani nunap immikkoortuini taakkunani aallartitaasut ataatsimeersuartinneqarput. Ataatsimeersuarnermi >>Utoqqaat peqatigiiffiat<< aaqqissuullugaanerumik pilersinneqarpoq. Sulersuisussanik qinersinermi kalaaleq sisimiormiu Wilhelm Olsen siulittaasussatut qinerneqarpoq. Utoqqaat peqatigiiffianni maanna suliniutit ingerlallualerput. Aajuna Wiiliimmip angalasimanerminit nalunaarusiaa. / Angalaneq. / Apisseqaagut./ Eqqillit akornanniinneq./ Onondaga nation./ Ataatsimiinnermi saqqummiussat assigiinngitsut.// Normumi tullermi nangissaaq.

Indianerit akornanni. (Nanginnera.) (all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.05-1990 qup.6

1989-imi nunatta issittormiut kattuffiat Aasaanerani Sisimiuni ataatsimeersuarpoq. / Nuliaq Daisy Watt. / Nunagisamik piiiaffigisaanerit, kultur-ikkut nungusagaanerit, ilaatigut allat Inuiaqatigiittut suujunnaarsitaanerit USA-mi Amerikami qiterlermi kujallermilu pisimasut. / Uanga Wilhelm Olsen. / >>Inuunerput tunngaviummik immamut qanittorujussuvoq. Annertunerusukkut immami inuutissarsiorsinnaanngikkutta inuusinnaanngilagut.....

Inequnartorpassuit akornanni nuliassamik ujarlerneq. Kal. Nr.01-02-1992 qup.10.

Sisimiut avannaatungaanni taseralimmi asiartarnerit. (Cand.mag. Finn Erik Kramer-imit) / Kangerlussuup Nassuttuup paavani ippoq qeqertannguaq Kalaallit nunaata oqaluttuariasaanerani pingaarutilimmik inissisimasoq. Qeqertannguaq taanna taaguuteqarpoq Taseralik.

Ineriartornerup sukkassusia (UvdloriánguaK' Kristiansen. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1985 qup.7.

Immaqa akornutigiinnalerparput isumatuumik eqqarsarluta qanoq iliornissatsinnut? – eqqarsarsinnaaneq inuit tamatta pigaarput, atornissaanulli sungiusartarnerput naammappa?. Danmarkip arsaattartuisa upernaq inatsisitaarfimmi, ataatat ulluanni, junip ulluisa tallimaanni Sovjetunionip arsaattartuinut pissanganaqisumik unammillutik Københavnimi unammisarfissuarimi Idrætsparkimi ajugaanerit ingerlaannartumik Kalaallit-Nunaata TVatigut aallakaatinneqartoq isiginnaarlugu eqqaamasat ilagaat TVkut aallakaatitami, timersornermuttaaq asulu tunngassuteqartumik takoqqaarnera. Tassa 1952-imi augustuse aallartisimatsialersoq, Tyskland-Killermi illorpassuaqarfimmi Hamborgimi...../ Tupinnaq -! Taavali Italiap kujataanut feeriassallunga inuusuttoqatikka Danmarkimi illoqarfinnit assigiinngitsuneersut ilagalugit qimuttuitsorluta kujammut aallaratta Hamborgimi nal. Akunneri marluk uninngasussaariatta sutorniartarfiit ilaannut neriartorpugut. Iseriallaratta TV-litsiannguaq,...../ Immaqa?. Immaqaluunniit atortorissaaruteqarneruarmut nakkaakkiartuinnaaleqinerpugut? Isiginnaagassavut

tusarnaagassavullu amerlangaalertmata (uffami ilaanni isivut siutivullu matuinnarsinnaasaraluarlugit) asuliinnaliuleqinerpugut?.....

Inerisaavik – suliffik nutaaq. Kal. Nr.12-1993 qup.6.

Ukiuni kingullerni Nunatsinni naalakkersuinikkut anguniakkat pingaartut ilagaat ilismasatigit Nunarsuatsinni unammillersinnaasumik atuarfimmik pilersitsinissaq. Naalakkersuinikkut anguniakkat piviusunngortinniarni silisimasaqarluartut atuartitsinermillu suliaqartut kattullutik suliffissaat pilersinneqartariaqarfsimavoq. Suliffiup taassuma atuartitsinerup nutarterneqarnissaa peqataaffigisussaavaa. Suliffik kalaallisut taaguuserneqarpoq: INERISAAVIK. Naatsumik oqaatigalugu suliffittaaq tassaavoq pamersaanermut tunngasunik ilinniartitsisullu ilinniaqqittarnerannik inerisaavik.....

Ingerlaneq taamaassaaq. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.01-1996 qup.10.

“Kattuffik Kalaallisut oqaatsivut” (KKO) siulersuisoqarnermigut Nuummiit allamut nuuppoq. Kattuffiup oqaluttuarisaanerani tamanna pisimasuuvoq nuannersoq. Ukiarmi oktober-ip qiteqqutilernerani tallimangornerigaa pingaartorsioqalunga inersuup ataatsimiittarfiup oqaluttarfinut sassarpunga. Aaku saanniipput kalaallisut oqaatsivut pillugit peqatigiiffiit aallartitaat. Taakkuupput akuerseqqammersut ”Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut” siulersuisoqarnermigut allannguuteqassasoq, tassa sumiiffimmigut inuttamigullu. Kattuffik taanna 1989-imi pilersikkatsigu tamatuma kingornatigit anguniagassat ilaattut siunnerfigisimasara taanna anguara, siulersuisuuneqarfinngortorlutassnilu qinikkatut inuttaalersut pilluaqqullugit kissaalluarlugillu oqaluttarfimmiit oqaatsikka tamarmik uummatima ulikkaarutaannit pipput..... 1. Peqatigiiffiit ”Kalaallisut Oqaatigvut” 1980-ikkut naajartulerneranni 1990-ikkunni arlaqaalerput. / 2. Atuagassiaq ”Kalaaleq” Nuup 1981-imiilli kisimi ingerlassimasaa 1986-imi Sisimiuni ilataariaratta 1988-imi Sisimiunut nuupparput...../ 3. Kattuffiullu siulersugaanik 1995-imiit allami inissiffeqalerpoq. / 4. Peqatigiiffiit ”Kalaallisut Oqaatsivut” kattuffitsik aqqutigalugu oqartussaaffinnit assigiinngitsunik suleqasiunneqartarlerput./ Inuiattut, oqaatsitsinnilli pingaartitsissuseq tunngavigalugu, suleqataaneq toqqavimmigut tassa qajannaallisartuarneqalersimavoq. – ingerlaneq taamaassaaq.....

Inngerut tusaamasaaq: Ukuarluarisaa. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.8.

Innarluutillit peqatigiiffiat qanoq aallartissava? (all. Emil Jonassen, Paamiut) Kal. Nr.05-2000 qup.11.

Una qulequtannguaq pappiaraatima akornanniittoq qangali pigisara, - taamaattorli eqqaamanerliunngikkuma Atuagassiakkut saqqummiunneqarsimagunangimmat maannakkut saqqummiuppara, kisianni aallaqqaarnerani kiarpiaap allassimaneraa naluara, - tassami allagaq atsiorsimangimmat. / Periusissat. / Eqqaamasiuk! / Innarluutillit peqatigiiffiat sunik suliassaqarpa?

Innarluutillit Piginnaanikitsullu kattuffiat ataatsimeersuarneranit. (aaqq. Karl H. Mikkelsen) Kal. Nr.09-1996 qup.10.

Nalunaarusiaq siulleg. Normumi tassani aaqqissuisuuvoq Karl H. Mikkeæsen – Sisimiut./ Tikilluaqqusineq./ Ammaanermi borgmesterip oqaasii.

Innarluutillit Piginnaanikitsullu kattuffiat ataatsimeersuarneranit.(nalunaarusiap nanginnera) Kal. Nr.11-1996 qup.16.

Inunnik Isumaginninnermi Naalakkersuisoq Benedikte Thorsteinsson
ataatsimeersuarnermi peqataasoq imatut oqalugiarpog.

Inngaallaffiusinnaalartut. (All. Kátage Ludvigsen) **Kal. Nr.4-2003 qup.21.**
Ataatagaana nakorsaatinut juumuumullu tataatsoq.

Inooriaatsitta oqaluuserinera.: Kiffaanngissuserput sorsuutigisariaqarparput.
(All. Leif Fontaine.) **Kal. Nr.01-2010 qup.12.**

Nunarsuarmit issittumi pinngortitamut qanoq isiginneriaaseqarpat?. / Pinngortitamik
illersuinaqatigiit “nunasiaatillillu” eqqarsartaasiat. / Inuit pinngortitaq pillugu
isiginneriaasiat eqqarsartaasiat. / Akiuuttariaqarpugut inuuneq ingerlaqqitariaqarmat.

Inoqammut qujassut.: Kaali ataqqinartutit. (All. Karen Pollas) **Kal. Nr.12-2009
qup.4. Karl Siegstadimut.**

Inoqatilli ukorsiiaa; upperiniaqinanga, **Kal. Nr.08-09-2004 qup.7. Taallaq.**

Intensive Grønlandskkursus, 24.okt – 6.nov. 1994 **Kal. Nr.05-1994 qup.15.**
For 12. Gang afholder højskolen det populære....

Inuarneq skemami ilaavoq. **Kal. Nr.07-2000 qup.5. Billed bladet-imit tigusaq.**

Inuiaassutsitta oqaatsivut qiterai. **Kal. Nr.02-1988 qup.1.**

HHL. Matuma siornatigut ilisimaneqareersutut, 1985-imi Knud Rasmussenip Højskoleani
aasaanerani “OQAATSIVUT TAAKKUALU SIUNISSAAT” pillugu nunatsinnit tamanit
peqataaffigineqartumik isumasioqatigiissitsivoq, ilaatigut nunatsinni
oqaatsitsinnikilisimasaqarluartut oqalugiartinneqarnerisigut isummersuinerisigullu
saqqummiussugaat isumasioqatigiiffigineqartarsimallutik.: OQAATSITTA SIUNISSAAT
isumasioqatigiinnermi qitiupput pingaarnersaatinneqarlutillu. Maluginiarneqarpoq
kulturit marluk aporaanneranni inuiaqatigiit namminneq oqaasii siunissaq
eqqaarsaatigalugu navianartorsirtinneqariartortut....

Inuiaasugut. (Taall./Erin. Johan Immanuelen) (all.Hans L.Larsen) **Kal. Nr.03-
1990 qup.8. Taallaq.**

1. Inuiaasugut
Kalaaliuvugut,
Peqatigiillutik
Ingerlajumasut,
Isummat kattutut
Isumagalugit,
Nuna pigalugu

Inuuffigalugu. (Versit sisamat)

Johan Immanuelen ukiorpassuarni Upernavimmi eqqaanilu nunaqarfippaalussuarni
ajoqiusimavoq ilinniartitsisuullunilu, maannalu nunamini Kangersuatsiaami
ukiorpaalussuarni ajoqiunertut ilinniartitsisutullu sulisimalluni. Suliunnaareeraluarluni
manna tikillugu ajoqiunertut organistitullu suliuarpoq.....

Inuiaat imminnik INUNNIK taagortut. (all. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.11-1990
qup.5.**

Inuiaat imminnut taagortut INUIT Amerikap avannaata issittumut sineriaani tamatumalu eqqaani, qeqertanilu inuupput Beringip ikerasaata sineriaaniit Kalaallit Nunaata Tunua angullugu nunaqarlutik. / Taaguutaat. / Inuit. / Kalaaleq. / Iivid./ Inughuit. / Inuktitut./ Inuppiaat.

Inuiaat ingerlaasiannit: Inuianni aningaasaqanngitsuni pissarsiat nalingi. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.06-07-2015 qup.32.

Aallaqqaasiut: Allaatigisaq taanna 1996-imi profersor Anders Ølgaardimut pilluaqqussutitut allagaavoq, taanna fagimi allami professoriummat allaatigisap aqqissuunnera allanarsinnaavoq, aamma formelinik ilaqarami. / Ulloq piniartup atugaa. / "Aallaqqaasiutissat". / Piniartukkormiut pissaqarnerat. / Ajutuunnginnissamut "aallaqqaasiutissat". / "Sillimasiivigeqatigiinneq"./ Isumaliutit niuernerlu. / Piniagssat "aningaasaatitut". / Pisaqarluarusunneq isumannaatsumillu inoorusunneq./ Atortussanngortitsisarneq aqqissuunneqarneralu. / Nammineq pigisanit taarsiisarneq. / Niueqatit./ Piniartuunneq siunissami.

Inuiaat ingerlaasiannit: Paarnilersaarut Qassimiormiunut pilluaqqussut. (Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen, Nuuk) Kal. Nr.06-07-2015 qup.16.

Aallaqqaasiut: Uuma ataani allaqqitara "Paarnilersaarut" Qassimiormiuousimasup Elias Motzfeldtimik atsiorsimasup allataraa, Atuagagdliutit, no. 3, nuvfimpare 14. 1889-imi ulloqartunit saqqummersuneersuuvoq. / Atugalliusiaminilu Elias Motzfeldt imatut aallartippoq...

Inuiaat ingerlaasiannit: Qanga nalitsinnilu nunatsinni pisanik agguaasarneq. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.06-07-2015 qup.4.

Qulequtaq nassuiartariaqarunarpoq, "agguaane' rnik taasakka assigiinngitsunik taaguuteqartikkatsigit: pajuttortarneq, ningertarneq, paggatsitsineq, allaammi niuernerneq. il. il./ Qanga. / Nalitsinni taartigiittarneq./ Nalitsinni agguaaneq. / Naggasiut.

Inuiaat "Inuit" kattunnerat. (taall. Samuel Knudsen) (all.Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-1990 qup.9. Taallaq.

1. Ukioq manna imminnut kattummata

Inuit "Inuit"

Ukiorpassuit qaangiunnerini

Nuiuupput oqaatsit tupinnartumik.

Eqitaarnerini. (Versit tallimat)

.....Taallaq una allanneqarpoq 1989-imi "Inuit Issittormiut" Sisimiuni

ataatsimeersuarneranni. Taalliortuata Samuel Knudsenip taalliani taanna ima

oqaasertalersimavaa: Taallaq taanna taalliaara Inuit Issittormiut Sisimiuni

ataatsimeersuarnerani ulloq 30. Juni 1989, Knud Rasmussenip Højskoliani inimi nr. 106,

unnukkut nal. 23.15. "Saamua" Samuel Knudsen kangersuatsiaarmiuvoq, ukiuni

aralissuarni Kangersuatsiami ilinniartitsisutut sulisimavoq.....

Inuiaat Inuit nikerarnerat: Canadami Inuit aamma kujammut nutserput. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.11-2017 qup.32 (Tunua).

Canadami inunnik kisitsinermi kingullermik 2016-imi pisumi maannalu nalunaarusiaasumi paasineqarpoq Inuit kujammut nutsertut, soorlu Kalaallit Nunaanni aamma ukiuni kingullerni tamanna malunniussimasoq. Naatsorsueqqissaanerit takutippaat Akilernermiut Inuit 17.695 kujataani maanna najugaqartut ukiut qulit matuma siorna 10.925- usimagaluarlutik. Tassa imaappoq ullumikkut Inuit Canadamiittut tamarmik katillugit

amerlassuseraat 65.025. taakkunannga 47.330 Inuit Nunangat najugaqarfigaat. Agguataarnerat imaappoq: Inuvialuit 3.110. Nunavut 30.140. Nunavik 11.795. Nunatsiavut 2.285. Inuit Nunangat qimallugu najugallit 17.695.....

Inuiaat oqallissutaanerat: Inuit Nunaannik. – taasisarsimaneq upperisarsiornermik aallaaveqarsorinarpoq. (All.: Cand. Mag. Juaaka Lyberth.) Kal. Nr.02-2017 qup.18.

Inuit Nunaannik oqartarsimaneq nassuiaatissaa eqqortoq uanga tassaasorivara itsaq siulitta upperisarsiornerminni silarsuup qilaallu qanoq imminnut ataqatigiinnerannik takorluugaqartarsimaneq pisoq. Taama isumaqarnera taamaassorinninneruvoq, eqqarsaatinnullu makku tunngavilersuutigissavakka. / Siulitta Silarsuaat.: Kalaallit siulitta upperisarsiornerminni "silarsuaat", "universiat" silarsuup / nunarsuup qilaallu imminnut ataqatigiinnerannik takorloortagaat,...

Inuiannik allanik ilisarititsineq: Samit kulturiat tammarnaviangilaq. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.03-2004 qup.18.

Sverigep avannaarpiarsuani allorniusaq (68 grader), issittup killeqarfia, qaangereeraanni tikittariaqartoq tassaavoq illoqarfik Jokkmokk. Taanna Sisimiut nalaanniippoq. / Piteå./ Jokkmokkiliarneq./ Niuffattarneq./ Illuaqqamut iserterneq./ Neriartoritsigooq./ Ájtte./ Seqernup anorillu inui./ Lars Pirak kulturip malunnaataa./ Samiunerit tulluusimaarutigiuq! / Atisat nutaaliat./ Inuiattut ullorsiorneq./ Seqernup inui inuulluarisi.

Inuiannut allanut taaguutit.: Eqqilik – Eqqillit. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.02-2009 qup.11.

Indianernut taaguutigilersimasarput Eqqilik atortuaannassavarput?

Inuiaqatigiinni anersaakkut nukittorsarnissaq siunertaralugu ilagiinni suliaqartut atuagaasa suliasalu pitsanngorsaarnissaannik siunnersuut. (All. Maliinannguaq M. Mølgaard) Kal. Nr.03-2000 qup.3

Inuiaqatigiinni oqallinneq: Aangajaarniarnersuaq. Kal. Nr.02-2004 qup.3.
Meeqqanut ilanngullutik tuaviinnaq aangajaarnialerput.

Inuiaqatigiinni oqallinneq: Inuiaqatigiinni eneriartornitta nassatarisaa. (All. Efraim Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.06-07-2004 qup.7.

Maannakkut meerartannguavut, inuusuttuarartavut Danmarkimilu inuusuttannguatta pissusiat: - Nipangiuteqqartorneqalerput, ila ajussusia; naakkinaqaat nipangiunniarsigik, Soorlu ilissi taamalinissinni assannguasi paarlassimajuannarlugit ingerlasimasusi.

Inuiaqatigiinnut paasissutissat. Kal. Nr.11-1996 qup.10.

Kalaallit Nunaanni ULLORSIUTIT 1997-imi atortussat Atuakkiorfiup saqqummerseqqammerpai. Ullorsiutaannangillat, nunatsinnili innuttaasut kikkulluunniit ilisimasariaqagaannik paasissutissarpassuarnik imaqarput...../ Kanokuka – kalaallit nunaanni kommuneqarfiit kattuffiat.

Inuiaqatigiit aaqqiagiissut: Ileqqutoqaasut. Kalaallinit iperagassaangitsut, kingulliit ilaannut aangalersut. (All. Samuel Petrus Kleinschmidt.) Kal. Nr.11-2015 qup.17.

Aallaqqaasiut: kalaalit naalackersueqataanermut ilaatilernissaannut isummat 1850-60-ikkut ingerlanerini oqaloqatigiissutaasartut tunngavissarsiorlugit kalaallit ileqqutoqaannik eqqaamasassat naalackersueqataanermut ilaatigut atorsinnaasut Samuel Kleischmidt allassimasai naqitani assigiinngitsuni nassaassaapput, uani nammineq allassimasai assilivakka,.... / Kalaallit ileqqutoqaat. / Naggasiussaq. / Oqaatsit paatsuunganartut.

Inuiaqatigiit amigaataat. (Hendrik Berthelsen) Kal. Nr.12-1989 qup.2.
Hendrik Berthelsen Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartuuvoq inuiaqatigiinnut tunngasunik soqutigisalissuuvoq. Maani højskolimi inuiaqatigiinnut tunngasut annertuumik inuusuttut akornanni sammisarpavut oqaloqatigiissutigisarlugillu. “Erne” ulluinnarni taama taasaratsigu inuiaqatigiit akornanni ajornartorsiutit assigiinngitsut uniffigisimavai eqqarsaatersuutigalugillu ilaatigut allaaserisaqarpoq.

Inuiaqatigiit ingerlatitaanerat: Kinguaariit namminersornerusut namminersortussallu. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.06-07-2004 qup.17.
Kingumut qiviarluni eqqarsaataannarsuut./ Ullutsinni. / Qinersisarneq./ Ukiut 25-ni susat./ Naalagaassuseq aningaasallu./ Nutaami pisoqqamilu./ Immikkuutaarneq./ Nutaassat./ Avinngarusimassuseq./ Pilersaarusiorneq pisariaqarpoq./ Siunissami sammisariaqagaq.

Inuiaqatigiit marlunnik oqaasillit (All. Per Langgaard) Kal. Nr.04-1995 qup.7.
nanginnera-2 / Per langgaard kinaasoq normup matuma siuliani ilisaritilaarparput, qinnuigisimavarali sukumiinerulaartumik imminik pilluni allagaqalaaqqullugu, tamanna ima allaaseraa: ”1949-mi Esbjerg-imi inunngorpunga. Ilinniarnertuunngorniatut 1968-mi soraarummeerama, kingorna 1970-imi Kalaallit Nunaannukarpunga, KGH-milu kingoraartitut sulillunga. 1973-imi Danmarkimukarpunga Københavnimi eskimologimik ilinniariartorlunga. 1980-imi ilisimatuutut.....
Inuiaqatigiinni marlunnik oqaasilinni ilisarnaatit: Finlandi marlunnik oqaaseqartuunngikkaluarpoq. Pingasunik oqaaseqarfiuvoq – tassami samisut oqaatsit finskit oqaatsit inatsisaannut aamma ilaammata. Inatsisiliussarli tamanna nutaajulluinnarpoq atuutilersinneqarnissaalu killeqarluni kiisalu Finlandimi kommunit atorfeqarfiillu eqqorneqartut annikitsuararsuummata..... / Kalaallisut oqaatsit inissisimanerisa ilisarnaataasa ilaat: Tuliuttuni takussavarput pissusiusut assingi Kalaallit Nunaanni qanoq isikkoqarnersut. Nunap inatsisaannut tunngaviusunut assingusinnaasuupput Namminersornerullutik Oqartussani inatsisiliuussaq (inatsit nr. 577 29.11.78 – miit, atsiorneqarsimasoq Margethe R.-imit/ Jørgen Peder Hansen-imillu). Tassani allassimasutuaavoq: Det grønlandske sprog er hovedsproget. Der skal..... / Meeqqat atuarfiat pingaarutilimmi inissisimavoq: Kalaallit Nunaat inatsisitigut aalajangersakkamik ataatsimik oqaasiliuvoq piviusulli takullugit inuiaqatigiit marlunnik oqqaseqartuullutik. Amanna imaaliallaannaq allanngortinneqarsinnaavoq,..... / Amerlanerussuteqartut isumaat pingaarutilimmik iniissisimavoq: Nunap inatsisaanut tunngasut allaapput, ulluinnarnilu isummat allaallutik. Taamaammatt saqqummiineq manna naggaserniarpara isummat pillugit isumaliutersuutinik. Inatsisit pillugit eqqartuininnituut Kalallit Nunaat Finlandilu imminnut assersuutigissavakka.....

Inuiaqatigiit oqallissutaanerat: “Inummarissarneq” – Inuit eqqarsariaasiat inummarissarnartoq. (All. Jørn Berlund Nielsen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.5

Inuiaqatigiit pillugit oqallinneq: -Nunarput tiguarniarussiuk toqoraqqaartariaqarpatsigut. (All. Kristian Poulsen “Pablo) Kal. Nr.01-2008 qup.3.

“Take our land – take our life” taama oqarsimavoq Margaret Nick Cooke, Alaskami illoqarfimmi Bethelimi tasamani nunap inuusa nunaminnik piunnittuunertik pillugu akiuunneranni.

Kalaalermi nr. 10-mi oktobarimi 2007-mi saqqummersumi Karl Siegstadip allagaa “avitseqatigiilluartartoq”-mik qulequtalik atuarakku oqaatsit taakku eqqaavakka. Taakku allassimapput atuakkami Alaska Native Land Claims, Alaska Inuusa Nunaminnik pigiumasaqarnerat, Alaska Native Foundationimit, Alaskap Inuusa Aningaasaateqarfiannit, 1976-imi saqqummersinneqartumi qupp. 123-imi. KS-ip allagaa danskinut qujageqqusaarujussuarnerinnaavoq namminerlu inuiattut nunagisamik suaasanit kingornussarsiaasumik taassumalu pisuussutaanik tamavinnik allaat suusupaginnernittut naleqartitsinnginnertullu isumaqarfigineqarsinnaasoq. Nunap suugaluartulluunniit sumiikkaluartulluunniit pisuussutai uumassuseqarpata uumassuseqanngikkaluarpaluunniit tamavimmik nunamut tassunga atapput avissaartinneqarsinnaanngilluinnarlutik!.....Uagut siulivut 1710-p missaani inuusut allassinnaannginnamik danskit taamanikkut kunngiannut, kunngit Frederimmik atillit sisamaannut, imaluunniit niuerniaqatigiinnut Bergenkompagnimut allagaqarsimanngisaannarput qallunaatsiaat nunatsinniittut immaqqa katuuliussutsiminnik puiorsimammata lutherikkuussutimik ilinniartikkiartoqqullugit. Ilami upperutsit taakku tusarsimanngisaannarlugillu sinnattorinngisaannarpaat. Tassami Hans Povelsson Egedep kunngimut allagaqarnermini tunngavilersuutaasa pingaarnersaraat qallunaatsiaat suli amiakkoqarsorisani, naak sakiatsiami, nuliama qatanngutaata, niuertup umiartortullu Niels Raschip oqaluffigigaluaaraani qallunaatsiaat amiakkoqarsimanissaat ilimananngilluinnartoq.....

Inuiaqatigiit pillugit oqallinneq: Inuiaqatigiit naleqartitaat eqqortut. (All. Kristian Poulsen, Pablo) Kal. Nr.12-2004 qup.6.

Aviisimi Sermitsiami ukiaq manna saqqummersumi marlunnik inuit marluk inuiaqatigiinni “nammaqatigiinermik” imaqartitami oqallinneq aallarnerneqarpoq, oqaaseq “solidaritet” tunngavigalugu.

Inuiaqatigiittut erinarsuut. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.07-1993 qup.2.

Inatsisartut aalajangerneq sapilerpaat, Inuiaqatigiit suli naalarnivaat:-
Taamaatiinnarneraannuna???

Inuiaqatigiittut oqaatsit: Inniminartuupput, taamaattumik mianerilluinnartariaqarput. (Uvdloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1983 qup.9.

Kalaallisut oqaatsivut uagut, naggueqatitalu, amerlanngelaluta pigaavut. Uagut kisitta sullatsaalisinnaavavut, suliassaq taanna qassupinnaveersaagassaraarput kukkusumik atuisarnerit assortorlugit qaangerniarlugillu, meerartagut inuusuttortavullu eqqortumik ajoqersuunniagassaraavut... / “Annertooq”: Oqaaseq taanna assersuutitut misissuataalariartigu, aappaa “annikitsoq” soorunami aamma ilanngullugu. Isumaqarpunga oqaatsit taakkua atornerarnerat qassiitigut piumasaarsuutaavallaaluatsialersoq, immaqqa piaaraluneerutaanngikkaluartumik, eqqarsanngippallaarnermilli ilaatigut patsiseqartumik....

Inuiaassutsimut erinarsuutitsinnik taasakkavut. (All. Robert Petersen). Kal. Nr.01-2016 qup.8.

Aallaqqaasiut: Qulequtaq eqqumiissagaluarmigami! Tassami allaat marlunnik inuiattut erinarsuuteqaratta, siornatigut radioinnaqarallaratta unnukkut aallakaatitsinerup naalernerani naggasiunneqartaraluartut eqqaamaniarpara, maannali pingaartumik inuiattut ullorsiorfitsinni atugassatut isigineqartarunartut.

Inuiattut erinarsuuteqalernissaq nipangiunnagu! (all. Karl Asser Møller.) Kal. Nr.04-1993 qup.6.

Inuiattut erinarsuuteqalernissarput. Kal. Nr.01-1990 qup.2.

Nr.11-89-mi allaaserisimavara "inuiattut erinarsuuteqalernissarput" tamanna naalakkersuinermi suliaqartunut annguppoq, upernaq maannalu inatsisartut ataatsimiinneranni oqaluuserineqarluni. Inatsisartuni aaliangiunneqarpoq tamanna piviusunnngortariaqartoq, ilaatigut erinarsuutitsinni pioreersuni naleqquttunik qinerlerneqarsinnaasoq, nutaanik unammisitsineqarsinnaalluni. Inatsisartut inuiaqatigiinnut suliaassiissutigaat, atagu taalliortortavut >>KALAALEQ<< aqqutigalugu saqqummiussueriartsi. Nunarput utoqqarsuanngoravit (Henrik Lund) / Nuna asiilasooq (Jonathan Petersen) / Nuna qeqertat annersaat (Isak Lund)

Inuiattut erinarsuuteqalernissarput nangeqqinneqarli! Inatsisartunut nutaanut allakkat ammasut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.03-1995 qup.3.

1989-imi inuittut erinarsuuteqarnissarput siullerpaamik Atuagassiaq "Kalaaleq" aqqutigalugu saqqummiussimavara. Tamatuma kingornatigut intsisartunut ilaasortap Otto Steenholdt-ip saqqummiussa saqutigalugu inatsisartunut saqqummiuppaa, taamaallunilu nunatta naalakkersuinnikkut qulersarisaanni oqaluuserineqartussanngorluni. -Maanna suliaq intsisartut inersimalerpaat, innuttaasulli pakatsippat. Apeqqut inuiqatigiinnut pingaaruteqarluinnartoq amerlanerussuteqartut ima inerpaat: "Innuttaasunngooq namminneq qinertassavaat sorleq inuiattut erinarsuutigissanerlugu, " Nuna asiilasooq" imaluunniit "Nunarput utoqqarsuannguravit." - Aalajangerneq tamanut pakatsinartoq, inatsisartunilu nutaani isummerfigeqqittariaqartoq. Suliap siulersorneqarnera: Inatsisartuni oqaluuserineqaaqaarnerani aalajangiunneqarpoq, suliap ingerlateqqinneqarnissaa intsisartut siulittaasoqarfiata aqussaagaa. -...../ Suliaq nangeqqinneqassappat suut tunngaviussappat?: Kukkussut unaavoq, suliap inaarsarneqarnissaa tamarluinnaat politikerinut suliaasanngortinneqarsimavoq, taakkualu aalajangigaat atortussanngortinneqarluni. Inuiaqatigiinnut pingaarteqartut suulluunniit politikikkut suliarineqalissagaangata amerlanertigut suliasamik ilisimasaqarluartut misissuisinneqaaqaarallartarput. Suliasap aqqissuulluarneqarnissaanut politikkerinut siunnersuusiortinneqarluti.....

Inuiattut erinarsuuteqalernissarput pillugu Inatsisartut oqallinneranni Nikolaj Heinrich-ip oqaasii. Kal. Nr.03-1995 qup.4.

1994-imi ukiakkut inatsisartut ataatsimiinnerminni "inuiattut erinarsuut" ullormut oqaluuserisassanut ilanngunneqarsimasoq oqallisigaat. Inatsisartut isummat assigiinngitsut saqqummiussorneqarput. Politikerit ilannguisa inuiaat immikkut erinarsuuteqartariaqarnerannik paasisimasaat killeqaqisut oqallinnerup ersersippaa. - Tamanna pillugu taamanikkut intsisartunut ilaasortaq Nikolaj Heinrich qinnuigisimavara partiini sinnerlugu oqaasii kusanartut eqqarsaatigilluagaasullu "Kalaaleq" aqqutigalugu saqqummiukkumallugit. Akuersaarluarmatigut qutsavigaarput. H. L. L. : Inuiattut erinarsuutitsitut oqaatiginiartakkavut pingaartorsiutigalugillu atorumasakkavut uanga isumaga malillugu assigiinngitsorujussuarnik oqariartuuteqarput. "Nuna asiilasooq" tunngavimmigut avammut sammisumik oqariartuutilik. " Nunarput utoqqarsuanngoravit" nunap inuinit toqqaannarnerusumik oqaasutaanerusmik oqariartuuteqarpoq.....

Inuiattut ilisarnaat. Erfalatorput uagut kalaallit sorlaqarfigaarput. (All. Magnus Larsen) Kal. Nr.04-2015 qup.6.

Atuagassiaq "Kalaaleq" nr.3 2015 marsimi saqqummersumi Karl Peter Olsvig Andersen erfalatsinnik ullumikkut uagut kalaallit ataqqillugu pigisatsinnik taarsiiniarpalaartumik allaaserinnippoq. Allaaserisami erfalasumut tunngasortaa isumaqatiginngilluinnarakku akissuteqarfigissavara.

Inuiattut oqaatsivut illersornerusariaqarpavut. Kal. Nr.09-1989 qup.2.

Una "Oqaatsivut" pillugit ilanngutassiaq Johannes Jerimiassenip Itillermiup upernassarli aviisinut assigiinngitsunut nassiussimavaa. Allami ilanngunneqareersimagaluartoq oqallisissaqqissutut isumaqarfigigatsigu ilanngupparput./ Meeqqanut paaqqinnittarfiit./Kalaallisut oqaasilerineq./ Pisortaqarfiit./ Tusagassiuutit./ Oqaatsitta akuugaanerat - Nunatsinni oqaasiliortaaseq./ Oqaatsivut tamatta akisussaaqataaffigaavut.

Inuiattut oqaatsigut qanoq ilillutik ineriartortinneqarpat (all. Gerth Lyberth) Kal. Nr.06-1993 qup.3.

Qaasseerpassuartigut pingaartumik oqaatsit pillugit oqallittoqartillugu inuiattut nammineq oqaaserisavut tikinneqartillugit inuiaat allat oqaasii tikinneqaraangata oqartoqartarpoq: Aamma nunatsinni atuarfiit aqutugalugit oqaatsitta saniatigut pisinnaalerniartariaqassagivut,- taamaappormi!

Inuiattut Ulloq. (Taall. Olaf Poulsen) Kal. Nr.02-1999 qup.7 Taallaq.

Inuiattut Ulloq. (Taall. Olaf Poulsen) Kal. Nr.07-2000 qup.8 Taallaq.

Inuiattut ullorsiorfik. (All. Jørgen Fleischer) Kal. Nr.08-1995 qup.3.

Ukiorpasuarini "Atuagagdliutit"-ni aqqissuisuusimasooq Jørgen Fleischer inuiattut ullorsiornerput pillugu Ulloq taanna eqqorlugu radio-aviisikkut oqaaseqaateqarpoq. Ullup taassuma tunulequtaa tunngavigisaalu erseqqiluartumik ilumoortumillumi nassuiaateqarfigai. Oqaaseqarnermini isumaliuuttissippaatigut Inuiattut ullorsiusagutta suna tunulequtarisariaqassagipput. Juulut qinnuigisimavara oqaaserisai soqutiginartut aviisitsinnut ilanngukkumallugit. Imalu allaatigisaqarpoq: Inuiattut ullorsiorfik ukiumoortumik nalliortorsiorfiuvoq, inuianni pisimasooq angisoorsuaq pillugu eqqaaniaaffik. Taamatut nalliuttorsiornermut tunngaviusarpoq ulloq inuiaat namminersornerulerfiat imaluunniit innuttaasut naqisimaneqanngitsumik pineqalerfiat kiisalu tunngaviusumik inatsisitaarfik. Frankrigimi inuiattut nalliortorsiorfiuvoq 14. juli..... Norgemi inuiattut nalliuttorsiorfiuvoq 17. maj..... Islandimi 17. juni inuiattut.....USA-mi inuiattut nalliuttorsiorfiuvoq 4. juli.....Danmarkimi inuiattut ullorsiorfik tassa inatsisitaarfik 5. juni...../ Ullortunersiorfik: Kalaallit inuiattut ullorsiorfeqarnissaannik eqqarsaat pinngorpoq Namminersornerulerneq pileqqjanngikkallarmat. Sorsunnersuup kingulliup kinguninngua tamatuminga siunnersuut tutsiuttalerpoq aviisini qallunaatuumi "Grønlandsposten"-mi aamma "Atuagagdliutit"-ni, aammami tamanna arlaleriarluni landsråd-imi oqaluserineqartarsimavoq. Aviisit qulaani taaneqartut kattunneqarmata 1952, ukioq taanna AG nr. 23-mi, taamani efterskolimi siulittaasooq kingorna Kalaallit Nunaata Radiuani pisortanngortoq Frederik Nielsen ima allappoq: "Qangali eqqartorneqartalerpoq Kalaallit Nunaata aalajangersimasumik ullorsiorfeqarnissaa,...."

Inuiattut ullorsiornermit.: Danmarkimissaaq nalliussisarpaat. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.08-09-2011 qup.19.

Kalaallit maani najugaqartu pisarneq malillugu Knud Rasmussenip illuata eqqaani Hundestedmiittumi nuannisaarlualutik ullorsiorput. (Assit pingasut)

Inuilli assingi nuannerput.: Kikkummakku?. Kal. Nr.03-2007 qup.32 & 34 & 35 & 39.

Hal.: Mikael Lynge, ilisarisimannittaasa taasagaat Aakata, qanittukkut assinik sisamanik atuagassiamit matumunnga nassiussivoq...

Inuilli assingi nuannerput.: Kikkummakku?. Kal. Nr.06-07-2007 qup.35 & 36 & 37.

Hal.: Mikael Lynge, ilisarisimannittaasa taasagaat Aakata, qanittukkut assinik sisamanik atuagassiamit matumunnga nassiussivoq...

Inuit eqqaamasaasa ilaat Anada. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.03-1982 qup.9. Andreas Eliassen, niuvertorqarfimmi Uummannami piniartut 1932-mi ilaat, nuannersumik piniartoqatigalugu ilagisarsimasara eqqaamasaqarfimmalu ilagimmassuk puigorsimanngisama ilaanut ilagitippara. Anada taama taagorneqarmat taaginnartassavara, siullermik "Nuussuarne" Uummannap sullorsuata nunaqarfiit silarlersaanni niuvertoruseqarfiugallarmat nunaqarsimagaluartoq, qaannakkullu imarlertartorsuarminni piniartuusimasoq, taamani naapeqqaarnerani piniartuuvunga, piniarniallaqqissimagaluarumaluunniit misigissuseqartarpunga tikisanni piniartunut ajukkutimisaartarlunga, inuunerli ikiuisimassusermik ilaqarallarmat ajukkutaasarneq qaangiutilertortarpoq.

Inuit eqqaamasaasa ilaat Anada. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.03-04-1991 qup.20.

Kunuunnguaq (Knud Olsen) – Sisimiut, maanna toqoreersimalersoq atuakkiortuuvoq atuakkiamigut pissanganartuliullaqqissoq. Inuk pisimasunik eqqaamallaqqissoq. Oqaluttuarisaa ukiut 59-it matuma siornatigut pisimasuuvoq, ilanngunneqarsimalluni "Kalaaleq" 1982-imi nr.7-imi: Andreas Eliassen, niuvertorqarfimmi Uummannami piniartut 1932-mi ilaat, nuannersumik piniartoqatigalugu ilagisarsimasara eqqaamasaqarfimmalu ilagimmassuk puigorsimanngisama ilaanut ilagitippara. Anada taamak taagorneqarmat taama taaginnartassavara. Siullermik "Nuussuarne" Uummannap sullorsuata nunaqarfiit silarlersaanni niuvertoruseqarfiugallarmat nunaqaarsimagaluartoq qaannakkut imarlertarsuarminni piniartuusimasoq taamani naapeqqaarnerani piniartuuvunga. Piniarniallaqqissimagaluarumaluunniit misigissuseqartarpunga tikisanni piniartunut ajukkutiimisaartarlunga, inuunerli ikiuisimassusermik ilaqarallarmat ajukkutaasarneq qaangiutilertortarpoq. Piniartorsuorisara taanna Anada suna pissutigalugu eqqaamasama ilagilersimaneraat eqqartoqqaatsiarukku qasusarumngikkaluarlutit eqqaqqatsiarniarpara. Siullermik Anadap nuuffimmi Uummannap piniarfii aallaqqaammut ilisimalluarsimangilai, sorldumi piniartuusugut tamanna nalunagulu misigisarsimagipput....

Inuit eqqaamasaasa ilaat. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.04-1981 qup.4.

Napajarsuaq: Søren Nielsen niuvertoruseqarfiit avannarlarsarisimasaanni Tasiusami niuvertorusitoqarsuusimasoq qallunaajuvoq, tusaamavara Kitsissuarsunni kiisalu Appani niuvertorusiusarsimasoq. Oqarneratut 1898-imi Tasiusamut pisimavoq. Tasiusamut pinerata nalaani Tasiusaq eqqaamiuilu qanitaaniittut soorlu Naajaat, Innaarsuit, Eqqorleq, Saffiorfik, Nutaarmiut, Ikerasaarsuk Saattullu inuttunerusimagaluarput katersuuffiginerusalarmatigit.../ Tuppiarsersuaq: Nappajarsuartuttaaq oqaatigisariaqarpoq ajoqiuneq Tobias Heilmann. Ilinniarsissuarminni ilinniareerluni 1897-imi

inerami kujasinnerusumut ukioq ataaseq ajoqiusinnarluni Napparjarsuakktut 1898-imi tasiusamut peqatigisimavai. Suli soraanninngunngitsoq tikittalersimavakka anaanannit qanitarisimallugit. Eqqaamavara apersortikkama taakkununnga Tasiusamutupernassiartorsimallunga, uuttorniarnermut ilinniassallunga...../ Jaani (Jâne): Niuvertoruseqarfimmi Aapilattumi ajoqi Jan Svendsen piartorsuusortaaq utoqqassanngorsimalersooq Upernavimmut peqqaarnitsinnilli ilisarimasarilerpara. Apersortereeramalu tikittalerakkit najortalerlugillu paasisimavara angutaasoq toreluinnartoq, ilitersuilluartartorlu piniarnerup tungaatigut qanoq-iliuusissanik. Ajoqinngornialerani iliniagakitsuugaluarpoq, oqaluttuussineratigut palasimut qallunaamut Anthon-imut ukiut marluk ilinniarsimalluni..../ Jûnarsêraq: Jonas Kristiansen Kangersuatsiaamiu, anguteerannguaq ammalortuinnaq, utoqqassanngoreeraluarluni aalasserisooq angumerilluarpara, angutiarannguaq soorlu tamarmi manggertuinnaq. Takoqqaarpara aasakktut Upernavimmut tikittut umiatsiaminik upanniummik, arnaannarnik pingasunik nului sisammiullugu anguarateqarluni nammineq aquttuulluni, manniit nalaanni aqqaataani Apparsuarni mannissarnialussimallutik,.....

Inuit eqqaamasaasa ilaat. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.06-1981 qup.5.
 "Kalaaleq" nr. 4-mi allaatigisaminik inunnik ilisarimasaminik oqaluttuarinnittunik nangitsilluni Knud Olsen uuminnga ilanngussaqaqqippoq.: Hansene.: Upernavimmi ajiuneq Hans Hansen niaqqunni kaaviiartuarsimavoq eqqartutsiagassama ilaannut ilanngussimagakku. Eqqartuitsiarnissarali kinguartittaannarsimavara sukumiisuunngitsumik eqqartussagukku innimigisutut misigisarama, taamaattorli aalajangersigiinnarlugu aallaqqaammut aallaqqaasiutinni allassimasara, tassa sukumiisuunngitsumik allaaserinnittassallunga, taava aalajangerluaannarpunga angut uannut allanullu sunniuteqarluarsimasooq ilisarilluarimasara eqqartutsiarumallugu. Tussiutitta ujarliutaani takuneqarsinnaapput allakkat: Hansen, Hans Lars Johannes, in. 1890, kalaaleq Upernavimmi ajoqiuneq, tussiusiortoq. 1935-imi tussiutit tapissaannut suleqataasq. Toq. 1940.

Inuit eqqaamasaasa ilaat. (Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.04-1982 qup.12.
 Viiliakavsak (Viiliakassak) aamma Andariarse: Eqqaamaneqassaaq inummik toqqagaqarlunga niuvertoruseqarfik Aappilattoq Upernaviup qanitaaniittoq eqqartutsiarsimagakku... / Villiam Grim: Apersortinnerma kinguninngua ukiukktut qimussimik nunaqarfiit Upernaviup kujataaniittut tikittuartalersimavakka. Viiliakassak (soorlu pisartugut inttaa tusaatinngua taama taaneqartartoq) Upernavik kujallermiuusooq niuvertoruseqarfik taanna tikeqqaarakkuli ilisarilersimavara.... / Andreas Kristensen: Viiliakassattut tukumasumik pissuseqanngilaq, soorlu pisassaminik kajumigisaqarpiannngitsutut isigineqarsinnaasooq, imaapporli piniutiminik takujuminartunik takutitsinermigut malugineqarsinnaasooq piniartorsuusooq....

Inuit eqqaamasat taasassartaat.: Eqqarleriit Møllerikkut ilaat. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2007 qup.12.
 Ateera, taama taasarpaanga Karl Møllerip Maniitsormiut kaalaajummik taagugaata.../ Ilanngussaqaq: Taallaq: Majoqqaq.

Inuit ilinniartitaanerat pillugu ataatsimeersuarnermit inaarutaasumik oqaaseqaat. Kal. Nr.03-2018 qup.17.
 Nuuk, Kalaallit Nunaat, 13 - 15. Februar 2018.
 Ilinniartitaanermik immikkut ilisimasaqartut aamma ilinniartitaanerup iluani ingerlatsisunut inuit siuttuinit Chukotka-meersunit, Alaska-meersunit, Canada-meersunit Kalaallit Nunaanneersunillu ilinniartitaaneq qitiutillugu 2018-imi Inuit issittormiut

Siunnersuisoqatigiit (ICC) Ataatsimeersuarnissaat sioqqullugu pinissaa kajumissaarinerup kinguneranik aalajangiunneqarpoq. 2014-imi ICC-p Ataatsimeersuarnerani Kitigaaryuit-mi Nalunaarut Inuit siuttuinit peqataasunitpisinnaatitaaneq naapertorlugu makku immikkut sammeneqartussatut pineqarput: * 43. ICC-mi siuttut pisinnaatippavut ilinniartitaanikkut periaatsinik pitsaanerpaamik paarlaateqatigiittarnernik anguniagaqaqqullugit....* 44. Inunnik sutigulluunniit ilinniaqarsinnaasunik pikkorissaaneq. Sulisussarsiortarnek suliniutinillu aallartitseqqinneq tapersersoqqullugu.....* 45. ICC-mi siuttut pisinnaatippavut Inuit oqaasiinik nukittorsaaniarluni suliniarnerminni nangitseqqullugit, tamatumunngalu ilanngullugit Issittumi Nunat Inoqqaavisa Oqaasiinik Nalilersuinermi...../ Uagut Inuit nunaanni ilinniartitaaneq pillugu ataatsimeersuarnermi peqataasut makku isumaginiarlugit isumaqatigiippugut: * Inuit tamakkiisumik eqqarsartariaasiata ilisimasaasalu inuusuttunut ilinniartunut.....

Inuit inuunermik, toqumik tarnimillu paasinninnerat. (All. H. C. Petersen) Kal. Nr.11-1997 qup.4.

Inuit toqumik paasinninnerat,/ NAVAGIAP oqaluttuarta naalisarlugu imaappoq:/ Siulitta paasinninnerat.

Inuit inuunertusiartornerannut takussutissaq. Kal. Nr.11-12-1991 qup.17.

Ukiut. / Kalaallit nunatsinni. / Danmarkimi.....

Tassa agguaqatigiissillugit qassinik ukioqalerlutik toqusarsimanersut taamaassimapput ukiuni Tassani. Najoqqutarineqarput: Grønland 1976 aamma 1979.

Inuit issittormiut kattuffiat (IIK) Imaluunniit Inuit Circumpolar Conference (ICC). (Adam Nielsen) Kal. Nr.05-1989 qup.10.

Ukioq 1989 pisimasorsuaqarfiuvoq kalaallit oqaluttuarisaanitsinni qaangiinnarneqartussaajunnaareersunik.

Inuit issittormiut kattuffiata inuusuttai ataatsimeersualerput. (all. Joorut – Jørgen Wæver Johansen) Kal. Nr.11-1994 qup.4

Inuit issittormiut kulturiata ineriartortinneqarnissaanut tunngavigisaq. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-1993 qup.2. Kulturi sunaana?

Inuit isumatuut oqaaserisimasaat. (Katers. Chr. Lyngé) Kal. Nr.03-1996 qup.10.

"Perorsarsimassuseq ilisimatuujunerunngilaq, inuusaasiuvorli." – C. Hostrup (1818-92).

"Perorsaanermik sumiginnaasup inuunini uumigisarpa." – Salomuup ussataa. ....

...."Ueq oqaasipiluppallaaraangat nuliaasup nipangersimanagera akissutaasut pitsaanersaraat. Per Syv. (1631-1707).....

Inuit isumatuut oqaaserisimasaat. (Katers. Chr. Lyngé) Kal. Nr.05-1996 qup.10.

"Asanninneq asaneqarnerlu misigisaavoq illugiinnik seqinnerfisaanertut." – DV.

"Ikinngummit tusarumangisaq ikinngutigingisamik tusartariaqarpoq." – Danskit ussataat.

..... "Utoqqalinermi piunassutsit tamarmik qangiuttarput, imminulli asaneq toqunngisaannarpoq." – Voltaire.

Inuit isumatuut oqaaserisimasaat. (Katers. Chr. Lyngé) Kal. Nr.06-1996 qup.6.

"INUussuseq tassaavoq tullinut akiitsugaqarneq." – F. M. D.

"Napparsimanermi inuuneq eqqarsaatigineqartarpoq, peqqissigaannili aningaasat."

Mongolit ussataat.....

Inuk imminut ajunaartittarpoq allanut eqqunngitsuliornermigut." Henrik Ibsen.

Inuit isumatuut oqaaserisimasaat. (Katers. Chr. Lynge) Kal. Nr.08-1996 qup.15.
 "Taamaattumik inunnut qanoq iliorfigeqqugussi ilississaaq taamatut iliorsigisigik." Math.
 7.12.

"Asanninneq - isummakut napparsimaneq annertoq." . Platon (437-347. kr. siorn.)

.....

Inuit nunaanni oqaatsitigut pissutsit. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-2001 qup.2.

Ukioq 2000 septemberimi Knud Rasmussenip Højskoliani pisarnitsitut oqaatsivut pillugit isumasioqatigiippugut sinerissami tamani ilaaffigineqartumik. - HLL.

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq II. (All.Jens Jørgen Ono Fleischer) Kal. Nr.11-1992 qup.4.

Qaanaaq - Utqiarvik - 1. Februar - 18. Maj 1992. "Inuit nunaannik kaajallaanialunneq I pisimavoq ukiut 71-it matuma siornagut. Taamani Knud Rasmussen 1921-1924-mut ukiuni sisamani Canadap Amerikallu Avannaasigut Alaska Sibirialu tikillugit ilisimasassarsioramat./ Siunertaq. / Periuseq. / Angallavik. / Tikitani sammisat. / Inuit angalanerat.

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq I-IV. (All. Ono Fleischer) Kal. Nr.08-1999 qup.9.

Nunani Issittuni angalatoorsuartarput Ono Fleisvher Issittut inuppassuinit, ilami nunani allarpassuarni ilisarineqarlualersimavoq qimussimik angalasarnepassuani aqqutigalugit. Ono Fleischer tassaavoq Knud Rasmussenip suliarujussuanik ukiuni 70 sinneqartut matuma siornatigut pisimasunik nangitsisoq...

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq pingajuat. (All. Ono Fleischer) Kal. Nr.03-1997 qup.6.

Aallaqqaasiut,/ Siunertaq,/ Tunuliaqutaa,/ Periusissaq.

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq pingajuat. Nanginnera 2.(All. Ono Fleischer) Kal. Nr.04-1997 qup.13.

Piffissalersornera./ Inernissai./ Aningaasalereqataasut./ Angalanermi peqataasussat./ Ilisimasassarsiornitsinni suliasavut./ Makku sammineqarsinnaanissaat naatsorsuutigaara.

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq pingajuat. (All. Ono Fleischer). Kal. Nr.10-1998 qup.14.

Ono Fleischer ilisimaneqartutut ukioq januarip aallartilaarneraniit maaji ilanngullugu Akilinermi angallavigisimanngisani Akilinermi Labradorimiit Hudson Bayip kangerliumanersua qingerlugu avannamut nunaqarfippassuit aqqusaartorlugit qimussimik angallavigai.

Inuit nunaannik kaajallaanialunneq sisamat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1999 qup.10.

Angalatoorsuaq Ono Fleischer Canadap Amerikallu Avannaarsuai qimussimik angallavigisareerlugit maanna sisamasaanik angalanissaminik pilersaaruteqarpoq tamatumani Canadap Avannaani naggueqatitta inoqarfiini tikissimanngisani inaarutaasumik angallaviginiarlugit imatullu pilersaarutini saqqummiuppai....

Inuit pissusitoqaasa ilaat qulaajarlugu: Qivittunik. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.12-2006 qup.16.

Qivittorsiortarneq. / Qivittut ajugaaruttut. / Isortup Qinnguani qivittoq. / Qivittunik upperisat. / Qivittut utersinnaajunnaartarnerat. / Kitaamiut qivittulersaarutaasa ilaat. / Qivittut isikkui. / Qivittut inaat. / Qivittut tusaamasat qivittorsiallu. / Kitaani qivittunut nassuiaataaniartoq.

Inuit puigorsinnaanngisama ilaat. (All. Thomas Olsen) Kal. Nr.03-1999 qup.14. matuma siornatigut Upernavimmioq Knud Petersen Atuagassiaq „Kalaaleq” aqqutigalugu allagaqarpoq qulequtaralugu: „Inuk puigorsinnaanngisara.” Uangattaaq inuk eqqartugaa nalunngilluaqaara angutissarinikuugakkumi immaqa ukiut marluk eqqaanni, inullu taanna tassa Martin Eliassen Nutaarmiormiuusimasoq. Maanna uanga inuit puigorsinnaanngisakka angumerilluakkakalu eqqartulaassavakka, tassa Iluliarmiut Esaias aamma Dorthe Pjettursson,...

Inuit puigorsinnaanngisat: Aataga Siimunnuaq nulia Mattaleersuaq. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.06-07-2009 qup.18.

Tassaapput aataara, soorlumi taama taasariaq, Simon Johansen Siimuunnguamik taaneqartartoq nuliaqqiutaalu Magdalene, taaneqartartoq Mattaleersuaq, kuissumminik Olseniusoq.../ Magdalene.

Inuk eqqartorumasara: Nunaqqatiminik siuarsaasoq: Enok Markussen, Qaarsormiu. (All. Else Broberg) Kal. Nr.09-2005 qup.22.

Inuk malunnaatilik: Augo Lyngep inuugallarnerani pisimasut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.02-2011 qup.20.

Atuakkianni “Ataataga Augustinus Lynge”, ukioq 2000-imi saqqummersumi ima allappunga.../ 5.juni 1953. / Grundlovi nutaaq 1953. / Augo suliumatooq. / Atuakkat Ataagama nutsigai.

Inuk malunnaatilik: Augo Lyngep inuusunneranit. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.01-2011 qup.12.

Nuummi Ilinniarfissuup 1920-21-mut tunngatillugu ukiumut atuarfiusumut nalunaarutaani ataataga Augo Lynge pillugu paasissutissanik imaattumik nassaarpunga.../ Ikinngutai.

Inuk malunnaatilisuaq : Augustinus T.N. Lynge 1899-1999. Kal. Nr.11-1999 qup.5.

Maanna ukiut 100-it qaangiupput Kalaallini inooqatigiinni annertoqisumik sunniuteqangaartoq Augo Lynge inunngormat. Jørgen Fleischer ima allappoq. / Timersornermik ukkatalik aamma aallaaniarumatoq./ Pinnersunut tappissoq./ Taalliortoq pikkorrisoq./ Taqqissuutit./ FN-imi oqalugiarnera./ Aggu aallaqqusaammat.

Inuk marlunnik oqaaseqartoq. (All. Per Langgaard.) (imm. 3.) Kal. Nr.05-1995 qup.10.

Svenskisut oqaasillit taakkuunerupput svenskit oqaasiisa inissisimanerat pillugu oqallittut, tamatigullu isummanik aalajangersimasunik finskist oqaasillit akornanni oqallittuni saqqummersoqartarluni. Inuiaqatigiinnut tunngasunik ilisimatuutut misissuisoq Kjell Herberts Vaasami ilisimatusarfimmeersoq, atuakkiami Detta svenskatalande bättre folk... (herberts 1988) ukiuni kingullerni oqaatsinut tunngasunik oqallinnerit ersersinniarsimavai...../ Kalaallit Nunaat – isummersuinerit: Oqaatigineqareersutut Kalaallit Nunaat inatsisitigut marlunnik oqaaseqartuunngilaq. Tamangajattali marlunnik oqaaseqarfik inuuneqarfigalugulu akuersissuteqarfigaarput – erseqqissumik

eqqarsaatigalugu eqqarsaatiginaguluunniit..... Aqutseriaasitta ersarissup piumasarivaa oqartussanut saaffiginninnermi oqaatsit saaffiginnissutigineqartut atorlugit akissuteqartassasoq..... Radiomi qullersaasut aalajangiunnikuuaat nutaarsiassaqaartitsineq kalaallisut qallunaatullu assigiimmik..... Meeqqat atuarfiat manna tikillugu illugiilluinnartumik tamaginnut ingerlavoq tassa..... Pisortat namminersornerusullu ingerlatsiveqarfiini sulisussarsiuussinnermi marlunnik oqaaseqartuunissaq..... Finlandimi ulluinnarni marlunnik oqaaseqartuuneq immikkoortortani killeqartuni..... / Naggasiineq uteqqiinerillu: Oqalugiarninni uani Kalaallit Nunaat marlunnik oqaaseqarneq pillugu eqqartuininni qitiusutut samminiarsimavara Kalaallit Nunaat inatsisitigut marlunnik oqaaseqartuunngimmat...../ Kinaana marlunnik oqaaseqartuusoq: Aallakaatitat siuliannili oqaatigivara marlunnik oqaaseqarneq eqqortumik nassuiaatissaqanngitsoq. Marlunnik oqaaseqarneq inunni assigiinngitsuni assigiinngitsorpassuarnik pissuteqarpoq. Taamaappoq taamaanneralu naatsorsuuttariaqarparput. / Marlunnik oqaaseqartunik assigiinngitsunik assersuut: Ole akusaavoq qulingiluanik ukiulik. 4. Klassemi qallunaaqqani atuarpoq angerlarsimaffimminilu qallunaatut oqalulluni, anaananili kalaallisut oqalukkaangat paasisarpaa. Kalaallisulli oqaluttarnera naammangimmat kalaaliaqqani atuartitaaneq malinnaaffigisinnaanngilaa..... Nuka 18-nik ukioqarpoq GU-milu atuarluni. Akusaavoq namminerlu oqaatigisinaanagu oqaatsit sorliit pikkoriffiginerullugit. Akuttunngitsunik oqaatsit akuleriissillugit atortarpai, oqaaseqatigiit iluini aammalu kalaallisut qallunaatullu uteqattaarilluni. Inuppasuut oqaluttariaaseq taamaattoq tusarniigisarpaat, kisiannili Nukap inuuffigisaani taamatut oqalunneq nalinginnaasorujussuuvoq.....

Inuk marlunnik oqaaseqartoq. (All. Per Langgaard.) (imm. 4.) Kal. Nr.06-1995 qup.7.

Marlunnik oqaaseqarneq takkuttarpoq qimaguttarlunilu: Marlunnik oqaaseqarneq piginnaaneruvoq inunni assigiinngitsuni assigiinngitsorujussuarmik isikkoqarsinnaasoq. Taannaannaanngilarli. Piginnaaneruvoq assigiitsunik isikkoqarsinnaasoq piffissani assigiinngitsuni, inummi ataatsimi allaat. Marlunnik oqaaseqarneq piginnaanerugunarpoq qarsupittutut ittoq. Takkuttarpoq qimaguttarlunilu apeqqutaalluni qanoq piginnaaneqarnersoq..... / Marlunnik oqaaseqarneq qaqugu: Suli apeqqut annertoorujussuaq eqqartunngilara. Tassa qaqugu marlunnik oqaaseqarneq aallarnerneqarsinnaanersoq qaqugulu aallarnerneqartariaqartoq. Akissutissaq ajornartorujussuuvoq ajornanngitsuararsuullunilu..... / Meeqqat atuarfianni marlunnik oqaaseqartoq: Qulaani pineqartunut ilasutigissallugu pissusissamisoorunarpoq matumani anersaaruluutigissallugu tusarnikuusara angajoqqaarpassuarnik perorsaanikkut marlunnik oqaaseqartunik meeralinnit: meeqqanut atuarfippit meeqqanut taakkununga perarfissaqartitsinngilaq. Arlalitsigut oqaatigineqareersutut ajornartoormik pilersitsisimavugut. Ajornartoorneq taanna pinngortinneqarsimavoq Kalaallit Nunaat inatsisitigut ataatsimik oqaaseqartuunera pissutigalugu piviusumilli marlunnik oqaaseqarluni sutigut assigiinngitsorpassuartigut..... / Inuk marlunnik oqaaseqartoq kinaassusialu: Siornatigut qallunaanngorsaanerup nalaani tusartuarparput kinaassuseqannginneq. Oqaatigineqartarpoq qallunaanngorsaanerup kingunerigaa. Ilumoornersoq ilumuunnginnersorluunniit oqaaseqarfigissanngilara..... / Naggasiineq uteqqiinerlu: Nunap inatsisigut inissisimanera (ataatsimik oqaaseqarneq, marlunnik oqaaseqarneq imaluunniit arlalinnik oqaaseqarneq) inuit ataasiakkaat qanoq oqaseqarnerannut annikitsuararsuarmik oqaluttuarpoq. Tamanna silarsuaq tamakkerlugu atuuppoq Kalaallit Nunaat minitaanani.....

Inuk marlunnik oqaaseqartoq. (All. Per Langgaard.) (imm. 5.) Kal. Nr.07-1995 qup.4.

HLL. – Ilanngutassiaq una nangeqattaartoq atuarlugu soqutiginarorpssuarnik isumassarsiuisinnaasunik nalilertuarpara. Minnerungitsumik nalitsinni oqaatsitta inuiaat allat oqaasiinut aporaaffianni. Allaaserisap immikkoortortai atuarlugit isumassanik assigiinngitsunik oqallisigineqarsinnaasunik saqqummersiteripput. – atuakkiortup ilannguttarpaa oqaaseq: “Aallakaatitassiaq” tamatumunnga pissutaavoq Kalaallit Nunaata Radiuatigut nangeqattaartumik oqalugiaatigineqaqqaarsimagami, tamatumalu kingornagut atuakkiortua qinnuigisimagakku “Kalaaleq”-mut ilanngutassatut tigujumallugu. Atuakkiortua qutsavigaarput soqutiginaqisumik atuagassiarput imassaqalersimmagu.: Aallakaatitassiani siullerni pingasuni marlunnik oqaaseqarnerup sunaanera misilillugu nassuiarpara. Ullumi allaalluinnartunik sammisaqassaagut. Uanimi aallakaatitat sisamaanni ilaqutariit marlunnik oqaaseqartuusuni angajoqqaat inissisimanerat sammissavara...../ Meeqqamut marlunnik oqaaseqartumut angajoqqaajulluni ajornaatsuinnaanngilaq: Oqaatigineqartarpoq meeqqani mikisuni arlalinnik oqaaseqarneq nammineerluni takkuttartoq. Tamannali eqqunngilaq. Meeraq arlalinnik oqqaseqalersinniartugut perorsaaneq suliaavoq annertoq angajoqqaanullu meeqqanullu avatangiisaanut annertuumik piumasaqarluni. Kisianni ajornanngilaq..... / Marlunnik oqaaseqarneq takkuttarpoq qimaguttarlunilu. Taamaammat ernummatissaqanngilatit oqaatsit arlaat ingerlanerluppata.: Anaanat kalaallit imminnut ajorusuutigisut arlallit naapinnikuuakka. Misigisimapput meeqqatik annasaqartillugit meeqqamik kalaallisut oqalussinnaanerat atatiinnarsinnaasimannnginnamikit, uffa ilungersorlutik pigaluarlutik. Ilaanni misigisimasarput anaanatut kalaaliusutullu iluatsinngitsoorsimallutik..../ Marlunnik oqaaseqarnermi Pisut pissusissamisoortut malillugit inuunersi inissititersiuk: Angajoqqaat meeqqaminnik marlunnik oqaaseqalersiniartugut perorsaaniartunut ulluinnarpalukkaluartunik siunnersuuteqalaarniarpunga massakut. Siunnersuutit ilaasa oqaasilerisup amerikarmiup Lenora Arnbergip atuakkiiaa Så blir barn tvåspråkiga tigusiffigaat. Siunnersuutit katersorsivai angajoqqaarpasut arlalinnik oqaaseqartunik meerallit oqaloqatigisareerlugit misissuigererlugillu. Aammami uanga nammineq meeqqanut assigiinngilluinnartunut pingasunut ataataasutut misiginikusannit siunnersuutit aallaveqarput.....

Inuk marlunnik oqaaseqartoq. (All. Per Langgaard.) (imm. 6.) Kal. Nr.08-1995 qup.6.

Inuk marlunnik oqaaseqartoq – ilaqutaalu – pisariaqartitsipput oqaatsit suulluunniit atorreqaraluarpara angajoqqaaminit tamanit paasineqassalluni: Meeqqat akusaasut kalaallimik anaanaqaraluarlutik qallunaatuinnaq oqalulersimasut amerlaqaat. Ingammik siornatigut. Qaangiinnagassaannngitsumik piseqataasimavoq ataataasup kalaallisoorinnaannginnera. Imaanngilaq ataataasup qallunaap meeqqani kalaallisut oqaluuttassagai. Namminerluinnaq! Meeqqanut oqaatsit pikkoriffiginerusat atorlugit oqaluttassapput taamaammat ataataasup qallunaap ileqqumisut pisuni tamangajammi qallunaatut oqaluttassaaq. Ajornartorsiut ataatalu meqqallu attaveqatigiinneranniinngilaq. Aamma anaanallu meeqqallu attaveqatigiinneranniinngilaq...../ Affarmik oqaaseqarneq sianigisiuk. Inuk ataaseq – oqaatsit ataatsit: marlunnik oqaaseqarneq pillugu ilisimatuut amerlasuunik isumaqatigiinngissuteqarput, kisianni begrebeqarpoq tamarmik akuersissutigigunagaannik tassa soorlu “inuk ataaseq – oqaatsit ataatsit.” Tassani pineqarpoq meeqqap pisariaqartikkaa ilisimassallugu oqaatsit suut inummut aalajangersimasumut atorreqassanersut..../ Taama pisariutigisoq sooq malinneqassava? Marlunnik oqaaseqarneq iluaqutissaammat ukiunilu aggersuni pingaarutaa annertusiartorluni: Pisariaqalerunarpooq unilaassalluni eqqarsaatigalugulu oqaluseriligarput taama annertutigisoq suunersoq. Allaaserisami uani tunumut qiviarutta allaaserisanullu siuliinut pingasunut arlalinnik maluginiagassaqarpoq. Siullertut. Kingusinaanngisaannarpoq. Taava allanik oqaatsinik ilinniarnermut tunngasut tamaasa atuarfimmuut tuniutiinnarsinnaavavut meeraaqqallu ulluinnarni inuunerannut

ilanngutsinnagit. Eqqarsaatigiinnarsigit qallunaat amerlasoorpassuit ataasiinnarmik oqaaseqartuusut aqqanilinnik ukioqalereerlutik aatsaat tuluttut oqaatsinik ilinnialertartut imaluunniit 16-nik ukioqarluti...../ Naggasiut uteqqiinerlu: Naggataatigut siuliini sammineqarsimasut uteqqilaassavakka: 1. Arlalinnik oqaaseqarneq ajornartorsiutaanngilaq..... 2. Marlunnik oqaaseqalerniarnermut perorsaaneq..... 3. Perorsaariaatsinik toqqaanermi meeqqap inuunera ataatsimut isigalugu tunngaveqartassaaq..... 4.....

Inuk pinngortitaq tupinnartog. (Nuts. Chr. Lyngé) Kal. Nr.09-1994 qup.15.
Timitta sananeqaataa tupaallannartog, uagut nammineq isumatsinnik eqqumiinnerusoq.

Inuk puigorsinnaanngisara. (All. Knud Petersen – Upernavik) Kal. Nr.07-1998 qup.7.

Ikioq 1952-imiussagunartog nunaqarfinnguarput Kullorsuaq qimallugu kujammut nalusarlunnatsinnut aallartitaavugut, Qasigiannuanut nuutsitaassallutagooq.

Inuk suliamigut malunnaatilik. Ajoqerput. (All. Chr. Berthelsen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.8.

Aallaqqaataa, Qalipaasarnera, Isiginnaartitsissusiortarnera, Ilisaritinnera, Ajoqitut atugai, Qaammarsaasoq, Naggasiut.

Inukkooq: Nuummiut ileqqorsuutaat. Kal. Nr.09-10-2008 qup.13.

Hal.: H.C.Petersenip nassiussaasa ilaat ileqqorsuut 1915-ip missaani Nuummiut erinnerlugu atortarsimasaat...

“Inukkooq” sunagooq? (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1996 qup.2.

Maniitsup Sisimiullu eqqaani eqqumiitsumik tussiartarneq qangaanilli atugaasimavoq. Taama tussiaarangamik oqartarput Inuttoorlutik. / Inuttooq/ inuttoorneq./ Maniitsup Sisimiullu avataanni./ Inukkooq.

Inuktitut oqaasertusaavigineqartariaqannginnerpoq? Kal. Nr.02-2001 qup.3.

(All. Raymond Kasiak, Arviat – Nunavut) Kalaallisut Nuka Møller./ Ukiorpasuarni kissaatiguartarsimavarput naggueqativut Akilinermiittut pingaartumik oqaatsitsigit siunissamilu assigiinnerusumik allattaaseqalernitsigit atassuteqarfigilerumallugit. Qujanartumik tamanna erseqqissiarporpoq siunertarisarlu qanilliarlorluni. Maanna naggueqativut namminersornerulernerminni naggueqatigiittut oqaatsitik annertoorujussuarmik uummarsalerpaat, ilami inuiattut sumiisusertik kikkuussusertillu nanivaat suliasatillu pingaaruteqaqisut aallartillugit, maanna ICC-imi atorfilik Nuka Møller qujanaqisumik nutaarsiassatigut suleqatigilerparput. – Nuka tikilluarit! (HLL)

Inunngunngitsoortunut allakkat.: Sakkutuup toqutap timaani nassaat. (Nuts. Augo Lyngé, Allaqqiisoq Astrid Larsen) Kal. Nr.11-2010 qup.3.

Jugoslaviami illoqarfinnguit ilaanni anguteqarpoq Piitamik atilimmik. Taannalu aappanippoq niviarsiaq Mariemik ateqartog nuliartaaralugu. Maria pernaamminik naartoruttulersoq tyskit illoqarfinnguaq najugarisaat tiguaat Piitap illua suliffialu ilanngullugit.

Inuppaat Quuat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2001 qup.4.

Samuel Knudsenip tulukkanik nunarput qulaavaallugu angalasunik oqaluttualiaa „Qaartuluk” alutoralugu atuarpara. Isuma nuannersoq, soorlu aamma svenskip Selma Lagerlöf-ip nukappiarannguaq Niels Holgersen angakkuarnikkut mikisunnguannorteriarlugu nerlerup qatigaanut pisillugu Sverigip qulaagut ingerlatillugu

nunat qulaavaasamik pissusii oqaluttuassartaallu oqaluttuarigai. „Kalaaleq”-mi nr.9-mi ukioq 2000 nunatsinni qulangiuaasut Nassuttuup timaani nunap aqqa „Inuppaat Quuat” ingerlapput. Uangattaaq qangatsianngorpoq nunap assingani ateq taanna takoqqaarakku malugalugu nuannaraara.

Inuppalaarutit ilassunnaatsut: Ileqqupalaanut isumaliutit. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2013 qup.3.

Ataataga Augo Lyngé anaanaga K’etura 1939-mi toqummat taalliorpoq taallugu “Najortillutik asangaannga”. Maani nunarsuatsinni inuusugut assignngitsorpassuarnik ileqqoqarpugut, ajunngitsumik ajortumillu.

Inussuit nunaat unganartoq. Kal. Nr.05-06-1991 qup.2. Taallaq.

“Inuttooq” – Inukkooq. (all. Henriette Lyngé Kristiansen) Kal. Nr.07-1996 qup.4. H.C.Petersen-ip “Kalaaleq” nr.5-imi 1996, allaatigisaanut, nuannaralugu atuakkannut, tapiliuteqaralaausullunga pileritsappunga.

Inuttooq Inukkoorlu. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.09-1996 qup.9.

Kalaaleq aasarmanna oqaatsit taakku marluk pillugit oqalliffiuvoq. Kisianni taakku pineqarnerat assignngilaq. “Inuttooq”, “inuttuut”, “inuttorpoq”-lu, oqallinnermi isumaqatigiinnngissutaanngillat, massa inuit ilaannit nalorninartinneqarruurtut nalorninannnginnamik.

Inuttut oqaatsikka erligeqaakka. (tall. Amandus Petrussen) Kal. Nr.11-1994 qup.19. Taallaq.

Inuttut pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaanni. Kal. Nr.05-2018 qup.20.

Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffeqalernissaannut nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq: Inuit issittormiut siunnersuisoqatigiiffiat, ICC ukioq manna julimi Alaskami, Utqiagvimmi ataatsimeersuartussaavoq. Ukiut sisamakkaarlugit ataatsimeersuartarpoq kingullermillu 2014-imi Canadamiissimalluni. Kingumut naggueqatigiit Inuit sap. Ak. Ataaseq katersuunnerminni soqutigisagut pillugit ICC-p aallartitai oqallisissapput. Oqallinnerit tamatigut nunarsuarmi isumaqatigiissutinik aallaaveqartarmata piffissaq iluatsillugu ICC-p ukiorpaalunni siulittaasorisimasaata Aqqaluk Lyngé-ip pisinnaatitaaffiit pillugit sulinerup oqaluttuassartaata ilaa uani allaaseraa: Inuit tamarmik inunngornerminnit inuttut ataqqinassuseqarput,.....

Inuuffiga ungagaakkit. (Taall. Jonathan Petersen) Kal. Nr.05-06-1992 qup.4. Taallaq. Nuutitalik.

Inuugama anaanama oqaasia tusaasara. (Taal. Peter Storch) Kal. Nr.07-1989 qup.10 Taallaq.

Inuuginnaraluaruni 100-liisussaagaluaq: Frederik Nielsen. Kal. Nr.10-2005 qup.4

Inuulluarniut nungusagaq.: Tupap oqaluttuassartamerna. (Kalaallisut allaqqiisoq: Arne Rafaelsen) Kal. Nr.05-2011 qup.25.

Indianerit pujortaqaartuupput. / Europamiut siullermik tupamik takunerat. / Tupa nakorsaatitut. / Tuluit tupamik pujortaqaartuulerput. / Tupa Danmarkimut annguppoq.

Inuulluarniutit ilaat: Kaffi kaffinnaanngilaq!. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2006 qup.12

Inuuneq itersagaq pinngussavoq. (Taall. Peter S. Dalager.) Kal. Nr.10-1994 qup.15 Taallaq.

“Inuuneq nakuuneq” (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.2.
 Oqaaseq tusarnersoq taanna Naalakkersuisut “oqaasinnaatut” nassaarisimallugu saqqummiuummassulli eqqarsarpunga: qaqugumitaavami inuuneq taamaattoq angujumaarneripput. Eqqaamagakkumi imigassaq pillugu oqaasinnaaq: “Imigassartorneq ilikkarumaaripput”, utaqquaraluarlugu ajorsigaluttuinnarpoq, uffali ammagaaneraniit ukiorpassuit atuutereersimagaluartut,...

Inuuneq nalunartulik.: Aasiit ulorianartumik annaassinera. (All. Kasper Brandt, Iginniarfik) Kal. Nr.11-2012 qup.4.

Ukioq 1963-64-p missaanniit kujammut assartuutaasoq Angallat “Hendrik Lund” maanga Iginniarfimmut aqusaarmat.... / Keermiaasiit annaassinera.

Inuuneq tannaaleqinarpoq.: Eqqaamasat eqqarsaatillu. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.11-2007 qup.8.

Ulloq 260807, sapaatip ullaava, nal. 8.00./ Aasiaat qimatsiarneranni. / Qalerallit. / Allangorneq. / Ullaq manna 260807 nal. 8.00. / Uumaa suit?.

Inuuneq tassa taamaappoq. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.12-1994 qup.3.

Arnap misigisartuup oqaasii puiguikkiussani Kattuffiup siulittaasuata issuarpai, juullimut ukioraassamullu pilluaqqussutigalugit.

Inuunera arrinerinnaalluni. (taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.01-1994 qup.11 Taallaq

Inuunerissaarnissaq: Inuiaqatigiit perusussutsimik aqunneqartut. (All. David Holm) Kal. Nr.12-2007 qup.8.

Ullut tamaasa radio ammaraanni: atonerluineq, atuagassiaq qupperaanni: atonerluineq, sunaliuna pissutaasoq?

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Meeraanera. (All. Peter Storch) Kal. Nr.06-07-2006 qup.25.

Uanga, Karl Kasper Otto Peter Storch, inunngorpunga 1.januar 1924 Aasianni. Angajoqqaakka tassa Benjamin Storch nulialu Mette inuugami Svanemi naggateqarsimasoq.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Ilaquttat. (All. Peter Storch) Kal. Nr.08-09-2006 qup.34.

Meeraanerma nalaani ataatanit aatakukka aanakkukkalu tamarmik toqoreersimammata angumerinngilakka, uangami ataatanit aataga ateraaragooq, Peter Storch. Sulimi inuunngitsunga taanna toqusimagami.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Inuusuttuuneq. (All. Peter Storch) Kal. Nr.10-2006 qup.24.

1938-imi qeqarpunga, apersortippunga, Aasianni taamani 14-nik ukioqarpunga, atuarfimmi igerlalluarama palasitta oqarfigaanga, aammami ataata ilisimatereersimavaa, ilinniartussatut piukkunnartunga,

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Sunngiffik sulileqqaarnerlu. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 11-2006 qup.16.

Aasaanerani aallaarsimaarnitsinni sunngiffivut atorluartarpavut, periarfissarpassuaqarmammi. Ilaatigut arsaattaqaagut imaluunniit håndbolderluta.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Inersimasunngornermi. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 12-2006 qup.32.

Taamani 23-nik ukioqarlunga katikkama nuliara aatsaat 18-inik ukioqalerpoq.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Inersimasunngornermi. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 01-2007 qup.24.

Taava nunagisatsinnut Akunnaamut uteqqittussaavugut tappikani illoqaratta,....

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Inersimasunngornermi. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 02-2007 qup.23.

Aamma Aasianni misigisama puigunaatsut ilagaat taamani 1960-ip aallartilaarnerani immaqqa 1962-63-mi Aasianni umiarsuaaqqat imaluunniit Angallatit naalagassaannik misiliutaasumik atuartitsineqarnera,.../ Kommunalbestyrelsimi sulinera.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: peqqissuseq. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 03-2007 qup.24.

Qujanartumik uanga peqqissorsuuvunga, napparsimaneq ajorluinnarpunga sumillu anniapaluuteqarnanga.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: Palasitut sulilerneq. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 04-2007 qup.27.

Taamaallutami umiarsuassarput aallartussanngormat ikiartorpugut umiarsuaq sikusiut M/S Thala Dan asulu timmisartoqarilluni.

Inuunerma oqaluttuarsartaata ilanngui: peqqissuseq. (All. Peter Storch) Kal. Nr. 05-2007 qup.19.

1974-imi aasaagaa umiarsuaq siulleq Scoresbysund qimapparput Danmarkimullu ingerlalluta. / Kingumut qiviarneq. / Utoqqanngorneq.

Inuunermi aqqusaakkat: Eqqaasat sisamat.: (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr. 12-2008 qup.27.

Qalipakkanut isuma. / Kissarsuuserisoq. / Pualasooq!./ Kikiaajaat.

Inuunermi aqqusaakkat ilaat.: Oqaluttuarfigilaarlakkit. (All. Margrethe Jeremiassen). Kal. Nr. 10-2006 qup.17.

Fabrikkimi sulineq./ Tupertalik. / Piniartut atisaat. / Eqqaamasat meeraarnermit. / Suujorsuup tikaagullinnera.

Inuunermi aqqusaakkat ilaat.: Oqaluttuarfigilaarlakkit.(2) (All. Margrethe Jeremiassen). Kal. Nr. 11-2006 qup.10.

Isortumi misigisat ilaat./ Atuartuunerup kingorna.

Inuunermi isumaliutit.: Kal. Nr.12-1992 qup.19.

Nunami tamani inuk pillugu isumaliutit kukkunerillu paasinerluinerillu pisartuarput. Ilaigigulaariffigitigik./ Inuit qutsissorsuarmit nakkariartortut suli nuna tikitsinnagu toqusarput./ Toqup kingorna nutsat kukiillu naajartortarput./ Nutsat unnuaannarmi qiinnngorsinnaappat?./ Toqulersup inuunerisimasani sarsuasooq takusarnerlugu?/ Terissat immussuanngerpat?/ Evap Adami Paradisimi iipilimik tunivaa.

Inuunermi misigisalersaarutit.: Meeraaninnit inuunera. (All. Gerda Søvndahl Pedersen) Kal. Nr. 08-09-2006 qup.23.

Atualernerput. / Aasiannut. / Kiffaq. / Ivittuut Qaqortorlu. / Pattagiaasaq misigititaalu. / Palasikkunni inuuneq. / Nuuk. / Qaqortumi nooqqusaaneq. / Napparsimmavik. / Danmarkimi akunnattuulaarneq. / Qaqortoq kingumut. / Ullut nutaannngulerput. / Sulinermi naapittakkat. / Pikkorissarneq. / Suleqatit suleqataanerlu. / Naggataa. / Soqutigisat allat. / Utoqqaq.

Inuunermi misigisat ilaat: Suut tamarmik qujassutissaapput. (All.: Markus Eliassen, Tasiusaq, Upernavik.) Kal. Nr.12-2016 qup.39.

Taama qulequtsiillunga allannialerama soorunami ukisilaaqqaarpunga, tassa inuunerma sivisuup ingerlanerani atugarisimasakka nuannersuinnaannngikkaluit, kisianni amerlaqaat nuannersut qujassutissarpasuit,.../ Kinguaariit tallimat. Ass.: nammineq pigisaq.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?. (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). Kal. Nr.08-09-2015 qup.9.

Ullorsiut una allannialerakku qulequtserpara "Ataataga uumava", tassami ukioq 2009 marsip 3-ani qaratsakkut aanaartoorpunga (hjerneblødning) sulinerma nalaani, taamanilu Rigshospitalimut suliaritikkiartorama panipput nukarleq anaaminut sianersimavoq aperalunilu "ataataga uumava" Soorunami meerannguuagami ernumalluni anaaminut taamatut aperivoq. / Ulloq inuuninnik allannguisussaq. / Nuummumut sanamut. / Københavnimi Rigshospitalimut. / Inuit qujaffissat. / Rigshospitalimi suliaritinneq. / Normumi tullermi nangissaaq.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(2). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). Kal. Nr.10-2015 qup.5.

Itepunga. / Ineqatit. / Uninnganermi ulluinnaat. / Nersuulaarineq.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(3). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). Kal. Nr.11-2015 qup.14.

Inuup qaratsamigut aanaartoorfikup ullorsiutai. / Nunatsinnut angerlarneq. / Sooq iluaallak. / Sisimiunut angerlarneq. / Niaqqunni naqitsineq.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(4). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). Kal. Nr.12-2015 qup.9.

Inuup qaratsamigut aanaartoorfikup ullorsiutai. / Sanamukaqqinneq./ Sisimiuni ajornartoorutit assigiinngitsut. / Inuuneq oqimaannerulersooq. / Paniga apersortippoq. / Sulinermik sungiusalerneq.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(5,6). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). Kal. Nr.02-03-2016 qup.7.

Inuup qaratsamigut aanaartoorfikup ullorsiutai. / Kiattunut feeriarneq. / Noqartarneq - pujortarunnaarneq./ Uluinnarni ileqqut atulikkat allallu. / Ikiortissaasuaneeq -

sumukarfissaaleqineq. / Nappaat ersinngitsoq – kiserliorneq. / Aapparisarlu avissaarneq. / Inatsit uparuarniagaaq. / Imminoornissamik eqqarsarneq. / Isumassuisunnguup oqaasii killitsinnartut. / Kommuunimit sullinneqarneq – allallu. / Suliffimmiittarneq – pissuserlu. / Inuuneq piumasaqaatitalik. / Neriutit – ernumassutillu. / Ilaquttat – toqulu.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(7). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). **Kal. Nr.04-2016 qup.6.**

Inuup qaratsamigut aanaartoornikup ullorsiutai. / Kommunimit sullinneqarneq allallu. / Suliffimmiittarneq – pissuserlu. / Inuuneq piumasaqaatitalik. / Neriutit – ernumassutillu. / Ilaquttat – toqulu.

Inuunermi nalaataq.: Ataata uumava?(8). (All. Aqqa Peter Lyberth, Sisimiuni inunngortoq 12. August 1960). **Kal. Nr.05-2016 qup.20.**

Ikinngutit – allallu eqqaaniakkat. / Ullumikkut inuuneq – ajornartorsiutillu.

Inuunermi nuannersut.: Assigiinngitsualuit. (All. Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr. 05-2010 qup.15.**

Sooq aniumannqipajuppa? / Nakorsaq karatertartooq. / Ila silarlussiorsimaqaaq.

Inuunermi nuannersut.: Assigiinngitsualuit. (All. Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr. 08-09-2010 qup.34.**

Qanorli tamaat. / Piitaqutinngua ilisarnaq. / Piginnaanillit qaagitsi. / Ukuli piumasunnguit. / Silatangiaasut upperpallaanngitsut. / Meqqutit. / Nutaaliat ilaat.

Inuunermi ujagaq. Pilluarneq. (All. Villads Vladsen). **Kal. Nr.08-09-2016 qup.39.**

Inunngorneranik ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Inuunerup aallartinneranik.: Qilusiga. (All. Henriette Lyng Kristiansen). **Kal. Nr.03-2006 qup.13**

Taaguut taanna atorussuppara ilitsorilerninni inuk pineqartoq eqqartorneqaraangat uannut taamak taatinneqartarmat. "Qilusi" tassa ernisussiorti imaluunniit paaliortii.....

Inuunerup aqqutaani.: Timelæreriusimavunga ukiuni 40-ni. (1) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) **Kal. Nr.02-2013 qup.18.**

Siulequt. Una misigisalikkersaarutitut allallugu aallartinnialerakku eqqarsaqaanga, tassami aatsaat taama atuakkiatut saqqummiukkusutaraluannik suliaqarama. / Meeraanerup silarsuaa uanni. / Joorlertarnera. / Martearaq allallu.

Inuunerup aqqutaani.: Timelæreriusimavunga ukiuni 40-ni. (2) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) **Kal. Nr.03-2013 qup.18.**

Inusuttuunerup ullui. / Tupinnartorsiat. / Quianaaluttoq. / Nassuiaatissaqanngitsoq. / Kallerup innera. / Kileqaanga.

Inuunerup aqqutaani.: Timelæreriusimavunga ukiuni 40-ni. (3) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) **Kal. Nr.04-2013 qup.15.**

Joorlernerata nuannersui. / Niuertorsuaq. / Tapisisarallarmata. / Soqutgisat allat.

Inuunerup aqqutaani.: Timelæreriusimavunga ukiuni 40-ni. (4) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) **Kal. Nr.05-2013 qup.12.**

Blå korsit. / Sammisat allat. / Qitik. / Atuarfeqarfimmi sulilerneq ullumimut.

Inuunerup aqputaani.: Timelæreeriusimavunga ukiuni 40-ni. (5) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.06-07-2013 qup.29.

Nilattarluni ajuutuutsiarneq. / Suleqatit qallunaat. / Sulinerup nalaa. / IMAK. / Tatigisatut suli at allat. / Iliuutsit qangujunngitsoorfiunngitsut ilaat. / "Ajoqersuit". / Pikkorissartarnerit.

Inuunerup aqputaani.: Timelæreeriusimavunga ukiuni 40-ni. (6) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.08-09-2013 qup.10.

Qinikkatut sulinerup nalaa.

Inuunerup aqputaani.: Timelæreeriusimavunga ukiuni 40-ni. (7) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.10-2013 qup.26.

Nuannersut naapittarsimasakka. / Inuusoralugu. / Alutorsarteqai. / Ajornanngikkallarmat. / Nipilersukkat. / Filmilioqataaqqajarneq. / Eqeersarnarmat. / Kujataarmiutut. / Qimminnguara. / Qimmertaaqqaannguara.

Inuunerup aqputaani.: Timelæreeriusimavunga ukiuni 40-ni. (8) (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.11-12-2013 qup.24.

Sukkatiniuteqataanitaq. / Oqarasuaatit. / Nanulerineq. / Qupalorarsuup akiniaanera. / Illarusunnaqaaq. / Amaarsimanarpoq.

Inuunerup aqputaani.: Timelæreeriusimavunga ukiuni 40-ni. (9). (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.01-2014 qup.10.

"Naggeqaterput tikeqaaq..!". / Anisa. / Assagiarsuit. / Unnuap pakkaluarsui. / Kunngikkorsiorneq. / Anisersimasarnerit. / "Uanga nakorsaq". / Qarlingeraraaq. / Ilisaritiitigaluni naggasiut.

Inuunerup eqqarsalersitsineri: Aasassaraasit aggerpoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.10.

Aasaq./ Innartortarnerit./ Misilikkusukkukku./ Maniitsup pequusivia eqqaalu./ Kalaallisuut.

Inuunerup ilinniarfeqarnera.: Sooq katataassappat?. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.06-07-2009 qup.6.

Siumut. / Inuit Ataqtigiit. / Demokraatit. / Atassut. / Kattusseqatigiit Partiiat. / Sorlaat Partiiat./ Naggasiut.

Inuunerup iluatinnassusia peqqittariaqarneralu: Inuunerma oqaluttuassartaa. (All. Rebekka Mølgaard) Kal. Nr.05-2010 qup.7.

Imminut oqaluttuarilaarniarlunga inuttut nalaassimasannik matumuuna allagaqarpunga.

Inuunerup ingerlanerani: Juullimi pinialunneq allallu. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.03-2014 qup.27.

Ilulissaniileratta ilaannikkut ukiujaartarpugut, ilaannikkullu suli sikunngitsorluunniit juullertarluta... / Piniakkat qanikkallarmata. / Avangasik ilaanni kingoqqutsisarpoq. / Ilaanni avangasissiuksiaqaagut.

Inuunerup ingerlanerani: Ukiut 50-it qaangiummata. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2014 qup.30.

Meeqqat atuarfianni atuarnera tamaat ajoqinut atuarsimallunga apersortikkama Aasianni efterskolimut atuartussatut piukkunneqaraluarpunga. / Sisimiuni ilinniartuuneq. / Qungujulaartitsiuartut. / Lærtingehjemmi. / Kingorna.

Inuunerup ingerlanerani: Ukiut 61-ini inooqataaneq napittakkallu. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.12-2009 qup.6.

Meeqqatut inuuneq. / Sukorseq pissarsioqataasoq. / Atuarfik suliffigilerpara. / Naggataa.

Inuunerup ingerlanerani eqqarsaatigisassat. Kal. Nr.10-2000 qup.16.

Tuluk atuakkiortoq tusaamasaq O.S.Marden aperivoq, imalu nangilluni:

Inuunerup ingerlanerani pisimasut: Ajunaqqajartarnerit sinnattullu. (All. Ulrik Rosing, Paamiut) Kal. Nr.06-2003 qup.14.

Paataajarneq, Aallaat imalik./ Nassisoorneq./ Sisooraluarneq./ Annatsitaaneq?./ Sinnattut.

Inuunerup ingerlanerliornerani: Paapajooq. Kal. Nr.06-07-2018 qup.15.

Inunngorneranit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq. “..Timip ilaa ajortumut pigukku Tamaat tigusarissavaa..”. Ukiup qiteraa. Sila taarlunnarpoq. Qaammaqutit akitsoraluittuinnartut sipaarniarneq pillugu qaminngapput. Illullu amerlanerit aamma taartuinnaapput eqqissinarnerpaamik sinilereerunarlutik, allaanatik timit anerneqanngitsut, saneqqullugit qiaamminaanaat. Soorlumi taartuinnarnik taakkunannga assarujussuit anillassasut saneqquttoq tigullugu illuatalu qaammaqqutaa qamillugu imminermit qiaamminartunngortillugu takusisunullu amiilaarutissanngorlugu. Unnuami nalunaaquttap marlup eqqaraa. Illoqarfimmi festertoqarsimavoq. Ukiup taamaalinerani tamanna takornartaanngilaq. Ukiup qeqqata taarnerata issinneratalu inuusut aliikkusersorusulersittarpai imminnullu qanillerusunnerulersillugit,...../ ajoraluartumilli iseqqusinngitsut artorsartinneqarput ilisimaneqareersutullu pisoqalerpoq. Aallaqqaammut inersuaq alianaalluni eqqissisimaffiusoq akiuuffinngorpoq. Qullit makkartalerput aqputaat nutsunneqarmata. Qullit nakkartut ilaata inuk anersaapiloqanngitsaq eqqorpaa niaquatigut kilerlugu. Issiaviit silaannakkut timmisalerput. Inuit qimarratilerput. Anersaapilunngorusunngitsut tuaviinnaq aniapput,...../ Ove angerlamut aallarpoq. Tuaviorpoq. Kisimiinniarpoq, aqagumullu sulisussaanini puigorniannngilluinnarpaa, taamaattumik inuit aqutiginerusaa nigorlugu ingerlaniarpoq. Aatsaat aqutissaminut aallaraluarluni assut akunnattoorpoq, ilimaginngisaami takkuteriataarpoq. Unimigut kaaneqarpallalluni paasigamiuk assut tupappoq, qisuarujussuarpormi, tassami attorneqarneq ajorpoq. Sanimut qiviapallappoq. Arnaq angisooq inuusuttoq..../ Arnaq nipangerpoq. Nipangersimatsiarluni Ove qiviarpaa oqarlunilu: “Qanoq ilillunga isersimanersunga upperinngikkumma matutit igalaatillu misissorsinnaavatit, taakkumi kisimik iserfigineqarsinnaapput”. Ovep makittaanni ativaa. Takuniaalermat arnap ingerlaqatigaa. Ilumullumi matut tamarmik ileqqumittut parnaarsimapput, igalaanillu aserortoqarsimannngilaq. Ove paatsiveerutivipooq. Arnaq una aliortugaanngilaq. Arnaq taannarpiaavoq ungasinngitsunnguakkut imminik eqisimmiussisoq, namminerlu ilagiumanagu qimarratigisaa. Ove ersiummerpoq, ilami ersiartuinnalerpoq. Qanoq ilornissani nalulivippaa,...../ Nalunngilaa qinnut taanna atortuartaakkani aatsaat taama ilungersortigaluni qinnutigalugu, nalunngilaalumi tusarneqarluni.

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (1). (All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr. 04-2017 qup.9.

Silattoqqaalerninnit: Inuunerma oqaluttuassartaa eqqartulaarusullugu sukcut tamaanaaraluartumik misilinniarlugu aaliangerama matumuuna allallugu misilippara. Misigilerpunga Killerni Asiaat pigisaanni. Taamani Killiit piniartuinnarnik inoqarput

eqqaassanngikkaanni ajoqi juumoorlu, taakku atorfilittarlugit. Inuisa 100-t qaangersimagunangilaat...../ Amaassiarernerit: Killerni misigilerninniit maajip naalernerani kangianut ammassiarluta aallartarpugut piniartortagullu aataarniarput amii suli taamani atorfissaqarteqisatik pissarsiariniarlugit neqqalu nikkularlugit piliarlugit. Taamatut aallaatut "Avunnaasartunik" taasarpaat.....Ammassisarnerput: Ammassat punnissaat ilimagilerlugulu qajartortut sissaq siniataartarlugu sissuillattaalersarpaat arlaanilu punngasut naammattooraangamikkit oqaatigalugit. Qanippata umiatsaamik qaloorlugit tupeqarfitta eqqaanut manilertarpavut..... Saarulliit: Issortarneq piareerlugulu issut qaleriissat naammagilerlugillu juulip qeqqata missaani qaangilaarneraniluunniit Manermiunut saarullinniariartorluta tiffartarpugut. Taamani suli Killerni saarullinnut tarajorteriveqanngilaq.... Qeqarpunga: Aasianni aggustip 24-ani 1947 qeqarpunga. Taamani Killerniit Isak Schmidtip pujotuleerannuanut ilaallunga Aasialiarpunga. Taakku taamani Killerni kisimik pujortuleerannuaqarput qaleqanngitsoq 2 ½ -mik motoorilik. Aasianni Johannes Olsenikkunniippunga nulia Justina, ernerat Andariarsi.....Pisartut ilaat: Meeraaninni Killerni pisartut ilaat eqqaamasat eqqartulaassavakka. Manermiuni saarullinniareerluta Killernut pilluta saarulleqartillugu piliassanik aalisarneq aallartittarparput, tisallugit issimut panertussanngorlugit.... Upernaaq: Ukiorsuaq atoreerlugu upernassariartuleraangat qilalukkat, ussui natsersuillu takkusimaaleraangata piniartut tamakkuninnga pisaqartartillugit qaangup qaava pilaafikunik aappalaartuinnanngortarpoq.....Alapernaaserneq: Eqqartorniagara alla imaapoq. Nusukattartigiit uparuarmatigik Angutip, Johannes Siegstadip, orninnileriarimagit pileritsappunga ilaginiarlugu qajaarsuaq qaanniullugu, aallaaseqarnangalu allamik sakkoqanngilanga, taamaallaat qisuk ulamertoq avalisarisara, tassami avatai nungussimangipatigik avannanniaannarpunga....Qajartuarernerit pinnguaatillu: Upernassakkut piniartut aallararsimatillugit nukappiaqqat qajartuarneritaqaagut maqikkat aamma qajaaqqanik taasaratsigik taakku atorlugit....(Nangissaaq)

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (2).

(All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr. 05-2017 qup.20.

Pinnguarneq pinnguarnerinnaangilaq: Ugulli nukappiaqqat allanik aamma pinnguartaqaagut. Ukiukkut sikkoritsillugu qaatsinnermi sisoorarluta, tassa ulikkaangat ulinnerup immatsitaa qerisarami qilleriinnanngorluni, tinikkaangat uinganerini sisoorarluni nuannertaqaaq,..../ Sissaq: Aasami sissaq pinnguarfigalugu nuannertaqaaq, ujaqqat qaannatsitut takorloorlugit suliareriarlugit piniartuusaartarpugut qeqqussanik pisaqartuusaartarluta, milloorluta, milluutigut ungasinneqqisaallugit imaluunniit eqqorniagalerluta...../ Ikiuuttuarneq: Meeraanitsinni pinnguarnerinnaq atunngilarput. Sulisinnaaneq pisinnaaffigilerlugulu sulinikkut angajoqqaanut ikiuunneq atorluarniarparput..../ Pinnguaatit allat: Allamik aliikkusersuutissaqannginnatta. Aasaanerusemi atortakkatta ilagaat nuna titartorlugu pississaarfiliiorluta pississaartarneq, arlaqariarluta arlaannik kipparissup iluani naluttagalerluta unammisarpugut...../ Nalliuttorsuit juullip poorskillu atortarneri eqqartuiffigilaarlugit: Manermiuniit Killernut pigaangatta aasaatinngippatigut inunnik allanik takujuitsunngortarpugut, taamaallaat qaqutigorujussuaq tikiqqatsiartarluta, naak susassaaleqilluta nakalatsineq atunngikkaluarlugu suut piimaartut nalunneqisavut qanilliartortillugit qilanaarneq alliarortarami. Juullimut piareersaatit siullersarisarunarpaat ukiakkut apivallaartinnagu paarnaqutit uummaanersiorlugit, qorsuunersiorlugit, anaanama katersortarmagit toquliornannginnerusumullu toqqortarlugit. Tassami juullimi atugassat...../ Atualeqqaarninniit aqqaneq-marlunnik ukioqalerneru tikillugu ajoqeraarput Jørgen Thorin, Juulut, nulia Benedekte, Biintitta, Killerniinnera tamaat ullulleereerluta ingerlaannarluta oqaluffimmiit atuarfiutigisumiit ajoqikkunntu orpiliariartortarpugut nuannaqaluta qilanaaqalutalu....

Inuunerup misigitai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (3).**(All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr. 06-07-2017 qup.21.**

Joorlip nala: Unnukkuutaani ilaqutariit ataatsimut isersimaqatigiinnitsinni ataatama oqaluttuuttarpaatigut "Annaassisunnguaq inuimmimi nunamut aqqartartoq takujumallugu kikkut nammineq pilluni nuannaarnersut, kikkut tunissutisiassatik kisiisa pillugit nuannaarnersut", soorlu joorlertarnersoq. Tusarnaartarparput meeqqatulli joorlip nuannersuanik qiimanitsinnut ilasaatigisarunarlugu...../ Ukiutoq: Joorlisorneq qaangiuttorlu ukiutoqarsiorneq tullinnguuttarpoq sisvisusaqaaq ukiutoqqap orninnera, sunaaffa ullumininnguit, qilanaarnermik sivisugisarsimavagut. Ukiutoqqamut qilanaarutigisartagarput tassaavoq seqqortaarnissarput. Sorsunnersuup nalaani paassat killilersorneqalernerat tikillugu timmiarsiummik seqqortaartarpugut paassaannarnik immerlugu...../ Ukiortaaq kunngit pingasullu: Ukiortaaq, ullaakkut arfineq-pingasunut naalagiarneq aallartittarpoq. Taassumali sionatigut ullaassakkut inuusuit silatangaallutik aallartittarput. Silatangaassutigisarpaallu "Egeerit uernartutit"...../ Inuuissiorneq: Uannut pissanganartoq tulleg tassaavoq inuuissiorneq. Qaammateeqqap, februaarip ulluisa pingajuani inuuissiorneq. Aqaguppat anaanama uffariarlunga innartittarpaanga, ullaakkut itertarpugut qaaqqusinissaminnut piareersimasut, makiterutta piareertugullu oqarfigisarpaatigut qaaqqusiniaritsi...../ Poorski: Poorskisiornerput, nalliortorsuaq poorski pingarteqalugu aamma nalliusisarpurput. Siullermilli Anniarsiorfiit atuleraangatsigik nipaarsarneq atulersarpurput, tassa nalinginnaq sumiluunniit nilliaqqusaajunnaartaratta, silami illulluunniit iluani..../ Piinsi: Nalliortorsuit pingajuat. Anersaap illernartup nunamut aqqarfia. Meeraanitsinnit maajip naanerani ammasiarluta aallartaratta piinsi aallaarsimaffimmi atorajuppurput, ilaanni eqqaamavara Ikamiuni piinsiorluta. Ilaanni Qasigiannugit nuuani. Soorunami periarfissaqartillutik nalliuttorsuartut atorussutaraat eqqaamavara. Aammaana ileqqorisaraat piinsip ulluata aappaani periarfissaqartillutik ualikkut aallaammik seqquusarneq,.....

Inuunerup misigitai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (4).**(All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr.08-09-2017 qup.19.**

Inersimasunngoriartulerneq: Auggustip 24-ani 1947 qeqarpunga, apersortippunga, Aasianni. Killerbi saarullinnut tarajorterveqalereermat saarullinniarluta ulappukkuarluta qeqarnissatsinnut atuariartortussanngoratta ipuinnaq Aasialiertussaagaluarluta Iisaakkut, Isak Schmidt, paniat qeqaqatigisussaagatsigu Aasialialermatailaaqqummanga ilaavuga. Iisaakkunuku 2 ½ -mik maskiinalimmik pujortuleerannguaqartut...../ Qeqarpugut: Apersortinnissarput sioqqutilaarlugu ilakka tikimmata takummaaqaagut. Tikikkamik Itussaannuamut tuperput, Sammiarnerup Ikerasannuamut itussaartaani massakkut illorpassuaqarpoq, taamani qimmit pitutaanngikkualarput, kisianni serlernartorsuunngillat. Ulloq sapaat 24-ani aggusti qeqarpugut 59-ulluta, palasi Elias Lauf Danmarkimut avalanniamami..../ Pujortuleeraq: Sorsunneq soraarmat Danmarkimut attaveqaqqileratta angajoqqaagut isumaqatigiissimapput pujortuleerannguumik piniarniarlutik aammalumi piniarsimallutik, tassalu 1948-mi qaammat suna eqqaamanngilara,..../ Ilinniarusunneq: Nivaap kangiani saarullinniareerluta Aasiannut aqqusaaratta palasi Elias Lauf ornippara oqaloqatigalugulu efterskolimi ilinniartunngorssinnaanerlunga. Akuersaarpoq. Kisianni ukioq ataaseq Aasianni atuartut annerit atuaqatigeqqaarlugit, taamatut aaliangeratta inissarsiorpunga ukiuunerani illusimmavissannik, Beernaakkunni inissarsivunga,..../ Sikuusarnerata piuminartui: Ukiukkut sikusarpugut, sikuuneranilu sikukkut piniarneq ingerlatarilersarpurput, naak sikumi piniarneq navianaatsuinnaanngikkaluortoq pilerisunnartaqaaq. Killiit avasikkamik siku anorimit sarfamillu ingerlatinneqartuarami mianersornartaqaaq...../ Sikumi periaaseq: Ilaanni ullaaralaarsuaq piniartut aallakaasut ingiaqatigalugit aallarpunga saqqatsigut, avalaasaatsiaannarutalu qilalukkat

naammattoorpagut malersulerlugillu, kisianni anorlilaarami sikuaalussuarnillu tammarpagut seqqoraluarpakka sikualuit ungataatungaaniittut,..../ Natsersuarmik pernarnera: Natsersuarmik pernarnera eqqaalaarlara. Taamani pujortuleerannguaq pigilereerparput, sikut tamallarlueralangata pujortuleeqqamik sikunut ingerlasarpugut qaannat nassarlugit, pujortuleeraq sikunut nissiutseriarlugu qaannamik pujortuleeraq qimallugu sikunut nioqqajartortaramik. Taamani taamaalivugut, ataataga angajoralu qajaqarput, tassalu unikkatta qaannamut ikillutik nioqqajartorput. Qimassimaleraatigut avatitsigut natsersuaq angisuugunanngitsoq puttalersoq qatigaarluni sannersoqattaarluni, sikuminngaaniit umeriarlugu seqqorakku aallaavara..../ Killiit qimattalerpakka: KUjammut angalanera siulleq pivoq 20-nik ukioqarlunga 1953-mi. aasap ilaa ukiariartulersoq Aasiaat niuertoqarfianiit tusarliunneqarpoq, Nuup kangerluanut sulisussanik pissarsiortut. Inuusuttutut arlaanik misigisaqarusunnerup sunnersimagunarmanga aaliangerpunga qinnuteqarlunga misiliiniarlunga. Tassalumi tusarparput novemberimi Aasiaat umiarsuaaraat "Fylla" ilaaffigalugu kujammukassasuguut..../ Mæslingip nalaa: 1954-imi juniunnguatsiarpoq tusarparput Nuummi mæslingertoqalersoq, taamaammat aalisariat Avannaaneersut, taamami taagoratsigik, avannamut aalakaalerput. Aalisariat Qoornumi ukiisut ilagaat Kangaatsiarmi Ove Rosingikkut, taakkulu inuusuttuinnaapput, avannamut aallarnialermata usoruttarluta ilaajumagatta akueraatigut...

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (5). (All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr.10-2017 qup.21.

Avannamut: Saarlumiinnitsinni Nuummiit Politit pujortuleerarsuarmik ornittarpaatigut Qaqortormiut ilinniarfissuarmi ilinniartut marluk ilagalugit, taakku Qaqortumimæslingereersimagamik, arlaannilluunniit pisariaqartitsinasualuta. Kisianni pisariaqartitsinngitsugut ullut arfineq-pingasut naammata, tassa Kapisilinni, Qoornumi Saarlumilu mæslingertoqalinngimmat avannamut aallarpugut..../ Avannamukarnitsinni Maniitsoq aqqusaakkatta ilagaat. Maniitsumi qeerarniarneq pileruttorsimavoq...../ Maniitsumiit Kangaamiunut pivugut, Kangaamiuni uninngangaatsiaqaagut motooritsinnik ajutoorluta..../ Qujanartumik Avannamut ingerlaqqikkatta Kangaatsiamut pivugut...../ Tassalu Killerniileratta aalisarneq piniarnerlu kingumut ingerlatilerlugit...../ Saarullinniarneq unereersoq ukiarluareersoq aarimmi aqqusaarlunga tikipput, angallataat "Naajaaq" 26 fod angallatigalugu kujammut aallarpugut..../ Ove bundgarnitaarpoq: Upernariartulersoq Venøp kujataani bundgarninik misileraagami bundgarnit atorsinnaasut tuniniarneqartut tusaramigit Ove pileritsappoq pisiniarluni, tusarparput Amerallip qinnguani avannarlermi Itinnerata iluatungaaniittut..../ Piinsimi pattattuuneq: Kapisilinniitilluta piinsimi ulluklut Neriunamut ikaaratta oqaluffinnguanut misissuataarniarlugu iseratta pattaqianngua mislikkakku,..../ Raajarniutitaarniarneq raajarniutitaarnerlu: 1950-p ingerlanerani Qasiannguani..../ Ukiisitsineq ajoútoornertalik: Qasiannguani raajarniarnermi atortussagutpiareersarpagut ikkussorlugit...../ Akunniussat: Aasaanerani Qasiannguani raajarniariarluta ukiakkut raajarniarneq unimmat, Imerissunut ukiiartorpugut umiatsialivigissuummat...../ Sisimiuni ukiineq: Aasaanera raajarniareerluta Sisimiunut ukiiartorpugut. Sisimiut sulii raajaleriffeqanngitsut...../ Killerni ilagut takummaalaariarlugit qatanngutikka Killermiittut ilaliuteriarlugit Kangerluup, Qeqertarsuup kangerlua, paanut qilalugarniariartorluta aallarpugut...

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (6). (All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr.11-2017 qup.16.

Kujataani: Aasaanerani raajarniaratta Qasiqiannguanu raajarniarneq naammassimmat angallatit pingasuulluta Narsamut raajarniariartorluta kujammut aallarpugut. Sisimiunut iisimasortassarput Alibak Barsalajsen aqqusaariarluggu..../ Højskole: Aasaanerani Qasiannguani raajarniarpoq. Aasap ilaatigut H. C. Petersen højskoli pillugu oqalugiarpog, sunnginnerput nalerormagu tusarnaaraku isummerpunga qinnguteqaraluarniarlunga.

Kingusinnerusukkut akissutaa tiguara atuartussatut tiguneqartunga. Novembari aallartilaartoqatuarnaq aallartippoq...../ Raajat tikaagullillu: "Tikeraaq"-mut ilaallunga Aasiannut ingerlariarlunga, Killernut ingerlaqqeriarlunga ilakka Qasiannuani raajarniartut ornippakka. Aasaanerani Qasiannuani piffissallu ilaani Ilulissani aammalu Qeqertarsuaq raajaleriffeqalermat Qeqertarsuarmi sivisunngikkaluartumik tulaassuivugut..../ Nuummi ukiineq: 1963-ip aasaanerani Qasiannuani raajarniareerluta ukiakku Nuummut ukiartorpugut, tamatumuuna angajoqqaagut ilagalugit. Aammalu nukara Emaanu immikkut raajarniuteqalereermat arlaraagut. Nuummi pigatta paasivarput aalisakkat kisimik tunisaasut. Siullermik eqqaalara aalisartunut inissiat sananeqareersimammata, tamakku arlaannut isertiinnarpugut angajoqqaagullu..../ Raajanut misiliineq: Ningittagarsorluta aalisarnerput isumaga malillugu ajorpallaanngitsumik ingerlanniariippat tikittugut allaffimmut qaaqqaanga, soormita..../ Ukiinermi misigisat: Ukiuunerani Nuummi raajarniartarninni soorunami nuannersut tamaviaarnakujuttullu naammattoortarpakka. Appannguit avannaatungaani illumut kalikkaangatta Qarajat qeqertarsuat illumut nallertarparput..../ Katinneq: 1964-1965 ukiuunerani Nuummi raajarniartarpugut. 1964-mi "Sværdfisken" Qeqertarsuarmi raajanut tunitsiviummat tassunga tunioraallutaraajarniarpugut...../ Umiarsuaaqqap naalagassaanut atuarpunga: Nuummi umiarsuaaqqat naalagassaanut atuortoqartalermt atuarumallunga qinnuteqarama akuerineqarpunga, tassalu 1970-mi septembari atuariartorpunga...../ Nunamut qiqivunga: Paasivara imminut mianersuunnerusariaqalerlunga, mannami tikillugu qasoruloortarnerit kiagulluni imminuinnaq panertittarnerit, aaqateqaruttannginneq, pingaatumik issittumi....

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (7).
(All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr.12-2017 qup.13.

Norgemut paasisassarsiorneq: Sisimiuni aalisartut piniartullu piginneqatigiiffigalugu tunisassiorfittut ingerlatilerpaat atserlugu "Sipineq" Gøtzip raajanut suliffiutaa, aalartisimalerneraniilli siulersuisunut ilaasortaaffigaara...../ Nioqqutissiullaqqissut: Takusassarsiornitsinni aqqusaakkat ilaat makkuupput: Saarulliit niaqui panersiat unnia suaasalerlugit mamartut, kisianni quperlornarsitinnagu panersertarsimavaat, saarulliit tarajukkat panersiisarfissuat illorsuaq maskiina atorlugu mumeqattaartarlugit paneriartuaartitat, aalisakkat neqillu ataatsimut aalallugit sequtserlugit bøffiliat, maskiinakkut aallaqqaataaniit ingerlatillugit ammalorsarneri remmikkut ingerlatillugit siatsivissaminnut anngukkunik arriitsumik ingerlariarlutik ataasa unnerat naammalerpat imminnik mumikkunik qalakkunik poortorfissaminnut ingerlasarput...../ Sulisut ilinniarfiat: Pulaakkatta ilagaat sulissuarmi sulisunngorniat sungiusartarfiat. Tassaniippat suliffissuarni maskiinat atorneqartartut, kisianni mikinerusunngorlugit, pisataali taakkorpiaallutik. Tassalu sulisunngorniat sungiusaataat...../ Organistitut sulilerpunga: Erinarsorneq inuuninni nuannarisaraara. Killerni qeqaannarlunga nalliortorsuarni inuusuttunut erinarsortartunut ilanngukkama Killiit qimannissaasa tungaanut ilaanngitsoortanngilanga. Sisimiuniilerluta erinarsoqatigiit poorskimut sungiusartut nalunagit Killermioqatigisimasarput iserpoq oqarlunilu angutinik ilassaaruppunga ilanngunnarit. 1966-mi siullerpaamik ilaavunga..... Oqaluffimmi pattattussatut ilinniartinneqartalermta ilinniartussanut ilaarussullunga qinnuteqarama ilaassussatut tiguneqarpunga. Tassalu januaarip aallartilaarnerani 1993 atuariartorlunga Nuummut aallarpunga. Qaammat ataaseq qaangiuppat 60-inik ukioqalissallunga. Ukiut pingasut sinnilaannguarlugit atuarpugut,....

Inuunerup misigititai: Inuuninni aqqusaartarsimasakka misigisakkalu. (8).
(All.: Kristian Johansen, Sisimiut.) Kal. Nr.01-2018 qup.11.

Oqaluffimmi pattattutut sulininni ilami allaat tunuarsimalereeraluarlunga nunaqarfinnut Sarfannguanut Itillimut Kangerlussuarmullu palasit angalaneri apersortitsiartorneri

katititsiartorneri nuannareqisannik angalaqataaffigisarpakka. Pingaartumik Kangerlussuarmut palasit Saamo, Piitaaq, Olina, Iisaarlu ilagisarpakka. 2000-miit Kangerlussualiartarnigut akulikinnerulerput Olina Saamulu naafferarlutik ukiumut ilaanni arlaleriarlutik juullimut, poorskimut, apersortittunut, katittunullu suliarlorlutik Kangerlussualiartarmata ilagiuartarpakka. Imaallaat nikittarpunga. Kangerlussuarmut angalanerma ilaanni Nuummiit palasi Mariaanna Platou Olsen naaperiartussaavara...../ Fabrikkimi sulineq: 1984-ip ingerlanerani fabrikkimi sulilerpunga, fabrikkip talittarfiani kilisaatinik orsersuineq imilersuinerlu, solaarimullu tankersuatta immertarnissaa nakkutigalugu. 65-nik ukioqalerama fabrikkimi suliuunnaarpunga..../ Eqqartusseqataasarneq: 1984-mi aprilimi eqqartuusivimmit aperitippunga eqqartuuseqataasartussatut piukkukkaannga, eqqarsariarlunga akueraara..../Avanersuarmut angalaqataaneq: avanersuaq takussangajunnaaruttorlugu 1988-mi atuartut Avanersuarmut angalanialermata ataatsimeeqataasarpugut, angajoqqaat tungaannit angalaqataasussat aaliangerneqarput...../ Savalimmiunut angalaqataaneq: 1988-imi tusarpara Savalimmiuni illoqarfiit ilaat Klaksvig kommuuniunermini ukiut 80-ingorlugit nalliortorsiorniarluni Sisimiut illoqarfittut ikinngutigigamigit qaaqqusimagaat...../ Nunanguara Killiit inueruppoq: Nunaga Killiit ukioq 1953-imi novembarimit qimaqattaalerakku sinerissami sumi tamaani najugaqartareerlunga 1965-imi novebarimi Sisimiunut nuuppugut. Tassa Sisimiormiunngorpugut.....

Inuunerup oqaluttuassartaa: Meeraanermit inersimalernermut. (All. Karl Petersen) Kal. Nr.11-2008 qup.20.

Qeqertarsuarmioq Karl Petersen qangaligami toquvoq, peqqikkallarami allattarsimavoq,.../ Qaatulernermi. / Timmiaaqqat. / Suliat allat. / Atuarneq. / Aasami atuannigiffik. / Nalliuffiga. / Atuarnitsinni pisartut ilanngui. / Annakannajaarneq.

Inuunerup oqaluttuassartaa: Meeraanermit inersimalernermut. (All. Karl Petersen) Kal. Nr.12-2008 qup.23.

Qajartornialerneq. / Puisimik pernarneq./ Aqqummi akunnattooraluarneq. / Piumasunut takanna. / Sulilerneq aqqusaakkallu allat./ Ujarassiuunut ilaaneq./ Naggataa.

Inuunerup pigisaasa ilaat: Qiasinnaanerup pingaarutaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2003 qup.11.

Siuaasatta aamma ilisimareerpaat qiasinnaanerup pingaassusia. Qianeq tarnimut atassuteqarpoq, pisariaqalerfimmigut nanertuutinut oqilisaataasoq.

Inuunerup sarfaani. (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.10-1996 qup.16.

Siuleqaut. Una atuakkiara ukiut 50-it matuma sionatigut pissusiusunut naapertuuttuliaralugu allassimavara. Imarisaa kingulleq nalitsinni ineriartornermut naleqqussagaavoq. Atuakkap allaaserinerani pingaarnertut eqqarsaatigisimavara nalitsinni iliveqarfeqarnerup pingaartinneqartariaqarnera. Aammalu inuusuttut sumiluunniit ilinniagaqarsimagaluarlutik, ilinniagaqarsimannigikkaluarlutilluunniit angusaqarluarsinnaasarnerat.

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 2) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.11-1996 qup.18

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 3) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.12-1996 qup.18

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 4) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.01-1997 qup.16

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 5) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.02-1997 qup.17

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 6) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.03-1997 qup.16

Inuunerup sarfaani.(nanginnera 7) (All. Karl Jørgensen) Kal. Nr.04-1997 qup.18.

Ukiut nutaanngulerfiat./ Orto ilinniaqqikkiartorluni Danmarkimukarpoq./ Ortup Eriullu oqaloqatigiinnerat!.

Inuuninni misigisama ilai qungujunnarsinnaasut. (Geerteeraq Dahl, Sisimiut) Kal. Nr.04-1988 qup.7.

1950-kkut atuuneranni Itillip eqqaralaannguani savalimmiorumiut aalisariutaasa ilaat pingasulissuaq "Naalagakassaap umiarsuaa" aalisakkanik ulikkaarluni usiminik iluarsaassiartoraluarluni ikuallammat puigunaqaaq. Taamanikkut silarsuaq alianaqaaq, qatsunganersuaq qaammat august anoraarseruttortoq. Ualikkut ikuallattoq tusaratsigu, inuisa tamarmik qimapallareeraat isumaqarpugut tassa erniinnaq kivissasoq..../... Uanga alla siunniuteqqaanngilara umiatsiaqarama motorilimmik ooliamik nappartamik tiguseqqaarniarunga, tassulumi ooliat puui imalissuit nillikartalersut.... Kivinikorsuaq qulangersorlugu takuleriallariga takanna immap iluani atsiartumi puttaqussuaq tungujortoq kisaatitaminik naatissimalluni unissimasoq....

Inuuninni misigisama ilaat. Kal. Nr.09-1989 qup.12.

Tassani allakkiami allaaserinnittuovoq inuusuttunnguaq suli imigassamik ooqattaarsisimanngitsoq, ikinngumminilli sunnigaanini aqqutigalugu imigassartortalernerminik oqaluttuortoq.

Inuuninni misigisartakkama ilaat (All. Jørgen Bech) Kal. Nr.07-08-1991 qup.22.

Joorut, soorlumi taama taasaripput inunngorpoq Itillimi 1918. Toquvoq ukioq 1991-imi, tassa 73-inik ukioqarluni. Nuup iliveqarfiani ilisaalluni. Ukiuni siulliunerusuni "Kalaaleq"-mik atuartartut aqqa takornartarigunangilaat inuunermini misigisalikkersaartrarteri nuanneqisut atuartarsimagatsigik. Juulut najanilu Johanne 1956-imi Itillimiit Kapisilinnut nuupput. Aalisartuovoq, piniartuullunilu. Angutaavoq eqiasuilluinnartoq tatigisaasoq, ilami ilisarisimallugu ikinngutikkuminarluinnartoq, sumik piniakkamik pisaqarsimaguni inoqatiminut isumassiumatooq. Taamanikkut Kpisilinniitilluta Juulut ilisarilersimavarput ikinngutitaaralugulu. Tassa inuk ilakkuminartoq nuannersorlu. 1970-imi najanilu Johanne Nuummut nuupput. Eqqaamasalersaarutai makku najaata uannut nassiussimavai "Kalaaleq"-mut ilanngunneqarsinnaappata piukkullugit. - Johanne qujanarsuaq.: .... Ataatarput Søren Bech arlalinnik qatannguteqarsimavoq, kisianni uanga paasisimasakka killeqaramik qatanngutai qasserpiaanersut naluakka. Qanga tulunnut likinermut ilisimasortaasarsimavoq Adam Bevh qatanngutaasa ilaagaat. Maniitsormiullu siuaasaat Morthen Bech aamma qatanngutigaa, arnartaat ataasiinnaasimavoq Maniitsormiumik uinissimasoq Pedersen-imik naggatilimmik (ajoqi Jens Pedersen?) Qatanngutigiiit qassiusimanertik aatatta eqqartujuissuuvaa, kisianni tarsuup qullugiarsuarnik - allagaa nuannarisaaqaa, illorigamiunngooq.....

Inuuninni misigisartakkama ilaat (All. Jørgen Bech)(Nanginnera). Kal. Nr.09-10-1991 qup.20.

Oqareerpunga nunarujussuaq angallavigisimallugu Kangerlussuarmini Nuup kangerluanilu aavartarnermi, aammalu siusinnerusukkut kitaanut aaffanniartarnerni. Angalaartarnerni misigisartakkat eqqaalerlugit ilaanni nangisiartarsimaqisugut paasisarpara, pingaartumik avataani ullut arlallit piniarniartarnitsinni, qujanartumillimi kitaata sikuinut isumannangitsunut qimaaffissaqartarpugut. Atagu tuttunniarnerit ilaat eqqaalaarlara. Taamanikkut ukiareerpoq maanngaaniit tutut piniagaaffiat naalerpoq Kapisilinniit silammukarpugut, kisianni Qooqqunut talitsiartussaavugut, talittarfiatalu siannut pilerluta tassangaannaq ingerlanerput allangorpoq, sunaaffa krumptampianik napisoortugut..... Ujarassuaritut takornarniarlunga tuttunniarnera oqaluttuarniarpara. Kapisilinniuna saarullinniarneq ineriarmat Ujarassuit aaffaannut takornarniarama, tassami piukkoortarlunga ernerit aavarniartut ilagileritsakkakkit Qoornumit ilummukaatitippugut. Ilagisama pujortuleeqqamik aavareerutta takuniarniarpaatigut.... Qalerallit nallukkaangat Qussummi Nuup kangerlussuani qaleralinniarneq ingerlatilersarparput. Taamanikkut qaleralipassuaqartarpoq ningittakkersoraangatta pisaqarluartarpugut..... Itilleq eqqaalu uterfigilaarlakka. - Utoqqartatta oqaluttuarisartagaat malillugit qanga nataarnarpassuaqarnerta nalaani nataarnarniarfissuusimavoq. Qangagooq Amerikamiut tingerlaataannallit nalaanni ukiut tamarluinnaasa nanisiaralugu nataarnarniarfigisarpaat..... Ileqqorisarparput upernaakkut ammassereernitta kingornagut, tassa tamakku piliassat tamakkununga tunngasut naammassigaangatigik Kangermut piniariarluta aallartarpugut. Taamanikkut nukappiaraavunga pequileruttortoq, taamanikkut Kangermiitilluta maluginiarpara anaanaga isumakuluttoq, sunaaffami ippassarli qasigiarniartuvut aallarsimatsiaannartullu putsilersimavoq tassalu piniarortavut tikinneq ajulerlutik..... Eqalunniartarnerpassuanni maluginiartagara una eqqaalaassavara eqalunniartartutoqqat allat qanoq oqaasissaqaraluarnersut. Tassaana imaagunartoq anori nigeq eqaluit nuannarisarigunangikkaat,..... Itilleq aamma iffiorfeqarsimavoq, iffiorfia angumeraarput iffioritoq Lars Lennert assut mamartunik iffioritoq..... Taamani angajoqqaatsinnit eqiasukkutta oqaasersiarisarpaput: "Kinaluunniit suliumanngikkuni nerissanngilaq". Oqaaseq taanna tusaraangatsigu naalagarsiorfigisaqaarput.....

Inuuninni misigisartakkama ilaat (All. Jørgen Bech) (Nanginnera) Kal. Nr.11-12-1991 qup.21.

Taamanikkut Itillimitilluta ilaanni eqqatsinni qeqertannguit puisinut qassusersorfigigaluarpai anguniarfigalugit, iluatsitsivallaaranili. Pingaartumik aasakkut qeqertat akorni aalisagarpassuaqartarput pingaartumik qeqertap "Toqutsivik"-mik taasartakkatta eqqaa. Taamani qeqertat arlaanni nunaqqativutaaq aallarsimaartut eqqaamioralugit ilaanni ullaakkut sinilluta suaartarpalulermata tupagullugit pileriarpagut qaannat qilalugaq qernertarsuaq malersoraat akuliuffigalugit pisarigatsigu imaallaat aamma mattattorallaruqut..... Kitaanut piniarniartarnivut: Ipuinnarunnaarluta pujortuleerannugit angallatigileratsigik Kitaa piniarniarfissatut pilerigisatta annersarisarpaat. Ukiorpasissumi ilaatigut atoruminaatsorsuusaraluartoq tasamani piniagassarpasuit pingaartumik upernassakkut Kitaata sikuani qilalukkat aarrillu piniagarilluartaatsigik ilaatigut sapiiseqaluta avataaniittarpugut..... Immikkutaaq eqqaassavara Itillip eqqaata eqaloqarfippassuaqarnera, kangerluini kiisalu kujaliini kangerluit arlalissuit eqaloqarfippassuaqarmata..... Aamma ilaani Atammiup kangerluanut Niaqunngunamut aavariarpugut. Taamani Tasiusarsuarimiikkaluarpugut tuttulli kalerrisimangaamik suli ungaseqalugit kalerrereertarput, pasivarput eqqarput amaroqarsimagunartoq, taamaallaat norraq taamani pisaraarpuut.....

Inuuninni puigunaanerpaamik misigisat allaaseruuk. (Hans L. Larsen) Kal. Nr.12-1990 qup.8.

.....atuartartut kajumissaarumavagut atuagassiamut uunga allaaserisaqartaqqulugit qulequtserlugu: Inuuninni misigisara puigunaannerpaartaat.....

Inuup timaata aqunneqarfia. (Nuts. Chr. Lyngé) Kal. Nr.07-1994 qup.16.
qarasaq suliaalu / Ammalortut affaat nerumittut / Meeraq saamiusoq.

Inuussutissarsiorneq: Nunarput qipoqqartassanneqarli!. (All. Thimothæus Poulsen) Kal. Nr.04-2008 qup.3.

Ukiut arlalinnngorput qipoqqaat piniaqqusaanatik, taamaammallu nunatta sineriaani takussaalerput...

Inuussutissarsiornermit Kingornussaq: Kalaallit qajaat nunarsuarmi atugaajartorpoq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-09-2004 qup.17.

Qajaq samani Sibiriap kangimut isuata eqqaanit nunatsinni Tunumut siammarsimavoq...kalaallit qajaat./ 1900-kkunni Qajaq./ 2000-kkut aallartinnerani Qajaq./ Uagutsinnut kalaallinut apeqqut./ Eqqarsaatigisariaqannginnerlunni?.

Inuussutissarsiut oqaluttuarsartalik: Kalaallit nunaata saarulleqartarnera. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.11-2007 qup.4.

Saarulliit imartatsinniinnera Inuiaqatigiittut pissaqarniarnitsinnut, nalitsinnilu nunap ilaqutariillu aningaasaqarniarnerannut sammisumik immikkut soqutiginarpoq.../ 1600-kkunni siornagullu. / 1700-kkut. / 1800-kkut. / 1900-kkut. / 1900-kkut takkusimasarnerat. / Cyklus-100. / Cyklus-1000. / Inuit qanoq iliornerisa kinguneri.

Inuussutissarsiutit: Aalisariaaseq allanngoriartorpoq. Kal. Nr.11-2011 qup.6

Hal.: Inuiassuit nerisaqarniarnerup tungaatigut piumasaat alliertortuarsinnarput. Nunarsuup Inuisa amerliartuinnarnerat allassaangitsumik malippaat. Maanna inuit 7.000.000.000 inuulerput, ullullu tamaasa pinngitsoqaratik nerisassaqartussaapput. Allaaserisaq manna aalisartunut uparuaanerunngilaq. / Aalisagaasiviliat. / Aalisariaaseq atuutoq. / Pisat amerlassusiat. / Aalisakkanik tukertitsiviit aalisagaasiviillu. / Uillut saatussat qeqqussat. / Qanormi taava.

Inuussutissarsiutit nikilernerinit.: Puisi saarulliup qerlermagu. (All. Karl Asser Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.01-2011 qup.9.

Ukiut 1900-kkut aallartisimalernerani niuertoqartiup Maniitsup Inuisa puisinik timmissanillu inuuniuteqartut aalisarnermut ikaarsaariartulernerannik oqaluttuassartaata ilaminngua maani eqqartorniarpara...

Inuussutissarsiutit oqallisaanerat.: Uagummi qaqugu? (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-2006 qup.5.

1800-nit 1900-mut niikinnerisa nalaanni Alaskami inuit eqqarlivut assut atugarliorput.../ Nunatsinni pisut./ Umimmaat maannamut atorneqarnerat./ Umimmaat./ Uumasuuteqarneq maannamut./ Periarfissani nutaani sianigisassat tutut./ Nunarput angeqaaq periarfissaqaaq!. / Qiviui, ilaallu. / Suummi eqqarsaatit piviusunngornissaani pisariaqarpat?.

Inuusunnermit eqqaamasat.: Timmissatulli timmisutut qaangiuttaraat. (All. Karl Asser Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.08-09-2010 qup.11.

Ukiut amerlalaartut matuma siornatigut illoqarfinni filmertarfiit kisimik sarsuatitanik isiginnaartarfiugallarmata russet filmiliaat isiginnaarlugu assut inuusuttuulluni tiguartinnartoq isiginnaarparput./ Ilitsorininnit upernaakkut Kangerluarsummut

aallaartuurtuuvugut pujortuleeqqamik, tassami ataatakkut illuusariillutik Niels, Rasmus, Johannes Ujoru Møller pingatsiullugu 1932-mi pujortuleerattaarsimmata.

Inuusunnerup nalaa: Augo Lynekkunnut imertartarneq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2014 qup.26.

Nuummi ilinniartuusimasut arlaqassapput Augo Lynekkunnut imertartarsimasut.

Inuusunnerup ullui: Danmarkiliarneq ilungersunaaluttoq. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.05-2008 qup.24.

1965-imi Sisimiuni amutsivimmi ukiut sisamat ilinniartooreerlunga, ukiullu marluk tassani sulereerlunga pilersaaruteqalerpunga illinniaqqinniartlunga.

Inuusunnerup ullui: Guuti tunniussatit pillugit Qujavugut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.06-07-2010 qup.38.

Aasianni efterskolimi ilinniartuusugut ukiuni 1948-mit 50-imut assorsuaq ilinniartitsisorissaarpugut.. / Inuusuttuaqqat kaattuarpugut. / Nivaarmiut uuaarniutaat. / Ilinniartut. /

Inuusunnerup ullui: Uumasuaqqat eqqaaqqilaarligit. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.02-2008 qup.27.

Quartat. / Qumat / Kiattup sullinersua takugaluannaqaarpugut. / Qooqquni kumaninnerput.

Inuusunnerup ulluini: Inuunermi nuannersut amerlaqaat. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.10-2007 qup.18.

Sisimiuni puigunaatsut. / Annaqqarpoq./ Paaminnartukasiit. / Asanninnerup artornartua. / Immiatsiarsuaq.

Inuusuttortavut nuannaarutigisigit naatsiaassanik ikkussuippugut Inuiaqatigiit inerititassaannik. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.06-2000 qup.11.

Juunip 20-ianni 2000, marlungortumi ullaakkut Kalaallit Nunaata radiuatigut „Ullormut eqqarsaatigisassani” Kulturip Illorsuani Katuami pisotaq Juaaka Lyberth taama qulequtserlugu soqutiginaqisumik eqqarsaatissiivoq. Juaaka qinnuigismavara oqaaseqaatai soqutiginaartut Atuagassiaq „Kalaaleq”-mut saqqummiuteqqullugit, imalu saqqummiussaarpugut. (H.L.L.)

Inuusuttuaqqanut ilinniarfik. Kal. Nr.11-2015 qup.5. (All.: Bitten Heilmann, Viceforstander).

Maniitsumi Efterskoli 2010/11-mi pilersinneqarpoq atuartullu siulliit 2011/2012-imi atuartuutigineqarput. Atuarfik efterskolissatut naleqqussarlugu nutarterneqareernermi kingorna 2013-imi iserterfigineqarpoq taamaattumillu sulis nutaatut isigalugu inerisarusaarpugut.

Inuusuttuaqqanut meeqqanullu. Kal. Nr.02-1983 qup.19.

(Quppernerit tulliusut allattaasitaamik atuartartunut naatsorsuussaannerupput, kisianni soorunami kikkunnut tamanut aamma tunngallutik).

Nukappiaraq Siimuut. “Ataqqinarluartut siulitta...” Taallaq./ Atuarfimmi: Siimuut atuariartormik nuannarinnilluartuuvoq. Atualeqqaartussanngorluni pilersunnera angajoqqaavisa eqqarsaatigisimagaluarpaat erngerluni qaangiutissasoq. Sunaaffali taamaassanngitsoq. Tassami atuarnermini ukiut ingerlatillugit malunnarsivoq soqutiginnikkiartuinnartoq.

Inuusuttuaqqanut piukkunnartoq. Efterskole Villads Villadsen alloriarfiuvoq. (All. Aqqa Samuelsen, Pisortaq.) Kal. Nr.12-2014 qup.6

Inuusuttuaqqat atugaallu pillugit pædagogisk seminar: Inuusuttuaqqat inuunermi aqquernit paarlaaffianni. Kal. Nr.08-09-2006 qup.3

Inuusuttunut. (All. Ulrik L.G.F. Rosing.) Kal. Nr.09-1998 qup.17.

Taama qulequtserpara 1998-imi nalaatatut qimmuinnarusunngisattut isumaqarfigisakka pillugit ilanngutassiulaarnialerama, taakkulu immikkoortunut pingasunut immikkoortippakka.

Inuusuttunut allagannguit: Nalunngiliuk? (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.04-2008 qup.3.

1. Nalunngiliuk inuiaqativit qanoq atorfissaqartigigaatsit?. 2. Nalunngiliuk.....

Inuusuttunut eqqarsaatigisassat. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.14.

Taallaq. Avgo Lynge (1899-1959) politikeri tusaamasaq, Ilinniarfissuarmi ilinniartitsisoq, atuakkiortoq taalliorlorlu, ilami allaat taaneqartarluni "Inuusuttut taalliorluat"-annik. Inuuvoq nunatta siunissaanik alakkarerisoq allaatigisaqartartorlu atuakkiamigut aviisinilu allaatigisartakkamigut. Avgo nammineq ingerlataminik atuagassiaqarpoq "Tarqissuut"-mik ateqartitaminik. Taanna 1934-imi aprilimi aallartippaa. Atuagassiami tassani inuusuttunut eqqarsaatissiissutai ilaatigut tigusiffigilaasavagut.: "Taamaattumik inuusuttumut kinaagaluartumulluunniit pisariaqalerpoq manna paasissallugu; Immitsinnuunnaq naalagarineq sapersugut, kisianni inuiaqatigiinni innuttaaqataagatta kinaagaluaruttaluunniit inuiaqatigiinnit piunaffigineqarpugut. Pikkorissartariaqarpugut nalitsinni kalaallit piunaffigineqarnerat alliartuinnarmat,.... Taallaq:

1.Suna inuusuttup

Anguniassavaa?

Nalitsitut inuuneq

Uniffigissavaa?

Imaappoq siuaasat

Akisimassagai,

Sapiissuserlu aneq

pigisimassagaa.

Inuusuttusi, Inuusuttusi. (Taal. Ulrik L.G.F. Rosing.) Kal. Nr.09-1998 qup.18.

Taallaq

Inuusuttut akornanni taallioriaaseq erinnioriaaserlu. (all. Fali Kleist) Kal. Nr.11-1994 qup.6.

1993-imi junimi Knud Rasmussenip Højskoliata isumasioqatigiissitsinerani inuusuttut utoqqaanerusullu taalliornermik soqutigisaqartut peqataapput.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuusaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 1. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.04-2016 qup.22.

Aallaqqaasiut: Inuiaat allat Kalaallit nunaannut tikinneriniit kalaallit pinngortitap pissarititaanik inuussutissarsiuteqarnerat allanngortinneqarpoq./ I Kalaallit Nunaanni atuarfiit ineriartorneri.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 2. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.05-2016 qup.12.
II 1905-1925. / III 1925-1950. / IV 1950-1960.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 3. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.06-07-2016 qup.15.
1960 – 1968 / VI. Kalaallit nunaanni atuarfiit pillugit kisitsisit taasariaqartut ilaat. / Piviusunngortitsinialernerup nalaani oqallinnerit. / "Nalinginnaasumik efterskoleqarneq" / Kalaallit oqalliseqataanerat.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 4. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.08-09-2016 qup.8.
Atuartut aqqi, inuuii suminngaanneerfiilu. / Ilinniartitsisut. / Atuartitsinerit. / 1930-mi atuartitsissutaasimasut atuartitsisuusimasullu. / Atuartitsissutit. / Atuartitsisutit ilaat – 1929 – 1930. / 1932-mi atuartitsisutit. / Aningaasaqarnera allallu. / Atuarfiup katersugaatai. / Atuarfimmik nutaamik atoqqaartitsineq. / Ulloq atoqqaartitsivik peqataasut ima allaaseraa:... / Atuartitsinermi atuarfiup atortuutai (1933-mi) / Efterskole 1934. / Ilinniartut. / Aningaasaqarneq allallu. / Juunimi 1936-imi M. Gam ima nalunaaruteqarpoq. / Atuakkat, atuakkiorfinniit, naqiterivinniit, ilinniutissatut tunissutisiat.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 5. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.10-2016 qup.5.
Qaqortumi Efterskoli. Ukioq atuarfiusoq 1930-1931. / Atuarfimmik atoqqaartitsineq. / Atuartussat. / Atualersut aqqi. / Ilinnialersup eqqaamasaanit.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 6. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.11-2016 qup.8.
Atuartitsissutit soraarummeerutillu – 1930. / Qaqortumi Efterskoli pillugu nalunaarutaasinnaasut allat. / Efterskolip atuagaateqarfia. / Atuarnerup naammassinerani soraarummeerutit./ Nalunaarummut ilassiutit. / Unnukkut atuartitsisarnerit.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 7. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.12-2016 qup.14.
1931.imi pisut. / Qaqortumi Efterskoli pillugu taasariaqartut allat. / Nalunaarummut ilanngussat. / Ukiuni 1933-mi 1934-milu pisunik nalunaarutit. / Atuartitsineq 1.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 8. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.01-2017 qup.14.

1932-33-mi Qaqortup efterskoliani ilinniartitsisut. / 1933-34-mi ilinniartitsisut. / 1938-mi atuartitsissutit ilaat. / Pisortap nalunaarutaanit. / Soraarummeerneq maj - Juni 1936. / 1938-mi, Qaqortumi Efterskolimi atualersut.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 9. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.02-2017 qup.10.

1946-mi Aasianni efterskolimi naggataarnersiornermi oqaatsit. / Qaqortumi efterskole./ Ingerlatsinermi aningaasartuutit allallu. / Ullormut nerisat neriffissallu. / Atuakkanik atorniartarfik. / Taasariaqartut allat. / Sorsunnersuup nalaani nalunaarut. / Atuarfeqarfiup aaqissuussaanera. / Atuartussanngortitsisarneq.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 10. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.03-2017 qup.17.

Tapiissutisiat: Kalaallit Nunaanni atuarfiit nangitsiffiusut nerisaqarfiuutigalutik atuarfiupput. Atuartut atuarnermi atortussatik, atuakkat allallu, akeqanngitsumik pisarpaat,.../ Atuarfiup aqutsisui. / Ilinniartut pissusissaat. / Inuunerissaaqqusineq. / Elevrådeqalerneq. / XII. Qallunaat Atuarfiat. / Atuartitsineq. / Ilinniartitsisut.

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 11. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr. 04-2017 qup.17.

Ilisaritillugu Mikael Gam: Kalaallit Nunaanni inuusuttunut atuarfeqalernerup oqaluttuassartaani mikinngitsumik sunniuteqarsimasoq Mikael Gam, 1901-1982, qallunaavoq ilinniartitsisoq, naalakkersuinermit tunngasunik sulialik Kalaallillu Nunaannut ministeriusimasoq. Gam Sindingimi Silkeborgip eqqaani inunngorpoq nunaatillip Andreas Gamip 1935-imi toqusup nuliatalu Dagmarip, kuisikkami Petersenip, ernalugu. 1920 tikillugu nunalerinermit tunngasunik suliaqarpoq.../ Danmarkimi Efterskolini atuartut.: .../ 1960-ikkunni ukioqatigiiaarpasuit..../ Ellekilde:. / Almindingen:. / Kolby:. / Skibsby:. / Nerisaqarfigiitigalugu atuarfinni Danmarkimiittuni susoqartarpa?...

Inuusuttut atuarfiisa oqaluttuasaartamernat: Kalaallit Nunaanni Efterskoleqalernerata oqaluttuassartaa 12. (All. Sten Egede Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.05-2017 qup.15.

Efterskolimiinnermit eqqaamasat: 1962-miit 1964-mut Qaqortumi Efterskolimi atuarnini pillugu Sten Egede Hegelund ima eqqaamasalikkersaarpoq: 1962-mi upernaakkut, atuarfiup pisortaata Jan Bastiansenip oqarfigaanga angajoqqaakkalu oqaloqatigerusullunga, sunaaffa atuaqatikka allat marluk aamma taama pisimagai. Ooqaloqatiginerani nalunaarfigaatigut uanga atuaqatikkalu allat marluk Qaqortumi Efterskolimut ilinniarnissatsinnut piukkunneqartugut..../ Meeqqat atuarfianni atuarunnaanngitsugut efterskoliliartussanngorpugut, tassalu illora Naja Albrechtsen Kristian Jørgen Petrussenilu..../ Timersorneq: Paamiuni meeraallungali timersuutinik assigiinngitsunik ingerlatsiniartalereerama efterskolimiilerama inuusuttoqatikka allat, uattulli timersorumatuut, peqasiullugit timersuutinik ingerlatsillualerpugut...../ Isikkamik arsartarneq pitillugu ilanngutinngitsoorsinnaanngilara 1964-mi Påskikkunni Narsami inuusuttunut arsamik unammiaartornerput. Påskeriarulersoq Efterskolip pisortaata Olling

Andersenip ilinniartut kalerrippai Narsarmiortagut angerlarsinnaasut, ilaqtallillu periarfissaqarunik Narsami ilaqtaminnut tikeraarsinnaasut....

Inuusuttut Højskoliat. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.10-1994 qup.11.

Inuusuttut utoqqaallu susassareqatigiinnerat. / 1950-ip siornatigut pissutsit. / Utoqqaat inuusuttullu imminnut qaninnerulernissaannut periarfissaqarpoq. / Nunat Issittormiut Kattuffiat (ICC). / Pisimasut - Utoqqaat oqaluttuarsartaata.

Inuusuttut Højskoliat 13 juni - 17 juli 1994. Kal. Nr.05-1994 qup.12

Tammaarsimaarneq./ Atuagarsorneq aamma assassorneq./ Angalaneq peqataanermullu akiliut.

Inuusuttut ingerlatiinarsiuk (Samuel Knudsen) Kal. Nr.08-1988 qup.15.

Qamuunavik nuannaartarpunga Nunatsinni peqatigiiffiit "Qaannat" amerliartuinnartut atuagassiatigut allatigullu tusaamallugit, maannakkullu videokkut takusalerlugit. Utoqqalilerluni, qaannamillu ukiorpassuarni angallateqartareersimalluni qamuuna ilukkut qiimmannartarpoq, ilami soorluluunniit imarsunni naamalernartartoq.... / Taallaq: Imaq, - ataatagalu: 1. Nunap qaavani maanna qeqartillunga isigaara imaannarsuaq....

Inuusuttut oqaatsivullu. (all. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.01-1986

qup.12. Inuusortortatta kalaallisut oqaatsitsinnik pingaatitsinerat misinnarsiartorpoq, tamannalu assut nuannaarutissaavoq. Ilinniartinnik radiokkullu, allatigullumi, oqallissutigisalerpaat, siunertaallu erseqqilluinnarpoq: - Kalaallisut oqaatsitta tammatsaaliugaaneranni, ajunngitsumik atugaanissaannik, uagut inuusuttut suleqataalluinnartariaqarpavut. Ilinniartinnik piumasaraat oqaatsivut atorlugit atuartitsinerulernissaq. Soorunami!..../ Ilanngutassiaq una nuannaarlunga inuusuttunut kaammattuutissatut allappara.

Inuusuttut oqaatsivullu. (all. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.3.

Inuusortortatta kalaallisut oqaatsitsinnik pingaatitsinerat misinnarsiartorpoq, tamannalu assut nuannaarutissaavoq. Ilinniartinnik radiokkullu, allatigullumi, oqallissutigisalerpaat, siunertaallu erseqqilluinnarpoq. Kalaallisut oqaatsitta tammatsaaliugaaneranni, ajunngitsumik atugaanissaanni, uagut inuusuttut suleqataalluinnartariaqarpugut, suleqatigilluinnartariaqarpavullumi. Ilinniartinnik piumasaraat oqaatsivut atorlugit.....

Inuusuttut oqaatsivullu. (all. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.11-1994 qup.3. Oqaatsinik allanik ilinniartitaaneq ilissinnut qanoq sunniuteqarpa?

Inuusuttut - oqaatsivullu. (all. Lars Nielsen) Kal. Nr.01-1995 qup.3.

"Kalaaleq nr.11-1994-imi Ullorianguaq inuusuttunut apeqquteqarpoq: "Inuiaat allat oqaasiinik ilinniartinnik oqaatsitsinnik ilinniartinnik millisittarparaa?"-Apeqqutit saqqummiunneqartut Lars Nielsenip Savissivimmiup ima akissuteqarfigai: siullermik uannut ilisaritilaarnarpunga. Uanga Qaanaap kommuniani Savissivimmi inunngorpunga, tassanilu najugaqarlunga.../ Ullorianguaq apeqqutaanut siullermut: "Oqaatsinik allanik ilinniartitaaneq qanoq ilissinnut sunniuttarparaa?" Apeqqut taanna imatut akiumavara: " Taamatut oqaatsinik allanik atuarfimmi ilinniartitaaneq assut pitsaasutut isigaara, pissutigalugu, atuartut nalussannginnamikku atuarfimmi anigunik, piumagunillu arlaannik

ilinniagaqarniarunik piumasarisaasut, soorlu oqaatsitigut maluginiarnerusaramikkik, oqaatsitigullu pisinnaanertik piumassusertillu malillugu qinnuteqartarlutik.” Apeqqutip aappaa: “Kalallisut oqalussinnaanissinnut akornutaava?” .....

Inuusuttut ukiuanut tunngatillugu. (Taall. Juntât (J. Joelsen)) Kal. Nr.10-1986 qup.10. Taallaq : 1. Ullut makku pilersut nutaartaqqaat.

Inuusuttut utoqqaallu susassareqatigiinnerat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.04-1998 qup.15 Kalaallit inuiaqatigiit ingerlaasianni kulturitoqaq ukiorpassuarni kalaallit ilisarnaataat atortuarsimasaallu ataqatigiinneq, suleqatigiinneq, tatigeqatigiinneq susassareqatigiinnerlu tammarsimapput. Tamatuma kinguneraa utoqqartaasut inuusuttullu imminnut avissaariartuinnarsimanerat, taarsiullugulu ajornartorsiuterpasuit saqqummaluttuinnarnerat . una allagaq kikkunnnulluunniit oqqassaarutaavoq, pingaartumik utoqqaat peqatigiiffiini oqallisissaqqilluni./ 1950-kkut siornatigut pissutsit,/ 1950-kkut kingornatigut allanngornersuit,/ Aqqtissat makkuusinnaapput.

Inuusuttut utoqqaallu suleqatigiissinnaappat? (Lisbeth Adolfsen) Kal. Nr.01-1988 qup.4..

Sisimiuni Knud Rasmussen-ip Højskoliani ilinniartuq. Allaaseriniarpara inuusuttut utoqqaallu qanoq suleqatigiissinnaanerat. Eqqartussallugulu ullutsinni meeqqat inuusuttullu qanoq attaveqatiginngitiginerat. Ullutsinnilu utoqqartavut qanoq kiserliortiginerat. Inuusuttut utoqqaallu ullutsinni suleqatigiissinnaanerat amigartorujussuannngorsimavq. Tassami ullutsinni uagut inuusuttuusugut sammisassaqalersimasugut. Sammisassat amerlangaarmata utoqqartavut attaviginissaannut ungasillisimasutut misigisimalerpugut. Inuusuttut utoqqaallu nunaqarfinni suleqatigiittartorujussuupput soorunami tamatigorluinnaq suleqatigiittanngillat. Nunaqarfinni utoqqartavut periarfissaqartartorujussuupput inuusuttortatik ilinniartissallugit suut suullu pitsaasut ajoqutaasullu. Salliutinnerusarpaallu uagut kalaallit qanoq kultureqarnerput. Tassami utoqqartavut pisussaanertik atorluarniartarpaat inuusuttortatik suleqatiginissaannik.....

Inuusuttutit ilungersortarit! (tall. Ull. Kristiansen, Erin. Johan Kleist, aavaat.) Kal. Nr.09-10-1992 qup.16. Taallaq. Nuutitalik.

Inuusuttuuneq pilluaqqussutaavoq. (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.06-1996 qup.3.

Ippassaru. (Robert Petersen) Kal. Nr.06-1988 qup.5

Kalaaleq nr. 2-mi CL-imik atsiorsimasup allagaa, oqaaseq ippassaru ajoralugu, akilaartariaqarunarpoq: CL namminerluunniit taama oqartanngikkaluaruni pissutissaqassanngilaq kalaallit oqariartaasitoqaat sorsuffigissallugit. Oqaaseq taanna atornerqartartutoqaavoq, taamaattumik CL-ip patsisiginiagaa eqqunngilaq..... Unnuaru, ullaaru, upernaaru, aasaru, ukiaru, ukioru, uatsiaru. Taakku ilagaat: Issaq – issaru. Oqaasiuvoq takornartaanngitsoq.....

Iqalunni (Frobisher Bay) tikeraarnek. 25 – 31 maj 1994 (all.Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1994 qup.6 “Nunat inoqqaavisa ukiuat 1993” tunngavigalugu angalaneruvoq,...

Iqalunniit Akilinermit nutaarsiassat. (All. Nuka Møller – Nuuk) Kal. Nr.08-09-2001 qup.3

Isak Nielsen 1893-1980 Agdluitsup-pâmio. (Alluitsup paamiu) (all. Paulus Simonsen) Kal. Nr.03-1982 qup.8. Aallartitsinnagu utoqqatsissutigalugulu ajuusaarutigissavara, Nunatta kujataani angut taanna (sinerissami tamarmi) naluneqanngitsoq / ilisarimaneqartooq immaqa uanga tunginnik "sunik najoqqutassaasinnaasunik peqannginnama" – inuup allap immaqa matumuuna "Kalaaleq"-kut allaaserippagu iluarnerugaluartooq, tamaallaat angummik taassuminnga ilisarinnillatsiarsimanera eqqartulaassavara naatsunnguugaluartumik. / "Nukanngivasik" uanga "Nuka"-mik taaguvinnassavara nuliata Magdalene Nielsenip taama taasarmagu.

Isigaara sanningasulik. (taall. John Petrussen, Paamiut) Kal. Nr.04-1994 qup.5 Taallaq.

Isiginnaartitsissut nassaaq: Snehvide. Kal. Nr.06-07-2007 qup.20
Hal.: Qullissat inuerutereersut illutta qaliarpiaani nukkama ilaata nassaraat isiginnaartitsissutaasimasooq assaannarmik allagaq, Ataatama allattaasianut allanneqanngitsumik.

Isiginnaartitsissut: Qatanngutisiaq. (All.: Efterskole Villads Villadsenimi 2016-2017-imi atuartut.) Kal. Nr.06-07-2017 qup.32.

Island. Kal. Nr.07-08-1991 qup.13.
Qeqertarujussuaq sanilerput uatsitulli ukiorpassuarni Danmarkimut atasimagaluarpoq. Sorsunnersuaq kingulleq (1939-45) nalliummat Amerikamiullu sakkutuuninik illersorneqalerpoq. 1944-imi inuit taasisinneqarnerisigut Island nammineq naalagaaffinngorpoq. Præsident-imillu aiulersorneqalerluni. Island kunngiitsuuffittut naalagaaffiuvoq, Præsident-imik qulersaqartooq. Nunataata angissusia: 103.020 km² angissuseqarluni. Inuisa amerlassusii 235.000 (kisitsisit 1987-meersut najoqqutaralugit). Illoqarfiit annersaat Reykjavik 85.334-nik.....

Islandimi bussimik angalanermit takusat misigisallu. (All. Adam Nielsen) Kal. Nr.12-1992 qup.26.
Islandimiinnerup nanginnera. / Siunertaa. / Ingerlaarfik. / Hvalfjördur. / Borganes. / Borg. / Qorlortorsuaq. / Reyholt. / Misinnartitama ilaat pissanganartut. / Reykjavikip Rådhusia. / Misigisaq.

Islandimiinnermi takusat misigisallu. (all. Adam Nielsen) Kal. Nr.01-1993 qup.15. Islandimiinnerup nanginnera.

Isortoq "Maniitsup pequusivia". (Taall. Thomas Petrussen) Kal. Nr.03-1998 qup.19. Taallaq.

ISSA – pruffiiti Nazarethimioq. (Atuakkiortoq Nikolaj Notovitj- Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.01-02-2002 qup.14 Tibetimi mattuffiit toqqorsiviini isertugaasuni uissuumminartumik nassarineqarsimasut allagaatitoqarsuit takutippaat maannamut naluneqartooq Jiisusip ukiuni 17-ini Judæamiit peqanngitsilluni inuunerisimasaanik

ilisimasat!. Jiisusi 13-inik ukioqarnerminiit 30-nik ukioqarnerminut sumiissimaneranik oqaluttuaq.

Issaq – Issaru. (CL.) Kal. Nr.03-1988 qup.1.

Uatsinnut utoqqaanerusunut radioaviisimillu tusarnaartartunut oqaaseq siunissami pisussanut atortagaq “Issaru” ipinnartut ilagilersimavaat. Oqaaseq “Issaq” Avannaani najugaqartunut immaqalu kalaallinut sumiittunulluunniit pereersimasunut uteqqittussaangitsunut tunngasutut atortarparput. Oqaaserlu taanna, issaq, pereersimasunut atoratsigu angusassanut pisussanullu “ru”-mik uiguuserlugu atoraanni ippinnartoqarpoq. Soorlumi “aqagu” pisussanut tunngatittaripput, oqartannginnatta “Ippassaru”. Taamaammat oqaaseq “issaq” pisussanut ungasiartunut atussagaanni “issaru”-mik taallugu ippinnartoqarpoq. Soorunami tusarnaartugut paasisaraluarparput taama taasisut qanoq isumaqartut...../... Aammami oqartaraluarpuqut : “Aappaagu”, aqagu, aqaguagu.” – “Issaruli-li ippinnarpoq meerarpallannerullunilu.....

Issaq – Issaru. (CL.) Kal. Nr.05-1988 qup.6.

Kalaaleq nr.3-88 sisimiuniit nassiussarsiariakku saqqaani allaaserisaq taamatut qulequtalik atuarakku tamatuminnga allaaserinnittoq uungartiarsimasoraara,..... / Oqaaseq “issaru” pisussanut atorneqartutoqaavoq. Ilitsorigamali taamatut atorneqartartoq tusartuarterpara.... ----Taakkuinnaagallarlit! Soorlu Gerth Egede-ugaluq oqartoq qanga landsrådimi oqaaseqaraangami.

Isseqisumi issikkama qanittumi iserfissaqarnangalu. (all. Mathæus Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.12-1986 qup.7.

Siullermik oqaatigilara eqqartugassara Avigaani pisimammat sunalu peqqutigalugu Avigaaliarsimasunga. Avigaat ajoqianut Peter Jørgensen-imut sinnersaajartorsimavunga 21. November 1933 Avigaanut pillunga, Peter Jørgensen-ip nuliani Paamiut napparsimavianni uninngasoq juullisioqatiginiarlugu ornimmagu. Juullerluinnartoq meeqqat atuartut juullimut atuarunnaarsikkakkit aqaguani atuartut marluk inuusuttuararlu ilaluteriarlugit tamatta aallaaserluta pisuttuarluta aallarpugut aqisserniassalluta, aallatsiaannarluta terianniap tumai naammattuukkavut nutaavallaaqimmata tussalerpavut..../... Aallariarfissara sikup sinaa misissoreerakku ilama qimakkaangalu, usi Enuup najoraanga isiginnaarlunga, arpalersuusarialunga tukiitigalugu alloriaqaanga, qilassuaq kisiat isigaara, misigaanga imaani niaquinnangoreerlunga, aallasiga erligeqisara assammat illuanik tigummillugu, sequnnerit akornanni,..../ .... “Aqqutaani ajoqe toqusimappat uanga aallaassua pissavara! Uanga qungaserussua! Uanga nammatagaa!” asulumi naammaqalutik, torrak! Sunaaffa imminnik toqujaarneruniassagamik, tassami taakkunnguit aamma qangangoreerput.

Issittumi Naalakkersuinikkut oqallinneq: Inuit nunaanni pisuussutinik iluaquteqarneq pillugu tunngaviusumik najoqqutassatut Nalunaarutaat. (All. Aqqaluk Lynge ICC-mit) Kal. Nr.03-2013 qup.4

Aallaqqaasiut. / Uagut Inuit, Inuit Nunaanniittut nalunaarutigaarput. / Erseqqinnerusumik nalunaarutigaarput: 1. Ilumoorneq, erseqqissuseq, paasiuminassuseq. / 2. Nunat Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Nalunaarutaat. / 3. Issittumi Oqartussaaneq pillugu Inuit Issittormiut Nalunaarutaat. / 4. Ingerlatseriaatsip ilusilernerani aalajangiisarnernilu Inuit peqatiginerat. / 5. Nunarsuarmi tamarmi avatangiisit isumannaatsuunissaat. / 6. Avatangiisini peqqissuni Inuiaqatigiit peqqissut. / 7. Inuit Nunaanni aningaasaqarnikkut imminnut pilersorneq aamma pisuussutinik imminnut nammassinnaasumik atuineq. 8. Sunnerneqarneq, pitsaaliuineq ikiorsiinerlu. 9. Inuit inuunermi atugarisaannik pitsanngorsaaneq aamma Inuit naalakersuisutut

annerunerusumik akisussaaffeqarnerat. / 10. Inuit kulturiata eqeersimaartup siuarsarnera akuersaarneralu.

Issittumi nunallit unammiaarneri. Oqaluttuassartaa. (All. Jesper Labansen aamma Anne Djurhuus Larsen) Kal. Nr.04-1998 qup.17

Issittumi Nunallit Unammiaarnerat siulleg 1970-imi Yellowknife-mi ingerlanneqarpoq. Northwest Territoria Yokon Territoria Alaskalu peqataasoralugit..../ Unammiaarnerit aqqissuusaanerat./ Siunertaq. – Timersornikkut. – Piorsarsimassutsikkut. – Peqatigiinnikkut./ 1996-imi unammiaarnerit./ Ukioq 2002-mi unammiaarnissat.

Issittup klimaata allanngoriartornera. Kal. Nr.04-2016 qup.35

Hal.: Nunami maani najugaqarluta ukiup ingerlanerani issisiortarnerput qaatuussaraarput. Kisiannili silamik misissuisut paasivaat issittormiut ukiorpaalunnguit ingerlanerini allaanerusumik nunaqalissasut.

Issittup kultooria (All. UvdloriánguaK´)(Ulloriannguaq Kristansen) Kal. Nr.05-1985 qup.10. Imaluunniit “Kalaaleq qeqertap qaani issiavoq” Taalliaq taanna Kristen Poulsen-iugaluup torrallataasa ilagaat. Uggornartumik ilisimaneqarpiannigilaq, immaqa erinaqannginnermat? Uffali pikkunaq! Piumasunut eqqarsaatisseseqisoq, taaliaq pisoqalisussaannigisoq, atorfissaarunnavianngitsoq. Taallaq.

Issittup imarsuani sikorsuarni saatsernerit sivilunerpaartaat. Kal. Nr.10-11-2001 qup.6

1948-mi Atuagaq SUERSAQ palasip atuakkiortup Otto Rosingip atuakkiaa saqqummerpoq. Ortup atuakkiarpassuisa pissanganarnerit ilagaat. Hans Hendrik – Suersaq. Akunnaarmiuvoq...

Issuaasinnaatitaanerup iluani.: Inatsisit inugaat. Kal. Nr.02-2009 qup.15

Issuaasinnaatitaaneq atuakkannut saqqummereersimasunut tunngavoq piginneqqaartussaannerullu inatsimmut ilaalluni...

Issuaasinnaatitaanerup iluani.: Ukiut pissaqarluarfiit pissarliorfiillu. Kal.

Nr.04-2009 qup.17 Hal.: Kalaallit nunaat nunaavoq ukiuni assigiinneq ajortut, ilaanni inuit piniakkatigut pissarissaaqalutik ukioq kaajallallugu inuunerissaartartut aammali ukioqartarpoq piniakkatigut ajornartoorfinnik.

Isumaalliornerit: Ataat aqisserlu. Kal. Nr.12-2008 qup.29

Hal.: Nuannarisarpara naqitatoqqat qupperarlugit “ilisimasassarsiorfigalugit” Aviisitoq “Avangnâmioq”.../ Aataat pillugit isumaalliorneq. / Ileqqoreqqusamik uniuisoq.

Isumaga aqqinngilat! (All. Saamua Knudsen) Kal. Nr.10-1995 qup.2.

Qujanaq, Chr. Lynge “Vajkat” pillugu ajoqersuusutinnut.” - Kisiannili ajoraluartumik isumaga eqqunngilat. Paasilluanngilarami allakkavit: “Anorip sullua,” tassani nalunnginnatsigu anori sulloqanngitsoq, paasineruarali allakkavit: “Ikerasak atuarlugu anori.” aamma paasivara allakkavit “IKERASASSUAQ” taanna 115 km.-inik takissuseqartoq, tassuunami isumaqatigiippugut. Tassa Qeqertarsuup Nuussuullu akornanniittoq imarsuaq IKERASASSUAQ, qangami aamma takugatta Ikeraammi sullulissuarmik. Taamatummi aamma ipput nunatsinni ikerasaat kangerluillu arlallit “Sullunik” taaneqartartut. Soorlu Nuussup avannaatungaaniittoq. “Ummannap kangerlussua,” eqqartorneqaraangami ilaatigut taaneqartartoq: Ummannap Sullua”-nik. Nalunngilarpulli sulluunngitsoq, kangerlussuullunili sersersuarmik qinngulik. Tassa imaappoq, eqqartugarput

assortuussutigissanngilaq, siulittaliuna oqaatsitsinnik atueriallaqqissusiata, allanngorartitsillaqqissusiata.....

Isumaga eqqorpat. (All. Kristian Kreutzmann, Maniitsoq) Kal. Nr.06-1997 qup.3. „Kalaaleq” nr.3, 97 saqqummersumi aqqqissuisoq (HLL© imaqarniliatut ittumik allaatigisaqarpoq, kulturikkut illorsuataatta atoqqaartinnerani pisunik assigiinngitsunik.

Isumaliornartumik sammisaqarneq: Ajortup ajunngitsua. (All. Markus E. Olsen, Nuuk) Kal. Nr.08-09-2004 qup.5 Inunnik, inuunermik inuiaqatigiinnillu isiginnittaatsit assigiinnginnerisa eqqarsaalersitsisinnaaner at erloqiummernarsinnaaner at isummersuutigisarpara

Isumaliut: Kulturi. (All. Niels Lorentzen) Kal. Nr.05-2008 qup.5 “Kalaaleq amiisoq Jakob Danielsen”, taama qulequtserlugu Ph. Rosendahlip saqqummersippai Jakob Danielsenip titartagai qalipagaalu ukioq 1957

Isumaliutersuut: Affaannaasoq, taamaattorli... (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.03-2010 qup.7 Inuiaqatigiit kiffartuutereerlugit ikunga iliarsaalarluni inuiaqatigiinnit aqqqissuussivigineqarneq nalinginnaasumit allaanerulaartoq sungiunneqartoq ingerlatiinnartariaqartussaasaralarpoq. / Ajornerulertussa. / Timmisartorsinnaatitaaneq. / Kisermaasineq. / Piliniaannarunnaarput. / Illua'tungaatigut. / Inuiaqatigiit isaanniit. / Kulturimik amigaaateqarnerunarpa?

Isumaliutersuut: Ajornartorsiut ajornartuua?. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.08-2003 qup.23 Ilaanni oqaaseq ajornartorsiut/ ajornartorsiutit/ ajornartorsiuterpassuit isumaliutersuutigilersarpara, naak nalugalarlugu oqaatsip nagguiata isumaviatalu tamatigut ajortoq aallaavigineraa. Nagguimmigulli pitsaasup akerlianiittoq nalunangilaq. Tamatigulli taamaassimanarluni?

Isumaliutersuut: Aputilik aputeqanngitsorlu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2009 qup.30 Aputip pissusaa. / Aputilimmiu aputeqanngitsormiorlu. / Aputeqanngitsup sunniineri. / Allassarnerup kingunera. / Aputip pissusaa alla.

Isumaliutersuut: Attaveqaatit nalunaarasuarfiillu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.02-2013 qup.4 Ulluni ingerlavigisanni nalunaarasuarternerup sukkatsikkaluttuinnarnera maluginngitsoorsinnaannginnakku isummakkut qujagisaqaara,, / Attaviit . / “Kiinnap atuagaa”. / Pinngitsaaliissut?. / Oqaaseq Ikinngut. / Ulloq piffissarlu. / Naggasiut.

Isumaliutersuut: Attaveqatigiikkasuartarneq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.06-07-2014 qup.4 Ulluni nutaanerpaani inuit kikkuugalulluunniit akornanni attaveqatigiikkasuartanermi ineriartorneq nutaannguisarnerlu imak sukkatigaaq ilaanngikkaanni katataagasuartariaqarluni. / Uagut qimakkiartugarput. / Oqaatsit ipittut. / Ileqqorissaaeneq?. / Aalajangerneq alla. / Pappialaaruffik. / Uteqqissaagut?.

Isumaliutersuut: Atuakkiortoq aqqutigieriagassallu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.02-2007 qup.4 Aallaqqaat. / Aqqutigieriagassat siullit. / Aqqutigieriagassat aappaat. / Aqqutigieriagassat pingajuat. / Aqqutigieriagassat taakkuinnaanngillat. / Aqqutigieriagassat sungiuteriikkat. / Naggasiut.

Isumaliutersuut: Atugaalluinnersoq ajutoorpat, taava. Kal. Nr.05-2017 qup.5.
Hal.: Gutenbergip 1400-ikkunni naqiterineq atorluarsinnaalersimmagu assammik allanneq kinguariartuutissaanut inissinneqarpoq. Taamanernit qarasaasiaq, nalunaarasuaatit oqarasuaatillu killiffiupput nunarsuarmi tamarmi amerlasoorpassuarnit pigineqalersut. Piginnikkaanni kisianniuna katataalluni. / Qarasaasiaq: Taanna atorlugu nunarsuarmut tamarmut attaveqarnej, pingaarnerusumilli, nammineq nunagisami kikkunnulluunniit saaffiginninnissaq ajornarunnaarpoq.... / Nalunaarasuaatit oqarasuaatillu: Atuakkiortup eqqumiitsuliortullu siornaak toqusup Kristian Olsen aajup ilakutaat facebook "kiinnap atuagarsuanik" taasani isumaliutersuutigisarpaa..../ Inuup nassaarimmagu: Tamakku inuit nassaavi nungutinneqarsinnaajunnaarput. Kisiannili ilaatigut arlalinnnguanik sanngeequteqartutut ippit; maannamut sulii nassaarineqanngillat atortorussaaruutit taama ittut aserujitsut....

Isumaliutersuut: Avisiliortup eqqumiitsuliortullu isiginnittaasiat. (All. Patriuuti(Patrioten) Markus E. Olsen) Kal. Nr.12-2005 qup.25
Isummertaatsikkut eqqarsartaatsikkullu paatsivik sammivik sumiippa?

Isumaliutersuut: Eqqaamasat, Piffissaq qarasaasiarlu. Kal. Nr.01-2006 qup.4
Eqqaamasalikersaarutini piffissaat qanoq pisoqaatigissava qanorlu nutaatigissa?

Isumaliutersuut: Eqqumiitsuliortoq / eqqumiitsuliortut. (All. Juaaka Lyberth. Eqqumiitsuliornermik Pilersuisut Ingerlatsisullu Kattuffianni siulittaasoq). Kal. Nr.02-03-2016 qup.5
Apeqqutigineqarpoq oqaatsip/paasinnittarnerup: "eqqumiitsuliornerup" eqqumiitsuliorneq tamaat matussuserartneraa, isumaqartoqarmat "eqqumiitsuliorneq" tassaasoq "tigussaannngitsunik eqqumiitsuliorneq" (tigussaannngitsunik/paasiuminaatsunik suliaqarneq – abstrakt kunst). / Oqaatsip / paasinnittarnerup "eqqumiitsuliortup" atorneqaaqqaalernera. / Oqaatsip isumaata allamittaaq imaqalersimanera. / Oqaatsip imarisamigut isumai arlaqarput./ Eqqumiitsuliaq eqqumiitsuinnaasariaqanngilaq. / Erseqqissarluannarlugu. / Oqariaatsip isumaa ukiut ingerlaneranni allannngoriartortarpoq.

Isumaliutersuut: Guuti inullu naligiipput. (All. Markus E. Olsen) Kal. Nr.10-2004 qup.16.
Isumaliutersuup manna KNR aqqutigalugu 2002-mi upernaakkut saqqummerpoq.

Isumaliutersuut: Illaruaasiaq uumisaarerpalartoq. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.11-2011 qup.9.
Danmarkip avinngarusimaffiini illaruaatissiorajuup Gintbergip Nuummiinnermini ilaaruaatissiaa TV-kut aallakaatinneqartoq nuannarineqartorlu isumaliulersitsivoq. / Illaruaasiaq akileralugu. / Peqqutigisat. / Isumaliornivik. / Illaruaasiat. / Mamaatsooraluarnerup kingorna.

Isumaliutersuut: Inoqatinnut uummammiora. (All. Tom Jakob Schmidt, Nuuk) Kal. Nr.02-2004 qup.18.
Nunarsuarmi aamma inooqataavugut.

Isumaliutersuut: Internettip kinguaavi. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.08-09-2011 qup.6.

Kalaallit nutaat – internettip kinguaavi – ukiut 50-it ingerlaneranni allanngornerujussuarmiilerput,... / Piorsaaneq. / Malinnaajualernej. / Attaveqaatit nakuussusiat. / Allanngornerit akisussaaffillu. / Uangaassusseq inullu nammineq. / Nalinginnaalluinnarput. / Internettip kinguaavi katataasugullu.

Isumaliutersuut: Isumaqarluni nalunagu, sunaffa nalullugu. (All. Paarnannguaq Hansen, Nuuk) Kal. Nr.05-2003 qup.8.

Angutip asannilersimasup asanniffigisani utaqqivaa. Utaqqinermini piffissaq kigaatsumik ingerlasutut misigaa, soorluluunniit uninngasoq.

Isumaliutersuut: kalaaliussuseq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.01-2015 qup.4.

Kalaaliussuseq oqaatsit utisigitillugu isumaliornarisarpara. Aamma misigissutsinik sumiuussutsinillu ilagaangat. / Kalaaliussuseq. / Nunaga. / Oqaatsivut misigissutsivullu. / Qarasaasiap aqqusinersua puilaffik. / Allalluni oqaluukkasuarnej. / Allannortoqarpoq. / Sumunnartungaana?.

Isumaliutersuut: kalaallit pinngortitarlu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.05-2004 qup.19.

Tigusiffik: Ulrik Lennert, Maligiaq 1973

Isumaliutersuut: kinaassusersiutit siulliat. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.06-07-2010 qup.4.

Tunngavik. / Piviunngitsumik uangaasoq./ Piviusumik uangaasoq./ Piviunngitsup piviusullu uangaasa kisimiilluni sulineq pillugu isumaat.

Isumaliutersuut: kulturip ilaata atornera. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2010 qup.4.

“Avannaata qimussersua” Qeqertarsuarmit ingerlanneqartoq TV-kkut isiginnaarlugu nuannerpoq.

Isumaliutersuut: kulturip nutaap naaralaarfiata iperai. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.01-2005 qup.8 Aallaqqaat, Apeqqutit tunulequtsiuttut, Kulturi nutaaq, Kulturip nutaap illua'tungaa, Atuakkat kigaaqutaat, Kooreeraq nuiorariigaq.

Isumaliutersuut: Nalerput nutaaq sukkassuserlu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.03-2012 qup.3. Piffissaq kingumorsorani siumorsormat allatulli ajornartumik malinnaaffigisariaqarmat malinnaaniartilluni paasiuminaallisinaavoq sukkassutsip sukkatsikkaluttuinnarneranik oqartarnej. Aammami sukkassutsip kingurinnitsoortussaanngilaa taama piumannikkaluaraanniluunniit sukkassutsimit qaangertitarnej. / Nalerput. / Nalerput nutaaq. / Sukkassuseq.

Isumaliutersuut: Nunaqarfiit oqaluttuarsartaat. (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.04-2012 qup.9 isumalioqqutiginnarnianninnakku isumaga manna atuagassiakkut Kalaallikkut allaaserilerpara una: Atuakkanik atorniartarfinni takussaapput Kalaallit Nunaanni illoqarfiit tamarmik oqaluttuassartaat, aama assut soqutigintartut, Kisianni arlaqanngitsuinnarnik Nunaqarfiit oqaluttuarisaaneranik atuakkanik nassaaqarpugut, aamma soqutigintartumik, ilaatigut Alluitsup paa, Napasoq, Qassimiut, immaqami amerlanerunnigillat.

Isumaliutersuut: Nunatsinni eqqumiitsuliornermi ingerlaaseq pillugu. (All.: Jessie Kleemann, København.) Kal. Nr.04-2017 qup.6
 Juullip qaammataa naalersoq 23. Dec. 2016-imi Bodil Kaalund toqukkut qimaguppoq, ukiortaallu aallartinnerani januarip 3-anni Lyngbyp Oqaluffiani ilisaalluni. Ullut taakkua akornanni eqqarsaatersuutit, qangalu suleqatigiinnertut ittumik kammalaatitullu ilisarisanerput, eqqumiitsuliornerup iluani pisut ineriartornertullu oqaatigineqarsinnaasut eqqarsaatersuutigaakka. Ukiut 30-t sinnerlugit oqaloqatigiinnerit ikinngesaaq. Ilaannikkut ingasilligutta, ilaannikkut qanilligutta, sulili oqaloqatigiinneq aallaavigalugu ataqqeqatigiinneq. Uannik ilisimannittut nalugunanngilaat uanga eqqumiitsuliornerup qanoq "ungasitsigisunga" allaalluunniit akuerineqarsinnaanngitsututisigineqarnera eqqartortarsimavarput, soorunami taanna annerpaatulluunniit qaqinneqanngisaannarpoq, aatsaalli eqqaaneqartariaqaraangat, soorlu suleqatigiinnerit assigiinngitsut pineqartilugit. Apeqqutit ilaatigut akisinnaanngisat, amerlanertigulli paaseqatigiinnermutisumaqatigiissutitut inissinneqartartut.....Nammisorneruneg: Oqaatsigut. Inuiaqatigiit ingerlaasianni, siunissaq uaneralaannguaq. Ilusilersinissarluk. Namminiilerneq, ilukkut eqqarsartaatsikkut iliuseqarsinnaanikkullu.....

Isumaliutersuut: Nutaaliorneq, qarasaasiaq atuagarlu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.05-2008 qup.4 Nunatsinni./ Qarasaasiap "meeraai"/ Qarasaasiaq atortuuvoq, Kisianni. / Nutaaliorneq nutanerpaaq. / Uangali./ Aalajangerneq allanngortinneqariaannaq.

Isumaliutersuut: oqaaseq eqqarsarnartoq. (All. Kristian Olsen Aaju.) Kal. Nr.08-09-2014 qup.6 Apeqqusertagaq, Ullumerpiaq oqaaseq kalaaleq aataattulli apeqqusertaannarpara, tassa qarasaasiap naalagaaffissuata iluani.. / Isumaliutaannarsuut I. Oqaaseq kalaaleq ilivitsuuppat, tassa isumaasunik allanik ilaartorneqarani,... / Isumaliutaannarsuut II. Inuiaat allat aamma akusaaleqimmata oqaatsit nutaat soorlu qallunaq Europamioq imaluunniit qallunaq nunarsuarmioq.../ Isumaliutaannarsuut III. Oqaaseq kalaaleq oqaatsinut allanut nutseraanni nalunangereertarpoq allamiut qaammaasaqqortuujunngitsut... / Naggasiut. Isumaliutaannarsuutikka imaassinnaavoq ilumoortortaqartut...

Isumaliutersuut: oqaatsit pingasut. (All. Kristian Olsen Aaju.) Kal. Nr.01-2009 qup.3. Sooq?./ Oqaaseq siulleq. Namminersorneruneg./ Oqaatsip aappaa. Namminersorneq. / Oqaatsit pingajuat. Akisussaaffik.

Isumaliutersuut: oqaluttuatoqqat katersat?.(All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.06-07-2008 qup.3. Ullutsinni pisariaqaleraluarnerluni oqaluttuatoqqat qatsussassaannngitsut atuagarsuarnut katersanngortariaqalernissaat./ Aallaqqaat./ Ulloq manna 060508./ Allassimaqqaarfiit./ Piuminaakkaluartoq./ Anguneqarsinnaasoq./ Uppernartoq uppernanngitsorlu./ Naammattuugassat./ Anguniagarujussuit. Qanortormi.

Isumaliutersuut: Peqqinnissaqarfik. (All. Jens Olsen) Kal. Nr.12-2008 qup.22 Peqqinnissaqarfimmi aqutsisut tamaviaarunaqaat sullitatik pitsaanerusumik ikiorumagaluarlugit, ajornaqaarli aningaasat...

Isumaliutersuut: "Piffissap kuua perloqqara". (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.05-2009 qup.3. Tunngavigisaq. / Ukiut kingulliit 15-it. / Sooq?./ Peqataatitaqartannginneq. / Piffissanngornerpa?./ Sna illua tungiliutissava?.

Isumaliutersuut: Pissatsiallanneq oqaatsillu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.02-2010 qup.4 Aallaqqaat. / Aammali. / Eqqaasaq. / Ippiginninnginneq. / Tuluit oqaasiisa piliaat. / Ukiut 100-t qaangiuppata...

Isumaliutersuut: Pisussaaffik. (All. Kristian Olsen Aaju). Kal. Nr.05-2013 qup.6 Meeraallungali titartaaneq, taalliorneq qalipaaniartarnerlu sungiusalersimavakka imminut ilinniartittuarlunga... / Ilaanni. / Pereersumi. / Itersamit qaqineq pisussaaffillu.

Isumaliutersuut: Piviugalarluni allamiittoq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.11-2009 qup.5 Ussassaarutit, takoqqusaarutit nalunaarutillu alutornarsaakkatut pilerisaarutit piviusumik ilimagisamut nallersuuttuaannangillat.

Isumaliutersuut: Puilasumut puilajuartumut aqut. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.05-2006 qup.3. Isumaliorneq. / Knust. / Eqqumiitsuliorneq piginnaaneruvoq. / Eqqumiitsuliortutut misiginermi. / Bear Heart. / Ulf Linde. / Frederik Nielsen. / Aamma puigunaatsitaq.

Isumaliutersuut: Qarasaasiap kiinnertarneri. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.11-12-2013 qup.4 Ulluni kingullerni qarasaasiaq aqutigalugu nunatsinni pisut pillugit isummersorneq malittareerlugu oqarumavunga... / Isummanik nassiussuineq. / Pingaartut pingaangitsullu. / Immut sammernga. / Allakkanik allanneq. / Tusarsaangitsoq. / "Akornusersuineq" sungiutiinagaq. / "Naapittarfissaarsuaq facebook". / Ikinngutit ilagissavassi. / Killiliiffigierialtersinnaavaat?.

Isumaliutersuut: Salomo Saballu dronningia. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.06-2003 qup.6 Testamentitoqqami eqqartorneqartartut amerlanerpaat tassaatinneqartarput oqaluttuat ullutsinnut naleqqiukkuminaatsut aammalu uppernarsaasersoruminaatsut. / Atuagaq oqaluttuarpassualik. / Allakkat soqutigintartut. / Biibilimik nutsereqataaneq. / Biibili nutaanngorpoq. / Ujarlerfiit ilaat. / Ukioq 2002-mi misigisaq. / Testamentitoqaaq aammalu. / Kunngi Salomo. / Kunngip Salimop tusaamasaanera. / Sabap dronningia. / Sabap dronningia sumiuua? / Tupaallannartumik pisoqarpoq. / Paasissutissat allat. / Sheba I,aluunniit Saba. / Najoqqutat uppernassusiat. / Naggasiut.

Isumaliutersuut: Silattuaqineq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.03-2011 qup.3. Silap allanngorarneri meeraanitsinniit malittariuarsimasavut ulluni nutaani isiginaarutitigut, tusagassiuutitigut, atuagassiatiguttusarnaarutitigullu... / Sila. / Silap inua. / Sila anersaaqartortaaq. / Silalukkaluaq ikiuisoq. / Sila kinguneqartitsisartoq. / Sila uiguusersugaasoq. / Sila kimilik. / Ilisarnartup ilisarnarunnaartarnera. / Silami malugisat. / Silamiittumut. / Inerniliusaaq. / Najoqqutarineqartut.

Isumaliutersuut: TITARNERIT EQQUMIITSUT. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.02-2011 qup.6 Ukiorpaalunni atuagassiami KALAALAQ-mi titartagaqqanik taagorneqartunik ilisarnarsaakkanik taamungaannariaatinillu ilanngussisarninni periaaseq aallaavigisartagara nassuiaateqarfigitsiarusuummortalerakku... / Eqqumiitsuliorneq. / Eqqumiitsuliaq titarneq naqinnerlu. / Sooq agdlausitoqaaq. / Titarnerit isikkullu toqqortat. / Eqqumiitsoq sungiusagassaaq.

Isumaliutersuut: Uanga, eqqumiitsuliotut. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.05-2015 qup.5 Ps: hal.: Isumaliutersuut una aajup toqunngitsiarluni nassiussaraa, piiginnassallugu isumaga paatilerlugu erneru attaveqarfigalugu aperigakku ajorissannginneraa ilanngukkukku, ajorinngimmagu aammalu ataatami anersaavanut naleqqutsimmagu matumuuna ilannguppara. / Isummat qappiortut. / Eqqumiitsuliaq. / Eqqumiitsuliortutut pingaartitat.

Isumaliutersuut: Umiaq. (All. Jens Olsen, Ilulissat) Kal. Nr.04-2006 qup.9 Ukiuni kingullermi Timersornikkut siuariartorneq ilalernartuuvoq. Timersuutitut atugaalersimasut ilagaat qaannamik unammersuaartarnerit nuannarineqaqisut.

Isumaliutersuutimineq: Anaanaq. Kal. Nr.04-2004 qup.5 “illimmi taanna Kuulumaat” Kilut.

Isumaliutersuutimineq: Imigassaruna suna? Kal. Nr.06-07-2007 qup.3. Hal.: Ukiut arlalinngorput “sapaatip akunnera 18” pilerinneqarmat. / Inunnut tunniussaq. / Imigassamik atuilluarneq. / Imigassap isummerfigisaasarnera. / Imigassamik atornerluilersarneq./ Ilikkarneqarsinnaavoq. / Kalaallit imerpallaarput.

Isumaliutersuutimineq: Kalaallisut inooriaaseq. Kal. Nr.03-2007 qup.4 Hal.: Kalaallisut inuunermut inooqatigiinnermullu tunngasut soqutigisaraakka. / Inooriaaseq suna. / Inooriaaseq tunngavigalugu. / Anguniagatoqqat. / Ilisarnanngillat. / Naggasiut.

Isumaliutersuutit: Aaqqinneq ajornarsereerpat?. (All. Efraim Karlsen, Maniistoq.) Kal. Nr. 08-09-2004 qup.3. Nalliuttorsuatta tullia./ Aaqqinneq ajornarsereerpat?/ Ilagiinni qullersanut.

Isumaliutersuutit: Efap eqqartorumasai. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.08-2003 qup.21 Kalaallisut eqqaallattaarilaariarta. Uagut nammineq inuiaavugut qallunaajunngitsut, kisianni nunarput Qallunaat tiggummivaat. Namminersornerulluta ingerlasugut sooq naalakkersuisuisuvut qallunaat akerliugaangata nakkaannartarpat?/ Nunarput, nunarput kaajallalluni angissuseqarpoq: 2.415.100 km²,... / Akersui, utoqqaasugut inigisamut akilersuutivut qaffakkaluttuinnarput,

Isumaliutersuutit: Efap eqqartorumasai. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.09-2003 qup.38 Oqaatsivut / Meerartavut / Imigassaq / Maniitsoq / Aqqusaagaaluit / Umiartornermit

Isumaliutersuutit: Erfalasoq tikkuussili!. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.06-07-2009 qup.8 Erfalasoq qeqqa isumatoq. / Erfalasoq qeqqa ammalorfik. / Erfasoq Alummiorsuut. / Erfalasoq ataani. / Erfalasoqumiittut allat./ Erfalasoq tikkuussili.

Isumaliutigeqqusaq: Sooq plastikkimik pooqassava? (All. Juuna Petrussen). Kal. Nr.06-07-2014 qup.5 Nunarsuatsinni avatangiisini ajornartorsiutit annerpaat ilagaat eqqagassat mingutsitsinerlu...

Isumaliutimineq: Kalaaliminissaaleqineq. Kal. Nr.10-2016 qup.5. Hal.:
 Ukioq manna 2016 peqqissareerlunga februaarimi uterama qilanaarigaluarpara kalaaliminernik pisillattaarnissara. Tassami Nuuk ukiugaluamiluunniit akunnassiveqarneq ajorpoq, nutaartugassanik amigaateqanngisaannangajaluni, pakatsinarli ukioq manna allaaneruvoq. Nerpillit ajornarpianngikkaluarput, kinimasunilli pisiassaqtitaaneq naalliummernartarpoq...

Isumaliutinnineq: "Inuuninni ingerlavigisanni". (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2012 qup.12 Usiuffali toqunnialeraanga. / Perusutani peqai. / "Tasamani" oqaatsit suut atorpaat?. / Ilassinnissut ajoriinnagassaannitsoq. / Tassamiuku taakkunnguit.

Isumaliutissaqqissoq: Nuna pigilerutsigu taava?. Kal. Nr.03-2003 qup.10
 Upernassaq nallakersuineramik suliallit ilaannit oqaatigisat soqutiginarlut ilagaat nunamik piginnittungornissamut ilimasaarut.

Isumaliutissiissut 2: Misigittaassuseq. (All. Tom Nykjær Schmidt, Nuuk) Kal. Nr.11-2004 qup.21 Nunarsuatsinni meeqqat angajoqqaallu pisariaqartitsippat aamma.

Isumaliutit ingerlaatsip pilersitai: Namminiilivinnissaq piviusuussappat ilungersortariaqarpugut. (All.: Pele Lange, Qasigiannnguit.) Kal. Nr.01-2018 qup.4.

Nunarput ukiuni 232-ni nunasiaataavoq naalagaaffimmuut Danmarkimut. 1953-mi ullaakkut iterpugut issi taarsuaq ukiorik. Illup iluani errorfiup puuguttalu imai qerisimapput, illup qaliani sinittarfitsinniik aterama init qiianaqaat; iggavimmi inersuullu kissarsuutai qaminngapput, ineeraq allaffimmik taagugarput kisimi kianneruvoq qulleq Aladdini ikumalaarmat. Pisinnaalereersimagamalu kissarsuutit kukorarnissaat sungiulluareernikuugakkit iggaviup kissarsuussua arsaajiarlugu kukuppara aamaruutissanillu qillertorasaalinnik qisullugu, qangami nutaraaluppallunnguarsi qisuit kukutsisigisakka, qulleq Aladdini ikereernikuuara nappartaq imiisivik 200 literiusoq iggavimmi kissarsuummut qanittumi inissitaavoq...../....1953-imi Avanersuarmit pinngitsaaleqarpugut nunartik qimaqqullugu massakut massakkorluinnaq, qimussimik sermit qarsullugit avunga avunga peeqquneqarpugut, Danmarkip naalagaaffiup uatsinnillu qallunaanngoritsineraasup suliaa kanngunartoq..../....Politikkimi inuusuttut ilinniarluarsimasut aquttunngorumaartut ukiut qulit ingerlareerpata qulanngilagut, kinguaariit tulliutilerput, nunap aqunneqarnissaanik ilinniarsimasut...../ Isumaqarpunga angajoqqaat uninngavallaartugut, meeqqatta perorsarnissaat allanut tunniunnagu uagununa, ilinniartitsisut atuagarsornikkut ilisimasassatigullu ilinniartitsisapput meeqqap peroriartorneraisumaginissaalu pinnagu, uagununa ataatatut anaanatullu pisussaaffipput. ..../.....Aalisakkat ingerlaartuusaramik. Nerisatik malittaralugit tammartarput, aalisakkat akitsorpata, pisat ikilinerisigut peqassuseq patajaannerusinnaavoq aalisapiluttunik oqalunnani. Ila millioninik...../....Kommuunerujussuavut tallimannngorniarpugut ikioqatigiissinnaannginnattagoq, ukunarmiut ilaginiannngilagut ajorput, aasiit ajorput, qallunaat kommuneqarfiat Kanukukamut ilaajumannngilaq.....

Isumapiluutit. Kal. Nr.10-1996 qup.13 (All. H.C.Petersen) Nungutsiartortunik oqaluttuaq./ Umiarissat.

Isumaqatigalugu... (All. As. Bernhardtsen, Agdluitsup-paa). Kal. Nr.08-1985 qup.2.

“Kalaaleq” nr.4-1984-imi atuarpara Hans Hard-ip allagaa: “Oqaatsivut malersortuartariaqarpavut” isumaqarpunga qaangiinnartariaqanngitsoq, imatullu “Naqqiuteqarfigilaarlara” Hanseeqqap naqqiutaa imaappoq: “piniartut aqornanni oqaatsit taakku immikoortilluinarlugit atorneqartartut il.il.” aap, imaappoq: unaaq atorlugu naakkiartarpugut, aamma.....

Isumaqatigiingajaat. (all. Robert Petersen) Kal. Nr.05-1986 qup.1.

Tassani inuit pineqanngillat, oqaatsilli assigiingajammik isumallit ilaatigut paarlanneqartartut. Qangaanilli taamaattut paarlanneqartaraluarput, nalitsinnili pisartut maluginiarnerusarpavut, immaqalumi nalitsinni ingasannerulernerput. Oqaatsit samilaarniakakka tassa: nukittoq, ninngusooq, mattusooq, kimittooq, pikkunartoq sakkortoorlu. Taakku immaqa oqaatigisinnaagaluarpavut ilaannaat isumamikkut imminnut qanittut, kisianni aamma isummamikkut ungasissuusaaraluit ilaanni paarlanneqartarput. Tamarmik qallunaatut nutserneqarfsinnaapput “stærk”-imik, ilaatigullumi taanna immaqa ilaanni paarlaassisarnermut pissutaaqataasinnaavoq.

Isumaqatigiissut: Pituffik pillugu isumaqatigiissut. Kal. Nr.06-07-2004 qup.11

hal: Ukiup ataatsip missaani isumaqatigiinniareerlutik qallunaat, kalaallit Amerikamiullu Pituffimmi sakkutooqarfik pillugu isumaqatigiisuteqarput,....

Isumasiuineq: Kammalaatip aamma ikinngutip isumaasa assigiinngissutaat.

(All. Juaaka Lyberth.) **Kal. Nr.05-2015 qup.4** Kammalaatersornerup isumaa. / Naalakkersuinikkut suliaqarnermi kammalaatersorneq. / Kammalaatersorneq demokratimut akerliuvoq. / Ikinngut aamma kammalaat assigiinngitsunik isumaqarput.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(1) Kal. Nr.11-2012

qup.19 Hal.: Atuagassiami matumani titartagaasigut ilisimallualigarput Karl Peter Olsvig Andersen isumassarsisimavoq erinarsuutaatitta ilaasa versiisa titartagartalersornissaannik.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(2) Kal. Nr.12-2012

qup.7 Hal.: Atuagassiami matumani titartagaasigut ilisimallualigarput Karl Peter Olsvig Andersen, aammattaaq atuakkiortuusooq, isumassarsisimavoq erinarsuutaatitta ilaasa versiisa titartagartalersornissaannik.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(3) Kal. Nr.01-2013

qup.19 Hal.: Atuagassiami matumani titartagaasigut ilisimallualigarput Karl Peter Olsvig Andersen, aammattaaq atuakkiortuusooq, isumassarsisimavoq erinarsuutaatitta ilaasa versiisa titartagartalersornissaannik. Matumani suliai nangippavut.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(4) Kal. Nr.02-2013

qup.35 Titartaasoq: Karl Peter Olsvig Andersen.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(5) Kal. Nr.03-2013

qup.31 Titartaasoq: Karl Peter Olsvig Andersen.

Isumassarsiaq kusanartoq: Taallanik titartagartalersuineq.(6) Kal. Nr.04-2013 qup.32 (Tunua) Titartaasoq: Karl Peter Olsvig Andersen.

Isumassarsiatsialak. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.05-1999 qup.10 Qallunaat "Qasiannguarmiukut" maanna nunamini utoqqalisartut isumassarsisimapput ukiut ilaatigut amerlaqisut sulisimanertik tunulequtaralugu ataatsimut katillutik nalliuttorsiornartumik ilasseqatigiinniarlutik. – Nalliortorsioqatigiinneq iluatsissimaqaaq. Peqata asut 127-ullutik. Pilersaarut paasisimavara aappariit ikinngutigilluakkakka Karline aamma Benny Larsen-ikkut tikeraarsimaffigitillugit. Nalliuttorsiorneq qaangitereermat ukiorpaalussuarni atuarfimmi pisortaasimasoq Mogens B. Poulsen ima Benny Larsenimut allagaqarpoq.

Iteritsi kalaaleqatikka. (Taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.07-1995 qup.18. Taallaq

Itsarli puttarsisaat. (Taall. Peter Storch) Kal. Nr.02-1995 qup.12. Taallaq.

Itsarsuaq taarsuarmiippoq nunap inoqqaavisa ingerlaarnersuat. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-1993 qup.4.

Tusarnaagassiaq taanna torrallataasoq H. C. Petersen-ip 1975-imi Knud Rasmussenip Højskoliani siullerpaamik naggataarnersiornermi saqqummersippaat.

Ivertut, upernaami nunamiorsuaq. (Arrútaq (Arrutaq) Kristiansen) Kal. Nr.08-1987 qup.8.

Isumaqarniaqinasi immertartunga, ivertartunga. Ilumoorlungami oqassaanga nalullugu. Unali tusaamasara (Iverunngooq) immaqa tusaqquulaarsimagakku taamaalillugu saqqummiukkiga. Tassagooq-una qavani Nigerlerni ittooqatigiit, utoqqaassutsimikkut taamaaqatigiit, aappaata aapparminut iverutaa. Qularnanngitsumik imminit seqajuunerusimammat taamatukanneq iversimagaa, aappaatali akiseqarsimaneranik naluvunga. Aamma tusaamagaluarpakka pisit immerutit, inngerutit taallatut allatut akuttoqatigiissaartariaqanngitsut, unali immerneq naluninnut ersiutitut taamatut suliarisimavara...

Ivittuut. (Kalaalisut saqqummiisoq: Thomas Efraimsen) Kal. Nr.01-1988 qup.9..

Piginneqatigiiffissuaq KRYOLITSELSKABET ØRESUND aningaasaaterpassuulu ukiuni kingullerni tusarngartariunnaarpavut ukiorpassuanngortuni Ivittuut orsugiammik piiaasimammata. Naallu piiaanertik unitsereraluarlugu teknikkikkut periarfissat amerlimmata "eqqaanarsimasaraluarlutik" ilaatigut Kangilinnguit tungaanut aqqusinniutigisimasat – tunisassiareqqilersimavaat, kiisalu itersaliarsuaq imermik immiinnarsimasaraluartik imaartillugu iluaqtiginiaqqilersimallugu..../ 1799 danskeq ilisimatoq professor P. Chr. Abilgaard ivittuuliatinnetarpoq orsugiaqarfimmik misissuiartortillugu...../ 1809 tyskeq ujarassiooq K. L. Glesicke aamma Ivittuuniippoq imalu allalluni: "Ullumi (10 august)...../ Ukioq 1849-50 polytekniker Julius Thomsen-ip nassaaraa orsugiak sodaliarineqarsinnaasoq. Taamani 25-iinnarnik ukioqarpoq Polytekniisk læreanstaltimilu Ingeniørinngorniat ilinniarfissuani sulisuulluni. 1853 akuerineqarpoq orsugiak kiserngaallugu nioqqutissiarisinnaassagaa..../ 1856 upernaakkut sulisussatik siulliit Ivittuunukartippaat....

Ivittuut. (Kalaalisut saqqummiisoq: Thomas Efraimsen)(Nanginnera). Kal. Nr.02-1988 qup.6.

Danskeq sakkutuunut naalagaasartut ilaat E. Bluhme kangerlummi tassani immap itissusianik ukioq 1863 uuttortaasoq ima allappoq: "Tietgen aamma Thomsen peqatigisaallu sapiisingaarlutik suliffissualiorfissaqqinngivissumi aallartissimapput.... Nunami allaat Nordkapimit issinneroqisumi, soqanngivissumi qaqaannarsuusumilu, sikorsuit ujangeriassimasaanni piniartuinnavinnik inoqartumi..../ ...Aamma allappoq kalaallit akilernerlugaangarlutik sulisartuusut piniariartarsussaanerat pissutiginnarlugu. Nunani allamiut sulisussarsiarineqarsimasut akilerluangaarlugit.../... "Orsugiassiorfiup qanoq annertutiginera ilisimaneqanngilaq, Amalienborg Pladsitulli atsigissagunarpoq, ukiullu 15-20 qaangiuppata piigassaarutissagunarluni. Unali angut inuusoqisoq naak ukiuni taamak ikitsigisuni piiaasussaagaluarluni qularnanngivippoq Californiami ukiorpassuarni qultisiorniaraluanilluunniit pissarsiaqarnerungaarumaartoq..../ ...Ukioq 1862 sulisut 40-put, silaannarmili sulineq sungiusimariinngilaat nerisalutsitaaqalutillu. Taamaammat ukiup ingerlanerani - angutit 14-it sukupuloorlutik toqupput...../ Nunaminerli orsugiassiorfissatut akuerisaasoq annikippallaarpoq. 1859 Julius Thomsen-ip piimasaqarneratigut Theobald Weber fabrikkilorpoq atsikkaminik "ØRESUND", tassa Ivittuuni aallartinnerliuutitik anigoriatuleramikkik.....

Ivittuut. (Kalaalisut saqqummiisoq: Thomas Efraimsen)(Nanginnera). Kal. Nr.03-1988 qup.5.

30. september 1864 ulluovoq Julius Thomsen-imut puigunaatsoq. Orsugiassiorsinnaanera ukiunik 20-inik sivitsorneqarpoq kisermaassisinnaatitaqqilerluni. Sulili ukiut amerlisinnaallugit naalagaaffik neriorsorsinnaaguniuk akiliiffiginerusalumallugu. Howitz, Teobald Weber aamma niivertorsuit J. P. Suhr & Søn peqatigalugit pilersippaat KRYOLIT MINE OG HANDELSSELSKABET, Thomsen direktoriusussaalluni...../ ...Fabrik ØRESUND-imi Howitzip paasivaa orsugiak sodaliassaannaanngitsoq aammali qaqorsaasiassanut akugineqarsinnaasoq, kiisalu saviminissamik nioqqusianut maattorsaataasinnaasoq (emalje)..... / ...1920-kut nalaani Ivittuut aningaasarsiorferujussuanngorpoq. Nunarsuarmi orsugissap akia qaffarujussuarpoq, taamani paasineqarmat orsugiak aluminiumut timmisartuliornermi atugaallualersumut akuliutinngitsuugassaannngitsoq. Aamma umiarsuit tissiartaatit qaammagini arlalissuarni assartuinialoortartut aalamik ingerlatilimmik taaserneqarput,...../ ... Ukioq 1940 pilersinneqarpoq KRYOLIT SELSKABET ØRESUND pilersitsisoralugit suliffimmi piginnittut aamma naalagaaffik aveqatigiillutik.

Ivngerput, iverput, il. il. Kal. Nr.07-1985 qup.1.

Inngerput, Iverput, il.il. / Oqaatsit tamakku ulluinarsiuutaallutik atornerupput. Ilaannikkuinnaq tutsiuttarput pisimasulersaarutini itsarnitsani, atuakkiortunillu ilaanneersumik atorneqartarput. Ilaanni isumaliortarpunga kingulliarsuit ilaasa ilisimaqqissaarunnaaraat oqaatsit tamakku siulitta upperisarsornermut tunngatillugu atortagaasa ilaat. Tamatumalu pileritsattippaanga oqaatsit tamakku nalunngisakka - oqaatsitinnillu katersuisut katersukkaminut naqitaasunut ilanngussimasaasa - ataatsimoortillugit allaaserinissaanut. Imaassinnaavoq atuakkiortunit inuusunnerusunit arlaatigut atorfissaqartinneqartut.....

Ivngerutit taallatut suliarinerat, (Robert Petersen) Kal. Nr.03-1982 qup.17.

Inngerutit siulitta taallaatigigaat arlalissuartigut takussutissaqarpugut, erinnerlugit atorneqartarnerat kisiat pissutigiginagu, aammali taallatut suliarineri, oqaasiliornerisa pekkunaqutai, takusinnaasaratsigik. Inngerutit allatorneqarsimasut ikittuunngillat, allallillumi atorneqartartut nalunngilavut, soorlu kujataani qivittut inngerutaannik taaneqartartut. Allattukkat misissorlugit malunnartut siulliit tassa europamiut taallioraasianit malittarisat atulikkavut malittarineqanngitsut.

J. Brodbechip angalanilersaarutaa pillugu. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-2000 qup.10

Jacob Kjær Kal. Nr.12-1986 qup.22.

Tussiutini taalliorsimasuni atit takukulanerusatta ilaagaat J. Kj. Tassaasorlu Jacob Kjær, taamaattoq juullisiusiaa (nutsigaq) ataasiinnaagunarpoq, kunngit pingasorsiuut: tipaatsuinnarlutik aallarput.... Jakov Kjær Sisimiuni inunngorpoq aprilip 17-ani 1825, angajoqqaaralugit.../ ... Qallunaat atuakkiortut ilaata Hermann Bangip, 1857-imit 1912-imit inuusup, atuakkiamini ateqartumi "Stille eksistenser" (inuunerit nipaatsut) angut taanna oqaluttuarisimavaa qulequtserlugu "palase" – nalunangitsumik ilisarisimasimalluarlugu. Allaaserigamiulli Kjærimik taanagu Skeelimik taasarsimavaa...

James Hallip toqunera. (H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.8.

Eqqaamasaq una illunnit sisimiormiumit ajoqimit Knud Olsenimit (1917-1950) tusagaara, taassuma sisimiormiut utoqqaat ilaannit 1940-ip missaanni oqaluttuarisaraa. Oqaluttuarli issualersinnagu pisimasut oqaluttuarisaanermut atasut eqqartoqqaarallartigik. Qallunaatsiaat kingornatigut qallunaat danskit kunngiisa nunarput soqutigiuvarsimavaat. Arlaqartut nuna qineriartortissallugu eqqarsaannaratik allaat piareersartitsisaraluarput, akornutissanilli unitsitaasarlutik. Christiaat sisamaat aallartitsisut ilagaat. 1605-imi umiarsuit pingasut tulummik naalagallit aallartittapi. Junip qeqqani Itillip kujatinnguani, Timmianguit illoralaani, Danmarkshavnimik atsikkaminnik naapipput, ullualunnguit tassaneereerlutik avissaarput, pingajui avannamut ingerlaqqillutik. Umiarsuarmit tassani ilisimasortaavoq tuluk James Hallimik atilik...../ Angalasut nalunaarutaani James Hallip toqutaasimanera nalunaarutigineqarpoq. Oqaluttuarisaanermik allattut 1605-imi avalaasseqataanera, avalaassallu eqqarliinit ilisarineqarluni akiniagaanera taasarpaat, taamaalluarsinnaavoq, taamalu pisoqarsinnaanera nikallunganarani, qulaani eqqartugaq kalaallit pisimasumik eqqaamasaraat....

Januar 2018: Kalaallit Nunaanniit Nordisk Litteratur pris 2018'imut innersuussaq. (All.: Juaaka Lyberth) Kal. Nr.03-2018 qup.15.

"Illinersiorluni ingerlavik inussiviuvoq" Magnus Larsenimit.

Taaguutaa: Illinersiorluni ingerlavik inussiviuvoq. Atuakkiortoq: Magnus Larsen. Oqaatsit: Kalaallisut. Naqiterisitsisarfik: Maanuup atuakkiorfia, Nuuk, Kalaallit nunaat 2017. Qalunaatut taaguutaa: "På slædesporet har man mødt mange mennesker på livets vej". (Suliamut taaguut) atuagaq qallunaatuunngortinneqanngilaq. Periuseq: Kalaallit Nunaanni 1963-1975-imit inuunermi nalaattakkat pillugit nammineq misigisalersaarut. Imarisaa: Magnus Larsen nammineq misigisaminik atuakkiaani piffissaq 1963-imiit 1975-imit uterfigineqarpoq. Atuagaq atuakkiortup nammineq misigisaminik atuakkiaata siulliup, piffissamut 1931-imiit 1963-imit tunngasup, taaguutillip "Illinersiorluni ingerlavik" nanginnerivaa. 1963-imi palasinngortinneqarnermi kingorna, Magnus Larsen illoqarfiit Qaqortup, Upernaviup, Qaanaap, Sisimiut, Narsap Aasiaallu palaseqarfiini sulivoq. Naluneqanngitsutut Kalaallit Nunaanni illoqarfiit sinerissami takeqisumi siassimallutik ippit, imminnut avinngarussimallutik.. inoqarfiit aasami immakkut imminnut attaveqartarput, ukiuuneranilu imminnut tikeraarsinnaasarlutik qimussimik...../ Itisiliineq: Atuakkami kalaallit Kalaallit Nunaanni 1963-imiit 1975-imit kulturikkut allanngulerfiup nalaani inuuneratilorleq oqaluttuarineqarpoq. Atuakkiortoq oqaluttuarisaanermi piffissaq ilaanik tassanga allaaserinnittoq tassaavoq 87-inik ukiulik provsti soraarneq Magnus Larsen, naqiterisarfiutilik taaguutilimmik "Maanuup Atuakkiorfia". Inuunermi siviisumi ingerlavia piffissamilu nalaatamini misigisai, paasinninnera nassuiaataalu atuarneqarsinnaapput. Pissutsit piviusut kalaallip nunaqarfimmiup isaanit isigalugit qanormita misinnarpat,...../ Magnus Larsen: Inunngorpoq Kitsissuarsunni aggustip 29-anni

1931, inuiaqatigiinnguit piniartuusut akornanni Nunattaavannarpasissuani Qeqertarsuup tunuata kujasinnerusuaniittumi, siulimisullu piniartussatut perorsarneqarluni. Qulaaluanik ukioqarluni ilinniartitsisumi sunniineratigut taalliani siullerpaaq allappaa....

Jens Jørgen Fleischer, "Ono", Jens Danielsen-ilu. (Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.3. (Kattuffik Kalaallisut oqaatsivut-mit nutaarsiassat). Angutit taakku marluk sapiitsorsuit Canadap Alaskallu avannaarsuisigut ullut 100-it atorlugit qimusserujussuarsimasut, illuatsitsillutillu nunatsinnut utersimalersut Nuummum tikimmata Kattuffimmi "Kalaallisut oqaatsivumi siulittassup Ulloriannguaq Kristiansen-ip imatut allagaqarfigai: "Asasavut Ono, Jens Danielsen-ilu"...

Jens Kreutzmann – Ataraaq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1996 qup.14. "Kalaaleq" nr.11, 1995 "Nunat Aqqinik Aalajangiisartut" nalunaarusiaat 1992-imeersoq sukinerminni malittarisassa at qaqummersippavut..../ Ataraap nunap assiliaa./ Jens Kreutzmann nalaalu./ Ataraap Rinkillu suleqatigiinnerat./ Ataraap nalaani pissutsit./ Ataraaq Aalullu.

Jens Simonsen eqqaaniarparput. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-1998 qup.11. Angut ilisarismalluagarput, qaammarsaanikkullu sulinitinni suleqatigilluarsimasarput toqukkut qimaguppoq..../ Ulloriannguaq Kristiansen Jensi pillugu ima allaatigisaqarpoq.../ Ikinngutigilluagaa Kaj Olsen ima allappoq.../ Jensip ilisaanera..

Jens Simonsen-imut eqqaaniut. (All. Martin Berthelsen) Kal. Nr.10-1998 qup.12

Jense. (Mathæus Tobiassen) Kal. Nr.07-1986 qup.4. Qangajooq kalaallit kuisittalersut Amerlumi (Sisimiut Amerluugallarmata) angut apersortinnermi kingorna kuisissimavoq Jensimik ateqalerluni. Ineriartornermini tusaamajuakkani inersimalerluni puiussaaginnaaq, tassagooq kujataa assigiinngitsunik piniagassalerujussuaq. Qujammum angalasut oqaatigisarpaat appajuitsulissuusartoq avannamullu angalasut oqaatigisarlugu avannaa ukiumi qaammassartartoq sikullaraangallu immakut angalaarfiumnaartartoq..../.... Taamaallutik Paamiunum pippum – taamanikkunngooq Nallat Paamiugallarmata (maanna Paamiut suli nunagineqalerani). Nallamum periallartum arfanniartartorsuit! Aatsaat taama Jense piniagassaqanaarsitsivoq. Illorsuata arfanniartartum nuannerunartinnermit qangali attaviginialereerpai ilannguffigalugillu...../.... Ullum ingerlappum sumik nutaarsiassartaqaratik. Taamaanniarlunimi Jensip nulia naartuleratallarsinnarmioq. Kakkaak nassakkiartoqaluni. Periammik ernertaatarput. Siulinnguamisullugooq kamiliuunneqarpoq...../.... Ingerlallarlutik sioraatsiarsuit tikikkanikkik arnaq taanna kangimut saariarluni pilerpoq, tumini eqqoqqissaarlumit sanioqqunnaveersaarlumit ingerlaniaqqullugu, soornguna taama pivooq eqqoqqissaarumanermit uppingajattaraluarluni. Taama kangimut ingerlajuarput qaammariartuaarsuaq! Sumik pisussamik ilimatsaleriannguartoq aarimmi pileriarpaa matarsuaq taava tikereerlugu. Aappaata mappiinnaqaa, ingalluni qaammaallakkami!..... / ....Ukioq 1934 Jensimik oqalualaaq Neriamiitillunga oqalualaarsiaara. Oqalualaartorlu naggataatigum oqarpoq Tissalugooq taamaallunim inoqaleqqaarpoq kingornalu niuvertoruseqarfinngorluni. Taamanili illuusimagaluit maanna illukuinnaappum qangarsuarli inuerunnikuusimagami. – oqalualaartorlu taanna qangangaatsiarli toqusoq aamma nammineq Tissalummiuvoq.

Jesusip toqujartuaanera. (Suliarinn. Adam Nielsen) Kal. Nr.04-1996 qup.10. Danskit atuagassiaat qaammammum saqummersartoq Illustreret Videnskab nr.3/1996-

imeersaq malillugu imaannaanngitsumik nutaarsiassaqaarsorinarpoq. Allaatiginnittuuvoq Mikael Rothstein, København./ Jesusi aattalimmik aallerpoq./ Iperartorneqangaarpoq./ Golgatamukarneq./ Sanningasulimmi inuunerup naggataa./ Toqusunik makinneq kristumiussutsimi tupinnangaartuuvoq.

Jiisusitta pilluta toqukkut. (Taall. Jens Karl Broberg) Kal. Nr.03-1999 qup.15
Taallaq

Johannes Kuisisoq. (Nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.08-1993 qup.14.
Inoqajuitsumi torlulasup nipaa. - Politikkip tungaatigut navianartutut isigineqarpoq. - Toqu annilaarnartorsuaq atorpa. - Imminulli isigaaq taamaallaat tipaatsunnermik angisuumik oqariartortutut./ Toqussaq pillugu qitinneq./ Naggataajusoq aallarniutaasorlu:.

Johan Abelsen 1933-1998. (All. Peter Fr. Rosing) Kal. Nr.11-1998 qup.4.
Radiomi nipi qassarisoq nipangerpoq. Radiomi aallakaatitassiorpoq Johan Abelsen eqqaaniarparput.

Jonathan Petersen. (all. Thue Christiansen) Kal. Nr.04-1981 qup.15.
(J. Petersen ukiormanna 100-nik ukioqalertussaasimagaluarnernat tunngatillugu angullu taanna ataqqiniarlugu eqqaallugu normumi 3-mi allaatiginnittoqarsimavoq, allanillu ilanngussiumasoaqarsimammatt maannalu tigusalersatsigik matumuuna ilannguppavut assut qujassutigalugit. Siullerlu una allattup qulequtsersimannimmagu aamma taamaaginnartipparput.) / Inuiaasugut ulluinnarni inuunitsinni itinerusumik inooriaaserput taamalu kulturereput eqqarsaatigerpiarnagu inuusarpugut. Kulturerepulli eqqarsaatiginnigikualarlugu taannapiaq tunngavigalugu periaaseqartapugut, soorlu oqalukkaangatta, oqaluttuaraangatta, suligaangatta imaluunniit nalliortorsiorangatta..... Inunnut taakkununga erinniortoq taalliortorlu Jonathan Petersen ilaavoq. Juuntaap ukiorpassuarni tamaviaaruteqarluni sulisimanera tamanit ilisimaarineqarpoq. Taalliortarnermini erseqqissartuartarsimavaa sunarpiq tunngavigalugu aallaavigalugu inooriaaseqartugut aammalu siulivut inooriaaseqarsimasut, siulitta inooriaasiat Juuntaap uatsinnut puigunaallisippaa taamalu anersaakkut.....

Jonathan Petersen 1881 – 1961. (all. Stephen Petersen) Kal. Nr.03-1981 qup.5.
Inunngorsimavoq 7. maj 1881, kuisikkamilu atserneqarsimavoq Andreas Jonathan Kristoffer Petersen. Taamani Paamiuni ajoqiunerusimasup Anders Petersen-ip nuliatalu Sabine-p erneraat. Qatanngutigiiit nukappiaraannaasimapput arfinillit, arnartaqaraluarsimallutik meeraalluni toqusimavoq. - nukappiaraallunili nipilersorneq soqutigisarilersimavaa, pingaartumik pattagissamik pattanneq. 16-inik ukioqarluni Nuummi ilinniarfissuarmut ajoqitissatut ilinniariarpoq taamani Paamiuni palasioq Mads Rasmussen ilinniarfissuarmut sinnersaalluni siulittaasunngoriartortoq ilagalugu ukioq 1897, ilinniartuuvoq ukiuni arfinilinni1903-mut. Ilinniarnernini inerami angusisimalluni Nuummi ilinniarfissuarmi ilinniartitsisunngortitaavoq. Tassani ilinniartitsissutiginerullugit kalaallit oqaasii pattannerlu erinarsornerlu....

Jonathan Petersen “Organe”. (All. Mathæus Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.04-1981 qup.16.

Organip eqqaassutissaanut maanna Nuummiittumut katersuisoqaqqaarnialermat inunngorfigisimasaani aamma katersuiniqaataasoqalernerani inummut tassunga eqqaamasalikkersaarutiga allannngortinnagu imaappoq: Piffissaq annertoqisoq organip oqaluttuarsartaanut atussagaluarpog sukumiisumik eqqartuissagaluaraanni. Uangali

nammineq oqaluttuarsiat atuakkialluunniit najoqqutarinagit organimit puigikkiussama ilanngui eqqartulaarniassavakka. Ilinniarfissuarmi ilinniartuutillunga ukiut piffissarititaasut tamakkerlugit ilinniartitsisorisimagakku...../ **Angerlarsimaffimmi:** Ilinniartuulluta sulii taamani minnerit anninngortinnatali angerlarsimaffianissaaq ilisariartulersimavara qitornaanummi ikinngutiginnilluartunut ilaagama...../ **Pattagiarsuarmi:** Oqaluffimmi isigassuataartarnera nuannaartunartarpoq. Niunnguani sumut tamaanga eqqakattarileraangamigit kisianniuna pissanngallugu, naamik ammut qiviaqattaapalaakasippoq!...../ **Nipilersornermik:** nipilersorluni tusarnaartitsineq inuusuttunnguutillunili piginnaassuseqarfigivissuusimavaa aamma agissattunut agiarsuarterlugit ilaasarsimalluni. Eqqaamanarpoq ikinngussua ilisimatooq William Thalbitzer Nuummiittoq eqaarsarfimmi marluullutik tusarnaartitsimmata...../ **Erinarsortitsisarnera pattatitsisarneralu:** Erinarsorfissatigut tupigusoortitarsimagujaatigut. Erinaq nalusarput ilinniarteqqaarnialeraangamiuk allattarfissuakku nuusiupallartarnersua quiassuutigisarsimavarput, titarnerit tallimat nuusiorfissat titartariarlugit assilisaqarani nuusiupallallaraangami qiterlini, mikileqqani eqerqunilu tikortillugit soorlumi tuaviinnavissuaq allaannakasittatoq...../ **Oqaloqatigeerujoorneq:** Avannaani atorfeqartillunga 1944 kujataanut tikeraarpunga. Nuummiinnitsinni angerlarsimaffiani ilaanneeriarluta suliatinnut tunngasunik annerusumik oqaloqatigiisutigisarpavut, kalaallisut oqaatsivut allannissaallu soorngunami minissinnaasanngilai, taamanimi ordbogeeraliorniarnerninut piareersarlualereersimavoq....

Jôrsuarujuk. (Joorsuarujuk) Kal. Nr.03-1985 qup.12.

1932 uperngaakut umiarsuit kisimik nutaarsiassaqaqtitsisarallarmata niuertorutsimut allakkatigut tusalerpugut, Kangersunermigooq aasaq manna qallunaatsiaat illukuinik assaasoqassaaq, suliarlorumasullugooq niuertorutsimut nalunaarsinnaapput, qaammatini pingasuni suliumanerlutik, ullormut 4 kr-nik akissarsiaqarlutik. Pileritsariarama angajoqqaakka aperalugit, ilaleriarmangga allatsikkaluaannaqaanga. Qaammat juni isorakillisoq tusarpugut sulisussaminnik aqqusaarsiitigalutik illumukalersut, Ujarassuinngooq orninniarlugit, takkuppullumi qallunaat pingasut, kalaalimik arnamik igasussaminnik nassarlutik angutinillu marlunnik. Qoorngumiillu sisamaalluta ilaasussanngorpugut...../ ...Ukiut 1800-t naalluinnalernerini qallunaatsiaqarfiit nalunaarsorneqarsimapput, kaptajn Daniel Bruunimit, kalaallit "Kapitamik" taasarsimasaannik, atuagarlu taassuma allagaa najoqqutaralugu assaaneq ingerlanneqarpoq, kisiann qallunaatsiaqarfiit tamaasa nalunaarsorsimanngilai, soorlu aasaq taanna Kapisilinnit nalunaarutigineqarpoq: Kangersorngup qinnguata tungaani Nunatarsuarmi qallunaatsiaqarfik siornatigut ilisimaneqanngitsoq siumorneqarsimasooq.....

Jôrsuarujuk. (Joorsuarujuk) (Nr.3-1985-imit nanginnera) Kal. Nr.04-1985 qup.1.

Tassa taamaalillutik aaffassaminnut piartortarput, tuttut maannakkutut sinerpasinngikkallarmata, pavungarsuaq sermip killinga tikillugu atortussaminnik piniarniartarfiat. Qaannat nassataralugit kuikaartuutissat. Ujarassuit taakku inugasaarlutik aaffaa annertoorsuunnginnami qaammatip augustusip 20-ata saniani silammut isumalereersarput...../ .... Immaqa 1860-70-illu missaanni Kangermi (maanna inueruttumi) immaqaluunniit avannannguani inuusimassaaq. Qanorli ilillutik Kangerlummut, tassa Uummannamut taamani qatanngutiginniiaqarfiusumut nuussimanerput, isumaqarnarporlu Joorsuaap Kangeq piniartutut inuuniarfigisimanngikkaa, naak inuttaata oqalualartarnermigut taamaannginnerarsimagaluaraa,....

Joorlileqaaq. (Juullileqaaq) (All. Karl Jørgensen, Upernavik) Kal. Nr.12-1996 qup.3. Ila nuannissusia joorleriartulillarmat, ilumummi uagut inersimasut manngertumik uummateqartugut misigilerpugut meerannguup uummataatut ittumik uummateqalersutut,...

Jooruaqqap eqqaassutissaata uleernejarnera.(Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-1990 qup.11. Ulloq **1. April 1991**, ualikkut nal. 14.00 Sisimiuni silagissorsuugaa, issingaatsiaqisorli inuppasuit niuvertup illutoqaata oqalufftoqqallu akornannut katersuupput, Jooruaqqap eqqaassutissaa uleernejassamat. Ullup pisimasussaasa aqqissullugaanerat pissutaalluni uleersinissaq nalliuttorsiorpalaqaaq, tussiaqatigiinnerit oqalugiarnerrillu kusanartumik ingerlanneqarlutik. (? Ulloq **1. April 1991?**)

Jugoslaviamut takornariarneq. (all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.07-1990 qup.13 1985-imii Kalaallit nunaanni Brugsenit, brugseneqarnerup iluani sunniutilimmik sulisimasunut kajumissaatissiissutigisartagaannik aningaasanik pissarseriarama nuliaralu isumaqatigiippugut pissarsiakka nunanut allanut angalanermit atussagigut Danmarkimi ilaquattatsinnut tikeraarnissarput iluatsillugu. Jugoslaviaalu takornarniarniarlugu aalajangerpugut. / Lovcén-passet aamma Certinje.

Jugoslaviamut takornariarneq. (Nanginnera)(all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.08-1990 qup.9. Qaqqat putoqqullugit qimuttuitsorneq amiilaarnartoq / Kangerliumanersuaq (Kontor-bugten) aamma illoqarfik tiguarneqanngisaannarsimasoq; Dubrovnik.

Jugoslaviamut takornariarneq. (Nanginnera)(all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.10-1990 qup.6. Illoqarfik tiguarneqanngisaannarsimasoq Dubrovnik. / Illoqarfiup oqaluttuarsartaa. / Takujuminartut.

Juulleriartornerani kingumut qiviarneq. (All Laban Kanuthsen – Paamiut) Kal. Nr.10-11-2001 qup.11.

Juulleriartornerani: orpiliassaq. (Oqalutt. H.C.Andersen. Nuts. Frederik Nielsen) Kal. Nr.12-2008 qup.8

Juullersuarmi umiarsuarluni Danmarkimut. (all. Christian Petersen) Kal. Nr.12-1986 qup.12.

(Umiarsuarni Kalaallit-nunaaliartaatini naalagaasimasut ilaat Christian Petersen qallunaat atuagassiaasigut allaatigisaqartarsimavoq pisimasunik Kalaallit-nunaannut tunngasunik, taakku ilaat taaneqartumik qulequtaqartoq nutsersimavara juullernerani umiarsuarluni Danmarkimukarnermik imaqartoq, imalu oqaluttuarpoq):

-Kalaallit-nunaata kuultia “qaqortoq” (orsugiak) umiarsuup “Disko”p Ivittuuni orsugissap taassuma Kalaallit-nunaata pisuusutaata piiarneqarfiani usilersortup usilersortarfianut kipiffeqarani nakkaavoq. Ivittuut kuultiat taanna qinngornertut aamaasutut kajorujuttuinnaavoq, timinnguatsinniippoq orsugiak maaniinnarmiittoq 800.000 tonsit.... /... “Disko” imarsiullaqqissutut naatsorsuutigineqartuarsimavoq. Angallatit maskiinallit suliffigisimasama pitsaanersaraat, taamaattorli nunarsuarmi kangerit uiartarissat ajornersaasa ilaat ingasissimaniarparput. Kangerit ilaat ukiup taamaalinerani Nunap Isuanut assersuunneqarsinnaasutuaq tassa Kap Horn, Amerikap kujalliup kujammut isua.../ ... Decemberip 17-ni ullaakkut nalunaaqutaq arfininngortoq qaqtigooortumik

ilimaginngisaraluamillu pisoqarpoq, taamaalinerani “Disko” mallit annerulersimasut sumilli tamaneersut putoortutut illugit ingerlaniarsarisoq, ilaasugut ataatsimik amerleriarput, tassami ullormi tassani, maani avataani Neptunip qatigaata maninngeqisup qaani meerannguaq inunngorpoq..../ ... Silassamilli nalunaarutit neriusaarinnigilluinnarput, kangisimmik sakkortuumik anorlernissaanik neriorsuipput, tassalu skotlandimiut aamma ikiuukkumatuallaanngillat....

Juulli. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.12-1995 qup.2.

Palasi, Atuakkiortoq Otto Sandgreen qinnuigisimavara „Juulli” pillugu allagaqalaaqqullugu. Ortu ima allappoq: (HLL.) “Asanninneq tamanit aneq...” Ukiuni kingullerni eqqarsaatigeqqajaaginnarsimava uagut kalaallit juullisiortalersimanerput, qanoq uatsinnut pingaaruteqarsimatiginersoq, pingaaruteqaannaranilu taanna allaat alliartuinnartoq, tassa Guutimik nalusutut, ajoqersorneqanngitsutut inuunermik tunuliaqutserutsigu. Miserratigineqarsinnaanngitsumik kristumiussutsip – ilumoortorlu saqqummiutissallugu pingaatikkaanni – kalaallit inuiaasuserput ataqqinassusersimavaa “qutsinnerusumut” nuullugu, soorlu: Inuup pinngortitaanerminit ikiuussinnaanera – aamma kalaallit pigisimasaat – asanninnermik immerneqarsimavoq “tullimik asanninninngorluni,” ilaqutaannarnut qaniginerpaasaannarnulluunniit tunngajunnaarluni. Inuunermik ikiorsiinialuni annaassinialruniluunniit sapiisersinnaaneq tunuliquateqalersimvoq kristumiussutsip suaarutaanik: Inuunerit iluatigigukku, asanninnerma nipaa qaaqqusissutaalu tunulliullugit, qinngaqqunnarputit!.....

Juulli annikilliornerlu. (Nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.12-1993 qup.14.

Olfert Ricarddip atuakkiiaanit : Velsignet jul-mit Atuagaq 1925-mi Københavnimi naqitaasimasog.

Juulli silatangaasarnerlu. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.12-2015 qup.32

(Tunua) Juulli tassaavoq itsarsuaq guutimik nalusut seqerngup apparuttorfimmiit qummut aallarnerani nalliuttorsiorarfiaq ilagiit kristumiut ukiumi 354-imi Kr. In. king. Atulersimasaat Jiisusip inunngorfiani nalliuttorsiorfittut. Nunani avannarlermiutoqqat januaarimi juullisiortarsimagaluarput. / Silatangaasarneq pisoqaavoq. / Juullimi orpiartarneq tuluit atuakkiortuata Bonefariusip iluartup nalaani aallarnersimanerartarpaat (Ukiut 700-t ingerlaneranni.)...

Juulli qanilliarortillugu: Qeerlutuuqaqqat Maniitsormiut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2009 qup.23

Juulliaqqap ullaava. Umiartortup ullaarsiornera. (All.: David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.12-2017 qup.9.

Juulliaqqap ullaavani nalunaaqutaq tallimat missaanni kiserlioqalunga aqqusinikkut ingerlarusaarpunga, qasoqqaqaanga unnuaq tamaat suligama. Sila pueqqorpoq qatsungalluni. Inimiit anivunga qasuersilaarniarlunga, sininniaraluaramami naamik aanngaalernissaq sumiikkaluarnarpa, ilagisat asasallu eqeersaasutut iinnarmata. Kiserliorpunga nuannaarnangalu, kinamitaava uattut nuannaarnani juulliaqqap ullaavani tamani aanngaalaarsinnaava. Inuit nuannaarlutik qilanaarlutillu iteraleriissasut isumaliorpunga. Uangalumi sinikkiartoraluaruma immaqqa pitsaanerussasog najukkannukaruma....

Juulliaaraq. Kal. Nr.12-1999 qup.6.

Allaatigisaq Knud Rasmussen-ip atuakkaaasa ilannit tigusaavoq. Nutserisuuvoq Jens Poulsen.- Oqaluttuaq pisimasuuvoq ukioq 1903-04 angalaqatigiit Knud Rasmussenikkut Avannersuarmi ukiitillugit.

Juulliaraq. Kal. Nr.10-11-2001 qup.3.

Allaatigisaq Knud Rasmussen-ip atuakkaaasa ilannit tigusaavoq. Nuts. Jens Poulsen, oqaluttuaq pisimasuuvoq ukioq 1903-04 angalaqatigiit Knud Rasmussenikkut avannersuarmi ukiitillugit.

Juulliaraq aserorneqarmat. (Juullisiutinit 1937-meersunit) Kal. Nr.12-1987 qup.23. Juulliaraq ukiup ulluisa tamarmik nuannernerpaartaraat. Taamaattorli taanalunniit avaangunartunngortineqarsinnaavoq ajortup naalagaaffigilersaraangatigut ajortuliotilluta. Juulliaraq oqaluttuariniagara ingammik nuannerluinnarsimavoq ittu ningiulu tikiussimmata.

Juullikkunni ileqqulersuutit.: USA-mi. Kal. Nr.12-2008 qup.11.

Hal.: Ukiuni kingullerni arlaqalersuni USA nunarsuarmi nunat pissaanilissuit kisiartarilerpaat. / Brasiliami.

Juullikkunni Kalaallit nunaata Radiua TV-alu. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1997 qup.9

Juullileqaaq: Juulli. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.10-2003 Qup.5.

Matumuuna juullimut tunngasunnguamik ilanngussilaarnarpunga. Qanga ukiorpaalussuit qimmuttut eqqaallugit.

Juullileqaaq: Ningiup juulliaraa 2007-imi. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.12-2009 qup.5.

Juullileqaaq: Nunataq!. (All. Margrethe Gjorup) Kal. Nr.10-2003 qup.13.

Oqaluttuarineqartarpoq qangarsuaroq aavartut angutit marluk sermersuarmi tammaramik oqqiffissaminnik ujarlerlutik nanivaat Nunataq, sermersuarmiit nuisasoq. / Nuanatak” by: Margrethe Gjorup. Calgary, Alborla

Juullileqaaq: Unnuaq iluartoq. (All. Selma Lagerlöf. Kal. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2003 qup.14.

Juullilernerani eqqaamasat. (Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.12-1987 qup.1.

Uvagut pisoqaanngilagut, aatsaammi 60-it sinnilaarpagut. Taamaakkaluartoq 1930-ikkut naalernerini pisimasut oqaluttuarineqartillugit – eqqaamalluakkat – nuannertassusii. Immaqa ullut meeraaffiit – nalunangitsumik pilluarnarsimassusii! Aasaq manna meeraagallaratta aasivigisartagaput Tupertalik kingumut qatanngutigiiit sisamaalluta takuniaratsigu ilumut pilluarneq tassani pisarsimavoq – pilluarsimaqaagut – nunarsuaq kingumut takoqqillugu tamatuminnga misigisaqarluta..../ ...Juullimut tunisisut nuannaartorisarlugit 1938-mi qeqarama ukioq taanna juullernalersaq anaanama tuneriallاراanga 1 krone. Ila tupinnaq taama angitigisumik tunineqarluni...../....Uvagut Niilisinnguakkullu qanittunnguugatta. Saniligut silatangiaalersullu tupaguttarpavut...qeraarpaluk, tussiarpaluk, anaanama naneruutit ilagalaap saavani ikeqqugaangagit eqiasunnangeqaaq.....

Jútdlime orpiliaK' **Kal. Nr.12-1992** Saqqaani.. Taallaq. Juullimi orpiliaq.

Jútdlime orpiliaK' **Kal. Nr.12-1994** qup.16. Taallaq. Juullimi orpiliaq.

Juullilersoq nalunaaquttap akunneri 24-it imaannarsuarmi. (All. Karl Street, Qasiannugit) **Kal. Nr.12-1996** qup.6.

Juulli 1966. Qatanngutikka angajoqqaakkalu Qasigiannguanut nooreersimapput. Uanga Saattuni Uummannap pigisaani sulii taamanikkut nunaqarpunga.

Juullilersumi qajartornersuaq. (All. Johan Schmidt) **Kal. Nr.12-1996** qup.4. Ilangutassiami nunaqarfinnguaq oqaluttuarineqartoq Killiit (Vester Eiland) Aasiaat kitaani kujataaniippoq qeqertarparsuarnit tamanit avallersaalluni. Killiit itsarsuarmiilli nunaqarfiusimavoq, piniartorsuit nunaqarffigisaat, qeqertaq avaleqanngilluinnartoq imaannarsuarmiippoq. 1960-ikkut qiteqqunneranni raajarniarnerujussuaq aallartimmat nunaqarfinnguami tassani 100-it sinnilaarlugit inunilimmi raajarniussuit arfinillit pisaarineqarput...../ Umiarsuarsiuleqaagut./ Mulusumik ujarleriartorneq.

Juullimi pilluarit. (Taall. Villads Villadsen) **Kal. Nr.12-1993** qup.4. Taallaq

Juullimi pilluaqqussut. (All. Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut, Siulersuisuunerit, Maniitsoq) **Kal. Nr.12-1995** qup.13.

Juulli kingumut qanilliarporpoq, ukiorlu 1995 naajartulerluni. Taamaammat kattuffiup sinniisuuneqarfianiit pinngitsoorusunngilagut sinerissami peqatiifiit taakkualu ilaasortaat kiisalu kattuffiup aviisianik "Kalaaleq"-mik atuartartut tamaasa qamanna pisumik juullimi pilluaqqunartumik ukiussamillu iluanaarnartumik angusaqarluarnissaannillu kissaallugit pilluaqqussallugit. Ukioq 1995 "Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut"-mut nutaamik pisimasoqarfiuvoq, tassa aallartinnerminiit siullerpaamik siulersuisuuneqarfik illoqarfimmut allamut nummat, tassalu Maniitsumut. Peqatigiiffik siulleq Nuummi 1973-imi Otto Sandgreen-imit suleqataanillu aallarnerneqarpoq. Kingusinnerusukkut illoqarfinni allani aallarniineqartarsimalluni. Kattuffik pilersinneqarpoq 1989-imi, taamanikkumiilli Nuummi angerlarsimaffeqarluni.....

Juullimut nipitittagaq 25-issaanik saqqummerpoq. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.12-1998** qup.7.

Danmarkimi kalaallit palasiat Karl Peter Andersen aamma nammineq eqqumiitsuliortuusoq, 1978-imilu Juullip nipitittagaanik ajugaasuulluni saqqummersitsisimasoq qinnuigisimavara nalliuttorsiornermi pisimasunik allaatigisaqalaaqqullugu.

Juullimut pilluaqqussut.: Juulli ukioq 2010. **Kal. Nr.12-2010** qup.13. Pilluaqqusisoq Astrid Larsen.

Juullip eqqaasippaatigut. **Kal. Nr.12-1996** qup.2. (Taallaq) Tipaatsungarfik juullia-aa (Efraim Hansen 1935)

Juullip nalaa: Angut nunarsuarmut siaruartertoq. **Kal. Nr.12-2004** qup.18. hal. Upperisamik pilersitsisut saniatigut Juullimi nalliortorsiornerup ilakutaasa ilaattut juullip inua nunarsuarmut tamarmut siaruarpoq.

Juullip nalaa: Juullip inua. Kal. Nr.12-2004 qup.13

hal. Nikkulaat iluartoq, Sanctus Nikolaus, tassaavoq juullip inua. Inunngorsimavoq Tyrkiami, iliveqarlunili Italiap illoqarfiisa kujalliit ilaanni Barimi oqaluffissaarsuarmi.

Juullip nalaa: Juullip nipitittagaa 2004. Kal. Nr.12-2004 qup.35

hal. Ukioq manna Juullip nipitittagaa 2004 Nikolaj Andersenimit qalipagaavoq.

Juullip nalaa: Meeqqat juullip inuanut allagaat. Kal. Nr.12-2004 qup.21

hal.: Juullip inua meeqqanut qanoq sunniuteqartarpa,

Juullip nipitittagaa: Aqisseq allakkisartutut. Kal. Nr.11-2007 qup.17

Hal.: Oktobarip ulluisa naggataanni ukioq mann Juullip Nipitittagaa Katuap inersuaaraani saqqummersinneqartoq peqataaffigalugu nuannerpoq...

Juullip nipitittagaa: Eqqarsaatigilluagaq. Kal. Nr.11-2011 qup.3.

Hal.: Pisarneq malillugu Oktobarimi pingasunngornerit kingullersaanni, ukioq manna ulluisa 26-anni Juullip Nipitittagaa tamanut saqqummiunneqarpoq.

Juullip nipitittagaa: Pingajussaa ajugaasoq. Kal. Nr.12-2006 qup.2.

Hal.: Juullip qalliartulerneranut ilisarnaatit ilaat allakkanut juullimut pilluaqqussutit qaavinut nipitittagaa novemberip aallaqqaataani tamanut saqqummiunneqarpoq.

Juullip nipitittagaa 2005: Saqqummermat pisut. Kal. Nr.11-2005 qup.4

hal.: Qaammatip oktobarip naanissaanut marlussuinnaangortut Hotel Hans Egedep katersuuttarfiisa qulliit ilaanni ukioq manna Juullip nipitittagaa 2005 saqqummersutut nalliussisaavoq.

Juullip nipitittagaa 2009: "Orpiisioriilermat juulli". Kal. Nr.11-2009 qup.6

Hal.: Ukioq aatsaat aallartilaarsoriniarlugu taavaana qaammatip kingulliup tullia atulereersoq.... / Nipitittagaliortoq. / Oqalugiartitaq.

Juullip nipitittagaa 2013: Meeqqammi pigaat. Kal. Nr.11-12-2013 qup.3.

Hal.: Kingumut takkuteqqeriikatappoq, allatut oqarneq ajornaqaaq, soorlumiuna qallunaat tusaamasat ilaat isiginnaartitsisartoq Poul Reumert ilumoortumik oqarsimasoq: "Uanga utoqqaassusera malillugu ullut 14-ikkaarlugit juullertarpoq...

Juullip oqaluttuaa.: Sinniisup juulliaaraasa ilaat. (All. Andrea Davidsen, Sisimiut) Kal. Nr.12-2010 qup.14.

Ilaqtariit ilaanni niviarsiaaraqarpoq piniartukkormiutut peroriartortumik. Qatanngutigiiit arnaannaapput, angutitannguaqarsimagaluarput ataatsimik ukioqalissalluni qaamataannangortoq toqukkut qimaguttumik.

Juullip oqariartuutaa pingaarnerpaaq. (all. Peter Storch) Kal. Nr.12-1994 qup.2. ....inuit tamarmik pissaannik....**Juullip orpia. (Taall. Hans Hansen) Kal. Nr.12-1998 qup.6 Taallaq**

Juullip qanillinerani (all. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1986 qup.6.
 Meeraalluni nalliortussuit qanilliertuleraangata – pingaartumik juulli – inuuneq nuannernerulersutut misigisimanarsisarpoq. Ullaakkut silageriartog qaammatigik atuariartorluni, issi, anorsaannuaq kiinnamut pussukulaartuinnaalluni, atuarfimmu iserluni qiianaq, atuarfiup kissarsuussua kukunneqarsimagaluarluni suli kissatsissimanngeriartog sanianut pilluni kissassiilluni atuaqatit isillattartut, tamarmillu nalunaratik juullimut qilanaartut, tigooqqaannissaq qilanaarutinut ilaasarami...../.... Maannakkut ukiuni atukkattinni suut tamarmik nutaanngoriartorfiini aammattaaq inuuneq nutaanngoriartortutut ippoq, taamaappormi. Meerarpassuit nalliortorsuaq juulli qalliinnartog tunissutisiassaminnik piunasaqalereersarput, meeraannaanngitsummi taamaapput. Eqqarsaatigisaannarpara maannakkut ulluni atuakkattinni pissat nutaat takkussortuarfiini inuunerup allanngussusia. Nalliortorsuarni meeqqat naalagiarnernanni marlussunnguit kisimik aggersinnaasarput...../ ...Nunaqarfikuttinni Appamiuni juulli qalliartortarnera taama eqqaasaqarfigilarlugu atuartussat tamaasa juullimi pilluaqqakka.

Juullip qanillinerani: Juulliliarneq. (All. Dorthe Korneliussen.) Kal. Nr.11-2004 qup.12.

Taamani aalajangerpunga ukioq taanna angerlarsimaffimma aappaanut imarpissuaq ikaarlugu juullisioriarnarlunga.

Juullip seqerna. (Taall. Jonathan Petersen) Kal. Nr.12-1997 qup.2.

Taallaq. 1. Ullumi seqernup nuivaa...

Jûtdlip únuâ. Kal. Nr.12-1987 qup.14.

(Juullip unnuaa)./ (“Juullip unnuaa”-nik ukiut ingerlanerini takorluuisut qanormi taava amerlatigippat, immaqali ikinnerulaassallutik takorluukkaminnik tamakkuninnga allaatiginnittut. “Juullip unnuaa” takorluugassaqartitsisaqaaq – sumiuusunik kikkuusunilluunniit – allaatigisaq una takorluugaannarmik oqaatigineqarsinnaanngilaq, ilaatigut pisimasuinnik imaqarpoq).

Juulliararsiorneq alla: Qilammut juullisioriartorput. (All. Villads Villadsen) Kal. Nr.12-2016 qup.11.

Villads Villadsen-ip inunngorneranit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Juullisioriaatsit: Immaq tassa kingornussarput?. Kal. Nr.12-2010 qup.16

Kalaallisut juullisiorarneq arlalitsigut Qatanngutiginiat sunniineraat. Tyskit juullisioriaasiat misissutsiarlugu paasinarpoq ilisarnartoqartoq. / Amerikap kujalliup nunataasa ilaanni. / Kangiamiut ilaanni. / Polenimiut.

Juullisiut (taall. Niels Platou) Kal. Nr.12-1986 qup.7.

Taallaq : 1. Unnuat tallisut qaamaneq iisutut ikkaat. /Tasiilaq 1982, Niels Platou.

Juullisiut tusaamasaq: Unnuaq nipaatsog! Unnuaq illernartoq!. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.12-2005 qup.3.

Ingemann Juntaallu./ Inuusuttuullunga nuannarilerpara./ Kalaallisut taallaai. / Oqaasertaqqaavi./ Ullut ilaanni./ Allamut qivialarneq./ Joseph Mohr (192-1848) / Frantz Xaver Gruber (1787-1863) / Oberndorf / Unnuaq nipaatsog! Unnuaq illernartoq./ Tussiaasiortuunngikkaluarlunga...

Juullisiutip “Guuterput qutsinnermio”-p oqaluttuassartaata ilaa. (all. H.C.Petersen) **Kal. Nr.12-2001 qup.9**

Juullisiutip ataqqinartup eqqarsalersitsinera “Guuterput” aammalu. (all. Chr. Berthelsen) **Kal. Nr.11-2004 qup.3.**

Kalaaleq 2004 nr.1-imi atuagassiap aaqqissuisua Hans Anhton Lyngge aallaatigisaqarpoq qulequtserlugu : Juullisiutip ataqqinartup eqqarsalersitsinera.

Juuti toqusuitsoq. (allaqqiis. Adam Nielsen) **Kal. Nr.04-1993 qup.10.**

Juutiujuaannartoq, Oqaluttuatoqaq taanna maanna ukiut 2000-ngulersut matuma siornatigut pisimasuuvoq.

Jørgen Chemnitz toqukkut qimaguppoq. (All. Hansinnguaq Holm – Nuuk) **Kal. Nr.05-2001 qup.10**

Jørgen Fleischer-imut tapersiut. (All. Hans L. Larsen) **Kal. Nr.08-1995 qup.4.**

Allaaserisaq soqutiginaruuvoq, oqallisigissallugu inuiaqatigiit tamarmik soqutigisariaqagaat. Ilumoorpoq inuiattut ullorsiorneq imaliallaannarlugu eqqunneqartoq, immikkut sukumiisumik tunngavigisaanik nassuiaatitaqanngitsumik. Taamaallaat innuttaasut paasitinneqarput Inatsisartut aalajangiukkaat kalaallit inuiattut ullorsiortalernissaat alajangiunneqartoq 21. juni pisartussanngorlugu.

Tunulequtarineqarpoq tusarparput: siulittagoq ullortunersiortarnerannut atatillugu aalajangiunneqartoq. Naalagaaffissuit inuiattut ullorsiortarfeqartut ullorsiortarfimminni tunulequtaat tunngavigissallugu erseqqilluinnarput. Siunertaat tunngavigisaallu nalagaafiup oqaluttuarisaanerani pingaaruteqarluinnartunik pisimasut tunulequtaralugit aalajangiunneqartarlutik ullulerneqartarlutillu. Taamaattumik isumaqarluinnarpunga 1985-imi taamanikkut politikeriesut aalajangigaat maannakkut ukiut qulinngornerat iluatsillugu inatsisartut eqqarsaatigeqqittariaqaleraat ”Inuiattut ullorsiortarnerup” tunulequtigisai suusariaqartut. Inuiaat Kalaallit Nunaanni innuttaasut eqqortumik paasitinneqartariaqalersut suna tunulequtaralugu.....

Jørgen Kleemann 95-iliisoq. **Kal. Nr.03-2018 qup. Saqqaa.**

Qularnangitsumik Nunatsinni nipilersortartut utoqqaanersaat Jørgen Kleemann Martsip 7-ani 95-iliivoq. Erninilu ukiorpasuarni nipilersoqatigiittarput.....

K.R. Højskolimi pisut ilaat.: 2007-mi højskolertut naggataarnersiornerat. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.27.**

Elevrådít siulittaasuata Ingvar Knudsenip, Kadiup, oqalugiaataa.

K.R. Højskolimi pisut ilaat.: Naggataarnersiortunut oqalugiaat. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.25.**

Oqalugiartoq Jakob Møller Lyberth forstanderi, Knud Rasmussenip Højskolia.

K.R. Højskolip nalliuttorsiorneranni oqalugiaat.: Ikinngutaalluartut. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.28.**

Oqalugiartoq Erik Boel, Forstander Krogerup Højskole

K.R. Højskolip nalliuttorsiorneranni pisut ilaat.: Tikilluaqqusineq. (All. Jaob Møller Lyberth) Kal. Nr.08-09-2007 qup.30.

Eqqaamasalikkersaarneq: Højskolip oqaluttuassartaanit.

K.R. Højskolip nalliuttorsiorneranni pisut ilaat.: (All. Jaob Møller Lyberth) Kal. Nr.08-09-2007 qup.31.

Eqqaamasalikkersaarneq, Højskolip oqaluttuassartaanit tunuliaqutit.

K.R. Rasmussenip Højskoliani atuartitsinerup ammarnersiornera: Atualersut tikilluaritsi. (Oqalgiartoq: Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.02-2007 qup.6.

Haluukkuut Qaamanerup panii ernerilu. / Ikinngutigiiinnerup anersaavi maani takornartaassanngilaq. / Kikuuisimi ilissi Qaamarngup panii ernerilu?.

Kaalip Napiarissami meeraanera. (Andrea Davidsen, Maniitsoq) Kal. Nr.03-1984 qup.21.

Kaali nukappiaraavoq arfineq marluk missaanni ukioqartoq. Nunaqarfik inunngorfigisaa ateqarpoq Itilleq. Kaali qatanngutaalu sulik mikisuusut nunaqarfimmik tununnguanut nutserput. Nuna nutserfigisaat ateqarpoq Itinninnguamik..... Eqalunniarfitoqartik aasakkut ornittuaannartarpaat, taannalu ateqarpoq Napiarissanik, kinguaariit qangarsuarli kingornuttaallugu nunagiartagaat....

Kaalip Napiarissami meeraanera. (Andrea Davidsen, Maniitsoq) (nangitaq) Kal. Nr.04-1984 qup.21.

.....Napiarissat qulingaatsiannguani aamma Pavia Bech nulialu Kajistiaanna tupersuaqarfeqarput. Meeqqat tassaapput taamanikkut aaseqatigisartagaat Kajistiannaqqakkut Iiffarlu.

KalâleK' Kal. Nr.1-1981 qup.4.

(Kalaaleq) Atuagassiaq una taamatut taaguutilik tassanngaannartumik pilersinneqanngilaq, ukiut arlaqartut ingerlanerini piareersarneqarusaartuarsimavoq aallaqqaammut anginerusumik mikinerusumilluunniit oqaloqatigiissutigineqatattaarluni. Ukini kingulliunerusni qanoq pisariaqartitsineqartigisoq eqqartorneqaraangat kalaallinut tungasunik imaqartunik atuagassiaqalernissaq aalajangiukkiartuinnarneqalersimavoq, maannalu taamatut isikkoqarluni piviusunngorluni.

KalâleK' (Kalaaleq) Kal. Nr.09-1985 qup.1.

Oqaaseq "Kalaaleq" takornartat oqaasianik "skrælling"-imik naggueqartinneqarpoq. Isuma taanna ullumikkut sulik tasaanerluni? Imaluunniit nutaarsiassaqarnerluni? Oqaaseq "kalaaleq" takornartat oqaaserippassuk (kalaalinnngorsagaq) ila naakinassuserput, tassa kikkuussutsittinnut namminerisatsinni taaguuteqanngilagut,.....

Kalaaleq. Kal. Nr.01-02-1991 qup.7.

"Kalaaleq"-mi nr.9-imi - 1985 quppernermi sullermi Aaqqissuisoq Qulequtaq taanna qulequtaralugu allagaqarpoq. Christian Lyngel-llu akissutaa atuareerparsi. Otto ima allappoq: Oqaaseq "Kalaaleq" Takornartat oqaasiannik "skrælling"-mik naggueqartinneqarpoq....

Kalaaleq 1.Januar 1982 akitsussaaq. Kal. Nr.06-1981 qup.15.

Soorlu nr. 5-imi nalunaarutigitsiareeripput, peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" siulersuisuisa augustimi ataatsimiinnerminni taama aalajangerput. Tamanna ajuusaarutigaarput, allatulli ajornarsimavoq atuagassiarput ingerlaqqissappat.....

Kalaaleq 1994 qeratasuumik ungalulik. Kal. Nr.04-1995 qup.3.

Pisarnitsitut ukiumi qaangiuttumi naqitertissimasavut qeratasuumik ungalulersinniarpavut. Ukiut tamaasa atuarfeqarfiunerusut, inuillu ataasiakkaat aalajaallutik pisisarsimasut piumasaqaraangata pisiassaannik nassittarpavut....

Kalaaleq arnaq Alaskamiu. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-1995 qup.7.

Ukioq februaarip aallartinnerani ICC-p aasamut ataatsimeersuarnissaa piareersariartorlugu Alaskamiippugut. Alaskap illoqarfiisa annersaanni Anchorage-mi Ilaqutariit Stotts-ikkut naapippavut. Karo Heilmann Stotts, uia Jimmy ernerallu Inuuteq. Ilaqutariit inussiarneqisut tikikkuminaqisullu pulaarpavut. Karo Maniitsormiuuvoq nunatsinni ilisarisanearluartoq Niels Carlo Heilmannip nuliatalu Mariap maanna toqoreersimalersut panigaat. Karo imatut oqaluttuarpoq: Maniitsumi inunngorpunga, tassanilu alliartorlunga. Meeqqat atuarfianeereerama ukiuni marlunni Danmarkimi efterskolimi atuarpunga, tassangaaniillu Nuummi realskolimi atuarlunga. Tassani inerama Danmarkimi højskolit ilaanni ukioq ataaseq atuarpunga..... Ukioq ataaseq Alaskap avannaarpiarsuani kitaani illoqarfimmi Barrow-imiitineqarpugut. Tassani North Slope Bourogh-ip kommuniani sulilerpugut. Uanga soqutigisakka kulturimut, oqaatsinut oqalutuarisaanermullu tunngasut sammisarilerpakka..... 1971-imi Amerikap naalagaaffiata akuersissutigaa nunaqavissut, tassa Inuppiat nunamik piginnittussaataanerat. Inuppiat piginneqatigiiffissuat pilersinneqassammat aallarniutissanik Amerika aningaasaliissuteqarpoq. Nunarujussuaq tunineqarpoq..... / Inuppiat oqaasii: Ugut kalaallit oqaatsivut ulluinnarni ajornartorsiutiginnilavut, maangali tikilluni maluginiakkat ilagaat illoqarfimmi Inuppiat oqaasiisa qaqutigooqisumik atorpeqartarneri. - Amerikamiut oqaasii annertoorujussuarmik kinguaariinnut kingullernut sunniuteqartorujussuannorsimapput, ulluinnarni inooqatigiinnermi, meeqqat inuusuttullu atuarfiini allat Inuppiat oqaasiinik ilinniartitsisoqarniarnerup tungaatigut annertuumik ajornartorsiuteqarlutik..... Kalaallinik takusaqallattaarpugut pingaartumik ataatsimiigartut naapittarpavut, nuannertaqaaq....

Kalaaleq arnaq Iqalummiu. Kal. Nr.09-1994 qup.8.

Agnethe Johansen kuisikkami taamatut atserneqarsimavoq. Ajoqiugaluup Avgo Johansenip nuliatalu Barbarap paniat...(Aaju Peter. - Arnaq tamatigoorluinnartuuvoq.)

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.08-1994 qup.14.

Pisimasoq taanna 1877-78-imi pisimavoq, atuagassiamit "Grønland"-imit 1986, nr.4-imit tigusaalluni, qulequtserneqarsimavoq : Baronens udlandsrejse 1877-78.... / Ajornartoorneq.

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.09-1994 qup.16.

Nanginnera. Akunnittarfimmi (Hotel) Københavnimi.

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.10-1994 qup.16.

Nanginnera. Tyskit nunaannukarneq. / Qimuttuitsorneq.

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.11-1994 qup.16.

sulinerput pinnguarnerinnaavoq. / Paris-imi.

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.12-1994 qup.19.

Kaasarip pulaarpatigut. / Periaatsit allat.

Kalaaleq europamut takutitsiartortoq. (All. Mylius Erichsen, Nuts. Peter Storch.) Kal. Nr.01-1995 qup.13. (Naanera.)

Sineriak avataatigut ingerlavigalugu isigalugu nuannariniarlugu aamma aangaratparput nunaarussillutalu. Nunaseqqigata nunaseqqigata Qeqertarsuaq erseratsigu aatsaat nunamik takoqqippugut. Taamani unnulersoq nunaseqqikkatta kinaana innarniassua. Nuna qanilliarput isiginnaarparput isigiuarusullugulu. Kisianni umiarsuup naalagaata oqarfigaatigut, innariartorniarallaritsi nunamut pinaviannikkallarpugut, nunami aappalaartoq amuneqarpat aatsaat nunalikkumaarpugut. Uagullumi "naalagaq" naalattussaagatsigu innariartukaavugut...../ Ilupaassianik iikkersuinnararaq: Uukapak aningaasateqarsimaqaaq, annoraassanik pisisarsimavoq illuminut ikkersuutissaminik (tassa tapeteralugit), qisuisa qaavisigut pappialalersuutigalugillusoq, taamaalioreersimalluni pulaartut pilerigileraangatigut iikkaminit avissiinnararai annoraassaa naammatsillugu, soorunami iigai annoraassat nungulertorsimapput..... / Inuuneq pingasunik immikkoortulik.: Ukiut pingasut matuma siornatigut Baroni Ilimanarmiumik nuliarpog. Uukapak Paakitsumut nuussimavoq, illunimi nungullugu qisugereersimagamiuk. Taava taavangaaniik niuertoqarfimmu qallunniarsimavoq qimussinik usisitassaminik ilalersorluni, pisarnermisullu pisiassa ilivitsukkaaginnarlugit pisiariartorsimavai..... Uanga maanna piitsuullunga inuuvunga, inuunera pingasunik immikkoortoqarpoq. Siullermik piitsuuvunga, taava nuannaarlunga pigissaarlungalugu inuuneq aamma aqutigaara, kiisalu aamma kingumut piitsunngoqqippunga. Taanna inuunera kingulleq piitsunngoqqinneq siullermernit artornarnerutippara.....

Kalaaleq? – Inuk? (All. Christian Lyngé) Kal. Nr.11-1985 qup.5

"Kalaaleq" nr.8/85-imi isumassarsisitsiniut takullugu isumaqatiginarluninnoq inuiattut kalaallisut taaguuteqarnitta eqqorsimaneranik apeqquteqaatigissallugu...../ "Taamani palasi "inuk" palaseralutigu..." – "taanna qallunaq "inuttut" oqaluttartoq...", il.il. tamakkununga tunngasut illaatigisarlutigik. Sunaaffali eqqortumik oqaluttut...../ Oqaaseq tagisaasoq "inuk" qallunaatut "et menneske"mik isumaqarsimagaluarnersoq apeqqutaasinnaavoq. Latiinerit oqaasiat "inuk", "homo" tunngavigisimassappagut oqaatsit itsarsuarli allanngoriartorneri inuiaat avissaartilernerisigut pisut najooqutaralugit taakkunanga aallarnerfeqarsinnaavoq.....

Kalaaleq? – Inuk? (All. Christian Lyngé) Kal. Nr.01-02-1991 qup.6. Kalaaleq ukiunik qulinngortorsiorpoq.

"Kalaaleq" ukiut qulit ingerlaneranni assigiinnngtsorpassuarnik imaqartarsimavoq. Ilaatigut nangeqattaartuliat normumi tullermi nangingneqarnissaat atuartartunit qilanaarineqartarsimaqaat. "Kalaaleq" ukiuni taakkunani soqutginartorpassuarnittaag imaqartarsimavoq pingaartumik oqaatsitsinnut tunngasut tungaasigut. Ukiut qulinngortorsiornerannut tunngatillugu ilanngutaasarsimasut soqutiginarsinnaasut tigulaariffigissavagut./ Kalaaleq? – Inuk? Kalaaleq Nr.11-85-imi Christian Lyngé-ip allaaserisaa.

“Kalaaleq “ kingumut saqqummeqippoq. **Kal. Nr.08-09-2001 qup.2**

Kalaaleq Maniitsumi naqiterneqartalerpoq. (Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-1988 qup.12..

”KALAALEQ” ukiuni atuuffigisamini Danmarkimi Nuummilu naqiterneqartarsimagaluarpoq. Akiusulli qaffakkaluttuinnarneri pissutigalugit aqqissuisoqarfiup nikinnera iluatsillugu misissuisimavugut periarfusinnaasunik allanik pissarsiorniarluta: Paasisimavarput Maniitsumi naqiteriveqartoq pitsaalluinnartumik naqiteriviit suliarisartagaannit ajornerunngilluinnartumik....

Kalaaleq misilipparput, (Aqqissuisoqarfimmit) (All. Hans A. Lyngge) Kal. Nr.03-04-2002 qup.2. Pisartagallit / Pilersaarutit.

Kalaaleq nr.4-1997 Christian Lyngep allagaannut oqaaseqaat. (All. Ulrik L.G.F. Rosing) Kal. Nr.06-1997 qup.5.

Allappoq: Qeqertarsuarmit niuertoqarfimmi kiffassatut nuuttoqarsimasoq, taakkualu sumiorpaluutit ilanngullugit nooqatigisimagaat. Taama oqarneratigut paasisorinarpoq inutoqaasa UPERNIVIK atorsimagaat, taamalu Henrik Olsenip paasiniaasarnermigut UPERNIVIK sorsuutigaluaraa.

Kalaaleq nunamini salliutitaali. (All. Ole Magnussen) Kal. Nr.05-1997 qup.2. 1996, septemberimi “suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu” Knud Rasmussenip Højskoliani oqallisigineqarlutillu isumasioqatigiiffiqineqarput. SIK-mi aallartitaasup Ole Magnussenip oqalugiaammimi una pingaartillugu saqqumiuppaa: “Kalaaleq nunamini salliutitaali”./ Ullumikkut nunatsinni pissutsit./ Pissutsit mumittariaqarput.

Kalaaleq turisteq siulleg?. (All. Marianne Petersen Nuuk) Kal. Nr.02-1997 qup.4 .....Tassagooq-una kalaaleq atilik Okako – allassimanera maliinnarlugu – 1776-1777-imi Danmarkimut takornariarsimasoq, Paul Egedep ima allaaserisimagaa:....

Kalaaleq tusaamasaq: Ajoqiuneq Hanseeraq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2011 qup.9.

Ajoqiuneq Johannes Christian Hansen, inuusoq 04.04.1837 toqusoq 18.06.1911, qallunaamik anguteqarpoq, qallunaaq Qaqortumi sanasoq Hans Jakob Hansen,..

Kalaaleq-mi aqqissuisutut tunuassaanga 1.januar 2002 (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-11-2001 qup.2

Kalaaleq-mik aqqissuisut ilisaritippavut. Kal. Nr.03-1988 qup.15.

Hans L. Larsen. / Lene Laursen. / Karl. K. Lennert. / Peter Storch./ Elisabeth Nielsen.

Kalaaleq-mik sivilunerpaamik pisartagaqartoq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-2001 qup.11

Kalaaleq-mik sivilunerpaamik pisartagaqartoq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-2001 qup.13.

Kalaalermik ingerlateqqiisoq: Karl Asser Møller 80-iliivoq. (Magdalene Møller.) Kal. Nr.04-2018 qup.13.

AL. Karl Asser Møllerip atuagassiamik Kalaalermik unittoorani ingerlatotseqqiinissaq pillugu ukioq 2002-mi Kalaallit Atuakkiortunit saaffigineqarpoq taamanilu Hans Anton Lyngep Karl Elisa Olsen aqqutigalugu Aqqaluk Lyngillu Asa ataatsimeeqatigaat peqatigiiffiup Kalaallisut Oqaatsivut atuagassiaq ingerlatartik unittooqqajaammat qanoq iliortoqarsinnaanersoq paasiniaalluni. Taamanimiit isumaqatigiissuteqartorneratigut tassa Hans Anthon Lyngearaqqissuisunngorpoq kingornalu Aqqaluk Lynges Kalaalermi sulersuisuni siulittaasunngorluni..... / Kalaalermi siulersuisuni ilaasortap Karl Asser Møller-ip qaammat una 80-iliivoq. Pania Magdalene Møller allagaqaqqusimavarput: Karl Asser Møller inuuvoq Maniitsumi 17. april 1938. inuussuttuaraallunili aalisarneq inuussutissarsiteqqaarsimavaa, aammalu inuussuttunngornermini aalisariummik mikinermik illoqqanilu piginneqatigiisimallutik..../ Eqqaamallatsiarpara meeraallunga 80-ikkunni uagutsinni Siumut saqqarmiunikulikkaartoq alutorsaatalugit. 2014-imi marloriarluni nersorniarneqarpoq, siullermik atuagassiaq Kalaaleq Nammernersorlutik Oqartussat Kulturikkutnersornaaserneqarnerani peqataavoq. Ukiullu naalluinnaalernerani Maniitsup Kommuniata (Qeqqata Kommuniata) nersornaammik aamma tunisimavaat....

Kalaalermut ilanngukusutaq.: Nataannaqarallarnera. (All. Johan-Karl Lennert, Sisimiut) Kal. Nr.08-09-2011 qup.18

Una allaatigisaq Ataata Mikael Svend Justus Lennertip in. 12. April 1907, toq. 18. Februar 1980 allagarisimavaa. Toqunerata kingorna qimataasa akornanni nassaaraara, aammalu nalunarlu sumut ingerlatinniarlugu allagarisimallugu....

Kalaaliaqqanut tunissutissaqqissut. (All. Ulloriannguaq Krristiansen) Kal. Nr.05-1984 qup.23.

Kalaallisut oqaatsivut ataasiakkaarpasuit puigorpavut, taamaattumillu atorunnaarlugit. Tamanna assut ajuusaarnarpoq, oqaasitoqqat tamakku sulii atorfissaarutinngikkaluarmata.....

Kalaalimernit: Puisit neqaat pisiassat. Kal. Nr.11-2005 qup.3.

hal.: Pisinniarfiit arlallit kalaalimernik nioqqutaat iluaqisut ataasiakkaatigut pakatsinarpoq.

Kalaalinngorsaaneq oqaatsitinnut tunngatillugu. (K. Møller Maniitsoq) Kal. Nr.05-1985 qup.12.

Imminut pisussaasutut nerliunniannngikkaluarlunga, una naalakkersuisut piumasaat kalaalinngorsaaneq soqutigeqigakku attulaarlara. Oqaatsivut eqqaallugit kalaalinngorsaaneq tapunneqarpoq. Kalaaliugatta oqaatsivut uvattit soorunami kalaallisut oqaaseraavut. Ullumili oqaatsitta atornerarneri imatut paasisarpakka: oqaatsivut qallungaannngorsagaasut. Tassa oqaatsivut qallunaannngorsagaapput ilaatigut qallunaat oqaasiinik akuugaavallaaleqigamik, kalaallisut oqaasissaqartitaluavut qallunaat oqaasiinik taarsiinnartarlugit. S.i. oqaaseq "inimigaa", "inimiitsoq", inniminnerpaa" il. Il. Qallunaat oqaasianik taarserneqarpoq uuminnga: bestiilerpaa....

Kalaaliuneq – asanninneq (Taalliortoq T.K. ilinniarfissuaq) Kal. Nr.10-1985 qup.1.

Pinnersumik takuguit inuunerullu nuannersua nanigukku, ilunniittoq kalaaliussuseq misigilerukku!

Kalaallisut allattaaserput nutaaq. Kal. Nr.02-1993 qup.3.

1992-imi junimi Knud Rasmussenip Højskoliani oqaatsivut allattaasitaarpullu pillugit ataatsimeersuarneqarpoq isumasioqatigiiffiusumik.../ Fonemimmi suunuku?./ Oqaluttarnitta tunngavii.

Kalaallisut allattaaserput nutaaq. (all. Robert Petersen.) Kal. Nr.03-1993 qup.4.

Normumi siuliani nanginnera. / Allakkanut akissutitaa. / alaatsimik allannortitsinerup kingunerisai. / Oqallinneq isummallu saqqummiussat allat. / Atuakkat allaatigisami innersuussutissaqissut.

Kalaallisut arparneq. (H.C.Petersen) Kal. Nr.08-1986 qup.4.

Siulitsinnit tusaamasatta ilagaat arpattarsimasut sukkanartorujussuarmik "nunamiutannugit" inorunnaartarlugit. Tusaamasaq tamanna kujaaginnalimmik eqqaamasanut sanilliuqqarsinnaavoq, taamaattoqartoq eqqaamaneqaraluarluni qanoq innersoq eqqaamaneerussimavoq..../.... Maniitsup eqqaani eqqaamaneqarnerata saniatigut atorneqartarsimanagera ilisimavarput, allaammi inuit atuisarsimasut aqqisigut taaneqarlutik eqqartorneqartarput. Saqqarmiut aavartartut atortarsimagaat oqaluttuunneqarpunga..../... Peter Rosingip allagaa naapertorlugu Kangaamiormiut aavartartut ukiut 1900-t aallartinneranni atortarsimavaat, aammalu nammineq ilisimagamiuk qanoq innera oqaluttuaralugu ilitersuummik ilasimallugu.....

Kalaallisut inooriaaseq. Inuk kalaaleq nerisassaataalu kalaaliminek. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.12-2012 qup.3.

Inuiaat kalaallit ukiorpassuarni ilungersorlutik inuuniarsimasut ullumikkumut inuunnarsinnaanerannut pingaaruteqarluinnarsimavoq pinngortitap inuuffigineqartup nammineq uumasuisa naasuisalu pitsaalluinnartumik nunaallu najugarineqartup silaannaanut sakkortoqisumut inuussutissaqarluarneri.

Kalaallisut (Inuttut) oqaatsivut allattaatsivullu. (All. Peter Storch). Kal. Nr.03-1994 qup.3.

Oqaatsivut siammarsimaqaat./ Kisianni ikeqaagut./ Attaveqatigiittariaqarpugut./ Oqaatsit pingaaruteqaqaat kulturip ingerlaavarnissaanut./ Oqaatsitta atortuarnissaannut pisinnaatitaasariaqarpugut./ Allattaatsivut./ Allattaatsitta pileriartorsimanagerannik eqqaasaqatsiarneq./ Naalakkersuinikkut isumaqatigiissut./ Ataatsimut allaaseqalersinnaaneq pingaaruteqassaqaq.

Kalaallisut oqaasilerinek. (Ole Brandt – Hans L. Larsen) Kal. Nr.07-08-1991 Qup.2.

Nunatsinni atuarfinni kalaallisut atuartitsinermi pingaartumik meeqqat inuusuttullu atuarfiini atorneqartartumi "Kalaallisut Oqaasilerinermik suliaassartalimmik" atuagaateqarpugut ilaatigut atuarfippassuarni meeqqani annerulersuni inuusuttullu atuarfiini soqutigineqarluartumik. / Oqaaseqatigiiliornermi killiffilersuutit: ...Naggat./ Uniffik./ Uniffik annek./ Imaattuut./ Isaasat./ Apersuut./ Torluut./ Kittoraat./ Ungaluutit.

Kalaallisut oqaatsigut. Kal. Nr.06-1983 qup.18.

Suli atorneqarpat qanorlu atorneqarpat? / Allaatigisakkut ugguuna taama qulequtsikkakkut siunertarineqarpoq oqaatsitta ilaanik allassimaffimmi ordbogini assigiinngitsuni qanoq isumaqarnermikkut assigiinngilaartunik imaluunniit oqaatsinik qangaanerusoq atorneqarsimasimasunik maannali ordbogitsinni ilanngunneqarsimanngitsunik paasiniaaneq. Taamaaliorneq aamma uerineramik pissuteqarpoq, tassa siornatigut

taamalioraangama – pingaartumik radiukkut – inunnit soqutiginnittunit atassuteqarfigineqartarsimavunga nassuiaanneqarlunga oqaatsinik qanoq isumaqartitsinerminnik, imaluunniit namminneq nunaqarfimminni sulii atorneqarnerinik nalunaarutiginnittunik....

Kalaallisut oqaatsigut. (Boye Møller, K'asigiánguit) Kal. Nr.02-1984 qup.16.

Kalaallisunuku oqaatsigut oqariartaarserpullu qangaanerusoq allannguaatsuusimagaluarlutik pingaartumik Ukiuni kingullerni anginerusumik oqaatsit ataasiakkaat isumaqartinneqarnerat allanngoriartortut allaat inuit ilaannut immaqa malunnangitsumik. Tamatumunnga assersuutitut taasaqatsiassaanga: Oqaaseq "sorsunneq" qangaanerusoq atorneqartarpoq naalagaafiit akornanni sakkulersorluni saassussinermut, tassa inunnik toqoraalluni nunanillu tiguaaniarluni akiuunnernut. Sorsunneq tassa naalagaaffik alla ornillugu inuulu tikillugit akersuunneq. Maannali oqaaseq "sorsunneq" sunut tamanut atorneqalerpoq – allaat naalakkersuisunut qineqqusaarnermi....

Kalaallisut oqaatsigut. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.09-1986 qup.8.

Kalaallisut taagueriaaserput atuagassiami matumani allaaserineqartaleriartuinnartoq soqutiginarluinnartuuvoq. Uggornarporli ilaatigut apererpaluttumik ilanngutassiat "ilanngutassiaannaasarmata" iluoornerarneqarneq ajortut naqqinneqarnerluunniit ajortut. Kalaallisut oqaatsitinnik naqqanut "paasisimasallit" peqataanerusariaqaraluarput; allaqattaaginnaratik "ajortuminngooq" kalaallisut oqaasiliortartugut! ..../..... Taaguut TUSAAT atuagassianut taaguutaalermat Maniitsup aviisiatigut uparuarsimagaluarpara, kusaginnginnakku isumaqatissarsioraluarpunga, sumilli qisuariartoqarsimannngilaq. Uanga paasisarpara immaqa tunngaviginiarneqarsimassasoq Atuagalliutit itsaq allagaasarmata "nalinginnarnik tusaruminassasunik", taanna taaguut taamanikkut eqqortoq inuit amerlanersaat atuarsinnaanngimmata atuaffatitiinnartarlutillu. Maannali oqaaseq taanna pisoqalisoorpoq, qangarsuarlimi oqaatsit "aviisi" aamma "atuagassiaq" sungiutereerratsigik suuneri immikkoortissinaalereerlugit,.....

Kalaallisut oqaatsigut nakuussutaagami. (Levi Petersen, marts 1988)(Taallaq)

Kal. Nr.05-1988 qup.5.

Erinaa: Nangaassutit igillugit.

1. Kalaallisut oqaatsivut nakuussutaagamik

Inuiaassusitta uummataatut ikkamik,

Ilaannakumik kukkusumik atugaagunik

Nungukkiartuaarumarput kusanaatsumik

Akueriinarutsigik suliniarnata.

Kalaallisut oqaatsigut imaluunniit allattaasitta oqaasii.(Adam Nielsen) (Oqalugiaat) Kal. Nr.03-04-1992 qup.10.

Siulivut allattaaseqanngimmata paasiuminaatsuvoq nipininnik qanoq atuinerat. Eskimuulli kulturiannik ilisimatusarsimasut paasisitsiaanersigut erserpoq "Inuit" nunatsinnut annguttarsimasut ukiunili untriliinnaanngitsuni tuusintilikkaalli ingerlaneranni nunassittarsimagaluartut nunguttarsimasut. Kiap ilisimavaa Norgemiunik uteriitsumik 1721-imi Grønlandimut tikittoqarsimannngikkaluarpat kalaallisut oqaatsivut sumut nipaallu sumut killissimassagaluarnerisut,-...

Kalaallisut oqaatsitik makku tamat. (Taall. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1998 qup.7 Taallaq

Kalaallisut Oqaatsitta allattaatsittalu isumasioqatigiiffiqineqarnerat. Kal. Nr.03-04-1992 qup.6.

Ukioq manna 1992 Knud Rasmussenip Højskoliata ukiunik 30-ngortorsiorneranut atatillugu isumasioqatigiinneqarpoq kalaallisut oqaatsitta allattaasittalu siunissami patajaallisarneqarnissaat tunngavigalugu. Ukiut 30-it ingerlaneranni højskoli ataasiinnaangitsumik taamatut siunertalimmik ingerlataqartarsimavoq. / Oqaasiliortut nalunaarutaat Allattaatsitta ilusilernerata tunngavigisai. Carl Chr. Olsen (Puju). / Nunatta iluani suleqatigiittarnerit ingerlassallu. / Oqaasersiat qanoq allanneqartarnerat. / Qaammatit allanneqartarneri. / Kigutigissaasut taaguusersuutaat. / Timip pisataanut taaguutit. / Timip taaguutai allat. / Aalisakkanik tunisassasiornermut ilinniarfiup saaffiginnissutaa. / Tassilap kommuniani atuarfiit aqqisa atsersorneqarnerat. / Paamiuni Aalisarnermik Umiartornermillu ilinniarfiup saaffiginnissutai. / Nunanit allanit saaffiginnissutit. / Angalanerit. / Allaffeqarfik.

Kalaallisut Oqaatsitta allattaatsittalu isumasioqatigiissutigineqarnerat. (All. Peter Storch) Kal. Nr.11-1995 qup.4.

Oqaatsivut pillugit isumasioqatigiinneq Oktoberip 8-15-annut Knud Rasmussenip Højskoliani isumasioqatigiiffiuvoq. Peqataasut 27-upput nunatsinni illoqarfinit assigiinngitsunik aggersuullutik. Taakkunungattaq ilaapput "Kattuffiup Kalaallisut Oqaatsivut" ataatsimeersuarnissaani peqataajartorlutik aggersut. Isumasioqatigiinnermi allattaasitaaq oqaasersiallu pingaartillugit sammineqarput.

Kalaallisut Oqaatsitta aseroriartuutaasa ilaat. (Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1986 qup.8.

Matumani uparuarniakkakka oqalunnermi allannermilu kukkussutaangaalermata inuit ilarpassuisa sungiutiinnarunarpaat, immaqalu naammagilersuutiinalersimallugit. Radiokut atuagassiatigullu uparuagaasarnerat ajoqersuussutaasarnerallu iluaqutaangitsutut ipput, immaqalumi iluarsineqarnaviannigillat meeqqanut inuusuttunullu atuartunut ilikkartinneqanngippata siunissami kukkussutaasarunnaarsillugit.....

Kalaallisut Oqaatsitta eqqartornerat allatulaaq. (All. Marianne Petersen) Kal. Nr.01-2000 qup.2.

Atuagassiaaq Kalaaleq nr.10 1999-imi Nukaaraq Eugeniusip oqaatsivut pillugit allaatigisaa tunngavigalugu akuliutilaarnarpunga.

Kalaallisut Oqaatsitta pingaarutaat. (All. Levi Absalonsen) Kal. Nr.02-1999 qup.5.

Allatigisaaq una Sisimiut aviisiannit SIVDLEQ-mit tigusaavoq . SIVDLEQ 14.jan 1999.

Kalaallisut oqaatsivut-nut. (all. Ullorianguaq) Kal. Nr.08-1989 qup.2.

Asasavut ikinngutivut... Qilanaartuutaagallartunik allaffigilaalerpasi eqqaamanaqigassi. Sisimiuneeqatigiinnermut pillugu QUJANARSUAQ!

Kalaallisut oqaatsivut. (all. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.01-1986 qup.1.

Peqatigiiffiit taama taaneqartut Nunatsinni siaruarsimalernissaat ila assut kissaatiginarsigaluarpoq. "Knud Rasmussenip Højskolia" 1985-imi aasakkut kalaallisut oqaatsivut pillugit ataatsimiititsimmat qujananguaqisoq! Taamanikkut ataatsimeeqataasut tamarmik kujungeqalutik peqataapput, tamavimmillu – soorunami – pingaarteqaat oqaasinnguatta illersugaanissaat.

Kalaallisut oqaatsivut. (All. Ulrik Rosing, Nuuk) Kal. Nr.03-1989 qup.1. (saqqaa)
 Oqaatsit eqqartorneqaleraangata isummat assigiinngitsorpassuit saqqummeralersarput; naallu pinngorsimasorpassuit akornanni allanik tupinnartorpassuaqaraluartoq taamaattoq inuup oqaluttarnera tupinnartuliat pingaarnersaasa ilaattut oqaatigineqartariaqarpoq,...

Kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.02-1990 qup.12.

1950-kunni 1960-kullu ingerlaneranni tassanngaannartumik Inuiaqatigiit tupatsinneqartutut ilillutik nutarterinerujussuarmik tikinneqarput. Oqartariaqarpugut inuiattut kalaallisut migissuserput nukillalaartilluinnarneqarsimagaluarpoq, allaat isumaqalersimalluta piorsaaneq Europamiut killermiut kulturimikkut piumasarisaaq tunngavigalugu ingerlasariaqartoq...../ Aallaqqaataani taavara 1950-kunni 60-kunnilu qallunaanngorsaanerujussuup oqaatsitigut nakkaakkiartortilersimagaluaatigut, allaat ineriartorneq taamaattussatut landsrådemit isigineqarsimagaluarluni. Nakutitaaneq annertoorujussuaq, - inuusatut sarliarneqarluni anngaaginnartutut assersuunneqartariaqarluni. – Ilumut oqaatsinik toqutseriaraluarneq. Taamaappoq taamani aqutsineq.....

Kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.08-1990 qup.3. (Taal. Levi Petersen).
 Taallaq nuutitalik.

Kalaallisut oqaatsivut. (Peqatifiiffik sinn. Gerth Lyberth, Maniitsoq). Kal. Nr.03-1993 qup.2.

Una allaaserisaq sinerissami kalaallit oqaasiinik peqatigiiffinnut pioreersunut saaffiginnissutaavoq.

Kalaallisut oqaatsivut (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.11-12-1991 qup.13.

Matumuuna naatsuaqqamik titarsilaarnarpunga. Isumaqarama kalaallit oqaatsiminnik atuillaqqissuiat, maanna oqaatsitsinnik ineriartortitsiniarnitsinni pinngitsoorsinnaanngikkipput (kingumut saalluta teqqisserlulalusoq qimerluuisarnitsigut). Kalaallisut oqaasilerisutta ilaata Jonathan Petersen-ip atuakkiaani taasimasaani: Ordbogeeraq 1951-imi naqittumi oqaasinnguaq ataaseq issuaaffigilaarlara imaattoq: paivoq: illumi nakkutilliissalluni qimataavoq: -ssuvoq, vfik=paggivik (oqaaseqatigiinni taakkunani allattaasitaaq atuinnaarpara.) Maniitsormiutoqqat, Majoqqiartartorsuit ilaat Seth Berthelsen oqalungusiamini majoqqiartarnilersaarummi imatut eqqartuivoq: Qangagooq umiat Majoqqiartartut pulajartortarput. Ilaasorisarpaanngooq arnaqquassaarsuaq.....

Kalaallisut oqaatsivut – Aasiaat. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-1995 qup.8.

Ukiuni siullerni peqatigiiffiit “Kalaallisut Oqaatsivut” illoqarfinni assigiinngitsuni aallarnerneqartarlermata Aasiaat aallarniivigineqartut ilagisimagaluarpaat, peqatigiiffilli unittoorsimavoq siulersuisuisa allamut nuuttarsimaneri pissutaallutik. Kattuffik isumaqatigiissuteqarfigeriarlugu ”Kalaaleq”-mi aqqissuisut ilaat Hans L. Larsen Peter Storch-ilu Aasiannukarput. Sunngiffimmi ataatsimiititaliaq suleqatigalugu ataatsimiinissaq piareersarneqarpoq..... Makku qinerneqarput: Siulittaasutut Karl Lundblad, suleqatigissallugit: Karoline Fleischer, Amallie Kruse, Mina Lundblad. Aksel Søholm....

Kalaallisut oqaatsivut – Maniitsoq (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.09-10-1991 qup.5.

Maniitsumi peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" nunatsinni peqatigiiffiit Nuup avataaniittut siullerpaat ilagaat, maannalu tikillugu uummaarissumik atassuteqarluartumillu ingerlatinneqarluni. Maniitsumiit Peqatigiiffiup nalunaarutaa tigusimasarput imaappoq: Siullermik nunatsinni peqatigiiffiit "Kalaallisut Oqaatsivut" immikkoortortaqarfii sinerissamiittut tamaasa 1992-ip ingerlanerani angusaqarluarnissaannik, suliniarnerminnullu nukittulerulernissaannik kissaallugit tamaasa ukiumi tassani piluaqquagut..... Tamatta nalunngisatsit 1991-imi juuni qaammat kattuffitta ataatsimeersuartitsinerani Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoliani Otto Berthelsen uangalu Gerth Lyberth najuussimavugut. Peqataanerput nuanneqisoq manna tikillugu eqqartortarparput, nak angerlamut Uummannaarsussuarmi nigikasik qatsorsiiarisimagaluarlutigu. (Maniitsumiit peqataasut aquuteralaat marluk atorlugit ataatsimiigiaramik, - aqqq.)

Kalaallisut oqaatsivut – Ilulissat, peqatigiiffimmit nutaarsiassat. Kal. Nr.01-2001 qup.14.

Peqatigiiffik „Kalaallisut Oqaatsivut” – Ilulissat, - (Kingumut uummaqqilluni, aqqiss.) ukiarmi oktobarip 26-ianni ataatsimeersuarpoq.

Kalaallisut oqaatsivut – Nuuk. (All. Ulloriannuaq Kristiansen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.4.

Ilisimaneqartut nunatsinni peqatigiiffiit "Kalaallisut oqaatsivut" illoqarfinni nunaqarfinnilu arlaqartuni pilersineqarsimapput. Uani nalunaarusiaq Nuup immikkoortortaqarfiani nalunaarusiaavoq.

Kalaallisut oqaatsivut – Sisimiut. (All. Peqatigiiffiup siulittaasua: Johan Joelsen) Kal. Nr.05-1990 qup.2.

Peqatigiiffik qulaani taaneqartoq novemberip 19-anni Unnukkut tamanut ammasumik Knud Rasmussenip Højskoliani, højskolilu suleqatigalugu oqaatsivut pillugit ataatsimiititsivoq soqutigineqaqisumik. Tassanissaaq peqataapput ulluni taakkunanerpiaq kalaallit oqaasiinik pikkorissartut.

Kalaallisut oqaatsivut (All. Lauritz Olsen Kangaamiut) Kal. Nr.03-1997 qup.2.
kalaallisut oqaatsitta ullutsinni ilaatigut allanngortiterlugit atorneqaraluttuinnarneri maluginiagassaapput, pingaartumik utoqqalisugut akornatsinni.

Kalaallisut oqaatsivut (All. Karl Asser Møller) Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut. Kal. Nr.08-1997 qup.3. 1996-imi septemberi aallartilaartoq "suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu" pillugit Knud Rasmussenip Højskoliani isumasioqatigiinneqarpoq, nunatsinni tamanit peqataaffigineqartumik, kiisalu Namminersornerullutik Oqartussanit ilaaffigineqartumik....

Kalaallisut oqaatsivut (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.02-1998 qup.3.
Kattuffimmi nutaarsiassat./ Immikkoortortaqarfinnut nalunaarut.

Kalaallisut oqaatsivut (All. Jess G. Berthelsen, Kattuffiup siulittaasua) Kal. Nr.11-1999 qup.3.

Kalaallit oqaatsiminnik pingaartitsisut nazistinut assersuunneqartut, allaat kalaallisut oqalunnissamik piunasaqartut uniarlugillusooq toqunneqartariaqartutut Sermitsiaq

pingaarnertut allaaserisamini oqariartuutigaalusooq, oqaluttuatoqaatitsinnik innimigineqartariaqartumik Navaranaamik issuaanermigut....

Kalaallisut oqaatsivut pillugit eqqarsaatiminnguit. (all. Otto Sandgreen) Kal. Nr.12-1990 qup.2.

Martsip 5-ani qinersinermut Qeqertarsuarmi qineqqusaartoqarnerani maluginiarpara Kalaallit kulturertut aatsaalli taama taaneqanngitsigisoq...

Kalaallisut oqaatsivut politikkimilu sulineq. (Atsiorluni: Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.11.

Nunat ineriartortut ineriartornermini ilaatigut arlalitsigut ippigineqarsinnaasunik misigtitsisinnaasarput, soorlumi ukiuni makkunani siornatigut misigineqarpallaartanngitsunik Inatsisartutta Naalakkersuisuttalu ilaasa aamma Inatsisartuni, naalakkersuisunilu sulinerminni qallunaat oqaasii atorlugit sulisartut.

Kalaallisut oqaatsivut qaquguuna akueralugit tamakkiisumik atulerniarivut. (All. Hans Peter Mørch – Maniitsoq) Kal. Nr.11-1998 qup.3

Kalaallisut oqaluttualiat Atuakkat siullersaat? (H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.8.

Atuagalliutini 1865-imi naqittut normuisa 58-ianni 59-iannilu oqaluttuannguaq ilanngussimavoq, kiap allagarineraa nalunaarsimangilaq, aaqqissuisuatali Rasmus Berthelsenip allagarisimassagaa ilimanarpoq, - immaqaluunniit Aqqaluup? Naluvarput. Kisianni tassa taanna oqaluttualiani naatsuni allakkani naqissimasuni siullersaagunarpoq. Kalaallit oqaluttuaat oqalualaaavilu siuliini eqqaamasat naqinneqareersimapput, kinguaariit eqqaamasaat kingornuttakkat allattukkat. Oqaluttuaq -liaq, nalimini pissutsinik uparuaasoq asuliinnaq sanaajunngitsoq ersittoq allassimanagera maliinnarlugu ilanngutissavarput. Oqalualaarutit: Eqiasuitsoq iluanaartuinnaq. Inuusuttoq Kaalimik atilik meerannguugallarnermunit qajartornermut sungiussisimanninnami piniarneq kajungerinngilaa. Niuvertup paarsuaniittarpoq sulinani, igasup igai saligumallugit qillarissarlugillu.

Kalaallisut oqaluttut imaluunniit kalaallisut tusaasut. (All. Robert Petersen)

Kal. Nr.05-1999 qup.3. Nunatsinni kalaallit qallunaallu ukiorpassuarni nunaqqatigiipput,....

Kalaallisut oqariartaatitsinni nutaarsiassat: Krabbe – Saattuaq – Assagiarsuk.

(All. Christian Lynge, Qeqertarsuaq. Kal. Nr.03-1997 qup.5 Ukiuni kingullerni, pingaartumik qaammagini makkunani immatta uumasuisa taaguutaat allangorrartinneqartuartarput, tamatumani siulitta atsersuutaat naqqeriarfissaqanngitsut allangortinneqartuartarlutik. Tusagassiuutini aallakaatitsisut taaguinerlukkaangata nunarput tamakkerluinnarlugu nappaatitut tunillaattarpoq. Sunaana amigaatigigipput? – Akissut: “Oqaatsitta kateriffiusumik allaffeqalernissaat!” – Atuaruk Christian Lyngep allaaserisaa. (Hans L. Larsen)

Kalaallisut piorsarsimaneq –sooq sumiginnarparput?. (UvdloriánguaK’

Kristiansen) Kal. Nr.05-1984 qup.16 Apequt taanna uagut kalaallit misissorluartariaqalerparput. / Kalaallisut piorsarsimassutsimik, qanga siulitta pigisaanik,

soqutiginnittuulluni eqqarsarnarsivoq sooq uagut kingulliarsuit ullumikkut taama soqutigittaatigilersugut nunatta pissarititaanik atuinitsinni.

Kalaallisut radioaviisi tusarniilligaluttuinnarpoq. Kal. Nr.02-1993 qup.2.
Tamatumani pinngilagut imarisartagai, tamakkumi allaaserisami matumani akuliuffigerusunngilagut, kalaallisulli oqaatsitsinnik piumasaarsorfiujuarnera uparuaaffiniarparput makku pissutigalugit:..

Kalaallisut taaguusersuisa, killissarli sianigalugu. (All.: Ulloriannguaq Kristiansen.) Kal. Nr.02-1981 qup.28.

Inuiaat allat oqaasiisa kalaallisut oqaatsitinnik oqaasertalerniagassaanerat tapersorsornartuuvooq, kisiannili mianersornartortaqarpoq aamma nalunarani. "Nukappiakasik" (Samuel Kleischmidtigaluaq, "Saamuilikasik) oqaasertassarsiullaqqissorujussuusimavoq pingaartumillu nunani allani uumasunik kalaallisut atsersuina assut nersortariaqarpoq. Taaguusiussaassa tamakkua ilaat ullumikkut atorunnaaralarivut amerlanersaat suli atorluarpavut. Uumasuinnaammi kalaallisut taaguusersunngilai, allattaq taamaliorpai, soorlu nalimini atortorissaarutaalersut assigiinngitsut: "qimuttuitsut", "Pujortullit" ilaalu ilanngullugit....

Kalaallisut Tusaanasap atorai. Kal. Nr.08-09-2004 qup.21

Filmiliaritittartoq Elisabeth Taylor sukaruttulernermi nalaani Nunarsuarimi filmertarfiit seqersitsiviinit "peerneq ajungajapoq"

Kalaallit 1654-mi avalaassat. Kal. Nr.11-1996 qup.13 (all. H.C.Petersen) Itsaq
Europamiut kalaallinik avalaassisaannarsimapput. Amerlanerit pinngitsaalisallutik,.../ Pisimasut siullii./ Danmarkshavn - Timmiannugit Illoralaat./ James Hall uterpoq./ David Danell./ Avalaassinerat./ Danmarkimiinnerat.

Kalaallit 1800-kkunni: Adam Bek. Kal. Nr.01-2006 qup.10 Sisimiormiut ilaat Adam Bek 1860-imi Akilinermut pivoq 1864-imi nunatsinnut uternissami tungaanut najugaqarfialugu. Akilinermut avalakkaluartup nunaminut uterami oqalungusiutai. / 1860 oktobarimit aallarnerlugit pisimasut ilaat. / Toqutaaqqajarneq./ Ajoqersuigaluarneq./ Kanioq toquvoq. / Qoorsummik. / Kangerlussuup akilernermittip oqaluttuarisaanera qanoq issusia. / Avannaata oqaluttuarinera imaappoq, avannamut karranit aallarlugi inuit allanertat. / Ernertaartik igeqqugaa. / Ernivissaaruttoq. / Anerneramik. / Qarsaaq aneritooq. / Juuniap aserornera ./Aqissiarsuarmik. / Sannamik Kaannamillu qatanngutissiarinnik./ Nuupertip qeqertat peqqaarmagit./ Aamma allat Oqalualaarutit. / Oqaluttuaq asaqtigiinnermik. Uttussunnialummik.

Kalaallit 1800-kkunni: Adam Bech. Kal. Nr.02-2006 qup.21 Sisimiormiut ilaat Adam Bek 1860-imi Akilinermut pivoq 1864-imi nunatsinnut uternissami tungaanut najugaqarfialugu. Aliiortortut. / Mitermik. / Kinguatsiaq kujataamiu. / Nuuiata imarsua. / Alianaq qernertorlu Aapak. / Sunaaffa piniarsaarigaannga. / Uannut kingunera. / Angutersuup akeqqersarnera toqutaaneralu. / Eqilaarsuk. / Tausenip illoqarfiani. / Qaalertitaq. / Umiarsuup ikuallannera. / Inuit takusat ilaat. / Nersutinnguanik avinnganik. / Annakkaluit toquttarsimavaat. / Nannunniariaasiat. / Arfersiorfitoqqap Inuisa ileqquisa ilaat. / Ernissuttunut: / Toqusunut: / Ukiivimmi toqusunut: / Arfersiorfisoq arfersiorfissaq. / Easter Bay. / Amerikamut nunasisut. / Tikisaminnik eqqamasaat.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. Kal. Nr.09-1989 qup.4.

Kalaallit kristumiussutsimik ajoqersoneqaqqaalernerisali nalaani aqqit kalaallit nammineq pigisat, namminerlu atiutaat tammariartulersimapput. Taarsiullugu aqqit takornartaalluinnartut bibilimi inuit oqaluttuarineqartut aqqi atsiussuunneqartalerput. Avannersuarmi Tunumilu silatuumik iliorsimapput atiutitik pigiinnarpaat, taamaalillutillu ukiorpassuarni tammartussaajunnaarlugit. Ukiuni kingullerni kinguaariit maanna atuuttut kalaallisut aqqit Malunnartumik atoriartorpaat. Tamanna assut tulluusimaarnarpoq./ Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat./ Arnat aqqi: Aaja...Aka./ Angutit aqqi: Aaja....Anngalik.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. Kal. Nr.01-02-1991 qup.21.

Kalaallit kristumiussutsimik ajoqersoneqaqqaalernerisali nalaani aqqit kalaallit nammineq pigisat, namminerlu atiutaat tammariartulersimapput. Taarsiullugu aqqit takornartaalluinnartut bibilimi inuit oqaluttuarineqartut aqqi atsiussuunneqartalerput. Avannersuarmi Tunumilu silatuumik iliorsimapput atiutitik pigiinnarpaat, taamaalillutillu ukiorpassuarni tammartussaajunnaarlugit. Ukiuni kingullerni kinguaariit maanna atuuttut kalaallisut aqqit malunnartumik atoriartorpaat. Tamanna assut tulluusimaarnarpoq./ Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat./ Arnat aqqi: Aaja...Anngalik./ Angutit aqqi: Aaja...Anaartaaq.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (Nanginnera) Kal. Nr.05-06-1991 qup.9.

Kalaallit kristumiussutsimik ajoqersoneqaqqaalernerisali nalaani aqqit kalaallit nammineq pigisat, namminerlu kinguaaminnut atsersuutaat tammariartulersimapput. Taarsiullugu aqqit takornartaalluinnartut bibilimi inuit oqaluttuarineqartut aqqi atsiussuunneqartalerput. Avannersuarmi Tunumilu silatuumik iliorsimapput atiutitik pigiinnarpaat, taamaalillutillu ukiorpassuarni tammartussaajunnaarlugit. Maanna ukiuni kingullerni kinguaassiuulersimasut kalaallisut aqqit malunnartumik atuleriartorpaat. Tamanna assut tulluusimaarnarpoq. Nunatsinni aqqit sisamanngorlutik avitaapput sumiuususeq najoqqutaralugu. Avannersuarmi, Kitaani, Kujaterpiaani Tunumilu./ Arnat aqqi: Anngilik...Iinnguaq./ Angutit aqqi: Angajooraq...Eri.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.07-08-1991 qup.15.

Arnat aqqi: Ilisimaleq...Kuutsak./ Angutit aqqi: Erinaq...Kilimi.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.09-10-1991 qup.15.

Arnat aqqi: Maalaviaq...Nujakina./ Angutit aqqi: Kinavina.... Ninngut.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.11-12-1991 qup.17.

Arnat aqqi: Nujalina...Qasaloq./ Angutit aqqi: Niumak....Qapisaq.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.01-02-1992 qup.21.

Arnat aqqi: Qattaajil - Putu. / Angutit aqqi: Qaqaat - Tusiatseq.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. Kal. Nr.08-2000 qup.4.
 Oqaasileriffiup pisortaa Carl Chr. Olsen ima..../ Nunatta Biskopia Sofie Petersen
 atuagaqqami..../ Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat.

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (Nanginnera 2.) Kal. Nr.09-2000 qup.4. Arnat aqqi / Angutit aqqi. Qup.5

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (Nanginnera 3.) Kal. Nr.10-2000 qup.8. Arnat aqqi / Angutit aqqi. Qup.9

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (Nanginnera 4.) Kal. Nr.11-2000 qup.15. Arnat aqqi / Angutit aqqi. Qup.16

Kalaallit aqqisa akuerisat nalunaarsorneqarnerat. (Nanginnera 5.) Kal. Nr.12-2000 qup.11 Arnat aqqi / Angutit aqqi.

Kalaallit atuakkiaanit atuarfiit kopeerisarnerujussuat unitsittariaqalerpoq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-2000 qup.11 Nalitsinni atortorissaaruterpassuit atuarfinni assigisaannilu atorneqalernerisigut pingaartumik ilinniartitsisut periarfissinneqarput ajornangilluinnartumik kalaallit atuakkiaanik allanilluunniik atortussaminnik..

Kalaallit atuakkiortuinut. Kal. Nr.06-1986 qup.14.

KA-p siulersuisuisa majip 10-ani 1986 ataatsimiinerminni oqaloqatigissutigisaminnut allanut ilaatillugu aalajangerput atuakkiortut sinerissami matuminnga eqqaasikkumallugit: qallunaat (allamiilluunniit) nutseriniarluni (atuaganngortitassamik imaluunniit radiokkut aallakaatitassamik) tamatigut atuakkiortua taannaluunniit toqusimappat kingornussisui imaluunniit atuakkamik pineqartumik naqiterisitsisoq – tassa atuakkamik taassuminnga piginnittuusutut ©-mik nalunaaqutaqartoq – akuersiteqqaartariaqartoq. Atuagarli 50-init amerlanerusunik ukioqartoq (naqiterneqarluni saqqummeqqaarnermit).....

Kalaallit atuakkiortunit : GreenLit – Kalaallit atuakkiaat. (All. Juaaka Lyberth, KA-p siulittaasua) Kal. Nr.04-2015 qup.4.

Kalaallit atuakkiortut suliniutaasa nutaat ilagisariaqarpaat atuagaatitta nunani allani, oqaatsinut allanut nutserlugit pisiarineqarsinnaalernissaasa aqutissiuunnerulernissaat. / Atuakkiaatit nittarsaanneqartarnerat. / NordLit. / Farlit./ Suliart pingaarnerit./ Nittarsaassineq./ KA Kinamut./

Kalaallit atuakkiortunit : Suleqatigiilerneq. (All. Aqqaluk Lynge, Siulittaasoq) Kal. Nr.03-04-2002 qup.4.

Peqatigiiffiup Kalaallit Atuakkiortut siulersuisuisa ukiaq manna 2002-imi ataatsimiittarnerminni ataasiaratik atuagassiaq “Kalaaleq” eqqartortarpaat. Siulersuisunit ilismaneqanngilaq qanoq pisoqarmat saqqummertarnera unissimansoq.

Kalaallit atuakkiortunit nalunaarut: Kalaallit atuakkiaanik avammut tuniniaaneq.. (All. Juaaka Lyberth. KA-mi siulittaasoq.) Kal. Nr.12-2018 qup.6.

Kalaallit Nunaanni atuakkanik saqqummersitsisartut katillugit tallimat sinnerlugit, GreenLit Frankfurtimi atuakkat pillugit saqqummeeqatigiinnersuarimi peqataaqqammerpoq, Kalaallit atuakkiaat soqut isigineqarsimaqaat: GreenLit tassaavoq suliniut nutaaq peqatigiiffiup Kalaallit Atuakkiortut, KA-p, ataaniittoq. Nunani Avannarlerni atuakkiliarinermut allaffeqarfiit suleqatigiiffianni NordLit-imi, KA nunarput sinnerlugu GreenLit-sikkut ilaasortaavoq. Atuakkiortoq Sørine Steenholdt aamma aqqissuisoq Julie Kondrup Frankfurtimi atuakkanik saqqummeeqatigiinnersuarimi GreenLit-imut sinniisuullutik peqataapput. Sørine Steenholdt oqaluttuarpoq: - Kalaallit atuakkiaat pillugit soqutiginnittoqaqaaq.... Frankfurtimi atuakkat pillugit saqqummeeqatigiinnersuarimi Sørine Steenholdtip paasisimavaa tyskisut nutsertillugu aallartinnissamut imminut akilersinnaasoq..... Annertunerusumik paasisaqarnerorusukkuit atuakkiortoq Sørine Steenholdt mobilianut uunga sianersinnaavutit 56 42 21 imalt. E-mail soristeenholdt@gmail.com imalt. Kalaallit Atuakkiortut peqatigiiffiata siulittaasuanut Juaaka Lyberth mobil 54 29 81 imalt. E-mail kalatu@gnet.gl.

Kalaallit atuakkiortut: Ataatsimeersuarnerannit. (All.: Juaaka Lyberth. Siulersuisut sinnerlugit) Kal. Nr.12-2017 qup.4.

Kalaallit Atuakkiortut siulersuisui tamarmik qinigaaqqittut. Kalaallit Atuakkiortut, KA, sapaammi 12 november ataatsimeersuarnerminni siulersuisunut 2014-miit -2017-mut ilaasortaasimasut tamaasa qineqqippaat. Tamanna pivoq qinigassanngorteqqittut ersaattaanneqarlutik qineqqinneqarnerisigut. Taamatut qinersineq pisinnaalerpoq siulersuisunut ilaasortat tamarmik sinniisussarlu siulleg peqatigiillutik qinigassanngorteqqinniarlutik nalunaaruteqarnerisa malitsigisaanik. Siulittaasumut Juaaka Lyberth, unammillerteqarani, qinerneqaqqippoq, siulersuisunullu ilaasortat, siulittaasup tullia Kirstine K. Olsen aningaaserisoq Sørine Steenholdt allatsi Tupaarnaq Rosing Olsen siulersuisunullu ilaasortaq Juaanna Petrussen kiisalu sinniisussatut siullertut Markus E. Olsen qinerneqaqqilluni. Sinniisussap aappaattut siullermeerluni qinerneqarpoq Nukaaka Berthelsen.....

Kalaallit atuakkiortut: Ataatsimeersuarnermit oqaaseqaat. (All.: KA-mi siulersiusut nutaat tamarmiullutik). Kal. Nr.12-2017 qup.5.

Atuakkiornermut politikki ullutsinnut naleqqussagaq pisariaqalerpoq. Kalaallit atuakkiortut peqataarusuppugut nunatsinni atuakkiornermut politikkimik ullutsinnut naleqqussakkamik pilersitseqataanissamut. Atuakkiortarnermut saqqummersitsisarnermut siammarterisarnermullu nutarteraluni ersarissamik, ullutsinnullu naleqqussakkamik aqqissuusseqqittoqartariaqarpoq..../ Suliniutaasariaqartut. Nunatsinni atuakkiortarneq siuarsarniarlugu suliniutit makkua piviusunngortinniartariaqarput. A: Atuakkiortut marluk pingasullunniit..../ B: Atuakkiat kalaallisuut suullunniit Nunatta atuagaateqarfianit pisiarineqartassapput...../ C: Inuup timusiaq kisiat inuussutigisinnaanngilaa..../ D: Allamiut oqaasii atorlugit atuakkat saqqummersinneqarsimasut kalaallisuunngortinneqartarnissaat..../ F: Atuakkanik atorniartarfimmiuteqarnerisutit..../ G: Atuakkanik nuutitsilluni, kopeeraluni, atuarfinni iliniarfinnilu qaffasinnerusuni atuisarnermi..../ H: Piginneqqaartuunermut inatsit nunatsinni nutarterneqarnissaa pisariaqarpoq,....

Kalaallit atuakkiortut. Kal. Nr.12-2000 qup.2.

Ataatsimeersuarneq 31.10.-01.11-2000-11-17. Oqaaseqaat.

Kalaallit atuakkiortut : Johan Abelsen eqqaaniarparput. (All. Aqqaluk Lyngø) Kal. Nr.11-1998 qup.5

Kalaallit atuakkiortut isumasioqatigiinneranni oqaaseqaat. Kal. Nr.10-1999 qup.2.

Kalaallit atuakkiortut sinnerlugit, Aqqaluk Lynge, Siulittaasoq.

Kalaallit atuakkiortut nalliortorsiorneranni Jonathan Motzfeldtip oqaasii. Kal. Nr.01-2001 qup.12.

Angutit arnallu! Nuannaarutigaa maanga nuli aralu qaaqqu simagatsigut, nalliuttorsior nissinnut, maani ataatsimeersuareerlusi naggataarnissinni.

Kalaallit atuakkiortut nersornaasiipput. Kal. Nr.12-2000 qup.3.

Kalaallit atuakkiortut ataatsimeersuarternerminnut atatillugu kalaallit atuakkiortut ilaannik nersornaasiisarlutik. Ukioq manna Kalaallit Atuakkiortut peqatigiiffittut ukiut 25-ngortorsiorlugit nalliuttorsiorput. KATUAMI naggataarnersiornermi kalaaleq atuakkiortoq inuusuttoq KELLY BERTHELSEN nersornaammik assilissamik aningaasartalimmik nersornaaseraat. Nersornaasiineq pillugu Kalaallit Atuakkiortut siulittaasuat AQQALUK LYNGE ima oqaaseqarpoq.

Kalaallit atuakkiortut pikkorissartitsinerat: Sunaana teater – Kalaallisut isiginnaartitsivik?. Kal. Nr.06-07-2011 qup.10.

Aprilip ulluisa 19-iannit 21-anut peqatigiiffik Kalaallit atuakkiortut ilaasortaminik sammisaqartitsivoq... / Nunatsinni allannguutit. / Inooqatigiinnermi iliuutsit. / Qaminngaarneq. / Nuliamik nikittaanneq. / Atoqatigiittarnerit allat. / Aliikkusersoriaatsit allat. / Mitaarneq. / Pinnguaatit allat. / Mumerneq. / Uaajeerneq. / Nunanit allanit sunnerneqarneq. / Isiginnaartitsissusiornermi malittarineqarsinnaasut. / Oqaluttuarnermi filmiliornermilu ilutsitut atuagaalluartut. / Oqallisissiaq.

Kalaallit atuakkiortut ukiut 25-ngorlugit nalliuttorsiorput. Kal. Nr.01-2001 qup.8.

Kalaallit Nunaanni Kalaallit Atuakkiortut Peqatigiiffiat 1. November 2000 ukiut 25-ngorlugit nalliortorsiorpoq. 29. Oktober, sapaat „Atuakkat Ulluat” Katuami saqqummersitsineqarpoq, atuakkiortut aqqissugaannik inuppasuit najuuffigisaannik alikkusersuineqarpoq..... Kalaallit atuakkiortut siulittaasuat Aqqaluk Lynge ima nalunaaruteqarpoq.

Kalaallit foketinngimut ilaasortat. Augo Lynge aamma Frederik Lynge, aammalu Ministeriet for Grønlandip allafiani pisortaq Otto Jensen. Kal. Nr.04-2014 qup.5 Asseq.

Kalaallit ilaata sapiitsuliaa. Kal. Nr.05-1985 qup.1.

Kommandør Løjtnant Green Amerikkami naalagaaffiit peqatigiit sorsuutaani naalagaasoq ima oqaluttuarpoq: oqalualaat arlaqanngitsut inuit periataarnere pissutigalugit, oqaluttuassama peqatigivippai, ikinngutigaa eskimo Mitoq pillugu pisimasut. Inuummi qaqortumik amillup atuagaq taamaattoq uumallumi appakarsinnaanngivikkaluarpa. Mr. Green-ip allagaa Mitoq pillugu “Wide World”-mi allassimavoq imaattumik: - taamatut aallaqqaaseraat allakap taassuma nutserisuata Hendrik Olsen-ip atuarsimasani taanna. Februa tiutillugu Kalaallit-nunaat qimussimik sinersorlugu Upernivimmut pivugut, qimmivut qasuerserumallugit taquassarsior niarlutalu. Tassaniitilluta Upernivimmiut affanniassamaartorsuanngorput. Qimussit 20 aallaleqaat, iperataat qangali seqquar palunnguarsi, ingerlasukaarnermillu qimmiisa qungasii taseruloorlutik. 50-inik

issippoq allaaqkillunilu. Qaammatigivissorpoq nunalu issittoq qaamanerminik kusanarsisivillugu.

Kalaallit illorujussui avanersuarmilu umiamik arfanniat. (All. H.C.Petersen)

Kal. Nr.12-1995 qup.4.

Qanga Hans Egede nunatsinnut pigani kalaallit illui illorujussuit ilaqtariit arlallit inigisaat eqqartugaasa ilagaat. Illukusiortut kulturikkullu oqaluttuarisaanermik allattut misissugaat malillugit Illorujussuit, ilaqtariinnit arlalinnit najugarineqartut, qallunaat Kitaanut Tunumullu anngummata tamaani atugaasut, ukiup 1600-p aallartilaarnerata missani qavannga KUjataanit takkullutik sinerissami avannamut siaruarsimapput. Illut taakku 1600-kkut naalernerannit 1900-kkut ingerlalerneerat ilanngullugulu Kitaani Tunumilu nalinginnaq atugaapput. Kangaamiuni eqqaamasat malillugit taamani qavaat avannamukartarallarmata, qavaat Kangerlussuarmi aavartut anillakkumaataarlutik ukiartoorutitikkamik umiap inui Kangaamiut timaanni Timerliit sioraanni qeqertami Maniitsorsuarmi ukiivissaminnik illuliorsimapput, illorujussuarmik...../ Avanersuarmi takusat: Siullermik Avanersuarmiippunga 1978-mi Nunat tikitakka killeqarput. Tikitama ilagaat Kitsissut, Cary Øerne. Tamaani qeqertat ilaat nunap assingani Isbjørne Ø-mik taasaq misissuiffigivara. Aappasaanik 1988-mi avanersuarmiippunga. .... Inuit arfanniartut illorujussuarnik illullit avanersuarmiissimapput, qimagussimallutillu. Oqaatigineqareersutut Inughuit siulii Canadamit takkumata nuna qimareersimvaat..... Umiaq Pearylandimi nassaaq takuneqarsinnaavoq Kitaamiut umiaannit erseqqivissumik allaassuteqartoq. Alaskap Avannaamiuisa umiaat arfanniutit assigai. Arfnniat tuukkaat Qaqqaaatsuni, Humboldtup Sermersuata kujammut eqingani nassaaq, arfanniat taakku pigisimagunagaat...

Kalaallit illuannit Hellerupimiittumit paasissutissat. (All. H. L. Larsen) Kal. Nr.08-1998 qup.12.

Kalaallit Illuanniit napparsimasutut ilaquataasutulluunniit sutigut ikiorneqarnissara ilimagisinnaavara?./ Kalaallit illuat Hellerupimiittoq kalaallinut nappaateqarlutik Danmarkimi napparsimmavinni suliaritittussanut katersuuffiuvoq ineqarfiullunilu. Ukiut ingerlaneranni Illu taanna pingaaruteqalersimaqaaq.../ Danmarkimut tikilluarit:. / Kalaallit Illuat qanoq inissisimava? / Rigshospitalimi (Napparsimavissuarmi) napparsimmavinniluunniit allani makku periarfissaapput: Napparsimasutut. / Ilaquttat uninngaqaataasutut. / Napparsimasunik peqqissaasoq kalaaleq./ Nutserisut kalaallit./ Kalaallit Illuata pulaartartui. / Kalaallit isersimaartarfiat./ Rigshospitalimit napparsimmavinnilu allanit angerlarneq./ Kalaallit Illuanni makku neqeroorutitut periarfissaapput./ Pædagogit. / Napparsimasunut ilaquataasunullu makku neqeroorutaapput: Kalaallit Illuata inunnik isumaginninnermi siunersortaa./ Rigshospitalip Kalaallillu Illuata akornanni angallassineq.

Kalaallit illuannit Hellerupimiittumit paasissutissat. Nanginnera 2.(All. H. L. Larsen) Kal. Nr.09-1998 qup.12 Kalaallit nunaannut uterneq./ Kaasarfimmiussasisarneq inuttullu atugarisat naapertorlugit aningaasaliisarneq.....

Kalaallit illuata Ukiumoortumik nalunaarutaat – 1999.(All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-2000 qup.12 Kalaallit illuat Hellerupimiittoq kalaallinut napparsimasorpassuarnit ukiut tamaasa peqqissariartortunik ornigarneqartuartaq. Ittuata Kristian Olsenip (Aajup) nalunaarusiaminik nassippaatigut...

Kalaallit illuata Ukiumoortumik nalunaarutaat.(All. Ole Filemonsén.) Kal. Nr.01-02-2002 qup.4 Sullissineq inissarlu. / Kalaallit illuat Diakonissemi.

Kalaallit illuutaat – Grønlændernes Hus. Kal. Nr.03-1999 qup.11 Løgstæde 6, Postboks 1042, 1007 København K., tlf. 33 91 12 12./ Allarniut./ Kulturikkut paasissutissiinermilu ingerlatat./ Saqqummersitsinerit./ Meeqqanik atuartitsineq./ Nutaasiassaqartitsineq./ Kulturikkut ingerlatat./ Ukioq 97./ Yuppit Tjukotkameersut./ Ilinniattunut siunnersuineq.

Kalaallit illuutaat – Grønlændernes Hus. Nanginnera 2. Kal. Nr.04-1999 qup.12 Løgstæde 6, Postboks 1042, 1007 København K., tlf. 33 91 12 12./ Efterskolertut./ Inunnik isumaginninnermi siunnersuisoqarfik PÔK’./ Ammasumik siunnersuisoqarfimmi nutarterineq./ Nalinginnaasumik./ Immikkut ingerlata, ornillugit sullissinerit aamma siunnersortitut sulineq./ Parnaarussanik sullissineq.

Kalaallit illuutaat – Grønlændernes Hus. Nanginnera 3. Kal. Nr.05-1999 qup.15 Løgstæde 6, Postboks 1042, 1007 København K., tlf. 33 91 12 12./ Eqqumiitsuliorfik „Qiperoq”. / Atuisut allanngorput./ Misiliut./ Soqutiginninneq annertusiartorpoq./ Aningaasaqarniarneq./ Isersimaartarfik „Ajanut”./ Neriartortartut marloriaatinngorput./ Piumassutsiminnik sulisut./ Nerisassiassanik pilersaarutit./ Aningaasaqarniarneq./ Kalaalimineerniarfik „Kammak”./ Akit paatsuungassutaasarnerat./ Anguniagaq eqqorlugu./ Maajimi 1997 atuisut isumasiorneqarnerat./ Sulisumut attaveqartut./ Apeqqutit akisassanut immersuiffiit.

Kalaallit illuutaat – Grønlændernes Hus. Nanginnera 4. Kal. Nr.06-1999 qup.14 Løgstæde 6, Postboks 1042, 1007 København K., tlf. 33 91 12 12. / Kalaallit illuutaani anguniakkat.

Kalaallit innarluutillit pillugit isumasioqatigiinneq 1996. Kal. Nr.05-1996 qup.11. Knud Rasmussenip Højskolia suleqatigalugu 23. Juni – 4. Juli 1996.

Kalaallit itsaanit ileqqutoqaat. (All. Kristoffer Lyngé). Kal. Nr.05-06-1991 qup.12.

Siulitta ileqqulersuutaat assigiinngitsorpassuit maanna ukiuni sukkaasuumik tammariartorput puigugaajartorlutillu. Atuagagdliutit-ni ukiorpassuarni aqqissuisuusimasoq Kristoffer Lyngé tamakkuninnga soqutigisalissuugami naqiterisitsinikuuvoq. Ukiut 50-it matuma siornagut Atuagagdliutit-ni allaatigisaqarpoq qulequtaq taanna qulequtsiullugu. Piffissaq iluatsillugu atuartartuvut tamakkuninnga soqutigisaqartut saqqummiusserusuttullu “Kalaaleq” aqqutigalugu saqqummiussisaqqullugit. Kristoffer Lyngé ima allappoq: ”Siorna Atuagagdliutit-igut allaatigalugu atuartussat kikkuusulluunniit qinnuigisimavakka siulitta ileqqutoqaannik suli eqqaamaneqartunik katersuiniarninni ikioqullunga. Nunaqarfiit avinngarusimanerusut eqqaamasaqarfiunerussasut ilimanarnerupput, soorlu Qaqortup kujataani Upernaviup eqqaani, Innaanganermi Tunumilu. Soorunamili aamma nunaqarfinni allani utoqqaanerusut eqqaamasaqarluarnissaat qularnangilaq, soorlu tamanna allaatigisanit arlaqanngikkaluani maannamut pisannit paasisinnaagiga...../ Chr. Nielsen-ip Qoornormiup allaatigisaasa ilaat: Pinialerlaat ilaat puisimik soorlu aataamik pernarpat ningiua arnaaluunniit ajunngikkuni (inuuguni) tamatut iliorujussaaq, soorlu atisani allanngortiterlugit angutitulluunniit atisilluni..../ Karl Kreutzmannip Kangaamiormiup

allaatigisaasa ilaat: Ukiumut ajorsarlutik puisittoqaruni illumi pilassallugu eqqutilerpaat katakkut nueqqaasianit nukingiinnaq immisissavaat kinguleqajaaqqullugu. Pinialerlaaq puisimik pernarpat pernartaata inaluaa killornagu uussavaat, qalappat pernartumut nerisissallugu assaai tunuanut pisillugit assamminik attoqqunagu kipinagu nerissammagu, pigajuttuuniassammatt...../ Pavia Pollas Avannaani Uummannarmiu allaatigisaqalaarpoq ilaallu makkuupput: Ilitsorininnit aakajaarsuanngorninnut anaanama puisit qiteraliisa ikii nagguaisa akorni piiartarpai putoqartillugit aserornagit eeqqusarlugit. Tassagoq ilisiitsut pikkarniaraluaruninnga toqunniaraluaruninnga putoqquaannassammanna. Kiisa allilerama sikukkut angunianut ilaasalerpunga. Anguniarneq taanna maannermik taasarpaat...../ Lars Egede-p Saarlormiup allaatigisaasa ilaat: Umiamik angalalluni meeqqat uinngiarsoqquneqanngivippu, qaqqarsuillu tikkuatoqquneqaratik pitoraanneqaqqunata..... Aasaanerani anoraarulluni sialliinnaleraangat unerisarlugu oqaaserineqartarpoq: "Ammassannik aatsartitsiniaritsi!" pisaqarunik ammassaap panertup niaqukuanilluunniit silami qummut saatillugu aatsartittarlugu, tassagoq sialuk kipeqqullugu.....

Kalaallit Nunaanni juullimi orpeqartarneq kristumiussutsimik ajoqersorneqalernerup nalaanili atulersinneqarsimagunarpoq. Taamanikkut nunap pissarititai kiserluinnaarmik isumalluutaapput..... (Asseq). Kal. Nr.12-1995. qup.1. (Saqqaaq)

Kalaallit kulturiat. Kal. Nr.03-1984 qup.1.

Nunarput inuulu pillugit qallunaatut allagaasunik atuakkiarpassuaqarpoq, ilaat atuagaviit ilaallu allaatigisaannaat, taakunani allaaserineqarput inuiaat kalaallit, makkuninnga immikkoortortalersorlugit: qanga nunarput inoqalersimasoq, qanoq inuuniarsimanerat, kultureqarnerat allanillu, tamakkuninnga allaatiginnittartut tassaapput qallunaat ilisimatuui itsarnisalerisartut, soorlu Jørgen Meldgaard, Therkel Mathiasen, Erik Holtved, Kaj Birket-Smith, Helge Larsen allallu...../ Kultur: Oqaaseq taanna qangali atortualersimavarput inuiannit allanit oqaasersiarisimallugu – kalaallit kulturiata iluatigineqarluni tammartaalineqarnissaa pingaartinneqartualersimalluni. Ajunngilaq. Taamaattoq paasisorisarpara "kalaallit kulturiat" oqaaserineqartilluni ilaanni amigartumik isumaqartinneqartartoq,...../ Atuagartuujuneq: qangaanerusoq tusarsaanerusimagaluarlutik ullumikkulli qaqtigoornerulersut – immaqami allaat atorineqarunnaarlutik – oqaatsit uku: atugartuujuneq akerlialu atugartuujunnginneq – akunniliullugit eqqaatsiarallarlakka: oqaraangatta inuiaat "atugartuujunngitsut"...../ Kulturi "Uumasooq": Kaj Birket-Smithip atuakkiamini toqqammagisani kultur assersuussimavaa soorlugooq nuarlerpassuitataatsimoortut immami kiattuni ilaanni naapitassaasartut – tassa kulturip uumassuseqaarnera uumassusilitullu allatut assigiinngitsut atorlugit ataasiinnaanera ersersinniarlugu.../ Asseq: Eskimuut sakkui piniarnermut atortut....

Kalaallit kulturiat (nr.3-1984-imit nangitaq). Kal. Nr.07-1985 qup.3.

(Nr.2-1984.imit nanginnera. – tassa "pisoqaligaluarpoq", maangaannartikkumaguli maannamiit tullerijjaaginnarmik ilanngunneqartalissaaq naanissaata tungaanut.). / Kulloori "ineriartortoq". Ullumi takorloorluarsinnaagunangilarput inuit taamanersuarnitsat inuuniarlutik atortussaqaarniarnerminni qanoq ilungersuutigisaqartarsimatigissasut. Atortorisatoqqat sungutat ajornartorsiutaasinangitsutut takorlooqqajaanartarput. Nalunangilarli kullooriqatigilikkat ilaat "ajornanginnerusumik" ilaallu "ajornarnerusumik" pissarsiarineqartarsimasut, qularnangitsumillu ilaat "nalaatsornerusumik" ilaallu "misileeqattaartuarluni" pitsanngoriartortsunikkut atortorineqalertarsimasut. Tassa oqaatigalugu kulloorip ineriartorneranut assigiinngitsorpassuit pissutaasarsimapput: pinngortitaareersut atorlugit nassaarisat, allat atortoreriigaannik

allanngortitsilluniluunniit atortoqalernerit...../ Kutoori "siaruartoq". Kuloori uumassuseqartumik oqaatigineqarsinnaagami aamma avammut siaruariartorsinnaassuseqarpoq, soorlumi oqaatsigitsiareeriga, siaruarnermullu assigiinngitsut aqutigisarlugit avammut atassuteqarneq sooruna anginerusumik pissutaasarpoq..../ Kuloori "tammartoq" soorlu kuloori ineriartorlunilu siaruariartorsinnaasartoq, taamatut aamma tammarsinnaasarpoq tammartarlunilu,..../ Sulineq: maannamut oqaatigeriikkakka eqikkartillugit ataatsimoortillugit taalakka: sulineq tassa kuloorip tunngavia...../ Kalaallit kulooriat. Taima kuloorimut tamarmiusumut tunngasut ataatsimoornerullugit eqqartulaarsimallugit, sulilu ataatsimoorutaasunik arlaqarnerusunik eqqartugassaqaralarpoq...../ Oqaluttuaat. Apeqqut tikeqqikkallarlarla: "Kalaallit sumit pippat?" siulitta nalusimanngikkujaat sumit pinngornertik, tassa oqaluttuaataanni atuarsinnaasatsinni. Nuannariinnarlugit taakku eqqaatsiarallarlakka Knud Rasmussenip katersugai tunngavigalugit, atuakkami "Myter og Sagn fra Grønland"imi allanneqarsimasut.....

Kalaallit novelleliaat siulliup tullia? (All. Ilisimatoq Robert Petersen). Kal. Nr.08-09-2001 qup.11

Kalaallit nunaanni 1984 – 1994 oqaatsitigut ineriartorneq. Kal. Nr.11-1996 qup.4 1. Aallaqqaasiut./ 2. Inerniliinerit./ 3. Kalaallit Nunaanni oqaatsinik atuineq./ 4. Paasissutissat amerlanerusut.

Kalaallit nunaanni atuakkat atuakkialerinerlu pillugit suliniaqatigiiffik. Kal. Nr.12-1996 qup.3. Suliniaqatigiiffiup suliassai./ Sooq ataatsimeersuarnerit.

Kalaallit nunaanni erinarsoqatigiit kattuffiat sunaana? (Amandus Petrussen). Kal. Nr.01-02-1992 qup.3. Taama qulequtserlugu Kalaallit Nunaanni erinarsoqatigiit Kattuffiata siulittaasua Qaqortumi palasi Amandus Petrussen allagaqarpoq. 1991-imi augustip 2-anni Erinarsoqatigiit illoqarfinit qulingiluanit pisut Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoliani katersuupput nunatsinni peqatigiiffiit nukittorsarneqarnissaat kiisalu kattuffeqalernissaat piviusunngortinniarlugu. Tamanna piviusunngortinneqarpoq, nunatsinnili erinarsoqatigiiffippassuaqarmat suli amerlanerusut ilaasortanngornissaat assut pingaartinneqarpoq. / Qangali erinarsoqatigiittoqartarpoq./ Erinarsoqatigiittartut./ Erinarsoqatigiit kattuffiliorput./ Kattuffiup siunertai:./ Ilaasortaasinnaasut./ Kattuffiup siulersuisoqarfia.

Kalaallit Nunaanni "Illutoqqat" eqqissisitaanissaat (piiarnegannginnissaat) illoqarfinni nutarterilernerulli nalaani noqqaassutigineqalersimavoq, tamakkiisuunngitsumilli. Illoqarfiit ilarpassuini illorsuatoqqat oqaluttuarisaanermut pingaaruteqarluinnartut piiarnegartarsimapput. - qujanaqisumilli illoqarfiit niuertoruseqarfillu ilarpassui illutoqqat atatiinnarneqarnissaat pillugu kommunit, katersugaasiviit naalakkersuisullu suliniuteqarnerisigut ilarpassuit atatiinnarneqartussatut aalajaniunneqarsimalerput. Maniitsoq illoqarfiit tamakkua tungaatigut iluatsissimanerpaat ilagaat,..... Kal. Nr.02-1995 qup.01.(Saqqaa).

Kalaallit nunaanni innarluutillit piginnaanikitsullu Kattuffiat. Kal. Nr.03-1999 qup.17
Kattuffiup allattuata Emil Jonassen-ip (Paamiut) nalunaarutaat imaappoq.

Kalaallit nunaanni innarluutillit piginnaanikitsullu Kattuffiata quppernerat. (Aqqiss. Karl K Knudsen). Kal. Nr.07-1996 qup.8.

1981-1996 Kattuffiup ukiunik 15-ngortorsiornerani kingumut qiviarneq./ Paamiuni Kattuffiup aqutsisoqarfiata ukiut taakku eqqaaniarlugit allattaavitoqqat qupperarlugit Kattuffimmik pilersitsisimaneq imatut eqqaaniarlugu allaatigisaqarpoq.

Kalaallit nunaanni meeqqat atuarfianni kalaallit oqaasii. (All. H.L.L.) Kal. Nr.09-1997 qup.6 Siunertaq,/ Inissisimaneq,/ atuartitsinerup imaa 2.-3.klassit. atuarneq.

Kalaallit nunaanni meeqqat atuarfianni kalaallit oqaasii. Nanginnera 2. (All. H.L.L.) Kal. Nr.10-1997 qup.3.

Allattariarsorneq, allaqqissaarneq ilanngullugu./ Oqaatsinik sammisaqarneq aqqissuulluagaq./ 4.-6.klassit. Oqaluttariarsorneq./ Atuakkersorneq.

Kalaallit nunaanni meeqqat atuarfianni kalaallit oqaasii. Nanginnera 3. Kal. Nr.01-1998 qup.3.

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut aalajangersagaqarput meeqqat atuarfianni kalaallisut ilinniartitsinermi malinneqartussanik....Oqaasilerineq / Allattariarsorneq / Siunissamimi qanoq? / 7-9. Klassit oqaluttariarsorneq. / atuarneq. / oqaasilerineq. / Allattariarsorneq.

Kalaallit nunaanni meeqqat atuarfianni kalaallit oqaasii.(Nanginnera 4) Kal. Nr.02-1998 qup.43.

Kalaallit Nunaanni Inatsisartut aalajangersagaqarput meeqqat atuarfianni kalaallisut ilinniartitsinermi malinneqartussanik./ 10. - 11. Klassit. Sammivik tamatigoortoq. / Atuarneq./ Oqaluttariarsorneq./ Oqaasilerineq./ Allattariarsorneq./ 10. - 11. Klassit sammivik annertusisaq.

Kalaallit Nunaanni naasut ilaat: Isigammaasat – orkidiit. Kal. Nr.10-2018 qup.31.

Hal: Naasut taasalikkavut orkidiit pisinniarfinni tuniniakkat alutornartuupput. Kalaallisut qanga pinerpoq taaneqarsimapput isigammaasat, naak isigammak qanoq ittuunersoq arlalinnik ilisimaneqanngitsoq. 2016-imi aasakut tusagassiutit ilaanni naqitani allassimasut nalunaarpaat naasut orkidiit aammattaaq Kalaallit Nunaanni naasartut sikkertarlutillu, allaallu Ilaqutariit assigiinngitsut tallimaasut..... / Nassaariuminaatsut: Naasunik suqutiginnilluinnartariaqarpoq Kalaallit Nunaanni naasut suussusii, sumiissusii, nuna naaffigiumanersaat il. il. tamaasa ilikkarumagaanni, aammalu naasunit assigiinngitsunit piumasat tamakku sumiissusii ilisimasariaqarlutik. Naasut Kalaallit Nunaanni naasartut pillugit arlalinnik atuakkiaqarpoq allaaserisaqarlunilu. Tamarmik kalaaliunngitsut..... / Nusoqqusaajunnaartariaqarnerpoq: Kalaallit Nunaat assigiinngitsunik 300-t sinnerlugit ilisimaneqartunik naasoqarpoq, taamaattorli nunarsuup ilaanut kiattunut seqinermillu kiassarneqartartumut naleqqiullugu naasuisaqaq. Nuna qaarsuinnangajaammat issortat naasut naasinnaasullu allat, soorlu orpikkat paarnaqutillu iluarilluartaapaat.

Kalaallit nunaanni niuerneq kunngip illersugaa. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.11-12-1991 qup.19.

KGH – ukiuni 211-ini. Ulluni makkunani Kalaallit Niuerfiat annertoorujussuarmik oqaluserineqarppoq. Nioqqutissanik assartuisarneq, niuerneq pisiniarfeqarnerlu

annertuumik allanngartiterniarneqalerpoq.- Atagu KGH-toqqap ukiorpassuarni oqaluttuassartai pingaarnerusut qimerluulaariartigik.

1650 ukiut tamakku nalaanni arfanniarpassuit nunatta sieriaata annersaa piniarfigalugu siammarsimaffigaat. Tamatuma nalaani pigisanik taarsigeeqatigiilluni niueqatigiinnerujussuit ingerlanneqartarput, tamannalu ukiut 1800-kut naalernerannut ingerlanneqarsimalluni. Taamatut niueqatigiinneq pingaartumik atortussatigit pigissiarternermut ikiuutaalluarsimavoq..... 1720 Niuerniaqatigiit Bergen-imeersut (Norge-mi) pilersinneqarput..... 1721 Palasi inuusuttoq Norgemiu Hans Egede qallunaatsiaat nunatsinni suli amiakkoqarasugalugiit Kalaallit Nunaannut ajoqersuiartornissaminut soqutisaqartorujussuannngorsimasoq ilagisani ilagaluit nunatsinnukarluni aallarpoq.... 1734 Danmarkimi naalakkersuisut niuertorsuaq Jakob Severin qinnuigaat monopolimik niuerneq ingerlatileqqullugu, ukiullu arfinillit isumaqatigiissut atortussannngortillugu..... 1750 Jakob Severin tunuarmat monopolimik niuerneq "Det almindelige Handelskompagnie"-mut tunniunneqarsimavoq..... 1986 Ukioq taanna 1. januar aallarnersumik KGH tamakkerlugu Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaaffigilerpaat.....

Kalaallit nunaanni oqaasersiat. (All. Cand.phil. Ane Marie B. Pedersen) Kal. Nr.01-1997 qup.10.

1996 septemberimi Knud Rasmussenip Højskoliani Oqaasersiat pillugit isumasioqatigiinneqarpoq. Tassani oqalugiartut ilagaat. Phil Ane Marie B. Pedersen, Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu pisortaq./ Qallunaatsiaat ukioq 982 - 1500 missaani./ Ilisimasassarsiortut./ Arfanniat uk. 1600 - 1800 miss./ Ajoqersuiartortut niuertullu nalaat 1721./ Oqaasersiat niuernermi atugaalersimasut./ Uumasut aqqi.

Kalaallit nunaanni oqaasersiat. (All. Cand.phil. Ane Marie B. Pedersen) nanginnera 2. Kal. Nr.02-1997 qup.6.

Siulivut oqaasersianut qanoq isiginnissimappat?./ Ersiutit atunngisatta oqaatsitsinnut naleqqussartarneri.

Kalaallit nunaanni oqaatsit tassaapput kalaallit oqaasii. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.11-1993 qup.2.

Qaquguuna tamanna erseqqissumik aalajangersarneqassava? Inuiaammi kikkulluunniit namminerisaminnik oqaaseqarput. Kalaallit aamma taamaapput, unalu allaavoq allamiuttaaq oqaasiinik ataatsimik arlalinnilluunniit aamma ilikkartariaqarneq, nalitsinni siunissamilu pisariaqartuusooq.

Kalaallit nunaanni qaannat kattuffiat Qaqortumik unammersuartitsinissaa. (All. Kaaleeraq Bech) Kal. Nr.06-1998 qup.16

Kalaallit nunaanni qaannat kattuffiat ukiuni qulini. Kal. Nr.06-1995 qup.3.

HLL. -Kalaallit Nunaanni "Qaannat Kattuffiata" ukiunik qulinngortorsiornissaa aasamut julip 23-anniit Sisimiuni pisussaq annertoorujussuarmik pilersaarusiorneqarsimavoq. Pisussarpassuit assigiinngitsut julip 23-ianniit aatsaat augustip 2-anni naammassineqartussaasapput. Pisimasussat tassaaginnannngillat qaannakkut unamminersuarnissani aqqissuussinerit. Qaannap unammissutigineqarnerata saniatigit assigiinngitsorpassuit makku sammineqartussaapput: Saloqqusiornermik sungiusarneq. - saaqqusiornermik sungiusarneq. -Qajartornermik sungiusaasutut pikkorissarneq. - Naliliisartutut pikkorissarneq. - Peqatigiiffimmik ingerlatinermik pikkorissarneq. - Atuagaaqqiamissaaq ilanngunneqarsimapput Kattuffiup ataatsimeersuarnissaa, paasissutissarpassuillu allat. Atuagaaraq tigulaariffigissavarput. Kattuffiup

siulersorneqarnera: Siulersuisut. – Ulluinnarni aqutsisut: Kaleraq Bech – Siulittaasoq. Jens Peter Kielsen – Siulittaasup tullia. Nukannguaq Davidsen – allatsi. Jacob Thorsen – Siulers. Ilaasorta. Lone Bech. – aningaaserisoq.....

Kalaallit nunaanni spejdereqarneq 1943-1993. (all. Hans Lynge) Kal. Nr.05-1993 qup.7. Spejdereqarneq nunatta oqaluttuarsartaanut ukiut 50-it matuma siornatigut... / Spejdereqarneq nunatsinni siaruaapoq.- kattufeqalerpoq.

Kalaallit nunaanni ukiut ingerlaneranni kaanersuaqartarneq perlerartarnerlu. (All. Ane Marie B. Pedersen) Kal. Nr.01-1995 qup.9.

Cand. phil. Ane Marie Baadsgaard Pedersen (in. Brummersted) Sisimiuni inunngorsimavoq. Århusip Universitetiani kalaallit oqaatsivut kulturerpullu pillugit 1980-ikkut ingerlaneranni atuarsimavoq. Niuernermik Ilinniarfimmil ilkastimiittumilu ilinniartitsisooreernerme kingorma Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu massakut arkivaritut sulivoq. 1700-kkunni avataanit nunasisunit nunaqqateqalersimanerup kingunerivaa kalaallit inuusaasiata allanngornera. Qanga pisat atorfissaqartitanik nunap immikkoortuisa ilaani pisarineqarneq ajortut Avannaamiut Kujataamiullu niueqatigiinnerminni pissarsiarisarpaat. Europamiunilli tikinneqarnerup pissutsit allarlunnaat inuiannut imminnut napatittunut isumalluutigisunullu pilersippai. Europamiummi pisiariumalluarpaat orsoq kalaallit namminneq atorfissaqartillunnaat,.... / Hans Egede: "Det gamle Grønlands ny Perustration eller Natural-Historie"-mi allappoq, tupigusunnarpoqisigalugit siviisuumik nerisaqaratik kaanermik nalaanneqaraangamik amiminaalunnik nerisarnerat, sissamiillu qeqqussanik nerisassarsiorarnerat. Qularisassaangilaq taama siviisutigisuumik iluamik nerinatik kaanermik aniguisarnerannut pissutaasoq pualanerujussuat nerinnartuunerallu...../ Atuakkami: Peder Olsen Walløes Dagbger, Kalaallit Nunaanni angalasimanini pillugit ullorsiutaani 1739 – 53-imut Louis Bobé-p saqqummiussamini siulequtsiullugu allagaani pingaarnersiorlugu nutsernerani imaappoq: Walløe angalanermini pissutigaa Missionkollegiemit allagarsisimanini Kalaallit Nunaata Kujaterpiaa ilisimasassarsiorfigiartoqqullugu, Østerbygdenilu sumiinnersoq ujaraluassagaa peqquneqarpoq..... / Lars Dalagerili qatannugitiinni atajoqersuutaannik soqutiginnittuovoq, taakkulu aningaasatigut inooqatigiinnerullu iluani aqutsilluarnerat nersugarilluinnarpai. Taamaakkaluartorli qallunaat ajoqersuisuinut assuarliutigisartagaa qatannugitiinni kuisinnerminni allagartaaniittarpoq – tassa sapaatini nalliuttunilu piniaqqusinnigilluinnarnerat -...../ 1789-imi Maniitsup pigisaani Pisugfik marlunnik peqquteqartumik ineruppoq. Siullermik ukiuni arlalinni piniaqalliorfiusarnera kingunerisimammagu ukiut tamarluinnangajaasa kaanersuaqartarnera. Pisugfik-immiut tamangajammik Napasumi inuusimagamik, nuunnialeramik Napasumut nuupput. Peqqutaasa aapparaat, Pisugfik nivarsiaqarsimangimmat, taamaalillunilu angutit inuusuttut katikkusukkaluit nuliarsarfissaqarsimanatik. Finn Gad (1976)...../ Ukioq 1829-30 aammalu 1832-33 ukiorlorujussuarput, inuillu naalagarsuarnit ikiorneqanngikkunik assorsuaq ajorsassagaluarput. Avannaata naalagaa Fastingip ukioq 1829-30-imi nalunaarusiamini niuertoqarfimmi Aasianni piniaqassaqaqannginneruata kiisalu nappaalanerujussuup inuppassuit toqunerannik kinguneqarsimasooq allaaseraa.....

Kalaallit nunaanni ukiut ingerlaneranni kaanersuaqartarneq perlerartarnerlu. (All. Ane Marie B. Pedersen) Kal. Nr.02-1995 qup.6.

Illumi inuit 20-it sinnerlugit sinittarput. Arnar qiarusaartup, ungasinnigitsukkunni erni angajulleq annaasimagamiuk, nipangillatsiariarluni nukarlequnniarfineq arfineq marluk eqqaani ukioqarunartoq tikkuarlugu oqarpoq: unannguaq nererusukkaluaqaaq. Suliaqaqanngillat suuteqaqannginnamik, amiuteqaratillu ujaluuteqaqannginnamik meeqqatik

kamisinnaangilaat. .... Perlernaveeqqutit piniartoqanngitsunut tunniunneqartarput (uillarnernut iliarsunnullu) tassaanerusatut pisinniarfimmi pisiassaasartut. Assersuutitut Avannaani ukiup nalinginnaasutut taasinnaasatta 1928/29-ip naatsorsuutaani tunniunneqarsimasut imatut isikkoqarput. 360 pd aalisakkat panertut, 28 skippet eertat, 57 skippet suaasat, 768 pd iffiat manngertut, 7 ½ pd naneruutit, 4 Tdr. puisip orsua, 5 Tdr. arferup orsua. Aningaasanngorlugit, tassa nioqqutissat akikinnerpaat pisiaralugit naleqarput 180 rigsdalerinik. Bilag til Fasting til Dir. 7/9 - 1829. G. H. A. Breve N. G. 1829. (MoG 145). .... Illukasimmiut ilaanni februarip 27-ianni Nanortalimmut pigamik Tasiusarmiut qanoq ajorsartigisut oqaatigimmatigik angutit sisamat erniinnaq usseraluarpaat ornikkumallugit, kisianni ullut sisamat naallugit sikussat ilulissallu akornanni naveeraluaramik pallinngilaat; martsip arfernganni sikuaq unimmat aatsaat tikippaat, sunaaffa arnat pingasut naalingiarlu toqoreersut, nappaammik ajorsarnermillu,.... Paamiunittaag misissuisut juulip 26-ianni siullermeerlutik ataatsimiissimapput; Misissuisut ataatsimiillutik aalajangersagaat imaapput: Qajaasut kinguaarisaat uillarnerit ikiorneqassasut; aamma kaffit nioqqutaajunnaassasut sumi piitsutut ikioqqusoqarpat; aamma paarsisut naatsorsussagaat piniartut pissaqartigisut niuertumullu tunisaat..... Qeqertarsuatsiaami: Qeqertarsuatsiaamittaaq ukioq tamanna ajorsartoqarsimavoq. Novenberi qaammataaginnalersoq piniartut Akunnaani ilaquuttaminuinnaq pissaqartitsilerput..... Nuummi: Nuummi ukiakkut inuit sakissaminnik nappartut amerlaqaat, taakkunanngalu inuit 69-it toqupput. Ilaalunapparsimanermit illutik iserterfissatik sanasinnaangilaat piniariarsinnaanatillu. Misissuisut ataatsimiimmata siornagut paarsisuusimasut taamaaginnarallarput ukuusut: Liunnaat Nuummi noorlerni, Aalut Kangermi, Einuk Narsami, Juan Luutivik Saarlumi, Bertili Qornumi, Atammimmilu Nataaniali..... Maniitsumi: Aammattaaq Maniitsumi ukioq taanna ajorsarput. Niuertulli pisiai amerlanerusimammata nunaqarfiup akissaataassaaq amerlanerupput. Atorfissarinngisaraluinullu atortarsimavaat soorlu kiffat ilai umiatsiassarsiuatissaannut atortippaat.....Amerlumi: Amerlup - Sisimiut - eqqaanni ukioq taanna ajorsanngillat. Pingasunik arfassimagamik asimioqarfimmiortaalu angusarlutik qilalugartarsimagamik. Taamakkaluartoq tamangajammik misissuisunut ikioqqusarsimapput, paarsillu misissuisoqataasalu tunisarpaat..... Nunatta kitaata sineriaani - Tunumi perlerartarnerit ilanngutinnginnakkit - kaattarnerit perlerartarnerillu eqqartortillugit tusartakkat atuartakkallu ilagaat Napasumi / Qipingasumi perlerarnersuaq ukioq 1856/57-imi pisimasoq..... Maniitsumi ministerialbogiani 1857-64-mut Sisimiuni palasip J. Kjerip allattugaani 1857-imi Napasumi toqusut nalunaarsorneranni angutit qulit nivarsiararlu aqqanilinnik ukiulik umiamik Maniitsumut ikiortissaasoraluarlutik umiamik ajunaasimasutut allanneqarsimapput tassaasut. Niuertorusiat (Udligger) Willumsen panialu Ester Agnete Kamille, kiisalu Joel Tomas, Ole Adam Malakias, Poul Isak Berthelsen, David Otto Lars Josef, David Jørgen, Markus Fabricius, Otto Lars Ignatius, Malakias Petrus, Aron Ezekias Sivert-ilu.....

Kalaallit nunaannut pigititaq. Kal. Nr.02-2018 qup.30. (Taallaq).

Ata nuanningaarpoq, sikuq kappialaneratut tusaasaq.../ August 2007. Prins Henrik.

Al: Allattoq tassaavoq Prins Henrik, kunngikkormiuni taalliortartutuarput. Ajoraluartumik februarip 13-ani 2018-ani toqukkut qimaguttoq 83-inik ukioqarluni....

Kalaallit nunaat aqqusaarneqararaaq. Kal. Nr.11-2018 qup.1. (Saqqa).

Kalaallit Nunaat silaannarmit mingutsitaasarmat ukiuni kingullerni 40-70-it missaanili ilisimaneqarpoq. Sermersuup qilleriffignerani silaannarmit sermersuarmut nakkaasut suunersut paasineqartalerput. Sermersuarpummi 130.000-it missaannik "Utoqqaassuseqarpoq" toqqortaqaqaaq allaat nunarsuup "ullorsiutaatut" taaneqarsinnaalluni....

Kalaallit nunaat: Erseqqissaatit. (All. Qaerngâq Nielsen, Savissivik) Kal. Nr.03-2014 qup.9.

Haluukkut Kalaalermi atuagassiortut assut nuannaartarpunga pisartagarigakku. Erseqqissaateqalaarnissara pisariaqarsorigakku Kalaallimi nr.11-12-imi 2013-imi Karl Elias Olsenip allagaanut "Nunat aqqi"-nut,.

Kalaallit nunaat. Kalâtdlit-nunât. (tall. Amalie Lange, Ilimanaq) Kal. Nr.02-1986 qup.1. Taallaq.: 1.Inunngorfiga alliartorfiga nuannaarutissareqaakkit...

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 2. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.11-12-2013 qup.17.

Matumani nunat aqqi samminiakkakka tasaanerupput Nunatta Avannaarsuani nunat aterinerusaat... / Qimusseriarsuaq. / Kullorsuarmit avannamut.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 3. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.01-2014 qup.15.

Avoortungiaq. / Inuarfissuup oqaluttuassarta. / Suli avannamut. / Taaguinnarumasakka.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 4. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.02-2014 qup.10.

Kajakelv. / Qivittoq elv. / Qaanaap eqqaa. / Qimmeq arnamik nuliartaartoq. / Qaanaaq. / Qimusseriarsuaq. / Qapiarfissalik. / Qimagaqarfissuaq. / Qorfit. / Savissivik.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 4. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.03-2014 qup.6. Tikiinnarlakka. / Isumaa. / Ingerlaqqippugut.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 6. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.04-2014 qup.14. Kiatassuaq. / Sanningasorsuaq. / Bjørneborg.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 7. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.05-2014 qup.24.

Ikermiut eqqaalu. / Nuussuaq tikikkiartorlugu. / Nuussuaq atuakkani. / Aappa.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 8. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.06-07-2014 qup.21. Nuussuaq eqqaalu.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 9. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.08-09-2014 qup.28.

Tuttoqqortoq normumi kingullermi taatsiaannagara matumani aallartiffigissavara.. / Taasassartai allat.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 10. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.10-2014 qup.19. Innarsuit. / Naajaat. / Qassersuaq. / Qorfissuit.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 11. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.11-2014 qup.16. Tasiusaq. / Tasiusaq tusaamasaalerpoq./ Tasiusaq qimallugu.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 12. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.12-2014 qup.14

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 13. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.01-2015 qup.13.

Upernaviup kangiata qeqertarpassui, malugiuk Uummannaq maannagoq “qeqertanngorsimasoq”. / Ineqinnavaap uitata toqunera./ Ineqinnavaap qallunaaqutaa./ Aningguup arnamik avaarsimasumik uummartitsinera. / Nulooq kuisimangitsoq.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 14. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.02-2015 qup.23.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 15. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.03-2015 qup.18. Upernavik. / Siullermik.

Kalaallit nunaat: Nunat aqqi, isumaat oqaluttuassartaallu 16. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.06-07-2015 qup.12.

(Allaatigisaat Kalaaleq 3/2015-imit nanginnerat). / Qeqertat annerit. / Qeqertat minnerit. / J.P.Krogsh land. / Uluua.

Kalaallit nunaat naatsumik: Ajornaqaat. Kal. Nr.01-2004 qup.24.

Kunngi Christiaat Qulingat nulia Alexandrine ernitillu, taamani kunngissaq Frederik nukaalu kunngissaq Knud, inuususseruttornerit ilagalugit Savalimmiunut, Islandimut Kalaallit Nunaannullu tikeraarput.

Kalaallit nunaat naatsumik: Ammassajaajaa. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-09-2004 qup.20.

Ukiuni kingullerni niaqquma iluani uteqattaaginnarmat kiisa allalerpara Kalaalermut nassiutissallugu piukkullugu. Kalaallit kulturikkut oqaluttuassartaata ilaa. Meeraagallaratta Maniitsumi kangimut immikkoortuani Kuutartormiuusugut ukiorluni sikoriaraangat taseralak taasagarput “Sikoralak” pinnguarfigalugu...

Kalaallit nunaat naatsumik: Angakkoq suallaqaamita! (All. Oqaluttuareqq. H.C.Petersen) Kal. Nr.06-07-2004 qup.16.

Upernaviup eqqaani qallunaat – Qallunaatsiaat.

Kalaallit nunaat naatsumik: Angalatoorsuit. Kal. Nr.05-2003 qup.10.

Ukiut 670-it matuma Siorna Pisut ilaat./ Piilimuut – tama ateqarpoq piniartoq Upernaviup eqqaani 1900-kkut aallartisimalernerani inuusog.

Kalaallit nunaat naatsumik: Angut siumut isigisoq. Kal. Nr.09-2003 qup.20.

Kalaallit nunaat nunanit allaneersunit tikiqqartallermalli inuulluarniutit ussertakkat amerliartulerput. Allagatoqqani siumugassaapput oqariaatsit Soorlu: “qallunaat imiat”, tassaatillugu imigassaq silaarunnartoq.

Kalaallit nunaat naatsumik: Assortuussutajunnaartussaangitsut. Kal. Nr.02-2006 qup.20.

Qanga tuttu assortuusutaanerat aallartippa?

Kalaallit nunaat naatsumik: Juullip ulluisa 29-at 1586. Kal. Nr.05-2004 qup.12.
Ulloq taanna uppersarneqarsinnaasumik kalaallit tuluillu imminnut naapipput allorniusat sanimukartut 64% 15 minutsip nalaani.

Kalaallit nunaat naatsumik: Innallup Siorallullu pineqarnerat. Kal. Nr.04-2003 qup.8.

Ukioq 1911, aggustip ulluisa 16-iat ullo' qeqqata Siorna Avannata Landsrådia ataatsimiinermik nangitsivoq. Ullormi tassani oqaluuserisassaq siulleq tassaavoq: aalajangersitassat Kalaallit Nunaanni nunasisarnek pillugu.

Kalaallit nunaat naatsumik: Inoqarfinnik nungusaaneq nappartiterinerlu. Kal. Nr.04-2004 qup.14.

HAL.: Qaammatip marsip ingerlanerani nunaqarfiit pillugit Ataatsimeersuarnek pimmat qassiitigut nunaqarfiit ikilisarnekarnissaannik oqalunneq ersertarpoq.

Kalaallit nunaat naatsumik: Kuanneq – Angelica archangelica. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.06-2003 qup.12

Kalaallit nunaat naatsumik: Naapitsisimasut nersugaat. Kal. Nr.03-2004 qup.12
Qaqtigoorunarpaq ilisimatuutut nunamik misissuinerlut atattillugu inunnik ataasiakkaanik nersorniakkanik misissukat inernerinut ilanngussilluni taasisarnek.

Kalaallit nunaat naatsumik: Qaannamik appanniarnek. (All. Jaakuaraq Eugenius, AG. Sept.1934) Kal. Nr.10-2003 qup.12 “1870-ip ingerlanerani piniartutut perorsagaavunga naak taamani ataataarutereerlunga. Qajalukaallunga nuiinnarnik appanniat Nuup kitaanut Ikaarissanut ilagisalerakkit naalagarsiornaqaat.

Kalaallit nunaat naatsumik: Qajaq puttaqutigalugu annattoq. Kal. Nr.09-2005 qup.16 hal.: Piniartooq nunatta avannaata ilaani najugalik Hans Olsvig sumiuunersoq, qangalu inuusimanersoq naluara...

Kalaallit nunaat naatsumik: Qanga kalaallip pisuup sassaalliineranik. Kal. Nr.03-2003 qup.6 (Lars Dalager: Grønlænderne liv og levnet 1752)

Kalaallit nunaat naatsumik: Qanga kalaallit tikeraaqattaattarnerannik. Kal. Nr.02-2003 qup.11 (Lars Dalager: Grønlændernes liv og levnet, 1752.)

Kalaallit nunaat naatsumik: Qasiannguani saqqarsartarnera. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.07-2003 qup.10

Kalaallit nunaat naatsumik: Qeqertasuit – Qeqertarsuaq. Kal. Nr.08-2003 qup.12 Arlaleriarlunga tusartarpara inuit ilaasa illoqarfik qanga naalagaqarfik Qeqertarsuaq taasaraat Qeqertarsuit, tassa aqqa qasseersiutinngorlugu.

Kalaallit nunaat naatsumik: Qullissani pisinniarfiit. Kal. Nr.07-08-2005 qup.29
 hal.: Illoqarfik Qullissat inuuffigalugulu meeraaffigaara sulisartuinnangajannik inulik,
 taamalu inuuniarnermi piumasatigut piniartoqarfinit allaanerusumik ingerlasoq.

Kalaallit nunaat naatsumik: Sukasaariaaseq pisoqarsuaq! Kal. Nr.10-2005 qup.19
 hal.: Siulitta kalaallit (Inuit) ileqqulersuutaat tupinnartut paasiuminaatsullu arlalissuit atornerullutik eqqaamaneerupput.

Kalaallit nunaat naatsumik: Suliumajunnaarneq siulleg? Kal. Nr.02-2004 qup.7
 Ajoqersuiartortitap Uummannami sulisimasup P.A.v. Cappelenip niuertoqarfiup pigisaani
 allaaserisaa 1789-imeersoq misissorujoorlugu nunatsinni suliumajunnaarnerit .....

Kalaallit nunaat nutaaq: Illoqarfinnik siuarsaaniarneq. Kal. Nr.04-2018 qup.20.
G50-ip isumaliuutissutaaniippoq Narsaq tassaasimagaluartoq Nunatsinni illoqarfiit qiterisassaar. Eqqumiigeqqaarsimavara takoqqaarakku isumaqarlunga Nuup Narsaa pineqartoq tassanilu illoqarfiliornissaq. Titartakkat takoriarakkit Narsaq tunulliarfiup Narsaa pineqartoq paasivara...../ hal.: Isumaqartoqarpoq G60 tassaasoq Kalaallit Nunaata 1900-kkut qeqqanni iluarsaaqqinnerani suliat kisiartatuat. Eqqortoq oqaatigissagaanni aallaqqaataavoq 1938-39-ip ingerlanerani Kalaallit Nunaata iluarsaaqqinnissaanik isumalioqatigiisitaliaq pilersinneqartoq, immaqalu Kalaallit Nunaata aqunneqarnissaanik inatsimmit 1925-meersumit aallaavilik, sulianili naammasserianngikkaa sorsunnersuup kingulliup kipitippaa. Sorsunneq soraarmat isumalioqatigiisitaliaq suliani nangippaa inermallu taaguuserlugu "isumaliutissiissut 1946-meersoq"...../ Neriulluarfigisaq: Qallunaatsiaat nalaat ukiut 900-t naalernerannit 1500-it angujartulernerinut atasoq ilanngukkaanni Narsaq Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pisoqaanerit ilagaat...../ Inuisa amerlassusii inuussutissarsiornerallu: Taamanernit Narsaq alliartoruusaarpoq. 1850-p 1900-llu akornanni 60-t missaanni najugaraat, 1906-imi 70-it missaanni inoqarpoq..../ "Asuli illoqarfiliaannaq": 1948-mi talittarfiliorneq, illuliortiterneq fabrikkiliornerlu aallartikkami 1952-imi naammassikannerput. Suliffissuullu aningaasalersorneqarnera qassiliuutaqqaarpoq. Taamani pissusiuvooq angisuumik sanaartortoqassappat naalagaaffik aningaasaliisuusarluni...../ Aningaasarissaalerneq: Narsaq suliffissuaqalerluni piumasunut tamanut aningaasarissaalersitsivoq. Nerisassanik nioqqutissiornermi inuit peqqissut tuniluussinnaasumillu nappaateqanngitsut sulisorineqarput...../ Amigaassuaq ajoqutaatsiartoq: Tassanngaannartumik aningaasateqarlualerneq sooruna inunnut tupaallannarpoq iluaallaataallunilu. Aningaasalli taama amerlatigisut sumut atussavaat..../ Illoqarfiliorneermi ilaasussat: Illoqarfik sunaluunniit pisiassanik pisarialinnik amigaateqartinnaveersaagassaavoq. Sulisartup inuunerani nalunaaquttap akunneri arfineq-pingasukkaarlugit aggugaapput...../ Nunap pisuussutai: Narsarliuna perpassualik. Immap tunniussugai ukiut ingerlanerini allanngorartarput...../ Najoqquta: ...

Kalaallit nunaat pilluarit. Kal. Nr.06-07-2004 qup.3.

Hal: "Aputinnguit mikisut allingaarpup, amerlalluinnaramik. Isigaarsi qallingaartaraat nunarput, nakuupput tupinnartumik!" Pavia Petersenit nipeqarluni taallaq taanna aallaqqaatigerusunnarpoq nunatta namminersornerulernerminit ukiuni 25-nnguilluni nalliortorsiorneranut pilluaqussutitut.

Kalaallit nunaat tamanit tamaangga, nr.1 : Kangerlussuaq (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.06-07-2004 qup.20.

Nunatsinni kangerluit kangerlussuarnik taaguutillit qassiugaluqinerput./ Ilusinnerusmi nunâ pukkilivoq./ Imartaata uumasunit atornerqarnera./ Inuit atuinerat./ Naggataa.

Kalaallit nunaat ukiut 1200-t atuunnerini. (1) Misissuineq nutaaq qulaakkallu nutaat. (All. Hans Christian Gulløv – nuts. Adam Nielsen). Kal. Nr.04-1999 qup.17. Qulequtannguup aangajussorinaraluartup imarai pisimasut matumuuna qulaagassakka. Tassani pineqarnerupput ukiuni kingullerpaani Kalaallit Nunaanni itsarsuarnitsanik misissuineritigut paasineqarsimasut..../ Kalaallit Nunaannut isaaffik. / Nassaat soqutiginartut.

Kalaallit nunaat ukiut 1200-t atuunnerini. (2) (All. Hans Christian Gulløv – nuts. Adam Nielsen) Kal. Nr.05-1999 qup.13. Misissuineq nutaaq qulaakkallu nutaat. / Ukiuliinerit./ Qallunaatsiaanik paasissutissat.

Kalaallit nunaat ukiut 1200-t atuunnerini. (3) (All. Hans Christian Gulløv – nuts. Adam Nielsen) Kal. Nr.06-1999 qup.11. Misissuineq nutaaq qulaakkallu nutaat. / 1200-kkunni Kalaallit Nunaanni isikkivik./ Angusat nutaat./ Oqallinneq./ Naggassiussaq.

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen) Kal. Nr.06-1986 qup.6.

(Atuagaq qallunaatoq ateqartoq Inspektionskuttere ved Grønland nutserlugu taamatullu qulequtserlugu maannamiit ilannguteqattaarneqalerpoq. Taassuminnga atuakkiortuuvoq løjtnant Per Herholdt Jensen, atuagarlu taanna 1982-imi saqqummeqqaarpoq, nutserisuuvoq naatsorsuutinik kukkunersiuvoq Jørgen F. Olsen, Ilulissat, nammineerlunilu ima siulequtsiivoq): “Nukapiararpaaluullutali “tungujukut” – “sorsuuteeqqat” – titartugannaaralugillu tikisartorneranni quterortarnarput, ila umiarsuaqqat kusanartassusii, isikkui paarilluagaanerilu nuannaartunartaqalutik. Taamanerminngaaniit qalleqinagit siornaak atuagaq pisiamaa imaa maanna kalaallisut allappara, paasissutissat tamalaat soqutiginarsinnaasut imarimmagit. Nuannarineqarilitoq”./ Kapitali 1. Oqaluttuarisaanermut tunngasut: Sakkutuut imarsiortut umiarsuaat Kalaallit-nunaata imartaani 1600-ikkulli aallartinneranni ingerlaartalereerput, tassa kunngi Chr. 4-aata sorsuuteeqqat 3 Kujataanut aallartimmagit. Uk. 1728 Hans Egede taassumalu ajoqersuiartortitsinera kalaallinillu niuveqatiginninnera illersorumallugu Nuummi sakkutooqarfik aallarnerneqarpoq, tamatumalu kingorna niuvertorarfii niuvertoruseqarfii pilersiortorneqarput. Nunasiartaarniarnerup nalaani 1728-33 umiarsuit niuffagiutit sakkulersukkat nioqqutissanik usilersukkat niuvertoruseqarfittaanut angalaartinneqartalerput, aatsaalli uk. 1736-37 imarsiortut sorsuutaat Kalaallit-nunaata imartaasa sineriaatalu nakkutigineqarnissaa isumagissallugu nunatsinnut aallartinneqarpoq, tassa sorsuut tingerlaataannalik pingasulik fregat “BLAAHEJREN” ...

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen) (nanginnera) Kal. Nr.07-1986 qup.10.

(Atuagaq qallunaatoq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.) (nanginnera): ”anore NW 11 (28 – 32 sekund/meter) perluk. Umiarsuaq assut sermersoorpoq, qaavani sulinissaq ajornarluinnarpoq... 11-anni ulloq tamaat 12-ata unnuaa ilanngullugu saaterpugut, anore 11”. Unnukkulli qullii qamippit, akkumalator imaarummat. “sisamangorneq 12-at, anorersuaq taruumisiavoq umiarsuullu qaava sermiarlugu aallartipparput. Ualiartulernerani anore sukateqqippoq unnuvalu ingerlanerani NW suli sakkortuumik anorersuuartuarsinnarpoq.” .... / ..... “MAAGEN” 1958-imi sakkutooqarnermut

ministereqarfiup pigiunnaarpaa ukiorlu taanna KGH-p "NAUJA"mik atserlugu pisiaraa..../ .... 1948 oktober sinerissamik nakkutilliissut "ALKEN" silasiorfeqarfimmit Aputitiimiit Ammassallup tungaanut ingerlaartilluni periarfeerunneqarpoq,..../ .... 23 januar 1957 sorsuuteeraq "TERNEN" Nuummut tikippoq saamia'tungaanut assut uversimalluni sermersoorsimaqalunilu,..... unnuereerami aqaguani 25-anni kujammut aallarpoq, Grønlands Kommando GLK nalunaarutisivoq 18,33 angallat Takisup Qeqertarsuaanut apuussimasoq, nalunaarut taanna umiarsuaaqqamiit tusagaavoq kingulleq....

**Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen)
(nanginnera) Kal. Nr.08-1986 qup.15.**

(Atuagaq qallunaatoq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.)

(naginnera): "nukappiararpaaluullutali "tungujukkut" - "sorsuuteeqqat" - titartugannaarillugillu tikisartorneranni quterortarnarput. Ila umiarsuaaqqat kusanartassusii, isikkui paarilluagaanerilu nuannaartunartaqalutik. Taamanerminngaaniit qalleqqinnagit siornaak atuagaq pisiama imaa maanna kalaallisut allappara, paasissutissat tamalaat soqutiginarsinnaasut imarimmagit, nuannarineqarilitoq".

GLK sakkutooqarnikkut Kalaallit-nunaanni qitiuvoq, qallunaat naalagaaffiata illersornissamat qullersaqarfia Vedbækimiittoq toqqaannartumik qullersaralugu. Grønlands Kommando qullerpaartaa - CH GLK - taaguuteqarpoq kontreadmiralimik nunamullu tamarmut naalakkiisussaalluni...../ .... Immap assiliorneqarneri qallunaat immanut qullersaqarfiani (farvandsfirektoratet) Kbenhavnimiittumit SKAnik nalunaaqutsikkat kippariusajaqqat uuttortaattittisillugit GLKp angallatai ikiupertaartuliullugit ingerlanneqartarpoq. Aammattaaq GLK angallanermut aqqutit qanoq innerinik nalunaarusiortarpoq angallatinut Kalaallit-nunaata Radioa aqqutigalugu nalunaarutigittakkaminik. Tamatumani pineqartarput naoralartitsiviit, mianersoqqusussutit.....

**Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen)
(nanginnera) Kal. Nr.09-1986 qup.13.**

(Atuagaq qallunaatoq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.)

"nukappiararpaaluullutali "tungujukkut" - "sorsuuteeqqat" - titartugannaarillugillu tikisartorneranni quterortarnarput. Ila umiarsuaaqqat kusanartassusii, isikkui paarilluagaanerilu nuannaartunartaqalutik. Taamanerminngaaniit qalleqqinnagit siornaak atuagaq pisiama imaa maanna kalaallisut allappara, paasissutissat tamalaat soqutiginarsinnaasut imarimmagit, nuannarineqarilitoq". (naginnera): 1977-imi aalisarfiit killeqarfiisa 200 sømilinut avasillineqarnerisigut alapernaarsuiffik annertusisimaqimmat timmisartullu taakku iluaqutigineqaqaat, sikunik alapernaarsuittigalutik killeqarfiit qulangiuaartarmatigik, tassa umiarsuut imaaliillaannaq angusinnaanngisaat tikilertortarlugu...../ Pinngortitaq sikorsuillu: sikut sikusarnerullu aalajangiisuuffigilluinnartarpaat umiartorneq aalisarnerlu tamatumalu nassataanik alapernaarsuutit aqquaat. Avannaani sinerissat maniillanik assersugaapput ingerlaarfeqarpullu Tunup avannaaniit Nordostrundingenimiit Inngikitsulik aqqusaalugu sineriak malittaralugu kujammut ingerlaartartunik,...../ ... Januar 1959 KGH-p ilaasortaatitaava nutaaq HANS HEDTOFT Nunap Isuata avannaani ajunaarmat anorersuartumi ilulissamat apornermigut inuillu 95 inuunerannik naleqartumik,.....

**Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen)
(nanginnera) Kal. Nr.10-1986 qup.13.**

(Atuagaq qallunaatoq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.)

"Sikorsuarsuataarneq" misilittagaqarfigaanni umiarsuaq iuttaalu akornutissarsisinnagit akunnisiorneqarsinnaapput. Pigaartuusartut sumiissusersionermik ilinniarsimasut

umiarsuarmi maruinnaatillugit akunnerillu arfinilikkaarlugit pigaartuusartillugit ullullu arlerlugit sikorsuarsiorilluni tamatigit umiarsuup naalagaata aquttarfimmeeqqusaaneranut maleruaqqusaq malikkuminaatsuuvoq - qasersertariaqarmammi..../... April 1981 alapernaarsuut "Tulugaq" sissap imarnersaasigoorluni (immaqa "imarnersaq" taanna sikorsualimmiut allatut taaguuteqartikkaluaraat?) ilaasunik Narsarsuarmukaassissalluni aallarpoq. Ikerasaat marluk qallunaat Mågeløbinik atsersimasaat aqutiginiarsarigaluaramigit akunnerillu 12 ilungersorluni ippikarniaraluararamigit tassa iniminiit nikiallanngitsoorpoq. Aqqut aalajangereerlugu pilersaarutaagauaq tunuinnarlugu kimmuut Qaqortut kangerluata tungaanut taamaallaat oqimaalutamik itissusersiugaq aqutigalugu ilungersuanartorsioqaluni ullut 1 unnuallu 2 Narsarsuaq aatsaat anguvaat, akunnerit 10-11-12 ornittagaq....."Malemukken" 1976 ukiugaa Aasiaat kujataatungaani 10 sømilinik avasitsigusumi Kitaata sikuanit ungusaavoq....

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen) (nanginnera) Kal. Nr.11-1986 qup.12.

(Atuagaq qallunaatooq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.)

Anorersuartumi, ersinngitsumi taarsereersumilu sumiissusersiorluni pigaartuusut radar tulaavigiartarpaa. Sila taamaatillugu - annermik ukiukkut - umiarsuup qanigisaaniittut sikut iluliaminerillu radarikkut ersigunnaakulaartarput, tassa sialuk, nittaalaq, immap persoria, perluk taamaaqataallu radarip assiliartaanik qaamarujuttuinnanngortitsisinnaasarput...../.... Dec. 1975 ilimasaarutitaqanngitsumik tassanngaanaq anorlileriataarmat alapernaarsuutit 2 umiupajaarsimapput. Narsap umiarsualiviani Malemunkken Appa tatisimallugu pitussimatillugit ullaaralaakkut anorersuartorsuanngorpoq. uanga nammineq Appap naalagaanut utaqqiisaa tulliuuvunga.../....Kangilinnguani alapernaarsuut Alleq orsuata aqputaa salinniarlugu isatersimallugu talinngavoq anorersuaq takkummat, kuataa'kangianiit anoraasuanut Alleq oqquartamiippoq, anoraarutiimeriarlunili anori illua'tungaanut saappoq, talittarfiullu sukaanut akarnaatsunut attuussalerpoq. Tassalu orsuata aqputaa tuaviornerpaamik ivertissuneqapallamat avalannissaata tungaanut annertuumik aseruatiereersimavoq....

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen) (nanginnera) Kal. Nr.01-1987 qup.13.

Atuagaq qallunaatooq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland.

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (nuts. Jørgen F. Olsen) (naanera) Kal. Nr.02-1987 qup.6.

Atuagaq qallunaatooq ateqartoq Inspektionskuttere Grønland. Alapernaarsuut (Agdlertut) Allertut angitigisut maskiinaraat imaluunniit savequtigaat BW Alpha Diesel 800 hk, Maagenitullu angitigisut sakkortususeralugu 385 hk, ... Angallat aqussinnaajunnaarlugu annakannajaarsilluinarsinnaavoq, pingaartumik silapillertillugu. Maagen 1977-imi amutikkiartorluni avalattilluni Kalaallit Nunaata Islandillu akornani imartuneq Davidstrædet aqputigitillugu imminut aqussinnaajunnaarpoq. Aquutaata kannata ussissaataa malugineqarani sunaafa kaangarsimavoq....

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. ((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) Kal. Nr.05-1997 qup.16.

1986-imi "Kalaaleq"-mi atuakkap aallaqqaataata ilamininngua nutserlugu ilanngunneqarsimagaluarpoq, maannali atuakkiortuata akersineratigit aallaqqaataaniit aallartillugu ilannguttalissavarput. Atuagaq taanna 1982-imi qallunaatuinnaq

saqqummerpoq. Nutserisuuvoq naatsorsuutitik kukkunersiuisartog Jørgen F. Olsen, Ilulissat.

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 2)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.06-1997** qup.17

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 3)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.07-1997** qup.17

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 4)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.08-1997** qup.17 **Pinngortitaq sikorsuillu.**

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 5)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.09-1997** qup.16

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 6)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.10-1997** qup.18

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 7)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.11-1997** qup.9

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 8)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.12-1997** qup.13
Sumiissusersiorneq.

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 7 ? 9 ?)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.01-1998** qup.18

Kalaallit nunaata imartaani alapernaarsuutit. (Nanginnera 10)((All. Per Herholdt Jensen) Nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.02-1998** qup.17 **Inuttat, Kapitalit VI.**

Kalaallit nunaata kitaata kujataani sumiorpaluutit ersangasut allanngoraataat. (All. Cand. Mag Birte H. Christensen) **Kal. Nr.05-2001** qup.3

Kalaallit nunaata kitaata kujataani sumiorpaluutit ersangasut allanngoraataat. Nanginn.2.(All. Cand. Mag Birte H. Christensen) **Kal. Nr.06-2001** qup.5

Kalaallit nunaata radioa – Kalaaleq. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr.09-10-1991** qup.5.

“KNR – naalaartartut radioat ukioq 2000,” Qulequtaq taanna tunngavigalugu. “Kalaallit Nunaata Radiua” Nuummi 1992 februar-ip ulluini siullerni marlunnik ataatsimeersuartitsimmat Ulloriannguaq Kristiansen immikkut qaaqqsat ilagaat, “Kalaallit Oqaatsivut” Kattufiaanit siulittaasutut. Ataatsimeersuarnermi peqataanermini paasisanik nassiuppai atuagassiami “Kalaaleq”-mi ilanngutassatut. Ataatsimeersuarnermi tassani U.K.

ima ilanngusaqarpoq: Kalaallit Nunaata radiua-ta/ Grønlands Radio-p arlariinnik (kalaallisut qallunaatullu, immaqaluunnit parlatsillugit?) ingerlaqqusaanera pivoq suliffik taanna naalagaaffiup pigigallarmagu aningaasalersugaralugulu eqqortuuvoq, taamanikkut. Ullumikkut Kalaallit Nunaat imminut naalakkersortuuvoq. Ukiut 13-ningajaat qangiupput, kingornalu annertusagaavoq. – Taamaattumik apequut una: KNR arlariinnik oqaaseqarfiujuannassava? – Oqaluuserisassaqqippoq, erseqqissumillu isummerfigisariaqarluni,.....

Kalaallit nunaata radiua pillugu Naalakkersuisut isumaat. Kal. Nr.03-04-1992 qup.5

Kalaallit nunaata radiuani Meeqqanut aallakaatitassiortarneq. (all. Gerth Lyberth (Avaju)). Kal. Nr.11-1994 qup.3. Meerartatsinnut aallakaatitassiortarneq tamatigoornerulertariaqarpoq, sumiorpaluutit atorneqartut eqqarsaatigalugit. Taama oqarpoq ilanngutassiamik allaatiginnittoq.

Kalaallit nunaata radiuanut allakkat ammasut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1997 qup.4 Kalaallit nunaata radioani naalaartartut ilaat nipilersornermik erinnanillu soqutigisaqartut periarfissittarpasi nunat allamiut taalliaat erinniaannillu aallakaatitassiortittarlugit. Taanna arfininngornikkut pisarpoq “Tusarnaartilaarlassi”-mik qulequtserlugu.

Kalaallit nunaata radiuata TV-ia namminerisaminik 1994-imi illorsuartaarmat. (All. Peter Storch) Kal. Nr.02-1995 qup.11.

Kalaallit Nunaata Radiuata TV-a illorsuartaarnialermat qanoq iliuseqarnissamik eqqarsarsimangilanga, kisianni sunik nunatsinnut tunngasunik tamanik soqutigisaqartarama ilorsuup sularineranisuli ininngitsoq Nuummiitsiarnera iluatsillugu pulaarsimavara, qanorlu ittoq takuara. Taavali 1994-imi qaammat maaji aallartereersoq radio-mi siulersuisut siulittaasuata Jørgen Labansen-ip ullut ilaanni sianerfigaanga aperalunga Kalaallit Nunaata TV-ata illorsuartaava pisortatigoortumik atoqqaartitaasussammaat ullormut tassunga inersimasussamik naleqqutumik taalliorsinnaanersunga aperalunga. Akivara, eqqarsaatigijumallugu. Akivaanga, taavami aqagu ulloq’eqqartinnagu qanoq pissanerlutit akisriaqarputit.....

Taallaq: Itsarli puttarsisat. Taalliortoq: Peter Storch. – Erinn.: Ulrik L. G. F. Rosing.

1. Itsarli puttarsisaat
maanna atorluaqaat,
pissaanerit paasinaatsut
taakku silaannarmi ittut.

Kalaallit Nunaata sineriaani umiarsuarnik ilaasartaateqarneq assigiingitsorpasurtigut oqaluuserineqartarpoq. Maannakkut “Kunuunnguaq” “Disko”-lu annaasimavavut. Umiarsuit sinerissamat isorartoqisumut ilaasartaatitut naleqqutuliaasut..... Kal. Nr.01-1996. qup.1. (Saqqaa).

Kalaallit nunaata tikinneqartarneranit: Itsaq Hollandimiut (Pukkitsormiut) Nunatsinni. (All.: Louis BOBÉ, Nugt.: J. Møller, Allaqqiisoq: Lars Karl Jessen. Kal. Nr.01-2016 qup.26.

“Atuagagdliutit” nr. 8, ukioq 1919 saqqummersunit naqqeqqitat.

Kalaallit nunaatalu siunissaa pillugu. (Mathæus Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.10-1986 qup.9.

Kalaallit siulivut: Angussuit amerlanerit nukittuut qanimajaatsut alianaatsorsiuinnangillat. Nukissuit nunatsinniittut (anorersuit, malissuit, issersuaq) akiorniarlugit angussuannguutigaat sapiitsunnguutigalugulu... / siunissaq eqqarsaatigalugu: Siulivut eqqaallugit kingulliat uagut aamma aliannaarsaaginnartariaqassanngilagut. Nukivut atortariaqassavavut pinngortitap nukingunut, nalitsinnilu pilersunut, inoqatitta ajunaarutissaannut atornagit.....

Kalaallit nunarput sermersuup ataani qanoq ittuuva? (All. P.S.) Kal. Nr.08-1989 qup.8.

Atuagassiaq ilisimatoorpalaartunik imaqartartoq soqutiginarpassuarnik tusagassaqarfiusartoq "Illustreret Videnskab" aamma apeqqutinik akissutinillu imaqartarpoq. Tassani naammattoorpara apeqqut una: Kal. Nunaat (Grønland) sermeqanngikkaluaruni qanoq isikkoqassagaluarpa?.

Kalaallit oqaasii uku isumasiorsinnaavigit?. Kal. Nr.01-02-1991 qup.19.
Quilertavoq. / Sallororpoq. / Palleq. / Upalungaarsarpoq. / Puaatsoorpoq. / Pukak.....

Kalaallit oqaasii tammariartortut? (UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.12-1987 qup.23.

Immaqa apersuuseritariaqanngikkaluarparaluunniit, qassiitigummi malunnarsereersutut immat oqaatsitta nungutitaaffissartik tikikkiartorusaaraat. Taamakkaluartoq suli neriukkunnaanngilanga annaakkumaarivut. Annaassinnaassagutsigilli uaguut kalaallit eqeertariaqarpugut. Uagut kisitta oqaatsivut pammatsaaliorsinnaavavut. Inuiaqatigiit naggiimminnik pingaartitsisut nunaminni oqaasitoqqat tammatsaaliortarpaat. Tamannali pingaartinnerparput? Taama erseqqissumik immitsinnut aperisariaqarpugut. Kalaallit uagut tamatumani pisussaavugut allanik qiviarfissaqanngilagut.....

Kalaallit oqaasiinik atuarfik? (Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-1996 qup.2.

Ukiortaami oqallisissiaq: Nalitsinni ukiut allanngoriartorfiusut sukkaqaat. Tamanna inuaqatigiinnut kalaallinut malunniussimavoq, malunniukkiartuinnarlunilu. Tamanna kinguaariinnut maannakkut atuuttunut annertuumik eqquisimavoq. Kulturit avataaneersut sunniinerat ilaatigut sakkortuumik meerartatsinnut inuusortatsinnullu sunniuteqalersimavoq. Tamanna assortorneqarsinnaangilaq inerirtornerup ilaatut allatulli isigisariaqarmat..... Maannakkut ukiuni makkunani pingaartumik ICC-p suliaa aqputigalugu naggueqativullu ilisareqatigiikkiartulersimavugut. Suleqatigiinnermi tassani naggueqatigiittut pisariaqartitavut sukkasuumik erseqqissiarput..... / Nutaamik atuarfiliunngikkaluarluni periarfissaqareerpoq: Nunatsinni Højskolerit "Inuunerup Atuarfii"-nik taaneqartut oqaattariffissatut piukkunnarlunnartuupput. Knud Rasmussenip Højskolia manna ukiorpaalunngortuni qallunaanut kalaallisut pikkorisartitsisarneq kusanartumik ingerlattuarpa, maannali piffissanngorsorinarpoq kalaallinutaaq kalaallisut pikkorisartitsisarnerit ingerlanneqartalernissaat. Kalaallisut pikkorissaaneq pilersaarusiorluagaq assigiingitsorpassuarnik immersorneqarsinnaanissaa qularutigisariaqanngilaq. Ilisimareerpavut nalitsinni oqaatsitta tungaatigut ajornartorsiutaasut. - aatsaalliuna 1996-ip ingerlanerani oqallisissaa.....

Kalaallit oqaasiisa atertut atornerqarnerat kingunerissalu ilaat (All. Robert Petersen) Kal. Nr.04-1999 qup.5.

Tupinnangitsumik oqaatsit kalaallisut atertut atornerat annertusiarporpoq, Kisianni ilaatigut uparuarusunnartunik ilaqarput.

Kalaallit oqaasiisa misissorneqalernerannit: Kalaallit kisitseriaasiat. Kal. Nr.06-07-2010 qup.10.

Hal.: Atuagalliutitoqqat ilaannik atuarusaarlunga ima allassimasoq siumorpara, "pissarisimavaat inuit tallimat" .../ Kalaallit kisitseriaasiat. / Glahnip erseqqissaatai. / Inussat naanerani. / Kalaalitoqqat kisitsinerminni ileqqui. / Fabriciusip nalunaarsugai. / Kisitsisit tulleriarutit. / Glahnip isummorsornera. / Kisitsinerup pisariaqarnera. / Najoqqutat.

Kalaallit Oqaatsisik makku tamat inerpaat tupinnartumik. (Taal. Ulloriannuaq) Kal. Nr.04-1985 qup.15 Taallaq

Kalaallit Oqaatsitta siunissaat. (All. Paulus Simonsen) Kal. Nr.01-1996 qup.6.

Inuiaat sumikkarluartut ilisarnaataasa pingaarnersariuassavaat oqaatsitik, allaat inuup imminut ilisarinissaanut aqqutissiuussisussatut pingaaruteqarlunnartutut isigineqartarlutik taamatut pisariaqartigaaq oqaatsimik taakkuninnga atuinitsinni siunissaqartitsinissarput, inuiattut ilisarnaatitsinnik annaasaqassanngikkutta. Siulersuagut uagutsitut allassinnaannikkaluarlutik atuarsinnaannikkaluarlutillu oqaatsiminnik atuisinnaasimanagerat takussutissaqartiparput, kalaallisut oqaluttuatoqaatsinnik kinguaariinni atuisinnaasimanagerisigut: Igimarasussusuaq, Kaassassuk il.il. nalunngitsigik. Manna tamakku atuaganngorlutik saqqummersinneqarsimalerput, pigivagut erligalugillu....

Kalaallit oqaluttuaa Arnaqquassaamik marlunnik ernilimmik. Kal. Nr.04-1997 qup.17

Kalaallit oqaluttuaasa ilait. (oqaluttuortoq: Hansina Gabrielsen, Qaqortoq.) Kal. Nr.01-1987 qup.10.

Qangagooq qaarsumi perlerninni anguterpaat nunaqarput, ilaqutariit tamarmik illu ataaseq najugaralugu...../ Qajaq paartoq: Qangagooq qajaq paartusaaq (Allakkisarluuni) niuvertorutsip toqqarsimavaa, tamannalu qavani Kujataani pisimavoq, pissangaqalunigooq pikereerluuni aallariartorpoq, tassalu qaannaminut ikigami nuna toorlugulu aukkaqaluni aallarsimavoq....

Kalaallit oqaluttuaat. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1990 qup.4.

Siulersuagut atuarsinnaanatillu allassinnaannikkaluarlutik tusakkatik oqaluttuarsiatilluunniit oqaluttuallaqqissutsimikkut kingulissaminut ingerlateqqittuartaat.

Kalaallit oqaluttuaat. "Aanama oqaluttuai" (oqalutt. Peter Ottosen, Nuugaatsiaq) Kal. Nr.11-1995 qup.18.

Ukioq 1869 ilisimmarpunga, utoqqarsuarmik aanaqarlunga. Kalaallit meeqqat ileqqat malillugu killingani sinittarpunga. Taamalu najortuaannarpara toquffia ulloq tikillugu. – Tassa ukioq 1876. Inuugallarmat unnukkut sininnialeraangama qinnuigisarpara oqaluttuteqqullanga uagut siulitta oqaluttuassartaanik. Tassani oqaluttuarluuni appittaraaq. Oqaluttuai tassaapput nammineq takusai tusagaalu. Inuk taanna nammineq aallaqqaataani kuisimanngitsuvoq; aatsaalli utoqqanngorluuni kuisissimavoq. Taamaattumik kuisimanngitsut ileqqut malillugu ateqarpoq: "Arnapi." atsaalli kuisikkami atserneqarsimavoq: "Karen." – aamma uia kuisimanngitsuvoq, ateqarluni: "Isaqqila."

Arnap taassuma eqqartortarpaa takusani puigorsinnaangisani ataatami ilaminit toqunneqarner..... Neruuangooq erneru Qiviulikku attalilu peroramik piniartrsuaangorput. Suli Karraniillutik taamaallutik ullut ilaanni Saqqaanut aallarput. Taamanikkut kuisereersimapput. Taamanigooq upernalermat siku nalloriarami illuat atinngutigut sinaaqalerpoq. Siku qullooriarmat qilalukkat takkusimaalerput, pisaqarfigilluartarpaallu..... Taamanikkut Unaralak siorassanik tunineqarpoq. Kingorna tunissutisiani mersoriarlugit atisartaarai. Atisartaani atisimaliinnarlugit uppatai nukillaarput, quinerlu sapilerluni, timaalu sajuttuinnangorluni. Tamatuma kingornagut qimmisut siumut utimullu pisuttalerpoq. Karnussarmiunngooq ittuat ileqqupalaaqaqigami taamatut pivaa. *Normumi tullermi nangissaaq.*

Kalaallit oqaluttuaat. "Aanama oqaluttuai" Nanginnera-2.(oqalutt. Peter Ottosen, Nuugaatsiaq) Kal. Nr.12-1995 qup.17.

Taamanigooq aamma Naqerloq inoqarsimavoq. Kasiarlu tassani nunaqarsimavoq. Pania angajulleq ateqarpoq Iserajooq ueqanngilaq niviarsiaalluni. Aammagooq taanna qimmip taassuma amianik aggukkamik tuniniqarpoq. Taamanikkut Kasiaap, tusaamalereersimavaa Unaralak taasuma ilaanik sioqqigami uppatai nukillaarput..... Ernerata pisinnaangorami angunni qimussertillugu ilagisalerpaa. Qimussertillutik angutaa uunnasserniarluni niussagaangami siullermik naparissani tigoqqaartarpai katataajumanani. Ernera qamutini naparissat saanni sillimmarluni issiaalersarpoq natserminik illuttut qumilluni..... Angutaata ernini oqaluttuarisartakkaminik isertuuttuarsinnarpaa. Ernera sukakkiartuarpoq. Taamaalluni teriannissat isimmikattuinnarlugit piasarilerpai. Taannagooq ukaleq piniaraangamiuk angunngilertulaarlugu aatsaat piasarilaraa. Ukiut ilaanni sikullarmat inuusuttoq alla aapparalugu imarnersami angunialerput. Taama anguniartillutik oqilaasoorsuaq isippoq. Taamanigooq Evipangajua illumiutaavoq sorususseqanngitsoq, kilumi nalaasaartuaannartoq inngerujorneq kisiat sammisaralugu. Taamanigooq isilluni qaqigami ileqqumisut oqilaqaluni timmut aallarpoq. Isseqimmat atisai erniinnaq qerrupput pisunnerlu ajulerluni. Taamaalimmat aappaata amaarlugu aallaruppaa. Aqqunni suli naanagu artuleramiuk tupigilerlugu kingumut qiviariallartoq angajuataana taassuma kilumiiginnartup noqikkaa..... Qimussit tikeralermeta arsannguaarniartorsuaangorput. Qimussit avataaniit tikerartut qimmit aaqqissuuppaat nunaqarfimminnut sioqqiutitillugit. Arsaraat natsilaap amia sioqqanik immigaq..... Itsarooq Avannaa tuttoqarluangikkallarmat arnat ilupaarusissaat tuttip amia akisoqaaq. Arsarlu illup iluaniileraangat unnukkaangat ajugaasup nunaqqatini inororsaarfigisarpai soqulajartoqqullugit.....

Kalaallit oqaluttuaat. "Aariassuaq" (oqalutt. Saalumuut, Qaarusummiu.) Kal. Nr.08-1993 qup.11.

Kalaallit oqaluttuaat "Aatagiinnguit tuililissuillu. Kal. Nr.05-1997 qup.14

Kalaallit oqaluttuaat "Akiliniliarneq".(Oqaluttuortoq: Salulannguaq, meeraalluni uiartoq.) Kal. Nr.06-1997 qup.15

Kalaallit oqaluttuaat "Akisuallatta-mik oqaluttuaq. Kal. Nr.06-1998 qup.15.
 Angut Akisuallattaminngooq atilimmik Kinittup nuuani aasivinnaaqartartumik angutisiaqalerujoq. Ilaanniaasiit tassunga aasivinnaaminnut aallalerami nulii ernersialnilu aatsaat inerilersoq kisiisa ilagalugit aallaarput aasiartorlutik.

Kalaallit oqaluttuaat. "Allunnguaq" (Oqalutt. Aqajak, ujarasussummiu) Kal. Nr.01-1999 qup.15.

Knud Rasmussenip katersugaanit tigusaq.

Kalaallit oqaluttuaat. "Anaanaq ernerminik pikkaaniaraluartoq. Kal. Nr.02-1996 qup.17.

Utoqqannguarooq-una erneqarluni paneqarlunilu. Paniagooq angajulliuvoq, ernalu nukarliulluni. Angutertik toqummat arnakasitsik kisiat angajoqqaarilerpaat. Ernersuagooq inerikkami pinerrarissorsuannguppoq; immami nunamilu piniagassat sapersaatiginagit pisariuartarpai. Ernera piniarluartorsuanngortoq arnakasiataasiit isumanerluffigilerujaa. Ilaanni ernalu aallarnani alissani siaqqisaq suliarilerpaa. Taama sulileruttortoq arnaata tunuaneerlugu alissaata sannakuinik issisippaa uinneq sapilersillugu. Taamaalluni isai illugit tamarmik uissinnaajunnaarput isigisaarullunilu. Taamaalluni aleqaa tikiulluni paasigamiuk erninnaq tasiolugu angerlaappaa..... Ernersuata tappiitsunngornini ilungersuaatigiartuinnarpaa, oiniarnissaminullu ajoraluartumik akornutigiulerlugu. Taamaalluni ullut ilaanni aleqaata oqarfigaa: Nuniagialeruni ilagiumallugu. Taamaallutik ullut ilaanni aallarput. Paarnarpassuit tikikkamikkik aleqaata oqarfigaa, tassani unillutik naammatsilluni pukooqullugu.....Aqqaluaa aleqami qimakkaanilu nunamut nallarpoq, nalatilluni ikiortissaminik qinuivoq tappissisinneqarnissani qinnutigalugu: "Qanortoq tappissisinneqarlanga!"- Taamaalluni tassani nipangersimalluni tusaaleriallaraq kangiminiit suluppalluk qanilliartorpaluttoq. Tikiulluni oqarfigaa: "Isitit sulunnik pingasunik tagiartussavakka uninngaqqissaarniarit!" Aarimmi tagiartalerpai, siullermik tagiarmagit qaammaallak kisiat misigaa, aappasaanik....

Kalaallit oqaluttuaat "Angakkorsuaq inuttumasumut tikeraartoq." Kal. Nr.08-1997 qup.13.

Kalaallit oqaluttuaat "iliarsuit akiniaasut" Kal. Nr.06-2001 qup.16.

Kalaallit oqaluttuaat "Iliarsunnguit qatanngutigii annagiat" Kal. Nr.03-1999 qup.19.

Kalaallit oqaluttuaat "Ilimmartartoq" Kal. Nr.10-1996 qup.15.

Imaa: Angut ilimmarajuttorsuaq ilaanni ilimmarluni qaammammukarsimavoq, qaammammullu pulaalersoq erlaveersisartoq isersimavoq illartinniassallugu, erlaviissallugu; kisiannigooq tivarujussuaraluarami illartinngitsoorpaa. Aamma qaammatip matu ammarlugu ilimmartartoq taanna nunamut itsuartippaa, taavalu taassuma takuai illoqarfiit tasamanit imminnut attuumangajattut.

Kalaallit oqaluttuaat "Illoriit" Kal. Nr.03-1998 qup.15.

Kalaallit oqaluttuaat "Illunik inuttoorsuarnik" Kal. Nr.09-1996 qup.12.

Kalaallit oqaluttuaat "Inuarajuttorsuaq Aataarsuatsiaq" Kal. Nr.09-2000 qup.14.

Knud Rasmussenip katersugaanit.

Kalaallit oqaluttuaat "Kalorte Qipalulullu" Kal. Nr.02-2000 qup.17.

Kalaallit oqaluttuaat “Kigutikkamik” Kal. Nr.07-2000 qup.15.

Ukiut 1600-t aallartisimalerneranni 1800-llu ingerlanerannut Kalaallit Nunaanni allamiut arfanniarpassuit nalliusimaarsimapput. Tamakku pillugit oqaluttuarpassuit kalaallisut oqaluttuaatitsinni tusartarpavut. Arfanniat kalaallillu imminnut naapittarnerat, amerlanertigut niueqatigiinnersuarnik ilaqartarput, imaakkajuttarpoq amerlanerpaatigut pigisaminnik taarsigeeqatigiittarnermikkut ingerlattarlugu. Oqaluttuatoqqat malillugit qaqutigoortuunngeqaaq arfanniat „kalaallinik tillittarnerat” nunaminnullu avalaassisarnerat. Uani oqaluttuami qatanngutigiiit tigusaanerat avalaanneqarnerallu oqaluttuarineqarpoq. (HLL.)

Kalaallit oqaluttuaat: “Kissaviarsussuaq inuttuumasoq” Kal. Nr.01-2000 qup.16.**Kalaallit oqaluttuaat: “Kumallaasimik” Kal. Nr.11-2000 qup.19.**

Kumallaasinngooq illuni Asalooq asaqaq, illoriikkamik, immiitillugulu piniuttarjaa. Kumallaasi piniartorsuugami pisaasaminullu qaneqaluni illuni Asalooq uumasinnuamik pineq ajormat nalliginnermit ajorsartinnagu pissaqartittuarjaa.

Kalaallit oqaluttuaat: “Kumallaasimik” (Nanginnera 2.) Kal. Nr.02-2001 qup.17.**Kalaallit oqaluttuaat: “Kuugaarmiut angakkortaat” (Knud Rasmussen-ip katersugaanik tigusaq) Kal. Nr.01-1999 qup.17.**
Inorutsit.**Kalaallit oqaluttuaat: “Makitsi” (Oqalutt. Piitaralak, Attormiu.) Kal. Nr.05-2000 qup.17.**

Knud Rasmussenip katersugaataanit tigusaaavoq.

Kalaallit oqaluttuaat: “Meeqqakkut” Kal. Nr.07-2001 qup.14**Kalaallit oqaluttuaat “Nukariit marluk nakuarsuit arfanniat tillinniaraluaaraat. Kal. Nr.11-1996 qup.12.**
Oqaluttuartoq : Jens Brandt, Aasiaat.**Kalaallit oqaluttuaat “Nukariit marluk nakuarsuit arfanniat tillinniaraluaaraat. Kal. Nr.12-1999 qup.18.**
oqaluttuartoq : Jens Brandt, Aasiaat.**Kalaallit oqaluttuaat “ Oqaluttuaq Millasammik “ (oqal. Isaia Marthensen. All. Hendrik Olsen) Kal. Nr.09-1993 qup.15.****Kalaallit oqaluttuaat “ Oqaluttuaq Kaassummik. Kal. Nr.05-1996 qup.13.****Kalaallit oqaluttuaat “ Oqaluttuaq Qavaat Avannaaliarnerannik” (Oqal. Jakob Eugenius, Nuuk) Kal. Nr.09-1999 qup.14.**

Knud Rasmussenip katersugaataanik.

Kalaallit oqaluttuaat “Oqalualaaq Unnermik” Kal. Nr.05-1998 qup.16.

Kangermigooq Nuup eqqaani angakut nungulermata Unneq angakut kingullerpaat ilagaat. Angakkuugaluaqaarooq, kisiannigooq „Angakkumik puerfilimmik” taasarpaat.

Kalaallit oqaluttuaat “ Oqaluttuaq Usorsamik” Kal. Nr.06-1996 qup.15

Kalaallit oqaluttuaat “ Qallunaat kalaallinit naapitsinerat”. Kal. Nr.10-1999 qup.14.

Knud Rasmussenip katersugaataanit.

Kalaallit oqaluttuaat “ Qaannamik sukkaniuttut”. Kal. Nr.04-2000 qup.13.

Jens Kreutzmannip katersugaanit./ Appamiunik oqalungusiutaasartoq qajartorajuttoq sukkasoorlu Appamiormiu. Qavaanngooq Ikkamiunut nunasigamik taannagooq Appamiut qajartorajuttortaat,....

Kalaallit oqaluttuaat “ Qaasummik oqaluttuaq” Kal. Nr.03-2001 qup.17.

Kalaallit oqaluttuaat “ Salorsuarmik salunnguamillu”. Kal. Nr.03-1996 qup.16.

Inoqutigiiingooq ataatsit nunaqarfimmini ukiisarlutik, ilaanni aasarissivilluni sila alianaalleruttortoq nunaqarfitsik qimallugu aasisarfimminut aasiartorlutik aallarput. Nunartik qimangaatsiarlugu piniartut Salunnguamik atilik arnartaminut oqarpoq: Ulimaatiga nassarpisiuk?” Arnartaasa akivaat: ”Puigorsimavarput.” Umiap ilua ujarlerfigigaluaramikku, tassami ulimaataa peqanngilaq. Peqanngimmat angutitaata umiartani qimallugit nunaqarfimminut uterluni aallarpoq. Ingerlagami illunnguami ataatigut nioriarluni majuarpoq. Torsuukut iserterluni iseriallartoq inussuaq illunnguaminni isersimasooq, unaliuna takujuminarluni. Inussuaq tuttuq amiinik immuattalissuaq meqqorsuit qalliusunik, sunaaffami tassa qivittorsuaq. Salunnguup ajassutingaaramiuk annilaarutigalugu siulliuniarfigalugu aperaa:” Qanoq ateqarpit?” – Naapitarsuata akivaa: ”Salorsuarmik ateqarpunga.” ..... Ulloq taanna qajara ameertillugu arnakasimma appiussarmanga pilerisuinnerarlunga, taama oqalulermat soorlumi tassa ilukku kamassaaginnaraanga. Taamani ulluinnarlugu qajara inerpara. Taamani erninnguaqalersimavugut alleriiivissumik oqalulersumillu. Pilersaaruteqalersimavunga ualikkut oqattaajutigalugu aallavinniarlunga. Qajara tikillugulu erninnguama sumunnarniarninnik apersulerpaanga, apequtaata soorlumi tassa kamassaaginnaraanga.....

kalaallit oqaluttuaat, - Knud Rasmussenip katersugaanit tigusaq.

Kalaallit oqaluttuaat “Toqutsigajooq Iseraasoraq utoqqarsuannortoq”. (Jens Kreutzmannip katersugaataanit) Kal. Nr.06-2000 qup.12.

„Kalaaleq” nr.4-2000 saqqummersipparput ilisaritillugu Jens Frederik Kreutzmann kinaasooq, maanna oqaluttuarpassuisa ilaat tigulaariffigilerparvut atuagarujussuaq Atuakkiorfiup 1997-imi saqqummersitaa najoqqutaralugu. Erseqqissassavarput Atuakkiorfik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimammat.

Kalaallit oqaluttuaat “Tulukkat ikinngutigiiit” “Kuanneq arnaq uissiartaartoq” Kal. Nr.07-1998 qup.14.

Kalaallit oqaluttuaat “ Ukaleq” Kal. Nr.06-1999 qup.12.

Ukalerooruna pissarsuulluni, suna piniagassaq tusaruniuk, ilami nanorsuarluunniit ornikkuniuk ajornartorsiutigiginagu pisarissavaa.

Kalaallit oqaluttuaat “ Utoqqannguaq “ (Saalumuut Qaarusummiu) Kal. Nr.01-02-1992 qup.25.

Utoqaannguarooq inuusunnerminiit ukiiveqarpoq nuliilu kisimiivillutik nunaqqateqaratik. Piniallaqqissuugami ajorsajuitsuupput.

Kalaallit oqaluttuaat “Utoqqarmik erneranillu oqaluttuaq” Kal. Nr.03-1997 qup.15.

Imaa: Utoqqannguaq erneqartoq piniarsinnaanngitsumik, ilaanni nunaqqataasa qimappaat perlerserumallugit, utoqqaalli erni qajartaartippaa, erneru qajartaarami aarluit isumassutaannik puisimik quparmik pisaqartalerpoq. Taamaalisullu nunaqqataasa uterfigaat. Taannali utoqqaap erneru kingorna aarluit aavaat taamalu toquvoq.

Kalaallit oqaluttuaat siulitsinnit kingornussarsiaavut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1998 qup.2.**Kalaallit oqaluttuatoqaasa ilaat. Kalâtdlit oK'alugtuatoK'aisa ilât. Kal. Nr.02-1982 qup.9.**

Qangaaniilli soqutigisarineqarsimavoq kalaallit oqaluttuataasa allanneqarnissaat. Palasit ajoqersuiartortitat allallu nunatsinniittartut periarfissarsigaangamik katersuiniartarsimapput, qularnanngitsumik namminneq soqutiginninnertik malittariinnarlugu. – taamatut katersuiniarsimasut ilagaat palasi Knud Diderik Nøsted, in. 18. febr. 1816, toq. 11. nov. 1853 Københavnimi. Ukioq 1843 Aasianni palasiulerpoq, 1850-imi Ilulissani ilinniartissuarmi siulittaasunngorluni, napparsimasarnini pissutigalugu 1852-imi avalalluni..../ ...niviarsuunngooq uko uissarsiuulerput Alummi nunaqarlutik. Aappaa uissarsivoq kanassumik, aappaatali eqalussuaq uisaaraa.

Kalaallit oqaluttuatoqaasa ilaat. Kalâtdlit oK'alugtuatoK'aisa ilât. Kal. Nr.01-1984 qup.11.

(Nalunngisattitut kalaallit oqalualaaruterpassuaqarsimapput – ilarpassuulu katersorneqarsimasut ataatsimut katersorneqarlutik maanna atuaganngortilerput, qujanarmi. – uanga atuagassiami uuminnga aaqqissuisoq sumiiffigisartakkanni piffissaqarninnilu tamakkuninnga katersuiniartarsimavunga, ilaalu ”Kalaaleq”-mut ilanngunneqartarsimapput. Sulili ataasiakkaannguanik peqarpunga, taakkulu ilaat maani ilanngutissavakka – imaassinnaasut allanit pigineqarlutik ilisarineqartut..../ Utoqqannguinngooq: Utoqqannguinngooq paniinnaqarlutik, ittuannngooq piniassaarnikuugami, piniartunik nunaqqateqarlutik. Panii mersuussigaangamik neqinik akissarsillutik inuussutigaa. Ukiumigooq ukiorissaallaraangat imarillaraangat piniartut pisaqaamasartorsuugamik, taamaariartut utoqqannguit aamma taakku pissarissaartarput, panimmik suliaasa akiinik..../ Utoqqannguinngooq: Marluk avinngarussimasumi illoqarlutik, kisimiivillutik, nunanngooq uinganersuata ataatungaani natsinnaanerani nunaqaramik. Soorunami isertoqarneq ajorput nunaqqateqannginnamik. Ilaanniaasinngooq unnussiuarlutik, unnussiuulerlutik, taama silatiminnut perpallariarluni katakkut aqqarpallappoq, aqqarpallallutillu ilummukarpalukkamik, kataap ataanut perpallallutillu oqarpallapput: - illit iseqqaarnearit! -..../ Utoqqannguinngooq: Ernituarsuaqarlutik, illumigooq ataatsimiillutik illoqateqarlutik, allaminngooq illumik ilaqannginnamik ataatsimiiginnarlutik. Suli tassaniinniarlutik inoqutaasa ilaat napparpoq, napparlunilu

ingerlaannarluni toquvoq. Toqummanngooq unnukkut tunuminnut iligamikku, ileriarlugu innarput. Aqaguanigooq ullaakkut qaammarmat, taanna toqusortartik alakkariartoraluaramikku – inaannaaliuna, peqanngilaq, qinertuaraluaramikku nassaanngillat...

Kalaallit oqaluttuatoqaasa ilaat. Kalâtdlit oK'alugtuatoK'aisa ilât.(all. Hansina Gabrielsen) Kal. Nr.05-1986 qup.11.

Nukappiatoqaaq arnamik ikiuisoq: Nukappiatoqarooq kangimut qajartorluni aallarpoq! Ingerlagami nuugaatsiaat uiartarlugit, tamaani qinertarluni ingerlavoq. Suli ingerlaniarluni nunap tungaanut qiviarluni, soorlu nipi, tassami, takuleriallaraa timimini arnaq, erloqingaarami!... / Savissinniartoq: Qangagooq pamiallummiu tamaginnik iliarsuk tusaamalerpoq avanna-tungaamiut saviiteqartartut, namminerlu iliarsuugami savik ajorsaatigegalugu..... / Natsersuarniartut misigisat: Qangagooq piniartut marluk natsersuarniarlutik aallarput samunga Simikkap saavanut. Ingerlagamik qammavissaminut pisimalersut, sikorsuarasaaq. Kisiannigooq avataa taartumik nuiaruluttoq!.....

Kalaallit oqaluttuatoqaat. Kalâtdlit OK'alugtuatoK'ait. Kal. Nr.01-1981 qup.11.

(Peter Petrussen – Normumi uani takuneqarsinnaasoq aamma oqaluttuaateqarpoq siuliminik kingornussaminik, taakkualu aamma allattorsimavakka, maannalu ataaseq ilanngutissavara, kingorna malitseqarumaarpoq):. Angakkoq – angakkoroorna pullavinnaaqarluni inoquteqajuitsugamigooq, najanigooq kisiat tuttunnialeraangami mammassissaatigisaramiuk. Taamaalluniaasiit ilaanni tuttunniarfissaminut pigami, ulluinnarluni najanilu qimassanagu, taamaallunigooq qanittulialeriami oqarfigaa: "illilli massakut qasuersilaarniarallaat". Najaa qimatilluni ania kisimi aavarluni aallarpoq. Aallartorlu najaa imertarumalluni animmat, tassagooq angakkup nuliata soqutiginnigilaa, taamaattarmat. Imertartoq susoruna susoq tikissinnaanngitsoq, muluvallaaleqimmat imertartarfittik ornikkaluaramiuk taama imertaataaluunniit peqanngilaq....

Kalaallit oqaluttuatoqaat. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.09-1996 qup.12.

Atuagassiami "kalaaleq"-mi pingaartiluinnaartarparput kalaallit oqaluttuatoqaasa ilanngunn....

Kalaallit oqaluttuatoqaat: Kigutikkaaq. Kal. Nr.01-2018 qup.14.

Qatanngutigii arfannianit tillitaasut pillugit oqaluttuaq.

Tigusiffik Avannaamioq 1932, oqaluttuatoq nalunaarsimannigilaq, allassimaqqaaneranulli 1828-imi Kraghip oqaluttuatoqqanik katersaanut ilaasumut annikitsumik *utertitaq, annerusumik marlorsiummik atuinera malillugu*.

Itsaruunguna niuffagiartartorsuugallarmata Amerallup eqqaanut kalaallilu arfanniallu niuillaaraat. Ilaanni niuffagiarmata kalaallinut Kigutikkaakkunnut, Kigutikkaaq angajoqarluni, arfannianut niuilerpuk; niuigaat oqarput: "Ilavut uku tikinniaqinagit silaqassaannigitsorsuupput". Ilaanni Kigutikkaaq pinnersumik pisivoq takornartamik, arfannianit. Angajuata sinngatilerpaa; sinngalerami nioqqutissaminik tiguseriannuarluni arfannianut aallarpoq; Kigutikkaalli katersueriarluni maligasulerpaa, illumi aneriannuaraluarput, taavaana sissamik avalattoq, tuaviorluni maligasualaramiuk.....

Kalaallit oqaluttuatoqaat: Kunniiliusimik. (Allaqqiisoq: Karl Elias Olsen) Kal. Nr.12-2014 qup.27.

Kunniiliusigooq Narsarmiormiu angakkussarpoq, angakkooqqajaqaarooq, ulutitittarlunigooq, eqqumiikkaluartoq tassa isumaqarsimassaaq sissamut pilluni ulutitittarsimassasoq, angakkussarluni...

Kalaallit pinnguaatigalugit unammissutigisartagaat. Atuakkiortoq Holger L.Poulsen (all. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.10-1993 qup.5

1985-imi Knud Rasmussenip Højskoliani "Ilaqutariit isumasioqatigiinneranni Holguaraq nuliili Anniitaaraq ernutannguartillu peqataapput..../ Suleqaterput Wilhelm Olsen ima allaaserisaqarpoq:../ Atuakkiortup aallaqqaasiussaa./ Eqitaq./ Arsaararnej./ Kinngusaqattaartuusaarnej./ Makittarinnessamut sungiusarnej./ Ajagaq./ Milloorneq./ Arsaararnej./ Makittarinnessamut sungiusarnej./ Kinngusaqartaarnermut sungiusarnej./ Nuiseriaqattaarnej./ Ajagaq./ Ajagaq./ Pangalilluni sukkaniunnej./ Ikusimiarluni sukkaniunnej./ Ajattaalluni ajugaaniunnej./ Paasaqattaarnej./ Pakassumminnej./ Iperartorneq - Iparartorneq./ Kiisinarnej./ Nakatarnej./ Illukisaarnej./ Illusaat - Illusariaqattaarnej./ Pisissaarnej./ Aallaaseraq - Aallaaserarnej.

Kalaallit qanga arsittarnerat. (oqalutt. Johan Nielsen all. Frederik Nielsen) Kal. Nr.04-1989 qup.1.

Itsarsuarmit kalaallit siulitta arsittarnerat oqaluttuatigut oqaluasaatigullu tusaamaqaarput. Tamassaapput inuiattut kulturitta eriaginartut ilaat. Tammariartortorli. Apererusunnarpoq: sooq nalitsinni timersortartut timersuutiminnut ilaatinnej ajorpaat? Kalaallit arsartaasiat pillugu ilularmi Johan Nielsen oqaluttuuartissavarput. Allaatiginnittuuvog Frederik Lyngge.

Kalaallit qanoq atuartigisarpap? (UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.07-1989 qup.1.

Apequt taanna nutaajungilaq, kisianni uagut kalaallit nalinginnaat akornatsinni imannarsuaq oqaloqatigiissutigisarunannngilarput, uffali pingaaruteqaruttortoq kalaallisut oqaatsitsinnik ataavartitsiniarnitsinni.

Kalaallit siullarsulersaarutaanni eqqartukkat ilaat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-2001 qup.8.

Kalaallit oqaluttuaat oqaalualaavilu, taama Kristoffer Lyngep Knud Rasmussenip katersugaasa allassimaqqaasiat tigooqqaavigalugu kalaallisut saqqummersikkamigit taavai,...

Kalaallit siullarsulersaarutaanni eqqartukkat ilaat. (All. Robert Petersen)Nanginnera 2. Kal. Nr.04-2001 qup.13.

Kalaallit oqaluttuaat oqaalualaavilu, taama Kristoffer Lyngep Knud Rasmussenip katersugaasa allassimaqqaasiat tigooqqaavigalugu kalaallisut saqqummersikkamigit taavai,...

Kalaallit siullarsulersaarutaanni eqqartukkat ilaat. (All. Robert Petersen)Nanginnera 3. Kal. Nr.05-2001 qup.17.

Kalaallit oqaluttuaat oqaalualaavilu, taama Kristoffer Lyngep Knud Rasmussenip katersugaasa allassimaqqaasiat tigooqqaavigalugu kalaallisut saqqummersikkamigit taavai,...

Kalaallit siulliansulersaarutaanni eqqartukkat ilaat. (All. Robert Petersen) Nanginnera 9?. Kal. Nr.06-2001 qup.7.

Kalaallit oqaluttuaat oqaalualaavilu, taama Kristoffer Lyngep Knud Rasmussenip katersugaasa allassimaqqaasiat tigooqqaavigalugu kalaallisut saqqummersikkamigit taavai,...

Kalaallit sooq-una atuarumajunnaartut? Kalâtdlit sôK'-una... (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1986 qup.10.

(Ilumoornerluni allattaasitaaq tamatumunnga pissuutinneqartarmannooq? Imaluunniit uagut kalaallit ima qallinaarsiortigilersimanerpugut TV Videollu isigigutigigit naammagalugit, uffa paasillannguarnagit). Apeqqut qulequtsiussaag namminissarsiunngitsuni sumiginnagassaangilaq, inuit inuiaqatigiillu pissusiinik misissuisartunut pimoorullugu sammisassaqqikkunarpoq. inuk soorlu imminut misissortuartussaasoq taamattaag inuiaqatigiit imminnut misissortuartussaapput, sooq?. Tassa tamanna pisariaqarmat inunnut inuiaqatiginnullu ingerlaatsimik katataajumanngitsunut. Nuummi peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" upernaarmanna ilaasortaminik unnussioqatigiissitsimmat oqalugiartut ilaat malugisaminik uparuaavoq qarsupiinnagassaannngitsumik, taassuma ukiorpassuannortuni aqqissuisuuffigaa atuagassiaq ullumikkut nunatsinni asseqanngitsoq "Kalaaleq" tupinnanngitsumik ajuusaarutigalugu oqalutuaaraa "Kalaaleq" pisiarineqartarunnaariartortoq, isumaqarnerarporlu atuagassiap saqqaani allattaasitaamik naqitaasalernera killigalugu taamalisoq.....

Kalaallit suliaasa ilaat.: Sorsunneruup nalaani katersuiniarneq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.01-2014 qup.8.

Kalaallit pillugit tusakkat nuanniitsut Danmarkimi tamatigut tusakuluutaasarnerat qangiuttariaqalerpoq... / Sorsunnersuup nalaani. / katersat ingerlaqqinnerit.

Kalaallit uagut sooq-una oqaatsivut naluleriartorivut? (UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.05-1984 qup.19.

Tamatumunnga allanik pisuutitsiniartarnerput eqqortuuva? Imaluunniit uagut kalaallit nammineq pisuussuteqarfiginerparput? / Apeqqut taanna nutaajunngilaq, saqqummiuttarnissaanulli patsisissaarutinngilaq. Oqaatsitinnik naluleriartorneralluta uparuaasartut amerlanertigut tassaapput utoqqaat utoqqasaallu,....

Kalaallit ullukinnersiortarnerat. Kal. Nr.02-1989 qup.3.

Juullisiutit, Kalaallit nunaanni, naqiterisitsisarfiup naqitertagai Peter Egede-imit aqqissuuneqartartup arlalippassuartigut siulitta, taakkualu kulturiata pingaaruteqassusiinik allaatigisaqartarput. 1975-imi saqqummersumi aqqissuisup allaaserisaa kalaallit siulitta ullukinnersiortarnerat. Allaaserisaaq soqutiginaruuvoq, soqutigisaqartunillu paasineqartariaqarmat maanna ilanngupparput..../ Siulitta ullorissat nalunaaqutaraat./ Ortu oqaluttuartissavarput./ Taallaq: Ajaajaa issersuaq ajaaja-aa taarsuaq.

Kalaallit ullukinnersiortarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.03-1989 qup.15.

Juullisiutit, Kalaallit nunaanni, naqiterisitsisarfiup naqitertagai Peter Egede-imit aqqissuuneqartartup arlalippassuartigut siulitta, taakkualu kulturiata pingaaruteqassusiinik allaatigisaqartarput. 1975-imi saqqummersumi aqqissuisup allaaserisaa kalaallit siulitta ullukinnersiortarnerat. Allaaserisaaq soqutiginaruuvoq, soqutigisaqartunillu paasineqartariaqarmat maanna ilanngupparput..../ Ullukinnersiornermik ataqqinninneq uniorneqarsimasooq qanorlu pillaatitaqartoq.

Kalaallit ullukinnersiortarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.04-1989 qup.8.
 Juullisiutit, Kalaallit nunaanni, naqiterisitsisarfiup naqitertagai Peter Egede-imit aqqissuuneqartartup arlalippassuartigut siulitta, taakkualu kulturiata pingaaruteqassusiinik allaatigisaqartarput. 1975-imi saqqummersumi aqqissuisup allaaserisaa kalaallit siulitta ullukinnersiortarnerat. Allaaserisaaq soqutiginarpuvoq, soqutigisaqartunillu paasineqartariaqarmat maanna ilanngupparput...

Kalaallit ullukinnersiortarnerat. (nanginnera) Kal. Nr.05-1989 qup.11.
 Juullisiutit, Kalaallit nunaanni, naqiterisitsisarfiup naqitertagai Peter Egede-imit aqqissuuneqartartup arlalippassuartigut siulitta, taakkualu kulturiata pingaaruteqassusiinik allaatigisaqartarput. 1975-imi saqqummersumi aqqissuisup allaaserisaa kalaallit siulitta ullukinnersiortarnerat. Allaaserisaaq soqutiginarpuvoq, soqutigisaqartunillu paasineqartariaqarmat maanna ilanngupparput....

Kalaallit upperisarsiorneranni taaguutit. Kal. Nr.07-1990 qup.8.
 Allerutit / Ilisiinneq / Ilisiitsut kussuillu / Tatamiineq / Naasaaq / Tarneerunneq / Tarningigaq / Nalusaaruttoq - tarraaruttoq / Suilaaqineq / Imaannaq inngitsoq / Aviusineq / Aviuartorneq / Serraneq / Majorarsineq...

Kalaallit ussataat. Kal. Nr.11-1994 qup.9.
 -Tigoqqaaraa pisaraa./ -Aqqalanerooq pinerussaaq.....

Kaalap ullua kingulleq. Kal. Nr.09-1987 qup.12.
 Ualikkut nal. 4 qaangilaaraa Kaalat iniminut iserami imminut allamut assersuutinngilaq, immaqqa tassa soorlu nuarleq aalaqqajuttuinnaq, attuallallugulu sunalu tamarmi eqisariaallalluni, aalajaassuseqarpalunngitsutut eqqissisimanngitsutullu....

(Kalaallisut nutserisarneq) Kalâtdlisut nugterissarneK' (ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1985 qup.16.
 Qallunaatut oqaaseqatigiiliat naalagarivallaarnagit kalaallisut eqqarsarluta uvagut nammineq oqaatsitinnut nuuttarniartigik. Qallunaat oqaasiinik nunatsinni atuinerput kalaallisut oqallorlorsiarternitsinnut patsisaasut ilagigaat oqaatiginiarneqartarpoq. Tamanna tusaqqipparput "tusagassiuutit" pilugit 1984-imi novemberip naalernerani Nuummi ataatsimeersuartitsinermi.

Kallihirua. Kal. Nr.06-1981 qup.1.
 (Canterburymi avanersuarmi.)
 Taamatut qulequtserlugu allaatiginnittuvoq nunatsinni provstiusimalluni ilinniarfissuarmi siulittaasuusimasooq taamanilu ilisimaneqarunartoq Aage Bugge, tamatuminnga allaatigisaqarluni "Det grønlandske Selskabip atuagassiaani "Grønland"-imi ukioq 1965. qulequtaq isumaqarsimavoq "Qalasarsuaq" Kitaamiutut allallugu, ateq avanersuarmi atorineqartartoq, illoqarfillu Canterbury tuluit nunaata kujasissuaniippoq. Allaatigisaalu taanna tamakkivinngikkaluarlugu nutserpara aamma kitaamiunut soqutiginarilerlugu. Canterburymiillunga ullut ilaanni ilimaginngilluinnakkanik Kallihiruaqarneranik paasisaqalerpunga. Aasaq 1958 sapaatip akunneri marlussunni Canterburymiippinga nunani ajoqersuartertitaqarfiusuni ilagiit tuluit aallartitaqarfisartagaanni inuit qanoq ittumik qalipaateqarnerat pillugu ullumikkut ajornartorsiutaasut kursuseqatigineqarniarneri peqataallunga. Kursuserfigisatsinnilu St. Augustine's Collegemik taaneqartumi sulisuusut ilaata ullut ilaanni nalaatsortumik

Kallihirua eqqartulerpaa, kajunissaarlungalu ilinniarfiup ineerannguisa ilaat eqqaassutissaqarfiusoq (Memorial Chapel) takuniaqqullugu.... / Newfoundland Erasmus, Augustine, Kallihirua Arrived from 76 N.L. November 1851 Dceased. June 14. 1856.

Kanernerit ulloriaasat. (Jonathan Joelsen) Kal. Nr.12-1985 qup.7.

Seqineq pukkililluinnarsimavoq. Qaqqat portunerit kaarfi qaangersimajunnaarsimavai. Illut qaavi tamarmik apummik qaarloreqisumik qallerneqarsimapput, isigisaq tamarmi qaalloriinnangorluni. Imaq taarluni tunguiuartoq tamatigut tamanna sikuartiternernik milagasaartutut isikkoqarlersimavoq. Allarsimatillugu qaamaneq malunniulluuartaraluartoq qulisimatillugu ullup qaamarnga sakkukillisimaqaaq...../...Illup inuisa sumik pisimasussamik qallikkut takussutissaqanngikkaluartut qamani iluanni ikinneqarsimavoq juullip qaamasua, nerrivinnguup qaavanup ilineqarsimasutut...../ ....taamaappoq nunaqarfinnguami maanna oqaluttuariniakkama Ikinerit inuisa inuusiat, nunaqarfimminnilu ulluinnarni inuuneranni ingerlaaseq...../ .....ukiariartorneranut Juuna pisarnermisut piniakkani sapersaatiginagit qangatut pisaqarluarsimavoq, maannalu imminut tatiginera allisarsimavaa isumaqarluni allamik annerusumik piunaffigisariaqarnani. Maannali taarsiaartalermaq uninngavigisartagai nunamiiffigisartagaalu sivisunerulerput, naak ilaanni piniartilluni allatulli unnussersinnaasaraluarluni. – Juulli qalliarporpoq, "kanernerillu ulloriaasat" Juunamut tassaaginnarput ukiup nalunaaqutai.... / Eqqarsaatigilerpaa aqagu juulliarartussaasoq, namminerlu imarsuarmi tammartajaarluni ingerlavoq. Taama eqqarsaleriarami malugilerpoq piunmassutsi qallikkut ingerlassani tatigivallaarsimagini, allaat juulliluunniit annerusumik eqqarsaatigisarsimanagu. Takorluulerpaa nunaqqatinnguami immaqa immikkut maqaasissagaanni unnoreersoq sulit tikissimannngimmat, maannalu juullersorsuannngortoq.....

Kangaamiuni atuarfik. Atuarfik ukiunik 50-iliisoq. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.12-2016 qup.8.

Kangaamiuni atuarfik 1966-imi sananeqartoq ukioq manna novembarip ulluisa qulinganni nalliussineqarpoq. / Atuarfiup pisortaa. / Illorsuaq iseruminartoq. / Atuartut ilinniartitsisullu ikiliartortut. / Atuarfik ileqqorissaarnermik pingaartitsisoq. / Danmarkimut atuariartortitsisarneq. / Granny Cloud. / Atuarfitsialak.

Kangaamiuni meeqqerivik. "Pinnguarunnaarneq ajorpugut utoqqaligatta – kisianni utoqqalisarpugut pinnguarunnaaraangatta." (All.: Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.01-2017 qup.8.

Tyskeq tarnip pissusiinik ilisimasaliullunilu filosoffi Karl Groos, 1861-1946, ilaatigut taama allappoq. Oqaatsillu taakku Kangaamiuni meeraateqarfiup "Naja"-p aqutsisuata Albrichtine Lyngep allaffiani allagarsiivimmi atuarneqarsinnaasut maanna aallaqqaasiutigalugit issuarpakka. / Sulisut. / Illu pisoqalisooq. / Pingaartitat. / Nunagisamut asanninneq. / Meeqqerivitsialak. / Atualernissamut ikaarsaariartitsineq./ Angajoqqaattaq akuupput. / Assigiinngisitaartunik nerisaqarneq. / Atuisut ataatsimiisinneqartarnerat.

Kangaamiut: Takornariaqarnerup siuarsarnerani akunnaatsumik inissisimagaluarpugut. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.02-2017 qup.15.

Taama oqarpoq Tønnes Kreutzmann, Angteeraq, Kangaamiuni Nunaqarfimmi Aqutsisut siulittaasuat Qqeqqatalu kommunalbestyrelsiani ilaasortaq. / Inuttaq ilisaritilaarlugu.: Angteeraq 1963-imi inuavoq. Ataataq Kaus Kreutzmann 1940-mi inuusooq, anaanalugulu Ane Sofie Kreutzmann, 1944-1998, niviarsiaalluni Larsenimik

kinguliaquteqarsimasoq. / Politikikkut sulinera. / Taalliortoq erinniortorlu malunnaateqaleriartortoq. / Takornariaqarneq siuarsaaqataaffigerusuppa.

Kangerlummik oqalualaat: Arfersiorfik inuilu. (All.: P. Eliassen, "Avangnamioq"-mi 1954-mi naqitaq, Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen, Nuuk. Kal. Nr.02-03-2016 qup.14.

Aasiaat kujataanni miilit 9 kujasitsigisumi kangerlussuaq Arfersiorfimmik taasarpaat, tassa itsaq iluata tungaani arfersuaq takkussimammat tassalu umianik piniarsaarineqalersimalluni, nunallumi atserorneqarsimapput piniarsaarinerani pissutsit naapertorlugit s.i. : Orlerfik, Anguigarfik, Arfaffik.....

Kangerlummut pulavunga. (Taall. Frederik Kristensen) Kal. Nr.08-1994 qup.5 Taallaq

Kangerlussuit annersaanni. Kal. Nr.02-1987 qup.15.

Taanna taavara sineriatta qiterpasissuani kangerlurujussuaq Scoresbysund-imik ateqarpoq. Kangerlussuit annersaannut naatsorsuuneqartarpoq, Kalaallit-Nunaannilumi taamaalluni. Ilami tikillugu qimusserfigalugulu.....

Kangerlussuup eqqaatalu aaffaasa oqaluttuassartaat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-1996 qup.13.

Nunap pissusia./ Inuit aqquaat./ Tiffartarfiit silarlersaat./ Tiffartarfiit qiterlersaat./ Tiffartarfiit pingajuat./ Oqaluttuassartaa.

Kangiata ukiukkut isikkua – kangerluup affaa imarorpoq.

Taamaattuaannarsimangilaq. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.01-2017 qup.32. (tunua). Ukioq 2016-ip ingerlanerani issittup silaata pissusiani allannguutit uani quppernermi sammisarpagut. Nutaarsiassat ilisimatuullu misissugaat paasisaallu kingullit malillugit silarput allamut ingerlanngilaq, kissatsikkiartuinnarpoq.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Kal. Nr.03-2000 qup.9
Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvog qatanngutiginniani ajoqersuisut ilaat. – Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatoog Robert Petersenimit. Nutserisorlu ima siulequtsiivoq. / Aallaqqaasiut./ Siulequt.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 2. Kal. Nr.04-2000 qup.15.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvog qatanngutiginniani ajoqersuisut ilaat. – Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatoog Robert Petersenimit./ Kapitalit 1 aamma 2./ 3. INUK. Kuisimangitsut 60-it ataatsikkut.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 3. Kal. Nr.05-2000 qup.12.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvog qatanngutiginniani ajoqersuisut ilaat. – Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatoog Robert Petersenimit./ Pamiillummi – kangianut aallalerneq./ 5. Angalanerup ullua siulleq.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 4. Kal. Nr.06-2000 qup.15.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvoq qatanngutigiinniani ajoqersuisut ilaat. - Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatooq Robert Petersenimit./ Ullut pingajuat. Pingasunngorneq augustip pingajuat. Qipingajaamut.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 7 (5?). Kal. Nr.07-2000 qup.13.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvoq qatanngutigiinniani ajoqersuisut ilaat. - Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatooq Robert Petersenimit./ Ullut pingajuat. - Sisamannorneq augustip 4-aat. Ikerasassuarmit avannamut./ 8. ULLUT SISAMAAT. Tallimannorneq augustip talimaat. Kangerlussuatsiamut.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 8.(6?) Kal. Nr.08-2000 qup.17.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvoq qatanngutigiinniani ajoqersuisut ilaat. - Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatooq Robert Petersenimit./ Ullut tallimaat arfernallu. Arfininngorneq sapaallu augustip arfernat arfineq aappaallu. Inuup nunaqarfiani./ 10. ULLUT ARFINEQ AAPPAAT. Ataasinngorneq augustip 8-at. Sermeq.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 7. Kal. Nr.09-2000 qup.16.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvoq qatanngutigiinniani ajoqersuisut ilaat. - Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatooq Robert Petersenimit./ Qallunaatsiaat illukuanni. / 12. ULLUT ARFINEQ PINGAJUAT. Marlunngorneq augustip qulingiluaat. Tunumiunik kuisimangitsunik naapitsineq.

Kangimuinnaq. (All. J. Brodbeck, nuts. Robert Petersen) Nanginnera 8. Kal. Nr.10-2000 qup.18.

Kalaallit Nunaata Tunuani misissuiartorluni angalaneq 1881-imi augustip aappaaniit aqqaneq aappaanut. Taassuminnga allaatiginnittuuvoq qatanngutigiinniani ajoqersuisut ilaat. - Tyskisuumiit nutserneqarpoq ilisimatooq Robert Petersenimit./ Ullut qulingiluaat. Pingasunngorneq augustip qulingat. Kuisimangitsunit avissaarneq.

Kaperlattartumi juullip nalaa. (All. Saamua Knudsen) Kal. Nr.12-1998 qup.10

Karateriuvoq. (taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.06-1988 qup.7.

Taalaq.: 1. Taanna oqaaseq nalunngiliuk,- Taassavara: Karakteri. - Inuuninni eqqaamasanngiliuk, - sumillu atortarnera, - pissutsivit qanoq innerat, - takuuk, karakteriuvoq.

Karl Heilmann: Kalaallit kristumiunngorlaat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2000 qup.11.

Ujaqqap akiniaanera./

Karl (Kaaleeraq) Heilmann 1892-1958. **Kal. Nr.11-1999** qup.15
 Isiginnaartitsissutit marluk./ Kalaallit kristumiunngorlaat.

Karl Kruse – Eqqaaniarparput. (All. Isak Lothsen). **Kal. Nr.03-1999** qup.7.
 Ilinniartitsisuuneq, atuakkiortoq eqqumiitsuliortoq taalliorlorlu Karl Kruse sivisuunik
 napparsimareerluni Danmarkimi Rigshospitalimi toquvoq 26. Januar 1999.

Karl Peter Olsvig Andersen isumaassarsisimavoq erinarsuutit ilaasa versi
 assiliartalersorniarlugit. Una Hendrik Lundip Matiarsuarmik taalliaata versiisa
 ilaannik tigusaavoq,... **Kal. Nr.11-2011** qup.30.

Karl Peter Olsvig Andersen: Dronningitta tikeraarnerani nunatsinni
 borgmesterit ilaat... **Kal. Nr.02-03-2005** qup.16. (Quujanartut)

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.04-05-06-2005** qup.27

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.07-08-2005** qup.35

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.09-2005** qup.35

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.10-2005** qup.27

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.11-2005** qup.31

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.12-2005** qup.31

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.01-2006** qup.27

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.02-2006** qup.35

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.03-2006** qup.33

Karl Peter Olsvig Andersen: Immersorniagassaq. **Kal. Nr.04-2006** qup.33
 Kingullermik suliassap inernera.

Karl Peter Olsvig Andersen: Inuit ilaat qitilulluni tagiartuisarfiliarpoq... **Kal.
 Nr.02-03-2005** qup.7.
 (Quujanartut)

Karl Peter Olsvig Andersen: Nerleq. Qangaanerusoq inuit nerliutiminnik
 juullimut... **Kal. Nr.02-03-2005** qup.25 (Quujanartut)

Karl Peter Olsvig Andersen: Oqaluttuaq una Nuummi pisimasoq
 oqaatigineqarpoq... **Kal. Nr.02-03-2005** qup.14 (Quujanartut)

Karl Peter Olsvig Andersen: Qungujulaartarlutalu. **Kal. Nr.02-03-2005 qup.24.** (Quujanartut) Danmarkimi kalaallinut palasiutillunga...

Karl Peter Olsvig Andersen: Savalimmiuni kalaallinik tassani najugalinnik naalagiarutseqqaarlunga... **Kal. Nr.02-03-2005 qup.17** (Quujanartut)

Kátagtip **Kattattip** aqqusaagai : Inuuninni nujaajaaneq inuussutissarsiutigilerunangilara. **Kal. Nr.04-2004 qup.7**

Kátagtip **Kattattip** aqqusaagai : 1970-ip naalernerani Nunaqarfik Atammik qallunaamik ilinniarutisortaarpoq. **Kal. Nr.04-2004 qup.17**

Katerisimaarnermi sammisaq.: Asanninnerup pissusissaa. (All. Markus E. Olsen) **Kal. Nr.12-2008 qup.39.**

Ima ilinniarluarsimatigisuuguma allagartarissaarlungalu allat atorfik sunaluunniit pilerigisara pisinnaallugu, tunniusimanangali, taava tassassaagaluarpunga alanngittaat atorfeqarani napasooq...

Katerisimaartunut oqalugiaat: Namminersornerup kulturua. (oqalugiartoq: Jakob Møller Lyberth) **Kal. Nr.12-2006 qup.8.**

Namineq aalajangiisinaatitaaneq qanga maannalu. / Oqaluttuariaaseq: Ineriartornerup "maniitsumik" ingerlaasia. / Kalaallit nammersotumik eqqarsartaaseqartut. / Nationalisme tunngavigalugu isummersortarneq. / Universalisme tunngavigalugu isummersortarneq. / Nalitsinni inuusuttut: ataatsimut anguniagaqarpat?. / Højskolit pingaaruteqarnerat qanga maannalu. / Aqagussaq. / Oqallissaarut.

Katersorlugit nuannersut.: Kalaallit frimærkii. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) **Kal. Nr.05-2011 qup.22.**

Atuagassianguaq "Abonnementsblad for samlere af grønlandske frimærke" ukiorpassuit ilaasortaaffigaara. Greenland Collectorilu pisartagaralugu, malinnaaffigilluarfigalugulu.

Katiffissionerni qallunaat taaguutaasa kalaallisuunngortineqarnerat. (Kat. Chr. Lynge) **Kal. Nr.04-1996 qup.18.**

Katittorsiorneq: Kunngissaq Frederik Mary Elisabeth Donaldsonilu angerfigeqatigiipput. **Kal. Nr.05-2004 qup.2**

Katittorsiorneq tiguartinnartoq.: Paulusip Romamiunut allagai. (All. Marianne Petersen) **Kal. Nr.06-07-2011 qup.17.**

Apriliip naajartornerani tuluit kunngikkormiut inuusuttaasa katinnerat TV-kkut inuppassuit isiginnaarsimassavaat.

Katlaaq, katlaaleq. (all. A.L.) **Kal. Nr.11-1990 qup.5.**

1950-imi martsimi atuagagdliutit A.L.-imik atsiorsimasooq allaatsigisaqarpoq ilisimatuup Kaj Birketh-Smithip angalanersaarutaa ima aallaaseraa: >> 1935-imili Københavnimi Danskisut naqiterpoq dr. Kaj Birketh-Smithip kalaallit illukuinik assaajartorluni Alaskami angalanersaarutaa, taaguuteqartoq: >>Guld og grønne skov.<<

Kattufeqarfik. (taall. Ulloriannguaq Kristiansen/Erinn.Gaba Poulsen) Kal. Nr.07-08-1992 qup.13.
Taallaq. Nuutitalik.

Kattuffik? – Immikkoortaqarfeqanngitsoq. (All. Marius Petrussen – Sisimiut) Kal. Nr.10-2000 qup.4.
Kattuffik? - „Kalaallisut Oqaatsivut” immikkoortortatut peqataaffiginiaraluarlugu ilumut Kattuffiunersoq apereqqajaanartupilussuuvoq.

Kattuffik Erfalatorput nalunaarpoq: pilluaqqussut ERFALASORPUT ukiuni 25-ni. (All. Akaaraq Samuel Olsen, Kattuffimmi Siulittaasoq, Sisimiut) Kal. Nr.08-09-2010 qup.8.
Kalaallit nunatta erfalasuata 21. Juni 1985-imi atoqqaartinneqarnerminiit ukioq manna ukiumut 25-nngorpai.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut Kal. Nr.12-2000 qup.3.
30.9. – 1.10 -2000 ataatsimeersuarneranit imaqarniliaq./ Siulittaasup nalunaarutaa:./ Kattuffiup nalunaarutaa: / Immikk. 2 Peqatigiiffiit nalunaarutaat. / Immikk. 3 Kattuffiup naatsorsuutaasa saqqummiunneqarnerat./ Immikk. 4 Atuaagassiaq „Kalaaleq” – aaqqissuisoq Hans L. Larsen./ Aningaasatigut tapiiffigineqartalerneq.

“Kattuffik kalaallisut oqaatsivut” (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.07-1989 qup.2.
Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut aallarnerneqarpoq, tamannalu tuppallernaqaaq. Oqaatsivut pillugit peqatigiiffik siulleq, Nuummi “Kalaallisut Oqaatsivut” ukioq manna 16-nik ukioqalerpoq, ukiut kingulliit pingasut ingerlaneranni tallimanik “qatanngititaappoq”, peqatigiiffiillu arfinillit taakkuupput kattuffittaartut. / 20. Junli 1989. / “Inuit”./ “KNR”./ “Atuagagdliutit”./ Siulersuisut./ Suliassaq angisooq./ Oqaatsivut.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1996 qup.4.
/Nutaarsiassat, Maniitsumi pikkorissartitsineq.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.06-1996 qup.4.
Maniitsumi pikkorissarneq 24.- 29. Juni 1996

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.08-1998 qup.10.
Ukiuumortumik ataatsimeersuarnermi siulersuisut nalunaarutaat./ Siulittaasoq Karl Asser Møller ima nalunaaruteqarpoq.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut ataatsimeersuarnerani siulersuisut nalunaarusiaat. Kal. Nr.01-1994 qup.4.
Ataatsimeersuarneq oktoberip 26-ianniit 29-iannut ingerlanneqarpoq./ Pisortaqarfinnut suliffeqarfinnullu saaffiginnussutit./ KKO-p immikkoortortaqarfii./ Atuagassiaq “Kalaaleq”./ Nunat inoqqaavisa Ukiuat 1993 pillugu qanoq iliuusissanik siunnersuisut-nik/ inassuteqartartussanik taasinnaasavut./ Allattaaserput pillugu.../ Inuit issitormiut kattuffiat..../ KNR-TV-kkut../ Nalunaarutiga ima naggaserusuppara.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut ataatsimeersuarpoq. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1995 qup.2.

“Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut” ukioq manna, 1995 Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoliani ataatsimeersuarpoq. Ataatsimeersuarnissaq aaqqissuunneqarsimavoq oqaatsivut pillugit isumasioqatigiinnissamut ilanngullugu, immikkulli ulluni periarfissalerlugu. Ataatsimeersuarneq siulleq pivoq pingasunngorneq 11. Oktober nel. 14.00 - 17.00 nangeqqinneqarluni tallimannngorneq 14. Oktober nal. 09.00 -12.00. ataatsimeersuarnermi immikkoortortaqarfiit arfineq pingasut aallartitaqarput. Qeqertarsuarmit: Hendrik Andersen, Hans Peter Grønvold. Aasianniit: Aksel Søholm. Sisimiuniit: Levi Petersen, Nikael Barlaj. Atuagassiaq “Kalaaleq”-miit: Hans L. Larsen, Karl Kr. Lennert, Peter Storch. Kangaamiuniit: Jens Larsen, Maniitsumiit: Otto Berthelsen, Gerth Lyberth. Nuummi Kattuffimmiit: Ulloriannguaq Kristiansen, Ulrik Møller, Hans Holm. Nuup immikkoortortaqarfianiit: Johannes Poulsen, Paamiuniit: Bent Barlaj, Laban Kanuthsen, Immikkut ataatsimeeqataavoq Karl Asser Møller, Maniitsumiit, taasisinnaatitaanani. / Kattuffimmit siulersuisut nalunaarutaat: Kattuffiup kingullermik 1993-imi Nuummi ataatsimeersuartitsinerata isumasioqatigiisitsineratalu kingornatigut ingerlaaseq pillugu oqaatigisassarpassuaqanngilaq, taamaattorli arlalinnik pingaartumik nalunaarutissaqarpugut. 1. Kattuffitta, taassumalu immikkoortortaqarfiisa, kalaallini inuiaqatigiinnut atassuteqaataasa maannamut pingaarnersarigunagaat atuagassiarput “Kalaaleq” qaammatit tamaasa unissanani ingerlajuarpoq...../ 2. Kattuffik 1994-imi maji naalersoq Akilinermi Eqalunniippoq (Frobisher Bay)...../ 3. 1994-imi oktober Maniitsumi, tassani immikkoortortaqarfimmi siulersuisut ataatsimeeqatigalugit.....

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut ataatsimeersuarpoq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.08-1998 qup.9.

Ataatsimeersuarneq Aasianni ingerlanneqarpoq ataasinngortumi 29. Juni, sisamannngorneq 2. Juli ilanngullugu. Immikkoortortaqarfinit peqataapput: Paamiut, Maniitsoq, Kangaamiut, Sisimiut. Aasiaat. Qeqertarsuaq Ilulissallu. Ataatsimeersuarnerup ammarneqarnerani Kattuffiup siulittaasua Karl Asser Møller (Maniitsoq) ima tikilluaqqusivoq:...

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut ataatsimeersuarpoq. Kal. Nr.10-2000 qup.4

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut ataatsimeersuartut oqaaseqaataat. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-1998 qup.2.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut inatsisai. Kal. Nr.1-2001 qup.6.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut inatsisai. Kal. Nr.10-11-2001 qup.14.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut malittarisassat. Kal. Nr.10-1994 qup.3.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut malittarisassat. Kal. Nr.07-08-1991 qup.4.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut malittarisassat. Kal. Nr.01-2000 qup.6.

“Kattuffik kalaallisut oqaatsivut” Nutaarsiassat. (All. Otto Berthelsen) Kal. Nr.01-1996 qup.5.

1996-ip Aasaanerani pikkorissartitsinissaq: Kattuffimmi siulersuisuunerit oktoberip 29-anni 1995 ukioormoortumik ataatsimiipput. Ataatsimiinermi atuagassiaq “Kalaaleq”

sinnerlugu aaqqissuisoq Hans L. Larsen peqataavoq. Oqaluuserisanik pingaarnerpaatillugu oqaluuserineqarpoq immikkoortotaqarfiit suliaasissaat pillugu pikkorissartinneqarnissaat.....

“Kattuffik kalaallisut oqaatsivut” Nutaarsiassat. (All. H.L.L) Kal. Nr.11-2000 qup.3.

Kattuffik „Kalaallisut Oqaatsivut” ukioq manna septemberip 30-ianni oktoberip 1-iat ilanngullugu. Ilanngupparput siulittaasup Karl Asser Møllerip nalunaarutaat.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut: Oqaaseqaat. (all. Karl Asser Møller) Kal. Nr.01-2003 qup.3.

Nunatta inatsisartuinik qinersinerup kingornatigut, Tusagassiutitigut oqallinneq..

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut pisortatigoortumik peqataarngaarpoq. Kal. Nr.08-1989 qup.2.

Oqaatsivut pillugit augustusip naalernerani Nuummi oqallitsitsineq nuannerpoq makku pissutigalugit: “Kattuffik kalaallisut oqaatsivut” aallarterlaaq peqataatinneqarpoq. Pisortatigoortumik akuliutitaanera tassa siulleq.

Kattuffik kalaallisut oqaatsivut-mit: “Kalaaleq” saqqummeqqitalerpoq.(All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.03-04-2002 qup.4.

Katuaq – Kulturip illorsuaa. Kal. Nr.03-1997 qup.1.

Illorsuartaarsuaq taanna ukiut ingerlanerani oqallisaareeqaluni ukioq manna februarip 15-ianni 1997 pisortatigoortumik atoqqaartinneqarpoq.

Katuaq – Kulturip illorsuaa. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-1997 qup.3.

Aalajangersimasumik illumik atuisartut,/ Eqqumiitsuliornermut ilinniarfik,/ Silamiut Teateret./ Nunat avannarliit attaveqarfiat –NAPA./ Nuup illoqarfiata nipilersortartui./ Atuisut allat,/ Takusat - misigisallu,/ Islandimiut nipilersortartorsui (Island sumfoniorkester.)/ Nipilersornermik ilinniarfik.

KGH-ip iluani eqqaamasat. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.11-12-1991 qup.9.

1940-kut ingerlaneranni Thule-mi biileqanngilaq suut suliassat tamarmik inuup nukii atorlugit naammassiniarneqartarput. Taamammatt uagut Qajorannguarlu naammattumik ulapaartarpugut, pingaartumimmi umiarsuit nalaanni ilaanni allaat unnuamut allaat sulisarlunut, soorunami sinittarpuguk kisianni sivikitsunnguamik. Ajornerpaasarpulli aamaruutissat usingiarneqaleraangata, taakkumi paaqarnermik, maanimiullu taamaattunik sulinissamut isumalluutissaanatik, uffalu tamatta nalunatigik ukiussarsuarmut pinngitsoorsinnaanagit..... Aamma malugaara avanersuarmiut inuit assut naammagittartuusut, kisianni aamma malunnarluni pissutsit allanngulernissaannik erinitsalersimasutut ittut. Taamanimi 1943-mi taavani Avanersuarmi utoqqalinersiutilluunniit suli atulersimannngillat.....

Kia taalliaqqaava: Kina ilumoornerpoq?. Kal. Nr.11-2016 qup.19.

Hal.: Kalaaleq nr. 8-9/2106 saqqummermat quppernerni ”Taallioortup sullivianit” taaguutilinni ilanngussa q ilagaat Beathe Kleistp Narsameersup taalliaa ”Qujavunga isertusi” erinaralugu: ”apummit oqqiortitat.

Kiap illutaassaq sanassavaa,.. Kal. Nr.12-1996 qup.13.
(Taallaq, pinnguaat.)

Kiassaatit oqallisaanerat.: CO'2. (All. Elias G. Larsen) Kal. Nr.02-2010 qup.5
Silaannarissartarnera "Ventilationsanlæg". / Seqinermik kiassaatit – solvarmeanlæg. / Periarfissat allat. / Ineriartortuartariaqarpugut

Kigutikkamik oqaluttuaq II.: Aallarussaasut europami inuunerat. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.03-2018 qup.19.

Kigutikkaq angajunilu aallarussaagamik umiarsuarmit qimaariarnissaminnut periarfissaqarsimangillat, aamma imaassinnaavoq pinngitsaalisatut pineqarnertik naammagiinnarsimagaat, qanormi allatut iliorsimassagaluaramik...../ Kigutikkakut angajunilu Hollandip ilaani Frieslandimut pisimanerput? Aningaasarsiorluarsimagamik umiarsuarsipput, imaluunniit angallatissaminnik sanatitsisimanerput oqaluttuap erseqqisumik oqaatiginngilaa. Ukioq ataaseq ukiisimanerpat imaluunniit ukiut arlallit. Ilami ima pikoritsigilersimanerput allaat nunap najukkamik inuisa oqaasii oqaaserilersimallugit. Tassami Amerallip paavanut uteramik Kigutikkaq nunaqqatiminut oqariaraluarpoq paasineqarani sunaafa allamiutut oqalulersimalluni!. 1983-imi hollandimioq ilisimatoq Gert Nooter katersugaasivimmilu pisortaq Emil Rosing atuakkiorput"Qajatoqat Pukkitsormiuniittut (Holland) pillugit.. Carl Chr. Olsen, Pujup kalaalisuungortitaani. Tassani qaannat Hollandimi uninngasuutigineqartut, ilai ukiorpassuarni sumi tamani toqqortaasimasut, misissuivigisimavaat ukiorlu suna sananeqaataat aamma ullulerniarneqarsimallutik. Qaannat Kalaallit Nunaata sineriaani suminngaaneerteri paasineqarsimapput tamarmillu Nunatta kitaaneersuupput Pamiut nalaaniit avannamut Upernavik tikillugu aallaaveqarlutik.....

Kigutikkamik oqaluttuaq III.: Aallarussaasut europami inuunerat. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.04-2018 qup.22.

Kalaaleq nr. 3-2018 saqqummersumi allaaseraara allarussap Europami inuunerat kiisalu nuna sorleq tikissimaneraat sammillugu assigiinngitsunillu paasiniaareerlunga ilaatigut pukkitsormiup ilisimatuup Gert aamma Emil Rosing-ip qaannat Hollandimiittut pillugit misissuisimanerat eqqartorpara..... / Qaannat taakku qanga sanaajusimanersut misissorneqareersimapput sulilu erseqqivissumik ullulerneqaratik. Taakkuli aallaavigalugit ilisimatusarniaraanni alakkartigassat amerlassaqaat. Qaannat ilaat 1600-kkunneersuupput taamanersuarlu Hollandimi toqqortaapput. Kigutikkamik oqaluttuaq tassavoq oqaluttuarisaanitsinni siullerpaajusimagunartumik qimagussamik nunaminut utertumik oqaluttuaatitta pissanganarnersaat. Tassani takuarput siulivut europamiunik niuveqateqaleramik misilittagaat imaannaanngitsut. Aallarussisarnermi pisarsimavoq, nalunngilarpullu tuluit umiarsuaat ataaseq Amerlumi (Sisimiuni) aallarussisimasoq qanoq pineqarsimanersoq. Tassami tuluit umiarsuaat upernassakkut tikittup naalagaa ilisarineqarpoq siornaammat aallarussisimasoq. Aallarussap qatanngutaata umiarsuup naalagaa aquttarfiup silataaniittoq qaannaminiit aguikkaminik naalissimavaa...../ Kigutikkap umiarsuarmit qimaanissani pilersaarutigileramiuk nunagisamini iluaqutissat pingaarnarpaanik eqqanaarsarniarpoq, kaasarfimmiorineqarsinnaasullu saviit suullu atortussiat saviminiusinnaasut...../ Tuoersuaqarfimmi ilami toqqat ornippaa, sunaaffa ilai Kigutikkakut aallarussaammatali utimut apuunnissaat naalarnisarsimagaluarat nunaqqataasa salloqittarlugit tikiqqarartarsimallugit taamaanngivissoq. Maannali tassa Kigutikkaq kisimi utermat ilaasa aliasoqatigeqqaarpaat nuannaarnermulli sangutillugu...

Kigutikkaaq pillugu oqaluttuaq I.: Nunatsinnit aallarussaasup utertera. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.02-2018 qup.16.

Oqaluutuaq arlalitsigut tupaallannartoqalunilu nutaanik paasissutissiisoq.
Kalaallimi nr. 1/2018-imi atuarneqarsinnaavoq “Kigutikkaaq” Nuup eqqaani Amerallup paa’tungaani umiarsuaq kisaqqasoq ornikkaat, taavalu angajunilu umiarsuarmi niuvernartillutik aallarussaasut Kigutikkaallu nunaminut utertera. Qanga ukiut 400-it matuma missaaniugunartoq Inuit nunatsinni namminersorallarmata avataanit tikinneqaraangamik taamaallaat arfannianit tikitsisuusarput..../ Oqaluttuat pisimasulersaarutit: Assersuutit pitsaanerit ilagaat qallunaatsiaanik oqaluttuat, amerlanerit kinguariinnit kinguariinnut oqaluttuareqqitatut ingerlajuarsimasut pisimasuinnik tunngavillit, Islandimiut oqaluttuaannut saganut assersuunneqarsinnaasut pisimasulersaarutit. Taakku assigiinnigissutigiinnarpaat qangarsuarli allassimasuutigineqarmata ilisimatuunit ukiorpassuarni maannamullu sammineqarlutik misissuiffigineqarlutillu uppernarsaatissarsiorfigalugit. Nunatsinnili suli ilisimatuunik peqanngilagut oqaluttuaatitoqqatsinnik misissuillutik uppernaatissarsiortunik,.../ Umiarsuaq suminggaaneersuaa: Umiarsuaq oqaatigineqarpoq umiarsuarnit Ameraliup paaniittunik allaanerusimasoq inuttaalu mianernarnerusimasut oqaluttuap aallartinnerani oqaatigineqarpoq. Kigutikkaap angajuni umiarsuarmut tassunga ikeqqunagu malikkaluarpa, sunali pissutiginerlugu malinnaaffigiinnarpa. Qajaa ilanngullugu inutta umiarsuarmut ikivaat...../ Oqaatsit suut atorpaat?: Nalunngilarput tusartarlugulu qanga Inuit nunanut allamiunut attaveqartarnerat niuvernartarnerallu arlaatigut paaseqatigiinnermik tunngaveqartartoq aammalu ilaqartarsimasut assut oqaatsitigut poqersunik...../ Nangissaaq: Tullianik sammineqassaaq: Aallarussat Europami inuunerat.

Kiina issittumi pissaanilissuartut: Kiinap Issittoq isigaa “arlaannaannilluunniit oqartussaaffigineqanngitsoq.” (All.: Aqqaluk Lynge). Kal. Nr.06-07-2018 qup.43.

Qanittukkut tuluttut atuagaq saqqummerpoq Anne-Marie Bradyp atuakkiaa. Nutaarsiassaqartitsivik Arctic Today allappoq kiisami erseqqilluinnartumik allaaserineqartoq, Kiina nunarsuarmi inuttunerpaagami 1.3 mis. Sinnerlugit innuttaqarluni nunarsuarmilu aningaasarsiornermi siuttunngulivilluni issittoq pillugu pissaaneqarniunnermi qaangiinnagassaanngitsutut inissisimasoq...../ Nunarsuarput Kiinamiut isaanni: Nunap assinga atuakkami nutaami uani takutitsivoq Kiinamiut nunarsuatsinnik isiginnittaasiat qanoq ittuunersoq. Soorunami isiginnittaasianni Kiina nunarsuup qeqqaniippoq. Qalasersuaq Sikuiuitsorlu Kujalleq nunarsuup isuiniikkunnaarsimapput. Kiinap assilialiaani soorunami Kiina qeqqaniippoq. Atuakkiortullu Anne-Marie Bradyp nunap assinga taanna atuakkiaminut saqqaliuppaa, Kalaallit Nunaat Amerikap Avannarliup Euroasiallu akornannut inissillugu. Maanna nunatsinni mittarfiit tallineqarnissaat aningaasassarsiuunneqalermat Kalaallit Nunaanni naalakkersuisut Kiina aningaasaliisussatut qiviarsimavaat. Kiina qanoq ittuaa? Kiina inummit ataatsimik kisermaassilluni aquunneqalerpoq ukioq inatsisinngortumik.....

Kiisartunut kiitinnera. (Gerth Dahl) Kal. Nr.08-1988 qup.8.

Kikkummakku. Kal. Nr.06-07-2015 qup.11.

hal.: Atuagassiaq Kalaaleq apriliip normua 2015 saqqummermat arlalialunnik assiliartaqartipparput. Tamakku ilaat atuartitta ilaata Pavia Nielsenip kinaassusersillugit allaffigaanga.

Kikkut angajoqqaaraagit ? (all.: Gerda Søvndahl Pedersen) Kal. Nr.06-1994 qup.6.

Qulequtaq qulequtsiussara aallaavigalugu "Kalaaleq"-mut oqaluttuarilaarniarpakka angajoqqaakka. Taamatut allagaqarninnut pissutigaaara Igalikup oqaluttuassartaanik katersinialernerput, aammalu kinguaanut qaquluunniit iluatinnaateqaqimmata.

Kikkut sapiitsuuppat. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.10-1989 qup.12.

"Angussuit sapeequisut - pissarsuit,.../ Nunarput taamanersuarli inoqartarsimavoq,.../ Ajoqersuut "akiniaanermik" imalik../ Inuussutilli ingerlaneranut, anersaavanut noqqaajuartumut,.../ Siulivut ataqqivakka - inuummata!.../ Taakku sapiitsorsuarnik taajumavakka! Tumaalu atuaruskkaluaqaakka!

Killernit eqqaamasat ilaat: Aarlunniarneq. (All.: Kristian Johansen, Sisimiut) Kal. Nr.01-2018 qup.26.

1951-mi ukiukkut februaariugaa aikkorissorsuaq samungarsuaraasiit immamik takuneq ajornakusoortoq piniartut ilaat angalaarsimallutik unnukkut tikikkamik oqaatigaat, nunat kujalitta Torsuut avataatungaanni imarnersami aarluit ammalatallit takusimallugit. Tusagaq assut qiimaallaataavoq, aqagumullu takuniarnissaat qilanaarnarseqaluni. Killiit ukiukkut sikkorissigaangamik ilaanni sivisujaamik anoraarsersimaartaramik. Taamaakkaluarpulluunniit piniartut angalaalerunik qajaq maqigaq qimanngisaannarpaat angallaviat kitaajugami qanoq ileriataarsinnaaneranut sillimajuartaramik..../ .... Tikillugillu taannaqa aallaarsarilerpagut. Kisianni mattunaarpagut, aqqaamagunik allamik nuiffissaqannginnamik imarnersat arlaatigut pueqqittaraat. Mikinersaat ajortiaarneruvoq, taannalu allat sulit tikiussuutinngitsut pisaraarput, nuanneq. Seqquluuttarnerput arajutsissannginnamikku taannaqa tikiussuutilerput...../ ..... Killerni pisartut assigiinngitsorpassuit ilaattut, aarlunniarneq pisarinerilu oqaluasaassat nalinginnaanngitsut ilagilerpaat. Nunatsinni aarluit pingaartumik sikukkut piniarneqarluutik pisarineqartut ikittuinnaagunarmata.....

Killiit anersaavat: Killernit oqaluasaat oqaluttuarsiallu 5. (All.: Kristian Johansen, Sisimiut) Kal. Nr.06-07-2018 qup.20.

Oqaluttuarterillugu Hans Johansen, qanga piniartorsuaq Killerni najugalik, inuerummata Sisimiunut nuuttoq./ Killerni arfattarnerit: Tusakkakka eqqartussuakka, ataatama oqaluttuarisartagai eqqartoqqaarallassuakka. Ataataga Killermiutoqarsuugami Killiit eqqartortaramigit suaasatik. Siullermik Killiit inuppassuaqarsimasut nalunanngikkaluarpoq illukorsuit tamaani kitaatungaaniitsitertut inoqarfiuneranik takutitsisuupput, saanikorpassuugamik puisit saanikui issup iluaniittut nalunanngitsumik qangarsuarli issup matusimasai.../ Killiit inoqaleqqinnerat***: Illutalik inoqaraluarluni ukiut arlertareerai Illutalimmiit Killernut nunasisimavoq, immaqa taassuma kinguaaraatigut. Inunikkiartorusaaginnarluni taamanikkunngooq Killerniileqqaaramik piniagassaqaqimmat assut angusaramik...../ Sikunngitsooqattaallarmat: Meeraaninni ukiumi sikuloortoq, qaatoreerlunga sikunngitsooqattaallarmat, tassami meeraajunnaareerlunga, uanga miskkarlukasannermik. Meeraallunga qassiniguna ukioqarnerpunga, immaqa tallimalluunniit sisamalluunniit eqqaanni puiseqanngitsorsuaq ukiaa, puigortarlungalugu taamanikkut. Massakkuuguni ajorsarsimagaluaqaagu,...../ Kilaala: Anguloortarsimasut qaatuppunga iloqutigiinniilluta illumi inuppassuugatta ataatama ilaqtarisimanerpaa Kilaala niarsiatoqannguaq, piniartuullunilu aalisartuullunilu igasoq, aasiit suna tamaat eqarinngikkaa. Eqqartortarpaat ataataa, ataataata Kilaala kisiat meerarigamiuk angutitut perorsaraa...../ Utoqanngup ernituaa: Eqqaamasannik allamik oqaluttualaassuunga, siullermik Killermiut eqqartortarpaat utoqannguaq ernituannigualik piniartigilluakkaminik. Meeqqat ullaakkut utoqqartatik takusartarpaat qajartoruttuleraangata.../ Kilerni aarlunniarneq: 1951-mi ukiukkut februaariugaa sikkorissorsuusoq samungarsuaraasiit immamik takuneq ajornakusoortoq piniartut ilaat

angalaarsimallutik unnukkut tikikkamik oqaatigaat, nunat kujalitta Torsuut avataatungaanni imarnersami aarluit ammalatallit takusimallugit..../ Naqqiutimernit nassuiaatillu: Kristian Johansenip allakkamini Kalaaleq nr.11, qupp. 19-imi soraarummeernermini angusamini katinneranni 7 pissarsiarisimanerarpaa, eqqortorli tassaanerarlugu angusani katinnerat tassaasoq 75.....(Nangissaaq).

Kimit kingoqqippat?: Ajoqi tusaamanerlugaq Iacob Møller. Kal. Nr.05-2004 qup.22.

HAL: Københavnimi inunngorpoq 1734-mi ataatagalugu umiarsualiortoq, najoqqutanni aqqa taaneqanngitsoq, aammalu kina anaanagigaa allassimangilaq.

Kimit kingoqqippat?: Ajoqi tusaamanerlugaq Iacob Møller. Kal. Nr.06-07-2004 qup.33.

hal: Qasianguit 1734.imit qallunaarpaalunnik, kingorna eqqarleriinnut qassiinut siulinngortunik, inoqarput. Aammattaq ilaqarput kalaallinik nuliaraluarlutik nunatsinni inuulersunik kinguaaqanngitsoortunik. Taamaattoq maani sammissavarput./ Ilulissani./ Qasigianguani./ Nuliarpog./ Bikkitta./ Inuk qanoq ittoq./ ukiui kingulliit.

Kimit kingoqqippat?: Tamagikkinnik iliarsuk Hammond Amalialu. Kal. Nr.04-2004 qup.20.

Hal: Kalaallit Nunaata avannaani, Disko Bugtimi, illoqarfeqqaaq Qasianguit, tassaasimavoq qallunaat arlallit nunaat....

Kimit kingoqqippat?: Zeebimik kinguliallit. (Atuagaq najoqqutaq: H. Ostermann: Danske I Grønland) Kal. Nr.03-2004 qup.14.

Magnus Bernhard Zeeb Rachelillu tunngaviligaat.

Kinaassuseq nalunanngilaq – imminut aallaavigaluni. (Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.11-1985 qup.9.

Kinaassutsimik paasisimasaarunnerartarneq uanga upperiuminaatsippara. Ilami oqaruma upperilersinnaanngilara. Taamaattoqarsimagu ikittunnguusimassapput. Sooq? Tassa inuup kialluunniit kinaanini nalunngimmagu, makku pingaartut tunngavigalugit: Qanoq ateqarnini, sumi inunngornini kikkullu angajoqqaarigini, sumi najugaqarnini, sumik sumilu.....

Kinaassuserput oqaatsitsinniippoq. (all. Levi Petersen) Kal. Nr.08-1990 qup.3.

Oqaatsivut naleqangaartut – soorlumi narrugineqartut – atareersitat kalaalivittut – kingulliit atorluangeqaat – inuiaat pisuusutivut taakku. / Oqaatsitta atugaanerisa allanngoriartornerat taamaattussaannartut ilaatigut isigineqartalerunarpoq, oqaatsivunngooq nutatertariaqartarmata. Uangali isumaqarpunga taama isumalimmi saqqummiussissagaanni nassuiartariaqartassasoq suullu nutarterutaassanersut oqaatigisariaqarluni;...

Kinaassuserput oqaatsitsinniippoq. (Taall. Lars Motzfeldt) Kal. Nr.08-1997 qup.2.

Taallaq. Erinaa: Nangaassutit igillugit.

Kinaassutsip angutaa (All. Anda Poulsen) Kal. Nr.09-1999 qup.7.

Anda Poulsen qinnuigisimavara kinaanerminik ilisaritilaqqullugu.

Kingornussaq (Karl Asser Møller) Kal. Nr.05-06-1992 qup.16.

Aalisartutut piniartutullu inuutissarsiorneq assignngitsorpassuarnik misigisaqarfiusarpoq.- pinngortitarsuup naakkittaassinnaanera ilaanni imaannaangittaqaq inuuneq navianartorsiortillugu toqumilluunniit kinguneqartittarlugu.- akerlianilli tunniussinnaasani tunniunnialeraangamigit inuunerup pilluaqqussutaanik tunisisinnaanissaq tamatsinnut misigitittarpaa qujaniutissarpassuit qaffakaatilersittarlugit. Uanga atuakkiortup oqaluttuutissavaatigit aalisartutut piniartutullu inuutissarsiortup naapittagaanik assignngitsunik..../Aavartarnerni misigisartakkat / Majoqqarmut aavariarnerput.

Kingornussaq (Karl Asser Møller) Nanginnera. Kal. Nr.07-08-1992 qup.18.

...aqaguani iterpugut anoriaa taanna sialuttalimmik niggersoq. Ullut arlaqanngitsut qaangiummata aammaasiit pilerinersuup tikippaanga, aavaqqissallunga aalajangerpunga. Maannakkut ornikkusulersimasara tassa: "Eqaluup Tasersua."

Kinguaamut allagaq. Panimmut allakkat. (Ilanngutassiisoq: Karl Elias Olsen) Kal. Nr.08-09-2013 qup.5.

Anaanannik qatanngumma Hans Seth Olsenip. Qoqip. in 13. sept. 1930 toq. 13. Aug. 2009, panimminut allagaa. Hansip allagaa allattaatsitsinnut nuullugu Matumuuna Kalaallimut ilanngutassiatut allappara. / Aallaqqaataa. Asasara ataataq paninngua. Nalugalarpara oqaluttuassakka sumut atorumaarneritit. Inunngorpunga Sisimiuni 1930-mi. Eqqaamasinnaangorama oqaluttuunneqarnera malillugu inunngorsimavunga toqungallunga. Ernisussiortup singernikkut tigullunga kussanngarma patittarlunga uummartissimavaanga. Sunaffa tassa siulleq.

Kinguaanut nakuusutigeqqullugu (Taallaq) (all. Samuel Knudsen) Kal. Nr.01-1989 qup.4.

Taallaq. Atuagannguami "TAIGDLIARA"-mi kalaallit atuakkiortut naqitertissimasaanni Samuel Knudsen ima imminut ilisaritipoq: >>Inuuiga tassa 30. April 1929, siullermik piniartuugalarpunga, 1959-miit atuartitsisutut sulilerpunga....

Kinguaanut nakuusutigeqqullugu (Taallaq) (all. Samuel Knudsen) Kal. Nr.09-1994 qup.4. Taallaq**Kinguaariit : (Assit marluk) Kal. Nr.08-09-2014 qup.42.**

Astrid Larsenip angutaa Augo Lynge arnaalu Kétura../ Amalienborgip silataani ukiut 90-inik nikingasumik Augo Lyngep kinguaavi ukioq manna assilisissimapput.

Kinguaariit Alaufesenikkut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-1999 qup.15.

Attumi aappariit inussiarnersut Nikolaj aamma Elisabeth Karlsenikkut iseriartoqqoriarmannga ornippakka. Tassa taamani 1980-mi. / Attumut nuupput. / Eqqaamasanik nalunaarsukkat.

Kinguaariit oqaatigisassartaat: Aatama arnaminit siulii. (All. Edvard Hansen, Aapilattoq, Upernavik.) Kal. Nr.06-07-2010 qup.29.

Anaama arnaminit aatakkui. / Oqaatigisassamernit.

Kinguaariit oqaatigisassartaat: Angajoqqaavut kikkunnik aallaaveqarpat?. (All. Ane Skifte) Kal. Nr.03-2008 qup.18.

Skifte, Heilmann, Lyberth, Møllerit tigulaarfigissavaka, paasisarakku aamma pisariaqartinneqartartut. / Sooq Skifte.

Kinguaariit oqaatigisassartaat: Angajoqqaavut kikkunnik aallaaveqarpat?.(2) (All. Ane Skifte) Kal. Nr.04-2008 qup.14.

Skifte, Heilmann, Lyberth, Møllerit tigulaarfigissavaka, paasisarakku aamma pisariaqartinneqartartut. / Sooq Skifte.

Kinguaariit oqaatigisassartaat: Angajoqqaavut kikkunnik aallaaveqarpat?.(3) (All. Ane Skifte) Kal. Nr.05-2008 qup.10.

Skifte, Heilmann, Lyberth, Møllerit samminerini tullinnguullugit oqaluttuarilaarniarpakka Lyberthit.

Kinguaariit oqaatigisassartaat: Kingittormiut allaaluillu. (All. Edvard Hansen, Aappilattoq, Upernavik) Kal. Nr.10-2010 qup.13.

Aatama Hans Jonasip qatanngutai. / Kingittormiut oqalutuassartaasa ilai. / Aarluit uumasumut allanertamat paanillarmata. / Angerlartorsuaq Tussaamut tulakkaluallarmat. / Ataatama nunannaavi angallavigisartagaasalu ilaat. / Aapilattumut pineri. / Aapilattoq meeraanerma nalaani.

Kinguleqarumaarpoq. (all. Vittus Mikiassen) (nangitaq). Kal. Nr.01-1983 qup.11.

Taamak eqqarsaatit qarasannuakkulunni paarlakaatsillugit tuluttut oqaluttissamaaterput qiimasaarpaluvissumik oqarpallappoq: - aarit timmisartup assakaasuni ningippallappai - maanilu taarsuup ataani. Kinguninngualu oqartaatsikkut oqaloriaqqaartoq nutseruteratannuarpaatigut: - qiteritisigooq aalajangerniarsigit! - taamaatsiartoq saamia tungitsinniittut uisarpalulerput: - aa, qulliit. - qinilertukasillunga aappilaallaannarpoq. Nuliara oqaamiffigaara: "nunami qulliit". Taavalu tatitunertarisimasarput oqarpallappoq: nuna. Tarsialussimalerpoq nipaaruteqqippugut... .. / Allamik eqqartugassa qaraluartoq ullut sisamassaanni Eqalunnut uterpugut, aqaguanilu silageqigaa Nuummur uterluta timmisartoq sakimmeriliinnarlugu, imaallaat oqaluttuaatitsinni Kiviukkut ilaasalu ikaagaat qulaallugu nangiaqqaariarlunga qussalajunnaarlunga atorujara, immaqa kinguliinut nalininnaalluinnalerumaartoq.

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.01-1988 qup.3..

Taama qulequtserlugu atuagassiami Kalaaleq-mi allagaqartarniarpunga, Kalaallit Nunatsinni palasiusimasup qallunaap H. Ostermannip atuakkiaanit "qallunaat Kalaallit Nunaanni 1800-kkunni"-mit nutseralunga ilanngutaqartassallunga. Maannalu aallaqqaatigisavara: Rasmus Brandt: Rasmus Jensen Brandt inuuvoq juunimi 1772 Christianshavnimi, angajoqqaaralugit sorsuummi poorsimaaq Jens Olsen Brandt, nulialu Anne Dorthea Magnusip pania, kuisissimavoq 29-ni juni Vor Frelsers kirkemi. Meeqqat atuarianni atuareernermi kingornatigut qeqarami erniinnaq suliffissarsivoq 1786-imi "Avannaani" naalagannortumut (Nordgrønlandsinspektør) J. C. Wille-mut kiffanngorami. Taannalu nunatsinnukalermat soorunami ilagaa Qeqertarsuarmukarlutik, oqaatigineqarpoq taassumani allattuusoq 1790-imi avalannissaata tungaanut. Tamatuma kingornatigut naalagannortumut B. J. Schultz-imut nuupportaaq. Taassumalu oqaatigaa inuusuttuusoq neriunaateqarluartoq suliumatooq ilinniaqarumasorlu. Taamaattumik 1791-imi Qeqertarsuarmi niuvertussamat sinniisutut ivertinneqarsimavoq. 1792-milu

upernaakkut Qasigiannuanut nuutsitaasimalluni niuvertussamut (Overassistentimut) Thorning-imut ikiortaassalluni,.../ Ukioq qaangiummat Brandt kisimiilluni Upernavimmut uterpoq nulii meeqqanilu Qeqertarsuarmut qimallugit..../ Ilanngullugu taassavarput sorsunnerup 1807-14-imut atasup nalaani arlaleriarluni Upernaviliartinneqarsimammat....

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.02-1988 qup.2.

Matumuuna eqqartugassarput ateqarpoq: Niels Larsen Steenholdt. Taanna inuusimavoq 1766-imi Københavnimi. Angajoqqaaralugit imigassanik kimittuuliortartoq Just Larsen Steenholdt nulialu Inger Nielsdatter Bang. Kuisissimavoq Frue Kirke-mi martsip 26-ani.: Atuarnerminit inerami assassorluni sulinermit sungiusalersimavoq nappajannorsimallunilumi. Taamaattutullu 1786-imi Upernavimmut aallartinneqarpoq. Taavaniitilluni 1789-imi nuliarpog, nuliartaaraalu Ane Lyngbye, inuusoq 1767 kuisissimalluni 13. september ukioq taanna Ilulissani. Sanasup kingorna Upernavimmi niuvertussanngortut Anders Pedersen Lyngbye-p nuliatalu kalaallip Benedecta (1748-88) paniat...../ ... 1818-imiit 23-mut Steenholdt Qeqertarsuarmi naalakkamut oqaluttaajutigaluni Fuldmægtig-iusimavoq ukiumunngooq 100 rd-inik akisaateqarluni..../ ...Ernerat Withus Frederik Steenholdt inuusimavoq 1808 18. august Upernavimmi.... / ...Aappasaanik nuliartaaraa (nuliaqqutigaa) Ilulissani 28. august 1857 katillutik Kirstine Sandgreen, in. 14. oktober 1836..../ ...Taamaatumik Steenholdt suli tamassa kinguaarpassuaqarpoq.

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.03-1988 qup.2.

Maana eqqartorneqartussaq tassa: Berthel Larsen.(Palasi)/ Berthel Bartolomæus Laersen inuuvoq 1722 Københavnimi, angutaa drejersvend-iuvoq Tukkgaliortartoq. Kisianni toqummat ernera taanna Berthel iliarsunnut perorsaavimmi Vajsenhusimi atuartinneqalerpoq najugaqarlunilu...../ ... Ajoqersuiartortitap Bruun-ip Laersen latiinerisut ilinniartippaa ilinniarnertuunngornissaagooq eqqarsaatigalugu, kingornali Laersen ilinniarnertuutut atuarnissaminut imminut utoqqaavallaalersorilerami pilersaarutini taamaatiinnarsimavaa. Kisermaassilluni niuvertup Jacob Severin-ip 1740-p naalernerani niuvertogarfik Paamiut taamaatiinnarniaaleramiuk tassani ajoqersuineq unitsiinnarusussimangilaa, taamaatumik siunnersuutigaa Berthel Laersen tassunga nuutsitaassasoq...../... Berthel Laersenikkut panii tamarmik qallunaanik uinissimapput. Kirsten Berthelsdatter (1756-1791) overassistent Jens Nicolaj Bidstrup-imik uinippoq. MarieElisabeth Berthelsdatter (1747-1779) niuvertup Hans Rasmussen Storm-ip nuliartaaraa. Palasi Berthel Laersen maanna ilaqutariinnut Berthelsen-inik naggatilinnut pingaartumik kujataani nalunngisaaqisunut nagguiuvoq. (Allattaasitoqaq)

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.04-1988 qup.2.

Matumuuna eqqartugassarput ateqarpoq: Svend Sandgreen: Svend Sandgreen inunngorsimavoq 1734-mi, kisianni sumi kikkunnillu angajoqqaarluni inunngorsimanersoq ilisimaneqanngilaq. Svenskiusimagunarporli aqqa allattaasialu ilaqutariittullu ileqqi aalajangersimarpassissut tamatuminnga ersersitsisuupput. Inuusuttuulluni Danmarkimut pisimavoq Københavnimilu suliffissarsimagunarlu, tassami 1759-imi upernariartoraa "Det almindelige octroyerede HandelsCompagnie"-mi atorfeqalersimavoq, ukiorlu taanna Kalaallit Nunaannut aallartitaasimavoq "kiffatut" Sisimiunut pisitaasimalluni...../...Aappaaguani tassa 1765-imi kalaallimik Karen-imik atilimmik nuliarpog. Nulia taanna 1735 missaani inuusimavorooq, inersimasunngoreerluni tassa 13. april 1760-imi kuisissimalluni...../...Niuvertussaq Svend Sandgreen nuliarami illuliorsimavoq kalaallit illusa assinganik. Niels Egede-li ukiut pingasut Danmarkimeereerluni uterami 1767-imi Sisimiunut niuvertunngorluni...../...1783-imi Sandgreen-ip nammineq qinnuteqarnera malillugu Killiani (Fortunebay) arfanniarnermi siulersuisunngortinneqarsimavoq,...../....Pania Birgitte Charlotte Sandgreen inuusoq 8.

februar 1766-imi Sisimiuni, uinissimavoq 2. september 1787-imi niuvertussaaniemik Christian Nicolai Libech-imik taanna inuusimavoq 11. august 1748-mi Gran.mi Noege-mi,.../ ..Paniata aappaa Kajuinna Christine Marie Sandgreen inuusiq 16. september 1773-imi Qeqertarsuarmi, toqusimavoq 1801-imi Upernavimmi nappajamik Lars Olsen Munch-imik ueqarluni...../ ...Svend Sandgreen-ip erneru Asarpane Andreas Sandgreen inuusimavoq 13. april 1768-imi Sisimiuni, Ilulissani ajoqiusimavoq 1784-87-imut.....

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.05-1988 qup.11.

Paasissutissat pisarsiariniarnerini ilaanni ajornakusoortarsimapput, taamaattumillu atuakkiortup nalunaarutitut naatsigisut ilaatigut naammagisariaqartarsimavai, nunatsinniissimanermut takussutissaanerusut annertunerusumik oqaluttuassarsiffinngisani, taamatullu aamma arlalikasiupput, ilaat matumuuna ilanngutissavakka./ Rasmus Andersen: Bådsmand (poorsimaajusimavoq) taanna inuusimavoq 1749-mi, kikkunnit angajoqqaqarsimanersoq taaneqarsimannngilaq. Kisianni 1780 missaani arfannianut kiffanngorluni nunatsinnut pisimavoq, taamanilu Imerissut (Kronprinsens-Ejland) Qeqertarsuup pigisaanut pisitaasimavoq...../ Christian Larsen Kleist: Nappajaavoq, angajoqqaavi taaneqarsimannngillat, qangali inunngorsimanera aamma taaneqarsimanani. Kisianni oqaatigineqarpoq 1750-ikkunnili Paamiuni nappajatut atorfeqalersimasoq. Aamma taaneqarluni 1. Februar 1757-imi nuliarsimasoq “niuertp kiffaa”-nik inersimasunngulerluni aatsaat kuuisissimasumik, nulia Else-mik ateqarsimavoq kalaaliullunilu, Siimuunngooq pania...../ Erich Lundblad (naalagaasaq, formand): Aamma taassuma angajoqqaavi taaneqarsimannngillat, sumiuuneralu taaneqarsimanani, kisianni oqaatigineqarpoq 1769-imi inunngorsimasoq, ukiullu 1792-ip missaani Imerissumi (Kronprisens Ejland) arfannianut kiffannorsimavoq (Hvalfangermatros) ukiorlu 1800 Kitsissuarsunnut, Asiaat pigisaannut nuutitaasimavoq tassani arfannianut naalagaasanngorluni...../ Hans Davidsen Storch (Bådsmand, poorsimaat): Taanna 1748-imi inunngorsimavoq Randersimi Danmarkimi. Angajoqqaarai Johan Carl Storch, nulialu Mette Nielsenip pania. Taanna 1786-imi Aasiannut tikissimavoq..... / Jørgen Reimer (sanasoq): Taassuma angajoqqaavi qangalu inuusimanerataaneqarsimannngillat, oqaatigineqarsimalluni Jørgen 1755-ip missaani Kalaallit Nunaanni niuvernemi atorfinissimasoq, Ilulissanilu sanasunngoriartorluni aallarsimasoq. 1780-ip missaani aallarsimavoq.....

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.08-1988 qup.2.

Maanna eqqartorniarpara angut nunatsinnut nunasivissimasut ilaat. Johannes Dorf (niivertoq)/ Johannes Pedersen (Dorf) inunngorsimavoq decemberimi 1718 nunaannaap illoqarfinnguisa ilaanni Dorf-imi Vendsyssel-imiittumi, angutaa naasorissaasuvoq ateqarluni Peder Christiansen Ravn, arnaalu ateqarpoq Anne (Hansip pania)..../ Nunaassuarni Dronningelund-imi sulisuusimavoq, nunaassuarlu 1735-mi Kalaallit Nunaanni niuvernemik kisermaassilluni ingerlatsisumut Jacob Sewerin-imut tunineqarmat sulisuuginnarsimavoq, taassumalumi nunatsinnut aallartissimavaa. Ukioq 1740 maajip 11-ani Qasiannnguanut aallartinneqarpoq “kiffatut” sulisorineqassalluni..../ 1747-mi Johannes Dorf Qasiannnguanitilluni Kalaallimik nuliarpog Mette-mik atilimmik, taannagooq 1727-mi inuusimavoq,...../ 1754-imi niuverninqatigiit aalajangersimapput Kalaallit Nunaanni niuerfiusinnaasunik amerlanerusunik tunngaviliiniarlutik, taamaattumik 20. Marts allakamini Dorf peqqusimavaat Ilissani niuvertussaag Peter Lorentz Hind ilagalugu umiarsuarmut niuertoqarfimmut tikittussamat ilaallutik avannamat Vajgat-ip tungaanut angalaaqqullugit, umiarsuullu naalagaa aquttualu peqatigalugit niuerfissaqqissumik misissueqqullugit...../ Ukiuunerani 1764-65-imi Aasianni tunillaassortumik nappaalaneqarpoq, taamanikkut Dorfikkut meerannnguit marluk toqupput.../ Paniisa nukarlersaat Eleonora Dorf (1770-1837) uinissimavoq niuertumik Casper Gottlieb Lidemark-imik (1758-97). Taakku paniat Anne Marie Lidemark (1797-1836)....

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.07-1989 qup.12. Maanna eqqartorneqartussaq tassa niuvertussaq Zeeb. Magnus Berhard Zeeb inunngorpoq 1766 ullua taaneqarsimangilaq, kisianni kuisissimavoq 9. Oktober 1766-mi Frederiksberg-imi. Angutaa isaaffimmik paarsisuuvorooq St. Petri paaqqinnittarfiani ateqarluni Johan Jacob Zeeb nuliarylugu Cathrina Elisabeth Budorffer.

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.07-1990 qup.6. Matumuuna eqqartugassara tassa Johan Lindenhan Niuvertussaq. (Niivertussaq). Johan Lindenhan inuusimavoq 1736 Haderslev-imi angutaa eqqartuussisulerisuuvoq (advokat) ateqarluni Christoffer Lindenhan, nulia ateqarpoq Inger Margrethe Maylandt.

Kinguliagut sumit pivagut. (all. Peter Storch) Kal. Nr.08-1990 qup.6. Matumuuna eqqartugassara tassa Johan Sechmann Fleischer (nerisassanik nakkutilliisoq). Johan Sechmann Fleischer inunngorsimavoq 15. September 1702 nunaammi Dragsholm-imi, angajoqqaarlugit Sakkutuut naalagaata (Kaptajn) Hermann Reinholdt Fleischer (1656-1712) nulia siulleq Magdale (Mechtale) Anna Marie Sechmann.

Kingumut qiviarneq (all. M. Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.09-1987 qup.10. Ukuninnga immaqa marloriarlugit nanginneqartussanik allattoq Matiuarag uannut allakkami oqaraluarpoq utoqqatseriissalluni nassiussani ukua arlaat nassiutereersimassagunigit, aammalu ilai allattaasitaamik allassimallugit... utoqqatsisariaqarunangilarli...(Aaqq.) / Ukiut 75 angusimalerlugit inuuneq pisimasoqarfioqisoq kingumut qivianngitsoorneq ajornarpoq, ullorpassuuppummi peqqilluni atorsimasat suliffigalugillu, ulluvutsukkaqaat misigiitsoorlugit atukkavut, allaat ima amerlatigisunik ukioqalernerneq uppernanngingajattut ittarluni, pisimasut peqataaffigisimasallu qanilluinnartut takorloorneqarsinaasarmata.../ Eqqaavakka upernaakkut niggerriartoq nunakkut nuutsinnut miternut sarsuatsiiartortarnerit.... / Eqqaavara "Qaatorfik" Sassivik-mik ateqartoq. Puisinut qaattortarfissuaq qassussualerlugu pingasuugunartunik... / Nipisannittarfia nalleraangat nipisaguleraangatta Qaquup nipisassui ornigarneqarluartartut eqqaanngitsoortanngilakka,... / Qilalukkanik ungoorisut isiginnaarlugit takorannertaqaat, qajarpasuit siammaallugu umiaasaaqqanillu takussaasoqartarluni.... / Sermersuaq qeqqinnaani taama illuaallaqigujoq: Ukioq 1939 august qaammataagaa tuluk Frank Georg Marmorilimmut tikiuppoq, tassagoq tyskiusup A. Wegenerip 1930 sermersuarmit ukiiffigisaanut 400 km tiffasitsigisumiittumut illumik takuniaartortoq.....

Kingumut qiviarneq (all. M. Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.01-02-1991 qup.8. Mathæus Tobiassen ukiorpassuarni ajoqitut ajoqiunertullu illoqarfinni nunaqarfinnilu arlaqaqisuni sulisimavoq, maannalu Paamiut uniffigisimallugit. Atorfimmini suliassanut assigiinngitsunut eqaatsuugami suliarpassuaqarpoq, pingaartumik erinarsortitsineq – tussiaqattaartitsineq sammisarisarlugu. Qanga palasit kisimik ajoqiminnut kunngeeqqatut naalagarsuugallarmata nunaqarfippasuit nuttaqattaarfigisarsimavai. Allaaserisaqarpoq "Kalaaleq" nr.10 1987-mi. / Tusaasat eqqumiitsut / Uppataat – kumaat – qaqqulaarl...

Kingumut qiviarneq. (Naanera) (all. M. Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.10-1987 qup.1.

Iliniarfissuarmit ilinniarninni inerama ilaqtutakka inunngofigalu اساسara qimallugit nunaqarfiit illoqarfiillu assigiinngitsut qassiit inuulu najorsimallugit suleqatigisimasakka, soorlu Paamiut, Uummanaq, Maamorilik, Upernavik, Kangersuatsiaq, Narsaq Kujalleq, Kangeq, Neria, Narsalik Avigaallu. Ajoqit ilinniartitsisuutigisut namminneq

piumassuserinngisaminnik nuttartinneqarsimasut ilagaannga. Silaannarmiissanngikkutta inissisimasuinnaanatalu nammineq noqqaanitsigut illussaqaarniartariaqartarpugut, uanga pingasuinnakasinnik illuliorpunga: Maarmorilimmi, Upernavimmi maanilu Paamiuni, suli najukkattinni...../ Tusaasat eqqumiitsut. / Uppatait...kumaat...qaqqulaarl.

Kingumut qiviatsiarneq. (All. Ulloriannguaq Kristiansen). Kal. Nr.04-1987 qup.18 -- --qivikkat naleqqiuttarlugit ullumikkut pissusiulersunut, nammineq taamani maannakkullu misigisat malugisallu najoqqutaralugit. / -ila pissutsit allanngoriartoqigamik! Oqaatsit tamakku qasseeriarlutami tusartappavut, namminerlu oqaatsigalugit, asumi eqqoqisut! Kngumut qiviartarneq ajornaqaaq, siunissamut iseqqaarniarnermut tamanna pingaaruteqarpoq, pissutsit atoriikkat, misigisat aqqusaariikkat, eqqarsaatigeqqittarnerat ullut ornitat sapinngisamik pilersaarusiornerannut najoqqutassat ilaannik pissarsiffiunngitsoortanngilaq..../ Arsuq inunngorfiga suli ilitsorilluarnanga Qaqortumut nuunnitsigut qimassimagatsigu tassani eeraanera uanga nammineq eqqaamasaqarfigerpianngilara,.../ Qaqortumeereeratta nuuffippit tulleg Qoornoq, Nuup kangerlussuata qinngua'tungaaniittoq,...../ Suli meeraallunga 1939-imi ukiakkut, aqqaneq-marlunnik ukioqangajalersunga, sorsunnersuaqalermat nunatsinni kalaaleqatima akornanni tamanna qanoq-piaq isumaqarfigineqarnersoq ullumikkut oqaatigisinnaanngilara..../ Sorsunnersuaq uatsinnut taamanikkut inuusuttuaraasunut inuusuttunullu qanoq misinnarpa, qanoq sunniuteqarpa? Immaqa ullumikkumut allaat?.../ ...imannarujussuarmilli imaqarnani tassaaginnarpoq Danmarkip aniguisitaaneraniq uangattaaq nuannaarutiginninnera, nerrivimmiilli nikuikkatta organitoqqap (Jonathan Petersenip) ornillunga assakkut eqeriarlunga oqaatsimik ataatsimik oqarfigaanga: -oqalugiarsinnaavutit!

Kingusikkaluartumik eqqaaniut: Kristian Egede 1929-2007. Kal. Nr.04-2007 qup.5 hal.: Nunatta inuini inuk nalinginnaanngitsoq ukiup matuma qaammataasa siulliata ulluisa naggataani toqukkut qimaguppoq.

Kingusikkaluartumik suleqammut eqqaaniut: Bent Barlajiugaluamut. (All. Live Petrussen aamma Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2007 qup.15

Aliortualerssârut. Kisianni uannga soriallarmat. Kal. Nr.01-1981 qup.18. (taartarnerani aliortualersaarut):. Siorsuttuinnaap saneqqusaarpaanga tupannartorsuulluni uloriartillungalu, qimmikkalu qarsuttutut illugit kaajallaateriarluni saamiatungerma tungaanut aanngariartorpalulluni, - sumillu takusaqarminanga. Siornatigut taama ittumik misigisaqarnangalu nalaataqanngisaannarsimavunga, taamanikkut qassusiarsimallunga angerlarpunga, marlunnik usillunga. Inuusuttuuninnillu ileqqoraara kujatinni kangerluk qinngortulaartoq sikuniariartorlu qassusersorfigiartortarlugu..../ ...sumik eqqarsaataaruteruttorlunga, - kisianni uannga soriarlarmat, - qamutinnit nakkangajalluinnarpunga qimmima ataatsikkoorsimanerlutikaallariarlutik qamutit tassanngaannarluinnaq nusummatigik, tassamiuna qimmit ersillutik aamma pikkunartorsuarmik ersisarsimasut....

Aliortualerssârut. Kisianni uannga soriallarmat.(nr.1-mit nanginnera). Kal. Nr.02-1981 qup.14.

(taartarnerani aliortualersaarut):. tunuminit anersaamerpallamma tupalluni makeriaatigalugu qiviariallaramiuk, sussapalaarsuarmitaava, taava inussuup alakkarsimalluni ungaannguaq isigigaani, - erngerlugu paasillugu angutaasoq, kisianni ilaginngisartik, kiinaagooq aappalungusersuinnarsuaq, tupallunilu ersitsannermillu

nillillaatigaluni qimaalluni aallarsimavoq...../ ...tassami taamaaliorusaarlutik, atisanilugooq sukktut tamaana alittalersut – paannittorsuarmigooq nukilissuugami – paasilerpaa innaarsussuup tungaanut ingerlatinniarsaaraani,..../...Suuluerneq taamatut oqaluttuartissinnarlugu aanakassamma nammineq ima nangittarpaa: Suuluerneq tassunga killillunilu nipangerpoq oqaluttuanilu naanearlugu, soorunami taamaassimanngilaq, kingunerilermammi paasisimavarput ima pisoqarsimasoq: Suuluernerunngooq paannittorsuaq taanna oqinaarlugu malingajallugu silaminik aalasoortuinnalersimalluni nakkariartortorsuaq alaannarsimavaa. Tunullugulugooq tiffartoq tuppallakkami qangali qanngunnguarsi....

Aliortualerssârut. Kisianni uannga soriallarmat. Kal. Nr.06-1981 qup.9.

(taartarnerani aliortualersaarut):. Anersaariarpallassuarmik tusarlungalu – asulumi soorlu tassa kissaarpalaartorsuarmik ulussakktut saamerlikktut tuffigineqarlunga, periaraluarpunga, silattorseriialuarpunga . . . taamak silaqaraluanngilanga, silakassammat qularnanngilluinnartumik ersiummerluni tatamittukasiulluni qimassimagaanga. Taamaalluniusimaassaaq pileriarpunga qiulernermit kigitikka saverulaartuinnaasut... Oqaluttuartitara taamatut aallarniimmat immikkut pingaaruteqanngikkaluartumik ilisaritilaarallarlara. Aatakassannik-una taasariga, taanna oqalutuartiga taamatut aallartippoq, misigilerpunga taama taasarlugu, anaanagalu oqartarpoq oqalullualeqqaaramaligooq taama taasariga. Sunguamilluunniit eqqarlerinngilara, anaanannit ataatanilluunniit ataasarinngilluinarlugu – qanorilillugumi aamma ilaa?...../ ....tassaqaluunninngooq uvia ikngarpalaarpa, tassanngaannarsuaq nillerlunilu makissimavoq inillunilu – ernigooq assut tupatsissimallugu. Aatsaallu ingikaluatsinnarluni uppammigut atisani piialersimavai, erneranngooq tatamilluni aniniarsimagunaraluarpoq. Atisanilu aatsaat peerniariarai naalungiarsussuaq anillassimavoq erngerluni ungaartortorsuanngoreerluni. Tamakkuninnga pisoqariitsiartoq arnat marluk taakku isersimapput... aamigooq-una qeqqani nalasoq niaqqumigut aallaanilissuulluni.....

Aliortualerssârut. Kisianni uannga soriallarmat. Kal. Nr.01-1982 qup.11.

(taartarnerani aliortualersaarut):.

Taamaalluni isikka sequnngingajattalersut kiasianni uannga sorillarmat... tupakkama qangattamiinngikkaluaruma tingingajalluinnarunarpunga, aataasakassaga oqaluttuarpoq. Misigilerpara timiga tamarmi imaannaanngitsumik manngertikkiarrtulersoq, ujalukka tamarmik sukakkiartulersut, oqarsinnaanngikkaluarpunga ersillunga, sumummi toqqorfissarsiunngilanga, aammami taamaliorneq ajornarmat isersimaffiga inikeqimmat, ilami uvannut oqaatigisinnaavunga tatituupilussuullunga kisianni...

Aliortualerssârut. Kisianni uannga soriallarmat. Kal. Nr.02-1982 qup.1.

(taartarnerani aliortualersaarut):.

Imeqarfiup sinaanut seeqqorsimallunga siparnera ulikkaarlugu immereerlugu qallutigalu tigummillugu nikuinniarlunga illuanik tummartungalu kisianni uannga soriarlarmat.....Biibiaat tamaalillunilu nipangerpoq, nangipporlu: ajoqi ajoqeqamminik ima oqaluttuarinnippoq: taamanigooq oqarfigimmani assut nalunartuungalerpoq, allaat isumaliulerrluni immaqa nammineq takussaannngitsumik takusaqalerluni.... Kiammi oqaluffik ikitersimavaa, taakalu suli ikumavoq...

Kisimiilluni isumaliut: Sinnattora. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.08-09-2009 qup.21

Kisitsisit nuannersui: Nunarsuatta kaaffappaatigit. (All.: Peter Rosing, Nuuk) Kal. Nr.08-09-2017 qup.18

Nunarsuatta kaaffappaatigit, ilaanarpaatigit. Sukkassutsit nalungisavut, biilit timmisartullu, naleqqersuutigisinnaavagut. Biilit nalunaaquttap akunneranut 60 km-inik sukkassusilerlugit.....

Kissaatit: Taallat perusunnartitat. Kal. Nr.10-2006 qup.13 ...kissaatigisai tassaapput: "Asalluakkap allagai" aamma "Pillutit taalliortarpunga"

Kissaraangat sippulimmik. Kal. Nr.07-1995 qup.13 Taallaq.

Kitaanut aappilliuppoq. (taall. Jens Jensen, Upernavik.) Kal. Nr.04-1984 qup.7
Taallaq./ Taalliat, pingaartumik nuutitallit, atuagassiatigit ilanngunneqartartut nuannarisaqigakkit uangattaq ilanngussaqaalaarniarpunga, neriullunga tamakkuninnga soqutiginnittunik allanittaaq alliikkutarineqarumaartoq.

Kitaata aaveqarfii. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-1999 qup.9 Kitaata sineriaani tamani tamaani aarfit ataasiakkaat sumi arlaanni siumoriataarneqartarput. 1994/95-imi Qaqortup avannaani Qassimiut eqqaanni aaveq kisermaa q pisarineqarpoq. 1900-p aallartinnerata..../ Kangerlussuup paani./ Kangerlussuup Itillillu akornanni./ Qalerallit Ikkannersuanni./ Nassuttuup paavata aaveqarfissua./ Qeqertarsuup karrata aaveqarfia./ Sullorsuup aaveqarfia./ Qinniviup nunaata aaveqarfia./ Upernaviup eqqaata aaveqarfia./ Kitaata aavii aaveqarfimmuut sumut atappat?

Kitaata aaveqarfii. (All. Frederik Mølgaard (Barte)) Kal. Nr.05-2000 qup.12.

Klima: Alaskami klimap allanngornera milliardinik akeqassaaq. (All.: Aqqaluk Lyngé.) Kal. Nr.12-2018 qup.32. (Tunua).

Ukiup naalernerani qaammataasatigit Qalasersuup sikuanik uuttortaaneq nutarterneqarpoq. Novembari qammat taamaalimmat sikuunera assilisami takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata imartaata sikuunera siornarniit allaaneruallaanngitsoq. Ukiullu kingulliit malunnarsivoq Beringip Suulua, Alaskap Tjukotkallu, Rusland, akornanni sullorsuaq issittorsuugaluarluni sikuusarunnaaleriartortoq, ilaatigullu Issittup Imarpianut imaq kissartuq Manerassuarneersuup appakaalluni tamaani klima allanngortingaatsiarlugu. Taamaattoqarneratigit Alaskap Kujataa, kitaa, nunallu qeqqa orpippassuaqarfiusup silaa allanngorujussuarpoq, ukiukku issangiaq, aasakkullu sialoqarani kiallu panernersuaq. Novembarip 25-ani USA-p silaannaq pillugu pisortaqarfia National Oceanic and Atmospheric Administration, NOAA, klima pillugu nalunaaruteqarami Amerikamiut paasisinnaasaannik oqaasertaliivoq:.....

Klima: Amerikami orpippassuit ikuallattut pujuata nunarput qulaattarpaa.. (All.: Aqqaluk Lyngé.) Kal. Nr.11-2018 qup.32. (Tunua).

Soorlu nalunngikkippu ullut tamaasa qaammataasiat arlalippassuit nunarput qulangiarsarigaat. Taakkua arajutsiveqanngivippu, sorpassuillu uuttorneqartuarpu silaannarsuarminngaanniit. Nakkutigineqartut ilagaat Amerikap Avannaani orpippassuit aasakku panernersuaqartillugu ikuallalersarnerat, ilaatigullu aasaq tamaat orpippassuaqarfiit ikumasarpu qatseruminaallutik..... Ajoraluartumik aasit nunarput mingutsitsinerup qulaallugu aqqusaartarpaa allaallu Eire angusinnaasarlugu.

Timmisartumik Canada avannaqqullugu aasaanerani qulaakkaanni piffissap ilaani takussaalersaput nunami orpippassuit ikumanerat, pujuatalu nunarujussuaq silaannarlu taarsisikkai..... ..Qaammataasiat qulaavaasut qanittukkut amerliallapput, tassami qaammataasiaq silaannarsuarmit misissuut nutaaq immap sikuata issussusianik uuttuisinnaasoq sulilluni aallartimmat. Qaammataasiaq ICESat-2 mik taaguutillik NASA-p sanatitaa Issitup sikuusarnerata allanngoriartornera nakkutigisussaavaa,.....

Klima: El Niño – Manerassuup silaata sunniutai. (All.: Aqqaluk Lynge.) Kal. Nr.10-2018 qup.32. (Tunua).

Manerassuup kissatsittarnera nillertittarneralu Nunatta silaanut sunniuttarput. Ukioq manna 2018-imi Nunatsinni issittullu sinnerata ilarujussuani aasaanerani kiatsinngitsoorpoq assullu silaannaq isugutalluni. Maanna WMO-p Nunarsuarmit silap qanoq issusianik nalunaarsuinermit suleqatigiiffissuup oqaatigaa ilimanarsinnaasoq 2018-imi ukiamut 2019-imullu ikaarsaariarutta sila Manerassuarmit El Niño sunniuteqarfigiumaaraa. Siornatigut sunniukkaangami Aasiami, Australiami Amerikamilu ilaatigut nunat panernersuarmik eqqorneqartarput naatitanik ajoqusiillutik, ajunaarnersuartullu ittunik assigiinngitsutigut kinguneqartarlutik....

Klima: Tassami mallit amoriaannaalerpaat. (All.: Aqqaluk Lynge.) Kal. Nr.01-2018 qup.32. (Tunua).

Nunaqarfik Niugtaq, Alaskap kujammut kitaaniittoq inoqarfiuvoq Yuppiit nunaanni. Ukiukkut sikusarunnaarnerata eqqugaa. Alaskami inoqarfiit allat assigalugit nunaqarfik imaanut ataannartutut isikkoqarpoq, sineriak tamanna pukkitsuinnarsuugami, Alaskap qaqqaqarfii nunap timaannarsuaniikkamik...../ .... Niugtaq, tuluttut allattarpaat Newtok, 350-inik inoqarpoq. Imeqarfia, atuarfik timmisartunullu mittarfia ukioq 2020-p missaani immap angussagaa naatsorsuutigineqarmat nunaqarfik timmut kuussuaq majorlugu illumut kilometerpaaluit nuuttariaqassaaq, tamannalu koruunit milliardit, \$ 130 mio, pallillugit akeqartussaassalluni. USA-mi sakkutuut ingenøriisa pilersaarussiaat naapertorlugu qitiusumik naalakkersuisut aningaasalerniartussaavaat tamannalu Obamap præidentiunerata nalaani aningaasalerneqarnissaa neriorsuutigineqarpoq.....

Klimap allanngoriartornera: Mianersoqqusineq kingulleq. Kal. Nr.11-2018 qup.31. Ukiut qulit qaangiutsinnagit qanoq iliuseqartoqartariaqarpoq. (All. Aqqaluk Lyng, Nuuk.)

Naalagaaffiit peqatigiit klima pillugu nalunaarusiortui IPCC, ilungersortumik taama sakkortutigisumik mianersoqqusipput nunarsuup kissatsinnerunerata 1,5° Celcius qaangissanngikkaa. 1,5° qaangerlugit kissatsissagaluarpat silarlussiorneq qularnassanngilaq. Anorersuakulanerussooq, apinerulluni sialoqarnerussaaq, sinerissatta sikusarnera sivikillingaatiassaaq; sersersuarlu unitsitassaaajunnaarluni aakkiartulissasoq aarleqqutigineqarpoq. Sulili qanoq iliornissamat piffissaqalaarpugut.: Taama oqaraluaruttaluunniit uagut Nunatsinni klimap allanngornera iluamik oqaluserilinngikkutsigu pisut arajutsilluinnarsinnaavagut nammineq qanoq iliuseqarsinnaanermut upalungaarsareersimanngikkutta. Nunarsuarmioqatigiit Parisimi 2015-imi isumaqatigiissutigaat suna tamaat atorlugu silap kissatsinnissaa annerpaamik 1,5° qaangissanngikkaa,.... / Qanormi iliussaagut annakkumalluta: Nunarsuarmit silaannaap kissatsinneratigut eqqugaasut, soorlu Manerassuarmit Kiribatip qeqertarpassui tamaani immap qaffaraluttuinnarnerani uligussaallutik najugaqarfiusinnaajunnaartut innuttai tamassa nunanut allanut nuuffissarsiortariaqarput najugartik uligussaalermit. Uagulli qanoq iliuseqassuugut?..... / Kikkut akisussaappat?: Nunatsinni oqartussaasut ilungersortumik piunaffigineqartariaqarput piaartumik klima pillugu siunnersuisartussanik pilersitseqqullugit immikkut ilisimasalinnik inuttaqartumik.

Takkulu suliaat tunngavigalugu politikikkut qanoq iliuusissanik naliliisoqassaaq, oqallinnerlu tunngavilerlugu.....

Klimap allanngoriartornera: Nunarput apisorsuuvoq. (All. Aqqaluk Lyngø, Nuuk.) Kal. Nr.03-2017 qup.32. (Tunua). Tunumi silasiortoqalermalli ukiassariartornerani aatsaat taama kiassimatigaaq. (Najoqqutaq: Polar Portal.)

Klimap allanngornera: Qanormi iliussaagut?. (All.: Aqqaluk Lyngø) Kal. Nr.08-09-2017 qup.47.

Juunip 16.ani 2017 sumik isumanngeruttorluta unnuannaq radiumi tutsiuppoq ajunaarnersuarmik sillimanissamut atatillugu aallakaatitsineq. Uummannap kangerluani Karrani innarsuaq sisoorsimavoq tassaartitsillunilu Nuugaatsiamut Illorsuarnullu annguttumik, Uummannallu Kangerluani inoqarfiit tamarmik sillimaqquneqarlutik. Tutsiupput tamakkunatigut oqartussaasut politiit, sakkutuut kommunilu. Aasaq angalanerup naligimmagu Naalakkersuisut siulittaasuata peqanngikkallarnerani siulittaasuugallartoq Sara Olsvig erninnaq ilisimatitsivoq innuttaasunillu malinnaatitsilerluni....

KNR-ip direktøritaaqqinnerani. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1998 qup.3. Politikki tunngaviliullugu toqqaasaleraluarneq kiisami immaqa qaangiuppoq. – Taammaaqunassaaq.

Knud Kjær taalliaalu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-1999 qup.7 Taamani 1930-kkunni Maniitsumi meerakasaagallaratta erinarsuuterpaaluit nunaqqatigiit eqqaamasaasa ilaat atortarpavut. Tamakku ilagaat: Paarlansunnguaq qanoq sorsussavit – qanorlu taama sorsunneq atorsinnaaviuk, .../ Knud Kjær tikereerakku mamallatsiunnaqilanga./ Avangga tikikkukkit Ikkamiut./ Sorsuktuksak kabluunak sapijuitsok 1848.

Knud Rasmussen: Thule-mit aallarnersuaq 6-issaanik ilisimasassarsiorneq tunup kujasissuanut. Kal. Nr.01-1985 qup.1. (Aallaqqaasiisoq: Regitze Margrethe Sørby) / Ukiutta 1900-nik taanillit aallartisialernerinut sineriak Nunap Isuata Ammassaliullu akornanniittoq isorartoqisoq, toqqaannartumik 600 kilometererluinnaasoq, Kalaallit-nunaanni nunat ilisimaneqannginerpaat ilaattut naatsorsuunneqartarpoq. Tamanna tupinnanngilaq, avalimigut qeqertanik oqqiffisaqarnani umiatsialiveqarnanilu qaqqartai innaaqqissut immamit puttutiinnarsimasutut ipput. Ukiup qaammataasa amerlanersaanni tamanna aqqutissaasannigitsunik sikoqartuarpoq – sikorsuit – serminillu iigartartunit iluliarpassuaqarluni. Ukiuni 1828-31mi qallunaaq sakkutuut imarsiortut naalagaasa ilaat, premierløjtnant W.A.Graah iluatitsilluni umiamik arnanik anguardeqarluni Nunap Isuanik uiaavoq. Siullersaallunilu avannamut aallarpoq.../ Tunup kujasissuanut ilisimasassarsiornermik nalunaarusiaagallartoq: Maanna angalanerup taassuma inernerani oqaatsit ikittut atorlugit oqaatigineqarsinnaalerpoq ilisimasassarsiornermik taakku pilersaarutaasut nammassisimagaat angusarineqartullu pillugit naammagisimaarinninnissamut pissutissaqarluarlutik..../ Sineriakkoorneq ingerlanerlu nammineq: Ilisimasassarsiornerup taassuma augustusip 19-ni aallartinneranit oktoberillu 20-ni inerneranut sapaatip akunnerini 8-ni "Dagmar"-imik taassuminnga sømiilit 2500-t missingi ingerlasimavagut. Ungasissuserlu taanna soorlu tassa Københavnimit Island kaajallallugu uterlugulu imaluunniit Esbjergimit Lissabonimit uterlugulu.....

Knud Rasmussen: Tunup kujasissuanut ilisimasassarsiorneq (nr.1-1985-imit nanginnera) Kal. Nr.02-1985 qup.15.

(Nr. 1-1985-imit nanginnera). Inunni taakkunani nuannaartuni ajunngitsunilu norskit umiarsuaanit Heimenimit najorneqaqqammersuni ulluni marlunni uninngavugut. Tunup sineriaani tamaani inuunermik paasissutissarpassuarnik pissarsiffigaavut, unnummallu inngernerini qiimasuni peqataaffigaavut, taamaaliornerat suli nuannernerulersinneqarluni Chr. Poulsenimit, taanna inngillaqqillunilu tivallaqqimmat, tamanit eqqartorneqartartoq, taakkuninngalu ilaqarnitsinni paasilluarparput manna: maani inuuniarneq ilaannikkut qanorluunniit ilungersunartigigaluarpat taamaattorli tamanut eskimuutut qiimasaarsinnaasunut peqatigitillugulu piniariaatsitoqqamik paasisimasalinnut inuuniarnissamut tunngavissaqarluartoq...

Knud Rasmussen: Tunup kujasissuanut ilisimasassarsiorneq (naanera) Kal. Nr.03-1985 qup.14.

Septemberip 15-ni ullaannguaq kuup eqaloqarfissuup saavanut uninngaarfitoqqatsinnut kisarpugut, qaqqanit portusuunit seqineq alakkaqqarmmersimavoq, qangerlullu qillariinnaavoq, ilulissat ingerlaartut qaamanermi inngianarsillutik, misigisimavugut ajunaannginnerput tamatta qujaniutigalugu aammalu "Dagmar" ila soorlu nuannarinerulersimagipput. Anorersuarsiornittinnimi qanoq imarsiutillammaatigissutsiminik takutissimavaatigut...../ Angalanittinni naammassiat: 1) Kangerlummi Kangerlussuatsiaami Erik Holtved kalaallilu Anton aamma Esaias ilagalugit illukusiorpoq 22. Augustusimit 1. Oktoberimut...../ 2) Saviup kajungerisaqarneranik misissuinerit magister J. Olsenimit suliarineqarput...../ 3) Assiliinerit ilisimasassarsiornermi tassani assiliisunit Svend Nielsenimit aamma Wittrup-Hansenimit suliarineqarput..../ 4) eskimuut inuussuteqarnermi kulturiat oqaluttuaataallu, -tunumi Christian Poulsen Tunup kujasissuani tamaani inuuniarnermut tunngasunik oqaluttuartinneqarpoq.../ 5) Naasunut uumasunullu tunngasunik katersuinerit - taamaaliorneqarpoq sinerissami angallavigisami tamarmi..../ 6) Nunap assiliornerit. - tamakkulerineq kaptajn Bangsbøllimit suliarineqarpoq søløjtnant Wittrup-Hansen ikiortigalugu.....

Knud Rasmussenimut taalliat marluk. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-2000 qup.5

Knud Rasmussenip Højskolia. (all. Lars Olsvig) Kal. Nr.01-1993 qup.11.

Aasami 1993-imi katerisimaartarnissaq./ Umimmaat meqqui/qiviui. / Taalliorneq./ Højskoleeraneq./ Erinarsoqatigiissuit./ Allattaaserput./ Peqatigiiffilerineq./ Tuttut amiinik atorluaaneq./ Intensiv grønlandskkursus.

Knud Rasmussenip højskolia.: Nalunaarut kingulleq. (All. Jakob Møller Lyberth, Tunuanngikkallarnermini allagaa) Kal. Nr.08-09-2010 qup.9 Højskolit pillugit inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut. / Forstanderi nutaaq. / Højskolertut siulliit. / Ilinniartitsisut timelærerillu. / Sulisut. / Siulersuisut. / Aserfallatsaaliuineq. / Suleqatigiinnermi isumaqatigiissusiorneq. / Naturskole. / Højskolimut pulaartartut. / Højskolimik atuisartut. / Arnat ilinniarfiat. / Ambassadørit. / Naggasiut.

Knud Rasmussenip Højskoliani 1999-imi pikkorissarnissaq / isumasioqatigiinnissat. Kal. Nr.02-1999 qup.14 Inuusuttunut højskole / Højskolet allat tikeraat. / Kalaallisut oqaatsivut./ Meeqqavut perorsaanerlu. / Atuakkiortunngorniat. / Højskolip ikinngutai. / Sisorarnermik sammisaqartitsisunngorniarluni pikkorissarneq. / Ukiaanerani ilinniartuuneq.

Knud Rasmussenip højskoliani atuarneq.: Assaqutsiarneq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2010 qup.9 Marsip ulluisa 28-anni ukioq 1963 ullaag

qilanaarnavipqoq, tassami Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartuusugut pisinnaasut tamakkerluta nunakkut pisummik Assaqtarmiut tikeraassagivut neriorsorneqaratta.

Knud Rasmussenip højskoliani ukioq 1996 pikkorissarnissat isumasioqatigiissitsinissallu. (All. Frederik Kleist & Jakob Lyberth) Kal. Nr.02-1996 qup.14.

Inuusuttuaqqat højskolernerat./ Højskolinik tikeraarteqarneq./ Takonariartitsineq./ Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atuagaanerat./ Piniartut aalisartullu nuliaasalu aappaasalu pikkorissarneqartinnissaat./ Intensiv grønlandsk kursus for viderekomne./ Takornariaqarneq kalaallilu kulturiat./ Naligiissitaaneq – periarfissat killissarititaasullu.

Knud Rasmussenip højskolianit: 2007-imi pisussanik pilersaarutit. Kal. Nr.11-2006 qup.29 Inuunerup atuarfia. / Arctic Circle Race. / KANUKOKA. / Inuusuttuaqqanik perorsaaneq. / Siunnersueriaatsit. / Utoqqaat Nipaat. / Ældre på Højskole. / Ukiuni 45-nngortorsiorneq. / Nipilersullaqqissarneq. / Kalaallir saamillu. / Inuusuttuaqqat. / Kalaallit atuakkiortut. / Qitittartut. / Arnat peqatigiit. / Ukiup sinneranut.

Knud Rasmussenip højskolianit: Apersorneqarneq: KNR 110, den 12. Januar 2008. Kal. Nr.02-2008 qup.8 Apersuisoq: Peter Aqqa Lyberth, Apersorneqartoq: Jakob Møller Lyberth.

Knud Rasmussenip højskolianit: Atualersunut tikilluaqqussut. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.02-2008 qup.6 2008-mi højskolertunut siullernut tikilluaqqusilluni oqalugiaat.

Knud Rasmussenip højskolianit: Haluukkut KRH AllStars! (All. Jakob Møller Lyberth, naggammik oqalugiaat) Kal. Nr.06-07-2010 qup.8

Knud Rasmussenip højskolianit: kajumissaarut. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.01-2010 qup.14.

Knud Rasmussenip Højskoliata aappaaguagu 2012-mi atasimaneranut atatillugu nalliortorsiorneqassaaq, pisortatigoortumik den 3, juli 2012, Kisianni inna ukiup ingerlanerani aamma allatigut malunnartitsiniartoqassaaq...

Knud Rasmussenip højskolianit: Naggataarnersiorneq 2008. (Oqalugiartoq: Kristiane Andersen) Kal. Nr.06-07-2008 qup.36.

Knud Rasmussenip højskolianit: Naggataarnersiorneq 2008. (Oqalugiartoq: Paninnguaq Heilmann) Kal. Nr.06-07-2008 qup.32.

Ullut ingerlapput sukkaqalutik Søren Alaufesenip taalliaani allassimasoq issuarumavara, tassali ullut ilumut sukkangaarmata./ Kajumissaaserneqartut.

Knud Rasmussenip højskolianit: Naggataarnersiorneq maajip ulluisa 26-anni. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr. 06-07-2006 qup.16

Knud Rasmussenip højskolianit: Naggataarnersiornermi oqalugiaat. (Oqalugiartoq: Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.06-07-2008 qup.29 "Mr. President of Nepal", qaaqqusat ilinniartitsisullu, asannguakka højskolertut...

Knud Rasmussenip højskolianit: Naliliineq. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.11-2007 qup.15.
Ilaqutariinnut højskolertitsinerup ingerlaneramik naliliineq 19. Oktober 2007

Knud Rasmussenip højskolianit: Naliliineq. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.12-2007 qup.24.
Inuttut ineriartorneq pillugu pikkorissartut naliliinerat. Pikkorissarneq ingerlanneqarpoq 5.-9. November 2007. / Sammineqartut. / Naliliineq.

Knud Rasmussenip højskolianit: Nutaarsiassamerngit. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.04-2009 qup.5.
Naluneqanngitsutut maanna ukiumi atuarfiusumi 2008/09-mi højskoli efterskolitut ingerlavoq...

Knud Rasmussenip højskolianit: Nutaarsiassat 2009. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.02-2010 qup.27.
Højskolertut naammassipput. / Pisartut. / Ilinniartitsisut atuartitsissutillu. / Internetcafé. / Nalitta nipaa. / Illuaraliortoqarpoq. / Aquuteralak. / Seqinisaat. / Atuagaateqarfik. / Illup iluani iluarsaassinerit. / Advisory Group. / Julie Berthelsen. / 2010-mi atuartussat. / Kulturikkut kingornussanik atuartitsineq. / Aningaasaqarniarneq. / Højskolit siunissaat. / Højskolimik atuisartut. / Siulersuisut. / Nittartagaq. / Peqatigiiffik. / Naggasiut.

Knud Rasmussenip højskolianit: Ukioq manna pikkorissartitsinissat. (All. Ole P.L.Petersen) Kal. Nr.03-2007 qup.17.
Tusagassiorneq tusagassioriaaserlu pillugit pikkorissarneq. / Nipilersornermik erinarsornermillu pikkorissarneq. / Saamit - kalaallilu Kulturimik naapeqatigiinnerat. / Peqqinneq inooriaaserlu. /

Knud Rasmussenip højskolianit: Ukiup atuarfiusup naanera. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.05-2008 qup.26.
Aallaqqaasiut. / Højskolerneq 2008./ Ukiup ingerlanera pisussallu./ Aserfallatsaaliunerit./ Ullormut eqqarsaatissiissut.

Knud Rasmussenip højskolianit eqqaamasat: Juullisioqqaarneq puigunaatsoq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-2007 qup.4.
Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskolia Aasami 1962 aallartimmat Højskolimi atuarneq novembarip aallaqqaataaniit aprilip naaneranut inissipparput.

Knud Rasmussenip Højskolianit nutaarsiassat. Kal. Nr.11-1996 qup.9.
1996-97-imi ilinniartoqarnissaq./ Atuarnerup aallartinnera./ Højskolimi paasissutissiineq.

Knud Rasmussenip højskolianit nutaarsiassat. Kal. Nr.11-1998 qup.7.
nalunaarut taanna Højskolip ikinngutai-nut nalunaarutaavoq.

Knud Rasmussenip Højskoliata aasamut pilersaarutai. Kal. Nr.04-1997 qup.15. Nunatsinni takornariaqarneq kulturilu./ Kalaallit timersuutaat, pinnguaataat./ Højskoli ukiuni 35-ini Arnat ilinniarfiat ukiuni 20-ni./ Sorlak Højskolimi./ Aalisartog – piniartog – niuertut./ Peqatigiiffeqarneq – Kattuffeqarneq ukioq 2000./ Oqaatsivut aamma meeqqatta oqaasii./ Utoqqaat nipaataat./ Kalaallisut atuagassaqaarniarneq pillugu isumasioqatigiinneq.

Knud Rasmussenip Højskoliata arnallu ilinniarfiata Aasaanerani pilersaarutai. Kal. Nr.03-2001 qup.14.

Knud Rasmussenip Højskoliata ikinngutai. (All. Hanne Berthelsen, Siulittaasoq) Kal. Nr.08-09-2001 qup.5. Peqatigiiffik ingerlalluarpoq...

Knud Rasmussenip Højskoliata ukiumi tassani pilersaarutai. Kal. Nr.03-2000 qup.7.

Knud Rasmussenip inuusuttuunera .(All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-1990 qup.10. Knud Rasmussenip Avannersuarmi suliaat / Danskit Inuusuttut nunani issittumi soqutigisaqartut / Nangaasaarisut unitsinngilaat / 23-iinnarnik ukioqarluni suliasani aalarnerpaa / Ilulissani ukiilerput / Ilulissaniit avannamut aallarput / Upernaviup tungaanut / Qimusseriarsuakut Avannersuup tungaanut / Avannersuarmiunik naapitseqqaarneq / Allatut ajornartumik Avannersuarmi ukiisariaqalerput. / Ukeereerlutik Danmarkimut angerlarput. / Naalagaaffik akuliukkumangilaq – Angutit sapiitsut sulinialerput.

Knud Rasmussenip inuusuttuunera .(All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1990 qup.6. Avannersuarmi suliaq siulleq. / Avannersuaq kitaanisulli Danmarkip nalagaaffianut atasariaqarpoq. / Danmarkimi ilagiit suliniaqatigiiffii akuliupput 1905. / Knud Rasmussen avannersualiarpoq unikkarlunilu 1906 – 1908. / Ajoqersuiartortitsineq siulleq – Grønlandske kirkesag. 1908-1909. / Niivertoqarfik tunngavilerneqarpoq – 1910. / Suliasat assigiinngitsut pilersaarusioneqarput 1910 – 1913./ Ilisimasassarsiorneqarput 1913 – 1914. / Kalaallit Nunaata avannarpiiaa nunap assiliorneqarpoq 1916 – 1918. / Thule aallaavigalugu ilisimasassarsiornerit pingajuat 1919./ Thule aallaavigalugu ilisimasassarsiornerit sisamat 1919. / Kalaallit Nunaat pillugu ataatsimiititaliarsuarnut ilaasortanngorpoq 1920.

Maligassiuisoq : Knud Rasmussenip inuusuttuunera. (Nanginnera) (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.12-1990 qup.3. Siunertarisatoqqani naammasiniarlugu ilisimasassarsiorneqarput annersaat ukiuunerani Danmarkimi piareersareersimallugu thulemukarpoq Thule aallaavigalugu ilisimasassarsiornerit tallimaat aallartikkiartorlugu. Tassani issittumi angalanissamini atortussarpassuani Avannersuarmiullu angalaqatissani tigusussaavai. / Thulemiit kujammut Nuuk aqqusaarlugu Akilinermit. / Canadap naalakkersuisuisa eskimuut pillugit oqalugiartortoqqaat 1925. / Thulemiut peqqinnissakut isumaginialerpai 1926./ Avannersuarmiut inatsisitgut illersugaalernissaat sulissutigilerpaa 1927./ Thulemukarpoq inatsisissat saqqummiukkiartorlugit 1928./ Inatsisitaassat atortuulersinneqarput 1929./ Ministereqarfiup Thule eqqaalu pillugit pisussaaffilerpaa 1931.

Knud Rasmussenip nukappiaraanera. (Regitze Margrethe Søby-mit) Kal. Nr.09-1990 qup.7. Knud Rasmussen Ilulissani 7. Juni 1879 inunngorpoq. Christian aamma

Sophie Rasmussenikkut ernerat, qatanngutigiinnillu pingasunik angajullersaalluni, tassa nukaqarlunilu najaqarlunilu. Ataataa illoqarfinni asimoqarfippassualimmi palasiuvoq. / Ukiut nukappiaraaffiit. (meeqqanut radiukkut oqalugiaat 26. Marts 1933) Sunamiuna aamma Silarsuup ilaanit pisoq ilissinnut oqaluttuariniassavara? – Toqqaaniarneq oqitsuinnaangilaq.

KODA nersornaasiivoq. Kal. Nr.08-09-2010 qup.31 Qatanngutigiit Elsnerikkut saqqummersitartik “Nanook” pillugu nersornaaserneqarput, ataqqinaammillu nersornaaserneqarput nipilersoqatigiit “Utoqqalineq ajortut” Sume. (Assit Marluk) Assiliisoq Tina Fauerholdt, assit KODAmitt nassiunneqarput,

Kommunertaaq pilluarit!. Kal. Nr.04-2017 qup.32.(Tunua)

Hal.: Asseq tassaavoq angakkussarfiit Kalaallit Nunaata sineriaaniittut tusaamaneqarluartut ilaat, Qeqertarsuarmi illoqarfiup ilaani maanna Naasorsiooqarfimmik taaneqartartumiitoq. Atuagassiap tungaanit kommunertaaq, iluarpallaanngitsumik ”Qaasuitsoq kujallermik” taagorneqalersoq, soormi kommuneqarfik Naternamik atserunikku, ingerlalluarnissaanik kissaapparput...../ Asseq una 2012-imi assilisaavoq, angakussariat isertarfiat assip talerpiatungaaniittoq naaffigineqarsimaqigami ilisarnarunnaarsimavoq. Assiliisoq: Aqqaluk Lyngø.

Kommunerujussuit?: Allatut taasasaanerpat. Kal. Nr.03-2007 qup.2.

Naalakkersuinnikkut nutaaliernerit qanilliarortut pingaarnersaraat kommunit imminnut kattussornissaat 2009-mit atulersussaq.

Kommunerujussuit pilersitat. Sisimiut & Maniitsoq – tunngavilernerimikkut nunasseqqitat. (All. Nathan Larsen) Kal. Nr.01-2009 qup.10 Alianaassuseq – illoqarfinni innuttaasut usorsisimaarutaat. / Illoqarfik, innuttaasullu pillugit qangaanerusoq oqaatsiaatit. / Maniitsormiut Sisimiormiullu oqaluttarnerat. / Toraakkat pillugit oqaluttarnerit. / Allat immikuullarissutaasut soqutiginarsinnaasut. / Qangarsuarli susassareqatigiipput.

Kopeerisarnerujussuaq pillugu tapersiut. (All. Kristian Olsen – Aaju) Kal. Nr.10-2000 qup.10 Atuagassiami “Kalaaleq”-mi normu 9-mi aqqqissuisup atuakkanik assigisaannillu kopeerisarnerujussuaq pillugu naammagittaalliutaanut qamangga pisumik tapersersuina matumuuna saqqummiullara.

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) aallaqqaataa. Kal. Nr.02-1993 qup.18. atuakkap imaraa 1917-imi Rusland-imi mumisitsinersuaqarnerani pisimasut pissanganartorpassuit. / Hr. Sorin-ip nalunaiaataa Moskvami aappalaartumi. / Diamantit kissarsuummi ujaqqanik qarmalimmi.

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) aallaqqaataa. Kal. Nr.03-1993 qup.18. Isertortukkut nioqqutilik. / Anersaalerineq “Elis” assallu ersingitsoq.

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. Kal. Nr.04-1993 qup.18 Bolsjevikkit naalagaata talii tiguaaniutit. / Anersaarfigitinneq.

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. Kal. Nr.05-1993 qup.17 Kremlimi sakkutooq parsisoq / Malersugaaneq.

- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.06-1993**
qup.18 **Misissuisuutitap qamutaani.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.07-1993**
qup.18 **Marusja / Qanoq pineqarneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.08-1993**
qup.18 **Qimussiussisartoq Fjodor.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.09-1993**
qup.18 **Tillinniarneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.11-1993**
qup.18 **Kiinarpaat toqunartumik assiaqutillit.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.12-1993**
qup.19 **Qimaaneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.01-1994**
qup.18 **Naaperiataarneq. / Takoqqinneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.02-1994**
qup.18 **Grevip Sjuvalof-ip nuliata niaqorutaa.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.03-1994**
qup.18 **Niuvertorsuaq van den Bosch / Assit marluk.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.04-1994**
qup.17 **Oqarasuartaammi nipi. / Hr. Harrison akunnittarfimmut iserpoq. / Qulaajagaaneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.05-1994**
qup.18 **Vera.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.06-1994**
qup.17. **Iluorneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.07-1994**
qup.18. **Inatsisit pisuutitanik illersuisaraangata./ Isertortukkut niueqatigiinneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.08-1994**
qup.18. **Akunnittarfimmi unnussiortarfimmi nalunngisariinneq. / Takoqatigiinneq.**
- Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.09-1994**
qup.18. **Seqqorneq.**

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.10-1994 qup.18.** Nassuiaat. / Boulevard Hausmann-imi illuinnarsuumik toqutsineq imminoornermik ilalik.

Kreml-imit qimaaneq. (nuts. Søren Kaspersen) nanginnera. **Kal. Nr.11-1994 qup.18.** Naaggasiut. / NAAVOQ.

Kristian Poulsen, Autdlârutâ (aallaarutaa). 1876-1941.(All. Thorvald Simonsen). **Kal. Nr.05-1993 qup.12** Kristian Poulsen Aallaarutaa. Inunngorpoq 1876 - toquvoq 5. Juni 1941.

Kristoffer Heilmannimut eqqaaniut. (All. Lise Lennert) **Kal. Nr.03-2001-qup.11** Lise S. Lennert akuersitissimavara Atuagagdliutini 15. Februar 2001 Kristoffer pillugu allaatigisaa "Kalaaleq"-mut ilanngukkumallugu.

Kristoffer Kreutzmann-imut eqqaaniut. (All. Jens Larsen - Kangaamiut.) **Kal. Nr.10-11-2001 qup.13**

Kronikki: Oqaatsinik oqallinneq nangeqqillugu. (All. Per Rosing-Petersen) **Kal. Nr.11-2005-qup.13** Upernaap aasallu ingerlanerani oqaatsit pillugit oqallinneq ilaatigut misigissutsit aallaavgingaatsiarlugit ingerlanneqarsimavoq.

Kræfti inooqatigiinnerlu. **Kal. Nr.10-11-2001 qup.18** Nappaasuaq Kræfti pillugu atuakkiannuaq soqutigineqaqisoq nakorsanit atorfilinnilu allanit...

Kræfti inooqatigiinnerlu. Nanginnera 2. **Kal. Nr.12-2001 qup.12** Nappaasuaq Kræfti pillugu atuakkiannuaq soqutigineqaqisoq nakorsanit atorfilinnilu allanit...

Kræfti inooqatigiinnerlu. Nanginnera 3. **Kal. Nr.01-02-2002 qup.5** Angutit kinguaassiutaanni kræfteqarneq./ Kræftemik nappaatit allat. / Iviangikkut kræfteqarneq. / Nakasukkut Kræfti / inalugarsuakkut kræfte (Stomier). / Toqqusaakkut kræfteqarneq./ Siunnersuutit pingasut.

Kræfti kingornuttagaava?. (All. Karoline Jørgensen) **Kal. Nr.02-1998 qup.8.** Atuagaarannguaq taama ateqartoq 1992-mi kræftimik akiuiniarfiup naqiteriviani naqiterneqarpoq. / Nunaqarfiga ilaquuttakkalu. / Ataataga / Anaanaga / Uanga.

Kræfti kingornuttagaava? .nanginnera 2. (All. Karoline Jørgensen) **Kal. Nr.03-1998 qup.9** Kræftip ersiutai assigiinngitsut./ Rigshospitalimi. / Tusarlerneqarneq.

Kræfti kingornuttagaava? .nanginnera 2.(3?) (All. Karoline Jørgensen) **Kal. Nr.04-1998 qup.10** Kræfti./ Qinngortartinnera,/ Amigaatitut misigisara,/ nukillaavippunga,/ Anaanaga uterpoq.

Kræfti kingornuttagaava? .nanginnera 4. (All. Karoline Jørgensen) Kal. Nr.05-1998 qup.14. Anaanamik eqqaamasat / Anaanama naggataa / Toqusinnaasoqartariaqarpoq inuunerup kusanassusia ilisimalerumallugu / Kalaalerpassuit aallartarput ilaquuttatik qimallugit.

Kræfti kingornuttagaava? (All. Karoline Jørgensen) Kal. Nr.11-1998 qup.9. Matuma siornatigut Qulequtaq taanna qulequtaralugu Karoline Jørgensen nangeqattaatumik ilanngutassiaqarpoq.

Kræfti kingornuttagaava? .nanginnera 5. (All. Karoline Jørgensen) Kal. Nr.06-1998 qup.13 Tulaavissarsiorneq,/ Paninnguara,/ Ataatama naggataa,/ Naak Ikinngutit?.

Kræfti naatsumik. Kal. Nr.05-1997 qup.5 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq.../ Sunaana kræfti?. / Naasoorneq pitsaasoq./ Naasoorneq ajortoq./ Naasoorneq qanoq sukkatigisumik alliartortarpa?.

Kræfti naatsumik. (Nanginnera 2.) Kal. Nr.06-1997 qup.7 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq.../ Kræfti sooq pinngortarpa?./ Pujortarneq./ Imigassap silaarunnartua./ Pujortarneq imigassallu silaarunnatua./ Nerisat.

Kræfti naatsumik. (Nanginnera 3.) Kal. Nr.07-1997 qup.6 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq.../ Seqineq qinngornerilu./ Virusi atoqatigiinnerlu./ Avatangiiseq./ Kræfti kingornussaasarpa?/ Kræfti tunillaasuisinnaava?/ Kræfti pinaveersaarneqarsinnaava?/ Qanoq iliorsinnaavunga?/ Inuiaqatigiit qanoq iliuseqarsinnaappat?.

Kræfti naatsumik. (Nanginnera 3.) Kal. Nr.08-1997 qup.9 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq.../ Kræfteqarneq qanoq paasineqartarpa?./ Namineq kræfti paasisinnaavara?./ Suut maluguniassavakka?./ Imminut misissorsinnaavunga?./ Iviangit./ Issuit./ Ameq. / Akuttoqatigiikkuutaartunik nakorsartassaanga?.

Kræfti naatsumik. (Nanginnera 4.) Kal. Nr.09-1997 qup.9 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq./ Isotopit./ Nipiliuummik ultralydimik./ Endoskopi. / Cellinik./ Aammik.

Kræfti naatsumik. (Nanginnera 5.) Kal. Nr.10-1997 qup.7 Atuagaarannguaq taama ateqartoq saqqummersinneqarpoq./ Screening sunaava?./ Illissap paavani kræfteqarnermut inunnik misissuineq./ Kræfti qanoq katsorsarneqartarpa?./ Pilatsinneq./ Qinnguartaartilluni katsorsarneqarneq.

Kuissingmik. (Kuisimmik) (Mathias Kristiansen, kangerlummiu) Kal. Nr.04-1984 qup.23. Qeqertarsuup qallunaaqarfilitaani K'aersume nunalik angakkuugaluarluni saqqummiussimangitsoq: Kuissik upernaat tamaasa kangerlummut ammassiartarpoq. Sioqqap (nunaqarfiup) ilaani Illunnguami tupeqarfeqartarluni, tassaniileraangamilu qajartortaannarpoq anguniartarluni, ilaanni-aasiit Maligissamut qasigiarniarluni aallarami, tassungalu pilluni Nilisserfiit uiarniaraluarlugit qajaa sissap tungaanut imminik sangoqaaq, uteriartoraluarluni uninneq ajulerpoq takulerpaa arnaqquassaarsuup qimmiaqqatut iliorluni qarmaraani saneqquutiinnarlugu sissamut majorassaaqaaq....

Kukkorusunngerutturatta. Kal. Nr.10-2010 qup.7.

Hal.: Ajuusaarnaluinnartumik Kalaaleq nr.08-09-2010 saqqummermat qupperneq 7
Kalaaleq nr.6-7/2010-miitoq ilannguteqqippoq.

Kukkujuitsaqanngilaq: Ajuusaarut. Kal. Nr.08-09-2014 qup.46.

Hal.: Kalaallimi kingullermi saqqummersumi nr.6-7-imi Qaqortormiup Hendrik Nielsenip anguni Jakob Nielsenip pillugu allagaa nuannerlunilu paasissutissiilluarpoq.

Kukkujuitsaqanngilaq: Naqqiutimernit. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal.

Nr.03-2014 qup.30 Kalaallimi nr.1-imi januaarimi 2014-mi saqqummersumi, allaaserisami "Nunassittarnerup soqutigintortai 15-mi"... / Allat. Hal.: Kalaaleq nr.2-mi 2014-imi aqqissuisutut takkuitsuukkakka uku taalarusuppakka:...

Kukkujuitsaqanngilaq: Sunaaffa. Kal. Nr.10-2014 qup.27 hal: Atuagassiaq aasap matuma kingulleq nr. 8-9/2014 saqqummermat kukkunegalaarsimallunga paasitineqarpunga.

Kukkusartakkatta ilaat. (Ane-Sofie, Nuuk) Kal. Nr.03-1981 qup.13

Ulluvut oqaatsitsinnik soqutiginninnerup naligilertorai malunnartarpoq, soorlu inuusuttortavut erinarsuutinik taalliortarput, oqaatsiminnik illersuerusunnerup ersernerinik malunnartumik ersersitsisunik. Nuannillaraasorlu erinarsuutitsinnik oqaatsittinnik torrallaalluinarluni oqaasertaqartunik tusarluni..../"Asseq una tigusara torrallassimangaarakku kusanaq!" asseq assilisaq soorlu assinit allanit allap piinit tigusimasani tanngassimaarutigigaa.....

Kukkusumik taaguusiussat. (all. Niels Platou) Kal. Nr.02-1994 qup.14 Nunap inoqqaavi / Nunaqarfiit isorliunerusut / Eqqarsariartaaseq.

Kultureqarnerup iluani suliniuteqartunut aningaasatigut tapiissutit. Kal. Nr.02-1993 qup.11 - 12

Kulturi ukiuni ikaarsaarfiusuni: Oqaaseqaat. Kal. Nr.10-2006 qup.3.

Isumasioqatigiinni peqataasut oqaaseqaataat: Sisimiuni Knud Rasmussenip højskoliani 6. September 2006

Kulturikkut iluaqutaasimaqisoq 150-nik ukioqalertussanngorpoq. Kal. Nr.01-1993 qup.4. Nunatsinni siminaariaqalerneranit (ilinniarffissuaqalerneranit) ukiut 150-ingussapput 1995-imi.

Kultureqarnerup iluani suliniuteqartunut aningaasatigut tapiissutit./ Legat til personer med kulturelt arbejde. Kal. Nr.05-06-1991 qup.23.

Kultureqarnermi atuartitsinermullu naalakkersuisoq./ Landsstyremedlemmet for kultur- og Undervisning.

Kulturip illorsuaa Taseralik.: Qaammatip matuma pisussartai. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.11-2009 qup.23.

Taseralimmi misigisassatut neqeroorutit. / Crazy Fiddle. / Oqiliallak- Højskolip ilinniartuinit. / Issuatsiaat imaq Fiann Paulilu. / Palop nuliarsanera ullorlu kulturisiorfik. / Taseralik Bio aamma Nuummioq. / Nerisassanut kulturi aamma tallimangornermi ullup qeqqasiutit.

Kunngi isumataartoq: Asoka. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2008 qup.26.

Angut eqqartorniagara Kalaallit nunatsinnut tunngassuteqanngilluinnarpoq, inunnulli kinguaariinnut nunarsuarmiunut qaangiutereersunut aggersunulli sumi nunaqaraluartunut sammiveqarluni. Inuusimavoq ukiut 2300-t matuma siornagut nunami maanna Indiamik ateqartitatsinni. Nunarsuarmiuusugut oqaluttuarisaanitsinni inoqartarsimavoq qanoq iliornermikkut kinguaariinni inooqatigiinnerup iluani qaammaqqutitut isigineqalersimasunik. Qangarsuarli taama pisoqartarsimavoq nalerput angullugu suli takkuttartunik. Nalitsinni Afrikami Kujalermiu Nelson Mandela taamaattuni taasassavoq. Taassuma inuusunnerminit qaqortunik amillit Afrikamik Kujallermik "tiguaasimasut" nunap inuiinik naqisimanninnerujussuat peqqarniisaarnermik ilaqaqisoq assuaralugu akioramiuk taakkunannga ukiuni 27-ni parnaarussivimmi atugarliortitaasimalluni aniguigami nunaminut præsidetitut qinigaanermi kingorna pineqarnerminik akiniaanani innuttaasut negerit qaqortullu assigiimmik pineqarnissaat aqutissiorlugu inuit naalagaaniapiluppallaarsimasut peqqarniisaartullu nammineq akuliuffiginagit nunap inatsisai tunngavigalugit suliassanngortippai...../ Asoka. / Asokap inuttut allanngornera. / Eqqaamaneqarnera. / Qaqutigoortut. / Naggataa.

Kunngip eqqumiitsulioriaasia. Kal. Nr.05-2018 qup.18.

Nuummi eqqumiitsulianik saqqummersitsivimmi julip 7-ata tungaanut Kunngi qalipataminik saqqummersitsivoq. Tassunga tunngatillugu Kunngi eqqumiitsuliortuunera pillugu saqqummersitsivik naqitaliorsimavoq (Qujavugullu akuersimmata Kalaalermi tamanut ilanngunnissaanut). Immikkut takutikkumasimavarput atuakkiortup Kristian Olsen, Aaju-p Kunngip eqqumiitsuliai pillugit allagaa:.....

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Aaga uumatikkut ingerlaartoq, Tassa siulinit kingornussaasoq. Kal. Nr.08-09-2014 qup.42.

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Ataatsimut kinguaariippassuusugut, Issimut sungiussisimaqaagut. Kal. Nr.12-2014 qup.21

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Inuttut inuuneq... Kal. Nr.04-2015 qup.12

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Inuunerup suunngissusia, Issimik misigisarakku, Inuunerup pingaassusia, Isinnit takusarakku. Kal. Nr.11-2014 qup.27

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Maanna inuuffik Siulinit pisarput, Issittumiiffik Qangalili nunarput. Kal. Nr.10-2014 qup.25

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Nangaallutit qulartutit... Kal. Nr.02-2015 qup.28

Kunngip oqaaseqatigiiliai: Uagut allamiunut. Kal. Nr.03-2015 qup.29.

Kunngip oqaasiliai. Kal. Nr.12-2016 qup.28. Nunami allamiunut oqaatigiumasat. / Oqaatsivut ataannassappata.

Kunuk nappaqqinneqassaaq. (Peter Lennert) Kal. Nr.03-1988 qup.16.

Sisimiuni blåkorsit illuutaat "KUNUK" siorna februarip 10-ani 1987 anorersuarnerni tingitaavoq, - atorsinnaajunnaarluni. Illu ulluinnarni inuusuttut suliffigineqarneranni atorluarneqaqisoq taamaalilluni annanneqarpoq. Piffissaq manna iluatsillugu Sisimiuni Blåkorsit tamanut saaffiginnissutaat maanna ilanngutissavarput: ..... "Kunuk" sisimiormiut namminneq kajumissuseq atorlugu nappaqqissavaat, blå korsillumu pingaartissimaqaat illup inigisamini nappaqqinneqarnissaa, tassami Sisimiut ilisarnaataasa ilaattut isigisariaqarmat....

Kusanaqaaq isigisaq (Taall. Frederik "Kunngi" Kristensen) Kal. Nr.03-04-2002 qup.26 Taallaq

Kusanassutsit pigivat ilinni. (taall. Arruttaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1993 qup.17 Taallaq

Kuussuaq Jordani. Kal. Nr.04-1988 qup.16.

Radio-aviisimi naalagaaffimmi Israelimi pisimasut eqqartorneqaleraangata eqqaaneqartartut ilagaat araberit najugaanni "kuussuaq Jordanip" kitaani najugallit qanoq pineqarneri, taava takorloorneqarneq ajorsimavoq kuussuaq Jordani qanoq annertutigisoq. Tassami eqqarsaatigineqartarunarmat qallunaatut taaneqartarnera "JORDANFLODEN" -

Laajaallunga perlataarnera. (Gert Dahl) Kal. Nr.08-1988 qup.8

Lars Abelsen Schmidtip ullorsiutaanit. Kal. Nr.12-1990 qup.11. Nassuiaat : Ajoqi taanna ajoqioreerpoq ukiuni 1818-imi palasi ajoqersuiartortitaq qallunaaq Peder Kragh Aasianni tikimmat. Lars Abelsen Schmidt Peder Kragh-ip suliata ajoqersuiartortitap Hartzimit ajoqinngortitaasimagunarpoq. Ajoqiuvoq assut malunnaateqarluartoq qallunaatullu oqalussinnaasoq. Peder Kragh-ip Upernavimmut nassarsimavaa kuisimasut Upernavimmi eqqaanilu qimagaalluinnalersimagaluartut pillugit. Allagaasigut qanoq ajornartorsiuteqartarsimanera paasissavarput.

Lunginuse annaassisup saneraanik kapisisoq. Kal. Nr.08-1990 qup.8

(allaqqiisoq : Ole Søholm Nuuk) Mantuami oqaluffissuarmi iliveqarfimmi tussiarfigsaasarpoq Jiisusi Kristusip aava, taanna naalaffissuaq ateqarpoq Andreasip naalaffianik, misissugassaalluortoq angalasunut iliveqarfeqartoq issup iluani qaarajuttumik qilaalimmik, taanna parnaasaateqarlunilu sannersartoqarluartoq, ukiullu tamaasa ataasiaannarluni ammagaasartoq, tassanigooq taakku aarnussat akisungaartut toqqorsimapput. / Atuagalliutitoqqanit tigusaavoq 1869-imi 16 savtaparemit.

Mâliâraq (Maaliaaraq) (All. Helene Risager) Kal. Nr.12-1997 qup.4 Kalaallit arnat atuakkiortut siullersaat Mâliâraq Vebæk aprilimi 80-inik ukioqalersoq kalaallit qallunaallu akornanni paaseqatigiinerulernissaaq pillugu sullissiuarpoq./ Qavaat oqaluttuaataallu./ Atuakkiortuuneq./ Radio./ Qullitoqaaq./ Peqqissimisarpungali..../ Nunatsinnukartaqaagut./ Niperujuutit./ Arnat qarasarsornerlu./ Suliataq allat./ Atuakkiorneq kiserliornarpoq./ Meeraaneq./ Ilinniarneq./ Aasianni efterskole./ Danmarkiliarneq./ Immaqa piumaneqarsimanninnama...

“Maani aamma tarneqarpoq”. Kal. Nr.12-1987 qup.10. Ullaaq manna sinnattunnit itertitaavunga, nalunaaqutaq tallimannngorluaraa. – ila niaqora, qaassasutut! – sunaaffa inuup asanninnera taama sakkortutigaaq. Sineqqinniaraluarpunga tarnima anniangaarnera nipaallisarumallugu, maannali paasivara sinnattukkut takkuteqqissasoq, ukiummi qulit matuma siornatigut sinnattoq taannarpiaq takkussimavoq....
(Uuminnga allattup atini ilannguteqqunngimmagu ilanngunneqanngilaq. aaqq...)

Maanna, ukiullu aggersut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-2000 qup.7 Taama qulequtserlugu H.C.Petersenip atuagannguaq 1989-imi saqqummersippaa. Atuagaq oqallisissiatut allagaavoq, uagut kalaallit inuiaqatigiittut ineriartornitsinni ajornartorsiutivut erseqqissumik tikkuartorneqarlutik. Atuakkiannguaq nutaannglisussaannngimmat imarisai saqqummersissavakka: - Aallaqqasiutaa. - Oqaluttuarisaanermi tunulivut. - Atlantikup ikera. - Kalaaliussuseq - kalaallilu nunaamiuuneq. - Politikkikkut ineriartorneq. - Illoqarneq - imeqarneq. - Kriminallove. - Nunaqarfiit pissarsiornerat. - Issittoq issittormiullu. - Perorsaaneq. - Imigassaq. - Ilagiit. - Tamalaat. Ukioq manna atuagassiatigut sammineqartorujussuavoq: „Meerartavut” - taakkualu siunissaat. (Hans L. Larsen)./ Perorsaaneq Pillugu H.C. ima allaatigisaqarpoq.

Maanna ukiut 31-it qaangiussimalerput umimmaat Tunumiit Kitaanut nussunneqarmata. Taamanikkut Kangerlussuaq piukkunnarnerpaatut toqqarneqarluni nuussiffiuvoq. Taamanikku siunertarineqarneruvoq kalaallit nunamik pissarititaannik neqitugassaqarneruleqqullugit..... Kal. Nr.11-1995 qup.1. (Saqqaa).

Maannakkut pisariaqarluinnalerpoq immikkut “inuiattut erinarsuuteqalernissarput” (Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1989 qup.2. “Kalaallit “Immikkut inuiaassuserput” pillugu erinarsuuteqarpugut?.

Maligassiuisoq : angalatoorsuaq Knud Rasmussen.(nanginnera) (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.13.

Kalaallit Nunaannik ilisimasalittut misilittagaqarluartutullu Danmarkimi Naalakersuisut tungaanniit alaatsinaalluarneqalerpoq. Tamatuma nalaani Tunup avannarpassua Danmarkip Norgillu isumaqatigiinnngissutigaat. Tamanna Danmarkip silarsuarmit eqqartuussiaviannut Haag-imiittumut (Holland) tunniuppai. Knud Rasmussen paasisimasalittut aallartitaavoq. Tamatumani Danmarkip Norge-mut ajugaanerani kinguneqartumik. / Sineriak Kap Farvel-imiit Ammassalik tikillugu misissuiffigaa 1932. / Ilisimasassarsiornerit Thuliminngaanersut arfineq aappaassaata nanginnera 1933. / Knud Rasmussen toquvoq./ Naalagaaffik akerliujuarsimasoq akuersiinnarpoq./ Avannersuarmit Knud Rasmussen eqqaassuserpaat./ Qaavigarsuaq Knud Rasmussenip angalaqassua, angut taanna pillugu ima eqqaaniarlugu oqaluttuarpoq./ Avgo Lyngge-ugaluup Knud Rasmussen imaattumik allaaserai.

Maligassiuisoq : Elias Petersen 1853-1940. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.9.

Elias Kristian Frederik Peter Petersen inunngortoq Qerrortusumi Sisimiut pigisaani. Ajoqinngorpoq 1877-imi, Danmarkimi ukiivoq 1878-1879, Maniitsumi ajoqiunngorpoq ukioq taanna, Upernavimmi ajoqiuneruvoq 1886-ip tungaanut, Maniitsumullu uterluni. 1902-mi palasinngortinneqarpoq, Maniitsumilu palasitit sulilluni 1922-mi soraarninngornissani tikillugu. Toquvoq 1940-mi. / Elias Petersen ukiuni 1900-kkunni Maniitsup palaseqqaava.

Maligassiuisoq : Frederik Nielsen 1905 – 1991. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-08-1992 qup.3.

“Asasaq, Asaseq, Asasoq” – kalaallit Oqaatsitta eqaasusianut assersuut, qallunaatut nutserneqarsinnaanngitsut. / Taama ilaatigut allappoq Fari – Frederik Nielsen.- sunaaffa ulloq toquffissi ungasippallaarunnaartoq.

Maligassiuisoq : Gunnar P. Rosendahl. Kal. Nr.02-1995 qup.3.

Angut Qeqertarsuarmut kulturikkut sunniuteqarluartoq: Gunnar P. Rosendahl, Avannaani naalagaasimasup Philip Rosendahl-ip nuliatalu Agnes Rosendahl-ip Erichsen-iuluni inunngorsimasup ernerat, Paamiuni inunngorsimavoq 14. august 1919. Angunni 1920-mi Ivittuuni orsugiassiorfimmi qallunaat naalakkersuisuisa nakkutilliisuattut atorfeqareerluni 1924-mi Qeqertarsuarmi niuertumut sinniisunngoriartormat, tamatumalu kingorna Avannaani naalakkamut sinniisutut atorfinimmat, kiisalu Avannaani 1929-mit 1939-mut Qeqertarsuarmi najugaqarluni naalaganngormat, soorunami Gunnar P. Rosendahl Qeqertarsuarmiunngorsimavoq. Tassanilu nukappiaqqatut ulluminuk atuisimalluni..... Ukioq 1989 Gunnar P. Rosendahl 70-inik ukioqalerluni inuuissiortussanngorami aalajangersimavoq, aningaasat tunissutisiarisimasani tamarmik Qeqertarsuup katersugaasivissaanut, illorsuarmut meeraaffigisimasaminut ”naalakkap illorsua”-nut atorneqassasut. Taamatullumi pisoqarpoq..... Ilanngullugittaaq eqqaasariaqarput ilaqutariit Rosendahlikut katersugaasivimmut tunissutigisimammatigit Jakob Danielsenip qalipagarpassuisa kusanaqisut originaalii.....

Maligassiuisoq : Ilinniarfissuarmi ilinniartitsisoq Augo Lynge. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.01-2014 qup.27 Kalaallit nunaanni realskolertaaq ukioq 1950 aallartimmat assut pikkorissunik ilinniartitsisoqarpugut.

Maligassiuisoq : Inuutersuaq Ulloriaq.(All. Christian Vibe) Kal. Nr.03-04-1992 qup.12. Inuutersuaq angalaqat tatiginartoq./ Issittup uumasuinik ilisimatooq Christian Vibe ukiorpassuarni issitup uumasuinut tunngasut pillugit Inuutersuarmik suleqateqarsimavoq. 1940 Ellesmere Landemi angaqaatigigamiuk ilisarilersimavaa, sunaaffa ukiorpassuarni ikinngutitut, sulliaminullu siunnersutitut suleqatigisimasani imatut allaaseraa: Qallunnaat ilisimasassarsiortiitaasa taaguuteqartup “Den danske Thule og Ellesmere Land Ekspedition” ukioq 1944-imi marsimi,.....

Maligassiuisoq : Jakob Danelsen. Kal. Nr.01-1990 qup.6.

Kalaaleq piniartoq, eqqumiitsuliortoq, titartaasartoq, qalipaasoq. Ukioq 1967-mi atuagarujussuaq 355-nik quppernilik Danmark-mi naqiterneqarsimalluni saqqummerpoq. Atuagaq >>Piniartup avannaamiup<< oqaluttuurtuuvuq, assiliartarpassuaqarluni nassuiaasorsorluakkanik kalaallisut, qallunaatut tuluttullu allagaasunik. Atuagaq kulturitsinnut tunngassuteqarluinnartunik saqqummiussaqaartoq iluatinnaqisoq maannakkut nungussimavoq pisiarineqarsinnaananilu. Atuakkamik saqqummiisuvoq ukiorpaalussuarni avannaani naalagaasimasoq P. H. ROSENDAHL. : JAKOB NIKOLAJ DAVID THOMAS DANIELSEN inunngorpoq 14. august 1888, Qeqertarsuup pigisaani nunaqarfinnguami Kangerluk-mi. Nulia Charlotte Clasen aasiammiuvoq...../.. Ukiuni arlalinni Qeqertarsuarmi kommuneråde-mut ilaasortaavoq. Ilaanni Avannaani Avannaani angalaninni aquttorisarpara. Ataasiarluni Nuuk tikivillugu angalaqataavoq. 1930-imi illuliornialerami taamanikkut periarfusinnaasutuaq atorlugu taarsigassarsiniarpoq illuliaa 250 kr.-inik akeqarpoq. Qisuinnarmik illutaarpoq...../ Piniartoq amiisoq (qalipaasoq) titartaasorlu: Jaakup assilialiamigut Avannaani piniartutut

inuunermik ersersitsinera pilerpoq 1924-imi Avannaanut naalaganngorama (landsfогedengorama) tassani suliassarpassuarma ilagimmassuk kalaallit inuutissarsiutaasasiuarsarneqarnissaat (Rosendahl taama allappoq).....

Maligassiuisoq : Jakob Danelsen. Kal. Nr.02-1990 qup.7.

Kalaaleq piniartoq, eqqumiitsuliortoq, titartaasartoq, qalipaasoq. (Nanginnera) Eqqumiitsuliortup suliai Silarsuup ilarujussuani takutinneqartarnermikkut soqutigineqaqaat. Assilisat qallunaatut tuluttullu nassuiaasersorluakkat paasititsipput kalaallit nunaaminni issittorsuarmi najugaqartut qanoq piniakkaminnik peqqissaarussilluartigissusiannik. Aatsaalliuna >>Uumasunik illersuiniaqatigiissuarnut<< takutitassat. / Kulturetoqarput avammut paasisitsiniutigaa. Ph. Rosendahl ima nangippoq: 1939-imi Avannaani atorfiga qimallugu Kalaallit Nunaata ministereqarfiani kontorchefitut sulilerama Jaakup assilialiai Danmarkimi takutittarakkit soqutigineqaqisut malunnarpoq. Soorlu qallunaat atuakkiortorsuata Johannes V. Jensenip alutorsaatigeqigai. Isuma qarfiagai: "Assilissat taama maleqartigisut ilisimatuut kalaallinik silarsuarmioqatitsinnut atuakkianni assiliartaassallutik atuakkiamiittariaqartut," Siunnersorpaangalu Nationalmuseumip (Danmarkimi katersugaasivissuit annersaat) naalagaaffiup eqqumiitsuliaanik katersugaasiviata direktørii saaffigeqqullugit....

Maligassiuisoq : Jakob Lund – 1900- 1979. (All. Paulus Simonsen) Kal. Nr.05-1997 qup.4. Jakob Lund – Kujataata landrådiani./ Jakob Lund tussiusiortutut.

Maligassiuisoq : Johan Kleist - Aavaat eqqaaniarparput. 1927-1995. (all. Hans L.Larsen.) Kal. Nr.04-1995 qup.4.

Ilinniartitsisoq, organisti, taalliortoq erinniortorlu maanna toqukkut qimaguppoq. Angut inuiaqatigiit kalaallit akornanni assigiinngitsorpasuartigut iluaqutaasimasoq atuagassiami maani ataqqillugu eqqaaniarparput. – Angut nuimaniangitsoq, suliaasali inherititaasalu saqqummersippaat Kalaallit Nunaata "Ernerisa" kulturikkut suliniuteqartut annerit ilagigaat. – Aavaat akornatsinniikkunaarpoq, suliagumilli tunissuteqarfigaatigut katattussaangitsumik.

Nukappiaraatillunili nipilersornikkut piginnaassuseqarnera erinnanullu ilikkajassusia, malunnarsereerpoq. Nipilersuutitaartinneqarpoq, tamanna nukappiaqqamut nipilersornermik soqutigisaqartumut sunniuteqarsimaqaaq..... Danmarkimi kalaallit akornanni suliaa: Danmarkimiilerami erinarsoqatigiit tusaamasaasut "MIK"-ikkut siulersulerpai. Danmarkimi illoqarfippassuarni tusarnaartitsisarnermikkut tusaamaneqalerput, kingorna Europamut tamarmut sunniuttumik..... Aavaat suleqatitit: Ilisarileqqaarpara 1977-imi tussiaqattaarutit suliarileqqaarlugit suleqatissatut qinnuigigakku. – suleqatigiilluarsimanerup kinguneraa kalaallit ilagiit inuuneranni pingaaruteqarluinnartut atuagarsuit marluk Tussiaqattaarutit I – II taallartaallu saqqummersikatsigik..... Tallimangorneq 17. marts nal. 15.00 Glostrup napparsimavianiit iliveqarfissuup Vestre Kirkegård-ip oqaluffittaanut ingerlanneqarpoq. Tassani illerfia matuneqartinnagu ilaqutaasut najuunneranni qinoqatigiinneqarpoq, tussitigineqarluni "Annaassisunnguatta asagamisigut" versit marluk..... Aavaap qatanngutaata erneru Bent Ole Kleist qinnuigisimavara ilisinermi najuunnerminik alaatisaqaalaaqqullugu. Immikkut qutsavigiumavakka Lars Chemnitz Ingvar Høegh-lu.....

Maligassiuisoq : Jørgen Clemens Valdemar Frederik Olsen "Jooruaraq" Kal. Nr.09-1990 qup.10. Jooruaqqap ilaqutai meeraaneralu Wilhelm Olsen-ip imatut eqqaaniarpai. / Inuuvoq aprilip 1-anni 1916 Sisimiut eqqaanni Qerrortusumi. Toquvoq

decemberip 22-ianni 1985 Sisimiuni. Angajoqqaarai ajoqi, ajoqeeqqat ilinniarfianni ilinniarsimasoq, kingusinnerusukkullu ilaatgut taallioartarnermigut tusaamasaaalersoq: Simon Olsen, Sisimiormiu, taamani Qerrortusumi ajoqiusoq, nulialu Rakel (Laakki) Ilaqutariit Bech-it, Sisimiut eqqaanni Itillermiut ilaat.

Maligassiuisoq : Karl „Kaalipaluk” Peary 1906 – 1998 Piniartorsuaq Avannersuarmioq. (All. Kristoffer Heilmann) Kal. Nr.10-2000 qup.7.
Allaatiginnittoq Kristoffer Heilmann ilinniartitsisutut atuarfiullu pisortaanut ukiorpaalussuarni Qaanaami sulisimavoq. Avannersuaq eqqaalu angallavigisarsimaqai Inughuillu ilisarimalluinnarlugit inooqatigisarsimavai. Allaatigisaa piniartorsuaq „Kaalipaluk” pissanganartoq atuarluarsiuk. (Hans L. Larsen)

Maligassiuisoq : Karl “Kaalipaluk” Peary 1906 – 1998 Piniartorsuaq Avannersuarmioq. (Nanginnera.2.)(All. Kristoffer Heilmann) Kal. Nr.11-2000 qup.9

Maligassiuisoq : Karl Møller 1913 – 1994. (All. Gerth Lyberth (Avaju) / Hans L.Larsen). Kal. Nr.12-1994 qup.11. Ajoqi – ilinniartitsisoq – atuakkiortoq oktobarip 5-anni Maniitsumi napparsimmaviani toquvoq, 81-inik ukioqarluni.....Una allaatigisaq Maniitsumi peqatigiiffiup “Kalaallisut Oqaatsivut” eqqaaniutaa ilanngupparput. (HLL)

Maligassiuisoq : Knud Petersen 1914- 1982. Kal. Nr.02-1994 qup.3. Kunuuti organisti ukioq manna februaarimi 80-inik ukioqalersussaagaluq eqqaaniarlugu Hans A. Hansen ima allaatiginnippoq.

Maligassiuisoq : Martha Biilmann. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1998 qup.5 Martha Biilmann (Mattaaraq) nalitsinni ammerinerup ineriartortinneqarnerani arnat qaangiinnagassaannngitsut ilagaat.

Maligassiuisoq : Palasi ajoqersuiartortitaq Jens Olsen 1894-1966. Kal. Nr.06-1995 qup.11.

Kalaallit nunatta oqaluttuarisaanerata ilaani Angutit sulilluarsimasorsuit ilagaat palasi Jens Olsen. 1915 ilinniarfissuarmi ajoqinngorluni inerpoq. Ilulissani Upernaviullu eqqaani ajoqiusinnarluni 1918-imi Danmarkimukarpoq ilinniaqqikkiartorluni. – 1920 Københavnimi palasingortinneqarpoq. Uterami Ilulissani palasingorpoq Aasiaat palaseqarfiat ilangullugu palaseqarfigilerlugit. – 1923-1938-mut Avannersuarmi sulivoq. Tassanilu kuisimannngitsut kingullersaat 1934-imi kuisippaa. 1938-imi kujavarami Ilulissat, Upernavik Qeqertarsuarlu palasiuffigai. – Upernavimmi kommuneråde-mut ilaasortaasimavoq. – 1951-imi Vajgat-ip qinersiviani landsrådemut qinigaavoq. – Jens Olsen palasiuinnangilaq, sumiiffinnili qaammarsaanikkut annertoorujussuarmik sunniuteqartarsimavoq. – inuunerminik oqaluttuaa qitornaasa akuersinerisigut ilanngupparput. – HLL.: Niuertoqarfimmi Sisimiuni inunngorsimavunga, 13. Maj 1894, (pinsip ulluani), kuisissimallungalu Sisimiut oqaluffianni Sionip oqaluffiani.....

Maligassiuisoq : Palasi ajoqersuiartortitaq Jens Olsen 1894-1966. Kal. Nr.07-1995 qup.8.

(nanginera 2) Kalaallit nunatta oqaluttuarisaanerata ilaani Angutit sulilluarsimasorsuit ilagaat palasi Jens Olsen. 1915 ilinniarfissuarmi ajoqinngorluni inerpoq...../ Upernavimmi nakorsap Innaanganermut aallaqqusimannngikkaluarpaanga, uangali taavunnarnissaq

angorusutariuaannarsimavara. Taamaatumik aallarnissara pinngitsoortissimangilaa. Taamaalliluta 1923-ip aasaani Innaanganermut aallarpugut. Ukioq taanna umiarsuaq taavunnartoq ilaaffigaarput. Upernavimmi ukiinitsinni ernertaarpugut, taamaallilutalu inoqutigii ataatsimik ilalluta. Najaga Sisimiunut angerlarpoq..... Oktober qaammat naalersoq imaq sikuvoq. Taava nunaqqatitta tatsit aqqusaartorlugit kangerluk qinngorpartertalerpaat tappavani puisinniarlutik, - sikorlaami piniarniarlutik. Aallaqqaataani akuliuttangilanga taamatut piniarnermi qaatusimasaqannginnama.....

Maligassiuisoq : Palasi ajoqersuiartortitaq Jens Olsen 1894-1966. Kal. Nr.08-1995 qup.9.

(nanginera 3) Kalaallit nunatta oqaluttuarisaanerata ilaani Angutit sulilluarsimasorsuit ilagaat palasi Jens Olsen. 1915 ilinniarfissuarmi ajoqinngorluni inerpoq. / Ukiut marluk Innaanganermeearluta (Thule-toqqami, aqqiss.) avannarpasinnerusumut nuukkusulerpunga. 1925 upernalersoq siornatigut ajoqersuiartortitaqarfiusimasumut Kangerlussuarmut ingerlaarpunga. Tassani illut mennessaat isateriarlugu atortui Qaanaamut ingerlappakka, ajoqersuiffiga tassani inissinniarlugu..... 1929 upernaleraa Danmarkimut aallarpunga, Københavnimilu Kalaallit Nunaanni ajoqersuiartortitseqatigiit siulersuisui ataatsimeeqatigisarlugit. Davids Kirkemi naalagiarlutsivungattaq, taamanikkut ilinniarlutsisutoqara Frederik Balle oqalutsigaara. Ullut isikkaneq marluinnaat Københavnimiippunga Sisimiunullu uterlunga aallarpunga. Tikikkama ilaquttakka Ilulissiarlutik aallareersimapput, taamaattumik ilaquttakka inuulluaquinniarlugit avannamut ingerlaqqippunga Innaanganeq tunaartaralugu..... 18. Maj 1930 oqaluffik atoqqaartinneqarpoq. Atoqqaartitsinermi najuukkiartorlutik eqqaamiugut tamarmik tikissimapput, Innaanganermiullu peqatigalugit atoqqaartitsivugut..... Københavnimi najugaqarnitta nalaani sorsunnersuaq amilaarnaqisoq aallartippoq. Angerlamut aallariangitsugut kukkuluttornikkut qaartartoq Esbjerg-imut nakkartinneqarpoq. Kinguningua "Gertrud Rask"-mut ilaallunga Norge aqqusaarlugu Kalaallit Nunaannut aallarpugut. Angerlamut tikinniarlunga Qeqertarsuarmut nuutsitaavugut. Upernassakkut Qeqertarsuarmiitilluta (1940, aqqiss) tusarparput Danmark Tyskinit tigusaasimasoq.... / Taamatut allagaqarpoq palasiusimasoq, ukiorpassuarnilu Avanersuarmi ajoqersuiartortitatut sulisimasoq JENS OLSEN. Ullorsiutimini allagai soqutiginaqisut, taamanikkullu pissutsinik paasissutissiilluartut ersersitsisuulluarput inuunermi atuagarisat qanoq ajornartorsiortitsigaluarpataluunniit "piumassuseq nukiusoq" .... Hans L. Larsen.

Maligassiuisoq : Palasi tussiusiortoq Andreas Hansen. (All. Palasi Karl Skou) Kal. Nr.04-1997 qup.7 Palasi maannakkut Danmarkimi najugaqartoq Karl Skou qinnuigisimavara Andreas Hansenip inuunera, tussiusiortutullu suliai pillugit allagaqalaaqqullugu. Qujanartumik akunersaarluni ima allaaseraa: (HLL)

Maligassiuisoq : Peter Egede 1908 – 1996. Kal. Nr.11-1996 qup.7 Peter Egedep toqunerani eqqaaniut./ Ulloriannguaq Kristiansen Piitaq eqqaaniarlugu ima allappoq./ Palasi Jonathan Motzfeldt ilisinermi ilaatigut ima oqaluussivoq.

Maligassiuisoq : Peter Olsen 1892 – 1930. (all. Hans L. Larsen.) Kal. Nr.04-1990 qup.3. Ajoqiuneq organiste Peter P. S. N. Olsen taallioriaatsimik erinnioriaatsimillu nutaamik pilersitsisoq.

Maligassiuisoq : Robert E. Peary 1856 – 1920 (all. Hans L.-Larsen) Kal. Nr.03-1990 qup.12.

Roberth E. Peary kinaana?/ Amerikamiuvoq nunani issittuni soqutigisalik angalatoorsuarlu. Ukioq 1886-imi siullerpaamik nunatsinnukarpoq nunatta sermersua soqutigisaqarfigeqisani misissoriartorlugu. Ilulissat aallaavigalugit misissuivoq. Tamatuma kingornatigut Avanersuarmit aallaaveqarluni nunatta sermersua, nunatta avannaarsua taamani suli nunap assiliorneqarsimangisteq angallavigaa assiliorlugulu...

Maligassiuisoq : Susanne Dalager. Kal. Nr.03-2000 qup.13 Susanne Dalager inunngorpoq 20. Januar 1908 Qasigiannguani.

Maligassiuisoq : Ulrik L.G.F. Rosing. Kal. Nr.01-1994 qup.10 Uularik Kangaamiuni inunngorpoq, Ilaqutariit Rosingit kinguaavisak ilaat...

Maligassiuisoq : Ulrik L.G.F. Rosing. (All. Hans L. Larsen.) Kal. Nr.05-1998 qup.4 Ulrik Rosing maannakkut Paamiormiunngorsimasoq inunngorpoq 10. Juni 1923 Kangaamiuni

Maligassiuisut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-1988 qup.9.

Palasi atuakkiortoq Otto Rosing/ 6. April 1896 Nuummi ajoqikkut ernertaarput. Ajoqi ilinniarfissuarmi kalaallit oqaasiinik ilinniartitsisusoq Christian Rosing Kangaamiormiuvoq nunaqqatiminik Kreutzmannit ilaannik Karolinamik atilimmik nulialik. Aappariit ernermik sisamassaat OTTO Pavia Jørgen-imik atserpaat./ Palasitut sulinera: Ortu perorsarneqarnermi tungaatigut piniartutut sungiusagaasimavoq. Taamaammat inunnut qanittuuvoq. Inuinuna tarningisa imaat aatsaat iluamik paasineqarsinnaalersartut inuunermini atugaasa ilaannik atueqaginerisigut...../ Inuk kulturikkut sulisoq: Inuit inunnguutsiminni pikkorissutsimik sumut arlaannut sammivilimmik peqarput. Piginnaassutsit tamakku ajunngitsumik tunngavissinneqarsimagaangamik naajartulersarput inerititaqarlutik malunnarsisarlutit...../ Inuk Ortumik atilik: Ortu ineruttorami inugissuusimavoq. Simaartumik ameqarpoq, saattunik nujaqarluni. Qarlui saattut, qingaa portulaartoq saattoq. Kiinaata isikkua takullugu indiaaneq narsaannarsuarmi eqqaanngitsoorneq ajornarpoq. Inuusukkallarami piniarumatoorsuusimavoq...../ Otto Rosingip atuakkiortutut suliai: A B D 1938... Carl Julius Spindler 1933... Suersaq 1948... Samuel Petrus Kleinschmidt 1949... Inuusuttunut isumaliuutissaq 1952... Taseralik 1955- 1977- 1984... Angakkortalissuit I 1957... Angakkortalissuit II 1961... Aasiaat 1763-1963 1963... Aasiaat 1763-1963 Qallunaatooq 1963... Tikipooq 1967 qallunaatooq... Gulunnguaq 1967.

Maligassiuisut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-1988 qup.11.

Pavia Petersen, Ajoqi, Taalliortoq, Erinniortoq, Atuakkiortoq, Eqqumiitsuliortoq: Paaviap inuunera inuttaanut pakatsinartoqarsimaqaaq, aammali ikumaneqarsimavoq pakatsinartup annerpaalluunniit qamitissinnaangisaanik. Pavia inunngorpoq illumi kalaallit akornanni kulturikkut nalunnaateqarnerpaasuni. Angutaa tassaavoq ajoqiuneq ilinniarfissuarmi ilinniartitsisoq, organisti Jonathan Petersen, nalimini kalaallit akornanni anersaakkut, inuiaqatigiissutsikkut kulturikkullu nuimnersaasoq. Arnaa Marie Nuummi Lynget ilagaat. Aappariit Pavia qitornaqqaatigaat 23. december 1904-mi inunngorpoq. Ukiut ingerlaneranni ataasiinnaangitsumik qitornaqalerput. Pavia suli perunngitsoq arnaa toquvoq. Tamatuma kingorna angutaanut ukiut atugarliornartut nalliupput. Ilagiinni sulinerminit tunuartariaqarpoq inuttut nikanarsagaalluni. Tamanna annernarsimaqaaq inuup piunassusersua killiligaasoq narrassimaarninngorluni anisalerpoq. Pavia angajullequtaasoq nuannersuinnaangitsunik atuisariaqartarpoq..... 1932-mi upernaakkut atuarnarup inernerani Pavia ajoqitut suliunnaarpoq 28-innarnik ukioqarluni. Assisarnera akulikilliartuinarsimavoq ilaannilu sivisuumik uninngasariaqartarluni. Taamaammat

atorfini qimattariaqarpaa. Qanormi iliorniassava? – nulia ernisussiortuugaluarpooq avalanneq, pingasunik qitornaqarput....

/Taalliortoq Pavia: "Ilunni soorlu aakkiartulersooq qamannga kuussuartut nillersooq...."
Paviap taalliorsinnaaneq qamuuna pigai isumaasa aniavigaat, inuata ilisarinissaanut aqqutissat pingaernerit ilagaat. Taalliaqaaq. Ilaat erinarsuutini tussiutinilu takussaapput, ataasiakkaat atuagassianitakussaapput, kiisalu saqqummiunneqarsimanngitsunik peqarpoq.

/ Tussiusiortuuvooq: Tussiarneq Paviamut annikilliorfimmi qimaaffiuvoq isumakuluutinik oqilisaafiusooq: "Qaa, qatanngut tussiarlata – Guutimut qujanarlata – ulloq pilluaqqusaasooq naammat,....Pavia erinarsornermik nuannarisaqaaq, namminerlu aamma erinniortarpoq...

/ Qalipaasooq: Pavia eqqumiitsuliortutut eqqaamasassaattita ilagaat. Inuusunnerminilli titartaaneq qalipaanerlu ingerlatarisimavai aliikkutatut. Ajoqitut suliuunaarami pimoorullugit sammisalerpai, suliaalu malunnarsilerput.

/ Atuakkiortoq: "Ikinngutigii" 1934-mi isiginnaartitsissutigineqaaqqaarmat maniitsormiuusugut nutaarsivugut: Isiginnaartitsiviup qalipagarsuannorlugu suliaasup qulaani allagartaq atuarparput: Quiasuffiinnaanngitsoq....1944-mi "nivertorutsip pania" saqqummerpoq.....Atuagarujussuaq "Monte Christome Greveusooq" nutsigaa annersaraat.../
Maniitsumi suliaa: Maniitsumi sulinerata pingaarnersaa kulturikkut inuunerlut tunngavo, aammalu naalakkersuinikkuttaaq ingerlaqataasimavoq... Isiginnaartitsinermik nuannarisaqaaqigami peqatigiit "Uaajeertut" aallartippai,....Allagarsiivittaarpoq ikaartarfiup angutit aneerasaartarfiata kommunitaaq allagarsiiveqarfisaaata iluatatungaani.../ Inuk Pavia: Pavia inuuvooq anginngitsoq 165 cm-init annerunngitsoq....

Maligassiuusut. Kal. Nr.03-1988 qup.16.

Qulequtaq taanna qulequtaralugu atuagassiap saqqummernerit tamaasa qaammatikkuutaartumik ilanngusaqartarniarpuq. Nunatsinni tamani naapitassajuartarput assigiinngitsorpasuartigut inuiaqatimik iluaqutissaannik arnaagunik angutaagunilluunniit maligassiuilluarsimasut. Maanna atuartartugut periarfissippavut qulequtaq taanna qulequtaralugu alaaserisaqartaleqqullugit. Siulitta oqaluttuallaqqissutsimikkut pissartatik piniartorsuillu inuutissarsiornermik siulersortitik saqqummersittarsimavaat, - tamakku ukiorpassuarni kinguaariit ingerlaneranni ilinniarfiusarsimapput kultoritoqqat kinguaariinnut ingerlateqqinnissaannut.....

Maligassiuusut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-1988 qup.14.

Fridtjof Nansen./ Ullup qeqqata eqqarileraa inuit averuallalerput: "Nansenikkunngooq sermersuakkut itivissimallutik tikittut." Tassa taamani Nuummi oktoberip ulluisa pingajuanni 1888 inualunnguit Noorliit tungaaniit itivittut Avannarlernut pilerput. Nansenip pisimasut ima oqaluttuarai:...../ "Qaaqqat qarsullugit ingerlagatta niuvertorarfik nuivarput. Europamiut illui sisamat tallimalluunniit, kalaallillu illorpaalunngui, oqauffik qullersaalluni...Illut paalliliinnarivut taama qannguinnarsuuvooq, qamutilittaramik. Taava aallaasinik eqqalerput, soorlumi inuaqqat tamakku sorsukkumatuujussagaluartut, kiinaanilli tamani qungujulaarneq inussiarnissuserlu ersipput,..../ Ukiisariaqalerput: Nansinnip, ilisimatuujusup misissuisup, ukiinissani atorluarnialerpaa. Angalaqatinilu qaanniortipput erniinnarlu qajartorneq ilikkarlugu. Kalaallit piniaqatigisalerpaat angalaqatigisalerlugillu. Oqaasii ilikkalertorpaat..../ Kalaallisut inuulerpoq: "Kalaalivinngoriartuvinnarpunga. Inuunerat inuunerivara. Nerisartagaat inuussutigaaqka, mamarisaat mamarilerlugit, soorlu orsoq ooqanngitsoq, nataarnap amia ooqanngitsoq...../
Nansen-ip nunarput asalersimavaa: Taamaattumik takusaasa siunissamik isumallualernermik imalik tunisinnaasimanngilaat. Piitsuussutsip ajorsarnerullu saniatigut tuberkulosip siammarsimassusia..../ Norge: Kalaallit Nunaata sermersuagut itivinnera

matuersaataalerpoq matorpassuarnik nappiisinnaasoq. Kissaatigisaminik ajornarsaarunneqarani akuerineqartalerpoq.... Sorsunnersuaq qaangiummat kamannerup akiniaarusunnerullu inuit pulasimavai – Inuinnarnit naalakkersuisunut. Pisimasut qimatarai inuit millionilukkuutaat inuunerat sorsunnermit aserorneqarsimasoq....

Maligassiuisut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1988 qup.9.

Fridtjof Nansen. (Nanginnera) "Maligassiuisut" normimi matuma siuliini allaaserineqartartut H. C. Petersenimit allagaasartut nud Rasmussenip Højskoliata aviisiani "Nalitta Nipaa"-nit 1972 naqittunit tigusaapput. Piffissaq manna iluatsillugu atuakkiortua qutsavigaarput paaninnilluarluni akuerssarluarmatigut./ (Normumit kingullermit nangitaq: Suliaq naammassineqarmat sakkutuut 450.000-it nunaminnut ilagisaminnullu utertitaasimapput. Suliarujussuaq alla Nansenimuttaaq isumagisassanngortinneqarpoq, tassa inuit milliunit aappat avillugit amerlatigisut sorsunnersuarmit qimaasariaqalersitaasimasut Europami Asiamilu ittut nunassarsisinnaanissaat. Amerlanersaat nunaginngisaminni uninngavissarsisimapput...../ Nansen toquvoq.: Fritjof Nansen 1861-imi inunngorpoq 10. oktober, Oslop eqqaani..... 1888-imi uumasunik ilisimatusarnermigut doktorinngorpoq. Ukioq tamanna Kalaallit Nunaata sermersua itivillugu ingerlavigaa, taamalu nunatta timaata sermiinnaanera uppernarsarlugu...../..... 1988-imi sermersuaq itivillugu angalaqqaattunut Fridtjof Nansen-ikkunnut taalliaasimasoq: 1. Angutit arfinillit Norgemit aallarput, sisamat norskiusut marluk lappiusut, norskinut ilaallutik Tunumut niupput sakkuutitik tamaasa nassataralugit.... Allaqqiisoq: Karl Heilmann. Kaaleerannguaq.

Maligassiuisut. (all. Adam Lyng) Kal. Nr.06-1988 qup.2.

Lars Falksen./ Laarsi inunngorpoq qanga niuertoqarfiusimasumi Nuup kangerluani Qoorngomi. Inunngorpoq Qoorngumi 25. Juli 1898. Laarsi allaaserilaarniarakku allanik annerusumik taasassaqaanngitsoq, naagga siornagut inuusunik angumerilluaannakkannillu, aammalu kingornagut inuusunik matumani taasaqaarsinnaagaluarlunga Laarsi sallinngortissimavara pisoqasaanngornera tikillugu nunaqqatitut inooqatigalugu ilisarilluarsimallugu oqarsinnaagama. Taamani meerakasiugallarnitta nalaani aamma sorsuarinnitsima ilagimmasuk pisimanerpoq puigukkiuttarsimavara. Taamani ileqqoraarput illunut allanut isaasuulluta. Ulloq aallarfiutinnagu iserfigalugit sulilunngikkuni takulernaraaq allattoq. – eqqarsarsorisaqaara, avatiminiittut sussakkeersutut illugit unatsiaq-una kisiat. Kingorna silassorissigama tamanna uppernarsisutut ippara, pilersitai Larsimeersut saqqummerarsut eqqarsaatigileraangakkit..... Laarsi erinniortarpoq aammalu taalliortaqaq. Pingaartumik nalliortarsuit juulli poorskilu tikilersillugit. Tamatigut ukiut tamaasa tussiaqattaarutissanik nutaartaqartitsiuartarpoq. Tussiaqattaartussanik ilinniartitseriaaseq pikkoriffigisuugamiuk ilinniartitsisoralugu nuannerlunilu qiimanartaqaq..... Inuusuttuunerma nalaani nunaqarfimmiut pisariaqarteqisaannik sannavittaartitsivoq. Tamanna ima pisimavoq: Kommunerådeqatiminit arlalinnik akerlerineqaraluaqaluni nammineq siulittaasuunini illersortiliulugu isumaqataasut amerlanerussuteqarnerisigut piniartut "aggornersiassaasa" affaannik uneratitsisimavoq ilungersuutigisanilu pivisunngortillugu.....

Maligassiuisut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-1988 qup.6.

Jens L.A. Chemnitz – Palasi – meeqqanik iliarsunnik perorsaasoq./ Jens L.A.Chemnitz inunngorpoq 23. November 1891 Toquvoq 17. December 1966. Oktoberip ulluisa 28-raat 1913. Københavnimi ininnguami attartukkami kalaaleq inuusuttoq issiavoq eqqissisimaarluni unnussiorluni. Qanoq ileriarmat eqqarsaatip isumaliutiginngisaata

tuffigaa: Kalaallit-Nunaanni iliarsuit pineqarnerata eqqarsatai allat qillerpai. Inuusuttunnguaq taanna JENS LARS ANDRREAS CHEMNITZ Sisimiuni palasip illuani 23. November 1891 inunngorpoq. Palasip Jens Chemnitz-ip nuliatalu Mariap ernerisa ilaat. Ulluinnarni Jenseeqqamik taagorneqartoq. 1906-miit 1912-mut Nuummi ilinniarfissuarmi perorsagaavoq...../ Nunatsinni iliarsuit angerlarsimaffeqarnissaat eqqarsaatigilerpaa: Eqqarsaatit ineriartorput. Tuluup Georg Müllerip meeqqanut angerlarsimaffeqanngitsunut sulisimanagera atuaramiuk angerlarsimaffiliortoqarsinnaanera eqqarsaatigilerpaa. Nunamili piitsmi siamaseqisumi inulimmi illu meeqqanut angerlarsimaffik anguniagaavoq ungaseqisoq. Suliassarli aallartiffeqartariaqarpoq.... Tupigineq ajornarpoq allaffimmiutut suliani qimannialermagu. Jenseeqqap paasilerpaa inuunermini suliassani naalagaaffimmiinnani ilagiinniittoq taamaammatt 1924-imi danmarkiliaqqippooq palasissatut piareersassagami.....1935-imi nulia toquvoq. Arlalinnik qitornaqalereersimapput. Aappaaguani jenseeraq qinnuteqarluni Danmarkimut aallarpoq, qitornani nuliarni ilagisaannut inissinniarlugit. Erniinnaq utertussaagaluarluni ernini napparsimalermat ukiiginnartariaqalerpoq....1937-imi aasaanerani niivarsiaqqat sisamat nukappiaqqallu marluk palasip illuanut nuupput. Suliaq ukiuni 21-ni sorsuutigisimasaaq piviusunngulerpoq. Augustip 30-anni qeqertarsuatsiararmiut katersorlutik meeqqanik angerlarsimaffiup ammarneqarnera nalliortorsiorpaat.....

Maligassiuisut. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-1988 qup.10.

(nanginnera). Jens L.A. Chemnitz – Palasi – meeqqanik iliarsunnik perorsaasoq. Alluitsumi palasit perorsaavimmilu pisortatut suliaa ineriartortitsinalu, naak ajornartorsiuterpassuit nalaattaraluarlugit. Alluitsoq nunaqarfinguuvoq kangerluup saqqaani paarpasissumiittoq, nuggersimarngup mannguani. Naak nuggersimarngup nuuata tungaa qaarsuugaluartoq mannguani qooqqersimanermi aasap seqernata naasorpannguit sikkerartittarpai. Avataanni imaq kinguaariit ikittuunngitsut pissaqarfigisimavaat...../ Meeqqat aallaraangata nutaat tikittarput, ilaat qanittumit allallu ungasissumit. 1949-mi Jenseeqqakkut nuliilu Danmarkimut ukiiartortussanngorput. Meeqqat angerlarsimaffiat matugallartariaqalerpoq. Meeqqat ilaqutariinni assigiinngitsuni inissarsineqarput. Taamaalilluni GERTRUD RASK-ip eqqaaneqaatissaata immikkoortua siulleq naavoq.... / Naalakkersuineq 1955-ip kingornagut nunatsinni atugaalersoq inunnik eqqarterinermik anguniagaqarpoq. Nunaqarfiit inuutissarsiornikkut akilersinnaasorinangitsut inui periarfissarinnerusunut nutsertariaqarput. Alluitsoq periarfissarinnerusunut ilaatitaanngilaq...../ 1962-imi perorsaaviup ukiuni 25-nngorpai. Nuannaarneq annerulerpoq landsråde nalunaaruteqarmat illup kallerup inneranik qaammaqquserneqarnissaanut aningaasanik tunissuteqarniarluni..... / 1964-imi aasaagaa taanna ilimaginagu Sisimiuni aqqusinikkut ingerlasoq naapippara. – Susoq? – “pujortuleerassarput aavarput.” Inuusuttuaraatini marluk ilagalugit kutteri 30 fodsulik “Akamalik” kujammatt allaruppaa. Naalagaa palasi 73-inik ukiulik!. Pilersaaruteqaqaaq. 1966-imi ukiakkut uummataa qasulerpoq. Sivilulaartumik uninngareerluni 17. December toquvoq.

Maligassiuisut. (All. statsmeteorolog Johannes Olsen, Nuts. : Jørgen Olsen). Kal. Nr.01-1989 qup.2.

Ullutsinni sapaatip akunneranut arlaleriarluni timmisartupiluunersuit Nordpole qarsuajarpaat. Tupigiallanneqarsinnaavoq ukiut 58-it matuma siornatigut nunatta sermersuata timaannarsuani silasiorfiliornermi suliaq annertoqisoq, - misiliineq, - iluatsippormi, inuunermilli akilerneqarluni. Ukioq 1930-31 avannaani, Qeqertarsuarmi najugaqarpunga. Tamatuma nalaanni Alfred Wegener-ikkut sermersuata timaa paasiniarlugu ingerlatilerortorpaat. (Nangissaaq nr.2-89-imi quleqautserlugu : Alfred Wegenerip ilisimasassarsiornera kingulleq.)

Maligassiuisut. (all. Anda Nielsen.) Kal. Nr.03-1989 qup.5.

Niuertoq : Frederik Lynge (1889 – 1957) / FREDERIK Mikael Jakob Lynge inuuvoq 1. August 1889, Nunaqarfinguami Qoorngumi Nuup kangerluani, toqullunilu 1. November 1957 Københavnimi./ Frederik Lynge politikkeriuvoq./ Qaammarsaanikkut suliniarluartuuvoq./ Fr. Lynge atuakkiortuuvoq, taalliortuuvoq.

Maligassiuisut. (all. Ulrik Rosing, Nuuk) Kal. Nr.06-1989 qup.3.

Kristian Rosing 1866 – 1944./ hans Kristian Theodor Rosing inunngorpoq Danmarkimi Københavnimi decemberip 20-anni 1866. Taamani arnaa Karoline Rosing tappavaniippoq qatanngutai marluk Marie Johannes-ilu ilagalugit ukioq taanna ernisussiornermik ilinniassalluni. Ataataa Peter Frederik Rosing handelimi assistentiuvooq,...

Maligassiuisut. (nanginnera)(all. Ulrik Rosing, Nuuk) Kal. Nr.07-1989 qup.6.

Kristian Rosing 1866 – 1944

Maligassiuisut (all. Johannes Adolfsen, K'aK'ortoK') Kal. Nr.06-1989 qup.8.

(Allattaasitoq) Jakob II Egede-mut erK'ainiut. (Eqqaaniut) Igalikumi savaay'tilinni qitornarsianngorpunga ukioq 1942-mi taamanikkut savaateqarneq napaniutigaa, aammali saniatigut tapertaalluarterunarpurterianniat, aqissit ukallillu piniagasaaneri. Aammami Alannguani ukiumi sikuutilugu qalerallit suluppaakkallu piniarneqarluarterput,...

Maligassiuisut (Sisimiuni 3. Februar 1955 all.Ole Nielsen (Oleraq) Kal. Nr.08-1989

qup.3. Kristian "28" Olsen. / Inuuvoq, 20.juli 1889. Toquvoq, 23. Jan. 1973. / Inuuneq tamarmi ittujaarsortariaqarpoq.

Maligassiuisut. Kal. Nr.09-1989 qup.10.

Hans Lynge 1906-1988./ Atuakkiortoq eqqumiitsuliortoq, atuakkiornerup iluani taalliortutut isiginnaartitsissusiortutut, eqqumiitsuliornerup iluani qalipaasutut, qiperuisartutut allarpassuartigullu sammisaqartutut inuunini ingerlassimavaa./ Inuunera.

Maligassiuisut. (nanginnera) Kal. Nr.10-1989 qup.9. Hans Lynge 1906-1988

Maligassiuisut. (nanginnera) Kal. Nr.11-1989 qup.9. Hans Lynge 1906-1988

Maligassiuisut. (nanginnera) Kal. Nr.12-1989 qup.12. Hans Lynge 1906-1988

Maligassiuisut. Kal. Nr.07-1990 qup.4. Aage Bugge 1896-1977 / 1921-imi Nuummi palasitut sulilerpoq. 1922-imi Sisimiuni palasinngorpoq. 1925-imi ilinniarfissuarmit siulittaasunngorpoq. 1934-miit 1948-mut nunatsinnut tamarmut provstinngortinneqarpoq.... / Frederik Nielsen nutaanngorsaasoq , / Hans Lynge Ilinniarfissuup ingerlaasiata ilamerna, / Chr. Berthelsen sulilluareerluni soraaninngortoq.

Maligassiuisoq : Otto Sandgreen 1914 – 1999. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-1999 qup.4

Malittarisassat equjartortut ilaat : nipip i-p malittarisai marluk. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.9.

Ukiuni kingullerni 30-ngulersuni "nipisiorneq" oqaatsinik ilisimatusarnermut ilanngussimavoq, nipit suuneri paasiniaanerinnaajunnaarluni nipit suut oqaatsit

paasineqarnissaannut pingaaruteqarnerinik ilaqalersimavoq, aammalumi nipit allanngorarnerisa malittarisaat malillugit ullumikkut pissusii qangaanerusorlu qanoq issimagaluarneri tunngavilimmik sammineqartissinnaanngorlugit.....

Mamaralugulo avdlagissamut tapersiut. (Hans Eliassen, Uummannaq) Kal. Nr.04-1985 qup.13. Mamaralugulu allagisamut tapersiut: Ulloriannguup unikkaava "Kalaaleq" nr. 6-imi atuarakku nuannarisimavara meeraanermini mamarsarsimanini eqqaasimammagu. Uangagooq inuugama salungaarama, maani Uummannami napparsimavitoqqami, inalukkakka ersiinnartut, taama oqaluttuarsiarisarpa. Angajoqqaannillu qimataasimanera pillugu ukiut marluk missaanni napparsimavitoqqami uumasuutigisimavaannga qujanartumik...

Mamaralugulu allagisaq. Mamaralugulo avdlagissaK'. (UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.06-1984 qup.9. Meeraaqatut qanoq ilineratigit sunillu aalajangiusseqqaartarnerput assigiittarunangilaq. – illit aalijangiuteqqaakkat suuvamitaava?: Sisamanik tallimanilluunniit ukioqaqqooqalunga anaanaga uissuumisppara apereriataarakku nunaqarfimmi inunngorfini immaqa sianigerpiannikkaluarlugu aalajangiussama siullersarigunagaannik. Arsummi inunngorpunga, qimalluguli sulii pingasunik ukioqalernanga. Taamaattumik tassani ukiut meeraaffikka imannak eqqaamasaqarfingnilakka.....

Maniitsoq kangerluaraalu. (Taallaq) (Taall.: Jens K'. Lyberth) "Robert Petersen" Kal. Nr.03-1981 qup.7.
Taallaq "Maniitsoq kangerluaraalu" aamma allagaq "illoqarfik Maniitsoq" Robert Petersenimit iluarsaallugit allaqqinneqarput, taamatullu nunap assitalersuivoq.

Maniitsoq ukiunik 200-liivoq 1.juli 1982 (Jens K. Lyberth Maniitsoq) Kal. Nr.01-1983 qup.15. Maniitsup ukiuni 200-liinerani atuakkiami tapianilu Maniitsormiutoqqat angumerisavut taagorniarakkit siunertaraara Maniitsup ukiorpassuarni ineriartornerani inuit taagorniakkavut tassaammata kinguaajusugut uatsinnik tavaviaarlutik sulissussisimasut, maannamut napasinnaaqqulluta nunaqarfitsinni...../ Peter Jørgensen (Atark'a, Ataqqa.) / Morthen Møller. / Peter Lyberth (Tûke, Tuuke)/ Josef Kreutzmann (UjôrsinguaK', Ujoorsinguaq). /Seth Berthelsen (Sáte, Satti)./ Josef Bech (Ujôrsikasik, Ujoorsikasik)./ Klaus aamma Jakob Poulsen (Kilaasersuaq Jaakutoqarlu.)/ Jakob Møller (Atara)./ Mikael Biilmann (MikaitdlerssuaK', Mikaallersuaq)./ Jens aamma Adam Kaspersen (Angajulleq)./ Elisæus Lyberth (Elisiusi). Jakob Heilmann (JâkortaK', Jaakortaaq). Siverth Møller (SîvalitoK'aK', Siivalitoqaaq)./ Gabriel Møller (Kâpik, Kaapik)./ Jakob Jørgensen (SalugtoK', Saluttoq)./ Kristian Møller (âtarne, Aatarmi).

Maniitsormiutuut. Kal. Nr.10-1996 qup.12 Aalasagaq: aalisagaq. / aalasarpoq: aalasarpoq. / Amisuaralaat: aataat arlaliullutik ataatsimoorlutik ingerlasut; kisianni: amisut: aataarpasuit ataatsimoorlutik..../ Qaallorpaq: sinittoortoq illaakkut silataanit torlorpaq.

Maniitsumi arnat peqatigiinnit. Angutitsialannik nersornaasiinerit. (All. Ane Skifte.) Kal. Nr.12-2014 qup.4 Ulloq 07.12.2014 Maniitsumi Arnat peqatigiit pernaammik "Angutitsialammik" nersornaasiipput Katersortarfimmi nal. 13.00-mit 16.00-ip tungaanut.

Maniitsumi eqqaamasat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.10-1996 qup.11
Oqariartaatsit tunngavigalugit allagaq.

Maniitsumi malunnartitsineq. Pisuinnaat ikaartarfiannik atsiinermi
oqalugiaat. (Oqalugiartoq: Bitten Heilmann. Maniitsoq.) Kal. Nr.12-2016
qup.29. "Nuannaarutigaaara Annersuup tunuani taasakkatsinni ikaartarfiup nutaap
atissaanik unammisitsinerup naammassineranut atatillugu ilasseqatigiinnermut maanga
aggersinnaagassi....

Maniitsumi pisartut allat Patiala. Kal. Nr.12-1996 qup.13.

Maniitsumi timmisartoqqaammik. (Jens K. Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.01-1982
qup.20 Ukiut 1920-kut ingerlanerani sinerissap qeqqaniunerusoq imaluunniit sinerissap
qeqqaniit kujammut saarullippassuit nalliusimapput tunisaalluarlutillu. Ukiut taasama
nalaani niuvertogarfik Maniitsoq aalisarfiulluartorsuovoq, angutit arnat meeqqallu
angajulliunerusut pisinnaasut ilagineqartarlutik, nukappiaqqat aalisariarnermut
ilaanngitsut angajoqqaatik aalisarsimallutik tikikkaangata ilisimatinneqartarput
naalakkerneqartarlutillumi pisanik majuussuinissamut...../ oqareerpunga
qitornarsiaallunga Jeneralukkunni. Angutisiara nalunnginnakku naveersinikkaarujussuaq
peqqamik pineqarnissara ilimagereerlugu taakkununga angerlarnanga Olinnguakkunmut
angerlarsimavunga..../ silaannarmi nipersuaq tupinnartoq taamalu sakkortutigisoq
tusaalerlugu kinami ajortumik eqqarsateqassava?....

Maniitsumiit Upernavimmut uterlugulu. (All. Andrea Davidsen - Paamiut) Kal.
Nr.03-2000 qup.14

Maniitsumit eqqaamasat.: Piitaararlu Aataalialu. (All. Karl Asser Møller,
Maniitsoq) Kal. Nr.05-2011 qup.16 Piitaaraq. / Tammaraluarnera. / Aataalia./
Aliikkusersuineru. / Aqissimut tataminneq.

Maniitsumit nutaarsiassat. (all. Otto Berthelsen) Kal. Nr.06-1994 qup.11
Peqatigiiffik Kalaallisut Oqaatsivut, Maniitsoq, ilaasortaminut ataatsimeersuartitsivoq 14
april nal. 19.00...

Maniitsup eqqaata ilaa: Appamiunit oqalungusiat. (All. Karl Asser Møller) Kal.
Nr.04-2006 qup.21

Maniitsup eqqaata ilaa: Appamiunit oqalungusiusaasartut. (All. Karl Asser
Møller) Kal. Nr.02-2006 qup.10 Pisaqamanersuaq./ Piilannappoq./ Qivittortaat. /
Nunat aqqi./ Ikkamiutoqqani ajunaarneq.

Maniitsup eqqaata ilaa: Appamiut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.11-2005
qup.24

Maniitsup eqqaata ilaa: Qilalugarniarfissuusimasoq. (All. Karl Asser Møller)
Kal. Nr.01-2006 qup.16

Maniitsup eqqaata ilaa: "Qilalugarniarfissuusimasoq"-mut ilassut. (All. Søren Møller) Kal. Nr.04-2006 qup.5

Maniitsup eqqaata ilaa: Saattuatsiaat. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2005 qup.18

Maniitsup oqaluffitoqaa (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-2001 qup.16

Ilisaritippunga: Maniitsumi inunngorpunga ukioq 1923, 12. Maj. Taamanikkut illutsinni, maannakkut nukissiorfiup inigisaata nalaanni. Oqaluffitoqqami kuisippunga tassanilu apersortillunga. Ilinniartitsisutut ajoqitullu ukiorpassuarni sulisimavunga. Tassani anaanaga nukaralu toqukkut qimagummata ilisimavakka.

Maniitsup oqaluffitoqaa. (All. Margrethe Jerimiassen) Kal. Nr.04-2001 qup.8
Makkak, Soorlu ilisarismannitsiminit taama taaneqartartoq, Maniitsumi inunngorpoq ukioq 1924

Maniitsup oqaluffitoqaa. (All. Andrea Davidsen – Paamiut) Kal. Nr.04-2001 qup.8. Atuagassiami Kalaaleq-mi oqaluffitoqaaq pillugu Hans Larsenip allagaa atuarpara...

Maniitsup pigisaani nuna.: Appamiut eqqaalu. (All. Søren Møller) Kal. Nr.03-2006 qup.17

Maniitsup timaata oqaluttuassartaata ilanngui: Qivittup inaa. Kal. Nr.10-2004 qup.20 (All. H.C.Petersen) Qulligissap qaavanit isikkivia./ Oqaluttuarta.

Margrete Gjorup: Pisukkama! Kal. Nr.10-2003 qup.11 Taallaq

Marlunnik oqaaseqarneq pillugu ilisimatusarneq. (All. Per Langgaard) Kal. Nr.03-1995 qup.6.

Siullermik Per Langgaard kinaanersoq ilisaritilaartigu: Ilisimatusarfiup oqaasilerinermut instituttiani lektoriuvoq, 1983-imiilli ilisimatusarfimmi ilinniartitsisuulluni. – Per-ip oqaatsivut ilitseqquassarinnikkaluarlugit uatsitorluinnaq ilikkarsimavai eqarinnngilluinnarlugillu uatsitut atorlugit. Una allaatigisaq aoqutiginaqisoq 1994-ip ukiaanerani radiukkut sisamariarluni aallakaatinneqarsimavoq. Ulloriannguup atassuteqarneratigut Per akuersisimavoq atuagassiamut "Kalaaleq"-mut ilanngunneqartarnissaanik.....

Marlunnik oqaaseqarnerup nalinginnaasortai: Siullerpaatut marlunnik oqaaseqarnerup sunarpiaanera sapinngisamik paasiniarsarissavarput. Tamannami sammigaanni erninnaq paasivarput inuit assigiinngitsut begrebeq "marlunnik oqaaseqarneq"

assigiinngilluinnartumik isumaqartimmassuk..... / Qanormaa isumaqarpa "oqaatsit"?: Kisianni marlunnik oqaaseqarneq sammilersinnagu nassuiaalaartariaqarpugut.

Marlunnimmi oqaaseqarnerup sunarpiaanera nassuiarlualugu

erseqqissarsinnaannginnatsigu begrebip assigiinngitsunik isumaqarsinnaanera imaluunniit imaqarsinnaanera oqalugiaatima tamakkunani oqariartuutit pingaernerit ilagaat..... /

Marlunnik oqaaseqarnerup nassuiaataat: Qulaani takutippara oqaatsit suuneri ilisimatusarnikkut nassuiagassaanngitsut, soorunalu oqaatsit assigiinngitsut marluk suuneri nassuiagassaanatik. Tamanna pissutiginnarlugu marlunnik oqaaseqarneq nassuiaruminaatsorsuunngilaq pisooqataavorli inuit assigiinngitsut – inuinnaat

ilisimatuullu assigiimmik – sammisaq taaguutaalu assigiinngitsunik isumaqartillugit atormatigit...../ Marlunnik oqaaseqarnerup annertussusia: Marlunnik oqaaseqarneq nunarsuatsinni, nalinginnaasorujussuovoq tamangajatta ilimagisatsinnit nalinginnaaneroqaluni. Marlunnik oqaaseqarneq apeqqutaatillugu amerlanerit nunat aalajangersimasut imaluunniit inuit aalajangersimasut qularnanngitsumik eqqarsaatigilissavaat..... / Kalaallit nunaanni marlunnik oqaaseqarneq: Siullermik nunatsinni qallunaat oqaasii taavalu kalaallit oqaasii pillugit isumaq nalinginnaasoq kukkunerstortariaqarparput. Tamangajatta isumaqarpugut nunarput marlunnik oqaaseqarfusoq. Taamaangilarli...../ Sooq marlunnik oqaaseqarneq?: Marlunnik oqaaseqarneq tamatsinnungajak arlalinnik tunngavilinnik pisariaqarluinnarpoq. Maani tunngaviusinnaasut ataasiakkaaginnaat taatsiarneqassapput, taagukkalli ilaneqariaannaapput..... / Qanoq marlunnik oqaaseqarneq?: Marlunnik oqaaseqarneq arlalippassuartigut pilersinneqarsinnaavoq, apeqqutaaginnarluni inuit ataasiakkaat inuunermi inissisimanerat. Amerlanernut marlunnik oqaaseqarneq atuarfinni inersimasunngoreerner miluunniit pilersinneqartarpoq. Tassa annerusumik minnerusumilluunniit nammineq toqqaanikkut..... / Naggasiut uteqqiinerlu: Uani oqalugiaatinni sammisatsinni apeqqutit qitiunerusut ersersinniarsarisimavakka, aallakaatitassanut tulliusunut pingasuusunut ingerlaqqittussa, taavalu ersersinniarsimavakka isummat ilumuunngitsut marlunnik oqaaseqarnermut tunngasuusut.....

“marssivok”-mut ilaanullu naqqiutiminek. (Jeremias Poulsen, Nuuk) Kal. Nr.08-1986 qup.8.

Kalaaleq nr.5-1986 qupperneq 8-mi Kaj Dalagerimik atsiorsimasup allagaa atuarakku “marssivoq”-mik nassuiaanera eqqortuunngitsoq erninnaq nassaaraara. Oqaaseq “marssivoq” kalaalivittut oqaaseqartugut sumut tunngatillugu atornerqartarnera silattuleqqaarattali ilisimalluarparput, tassa uagut ullumikkut utoqqanngortugut kalaallisut oqaatsivut ullumikkut navianartorstortitaanngikkallarmata inunngorsimasugut sunut assigiinngitsunut marlunnut atornerqarnera kukkunata oqaatigisaratigu...../ ... “Imerlaarsivoq” oqaaseq taanna pilersarpoq assigiinngitsut marluk aqutugalugit, siullermik: oqaatsit narrujuumminartut...../ .... “Kuukoortitsivoq” taanna pissuteqarajuppoq isitigut sanngiillissuteqalernermik.....

Mathias Storch. Kal. Nr.Nr.03-1983 qup.1. Inuusoq 21. April 1883 Manermiuni, Aasiaat, - toqusorlu 21. November 1957 Ilulissani. - Matiarsi inuinnarsimagaluaruni tassa ukioq manna 100-inik ukioqalissagaluarpoq./ Asimiukasiit: Atuagaq aallartippoq taamanerpiaq pissusiusunik oqaluasaarluni, aallaqqaaterpiaalu imaappoq: meerarpaaluit apersortinnissaminnut inuukkunnaareersut illorsuit eqqaanni pinnguarput..../ Paavia: Atuakkiortup meeqqat asimioqarfimmiut ilaat Paavia – atuakkiamilu tassani inttasunit pingaarnersaasoq..../ Atuartuuneg – taamani: Meeqqat atuarfiani atuartuuneg assigiinngillu inartunik kinguneqarsinnaasarpoq – ilinniarsimasunik – ilinniarsimasunik ilinniasimannngitsunilluunniit atuartitsisoqarneq ilaanni aalajangiisuusarluni..../ Ilinniaqarnissaq piniartuunissarluni: Tamatuminna saqqummiussiniarluni atuakkiortup angut utoqqaq ima oqalutippaa: misigereerparami meeraatilluni atuarfimmi aallunneqannginneq qanoq ajortigisoq...../ Eqiatitaarneq: Oqaatsit taakku eqiatitaarnermik imaqarput – nalunngilarpullu qanorluunniit ilinniarluartigigaluaanni eqiasukkaanni “pisuunngornissaq” (atuakkiortup siunertaasa ilaat) anguneq ajornarluinnartoq./ Asanninneq: Atuagaq “sinnattugaq” pinngitsoorneqarneq ajortumik aamma asanninnilersaarutitaqarpoq, atuakkami inuttaasumut pingaarnersumut Paaviamut tunngatinneqanngitsumik...../ Piniartup inuunera: Oqaatsit taakku “iliniagaqarsimasumit” oqaasiupput – atorfirmik angisuumik atorfeqalersimasumit. Piniartut oqalualaruterujuttut tusarnaarlugit pingaassaannngitsumik pissarsiffiullu artarsimapput.....

Mattaaraq Anaanatut, aanaatut aanaqqiitullu. (Martha Biilmann) (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1998 qup.7..

Qitornaasut anaanartik pillugu oqaaseqalaarnissaat kissaatigisimavara, ilanngutassiammi taama ittut aviisitsinni amigaatigilluinnartaratsigik. Taamaattumik paniisa ilaat ilisarismalluagara Line Dalentoft maannakkut Nuummi najugaqartoq ilanngussilaaqullugu. Line siulliulluni ima allappoq.

Mattaarsuup nunaa. Mátârssûp nunâ. Kal. Nr.05-1983 qup.1..

"Kutaa Juuna, qangami takunarmat, eqqarsaatigilarikkit!" "kutaa Pitaaraq... soormiaasiit... aamma kutaartuinnaleratta...", taamaalillunilu illariarpoq. Taama ilassisut tassaapput utoqqasaaq Juuna, nujai sukut tamaana qeerasaartut, qaallorilluinnaramik erseqqilluartunik, taamakkaluartoq timaa iluserilluni qerattaatippoq, uummaarissunik isilik, quersaalu ersaringaaramik kiinaanut palersimajuaannartutut ittumik amilimmut naleqqiullugit erseqqilluartut - avannaamiusimagaluarpoq, ernili allaffissuarmi suliffeqalerluni Nuummiileriarmat, aammalumi tamatuma kinguninnguatigut nuleerami, Nuummiuulersimavoq, qangasiarli, ajorinngilaa, aallaqqaammut arrisarsimagaluarluni....

Meeqqanut atuakkiaq nutaaq: Silap allanngulerfiani.: Lana Hansen: Sila. Kal. Nr.02-2010 qup.10

Meeqqanut: Ataaseq. (All. Jørgen Petersen) Kal. Nr.10-2006 qup.34

Meeqqanut: Avu. (1) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.01-2006 qup.25 Sinittarfimmi.

Meeqqanut: Avu. (2) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.02-2006 qup.33 Avuu timmisartortoq.

Meeqqanut: Avu. (3) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.03-2006 qup.35 Avuu errorsisoq.

Meeqqanut: Avu. (4) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.04-2006 qup.35 Aqqartartoq.

Meeqqanut: Avu. (5) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.05-2006 qup.31 Avuu apummi assakaasoq.

Meeqqanut: Avu. (6) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.06-07-2006 qup.39 Avuu igasoq.

Meeqqanut: Avu. (6) (All. Frederik Kristensen, Kungi) Kal. Nr.08-09-2006 qup.47 Avuu avataarsualiartoq.

Meeqqanut: Hiistit. Kal. Nr.11-2007 qup.31 Hal.: Kalaallit nunaata uumasuisa ilagiligaat tassaavoq hiisti. Kujataani savaatillit arlallit hiistiuteqarput.

Meeqqanut: Immami angalalluni ilaatigut anorlileriataartarpoq. Ataani atuarsinnaavat taama misigisaqarsimasut ilaata taallatut allallugu oqaluttuaa: Karl Peter Olsvig Andersen: Qanga umiatsiaannannguamik ipuinnaq. Kal. Nr.11-2007 qup.30

Meeqqanut: Isarukitsuaraq. (Erna Lynge). Kal. Nr.01-2016 qup.24. Inuusat atorlugit isiginnaagassiaq.

Meeqqanut: Kunngi naasorissaasorlu. Kal. Nr.02-2008 qup.35

Meeqqanut: Maiakkut Jozefiinalu. Kal. Nr.07-08-2005 qup.36 Titartaasq oqaluttualiortorlu : Viggo Pedersen.

Meeqqanut: Maiakkut Jozefiinalu. Kal. Nr.09-2005 qup.36 Titartaasq oqaluttualiortorlu : Viggo Pedersen.

Meeqqanut: Maiakkut Jozefiinalu. Kal. Nr.10-2005 qup.28 Titartaasq oqaluttualiortorlu : Viggo Pedersen.

Meeqqanut: Maiakkut Jozefiinalu. Kal. Nr.11-2005 qup.32 Titartaasq oqaluttualiortorlu : Viggo Pedersen.

Meeqqanut: Maiakkut Jozefiinalu. Kal. Nr. 12-2005 qup.32 Titartaasq oqaluttualiortorlu : Viggo Pedersen.

Meeqqanut: Marluk. (All. Jørgen Petersen) Kal. Nr. 11-2006 qup.38

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 12-2006 qup.41

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (nanginn.) (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 01-2007 qup.34

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (nanginn.) (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 02-2007 qup.30

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (nanginn.) (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 03-2007 qup.38

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (nanginn.) (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 04-2007 qup.34

Meeqqanut: Meeraagallarama inuunerput. (nanginn.) (Oqalutt. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr. 05-2007 qup.26

Meeqqanut: oqaatsit eqqortumik naanillit. Kal. Nr. 01-2006 qup.25 Ataani takukkit illoqarfiit nuannersut. Oqaatsimik oqalummi ilavavut, oqaaseq taanna qanoq aaneqassasoq allaqattaaruk. Ilaat naaneqassapput –poq, allallu –put.

Meeqqanut: oqaatsit eqqortumik naanillit. Kal. Nr. 02-2006 qup.34 oqaatsit ilaasa naanerisarpaat –a, allallu –at.

Meeqqanut: orpimmiortarsuaq. Kal. Nr. 10-2007 qup.31 Hal.: Takorlooruk ukioq 1937. Inuit ukioq taanna inunngortut ukioq manna 70-inik ukioqalerput.

Meeqqanut: Qanoq naaneqassappat? Kal. Nr. 03-2006 qup.34 oqaasilerineq.

Meeqqanut: Qanoq naaneqassappat? Kal. Nr. 04-2006 qup.34 oqaasilerineq.

Meeqqanut: Qanoq naaneqassappat? Kal. Nr. 05-2006 qup.30 oqaasilerineq.

Meeqqanut: Qanoq naaneqassappat? Kal. Nr. 06-07-2006 qup.38 oqaasilerineq.

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 09-2003 qup.42 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 10-2003 qup.35 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 01-2004 qup.39 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 02-2004 qup.31 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 03-2004 qup.42 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 04-2004 qup.39 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 05-2004 qup.31 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 06-07-2004 qup.43 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pedersen) Kal. Nr. 08-09-2004 qup.35 Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 10-2004 qup.31** Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 11-2004 qup.35** Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 12-2004 qup.36** Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 01-2005 qup.19..**

Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 02-03-2005 qup.31..**

Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt)

Meeqqanut: Takornartat nalusat. (Suliarinnittoq: Viggo Pederssen) **Kal. Nr. 04-05-06-2005 qup.36..**

Viggo Pedersen: Jamie Blond & Co (Titartakkt) Naanera.

Meeqqanut: Viggo anaanaalu. (All. Efraim Karlsen, Maniitsoq) **Kal. Nr. 10-2003 qup.32..**

Ilaanni uillarneqarpoq erninngualimmik Viggomik atilimmik. Illunnguaq mikisoq illoqarfiup avataaniittoq inigaat.

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : Aima nivarsiaratsialak. : Bolatta Silis-Høegh: Aima. **Kal. Nr. 11-2010 qup.16..**

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : H.C.Andersen nalliussisaq. : Meeqqat H.C.Anderseni. **Kal. Nr. 09-2005 qup.30..**

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : Nivarsiarannguup misigisai. Magnus Larsen: Maliina Nuummiuaraq/ Maliina fra Nuuk. **Kal. Nr. 01-2011 qup.24..**

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : Nissimaat pilukkattunnguit. **Kal. Nr. 01-2005 qup.11..**

Grethe Guldager: Nissimaat nissimaajaqqallu.

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : Oqaluttuavissuaq. (All. Hans A. Lyngø) **Kal. Nr. 01-2003 qup.3..**

Andri Snær Magnason: Nunarsuarmit tungujortumit oqaluttuaq.

Meeqqanut Atuagaq nutaaq : Unneraarsuk. Jensine Geisler: Unneraarsuk. **Kal. Nr. 10-2005 qup.23..**

Meeqqanut Atuakkiq nutaaq : Ilumummi immikkuullarissiq: Stina Sørensen: Inuuk saliiifik. Kal. Nr. 11-2010 qup.16..

Meeqqanut Jiisusi. (Taall. Peter Storch) Kal. Nr.06-1990 qup.2.. Taalaaq.

Meeqqanut perorsaaneq: Qungujuppunga. (All. Efr. Karlsen) Kal. Nr. 04-2004 qup.3..

Qungujunneq kamannginnermut takussutissaasarpog. Atuagassiaq una ateqarpoq "Kalaaleq" immaqa oqaluffissatut siunertaqanngikkaluarpoq.

Meeqqat 1951-imi avalatsitat.: Filmi takoreerlugu. Kal. Nr. 10-2010 qup.5..

Filmi "Eksperimentet" ukiaq manna takutinneqarpoq. / 1950-imi landsrådit oqaloqatigiinnerat. / Red Barnet marlunnik siunnersuuteqarpoq./ Børnehaviliornissamut siunnersuummut taputartuunera. / Kikkut isumaqataappat kikkullu isumaqataanngillat.

Meeqqat atuartarnerat inerisarlugu: Iliusissatut siunersuutit. (All. Biggi Nielsen) Kal. Nr. 02-2008 qup.28.

Meeqqat Guutimut allagaat. Kal. Nr. 06-2003 qup.28..

Ukiualuit matuma Siorna saqquumerpoq atuagaq meeqqat tallimaniit qulit tikillugit Guutimut allagaanit imalik.

Meeqqat inuusuttullu atuariifi allattaatsitta oqaasersiallu

ilinniartitsissutigineqarneri. (Ulrik Rosing) Kal. Nr. 07-08-1992 qup.8..

Kalaallisut Oqaatsitta allattaasittalu isumasioqatigiiffigineqarneranni oqallisigineqartut ilagaat maannakkut meeqqat inuusuttullu atuariifi oqaatsitta allattaasittalu atugaaneri oqallisigineqangaatsiarput. Ulrik Rosing ukiorpassuarni meeqqat inuusuttullu atuariifi ilinniartitsisusooq imatut oqalugiarpog: Atuarfik inuiaqatigiinni pinngitsoorneqarsinnaanngilluinnartoq tamatta nalunnilarput....

Meeqqat - Inuusuttut - Utoqqaallu imminnut pisariaqartinnerat - imminnut atorfissaqatigiinnerat. (All. Fali Kleist, ilinniartitsisooq.) Kal. Nr.11-1993 qup.8..

1991-imi Kalaallit Nunaanni utoqqaat peqatigiiffeqarfii kattuffiliorniarlutik Knud Rasmussenip Højskoliani katersuupput. Taamani oqalugiartussat ilaattut højskolimi ilinniartitsisooqatigiit qinnuigineqarsimapput ilinniartitsisut ilaata Fali Kleist-ip oqalugiaatigaa.

Meeqqattaq allattarniarlit. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1984 qup.16..

Atuagassiannguaq una "Kalaaleq" inoqutigiinnut tamanut, inersimasortaasunut meerartaasunullu atorpoq. Tassami taama isumaqartipparput....

Meeraaffiga inuusuttuuffigalu, K'ipingasoK' (Qipingasoq) (All. Sofie Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.08-1987 qup.10..

Eqqaamasannik oqaluttuarsiannillu oqaluttualaarniarama pissutigaaara qangaanerusooq allattuisooqarpiarneq ajornera, eqqaamasassanik soqutiginartuugaluaniq qatangiinnartartunik, allaaserilaarniakkakkalu nunaqarfinnguamut inunngorfinnut

qujassutittut tunngatippakka. Iitsoqputakka atorfilittavut tassaapput ajoqiusimasoq Ludvig Johnsen aammalu ernisussioruusimasoq Maren Lynge...Aningaasat ataatama nersornaatisiarsui./ Qipingasumi niuertoriusimasoq Klaus Skifte./ Napasup iliveqarfinguaata suli maanna atuuttup ilisiffigineqarqarnera.

Meeraagallaratta. (All. Stephen Møller (tápe) Kal. Nr.11-1987 qup.12..

Nuummi piniartut eqqaamanerini eqqartulaarusuppakka. Qassikattannguupput ippiup qaani qaannivillit , eqqaavakka Aabilli (Abel Egede), Abia (Frederiksen), Johan Holm, Pele Holm, Henrik Møller Nuutoqqamit, Andreas Lund, Kristian Kristiansen, Iliviguanit. Avannarlerni : Ado Holm, Kristian Kristoffersen, Vilhelm Egede, Nuuttut: Aalut Levisen Kangerluarsussuarmit (Ansaalamiip ernerera), taanna takornarpara aqisserniarlunga napiarniartoq Quassussuup alannguani panini (Kristine) ilagigaa.

Meeraagallaratta Itinninnguami juullisiortarnerput. (All. Andreas Davidsen, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1987 qup.5..

Misigilerpunga suli Itinninnguanut nuunnata, tassa Itillivimmiikkallaratta, nunaqqativut tamarmik Itinninnguanut nooreersimasut. Eqqaamasinnaanngorama avatangiisikkalu takusinnaalerlugit misigisara juullimut tunngasoq ataaseq puigunngisaannarpara. Tassa ataatama Kaalip kissummiarlunga suunerpunik qaqortunik innertut ittunik ikumaneqartunik tikkuartuukkaanga. Sunaaffa ilisivinnguit qummut amiliartortut ilisivittaasa nuuisigut naneruuteeranngualikkat... ../....Aamma unnuk taanna juumuutsinni Gerda Kreutzmannikkunni orpiliartarpugut. Taamanikkut ipilit takornartaagallarmata orpimmut nivinngakkat orpiliarnersiatta saniatigut pisarpavut.....

Meeraagama juullera. (All. Jonathan Joelsen) Kal. Nr.12-1986 qup.10..

(Uuminnga allaatiginnittuvoq Aluitsup-paamiu Jonathan Joelsen, siornali "Kalaaleq"-mut - juullip normuanut - ilanngutassaasimagaluarpoq, taamaaliorneqanngilarli, aamma ukioq manna "Juullisiutit"-nut ilanngunniarsimagaluarpara, aammali taamatut pisoqanngilaq, maannali kiisami tassa ilanngunneqarpoq.)
Issileriartoraaq anorit sakkortusiartorput, annerusumik eqqarsaatiginnisagut, taamaalinerimimi eqqarsaatigisarput tassa juullernissaa, ullorpassuarnik ungasissuseqaraluartoq, tassaasorli meeqqap Jiisusinnuup inunngorfia nuannerlunilu ataqqinarpoq, tamatsinnut inuunermik tunisisuusooq..../... Juullimut qallunniartarnerit juulleriartornerup pissanganaqutaasa qilanaarnartuisalu ilagisarpaat, tamanna ullup naaleruttornerani, qaammanerup annikilleruttornerani pisarpoq, ullaakkut suli taartorsuaq qaannat aallakaasarput ilaannilu unnurujussuarneranut mulusinnaasarutik... /... Juullersuummat uagut atuartut siulliulluta alanngaartarpugut, atuannigitsullu ilaatigut angajoqqaaminnit ikiorneqarlutik pisarput...../ .... Ukiut ilaanni ukiutoqarsiorarnivut Illorpanni pisarput, nunaqarfimminngaaniit allamut nuulaarluni nuannertarmat. Taamanilu ukiut ilaanni silagissorsuutillugu - issangiarpallaarluni ukioq issisiorfiusanngimmat aammalumi Illorpaat qanittunnguummata - umiaasarluta tassani ullorsiorfiit ilaaffigisarparput..../... Juullisiorfiit naajartornerat, soorlu ukiortaap kunngillu pingasut ulluisa akornat, assigiinngitsunik pissusilersorfigineqartarpoq, suna illoqatigiinnut tunissutigiumasaq poortorlugu pituutserlugu igalaat silataanni aalatinneqartarpoq igalaanut attorteqattaarlugu, illullu iluaniittut ilaata attueqqaattup pissavaa, taasarpaat nigsuiassoK' (nissuiaasoq) imaluunniit nissuagaq.....

Meeraanermi eqqaamasat. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.08-1987 qup.13.

Iitisorilerpunga Maniitsumi kuuttartup qinnguani illut kangillerpaat ilagalugit illoqartugut. Tassami qanittunnguullugit kangileraagut Peter Jørgensenikkut, ittuat ulluinnarni Ataqqaa-

mik taasagarput, inuusunnermini aasiit atequserisimasaa. Taanna piniartuuvoq, pisitaalu qajorsuilu ussertaqaagut, qujanartaqaallu, pingaartumik iisiumaruttornitta nalaani tamorasaarfigisaqaarpullimi, kiisalu aamma merai ikinngutigeqaagut peroriartoqatigatigimmi. Ataqqap nulia Kiisiat meeraalluni iserlugu arlaannik, aalisakkamik timmiamilluunniit igasimariarluni ilaginnassanatalu...../Ilitsoraagut Elisipannguaq “Aanaanarsiaralaaq”-mik taasarlutigu..../ Kiisalu qulitsinni kitaat’unginnguatsinni innaarsunnguup killingani uagutsinnit avannarliullutik sinerissap ilaani ilisarimanearlutut Ole Petersen nulia Jakobine illorujussuarmik illoqarput, taakkulu qulaani innaarsunnguup taariikkama qaavani ajoqiunikkut Lars Møllerikkut aamma illorujussuarmik illoqarput.....

Meeraanermi eqqaamasat. (Naanera). (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.09-1987 qup.7.

Aanagalu mininnianngilara, ataatama arnaa, Grethe Lyberth, 26.3.1876-imi inunngorsimasoq. Ilitsorilerpunga tutitaralugu, sunaaffa angajulliliaagama qujagisarineramik qimalaarumannikkaangaluunniit. Puigutuallaanngikkaanni nalimini pisimasuk oqaluttuutaraluaqaanga, kisianni uanga puigutunermik...../ Aatagali Timuutu, Thimotheus Lyberth, ilitsoqqutinngilara, marluinnarnik ukioqartunga toqusimagami 65-inik ukioqarluni...Uku allappakka poorskeriartornerata nalaani, taamani meeraanitta nalaani poorski nalaani pissutsit eqqaalaassavakka.../ “Ajoqi” Kilaaseeraq, Klaus Biilamn – akutaq utoqqaq qeersuunik nujalik, isai tungujortut, amiloruujulluni anginngitsoq, biibilimik atuarfigisarpaput, pattallaqqissuugami erinarsortittarpaatigut...../ Kuuttartoq sikueraangat saputeralai silarlliit nipisanniarfinngortarput, tineriaraangat silammut kuuleriartut inuusuttuarartagut nissilerlutik qaanngukkut aqqartalersarput...../ ...Taamani pujortuleeratuannugit meeraanitta nalaani pigineqartut eqalussuaasorsuannngortarput. Eqqaamasakka ukuupput: “Erling” kiilukkut pujortuleeraat. Raamukkut “Ingeborg” (Inebooq), “Niisarnaq” Morthen Møllerikkut qatanngutinilu, “Karoline”, Jens Lyberthikkut katanngutigiillutik piat...../ Tamakkut sulii qaangiutinngitsut arfanniutinnguup “Sunniap” inui tikittaraat.....

Meeraanermi eqqaamasat ilaat. (All. Josva Simonsen) Kal. Nr.10-1986 qup.1.

(Ukuninnga “meeraanermi eqqaamasat ilaat”-nik allattoq 1981-imi toquvoq. Ilanngutassiuisuuvorli erngutaa Aqqaluk Simonsen, maannakkut Sisimiuniittoq. Imalu allappoq: “Ittorigaluama Josva Simonsenip meeraanilersaarutai atuarlugit nuanneqimmata “Kalaaleq”-mut ilanngutassatut nassiuppakka. Qangarpiaq allagaanersut nalunarput, kisianni nukara oqaloqatigalugu oqarpoq 1970 naajartulernerani allassimagai.... Ittu inuuvoq 1901 toqullunilu 1981... assingalu tassa 80-iliigami assinga 10. Juli. “ – Aqqaluk Simonsen assut qutsavigaarput – aammatoq-uku allat taamaaliorilik. Aaqq. 70-it sinnerlugit ukioqalersimagaanni ullut ukiullu atoreersimasat ilaanni takorluugassaqaanngitsoortanngillat. 1900-p aallarteqqaarnerani meeraasimasugut eqqaamavarput taamani qaannat umiallu kisimik angallataammata, pingaartumik nunaqarfimmiuusuni. uangami angumeraakka qaannat arlallit ukiumi kitaani qamasarsimasut, aallaaseqarnatik saaqqutaanarmik sakkoqarlutik (unaq, avataq, anguvikkat). meeraalluni alutornartassusii unnukkut tikittut takullugit kalittorsuullutik...

Meeraanermi eqqaamasat ilanngui (All. Thomas Jessen) Kal. Nr.05-1985 qup.4
(Taamatut qulequtsiilluni allaatiginnittuuvoq Maniitsormiu Thomas Jessen. Allakkamini aallarniutigisamini utoqqatsisimavoq eqqaamallaqqippaallaanngikkaluarluni, taamaattorli assut ilanngusserusulluni. Allagaatalu imarisaa allannngortinnagu matumuuna ilanngunneqarpoq. Aaqq.) Silattorpunga Timerlerni (Maniitsoq) ukioq 1936 upernaakkut niggersorsuulluni siallersorsuaq, imarlu ulissimagami illut killiit tunngavii angusimavai.

Tassamiuna Timerliit nunaqarfinnguat sissamut qanittunnguaq siamasiartuinnaallunilu, una kangiata tungaa pinngikkaanni. Tassalu silattorpunga ilagaat saani iluatungaanni pallukannerlunga sila isiginnaarlugu meeraqatikkalu silamiittut assut ilagerusukkaluarlugit, sulili aneqqusaanngilanga tassa taamani napparsimarujussuarsimavunga sulilu ajorunnaavissimananga..../ ...Upernariartornerit ilaanni ataatagalu Kangaamiuliarpugut qatsunganeq silagissuaq, tassalu pukkitsuarannguvugut umiaasaararput saarullinnik tisariikkanik ulikkaangajavissimallugu tuniniaartorlula....

Meeraanermi eqqaamasat puigunaatsut. (All. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.03-1988 qup.7.

Aanama oqaluttuaasa ilaat imaapput : Kangerluarsuk aavarfigigajuttarparput. Qinngortoorsuuvoq sarfartoqalunilu. Ipuginnartuugatta safaa illumut iluatsinniartarparput. Tinimukaleraangat tammaartarpugut ulimut aallarnissaata tungaanut uninngasarluta. Qinnguanut pigaangatta angutitavut aavarnissaminnut piareersariarlutik aallartarput, uagut meeqqallu qimataasarpugut..... Suli Kangerluarsummiinniartugut qeerlutoorpassuit tatsini isagaangata nuerniarlugit pisariortortarpavut.....

Ataatama oqaluttuaasa ilaat imaapput: "Taamaallunga piniarluaruttulerlunga aasat ilaanni aavariarpunga, taamani suli katinneqanngilanga, Naja arnartaraara allanillu ilaqlarluta. Taamanikkut tuttuasorujussuuvugut panertunilluarlutalu. Taamaallunga ullut ilaanni kisimiillunga aavarlunga aallarpunga, nuna masappoq sialleqqammerami, angisuumik tuttukkama aattoreerlugu nammaatsioreerlugu angerlamut aallarpunga,..... tupeqarfitsinnut ungaseqisumiippunga kisimiillungalu, sunaaffami singerneru aserorlugu. Allatut saperama nammaarsuakka peeriarlugit aqquataani taquassannik tiguseriarlunga angerlamut aallarpunga paarnguttarlunga naangisartarlungalu..... Ataataga kingumut oqaluttuartissavara: "Ilaanni ukiakkut sikuartalereersoq Killermiut sioraani Niilisikulullu qamavugut. Uanga killiuvunga, taamaallunga tusaalerpara soorlu kangitsinni eertarpaluttoqartoq. Piniartut ilaannik imarmiortoqarpalummat aappara uannit sukkanerummat pilerpara: "Illit sukkaorsuuvutit angumeriniaraluarniakkit, - malikkaluassavagit".

Meeraanermi eqqaamasat puigunaatsut. (All. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.04-1988 qup.8.

Taamani Maniitsoq qimmeqarpoq immikkut iluaqutaanngikkaluarput. Toqunneqaraangata neqaat nerineqartarput, amiilu assigiinngitsunut atortussiarineqartarlutik. Ataataga Geertersaq katinnialerami anaanaga nuliassani taamani ammassianut ilaasimasoq aasimavaa, junip 23-anni katikkamik .../ (Allaaserisami atit taaneqartut). Gerth Morthen Andreas Rasmus Møller./ Kathrine Sara Andrea Lyberth./Frederik Heilmann - Falitalik./Rakel Lyberth nukartaalu Elisabeth./ Naataralak Eliarseralallu ..../... Taamanikkut Maniitsumi saarullippassuit nalliusimalersimapput. Saarullit tisareerneqartarputsalilluarneqarlutik erroqqissaartarput salilluarneqarlutik erroqqissaarneqartarlutik, ilami peqqissaarunneqartaqaat kiilumut 4 ørilerlugit aalisartunik pisiarineqartarlutik. Taamanikkut aalisartut tamarmik ipuinnarput..../ 1936-mi eqqaamavara taamani maniitsormiorpaalussuit toqorarmata pingaartumik anguterpassuit toqorarput. Tupertalimmi aallaarsimatilluta kalerrikkiartorneqarpugut Kristian Skifte toqusoq.

Meeraanermi eqqaamasat puigunaatsut. (All. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.05-1988 qup.7.

Tupertalimmiileratta taamani augusti aallartilaartoq ataataga Kaalilu aavarlutik aallarput, ualikkut erininarsinatik taamaallutik "ittoqaat", anaanaga oqarpoq "Ataatallu tunnulimmik pisaqanngikkuni ittussanani." Sunaaffami panniligarsimasooq, ila taamani piisaarnaqaaq. Ullut marluk qaangiummata Qingataq Qiterlermi aamma assersua pisaraa. Piitartarput taamani augustip 8-aani inuussiortussaasoq anaanaga ilagalugu perusaasoqatgiartoratsigu, aallartinnatali soorunami kamigut anngeqqaarpavut sivisuumik pisuttussaanerput pillugu...../ Tikileriaqaagut inuit piisaartunnguit, igaartorsuit – sunamita ajorsaat. Arfersuaq pilariillaramikku uagut meeqqat tupertorterialluta utoqqartavut Maniitsumut orsuerniaqaat. – ila tamassa orsorpasuit, umiatsiat pisinnaasut usilersoriarlutik pukkeqalutik aallarput...../ Anaanaga Kattaaraq – Kathrine Sara Andrea Lyberth, ataatagalu landsrådet siullerpaat Maniitsumi ilaasortaat Nathan Lyberth...../ Arnaq piniartumut nuliaasoq itsarsuarmiilli piniartukkormiuni pingaaruteqarluinnartuusarpoq. Mersugassatigut piinnarnani inuuniarnikkulli aarpparminut tapertaasutut pingaaruteqarluinnartuusarluni. – tamanna uanga anaanannit erseqqissumik takusarsimavara.....

Meeraanermi eqqaamasat puigunaatsut. (All. Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.06-1988 qup.6.

Ukioq 1935, januar 9-ani nukarlersannguarigaluarput inunngorpoq. Taamanikkut 11-nik ukioqarpunga sulit atuartuullunga. Anilu atuariartorpugut ullullu qeqqata tungaanut atuareerluta iseratta anaanaga ernertaarsimasooq. Anaanaga aniguilluarsimavoq peqqillunilu, ilaquuttavut isersimasut nuannaarput eqalunnillu tarajortigartuullutik. Taamaannerani Soafiaaraq juumooq anereersimavoq. Tassani isersimaniarluta paaliorti Kaalat uisagaluni panissiarput Pinneeq naalakkerpaa juumooq Sofiaaraq aqqullugu. Isersimatsiaannaq nakorsaq aamma iserpoq uagullu meeqqat aneqquneqarallarpugut. Allatut ajornaqimmat ilaquuttatsinnut agguanneqarpugut, sunaaffami anaanaga toqulersooq...../ Ukioq 1932 upernaakkut Maniitsumi nikallornaqissumik ilaqtariippassuarnillu eqquisumik pisimasooqarpoq, tamannalu imatut misigisalerssaarfigilaassavara: Ilaquuttatta ilaat Niilisikulukkut nulialu Mattaliit paniillu Sikallutta taassuma apersortinnissaanut aallaarniarlutik sivikitsumik aallaarsimalaarsimapput. Kingorna ilimagiriarnagit tikipput, Sikallutta napparsimalermat tikiukkaat. Aqaguani ullaakkut ajoraluartumik Sikallutta toquvoq. Umiarsualiviup qulaaniippoq "Qaqqaq"-mi niuvertorqarfiup erfalasulerfia. Tassani erfalasoq sungaartoq amuneqarpoq nappaammut nalunaaqutaasoq: - Nukillaarnerooq nappaataalerpoq. – Maniitsoq matusaavoq...../ Taamani nappaasuaq sulit nalliutinngitsiartoq qavani Isortup paani Ummannap eqqaani franskit aalisartut umiarsuaat ikuallalluni uumiiartoq naatsumik eqqaalaassavara: Taamani "Eertaq" namminersortuni Jenseralaap pigisaa kisimi pujortuleeraagallarmat,.....

Meeraanermi juullertarnera. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.12-1987 qup.11.

Taamanikkut meeraavugut ilitsorillualernitta nalaani 1940-p qaangilaarnera sorsunnersuup kingulliup naligigaa. Juullimut atortussat juullerpaluttut amigalersimaqaat, ataatakkut oqaluttuarternerat malillugu...../...Tassaana aamma juulli qanillieriarloq sila pitsaatillugu amerikamiut timmisartuat (Sakkutuut) Kamgerlussuarminngaaniinngooq qulangiuttoq poorsuarnillu nakkaatitsilluni, tassagooq meeqqat Amerikaminngaaniit poortugarsiassaat.....

Meeraanermit eqqaamasat nangeqqilaarlugit (All. Thomas Jessen) Kal. Nr.10-1985 qup.3.

Paasigakku ilaanit nuannarineqarsimasut oqalungusiakka ingerlateqqilaarniarpakka. Eqqaamajunnarsivat Kangerlussuatsaamukarnera oqaluttuarigiga, maannalu taanna nangissavara, ilummukarnerput nageqqillugu. Piitanguaralaap diaavuluaraasivia taateraallu innarsuat qimariatsigik illumut-kujammut aallaannaqaagut.../ Inorersumi nalaannit qaqqarsuit atamannavikkamik, saqqaani alannguanilu imaanut ataannavillutik nunniffissatuallu annikeqalutik. Taamaattumik tamaanaqqutileraanni sapinngisamik ikera qiteraarniartariaqarpoq. ...Inorersut taakku siullermik Assaasanik ateqarsimagaluarpur, assattut siaarsimasutut isikkoqarsimagaluaramik, maannali nuui qaarajumaartuinnanngorunarput tassali nakkaallutik nunguterualuarnermik. Tassanilu eqqaamasat ilaat alianartoq. Arnaqquassaat taaneqareersut inorersut kitaa'tungaaniipput,.....

Meeraanermit eqqaamasat. (All. Dora Lyberth) Kal. Nr.06-07-2008 qup.9
Siulima oqaatigisassartaat./ Aataakkukka Maniitsormiut./ Ilitsorinera siulleq./ Pissusiisa ilaat.

Meeraanermit eqqaamasat. (All. Markus Eskildsen) Kal. Nr.05-1987 qup.3.
Taassuminnga allattuuvog - normunilu tullerni nanginneqartassalluni - maannakkut Iluliarmiuisog Markus Eskildsen, allagaq Nunatta "Ulluinnarni" oqaluttuarsartaanik isumaga malillugu imaqarpoq. / Nunaqarfinnguaq perorartorfiga Upernaviup avannaani, taamanikkut oqartarnertuut, niuvertoruseqarfiup Tasiusap asimioqarfeerarpassuisa ilagaat avannaani kangianiilluni, ullumikkullu nunaqarfeerarpassuit inueruttut assigalugit illui toqqaviinnanngoreerput. Taamakkaluartog uanga eqqarsaatinni assiliarsuartut tammartussaajunnaarsimapput nunaqarfimmi tassani misigisarsimasakka. Nunaqarfillu taanna ateqarpoq Kuuk, piniartuinnarnik inulik..... malissuaroog unimmat inunnik kiveqqasunik itsuortorlutik ujarleraluaramik toraagaqanngillat.....

Meeraanermit eqqaamasat. (Nanginnera)(All. Markus Eskildsen) Kal. Nr.06-1987 qup.1.

Taassuminnga allattuuvog - normunilu tullerni nanginneqartassalluni - maannakkut Iluliarmiuisog Markus Eskildsen, allagaq Nunatta "Ulluinnarni" oqaluttuarsartaanik isumaga malillugu imaqarpoq. / Tassa tamakku nunami piffiusimasumi pisimasuipput oqaluttualiaannaanngitsut. Nunap piffiusimasup qanitaaniileraangatta utoqqartatsinnit unnukillisaatigineqartarput. Aammami ungasissorujussuunngitsukkut pisimasuusimagunaramik. Soorlu Akkaapoorsuaroog Appilattumi nanaqarluni (Tassa Tasiusap kangiani uani allakkami pineqartumi) ajoqersuisunit oqaaseq "Advente" tusartaleramiguk, illoqatini pakasarlugit tupassaanguallarai: advente!..../ ...Qassinik ukioqarlunga eqqaamanngilara, Mernumi aasiit anisersimalluta piinsip ulluata aappaani anorersuaqaaq tuperput alittorlugu, aqagukkut iterpugut anoraarussimagaluarluni kisianni Mernup saavata sukua sequmissimasog uuttorniarfissaajunnaarluni, tassalu ataataga Kuummur angerlarniaannalerpoq, pikereermata aallarpuqut nunakkut Mernup itulliatigut, uanga anaanagalu ataatama alupaaraatigut.....

Meeraanermit eqqaamasat. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.17.
Uummanap pigisaani Niaqornani meeraasimavunga, taamani aamma allatulli nunaqarfinnguaq alliartorfiipput nuannaralugu eqqaamasarparput, nuannersorpassuarnillu misigisaqarfigisarsimavarput. Atagu pinnguatarvivut eqqartulaariarlakka:...

Meeraaninnit eqqaamasakka oqaluttuarsiakkalu. (nanginnera) (Markus Eskildsen) Kal. Nr.07-1987 qup.4.

(Taassuminnga allattuvoq – normunilu tullerni nanginneqartassalluni – maannakkut Iluliarmiuserisartuq Markus Eskildsen. Allagaq nunatta “ulluinnarni” oqaluttuarsartaanik isumaga malillugu imaqqarpoq. / (Nanginera): Aammaana ataataga pujortuleerannuaqalereersoq 20 fodimik Danimillu motoorilik, sukkaakaluqiasoq ipugunnaaratta anguarqarata angalaartaleratta ila malugusunnaq! Taamaalluta manniliarpugut inuusuttuinnaalluta, nuan! Tassalu Qeqertaq qaangilaaripput pujoq tutsippoq ersitsutannguerulluni, mannalu qatsunganeq manik, pujorsiteqanngilagut orninniagarpullu tammaallugu...../ Upernaakkut qimussimik qallunniartarfimmu naggataarneq nuannertaqisoq (taanna kingusinnerusukku eqqaajumaarpara) akerlianik ukiakkut qimussimik qallunniartarneq nuannersuinnaasarsimagunangilaq...../ Ikerasassuaq taanna ukiakkut avaanngunaasartarniarpoq aasakkut uninngaarfigalugu alianaatsorsuovoq,..../ Appat manniinik mannissarniartarneq siuliini eqqaatsiagara aamma navianaatsuinnaasarsimangilaq, Ilaanniuna sulii taanna ataatama umiaasaa kisiat angallatigisarallarattigu silagissorujussugaa Apparsuit avalernani Majuartarissami Kittorsarmiut Pavia Jensinikkut naapikkivut, umiatsiarujussuarmik angallateqarlutik kujammut ingerlaatigalutik mannissarniartut.../ ilami nuannersorpassuit eqqartorneqartarput amerlagaluaqaat, sulilu eqqaamannittoqaralarpoq. Kissaatiginaralarpoq tamakkuninnga ilanngutassiisoqartarnissaa....

Meeraaqanik pernarsoortitsineq. (Rigitze Margrethe søby) Kal. Nr.04-1984 qup.12. Periaaseq qaangiinnarneqartarpoq: Uterfigissavarput ulloq 27. Juni 1965, pisimasoqarfiusoq tassa qeqertaq ujaraasoq Uvingasoq. Qimusseriarsuup kujasinnerusuani qeqertaararpassuit ilaagaat, Kullorsuup Upernaviup nunaqarfiisa avannarlersaata avannaaniittoq 30 km-inik ungasitsigisumi. Kullorsuarmiut inoqutigiiit marluk tupermiupput upernaarlu taanna qaammatini majimi junumilu Uvingasumi aalajangersimasumik najugaqarlutik...../ Peter Petrussen, Kangaamiut, Maniitsoq: Narsarmiuni 1850-ip eqqaani inuunerup ilaa. ”aanaga 1843-mi inuusimasoq pisaqartarnerpassuarnik oqaluttuarajuppoq, aanaga Timerlerni inunngorlunilu alliantorsimavoq tassanilu najugaqarluni Kangaamiormiumik uvininnermi tungaanut”...../ Ammasalimmi nukappiaqqamik inoorlaarsiiorneq: Meeraaqanik pernarsoortitsineq pillugu nalunaarut tulleq Knud Rasmussenip allaatigisaanik tiguneqarpoq...../ Piniartorsuaq Angortoq (Ammassalik): Ilaanni anguteqarpoq utoqqarsuarmik inuunini tamaat ernertaarnissaminik kissaateqarsimasumik, nuliali naartusinnaangilaq, kiisa kinguariartulerpoq...../ Pissutsit pernarsoortitsinermi qanoq-iliuserisakkanut eqqaanartut: Avanersuarmi arlaleriarlunga apeqqutilliisaralarpunga taamatut meeraaqanik pernarsoortitsilluni nalliantorsioortarnermik, tamatigulli akissutisisarlunga ileqqoq taanna nalullugu..... / Ataatsimut inerniliineq: Nutaanik pisoqartitsineq ukiuni tamani inuiaqatigiinnilu tamani tunngaviliisumik pingaaruteqarsimavoq, eskimooqarfinni tamani nukappiaqqap pernaqqaarnera nunaqataasunut tamanut saqqumitinneqartarpoq taakkuninngalu saqqummiisumik ilalernerqartarluni....

Meeraaqanut Atuagaq nutaaq: Aalisaganngi: Áslaug Jónsdottir: Aalisakkamik! Kal. Nr.08-09-2007 qup.38

Meeraasimaneq qangalu juullisiortarneq. (all. Jørgen Bech, Nuuk) Kal. Nr.12-1986 qup.8.

Isuqaarsimavunga meeraqpiianera aallarniutigissallugu. Ataatarput angisuumik umiatsiaqartoq ilitsoorinitsinniit misilliuppara. Taamani umiatsiaat iputtarissat arlaqalaarput, ateqartitertut, soorlu uagut umiatsiarput ”Qaqortoq” aamma allat ”Ulloriaq”, ”Pattak” allallu. Taanna kingulleq aataatagoq Søren Bech sanaava sallilikkersoramiuk allunaaminngooq qippuserluni...../ .... Ilaanni upernassakkut Kangermut aaffanniartarpugut,

aavilissuusarsimavoq, eqqaamasarpara ilaanni aarfit illaavinik tikiussigaangata meeraaqatigiilluta igaasariartarlugit...../.... Qeqertat ilaat "Qalatsivik"-mik ateqarpoq, tassagoq igap qalakkiartorneranut qammavik. Tassalu igaat qalappata suaartaannartarpaat.../... Una akunniliullugu oqaatigissavara: ataata palasi V. C. Frederiksen taamani Sisimiuni palasioq qajartaarfigisarsimavaa, tassa Maniitsumut palasioqatigisimammat, Maniitsoq kalaallimik palaseqaraluartoq angallavigisarsimagaa.../... Taamani juullisiortarnerput allaanerusutut takorloorneqassanngilaq, tassami nuannernerusutut isiguarparput naak ullumikkutut timikkut perpassuaqanngikkaluartoq, tassami taamani juullimut atugassat naneruutaanngitsut assammik attoqqaartinnagit pissarsiarineq ajornartarput – taamanilu soorlu naneruarfiit pappialat assut atorpavut, meeqqani pisariusut tassa naneruuteeqqanik ikinniarneri assut mianersornartut – soorunami ikuallattoortut arlaqartarput... Ilanngunnarluguuma Sisimiuni oqaluffissaarneq, 1926-miussasimasooq, nalliuttorsioqataagatta ila meeraalluni nuannerluinnartoq...../...Taavalu Itillimut uteratta anaanama eqqartoraa tusarpara nalliortorsiortuni suaasartuukkamik puugutaasat amigaratik alussaatinik amigartoorsimallutik.....

Meerannguit asavai Guutip. Kal. Nr.06-1990 qup.7 Taallaq / Tassa ABD-mi naqittunit taallaq issuagaavoq.

Meerartatsinnut.: Aasiit ittannersuit nalusorsuit. (Oqaluttuortoq: Peter S. Dalager, tigusiffik Avannaamioq 1919.) Kal. Nr.12-2017 qup.30.

Qangarsuarooq Ilimanami utoqqarsuit marluk aallarput Tasiusami aallaarniartarfimmut. Piniartut allat avammut aallagallarmata taakkua aallaaniartarfialarput, aallaasilissuugamik qamaniarlutik. Qammavissartik tikikkamikku sissami qamalerput. Tassaniinniarlutik takulerpaat avatiminni nanorsuaq naluttorsuulluni aggersooq, toqqaqqinnaarlutik agginnaillarmat ittannerinnarsuugamik imminnut oqaluutilerput qanoq ilornissaminnik. Oqaluullutik pilerput: "Quleriillunuk qamagutsikku annaanaaviannngilarput, arlaata qanoq ilisamik kukkutaaraluarpagu qaqqillarpat qulliusup aallaaratarsinnaammagu".....

Meerartatsinnut.: Ajat pingasut. Kal. Nr.08-09-2018 qup.19.

Ilaani orpippassuarni aallaaniaq piitsq illupalaannguamini najugaqarpoq. Ataasiinnarmik paneqarpoq pinnerlunilu inutsialassuarmik. Arnaa qangali toqoreerpoq, panialu inersimasunngulersooq oqarpoq inunnut anillanniarluni imminut napatissinnaaneq ilinniarumallugu. "Aap", ataataa oqarpoq, "ilumoorputit, uanni taamaallaat timmissanik erisarneq siatsinerlu ilikkarpatit, kisiannili tassa imminut napatinniarneq ilinniartariaqarpat. Taava pania suliffissarsiorluni qimaguppoq, ingerlangaatsiaramilu kunngip illorsuanut annguppoq. Tassaniilerpoq, kunngillu nuliata iluareqimmagu kiffaqataasa sinngagilerpaat..... Naggataagut kunngip nulia oqaluttuuppaat niviarsiap oqaatigigaa ilupaassiamik ilupaaliorsinnaalluni nalunaquttap akunnerisa 24-t ingerlanerini. Aap, tassalu siornagutut pivoq; niviarsiap mersorneq ajornini nassuerutigineq saperpaa; ineeqqamukarpoq kisimiilerluni qiallunilu qanoq iliusissaarulluni. Taavali kingumut arnatoqaq takkuppoq, taassuma neriorsorpaa ullormi ataqqinarsagaaffimmini ajaminik taarusuppani mersuunnarlugu; niviarsiap akuerilluinnarpaa nallaramilu sinilerluni.....

Meerartatsinnut.: Ajortoq naalagaatsiarlu. Kal. Nr.05-2018 qup.15.

Ilaanni naalagaatsiaqarpoq iluanaarniapiluttunit tamanit ajornermik. Ullut ilaanni Ajortoq takkuppoq aallugu. "Allamik tusarneq ajorpunga," Ajortoq oqarpoq, "taamaallaat inuit oqaluttut: "naalagaatsiakasik Ajortorsuup tigoqiliuk!", taama ajortigigavit tassa ilagisariaqarparma

Meerartatsinnut.: Aliortuanngoqaaq. Kal. Nr.03-2014 qup.19.
Qeqertannguami Morsimi najugallit oqaluttuatoqaat. / Kalaallisut: Hal.

Meerartatsinnut.: Anaanama oqaluttuaa: "Qimatittoq". Kal. Nr.02-2014 qup.31

Meerartatsinnut.: Anaanaq Hulda. Kal. Nr.05-2016 qup.30 Ilaannigooq uillarneqarpoq marlunnik panilimmik, aappaa pinnerluinnartooq eqiasuilluinnarlunilu aappaali pinniippoq eqiasoqalunilu. Anaanalli pinniitsoq arsugarineruaa nammineq panigiamiuk, taamaattumik pinnersoq illumini Askepottiusariaqarpoq.

Meerartatsinnut.: Angutiniq qilaliartunik. Kal. Nr.12-2015 qup.31. Ilaanni naggueqatigiit indianerit ilaat Amerikap timaannarsuani najugaqarujut. Ullut ilaanni arnartaasa ilaat toquvoq. Toqummat qitornaasa imangerneq ajulerlutik upippaat nunarsuarmimi kisimiileramik.

Meerartatsinnut.: Aniaaraq Najaararlu. Kal. Nr.10-2014 qup.30 Aniaqqap Najaqqap assaa tiguutaa oqarpoq: "Anaana toqummali inuunerput ajorsivoq. Arnassatta ullut tamaasa patittartarpaatigut ornikkaangatsinnilu isimmikattartarluta.

Meerartatsinnut.: Aniaaraq Najaararlu 2. Kal. Nr.11-2014 qup.30

Meerartatsinnut.: Annaqqarpoq. Kal. Nr.04-2011 qup.31 Avannaamiuni allagaq, allaqqiisoq Lars Karl Jensen.

Meerartatsinnut.: Arnaq aappalaartunik nujalik. Kal. Nr.03-2008 qup.35
Japanimiut oqaluttuatoqaat.

Meerartatsinnut.: Arnaqquassaakasik!. (Avaannaamioq Januar 1941-imit tigusaq, Oqaluttuartooq: Hendrik Danielsen, Qeqertarsuaq.) Kal. Nr.01-2017 qup.30. Arnaqquassaarooruna nunaqaterpassuaqarluni sunaaffa ilisiitsuunermik ajornarluni. Nunaqassuarmi sunik tamanik ikiorniaaraanni illumut iseraangami qinnuvigilerarai sunik tamanik tuneqqulluni. Aperisaasa akisarpaat: Qimatunik peqarpugut tikiussigutta tuniumaarpatsigit. Taama akineqarlunilu oqaqqigani anisaraaq, sunaaffagooq illut eqqaanni Qaarusutsiaamik atilimmi tupilaatilik.

Meerartatsinnut.: Askilaaq nerrersooq. Kal. Nr.08-09-2016 qup.51. Ilaannigooq naasorissaasoqarpoq pingasunik ernilimmik; piitsuuvoq, utoqqalillunilu sanngiilluni, ernerilu eqiasungaaramik sorusunngilluinnarput....

Meerartatsinnut.: Barents ateq piujuartoq. Kal. Nr.10-2009 qup.30 Hal.:
Eqqaamassavat normumi kingullermi takugakku Barentsikkut illuliaata iluata titartarnera....

Meerartatsinnut.: Dronningip greveqarfiani ilisiitsoq. Kal. Nr.08-09-2015 qup.45 Ukiut 80-it matuma sionratigut maaji qaammat palasi katuuleq romalerisoq Dronningip greveqarfiani Rathdowneymi najugalik unnuaannaq itersarneqarpoq. Angut greveqarfiup killeqarfiata nalaani ungasissumi najugalik toqulersoq isumagissammagu aavaat.

Meerartatsinnut.: Else silatooq. Kal. Nr.08-09-2014 qup.47.

Ilaanni anguteqarpoq pania Elsemik silatumik taaneqartartumik.

Meerartatsinnut.: Eqaluk qaqortoq. Kal. Nr.02-2012 qup.35.

Islandimiut oqaluttuatoqaat.

Meerartatsinnut.: Iitup ikaarfia. Kal. Nr.01-2014 qup.30.

Hal.: Jyllandip avannaani kangerloqarpoq Limfjordimik atilimmik... / Iitup ikaarfia.

Meerartatsinnut.: Ikinngutigii inuunermi toqumilu. Kal. Nr.11-2018 qup.29.

Ilaanni nukappissat marluk ikinngutigiillunnarput; imminnullu uppersaaqatigiippit inuunermi toqumilu imminnit avissarumanatik. Aappaa utoqqalinngilaq toqujaarami, kinguningaatsiannguatalu aappaata sulii inuusup naasorissaasup pania arnaatigilerpaa katinnialerlugulu. Katittorsiuuleramik uissaq iliveqarfiliarpoq ikinngummi ilerranut, kasuttorpaa torlorfigalugulu. Naagga takkutinngilaq. Kasuttoqqippoq torloqqillunilu; sulii aggersoqanngilaq. Pingajussaa sakkortunerusmik kasuttorpoq nipitunerusumillu torlorluni aggeqquaa oqaloqatiginiaramiuk. Kinguningaatsiaa perpalummik tusaasaqalerpoq,.....
...“Sooruna taamaattut?”. Uitaaq aperivoq; “akissarsiaralugu nerisitaasutut ikkaluarlutik salungaaramik peqqiippalungaaramik, sooruna?” “Tassa assersuut kikkunnut ima pigisaqartigialuarlutik pigisaminnik naammatsinneq ajortumut katersiuaannartunut”. Toqungasoq akivoq..... ....Katittorsiornerullu naalernerani qimagussimalluni. Palasi tamatumunnga ilisimasaqanngilaq, oqaluffiullu allattaavissui pisoqqat misissoramigit paasivaa katinnerat qangarujussuarli pisimasoq, inuillu taagugai ukiut 400-t matuma siorna inuusimasut..... (Tigusiffik: Norgemiut oqaluttuatoqaat Abjørnsenip Moellu katersaannit, kalaallisut: hal.)

Meerartatsinnut.: Ilaqutariit tamarmik qanoq oqarnerat. (Oqaluttualiiortoq:

H.C.Andersen) Kal. Nr.12-2010 qup.30 Hal.: Ilaqutariit tamarmik qanoq oqarpat? Aap, Kisiannili Mariianguaq qanoq oqartoq tusaqqaarallaak.

Meerartatsinnut.: Iliarsuit asuli pisarnagit!. (Oqaluttuortoq: Hendrik

Danielsen, Tigusiffik: Avannaamioq 1922.) Kal. Nr.11-2017 qup.29.

Itsarooq marlunnik nukappiarannguaqarpoq anaanaqartunik nunaqaterpassuaqartunillu. Taakkunnguinnngooq nunaqammik piniartorpassui angusimallutik neqiliullaraangata anineq ajulersarput. Qalallaraangaminngooq neqinik tunisinnaanngilaat, kisianni qajuinnarmik. Angerlaraangamik arnartik oqarfigisarpaat: “Immaqa neqitoraanni”. Arnaatali oqarfigisarpai: “Ilissinnguaq atagu peqqillusi nammineq pisinnaanngorussi neqitortalerumaarput.../ Seeqquartortitaq: Aammaasiit tamagiinnik angajoqqaanngitsoq alla ulloq iteraangami nunaqaffimminut pulaarneq kisiat suliarissallugu illumit allamit illumut utertartuassooq. Taamaalluni aasiit pulaarami isertorlu pulaarfia angut tuttumik neqitorluni nungukkamiuk seeqqarsuaq tunniuppa eeqqullugu. Spilermagu savissuaq tigugamiuk sanerannguanut tutsingajallugu oqarfigaa: “Iijumangikkukku uuminnga savissuarmik kapissuakkit” .....

Meerartatsinnut.: Illu orpippassuarni. Kal. Nr.04-2008 qup.41.

Ilaanni qisussiortoqarpoq piitsunik orpippassuit sinaanni illuarannguami nuli panitillu pingasut ilagalugit najugalimmik. Ullaat ilaanni suliarlutarluni nuli aminut oqarpoq: “Suliakka inernavianninnakkitt panitta angajullup nerisassakka orpippassualiaakkiligit. Tammassanngimmat karrinik nakkalataaralunga aqqutissiussavara”. Seqineq qullarlumarmat panik orpippassualiarpoq aggortorfik suppi nassarlugu. Aqqutissaanilli karrit malitassaralui timmiaaqqat qangali nungoreersimavaat, tassalu tamarpoq.....

Meerartatsinnut. **Kal. Nr.04-2008 qup.31** Illuinnarsuuserlutik titartaasut.

Meerartatsinnut. Inuarullikkat qaqqarsuullu inussua. (Oqaluttualiortoq: Karl Heilmann, 1927-mi Uummannamiilluni.) **Kal. Nr.06-07-2016 qup.42.**

Meerartatsinnut. Inunnguilli taakku. (Allaqqiisoq: Andrea Davidsen) **Kal. Nr.08-2008 qup.43**

Meerartatsinnut. Inunnguilli taakku. (Allaqqiisoq: Andrea Davidsen) **Kal. Nr.09-10-2008 qup.37** Oqaluffimmi sianernej, Molbot iliuusaat tusaamasat.

Meerartatsinnut. Inunnguilli taakku. (Allaqqiisoq: Andrea Davidsen) **Kal. Nr.11-2008 qup.31** Niutik taammaavaat. / Sianeq toqqorpaat.

Meerartatsinnut. Inunnguilli taakku. (Allaqqiisoq: Andrea Davidsen) **Kal. Nr.12-2008 qup.37.**
Putooruttoq Pillagaq, Uteqqiammillu ungoorineq.

Meerartatsinnut. Inussiaq løverlu. **Kal. Nr.02-2013 qup.34.**
Ilaanni inussuaq naalakkaminit ajortorsuarmit naalliutsitsisorsuarmillu qimaavoq. / Kalaallisut : Hal.

Meerartatsinnut.: Kaasarip atisartaavi. (Oqaluttualiortoq: H.C.Andersen, Kalaallisut Hal.) **Kal. Nr.08-09-2013 qup.32**

Meerartatsinnut.: Kaassassuk allanngorlugu. (All. Marie Larsen, Nuuk) **Kal. Nr.10-2011 qup.30.**
Kaassassunnguugaluarooruna anaanaqarani ataataqarani qatannguteqaranilu, Kaassassunnguugaluarooruna Aasiammioq piitsoq assut silatooq...

Meerartatsinnut. **Kal. Nr.07-08-1991 qup.17.**
Normu manna aallarnerfigalugu oqaluttuannnguit meerarपालuttut kalaalerपालuttullu ilannguttalissavavut. Tamatumunnga tunngatillugu kikkulluunniit meeqqanut piukkussaqaqtutilanngutassanik nassitsisaqqullugit kajumissaarpagut uunga: Kalaaleq, Box 315, 3911 Sisimiut. Ukioq 1921-imi Jonathan Petersen-ip Kalaallit Nunaanni atuarfinni atuagassatut "Kalaallisut allanneq"-mut ilinniutissat saqqummersippai. Atuagaq meeqqanut oqatuttuarpassuarnik pissanganartunik imaqarpoq. Taakkua ilaannit tigusilaartassaagut: Kalaaleq nunap timaamioq / Inorersumik oqalualaarut / Sineriatta inoqaleqqaarnera / Palasi angakkorlu / Iffiikkiat umiusut / Iverneq.

Meerartatsinnut.: Kakitsoq Pinnersoq. **Kal. Nr.10-2017 qup.30.**
(Oqaluttuartoq: Vittus Johansen. Tigusiffik Avannaamioq 1927.)
Ikerasaarsummigooruna inuusuttoq Kakitsoq Pinnersumik atilik inuusuttoqataasa nakuunerartaraat. Utoqqaat tusaamalerpaat inuusuttup taassuma angajua Kammisimik atilik, taannagooq angakkuvoq suli angakkoqarallarmat. Ilulissanigooq nakuarsuit marluk Kakitsoq Pinnersoq tusaamaleramikku unammiumasaraluarpaat, taannali piumasarinngilaq...../ Inuit ilaat oqarpoq: "Kakitsoq amoqiuk!": Kakitsoq illaannarpoq. Aamma utoqqaat ilaat annulerluni oqarpoq: "Usiuffa Kakitsoq nakuaq, qaa amoqiuk!" ...../

Inuiattorsuupput: Itsarooq Attup avalii nunat inuiassuugallaramik Kangaatsaap avalii Killiit tikillugit, Kitsissuarsuit, Kitsissut, Aasiaat, Maniitsoq, Isuarmiut, Itillermiut, Kitsissunnguit, Qeqertarmiullu inui piareersarput. Upernassalermat umiarpasuit kangimukaramik Akulliit tunuannut pippit Niaqornap saqqaanit alannuanillu Ippiup tungaanut tamarmi tuperpassuaqalerpoq. Taamanigooq inuiakkami tassaqa kingorna taama inuiassimava. Ammassillaraminngooq panermata eqitigassuit angutit tiggutsitsiaraangamikkit tassannguat nunguttarpaat.....

Meerartatsinnut.: Kammalaat angalaqat. (Oqaluttualiortoq: H.C.Andersen) **Kal. Nr.06-07-2013 qup.44**

Meerartatsinnut.: Kangillermiuaqqat nuannattut. **Kal. Nr.12-2011 qup.42.**
Hal.: Suli inuunngitsutit qeqertarujussuup Diskop ilaani illoqarfearpoq, Kisiannili aamma suli inuunngitsutit illoqarfik taanna atorunnaarpoq.

Meerartatsinnut.: Karrinik aserorterisartoq, ernera siutitoorlu. **Kal. Nr.03-2013 qup.30 kalaallisut hal.**

Meerartatsinnut.: Karrinik aserorterisartoq aliasuuteqaranilu ernummateqanngitsoq. **Kal. Nr.11-2012 qup.34**
Qallunaat oqaluttuatoqaat, kalaallisut hal.

Meerartatsinnut.: Kuissik I. (Oqaluttuortoq: Mathias Kristiansen, Tigusiffik Avannaamioq 1914.) **Kal. Nr.05-2017 qup.29.**
Qeqertarsuup qallunaaqarfittaani Qaarsumi nunalik angakkuugaluarluni saqqaummiussimangitsoq. / Innersualikkaluaqaaq: Angakkoq Kuissik upernaat tamaasa kangerlummut ammassiartarpoq. Nunaqarfiup Sioqqap ilaani Ilunnguani tupeqarfearluni, tassaniilerlunilu anguniarluni qajartortualeraraaq.... / Aappaaguani: Suli qingaarneqarfini nallinngikkaa Sioqqanut ammassiaramik qajartorluni nipisa pisarigamiuk naparutaasarsua tamusserfigalugulu qingaa nakkaqaaq.....

Meerartatsinnut.: Kuissik II. (Oqaluttuortoq: Mathias Kristiansen, Tigusiffik Avannaamioq 1914.) **Kal. Nr.06-07-2017 qup.41**
Qeqertarsuup qallunaaqarfittaani Qaarsumi nunalik angakkuugaluarluni saqqaummiussimangitsoq. / Imminut kapeqattaarpoq: Ukiuugami upernaraa arfanniat nunaleqaat. Niuverniarlutik isumaqatigiigunnaarlutik akioriileriannguarlutik arfanniat ilaata qalugiarsuaq tigullugu Kuissik kapigaluttuaraa arfanniaqataata upissullugu taamaatitippaa, taama pineqaraluarami Kuissik uloriatsanngilaq.... / Tangertooq tusaamalerpaa: .... / Arnaannarsuit: .... / Avanna naalagartaarpoq: .... / Qanormita?: Hal.: Oqaluttuaq qulaani issuagarput oqaasertaasigut ullutsinnut naleqqussagaavoq, ilaatigullu paatsuunganalaarsinnaasortai paasiuminarsatsiagaallutik, annerusumilli oqaluttuurtup oqaluttuariaasia malillugu suliareqqitaavoq.....

Meerartatsinnut.: Kukku Terilu. **Kal. Nr.11-2016 qup.30.**
Ilaannigooq kukkukooq angutiviaq attat qaannit torlulaaginnaq qarlorpoq sulunilu iseqqalatillugit. Taava terianniap qanilisarpaa. "kutaa!" Teri oqarpoq. "kakkaak qarlornerit tusarneq", oqarpoq, "niulli illuinnaanik nikuillutit....

Meerartatsinnut.: Kunngip pania aqqaneq-marlunnik kuultiusunik skuulik. **Kal. Nr.02-2015 qup.31**

Meerartatsinnut.: Kunngip pania aqqaneq-marlunnik kuultiusunik skuulik 2. Kal. Nr.03-2015 qup.31.

Kingullermik tusarparput nukappiaq kimmimmigut meqqummik kapineqarluni uninngaqqissaartoq, maannali tusariartigu meqqummik kapisidukkut qimagummata sinersaq.

Meerartatsinnut.: Kunngip pania aqqaneq-marlunnik kuultiusunik skuulik 4. Kal. Nr.04-2015 qup.31.

Eqqaamaviuk kingullermik tusarippat kunngip pania torullersualiartoq nukappissap malugitinnani malikkaa.

Meerartatsinnut.: Kunngip pania eertami. (Oqaluttualiortoq: H.C.Andersen, Kalaallisut HAL.) Kal. Nr.10-2013 qup.31.

Ilaannigooq kunngi erneqarpoq kunngip panianik nularusuttumik,...

Meerartatsinnut.: Kunngipalussuaq. Oqaluttuatoq. (Oqaluttualiortoq: H.C.Andersen) Kal. Nr.11-2010 qup.30.

Hal.: Ilaannigooq kunngearpoq ajortumik anneruniartumillu, isumaliutituaraa nunarsuarmi nunat tamaasa ajugaafiginissaat...

Meerartatsinnut.: Kunngissaq Nanoq. Kal. Nr.03-2018 qup.11.

Ilaannigooq kunngearpoq pingasunik pamilimmik. Ulut ilaanni angajulleq aapparalugu igalaakkut illorsuup kaajaluisaanut itsuarpoq. Taava Nanoq pangaliinnaq kaajaluisamut iserpoq qatimaalluni nipilioqalunilu. "Anillutit qimagutillugu ungooruk!" kunngi oqarpoq. Pania anivoq anaalilerutissaminillu tigusiigami ingoorlugu anisippaa. Taava Nanoq oqarpoq: "Qaagit qatiggannullu ingillutit!" ...../ Ukiulli marluk ingerlaqqimmata ilaanni Nanoq oqarpoq ataata aqagu nalliunniartoq. Nalliortorsiorumammallu neriorsuiseriarlugu qatiggaminut ingiteriarlugu illussaarsualiaappaa. Qimagutiermalli qatanngutaata ussiataarpaa,...../ Kingumut innaarsuup qaanut ingippoq taavalu qilattagassiamut immoqqunni kuulti atorlugu imusilerluni. Taava ilisiitsoq takkuppoq, aperalugulu sumik akileqquneraa. Kunngip pania akivoq tunisinnaallugu unnuppat kingumut kunngissap inaata silaani tummeqqaniissinnaaguni. Ilisiitsup taama pissasoq neriorsorpaa...../Kalaallisut hal. Tigusiffik Mathias Winter: Danske Fokeeventyr.

Meerartatsinnut.: "Kutaa angut!" – "Ulimaatip ipua!". Kal. Nr.05-2015 qup.31

Ilaannigooq ikaarussisartoqarpoq tusilartorujussuarmik. Ullut ilaanni orpik illumi silataaniittoq majuarfigaa orpiup avalequtaasa ilaannik napisiniarluni.

Meerartatsinnut.: Leonardo mattuffiullu siulersortaa. (Atuaaniutitaat III-miittoq, Allaqqiisoq: Arne Rafaelsen) Kal. Nr.10-2011 qup.30.

Assiliaq pinnersoq Annaassisup apustilini ilagalugit nerliivimmik illernartumik atoqqaartitsinera tamatta nalunngilarput.

Meerartatsinnut.: Maariap meeraa. Kal. Nr.12-2016 qup.34.

Orpippassuit saninnguanni ilaanni qisussanik ulimasartoq nulii panituartik pingasunik ukiulik peqatigalugit najugaqarpoq. Piitsooqaat ullormut nerisassaalatsisarlutik, allaat iisassaqassanerlutik qularisarlugi.....

Meerartatsinnut.: Meeraagallaratta inuunerput. (All. Margrethe Jerimiassen)
Kal. Nr.06-07-2007 qup.34

Meerartatsinnut.: Meeraalluni misigisat. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal.
Nr.11-12-2013 qup.37.

Ukiut 50-60-it matuma siornatigut aimoqarfimmi peroriartornermi eqqaamasat ilamerngi, apriiimit nangitaq. / Juulleriartornera: Juulleriartulerner meeraalluni nuannersut ilagaat, novenbarip aallaqqaataani Iluartut ulluanni qilanaarneq aallatereersarpoq...

Meerartatsinnut.: Naapittut. Kalaallit oqaluttuaat, tigusiffik Avannaamioq
1918. Kal. Nr.02-2017 qup.24.

Itsarooq angutit ilaat aasami qatsungalluinnallarmat avammuinnarsuaq qajartorluni aallarpoq. Ingerlagami samunga avalangaarami kinginnerit kisiisa puimalerlugit avammini qajarsuaq erserpaa, nunaqamminik avaleqarunanginnami quilertagikulukkaluarlugu ornilerpaa. Tikeriallaramiuk naami allanarluinaqaaq, qajarujussuarmillu qajaqarilluni. Allagilerlugu tassunga pilerpaa: "Sumiuuit?", ...

Meerartatsinnut.: Naapittut.

Siulit oqaluttuaannik avannaamiumi ilanngussanik (Allaqqiisooq: Lars Karl Jensen) Kal.
Nr.05-2011 qup.30

Meerartatsinnut.: Nalunngiliuk? Kal. Nr.12-2014 qup.30.

Juullikkunni ileqqulersuutit ilaat Nunanit avannarlernit pisut ilaat atulikkavut./ Ersisaarisarnerit./ Angutikulak./ Nerrivimmi inissaq inuttaqanngitsoq. / Kalaallini.

Meerartatsinnut.: Natsiap asasaa. Kal. Nr.10-2018 qup.28.

Hal: Inuiaat Inuit oqaluttuatoqaat, allanngortilaarlugu.

Qangarsuarujussuaq qaammat taannaajuartoq niviarsiap Natsiap pinnarilluinnagaraa. Qaamalli ataasiinnarmik kiinaqarpoq. Kiinaaq ammallorik aliasuusarpaluttoq. Kiinarpaa oqimaappaseqaaq, soorlumi unnutturlu nakkaajumanagu assamminik illuttut najummisaraa. Qaammat qillertoraminertut qillarissigaangat inuit nuannarisarpaat. Unnukkut qaammarsaasoralugu tupermut allanut pulaaqattaarlutillu qassimut ingerlaariartortaramik..... Ukiorpassuit ingerlapput qaammat nikalloraluttuinnarpoq kiserlioqaluni. Unnuit ilaanni nunarsuaq qimerluulertorlugu takulerpaa niviarsiaq kiserrammi sissami issiasoq qilammut saalluni. Qaammat alutorinermik nakkuppaa. "Ila aliasuppalluppoq." Niviarsiaq, sunaaffali panittuaq Natsiaq,..... Natsiap angajoqqaavi panimmik naapitaminik ilaqarnera tuperminnut marsersimallugu anillutik pooq nannut amiinik sanaaq pajugutigaluugu takkuppet, oqalullutillu: " Allatut ajornaqaaq, asaqatigiinnersi akuersaarparput, paninnguarpummi uninngatisinnaanagu paasivarput qiimanerulermat..... Taamanernillu Natsap angajoqqaavisa qaammatip nuinissaa unnulersorlu utaqqisalerpaat..... / Atuagaq tigusiffik: Da månemanden blev glad og andre eskimoiske sagn. Genfortalt af Ronald Metzack. Alle børns bogklub, 1977.

Meerartatsinnut.: Nattoralik. Kal. Nr.01-2015 qup.31.

Grimmikkut oqaluttuaat, kalaallisut hal.

Meerartatsinnut.: Nattoralik terianniarlu. Kal. Nr.01-2013 qup.31.

Ilaannigooq Nattoralik terianniarlu ikinngutigiuillualleramik imminnut aaliangersaaqatigiipput qanillutik najugassaminnik iniliorniarlutik...

Meerartatsinnut.: Niisimaap ikiuunnera. Kal. Nr.12-2009 qup.30.
Qallunaat oqaluttuatoqaat. Kalaallisut Hal.

Meerartatsinnut.: Nissiaraq Miilu. Kal. Nr.12-2012 qup.38.
Oqaluttualiortoq: Miianguaq Olsvig.

Meerartatsinnut.: Niviarsiaraq ullorissanik uinittoq. Kal. Nr.03-2010 qup.31
Hal.: Qangarsuaq inuit tuperni najugaqarput. Unnuit ilaanni inuit oqaluttuarisakka
tuperminnut isaallutik sininnialermata niviarsianguulersut marluk sinissaarupput... /
Eqqillit oqaluttuatoqaat.

Meerartatsinnut.: Nukappiannguanik. Kal. Nr.03-2011 qup.31.
Avannaamioq 1918-imi saqqummersumit, allatsimut Atuakkamut allaqqiisoq Lars Karl
Jensen.

Meerartatsinnut.: Nukappiannguaq aqajarualu. Kal. Nr.05-2013 qup.29
Oqaluttualiortoq Qallunaq Atuakkiortoq Carl Ewald, 1856-1908

Meerartatsinnut.: Nukappiarapilukasik. (oqalutt. H.C.Andersen.) Kal. Nr.08-09-
2010 qup.38.
Hal.: Ilaannigooq taalliortoqarpoq iluavimmik pikkorissumik. Unnuit ilaanni kisimi
angerlarsimaarpoq, ilami silataani siorsuinnavimmik anorersuarpoq...

Meerartatsinnut.: Nukappiaraq tammartoq. Kal. Nr.11-2015 qup.32.
Angutitoqarooq ernutaminik illoqateqarluni. Piniartorsuuvoq, ernutaali
angerlarsimajuaannarluni. Ullut ilaanni ernuttap aatani qinnguigaa pisissiliuteqqulluni
timmiaruarniarlunilu sissinnguarsuarniartarniassagami.

Meerartatsinnut.: Nunami allami nunatsinnilu juulli. Kal. Nr.12-2007 qup.35
Hal.: Nunatsinni juullit tamarmik uatsinnut nuannerput./ Juullisiortarnerat. / Nerisartagaat.
/ Tussiutit. / Naalagiarneq. / Orpik. / Nunatsinni juullerput.

Meerartatsinnut.: Nunarsuarmi ruusat pinnernersaat. (Oqaluttualiortoq:
H.C.Andersen) Kal. Nr.01-2011 qup.30

Meerartatsinnut. Atuartartut ilaata Hans Hardip imaattumik atuagassippaatit: Oqaaseq
takisooq./ Oqariaatsit sukkasuumik taasassat. Kal. Nr.04-2010 qup.31

Meerartatsinnut. Kal. Nr.09-10-1992 qup.8.
Oqaluttuaaqqat kalaallit itsaanit oqaluttualiat. /Iliarsunnguup akiniaanera / Aqissiaq.

Meerartatsinnut. Oqaluttuaq iliarsunnik. (All. Hendrik Danielsen,
Avannaamioq 1922)(Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen, Nuuk) Kal. Nr.08-09-2011
qup.38

Meerartatsinnut. Oqaluttuaq Qullermik. (Oqaluttuortoq: Vittus Johansen.
Tigusiffik Avannaamioq 1920. Kal. Nr.08-09-2017 qup.44.
Iliarsuk suusupagisaq: Itsarooq Ilimanami avannarlermi Qulleq inuuvoq. Iliarsuugami
angutit piniartut ittoorinermik sumilluunniit oqarfigineq saperluinnarpai, taakkuninngami

ilassineqarsinnaannginnami..../ Inerilluni akiniaavog: Qulleq pinialerami piniarluartorsuanngorpoq nakuarsuanngorluni angakkuulerlunilu, taamaalerami suli pissassarpoq angakkuunerulerlunilu. Massalu taamaalersoq ilagisai kujavarlutik Illumiuni illoqalerput..../ Eqqissinngilaq: Qulleq akeraqalerami eqqissiunnaarpoq, ukiorsuaq angalavoq eqqissisimanani, kiisa upernarmat Tasiusamut nuulluni Upernavimmiilerpoq nuliarluni...../ Aalisartorsuaq: Ilaannigooq aasiit unnukkut meeqqat pinngussioreeramigit kimmut arpalluni qingatarsuaq kimmut atorlugu tikippaa illup paarsua, taava tassunga iserpoq. Iseriallartoq angussuaq sanajuartoq, takulluguluuna ippatip ataani inaluarsuaq imusimasoq qaani assassuit qilersimasut.../ Pannermik ningerut: Ilaannigooq Qulleq Qajaanut pisuloorluni tusaalerpaa anniarpalulluni nimaarpaluk, alakkarteriarlugu takulerpaa ilisaralugu ukiummat qingatarsuarmi pulaarfissuani, ilaana anniartoq.... / Ilimatsaannartoqalerpoq: Qulleq ukialermat aamma allamik aliikkutaaruppoq, unnuut tamaasa toornilerpoq, ukialaamiit kiisa seqinnassimalerpoq. Tassa unnuut tamaasa toornivoq, taamattoq nunaqatai unnuut tamaasa tusarnaarput. Qulleq toornereeraangami ilani oqarfigisarpai: "Sunaanersoq ilisarisanagu aggersippara".....

Meerartatsinnut. Oqaluttuatoqqamik oqaluttuullakkit. Kal. Nr.05-2008 qup.31
Tappiitsoq tappissisoq.

Meerartatsinnut. Oqaluttuatoqqamik oqaluttuullakkit. Kal. Nr.06-07-2008
qup.46.

Orpippassuarni anguteeqqat pingasut.

Meerartatsinnut.: Panip inuuissiornera. (All. Miiannguaq Olsvig.) Kal. Nr.05-2012 qup.31.

Pani nivarsiarannguvoq sisamanik ukiulik. Pani qiingasunik iseqarpoq. Amia simertuuvoq aasariarmallu palerluarsimalluni.

Meerartatsinnut.: Piniartoq eqqumiitsoq. Kal. Nr.11-2009 qup.30 Indianerit
oqaluttuaataat. Kalaallisut hal.

Meerartatsinnut.: Puukukersuaq aappaluttoq. Kal. Nr.05-2014 qup.31
kristumiuususeq qeqertamut Morsimut pimmat torullerpassuit qeqertami najugallit ajornartorsiulerput.../ Kalaallisut Hal.

Meerartatsinnut.:Qajalukannguit. (Tigusiffik Avannaamioq 1918) Kal. Nr.03-2017 qup.26.

Ilaannigooq nuappiannguut qajartuleqqaannguut nuiinnannguit sakkugalugit miterniartut inuarajoorsuup, toqutsigajoorsuup, naapippai. Tikillugillu oqalualuutigalugu mitajaartorsuanngorpai, mmittatigalugit iluamik piniarunnaarpai....

Meerartatsinnut.:Qanga juullisiortarnermit. Kal. Nr.12-2018 qup.31.
(Norgemiut oqaluttuatoqaasa ilaat ilaannarsiorlugu. Kalaallisut: Hal.)

Arnaq kiffatoqaaq sunoorsigami qiimanerulerpoq qerattaammeriarlunilu oqaluttuarluni aallartilluni: "Anaana salluneq ajortoq ilaanni oqaluttuarpoq illoqarfimmi maani pisumik, pivorlu unnukkuutaani, uangalu tamanna nalunngilara pisimasuisoq anaanammi sallu naluaa", querasaarpoq sunoorseqqillunilu nangippoq, "taamani anaanaga suli nivarsiulluni uillarnermut nalunngisaminut pulaartaannarpoq, Uangali uillarnerup atia puigorpara, kisianni aserorterivissuup aqqusernani najuaqarpoq, uillarnerullu ullut inuusukkunnaarfii qaangeriikatassimavai..... Unnuakktu iteriataarpoq, takuaalu qaammatiginnerata

seqernera natermi, makeriarlunilu nalunaaqutaq qassinngornersoq alakkaramiuk takuaa unissimasoq, tikkuutaasalu nalunaarpaat isikkaneq-marlunut qiteqquttoq. Taamalu naluaa qassinngornersoq, igalaakkulli silammut isaannigami oqalufik qiviarpaa. Aarit oqaluufiup qullii ikumalluangaaramik. Taava niviarsiunni itersarpaa kaffilioqqullugu,... tussiutit tigugamigit naalagiariartorluni anivoq. Sumilluunniit nipatannguaqanngilaq, inummillu ataatsimilluunniit naapitassa qarani. Oqaluffimmut iserami issiavinnaaminut ingippoq; naalagiallu qiviallattaaleramigit malugai tamarluinnarmik qarsungasut, ilisarisaqavinngilaq, kiasiannili ilaat arlallit siornagut takusimallugit, kiasiannili eqqaaneq saperluinnarpaa sumi takusimanerlugit. Palasi oqaluttarfimmut qaquisoq qiviaramiuk illoqarfiup paasiisa ilaginngilaat, angisuuvoq qarsungallunilu, aammalu taanna soorluuna ilisimallugu kinaanersoq. Tusarnersumik oqaluussivoq,..... Tussiaqqilermata sanilia arnaq peqimivoq saallugulu uillarneq siutaa qanillattoramiuk isussuffigaa: "Qaatiguut atilluartiternagu aniartorniari; naalagiammi soraarnissaat utaqqigukku taava toqussavaatsit. Toqungasunuku naalagiartut". Taama oqarmat uillarneq ersisorujussuanngorpoq,....

Meerartatsinnut.: Qanoq ililluni kameli qatigattuunngortoq. (Oqaluttualior-toq: Rudyard Kipling). Kal. Nr.10-2016 qup.29.

Inoqajuitsumi nerisai: Ilaserigaluarpaat. / Sukaalerput.

Meerartatsinnut.: Qarsutsinersuaq. Kal. Nr.02-2010 qup.26.

Hal.: Angunngooq qimmeqarluni. Ullut ilaanni qimmeq qanoq periarami kimmuinnaq nakkusilerpoq miagguulerlunilu... / Eqqillit oqaluttuatoqaat.

Meerartatsinnut.: Qarsutsinersuaq. Kal. Nr.02-03-2016 qup.38.

Hal.: Ilaannigooq anguteqarpoq qimmilimmik. Ullut ilaanni qimmia taannaqa kimmuinnaq nakkusilerpoq miagguulerlunilu...(Indianerit oqaluttuaataat, kalaallisut hal.)

Meerartatsinnut.: Qeqaajarsi arferup iisaa. Kal. Nr.01-2010 qup.30 Eqqillit oqaluttuatoqaat. Kalaallisut Hal.

Meerartatsinnut.: Qimmiarannguaq. (All. Ane Nielsen, Kitsissuarsuit) Kal. Nr.03-2012 qup.32.

Inuusuttunnguit qaqqami najugallit qimmiaateqarput Samantamik atilimmik.

Meerartatsinnut.: Qinngasaakkat akiniaasarput. Kal. Nr.11-2011 qup.30

Avannaamiutoqqanit allanngortilaarlugu, Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen

Meerartatsinnut.: Seqernup kangiani qaammatillu kitaani. Kal. Nr.06-07-2014 qup.35.

Oqaluttuatoqaq, Kalaallisut hal.: Ilaannigooq naasorissaasoqarpoq pitsumik meerarpassualimmik. Taakkua iluamik atisassaqartunngilai nerisassanillu amikkittuaannarput...

Meerartatsinnut.: Serfap qaarusussuarmi naapitsinerat. Kal. Nr.02-2011 qup.30.

Oqaluttualior-toq K. Chemnitz. Allattatsimut allaqqiisoq Lars Karl Jensen, Nuuk.

Meerartatsinnut.: Suliaminnik paarlaattut. Kal. Nr.01-2018 qup.27.

(Kalaallisut: hal. Tigusiffik: Asbjørnsen og Moe: Eventyr. Forlaget Lina, 1986)

Ilaannigooq anguteqarpoq puffassimaakujuinnartumik annutaartumillu, nuliilu illuminni suliaqarani eqiasunnerartuataaraa. Taamaalluni unnuit ilaanni narsaammi sulereerluni angerlarami iserlunilu nulii pikkunanaavillugu naveerlugulu suanngasavisooqaa.

“Uinnguaangaa, kamakkunnaamigallaat,” nulia oqarpoq; “takuat, aqagu auliavut paarlaakkutsigit, uanga narsamut suliaartortunga illit illorput paaralugu...../.... Taavalu eqqaalerpaa nappartap simia tigummiarlugu; naqqullu iluanut pigami tassani naninngilaa, nappartaq imaarummat nateq tamarmi immiaavoq. Taava immuusivimmi immuup qalipaanik punniliorfissi ulikkaarpaa, punniliulerlunilu, ullummi qeqqanut iffiat punnilerlugit neriniarpai. Aalateritsiareerluni eqqaalerpaa nersussuaatertik sulii aninngitsoq, taamalu suminermilluunniit iisaqarsimassanngitsoq. Isumaliorpoq narsamukaatissallugu pisariullunilu ungasippallaartoq. Immaqa illup qalianut ivikkanik qallikkamut qaqitiinnaraanni,.....

Meerartatsinnut.: Sunaaffami! (Kalaallit oqaluttuaat. Tigusiffik Avannaamioq 1918.) Kal. Nr.04-2017 qup.29.

Ilaannigooq anguterpaat qajartoraangamik ilaat tikinngitsoortalerput. Taamaaseriarmata ilaat pasitsassimalerpoq toqutsisoqartarasugalugu tammartut nassaarfigineq ajorluinnaramikkik. Ilaanni angutit ilaat qajartorluni ilimasunnermik qinnarissaartorujussuulluni takulerpaa seqinerminit qaannap piortorsuugaani....

Meerartatsinnut.: Sunapillugu kuukkoriarsuup qingaa naffakuusoq. Kal. Nr.10-2015 qup.30.

Oqaluttuarineqartarpoq itsaq uumasut tamarmik arsamik unamminiartorsuullutik isumaqatigiittut.

Meerartatsinnut.: Taallaaqqat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.01-2009 qup.29.

Japanimiut qangarsuarli taallioriaaseqarput, taaneqartartumik haiku.

Meerartatsinnut.: Taamaappormi!. (Oqaluttuortoq: H.C.Andersen) Kal. Nr.06-07-2010 qup.42

Meerartatsinnut.: Terianniakasiimmi 1-2. Kal. Nr.02-2018 qup.20.

1. sooq nanoq taama pamiukitsigisoq: Ilaanni terianniakasik malunnaarsaarluni aalisakkanik qilertanik tillitaminik nassarluni takkuppoq. “Sumik pigakkit?” nannup aperaa. “Aalisarama pisakka”, terianniaq akivoq..../ Orpiup sorlaa iperaruk terianniallu niua tigullugu: Ilaannigooq nanoq qatornup qaani aliannaarsaaqaluni aanngaasarluni seqinnisaarpoq. Taamaaleruttortoq terianniaq malunnaarsaarluni saneqquppoq nanorlu naammattoorlugulu. “Kakkaak aatakassa, tamaani nalaannarlutit eqiasorujoorpit?”, terianniaq oqarpoq. Taava isumaliorpoq uukapaatillassuara....

Meerartatsinnut.: Tiiporti. Kal. Nr.10-2010 qup.20.

Oqaluttualiorpoq H.C.Andersen. / Hal.: Tamassa tiiporti perroortoq, marriaanini perroorutigaa, torluni takkajaaq perroorutigaa,...

Meerartatsinnut.: Timmiaaqqat ukiisartut: Orpimmiuttat. Kal. Nr.06-07-2007 qup.39.

Hal.: Haluu meeqqat.

Meerartatsinnut.: Timmiannguamik oqaluttuaq. (Isalandimiut oqaluttuatoqaat). Kal. Nr.01-2012 qup.31.

Hal.: Qangarsuarooq anguteqarpoq mattufimmi mattuttut ilaannik iluartumit uppertorujussuarmillu...

Meerartatsinnut.: Timmiaq oqaluumasoq. Kal. Nr.01-2008 qup.39.

Ilaannigooq angutip tusarpaa avani avanersuarimi timmiaqartoq oqalunneq sapinngitsumik. Tusaramiuk upperinngilaa, kisiannili pileritsappoq, takusaalluni avannamut aallaruni.... / Tigusiffik: Jonathan Petersen : Kalaallisut allanneq. Oqaluttuaqqat, 1921.

Meerartatsinnut.: Toqqugaq puigugaananili. Kal. Nr.05-2010 qup.30

Oqaluttuartoq H.C.Andersen

Meerartatsinnut.: Tummerarsuavissuit. (Kalaallisut: Hal.) Kal. Nr.06-07-2015 qup.52.

Irlandimiut oqaluttuatoqaat. / Tigusiffik: Irske Eventyr, red. Hasselmann & Hæstrup.

Meerartatsinnut.: Ululinannguamik oqaluttuaq. Kal. Nr.04-2013 qup.30

Qangagooq qangarujussuaq avani avanerujussuaq Kalaallit Nunaata avannaarsuani Niaqornani ilaqutariinguit nunaqarput nunaqqateqaratik. Niaqornat kangiatungaanni tuapassuit eqinganni Pituutallani illunnguaqarlutik piniartoq nulialu paninnguat Ululinannguaq anakassaaalu tappiitsoq tassa taakkuinnaallutik Niaqornani ukiisalersimapput.

Meerartatsinnut.: Umiarsuup naalagaa Eritoqarlu. Kal. Nr.04-2018 qup.12.

Ilaanni inuuvoq umiarsuup naalagaa, taanna suliaminik sunilluunniit iluatsitsiuarpoq. Taassumatut assartugassanik angallassisoqartaranilu akiisorsisoqarneq ajorpoq, iluanaarutai allaat tassunga kuisatut ipput; aammalu taassumatulli umiartullaqqitsigisoqanngilaq; sumulluunniit angalagaluaraangat anorip sammiviata naalattarpaa, aap, oqarpunga natsani sanguallatsiinnarpagu orninniagaanut anori saassaaq.....

Meerartatsinnut.: Wawasunngi nuliassarsiortoq. Kal. Nr.04-2016 qup.34

Ilaannigooq anguteqarpoq Wawasunngimik atilimmik. Tatsip sinaani najugaqarpoq ullullu tamaasa toqqi qimallugu piniariartarpoq.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.02-2009 qup.27.

Ilisimasassarsiorneq siulleq. / Nanoq. / Angalanerat.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.03-2009 qup.28.

Russinik naapitsineq.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.04-2009 qup.27.

Angalanerit aappaat. / Samojit siumorpaat.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.05-2009 qup.30.

Angalanerisa pingajuat.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.06-07-2009 qup.39.
 Angalanerisa pingajuat.

Meerartatsinnut.: Willem Barents. Kal. Nr.08-09-2009 qup.39.
 Angalanerisa pingajuat.

Meerartitsinnut.: Pilluarneq silatussutsimit ajunnginneruvoq. Kal. Nr.04-2014 qup.31.
 Oqaluttuatoq, Kalaallisut Hal.

Meqo amarormat (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.13.
 Meqo avanersuarmi arnap aterraa. Meqo uinilu nunaqarput Qeqertami Savissiviup avannaani Kangerlussuup "Puisilik"-mik ateqartup paatungaani. Taamani Qeqertami nunaqqatigiit Ilaqutariit marluupput Angullukkut peqatigalugit, tassanilu illut marluupput. Eqqaamasakka malillugit 1953-ussaaq. Ukiassaq aallartiinnartoq paasineqarpoq eqqatsinni amaroqartoq, sikusimalermallu piniartunut assut ajoqutaalluni. Piniartunut assut kamanaatsuliortarsimavoq, teriannissat kiisartunit pisarineqarsimasut naammattooraangamigit niui sigguilu nerisarsimavai.....

Mequp amarortaata amia. (Arruttaq Kristiansen) Kal. Nr.01-02-1992 qup.25
 Rasmus Petersen-ip KALAALEQ-mi nr.7-8-91 Mequp amarornera allaaserimmagu eqqaamasat kingumut qaffakaapput. Tassa taanna amaqqup amia uanga illunni natersuatut siulliullunga miliuuneeriusaarlunga tummaareqqaarsimagakku.

Mikael Gam 1901-1982, (Christian Berthelsen) Kal. Nr.01-02-1992 qup.6.
 Angut tassani allaaserineqartoq Mikael Gam Kalaallit Nunaanni pisoqqami nutaamillu pingaartumik ilinniartitaanerup nutartigaaleruttorfiani annertoorujussuarmik sunniuteqarsimavoq. Ukiuni 35-imi nunatsinni sulinermi nukini annertoorujussuarmik atorsimavai ilinniartitaanerup piorsaaffigineqarnissaanut, kiisalu kultuurikkut qaammarsaanikkullu annertuumik suliaqarsimalluni.

Mikael Gam inussuaq puigunaatsoq. (Alibak Steenholdt) Kal. Nr.01-02-1992 qup.8.
 Kalaallit nunatta ilarujussuani Mikael Gam ilisarisimaneqarluarpoq minnerunngitsumik Aasianni efterskolimi Arnallu ilinniarfianni ilinniartooreersimasorpasuit nunatsinni siaruarsimasut Gammi nuannersorpasuarunik eqqaamasaqarfigaat.

Mikiartortarpugut tipeqanngitsumik – allallu. (ArrútaK' Kristiansen) Kal. Nr.01-1982 qup.19.

Oqaatsitta ineriartornermini taanerat assigiilluinnartaraluarluni, ilaatigulli isumaasa assigiittannginerat erseqqissumik takuneqarluarsinnaasarmat qulequtaq saqqummiukkumasama ilagisimavaat... Avanersuarmiut neqi "AumassoK"), timmiaq ooqanngitsoq allalluunniit neqaannaq tipeqanngitsoq qerinngitsoq, (Aumassorme), nerinialeraangamikku mikiartorniarlugu oqartarput.....Ukioq-manna 1981-imi Avanersuup aviisiani Hainangimi saqqummiunneqarpoq apeqqut qarsupiinnagassaangitsoq, tassa allagaq ima qulequtalik "oqaaseq Avanersuaq, kommunillu taaguutaa" ..... Tunumiunngooq siuliisa avannartik kujatiminnik taagorsimavaat.....

Mingutsitsineq. Aserorterussuaq CO'2. Kal. Nr.11-2014 qup.6.

Hal: Kallerup-innera sungiusimanermit iliuutsit nalinginnaat siumut isumaliutiginagit piliat tassangaannaq uninnissaat ernummatigineq ajorparput, tamanna ulluinnarni eqqarsaatinut ilaaneq ajormat. Ullaakkut suliat, soorlu kaffiliuut najoqqagassiortitaq, uffarniarluni ermup kissarnerata timimut iluarsinera..../ Misileraanerit. / Qanormi siunissami./ CO'2./ Taavami.

Minik. Kal. Nr.11-1989 qup.12.

Inuup kalaallip Minik-mik atillip inuunera./ Una allaaserisaq "AVANNAAMIOQ"-mi 1934-imi saqqummersinneqarsimavoq. Taassuminngalu allattuuvoq ajoqi Avanersuarmit ajoqersuiartortitaasimasooq Sechmann Rosbach./ Miniip nuna inuunngorfia./ Minip nunami allami inuulernerita./ Minik Ameerikkamiilerpoq.

Minik. Kal. Nr.12-1989 qup.9.

(Nanginnera)Inuup kalaallip Minik-mik atillip inuunera./ Miniup atorfissarsiornera./ Miniup ilinniareerluni Amerikami inuunera kingulleq.

Minik. Kal. Nr.01-1990 qup.13.

Inuup kalaallip Minik-mik atillip inuunera. / Miniup nunaminut Kingumut uternerita.

Minik. Kal. Nr.02-1990 qup.5.

Inuup kalaallip Minik-mik atillip inuunera. / Miniup inuunera kingulleq.

Misianggisarneq. (Taall. Hans Anthon Lyngø) Kal. Nr.06-1999 qup.5 Taallaq

Misigisalersaarneq: Taamani sioqutitta annaappaatigut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.09-2005 qup.3

Misigisalersaarut: Aliortuaajunnaariataartaannarput. (All. Markus Eliassen, Tasiusaq, Upernavik) Kal. Nr.03-2011 qup.6.

Niels Platoup atuakkiaa "Suilaaqut" atuarlugu eqqaaleriga meeraalluta angajorigaluarita Hans aleqaralu Lydie tusarnaagarput.../ Nipisiaq.

Misigisalersaarut: Ippassamiit aqagumut. (All. Sten E. Hegelund, Qaqortoq). Kal. Nr.12-2016 qup.6.

Misigisalersaarut piviusooq: Oqaatsit atorlugit inuk sunik tamanik uppertinneqarsinnaasooq Enup nalunngilaa. / Suut inuup sapinngilai? Ilumut sapigaqanngivippa?.

Misigisalersaarut: Tippussaaneq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.01-2004 qup.33 Ukioq kaajallallugu umiarsuaaqqamik suut apeqqutaatinnagit angalaartuartarpugut../ Tippussaaneq.

Misigisalikkersaarutinnguaq. (Johan Olsen) Kal. Nr.06-1982 qup.17.

"Kalaaleq" nuannarisarakku naatsunnguugaluamik ilanngussilaarniarput allakkakka ajukkukkaluarlugit, tassa assakka ajortunngormata iluamik titarsineq ajulersimagamik, naak immaqa allatulli oqaluppalaassanik peqaraluarlunga. – taama aallaqqaasiivoq uuminnga allaatiginnittoq Kangerlummiu Johan Olsen. Johan Olsen ullumikkut 79-inik ukioqarpoq, allagaalu paasinarluarput..... Ukioq taanna 1924-imi ukiakkut novemberimi

piniartut 6-illuta Kangerluup iluanut piniariarluta aallarpugut, sila ajortumi, assut issanngialersimasoq, sunaaffami anorersuarniarloq. Tassaana kangerluup iluatungaani Naasorsiooq-mik taasagarput (Porsild) ilisimatooq illuutilik, oqarfsimallunilu Kangerlummiut piniartut silamik ajornartoorunik soorlu anorliliussaallutik innimiginagu atortarsinnaagaat.....

Misigisaq annilaarnartooq.: Nakkangajaqisugut. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.03-2012 qup.12.

Inuit Circupolar Conference, massakkut Inuit Circumpolar Council, ICC, aallarnisariartorlugu ataatsimeersuarfissatsinnut tikinngitsuungajassimasugut paasivarput....

Misigisaq puigunaatsoq: 1958-imi Juulleriartornerani imarpissuaq ikaarlugu erniartorneq. (All. Dora Marie Lyberth) Kal. Nr.12-2005 qup.7

Misigisaq puigunaatsoq. Unnuaq illernartooq. (All. Villads Villadsen). Kal. Nr.08-09-2016 qup.40.

Inunngorneranit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Misigisartakkama ilanngui (All. Thomas Olsen) Kal. Nr.05-1999 qup.12
Siornatigut „Kalaaleq” aqutigalugu qaannamut tunngasut oqaluttuarilaarsimavakka. Maannali sammissavakka naviiataatarninnut tunngasut, imaluunniit mianersuaalliortarnikkut naveertarsimanikka.

Misigisartakkat eqqumiitsut. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.10-1986 qup.15.

Ukioq 1945 aasaagaa juli qaammat, qeqqata missaani tallimanngornermi ataataga sulilluni asuuginarluni oqarpoq: silagippallaaqimmat aqagumut freerniarami naalagaasap akueraanga. Aqaguagu kuisittussamut eqaluttugassaqarniassaagut, massakkut tissiarnartillugu aallartariaqarpugut. - tassaana najaga angajulliup tullia sapaammut kuisittussaasoq..... / .... Ikaarsimalerlunilu uisarpalulerpoq: -pinnga kinaana? Inuk! Isikkiviata tungaanut qiviariallaratta tappika qulinnguatsinni qaqqajunnannguup qaani nuisimagami, taamaallaat ataatagalu isikkukkatta, ataatama pilerpaanga: - najannguut umiatsiamut ikitikkiartorniaruk! Uanga tupeq uppitissavara!.....

Misigisartakkat eqqumiitsut. (naanera) (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.11-1986 qup.1.

Quianartua: taamani sapaammi najapput nukarleq kuisereermat aqaguani ataasinngornermi tamarmiulluta aallarpugut. Tappavunga pigatta suliluunniit iluamik naammassinngitsugut apersulerpoq: - taassumarsuup takusassi sukut nuigami? Inikuanit tikkuupparput. Asumi, arnaq ataaseq ajorani qummut aallarpoq, uninngavikua tikimmagu suaarparput: - tassa tassanerpiaq uninngavoq! Aarimmi taamungaannaq sualluni aallartippoq, akisinnaasumik maaniittoqarpat orniguteqqullugu...../ .... Allakkut pisimasoq: Taamaallunga pujotuleerannguaqalereerluta kamalaatima ilaat aapparalugu aapparma umiaasarsua kalillutigu ukiassakkut ningittakkerluta Taserlummut sinigiarpugut. Tappavunga pigatta ningittakkavut ningereeratsigik pilerisaatilerpugut “Eqalunnguit” tasikasianut eqaloralanniarumalluta, Taserlummi eqalui tamarmik majoreernikummata, - suli kuua eqaloorarpassuaqaraluartoq, tamakkumi kingulliullutik majortarmata..../ ... Misigisaq allat: ....Taamaaniarluta timitsinnit nunap tungaanit nillerami. Allamit

tusaangilarput timerpiatsinni qerrualussuit tungaannaanit, nilliasumillu ersittoqarani, taamaallaat immitsinnut isikkukkatta.. makkulumi saarulliit, aasalisaatip ninginnera amuarneralu kisimik. Kiisa nipisiugarput amiilaarnarsigaluttuinnarpoq, tusaanera assut avaangunarlu, issuagassaanani, nipi assut eqqumiitsoq, inuup nipaanut eqqaanarnerulluni, kiisa tamatta ersilerpugut...../... aamma 20 sinnilaarlugit ukioqalereerlunga Appamiut inoqarallarmat aasami taavunga aalisariarpunga..... Inussamik ilimasugunnaaruttulerlunga, taa, sunaana tusaaleriga? Uinngiarpallappoq, qanissusia! Unippunga, sunamitaava takunngilara! Unillunga eqqara tamaat qineraluarpara, soorunami uumasunnguamik timmiaaranguunngitsumik takusaqanngilanga...../...Naggataatigullu aallaarsimalluta angajoqqaatta tusaasarsimasaat ilanngutissavara: taamanikkut ukioq suna eqqaamangilara eqalunniarlutaasiit aallaarsimavugut Taserlummi.....

Misigisat eqqaamasallu, (Jens Jensen) Kal. Nr.01-1982 qup.1.

(Una allagaq Upernavimmi ajoqiusup Jens Jensenip allagaraa - Upernaviup aviisiani siorna juullilernerani ilanngunneqarsimasoq. Qujavugut.)

Unnuakkut aqqusinikkut ingerlajuitsuuniarlunga maannakkut unnuangulersoq aqqusinikkut ingerlaarpunga. Taamaattorli uannut eqqumigiinngilanga, tassamiuna nuannaralugulu alianaagisara maannakkut aamma misilikkusukkiga una: juulliaqqap uullaassaani taamaalinerani aneerasarneq qangali nuannaralugu alianaagisara. Nalunaaqutaq takuara, unnuakkut marluk tassa titarpaa. Illut umerualarpacka malugaaralu illut amerlanerit suli qaamaqisut, nalunarani illup alianaarsaarluarsimasut iluani suli inerniaasoqartoq. / Taallaq: Ulloq nalliussivarpup Jiisusip inuuvia, taarsiortut inuit qiimasuffiat.

Misigisat eqqumiitsut: Sinnattut assigiinngitsut I. Kal. Nr.04-2007 qup.16

(Allattup aqqa aqqissuisoqarfimmit pigineqarpoq) / Sinnattoq eqqumiiginartoq nassuiarneqartorli. / Meeraallunga sinnattorisartakkakka. / Sinnattuklut ikiorneqarneq. / Sinnattut eqqumiitsut nassuiarneqartulli. / Sinnattut eqqumiitsut. / Nassuiaassisoq.

Misigisat eqqumiitsut: Sinnattut assigiinngitsut 2. Kal. Nr.05-2007 qup.10

(Allattup aqqa aqqissuisoqarfimmit pigineqarpoq) / Sinnattut eqqumiigisartakkama ilaat. / Sinnattuklut illoqarfimmiittarneq nunaqarfinilu. / Assersuutitut ilaat eqqaalakka. / Alla assersuutigilaa. / Sinnattuklut illikaqqusaaneq taamannak oqarsinnaaguma. / Sinnattoq eqqumiitsoq nuanniitsoq. / Sinnattuklut illumit anisitsineq. / Sinnattuklut suliassinneqarneq taamak oqarsinnaaguma.

Misigisat eqqumiitsut: Sinnattut assigiinngitsut 3. Kal. Nr.06-07-2007 qup.8

(Allattup aqqa aqqissuisoqarfimmit pigineqarpoq) / isiginnaagaq eqqumiitsoq. / Påskimi pulaartoq. / Sullissiniartut nuanniilliortut nuannersunngortitalli puigunngisaannakkat. / Eqqumiitsorsiat Tulukkat qupaloraarsullu. / Tupinnartut isiginnaakkat. / Tupinnartumik isiginnaarneq. / Nuummi naalagiarnermi isiginnaakkat. / Asimi Eqqumiitsorsiat ilaat./ Qeqertamiit uumasumik eqqumiitsorsineq. / Illuaqqami issorsunnitsumik anisitsineq.

Misigisat ilaat. (Arrutaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1983 qup.10.

Ukiut 16-it qaangiupput, 1967-imi qaammammi aprilimi Agpat ilaani Inersussani sinnartornarmat. Ukiulla tamaasa aprili atuutilersorlu sinnattora taanna eqqaasarakku unikkaaritsiarniariga, soqutaavallaanngikkaluartoq nuannariinnarlugu. Taamani arfininngornikkut suliunnaartalereersimagunaratta ullaakkut iterialaarlunga pikivunga piniakkat arlallit isumanni sarsuatillugit, taamani sikup saannerani uuttut qassimasalereerput...../...ikumasartora ikissinnarlugu nerukkaasinnarlungalugu, neqiliukutsuullarsinnarlunga qaavatigut tiitoreerama innarpunga, isumaqarlunga ilakka

tamaanga unnuiartorumaartut. Pitsiaannaq sinilersimavunga, ullumiummat pequersimanermik, qaatuleriallarama angerlarsimallunga, initsinni issiavimmut ingissimallunga sinittarfiup matua isigalugu...../ Tiffasiinnarmi tarajoq: Uummanap (Dundas) Qaanaallu akornanni Iterlassuup (Granville fjord) qinnguani, sissamiit km-t pingasut tiffasitsigisumi, "sermip nuua"- nik taaneqartartumi ukiorpassuarni eqqumiitsumik tarajuliortoqarpoq. Ukiorpassuarnik oqarama pissutigaaara Knud Rasmussenikkut 1902-03-mi ilagisimasaat Upernaviup eqqaamiiu Gabriel Olsen kingorna angerlarsimalerluni apeqqutilliisimammat Itillersuarmi qarajoq kuuttoq sulii kuunnasoralugu. Imerooq kuuttoq illinnarpallaarmat imerniarluni mamaatsuuvissorsimagami tarajorsuummat... / Taalliat: aallarusunneq: nunaveqanngitsut ilagaakka, ajoqimik avanersuarmi suligallarami nuttartuartumik ataataqarama. 1937-mi Savissivimmit avanersuup Uummanaa aqqusaarlugu qavunga Uummannamut nuuleqigatta, taamani avanersuaq sungiuteruttorlugu, ernumanaaloqaaq, sunaaffali nunagiligassarput aamma sungiutinnguarumaarlugu, tassalu Uummannap nunaqarfiisa ilaat, Ikerasak... Taallaq: Aallarusunneq ilinni..../ Ajoqi Peter Jensenip ullorsiornerani tunissutigaa. 1979-imi ukiakkut ajoqi taanna maani soraarninngorpoq, saqqummiunnissaanut Piitaaraq akuersitereersimavara, soraarninngormat tunissutitut isumaqartillugutaalliarisimasara taanna. - nunatta oqaluttuarisaanerani atorfik "ajoqi" pingaartorsuuvoq,.... Taallaq: Kingumut qiviarneq nuannersumik...

Misigisat isumaliornartut: Kangerluk eqqumiitsorsiffigisartagara. (All. Nikolai Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.05-2015 qup.26.

Matumani kangerluk eqqumiissinnaasunik misigiffigisartagara pillugu eqqartuilaarnissara isummiukkakku pissutigaaara misigisat eqqumiitsut eqqarsalersitsisinnaasarmata.

Misissuineq angalanertalik: ...Atuakkiorneq artornartuuvoq. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.16.

Oqaluttuaq kimilik./ Selma Lagerlöf (1858 – 1940)./ Tupinnartumik pisoqarpoq./ Ilinniartitsisoq./ Gösta Berlingimik oqaluttuaq./ Niels Holgersen./ Mårbacka 4.juni 2004./ Timmiannguamik oqaluttuaq./ Sanilliussineq./ Assersuutimernit./ Selma Silarsuarmi.

Misissuisut paasisaat: Ilisimatuunit pisut. Kal. Nr.02-2017 qup.25.

Hal.: "Illustreret videnskab" soqutiginarturnik imaqartarpoq siorna 2016-imeersoq matumani imaasa ilannguunik tigulaariffigissallugu piukkutilerakku misilippara: / Sanaartornermi atugassiaq: Nr. 13-2016: Qarmasissiat igalaamernit ninngusoorsuit. / Sukkortunut tusarluarnarsinnaasoq: Nipittartoq uuttutitut: Aap sukkumik akoqassusianik uuttut pinnagu aammalu imminut kapineq atorunnaarlugu diabetes type 2-mik sukkortut.../ Kumapalaaq toqoraasoq: Nr. 14-2016: Kumapalaavissuaq tuttorsuarnik nungusaavoq: Maani kumapalaaviarsuarmik taasara tassaavoq kalaallit Nunaanni maannamut piunngimmat ateqartinngisarput.../ Kristumiussuseq: Vikingi kikiattugaasup assinganik pinneraatilik Danmarkip ilaani qeqertap Fynip kangiani nunaqarfiup Aunslevip narsartaani kuultimik sanalugaq 4,1 cm-imik.../ Pinnerasaasiassanik ujarlernermit: Nr. 15-2015: Diamantersuaq: Australiamiut diamantisiorfianni Argylemi diamantinik aappaluartunik peqarluartumi diamanti qaqtigoorluinnarlunilu.../ Immat mingutsitaanerat: Immiaaqqanut katigut nungusinnaallunilu nerineqarsinnaasoq. USA-mi naalagaaffimmi Floridami immiorfeeraq immat plastikkikunik eqqaaviujuarnera akiornialeraa allaaserineqarpoq.

Miteq qilanggaallu akioriissut (G. Kleist-mit) Kal. Nr.04-1984 qup.23.

Qilanggaat qeqertani ineqarfigisartakkaminni kinguaasioreerlutik, kinguaasiatillu inersimalermata kujammukarlutik aallaramik ikkarlunnguamut meqqit qassimmaviannut

merarput sisamaallutik, minniariarmata miteq angutiviaq sassartaariarluni qilanggaat oqarfigai: "sumut-una ingerlalinnguarivisi?" .....

Münchhausenitut ilumoorsarpalaanngikkaluit.: Misigisat eqqumiilaarsinnaasut. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.06-07-2014 qup.6
Qangalaaq aallaasit ujussortugaat ilaasa ingerlaluunik pisagaat atorallarmata qanoq aqerlorsui sukkaatsigisartut eqqartulerpara. / Qajavissuaq. / Qimussernersuaq. / Daavip kissaatiginartitaa.

N. F. S. Grundtvig: Grundtvigip oqaaserisimasaasa ilaannik issuakkat. (Katersuisoq: Jakob Møller Lyberth). Kal. Nr.10-2016 qup.14.
Inuiaat pillugit. / Danskiussuseq pillugu. / Inuiaat makitinneqarnissaat pillugu. / Innuttaasut nunap naalackersugaanerani peqataalernissaat pillugu. / Inuiaqatigiit aaqqissuussaanerat iluarinartoq pillugu. / Oqaatsit pillugit. / Kiffaanngissuseq pillugu. / Qaammarsaaneq pillugu. / Højskolimi sulinerup siunertaa. / Ilinniarneq pillugu. / Inuussuseq pillugu. / Inuusuttut utoqqaallu pillugit. / Toqu pillugu. / Asanninneq pillugu. / Nunaga pillugu. / Kalaallit Nunaat pillugu.

Naajapput ullut inuuffiusut. Kal. Nr.05-06-1991 qup.22 Taallaq.

Naak ilagiit nipaap? (Otto Sandgreen) Kal. Nr.07-1994 qup.16 Taallaq

Naalagaaffiup Thule-mik ingerlatsinera. (All.Jens Brøsted/ Nuts. Adam Nielsen.) Kal. Nr.07-1988 qup.12.

Allaatiginnittuuvoq Københavnimi eskimuut kulturiannik oqaasiinillu atuarfissuarmi (Institut for eskimologi) ilinniarnertoq Jens Brøsted. Augustusip aallaqqaataani 1987 Thule-mi KAP YORK-p niuverfeqarfiata naalagaaffimmut tunniunneqarneraniit ukiut 50-ngornerannut atatillugu taanna allaatigisaraa, POLITIKEN-imi ulloq 1/8-1987. Kalaallisuunngortitsisuuvoq Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartitsisoq Adam Nielsen. Juulip arferngani 1937 ministeriuneq (statsminister) Thorvald Stauning Thulimi fangerrådep siulittaasuanut allagaqarpoq Thulemi niuverfeqarfiup naalagaaffimmit tiguneqarnissaata... Avannersuarmi inatsisitigut aaqqissuussinerit atuuttuusut allannguuteqartitsivigissanngikkai, pingaartumillu inatsisit statsministeriamit akuersaarneqartut 7. juli 1929-meersut, kingusinnerusukkut ilassuteqartitaasimasut taamatuttaaq atuutitinneqarsinnaasut..... Decemberimi Knud Rasmussenip toqunerata kingornatigut apeqqut uterfigineqaqqippoq. Januarip 23-anni 1934 Københavnimi Rådhuset inersuani Knud Rasmussen persuarsiornartumik eqqaaniarneqarpoq; Ullorlu taanna Stauning oqaaseqarpoq Thulimi niuverfeqarfik naalagaaffiup tigugaa.....Maanna ukiut 50-it qaangiuttut matuma siornatigut qallunaat naalagaaffiata kingullermik nunap oqartussaaffimmi alliliiviginerani oqaluttuarisaanikkut pingaaruteqarnerata saniatigut apeqqut taanna pillugu pissutaasut immikkut ittut marluk soqutiginaataapput.... Naalagaaffiup tigusinera pivoq ulloq 1. august 1937. tamanna Danmarkimi ippassaagaali radiuukkut aallakaatitsinikkut nalliortorsitugalugu malunnartinneqarpoq. Nal. Akunnerisa aallakaatitsiviusut pitsaanersaanni arfininngornermi 31. juli peqataallutik kalaallit erinarsoqatigiit..... Thule-mut nalunaarasuortoqarsimannilaq. Isumaqarnannguatsiarpoq pisimasoq taanna taavanersuaq annikitsuinnarmik nuannaarutaasimasoq. Tigusineq taanna pillugu Thule-miDanmarkimiluunniit assiusinnaasumik ujarleraluarama nassaarsinnaasimanngilanga....

Naalagaaffiup Thule-mik ingerlatsinera. (nanginnera)(All.Jens Brøsted/ Nuts. Adam Nielsen.) Kal. Nr.08-1988 qup.13.

THULE-MI NIUERNERUP ukiorpassuarni pisortarisimasaa overretssagfører Rudolf Sand isumasioqatigiinnermi periuseqaqqaartuuvoq niuerfeqarfiup eqqaatalu oqaluttuassartaa pillugit annertuumik nalunaarsuusiorfigigamigit, aammalu niuerfeqarfiup siunissaa pillugu oqallisissiamik saqqummiussaqaarami aprilimi 1934..... / QINIKKAT augustimi 1934 immikkut ittumik ataatsimiinnerannit ataatsimiissutitigut erserpoq niuerfeqarfiup naalagaafimmut tunniunneqarnissaata eqqartornerani ataatsimeeqataasut taamatut tunniussinissaq akerliuffiginngikkaat piumasarineqartut illuginnit isumaqatigineqarsinnaasut iluanni, taamaattorli erseqqissumik kissaatigisatut ilanngunneqaqqullugu neriuutigineqartoq niuerfeqarfik eqqaalu maannamutut immikkut itillugu siulersorneqarlunilu aqunneqassasoq, aammalu inatsisit maleruagassallu maannamut atuuttuusut allannguuteqartinneqassanngitsut qinikkat (fangerrådi) akuerseqqaartinnagu...../ 1928-mi piareersaataasumik sulineqartareersorlu Avannersuup niuerfiani Thulep inatsisai (Kap York stationen Thules love) 7. Juni 1929-meersut akuersissutigineqartut kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarlutillu ilassuteqartinneqartut amerlanertigut Thulep inatsisaanik (Thule loven) taaneqartarput.... / Naalakkersuisut aalajangersaapput niuerfeqarfik tigujuumallugu inuiaqatigiinnut silarsuarmioqatigiinnullu attuumarngi pissutigalugit justits- aamma finansministeriaqarfik tusarniaaviginarlugit.....

Naalagaq angerfiguuk. (Taall. Isak Lund) Kal. Nr.08-1997 qup.18 Taallaq

Naalagaq, pinngortitarsuatit kusanarput. (Taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.08-1995 qup.12 Taallaq

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Aap, allannguisoqartariaqalerpoq. (All. Kristian Poulsen Pablo) Kal. Nr.05-2011 qup.4.

Inatsisartut ataatsimeereersimalerput. Naammassimmat oqaatigineqartut ilagaat taamaatoqaannarsinnaanngimmat allannguisoqartariaqalersoq. Tamatumalu suleqatigiissutigisariaqarnera erseqqissarniarlugu oqaatsit pingaartorsiorpaluttut siunnersuutinik tigussaasunik ilaqanngitsut atornerarput. Taamaattumik suut qanoq iliorluni allanngortittariaqartut nissappallanngumilluunniit oqaatigineqanngillat.

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Ajornartorsiut annerulersinnaasoq. Kal. Nr.05-2005 qup.5.

hal.: Nunatsinni Naalakkersuinikkut ingerlatsineq pissaaneqarniunnerlu inuiaat imminnut sorsuutilernissaannik qaqugumulluunniit kinguneqaqqunangeqaaq. 1979-imit ingerlaatsitsinni isummat...

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Akileraarutit. (All. David Jensen, Sisimiut) Kal. Nr.10-2010 qup.3.

Akileraarutit, qaavisigut nioqqutissat akitsuutaat, sooq qaffakkaluttuinnassappat, tamanna ilorraap tungaanut ingerlanerunerluni?

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Aningaasat sumit pissappat. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.11-2011 qup.4.

Kalaaleq nr.10/2011 HAL aaqqissuisoqarfimmit eqqarsaatersorpoq aningaasat nunatta pisariaqartitani siunissami sumit pisarsinnaanera. / Killiffik. / Isertittakkavut ikiliartorput. / Nioqqutissiorneq akilersinnaassaaq. / Niueqatigiinneq.

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Demokratii qanoq ittoq. (All. Kristian Poulsen "Pablo"). Kal. Nr.04-2011 qup.4.

Oqartussanit qullerpaanit akillaqusaq. / Qanittukut naalakkersuisunik nikisiterisoqarmat tunngavittut naalakkersuisut siulittaasuannit tamanut nalunaarutigineqarpoq taamani aningaasaqarnermut naalakkersuisup massakut Ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu naalakkersuisup Air Icelandimik kisimiilluni isumaqatigiisuteqarnera pissutaasoq.

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Nunarput partiimik ataatsimi pisuunnguallapoq. (All. Lars K.S.Olsen) Kal. Nr.11-2005 qup.8

Naalakkersuineq pillugu oqallinneq.: Utoqqaq sugaanuna!. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.12-2011 qup.3.

Utoqqalineq inuunerup ilatoqarsua suusupagiinnarniarneqarsinnaanngitsoq nalunngilarput. / Utoqqaq kalaalimineerniarfillu. / Nioqqutit inornartut. / Naggataa.

Naalakkersuineq tunngavigalugu oqallinneq: Nunagisamik sorsuuteqarneq tassa qallunaaluarneq?. (All. Jane Petersen) Kal. Nr.02-2010 qup.3

Naalakkersuinermi oqaluttuassartaat ilaat. Sooq aatsaat ullut 14-it qaangiommata?. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.01-2009 qup.4.

Ukiut arlaqalersut qaangiupput paasigakku Sisimiut qinersivianni landsrådimut ilaasortaasimasup Jørgen C.F. Olsenip, JCFO, Danskitt aviisiannit informationimi aviisiliortumit Finn Sonne Bergholtimit.../ Soqutiginarua. / Pisut tipisiornerat. / Kommissioniliornissamik siunnersuut. / Pisimasooratarsinnaasut.

Naalakkersuinermik oqallinneq: Iluatinnaraluassusia. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.10-2007 qup.7.

Sermitsiami kingullermi saqqummersumi allaatigisaq "Ataatsimoorluta sanigorsarsinnaavugut" pillugu højskolimit oqaaseqalaarusuppunga.

Naalakkersuinermik oqallinneq: Naalagaaffik Kalaallit Nunaat. Kal. Nr.10-2003 qup.6.

Ukiuni kingullerni erseqqissigaluttuinnarpoq anguniagaq annerpaaq tassaasoq Naalagaaffik Kalaallit Nunaat.

Naalakkersuinermut isummersuutit: Kommunerujussuassani ilaasortanut kaammattuut. (All. Aqqa Peter Lyberth) Kal. Nr.05-2008 qup.5

Naalakkersuinermut tunngasut: Kulturikkut naleqalersitsineq nalikillisaanertaqanngitsoq – Qujanaq. (All. Markus Olsen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.3

Naalakkersuinerup oqallisaanera: Tamat oqartussaaqataanerat kukkunnut atuuppa?. (All. Nikolaj Heinrich) Kal. Nr.03-2015 qup.4.

Ungasinngitsukkut Frankrigimi aviisit ilaat sakkortuumik inuiaat allat pilugit mitalliummik saassussinerata kingorna pisut oqallisaaneranni "tamat oqartussaaqataanerat" oqallisigineqangaatsiarpoq. Tamatuma oqallisiginerani ilaatigut Kalaallit Nunaanni tusagassiutit tikinneqallattaapput, aamma tassani "tamat oqartussaaqataanerata" nunatsinnissaaq atuunnera isertuarnagu oqaatigineqartarpoq.

Naalakkersuiniikkut isumaqatigiissut. (Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-1989 qup.2.

Aprilip naalernerani Canadap Avannaani eskimooqarfanni naalakkersuisut atorfilittatik ilagalugit Nuummut tikeraarput..../ Landsrådip akuersinermini makku siunnertarai.../ Siunnersuutaasimasooq piviusunngorpoq./ Naalakkersuiniikkut isumaqatigiissut./ Isumaqatigiissummik atsioqatigiinneq TV-kut aallakaatinneqarpoq.

Naalakkersuiniikkut oqallinneq: Aningaasanut inatsisissap oqallisaanerani kissumiartiinnaq. (All.: Pele Lange, Qasianguit). Kal. Nr.12-2017 qup.4.

Asaneqangaaratta utoqqannguannorluta pilluartunnguit. Qanga taama, soorluli taamaalissanngitsukkuluusugut, partiit oqaaseqartuisa Inatsisatut oqaluttarfianniit Inatsisartunut ilaasortat oqaaseqartuisa asanningaarlusi oqaaseqartarassi. Ila qullingiusingajassaalluta, tassali ataqqineqaruttoratta qujanarujussuaq, qujanakuloq, qujanakkuluk. 2018-inngupallannanniarani naligiissorsuannguleqaagut "pilluartorpaat" akornanni inuunialerpugut, ilami ilaasa inivut akeeruteqqajassaavaat, qaa, qaa, taamaalitigut, iih-iih-juggugguu, naamik talivut samaniipput kiisamersuit. Inatsisartuissuit paartiinnguillu. Tassa 26. september 2017 unnuarsuarmut qungujulanermut ikkiikassavut parngullutik. Qanga meeraagallaratta ulloq taama pilluarfissuarput, tassami kunngi Christiaat qulingat nalliuttarmat agguartarallaratta,.....

Naalakkersuiniikkut oqallinneq: Aningaasat kulturimut amigaatigineqanngillat? (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.10-2009 qup.3.

Ulloq kulturisiorfimmut 28.septembarimut aningaasat immikkoortinneqartaleraluartut, ukioq manna 800.000 kr., 2010-imit peerneqarnissaat tusarliunneqarmat...

Naalakkersuiniikkut oqallinneq: Demokratii assigiisitsinngilaq. Kal. Nr.11-12-2013 qup.32.

Ukiaq manna inatsisartut ataatsimiinerisa nalaanni demokratiip inunnut tamanut assigiimmik... / Pissutsit allanngoriartortarput.

Naalakkersuiniikkut oqallinneq: Grundtvig eqqaallugu. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.08-09-2009 qup.4.

Naalakkersuiniikkut oqallinneq: Ilaartuineq qimallugu. (All. Kaaleerannguaq Jensen & Hal.) Kal. Nr.06-07-2018 qup.4.

Aallaqqaasiut: Upernaaq aprilimi Inatsisartunut qinersisoqalernerata nalaani qineqqusaarnerit ilaat tusarnaarlugit peqqinnissamut tunngasut Kalaallit peqqissartut illuanni (Kpl) Østerbromi najugalit nalinnaavigisaannut ilaapput. Uniffiit amerlapput, aammalu tusakkat pitsanngorsaatissanik neriulluarnartunik erseqqissumillu neriuluaatissamik taasisoqanngimmat oqaloqatigiittoqartarpoq, uninngasut oqallinneri soqutiginartoqaqimmata atuagassiamut Kalaallimut ilanngutassaqqissut pilugit Kaaleerannguaq Jensenilu isumaqatigiippugut isummat ilaat

allaaseritsiarniarlugit....Peqqinnissamut Naalakkersuisoq Doris J. Jakobsen oqaaseqaateqarpoq Islandimi napparsimmaviit kalaallinit napparsimasunit atorreqarnerulertariaqartut...../ Sammisassaq pingaartoq: Peqqinnissap sammineqartuarnissaa inuiaqatigiit ingerlaniarneranni isigilluarniagassat ilagaat..... / Aaqqissuisariaqarneq: Pissutsit taamatukanneq isikkoqarneranni Peqqinnissamut naalakkersuisoq kinaluunniit naalakkersuineq tunngavigalugu aaqqissuiuarnissamut unitsitassaangitsumut akisussaanerpaalluni inissisimavoq. Suliassaa pingaartoq tassaavoq oqaatigineqareersutut sapinngisamik amerlanerpaat nunartik qimannagu uninngavissaqarnissaat peqqissitinniarnerrannilu periarfissarsiorneq, tamanna anguniassaguniuk aningaasanik amerlanerusunik pisariaqartitsivoq...../ Ilaartuineq tassa: Inuppassuarnik nakorsiaqqaartunit misigineqartarpoq iluamik soqutigineqannginneq nakorsamullu iserniarnerep ajornakusuussusia. Timimi ippigisaqarneq nakorsiarnermut peqquataasoq upperineqanngitsutut ittartoq arlallit oqaluttuarisarpaat, qassiit nipaallisaatinik tunineqaannarlutik angerlartinneqartarput oqarfigineqarlutik ajornerulissagunik aggeqqissasut...../ Takutitsigut: Peqqinnissamut Naalakkersuisoq qanoq iliuseqarnissamut piumassuseqarluarnerit takutiguk. Ima iliarsaareersugut misigisimavarput peqqinnisaqarneq Danmarkimit ingerlanneqarallarmat angusat pitsaasuusartut, mannalu namminersortumik ingerleratta angusat taamanikkumit pitsaanerulernerat auli erseqqissinngilaq...../ Naggataagut: Naggataagut taarusunnarpoq 2017-18-p nikinneranni Sanami sulisoq hæmatologi, aap narkorsaa malugusuallannaqisoq, allat taassuma peqqinnisaqarfiup iluani napparsimasumut attaveqarneq qaffatserujussuarpaa.....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Immap pii. (All. David Holm, Ilullissat) Kal. Nr.04-2013 qup.3.

Atorfilittut saniatigut piniarnermik ingerlataqarsimanermit eqqartulaakkat. / Uanga imaaliussagaluarpunga.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kalaallit inuiaat ikiliartortut. (All. Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr.12-2016 qup.4.

Kisitsisit uppersiipput kalaallit nunaanni najugaqartut ikiliartuinnartut, soorooq? Aah, Danmarkimut nutserput, inuuniarnerooq oqinnerummat, ikiorsiissutit amerlanerit, nioqqotissat akikinnerit, inissaqarluarlunilu.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kalaaliussuseq – qerititsivillu. Kal. Nr.03-2003 qup.3.

Qulequttami oqaatsit marluk taakku imminnut qanoq atassuteqarneri takujuminaassinnaavoq ...eqqanaarsarneq, pilineq, iliveqquiit immernerat...

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kapitali nutaaq. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.08-09-2009 qup.3.

Oqaluttuarisaanitsinni qupperneq nutaaq qupperparput ukiut nutaat iserfigisavut qanoq ikkumaarnersunik nammineq aalajangiiffigisimasavut akueralugit namminersulernitsinnut.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kiisami qinersileqisugut. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.05-2009 qup.4.

Inuppassuugunarpugut anersaamerlunnata toqqissiallattorpassuit, ilami anersaaruluutit nakeriallannerpassuit pakatsinerpassuillu,....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kikkut nunarput paaraat?. Isummersuummut tapersiissut. (All.: Sten Egede Hegelund, Qaqortoq.) Kal. Nr.01-2018 qup.7.

Kalaalermi normu 11-mi Pele Langep taama qulequtserugu allagaanut tapersiissut. Aasaq assigiinngitsunik takunniffigisimasarput qaangiuppoq, tamakkulu kingumut qiviartuusillugit eqqarsaatigileraanni ilumoorpoq nunatta imartaani angallattorpassuit ukiuni kingullerni amerliartornerat tamatta malugugatsigu. Angalasut nunanit allaneersorpassuit tissiartaassuarnik angallaserlutik nunarput sinerlugu nakkutigineqaratik angallattut isiginnaaloorpagut. Soorunami naatsorsuutigisarpaput nunarsuarput takornariarfiginiarlugu inunnillu naapitsiniarfigalugu angalaartartut. Qularutiginaqulu apeqquserusunnangitsuunngilaq nunap tikitamik pilerinartuinik isiginnaavittarnersut, imaluunniit soqutigisaminnik ilutissariarlutik utertarnersut.....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kikkut nunarput paaraat?. (All. Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr.11-2017 qup.4.

Nunarujussuaq sineriarujussuaq Kitaani Tunumi nunarput tamaat kaajallallugu imartarujussuarpu kikkut paaraat? Uagummi nammineq nakkutilliissuteqanngilagut kangerluppasuavut, qeqertarpassuavut nunatavut sermersuaq tikillugu nakkutigineqarani aap, nalunngilara nakkutilliisoqalaartartoq akuttungaaramili ikeqarlutillu nunarput tamaat saperluinnarpaat, ilami nakkutilliisut tusarnej ajorpavut inatsisaatsuliortunik tigusaqarnerinik. Upernaliinnartorli angallaterpassuit nunanit allaneersut sineriassuarput angallavigilersarpaat kangerluppasuavut pulaterlugit, uninngaarfigissorsuit qinngortuullu qeqertarpassuit timaanni, avataanni, qaqqavut nunatarujussuavut angallavigalugit qularnanngilaq suunersunik nassaartortaquisut annissorlugillu, nalunngilarpummi nunarput ujarappassuaqartoq uagunaasiit sianiginngisatsinnik akisoorsuarnik,...../ Nunali alianaagisaq niuffigigaanni eqqagassanik qimatsivik, soqutiginaq allat tikiuttussat paasiinnagassaavoq soqutigittaatsut talakkakkullu tamaaniissimasut.....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kikkut nunarput paaraat? (All.: Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr.11-2018 qup.4. (Nanginnera).

Nunatta niuernikkut ingerlanerata inernera amigartoorfiuvoq, uisaallaatigisassaangilaq pissusissiaq malinneqarmat. Uagummi nalusavut amerlaqaat kikkut ingerlatsinermut aaliangiisarnersut ingerlatsinersullu, imaluunniit akisussaaffik kikkunnut tunniunneqartarnersoq, nunattami nammineq tuniniarsinnaasaralui kikkut pisarnerpaat aningaasarsiutigalugillu. Usagut pisarpavut aalisakkanik pisaminnik akissarsiamik tunisaannillu sulisut akileraarutaat, Danmarkimullu tuniussatta iluanaarutaasa ilamernginik tunissutisianguavut EU-miullu suliffippassuaqartitsinitta qujassutimernginik taasanik. Tassagoq Eu-miut aalisarsinnaanerminnut akiliutaat,..... ..

Naalakkersuisoqatigiigaluit neriorsuipput 2018-mi utoqqalinersiutillit iluarsiiiffigineqassasut, ilaana iluarsineq, qaammammusiavut 70 kr-nik qaffaqaat, boligsikrinngi ilanngarujussuarpoq INI a/s-imut akiliisarneput 500 kr.-nit sinnerlugit qaffappoq. Qaammammut 4.855 kr-niik 5.357 kr.ninut akitsorpoq. Tassaagoq iluarsineq. Usornaraluaqaat Kommuni Kujallermi utoqqartaminnut sullissinerat, tassanilu nukittoqutigisaat, utoqqartaasa ataqqisaaneri usorunnaraluaqaat, maani taamaaliorneqannginnatta..... . Aatsaalli taama tupatsigisoqarpoq sunaaffa angerlarsimaffeqanngitsut taama amerlatigisut. Suliffissaqanngitsut inigisaminnit anisitat, najukkat akisungaarmata, inigisat akiisa suunersunik paasineq ajornartunik akiligassat ilaqartuarput kikkut pisarneraat nalunartunik. INI a/s-ip akiligassanut ilannguttarpaa "piginnittumut erniat akiliutit kr. 679,00" qaammammut sumununa akiligassaq, suunngooq erniat?..... Imigassat tunisaanerat niuernermut naalakkersuisup oqartussaaffiginngilaq, tassami imigassaarniarneq peqqinnissamut naalakkersuisup isumagisarigunarmagu, taamami paasisarpara, kina pisussaanagerusimanerpoq, aamma taamaagunarpoq tupat

nioqqutaanerat. Nunatta naatsorsuutai kusanarniassammata Pisiffik qallunaanut tunineqarpoq illoqarfiit annerit inuttunerilu kisimik iluanaarnerummata, mikinerit Pilersuisunngortiinnarneqarput, aningaasallu iluanaarutut Danmarkimut nnissorneqalerlutik. Kalaallit iffiorlut piiarneqarput. Atuisut sinniisoqartaraluaramik immaqa atorfissaarussimapput.....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kommuni ilisarnaataa sammilaarlugu. (All. Nikolai Heinrich). **Kal. Nr.06-07-2009 qup.4.**

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kommuni ikioqatigiiffiunngitsoq aggulunneqartussa. (All.: Pele Lange, Qasianguit.) **Kal. Nr.02-2017 qup.5.** Kommunit kattunnisaminnik piareersarnerminni paasivaat kattunnissamat piareersagassat innuttaasunut sullissinerit pingaaruteqarluinnartut pillugit ukiumik ataatsimik piffissalerneqarnissartik. Piumasarisaat naalakkersuisunut siulittaasup borgmesteriusut nukannerarpari aallartequllugillu massakkut. Komuunini borgmesterit 18-iusut amerlanersaasa piumasaraluat tusaajumaneqanngilaq. Qasigianguit kommuuniat akissarsivoq.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kræftertut napparsimasullu pillugit nej. (All. Pele Lange, Qasigianguit.) **Kal. Nr.03-2017 qup.4.** Kalaallit qinikkat qaffasinnerpaat tatigineqarnerpaallu ilaasa nappaammik kræftimik eqqugaasimasut ilaqaataannik orninneqarsinnaanissaannik ilaqartinneqartarnissaanilluunniit akiliunneqartarnissaannik ataavartumik inuiaat tamarmik peqataaffigisasaannik akileraarutip pct. Ataatsimik marlunnilluunniit ilaneqarnissaannik saqqummiussami isumasiunermi inatsisartunut ilaasortat partiinit Siumumiik, Naleqqamiik, Inuit partiimiik Demokratiinillu akerlilerneqarput.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Kulturpolitikkeqarneq nutaangorsagassa. **Kal. Nr.01-2005 qup.4** Naalakkersuisup Henriette Rasmussenip oqalugiaataa, Decembarimi 2004-mi

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Maalaarut tunngavissalik. (All. Aaqqiss.) **Kal. Nr.07-2003 qup.3.** Ikinngutit pitsassuit aalajaatsullu oqaloqatigalugit Tarnikkut pissarsinallaaraaq. Aasaq manna aamma taama pivoq.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Mittafilerngusaanneq. **Kal. Nr.02-03-2016 qup.13** Hal.: Inatsisartut ukiarmi ataatsimiinnerisa ullormut oqaluserisassartaat mittarfeqarnermut tunngasoq sioqqullugu nalaanilumi Kalaallit Nunaanni mittarfiit sumi sanajumaakkat, pigiinnagassat tallisassallu eqqartorneqavissorput. / Kangerlussuaq. / Unammilleqatigiinneq.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Naalagaaffinngorniarnep tungaa. (All. Marianne Petersen, Nuuk). **Kal. Nr.11-2017 qup.4.** Atugassiami Kalaalermi normumi kingullermi nr. 8/9-2017-imi Aaqqissuisoqarfimmiit HAL-ip allaatigisaanut tunngatillugu naatsumik ilanngutillaarniarbunga. Kalaallit Nunatta naalagaaffinngortariaqarnera piarnerpaamik pisussatut eqqartorneqartuarpoq, allaat piarnerpaamik pisariaqartutut isumaqarfigineqarluni. Ilaasaluunniimmi ullulereerusukkaluarpaat. Nunarujussuarput taamak avinngarusimatigisoq, taamak angitigisoq taamalu inukitsigisoq qanoq takorloorneqarnersoq paasiuminaattarpoq.

Miserratigisinnaangisatsinnik kalaaleqaterpassuagut ukiuni kingullerni Danmarkimut nutserarmata nunarput inukilliartuinnartutut isikkoqarpoq, nunatsinni atorfissaqartikkaluaqisagut, ajuusaarnartumik. Ilinniarluarsimasorpasuit ilaatigullu utoqqaanerusut nuuttarput aningaasatigut, akissarsiatigut atugarissaarnerussagaminnngooq.....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Nappaammut sugaluartumut inuttut kissalaarneq tamatta tapersersortariaqarparput. (All.: Nikolaj Heinrich, Nuuk.) Kal. Nr.04-2017 qup.4. Kalaaleq Nr. 3/2017-imi atuarpara Pele Langep allaaserisaa inoqatit nappaassuarmik eqqugaasut ilaqutaminnik ilaqartitaassagunik akiliunneqartarnissaanik siusinnerusukkut isummiussamut tapersiilluni, qanorlu pisariaqartiginera pillugu erseqqissaatigisimasaa. Tamanna pillu Pele qutsavigaara, paasinarluartumik allagaqarsimammat.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Nunap Inuisa oqallisaanerat. Kal. Nr.02-2009 qup.4 Hal.: Januarip ingerlanerani meeqqat perlilersut oqaluuserineqalertorput. Meeqqat atugaannik Misissuineq tunngavigalugu oqallinneq aallartippoq.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Nunaqarfiit suli!. Kal. Nr.05-2004 qup.14

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Nunatsinni tunisassiat akisoqaat. (All.: Pele Lange, Qasigiannugit. Kal.Nr.01-2017 qup.4. Savaatilinnut 26 mio. akiitsut 31 mio akilernagit. Nunatsinni inuutissarsiutit ilaat Kujataamiunut pingaaruteqartuusoq savaateqarneq ukiorpassuarni ingerlanneqaraluartoq ineriartortinneqarnera soorlumi uninngasoq, tapiiffigisarneri nunatta karsiata akilertagai qanormi atorneqarpat? Ilami savaatillit savallu ikiliartuinnarput.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Oqaatsivut inuiaqatigiinni sakkussaalik. (All. Inuusuttut Ataqtigiit Suleqatigiiffiat) Kal. Nr.11-2009 qup.4

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Oqak, uanga uanga uanga. (All.: Pele Lange, Qasiannugit.) Kal. Nr.05-2017 qup.4. Kina oqarpa borgmesterinngortitsinissaq paggaliunneqassasoq? Naak inatsisit? Naak demokratiimik ingerlatsineq? Atorunnaartitaanerani tusagaqannginnama immaqa arajutsisimavunga, soorluuna, immaqaluunniimmi. Taamaassimavoq. Apriilip ulluisa sisamaanni aamma taasisunut akuusartukassaagatta kommuunerujussuaarassamut qinerseqqummatigut taamaaliorpugut, annilaammisaarpugut malugitinnaveersaarlutali, qularinngisarpummi tassaammat isummanik allanngortoqalersoq. Unnuarsuarmut pigaarpugut tv-ip matunissaa tikillugu. Qaasuitsuarassaq ilimagisatsitut inerneqarpoq, nunaqqativut allamiunik taaguisimasut takkummata paasisatsinnik, illoqarfingguatsinni sassaqqittut pinnagit. Apeqqutaalerpoq illoqarfingguarput nunguteqquneraat, inukilliartorusaarnera nangeqquneraat, piorsarnissamut sinnisorinnissaq pisariarussimaneraat, massa pingaaruteqaqisut sisamat siunniunneqartut: 1. Imerkik nukissiorfiliassaq, 2. Timmisartunut sulusalinnut mittarfittaarnissaq, 3. Ivigaasaaqqanik arsaattarfeqalernissaq, 4. Tunisassiornerup piorsaqqinnissaa....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Oqartussaaqataanerup nalliortorsiorfia. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.12-2008 qup.12 Oqallinneq naammassivoq. / Inuiattut akuerisaaneq. / Ingerlaqqissaagut.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Piareersarnerup pingaassusia. Kal. Nr.10-2018 qup.6.

Hal.: Upernaaq 2018-imi Inatsisartunut qineqqusaarneq ataatsimik malugisaqarfigaara, tassalu namminersuilinnissamik qineqqusaaruteqarneq, ilaatigut sukataarullugu ilaatigulli noqqillalaaqqusilluni, ukiuni tulliuuttuni ukiui killiligaanngitsuni anguneqassaqaarmat. Inuit nalinginnaasumik oqallinneranni immikkoortut taakua marluk "aasortuutilaarnermut" qalipaasersuisuupput..../ Piareersagassat suuppat: Kalaallit Nunatsinni namminersuilivinnissamik oqalunneq maannamut oqaannarmiittutut ippoq. Aaqqissuussamik piareersarnek suli erseqqissumik aallartingilaq..../ Aningaasanut tunngasut allanngussapput: Aningaasaqarneq pillugu nunap niuernerani BNP innuttaasut akissarsiaasa angissusiannut naatsorsuutaasusaaq eqqartorneqartariaqalerpoq..../ Eqqarsaatissat allat: Naasorissaanermik nersutaateqarnermillu inuussutissarsiuteqarneq isumaliutinut ilaassaaq. Nunamik inuussutissarsiuteqartut nunamik pisisinnaalissanersut apeqqutinut ilaavoq..../ Nunanut allanut tunngatillugu: Sorsunnersuaq allanut tunngatillugu: Sorsunnersuaq 1940-mi Kalaallit Nunaannik eqquimmat naalakkat aappaa USA-liarpoq paasiniariarlugu USA-p Monroedoktrini Kalaallit Nunaannut tunngatillugu sulli atuutsinniarneraa. Atuutsinniaraa paasineqarmat niueqatigiinneq aallartinneqarpoq.... / Taavami: Eqqarsaatit tamakku upernaq aprilimi qinissinissamut oqallinneq tamaat malinnaaviginngikkaluarlugu namminiilivinnissaaq sukataarunneqaraangat ilunni saqqummersarput. Maannamut piareersaatit aallartereersut ersiaqqalaarput..... *Ussatit kap.11, v. 14: "Inuiaat pilersaarusiorsimangikkaangamik ajorsartitaasarput, amerlasuunik siunnersuisoqaraangamik ajugaasarput".

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Piusugittaannersuaq. Kal. Nr.06-07-2004 qup.9

Hal: Qaammatip kingulliup ingerlanerani aviisit saqqummersut marluiuullutik nalunaarutigaat nunatsinni aningaasarsiornerup misissuiffigineqarnissaa Folketingimut ilaasortatta kissaatigigaat.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Qinerseqqajaalernerami. Kal. Nr.02-2017 qup.7.

Hal.: Ukiortaataat ilaat aallartinnerliortarput, taamalu ittuni 2017 mininnagu oqaatigineqartalissappat oqalunneq eqqortunik tunngavilersuutissaqarpoq. Ukiutoqaq illuanut nuummat sinerissap ilaa silarluttorsuuvoq. Qaammalli siulleq ingerlalersorlu tusakkat nuanniitsut qalleraatiinnalersutut illutik tusagassiuutini saqqummeralerput, nunatsinni nunanilu allani. / Pissutsit allanngortittariaqakkat. / Suut allanngortinneqassagamik. / Inuusuttut nangitsisussat.: 1979-ip kingorna ukiut 15-20 tungaannut ingerlaneranni inuusuttuaqqat atuarfiup tungaanit isumagineqarnerat tusiapillaasutut isigineqartaraluarluni...

Naalakkersuinikkut oqallinneq: "Savimminissamik piiaanissamik..." (All. Piitannguaq Tittussen, Siulittaasoq Nuup kangerluata ikinngutai.) Kal. Nr.03-2013 qup.3. Eqqaamassajunnarsiat siorna attaveqarfigaluarakkat aatsitassarsiorniarnermut tunngasunik saqqummiilaarniarlunga allagaqarusullunga allaffigigakkit, Kisiannili tamanna nassuiarlualugu allaffigaarma atuagassiaq Kalaaleq taamatut "oqallinnermut" atussallugu tulluurtutut isiginnginnakku allanut innersuukkamma naqitanut....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Uatsi! Kal. Nr.01-2004 qup.3.

Juullip 2003-p normuani allaaserisat ilagaat "Naalagaaffik Kalaallit Nunaat"

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Uissuummisitsiarparma. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.05-2008 qup.7

Karl Peter Olsvig Andersen Qujanaq Kalaaleq nr.3-mi uanga ukioq manna Kalaaleq nr.1-imi Karl Siegstadip 2007-imi Kalaaleq nr.10-mi allagaanut "Aviffigeqatigiilluartatoq"-p imarisaanut...

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Uloq arnat sorsuffiat na'naak. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.04-2009 qup.3.

Realskolemi ilinniarpara marsip ulluisa 8-at tassaasoq ulloq arnat nunarsuarmioqatigiit sorsuffiat,.. / Iterluarnaq KNR-imi. / Arnat 8. Martsiat. / Arnanik persuttaasarneq unitsilli.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Unneqqaserlunneq tupinnaannartoq. Kal. Nr.12-2008 qup.33

Hal.: Inatsisartunut qinersinermi Naalakkersuinikkut suliaqartussat toqqagaasarput tatigalugit aammalu demokratiimik ingerlatsinermi Periaaseq malillugu inuiannut sinniisussatut.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Utoqqaat kigutaat sussa! (All. Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr.10-2017 qup.6.

Peqqinnisaqarfiup inuiaqatigiinnik immikkoortitsinera kanngunartoq. Utoqqaat kigutigissarneqassanngillat kigutaasartaaratillu. Peqqinnissamut naalakkersuisoq nassuiaavoq 11. august 2017 Nuuk TV-ni apersorneqarluni akissummini. Sunaaffa 2008-miilli atuutilersumik Kalaallit Nunaanni utoqqaat kigutaasartaaratilluunniit kigutilerisunit kigutigissarneqassanngitsut. Isertuussamik naalakkersuisut aaliangiisimapput...../ Naammagittaalliorfimmumt allakkatigut naammagittaalliuteqaraluarpunga, aatsaat iluamik ajornarpoq, ikiorneqarsinnaanngilangalu kigutileriffimmiik akissaqanngillanngooq, maanilu kigutileriffik suliarinnissinnaanngilaq, inerteqqut atuummat...../ Nunaqarfimmi inunngorfinniik nuuppunga 1955-mi aatsaat, ukioq taanna Qullissani kigutit nakorsaqaalersoq. Pisinniarfimmiiut tamatta peqquneqarpugut kigusiassasugut, qunusunnguamik,....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Utoqqalinersisutit siusinaartumillu pensionit. (All. Kaj Dalager, Qaqortoq) Kal. Nr.01-2004 qup.16

Danmarkimi folkepensionit tunngaviinut inatsit præceptiviusoq (saneqqunneqarsinnaanngitsoq imalt. Allanngortinneqarsinnaanngitsoq)....

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Utoqqatsissutit pitsassuit!. Kal. Nr.02-2012 qup.4

Hal.: Kalaallit Nunaanni inuit kikkulluunniit ajornartorsiutaat eqqartorneqaraangata peqqutaasutut pingaarnarpaatut taaneqartalerppoq nunasiaasimaneq... / Soormiuna pissutsit taamaalersut. / Qallunaanngorsagaaneq. / Inuunermi naleqartitat. / Ulapissaatit imaqarluartut.

Naalakkersuinikkut oqallinneq: Uukapaatitseriaraluarneq. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.01-2012 qup.3.

Naalakkersuisut siulittaasuata Kuupik Kleistip Ukiortaami oqalugiarnermi uukapaateriaraluaqaatigut. Tassami nunatsinni nunanut allanut tunisassiortut 2011-mi tunisaminnik akigissaarnerutitsisimanerat naalakkersuisunut ataqqinaatissanngortierialuarpaa.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermit.: Aalajangiinerit akaarineqanngitsut marlussuit. Kal. Nr.06-07-2006 qup.6.

Norgemiut Tunumut ammaanqarnerat. / Iluarineqanngillat. / Danmarkimi oqallinersuaq. / Angerfigeqatigiissut. / Danmarkimi naalakkersuisut nassuiaataat. / Kalaallit akerlerluinnaanik isummerput. / Kujataata landrãdiata oqaaseqaataa. / Avannaata landrãdiata oqaluuserinninnera. / Kinguneri. / Ajuallatsitsinaveersaarpat? / Tunu Norgelu Danmarkilu. / Norgep Tunumi nunaateqarniarnera. / Norgemi isummat allanngorput. / Nuna soqutigisarsuaq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermit.: Aalajangiinerit akaarineqanngitsut marlussuit. Kal. Nr.08-09-2006 qup.14

Savalimmiormiut nunatta ilaani talittarfeqalerumanerat (1). / Tusatsiaqattaakkat. / Landsrãdimut annguppoq. / Kujataata Landsrãdiani sammineqarnera. / Avannaata landsrãdiani sammineqarnera. / Kangerlussuatsiami ukiisut. / Savalimmiormiut pimoorussilerput. / Naalakkersuinikkut oqallinersuaq landsrãdini.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermit.: Aalajangiinerit akaarineqanngitsut marlussuit. 2. Kal. Nr.10-2006 qup.20

Ataatsimiitaliap oqaaseqaatissatut saqqummiussaa. / Isumaliustissiissutip oqaluuserineqarnera. Imm.1. / Isumaliu. oqaluuse. Imm.2. / Isumaliu. oqaluuse. Imm.3. / Isumaliu. oqaluuse. Imm.4. / Isumaliu. oqaluuse. Imm.5. / Isumaliu. oqaluuse. Imm.6.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermit.: Aalajangiinerit akaarineqanngitsut marlussuit. 3. Kal. Nr.11-2006 qup.31

Savalimmiormiut nunatta ilaani killigeqqusat iluani aalisarumalernerat. / Avannaata landsrãdiani oqaluuserineqarnera.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanermit.: Aalajangiinerit akaarineqanngitsut marlussuit. 4. Kal. Nr.12-2006 qup.27

Pisut eqikkarlugit. / Qimagukkiartornerat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 1. Kal. Nr.10-2017 qup.11.

Hal.: Aalisarnerup Kalaallit Nunaanni aallartisarneqarnera soqutiginarunik ulikkaarpoq atuagassiami annerusumik sammineq ajukkatsinnik. 1850-t kingorna orsugiak Kalaallit Nunaata aningaasalersornerani pingaarnepaavoq, piiaanermi akileraarutit ukiumut aviffillit nakkartinneqartarmata. Taassuma saniatigut piniartut tunisaat nunap aningaasarsiorneranut ilapittuutaapput. Aalisarneq annerusumik isumaqanngilaq, naak 1800-kkut naalerneranni eqalunnik tarajortikkanik tunisisarneq ingerlanneqaraluartoq akiisa nalingat nunap aningaasaani ersinngingajattarput. Paasitsiakkat naapertorlugit nunap inoqaleqqaarneranit 1920-ikkut ingerlanerat tikillugu aalisarneq annerusumik pingaaruteqarani taamaallaat piliniarnermut inuit ilaannit ingerlassatut isikkoqarpoq,...../ "Tjalfe"-mik aalisagaqassutsimik misissuineq: Kunngeqarfiup Danmarkip rigsdagiata 1907-08-mut aningaasanut inatsisissamut indenrigsminister Sigurd Berg qinnuteqarpoq aningaasat 45.000 kruunit rigsdagip akuerissagai Kalaallit Nunaata kitaata sineriaani aaqqissuussamik aalisalersinnaanissamut...../ Sisimiut pigisaqarfianni eqaluit: Naak misissuinerit ukiut 100-t sinnerlugit matuma siorna naammassineqareeraluit, immaqalu ilaatigut pisoqanngoraleraluit, taamaattoq oqaluttuarisaanerup tungaatigut paasissutissanik imaqarmata matumani imaqarneriornerullugit

ilannguteqattaatsiassavavut..../ Eqaluit takkuttarneri:...../ Eqaluit tiffarterfii:...../
Eqalunniariaatsit:...../ Sapusersornerup kinguneri:...../ Nioqutissiarineri:.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 2. Kal. Nr.11-2017 qup.8.

Hal.: Ilisimatuutut aalisakkanik misissuinerup siulliup 1908-09-imi ingerlassap eqalunnut tunngasortaa misissuisup H. Nielsenip nalunaarutaagallartumi 1908-imi allagaa maani issuaavigeqattaarlugu normumi siulianit aallartitarput matumani nangipparput. Sisimiut pigisaani Maniitsullu pigisaasa avannaanni misissuinini allaaseralugu aallartikkamiuk paasisani eqqartorpai. *Eqaluit assigiinngitsut marluk:* H. Nielsen allakkamini nalunaarpoq Kalaallit Nunaata sineriaani eqaluit tunineqartartut assigiinngitsut marluusut. Nalinginnaanerpaaq tassaavoq Amerikami taaneqartartooq "blue back" kalaallisut "eqaluk" Aggvaqatigiissillugu pundit sisamaat affarmik oqimaassuseqarpoq..../ *Piumanerusat:* Eqaluit suffinialeraangamik qalipaataat allannqortarpoq. Inuit ilaat isumaqartaraluarput eqaluit qaqortunik aappaluttunillu nerpillit assigiinngitsuusut, taamaakkunangilarli. Paasinarsivormi eqaluit eqalunniarfinnut takuttut amerlanerpaat qaqortumik nerpeqartartut, piffissarli ingerlatillugu nerpiat allannqortarpoq qaqortumi nerpilit ikilillutik,..../ *Tunisiat:* Ukiuni 1908-mi eqaluit aappaluttumik nerpillit tarajukkat nappartaq 63 kruuneqartooq qaqortunik nerpillit tarajukkat taamaallaat 50 kruuneqarput..../ *Nioqutissiorneq annerusoq:...../ Nappartat 1000-it:...../ Qanormi taava:..../ Apeqqut 1 pillugu:...../ Apeqqut 2 pillugu:...../ Sianigisassalli marluk:.....*

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 3. Kal. Nr.01-2018 qup.9.

Hal.: Sammisaaq una Kalaaleq nr. 12/2017-imi allaaserisamat ilaanngilaq, maannali nangillugu aallarteqqipparput. Kingullermik samminerani H. Nielsenip eqalunniarnerup annerusumik iluanaarutaalernissaanut eqqarsaatai uniffigaavut, marlunnillu sianigisassaqtitsinera ilanngullugu. 1909-mi Kitaani eqaloqarfinnik misissuinerit Ukiumi tassani misissuinissat pillugit Hans Nielsenip nalunaarutigaa ukiumi siuliani Sisimiuni Maniitsullu pigisaanni eqaloqarfiit misissorneri naammassereermata tamatumuuna Atammimmit kujammut eqaloqarfinnik misissuissasoq. Tamatuma nalaani Nuup pigisaqarfiani aaqqissuussamik eqalunniartoqarneq ajortoq oqaatigaa, taamaammallu kuuit eqaloqarfiit sumiinneri, angissusii peqassusiilu iluamik ilisimaneqanngitsut, taamaammatt iluanaarnartumik eqalunniarfiusunnaasutut ilimagisani ukuusut misissorpai: 1. Sarfatsiaat, 2. Natsilik avannarleq kujallerlu, 3. Kingialiartarfik, 4. Imarngit, 5. Sangujaat, 6. Kanassut, 7. Qussuk, 8. Kapisilik, 9. Qoorooq, Kuuit pingasut, 10. Kangerluarsunnguup kuua, 11. Eqaluit, 12. Utoqqarmiut. / Misissukkat: Sarfatsiaat. / Natsilik. / Kingialiartarfik. / Imarngit. / Sangujaat. / Kanassut. / Najoqqutat. / Nunap assinga.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 4. Kal. Nr.02-2018 qup.6.

Hal.: Kalaallip normuata siuliani eqaloqarfnik misissuineq Nuup akiani pisoq sammivarput. Misissuinerup Nuup kangerluanut ilorpariartornerani Kanassut killiffigaavut. / *Qussuk:* Misissuineq ilngerlaqqimmat tikippaat Qussuk Nuup Kangerluaniittoq. Kuua imaqarluaqisoqangallaviginiarnera ajornakusoorluinnartutut Hans Nielsenip oqaatigaa, tassa kuup akuanit miilit aappaat affaq angullugu ikkalluinnarmat, aatsaallu angallammik annerusumik orninniaranni ulinnerata uninnerani tikinneqarsinnaalluni..../ *Kapisilik:* Maanna aqqa qasseersiutinngorlugi taaneqartarpoq. Neilsenip taavaa taamani ilisimasat malillugit kuua tassatuaasoq Kalaallit Nunaanni kapisileqartartooq. Kuuata taserpaalussuit imaajagarai imartullunilu. Qallunaatsiaat naasorissaasoqarfikorpassuisa ilimanarsisippaat kuua qangaammalli pingaarutilimmik eqalunniarfiusarsimasoq, kisiannili

tamanna aserorneqarsimavoq, tassa ukiualuit 1909-p siorna kalaallit kuuk napillugu eqalunnit uukkaruminaatsumik ujaqqanik sapusiorsimammata eqaluit tastimut suffiffissaannut asserlugit..../ Qooroq: / Kangerluarsunnguaq- Kobbefjord: / Eqaluit: / Utoqqarmiut kkuat: / Isorartussutsit nassuiaataat: / Najoqqutat: / Nunap assingi:....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 5. Kal. Nr.03-2018 qup.4.

Aaqqissuussamik eqalunnialernissamut siunnersuut.

Hal.: Ukiuni 1908-09-milu eqaloqarfinnik misissuereerluni 1909 suli naanngitsoq Hans Nielsen misissuini nalunaarusiuutigalugu iliuusissanik siunnersuuteqarpoq.

Ilisimanerarpaa misissuivik taama isorartutigisoq piffissani sivikitsuinnarni sukumerlugu misissorneqarsinnaanngitsoq, tassa kkuut eqaloqarfiit sivisuumik najorneqarsinnaassanngimmata. Tamatuma saniatigut eqaloqassusia pillugu kalaallit nassuitsumik pissarsivisinnaasarnagit oqaatigaa. Tassa kalaallit aaqqissuussamik eqalunniaratik eqaloqarfiit sivikitsuinnarmik najorlugit eqalunnik allatuutissarsiniarnerusarmata panersiillutilluunniit...../ Sisimiut Maniitsullu pigisaqarfiini: Tamanna peqquataavoq pigisaqarfinni Nuummi, Sisimiuni Maniitsumilu eqalunniartarneq assigiinngitsorujussuarmik ingerlanneqarput. Nuummiut uppersararneqarsinnaasumik annerusumik eqalunniarneq ingerlassarinngikkaat. Sisimiut Maniitsullu pigisaqarfiini kinguaariit marluinngortut aaqqissuussamik eqalunniarnermik ingerlatsisarput...../ Nuup pigisaqarfiani.../ Periarfissai pitsaasut..../ Qanoq atsigisumik..../ Atortussat..../ Atorfeqartitsineq iluaqutaalu..../ Qassutit saputillu inerteqquतालernissaat..../ Tunisat annertussusiat..../ Eqaluk pillugu kalaallit ilisimasaat..../ Najoqqutat....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 6. Kal. Nr.04-2018 qup.6.

Hal.: 1908-imit aallartittumik Kalaallit Nunaata sineriaani aalisakkanik misissuinersuaq taasassarpassuaqaraluartoq ilaa eqalunnut tunngasoq malittaralugu ingerlapparput...../ 1909-mi nunap immikkoortuini Naalakkat marsip 18-iani 1909 allakkatigut nalunaarfigai aalisakkanik misissuineq 1908-imi "Tjalfe" atorlugu aallartinneqartoq magister Adolph Jensenimit siulersorneqartoq nangissasoq tamatumuuna sinerissap kujataani. Tamanna nunap ilaani tassani Misissuisunut, Paarsisunut, nalunaarutigeqquneqarpoq, kissaatiginartillugu qallunaat Kalaallit Nunaanniittut 1908-imi pisutut ilisimasassarsiortunut ikiuulluarniassasut.../ 1909-mut nalunaarusiaq: Ukiumi tassani misissuineq pillugu nalunaarusiami Adolph Jensenip ilannguppai Hans Nielsenip Nuup pigisaqarfiani misissuinermini paasisai. Ilaatigut allappoq: "Eqalunniarneq eqqarsaatigigaanni assigiinngitsorpassuartigut ilitersuisoqarsimavoq, siunertaralugu nioqqutissiornerup allisarnissaa aammalunioqqutissiatut avalatsitassat pitsaanerulernissaat. Aammattaaq ilungersuullugu siunnersuutiginiarneqarpoq saputit kkuut napillugit sanaat kuunni arlalippassuarni kalaallinit sanaat piiarneqassasut; taakkumi eqaluit suffivissaminnut anngutinngitsoortittarpaat..../ Nuup pigisaqarfiani eqalunniarneq: 1911-p aallartilaarnerani Kujataata Naalagaata Nuup pigisaqarfiani eqalunniarneq allaaserigamiuk ima nalunaarpoq: Aqutsiveqarfiup kissaatigisaatut kuunni pingasuni, Sarfatsiaani, Kanassuni Utoqqarmiunilu misileraaneqarpoq. Ajoraluartumik inernerini naammaannavippit, Kanassuni eqaluit tarajukkat taamaallaat nappartat 28-t Utoqqarmiunilu 13-it kisimik pissarsiaammata. Sarfatsiaani susaarluinnarput...../ Nuup kujataani 1911-imi misileraaneq: Nuup pigisaqarfiani aaqqissuussamik eqalunniarnermi siunnersorti Hans Nielsenini nalunaarusiorami allappoq: "Aasami 1911-imi aaqqissuussamik.... / 1912-imi: apriliimi 1912-imi Aqutsiveqarfiup aalisarnermik misileraanerup nanginnissaanik siunnersuummut ilanngullugu ministearia nalunaarusiorfigigamiuk ukiumi siuliani aalisarnermik misileraanermi angusat ilisimatitsissutigai sinerissap imartaani misissuiffiusut tamakkerlugit...../ Tamarmik iluarinngilaat: Kujataata Naalagaat

Paarsisut ataatsimiinnerat pillugu nalunaarusiamini allappoq: Septemberip ulluisa 12-ianni 1910 Nuummi Paarsisunut ilaasortat...../ Oktobari 1911-mit septembari 1912-imut pissutsit: ...../ 1912-imi misileraanermi nalunaarusiaq: .... / Najoqqutat:.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 7. Kal. Nr.05-2018 qup.4.

Naatsorsuitsiarneq: Hal.: Aqutsiveqarfiup ukiumi 1913-imi aqqissuussaani aalisarnermik misileraanerup pisat avalatsitaasa nalingi naatsorsukkat ima nalunaarutigai: Aalisakkat avalaassat katillugit aningaasannortippaat 55.413,67 kr.. Aalisakkanut assigiinningsunut.... / 1913-imi Nuup pigisaqarfiata avannaani eqalunniarneq: Eqalunniarneq kingumut angallatit naalagaannit Carl Lundimit aqunneqarpoq, siornamullu naleqqiullugu pissarsiat amerlanerularlutik, tassa nappartat katillugit 43-t angusaammata; pisallu ima agguarneqarput: Eqalunni nappartat 12, Utoqqarmiut 17, Killuut Iluanni 14. Kanassuni ukioq manna eqalunniarneq ajutuuppoq, siorna pissarsiaapput nappartat 3 ¾ ...../ Nuup pigisaqarfiata kujataani: Ukioq mannattaaq Hans Nielsen aalisarnermik tassannga aqutsisinneqarpoq. Danmarkimit nassarpa Kangerlussuarmi uutiteriviliassamut atortussat maskiinallu. Ikiuisusaaq maskiinalerisoq Københavnimit ilagaa, sanasussatullu sanasoq qalunaaq Nuummit kujammukaqatigalugu.... / Takunnittup tupigusuutaa: Atuagagdliutit upernaakkut marsimi 1914-mi saqqummermata Kangerluarsussuarmi Asser Berthelsen takusaminik alutorsaatigisaminik allagaqarpoq qulequtalimmik "Inuilaami illorsuaq takorannersoq". 1912-imit Hans Nielsenip ilisarilerneranit pisut eqqartoriarlugit oqaatigaa taassuma oqalutsi aqqutigalugu oqarfigigaatik eqalunniartarfisik Eqaluit siliffissuartaassasut. Allapporli "Uagulluaasiit kalaalissilluta kingunerilermat eqqartorlugu illaatigiinnarparput neriusaarinagu"..... / Fabrikkki siulleq?: Ukiumi 1914-imi Kangerluarsussuarmi uutiterivik napparneqartoq tasaanerpoq Kalaallit Nunaanni fabrikkki siullersaat, ima paasillugu suliffeqarfik maskiina atorlugu nioqqutissiornermik ingerlatsiviusoq..... / Kalaallit oqallinnerat suli: Eqaluit pillugit kalaallit qallunaallu innuinerit ilaata ilisimasaminnik Kalaaleq nr. 3/2018-imi saqqammersumi issuaavigigaagut. Kalaallit Nunaanni aviisit marlungornerisigut aviisip aappaani oqaluserisaq aviisip aappaani akineqarsinnaasarpoq. Taamaappoq "Eqaluit" pillugit oqallisilerneq.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 8. Kal. Nr.06-07-2018 qup.26.

Naatsorsuutimernit kisitsisit akunnaallisillugit.: Hal.: 1914-imi aqqissuussamik aalisarnermik misileraanerup nalunaarusiornera 1915-imi saqqummiunneqarmat siornaammat aalisakkat avalatsitat nalingi aallaqqaatigineqarput. Akit pissarsiat katillugit 82.749, 37 kruuniupput, (2017-imut naleqqiutikannerlugit: 4.882.191 kr.) aalisakkanut ataasiakkaanut ima immikkoortullit: qalerallit 41.018 kr. (2.420.062 kr.) saarullit tisaat tarajukkat...../ Nuup pigisaqarfiani kujataani eqalunniarneq: Ukioq taanna Aqutiveqarfiup Qeqertarsuatsiaani niuertoruseq H. Hansen-Kalby eqalunniarnermut saarullinniarnermullu ingerlatsisuutippaa, peqannginnerani niuertarfimmi taarteqartillugu. Kangerluarsummi uutiterivik juulip 13-iani suliffittut aallartikkami aggustip 22-ani taamaatippoq. Ingerlanneranut ikiortissarsiarineqarpoq umiarsuup pujortullip "Hans Egede"-p qisuttuisua Martin Jakobsen...../ Uutiteriviit amerlanerit?: 1914-imi Kujataata landsrådia ataatsimiimmat Nuummit ilaasortap John Møllerip apeqquteqaatigaa Kalaallit Nunaata kujataani uutiteriviit amerlanerusut pilersinneqarsinnaanersut...../ Oqallinneq ingerlaavarpoq: Avangnâmioq 1916-imi saqqummermat allattut ilagaat Karl Nielsen, Qoornormioq. Taassuma "Avannaani 'Avangnâmiumut' ilanngussisartut ilaat pillugit" allakkamini oqallisaasartut taamani soqutigineqarluartut periarlugit aammattaaq eqaluit pilugit oqallinneq attoqqilaarpaa. Peter Dalager uparuaramiuk taavaa aammattaaq nammineq Hans Nielsen nalunagu,..... / Nikolaj Hansen akivoq: Sammisamik oqallinneq

kalaallit akornanni pisoq ukiuni arlalinni ingerlaruusaarpoq. Sammisamik *ammaasoq* eqalunniap Hans Nielsenip oqalutaa Nikolaj Hansen ilimasunnigikkaluarpog saqqummiussani eqaluit tatsimi ukiisarnerannik imalik assortuussutaalerumaarpoq...../ Naatsorsuutimernit: 1915-imi aqqissuussamik aalisarnermik misileraanikkut aalisakkat avalatsitat tunineqarnermikkut nalingat tassaavoq 91.698,58 kr. (5.410.241 kr.) aalisakkanut immikkoortunut ima agguataakkat: qalerallit...../ Nuup pigisaqarfiata kujataani eqalunniarneq: Siornatut niuertorseq A. Hansen-Kalby Kangerluarsummi eqalunniarnermut aqutsisuuvoq. Juulip 11-ani aallartikkamik aggustip 14-ani taamatipput..../ Ataguli landsrådit: Kalaallit piniartut pisaminnik qallunaanut nunaqqatiminnut tunisisarnerat nunami tamarmi qallunaat nunasimmatali atorsimaqqoorpoq inuppassuarnut iluaqutaasumik. Ilimanarpoq qallunaat pisiamik ilaat Danmarkimut nassiuttaraat, nerisassaappata uutitikkatut. Tamanna peqqutaagunarpoq 1916-imi Kujataata landsrådiat ataatsimiimmat oqaluserisaannut ilaammat: Qinersiviit 1-annit ilaasortap Josva Kleistip siunnersuutaa.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 9. Kal. Nr.08-09-2018 qup.8.

Aalisarnermut illuariartulernermi. Hal.: Maani eqaluit salliutillugit sammillugit paasisorinarpoq nioqqutissiassatut misilerarneqarnerat 1920-p kinguninnguanut killeqarpoq, tamatumami kingorna inunnt piumasunut neqeroorutitut ingerlanneqarsinnaalersitaagunarlutik, naak najoqqutani tamanna erseqqivissumik taussutissaqanngikkaluartoq. Aalisakkat nioqqutissiarineqarsinnaasut allat matumani uniffigilaassavavut...../ Misissuinermi atorut tikitat uuttortaavii misileraaviillu: Kitaata sineriaata ilaa 1908-imi aallartittumik aalisakkanik ilissutsinillu umiarsuaq "Tjalfe" atorlugu misissuiffigisaq sinerissap ilaata assingani ersippoq. Nalunaarsuutai aqqummut immallu itissusiinut tunngapput. Titarneq kippaqarani ammalortunnguamik toornertalimmik pilik tassaavoq ullup-qeqqani uninngaviit nalunaarneri. Titarneeqqat----tassa itissuseq 25 meter, toorneeqqat ..... 50 meter...../ Siunissamut takorluugamineq: adolf D. Jensenip inuiaqatigiit kalaallit pillugit isumaliutersorami takorluuilerpoq. Paasisimavaa kalaallit amerliartornerat ukiuni tamakkunani aallartilluareersoq, taamalu ukiut 50-100-it ingerlanerini inuit amerleriaatissaat naatsorsukanneramiuk tunngavigisamini pisimasussat nalunartut soorunami naatsorsuutigisinnaanngisani ilanngussinnaanngilai, eqqaasiuinerali nersornarpoq. Kujataani misissuigami eqqarsaatissarsiaa nalunaarusiaani...../ Aalisakkat allat: Eqaluit samminerini uniffiginngisat matumuuna suussusersiussavavut: nataarnaq Kalaallilu Nunaannut takkuttarnera sukumertumik misissorpaat, ukiineq ajorpoq upernaleqqaasianillu aatsaat avannarpartertarluni immap itisuumi kiannera atuarlugu ikkannersuup Store Hellefiskebankip eqqaaniilersarluni. Najugarli tamanna seqinermi kiassarneqarluni "kissappallaaraangat" sinerissamut illuarnialersarpoq Kalaallit Nunaanni Nassuttuup Kangerlussuullu tungaanut..... 1907-imi misissuilernerup nalaa tassaagunarpoq ukioq saarulliup takkutinnngilaarfia. Saarulleqarnerpaatut paasivaa Qeqertarsuatsiaat.... Ammassassuit ingerlaartortuit, kalaallit kapisilimmik taasagaat siornaammat Avigaat avannaanni Pamiut pigisaqarfianni takuneqartarput..... Oquutaq Kitaani sinerissap qeqqata missaani nanissaaqaaq, ... Qeeqqat misileraanermi ningittakkanik pisarigajullugit allaaseraa. Assigiinngitsut pingasut, pisat amerlanaartaratik, kisiannili angisaqalutik. Tassaapput nannikaaq-qeeraaraq, qeera milattooq, aammalu najorpaligarsuaq...../ Kujataani misissuiviit: 1909-mi "Tjalfe" sinerissap kujataani pigisaqarfinni misissuigami tikitai nunap assingani uani takuneqarsinnaapput...../ Eqalulerillammak: Umiarsuaq misissuinermi atorneqartoq "Tjalfe" Qaqortumi eqqaanilu aalisakkanik misissuimmat Adolf D. Jensenip naapippaa ajoqiuneq Johan Dahl, eqqartorlugulu eqaluit suffisarnerilu pillugit soqutiginarpassuarnik paasisaqarfigisimallugu...../ Nalorninalaartoq: Adolf D. Jensenip nalunaarusiaani aalisakkat kalaallisut taaneqartut ilaat nalorninakujupput sorphaanersut. Eqalunnt tunngatillugu taaguutit ilaatigut nalorninermik pilersitsisinnaapput, soorlu

eqaluk – salvelinus alpinus, aammalu Amerikamiutut taaneqartut “blue back” eqalummut nalinginnaasumut...../ Nioqqutitut kisermaassalersut: Aalisakkat nioqqutissiassatut nutaatut periarfissaalermata peqarluartorlu paasineqarmat pinnerpoq Kalaallit Nunaannik aqutsisoqarfik, Naalagarsuarnik taaneqartartoq isummersimavoq pingaernerit nioqqutissiatut kisermaassatut inissinneqassaut...../ Misileraaneq kiap akilerpaa: Isuma Kalaallit Nunaata sineriaani aalisakkanik nioqqutissiornermut ilapittuutaasussanik aqqissuussinissamik ingerlatsisoqarsinnaanerani imalik kimit isumassarsiatut saqqummiuteqqarneqarnerisooq najoqqutani erserluppooq...../ Nangippaat: Misissuinerup 1909-mi inerlugu nalunarusioreernerata kingorna misileraaneq ukiuni 1910-11-milu nangingeqarpoq Aasiaat eqqaanni aarfit misissuigineqarnerannik ilallugu...../ Isertitat: 1911-mi aalisakkanik misileraanermi pisat nioqqutissatut avalatsitat KGH-p akiliutaasigut nalingisa naatsorsuutaasa takutippaat aningaasat 33.04943 kr. Isertinneqartut...../ Naalakkersuinikkut pikialanerit: 1913-imi Kujataata landsrådia Avannaatalu landsrådia siullermeerlutik ataatsimiippat. Ataatsimiinnerminni ammassannut qalorsuit eqqartorpaat, taakkuali saniatigut qassutit allat, soorlu qilalukkanut qassutit Kangaamiormiunut tamanut...../ 1912-mi: Ammassannut qalorsuit nutaat tikittut kingulliit 15-it agguanneqarnerat Kujataata landsrådiata ataatsimiinnermini sammivaa...../ Sunaana ** Ataatsimoorussamik Aningaasaateqarfik: Kalaallit Nunaata ingerlanneqarnerani aningaasanut tunngasut annerusumik eqqartorneqartanngilat, kisiannili toqqaannanngikkaluartumik akileraarutit aningaasanik pilersitsisarput...../ Malittarisassaqaalerpoq: 1913-imi juunip ulluisa 7-ani indenrigsministeriap naalakkanut allagaqaatigaa “Malittarisassat piniariartortarfissat illuliorfigineqarnissaannik, piniutissallu immikkoortortap inuinit tamanut iluaqutissaasut ammassannut qalorsuit, qassussuit imarsiutit umiatsiaallu pisiarineqarnissaannik”...../ Najoqqutat:.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 10. Kal. Nr.10-2018 qup.13.

Niuertut suleqataasalu tapisiaat: Hal: Nioqqutissiorneq naleqartuaannarpoq, aamma orsumik aalisakkanillu avammut tuniniagassanik suliaqarnermi. Taamaammat aalisakkanik aqqissuussamik misileraasitsineq ukiut amerlanngitsut ingerlareersooq kalikutaasa ilaat malittarisassaliuunneqarpoq..../ Sila sammilaarlugu: Ukiut 1920-kkut qalliarturneranni Kalaallit Nunaanni tamarmi sila ippingiasuutigineqarpoq najoqqutani atuarneqarsinnaavoq. Silap “eqqumiilliornera” 1916-imit aallartissimagunarpoq,... Tupinnaannartumilli unerisimarpiarani silarlussuarterluni.../ Ukiup ingerlanerata silaa: 1916-imi oktobariuleraa pueqqooq qerinartoq takkuppooq, taamaattorli Avannaat eqqarsaatigalugu ullut ataasiakkaat eqqarsaatiginngikkaanni issip -12- 15 C ammut qaangerneq ajorpai, Kujataanilu -8 -10 C ammut qaangissanagit. Akulikitsumik sila kiattarpoq, taamaalilluni januaarimi februaarimilu 1917-imi nunap kujasinnerusuani ullup qeqqani issisiuttip nalunaagai agguaqatigiisillugu 0,5 C-iuvoq...../ Inuussutissarsiornermik eqquinera: Kalaallit Nunaanni tamarmi ukiumi tassani inuussutissarsiornerneq silap unerissanngitsumik anorersuarajunnerata kiisalu sikunianginnerata piniarneq alisarnerlu annertuumik ajornartorsiornerartippai, angusallu naammaginatit...../ Naalakkersuinermut tunngasortaq: 1911-mi landsrådeqalerneragut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornerikkut ikiorsiisarnermut tunngasut aalajangersagaliorneqarput 1913-imi inaarsarneqartunik. Taassuma qulequtaraa “Piniutitaarniarnermut aammalu piniutinik nutaannorsaaniarnermut pisortat karsiutaat kalaallit aningaasanik atorniarfigisinnaasaat... / Neqinnattaat: Silap taamaannerani neqilinnik mattalinnillu pisat ajorujussuannngikkaluarpit naammannatilli. 1916-imi oktobarimi puisit pisat naammaginakannersumik amerlassusillit pisaagaluarlutik ukiunngormat silarlukkajunnersua peqqutigalugu pisaasarnerat akuttorluinnarpoq...../ Nerpillit: Ukiutillugu eqalussuarniarneq silarlukkajunnersuata sikkorlunneratalu ajutoortippaa susaarfiungajatsillugu...../ Nunamiuttat: Nannunniarneq terianiarniarneq siornamut

nallersuutingajappoq. Tuttunniarneq .... Aqissit...../ Silap inuuniarnermut sunniinera: Piniartutut inuussutissarsiorneq silap akornusersormagu perlernaveeqqutinik atuineq annertuutut oqaatigisariaqarpoq..... / Nuup pigisaani kujataani eqalunniarneq: Kangerluarsussuarmi eqalunniarneq uutiterinerlukungumut niuertorutsimit ukioq manna 1917-imi A. Hansen-Kalbymit siulersorneqarpoq Martin Jakobsen ikiortigalugu. Juulip aallartilaarnerani suliffeqarfik piareerneqarpoq, juulillu ulluisa 7-anni uutiterineq aallartilluni..... / 1918-19: Ukiup nikinnerani Avannaani sila siornamut naleqqiullugu nillernerujussuusoq najoqqutat nalunaarpaat. Issi sivisuumik nerummarneq ajortoq atugaavoq.... Uummannami -23 C. .... Upernavik -39 C. ....Aasiaallu -30 C..../ Aalisakkanik misileraanerit:..../ 1919-imi aprilimit septembarimut. .... / Najoqqutat: .....

Naalackersuinnikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 11. Kal. Nr.11-2018 qup.12.

Hal: Normumi matuma siuliani aaqqissuussamik misileraalluni aalisarneq sammisarparput ukioq 1908-mit aallartittoq pisut assigiinngitsutigut nikerarfigalugit. Maanna 1920-kkut iserfigilerpavut, taaneqarsinnaasut Kalaallit Nunaata inuussutissarsiornermut nutaamut ikaarsaariarnerata aallarnerfiisut, sunniutaalu suli maannamut atasut annikitsutigut allanngulaartarlutik. Kalaallit Nunaanni inuunerup ingerlanera ukiullu affaani aprilimi septembarimut 1919-mi silap pissusia allaaserineqartoq normumi kingullermi atuarparput. Aasarluk aamma taamani atugaagaluartoq piniakkat sapernunersuit akornusersorpallaanngilaat..... Eqalunniarneq Maniitsumi pitsaanerulaarpoq nappartat 107-t eqaluit tarajukkat tunineqarmata. Sisimiuni taamaallaat nappartat 30. Naak eqaloqarluaraluaqisoq. Nuummi Qeqertarsuatsiaanilu eqalunniartoqavingilaq..... / Nunamiuttat: Siornamut naleqqullugu nannunniarneq angusaqarfiulluarpoq. Tuttut, terianniat, aqissit ukallillu pisarnermit pissarsiaqaataannginnerupput, immalli timmiaruaanik pisat ajorpallaanngitsumik iluatsiffiullutik.... / Naalackersuinnermut tunngasut: 1919-imi landsrådini oqaluuserisat ilaat Kujataata landsrådia 1919-imi ataatsimiinnerminni ilaatigut oqaluuserisaqarpoq periusissat ilaannik suli iluamik ilusilersorneqanngitumik, siulittaasup saqqummiussaanik: Kommunekarsit aningaasaasa atornissaannut ilaatigut allanngortilaarnissaanut siulittaasup siunnersuutaa. Saqqummiukkamiuk oqaatigaa siorna 1918-imi siunnersuutigineqartoq agguagarsisarnermut aningaasaliissutit pingajorarterutaat kommunerådinit immikkoortillugit nammineq atugassiissutissatut pineqassasut..... / 1919-mi Avannaata landsrådii: Ataatsimiinneq aallartimmat siulittaasup siorna ataatsimiinnermit angusat uteramigit taavaa 1918-imit siunnersuut oqaluuserisaq "Qassuserfinnik atuinermik malittarisassanik pilersitsineq" aqutsiveqarfimmit akuerineqartoq. Piniartunit aalisartunillu qassusersornermik piniuteqarneq ukiut tamakku nalaanni atugaaleraluttuinnartutut isikkoqarmat 1918-imi Avannaata landsrådiani oqaluuserisaq uterfigilaassavarput...../ Qassuserfiit: Qassuserfiit pillugit malittarisassat Avannaata landsrådeqarfianut atortussaalersitat pingaarnerusumik eqalunnut tunnganngillat, pineqaramik qassutit sikukkut nivinngarneqartartut, qassutit imarsiutit, qilalukkat qassutit immaqalu aamma ammassanut qalorsuit..... / 1920-mi Avannaata landsrådii: Landsrådit Kujataani Avannaanilu ataatsimiinneri 1920-mit pisut qimerlooraanni piniarnerup iluani qassutinik atuineq ukiuni taamanermit pisunik qassusersorneq annerujartuinnartumik pingaaruteqarlersimarpassippoq.... Siulittaasup Lindowip siornaammat suliat ingerlaqqinneri ataatsimiinneq ammarlugu oqaluuserigamigit siorna landsrådit ammassannut qalorsuit pillugit Aqutsiveqarfimmut allagaata akissutaa eqqartorpaa..... / 1920-mi aaqqissuussamik misileraalluni aalisarneq: Eqaluit oqaatsimik ataasinnguamilluunniit eqqaaneqanngillat. Kangerlussuarmi uutiterivik ukiuni kingullerni 1928-miilli matoqqasoq aamma 1920-kkut aallartinneranni ammarsimanngitsutut isikkoqarpoq. Eqalunniarnerli siornamut assingungajattumik pissarsiviuvoq misileraanertut ingerlanneqarpassinnani..... / Atuagassiatigut oqallinneq: Eqaluit pillugit

oqallinneq Kalaaleq nr. 5/2018-imit issuaavigineqattaarparput. Pisarnertut kalaallit naqitani oqallinneranni piffissaq sivisooq atortarpoq, ilaatigut isummat akissutaallu piffissami sivisuumi immikkoortillugit saqqummersarlutik, apeqqutaatippallaarnagu oqallinneq Avannaamiumi Atuagalliutiniluunniit ingerlanneqarnerisooq. Atuagalliutit oktobarimi 1920-mi saqqummersat Johan Eugenius Neriamiu eqaluit pillugit oqallinnermut akuliuppoq. Ilaatigut ima paasissuitissiivoq: "Avannaamiumi atuarakku. P. Dalagerip eqaluit pillugit allagai,...../ Allaaserisaq misissuinnermik naalisaasut: Aalisakkanik misissuisut ilaat A. Vedel Tåning Atuagalliutit novembarimi 1925-mi saqqummersata misissuineq pillugu allagaqarpoq..... / Aalisartunngorneq: Atuagalliutit 1920-21-imi saqqummersut aqutugalugit Josef Grillech allagaqarpoq taallugu "Aalisartarnermik unikkaat". Allagaq takkajaarpoq normuni tulleriinni naqitaalluni oqaatigineqarsinnaallunilu aalisarnermut ikaarsaariarnerup nersornaatissaatut nipeqartoq. Ilaatigut allappoq: ..oqarsinnaavungalu: piniartunit pigissaarneruvoq pikkoortoq. Tassa: aalisakkat, niuertarfimmut tunisaalernerata kingunera, ... / Kingunersuagut akuliuttoq: "Akilinnermiulersaarutit" J. P. Jacob Olsenip atuakkaa atuarlugu siumorpara eqaluit pillugit oqallinnermut ilanngussimasooq. Atuagaq 1927-mi saqqummeqqaarpoq, eqaluit pillugit oqallinnermut atuakkiami ilamininnguagut akuliuteriataarpoq: "Amerikap eqalui pillugit ugguuna nalunaaruteqatsiassaanga: ukiarsarnermi tamaat Amerikap eqaluit annattoorutigisimagakkit aammalu upernassakkut tatsit akuini takusimagakkit qanoq sisuniat amerlatigisut kuup supinissaanik utaqqisut..... Ungasippallaanngitsukkut Atuagalliutitigut N. Hansen P. Dalagerilu imminnut akioriipput eqaluit pillugit.... / Sammineerutiusapput: Eqaluit misileraavigineqarnerat 1920-t missaannit ingerlanneqaqqissorinanngilaq. Eqalunniarnerit, tassa nappartanut tarajorterineq ukiuni taakkunani annerusumik Maniitsup Sisimiullu pigisaqarfiani ingerlanneqartartoq pisatigut nalunaarneqartarpoq.... / Najoqqutat: Beretninger og kundgørelser vedr. Styrelsen af Geønlund 1918-1922. Landsrådene oqaloqatigiissutit ukiuni taakkunani. Avannaamioq 1920-1921. Atuagalliutit 1920- 1922. 1925-26. J. P. Jacob Olsen: Akilinnermilersaarutit. Aappasaanik naqitaq 1958.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Eqaluit 12. Kal. Nr.12-2018 qup.23.

Hal: Soorluli siusinnerusukkut oqaatigineqareersooq eqalunniarnermi misileraaneq ukiut 1920-kkut sioqqullugilli misileraanertut isikkoqarunnaarpoq; taamaattorli kuuut eqalunniarfiusinnaasut tamanut ammaanneqarsimasorinarput. Eqalunniarnermik saniatigooqarneq Kitaata qeqqani annerusumik iluanaarutaanani saarulleqarnerujussuata inangigaatut taaneqarsinnaagunarpoq, eqalunniarnerli Maniitsup Sisimiullu pigisaqarfiini nalinginnaanerusimasooq tunisat misissornerini erseqqippoq. Maniitsormiut tuttunniartarfimminni aavarnermik saniatigut ingerlattaraat najoqqutat ilaanni allaqqavoq. Eqqoqqissaartutut oqaatigineq ajornaraluartoq soorluuna "Tjalfe"-p 1908-mit aqqissuussamik aalisarnermik misileraalluni aalisatinik assigiingitsunik atuinera qassusersorluni piniakkat aalisakkallu piniarneqarsinnaaneri inuit nutaamik isumaqalersissimagai...../ 1922-mit 27-mut: Ukiumi 1922-mi marsimit septembarimut nalunaarummi taaneqarpoq eqalunniarneq eqalunniarfiusuni tamani pingaaruteqavinngitsoq, tunisallu ikittuinnaasut, taamaallaat nunamit annissat ilanngaatigereerlugit tarajukkat nappartat 350-iusut. 1923-mi marsimit septembarimut nalunaarummi taaneqarpoq eqalunniarneq siorna Maniitsup Sisimiullu pigisaqarfiini angusanut naleqquttoq..... Ukiumi 1924-mi Kalaallit Nunaanni fabrikkat siullersaat Kangerluarsussuarmiittoq isateriarlugu Sisimiunut nuunneqarpoq...../ Peter Freuchenip taasai: Kalaallit taasarpaat Piitarsuaq, taamami taaneqarnissaminut naleqqummat. Inuusunnini tamaat utoqqalininilu tikillugu Kalaallit Nunaannut sammisumik sulialittut isummertaasilittullu taassallugu kukkunerugunangilaq, 1931-imi atuagannguaq oqallissaarutit taaneqarsinnaasooq allappaa taallugu "Grønlands problemer"

nutserluaannarlugu “Kalaallit Nunaata ajornartorsiutai”. Ilaatigut allappoq: “... ullumi aalisarneq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat. Annerusumik avataata aalisagai pineqarput. Tatsini kuunnilu taamaallaat eqaloqartarpoq, kapisillit qaqtigooqaat ikittuinnarnullu annguffeqarlutik, taamalu suliffissualionermut tunngavigissallugit amigarlutik...../ Qassusersorfiit tigusaqutaapput: Ukiumi 1923-mi Kujataata landsrådit ataatsimiikkamik oqaluuserisat apeqquteqaatillu arlalialuit eqqartorpaat. Apeqquteqaatit ilagaat Nuummit ilaasortap assliisut John Møllerip qassuserfimmik piginnittussaaneermik apeqqutaa.....Aammattaaq piniartup Kangermiup Kristian Tobiassenip saaffiginnissutigaa qassuserfik juunip 1-anit 20-anut atortarumallugu..... 1924-mi Kujataata landsrådiani oqaluuserisat pingaarnert ilagaat Maniitsup eqqani Qaarajuttumi qassussuarnik unguisissutinik atuinissamut isumaqatigiinniarneq. Allakat arlallit tassunga tunngasut atuarneqarput ukuusut: 1. Jens Lyberthimit nalunaarut, 2. Karl Lyberthimit nalunaarut, 3. Landsrådimut ilaasortamit Ole Petersenimit pineqartoq pillugu oqaaseqaat, 4. Pineqartoq pillugu ilisimatitsissutit niuertup C. S. Langskovip katersorsimasai..... / Kujataani malitassiaq: Allakkakut 04.04, 1925-imik ullulikkakut indenrigsministeria Kujataata Naalagaanut akuersissummik nalunaaruteqarpoq, kalaallisuunngortilluarniavillugu imaappoq: “Naalakkap allagaa nr. 56, 07, 08, 1925-meersoq 1924-mi landsrådit qassuserfiit atornerqarneranik isumaqatigiissutip assilineranik imalik innersuutigaa..... Sisimiunit ilaasortaq ajoqi Simon Olsen nalunaarpoq qassuserfik Ikersammiittoq qassutinik piniarnermut naleqqulluurtuusoq iluanaarutaassagunartorlu. 1923-imit atugaalerpoq. Kisiannilu pissutsit naammaginangilluinnartut atugaralugit, tassa qassutit amippallaanik allunaasartallit kisiisa atorammikkik..... / Qassutisiniutissanik atorniat taarsiinerillu: 1923-mi Kujataani landsrådit akueraat Kangaamiormiup Albrecht Petrussenip qassutisiutissaminut atorniagai 100 kr. (2017: 2900 kr.). Ukiumi tassani Avannani landsrådit akueraat qilalukkanut qaqtortanut qassutisiniat pingasut, Aasiammiu Ole Møller 40 kr. (2017: 1160 kr.). Saattormiu Jacob Street 50 kr. (2017: 1450 kr.). Kangersuatsiarmiorlu Timothæus Emanuelsen 60 kr. (2017: 1740 kr.). ..... 1924-imi Kujataata landsrådiata ataatsimiinnerani landsrådit assigiinngitsunik arlalinnik eqqartugaqarput, ilaatigut Atammimmi niuertorutsip Kristian Olsenip allagaa, tassani Olsenip massuaatigaa Kommunerådip qassuserfimminik arsaarinninnera, tassa nammieq siullersaalluni qassuserfimminik tassanga atuisuugami.... / Najoqqutat: Landsrådit oqaloqatigiissutaat 1922-24. Avangnâmioq 1920-24. Peter Freuchen : Grønlands Problemer. Hasselbalch 1931. Ulrik Lennert: Sisimiut – taamani uutiteriveqarallarmat. Atuakkiorfik 2003.

Naalackersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarortai. (1) Kal. Nr.02-2011 qup.7.

Hal.: Kalaallit nunaata oqaluttuarisaanerani nutaatut pisorisat misissuleriarlugit sunaaffaana qangali oqaluuserineqartartut. Taamaattut ilagaat ukiuni kingullerni nunaqarfiit ilaasa matuneqarnissaannik oqatsiaatit, ilaatigut nipituuliutiginagit taaneqartartut. Ukiut kingulliit 100-t naalackersuineramik suliallit arlallit nunassittarnermut piniariartarfinnillu atuinermut Isummanik saqqummiisarmata Paarsisut oqaloqatigiissutaanni landsrådillu pileqqaarnerminnit oqaloqatigiissutaanni amerlasuunik uppersaatsaqqarpoq. / Piniartuunerup aalisartuunerullu assigiinngissutaat. / Nunassittarnerup tunngaviit. / Nunataanik piniarfinnillu oqaluuserisat. / Tissaluk. / Napasormiut maalaarutaat. / Nuummiulli Kangermiulli pillugit apeqqutip oqaluuserinera. / Ikerasaarsuk. / Ammaqqoq. / Kangaatsiamut tunngasut. / Tasiusami Upernaviup avannaani. / Tussaaq Akulliit avataanniittoq. / Iginniarfik. / Nuuk Akunnaap kanginnguaniittoq.

Naalackersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarortai. (2) Kal. Nr.03-2011 qup.15

Itigartut. / Akileeqqusisut. / Piniarnermut tunngasut Illutalik. / Ilimanap Tasiusaa. / Akulliit.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (3) Kal. Nr. 04-2011 qup.9

Sammisarpaaluit. / Pineqarneq eqqumiitsoq. / Qaqortup pigisaani allannguutit. / Kangermiut qassuserfimmik pilerisaqarnerat. / Avannaani landsrådet sammisaat (Ilimanarmiut kamatsitsippit). / Akulliit uterfigaat. / Qinikkat tulliit nangippaat. / Akuliaruseq Ukkusissat eqqaanniittoq. / Najoqqutat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (4) Kal. Nr. 05-2011 qup.13

Illorsuit avippaat. / Alluitsup Paata avinneqarsinnaanera. / Piniartutut inuussutissarsiornerup oqallisaanera. / Illutalik. / Piniariartarfiit allat. / Ikumasartooq puisillu. / Nunassittarnerup paatsoorneqarnera. / Scoresbysund nutserrarfissatut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (5) Kal. Nr. 06-07-2011 qup.23

Iivermiormiut Ammassivimmut. / Aappaaguani. / Uummannaq Nuup kangerluaniitooq. / Aappaaguani. / Kangerlussuatsiami piniartarfimmik. / Qassimiut Narsallu kommunii isumaqatigiinngitsut. / Qullissat. / Qilalukkat qaqortut Scoresbysundilu.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (6) Kal. Nr. 08-09-2011 qup.13

Kommune nutaaq. / Salliit pineqarnerat. / Avannaamiut aalassattalerput. / Nunassittarneq pillugu oqallinersuaq. / Mathias Storch sukataarpoq. / Oqallisaanera. / Ilulissat piorsartariaqarput. / Oqallinneq aallartippaat. / Mathias Storch malaannarumannigilaq. / Piniartut aalisartullu soqutigisaat assortuuttut. / Ajornartorsiutit tunngaviit. / Itigarput.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (7) Kal. Nr. 10-2011 qup.20

Hal.: 1930-mi kujataata landsrådiata ataatsimiinnerani siunnersuut tunngavigalugu oqaluuserisat ilagaat ilaasortap Sisimiuni qinikkap naalagaasap Frederik Olsenip siunnersuutaa Itillip inaanit qeqertamut kangsinnerusumut nuunneqarnissaa. / Itillip nuunneqarnissaa. / Iluliarmiut sukataartuarsinnarput. / Iluliarmiut noqqaassutaat. / Saviup qeqertasussuullu, Jakobsholm, tuperfittut inerteqqutaanerat (malittarisassap 18. Juni 1913-meersup § 5-ia tunngavigalugu). / Nuutitsiniarnerit allat minnerusut. / Qerrortusoq - Assaqtuq. / Sammisooq - Itilleq. / Najoqqutat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (8) Kal. Nr. 11-2011 qup.10

Nanortalik niuertoqarfittut. / Tuapaat. / Nunalerisut erseqqissilerput. / Kommuninngorpoq. / Qeqertarsuatsiaq Aasiaat pigisaanni. / Nuuk Qiterleq. / Narsaq - Nuup Narsaa, Narsaraq. / Narsaq Kujalleq, Narsarmijit. / Najoqqutat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (9) Kal. Nr. 12-2011 qup.26

Hal.: 1938-mi Kujataata landsrådiata ataatsimiinnera ammarlugu siulittaasup ilaatigut nalunaarutigaa Narsaq Kujalleq kissaatigineqartutut Nanortalimmut atalersinneqartoq. / Kuuarmiut. / 1941-mi apeqquteqaat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (10) Kal. Nr. 01-2012 qup.18

Hal.: 1938-mi Kujataata landsrådiani ataatsimiinnerup aallartinnerani siulittaasutut taartaagallartup G. Voldborgip nalunaarutitut taagorpai siornagut kommunit killeqarfiisa allannngortinnissaannik landsrådit oqaloqatigiissutigalugit innersuutaasa ingerlaqqinnerit... / Kapisillit. / Kangerlussuaq. / Niaqornaarsuk. / Nuussuaq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (11) Kal. Nr. 02-2012 qup.29

Hal.: 1939-mi Kujataata Landsrådia ataatsimiimmat saatilinnut tunngasut marluk pingasut eqqartukkanut ilaapput. Taakku ilagaat Qaqortup kommunrådiata savaatilik Igalikup kangerluani Eqalunnut nunassikkumaneranik inerteqqutaata misilinneqarnera,... / Savaateqarfiginiagaq ajornasaarussaq. / Nalorninartoq. / Niuertoruseqarfittaaq imaluunniit kommunitaaq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (12) Kal. Nr. 03-2012 qup.23

Hal.: 1940 sioqqullugu ukiut atuunnerini Kalaallit Nunaata landsrådii avissaarlutik ataatsimiittarput, ilaatigut sammitinniakkat assigiit ilaatigullu oqaluuserisassat nunap aggornerani oqaluuserisarialinnut naleqquttut sammisarlugit. / Landsrådimi oqaluuserineqarnera. / Oqallinnerup tunngaviit.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (13) Kal. Nr. 04-2012 qup.18

Hal.: 1944-mi landsrådit naapinngillat, sorsunnerli soraarsimatsiartoq aggustimi 1945-imi ataatsimoorlutik Nuummi ataatsimiipput. Danmarkimut ataleqqinneq nunannaarutigalugu kunngimut inuulluaqqussummik nassiussaqarput.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (14) Kal. Nr. 05-2012 qup.14

Hal.: Ukiumi 1945-mi Avannaata Kujataatalu landsrådii kattullutik ataatsimiipput Nuummi,.. / Qimusseriarsuaq. / Killiit niuertoruseqalernissaat. / Sillimmateqarfinngortinniakkat. / Qallunaatsiaqarfikut naasorissaasoqarfittut atornerarneri. / Igalikup kommuniata killeqarfii.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (15) Kal. Nr. 12-2012 qup.20

Hal.: Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilamerna uani pineqartoq normuni kingullerni peqquteqavissumik tunngavilimmik ilanngutinngereerluni matumani nangippoq. / Tasiusaq nunaqarfittut nutaatut. / Aalisarneq pillugu oqallinnerit. / Qarmani aalisakkeriviliorsinnaaneq. / Qeqertarsuatsiaat aalisakkeriviat. / Igalikup kommunia allannngortillugu.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginarartortai. (16) Kal. Nr. 01-2013 qup.20

Hal.: Aalisarnerup nunarput napatissagaa Augo Lyngep taalliamini eqqartorpaa. Taamatut oqassalluni pissutissaqarluarpoq,... / 1947-mi ataatsimiinerit. / Appamiut. / Nuussuaq Niaqornat Pigisat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (17) Kal. Nr. 02-2013 qup.25

Hal.: Ukiumi 1948-mi landsrådet ataatsimoorlutik ataatsimiipput Nuummut katersuullutik. / Pkt. 20 Asimioqarfiit nungusarnissaannut tapersiisut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (18) Kal. Nr. 03-2013 qup.21

Hal.: Maani sammineqartussat nunassittarnermut toqqaannartumik imaqaangikkaluit taamaattoq Inuussutissarsiorneq aammalu asimioqarfiit ilaasa qanoq pineri soqutiginartumik eqqartorneqarmata pisstsinut 1948 tikillugu atuuttunut paasissutissatut ilanngunneqassapput. / 1948-mi ataatsimiissutit ilaat. / Nangitsiarpaat. / Qassersuaq Tussaarluk.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (19) Kal. Nr. 04-2013 qup.18

Ammasalik isiginialerpaat. / Ammasallup eqqaani inuussutissarsiornekkut pissutsit. / Taamani pissutsit ilanngui.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (20) Kal. Nr. 05-2013 qup.16

Hal.: 1949-imi landsrådimut Qinersineq nutaaq pereersoq Kujataata Avannaatalu landsrådi ataatimoorlutik ataatsimiipput Nuummi... / 1949-mi ataatsimiinnermi nunassittarnermut tunngasut. / Nunassinnissamut qinuteqaatit. / Inortuilaarlutik tikittut. / Amerikamiut silasiorfii sakkutuulikkat. / Kujataani Aappilattup nuunnissaa. / Nunap isuata eqqaa.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (21) Kal. Nr. 06-07-2013 qup.24

1950-imi oqaluuserinera. / 1951 kiisa tikippaat. / Oqallinneq Avannaanut saqiallappoq. / 1951-imi nanginnera. / Kujaterpiaani pissutsit. / Upernaviup avanna.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (22) Kal. Nr. 08-09-2013 qup.21

Hal.: Allaaserisami uuma siuliani 1950-ip kingornalu Kujaterpiaani taamanilu nunap Avannamut killingani pissutsit eqqartorneqarput... / Qallunaat ammaanniarnarat. / 1949 uterfigalugu. / Nuup kangerlua eqiteruffissatut. / Augo Lynge aqutigeriaraluarpaat. / Qallunaat aalisariat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (23) Kal. Nr. 10-2013 qup.14

Ukioq qaangeruminaatsoq 1949. / Qullissat. / 1948-mi ataatsimiitaliarsuup inerniliussaa.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (24) Kal. Nr. 11-12-2013 qup.33

Aaqqissuussinitoq 1950-imi naggataarlugu. / "Nutaarpassuit pereermata". / Isummat assortuuttut. / 1951-imi atuutsiaqqippaa.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (25). Kal. Nr.01-2014 qup.19

1952-imi oqallinersuaq. / Asimioqarfik Nuuk suli. / Nuummioq juullisioqqaarnermigut ilisimaligaq. / Qassiarsuk Arsullu. / Qassiarsuk. / Nunalerisoqarfissuaq. / Arsuk. Niuertoruseqarfik immikkut ittoq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (26). Kal. Nr.02-2014 qup.26

Hal.: Asimioqarfiit niuertoruseqarfiillu pineqarnerat tunngaveqarunarpoq ukiut 1950-inut qanillartortut inuussutissarsiornikkut allanngorfiusunik ilaatigut nassataqarmata... / Inuit eqiterneqarnissaannik Isumassarsiaq. / Nanortallup Upernaviullu pigisaqarfii. / Siullermik Jakob Nielsen. / Upernaviup avanna. / Ataatsimoortillugit.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (27). Kal. Nr.03-2014 qup.22

Nangippaat Upernavik siulliullugu. / Aapilattoq Kullorsuarlu.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (28). Kal. Nr.04-2014 qup.17

Aapilartoq uterfigalugu. / Taasineq. / Saqqummiunneqarnera. / Taasissutigaat. / Ukiut 85-it. / Aapilattoq. / Kalaallit nammineq piumasaat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (29). Kal. Nr.05-2014 qup.19

Hal.: 1952-imi landsrådit ataatsimiinnerminni inoqarfiit ikilisarneqarnissaannut akuersaarnerat naammassimmat Sisimiunit ilaasortap Knud Olsenip saqqummiuppaa Sisimiut pigisaani asimioqarfiup Saqqap inuerutinnissaanut siunnersuut. / Saqqaq pillugu paasissutissat. / Nunat allamiut nunassissinnaanissaat. / 1953-imi manna tusarpaat. / Savalimmiormiut. / Kalaallit Savalimmiormiullu.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (30). Kal. Nr.06-07-2014 qup.15

Pigisanik nalilinnik naleerutitsinermut ileqqoreqqusassaq.: hal.: 1952-imi landsrådit ataatsimiinnerat imaalianna qimakkuminaappoq.../ Oqaluuserisaq: oqaluuserisaq artornartuummat paaisuminaassinnaallunilu matuma ataani atuarneqarsinnaavoq: **MISSINGERSUUT:...** / Kingorna: 1953-imi ataatsimiinnermi siulittaasup nalunaarutaanut ilaavoq oqaluuserisap ingerlaqqinnera, tassani allassimavoq missingersuut landsrådit akuerisaq atorunnaartutut isigisariaqartoq,.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (31). Kal. Nr.08-09-2014 qup.31

Kalaallit nunaat allamullu. / Nangippaat. / Takisup Qeqertarsua. / Salliutitsiniarneq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutiginartortai. (32). Kal. Nr.10-2014 qup.25

Inuit nalunaarsorneqartarnissaannut siunnersuut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (33). Kal. Nr.11-2014 qup.22

(Danmarkip naalaagaaffianut ilanngunneq). / Aaliangersakkat ingerlaqqinneri oqallisiginerilu. Niuertoqarfittaaq Nanortalik./ Pigisat nalillit naleerutitaasarnernik./ Nunat allamiut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (34). Kal. Nr.12-2014 qup.22

Inuunik noorartitsineq./ Noorartitsinermut tunngasumik ataatsimiititaliorneq./ Landsrådinut siunnersuut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (35). Kal. Nr.01-2015 qup.23

Illuliortiterneq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (36). Kal. Nr.02-2015 qup.19

Noorartitsinerup aningaasartai.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (37). Kal. Nr.03-2015 qup.23

Hal.: Nunassittarnerup soqutigintortaa ukiut G-50-ip G-60-illu atuutilerfii ilanngutilaarlugit samminiarlugu. / Suut paasivavut. / Ukiut nutaat. / 1962-imi naliliineq. / Innuttaasut pillugit isumalioqatigiisitamit... Ataani takuneqarsinnaapput ukiuni 1950-imit 1962-imut inoqarfiit matusat inueruttulluunniit nalunaarsornerat./ Nassuiaatit. / Sammivaat. / Naggataa.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Nunassittarnerup soqutigintortai. (38). Kal. Nr.04-2015 qup.23

Naggasernerera./ Kalaallit Nunaat nutaaq. / Aalisarnermut nuukkiartorneq./ Periarfissarissaartut. / Illulinnarsuaq taamaatillugu. / Ilinniartitaanerup siuarsarnera. / Allat nutaanngorsaait.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartorsuit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. Kal. Nr.05-2015 qup.11

Inuit assigiinngillat: Hal.: Kalaallit Nunaata nalaakkersuinikkut oqaluttuarisaanera misissuiffigitsiaraanni 1800-kkut naajartulerneranni Paarsisunik pilersitsineq qaangiinnagassaannigilaq. Taanna tassaavoq kalaallit aaqqissuussamik naalakkersueqataalernerat... / Soormita taama. / Suliassaq kommunerådinut nuunneqarpoq. / Kommunerådit ileqqussaanni. / Landsrådit siulliit eqqartuinerat. / Avannaata landsrådiani.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuut, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (2) Kal. Nr.06-07-2015 qup.7.

Piniarnermi agguasarnermut ileqqussat. / 1912-imi eqqartukkat./ Agguagarsiat. / "Puisinik piniartuut". / "Inuutissarsiortut allat". / "Aaliangersumik atorfillit". / I: Puisinik

piniartuiit. / II: Inuutissarsiortut allat./ III: Aaliangersumik atorfillit. / Agguagarsianik pisinnaangilluinnartut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (3) Kal. Nr.08-09-2015 qup.29

1913-imi ataatsimiinnermit. / Siunnersuutip immikkortua 1 pillugu. (Avannaata landsrådiata siunnersuutaa). / Siunnersuutip immikkortua II pillugu. / Siunnersuutip immikkortua III pillugu. / Avannaata landsrådiani oqaluuserineqarnera. / Qassinik ukioqarneq allattaavinnullu ilanngunneqarneq. / Atorfillit ajoqillu. / Piniartut klassii qimmillillu. / Agguagarsiat akilerneqarfissaat. / Avanna Kujataalu assigiinngillat.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (4) Kal. Nr.10-2015 qup.18

Agguagarsiat naatsorsorneqartarneri. / Agguagarsiasat oqallisaasaqaat. / Atorfillimmi?

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (5) Kal. Nr.11-2015 qup.24

Allannguiniarneq. / Avannaani. / 1918-imi samminera./ Avannaata landsrådiani.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (6) Kal. Nr.12-2015 qup.18

1919-imi. / 1920-imi. / Inatsisit qimerlooqqinneri. / Avannaata landsrådia.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (7) Kal. Nr.01-2016 qup.17

Allanngortiteriniarnerit. / Savaatillillu aalisartullu ilanngullugit. / Siunnersuutip suliareqqinneqarnera. / Qassutit imarsiutit aalisartullu. / Kujataamiut oqaluuserinninnerat. / Aalisartut. / Ministeeria akivoq. / Toqqit. / Aggornerisitsisarneq taamaatissava?.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (8) Kal. Nr.02-03-2016 qup.20

Taputartuussinerit. / Avannaamiut oqallisivissoqaat. / Avannaata landsrådia.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (9) Kal. Nr.04-2016 qup.15

Hal.: Normup uuma siuliani neriorsuutigaarput 1928-mi Avannaata landsrådiata aggornerisik naatsorsuisarnerup allanngortinneqarnissaa pillugu ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutaa nangissutigalugu. Taaguuteqarpoq landsrådit juulip 27-ani 1928-mi aggornerisarnermut aaliangersakkat atuuttut allanngortinneqarnissaanut siunnersuut pillugu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa. / Isumaliutissiissut. / Isumaqatigiittoqanngilaq./ 1929-mi ataatsimiinnermit Aggornerisiat arnanut naamiveq! / Avannaamiut oqalliseqqeqaat./ Taaseqattaarneq. / Siulittaasoq siunnersuuteqarpoq:... / Akileraarut 2 %.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (10) Kal. Nr.05-2016 qup.16

Hal.: 1928-mit 1930-p qaangitsiarneranut aggornerisianik oqallinnerujussuit Avannaata Kujataatalu landsrådiini pipput. Atuagassiap normuata siuliani Avannaamiut oqallinnersuat pereermat matumuuna Kujataamiut oqallinnersuat tikinneqarpoq. / Kujataata landsrådiani

oqallinersuaq: 1930-mi ataatsimiilernermi siornaammat Avannaata landsrådiani aggornerasiat malittarisaasa allanngortinneqarnissaat pillugu siunnersuut qaqinneqarpoq. / Ataatsimiititaliap siunnersuutaa. / Oqallisiginera.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (11) Kal. Nr.06-07-2016 qup.10.

Hal.: Aggornisiat aningaasartaasa qaqugukkut tunniunneqartarnissaat annermik Avannaata landsrådianit assortuussutigineqartartoq najoqqutani takussaasarpoq. / Avannaata landsrådia 1930-imi. / Avannaata landsrådia 1931-imi / Inuinnaat oqalliseqataanerat / Rosendahli akivoq / Avannaata landsrådia 1932.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (12) Kal. Nr.08-09-2016 qup.16.

Hal.: Aggornisiat naatsorsorneqartarnerisa oqaluuserineqarneri 1930-p siuninnguagut aallartittut Avannaata landsrådiata sakkortuumikoqaluuserereerai 1933-imi Kujataata landsrådiani taamatuttaaq sakkortuumik eqqartorneqarput. / Kujataata landsrådiani oqallinersuaq. / "Lora" sulisartoqaleqqusigaluarneralu. / Lora misiliigaluarpoq. / Tamatuma kingorna.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (13) Kal. Nr.10-2016 qup.11.

Aggornerasiat pillugit 1930-ikkut qiteqqukkiartornerannut landsrådini marluisuni oqallinnerit annertuut kinguneraat aggornerasianik aaqqissuussinerit nutaat tamarmik 1935-imik atulernerat. / Kujataata landsrådiani. / Avannaata landsrådiani. / Aviisimi Avannaamiumi allaaserisaq. / Nassuiaat. / Ataatsimiinnermut annguppoq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (14) Kal. Nr.11-2016 qup.6.

Kikkut tamarmik akileeqaataanissaannik isuma. / Avannaata landsrådiani saqqummiusaaq. / Kujataata landsrådiani. / Ukioq 1940-mi ataatsimiinneq.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (15) Kal. Nr.12-2016 qup.12.

1940-mi ataatsimiinnermit. / Nioqqutissat, aningaasarsiorneq il. il. / Akileraartarnermut tunngasut. / Aamaruutissarsiorfimmi sulisartut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (16) Kal. Nr.01-2017 qup.20.

Arnattaaq!. Hal.: 1941-imi landsrådit ataatsimoorlutik ataatsimiinneranni oqaluuserisassat immikkoortut 14-iat tikinneqartoq qulequtaqarpoq Arnat namminersorlutik inuussutissarsiortut aggornerisarnissaannik.../ Oqallisaanera: Siulittaasoq Eske Brun: Kunngip peqqussutaa najoqqutaralugu arnat aggornerisinnaanerat.../ Nangippaat: Ataatsimiititaliat suliaartik inermassuk oqaluuserisarlu nanginneqarmat siulittaasup siunnersuut nutaaq arnat aggornerisarnissaannik pisinnaatitsilersussaaq saqqummiuppa..

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (17) Kal. Nr.02-2017 qup.8.

Hal.: Ukiumi 1943-mi kingumut landsrådit marluit ataatsimoorlutik ataatsimiipput. Oqaluuserisani 1941-mi pisuni arnat agguagarseqataasinnaanerat iluarineqarluni akuerineqarpoq: Ukiumili 1943-mi agguagarsarnermut tunngaviit najoqqutaralugit

Kujataani Avannaanilu pissutsit assigiinnginnerat erseqqissivoq. / Avannaani atukkat Kujataanissaaq?: 1943-mi ataatsimiinnermi Qeqertarsuatsiaanit ilaasortap Egede Motzfeldtip siunnersuutigaa: Agguagarsisarnermut malittarisat Avannaani atuuttut Kujataanissaaq atulissasut. / Sormitaava?: Agguagarsiat piniartutut inuussutissarsiortut ataasiakkaat aningaasaqarniarnermut ilaatigut ilapittuutaalluinnartut ilaasortat Kujataamiut ilaasa iluarinagu aningaasat tamanut atorneqarnissaat.... / Laajat akileraartarnissaannik.: Oqaluuserisat immikoortuisa arfineq-aappaat qulequtaqarpoq laajat akissarsiaannit 2%-imik akileraarut.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (18) Kal. Nr.03-2017 qup.20.

Hal.: 1945-mi sorsunnersuaq soraarmat landsrådertaat siullermeerlutik kattullutik ataatsimiilerput Nuummi aggustimi, siulittaasoralugu naalagaagallartoq C. F. Simony. Ataatsimiinnermi apeqquteqaatit saniatigut oqaluuserisassatut akuerisat 86-iupput. Sorsunnersuup soraarnera Danmarkimullu attaveqaleqqinneq tamanit iluarineqaqaaq. / Aggornersiat aningaasartaat taaneqallattaalerput. / Aappaata siunnersuutaa: Tamatuma kingorna Tobias Kruse siunnersuumminik tunngavilersuivoq. – Jørgen Chemnitz. – Qeqertarsuarmit ilaasortaq: Peter Nielsen. – Attumit ilaasortaq: Peter Sreet. – Tussaamit ilaasortaq: Johan Thomassen. – Maniitsumit ilaasortaq: Albrecht Skifte. – Sarfannguanit ilaasortaq: Fr. Lennert. – Kangaamiunit ilaasortaq: Karl Kreutzmann. – Paamiunit ilaasortaq: Gerth Egede. – Ummannamit ilaasortaq: Peter Fleischer. – Narsamit Ilaasortaq savaatilik: Isak Lund. – Saqqami ilaasortaq: Peter Mathæussen.

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (19) Kal. Nr. 04-2017 qup.15.

Isumaliutissiissusiortuni: Hal.: 1945-imi landsrådit toqqarpaat ilaasortat ilaat Danmarkiliarlutik Kalaallit Nunaata nutaap sanarfinissaanut Isumaliortitatut suleqataajartortussat. Ataatsimeeqattaartussat tassaaput Rigsdagens Grønlandsudvalg. Den grønlandske Delegation aammalu Grønlands Styrelse.....Atuagalliutini taaneqatsiarpoq: Isumalioqatigiisit ilaat Jørgen N. P. Chemnitz Nuummit landsrådimut qinigaq, ataatsimiissutit pillugit Atuagalliutinut allagaqarami eqqartutsuarpaq ”Aggornisarnernup soraarsinneqarsinnaasnissaa”. Ilaatigut ima allappoq: “Kalaallit aallartitat pinngitsoqaratik aggornisissarnernup soraarnissaa kissaatiginartuutippaat,.....Landsrådini sammineqaqqinnera: 1947-imi Kujataata landsrådiata ataatsimiinnerani aggornisiat oqaluuserisassat saniatigut siulittaasup saqqummiummagit sammineqatsiarput,..... Kujataata landsrådiani: Ullormut oqaluuserisassaq 33-mi tuttu eqqissisimatinneqarnissaat oqaluuserineqareermat ingerlaannaq ssiulittaasuugallartup C. F. Simony statsministeeriami aggornersiat atorunnaarsinnissaat pillugu allagaq saqqummiuppaa..... Avannaata landsrådiani: 1947-mi oqaluuserisassat 18-iat qulequtaqarpoq “Aggornisiat atuinnaarallarnissaannut siunnersuut”. Niaqornanit ilaasortaq Tobias Krusep siunnersuuteqartumut Johan Thomassenimut apeqqutigaa qanga talini appartissimaneraa....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (20) Kal. Nr.05-2017 qup.12.

Hal.: 1948-imi Avannaata Kujataatalu landsrådii ataatsimoorlutik ataatsimiinneranni aggornersisitsisarneq pilugu qinikkani oqallinneq kingullerpaaq pigunarpoq, ukiummi taassuma kingorna immikkut oqaluuserineqartillugu ersinngilaq, taamaallaat 1949-mi ataatsimiinnermi qaqugu atorunnaarnissaannik aaliangerneq ujartorneqarluni, erseqqissumilli akineqanngitsumik.../ Aggornersisitsisarneq: Siunnersuut ilaasortanut agguarneqareersimasoq ima imaqqarpoq: Kalaallit Nunaata aqunneqarnera pillugu inatsit

1925-meersoq malillugu aningaasat ukiumut kkommunekarsinut nakkartartut ima agguataarneqarput...../ Aaqqissuussineq taamaattoq malillugu kommunerådit landskarsip aningaasaliissutaanik amerlasuunik atuisinnaapput, taammaattorli aningaasartuutit angissusissaat pillugu landsrådit aaliangiisinnaangillat...../ Peqqinnarsaanermi aningaasartuutit (Masarsuit imaarsaneri, Attakuiaanerit, eqqaanerit nalinginnaasut, imertartarfiliorerit il. il.) tassaapput kommunini suliassaviit..../ Nakorsaasornermut, napparsimasunik angallassinermut juumuuisornermullu aningaasartuutit...../ Paasiuminaassinnaasoq: Aggornerisassat aningaasaasa kkommunekarsinut nakkartartut aggornerisitsisarneq atorunnaarpat aningaasanit sumit pisunit taaserneqarnissaat oqallisigineqarnerani eqqaaneqarneq ajorpoq....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (21) Kal. Nr.06-07-2017 qup.17.

Hal.: Atuagassiap matuma siuliani sammisaq pillugu ilanngussami Qeqertarsuarmi ilaasortap Peter Nielsenip oqaasii issuarneqarput. Siunnersuisup kommunit aningaasaasa sumit pisarneri eqqartoramigit taasaasa ilagaat karsit isertitsissutaat qiviaraanni aningaasat nakkartitat amerlanerpaat aggornerisassat aningaasaannit pisartut. 1948 sioqqutingaatsiarlugu 1922-23-mi Avannaani kommuneqarfiit akissaataasa naatsorsuutaat najoqqutaralugit tamanna uppernarsaatissaqarpoq,.../ Aappaa: Knud Kristensen Sermiarsummiu 1948-mi Avangnâmioq saqqummermat allagaqarpoq qulequtserlugu “aggornerisarneq”: “ (...) Aggornerisarneq taamanersuarli atulerami qanoq iluaqutaatigaa, qanorlu kinguneqarpa ullut makku angullugit?..../ Aningaasarpaalussuit nassuiaataat: Piniutaarsiutit landskarsimit taarsiivigineqassaarmata Avannaata naalagaa novemberimi 1948-mi Avangnâmiukkut ilaatigut nalunaaruteqarami landsrådimut ilaasortaq Peter Nielsen qinnuigisimavaa tamatumunnga nassuiaateqaqqullugu. Aggornerisiat pilugit Peter Nielsenip isumaa ersiallattartoq aningaasat allanut atorsinnaanerinit tunngavoq...../ Peqatigiileritsi!: Karl Møller, Qeqertarsuarmioq, taama nipilimmik allaaserisaqarpoq 1949-mi Avangnâmiuni. Ilaatigut allappoq: “Ullutsinni pisut eqqarsaatigissagutsigik pinngitsuugassaajunnaarsimavoq piniartut peqatigiinissaat, allaallumi matuma siunerujussuagulli pilersereersimasariaqaraluarluni..../ Assersuut: Ukiuni 1944-mit 1946 ilanngullugu pigisaqarfinni aggornerisassanik tunniussaqaarneq ajortuni Qaqortumi Sisimiunilu piniartut pisaasa nalunaarsornerat matumani assersuusionerqassaaq. Pisat tamarmik nioqqutissiassatut taamani oqartarnerattut “naalagarsuarnut” tunisaagunangillat, kisiannili ilarpassui tunisaasimassapput....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Piniartuiit, inuutissarsiortut allat atorfillillu. (22) Kal. Nr.08-09-2017 qup.13.

Hal.: Ukioq 1946-mit 1950-ip tungaanut Kalaallit Nunaanni tamarmi aalassassimaarneq naalakkersuinerimik soqutigisallit arajutsisimangilaat. 1949-imi landsrådit tamarmiiullutik Nuummi ataatsimiimmata Grønlandskommissionip 1949-imi isumaliutissiissut inigaa saqqummiunneqarpoq. / Kikkut tamarmik akileraartassapput: Isumaliutissiissummik saqqummiisoq Halfdan Henriksen sukumiisumik imaqarniliuinermini isumaliutissiissutip immikoortuani V-imi qulequtaqinuussutissarsiornikkut aningaasarsiornermut apeqqutit, immikoortui “nioqqutissanik pilersuineq, aalisarneq savaateqarnerlu” ..../ Tukermersortoqarporli: Ataatsimiinermi tassani oqaluuserisassani immikoortoq 48 aggornerisitsisarnerup atatiinnarnissaanik siunnersuut oqaluuserineqarpoq. Siunnersuuteqartoq Fr. Lyng normumi uuma siuliani aggornerisitsisarnerup pissusianik Avannaamiumi allagaanik issuaavigisarput paasinarpoq aaqqissuussinerimik tassannga paasinnilluarit ilagigaat,.../ Oqaluuserinera: Qullissani ilaasortap Fr. Lyngep nalunaarutigaa siunnersuut qinigaaffimmini kommunit ilaannit pisoq. Aggornerisitsisarnerup atorunnaarnissaannik landsrådit aaliangiinerat kommunit ilisimagaluarpaat, kisiannili tamanna suli

atulinggimmat periarfissaq iluatsillugu apeqqut sammeqqinneqarsimavoq...../ Oqaaseqaat: Taama oqallisereernermi landsrådit taasisutitaqanngitsumik oqaaseqaatissaq manna isumaqatigiisutigaat: “Siornagulli landsrådit aggorneesisitsisarnerup atorunnaarsinnissaanut innersuusutertik aaliangiusimaannarlugu arajutsisimangilaat siunissami aaqqissuussinermi nutaami aggorneesisitsisarneq ilaasussaanngitsoq, matumuunali suli atorunnaarsitsineq atulinggimmat, innersuussutiginnarpaat isumaliutigeqqullugu.../ Taartaa: 1950-imi landsrådit tamarmiullutik ataatsimiinneranni Eske Brun siulittaasuvoq statsministerippeqqusineragut. Oqaluserisaasa misissuutaaneranni erseqqippoq aaqqissuussinermut nutaamut pigaluttuarneq sammisami pingaarnarpaasoq. Inatsisit nutaaviit atulersussat assigisaallu saqqumiussuunneqarput...../ *Siunnersuut:* Ataatsimiititaliap isumaliussiisutitut saqqummiuppaa taallugu: “Ataatsimiititaliap landsrådinut aaliangigassatut siunnersutigaa nioqqutissanut akitsuutissatut aaliangigassat..../ *Naggasiut:* H. J. Rinkip 1800-kkut naajartuaalerneranni aggorneesisarnermik aaqqissuussa atulersikkamiuk annaanniagaa tassaavoq piniartuussuseq, taamanilu pisat tunisat saniatigut suut aggorneesisutaasassanersut aaliangersarneqarput, soorlu piniutit toqqit il. il. tamatuma piniartutut inuussutissarsiornerup innarlerneqarpallaarani ingerlanera pisinnaatilersimagunarpaa,.....

Naalakkersuinikkut oqaluttuarisaanerup ilaa.: Ukiut 70-it qaangiuppit. (All. Jakob Møller Lyberth). Kal.Nr.08-09-2018 qup.4.

Nunatta oqaluttuarsisaanerani qupperneq nutaarluinnaq ukiut 70-it matuma siorna aallartippoq ministeriuneq, taamanikkut oqartarnerattut “kungip tullia” Hans Hedtoft nunatsinnut tikeraarmat, sunaaffa pisussa aggersoq. Naluneqanngitsutut landsrådit taamanikkut apeqqummik imaannaanngitsumik aperineqarput. Tamatuma sunik kinguneqarnera sunillu nassataqarnera nalitsinni allaat suli malunnartarpoq, 2018-imilu ukiut 70-inngortut taakku eqqaasitsissutigilaarlugit taamanikkut atuagannguaq “inatsisit peqqussutillu kalaallit nunaannut tunngasut 1950” saqqummersinneqarsimasoq innersuussutigalugu taamanikkut aallartinisarneqartorpassuit ilaat qanoq paasisariaqarnerutnassuiarneqartut naammattoorlugu atuagassiamut maanga ilanngutassiarilaarpakka. Taamanikkut nutaamik aaqqissuussinermik taameqartoq, ... Oqaatsinut atorneqartunut nassuiaatit: Inatsit kalaallisut nutsernerini qallunaat taggisaasa ilaat kalaallini amerlanermit ulluinnarni atussallugit suli sungiusimaneqariinngitsut sapinngisamik naatsumik kalaallisuunngortinneqarput qallunaatoortaa ungaluuserlugu ilannguttarlugu, kingornatigulli qallunaatoortaa kisimi atoqqinneqartarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq naalisakkanik nutserisarneq tamarmiunngimmat paasitilluarniassagaannilu nassuiaatit takivallaartut inatsisini allassimannigitsut ilannguttariaqalissammata. Tamannali naammangilaq. Taamaattumik oqaatsip isumarpiaa paasilluarsimassagaanni qallunaatoortaa atornissaa sungiusimallugu..... Oqaatsit ataasiakkaat: Aftenhøjskole: unnukkut atuarfik aalajangersimasumik anguniagaqanngikkaluarluni..... Aftenskole: unnukkut atuarfik ilisimasaqarnerulernissaq anguniarlugu imaluunniit aalajangersimasumik anguniagaqarluni.....Aktieselskab: inuutissarsiornermik ingerlataqartut peqatigiit suulluunniit peqataasut..... Amtslæge:.... Andelsselskab:.... Appeldomstol:.... Brugsforening:.... Departement:.... Direktør:.... Embedslæge:.... Erhvervsråd:.... Finanslov:..... Finansminister:..... Finansudvalg:.... Folketing:.... Grosserersocietet:..... Grundfond:..... Grønlandsudvalg:..... Håndværker:..... Historie:.... Industriråd:.... Kirkebog:.... Kirkeminister:.... Kommunalbestyrelse:.... Kommunefoged:.... Konsulent:.... Kæmner:.... Landshøvding:.... Landslæge:.... Landsret:.... Landsting:.... Marine:.... Matematik:.... Mellemskole:.... Minister:.... Overlæge:.... Provinshandelskammer:.... Raelskole:.....Regering:.....Rektor:.....Religion:.... Salgsorganisation:.... Samfundslæge:.... Skoledirektion:.... Skoledirektør:.... Skoledistrikt:.... Skoleinspektør:.... Skoleudvalg:.... Statskasse:.... Statsminister:....

Styrelsesråd:.....Sundhedsstyrelse:..... Sømil:..... Søterritorium:..... Tinglysningsinstitut:....
 Udvalg:.... Undervisningsminister:..... Universitet:.....

Naalakkersuinikkut Oqaluttuarisaaneq: Nuummi ilinniartut ingerlaarnerat. (All. Kristian Poulsen "Pablo") Kal. Nr.03-2009 qup.5.

Sumi inunngorsimaneq tunngavigalugu akissarsiaqartitsinermt akerliulluni ingerlaaqatigiittoqarnera Jørgen Fleischerip (JF) massakkumut arlaleriarluni Sermitsiakktu oqaluttuarigaangamiuk.../ Naalagaaffiit Peqatigiit konventioniat. / Aaqquissuussinialerneq. / Pitsaanerusumik siunnersuutissaqarpisi? / Ila annilaarsimaqaat. / Inatsit nr.168. / Nunamini tikisitangorput. / Nukingiinnaq.

Naalakkersuinikkut suleqatigiiffiit (partiit) kalaallit oqaasii pillugit isummertarnerat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-2000 qup.4.

Ukiuni makkunani kalaallisut oqaatsitta inuiaqatigiit akornanni isummerfigineqartarnerat pingartinneqartorujussuanngorsimavoq. Oqaatsivut pillugit isummersornerpassuit qujanaqisumik saqqummiussorneqartuarput...../ Atassut. / Kattuseqatigiit./ Siumut siunertarisai. / Suliffiup nalaani kalaallisut illinniarit! / Inuit ataqatigiit (IA) / Qallunaartavut kalaallisut ilinniarnissaannut periarfissinneqarlit! / Politikkerit manna eqqumaffigisariaqalerpaat.

Naalakkersuisut ataatsimiittarfiat: Savalimmiormiut Inatsisartuisa ataatsimiittarfiat. Kal. Nr.04-2015 qup.27.

Hal.: Peqatigiiffimmi Kalaallit atuakkiortuni siulittaasoq Juaaka Lyberth januaarimi 2015 Savalimmiuni Nordlitip ataatsimiinneranut ilaavoq.

Naalakkersuisut siulittaasua Lars Emil Johansen-ip Ukiortaami oqalugiaataa Kal. Nr.01-1996 qup.3.

Ukiortaag 1996: Ukioq-aasiit misigisaqarfioqisoq maanna qaangiuppoq, ukiorlu nutaaq aallartereerpoq. Ukiuni allani pisartut assigalugit 1995 nuannersunik nuanniitsumillu nassataqarsimavoq. Ukioq nutaaq aallarnerlugu tamassi qutsavigerusuppassi ukiumi qaangiuttumi misigisimasavut nuannersut pillugit..... Inoqatitsinnut immitsinnullu ilumoorfiginnillutalu ilumoorfigigutta inuunerput kulturerpullu naleqarnerulersissavarput. Aamma toqunartulimmik - imigassamik ikiaroorntumillu - atuneq akiorniartuartariaqarparput, taakkumi sunniutaasa ilagisarmassuk ajornartorsiutininik miserratiginninneq nassuerutiginnikkumanngisuserlu...../ Tasiortaluni ingerlaaqatigiinneq: Tassa ukiuni aggersuni Nunatsinni pisariaqartitarput. Politikki amerlasuut suleqatigiiffissaat kingullermik qinersinerup kingornatigut pilersissimasarput - tamatumunnga takussutissaavoq. Nunarput annertoorsuarmik nutaamik aaqquissuussiffigileruttorparput, siunissami angallannermt angallassinermullu sunniuteqartussamik.....

Naalakkersuisut siulittaasua Lars Emil Johansen-ip Ukiortaami oqalugiaataa Kal. Nr.01-1997 qup.3.

Ukiortaag 1997, Oqaatsinut ilinniarfik

Naalakkersuisut siulittaasuata akissuata.(All. Lars Emil Johansen) Kal. Nr.08-1997 qup.4.

Oqaluuserisassanngortitsisuuvoq Inatsisartunut ilaasortaq Maniitsumeersoq: Siverth K. Heilmann - siunnersuut immikkut oqaluuserisassanngortinnagu Inatsisatut

siulittaasoqarfiata allakkatigut akisassanngortippaa. / Ulloq 26. April 1997 Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann.

Naalakkersuisut suliaat imaannaanngitsuusariaqarput.(Uvdloriánguak Kristiansen) Kal. Nr.04-1988 qup.1.

Naalakkersuinikkut suliaqartut kikkulluunniit pissutsinik tamanik paasisimasaqaannaratik aamma oqalullaqqissuusariaqarput.: Naalakkersuinermik sulialinnut, politikerinut, piginnaaneqarnikkut piumasat immaannaanngissusiat tamanit paasineqartariaqalerpoq. Tamanna qinersisartut qinigassanngortikumassullu eqqaamaqqissaartalerniarlissuk. Ukioq ataasiinnanngulerpoq kommunalbestyrelsemut qinersinissatsinnut. Piumasalli assigiipput, taama oqarta, inatsisartutsinni kimmunalbestyrelsitsinnilu, folketingimilumi, politikeritsinnut. Politikeri inuiaqatigiinni pissutsinik assigiingitsorpassuarnik tamanik nalunngisaqartussaasariaqarpoq. Aningaasartuutissat nakuniarnarsigaluttuinnarput, suliassanik naleqqutunik tulleriiaarisinnaanissamut tamanna pingaaruteqarpoq. Naammangilluinnarpoq immakkut inuutissarsiornermut tunngasut kisiisa politikerip paasisimasaqarfigippagit,.....

Naalannarsili Guuti qutsernermi. Kal. Nr.12-1992 qup.2.

Taamani juullimi siullermi Guutip nalunaariartortitaata inngilip pisoq pingaartorsuaq savanik paarsisunut oqaatigimmagu oqarluni: "Erseqinasi, ata tipaatsunnartumik tusarlissavassi tipaatsungaarutissassinnik inuit tamarmik pissaannik; ilissinummi ullumi erniuvoq annaassisoq, tassa Kristusi Naalagaq, Davip illoqarfiani...."

Naammattorsagaq: Meeqqanut nr.2. Kal. Nr.01-1984 qup.24 (Tunua)

Naammiuku inatsisit qulit. (All. Eqilana Simigaq – Siorapaluk) Kal. Nr.05-2000 qup.18.

Eqilanaq ujartorpai upperisarsiornermi atuartitsisarnermi meeqqat atuagaat qanga takussaalluinaraluartut, maannali meeqqat atuarfiini atorneeruttut, nammineq meeqqani tamakkuninnga oqaluttuukkusuttaraluarpai atuffallugillu. Apeqqutigaa meeqqat atuarfianni atornersut?

Naapitamernit: Qeqertamit eqqaasamernit. (All. Hal.) Kal. Nr.03-2015 qup.13.

Hal.: Qullisani meeraaninni sukorsinngunngitsiarlunga aasat ilaanni 1958-59-ip missaani nunaqarfimmi Qeqertami sivikitsumik aasarsiorpunga. Eqqaamanngilara qanoq ilillunga taama periarfissinneqarsimallunga, kisianni ajoqi Jakob Kaspersen inisimavunga.

Naapitat ilungersunartut ilaat: Imavissuit arfineq-marluupput. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.08-09-2004 qup.24.

Taamaattumik oqaluttuassarpassuarnik pilersitsipput./ Nalunaarupput paasivaat./ Annaanneqarpugut.

Naapitat paasiuminaatsut.: Eqqumiitsorsiarisartakkakka. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut) Kal. Nr.11-2010 qup.4.

Ilivillip tasersua. / Ilivitoqqat imaannaasimangillat. / Kangerlussuarmi iliveq. / Juullip naggataani ersinersuara. / Aallaatinnera. / Isikka aavialipput.

Naapitat paasiuminaatsut.: Eqqumiitsorsiarisartakkakka aammalu. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut) Kal. Nr.12-2010 qup.20.

Nukara unimmat. / Erneerara. / Qaqortumi Misigisapiluk./ Inunnik nalusanik ilaqartarneq. / Pulaartoq alla.

Naapitat paasiuminaatsut.: Eqqumiitsorsiat allat. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut) Kal. Nr.01-2011 qup.21.

1953-mi eqqumiitsorsiaq. / Allanik aamma inoqateqarpugut?. / Tatsit uumasorput.

Naapitat paasiuminaatsut.: Sinnattoq. (All. Godmand Rasmussen) Kal. Nr.04-2011 qup.20.

Kalaalermut ilanngutakakka nuannarineqartarsimmata sianerlutik tutsiuttartunut Qujavunga. Ilaqqilaarlakka.

Naapittagalersaarutit: Palasitut sulininni misigisama ilaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.01-2004 qup.18.

Palasinngortitaaneq / Misigisag killisimanartoq / Nerliiviliarneq eqqumiilaartoq./ Angut nivingasoq.

Naapittaqatigiit.: Nukappiaraaqqat ataasialillit. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.02-2012 qup.22.

1954-imili Frederiksværkimut nunasigama illoqarfimmi kisimi sivisujaamik kalaalersaavunga, aatsaalli ukioq 1958-imi kalaallinik arnanik tikittoqartalerluni...

Naasoq : Kalaallit nunaanni innarluutillit piginnaanikitsullu kattuffiata quppernerat. Kal. Nr.03-1996 qup.8.

Kattuffimmit nutaarsiassat / Paamiut immikkoortortaarfianit nutaarsiassat.

“Naasoq” Tikilluarit. Kal. Nr. 03-1996 qup.9.

“Naasoq” Taama ateqarpoq Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Piginnaanikitsullu Kattuffiata aviiseeraa.

Naasorissaasup illua sioqqanik matusimasooq. (All. Jette Arneborg / Joel Berglund) Kal. Nr. 10-1995 qup.12.

Allaatigisaq una atuagassiamit “Tusaat”-mik – Forskning I Grønland tigusaavoq. Qanganisarsiuut assaanermi 1991-imi nassaarisimasaat soqutiginarmit ilanngupparput./ Atuagassiaq “Tusaat” Kalaallit Nunaanni ilisimatuutut misissuinerpassuit assigiinngitsut avammut paasissutissiiffigisarpaat. ”Tusaat” ukiumut sisamariarluni saqqummertarpoq. Uani ilanngutissavarput 1991-imi Nuup Kangerluani qallunaatsiaqarfikunik assaanermi nassaat nutaarluinnaat allaaserineqarnerat. TUSAAMMI nr.1. 1991-imi naqittumi atuagassaavoq...../ Illorsuit angisuut: Qularisariaqanngitsumik tupigisariaqanngitsumillu paasineqarsimavoq, naasorissaasup illua sioqqat ataanniittoq illorsuarnik ataatsimoortunik sananeqaatseqartoq. Tasani paasineqartut ilagaat illorsuit inuit ineqarfigisaat inuussutissarsionermullu atorpeqartut ataatsimut katersorsimallutik..... / Ini ikaartiteriffik: Ini ikaartiterivik isumini ataatsimi nunamut atavissumik takisuumik issiaveqarpoq. Inimi ikaartiteriviit ataatsip arlaqartulluunniit pisataat nassaarineqarsimapput, annoraamernillu ikaartiterlugit sananeqarsimasut arlaqartut assigiinngitsunik pitsaassusillit nassaarineqarsimapputtaaq...../ Sannavik?: Inip aappaata ilaannaminngua 1991-imi misissorneqarsimavoq. Ini nunaateqarfiup ilaani kuup mangiaaneranik eqqorneqarsimasumi ippoq...../ Uumasut inaat: Uumasut inaat natia ujaqqanik qalligaavoq. Ujaqqat ataasiakkaat napparneqarsimasut uumasut ataasiakkaat

inaannik immikkoortitigaapput. Naqqup ujaraasa akorninut iikkap ataatsip killingani pitussivissatut...../ Qisussaasivik: Inip ikaartiterisarfiup tunuaniippoq ini annerumaartoq, affaa qarmamit pikkitsumik asserneqarsimasoq. Inip tunuatungaa manna tikillugu nersutit anaannik imaqarsimavoq. Taamaattumik ini qisussanut toqqorsivittut manna tikillugu isigineqarallarpoq. Nersutit anaat panersikkat qisussatut...../ Ini najugaqarfigisaq: Torsuusap takisuup nerukitsullu kuummiit illorsuarmut ingerlasup isuani suli matserfimmiiippoq matu qisuk, inimut tunuaniittumut matuusoq. Matu sallilikkanik silittunik pingasunik katitigaavoq...../ Init: Nersutit inaata torsuusallu akornanni ippoq ineeraq alla. Ini nr.6 suli inerlugu assaaffigineqarsimangilaq..../ Ukiulersuineq: C14 atorlugu ikiariit pisoqaanersaannik ullulersinerit takutippaat nunaqarfik qallunaatsiaat ukiup 1000-ip nalaani nunaseqqaarneraniilli inoqarsimasoq. Ini nr.1-mik C14 atorlugu ukiulersinerit takutippaat ini taanna ukiup 1300-p missaani atorneerussimasoq. Inip 2-p natianik nutaajunerpaajusumik...../ Pissaqassuseq: Uumasut saarninik nassaata takutippaat naasurissaasup sioqqanik matusimasumi piniarneq uumasuuteqarnerlu inuuniutigineqarsimasut. Piniagassani pingaarnerpaasimapput puisit,..../ Eskimuunik attaveqarfiginnissimaneq: Sivisuunik misissorneqareerluni isumaqatigiissutigineqarpoq Vesterbygdip qallunaatsiaanik inuerussimanera Thule kulturip eskimuusa najuussimanerinit atassuteqartoq. Qanga isummiutaasartuni allaat eskimuut qallunaatsiaat nungussimagaat...../ Thule kulture siusissumeersoq: Qarsup isuata isersimaartarfimmi nassaarineqartup qarsut isuisa eskimuunit pisut nunaateqarfimmi saniliani Nipaatummi Inuit - Nordbo Projektet 1976-77-imi nassaarineqarsimasut assigai. Pasitsaanneqarpoq Nipaatummi maannakkut nassaarfiusumi taakku imminnut assigiissuteqarsinnaanerit. Nalorninartoqarneruvorli aarrup tuugaavanik...../ Inuerunneq: Suli nassuiarsinnaangilarput soq qallunaatsiaqarfik inuerussimanersoq. Nukiit nunaateqarfiup soraarunneqarneranut pissutaasut nalilersorsinnaassagutsigik naammangilaq tassani pisimasuusimasunik qimerluuinissaq. Immikkut ittumik pisoqarsimasinnaavoq.....

Naasuitsoq nunarput. Kal. Nr. 12-1985 qup.12.

(Tak. Tussiutitsinni nr.51.) tussiut taanna sapaatini adventini atorumaneqartartut atorluarneqartartullu ilagaat. Imaassinaavoq allajangersumik pissuteqarluta atorumasaripput. Qallunaat taalliortuata tusaamalluakkatta Grundtvigip 1837-imi taalliaraa, taassuminngalu kalaallisunngortitsisuuvoq palasi qallunaaq Knud Georg Wassmann, Paamiuni palasiusimasoq. Tussiut taanna Wassmannip nutserniarsimavaa qallunaatuujunermini isumagisaa nalunanngitsumik qimannaveersarlugu...../ "naasuitsoq nunarput, naalluarumaarpoq", oqaatsini taakkunaniitippara, tassa tussiutip aallarnerianerani, isumagalugu malillugu torrallataalluartumi, tussiummik taassaminnga nuannarinninnerma pingaartortaa, - taamaniunerusoq nunamut namminerlut tunngatillugu, ullumikkulli anersaakkut ittumik naalluarumaarnermut.....

Naasunnguutut illit. (All. Gerth Lyberth (Avaju)). Kal. Nr. 11-1994 qup.4

Naasunnguutut illit. (Taall. Erin. Jørgen Fleischer.) Kal. Nr. 11-1994 qup.4.
Taallaq.

Naasut amerliartornerput: Nunatsinni orpikkat. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2011 qup.19

Naasut kalaallit qanoq ateqartippaat. (All. H. C. Petersen) Kal. Nr. 10-1994 qup.8 Niviarsiaq. / Paarnaaq. / Nukappiaq. / Igutsaap milua. / Kussaap qilaatai. / Sorlak. /

Orpigaq. / Avaalaqissaat. / Palleq imaluunniit nunangiak. / Napaartoq. / Paarnaqulluk imaluunniit kakillarnaq. / Musaq. / Ulannerusaq. / Nernaq. / Ilamat.

Naasut takujuisat.: Sonchus aamma briza. **Kal. Nr. 08-09-2010 qup.23** Briza media.

Naatsualuit.: Kina Malena?. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.23** Hal.: Nuuk 1728-mi niuertoqarfittut tunngavilerneqarami qallunaaginnangajannik inoqarpoq. / Ilaqutaqanngitsuusaat ilaqutalissuupput.

Naatsukullaaraq: Aliortugaajaat. (All. Frederik Kristensen, Kunngi) **Kal. Nr. 05-2007 qup.13**

Naatsukullaaraq: Inuarannguaq. (All. Kristian Olsen, Aaju) **Kal. Nr. 06-07-2007 qup.23**

Naatsukullaaraq: Taavami taartissai?. (All. Frederik Kristensen, Kunngi) **Kal. Nr. 04-2007 qup.26**

Naatsukullaaraq: Taskilik. (All. Frederik Kristensen, Kunngi) **Kal. Nr. 06-07-2007 qup.10**

Naatsukullaliaq: Palasi. (All.: Herman Bang. 1857-1912. Kalaallisut: HAL.) **Kal. Nr.12-2016 qup.20.** Aqqusinermi annermit illup tungaanut aqqusineeraqarpoq, sinai illugit pallernit naaffigisaapput tummagassartaalu ujaraalussuaqaqaluni, qamutinik assakaasulinnik aqqutigalugu ulorianassasunik, tamannali soqutaanngilaq aqqusineeraq taanna qamutit assakaasullit ingerlaviginngisaannarpaat. Palasi Skeel hestiuteqaranilu assakaasulinnik qamuteqanngilaq....

Naggueqatigiit "Inuit" oqaasii. (Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr. 05-1989 qup.1.** Naggueqatigiit taakku "Eskimo" -nik nagguillit, ataatsimut allattaaseqalernissaat sulissutiginiarneqalerpoq, qujanartumik. Kisianni soorluuna ajornakusuussasoq naammassineqalertornaviannngitsorlu.

Naggueqatigiit "Inuit" oqaasii. (Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr. 05-1998 qup.1.** Naggueqatigiit taakku "Eskimo" -nik nagguillit, ataatsimut allattaaseqalernissaat sulissutiginiarneqalerpoq. (Qulequtaq taanna qulequtsiullugu 1989-imi...)

Naggueqatigiit "Inuit" oqaasii. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr. 10-1998 qup.2.....**(Hans L. Larsen) Inuit Issittormiut naggueqatigiit ataatsimeersuarneranni ICC-imi siulittaassup Aqqalu Lyngep aammaalluni oqalugiarnermi naggueqatigiisutisinni Oqaatsitta annertuumik uummarissarneqarnissaat nuannersumik isumalluarnartumillu saqqumiuppai...

Naggueqatitsinnit Nutaarsiassat (All. Valerie G. Connel – Nunatsiarmi Pivalliajut) Kal. Nuka Møller. **Kal. Nr. 07-2001 qup.4** Eقالunni atuarfiit Inuktitut ilinniartitsisussaaleqipput.

Naggueqatsivut oqaatsivullu. (All. Hans L. Larsen) **Kal. Nr. 06-1997 qup.2**

Naggueqatsivut, uagullu oqaatsitsigut assigiisutivut assigiinngissutivullu. **Kal. Nr. 10-1994 qup.2**

Naggueqatsivut, uagullu oqaatsitsigut assigiisutivut assigiinngissutivullu. **Kal. Nr. 11-1994 qup.2**

Naggueqatsivut, uagullu oqaatsitsinnik taaguinitsigut assigiisutivut assigiinngissutivullu. (all. Hans L. Larsen) **Kal. Nr. 09-1994 qup.2**

Naggueqatsivut, uagullu oqaatsitsinnik taaguinitsigut assigiisutivut assigiinngissutivullu. (all. Hans L. Larsen) **Kal. Nr. 02-1995 qup.2**

Naggueqatsivut, uagullu oqaatsitsinnik taaguinitsigut assigiisutivut assigiinngissutivullu. (all. Hans L. Larsen) **Kal. Nr. 02-1996 qup.2.**

Kalaallisut: Iqaluk, Paperoq, Suak, Kapisilik, Uugaq, Kanajoq, Uiloq.....

Inuktitut (Iqaluit): Iqaluk, Papiruaq, Suvak, Kavisilik, Uugaq, Kanajuq, Uviluq.....

Najorpaligaq. (H. Jensen, Sisimiut.) Kal. Nr. 05-1984 qup.23.

Atuagassiami "Kalaaleq" nr. 2-1984-imi allagaq "Najorpalippoq" Vittuaqqap allagaani taamaallaat nammineq oqaatsit imaluunniit ilaqutanilu atorlugit allaaseraa. Aalisagaq taanna eqqortumik sumiorpalussuseq atorlugu eqqartussagaanni assigiinngitsunik arlalinnik taaguuteqarsimavoq. Tassa uagut sumiuussuserput malillugu taasarpaput "Uillasuk" ....

Najorpalippoq. (Vittus Mikiassen) Kal. Nr. 02-1984 qup.16.

Pegatigiiffiup "Kalaalisut oqaatsigut" atuagassiami "Kalaaleq-mi nr.6-1983-mi" (kukkullugu nr.5-imi allassimasoq). Oqaaseq "najorpalippoq" allassimasoq soqutigalugu atuarpara, tassanilu aasiit sumiorpalussuseq erseqqilluinnarluni. Aalisakkat ilaannut taaguutaasoq "qeeraasaq" uagut Nuup eqqaamiut "najorpali"-mik taasarpaput.....

Najukkap qimattariaqalernera.: Ujarasussummiik Qullissanut nuunneq. (All.: Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr. 04-2017 qup.8.

Ukioq 1954 unnua'qeqqalersoq nunaqqativut illorsuup silataanut katersuupput. Nunaqqatitta amerlanersaat tikiutereerput nuannaarlutik qiimallutillu, timmiarsiusisaarput unnua'qeqqarpat seqqortaarutissaminnik, inuusuttut meqqallu ilaajartorrallutik illorsuup silataani unnuaq qeqqarsiipput, silaqqissorsuuvoq issittorsuugaluartoq qiasunik malussarfiunngilaq,..... Sunaaffa naggataamik nunaqqatinnguavut unnua'qeqqaqatigalugit ukiortaamullu iseqatigalugit. 1955-mut. Januaari aallartisimalersoq sassarsuapiluunersuaqarpoq, inuppasuit qaammatini pingasut missaanni tikerartuarput, nuertoruseq ilapittuarpoq, unnuakkt qimussit tikerartuarput pisinnialaarlinngooq..... Maaji naalersoq ataataga inuulluaqqujartoqqullugu anaanama Tobiap pujortuleeraanik aatippaanga pisattallu ilai aatillugit.....

Nakorsaq Axel Laurent-Christensen 1895-1968. (All. Laban Kanuthsen) Kal. Nr. 06-1995 qup.14.

Nakorsap "Lorap" inunngorneraniit ukioq manna ukiut 100-nngorput. Tamanna eqqaaniarlugu ikinngutigilluagaa ukiorpassuarnilu ilisarismannittaa palasi soraarninngorsimasooq Laban Kanuthsen eqqaamasalersaaruteqarpoq angummik taassuminnga puigunaatumik. Lora, soorlu Kujataani tamarmi taaneqartartoq. –"Lorap" kissaatigisimavaa toquguni qatanngummi arnap Agnes Hedemand-ip 1942-mi Nuummi toqusup ilerrata sanianut ilineqaqqulluni, 1968-imi toqummat piumasaa taanna naammassineqarpoq. Qatanngutigiit taakku qanga Kujataani ukiut ajornartorsiorfiujallarmata annertoorujussuarmik iluaqutaasimapput. – Ilerralu naasortalerakku inuuninni qujassutissarpassuakka tamaasa eqqaavakka. Uanga nuannarisarinngikkaluarpaa imminut eqqartussallunga radio-kkut atuagassiatigulluunniit, nakorsarli taanna eqqartussagukku inummik taassuminnga ilisarismanninnera tunngaviussammat allatut ajornartumik imminut taagortariaqarpunga aternillu allanik taasaqartariaqassallunga, atami: 1924-mi Aasiannut pigisaanullu nakorsanngorami ilisariligaasa ilisarilersimasaasa ilagisimavaat palasi Knud Balle, assut oqaloqatigiittarsimapput nalinginnarpassuarnillumi oqallisisaqartarsimaneramik inna inuusutorpallalluni ilaanni aningaasat oqaloqatigiinnerminni pullavigisimavaat qanoq qanorlu sivistutigisumik suliguni qanoq "katersaqalaarsinnaanissani" taassuma eqqartorsimallugu. Oqaloqatigisaata toqqarlugu aperisimavaa: "Iluaarniarlutit maanga tikiuppit imaluunniit suliarlutit?" .... Taanna Marie Gravesen eqqaamasalersaarutimini ilaatigut ima allappoq: "Nanortalimmi ukeeqqaarama upernalerneranut assut nappaalanearpoq, aasarmallu nualluussuaq toqoraataaqisoq aamma atuutilerluni. Nakorsaq Laurent (Lorange) tamatuminnga kalerrinneqarpoq Qaqortumiittoq. Taava kujammukarsimavoq nunaqarfiit tamaasa aqqusaartorlugit...."

Nakorsaq Axel Laurent-Christensen 1895-1968. (All. Laban Kanuthsen) Kal. Nr. 07-1995 qup.10.

(nanginnera 2) Nakorsap "Lorap" inunngorneraniit ukioq manna ukiut 100-nngorput.... /Taanngitsoorumannigilarali niora qerattarlunnaraluartoq niarsiap qasusueqaluni suliffimmini avataatigut tagiartortuarlugu peqittaartinniartaraa ima kinguneqartumik niuma taamaassusia misinnavissimanani massa tusiapillannera taamanimiit ullumimut attackaluariga..... 1942-43 Qassimiuni ukiigama assakka pullattalermata puakkullu peqqilluinnartuunnginnera nakorsap malugigamiuk, tassa Nuummili taamaareerama ukiullu 4 qaanguttut aatsaat nakorsap takoqqillunga, aasariiseruttortumi julimi napparsimavimmut unitsippaanga, qujanartumilli qaammatit sisamat tb-p uumasuaraanik nassaarfiginngeriaraminga..... Qaqortumi angajoqqaarsiartaarpunga atuarfimmi napparsimavimmilu tiiminik ikittunik atuartitsivisseaqartitaallunga unnukkullu qulaaluanut angerlartartussaallunga nakorsap peqqusineragut. Kontrabogikka (aningaasarsiamaa allagartaat) palasip misissuataareeramigit taperpai qaammammut 6 kr.- utippara; 6 kr. nalunaaqutserlugu "Husleje"..... Eqqaamasat amerliartuinnaraluarput, unaannarli naggasiutigilara, inoqatinnik nuannaajallatsitsiumatuneranut takussutissanut ilanngutiinnarlugu. 1946 Nanortalimmiut qatanngutigiit Abelsen-it avannamut Narsaq tikillugu angalaarput isiginnaartitsisartuutitik peqatigalugit. Tusaamanareeramik alutorineqaqalutik, massami Qaqortumi Hans Lynge taama ingerlataqareermat tamanna nutaaviunngikkaluartoq.....

Nakorsaq Axel Laurent-Christensen 1895-1968. (All. Laban Kanuthsen) Kal. Nr. 08-1995 qup.13.

(nanginnera 3) Nakorsap "Lorap" inunngorneraniit ukioq manna ukiut 100-nngorput.... / Allagaqaataani taatsiariigara eqqaqqilaassavara tassa una: "Grønlands Husflid"-imik taallugu, tassa kalaallit sanalugaanik, mersugaannik suliaannillu allanik pisiarisarlugit tuniniaaqqittarlutillu sullissisimanerujussua. Peqatigiiffik 1937-mi aallarnerneqarpoq

Københavnimi Gertie Wandel siulersuisoralugu, Laurent-ip aasiit tunuarsimaarpasilluni 1946-mi ima erseqqissartariaqagaanik: Qatanngutima toqoreersup Agnes Hedemandip kajumissaarineratigut aallartippoq. Arnarmi taanna ataqqinarloq tamatumuuna ingerlatsereersimavoq: misilittagaqareersimallunilu, soorlu uagut meeraagattaangajoqqaatta allarpassuillu qujamasuutigisaannik ukiumi takulluartittarsimaqigai, ilaanni akissarsiorfissaaleqineranni suliaminnik tuniniaasinnaangornerisigut..... Grønlands Styrelsemi direktøri Knud Oldendow 1946-mi nunatsinnut angalaqqaarmat pissuserisartakkani qaangerlugu sukannisaartumik nipinilluni, allaat silami sammigaa tusaallugulu takusimanarpoq, ilungersorluni ukiorpassuit sulissutiginiarsimasaagaluit tusaajumaneqanngitsutut inneri taakkartorlugit,.... Oktober appangaartoq 1946 poortuissutereerlugu, nukaralu ikiorlutigu ualilluartoq allagaararpassuit naatsukullammik oqaasertalerlugit kalaallisut allatsippai inuulluaqqussutissani kitaani ilisarisimasarpassuarminut nassiussassat. Unnuttoq takuarput illoqarfimmi illunut iseriartoqattaartoq inuulluaqqusiortorluni massami siusinnerusukkat katersortarfimmi nunaqqatigiit peqatigiit peqatigalugit inuulluaqqoreersimagaluaaraanni.....

Nakorsaq tusaamasaq.: Qinngornerit iluaqutigalugit. (Niels Ryberg Finsen) (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr. 10-2010 qup.25 Ukioq 1903 januaarip qulinganni nunarsuarmut tamarmut telegrammitigut nalunaarutigineqarpoq Nobelip nersornaasiissutigisartagaa pingajussaani tunniunneqalersoq./ Danmarkimut aallarpoq./ Ilinniarnertuutut soraarummeerpoq./ Timersorneq kajungeraa. / Sunaliuna tusaamasaassutigileraa. / Nuliarpog. / Finsens institute.

Nakuusutigaakkit pingaarnersooq. (Taall. Efraim Hansen) Kal. Nr. 05-06-1992 qup.13 Taallaq. Nuutitalik.

Nalaattakkama ilanngui. (All. Thomas Olsen) Kal. Nr.03-1997 qup.13 Piniartup Kullorsuarmiup Thomas Olsenip ilanngutassiaminik nassippaatigut. Tassani eqqartorpai piniartutut inuunermini naapittakani imaannaanngitsut. Tuumarsi qutsavigaarput. - Allakkamini neriorsorpaatigut piniartutut misigisalersaarutini sulii ilaqarumaartut. - Siumut qujareerpugut.

Nalitsinni Inuusuttut ajornartorsiutaat suuneruppat. (Mikael "M7" Biilmann) Kal. Nr.12-1989 qup.3. Mikael Biilmann Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartuuvoq Soqutisarai inuusuttut akornanni pingaartumik peqatigiiffiit sulineq. Inuusuttoqatimi ajornartorsiutaannut tappissuuvoq. Allaatigisamini tikkiuartorpai angajoqqaat imigassaq ajornartorsiutigalugu meeqqaminnik ajornartorsiortitsilersarnerat.

Nalitta nipaa. Oqaatsivut siunissarlu. Kal. Nr.08-1988 qup.1.

Hl. 1985-mi Knud Rasmussenip Højskoleani kalaallisut Oqaatsitta siunissaa pillugu ataatsimeersuartoqarpoq nunatsinnit tamaneersunit peqataaffigineqartumik. Ilaatigut oqalugiartinneqarput ulluinnarni oqaatsitsinnik pingaartumik ilinniartitsineq aqqustsigalugu sammisaqartut. Ataatsimiinnerup naanerani oqaaseqaasiarujussuaq landstingimut naalakkersuisunullu nassiunneqarsimasoq, mannali tikillugu akineqarsimanngitsoq KALAALAQ aqqutigalugu nangeqattaartumik saqqummiutissavarput: "Inatsisartut piumaffigineqarput pilersarusiortussanik sapinngisamik piaartumik pilersitseqqullugit. Pilersarusiortussanik inuttaliisussanik kalaallit oqaasiinik soqutigisaqqaatigiiffiit assigiinngitsut piukkunneqartut ilagaat uku: Kultureqarnermut

atuartitaanermullu pisortaqarfik. – Tusagassiortut Peqatigiiffiat. – Ilinniartfissuaq. – Ilisimatusarfik. – Inuiannnguit, taakkua toqqagaat.

Nalliortorsiorneq: Atuarfik 4-5-6-7-9 + ilinniartitsisut inaat 50-iliivoq. (All. Barnabas Larsen, Nukaaraq, Kangaamiut atuarfiani pisortaq.) Kal. Nr.12-2016 qup.10. Meeqqat atuarfiat sikkerarfiat ukiuni 50-imi atanermini qassinimmitaava inerititaqarsimava?. / 1960-ikkunni sanaajuvoq. / Ilinniartitsisorpassuit meerarpassuillu. / PIssuserissaarneq pingaartinneqarmat. / Atuarfik atuuffippassualik.

Nalliuttorsiorneq. Ukiut 50-it qaangiunnerani. (All. Ass. Arqaluartâ Rosing.) Kal. Nr.08-09-2013 qup.15 Ukiumi 1963-imi inuusuttut piukkunnarseruttornerit soraarummeernerminik allagartartaarput, tamanna pivog taamani realskolituami Nuummiittumi...

Nalliuttorsuit qangiussimalerput, ukiortaarlu aallarnerparput. (All. Otto Steenholdt.) Kal. Nr.02-1997 qup.13 Pisimasut nuannersut atoreersimalerlugit nuannersortaannaat oqallisiginagit, aammali isornartortaat oqallisigilarlugit ajoqutaaneq ajorpoq,...

Nalorsitsaarineq. (Nunatta atuagaateqarfia.) Kal. Nr.05-2018 qup.5. Oqaatsinik nalorsitsaarineq Ole Brandtip 100-liinissaraluani aqqissuussanut ilaavoq...

Nalorsitsaarineq. (Nunatta atuagaateqarfia.) Kal. Nr.08-09-2018 qup.5. Oqaatsinik nalorsitsaarineq Ole Brandtip 100-liinissaraluani aqqissuussanut ilaavoq...

Nalorsitsaarineq. (Nunatta atuagaateqarfia.) Kal. Nr.10-2018 qup.5. Oqaatsinik nalorsitsaarineq Ole Brandtip 100-liinissaraluani aqqissuussanut ilaavoq...

Nalunaaquttap nikisittarnera: Kiaana nassaava? (All. Pele Lange, Qasigiannnguit.) Kal. Nr.11-2016 qup.4. Nalunaaqutaq isikkaninngorpat qulinut kinguartissuarsi, nalunaaqutaq qulinngorpat isikkanernut siuartissuarsi. Ukiumut marloriarluta ukiup nalunaaqutaq, aasap nalunaaqutaq, 1tiimimik nikisinneqaraangat silarsuaq allannorneq ajorpoq, inuilli sianiutaanut sakkortoosarmik sunniuttarpoq, meeraaqqaniit utoqqarsuamut. Aperigutta ilinnut sunniuttarpa? Nangaasorsuulluta akissuugut naa, aatsaallarlutalu.

Nalunaarusiaq. (Jakob Lyberth) Kal. Nr.06-1983 qup.7 Juulip naalernerani august-illu aallartilaarnerani Eqalunni suliakka naatsunnguamik oqaatigilaarniarpakka takoqqulluggu sunik atorsinnaasunik tusagassiinnaanerlunga, aammalu allaaserisassaasinnasut tunngavissaat qanoq ittut piginerikka. Taakani pisut marlunnut immikkoortittariaarput, tassa siullermik Inuit issittormiut Kattuffiata (ICC-ip) ataatsimeersuarnerata nalaani ullut arfineq marluk sukujuut pisimasut malinnaavigisimavakka, pingaartumik utoqqaat ataatsimeersuarnerat qimannaveersaarsimavara tassanngalu paasisakka ataatsimeersuarnerup ingerlaneranut atanerupput, soorlu ullut ingerlanerini sunik oqaluserisaqartarneri, oqaaseqaaseqaasiortarnerit allallu ataatsimoorluni ingerlatat eqqarsaatigalugit.....

Nalunaarut Kal. Nr.07-1998 qup.14 Knud Rasmussenip Højskoliata nuna tamakkerlugu ikinngutai. (Peqatigiiffik)

Nalunaarut Kal. Nr.02-2001 qup.11

Sunnigiffimmi sammisassaqartitsineq, kultureqarneq, tipserneq aamma lottorneq pillugit aningaasanut naatsorsuutit saqqummiussisarneq kukkunersiusarnerlu pillugit Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat...

Nalunaarut Nutaaq: Nunatta silaannaa isugutannerusoq kiannerusoq. (All.: Aqqaluk Lyng.) Kal. Nr.05-2017 qup.30.

Klima pillugu ilisimatuut nalunaarutaasa nutaat silap pissusiata allannguutigiumaagaannik siulittuivoq.

Naalagaaffiit issittoq pillugu suleqatigiiffiat Arctic Council klima pillugu ilisimatuunik nuna tamalaaneersunik suliarineqartumik nalunaarusioqqammivoq. Tassani ilisimatuut immikkut suleqatigiiffiat AMAP, Arctic Monitoring and Assessment Program, klimap allanngorneranik misissuinerit qanorpiq sinerissatsinnut sunniutai kingunerisinnaasaalu misissorsimavaat..../ Qanormi takku sunniuteqassappat?: Davis Strædimi aalisarneq ilaatigut aalisakkanik nutaanik aalisarfiulernissaa ilimagineqarpoq nalunartuali tassaavoq aalisakkat qalerualinnut immap seernarsiartuinnarnera qanoq sunniuteqassanersoq..../ Sila silaannaallu pissusia assigiinngitsuupput: Silaannaap pissusiata allanngornera, klima, silap qanoq issusialu, sila, assigiinngillat. Aqagumut silassaqaq allaavoq. Silasiorsinnaavugut, kisianni silap pissusianik qangaaniilli ilisimasat kisiisa atussagutsigit amikkittuussaagut, tassami paasisat kingulliit silasiortarnitsinnik allannguilluinnarput.....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.04-1981 qup.24.

"Kalaaleq" nr. 3-mi "eqqorpa - eqqunngila"-mi oqaatsit nalorsitsaarutigineqartut nassuiaataat eqqortut ukuupput: Pualak=..../ tumangavoq=...../ qinuarpoq=...../ Aaqqissuisut: Robert Petersen, Ane-Sofie Kreutzmann, Vittus Mikiassen. - atsiorneqanngitsut akisussaasumit pippit. / kajumissaarutigituinarumavarput atuartartutsinnit ilanngutassanik.....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.02-1982 qup.24.

Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" februarip 8-ani 1982 Nuummi ataatsimeersuarpoq, januarip 31-ani pisussaasimagaluarluni....(Siulersuisut)..../ Peqatigiiffiup "Kalaallisut oqaatsivut" naatsorsuutai 1.1.1981 - 3.12.1981.

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.04-1983 qup.19.

Soorlu Sermitsiami aamma AG-imi nalunaarutigineqartoq naakkaluamik, misilillugu atuagassiarput "Kalaaleq" Danmarkimi naqitertittalerniarparput, tamatumunnga pissutaavoq nunatsinni naqiterneqartarnerata akitsoriartuinnarnera, normumut ataatsimut 20.000 kr-t angusalerlugit. Peqatigiiffippit taasuminnga naqiterisitsisartoq akissaqaraluarpormi, aningaasalli assigiinngitsunut atorfissaarutissanngimmata sapinngisamik ujarlerniartariaqarpoq akikinnerusumik suliarineqarfigisinnaasaanik. - tamatumunnga pissuteqartumik aprilip naangjalernerani aaqqissuisoq Danmarkimiissimavoq, assigiinngitsunillu atassuteqartarsimalluni naqiterinermik ingerlatsiffik Københavnip ilaani avannaatungaaniittoq aalajangerfigineqarluni....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.01-1985 qup.16.

1, Soorlu Atuagallitini Sermitsiamilu nalunaarutigineqareersoq, atuagassiaq "Kalaaleq" qaammatit tamaasa saqqummertalissasoq, .../ 2, Quppernerit ikilineqarput tamatuminngalu pissuteqartumik akikillilaarparput, tassa normu ataaseq 12 kr-qartillugu..../ 3, Ilanngunneqartartutoqaq nangeqattaartoq "Qimussimik alapernaarsuisut"

quppernerit ikileriarmata inissaarullugu ilanngutinngilaq...../ 4, pisisartuvut taamalu atuartartuvut qinnguigissavavut erinitsannaveersartaqqullugit, tassa Danmarkimi naqiterneqartarnera...../ 5, peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" atuagassiamik taasuminnga "Kalaaleq" mik naqiterisitsisartog naluneqanngitsutut ilaasortanngorfigineqarsinnaavoq, ilaasortaanermullu akiliut ukiumut 25,00 kruvoq, ullutsinnut naleqqiullugu angigisassaannngilaq.....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.06-1985 qup.16.

Pingaartillugu eqqaasitsissutiginiarpara atuagassiaqarneq maanna taamatut ingerlanneqartoq aallarnerattigu pissutigisimasarput tunngaviusukkut tassaasoq aliikkutassaannerusunik atuagassaqartitsinissaq aammalu utoqqalilersunik allattaasitaamillu erngerlutik ilikkarsinnaanngitsunik atuagassaqartitsinissaq. Qujanartumillumi aammalu isumaqarpunga allattaasitaap atorneqaleriartorneranut akornutaasorsuunngitsumik atuagassiarisarput taanna atuarumaneqartarsimavoq....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.07-1985 qup.13.

Soorlu ilisimatitsissutigineqareersoq, peqatigiiffimmut "Kalaallit Oqaatsivut"-mut ilaasortaneq nutarterneqarluinnarsimavoq, tassa ataasiaannarluni 10,00 kr.mik akiliuteqaraanni akiliuteqaqqinnanilu ilaasortaajuarneq ajornarunnaarluni - ilaasortaaup nammineq taamaatikkomalernissaata tungaanut....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.10-1985 qup.14.

Akornutissarsinngikkutta naatsorsuutigiarput "Kalaaleq" 1986-imi aamma qaammatit tamaasa saqqummertassasoq. Taamaattumik aaliangersimasumik pisartagaqartut inussiarnersumik qinnuiginiarpagut 1986-imi pisartagassaminnut akissaminnik nassiusseqqullugit, ajornanngippat kingusinnerpaamik novemberip naanerani...../ Ilanngutassanik noqqaajuarpugut. Paasisartakkakalu malillugit inuppasuaqarpoq nuannersunik, soqutiginarunik pissanganartunillu oqaluttuassamaatilinnik. Pappialamik aqerluusamillu...../

Kalaaleq' pitsaannerusunngorlugulu pilerinarnerusunngorlugulu saqqummersitarumagaluarparput. Tassanili aalajangiisussaapput qanoq ilanngutassiuisoqartiginera pisiariumaneqartigineralu.....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.01-1986 qup.14.

1. siullermik ukioq 1985 qaangiuttoq pillugu peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" atuagassiani "Kalaaleq" aqqutigalugu qujavoq..../ 2. Kalaaleq kakkersagaatillugu pisiumasartut../ 3. 10,00 kr-mik akiliillutit ilaasortanngortut..

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.02-1986 qup.13. All: Ulloriannguaq Kristiansen.

Peqatigiiffik Kalaallisut oqaatsivut 3. februar 1986 ataatsimeersuarpoq. Nalunaarutit : Peqatigiiffik pillugu, 1985 kingumut qiviarlugulu, nalunaaruteqarnissara pisariitsuvoq. Nalunaarut takisuuliarissallugu pisariaqanngilaq. Kisianni peqatigiiffiup siunertaa tunngavigalugu ukioq taanna qaangiuttoq uanga imartuutut nuannersutullu isigaara....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.04-1986 qup.14.

10,00 kr.mik akiliillutik ilaasort.../ 2. Atuagassiarput "Kalaaleq" kakkersarluni kiisami inerpoq.../ 3. Ilanngutassianik suli piumagaluaqaagut....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.06-1986 qup.14

1. Peqatiiffimmut "Kalaallisut oqaatsivut"-mut ilaasortanngortut kingulliit..... / 2. Atuagassiatsinnut "Kalaaleq"-mut allattaasitaamik allallutik ilanngutassiisartut amerlialaguttuinnarput, una eqqarsaatigaara: allattaasitoqqamik allattaraluartut ilaat allattaasitaamik allattalerput.. paasisimavarput inuit ilaasa "Kalaaleq"-mi qupperneq siulleq kisiat takullugu allattaasitaajuppat pisiariumajunnaartaraat, tamanna pakatsinarpoq. Tassami "Kalaaleq"-mi allattaasitaamik allagaasut ataasiakkaaginnaapput, taamaaliorpugullu inuusunnerusut allattaasitoqqamik sungiussisimannngitsut (nalusut)....

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.08-1986 qup.16

1. Kalaallisut oqaatsivut Qaqortup Kommuniani 2. Ejnar Lund Jensenip allagai. 3. Nangeqartaartoq Nuannersoraasi avann...

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.10-1986 qup.13

1. Siorna pinittit aamma ukioq-manna Peqatigiiffiup.../ 2. Ilanguttaqattaagarput Nuannersoraasi avannaa...

Nalunaarutigiumasat. Kal. Nr.12-1986 qup.24

1. 1987-imi atuagassiamik kalaaleq-mik pisartagaqarumusut... 2. Illoqarfiit tamarmik KNI...

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.03-1981 qup.19.

Kalaaleq nr.2-mi eqqorpa - eqqunngila-mi oqaatsit nalorsitsaarutigineqartut nassuiaataat eqqortut tusarliutissallugit neriorsuisimavugut, ukuuppullu:.... / Tapiissutit: Atuagassiaq "Kalaaleq" aallartinniarlugu nunatsinni kommunimut saaffiginnissuteqaratta aningaasatigut ikiorsiisinaanerinik apeqqutilliilluta qujanaqisumik ilassilluarneqarsimavugut.....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.03-1982 qup.24.

Soorlu takuneqarsinnaasoq atuagassiarput "Kalaalleq" allaalaartumik "Niaqu"-qalerpoq, amerlasuunillu ilisarineqassaaq tassaasoq ABD-t qaavini assiliartaasup ilaa - tassa nukappiaraq nivarsiarallu silami atuartut. Taassuminngalu titartaasuusimavoq Steffen Møller, inuusooq Nuummi 17. September 1882..../ Ajuusaarutigiuarparput atuagassiatta assiliartakippallaarnera, nalunnginnatigu assiliartaqartut .../ Atuagassiamik "Kalaaleq"-mik" aqqqissuisut tassaapput peqatigiiffiup "Kalaassisut Oqaatsivut" siulersuisui: Marie Meyer, Elisabeth Lyberth, Robert Petersen, Stephen Petersen, Otto Sandgreen (Akisussaasutut).

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.02-1983 qup.21.

Naqqiut: "Kalaaleq" nr. 6-imi 1982 neqerooruteqarpugut "Kalaaleq" kakkersarlugu pisiarineqarsinnaasoq kakkersartineralu ataaseq 60-kr-qartoq, imaattumilli erseqqissaateqarumavugut: taamani kakkersaatitsisimavugut sulisut ilaat aqqutigiiarlugu, sunaaffali taamaaliortitsineq ajornarsimavoq, tassa naqiteriviup naalagaa aqqutigineqassalluni, taamaaliortalu akisuninngorpoq.....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.03-1983 qup.23.

1, Utoqqatsissutigalugu ajuusaarutigiarput "nalunaarutigiumasat assigiitsut"-mi normui kingullerni paatsoorneqarsinnaasunik..../ 2, Tamatumani neriulluta eqqorluartumik nalunaarutigalugulu assikkut takutissavarput "Kalaaleq" ukiumut ataatsimut normut arfinillit kakkersarlugit qanoq akeqartut isikkoqartullu..../ 3, nr.2 - 1983-mi aningaasanik tunisuteqarlutillu ilaasortaanerminnut akiliuteqarsimasut allallugit nalunaarutigineqarmata qimanneqarsimavoq Namminersornerullutik Oqartussanit

tapiissutaasut ilaat 10.000,00 kr-t,.... /.. 4, eqqaasitsissutigissavarput aalajangersimasumik pisartagaqarumasut akissaminnik - ukiumut 100,00 kr-nik - nassitseqqullugit.....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.05-1983 qup.23.

1. Siullermik assut ajusaarutigaarput atuagassiarput "Kalaaleq" nr.4 1983 taama kingusitsigisorujussuakkut saqqummermat..../ 2. Normuni siulerni ilanngutaqattaagaq "Sirius" tamatumani ilanngunneqanngilaq inissaarullugu..../ 3. Atuagassiaq "Kalaaleq" peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" ingerlataraa.../ 4. Tamatumunnga tunngatillugu saqqummiukkusunnarpoq atuartartuvut sunik kissaatigisaqarsinnaanersut, atuagassiami tassani imarineqartartussanik,..../ 5. Atuagassiaq "Kalaaleq" quppernermigut kingulerpaakkut ilaqartalerpoq "Oqaatsinik immersugassaq"-mik. Taassuminnga immersuisimallutik nassitsisartut amerliartorusaarput,....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.06-1983 qup.17.

1, Siullermik "Kalaaleq" mik pisisartutsinnut assut utoqqatsissutigaarput nr. 4 aamma 5 taama kingusinaartigisumik saqqummertarmat...../ 2, Peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" aallarteqqaarfsimalerami ilaasortarpassuaqaralarluni maanna ataasiakkaaginnarnik ilaasortaqalersimavoq,..../ 3, "Kalaaleq" kakkersagaq piumasunit pisiarineqarsinnaavoq - ullumikkut 200 kr-imik akilerlugu...../ 4, Oqaatsinik immersugassat atuagassiap tunuiniittartut Juaamillu Narsarmijermiumit suliarineqartartut soqutigineqariartuinnarput..../ 5, Ilanngutassaqartuarpugut - qujanartaqaarli avatitsinnit nassinneqartarnerput.... / 6, Peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" siulersuisui atuagassiamillu aqqissuisut tassa siulittaasup tullia Robert Petersen, siulersuisunut ilaasortaq Marie Meyer, allatsi Elisabeth Lyberth, aningaaserisoq Stephen Petersen taavalu siulittaasuullunilu akisussaasuulluni aqqissuisoq O. Sandgreen...../ 7, Atuagassiaq "Kalaaleq" aallarnerneqarpoq nunatsinni inuit utoqqaanerusut allattaasitoqqamillu atuarumanerusut - nutaamimmi atuarniarnissaannut pinngitsaalineqarsinnaanngimmata - atuagassaqartinniarlugit.....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.01-1984 qup.17.

1, Utoqqatsissutigaarput 1983-imi "Kalaaleq" naqinneqartoq kingulleq kukkusumik normoqarmat.../ 2, Atuagassiaq "Kalaaleq" unitsinneqassanngilaq. Sapinngisamik ingerlatinniagassaavoq allattaasitoqqamik amerlasuunik atuartartoqatsillugu - ..... / 3, "Kalaaleq" nr. 5-imi 1983 "Naammattorsaakkamik" iniisut eqqortumillu immiisimasut kikkut akissarsissanersut professor Robert Petersenimit makinneqartaramik uko.....

Nalunaarutigiumasat assigiinngitsut. Kal. Nr.02-1984 qup.18.

1, Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" ataatsimeersuarpoq januarip 18-ni 1984, periarfissat assigiinngitsut atorlugit nalunaarutigineqattaarneqaralarpoq peqataajartortut amerlagisassaanneqaat..../ 2, Ataatsimeersuarnermi tassani (piumaguvit atuarsinnaavat nalunaarusiaminnguaqqulequtaqartoq "peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut")....pisut pingaarnersaatut oqaatigineqartariaqassaaq siulersuisussarsiorneq, qinersinermilu uku siulersuisutut qinerneqarput..../ 2, Utoqqassutigaarput nr. 1-84 kukkuneqangaatsiarmat...../ 3, ilanngutassianik assigiingitsunik: misigisalikkersaarutinik nuannersunik ilungersunartunillu, quianartunik isumaliornartunillu - nammineq misigisanik tusaamasanilluunniit - perusunnartaralarpoq.....

Nalunaarutimernit: Karl Asser Møller 1938-2018. Kal. Nr.06-07-2018 qup.4.

Hal.: Kalaaleq nr.3/2018-imi 80-inik ukioqalersoq atuagassiap siulersuisuini ilaasortaq Karl Asser Møller paniisa ilaata Magdalene Møllerip allaaseraa. 80-iliinermi kingunitsianngua Asa toqukkut qimaguttoq tusarnarpoq. Qujanaq inuup taassuma nersortariaqarnera

toqunngikkallarnerani inuttaanut takussutissaqartinneqartarsimammat. Asa ilisarileqqaarpara 2003-mi atuagassiaq manna aqputigalugu. Taamani Kattuffik "Kalaallisut Oqaatsivut" siulittaasuuffigaa. Atuagassiaq peqatigiiffimmit "Kalaallit Atuakkiortut"-nit suleqataaffigineqalermat ilisarismallualerpara suleqatikuminartillugulu. Illoqarfiup Maniitsup oqaluttuarsartaa ilisimalluaraa allagaasigut paasivarput..... / Aaqqissuisoq uterpoq: Januaarip qeqqanit juulip aallartilaarneranut ukioq manna atuagassiamik akisussaalluni aaqqissuisoq Hans A. Lynge peqqissariarluni Københavnimiippoq. Manna uternermini akisussaasutut aaqqissuisuunini tigoqqippaa.....

Nammineq misigisat oqaluttuarsiallu nuannersut. (katers. G. Rasmussen) Kal. Nr.04-1994 qup.10.

Sialuk tujorminarluni annilaanganarnerpaaq. / Miteq qeerlutuunngortoq.

Nammineq silarsuatsinniit. Kal. Nr.05-2018 qup.28.

AL. Atuagassiaq manna saqqummeqqaarpoq 1981-imi. Manna iluatsillugu aallarniinermi Otto Sandgreen-ip allagaa allaasitaamut nuullugu naqiqqipparput eqqaasissutitut. Taamaaliorsinnaalersimavugut oqaasileriffimmi sulisoq Minik Jerimiassen, sulinerminut atatillugu Kalaaleq ukiut siulliit allaasitoqqamik allagaasutallaasitaamut nuunneri isumagisimammagit. Allakkiat qanganitsat iluatinnartoqaqimmata imaallaat allaasitaamut nuutat maani naqeqqissinnaanngorsimavagut. Iluatinnarsorisagut tigusiffigillattaasavagut. "KALAALÉQ" Atuagassiaq una taamatut taaguutilik tassangaannartumik pilersinneqanngilaq. Ukiut arlaqartut ingerlanerini piareersarneqarusarsimavoq aallaqqaammut anginerusumik mikinerusumilluunniit oqaloqatigiissutigineqattaartarluni. Ukiuni kingulliunerusuni qanoq pisariaqartitsineqartigisoq eqqartorneqaraangat kalaallinut tunngasunik imaqartumik atuagassiaqalernissaq aalajangiukkiartuinnarneqalersimavoq, maannalu taamatut isikkoqarluni pivisunngorluni.....

Nammineq silarsuatsinnit: Asasavut atuartartut. Kal. Nr.01-2016 qup.3

Ajuusaaraluarluta nalunaarutigissavarput Kalaaleq pisinniarfinni tuniniarneqarnermini akitsortussanngormat, tassalu 2016-imi marsimi saqqummertumit aallarnerluni, tuniniarnermini akeqalissaaq 35-koruunimik. Tamanna ilaatigut peqquteqarpoq nassitsinermi akit ukiortaami atuutilersumik qaffanneqarnerat ukioq missingersuusiorfiusoq 2016-imi naatsorsuutigisatsinnik qaffasinnerusumik.....

Namminersorneq pillugu isumalioqatigiissitat – oqaatsillu. (Oqalugiaat: Ane Hansen) Kal. Nr.10-2000 qup.5 Ukioq manna aggustip 29-ianniit 1. Septemperi ilanngullugu Knud Rasmussenip Højskoliani oqaatsinut politikki pillugu isumasioqatigiissitsineqarpoq. Oqalugiartussatut qaaqquneqartut ilagaat Aasianni borgmesteri Ane Hansen, namminersulernissaq pillugu isumalioqatigiissitanut ilaasortaassoq. (HLL)./ 1. Aallaqqaasiut. / 2. Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitaat.

Namminersorneq pillugu isumalioqatigiissitat – oqaatsillu.(Nanginnera.2.) (Oqalugiaat: Ane Hansen) Kal. Nr.11-2000 qup.4 Ukioq manna aggustip 29-ianniit 1. Septemperi ilanngullugu Knud Rasmussenip Højskoliani oqaatsinut politikki pillugu isumasioqatigiissitsineqarpoq. Oqalugiartussatut qaaqquneqartut ilagaat Aasianni borgmesteri Ane Hansen, namminersulernissaq pillugu isumalioqatigiissitanut ilaasortaassoq. (HLL)./ Oqaatsinut tunngasut./ Oqaatsinut politikki pillugu oqallissaarineq./ Qanormi ilussaagut?

Namminersulernissap oqallisaanera: (All. Robert Petersen) Inuiaat patajaatsut. Kal. Nr.08-2003 qup.15 Namminersulernissap oqallisigineqarnerani maanna eqqartorusutakka tusartaannarpakka, oqallinnermili malinnaavigisinnaasanni ilaangimmata isumaqarpunga oqallinnermut ilannguttariaqalersut. Inuutissarsiornikkut imminut napatissinnaalernissaq pingaarluinnartoq qujanartumik saqqummiunneqartarpoq./ Meeqqat. / Ilinniartitaaneq./ Inissaqarneq.

Nánguak' (Nannguaq) Kal. Nr.12-1987 qup.2. Nannguarooq allilerpoq kisimi nannguulluni. Ilitsorilerpoq illumine meeraqateqarani. Tamanna eqqarsaatigisarsimallugu immikkut oqaatigineq ajorpaa, aatsaat kingusinnerusukkut. Taamatut taagorneqarnini sungiusimaannarlugu aatsaat atuartunngorluni paasilluarppaa Nannguumik kuissuteqarsimanani, Juansimilli Piitamillu Lukkamillu kuissuteqarsimalluni...../ ...Petrine pilattoq Nannguup pisarnermisut alaatsinaalluinnaramiuk - natserlu illuanik tartutorlugu orsuanik agiulluortarlugu - Nannguumik ateqarsimannginnerminik paasinnissimanani, tusarsimanani, puigortutut issimavaa, anaanaatalu aamma puigorpaa, ila asulu anaanaa puigutoqaluni,..../...

Nánumik pernarnera. Kal. Nr.01-1981 qup.17. Nannumik pernannera. nunattinni nanoqarfiunngitsumiikkarlaratta assiinnaanik ilaannit takusaqatsiaannartarsimalluta nunatta ilaanut nanoqartartunut nuuttarsimariaratta timitarsillugit takusalerlugit alutornarsimaqaat eqqartugannaajusalersimallutillu, ukiunili arlaqartuni Thulemiikkaluaratta nannumik uumasumik takusimangilagut, tumaannarsisarluta aammalu aggorneqareersimasuinnarnik takusarluta. Taamaallutali Illoqqortoormiunut pigatta - sunaaffa nanoqarluartartumut - aatsaat pinngortitarsuarmi uumasuuffigisaanni takusalersimavugut. (Danmarkimi uumasuusivissuarmi takusimagaluarpuqut isiginnaarluarsimallugillu, kisianni allaavoq). Taamaallunga Kangikajimmik (Kap Brewster) taasagaanut - kangerluup Kangerlussuup paavani illoqarfiata Illoqqortoormiut akerpiaaniittumi oqaatigineqarsinnaasoq - angalavunga, februarimi,....

Nanortalik eqqaalu ukiut 1800-it naalernerani 1900-kullu aallartinnerani. (All. G:N:Bugge) Kal. Nr.06-1997 qup.8 Nutserisuuvoq Palasi soraarneq Thorvald Simonsen. Allaatigisaq Tidsskrift Grønlandimit tigusaavoq. Tuuluaallu ima allappoq:"Ukioq manna augustimi Nanortalik (Ilivileq) 200-liisussaammat allaatigisaq una meeqqanut inuusuttunullu paasissutaasinnaalluarmat "Kalaaleq"-mut ilannguppara. Nanortalimmi ajoqiunertut ilinniartitsisutullu ukiorpasuarni sulisimavunga. Allaatigisami maluginiagassaavoq taamani inooriaaseq, maannakkullu inuuneq qanoq allaasuteqartigisut.

Nanortalik - Nanertalik? (UvdloriánguaK' / Ulloriannguaq) Kal. Nr.03-1985 qup.12.

Nunatsinni nunat, qaqqat, illoqarfiit, nunaqarfiit allallu aqqi soqutiginaateqaqaat. Amerlanersaat - immaqaluunniit tamarmik - patsiseqartumik atsigaasimapput. Taamaattumik nunatta inutoqaasalu oqaluttuassartaannut attuumassuteqarluinartuupput, uggornarporlu ilarpassuisa oqaluttuassartai nalulerunaratigik. Ilaalli ikinngitsut paasiniaasunik suli paasineqarsinnaapput atuagassiani Kalaallit-nunaatalu Radioata toqqorsiviani, qularnanngitsumilu aamma ilisimatusarfimmi.....

Nanortalik - Nanertalik. (Thomas Efraimsen.) Kal. Nr.10-1987 qup.9

Allaaseriniakkannut aalajangersimasumut najoqqutassannik ujarlertillunga pappiaraatima akornanni nassaaraara Nanortali – Nanortalik? Taamatut qulequtserlugu atuagassiap uuma saqqummersuani nr. 3-1985-ernisami Ulloriannguup apeqqutigisimasaa eqqaamasassiarisimallugu. .... / Nanortalik Imaluunniit nanortalik. Taannalu issuaannavillugu ilanngutissavara. Ukiut 1800-t aallartinnerata kingorna – immaq 1830 missaatigut aatsaat nunaqarfiulersimagunarpoq, tassami niuertoruseqarfik qeqertami taassumani tunngavilerneqarsimasoq maanna illoqarfiusumiinngilaq. Pisinniarfioqqaartoq qeqertap taassuma ilaani avannarpasinnerusumiillu kippasinnerusumiippoq – ateqarluni SigssarigsoK' (Sissarissoq).....

Napasoq pillugu taaliarsuaq. (Taall. Niels Platou) Kal. Nr.09-1994 qup.5.
Nunaqarfiup Napasup nunaqarfittut ukiuni 125-liineranut tunngatillugu taaliaq. Taallaq.

Nappaat Kræft. (Thala Eriksen, Paamiut) Kal. Nr.10-1986 qup.9.
Maanna nalitsinni nappaat kræft takornartaajunnaarsimavoq toqussutaasalerlunilu. Nappaatillu taassuma taaguutaata qallunaatoornera uagut atugariinnarparput. Kisianni ordbogimi nutserneqarsimagaluarpoq tinunermik taallugu. Uangali isumaqarpunga ajunnginnerusariaqartoq. Bibilimi nutsernera malillugu imaasaq: qissuk....

Nappaatigisamik nassuiaat: (All. Frederik Kristensen 51-inik ukiulik) Parkison – atugara! Kal. Nr.02-2004 qup.4 Parkinsonimik nappaateqarneq pillugu, aqqqissuisup kajumissaarineratigut, nassuiaatsiarneq.

Napparsimasutut isikkunitsitsisartoq tassa imigassaq. (all. (Liibe) Lisbeth Adolfsen) Kal. Nr.07-1989 qup.11 Imigassaq pillugu uangattaaq allaaserisaqalaarniarpunga, inuiaqatigiisuggut tusaamaneqaatigisatta ilagaat imigassartorpallaarneq. Tusaamaneqaataanerata pissutigaa inuiaqatigiisugut imigassartorsimatilluta tarneq sakkortuumik attorneqartittaratsigu, inuk sunik tamanik soqutinnilersillugu.

Napparsimavoq. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.16.
Summik aalajangersimasumik siunertaqanngikkaluarlunga oqaatsitta qanoq naggueqarsinnaanerata soqutigisama taamalu eqqarsaatigisartakkama ilagaat. Eqqaamaniarpara ilaanni sumi arlaanni nassuiaanneqarlunga oqaatsip taassuma sumik naggueqarneranik,- puiorsimavarali, taamalu oqarsinnaajunnaarlunga isumaqatigalugu isumaqatiginaguluunniit. Uangalu oqaatsimik taassuminnga naggueqartitsinera (isumaqartitsinera) imaappoq: Nagguia tassa “napivoq” (qisuk napivoq, niu napivoq). Eqqaamaniarpara siornatiguunerusoq inuit assuartarsimasut isikkumikkullu torerlutillu kusanarsimasut allanngoraangataatarlussillutik, isikkumikkut torerunnaarlutik (tukallutik il.il.) isigiuminarunnaarlutillu oqartoqartartoq: “Uumaa una napsimavoq!” (Qularnanngilarlu oqariartaaseq taanna sumi tamaani sulii atorveqarpoq).....

Naqinneq V-! (Uvdloriánguak' Kristiansen) Kal. Nr.11-1987 qup.12.
Naqinneq taanna kalaallisut allataasitaatsinni ilaannakuinnarmik atugassatut uanga isumaqarfigisarpara. Isumaliulerpungalu uvanga namminerpiaq aamma uungatsiaqataaffigisimagiga taamanikkut 1960-ikkut naajartulerneranni suleqataaninni Landsrådep oqaatsivut allataaserpullu pillugit immikkut ataatsimiititaliaani. Nuummi ilinniarfissuannngortut ilagaat “Niuerneramik ilinniarfik” tassa taama allagartaqarpoq, v-lernagu. Taamariarmat ila soorluuna isumaa allannngortoq....

Naqiterisitsisarfik atuakkiorfik. (All. Nukaaraq Eugenius) Kal. Nr.03-1995 qup.10.

Atuakkat tunisassiat. / Ilinniusiorfik. / Qaammarsaaneq. / Atuakkerituut klubbiat Qooqa.

Naqqiut: Aantuukasik kingumut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.11-12-2013 qup.37.

Naqqiut nassuiaasigaq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-1998 qup.6.

“Kalaaleq-mi nr.3-mi 1997, allagara “Taamaniuna susoqarami” uterfigitsiarniarpara. Allakkama saqqummiunnerata ilaa amigartumik oqaasertalerneqarluni naqissimagami eqqartugaq iluamik paasinarunnaarsimavoq. Maani aaqqiissutissaq ilanngutissavara.

Naqqiut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.10-1999 qup.12.

Kalaaleq-mi nr.7-mi 1999 allakkanni “Taallaativut Erinarsuutivullu”...

Naqqiut: Rasmus Heininge. Kal. Nr.11-2008 qup.17.

Hal.: Eqqaamasat ilaat salloqittaasarput, nr.9-10-p saqqaani asseq Akilinermiut 1958-imi tikeraarlutik...

Naqqiut. Rasmus Villumsen Ukusissarmiuvoq. (All. Jørgen Fleischer) Kal. Nr.10-2005 qup.15.

Naqqiutiminek. NarK'iutiminek. (All. Jerimias Poulsen) Kal. Nr.01-1983 qup.21.

1982-ip normuani nr. 5-imi qupperneq 24-mi kukkuneqartoq erseqqissumik takusinnaagakku, aammalu nammineq Atammimmuusimagama maannakut kukkunermut tassunga naqqiuteqassaanga.

Naqqiutiminek: (All: Paarnaannguaq Banda Kristiansen). Kal. Nr.11-2016

qup.10. *Kalaaleq nr. 8-9/2016 saqqummermat Nunatta Atuagaateqarfianit Villads Viladsen pillugu ilanngussisoqarpoq. Allaaserisap naggasernerani adresse attavissatut allassimasoq....*

Naqqiutiminek: Nammineq taalliarara. (All.: Beate Kleist, Narsaq.) Kal. Nr.01-

2017 qup.10. *Kalaaleq ne. 11/2016.imi saqqummersumi “Taalliortup sullivianit” allakkamat naqqiut maanna ilanngukkusuppara. Taallaq allanneqarsimasoq PS-imi atsiornilik aatsaat takuara. Uanga taalliarar “Qujavugut isertusi” allappara 8.8/1989-imi, soorunami.....*

Naqqiutiminek: Kal. Nr.03-2017 qup.5. *Pele Lange: Kalaaleq nr. 1/2017-imi allagara allanngulaagara pinnagu allanngortinneqanngitsoq nassiuttoorsimavara oqaaseqatigiit ilaat ima allassimavoq: ....Namminersorlutik Oqartussat suliffiutaat Narsamiit allamut nuunniarlik....*

Naqqiutit marluk. Kal. Nr.01-1994 qup.12 *Ulrik L.G.F. Rosing Paamiut allakkiaminik naqqiuteqarniarluni...*

Narruummeqaanga kangutseqaanga. (All. Johs. Petersen) Kal. Nr.08-09-2001 qup.10 *“Kalaaleq” nr.7,2001-mi ilanngussaq “Unikkaartivaq” atuarakku eqqarsaatikkut...*

Narsalimmiit inuulluaqqussut. (Taallaq) (Ulrik Rosing) Kal. Nr.01-1984 qup.10
 Taallaq: Nunaqarfiaga Narsalik. / Ukiuni 45-ni najugarisimallugu, nunaqatigisimasatsinnut maanna siammarsimalersunut, una taallanguaq inuulluaqqussutiginiarpara, qujanarlu nunaqataasimagama tamanillu atueqataasimallunga. Neriutigiumallugu inussiarnersumik tiguneqarumaartoq. / Ulrik Rosing.

Narsarsuaq. (nuts. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.4.

1991-imi Qaqortumiitillunga Narsarsuarmi Grønlandsfly-p pisortaa Jørgen Vængtoft naapisimaarpara. Ukiorpaalussuarni Narsarsuarmiimmat mittarfissuup taassuma oqaluttuarsartaanik Kalaaleq-mut ilanngunneqarsinnaasunik qinnuigisimavara. Soqutginnilluni Narsarsuup oqaluttuassartaanik allaaserisaq tunniuppai, maannalu nutserlugu ilanngupparput. Kalaallit Nunaata kujataani angallannermi qitiusup Narsarsuup, maanna Maersk Air-imit Grønlandsfly sinnerlugu Københavnimiit toqqaannartumik timmisartorfigineqartartup, naatsumik ilisaritinnera: Narsarsuaq, qallunaatut isumaqartooq "den store slette" narsartarsuuvoq Kalaallit Nunaata kujataata kangerluisa alianaatsut ilaata qinnguani inissisimasooq, mittarfinngorlunilu umiarsualiveqalermaat pissutaavoq, amerikamiut 1941-imi ilisimasassarsiorititsisimanerat. 1941-up tungaanut Narsarsuaq inoqarsimannigilaq, kisianni atorineqanngivissimanani. Qallunaatsiaqarnerup nalaani tamatuma eqqaani nunaatillit nersutaatitik tamaani ivigartortittarsimavaat. Tamatuma kingorna nuna tamanna eskimuut tuttunniartut (aavariartut) nunaqarfigisarsimavaat.... / Korea-mi sorsunneq: Sorsunnersuit aappaata qaangiunnerani amerikamiut Narsarsuaq tigummiinarpaat, Korea-milu sorsunerup nalaani sakkutooqarfik pingaaruteqarluinnarsimavoq..... /" Hans Hedtoft" umiarpooq: Umiarsuartigut Kalaallit Nunaannut - nunaanniillu angallanneq ajornartorsiuteqarfiunngitsuunngilaq. Pingaartumik ukiukkut Kap Farvel-ip uarniarnera umiarsuit arlallit ajornartorsiutigisarpaat,.... / Sikunik alapernaarsuiffik (Iscentralen): Sikunik alapernaarsuiffik Danmarks Meteorologisk Institut-imit (Danmarkimi silasiorfimmit) ingerlanneqarpoq,.... 1960-imi Grønlandsfly aallartimmat timmisartuisa ilaat alapernaarsuinnermi atorineqalerput, 1976-imiillu timmisartut immikkut naleqqussakkat- Twin Otter..... / Angallannermi qitiusooq (Trafikcentralen): Ukiut qassissunnguit Sorsunnersuit aappaata qaangiunnerata kingorna timmisartooq inuinnarnik angallassissut siulleq Narsarsuarmut mippoq..... 1968 hotelli Arctic Hotel, ilaasunut unnuisarfissatut pilersinneqarpoq,.... /Takornariaqarneq: Narsarsuup timmisartumik angallannermi qitiulerneranut peqatigitillugu pissusissamisoorsimavoq aamma taassuma kujataani takornariartitsinnermut qitiulernissaa. Tassalu 80-ikkut aallartinnerani Arctic Hotel tamavimmi nutarterneqarpoq.... Kangerluup akiani Narsarsuup sanilia oqaluttuassartaqisoq takuneqarsinnaavoq. Tassa maannakkut saavaateqarfik eqqersimaartoq Qassiarsuk, ukiulli 1000-it sinnerlugit matuma siornagut, Erik den Røde-p nunaateqarfigisimasaa Brattelid..... / Grønlandsfly: Grønlandsfly 1960-imi pilersinneqarpoq SAS-imit aamma orsugissioqatigiinnit Øresund-imit. Kingusinnerusukkut Kalaallit Nunaata Landsrådia aamma naalagaaffik piginneqataalerput.....

Nassaarlangatoq niviarsiamik kuluisaarnarpaasumik. Kal. Nr.12-1996 qup.13.
 Taallat.(Taal. Pavia Petersen)

Nassuerutinik.: Siunnersuut. (All. Marie Larsen, Fiskerbyen, Nuuk) Kal. Nr.04-2011 qup.6. Nunatsinni ajornartorsiutitta annersaat tassaapput imigassaq aangajaarniutillu allat maannamut atorineqartartut.

Nassuiaatimineq: Toqukkut qimagutereersut allagaat. Kal. Nr.02-2006 qup.14

Nassuiaruminaatsut: Majuartorsuit. (All.: Knud Petersen). Kal. Nr.06-07-2017 qup.14. Meeraalluta Kullorsuarmi immaqa maani arfineq-marluk missaanni ukioqarlunga nukappiaqqat pingasuugunarluta nunaqarfiup avannaatungaani nuggersimanerup Nuukassammik taasakkatta avannaatungaani aneerujoorpugut.....Tupinnarneruvorli amiinnarnik atisaqarmata, meerartaminnut allaat.....Isivut sanaroortitaasimanerpat, tamatta ataatsikkut? Tamanna nalunaqaaq!.../ Alliaruseq?: 12-inik ukioqarlunga Nutaarmiuniit Tasiusamut atuariartortitaavunga. Tasiusaruna nunaqarfik alianaatsoq, pingaartumik ukiariartulernerani.....immamiit qaqisutut illuni tunginnut ingerlavoq aqutinnillu asserlunga....

Navialisarnerit. Nanniveqarnanga tammangajappunga. (Mathæus Tobiasen) Kal. Nr.10-1986 qup.9.

Ilinniarfissuarmi ilinniartuullunga 1930-miussagunartoq ukiuugami upernassariartulersoq atuangeriaratta Quassussuarmut aqisserniarpunga. Angallaviga assut aqissiisappoq, taamaallunga ataaseq takullugu piniarsaarilerpara, sulii pallinngikkinni tingisaraaq nujuangaarami, allamullu tingissanani kujammuinnaq. Ujaaralugu, ujaaralugu nanillugulu ornilerinnilu tingisaraaq. Kiisa qaqqarsuaq Ukkusissaq qanillivara, kiisa taamaalluni Ukkusissap qulaannarsuanut qutsissumut mikkiartortoq tammaavara. Aqisseqanngimmat sanipisaarlunga qummut tappavunga takunialerpara.....

Neqissaqarnermut iluaqutissaq.: Umimmaat niuneqarmata. (All. Karl Asser Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.12-2011 qup.25 Uagut meeraanitta nalaani nersutit Umimmaat tusaamaannarpavut Kalaallit Nunaata ilaani Tunumi taasakkatsinni kalaaleqatitta piniagarerpaluttaraat...

Neriffianni nersutaatit inuuvoq meeraq nikanarluni. (Taall. Jens Jensen) Kal. Nr.12-1985 qup.6. Taallaq

Nerisat.: Innuttaasut kalaaliminerlu!. (All. David Holm, Ilulissat.) Kal. Nr.02-2014 qup.4 Kalaaliminiinnangajannik nerisaqarsimagaluarnarpoq. Meeraagama sorsunnerup nalaani qaatuppunga qallunaaminernik annertuumik killilersuisoqartoq, Taamaamat kalaaliminiinnangajannik nerisartugut.

Nersoraraakka maannamut. (Aqqiss. Johan Kleist./ Taall. Isak Lund) Kal. Nr.11-1992 qup.9. Taallaq. Nuutitalik.

Nersoraraakka maannamut. (Taall. Isak Lund) Kal. Nr.08-1993 qup.7. Taallaq

Nersornaasigaanermi oqaatsit.: Nuuk juunip 21-at 2011. Kal. Nr.10-2011 qup.4 Frederik Kristensenip kunngip nersorniarneqarnerminut atatillugu oqaasii...

Nersornaasigassaq: Taallat paasiuminaatsut. (All. H. A. Lynge) Kal. Nr.03-2003 qup.7. February Naasoq kiisami tutsiuppoq kina Nunat avannarliit atuakkiortuisa akornanni nersornaasiuttakkamik tunineqassanersoq, tassaavorlu.....

Nersornaasigassatut innersuussaq.: Qanorlimi tamatumani. Kal. Nr.01-2009 qup.31 Hal.: Nunat avannarliit siunnersuisoqatigiivisa atuakkiornikkut nersornaasiuttagaat, Nordisk Råds Litteraturpris....

Nersornaasiinerit marluk: Københavnimi Nuummilu. Kal. Nr.03-2009 qup.29 Hal.: Februaarip qaammataanerani Peqatigiiffiup Kalaallit Atuakkiortut siulersuisuisa ukioq manna atuakkiornermik ingerlassalinnut nersornaasiivoq.../ Københavnimi. / Nuummi. / Kunngip qujalluni oqaasii.

Nersorniarumasat.: Ullut erfalasulertarfissat nutaat. (All. Ass. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2014 qup.10

Nersutit eqqornerlugaasut: Tuttorsuit napparsimalersut. Kal. Nr.05-2017 qup.11.

Hal.: Inuit ilaannit eqqaamaneqassaaq ukiup 2000-ip missaani Europami nunat ilaanni nersussuaatit ilaasa perlerornersuat amiilaarnartoq, sulilu amiilaarnarnerilersoq perleruutaat inunnut tuniluuttoq paasineqarmat, nappaataalerlunilu taaneqartartoq Creutzfeldt-Jakobs. Atuagassiami Illustreret Videnskabimi allaaserisaq tuttorsuit perlerornertut ittumik nappalalernerannik imalik Kalaallit Nunaata nujuartanik tuttoqarnera pillugu soqutiginarmanat matumuuna ilanngutassiatut saqqummiuppara..../ Kalaallini: Perlerorneq kalaallini ilisimaneqarluarpoq. Terianniat inoqarfinnut qanillattorlutik nujuillisimasut ilimanapiluttumillu pissusilersortut mianerineqartarput,....

Nersutit nungunnersut: Qanga eqqarput tuttulissuugaluarpoq. (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.04-2011 qup.7 Ukuningga allattunga tuttoqarfimmiumnginnama, tutut ilisimasaqarfiginngivippakka, taamaattoq siulersuavut aamma tutunniartarsimasut oqaluttuassaqarfigineqarluarput arlalinnit, pingaartumik Aapilattormiut maanna utoqqasaanngulersut utoqqalisullu arlallit angumerisimaqqooqaat tutunniartartut.

Nersuut apuutaq: Emilie Lennert. (All.: Simon Simonsen, Kanukoka-p siulittaasua.) Kal. Nr.11-2017 qup.31.

Ajuusaarnartumik allagaq manna uungatsiarnikkut takkuitsooratsigu normunut siusinnerusunut ilanngutinngitsoorsimavarput. Nersuiniarnerli pingaaruteqarmat ilanngutinngivikkumanagu kingusikaluumik maani atuarneqarsinnaalersipparput, hal. 1972-imi juulip ulluisa 24-anni nunatsinni kommunit kattuffiat pilersinneqartoq malunnartinniarlugu kattuffimmik pilersitsinissamik sulissutiginnittut sallerfaat Emilie Lennert nersorniarlugu juulip ulluisa 27-ianni 2017 ilasseqatigiinneqarpoq. Taamanikkut aasakkut Knud Rasmussenip Højskoliani ingerlanneqartumi aallarniilluni ataatsimeersuortoqarppoq inunnit 38-nit peqataaffigineqartumik. Kommunit 15-iusut aallartitaat katillugit 19-iusut tunulequtaralugit "Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfiit Kattuffiat" kingusinnerusukkut taaguuteqalersoq "Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuaffiat" ulloq 24. juli 1972-imi pilersinneqarpoq....

New York – Paris-imut toqqaannartumik timmisartoqqaanniuneq. (Nuts. Joorut F. Olsen) Kal. Nr.05-1996 qup.6. Ukiut 1920-kkut qaangilaarneranni timmisartumik Europamut ikaaqqaaanniuneq unammissutigineqartorujussuanngorpoq. Allaat ilaasa inuunerminik akeqartittarsimallugu. Ajugaasumut akissarsiasat 25.000 dollarsiupput. Misiliigaluartut iluatsinngitsoortut arlalissuupput. 1927 maaji qaammataagaa timmisartortartoq inuusuttoq Amerikamiu Charles Lindberg iluatitsivoq.

Imarpik ingerlaavartumik ikaaramiuk, aqut 4775 km.
ingerlapiloorfigereersimallugu.....Charles Lindberg misigisimasaanik uani
oqaluttuartissavarput.

“Niaqquit ataqqinartup saani” (all. Adam Nielsen) Kal. Nr.06-1993 qup.5.
Inuiattut erinarsuuterpassuit akorngini.....

“Niaqqup ukiua – 1997” Kalaallit nunaanni malunnartinniarneqarnerluni? (All. Otto Hendriksen) Kal. Nr.10-1997 qup.4

Nigaliliamik naasortaliineq. (Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.09-1986 qup.8.

Maanga orniguttut tamaasa qutsavigaakka, naatsunnguanillu ima oqaaseqarusuppunga Nuummi peqatigiiffik ”Kalaallisut oqaatsivut” sinnerlugit: Taalliorlut, erinniaortut, atuakkiortut, ilinniartitsisoq, kalaallisut oqaasilerisoq, organitoq JONATHAN PETERSEN-iugaluaq ullumi majip ulluisa arfineq-aappaani 105-inik ukioqalertussaagaluarpoq. Allatut oqaatigalugu: inunngorneraniit ukiut 105-inngorput. Suliarpasuit assigiinngitsut puigunngikkaluaqalugit usgut eqqaaniaanitsinni soorunami salliutippavut kalaallisut oqaatsivut pillugit suliai atorfissaaruttussaannngitsut. Kalaaleq angussuaq taanna patsisaaqataalluinnarpoq peqatigiiffeqaratta, taaguuteqartumik ”Kalaallisut Oqaatsivut”. JONATHAN PETERSEN-ip oqaatsitsinnik nalunaarsuiffimmini ”Ordbogeeraq”-mi, tassunga siulequtsiussamini, allagaasa ilaat makku ullumannamut naleqqutsippakka, atuarusullugit imaattut: ”Takornartat oqaasiinik ilinniarneq alliertorsimagaluarpalluunniit inunnguutsitsinnit oqaatsivut erligiuartariaqarpavut ilinniartuinnartariaqarlugillu. Inuiaat siumukartut namminneq oqaatsitik atorfissaarunnavianngilaat pingaernerutittuassallugillu,.....

>>Nigaliliaq<< Adventkrans. (All. P.S.) Kal. Nr.06-1990 qup.2. Sapaatit adventit aallartinnerini taamaattumik nigalilertarneq pilersimavoq tyskit nunaanni aallartittumi 1800-ngorsimalernerani pingaartumillu naajartornerani malunnarnerulersimalluni, soorunami kujataanit Danmarkimut annguppoq pingaartumik Jyllandip kujataani illoqarfiit ilaat Christiansfeld qatanngutigiiinniaqarfiusoq tyskinut atassuteqarluartoq kaammattuisuullarluni.

(Nikuillunga quisarallarama.) Nikuitdlunga K’uissaratdlarama. Kal. Nr.03-1987 qup.1.

Assit qilalukkanik pilattut avanersuarneersut niuertup namminersortup Hans Jensenip assilisarai ”Kalaaleq” nr.1-87-imiittut paasivakka alutorineqarlutillu nuannarineqartut. Uveriinnarnianngikkaluarlungalu ilumut alutornarmata marlunnik ilannguseqqippunga – iluatsillugulu qilalugartarnilersaalaarniarlunga./ Qilalukkamik pernarpuunga Avanersuarne 1943-miussagunartoq.....

Ningertarnerit. Kal. Nr.02-1981 qup.10.

Kalaallit inuuneranni pingaaruteqarlunnarsimasut ilaat tassa ningertarneq. Taamaattumillu maannakkumiit ilanngunneqartalissapput inoqarfinni assigiinngitsuni – kujataanit avannaanut tunumullu – ningertarit qanoq maleruagassaqartinneqarnerat. Aallaqqaasiunniarpakka Nuummi ningertarsimanerit, atuakkami qallunaatuumi ateqartumi ”Grønland – I tohundredeåret for Hans Egedes landing” 1921-mi saqqummersumi allaaserineqartut kalaallisuunngortillugit. Nuummi ningertarsimanernik suli ilisimannittoqarlunarunarlualartoq tassani allaaserineqartut maanna ilanngunneqassapput

pilerusaarutaallutik tamakkuninnga paasisimasaqarluartut sukumiinerusumik oqaluttuarinninnissaannut, assullu qujagalugulunuannarissavarput nunatsinnit tamarmit, illoqarfinit nunaqarfinit, oqaluttuunneqassagutta ningertarnermik atorreqarsimasunik atorreqartunillu, pisarineqartup ningerfiusartup qanoq aggorneqartarneranik titartagartalerlugit, - oqaluttuassartaqartullu oqaluttuassartalerlugit. / Titartagaq: Natsersuit ningissartait. - Qilalukkap ningissartait. Qup.11.

Ningertarnerit. (Karl Nielsen, Ilulissat) Kal. Nr.04-1981 qup.17.

1930-kunni Avannarlerni Eqimilu (nunaqarfiup Ilimanap avannannguani qanga inoqarfiit) piniartuinnarsuit angumerisama ningertitsisarnerat oqaluttuarilaarniagara. Taamanikkut pujortuleeqqat angallattorsuunngikkallarmata eqqaamalluarpara pingaartumik illuanut saassimaleraangat, unnukkut anigaanni qangami puarpalui, qilalukkat Ilulissat kangerluannut qaleralittoriat, ullortusigaangallu ualikkut Eqip saannguani noqqiortussuit takussaajualersarput, neriniat, nuunngitsoortarlutik taamaliortut noqqiortunik taasaramikkik.....Ningertarneq assigiingitsorpassuarnik inatsiseqarpoq, nunamiit ersitsumik qilaluartoqarpat pilerngullutik paanngaatorsuupput qaannat marluk tikitseqqaattut uliunnattamata,....

Ningiumik Eqqaamasamernit: Ningiuma kamii. (All.: Paneeraq Benjaminsen Nielsen.) Kal. Nr.01-2018 qup.20.

Ningiora ateqarpoq Iliunnoaraq Motzfeldt. Qassimiormioq, ukioq 1889-mioqqooqisoq inunngortoq. Taanna oqaluttuassaqarfigeqaara, ilaannaminnguani una oqaluttuarissavara uannut angisuumik qujassutissaqarnaqimmat. Ittorigaluama takusimanngisama nuleereraa. Tassa suli inuunngitsunga inuit akornanniikkunnaarsimagami toqukkut. Eqqaamasakka ningiunnut amerlaqaat naleqarluarlutillu uanga eqqaamasanni. Ningiunni misigitinnerlunneqanngisaannarpunga, meeraaninni eqqaamasanni inuusuttunngorninnilu. Eqqaamasanni oqaaqqissaarisorsuunngilaq, takutitsisarnerali uannut eqqisinaqisumik eqqaamasaavoq nuannersoq toqqissinermik peqartoq. Eqqaamavara ajunngitsumik inuunermik oqaluttuaqartoq uannut soqutiginninnermik immiiffigisartakkannik...../ ....Niungiup kamii qernertuupput tungujrtoq taartuullutilluunniit eqqaamasanni kjoleqartarpoq, tassa qungatsiminiit ammut ataannartumik ilusilimmik. Eqqaamavara kameqarluni pisuleraangami misigisartakkakka maanna eqqaassagukkit qanoq eqqissisimanermik peqartartigisut....

Nioqqutissat taaguutaat: Annoraamerngit. (All. Ane Skifte) Kal. Nr.08-09-2007 qup.21 Atuagassiaq Kalaalermut qaammat marts Robert Petersenip annoraamerngit taaguutaannut ilanngussigami tapersilaaqusunngammat paasissutissiilaarpunga...

Nipaanerup nunaani. (Taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.15.
Taallaq

Nipaassuseq. (Cecleie Lund) Kal. Nr.05-1990 qup.4. Taallaq

Nipilersoqatigiit oqaluttuassartaat: Qulleq. (All. Peter Møller-Lynge) Kal. Nr.11-2006 qup.4.

Nipilersorneq.: Unnuami nipilersugassiaaraq. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.05-2006 qup.6.

Meeraanermit nipit. / Realskolimi. / Klassisk. / 27. Januar 1756. / 9. Oktober 2005
 ullaakkut. / Salzburg. / 9. Oktober Unnukkut. / Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791). /
 Eine Kleine Nachtmusik. / Paasisorisat tungaannaat.

Nipilersornerup siaruariartornera.: Naqqiut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.01-2012 qup.16.

Kalaaleq nr. 10/2011-imi "Nunatsinni nipilersornikkut tunarnaartitsiartorneq siulleq"
 eqqartorakku paasissutissanik ujartuillunga allappunga... / Astrid Larsenip ilanngussaa.

Nipilersornerup siaruariartornera.: Nunatsinni nipilersornikkut tusarnaartitsiartorneq siulleq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.10-2011 qup.6
 1945-miunngikkuni 1946-mi ilinniarfissuarmi ilinniartut arfinillit kitaani sinerissami
 angalaarput tusarnaartitsiartoqattaarlutik.

Nipilersornerup siaruariartornera.: Seminariap nipilersortartui. (All. Jørgen Fleischer, Nuuk) Kal. Nr.11-2011 qup.8 kalaaleq nt.10-imi ilanngunneqarpoq Robert
 Petersenip allagaa nunatsinni nipilersornikkut tusarnaartitsiartortunik siullernik.

Nipilersugaq saqqummersoq nutaaq.: CD nutaaq Qaaq Live In Katuaq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.02-2014 qup.19 Immiussat. / Sungiunnialaagassat. /
 Misigisat. / Angutitavik. / Taallartat. / Qaaq.

Nipisat – Nepisene. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.04-1983 qup.6.

Nunatsinni nunasiaalernerme illoqarfiit siullersaata tullia kiisalu nunatsinni Danmark-imiit
 ingerlaneqartut arfanniarfiit sakkutooqarfiillu siullersaata oqaluttuarsartaanit tigulaakkat.
 / Sisimiuniit kujammut Itilliup tungaanut sineriak qeqertartuujuvoq angisuunik mikiunillu,
 tamakku ilagaat Sarfannguit qeqertartaata kimmuut isuata saaniittut qeqertarpaaluit
 morersukujuinnaasut. Ikertuup kangerluata paavata saqqaani tamaani ikkannerasaartumi
 kangerlummut avannarlarsaanut, Amerlummut, akunnermiliussimapput qeqertarpaaluit
 Sisimiuniit 15 -20 km. Missiliorlugit kujalliullutik. Qeqertat taakku annersaat
 ateqartipparput Nipisat....

Nipisat – Nepisene. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.05-1983 qup.17.

Ukiut kingulliit 1729-31 tunngaviligaaqqinnissaa eqqarsaataalerpoq./ Fersleff-ip Mitzell-illu
 nunarput angallavigisareerlugu nalunaarusiormata sunilu illoqarfiliortiternissanik
 siunnersuusiorlutik Hans Egede Jakob Geelmuyden-ilu inassuteqarput Nipisarigut
 illoqarfiliortoqaqqisasoq kiisalu Haabets Øe allamut nuunneqartariaqartoq.../
 Sakkutooqarfinngortinniarneqarpoq: Pilersaarutit ilagigujattaq nunanit allanit
 nunatsinnut inunnik nuutitsiortulernissaq, naalagaaffinnullu allanut periusaasartut
 sillimaffiginarlugit nutsertitsineq tamannattaq nukinngunnagu ingerlanneqassasoq.../
 1729-mi pilersaarusiortussanngortitat: matuma siuliini eqqartorneqareersut
 naapertorlugit ukioq 1729 nunatta ineriartortitaanissaanut pilersaarusiortussamik
 ataatsimiititaliaqarpoq tallimanik ilaasortalimmik.../
 Tunngavilerneqaaqqippoq: Nuummi ukiorsuaq atupilooreerlugu putumajuarlutik
 kamaattuarlutillu aammalu angutit 35, arnat 16 meeqqallu 4 nappaatinik allanillu
 toqusoortigereerlugit Paars-ip Landorph-illu suliaasaat tulleg
 naammassiniartussanngorpaat: Nipisat illoqarfiliarineqaaqqinnissaat. Ukioq 1729
 sakkutuut qummoroortartartuunerat Bornholm angutininik tallimanik ilalerluni
 umiatsiaamik avannamut Nipisanukarluni aallarpoq....

Nipisat – Nepisene. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.06-1983 qup.14.

Nunaateqarfinngortinniarneqaraluarpoq./

Paars Nuup iluani Ameralimmeereerluni naggorissusia isumalluutissaqqigalugu saqqummiussimmat nunatta arlaatigut aamma iluanaarniutigineqarsinnaanerattaq arlalinnik ilalerneqarpoq. Taamatut Hans Egede Ujarassuit, Ameralik, Pisissarfik Qooqqullu naggorissusii misissuiffigereerlugit tannaarlugit allakkiorsimavoq. Nipisarmiut aamma naparliinnanngillat, ukioq 1729 Bergen-imit nassiussarsisimapput naatsiassanik assigiinngitsunik, tiguinnarlugit Fleischer-ip naatsiiviliareriikkaminut annertunngikkaluartumut siaruartsersimavai, inerittoqarnissaallu utaqqikatalivissimagaluarlugu.../

Paars-ip ingerlatsinera: 1728/29 ukiuunerani Nuummi akerleriikujuttarnerit najummasimanartartut Nipisanut nutseraluar mata allanngunngillat, pingaartumik kunngip sinniisaa sakkutooqarfiullu naalagaata akornanni pisartut..... /

Arfanniarneq: 1730-p ukiua, pingaartumik martsii qaammataagaa, issittorsuuvoq, qissiaannarnik illu kiassaruminaallimmat aamarsuit atugarilertariaqarpaat. Fleischer-ilu allappoq ukioq taanna kangerluk kujalleq (Ikertoq) orpippassualittut isikkoqarnerusoq, tassa arferit nuliarniat puiartut amerlangaarmata, arferuneragai qilalukkat qaqortaasimannginnerput? Tassami uagut perulernerput tikillugu Ikertuup paava qilalugaqarujuttorsuusimammat....

Nipisat – Nepisene. (Naanera). (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.01-1984 qup.14.

(Nunatsinni nunasiaalerner mi illoqarfiit siullersaata tullia kiisalu nunatsinni Danmark-imit ingerlanneqartut arfanniarfiit sakkutooqarfiillu siullersaata oaqaluttuarsartaanit tigulaakkat). Ajoqersuiartortitsineq: Ajoqersuiartortitsinerup tungaatigut Nipisat aamma tullusimaarutissaqartaqanngillat, ajoqersuiartortitsinertaaq iluatsinngitsoormat Paars-iaasiit aamma inummik aqqagut taasaminik pisuutitsigujooq.../

Sakkutooqarfiup suliai: Paars-ip akimanagerutitaanini avammut isertorniartanngilaa, naak ilaatigut imminerminut illaruatigisassaannanguutigisaraluarluggu...../

Niiverneq: Qamutillit umiarsuup "Moriansen"-ip ukioq 1729 Niisanut tikiutai ilassinissutissaannartut agguinneqarsimanngitsut Paars-ip nalunngilluinnarpai...../

Atortuloqaat: Teknik-ip tungaatigut atortulunnerujussuaq dansk-it nunatsinni iluanaaruteqaratik ajutuuginnarneranut patsisaanerpaannguatsiarpoq..../

Akileraarutit: Paars uuma siuliani taaneqareersutut umiarsuarmut ilaalluni avannamut ingerlaqqimmat niuvertussa q umiatsiamik tassanga uterluni Nuummut tikippoq nappartat saviminernik soqqartallit sisamat orsunik ulikkaavissut nassarlugit..../

Ikuallatinneqaqqippoq: Augustusimi kalaallit kujammut ingerlaat Nuuk aqqusaaramikku oqaluttuarput Nipisat holandimiut arfanniat ikuallatsissimagaat..../

Kingullerpaamik tusarfiginera: Umiatsiarsuaq Nuummiititaq taarteqartariaqarmallu ukioq 1732 Nuummiit Nipisaliartitsipput nalunngisamituut siornaammat umiatsialiuleraluagaat aasillugu..../

Naggataa: Nunatsinni nunasiaalerner mi illoqarfiit siullersaata tullia, nunatsinni sakkutooqarfiit arfanniallu Danmark-imit ingerlanneqartut siullersaat Nipisat – Nepisene – piunertuujumangilaq...../

Najoqqutassarsiorfiusimasut: Jhs. Balle: "Den første danske....."

Nipit, oqaatsit sananeqaataat. (Robert Petersen) Kal. Nr.09-1985 qup.1.

Oqaatsit nipaasigut ilisarisarpavut, nipit oqaatsit paasineqarnissaannik pingaarutillit oqaatsiniit oqaatsinut allanut assigiinngillat, niillu taamatut oqaatsit paasineqarnissaannut pingaarutillit foneminik oqaasilerisut taasarpaat. Fonemit immikkoortitsissutaapput, oqaatsillu assigiingajaat fonemit suunerinut paasiniutissaqqittarput, s.i. ani/ini assigiinngillat "a" "i"-lu assigiinngissutigalugit, taakkulu tassa fonemiupput.

Erinarsortartutta ilaat ima erinarsortarpoq: "Qanurtuq" ....

Niuertorutsip atorfimmini qanoq inissisimanagera 1984-ip siornatigut. (Rasmus Petersen, Narsaq) Kal. Nr.03-1989 qup.4 Ilannguatassiamik uuminnga allaaserinnittoq Rasmus Petersen niuertorutsitut ukiorpassuarni niuertorseqarfinni assigiinngitsorpassuarni sulisimavoq. Ukioq niuertorutsitut suliffii siulliit Avannersuarmi suliffiusimapput, sinnrilu Nanortallip, Qaqortup Paamiullu niuertoruseqarfiini. (Aaqqiss.)

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) Kal. Nr.01-1996 qup.17.

Pavia Petersen, ajoqi – taalliorloq – erinniorloq – qalipaasoq – atuakkiortoq – eqqumiitsuliortorlu. Inunngorpoq: 1904, Nuummi toqullunilu 1943, Maniitsumi. Taalliai erinarsutitsiniittut 21-upput, tussiuitsinni tussiusiai arfiniliullutik. Atuakkiortutut 1934-imi saqqummersippaa isiginnaartitsissut “Ikinngutigii” Atuagarujussuaq “Monte Christome Creveusoq” nutsikkani saqqummersippaa. Kiisalu 1943-imi toqummat, 1944-imi atuakkiarisimasaa “Niuertoritsip Pania” saqqummersinneqarpoq. Atuakkami oqaluttuaraa niuertoruseq qallunaaq kalaallimik nuliarluni paneqalersimasoq. Atuagaq soqutiginarluinnartuuvooq, oqaluttuarisaanitta ilaanik soqutiginarunik paasissutissiilluni. Atuakkiortuup akuersineratigut atuagaq nageqattaartumik ilannguttassavarput. – HLL. Akisuss. Aaqqiss.

Januarimi ukioq 1879 tunusissumik avannerluni natsimasorsuuvooq. Imaq qaalluarpaluttuinnag annikitsuinnarmut isikkiveqarpoq pujorassuup alimasissuq matusimammagu. Aputaaqimmat niuertoruseqarfimmi kalaallit illunngui pukkitsut nunamut ilassuutiinnangajalersimapput, persullu kaavittuliornerisa eqqaat teqqiinngarsuannngortissimavai illunnguit aputip iluani oqquarnerulersillugit. Aallartoqarsimannngilaq, nunaqarfilli avannamut tunusissumut oqquartaanersaasarmat isseqalunilu kaavittuliorlumik persersuinnakasiugaluvaq isersimaannarniarloqannngilaq. Piniartut niuertorutsip illorsuata kujataa tungaani aneerasaartarfimmini eqiterussimapput oqalungusiullutillu....

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 2) Kal. Nr.02-1996 qup.18.

Annalli ajoqip akuersaarpalunnginnera taattuutigut malugisani inersimalereerluni nivarsiaqqatut aqartinnini ittuuallaatigaa. Kaffisornerminillu naammasseriarmata uunnaavik errorlorfiillu annikkasuarpai. Atertillunilu eqqarsaatigaa ajoqip asumassarsiaata eqqumiissusia aqaanni atorlugu akisinera qanoq paasisariaqarnersut. Nalunngiinnarpai angajoqqaani qallunaanik ataqqinnilluartuusut niuertorutsiminnit niuertoqarfimmilu qallunaanit ajunngisaarfigineqartaqigamik. Tamakkuli sumut iluaqutaassappat pissutaallutilluunniit qallunaamik uininnissaminut..... Upernassaq tamanna naatsorsuiffik nallermat niuertoq naatsorsuilarlorluni “Aarluk”-mik tikippoq. Niuertoqarfimmi kiffat naalagaasaat kalaaliusoq ilagaa. Niuertoruseq avalattussaammat utaqqisaalluni niuertoruseqallammat. Ukiup qammataani sisamani niuertoruseq ilorsuarminit anisimannngilaq nissuminit uninngarusaginnarami, niuerneramilu nappaja kisiat ingerlatsisorisimavaa. Kiffamilu taassuma kiffartuulluarsimammanni naatsorsuinermini iluanaaruteqarluarpoq.....

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 3) Kal. Nr.03-1996 qup.17

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 4) Kal. Nr.04-1996 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 5)
Kal. Nr.05-1996 qup.17

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 6)
Kal. Nr.06-1996 qup.16

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 7)
Kal. Nr.07-1996 qup.17

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 8)
Kal. Nr.08-1996 qup.16

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 9)
Kal. Nr.09-1996 qup.15

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 10)
Kal. Nr.10-1996 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 11)
Kal. Nr.11-1996 qup.20

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 12)
Kal. Nr.12-1996 qup.20

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 13)
Kal. Nr.01-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 14)
Kal. Nr.02-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 15)
Kal. Nr.03-1997 qup.17

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 16)
Kal. Nr.04-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 17)
Kal. Nr.05-1997 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 18)
Kal. Nr.06-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 19)
Kal. Nr.07-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 20)
Kal. Nr.08-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 21)
Kal. Nr.09-1997 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 22)
Kal. Nr.10-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 23)
Kal. Nr.11-1997 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 24)
Kal. Nr.12-1997 qup.17 **Ukiarpoq apillunilu./ Niuertoqarfimmi juullisiorneq.**

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 25)
Kal. Nr.01-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 26)
Kal. Nr.02-1998 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 27)
Kal. Nr.03-1998 qup.17

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 28)
Kal. Nr.04-1998 qup.20

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 29)
Kal. Nr.05-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 30)
Kal. Nr.06-1998 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 31)
Kal. Nr.07-1998 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 32)
Kal. Nr.08-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 33)
Kal. Nr.09-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 34)
Kal. Nr.10-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 35)
Kal. Nr.11-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 36)
Kal. Nr.12-1998 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 37)
Kal. Nr.01-1999 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 38)
Kal. Nr.02-1999 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 39)
Kal. Nr.04-1999 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 40)
Kal. Nr.05-1999 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 41)
Kal. Nr.06-1999 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 42)
Kal. Nr.07-1999 qup.19

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 43)
Kal. Nr.08-1999 qup.18

Niuertorutsip pania. Atuakkiortoq: Pavia Petersen (All. HLL.) (nanginnera 44)
Kal. Nr.09-1999 qup.19 Naggataa.

Niuertorutsitoqqap oqaluttuai (all. Adreas Lund-Drosvad, nuts. Jørgen F. Olsen)
Kal. Nr.01-1988 qup.6..

Siornatigut niuertoriususimasoq Hans Nielsen, Tasiusaq, 25.januar 1961, 70-nik ukioqalerpoq. Tamannalu iluatsillugu oqaloqatigilaarniarlugu ornippara, naapillugu ernermini Ole Nielsen-imi Prøven ukiisoq. Qangatuulli Tasiusaq inuunermi annersaani nunagisani illuliorfigisanilu nunagaa. -Hans, qangarpiaruna Tasiusamut tikippit? -1898-imi, ataataga Søren Nielsen-ip Kitsissuaq (Kitsissuarsuit?)-niit niivertoruseqanni Julius Jensen taarseriartorlugu tikimmat. Ataataga inuusuttuullunili 1880-ikkunni nappajaalluni nunalissimavoq, anaanaga Ilimanami naapissimallugu katissimallugulu. Dorte angallatip naalagaata Islandimiup Pjertturson-ip nuliatalu Inuup paniat. Katereerlutillu qimussimik angerlaassimavaa, imali apusiorsimatigalutik qamummi ataatigut ameq aaliangersartariaqarsimallugu, tassali maassararaangamik..... / Tobias Heilmann-ip ajoqiuertut asimioqarfiit qanitat tamakkerlugit angallavigisussaagamigit piaartumik qimmisivortaaq. Akissaatikeqaarli...../ Erichsen'ikkut angalaqataasalu Kap York'imii qaniortaat maanga apuummata paasivarput avanersuarmit Uperniviullu avannaamiuisa inuutsimikkut piniariaatsimikkullu immikkooruteqarujussuanngitsut. Inuiaqatigiinnnguit

taakkua imminnut qangali tusaamapput akeqqersimasutut,...../ Usi aamma eqqaamavara Kap York'ermiut ilaat ateqartoq Sigdlo. Taassuma qamutini usilersimavai qernertat tuugaavinik 75-inik. Oqaluttuarivaat taakkua ukiup ataatsip ingerlanerinnaani pisarillugit. Puigorparali tuugaat qanoq oqimaatsiginersut qanorlu akeqarnersut. Tikeqqaarnitta nalaani puisu 25 øre sinnersimangilaa.....

Niuertorutsitoqqap oqaluttuai (Nanginnera.)(all. Adreas Lund-Drosvad, nuts. Jørgen F. Olsen) **Kal. Nr.02-1988 qup.4.**

Inuusunnerma nalaani akit anginerusimagaluarpata nalunngilara aningaasarsiaqangaarsimassagaluarlunga, taamaammallu ilaanni inuutinneqajaarpallaarsimanagera ajuusaarutigisarpa! Naak taamani tunisa akikikkaluartut eqqaamavara ullut marluk oruerama 300 kr. akissarsiaralugit – naak orsoq pund-imut 4 øreqartoq...../ ...Ukioq taamann – 1906 – 10. juni taamani palasiusup Knud Balle-ip Kunuunnguup illuata qeqartinniarpaatigut Tasiusami. Taama kingusitsigineranut pisooqataagunarpoq nulia ernigaluarluni toqummat kinguartissimasinnaaneramik,.... /... Naak ukiut ima imalu amerlatigisut qaangiutereeraluartut tulussiornerput quiagalugu nuannaralugulu eqqartortarparput. Ima kaffi tungortoq atsigisoq tunissutisaraaput ukiup tulliani taakku oqimaalutaq 3 sinnerlugu tunisaqarsimagunarani...../ ...Tulussuit ullut pingasut maaneereersut siku avammut quppassiortorpoq, taava avannamut Qimusseriarsuarmut arfanniartarfinaaminnut ingerlaqqipput. Aallarmata takoqqinngilavut, tuluillu kingullit Upernavimmiipput ukioq 1911. naalagaat, Milne aterrigaa,...../ ... Avannamut kujammulluunniit angalaarnermini Peter Freuchen aamma Lauge Koch aamma uatsermiusarput allallu ilisimatuut nunanit allaneersut.... / ...Knuunnguaq nuannaralugu usorisarpa oqaitsumik qimusserluni nuannaarluni avanersuarmini avannamut aallaleraangata, nalunagu aqqummi ilaani nannussallutik.../ Hans Nielsen nuannisaqaluni inuunermini pissarsiaasunik oqaluttuarpoq. Soqutigalugu tusarnaarpara, sunali tamarmi killissaqarpoq. Nuannaarutigeqaa qilanaaralugulu ernini marluk matumi eqqaani niuertorususut takoqqinnissaanut, paninilu maaniittoq....

Niuffiorpoq , Aterfiorpoq. (UvdloriánguaK' Kristiansen)(Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr.01-1988 qup.2.**

Oqaatsit taakkua marluk siulitta oqaasiliornermikkut isumatussusiannik paasissutissat ilagaat, taama isumaqarpunga. Kisianni ullumikkut aamma paasissutissaasuraakka oqaasitoqqanik eqqunngitsumik atuisalernitsinnik. Qanittukkut nunatsinni atuagassiannugit ilaanni atuarpara allaaserisaq, qanganitsanik eqqaamasanik imalik, taamaariamiluaasiit assut uannut nuannersoq. Kalaaleqatitta maannakkut utoqqanngortut ilaata allagaraa, taamaattumik uissuummivunga ilaatiguut ima allammat: "... "Qaannallu tikittut aterfiortarpavut..." Immaqa uungatsiaarsimanerpaa? Imaluunniit uanga oqaatsit taakkua kukkusumik paasisimanerpakka?

Niviugaarhuk (Niviugaarsuk) Ole Alaufesen) **Kal. Nr.04-1981 qup.24.**

Atuagassiami "Kalaaleq"-mi nr. 2-mi quppernermi kingullermi Ulloriannguaq Kristiansenip avanersuarmit taaguutaannut niviugaarhuk-mut piukkussinnginnersuanut oqaaseqalaarniarpunga, ima pinnanga Ulloriannguaq K.-p oqaasiinut akerliuniarlunga....

Nordpoli ingerlarsuataarpoq. (All. Lars From – Nuts. Adam Nielsen) **Kal. Nr.01-1999 qup.11.** Ilisimatuut naluaat magneteqarfik avannarleq maannakkut suna pillugu nalunaaquttap akunneranut 2 meterinik nikittarpoq./ Nunarsuup iluani./ Ukiut 1000-it qaangiuppata Qalasarsuit paarlaannissaat.

Nuannaarfiuvoq: Juullilersumi kiserliungaarnermi. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.12-2017 qup.8.

Inunngorneranit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

“Uloriartaaq pinnersoq Inna Jiisusinnaq” Nunami takornartamiippunga. Avatangiisikka tamarmik allanarput. Najukkanni oqaatsit amerlanerpaat paasisinnaanngilakka. Naleqanngitsumik kiserliorpunga ilaqutaqarnanga ikinnguteqarnangalu. Uannut ulapisarniarlunga pattaruusaaraluarpunga, juullisiutillu pattatukka ingiorlugit tussiartaraluarpunga, ilunnili imaqanngissuseq soqanngissuserlu malugisimajuarpara. Takorloortuarpakka ilagisannguakka “Pikisut juullimut”, uangali akornanniissinnaanngilanga. Qularinngilara eqqaamagaannga, juullimullu pinneraanerminni maqaasissagaannga, ateralu taasaqattaassagaat.....

Nuannaarnerup nipaa. (All. Ass. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.06-07-2013 qup.34.
Panitta illuaqqiaanut oqaasiminnguut tulluartitat Kuuersarissami, Qooqquni, 17.04.2010.
Taallaq: Eqqaaleqaara Kangermi ittoq qeqertaq...

Nuannaarniut sammilaavissugaq.: Imigassaq nunatsinni ammagaanerani. (All. Karl Asser Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.11-2010 qup.20 Niuertoqarfiup saffiorfiata qaliani nukappiaqqat qulit missaani ukiullit isersimaarput, ilutigillutik imminnut malittuartuupput, alikkutassarpassuaqannginnamik alikkutaraat imminnut sammerujoortarnertik...

Nuanneraluaannarput. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1998 qup.2.
Nuummi erinasoqatigiit “Nipi” 20-nik ukioqalernersiorlugu „Qeqqani erinarsoqatigiit suleqatigiiffiat” aprilip qeqqata qaangernerani Nuummi katersuupput. Tassunga ilanngullugu eqqaasariaqarpoq Maniitsumi Erinarsoqatigiit ukioq manna januarimi ukiunik 80-ngortorsiorlutik nalliuttorsiomata.

Nuannersoraasi avannaata ”Qeqertarsuaq ituillugu” (Otto Sandgreen) Kal. Nr.05-1985 qup.15. Atuagaq taanna 1964-imi naqiterneqartoq nungussimagaluarluni ilaanni apeqqutigineqartarmat allattaasitaamik atuarumasinnaasut atuaqqullugit maannamiit ilanngunneqartalissaq./
Qeqertarsuaq ituillugu. Aqqutit akuttusuumik atorineqartartut pissanganarajupput – pingaartumik nammineq aqqutigisimanngisat. Qullissat Qeqertarsuarmut sineriak atuaannarlugu aqqutitoqaavoq, nunakkoorniaraluarlugu ilaatigut aqqutigilluinnartoq, pingaartumik Ujarasussummiit Aamaruutissat tungaanut. Sikoqartinnaguli Qullissaniit aallartariaa, aammalu Aamarutissaniit Qeqertarsuup tungaanut, kiassiornartortalikasiullutik, tamannalu sineriakkoorlugu ullut arlerlugit atortarparput. Aammali aamma aqquteqarpoq, qaqutigut ikittuinnarnilli aqqutigineqarsimasumik,....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.06-1985 qup.15. Majuariartorusaarnerput malunnarunnaalerpoq, soorluli manilluinnartukkut ingerlalersugut. Taamaatsiarluni Daania unippoq, malitsiaannaratsigulu erngerlugu tikipparput. ”Sumummita ingerlalerpugut?” Qungujulaarluni pilerpoq, tammartajaarnermik annilaanngateqarpalunngivilluni. ”Mannaluunniit iseriak!” ”Immaqa tammartajaalerpugut?” ”Naamik, ajorunanngikkaluarpoq,” asuluaasiit nuussuarmiorpaloqaluni, nuussuarmiukuugamimi, Qullissanut nunasineq.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.07-1985 qup.15.

Aalajangerner mali tunngavigaa: Sila suli alianaatsorsuummat. Allaaqquilluinnarpoq sumik aarlerinartoqanngiluinnarluni, qanorissutsiminilu ulluni arlalinni taamaanniartutut ippoq. Erininarnerpaasusaaq tassa qoororsuup uuma majuarusaarnissaa. Sermip killinganit qaavanut qaqiartornissarput erininassagaluarpoq, tamaanaqqutileruttali pissanganartorsiortussaavugut, tassa nunanik ilisarnarsinnaasunik alakkaaniarluta, tamatumani qanormita pinissatsinnik...

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.08-1985 qup.15.

Nillujitsoq nungutaagassamik immersimavarput - ila imiinnangajaagunarpoq. Taquattalu sinneri qamutit pooqattaanut napaarsani nivingasumut ikivagut, piumallerutta tiguinnariannorlugit, nalunnigikkaluarlugu piumallernaveersaassalluta. Tassami maanna ingerlaniartussanngorpugut, sivisuumik uninnganaveersaassallutalu, silap alianaassusia ersarinneralu iluatsinniaratsigik...../ Daania tarrissimmattersormat utaqqisarpullu takutinngimmat malillugu aallarpugut. Aarimmi sisuffissarput uinganersaqarpoq, kussinertaalu nerukinersaqarluni, nunat innaaqqissut akornat nerukitsoq aqqutiginiartussaagunarlutigu. Daaniali takussaannigilaq.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.09-1985 qup.15.

Taama ingerlaasaarniarluta unnukkiartoqqilerpoq. Qimmivullu naalliuvisortorsuanngorput. Ingerlaniaasaarlutik ilaat aqupigaluararaat erngerluinnarlutillu sinilerlutik. Isikka misiginngisaminnik sequnngersimasariarmata aatsaat uniaqattaalersullu malugisaraakka. Ila uernarnerup qipimminik maavaartuinnarmik ulippaatigut,..../ "Daania, ikitsisissaarussimavunga, ikitsisinik atukkerallannga", tikiinnalerlugu suaarpara. "Aamma uanga nunguutsivunga," asuuna akigaanga, unillunilu. "Tikunnissat utaqqiinnarpara ikitsiniarfiginiarlutit." "Tassa pujortaqqittussaaajunnaarpugut. Eqeersimaarutiginiarlugu. Aatsaat ornigassarput sivitsornialerpoq." ..../ Aqagukkut uagut qimmivullu eqeersimaqaagut. Ullorortorlu sila suli taama alianaaqisoq Qeqertarsuup tungaanut aallarpugut...../ Qeqertarsuup ituinnera ataasiaannangilara. Kingorna Kangerlummiit ituippara Qullissat tungaanut. Kingullermeerama Intariannguaq (Henrik Eriksen) aapparaara.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.10-1985 qup.15.

Siullermik aallaraluarpuq marts naalersoq, aallatsiaannarlutali isortormiut Ammassalimmukartut naapippavut, taakkulu oqaatigaat Ikersuaq (Isortumit Pikiullit tungaanut ikaasassarput) imarorsimasooq. Taamaakkaluartoq Umittuarsunnit sermimut qaqiinnarsinnaagaluarpuq, ukiormannali Isortoq suli suliffigiartunnginnakku pinngitsoornanga tikittariaqarpara,..../ Nassatavut tamaasa Isortumi piareersaqqissaarpavut, ungasissumut angalasartut allat narsartagaat: Tupeq, primusit, nivaataq allarpassuillu aqqutitsinni pisariaqartuusinnaasut. Taamaammatt Isortumit aallaratta useqangaatsiarpuq. Sikuli atugarput ingerlalluarnarpoq,../ Unnukkiartortillugu piteraqq sakkortusiartuinnarpoq, qimmivulli uagullu qaarsilaaratta, illuararluni isersimaffippat ajunngilluinnarmat majoruminarluinnarluni anorlernerigalua soqutiginnigarput innarattalu sinnassaatiinnarlugu...../ Qatsorluartorlu aallarpugut asseqanngilluinnartumik alianaatsoq, sunaaffali alianaaginnassanngitsoq. Aallaaqquilluinnarpoq. Seqineq kititsinniittoq

unnukkiartulernerani qaamanera sakkortuallaarunnaartoq toraarluinnarlugu ingerlavugut...../

Sinnattornerunngilarli. anoraa tassanngaannarsuaq sakkortusivoq persersorsuanngorluni. Taamalinerani ilannit siullinngorpunga....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.11-1985

qup.15.

Unnukkiartungajalerlunilu aneerfissarsuanngoqaaq sulii perseraluarluni, aalajangerpugulli uninngaannarallassalluta qatsorluarnissaata tungaanut. Taava qimmigut perserneranit ilaatigut apummit matuneqarluinnarlutik nammineq nuineq ajulersut auliaraavut..../ Tassalu sapaatummat unnulersukkut allarnitsinnit orninniagarput Umiivik toraangilluinnarparput. Tassami Pikiullit kangerluat ikaagassarisimasaraluarput tamarluinnarmi imarorsimavoq, qinngorpianngualuunniit sikoqassangatikaluaratsigu, qinnguatalu annertuup sermia iigartartuugami sikumik ajatsisuulluni pavungarsuaq quppartuvoq,...../ Unnuaq tamanna qimmitta eqqissisimatinnigilluinnarpaatigut. Ataaseq peertorlu qimmit allat qilullutillu nillialeraraat, suna nerisassaajunnartoq tamaat iiumalerlugu. Unnuarli naavarput...../ Tasamunngali ammut ingerlaannanngilagut. Aqqarniarfissarput qanorittuusoq misissorluartariaqarparput. Taamaattumik nunataq mikisoq alla kujatinnguatsinni 1 km missiliorlugu ungasitsigisumiittoq orneqqaarallarparput....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.01-1986

qup.15.

Taamani sisulluarnerput nuannaarutissaviuvoq, sisuffigisinnaasatuatut oqaatigineqartoq maleqqerluarsimavarput, ataani nunataa Itilliarsummik ateqartoq. Tassalu, ippassaanili, Tajarnikajiit Nasiffillu aqqusaarlugit, naak nalulluinnaraluarlugu toraarluarsimavarput torrallallugu. Aamakkulu qassimasut sumi tamaani takussaapput, qimmitsinnut piiminaqisut. Uangalu kalaaliminatorusulersimavunga, taamaattumik takuinnarlugit illigiimmereerpavut...../ ..Aarimmi alakalerparput tasama atitsinni Kangerlussuaq (Bernstoffsjord). Taannaannaanngilarli takusarput. Qaqqat inngigeqisut kujatitsinniittut tungujornermikkullu assiginngiqisut alakkarparputtaaq..../ ....Kangerlussuarmut aqqaratta Tuumartarout ilisarsilerpoq. Akorninnaarmiuugallarami (tassa Skjoldungenip tungaani nunaqarfik, qangali nunaqarfiusarsimasoq, maannakkuttaaq inoqarpaluttoq) tamaanga qimussersimavoq, taamaammatt nalorninartorsiutit nunguttutut oqaatigisariaqalerput.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.02-1986

qup.15.

Tassuunali sisuleratta qimmitta ilaat saperluinnalerpoq, uniaqattaasalerluni. Arlaleriarlunilu taamaaliulermat peerpara, kinguarsaatigivalaaleqigakku, Ulrillu taamaaliorportaaq. Piumasannguaminnullu ingerlaleriaramik kingunitsiatsinni malilerpaatigut. Sikumulli aqqarsimaleraluaratta takkutinnigillat, utaqqiriaraluarlugillu ingerlajumanermik qimaannarpavut, utoqqaammata tumivulu ersarilluarmata taamaallutik anngutissasoralugit. Sunaaffali taamaassanngitsoq...../ Tikippugut inoqutigiit Esaias Biancokut tassaniittut, sunaaffa naammattoorluinnarlugit, aatsaannguummanngooq Skjoldungenimit tikittut. Ukioq tamaat maaniamiuusimapput allanillu ilaqarsimagaluarlutik, piimalleramillu Skjoldungenimut pulaaqattaarsimapput, aggersugullu tusaramitigut taakani utaqqigaluarsimavaatigut, erinitsaakkamitigulli maannaqqillutik...../ ...Nassatatta ilaat pisariaqannginnerit Akorninnarmit qimassimasagut, maannalu naapitsisut ilaata alutorsaanermit ikiuukkumanermillu usima ilaat tiguai....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.03-1986 qup.15.

Uterneq: Arfininngorneq ullaakkut iterpunga sila alianaatsorsuusoq. Niuvertukkunni qimminik tunissutisigigama allanillu marlunnik qimmersillunga. Taamatullu Ulrik ataasiunngitsumi qimmersisoq. Tuumalu ataatsimik tunissutisisimalluni, tikinnitsinnit qinnerinnerusutut oqaatigisariaqarpugut. Aallalerlutalu niuvertup Henningsip tunniutilerpaa aappalaartoq mikisunnguaq kusanarluinnartoq,..../...Ullaannguaq nal 3 eqqariinaleraa sila ippassarnit pitsanngornerungaarsimammatt ersernerusimallunilu piareersalerpugut, ilimasulluta ullororluni seqernup kiaata aliaannaallisilluarumaaraa..../...Ullut tassani uninngaffigisavut uannut qiimanartoqanngilluinnarput, tassa naarluffigigakkit. Ipassaani maanga pillutalu aqagukkut iterpunga assut naarlulersimallunga. pissutaatippara sermimut qaqqilluta unnueqqaaratta nikkutiornera.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.04-1986 qup.14.

Anniariartornera ilutigalugu timmittorujussuanngorpunga, silalu aaqanna taama anisaqattaartiginissamut pilerisaarinngilluinnartoq. Nununiarsuaarlunga nunugaangama saperluinnaleraangama aatsaat anisaraanga. Ilaannilu niliinnassasoriniarlunga, mianersorluinnarlunga silaannaannaasoralugu periaraangama, aasiit imiinnavimmik anillattoqatsiartaraaq, asulu mamanngeqaluni...../.... "Una qernertoq"? Asuuna oqarpallattoq. Nakerisaqanngerpalooqalunilu nangippoq: "Piseerajik"! (qupaloraarsuk). Taama oqartorlu takuniarsarigakku aarimmi takulerpara, isinnillu alartaaserlugu qinngutikka tiguniarakkit: aarimmiuna qupaluraarsuk, qanitannguatsinni apummi mitsimasoq. Ila uumasorsiugarput milleriataarami! – Suli unnunngitsoq kussaat marluk sanitsinnut mitsiarputtaaq, unnuallu ilaani aamma tupitta qaani mitsimasoqartoq Ulriup oqaluttuaraa...../.... Tiitorsinnarluta aallaqqikkatta nunat sinersugassavut erserlugillu uniinnaraluarput unnuannguummatigut. Sila suli taama qaniulaartuaannarpoq.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.05-1986 qup.15.

Qimmivuttaaq nunngutaagassaqaqtikkaluarparput, aalajangerpugulli ullaakkut aallarnialerutta aatsaat nunngutaarsiumaartut. Unnuaq unnuanit kingullernit eqqisisimaarfigineruarput: sermeq erserneq ajornermit avaanngunartoq qimapparput. Tammartajaartussaajunnaarpugut, inulik tikittussanngorparput,...../..... Unnuap ingerlanerani qimmit qiluppallulersullu naalarninaluallaaraaq igalaamullu itsuariartupallannarluni, iikasilli qimusseqaanngittaraaq. Kiisa taamaalluni ullaannguinaqaaq suli tikittoqanngitsoq. Ilimasunnerpulli alliartuinnarpoq, pasitsannarsivormi Skjoldungenimut apuussimassasut..../..... Ila tuavijornerusumik angerlarusunnaraluassusia! Sisamannorneq majip 26-at, suli pujortuleeqqamik utaqqivugut, ullumikkullu aatsaalli taama ilimanarunnaartaleramili ilimananngilaq....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.06-1986 qup.15.

Suli sikoqaaq, taamaattorlimi pujortuleeqqap aggerfissaata tungaa qinngusersaarunnaarneq ajorparput. Ulluni makkunani alianaattarnersua iluatinnaraluaqaaq, kisiannili tassa qanoriliorsinnaanngilluinnarput, utaqqisariaqarpugut naammagittarluta. Tallimannorneq suli taama alianaalluni sikoqarpoq. Ullaakkulli iteratta qiimmaammisaalarpugut, tassami kangerluup iluani anorsaalaalersimalluni saannguarput imanngortissimammagu, unnilli ikertunngikkaluartumik. Qangali piukkuulereerpugut siku sinerlugu umiatsaamik nerisassatsinnik aallerniarluta...../..... Tassungalu pisugullu nassataatsinnik ikaassuilerluta,

tassangaannaq nuialiartorluni siallersorsuanngorpoq, tuavinnarlu tupertiteratta tassani unikkallarpuqut-aasiit. Taamami silarlutsigitillugu sermimut qaqiniarsinnaanngilluinnarpuqut...../.... Uagulli siulliulluta kingusinaartooreerpuqut, juunip 1-at aallarfiginngilarput, majuussuinerput sivisunermik, pingaartumik qamutitta nammannerat sivitsorsaataagami. Aatsaat junip 2-ni ullaassakkut nalunaaqutaq marlungortoq sermimit aallarpuqut.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.07-1986 qup.15.

Ualikkut nalunaaqutaq marlungulersoq aatsaat unippuqut, erngerlutalu sinilerpuqut qamutit qaannut naallutiinnarluta, mannaluk kiak alianaak! Sininnerpullu sivisunngilaq. Nal. 6 iterpuqut qiaakululersimanermit. Tappavanna timitsinnit suitaanngualersimavoq, naak seqerngup kiaa sulii ilorrisaarnaraluartoq oqquiffissamik noqqaanalersillugu...../.... Maannalu nipi taanna tusaqqilerparput. Aamma taama kinguneqassanerpa? Silimi sermersiugassarput sivisungaatsiarpoq, ullut (imaluunniit unnuat - unnuannakkummi qimussileratta) marluk atortariaqassallutigik. Aperujussuartilluguli unnuat taakku unnuarpassuannorsinnaapput...../.... Tassalu unippuqut ullumi piinsip ulluani. Eqqarsaatigisaraluarput Ammassalimmi Isortumiluunniit piinsisiorsinnaajumaarluta angunngitsoorparput, taamaattumik maani pisinnaanerput tamaat piinsisiorluta nalliortrsiortariaqarpugut.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.09-1986 qup.16.

Aappalaartorput amoreermat, ilaannikkullu timitsinnit, sermersuup uumassuseqanngitsutut ittuq - ullulli tamaasa unissanani malunnaangitsumik sinerissap ingerlajuartup - tungaanut erfattilaartaraa, ilaannikkullu ataqqinnittutut unilluinnatatoq, kusagalugu pinnaralugulu uparuartoreeratsigu, timerput sulliukkallarparput, Primusi ikipparput neqiliuserlutalu,...../... Taamaariarmat qeqertaq uniffigissallugu aalajangereersimasarput orniinnarparput, tassangaanniit nasiffeqarluarmat, sikorsuit alapernaalluarsinnaagatsigik, pujortuleeraqassagaluarpullu arajutsinaveersaarumallugu. Unillutali aatsaat tupertiterniariartugut aamma tassa qangali nerrajaariartulerpoq unnuallu ilaa siallersorssuanngorluni. Ila tupinnaqaaq taama aasaatigisumi silarlukkajulluinnassusia, ilagisakkaluunnimmi tupigusupput silarluit akulikippallaaqimmata sivisusaqimmatalu.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.11-1986 qup.15.

Pingasunngornerli itilerpuqut tupitta ilua qaammarsimaqisoq nalunarani silaqqissilersoq. Imaanngilaq unnuaq tamaat sinittaratta silap allanngoriartornera arajutsisaripput. Iterlutali siallerpalunneq siallerunnaarsimanerluunniit naalarnisarput. Makkulaarpalorianngippallu silamut qinertuartarpugut,...../.... Piareeratta majuarluta aallarpuqut. Ullaassanngoriartorlunili marlunguinnartoq unittariaqarpugut ersittutannguerulluni putermat. Sivisunngilarli. Ullaakkut nal. 7 pujuerpoq, aallaqqippugullu. Aamma tamatumani sivisunaanngilluinnarparput. Ingerlammersutsiaraluarluta quppaq sileqisoq sinitsiaraluarsinnarlugu puteqqimmat kingumut unippuqut,...../... Nunat erserlualeraluartut sunaaffali sulii nalunartuunganarpoq. Pujuersiiniarluta uniffigisimavarput kangerluaqqap iigartartoqartup timaata talerpiata tungaa....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.01-1987 qup.16.

Unnulli tamanna uteqqissinnaanngilagut, nasiffitsinni pujoorallarpugut kalerrisaariniarluta....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.02-1987 qup.14.

Muluinnalermat kiisa isumagilerparput. Tamassalu aput qerivoq qimminut qasusimagaluartunulluunniit ingervissaqqissilluni.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.03-1987 qup.13.

Tamassa tikka! Puisisunni, tippassimasorsunni! Terianniarsunni! Taama qingaritsiginngikkaluarpunga, terianniarsunniliuna nakuusarrtoq,..... Aarlerinang.. aamma uku suleqaat-uku? Qimmivut aallarsartorsuanngorput. Kiap ima ilimagisai ilama qimmii ingasalluinnarput.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.05-1987 qup.15.

Ulloq tamaat aneersimalluni tupermut annoraaminiinnaagaluartoq iserfissaralugu tujorminartutut-una eqqarsaateqarfiusariaqanngitsoq, qujanaqisumimmi qallunaat isumatoorsuit pissutaallutik. Saviminiinnarmat inneq sipillaraangami, una ittulluniliuna...../ Taannaqa alakkaqattaalerpugut, kisianni qanivissanagit. Tamakkulu umimmaasut ilisarisaq kisiilerpakka, avissaartiteriaraangata kukkussanagit, eqimmassimaannaraangatali eqqoriaannartarlugit, kisiilerpakka, kisiilerpakka! Qaammarissineranit ullaakkut nal. Qulingiluat qaangerneranit ullo'qeqqata tungaanut 400-nguleraluarpakka....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.06-1987 qup.15.

Unnuap ingerlanerani qanormi pisoqassava? Umimmaat angalaaginnartorsuupput, qularnanngitsumik unnuamat allaat. Tamannalu pillugu qimmuvut isumannaallisarnervavut, unnuap ingerlanerani peertoqarlutik umimmannik malersuileqqunagit..... Qimassimammersutsiarlugit sissaq alakkarparput sisuffigalugulu, illumilli takussaasoqanngilaq, pasitsaappaat ilorpasinnerusumiissasoq. Tipinnaqaarmi nuna tamanna assigijjaassusia....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.07-1987 qup.15.

Taama ingerlaasaakasilluta kiisaana akiata nunataa qanillartortukasinnoripput. Toraanngisatsinnilu saamiatungitsinni qaammartitsisaqattaartut takusalerpagut, aggernerput nalunnginnamikku ilimasuttut. Eqqarsarpungali: sooq toraannginniarparput? Nalunannigilarmi illoqarfimminni taamaaliortut, uagullu saneqqutiinnarparput. Sissarli tikinniaannarparput, aqqutiginnerussamat.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.08-1987 qup.15.

Sunaaffali unnuap ingerlanerani sila killup tungaanut allannorsimavoq, tassa ajortunngorluni, pujuusamik nittaalartalmik iserissersimalluni issangisserniartutut. Sulili ajunngimmat piareersariarluta aallaqqippugut. Angalaqatiga pujorsiuqarpoq, taannalu isumalluutigaarput..... / Aarimmi taamaatsiarpoq umimmaat tumaat arlallit

takuavut ersinnginneranili timitarsinagit. Aput assallugu nivattorlugu neriniarsimariarlutik aallaqqissimasaraat. Qimmii qiimmakkaluartut aputaanerata akornusersimalerpai..../ Unippugut, Kap Hopemulli ungasikkunnaarpugut, nuna siniinnartussaallutigu. Qanoq pissaagut? Uanga ingerlaannarusunneruvunga,.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.09-1987 qup.15.

Aqajaroq immeriarlugu pujortakkersuuteriarlugulu anivugut. Sila tujorminaannavissuvoq: taaq , anori nittaalarlu masannaqisoq, issangialivikkamimi. Qimmivut aallartinniaratsigik eqiatsavissimapput. Aallarniarlutilli inutsik naalagarisarpaat, qasullutik ingerlalaraangamik imminnut naalagarisaraluarlutik...../ Ukiukkut angalaneq amerlasuutigut nuannersoqartartoq, upernalernerli majeqalernerata tamanit nuannernersaatittarpara. Ukioq tamanna maji qiteqquteriitsiartoq angalaqatigisartagaralu taqqamunngaqqippugut....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.10-1987 qup.14.

Aqqutaani inoqarfiit tikeqattaarsinnarlugit suliffigisinnarlugillu, kiisa Neqimit Siorapaluup avannanguaniittumut aallarpugut, tassalu inoqarfik kingulleq tikipparput, tassanngaaniit Etahmut pisussaagut,..../ unnuangulersoq Etahmut pivugut, tassanittunillu ilassilluarneqarluta-aasiit. Tassani unnuillutalu ulliniarpugut, taamaattumik tikikkatta erngerluta isinngilagut...

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.11-1987 qup.14.

Aalajangiisuuvorli siornaammat Nuussuarmi, avani avannaarsuani aalajangerfigisimasatsinnilumi, nannuttarluarsimasut, Inuutikkut, taavaniinneq ataaseq amerlasuunik nannussimallutik. Kiisalu inuarfissuarmi (avan. 79.0 missaani.) inussissangavugut, ilaqutariit marluit, taavani aasillutik ikuarsersimasut,...../ ...Sermersuaq Humboldts bræmik ateqartoq samuuna avataannarsuatigut avaqqukkiartorparput. Taamani ilularpassuit saneqquasarpavut, ilaat angisoorsuit. Naammattuukkatsinnit ataaseq pikkunarluinnarpoq, nalunaaquttap akunnerata affaa sinnerlugu saneqqunniarpurput....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.01-1988 qup.10.

Nalunngikkiga puisu nuinaviangitsoq, aapparmalumi suli uannit nalunnginnerugaa, puisu paasisaqareermat asannittuunngitsumik sikup qaaniittoqartoq, tamannarpiarlu pissutaagunarpoq piaqqami takkukkunanginneranut, taamaattumillu nammineq nuiniarnani, allamulli aatsaat anersaariartussalluni...../ Naak nalligigaluarlugu isiginnaaqqillatsiarpara. Tigusisarnerali akuttunerulermat qatsullugu qimannginnerani aapparma pisarerusulerpaa. Qamutiminukaqqeriarmerat allunaaq alla isumigut saviminermik sukkalig tiguaa, aammalu kapuut tassa savimineq ilamertoq 1 cm. missiliorlugu silitsigisoq, nuualu sakkumut ikkutissallugu...../ Aqagukkut Nuussuaq qaniliartulerparput. Qimussit illerngi siumortalerpavut, nannunillu ilimasunniaqisugut taamak nammattoorsigaluangilagut. Unnuleraa anguniagarput tikipparput....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.02-1988 qup.13.

Taava tassani ulleqattaarlutik qimmitik sivirusumik qimuttarsimasut qasuersertillugillu puallarsertarpaat, nannunillu qamaatigalutik, . nannut aamma aakkarnersiorajussimmammata – angerlarnissamut qimmerissaarnerujumallutik...../ ... Nuusuup nuuata kujammut illuatunginnguani illuigaqarpugut, illuigaqarfitsinnilu tasamunga qaqqaaavoq portusoorsuunngitsoq, qulaatungaa innaaqqinnerulluni, ataatali tungaa qeerrortusoq sissamut ataannangajattumik, sissalli killerpiaa narsaamanerulluni..../ ..immap uumasui ujaranngorsimallutik ujaqqaniittut ujaranngorsimaffiilli ujaraviusimanngillaq tassa ilaagut seqummalasuulluni, qularnanngitsumik sioqqat nenertorneqarnerminni nanngertissimasut. Qullugissatut ilusillit ingasulluinnarput, immaqa qumaarsorsuit. Ajoraluaqaarli nakkaanerminni aserorterneqarsimmammata..... / Nannunik ilisasulluta qinertaraluaratta naamik takusassaqaanngilluinnarpoq. Taamaattumik angerlarnissarput eqqarsaatigiartuinnarparput, aammalumi qallunaaminiutaarutilleratta.....

Nuannersoraasi avannaata, (Otto Sandgreen) Nanginnera. Kal. Nr.03-1988 qup.14.

Kiisami maajip 3-anni unnulersoq tassunga pivugut. Taamaalinermi neqaannavinnik inuusuteqalersiavugut, tassa tiggannitsuinnavinnik, ulluni arlalinni nerisarisimasatsinnik. Qanorli neqi mamaritigigaluaraanniluunniit tiggannitsoq ajorinngikkaluaraanniluunniit. Taamaattorli nerisassat allat takorloornnanngitsuunngillat..../ .... Aqaguani ukalertoqqikkallarpugut. Unnukkiartulersorlu piareersariarluta sermip tungaanut aallarpugut. Ulluni kingullerni allaaqgittarsimalluni assut issittarsimavoq. Unnullu taanna majualeratta maajip sisamaani aatsaat taama issisiortigaagut. Nuna majuarfippit sissamiilli tappavunga assigiimmik manissuinnarsuuvoq, malunnangiusartumik majoriartuaarusaartoq...../ ... Taama issisiorulooreersimanerup seqernullu kissalernerata samungarsuaq nakkartissimasimmatigut, tusanngilagulluunniit uullaassanngulernerani qimussit allat tikerarsimasut. – taakkua pisoorsuit, ilaat nanuutillit, ilaat tuttuutillit, ilaat qallunaaminiutillit, kaffiutillit tiutillillu.....Maajip 9-anni angerlamut apuuppugut nuna taava aputaaruttoq.

Nuannersuinnartog juullerput-aa (Taal/Erinn. Abraham Abrahamsen) Kal. Nr.12-2000 qup.14 Taallaq.

Nueqqippetit seqineq. (Taall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.03-1996 qup.7. Taallaq

Nukappiaqqamik Siimumik oqalualaaq. Kal. Nr.03-1983 qup.20.

Inuusuttuaqqanut meeqqanullu : (Erinarsuut “Ataqqinarluartut Siulitta nukappiaqqap atuartup Siimuup nuannarisavissuaraa. Atuartitsisuisalu ilaata Gaabap taassuminnga nuannarisqaqarneranik isumaqatigilluinnarparaa. Taamaattumik erinarsuutinik allanit atukulaneruvaat). Ilaatigut qujanartartumik ilaatigullu eqqarsaatigineqarneq ajortumik ullut ingerlalertortaraat. Tassaana aamma pingasunngornerulersoq – Siimuukkut Kalaallit-nunaata oqaluttuassartaanik atuartinneqartarfiat. Siimuulliaasiit pissangallunilu qqilanaarluinnarpoq...../ Tuukkaq: Una massakut titartagara ataatigut taaguusissavarsi “tuukkaq”. Ilaa nalunngilarsi ullumikkut suna tuukkarmik taasarippit.....

Nukappiaqqap arfinilinnik ukiullip atuaqanni kamaakkamiup aallaavaa. Kal. Nr.07-2000 qup.5 (Billed bladet-imit tigusaq) Amerikami atuartuuneq navianartog./ Dedrick pillarneqassanngilaq.

Nukappiatoqqap takusai. NukagpiatoK'ap takussai. (all. Hansina Gabrielsen) Kal. Nr.02-1986 qup.4.

(Allaatigisat uku nr. 1-1986-mi imatut qulequtserlugit allaatigisat "Daniel Isaksenip pappiaraataanit" ilaagaluarput. Kisianni taamatut qulequtsiineq kukkusuuusoq maanna allaatiginnittup allakkamigut uparuarmagu taamalillugu iluarsineqarpoq.

/ *Nukappiatoqqap iseqqanut pulaarnera*: Nukappiatoqqanngivasigooq kangimut qajartorluni aallarpoq, ingerlagami nuugaatsaat uiarlugit suli kangimut ingerlalluni takuleriallaraa illu. Tamaani inusserusoqigami pulaarumallerpoq. Sissamut tulakkami qaanni qullaramiuk avammut saateriarluni majuarluni aallarpoq..../*Uujuup meeraanera*: Eqqarliisagooq kujataamiut Uujuup nunami sumiinnera arajutsitsaalisarsimavaat iliarsuummat. Akamalikkut Usulissuakkullu toqqammavigai najorlugillu Inivanigooq - Narsarsuarmi meeraagami. Taamanigooq Uujuut mikisunnguusoq Usulissuaq kuanniliassalluni aallarmat, Akamalikkut erninilu aamma puisinniarlutik aallarput. Utoqqasaaminngooq eqqarleqarmiut, taassuma ilagisimagaat. Usulissuaroq toqunnialermassuk najorsimagai, kisiannigooq Usulissuup timaa manngerneramik allikkat tuffigisarsimagaluarpaat timaali artorlugu ikilissanagu. Imaagooq oqarput: arnamik attuisimangitsup aatsaat ikilissavaa....

Nukik ulorianartoq. (all. Samuel Knudsen) Kal. Nr.11-1992 qup.2. Kalaaleq nr.5-6-imi saqqummiussivugut qulequttat allaaserineqarsinnaasut atuartartutsinnut inassutigalugit. Soqutiginarpassuit akornanni ilisimaneqarluartoq taalliorloq Kangersuatsiarmiu Samuel (Saamua) Knudsen imatut allagaqarpoq: "Kalaleq" nr.5-6, 1992 allaatigisassatut piukkunnartut quleqautarpassuit saqqummiunneqarput. Taakkua ilaat allaatigisami matumani saqqummiutissavara: "Asanninneq asaqtigiinerlu illit qanoq isumaqarfigisarpigit?" ....

Nuna allanngortitilaartuagaq.: "Qaqqaaqqat Nuummi". Kal. Nr.11-2016. qup.31. Hal.: Ilinniartitsisoq Abel Kristiansen toqoreersoq taalliarpaaloqarlunilu erinniarpaaloqarpoq maannamut nuannaralugit tusarnaarneqartartunik. Ilagaat "Nuup qaqqaarai" tusaqqoornartumik erinalik....

Nuna annaasimasaq pillugu sorsunneq. Kal. Nr.08-2000 qup.6 Australiap inuui Olympiadimi ajugaarujussuarsinnaapput./ Nunarsuatta illuatungaani nunaissuarnut ilaasoq Australia iluamik ilisarisimannngilarput. Aammalu Kalaallit Nunaanni atuagassiani sukumiisumik allaaserineqarneq ajorpoq. Maanna ilanngutissavarput qallunaat ilisimatuut atuagassiaanni ILLUSTRERET VIDENSKAB-imi allaaserineqarsimasooq..../
Utoqqatsissuteqarusunngillat./ Nunap nunataata inuui pigai./ Nunap inuuisa ,sorsunneranni" pisimasut pingaernerit./ Nuna kinguarsimasooq nunami siuarsimasumi./ Qernertut peersinneqarput./ Niviarsiannnguit pinngitsaalisaasarput./ Meeqqat tuusintilikkuutaat pinngitsaalillugit qimagussorneqarput./...ILLUSTRERET VIDENSKAB nr. 6-2000 malillugu kalaallisuunngortitsisoq Adam Nielsen.

Nuna asiilasooq (taall. Erin. Jonathan Petersen Kal. Nr.01-1990 qup.3. Taallaq

"Nuna matoorsimavoq taartumik....ililli Naalakkap nuiffigaatit." (All. Peter Storch) Kal. Nr.03-04-1991 qup.2.

Kingumut ulloq qilanaarisartagarput juulli nalliussilerparput, nunatta ukiup taamaalinerani pissuserisartakkani suli pigaa taaq issilu qaamanikinnerlu anneruniuttutuut ipput. Anorillumi tunuarfimaarniartannngillat ilaanni sakkortunaavittarlutik, ila soorluuna itsarsuaq pruffiitip ungasiqisumi nunallip Esaiap takorluugai allaat nunatsinnut tunngasimasut, soorlumi ila nunatta qanoq ittarnera arajutsisimannngikkaaluunniit, imami

allappoq: "Takuat, nuna matoorsimavoq taartumik, inuiaallu qaasuitsumik; illili Naalakkap nuiffigaatit, naalannassusialu erserpoq quliklut." Ilumut qiimaallannassusia taaq issilu kisiisa isiginiagassarinningsigit, ukiullu taamaalinerani aamma nuannersumik tuppallernartumillu tusagassaqartitaaneq ilaammat, imami toqqarluta oqarfigneqaratta: "Illili Naalakkap nuiffigaatit,....."

Nuna najugaq alianaagisaq: Maniitsoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.01-2008 qup.15.

Nuna uatsinnut inunngorfigitinneqarsimasoq najugarput, inuiaallu qanigisatta attavigisattalu nunaat, Savalimmiut, Islandi Danmarkilu ilanngullugit, angisoorujussuovoq, arealia tamakkerlugu 2.562.420 km²-iugami. Nunani taasanni inuiaat inooqatigiuaratsigit allanit sungiusimaneroqaagut asallugillu. Perlussuilli nalliussulerumaartut ilimageqquneqartut asuliinnaq ilimasaarutaanngillat, nalliussulerumaartut uppersinnapput. Amerikamut Canadamullu qeqertaasugut maanna taakkununga qanilliarloqqilerumaarpugut. .... / Nunap timersua: "Isuitsoq" kuussuovoq pavannarsuaq kuuttoq. Josef Beckikkut "Umiivimmi", tassa kuussuup Isortup qinnguagut isoqartup, Tassani eqalunniartarfearput. Aallaarsimaarfik nuannersorsuaq, Tassani angerlortaani umiatsialisarput pavungarsuaq Qaqqatsaanut Qinnguamiunullu ikortartut, aasaq tamaasarsuat tappavanersuaq aasisartut umiatsialisarfiat..... / Maniitsoq kingumut: Maniitsumi illoqarfitsinni Kuuttartumik taasagarput eqqaalara. Nunatsinni umiarsuaqqat pujortuleeqqallu amerliartorneri pillugit Danmarkimiit allagarsivugut Katersortarfitoq nutaajusoq 1931-32-miugunartoq. Danmarkimiit misissuiartortoqarsimavoq, allakkallu nassiunneqarput uagut inuusuttuaranngortugut..... Tassa Kuuttartuq itigartitsissutigineqarpoq, uagutsinni pissangaruttornitsinni Kuuttartormiukasiit qinngarisupilussuunnikuuavut qinnuteqaammik itigartitsilluinnartut isumaqarfigigatsigit, Maniitsumut siuarsaatissaraluaq taamanersuarli. Ilaanni Maniitsumi niuertoq K. Brandt siunersuuteqarniaraluarpoq Maniitsup inui tamaasa illorsuarujussuarmut ataatsimut ineqarnissaat siunnersuutiginiaraluarlugu, akuerineqanngilaq..... Illoqarfippu immikkoortortaqartiterpoq arlalinnik. Uagut peroriartorfitsinni makkuupput: Qaqqarmiut, Killermiut, affarlermiut, Nuunnguarmiut, Avannalermiut, Aqqullummiut, Napasorsuararmiut, Akitsinermiut, Ungusivimmiut, Ivissuararmiut, Ivissuaateralaamiut, Annertusormiut, Akunneqummiut, Pituffissuararmiut, Iluliumanermiut, Narsannguarmiullu. Illunnguit qulaanni najugallit immikkoortui: Imeqarfimmiut, Qaqqaralammiut.....

Nuna najugaq alianaagisaq: Maniitsoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.02-2008 qup.24.

Siulit atuagaat. / Qajaasarput. / Nunap timersuanut. / Saarlutsaanut uteqqippunga.

Nuna najugaq alianaagisaq: Maniitsoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.03-2008 qup.27.

Inuusuttunnguamut artornartoq. / Akunnerutilaarlugu eqqaasaq./ Eqqartukkannut uterlanga.

Nuna najugaq alianaagisaq: Maniitsoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.04-2008 qup.15.

Silammukarneq artornartoq./ Nuallussuaq 1936. / Ajunngitsoq - ajortoq./ Sorsunnersuaq.

Nuna najugaq alianaagisaq: Maniitsoq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.05-2008 qup.22.

Kisarsuit Aage Chemnitzilu. / Tamarmi ajunngillat tamarmik iluaallak.

Nuna najugarisimasara. (Taall.: Jørgen Nielsen, Tasiusaq, Upernavik) Kal. Nr.06-1988 qup.4.

Taallaq: Nuna najugarisimasara, eqqaallugu tupigisarpara. Kusanangaartoq iluserisaa, qeqertaq anna Kullorsuaq-aa. (Taalliortoq: Jørgen Nielsen / Erinniortoq: Johan Imanuel) Qupperneq 5: Taalliaara nassuiaateqarfigilaaarlara: Inuusimavunga inuit akunnakajaat ilaat, qillingaasaq. Suut tamaasa soqutigigaluarlugit ilikkarluarnagillu allamut soqutigisannut nuuttarlunga. Meeraagama nunanni Tasiusami atuartuuvunga. Atualeqqaarfigaara aatarsuara ajoqiuneq Tobias Heilmann, siullermik Kangermiuusimasoq. Ukioq 1940 toquvoq. Tamatuma kingorna ajoqit nukittaattut: andreas Poulsen, Jens Nielsen (maanna Ilulissani palasiusoq) Ville Jerimiassen-ilu. Ilaatigut immaqa piukkunnalaarsimagama 1943-mi aasiannut efterskolemut atuariartortitaavunga...../Jørgen Nielsen.

Nuna qeqertat annersaat (Taal. Isak Lund /Erin. Jonathan Petersen) Kal. Nr.01-1990 qup.4 Taallaq

Nunaga asavara. (Tall. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-1996 qup.11. Taallaq

Nunagisamut asanninneq. Kal. Nr.09-1989 qup.6. Taassuminnga allaaserinnittuuvoq inuusuttunnguaq Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartoq, allaaserisaa piviusumik tunngaveqarluni allagaavoq./ Mariiannguaq nivarsiaaraavoq qaamasunik imulaartunik perlaajalinnik nujalik, peqqissuugami qiimallunilu uluanngui kiinaanut tulluutivipput, soorlusooq aputinnguami kimmernannguit sanileriit marluk.

Nunagisamut asanninneq. Kal. Nr.01-02-1991 qup.20.

Taassuminnga allaaserinnittuuvoq inuusuttunnguaq Knud Rasmussenip Højskoliani ilinniartoq, allaaserisaa piviusumik tunngaveqarluni allagaavoq: Mariiannguaq nivarsiaaraavoq qaamasunik imulaartunik perlaajalinnik nujalik, peqqissuugami qiimallunilu uluanngui kiinaanut tulluutivipput, soorlusooq aputinnguami kimmernannguit sanileriit marluk.

Nunami inuunera. (Taall./ Erinn. Ole Jørgen Møller) Kal. Nr.05-1995 qup.9.

Taallaq: 1. Nunami inuunera sorlaqarpoq pavani. Maannga qimagukkuma tappavunga nuussavoq...../ Versit arfinillit.

Nunamik Atuisut: Nunap timersuata pilerinartui alutornartuulu. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2009 qup.30 Siulequt./ Aavartarfinnut. / Qinguamiunut./ Aasivinni./ Qaarajuttumi. / Qeqertaasami aasisarneq./ Teqqiumanermi Qivittullu qangattaani aasisarneq.

Nunani issittuni aallaaniartarnerit. Kal. Nr.10-1987 qup.5. Aallaqqaasiut.

Nunattinni ilisimasassarsiorlutik angalasartut ukiut ingerlanerini amerlaqisunik oqaatigineqalersinnalersimapput, tamakku assigiitsutigut tusaamaneqalersarsimapput, ilaat malunnarnerusumik ilaalu malunnanginnerusumik, ilaasalu tusaamaneqarnerat ima malunnartigaaq ukiut ingerlanerini oqaluuserineqattaartuurtarlutik - pingaartumillu ajunaarnermik inuit inuunerinik akeqartumik ilaqaraangata. Ilisimasassarsiornerit

toquosoqarnikut tusaamaneqarnerpaat ilagaat ukiut 1900-t aallartilaarnerani - tassa 1906-imiit 08-mut ilisimasassarsiorneq nunatta tunuata avannarpassissuanut, ilisimasassarsiorneq Danmarks-ekspeditionen-imik taaneqartoq, taamani angalaqataasut ilaat 3 ajunaarput, qallunaat marluk, Mylius Erichsen aamma Høeg-Hagen, kalaalerlu Jørgen Brønlund. Taakkunannga J. Brønlundip timaa kisimi nanineqarpoq...../....Maannalu ilanngutassara nanulersaarutaavoq, qulequtsersimasaa "Kangerup Teufelip alanngortaani" - tappavani taavani kangerit ilaat taama ateqarsimariarnermat.

Nunani issittuni nunallit Inuvik-mi ataatsimeersuarnerat Juulip 20-aniit - 24-iannut. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-1992 qup.5. Ukioq 1992 inuiaqatigiit akornanni pisimasoqarfissuuvoq. Tamakkua ilagaat Nunat Issittormiut Kattuffissuata (ICC-iip) Canadap Avannaarsuani INUVIK-mi ataatsimeersuartitsinera. Peqatigiiffiit Kattuffippassuinit: Sibiriarmiit, Alaskamiit, Canadamiit Kalaallillu Nunaanniit peqataaffigineqarsimalluni. Misigisat assigiinngitsorpassuit ilaannakorluartumik oqaluttuarilaassavagut./ Thulip sakkutooqarfianut akunninneq./ Inuvik./ Inuvik-mut tikinneq./ Paasisat malugisallu./ Oqaatsit - kulturilu./ Inuit issittormiut arfinilissaanik ataatsimeersuarnerat ammarneqarpoq 20. Juli 1992./ Inuit Issittormiut Utoqqartaasa Tuktoyaktuk-mi ataatsimeersuarnerat./ Inuvialuit tikeraarteqallaqqissut.

Nunanguami maani. (Taall. Kristen Poulsen) Kal. Nr.02-1994 qup.4 Taallaq

Nunanguami maani. (Taall. Kristen Poulsen) Kal. Nr.09-1995 qup.12.
Ilinniarfissuaq pillugu taalliaq.

Nunannut qujaniutimininnguaq. Kal. Nr.01-1984 qup.16.

Malunnartumik ukiuni kinguliunerusuni anginerusumillu naalakkersuisutta inatsisartuttalu tungaaniit oqaaserineqartalerpoq : "nunami nunarsuarmit inoqarfinni allanit inuuffikkuminarnerpaami inuusugut". Eqqaamanerlunngikkuma oqaatsinik taama ittunik siornatigut tusarneq ajorpugut - Piniartulli Avanersuarmit Tunumut najorsimasama angaqatigisarsimasamalu inuuniarfitsik - ilungersunartarnera ilanngullugu - unnersiutigalugu qujaniarfigisaraat tusartarlugu..../ Qujaasutiginnittut isumaqatigilluinarlugit imatut taalliorniapaussimavunga: (Taallaq): Nuna اساسara inuufiga.....

Nunap aqqisa oqallisaanerat: Kulusuk imaluunniit Qulusuk?. Kal. Nr.08-09-2006 qup.39 Hal.: Qangali eqqumiigisarpara Ammassallup kangerluata avannaani (Kujataani?) mittarfiit ilaat taaneqartarmat Kulusuk.

Nunap eqqiluutsuutinnera paarineqarneralu: Sarsakataaleraraat. Kal. Nr.01-2004 qup.6 Juullikkunni nalliortorsiornerit sulinngiffeqarallarnerup nalaani pisut nuanneqisut qaammatinngulersoq qaangiupput.

"Nunap inneeqqartui eqqaallugit" (Samuel Knudsen (Saamua) Kangersuatsiaat. Kal. Nr.04-1994 qup.11 Iulummi, "piniartorsuit nuliaallu" ataqqinartut tassaajuarsimavusi; "Kulturerput angalasoq."

Nunap inoqqaavisa ukiuat 1993. (all. Ulloriannnguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1993 qup.3. Nalaagaaffiit peqatigiiffiata FN-ip aalajangigaa ....

Nunap isuata eqqaani nunat: Nunarput tupinnartoq. (All. Assiliisorlu: Hans Hard) Kal. Nr.11-2009 qup.8 Mianersuutassarsuaq.

Nunap naasui. Naasoq uuararnartoq. Kal. Nr.10-2014 qup.31 Hal: Naasup qallunaatut taaneqartartup "brændenælde" kalaallisut taaguutaa siullerpaamik siumugara Frederik Nielsenip nutsigaani meeraallunga atuakkani H.C.Andersenip oqaluttualiaasa ilaanniippoq.

Nunap pisuusutai qanormi.: Avitseqatigiilluartatoq. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.10-2007 qup.8 Ukiut nutaat aallartippit inuiaqatigiinnut kalaallinut qallunaanullu pingaaruteqartorujussuarnik aalajangeeqatigiiffiusussat, taamaattumik ukiut makku siuliinili annertuumik uanni eqqarsaatersorfiusarsimaqaat naalagaaffeqatigiinnerup aqqaniinuaat marluusut akornatsinni immitsinnut qaninnerput..../ Ulluni makkunani.

Nunap toqqortai.: Qeqertarsuup pii. Kal. Nr.10-2011 qup.7 Hal: Nunami maani najugaqartarsimasut sumi tamaani qimataannik siumuisoqartaannarpoq, ilaat ilisimatutut misissuisunit misissoqqissaarneqarlutik sumillu nassaarineqarneri nalunaarsorneqartarput,.../ Sulili tupinnartoqarsinnaavoq. / Tuttui qanga nunguppat. / Nunap eqqumiitsui. / Apeqqut akineqanngitsoq.

Nunap tupinnaatai: Uunartut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.06-07-2013 qup.51 Kujataani Nanortalimmut qanittumi tasinnguaq Uunartoq tatsit puilasullu uunartut Kalaallit Nunaaniittut ilisimaneqarnersaraat tusaamaneqarnersaralugulu.. / Kalaallit Nunaanni puilasut kissartut.

Nunap uissuumminartuisa ilaat: Pasinartoqartaraluarami. (All. Adam Lynge) Kal. Nr.06-07-2008 qup.12

Nunap uissuumminartuisa ilaat: Uumasut eqqumiitsut nunarput najorpaat?. (All. Hans Danielsen). Kal. Nr.05-2008 qup.18 Nuggivik. / Qullugiaq? / Taseriorsuaq. / Nunap manni? / Igutsassuaq. / Ammikorsuaq?

Nunaqarfiga. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.07-1986 qup.13.

Eqqartuiffiginiagara tassa nunaqarfik inunngorfiga. Ilisimaneqartutut ukioq 1856-57 nunatta annersaani ukiorlussiorfiusimaqaaq. Taamani Napasumi perlerarneqarsimavoq. .... / ... tamatuma kingorna ukiorpaaluit qaangiummata nunaqarfik perlerarfiusimasoq, Napasoq, iunuisa qimappaat, qeqertamut avannarliutsiaannartumut Qipingasumut niuvertoruseqarfik nuunneqarpoq, niuvertoruseqarfiup aqqa "nooqataavoq" tassa ateq Napasoq taaguutigitiinnarneqarpoq..... / .... Suleqatigisimasakka taasinnavakka ukuupput: Leif Thomsen nulialu Solveig, Kaj Olsen nulialu Joan, Herbert Nielsen nulialu Inge-Lise mannakkullu Qipingasup atuarfiani pisortaasoq Tove Storregaard.... / ..ilinniartitsisut.... / ..Niuvertorusiusarsimasut.... / ... ernisussiorlut (juumuut) ... / Inuutissarsiutit. Soorlu allani taamaasimasoq 1920 siorqqullugu piniartuuneq, tamatumalu kingornagut aalisartutut inuutissarsiummut nuukkiartuaarsimaneq taasassanit pingaarnersaapput..... Inuussutissarsiornerup tungaa sukumiisumik allaaserusunnaraluaq aasiit najoqqutassarsiorfigisinnaasat killeqarput, tamakkuali allaaserilersinnagit apeqqusertuartarsimasara una isumaliutersorfigitsiaqqaarallarlara: sooruna 1856/57-imi Napasumi ajutoorluinnarneqarsimava?

Nunaqarfiga. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.08-1986 qup.13.

Nalunngilara 1856/57-imi sineriak tamakkerluni ukiorlorujussuarsimasooq issittorujussuulluni; anorersuillu ukiuunera tamakkerlugu paarlakaatiinnavissimallutik. Pingaartumik ullumikkut "sikuneq ajortut"-nik taaneqartartuni najugallit taamani atugarliorsimapput. Allaaserisat najoqqutaralugit sinerissap ilaani katillugit 140 missaat toqusimapput. Napasormiut atugarliornerpaasimapput, inuit 70 sinnillit "perlerlutik" toqusimapput. Taamatut ajutoortiginermut pinngitsoorani pissutaaqataasimasooq taanngitsoortariaqanngilaq. Ukiorluunerujussuaq qulaani taaneqartoq ukiunik 14-iinnarnik sioqqullugu Napasormiut sanileqarsimapput qallunaanik namminersorlutik aalisartunik, piginneqatigiilluni ingerlatsiviup taassuma qullersaa, Peter Julius Kall (asinga) taaguusiullugu taamani Asingakkunnik taaneqartarsimapput..../ 1916-imi Qipingasooq (Napasooq) 118-inik inoqarsimavoq. 1917-imi Qipingasumi pisarineqarsimasut makkuupput: niisat 10, puisit angisuut 126, puisit mikisut 54, terianniat 25 tuttullu arlaqanngitsut. Ukioq tamanna tunisat (asimioqarfik Ikerasak 38-inik inulik ilanngullugu) imaassimapput:.....

Nunaqarfiga. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.09-1986 qup.9.

(Asseq: Niuvertoruseqarfik Napasooq, 1920-p siornagut).

Oqaatigisariaqarpoq Qipingasormiut saarullinnik tunisassiornikut misilittagaqareerlutik saarullinnut tarajorterivittaarsimammata. 1922-25 Ikerasammi saarulleertoqartarsimavoq, 1926-28 Upernivimmi aalisakkeriveqarsimalluni. Aalisakkerivinnguarooq taanna Qipingasumut nuunnialeramikku umitsiamik kalillugu nuuffissaanukaassimavaat..../ ... Ukioq 1945 kingoqqutitsiarlugu Qipingasooq nutaaliaasumik angisuumik tarajorterivittaarpoq. Tassa aalisakkerivik cementimik natilik, pisanut niooqqaassut motorilik, taamatullu immamik erruivissamik qalluut atortorineqalerlutik. Ukioq 1948 Qipingasumi umiatsiat 3, umiaasat 45 pujortuleeqqallu 2 aalisarnermi piniutitut pigineqarsimapput..../ .... 1962-imi ukiakkut Toqqusaq ikuallappoq, tunisassiorfii tamarmik piuneerupput. Pisimasooq tamanna sioqqusungarlugu G-60-ip niaqulaarutaasa ilaat, inunnik eqiterisitsiniarneq pilereersimavoq. Qipingasooq eqqugaasunut ilaavoq, tassa nunaqarfinnut siunissami inuerukkiartuaartitassanut ilanngunneqarsimalluni. Tamanna tupinnanngitsumimmi nunaqarfimmiunit naammagineqaanngitsorujussuuvoq. Qipingasooq eqeersimaareeqisut nunatsinnilu aalisarnikkut periarfissarinnerpaarpaat ilaanni nunaqarfeqartut nunaqarfimmik siunissaa pillugu annertuumik oqallittalerput..../ ... Ilerrit Avannarliit qaaniit avannamut qiviaraanni taakani qattunersaq alla qamigut qilaannguutiffaarissimasumik iliveqartoq ersippoq. Iliveq taanna BásêrK'ap ilerranik taaguuteqartipparput. Tassagooq taanna Napasumi perlerarneqallarmat annattut ilaat..../ ... Piilip ernga-nik taasagarput meeraagallaratta aasami imertarfigisaannarparput, taanna Tasersuup Qulaata avannaatungaani, naqqani, Pinguarsuup kitaa-tungaaniippoq..../ ... Napasumiit Qipingasumut nuuttunit angumerisara tassaavoq Viilia (William Jessen). Taanna meeraalluni nooqataasimavoq. Utoqqarsuannortoq uagut meeraavugut, nulia Bertiliit Qipingasumi inunngorsimassaqqoorpoq. Aappariit taakku Qipingasumi Jessenit pinngorfigaat.....

Nunaqarfiga. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.10-1986 qup.11.

Káreeq (Kristian Karlsen) Qipingasumi inunngortunit siullersaasimavoq, angumerilluarpara qaalloriinnarnik nujaqaraluarluni suli angallarilluartoq, orsiivimmilu eqalussuit amiinik KGH-p pisiarisimasaanik qapiartuusartoq. Nulia Dorthea, akutaq tungujortunik isilik, iginagissorsuuvoq. Taamani oqalufik pingaartinneqarluinnarallarmat, pingaartumik, pingaartumik nalliuttuni annerni, .../ ... Niuvertoruseq Geerteeraq (Gerth Lyberth) eqqumiitsuliortuusoq tamatumani annertuumik sunniuteqarsimasutut taaneqartariaqarpoq,..../ .... Kaasipat (Kasper Nikodemussen) atsamma Ujuaannap uia, suli inunngunngitsunga toqusimasooq, aamma nuannerluinnartunik juullisiutinik taalliortarlunilu erinniortarsimavoq..../ ... Haansi Takisooq (Hans Møller)

angumerilluaqqissarput aamma juullisiutinik poorskisiutinillu taalliorlunilu erinniortarpoq, kukkilattarialaqqissuugami kukkilattagiannguani sakkugalugu erinniortarsimavoq..../....Ajoqi Luutivik (Ludvig Johnsen), Qipingasumi Johnsenit naggiat arfinilinnik ukioqartunga toquvoq, taanna pattallaqqissuugami aamma tussiaqattaarnermi sunniuteqarluartuusimavoq. Luutivik avani Qasiannguut eqqaanni Ilimanami inunngorsimavoq..../... Siulliullugu Qipingasup inutoqaanit angumerilluakkannit eqqartuiffigisariaqarpara akkaga Aalipattaaq (Albrecht Platou). Angut taanna 1940-ikkunni nunaqarfimmi utoqqaanersatut nunaqatigisimavarput. Inuk angisuujuvoq akutaq..... Nulia Biiataat Atammimiuvoq..../... Akkamma umiatsiarsua "Sorsuut" siornatungaani taallatsiariigara taaginnavillugu qaangiinnarneqarsinnaangilaq.....

Nunaqarfiga. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.11-1986 qup.7.

Nukappiararujussuanngorama soorunami "Sorsuut"-mi anguartitut kisaassuinillu amoorneqartut immorissaasuut atorfissaqartinneqartarsimavunga. Eqalussuit pisarineqartut tamarmik nunamut kalinneqartussaasarmata eqalussuarnianut "saqisuaqqatut" inuuneq oqitsuinnaanavianngitsoq takorloorniarneqarsinnaagunarpoq. Puigunaannerusunut ilaapput "Sorsuut"-ip ipussuit. - tupinnaqaarmi nakuarsuannngorsimannnginnatta..../...Utoqqaat angumerillatsiakkama ilagaat Kagistat (Kristian Møller). Illutta saninnguani killiutsialaaginnarluni nulii Maalia (Kangaamiuni Kreutzmanninik siulilik) ernertik Angaaraq (Jakob) kisiat najortigalugu illoqarmata immaqqa ullut tamaasa isertarpakka..../....Qipingasup eqqaa suluppaagaqarfilissuummat taamani ukiuunerni sammineqarluartaqaat. Quleriiaanik oqummerserluta aalisartarpavut. Suluppaakkat silamik maluttarissorujussuupput, pingaartumik avannaqassamaaleraangat kiiniangilluinnartarlutik..../... Eqaluit nalaanni ataataga "immiiniarluni" eqalunniartarpoq. Qipingasup (Napasup) eqaloqarfii pingaarnerit pingasuupput, tassaasut: Kangia, Qooqqut Amitsuarsullu. Meeraanerma nalaani pingaartumik Qooqqut Amitsuarsullu "immiiniarfigisarpai". Tasiisigut qassusersortarpoq.....

Nunaqarfiga. (Nanginnera.) (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.01-1987 qup.6.

Pingaartumik juullilernerani puigunaaqisut, ataataga siulersuisunut ilaasortaammat peqatigiinniallu oqaluffimmi orpiliartitsisarmata juulleriartornerani alianaaqutinut puigugassaannngitsunut ilaasarput.... Utoqqaat Angumerilluakkama ilagaat Tînasi (Tønnes Nikodemussen)....Joorsuaat...Niuvertoruseq Gerth Lyberth....Ujuâsip nulii Pâlît, arne Birthe meeqqatillu....Maren Lyng (Mâlâraq)....Josva Møller (Aatagaa) Tiinasi....Andreas Jessen (Andaliarsi) atsaqqama Amaliep uia piniartorsuusoq ilitsoqquppara, taanna siusinnerusukkut eqqaasama Napasumi inunngorsimasup William Jessenip nuliatalu Bertiliip erneraat...

Nunaqarfiga. (Nanginnera). (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.02-1987 qup.2.

Taamani piniartut inuutissarsiuutiminni puisu kisiat toqqammaviginagu saariarfigisinnaasaat arlaqarput, ukiuunera tamaat terianniat sammineqarsinnaapput, pingaartumik pullatit kiisartuaqqallu piniutigineqartarlutik.....Andaliarsikkut umiatsiaat upanniummik taasarpaput, taanna upernalaamiit atorluarneqartaqaaq.....Martha Biilmann, ammerinermut tunngatillugu annertuumik suliniuteqarsimasutut sinerissami tamarmi ilisimaneqartoq Andaliarsikkut panigaat...Piniartut qammaviisa Kangaarsuk ilagaat, Qipingasumiit avannamut ornittariaqarpoq, ... Adam Johnsen (Aatami) Qipingasumi ukiorpassuarni ajoqiusimasup Luutiviup nuliatalu Sikalluttap erneraat, angajua Hans Johnsen (Qasape), Nuummi "Naalagaasaq", ilisarisi maneqarluarpoq..... Jeremias Stach (Ijalime), ilitSORILERAMALI isumaqarsimagaluarpunga Ijalimi Qipingasormiuviusoq, sunaaffali Kangermi inunngorsimavoq tassanilu alliartorsimalluni. Qipingasormiumik aappanikkami Qipingasumut nunassissimavoq..... Petrus Lyng (Piitaq), taanna Qipingasumi

niuertorusioqqaartup eqqartuiffigitsiarneqareersup Petrus Lyngep kinguaavisa ilagaat, imaasoraara erngutarigaa.

Nunaqarfiga. Nanginnera. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.03-1987 qup.10. Karl Platou (Kaali). Qatanngutigiit angajullersarput, inuuneqatiga. Qatanngutigiinnit nukarliit ilagigakkit Kaali piniartuusooq ilitsoqquppara. / Pavia Skifte (Paaviaaraq). Paaviaaraq maniitsormiuuvoq; Qipingasormiumik aappanikkami Qipingasumut nunassissimasooq. Angajuma Kaalip ilutigaa, aammalumi Piitap, taamalillutillu angutit taakkua pingasut taamani piniartuusunut inuusuttaapput. Piniartortavut, angaga Malaq, angajora Kaali Paaviaararlu amerlanertigut sapersaatiginagu aataanik tulaassuisarput.... Ujuut (Job Haggæussen) nataata qoorortuuaqqamik aallartoorfigisimavaa....

Nunaqarfiga. Naanera. (All. Palase Niels Platou.) Kal. Nr.04-1987 qup.5. PâviârK' akut nuliilu Arnâjuma..(Paaviaaqqakkut nuliilu Arnajuma) maanna tamanut siammartunik, ilaatigut Danmarkimut, ernerat angajulleq, Kaaleeraq, kisimi maannamut Qipingasormiuuvoq. 1984-imi aasaani sulinnigiffeqarlunga Qipingasumiittunga Paaviaaraq siulimi eqalunniartarfitoqarsuanni Alannguani aallaarsimalluni tassanngaannarluni toquvoq..../ Ukiorpaalussuarni Sâlumût (Salomon Platou) aalisartitsisutut aasaanerani Ikerasammiittarpoq. Taanna siusinnerusukkut eqqartuiffigitsiakkama akkamma Aalipaap (Albrecht Platou) erneraa...../ Ikerasak 1940 sioqqullugu oqaluffissaarpoq atuarfiutigisumik.... / Aron Haggæussen (Aalut) utoqqarmut piniarunnaareersooq ilitsoqarput. Eqqaamavara kuultinnguamik iveruteqartoq, nulia Bibiaat...../ Angaakkut umiatsiaqarput, ateqarpoq "Puak" ...../ Malakias Tønnesen (Malaralak), nulia Eleonora (Illiooq) Maniitsup eqqaani kangerluarsummiuusimavoq. Aappariit meeraatsut kuluisaarluinartuupput..../ Gerth Efraimsen (Geertikuloq). Taanna qajaatsuvoq. Geertikuluup ilisimaneqaatigineruvaa eqqaamallaqqilluinnartuunini...../ Jakob Jeftasen (Ijaakoqut) illorma Saalumuup nuliata Sofiap qatanngutaa Ikerasammi piniarluarnernut akuuleraluarpoq, piaartorujussuarmilli, meeraasungami sulii, qaannakkut ajunaarpoq..../ Ezikias Møller (Issiki) aalisartuuvoq taamani Ikerasammiunit aalisarluarnerpaatut taasariaqarluni...../ Pavia Haggæussen, Aalup qatanngutaa, aalisartuuvoq. Nulia Ruth (Uluuti) Maniitsup pigisaani Kangerluarsummiuusimavoq, arlalinnik meeraqarput

Nunaqarfiga ukioq 2000. 3. Okt. – 16 Okt. 1994. Kal. Nr.05-1994 qup.14 Pikkorissartitsilluni isumasioqatigiinneq taanna nunaqarfimmiuunerusunut.

Nunaqarfiit oqallisaanerini eqqarsaatit. (all. Samuel Knudsen). Kal. Nr.08-1993 qup.3. ilumummi piniartorsuit nuliallu ataqqinartut tassaajuarsimapput "Nunatta uummataa"

Nunaqarfik Attu ukiuni 175-ni 1818 – 1993. Kal. Nr.06-1994 qup.13. ....una ilanngutassiaq Nunatta Katersugaasiviata allagaateqarfianiit ilanngutassatut nassiunneqartoq ilanngupparput.

Nunaqarfiit suut pisariaqartippaat. (all. Samuel Knudsen) Kal. Nr.01-1993 qup.5. nunaqarfinni tunisassiorfeqarneq / nunaqarfinni qaammarsaanikkut sulineq / Højskole angalasoq sulii aammalu. / nunaqarfiit peqqinnissakkut suliffigineqarnerat. / naggasiut pingaartoq.

Nunaqarfik ukiuni 80-ini: Kullorsuaq 1928-2008. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.06-07-2008 qup.4 Aalaqqaasiut./ Kullorsuaq 1928-p siornagut./ Kullorsuup ateqaataa

qaqqaq./ Kullorsuup 1928-mi inoqaleqqaarnera./ Nikolaj Jensen./ Kullorsuarmut inuleeqqaartut kinguaavi allat./ Kullorsuarmik napatitsisut piniartorsuit./ Jonathan Petersen, Amaaq.

Nunaqarfik ukiuni 80-ini: Kullorsuaq 1928-2008. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.08-2008 qup.30 Kullorsuarmik napatitsisut piniartorsuit./ Qatanngutigiiit Hansenit./ Qatanngutigiiit Nielsenit./ Qatanngutigiiit Danielsenit.

Nunaqarfik ukiuni 80-ini: Kullorsuaq 1928-2008. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.27 Illulimmiut. / Ilageeqarneq atuarfeqarfillu.

Nunaqarfik ukiuni 80-ini: Kullorsuaq 1928-2008. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.11-2008 qup.9 Sven Nielsen./ Ilinniartitsisut qallunaat kalaallillu. / Ullumi Kullorsuarmi ilinniartitsisut. / Ilinniarsimanatik atuartitsisut. / Pilersuineq, niuernerq, naalagarsuit KGH.

Nunaqarfik ukiuni 80-ini: Kullorsuaq 1928-2008. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.12-2008 qup.15 Illut najukkat, Peqqinnissaqarfik, taamanimiit ullumimut./ Inuit Kullorsuarmut sunniuteqarlutik sulisarsimasut./ Inuit Kullorsuarmut sunniuteqarsimasut allat. / Kullorsuarmut ulloq ukiorlu puigunaatsoq 1997./ Kullorsuaq ullumi siunissamilu.

Nunaqarfik Savissivik. (Naduk Nielsen) Kal. Nr.10-1989 qup.8. Nunaqarfipput Savissivik, nunatsinni nunaqarfippassuarnut allanut naleqqiullugu avinngarusimasorujussuuvoq qaqutigorujussuaannaq avatiminit tikinneqartarluni. Inissisimavoq Qimusseriarsuup avannamut eqingani Innaangarngup kujatinnguaniilluni. Avanersuup nunaqarfiisa niuertorseqarfiit kujallersaraat.

Nunaqarfiusimasup anersaava: Killerni oqalualaat tusartarsimasakka 1. (Johan Schmidtip kassettimut immiussimasaa, All. Kristian Johansen, Sisimiut). Kal. Nr.02-2018 qup.17.

Qassiarsummi kanajorniat: Qassiarsuk, Killerni Qaqqarsuaartukkatta alannguani iliveqarfitoqqap kitaatuungaani kangerluk, iliveqarfitoqaaq aqqusaarlugu ornittariaqarpoq sivingajaamilu pingaartumik assarnimik anorlertartillugu aput qingartannguuttarami majuarniarlugu pilaarnarsinnaasarpoo. Aammalu, oqaaseq "puungavoq", tassa siku issutsippallaartinnagu putoriarlugu punngatit atorlugit kaniorniarneq. Punngatit, ilaasa taasarpaat "punngarsuutit" sanalluagarujussuupput kaniq ornigukkumannikkaluarpalluunniit ornitsinneqarsinnaavoq, sanimut siumullu ungavariartortillugit ingerlatinneqarsinnaagamik nutsunnera aaliangersimasooq ilikkaraanni..../ Nanoq alla: Killermiut ilaanneeriarlutik aamma arsartartorsuusimapput soorunami kalaallit arsaannik. Narsami allermeertukkatsinni, ajuunniarfigisarsimavaallu kangimukaat Angutersuup saqqaani kangerliumaninnguaq tassunga arsaq immisinniartarlugu. Killiit illoqarfiat kangimut sammernaniikkami kangerliumaneeq taassuma kujataatungaaniikkami nuggersimaneq Angutersuarmik..../ Umiatsialivik nakkartoq: Killerni arfattartorsuugallarmata ilaanni Umiatsilivimmi arfiortarsimapput. Killit kitaatungaata alannguani qeqertat pingasut avannamut siattut Alanngorlernik taasarpagut, timerlersaata tunua Umiatsialivimmik taasarpaput..../ Killiit aamma alliaruseqarsimapput: Ilaannigooq Arnat qaqqani nasittut takuaat kangitsinniit qajaq kalittorsuulluni aggersooq..../ Aamma alliarutsit, innersuit: Killiinngooq inoqanngikkallarmata qasigiarniarfigisarpaat. Kisiannigooq kisimillutik qasigiarniaraangamik uteqqinneq ajorput paasineqassanatillu qanoq pisimanersut...../ Killit aamma qivittoqarsimapput: Meeraanitsinnit tusartarpaput oqalualarineqartoq Killerni qivittoqarsimasooq, Killermiut sianigisimannikkaat, malussarfigisarsimagaluarpaat

ilaminnulli ilagitillugu suusupagisarsimallugu. ”Ernersiaq”, taama ateqartillugu eqqartortarmassuk taama taavara. Ukiakkunngooq Killernut pilluni qajaarsersimavoq tassalu qajaqanngikkuni Killiit qimassinnaanagit.....

Nunaqarfiusimasup anersaava: Killerni oqalualaat tusartarsimasakka 2. (Johan Schmidtip kassettimut immiussimasaa, All. Kristian Johansen, Sisimiut). Kal. Nr.03-2018 qup.8.

Ussatit. Imaluunniit qanoq.: Ilaannigooq piniartooq pisaqarneq ajulerpoq. Puisi takuguniuk ilimasunngitsoq pioruniuk sulii periarfissamut perianngitsoq puisii aqqariissaaq. Kiisa narraativippai, taamaalluni puisii takugamiuk pallinnagu oqarpoq ”sooruna periarneq taama ajornartigisusi”, puisip akisimavaa ”angusavit kingulliup niulia kikkariuarneqanngimmat.” Niulia tassa puisip qungasimernani niaquanut tunnganera...../ Meeraanitsinni pinnguaatitta ilaat: Tuuliantarneq: Meeqqat ataatsimut katersuuteriaraangatta, pinnguassatsinnik eqqarsarluta arlaat oqarpat ”tuuliantaarta” amerlanerit isumaqatigissappassuk, qaa, tuuliantaarta, pilerisaateriarluta aallartittarpugut imaaliortarpugullu. Illumut imaluunniit quimut sanileriiaarluta talilluta naammagisatsinnut inisserarluta ataaseq saatsinnut pilluni,...../ Issittaajaarneq: Aamma pinnguaatitta ilagisarpaat issittaajaarneq. Meeqqat arlaqarluta katersuuteriaraangatta ilarput oqarpat ”issittaajaarta”, taava aallartittarpugut imaaliortarpugullu. Assatsigut tigooqqaateriarluta ammalortunngorluta ataaseq ammalortup qeqqaniissaaq. Taava orpiliartutut kaajallakkiartulersarpugut piomagutta qitaasaatigaluta..... *Issittaaja pappattaajaa, ilatsiannguaruna ilatsiannguaq, tuuluujussuaq qammalikii, kulukkuuluk kulukkulukkuuluk, kina issippiut....*/ Piarannguakkaarneq: Piarannguakkaarnerlu ima atortarparput: Aasiit ataatsimut kateriarluta oqartoqarpat ”piarannguakkaarneq”, immikkoortitertarpugut, anaanaq, piaranngui, kissaviarsukasik. Anaanaasoq, piarannguulu ungasiartunngorlutik imminnut qimattarpugut..../ Pamialluk. Puisip...../ Ajagarneq...../ Qimmiusaarneq.....

Nunaqarfiusimasup anersaava: Oqaluttuartitap William Johansenip eqqartugai. (Johan Schmidtip kassettimut immiussimasaa, All. Kristian Johansen, Sisimiut). Kal. Nr.04-2018 qup.28.

Alliarutsit meeraangallaratta tusarnartarinngilagut. Angalasut, sikumiluunniit ilallit, naak kisimiillutik aallartut, isiginnaartarsimavaat angalaqatitik, taamani qaqqami nasittut arajutsissannginnamik takusaramikkik. Ilaqarluk tunumut aallarunik tarrisimalaariarlutik nuissapput kisimiilersimallutik, tassa ilagiligaat tassaatittarpaat alliarutsit..... Meeraanitta nalaani Killiit pisinniarfeqanngillat, aatsaat 1924-mi peroreersugut sillimateqarfiinnarmik pisinniarfeqalerput. Piliniarneq upernarneranit ingerlassat naammassigaangata oktobarip naanerani novembarilluunniit aallartinnerani Killernut ukiumut nunassikkiartorluta ikaartarpugut..... / Kilaalaa: Meeraanitsinni ningiunnguaqarpugut Kilaalaamik atilimmik, arnaq imaannaanngitsoq. Sikugaangat ullut tamaasa uninngaveqanngilaq punngaariarunnaarneq ajorami. Tikisooq puuni amimineq kanissunik ulikkaarlugu. Tamakkuinnaat pinnagit aammali puisit 19-it terianniarlu koorortuumik pisarisimavai. Taamaalluni upernassakkut mitersuit tikeraruttortut Upernaviup karrani aallarsimavoq. Upernaviup karra ikkarluusaavoq aqqulluttoq, kisianni soorunami aqquteqarluni..... / Nassuiaatinnguaq: Ataataga William Johansen Aatsilu Hans illoriillutik peroriartorput, ilami allaat aappaqalernerminut illumi ataatsimi nagaqatigiipput ningiunnguartik Kilaala illoqatigalugu, taamaattumik marluullutik taanna.....

Nunaqarfiusimasup anersaava: Umiamik ajunaarnersuaq. (Johan Schmidtip kassettimut immiussimasaa, All. Kristian Johansen, Sisimiut). Kal. Nr.05-2018 qup.13.

Ukioq 1924-imi novembarimi Killerni ajunaarneqarmat taamanikkut, umiat anorersualiutsillutik inuit tallimat ajunaarmata suli eqqaamannittoqarpoq. Taamanikkut inooqataasimasunik imaappoq nunaqqataasunik. Tassalu Viiliakkut Mattaliillu, massakkut oqaluasaatitsiarniarpakka. Taamanikkut inuusimasuni amiakkusunut ilaammata. Magdaline Johansen: Mattaliit, Viiliap nulia upernaag taanna ueqaleqqaarsimavoq Killermiunngorluni. Taamanikkulluuna ilaaniarakuarlutik illit taakkununga umianut sunaana pillugu unittutit...../ William Johansen: Tassaana qaqutigorsuaq taamannak ukiakkut Killiit alianaassuartartut. Taamaalilluni taamanikkut ullaakkut alianaassuaq uatsinnut piniartunut nuannerlunilu pissanganaqaaq, tassa taamaalilluta taamanikkut ullaap alianaassusia Killermiummi tamatta immaq tupigaarput..... Tassalu imaq persertorsuanngorluni nittaalarsuarmillu, taanna orninniagarput Akulliit kangileernat, assorluta ornittussaagatsigu ajornaqaaq assumulluunniit sammineq ajornarsilluni. Tassa anori, perluk, immallu persua, silallu perlussua anersaartornerluunniit ajornaqaaq taamanikkut, ajornaqimmammi maanga unima ataanut uanga niaqora toqqorlugu assorusaarpunga artorlugulu, umiat taakkua assungersimaniarlugit periaraluarama aatsaanuna taamaalitsiarlunga kingumut qiviariallarakkut taava ersinngissuarmut aangalersut sannikaannarlutik, tassami ajornaqaaq iporiarfissaannginnamiluunniit....

Nunarput aasarniaasaarpoq – nunalli kiattut ipipput. (All.: Aqqaluk Lynge). Kal. Nr.06-07-2018 qup. 44 (Tunua).

Naak issittup ilaa aamma kiakkaluartoq taamaattoq Kalaallit Nunaata aasassaralua silap nillertup nalleqqavaa. Assigisaanik Atlantikup, Canadap Alaskallu avannaarsua aamma pueqqortorsuovoq, soorlumi maani maaji, juuni juulilu ilanngullugit nunatsinni nillernersua misigigipput. Assimi uani juulip 7-ani saqqummersumi takuneqarsinnaavoq nunarsuup assingani aappaluttumik taarsiartortumik qalipaasikkat, tassaapput nalinginnaasumut naleqqiullugu ukioq manna kiattorsiorfiit. Qalipaait qorsuk tungujortorlu taarsiartortoq tassaapput issisiorfiit...../ Ukiut 100-t matuma siorna sila aamma taamaangajassimavoq. 1918-imi eqalunnik tunisassiorluni misiliinerit nalaanni, Kalaaleq nr.5/2018-imi allaaserisami, erserpoq ukiorlunnera pissutaalluni aamma aasaq pitsaviusimanngitsoq. Nunarsuup klimaata.....

Nunarput asasarput: Aattornerata ersersitai. Kal. Nr.06-2003 qup.3.
Aasaq nalliummat qujanaqaaq. Qangali aput aappoq, illoqarfiillu tamarmik....

Nunarput erfalatorlu. Tall.: Frederik “kunngi” Kristensen. Kal. Nr.06-07-2004 qup.10 Taallaq/ Nuutit

Nunarput ituitdlugo. Kal. Nr.02-1987 qup.11.

Nunarput itivillugu./ nunatta sineriaa ilisimasassarsiorunit angallavigineqartaqisoq nalunngilarput..... tulliulluni itiviisoq amerikamiu “Qalasersuarmik” (Nordpolen) tikitseqqaartoq, Peary, tassa 1892-imi 1895-imilu Thule eqqaaninngaaniit Tunumi avannarpasissumi Independencep kangerluanut ituittaramiuk. Taassuma ituiffiata eqqaatigut Knud Rasmussen 1912-imi aamma ituippoq, kiisalu ukioq taanna svejtsimiu Quervain (Kårvæng) Torsukattammiit (Ilulissat avannaani) ammassalimmut ituippoq. Ukioq ataaseq qaangitiinnartoq tassa 1913-imi qallunaaq Kock Danmarkshavninngaaniit ituippoq Kangarsuatsiaamut, nunatta silinnersaatigut....

Nunarput ituitdlugo. (nanginnera) Kal. Nr.03-1987 qup.5.

Nunarput itivillugu./ Ukialernej avannarpasissumi issileriartuinnarpoq sikuartaleqalunilu. Ingerlaniartut piniarsuartaqalutik Kap Stopilo Ingerlaniartut piniarsuartaqalutik Kap Stopilo tikinngitsiarlugu nassataamik ianik niooqqaasariaqarsimallutik kiisa Kap stop

kingumut tikeqqittukassaavaat.... Kock nammik oqaluttuarteriartigu ullorsiutai ilaannakorsiorfigalugit: nassataatsinnik katersuiffissarput sermip qoorua taanna aqqisimaarnavissunngitsoq tamaaneeqqaarnitinnili paasisimagaluarparput, allamilli periarfissaqanngilagut, tassami pasitsaassimavarput qaqqiffissarput taanna allaasoq qanoq-ileriaruni uukkaasinnaasoq...

Nunarput ituitdlugo. (nanginnera) Kal. Nr.05-1987 qup.8.

Nunarput itivillugu./ Kaajallariallarama arsen Wegenerilu anineramik... qujanassusia, taava malissavaatigut... quppaq ikaartarfiliorsimasarput tikeriaqaarput sunali ikaartarfinnguassaa...tassalu ikaagassaanani... majuussagut siulliit tappava ersilaarput, tikissinnaanngilagulli...../ Oktoberip 4-ni unnummat qamutit 39-ariarlugit usilersortarlugit majuuttarsimavaat, qoorortap taassuma timmut isuata timaanut, sermip sinaaniit meterinik 800-nik tiffasinnerusumut, taamaaligamillu tuallaqalutik - taamaallaat hestitik inilioramikkik atortutik tasamaniitiinnarallarlugit.../ taamatut hestit suliassaqartitsiuarput, ilaata "Brun-ka"-p kaajummersimariarnerami "puuguttani" neriffigisartakkani qisuusoq nerisimavaa allalu "Grauni" aamma taamaalioriaraluarsimavoq....

Nunarput ituitdlugo. (nanginnera) Kal. Nr.06-1987 qup.13.

Nunarput itivillugu./ Kaperlassiuleraluarlutik ullunik asiutitsinaveersaarput. Oktoberip 29-ani pingasuullutik, Larsen qimataalluni. Dronning Louisep nunaanik Taaneqartup tungaanut aqqutaani misissuiniarlutik aallarput, hestit atorngit qamutinili misunik uniarlutik, nalunngereerpaat aqqutigissaassanatik, taamali ajortiginissaa ilimagisimannikkaluarlugu..../ Sermersuarmini tassani ukiinerminni aqqissuullugaasumik inuupput. Suliassat ullut tamaasa pisariaqartut, soorlu illumi sulineq, eqqaaneq, hestilerineq ilisimasassarsiornermullu tunngasut soorlu silasiorneq,..../ Ukeeqqaaleramik Wegener Kochilu skakerlutik aliikkusersortaraluaramik kingornali piffissaarukkamik taamaatippaat - nallukattanilluunniimmi nassaraluarlutik atorngit ajorpaat - atuarunik nuannarinerugamikku.....

Nunarput ituitdlugo. (nanginnera) Kal. Nr.07-1987 qup.10.

Nunarput itivillugu./ Taamaalluni juulli nalliuppoq, tassalu ukiorinniarami, 42-nik issilluni. Juullisiorlutik nerilluallaramik, kaffi kaagillu naammattut, - naggataatigullu tassilissuarmik sikaatorlutik, nersutaatitillu puigunngilaat - hestit qanganit anginerusumik tunineqarput qimmillu aalimmik kissartumik sanaappaat...../ Taamaalermat piffissanngoriartulerpoq Kalaallit Nunaata sermersua sanimut atitunersaagut Kitaata tungaanut ituinnissaa piareersaatigilissallugu -. Tassani uninnganerminnit aallaannariaanngillat, aqqutaani atortussarpassuaqarput ataatsikkut aallarussinnaanngisaminnik..../ Aprilip 19-ani unnukkut nal. 7-unngorpoq - illuminiillutik. Ituinnaissallutik aallarnissaminnut suut tamaasa piareersimavaat, nerisassat nunngutaavi nerereersimavaat, taamatullu hestit tamaani nerisassamaatitik nungutaarpaat. Sikaatugassaq kingulleq cognaciminerlu nunngutaagassaq nerrivimmi piareersimapput naggammik nalliortorsiulaarnissamut..../ Ippassaaniummat anorlernerata aqqutigisartagaat persorisimavai tamaasa aanngartillugit, taamaattoq ingerlanerliungillat, naak ulloq ataaseq anorimit sapernutinneqaraluarlutik, aprilip 23-ani kilometerit 40-t missaani ingerlasimavaat....

Nunarput ituitdlugo. (naanera) Kal. Nr.08-1987 qup.10.

Nunarput itivillugu./ Qamutit uniagaat oqimaaqimmata ullut kingulliit sisamat ingerlasimallutik kilometerit 89-it atorsimallugit hestitik qasuersertinniarlugit ulloq ataaseq uninngaffigaat, ullorlu taanna majip 24-ni ullup kiannerpaaffissaraluani 20-nik issisiorput..../ junip 1-ani aatsaalli anorisiorput assoratik - hestilli marluk ajoriartinnarput.

Allatut ajornarmat inuit uniaqataasalerput...../ Aatsaat julip 2-ni ullaassanngortoq nunamik takupput, qangami qiimaallannannguarsi...../ Nukillaavipput - ulluni unnuanilu 2-ni nerinngitsooreerput, patruunit suligigaluarpaat, taamali nukillaangatigalutik aallaaniarsinnaanngillat, piniarsuarlutik aallaqqipajupput, ilisimajunnaangattalerpulli.....

Nunarput naatsumik.: Sassarsuinngooq! Kal. Nr.04-2006 qup.22.

hal.: Meeraanera tamaat suarut taanna tusarnersutut pissamaartutullu nipinillugu Qullisarmiut utaqqisarpaat.

Nunarsuaq alianaatsoq. (taall. Jørgen Petersen/ Erin. Johan Immanuel) Kal. Nr.03-1990 qup.7. Taallaq:

Nunarsuaq alianaatsoq
Ataqqinartumik isikkulik,
Nunagigakku qutsavigeqaara
Asavaralu uummatinnik.
(Versit arfinillit.)

Nunarsuaq pissusilersorneralu: Nunarsuup qalipaataalariaraangat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.19.

Kangerlussuarmi supinersuaq./ Qilerunngunnerit./ Aallarniisoq.

Nunarsuaq pissusilersorneralu: Nunarsuup qalipaataalariaraangat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-2005 qup.5.

Nunatsinni nunâ sajulaartarpoq./ Qullitsiternerit./ Nuummi nunap nikittarsimaneri./ Nunap nikikkiartornerisa ilaat atugarliortitsisaqaat.

Nunarsuarmi arnat akersuuffiannit.: Arnatsialaat Maniitsormiut. (All. Ane Skifte, Maniitsumi arnat peqatigiit siulittaasuat) Kal. Nr.04-2012 qup.10.

Atuagassiamut matumuuna ilanngussilaarnarluta titarsivugut neriulluta ilanngunneqarnissaa. Maniitsumi siullermeerluta "Arnatsialannik" toqqaavugut ulloq 08. 03. 2012 nunarsuarmi arnat ulloritinneqartoq eqqorlugu. / Erinarsuutit: Abel Kristiansenip taalliaa: "Qujassutigaa suna suliaq". / Ado Lyngep taalliaa: "Aanaanap asanninnera. / Arnatsialannut oqaatsit. Asta Skifte Goldbach....

Nunarsuarmi eqqumiitsut. (Nuts. Chr. Lyng) Kal. Nr.12-1992 qup.19.

Indiami illoqarfiup New Dalhip eqqaani Meharaulimi ippoq saviminermik napasuliaq kunngimut Chandramut eqqaassutissaq. Meter-it 7-tut takitigaaq 42 centimeteritullu silitsigaluni, agguaqatigiissillugu.....

Nunarsuarmi eqqumiitsut. (Nuts. Chr. Lyng) Kal. Nr.03-1993 qup.11.

Ulloriaq qaartoornepaaq? Supernova. / unnuami nipi. Ukiuni 400-ini meeqqani qissatigai.

Nunarsuarmi eqqumiitsut. (Nuts. Chr. Lyng) Kal. Nr.07-1993 qup.16.

Silaanarsuarmi piniartunik nungunneqarsimanerput? / Issimit toqusimasinnaapput. / Toqunartumik nungunneqarsimanerpat?

Nunarsuarmi eqqumiitsut. (Nuts. Chr. Lyng) Kal. Nr.08-1993 qup.8.

Nakorsaatitigut ilimatsaassat. / Tusaamasarujussuunngilaq. / Neriorsuunni

aalajangiuppaa./ Angutit arnanit sakiaminikinneruppat? / Nujuartussuseq timikkut sanngissutsimut pissutaava? / ukiut 140 millionit paarmotorujussuit nunami uumasuusimapput. Noap umiarsualiaani inissaqannginneramik?

Nunarsuarmioqataaneq: Boliviamiut tikeraat. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.08-09-2009 qup.7.

Tikeraarnerup siunertaa/ Tikeraarnermi sammisassat.

Nunarsuarmioqataaneq: Filmiliorniat. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.08-09-2009 qup.8.

Nunatsinni piniartut aalisartullu angallateerarsortut Boliviamilu naasorissaasut qaqqartoormiut filmiliarineqarput.

Nunarsuarmioqataaneq: Isumasioqatigiinneq. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.08-09-2009 qup.38.

Nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit isumasioqatigiinneq 13. September 2009 ilimmarfik, Nuummi.

Nunarsuarmit atuakkiaataannit: Ilerrit oqaasertaat. Kal. Nr.04-2012 qup.22.

Hal.: Atuakkiortut taalliortullu ilarpassui Nunarsuarmit akornanni tusaamaneqalersarput suliaalu oqaatsinut arlalissuarnut nutserneqarlutik atuartiminnit qiimmassaataagineqarlutillu Qamuuna pissarsissutaasarlutik. / Taallat ilaat imaappoq: Minerva Jones.

Nunarsuarmit juullisiortarneri.: Sverigemi. Kal. Nr.12-2009 qup.24.

Hal.: Nunat avannarliit juullisioriaasii assigiikannersutut oqaatigisariaqarunarput. / Finlandimi.

Nunarsuarmit kingornussarsiaat: Ilulissat Kangerluat. Kal. Nr.08-09-2004 qup.9.

Unesco arlaleriarluni nunarsuarmit eriagisassanik Nunarsuarmit kingornuttagassaattut taasaminik upernarsaatitalimmik toqqaasarpoq.

Nunarsuarmit naalackersuinerannit: Issittormiut isumasioqatigiiffiat. Kal. Nr.03-2015 qup.15.

Hal.: Danmarsk Radiup isiginnaarutikkut aallakaatitsisarfiisa ilaat DR2 qasseeriarluni aallakaatitanik soqutiginarluinnartunik isiginnaagassiisarpoq. Peqatigiiffissuup Nuup TV-p kanaalinik arlalinnik ilaasortaminut periarfissiinera iluaqutigalugu DR2 isiginnaaneqarsinnaasunut ilaavoq./ Paasissutissamernit. Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat Artisk Råd naalagaaffiit issittumiittut arfineq-pingasut inuiaallu issittormiut inoqqaavisa peqatigiiffiisa 1996-imi pilersitaraat siunertaralugu siuarsaanissaq nunat issittumiittut imminut napatissinnaasumik ineriartornissaanik imalik.

Nunarsuarmit ussataasa ilaat (Nuts. Lars Møller Lund) Kal. Nr.02-2001 qup.15

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). Kal. Nr.06-1993 qup.12

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund) nanginnera.
Kal. Nr.07-1993 qup.11

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund) nanginnera.
Kal. Nr.08-1993 qup.5

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund) nanginnera.
Kal. Nr.09-1993 qup.11

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund) nanginnera.
Kal. Nr.10-1993 qup.13

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.01-1994 qup.14**

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.04-1994 qup.10**

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.08-1994 qup.11**

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.11-1994 qup.14**

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. **Kal. Nr.02-2000 qup.17**

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.07-2000 qup.18.**
Arnanut tunngasut./ Angutinut tunngasut.

Nunarsuarmit ussataat assigiinngitsut. (Nuts. Lars Møller Lund). **Kal. Nr.07-2001 qup.6**

Nunarsuarput silaannarmi qanoq sukkatigaa. (Nuts. Chr. Lyng) **Kal. Nr.02-1994 qup.5.**

Anguti arnallu saarni assigiinngillat? / Siornagu amerput taarnerusimagaluarpa? / Nunatta sermersuata ataa qanoq ippa? / Qanga nunarsuaq inoqalerpa? / Sooq februar 28-iinarnik ulloqarpa? / Kisitsisit qanoq pilersinneqarpat? / Sooq inuit ilaasa saamitsik allallutik atortarpaat?.

Nunarsuarput tupinnartulik.: kikkusimanersut avatitsinnit alaatsinaappaatigut?. (All. H.C.Petersen) **Kal. Nr.12-2009 qup.15.**

Nunatsinni ufonik takusat. / Aavartut takusat. / Sisimiuni Højskolimi isiginnaagarput. / Ukiuunerani 1979/89-imi nunatsinni uforsiortoqaqaaq. / Takusat allat. / Nunarsuatta avataamiuinit alapernaarsorneqarnerpugut? / Qeqertarsuup ikkannerani Aalisartut. / Radiumi/tv-mi ufonik aallakaatitat. / Soormi kisitta?

Nunarsuup ingerlaasia: Uumasutta ilaat soorlu ullorsiuteqartut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.20.

Uumasunuku ullorsiuteqartarsimanersut? / Appaliarsuit. / Sikup qupisarfia, Uumasut aqqussuat. / Disko Bugtimi qilalukkat. / Aataat ullunik aalajangersunik tikittarfillit ilagaat. / Natsersuit. / Uummannap sulluaniikkaluarpit.

Nunarsuup inui: Amerliartorneq – ikiliartorneq. Kal. Nr.12-2018 qup.5.

Hal: Sukisaarsaatigalugu atuarusaartakkama ilaanni siumorpara nunarsuarmi inuit amerliartuinnartut, kisiannili amerliartorneq arnap angulillu atoqatigiillutik meeqqiornerannik peqquteqanngitsoq. Amerliartorneq peqqissaanerup pitsaanerulernerannik peqquteqarpoq, katsorsaatit pitsanngoriartuinnarnerannik, allaat peruluuteqaraluit aaqqillutik peqqissisarnerannik kinguneqartartut. Tamanna immaqa siunertaanngikkaluamik kinguneqarpoq utoqqaat amerliartuinnarnerannik, naatsorsukkallu malillugit paasineqarpoq ullumikkut inuit 65-inik ukiulinnit utoqqaanerpaanut suli inuusut meeraaqqanit 0-5-inik ukiulinnut naleeqiullugit amerlanerulersut. WHO-p naatsorsuina malillugu taama ilineq suli nangiinnartussaavoq. Taamatuttaaq inuit 100-inik ukioqalersut nalinginnaaleraluttuinnarput..... / Kalaallit Nunanni: Kalaallit Nunaata inuisa 1894-mi 10.427-it amerlassuseraat. 1910-mi 12.489-inut qaffapput, 1920-mi 13.441-imut, 1930-imi 15.529-mut, 1949-imi naatsorsuineri aatsaat Tunumiuit ilanngullugit inuit 22.148-sut paasineqarput..... Nunalli inuttusiallannera aatsaat 1950-ikkut 1960-ikullu ingerlaneranni malunnarsivoq nappaat taamani nalinginnaasoq tb aqqissuulluakkamik nungusarneqarmat,..... 1990-ikkunni kalaallit amerlassusiat amerlanerpaagami 56.000-it eqqaasiorpaat, tamatumali kingorna kisitsisit unikaallariarlutik ukiut 15-it ingerlanerini ikiliarulernerat malunnarsivoq....

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: “Amerikap” tikinneaqqaarnera 1. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.05-2009 qup.17.

siulequt. / Aallaqqaasiut. / Siulliusorisat. / Vikingit. / Grønlandimut peqqaartut./ Erik Aappaluttoq.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: “Amerikap” tikinneaqqaarnera 2. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.06-07-2009 qup.22.

Bjarni Hérjolfsson. / Leif iluanaarajooq. / Vinlandiliarnera./ Thorvald Erikssonip Vinlandiliarnera./ Torstein Erikssonip Vinlandiliariaraluarnera. / Torfinnr (Tordsson) Karlsefnikkut Vinlandimi nunasseriaraluarnerat.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: “Amerikap” tikinneaqqaarnera 3. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.08-09-2009 qup.24.

Isummat nutaat. / Assaanerit. / Assaaqqinnerit. / Assortuussutit./ Nunatta avannarpiyani Canadallu issittortaani nassaat./ Naleqqersuutaat. / Atorsinnaassusia. / Umiarsuaat.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: “Amerikap” tikinneaqqaarnera 4. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.10-2009 qup.22

Aallarnera./ Tikitai. / Inussiaatissat./ Agguaateqatigillutik inuupput. / Inuttuumasuunngilluinnarput. / Tamanut asannittut. / Najoqqutat:.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: “Amerikap” tikinneaqqaarnera 5. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.11-2009 qup.24.

Guutiusoraat. / Kakkaak. / Misiliigaluarpur. / Tikilluaqqusaanerit. / Tupigusoqaat. / Kiffaanngissusiagaappur. / Oqallinnerit.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 6. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.12-2009** qup.25.

Allarluinnaappur. / Paasissaanngitsur. / Inatsisit nutaat. / Nungutsinerit. / Allatulli isumaliorsinnaasuseqarur.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 7. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.01-2010** qup.23.

1860-ip tungaanur. / Qujasuitsur. / Saviup ipittup suliaasa kingunerit. / Suli kimmur.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 8. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.05-2010** qup.10.

Erseqqissaat. / Navahot.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 9. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.06-07-2010** qup.32 **Cheyennet.**

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 10. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.08-09-2010** qup.24.

Red Cloudip sorsunnera ajugaaneralu. / Nalaatsoqaarli.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 11. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.10-2010** qup.16.

Sorsugunnaaramik. / Silaatsuliorneq. / Kommissiوني nutaaq. / Black Kettlep naggataa.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 12. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.11-2010** qup.11.

Donehogawa. / Kommissær Ely S. Parker. / Red Cloud Washingtonimi. / Donehogawa tunuarpoq.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 13. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.01-2011** qup.14.

Palo Duro Canyon. / Paha Sapa pinngitsaaliillini pisiarinearpoq. / Little Bighorn. / Little Bighornip kingorna. / Tashunka Witkop toqutaanera. / Tatanka Yotankap toqutaanera.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 14. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.02-2011** qup.22.

“Nez Percéet”. / Ernerata kingoraarpaa. / Nuna timitta ilagaat. / Sakkutuut ajorsartitaappur. / Arajutsisinneqarur. / Sherman tikiussimavoq. / Peqqusersusaarnikkut tigusaavoq. / Naapertuilluartumik pineqarumavoq. / Kingulliit.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerit.: “Amerikap” tikinneqaqqaarnera 15. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) **Kal. Nr.03-2011** qup.21.

Alaska. / Russit. / Alaskap tuninearnera. / Sakkutooqarfik Alaska. / Ajorsartaleqaat. / Pissutsit allanngorur. / Immikkoortumi matumani atuakkat najoqqutarinearur.

Nunarsuup oqaluttuarisaanerani: Vinlandip assingi. **Kal. Nr.01-2010 qup.22.**
Hal.: Ukioq 1957-imi Nunarsuup assinga pisoqaaq 1400-ikkunni suliaq piarinaatsoornikkut nassaarineqarmat tupigusuutigineqarpoq Kalaallit nunaat Akilinerlu ilanngullugit titartagaammata...

Nunarsuup pissaqarnassusia. Aasap tunniuttagarpassuisa ilamininnguat. (All. Adam Lyngø (T) Nuuk) Kal. Nr.06-08-2013 qup.4.
Siulequt. / Aliannaarsaariarneq.

Nunarsuup pissusia: Apriliip 8-nit 12-ianut. Kal. Nr.05-2016 qup.32 (Tunua)
Nunatta ukiumi kissatseriataatarnera.

Nunarsuup tupinnartui: Qorlortorsuit. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.12-2005 qup.20.
Qorlortorsuit allat. / Takornariat ingasavittarput. / Sapiisertut ornittagaat.

Nunarsuup ulorianartorsiortitaanera: Suut aseruutaasinnaappat? Kal. Nr.01-2017 qup.11.

Hal.: Ukiarmi 1916-imi ilisimatuussutsimut paasinarsaammik atuagassiaq arlalinnik soqutigineqartoq Illustreret videnskab nr. 17 saqqummermat allaaserisat ilagaat "Ullup eqqartuussivissap nalliunnerani annassutaasinnaanernut ilitsersuutit" .../ Inuup sanaava. / Aseeruisinnaasut allat.

Nunarsuup ulorianartui. Qinngulanerit. Kal. Nr.11-12-2013 qup.6.

Hal.: Ukiariap 2013-ip ingerlanerani Kalaallit Nunaanni naalakkersuineq tunngavigalugu ammasumik oqallinersuaqarpoq nunap Inuisa amerlasuut peqataaffigisaannik,... / Qinngulanerit. / Ajoqusiisaraat aammali iluaqusiisaraat. / Sunniuttarneri. / Atugaaneri. / Radioaktivilikuluut. / Taamakkaluartoq. / Rekordit sisamat allat. / Fukushima. / Naggasiut.

Nunasiaanermit namminersornermut. (All. Jørgen Fleischer - Juuluarag) Kal. Nr.06-2001 qup.12.

Nunasiaanermit namminersornermut. Nanginn.2 (All. Jørgen Fleischer - Juuluarag) Kal. Nr.07-2001 qup.3.

Nunat aqqi. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.09-1986 qup.7.

Qaqotup kommunia immikkut ataatsimiititaliorsimavoq, kommuneqarfimmi tassani nunat, qeqertat, nuuit allallu kalaallisut atitoqaasa allattorneqarlutik nalunaarsugaanissaat siunertaralugu. Tusagaq nuanneq, pingaatumik peqatigiiffimmi "Kalaallisut Oqaatsivut"-mi!. Nunat, qaqqat, tatsit, immat assigisaallu kalaallisut aqqi nunatta inuisalu kalaallit oqaluttuarisaanerannut atalluinnarput.....

Nunat aqqi. (all. Karl Asser Møller.) Kal. Nr.05-1993 qup.14.

Kalaaleq-mi nr.7-8-imi 1992 Samuel Knudsen imatut qulequtsikkaminik allagaqarpoq : Sooq taamatut ateqarpa?..

Nunat aqqi. (all. David Petrussen, Kangaamiut.) Kal. Nr.04-1997 qup.5

Kangerlussuatsiap oqaluttuassartaasa ilaat./ Sisuugussivik.

Nunat aqqi nalitsinni. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.04-1999 qup.3

Nunat aqqi: Inuiaat naggueqatigiit Inuit nunaminnik atersuisarnerat. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.10-2013 qup.5.

Sisimiut illoqarfiata nunaani aqqit. / Alaska. / Upernisarfiit. / Napaaqtugmiut - Napaartormiut. / Qikiqtagrummiut - Qeqertaarsummiut. / Taaneqarsinnaasut allat.

Nunat aqqi nalornisat: Kiammitaava ikiorsinnaavaanga? (All. Adam Lyng) Kal. Nr.05-2008 qup.6

Nunat aqqi oqalualaassartaalu. (nanginnera)(oqalutt. Peter Petrussen) Kal. Nr.02-1981 qup.18.

(nunatsinni nunat aqqi... nr.1-81 qup.12-imit nangitaq) Amerlunnguaq: taanna Kangerlussuup paavani Simiuttap alannguani Ikerasassuup silammut anillagiaaniippoq. Amerlunnguarmiugooq ukiivinnaalissuaq utoqqarujussuaq piniartorsuaq, ernersuanigooq perorsarlugu piniartorsuannortillugulu qajartussaarami. Inoqutaannanigooq kisiisa ilagisarpai.../ ..Niumak. Niumak piniartorsuuvoq tusaamasaaqisoq, meerannguugallarmanngooq utoqqarsuit marluk piniartorsuusimasut qujagisarigamikku, mikisuarannguullunigooq qajartaaqqaassammat aappaata nuffiorsimavaa aappaatalu allikkiorlugu..../ ...Ukiivinnigooq nikitartuaramigit, taamallunigooraasiit Qoqaanut ukiivittorlu piniartorsuit ilaat aamma ukiivisseqataavoq. Tupinnartumigooruna aamma taanna pigajuttoq, sunaafagooq aamma sinngagineqarluni..../ ...Taamaallunigooq Narsarmiunut ukiivissikkami piniartut ilaat Narsarmiormiu marlunnik ernilik nunaqasiuppaa, ernigooq taakku nukappiarannguullutik. Ukiassariatorluni, ukiassaleriartorlu Kangaamiut tunoqqullugit umiat avannamut, allaassanatillu qavaat, tulalersut aterfiorniarlugit tassamiaasinuku qavassuit, nunaqqasiuppaat....

Nunat aqqi oqalualaassartaalu. (nanginnera)(oqalutt. Peter Petrussen) Kal. Nr.03-1981 qup.16.

Kangiusarmiut. (Kalaaleq nr. 1-imitut 2-mitullu oqaluttuarteqqinneqassaaq Peter Petrussen - Aqqalua - Kangaamiormiuusoq. - kajummissaarutigeqqikkumagaluarparput nunatsinni nunat aqqisa qanoq isumaqarnerinit sumillu aallarnerfeqarnerinik ilisimasaqartut allaatiginninnissaat, pingaaruteqarlutillu nuannermata. / Uffagooq Kangiusarmiut iveriaraluttuaramik meerartarpasuatik qimatsivissaarukkamikik, arnatoqannguarooq arnaqquassaannuaq paarsisuliullugu aallarput, takkiani nuannateriillaramik ilummukarlutik nunartik uiaramikku, taassuma paarsisussanngamik aterfioraatik, meerartatik takkutinngilluinnarmata torlulaarsimagamikku: naammi meerarsuavut? - aallarassili unnuup ilaatigut ikattorsuugamik tanertassaannimmata innersuup tatamillugit nunguppai...../ Kangiusarmiunngooq ilaat pissarsuaq anoraannarmut saperfeqanngitsoq. Tusaamalerpoq Appamiut avannaani Qimatuni Miteq qajaqqissorsuaq. Unammiartorusungaaleramiuk unammiartorlugu tasamunga silammut. Qimatumiut tikeraassaminnik ilimasunngeruttorlutik tassaana qajaq tikiutilersooq.....

Nunat aqqi oqalualaassartaalu. nanginnera)(oqalutt. Peter Petrussen) Kal. Nr.04-1981 qup.10.

(nunatsinni nunat aqqi... nr.1 aamma nr.2-3-81-mit nangitaq) "Kalaaleq" nr. 3-mi kalaallit oqaluttuatoqaasa ilaannik Tiggaq-mik oqaluttuartitara, Salomon Jakobsen assinga maanna ilanngunneqarpoq, taanna inunngorpoq toqullunilu. Atammiup eqqaani nunat aqqisa qanoq tunngaveqarnerinik arlalinnik oqaluttuussimavaanga, naatsunnguakkuutaartumik,

taakkulu ilaat maanna ilanngutissavakka. Taamalu Salomon Jakobsenip kalaallit oqaluttuatoqaasa ilaannik oqaluttuarteqqissavara. / Naajatoormioq.: Itsaq Atammiup eqqaa nunaqarfippassuaqarsimavoq, ilagaallu Naajatoq,..../ Niaqunngunaq.: taamatut ateqarneranut pissutaasoq tassa Sannerut saffarsuarmiittoq, taanna sarfatorujussuugami ilorpaninnerusumiinnini pisimanagerlugu, aasinngooq tinimukartilluni sarfarissilluni putsertarami, ungasinniaraluarlugu sarfarpalussua kuupalulussua tusarsaasarami.-... / Arpaqisaaq. - Illutsiap kitinnguaniippoq.

Akutarluk Inuinnarlu: Akutarlungooq Inuinnarlu ikinngutigillutik, Akutarlungooq pulasartuugami Inuinnarlu kitaamiuulluni. Pulagaangami tutut neqissuunik panersiissuttaramiuk suut illinnartut tamaasa katersorlugit, nataarnanillu tippassiisuteriarlugu angerlartaraaq. Kitaamiugooq puisit neqersuunik panersiisuterarlugu ilimanarsisorlu puisip niaquanik tingunnillu tippassiissuttaraa.... / **2. Ujange.:** Ujangigooq ataarsuagajoqaaq. Nukappiaraagamigooq anguterpaat ilagalugit, nunaqqatigalugit, kisimilluni. Aallarnerit tamaasa ataarsuarteraaq, marloraanngikkuni ataasiusaraaq. Ilaanni tamaalluni anguterpaat arnartatuaat naamik ilassiorniartalerpaa.....

Nunat aqqi, tasersuit allarparsuillu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-2000 qup.4.
Tasersuit. / Atsersorneri.

Nunat aqqinik aalajangiisartut. (Aaqq. Hans L. Larsen) Kal. Nr.11-1995 qup.14.
Ataatsimiititaliaq "Nunat Aqqinik Aalajangiisartut" inatsisartut 1990-imi ataatsimiinnerminni pilersitaraa. Ilaasortat Naalakkersuisunit Oqaasiliortunillu toqqarneqartarput. Ilaasortat pingasut Kultureqarnermut, Atuartitaanermut pisortaqqarfimmit Naalakkersuisumit toqqagaapput, marlullu Oqaasiliortutilaasortamik akornanni toqqagaralugit. Nunat Aqqinik Aalajangiisartut sulinerminni tunngavigaat Kalaallit Nunaanni nunat aqqinut aalajangiisartut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 26 oktober 1989-imeersoq, aamma Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 15. maj 1990-imeersoq Kalaallit Nunaanni nunat aqqinut aalajangiisartut pillugit. Inatsimmi nalunaarummilu Nunat Aqqinik Aalajangiisartut suliassaat oqaasissaqarfiilu nalunaarsorneqarput: Paragraf 1: -Kalaallit Nunaanni nunat aqqinut aalajangiisartut suliassaraat Kalaallit Nunaanni nunat aqqi, allannerisa naalisarnerisalu atuuttunngortinneqarnissaat ilanngullugu, aqquserngit illoqannginnersallu taagutaa kisiisa pinnagit,...../ Paragraf 3: Aalajangiisartut suliassaraattaaq qinnuigineqarlutik imaluunniit nammineq suliniuteqarlutik pisortat imaluunniit inuit ataasiakkaat ilitersuussallugit paasissutississallugillu apeqqutinut nunat aqqinut tunngassuteqartunut..... Immik. 2. Aalajangiisartut nunat aqqi allassimaffiliussavaat. / Paragraf 4: Aalajangiisartut suleqatigisinnaavaat nunani allani taamatut suliaqartut./ Paragraf 5: Atuuttunngortitsisinnaaneq allanut tunniunneqassanngilaq. Nunat Aqqinik Aalajangiisartut inatsit nalunaarullu tunngavigalugit 1990-imiit toqqarneqarnermik kingorna suliniuteqarput suleqateqarlutillu..../ Naalisaatit./ Suussutsinik taaguutit./ Farvandsvæsenet./ Aalajangersaanermi tunngaviusut./ Nunanik allanik suleqateqarneq./ Allaffik. / Suussutsinik nalunaarsuutit./ Paasissutissiisarnerit nalunaarutillu./ Kommunenik suleqateqarneq./ Allaffimmi pissutsit./ Oqaatsit ataasiinaat atorlugit atsersuineq.

Nunat aqqinik atuneq mianernartoqarpoq. (All. Uvdl. (Ulloriannguaq.) Kristiansen) Kal. Nr.01-1986 qup.2.

(Tamakkulu pillugit ataatsimiititaliaq immaqa eqqumanerusariaqalerpoq.)
Radiuukkut tutsiuttarpoq, atuagassianilu atuartarparput, "Inngili qernertoq". Tassagooq aatsitassarsioqatigiiffiup GREENEX-ip Maarmorilimmi ujarassiorfia qaqqarsuaq. Uanga qaqqap taassuma taama taaneqartarnera tusartalerakku ippigineq ajoraluarpara, namminerlu atortarluguttaaq. Taamanikkut isumaliortarpunga kalaallisut taama ateqartooq,

taavalu qallunaat nutserluaannarlugu "Sorte Engel"-imik taasaraat. Kingornali paasilerpara tamatuma paarlattuanik pisoqarsimagunartoq. Qaqqarsuarlu taanna tusaamasarsuannngortoq kalaaleqatitta qangali allatorluinnaq ateqartikkaat....(Inngili qernertoq/ Sorte Engel) – "Qaamarujuup qaqqaa".

Nunat aqqinik oqallinneq.: Nunat aqqi tusagassiornermi. (All. Peter Brandt, Piitaaraq, Aasiaat) Kal. Nr.05-2011 qup.5.

Ullaaq 04.05.11 radioaviisimi nutaarsiassat soqutigintartut ilagaat atuakkiortup assiliisullu Ivar Silisip atuakkaa Qeqertarsuup Tunuanik aallaavilik.

Nunat aqqisa allannngortinneqartarnerat. (All. Karl Asser Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.01-1996 qup.6.

Illoqarfiup Maniitsup eqqaanut tunngatillugu oqaaseq: "APUSSUIT" tusarakku eqqumiigisimavara, tassa ilitsorinitsinniit atermut: "SERMERALAK"-mik ateqartillugu tusartakkatsinnut atsiunneqarsimammat. Tamanna qisuariarfigisimavara "Nunat Aqqinik Aalajangiisartut" allattuanut Carl Chr. Olsenimut telefonikkut oqaloqatigiinnissutigisimallugu. Tamannaluuna puttarsillugu allagaminermik ilanngussilaarniartunga. Oqareernittut ilitsorininni piniartunik pisoqasaannngorsimasunik taamatut taaneqartillugu tusannngisaannarsimagakku..... Aammalu, tassa taamanikkut meeraanitta nalaani imatut atilimmik nunaqarmat: "APUSSUIT." tassa taannaavoq Maniitsup Isortuata "Maligiaa"-nik taaneqartartut alanngua tungaani qeqertaasaq kimmuk amitsukujuoq Nuugaarsuk-mik taaneqartartup, taassuma kimmuk nuua taaneqartarpoq: "APUSSUIT." taamatut ateqarneranut tunngaviuvoq Kangerluit allat.....

Nunat aqqisa oqallisaanerat.: Aqqit kukkusut oqaluttuarsartaminngui. (All. Markus Eliassen, Tasiusaq) Kal. Nr.01-2006 qup.19

Nunat aqqisa oqallisaanerat.: Nunaqarfiusimaut nuuffigineqartartullu aqqi. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.05-2007 qup.15

Nunat aqqisa oqallisaanerat.: Nunatta assingini nunat aqqi. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-09-2007 qup.16 Maanna atukkavut uparuartariaqarput.

Nunat issittormiut ataatsimeersuarnerat oqaatsillu atugaanerat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1998 qup.2. „Inuit Anersaavat. „

Nunat taaguutaasa ilaat. (Aug Poulsen) Kal. Nr.10-1986 qup.10.

Qangalaarsuannngortorli eqqarsaataannakkut piukkoortuarsimagaluarlunga kiisami "Kalaaleq"-kut titarsilaalerpunga. "Kalaaleq" atuarlugu nuannarisarkku pisinnaariaraangakku, ukulu taalaaniarpakka Atammiup eqqaani nunat kangerluillu allatut taagorneqartut uku: 1. Toqqusaq. 2. Atammiup ilua. Tassa taakku Atammimmiunit taamatut taaneqarneq ajormata, atagu kukkunngikkuma taagutai imaapput: 1. uagut taasarparput Poorusiata Qeqertarsua. Frede Sørensenilli aalisarfinngortimmagu taaneqartalerpoq Toqqusaq.....

Nunatsinni aalisarnerup oqaluttuassartamernga. (All. Cand. Phil. Ane Marie B. Pedersen. Kal. Nr.07-1996 qup.5.

Ane Marie B. Pedersen Nunatta Katersugaasiata Allagaateqarfia'ni atorfeqarpoq. Allaaserisaa soqutigintartuuvoq. Allaaserisamini Sisimiuni inunngorfini, meeraaffini

allaavigaai, tassani meeraanermini misigisani kingornalu misissukkani paasisanilu tunngavigalugit allappoq./ Aalisaataannarsorneq./ Saarullinnut qassusersorneq./ Piniarnermi ilitersuutine ningittakkanik saarullinnialernermet tapersiussa./ Aalisariutit – angallatit.

Nunatsinni anersaakkut inuuneq 1900-kkut affaani siullerni. (All. Ilisimatoq Robert Petersen) Kal. Nr.01-1997 qup.6.

Aallaqqaasiut,/ Inuussutissarsiutit pingaartitallu,/ Atuagassiat siulliit,/ Nunagisaq pillugu erinarsuutit siulliit,/ Inuinnaat eqeersagaanerat,/ Isummat aporaaffianni.

Nunatsinni anersaakkut inuuneq 1900-kkut affaani siullerni. (All. Ilisimatoq Robert Petersen) Nanginnera 2. Kal. Nr.02-1997 qup.14.

Kalaallit atuakkiortut, Dansk forfatterforening peqatigalugu ataatsimeersuarneranni oqalugiaat, 1982-imi K. R. Højskoliani./ Atuakkat qaammarsaataasut./ Sorsunnersuup aappaata nalaa.

Nunatsinni atuakkanik naqiteritsisarnerup oqaluttuarsartaata pilersimanera eqqartussagutsigu Nuummi ilinniarfissuup ukiorpassuarni naqiterisitsisarnera qaangiinnarneqassanngilaq. Ukiorpassuarni atuakkatigut saqqummersartutigit sunniuteqarsimaqaaq. Tamatuma kingornatigut “Kalaallit Nunaani Qaammarsaatissiiniaqatigiit” suliaq nangissimavaat. Sorsunnersuup kingulliup siornatigut kingornatigullu killilerujussuarmik atuakkanik saqqummersitsisoqartarsimavoq,.... **Kal. Nr.02-1997 qup.1 (saqqaa).** Asseq. (Ass. LIL) asseq atuakkiorfiup atukkiussaa.

Nunatsinni eqqumiitsuliortut ilaat: Ilaqutariit Thomassenikkut. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.12-2005 qup.12.

Otto Thomassen 1895- 1970 / Kornelius 1927-2005. / Meeraanerminilli angutertik ilinniarfigigaa. / Rasmus 1933. / Kasper 1935-1974, arnartaallu.

Nunatsinni illoqarfiit annersaat kalaalinngorsartariaqarpoq. (Vittus Jeremiassen) Kal. Nr.11-1993 qup.6.

A/G nr.95, 5. Oktober 1993 saqqummermat quppernerit ilaanni qulequtaq atuarparput: “Nunatsinni illoqarfiit annersaat kalaalinngorsartariaqarpoq.” Allagaq “Kalaallinit suleqatiinnit” saqqummiussaavoq. Soqutiginaqimmat allaatiginnittua akuersissuteqarnissaa naatsorsuutigalugu maani ilanngupparput. (Aaqqiss.) / Sulisoqarneq atorfinitsitsisarnerlu./ Qallunaat kalaallillu pissusilersortarnerat suliffiup iluani.

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat. 3. H. C. Glahn. Kal. Nr.02-1982 qup.13.

1981.imi atuagassiatinni ”Kalaaleq”-mi inuit nunatsinni sulisimasut ilaat taamanernisaanerusut marluk ilanngussimavakka, tassalu Peder Kragh aamma Andreas Ginge, ilannguseqqittarniarlunga maanna kisitsisilersulerpakka, piffissaqartassuguma allaqqaartussaammata.. Palasi ajoqersuiartortitaq Henrik Christoffer Glahn Sisimiuni sulisimasut ilagaat. – eqiasuilluinnarnermigut imminut tusaamasanngortissimasumik oqaatigineqarsinnaasoq, tamannalu pillugu oqalualaassartaqarluarluni. Aallartissutigissavaralu inuunerminik oqalualaava nammineq allagaa.

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat.(4. N. G. Wolf) Kal. Nr.06-1982 qup.14

Palasi ajoqersuiartortitaq Niels Giessing Wolf Sisimiuni Nuummilu sulisimasut oqaatigisariaqartut ilagaat. Inunngorpoq Københavnimi 6. august 1779, angajoqqaaralugit

Christen Wolf nuliau Johanne Marie Giessing, ataataa taamani Asiap kangianut niuverniateqatigiit umiarsuaanni palasiuvoq, kingornalu Baagømi sulilu kingusinnerusukkut Tingstedimi Falsterimiittumi ukiorlu 1814 toquffissani palasiulluni. N.G. Wolf palasiusarsimasunik arlalinnik siuaasaqarpoq, soorlu aamma aataa Falsterimi palasiusimasoq....

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat.(5. Vittus Frederik Steenholdt). Kal. Nr.02-1983 qup.15.

Angut taanna qangaanerusoq nunatsinni tusaamasaalluartut ilagaat – pikkorissutsimigut eqiasuissutsimigullu. Upernavimmi inunngorpoq augustip 18-iani 1808, angajoqqaaralugit niuvernemisuliffilik Niels Larsen Steenholdt nuliau Ane Lyngbye. Vittullu ataataa angajoqqaarai silaqanngitsumik imigassaliortartoq Just Larsen Steenholdt nuliau Inger Nielsdatter Bang. – Vittullu oqaluttuassartaanut ilanngullugu angajoqqaavisa nunatsinniinnerat eqqaatsiarallarara. Niels Larsen Steenholdt meeqqat atuarfianni atuartooreerami assassorluni sulinermit ilinnialerpoq nappajunngorlunilu. Kalaallit-nunaat pilerilersimagamiuk suliffissarsiorami – nappajallumi atorfissaqartilluarneqarmata – taava niuvertorqarfimmut Upernavimmut nappajunngorpoq ukioq 1786, 20-nik ukioqarluni.

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat. (5. Tobias Mørch) Kal. Nr.05-1983 qup.20.

Nunarput guutimik nalusoqarfimmut palasinngortitaasimallutik tassani sulisimasut ajoqersuiartortitanik taaneqartarput. Ilaannili allaatigisartakkanni ukunani taaguutit marluk taakku ataatsimoortillugit atortarsimavakka: ajoqersuiartortitaq palasi imaluunniit palasi ajoqersuiartortitaq..../

Tobias Mørch inunngorpoq Ummannami ukioq 1840, september 15-ni. Qallunaanik siuleqarpoq, tassa ataaminik aatagalugu niuvertorq Johan Lorentz Mørch, Aasianni ukiut 1800-t ingerlatimmersulermata niuvertuusimasoq, aammalu anaaminik aatagalugu qallunaaq nappaja Martin Møller, Ummannami nappajaasimasoq. Tuppiarsip ataataa Hans Peter Mørch Aasianni Kraghip ilinniarfiutaani, tassa nammineq ingerlatani, ilinniartuusimavoq, inersimaleramilu Ummannami ajoqiulluni ajoqiunerulluni ukioq 1840-1876, anaanaa ateqarpoq Johanne Birgitte Charlotte Møller....

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat. (6. Christen Christensen Østergaard) Kal. Nr.08-1985 qup.12.

Angut taanna Upernavimmi ajoqersuiartortitaallunilu palasiuvoq 1833-mit 1841-mut. Østergaard inunngorpoq julip 4-ne 1804 Jyllandip kitaani palaseqarfiit ilaanni Hee-mi – naasorissaasukkunni angajoqqaararluni. Inuusuttuaraatillunili ajoqersuiartortitsinermit tunngasunik eqqarsaateqartalersimavoq, taamatut atorfeqarnissaq pilerigalugu, taava 20-nik ukioqarluni Danmark-imi ajoqersuiartortitsinermik suliaqartunut (Missionkollegiet) saaffiginnippoq ajoqersuiartortitassatut ilinniarumalluni. Ajoqersuiartortitseqatigiit taakku tamatuma nalerpiaanni aasianni ajoqersuiartortitami Peder Kragh-imit saaffineqarsimapput Upernavimmi ajoqersuiartortitatut sulisussamik noqqaavigineqarlutik, taamaattumillu Østergaard-ip pilerusuunna ilalerpaat,..../ Østergaard-ip Upernavimmut pinerani kuisimasut kuisimangitsullu amerlaqatigiingajapput. Upernavimmiinnermini 70-it sinnitsiarlugit kuisimavai, aallarneranilu kuisimangitsut 50-it missiliorpaat aammalu kuisinnissaminnut ilinniartut arlaqalaarlutik. Kuisimangitsullu pillugit ima allassimavoq: Guutimut nalusuullutik inuujumapput toqullutillu, taamaattunit nunami tamarmi kingullersaasut..../ Taamani palasit ajoqersuiartortitat tikeqqaat qanoq ajornartorsiuteqartarnerannut takussutissaalluarmat qanoq atugaqarsimanagera eqqartornerulaarallarara. Nammineq ima oqaluttuarsimavoq: "ullulli tamaasa ABC kalaallisoq atorlugu meeqqanut taakkuinnaat

uteqattaartuarterinneriqasunarpog: ab, eb, ub allallu - aammalumi atuarnermik ilikkarnissaminnut pilerisuttorsuunnginnamik....

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat. (6. Christen Christensen Østergaard) (naanera) Kal. Nr.09-1985 qup.10.

Allakkamini kingullermik eqqartukkani nukappiaraq 15-inik ukiulik atuartsissussatut ilinniartitarilersimasani oqaatigaa, imalu nangippoq: -siullermik atuartarpugut qaliatsinni, aamma taanna ilinniartinniarpara tassani. Sivitsunngitsorli tassaniissaartariaqarpugut qiianarsivallaaqimmat. Taava kalaallit illuini meeraaqqanik atuartsisittalerpara, tassa atuartortaqartut illuni atuartittarlugit, sapaatip akunneri tamaasa illumut allamut nuutittarlugu..../

Akunniliullugu una oqaatigilaarlara: Ostermann, aallaqqaammut oqaatigisara allagatoqqanik paasiniaaqqissaarsimasog, namminerlu Avannaani ukiorpanni sulisimasog, tamakkua ilaannik paasissutissiinnermini ima allassimavoq: 1790-ikkut atuunerini kalaallit-nunaata avannaani ajoqersuiartortitat ilungersortuaraluarput ajoqinik Upernavimmiikumasonik piimallutik. Tamatumani iluatitsinngisaannarput naak anginerusumik akissarsiaqarnissaannik..../

1843-mi aatsaat angerlartussaagaluarluni 1840-mili angerlarnissaminik qinnuteqarpoq, atugarliortarsimaneralu pillugu akuerineqarluni, 1841.milu septemberip 3-ni aallarpoq. Sivisoorsuarmik Danmarkimukarput, tassa januarimi 1842 aatsaat apuullutik...

Nunatsinni inuit sulisimasut ilaat. (7. Johannes Dorf.) Kal. Nr.10-1985 qup.8.

Qallunaat kalaalillu nunatsinni sulisimasut oqaluttuarsartaannik annertunngikkaluartumik allaatiginninninni immaqa eqqarsaatigineqartalerpoq uparuarneqarumasalerlunilu maannamut qallunaaginnaatitsivallaarnera aammalu ajoqersuiartortitaannaatitsivallaarnera. Taanna assortorsinnaanngilara. Mattuminnga pissuteqarpoq: Qalunaat nunatsinni sulisimasut ilarpasui qanoq inuunerminnik suliamillu ingerlatsinerminnik allaatigisaqartarsimapput ullumikkumut pigineqartunik, pingaartumik taamaaliorajunnerullutik ajoqersuiartortitat...../

Kalaallit-nunaat qimattussaaganu misigisimanerluni ukioq 1747 kalaaleq arnaq Mette, qasiannuani 1724-mi inuulluni 16. juli 1741-mi kuisissimasog nuliartaaraa. Ukioq 1754 niuvernartitseqatigiit aalajangerput Kalaallit-nunaani niuvertogarfinnik arlaqarnerusunik pilersitsiniarlutik. Ukiorlu taanna martsip 20-ni Dorf allagarsivoq, taakkunatigut peqquneqarluni Ilulissani niuvertussaqaq Peter Lorentz Hind apparalugu...../

Ukiorli 1757 Ilulissanut nuutitaaqqipoq tassani niuvertussatut atorfinitsitaalluni. - kingusinnerusukkut Sulorsuup kujataani nutaamik niuverniarffeqalernissamik Dorfip pilersitsinissaa eqqartorneqaleraluarpoq, suliasarli taanna 1759-imi Niels Egedemut tunniunneqarmat...../

1761-imi Egede Sisimiunut nuutitaammat Dorf niuvertutut atorfinittinneqarpoq. - naasurissaasuni kiffaasimasog sulisartuullunilu ajoqiusog niuvertunngorpoq..../ Dorf nammineq toquvoq 4. januar 1787. toqunerani aningaasaatai 2000 rigsdalerit missaaniippat, kingornussassialu malillugu kalaallinut ajorsartunut piitsunullu atugassanngortinneqarput. Aamma 100 rigsdalerit Vendsysselimi Orsømi ilaqutaminut piitsunut atugassiarisimavai...

Nunatsinni katimasut oqaasii (All. Ilisimatoq Robert Petersen) Kal. Nr.05-2000 qup.3.

oqaaseq qulequttami atugara, katimasut, ordbogitsinni amigaataammat tupigissanngilara oqarumasogassappat : Taama oqarneq ajorpugut...../ Sumiorpaluutit./ Immikkut suliallit oqaasiinit.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaa.: Paarsisut misissuisut ukiut kingulliit. Kal. Nr.01-2010 qup.16.

Hal.: Paarsisutoqqat, taama taasarpaat, aammali Misissuisut taaguutigaa. Pilersinneqarpat 1860-it ingerlaneranni... / Suummi oqaluuserisaasarsimappat.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Aataga Pavia. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.03-2010 qup.21.

Atuagassianguaq Kalaaleq, januaari 2010 nr. 1-imi Paarsisut, Misissuisut suliarisimasaasa ilaat atuaraku aataga Pavia Lyngre eqqaavara, tassami Alluitsumi ilaasortaasimammat.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut ataatsimiissutaat 1908-09-imi. (All. Hal.) Kal. Nr.03-2010 qup.22.

Normumit siulianit nangitaq. / Sisimiuni. / Aasianni. / Qasigianguani. / Qeqertarsuarmi. / Uummannami. / Upernavimmi. / Pinerluttulerinermut tunngasut. / Nuummi. / Sisimiuni. / Uummannami.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut Misissuisut oqaloqatigiissutaat 1907-08. (All. Hal.) Kal. Nr.01-2010 qup.16.

Aningaasanut tunngasut nuna tamaat. / Qaqortumi oqaluuserisat. / Paamiuni oqaluuserisat. / Nuummi oqaluuserisat. / Maniitsumi oqaluuserisat. / Ssismiuni oqaluuserisat. / Aasianni oqaluuserisat. / Qasigianguani oqaluuserisat. / Ilulissani oqaluuserisat. / Uummannami oqaluuserisat. / Upernavimmi oqaluuserisat. / Pinerluttulerinermut tunngasut Qaqortumi. / Maniitsumi. / Aasianni. / Qasigianguani. / Ilulissani. Uummannami. / Upernavimmi.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut Misissuisut oqaloqatigiissutaat 1908-09. (All. Hal.) Kal. Nr.02-2010 qup.14.

Hal.: Ataatsimiissutit tikitsinnagit aqutsiveqarfiup indenrigsministeriamut allagaa 24.10.1910-mik ulluligaq paarsisut 1907-1908-mi ataatsimiissutaannut ilassut ilannguteqqaassaaq. / 1908-1909-mi ataatsimiissutit. / Aningaasanut tunngasut nuna tamakkerlugu. / Qaqortumi. / Paamiuni. / Nuummi.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut Misissuisut oqaloqatigiissutaat 1909-10. (All. Hal.) Kal. Nr.04-2010 qup.22.

Hal.: Aqutsisoqarfiup indenrigsministeriamut allagaani juunip 14-anni 1911-imeersumi paarsisut, misissuisut, 1909-10-mi ataatsimiinnerminni oqaloqatigiissutaat imaappoq.... / Aningaasanut tunngasut nuna tamakkerlugu. / Paarsisoqarfinni oqaloqatigiissutit. / Qaqortumi. / Nuummi. / Maniitsumi. / Sisimiuni. / Aasianni. / Uummannami. / Upernavimmi. / Eqqartuussinernut tunngatillugu makku saqqummiunneqassapput: Nuummi. / Aasianni. / Ilulissani. / Qeqertarsuarmi. / Uummannami. / Upernavimmi.

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut oqaloqatigiissutaat 1910-11. (All. Hal.) Kal. Nr.05-2010 qup.23.

Hal.: Aqutsisoqarfiup indenrigsministeriamut allagaani 15.03 1912-meersumi Paarsisut, Misissuisut, 1910-11-imi ataatsimiinnerini oqaloqatigiissutit imaattumik imaqrput:... / Aningaasanut tunngasut nuna tamakkerlugu. / Paarsisoqarfinni oqaloqatigiissutit. / Qaqortumi. / Paamiuni. / Nuummi. / Maniitsumi. / Sisimiuni. / Aasianni. / Ilulissani. / Qeqertarsuarmi. /

Nunatsinni naalakkersuinerup oqaluttuarsartaata ilaa: Paarsisut oqaloqatigiissutaat 1910-11. (All. Hal.) Kal. Nr.06-07-2010 qup.31.

Hal.: Normup matuma siuliani Paarsisoqarfinni oqaloqatigiissutit naalakkersuinermut tunngasortaat ilanngunneqarput, nagissutaat eqqartuussinernik imalik Matumuuna ilanngunneqassapput. / Qaqortumi. / Nuummi. / Maniitsumi. / Sisimiuni. / Aasianni Ilulissanilu. / Uummannami. / Upernavimmi. / Paarsisut atorunnaarput.

Nunatsinni naalakkersuisut oqaatsivut pillugit politikkeqarpat? (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.05-1993 qup.3.

Allagaqartup paaserusuppaa naalakkersuisut oqaatsivut pillugit politikkeqarnerisut, allatut oqaatigalugu inatsisitigut tunngaveqartumik allattaaserput malittarisassaqaqarnersoq. Allagaqartup ilanngullugit uparuarpai ataasiakkaat kukkusumik isumalersorneqartarneri./ Peqatigiiffit "Kalaallisut oqaatsivut".

Nunatsinni nazistit? Oqallisaanerat: Atuainiutitaat 3 1944-mi siullermeerluni saqqummerput.(All. Robert Petersen) Kal. Nr.11-2005 qup.9.

Nunatsinni nazistit? Oqallisaanerat: Atuarpara. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.07-08-2005 qup.3.

Nunatsinni nazistit? Oqallissutaanerat: ilinniarfissuarmi nazisteqanngilaq. (All. 1940-mit 1948-mut ilinniarfissuarmi ilinniartuusimasut) Kal. Nr.10-2005 qup.10.

Nunatsinni nazistit? Oqallissutaanerat: Provsti Avgo Lyngelu assortuukkunarput. (All. Ulrik Møller) Kal. Nr.09-2005 qup.34.

Nunatsinni nunat aqqi oqaluttuarsataallu. (Peter Petrussenimiit) Kal. Nr.01-1981 qup.12.

1. Qaqqatsiaq: taanna kangerlussuup paavani anillagiaani qaqqarsuuvoq inngigissoq, tamaani saqqaatungaaniippoq nunaginnguaq, narsarsimaneq, qanga piniariarfitoqarsuaq. Tassanigoq Qaqqatsiap ataani ukiiveqarami piniartorsuaq iterlannguup qinnguani illoqarluni, angunnigoq Aapilattumik atilik utoqqarsuaq kisiat ilagalugu piniartutoqaagami taakani. Taamaallutinngooq-aasiit ukiassinialissallutik tamaana qavaat avannamukarlutik tammaariallartunngooq, sunaaffagoq qatanngutigippassuit anguterpaat. Illulioramik ukiivissiinnaqaat...../ Tappiitsoq aamma Quiage: Itsarooq ivertartorsuugallarmata, tamaani Appamiut timaani narsarsuarmi iverfeqarnaarlutik. Aasinngooq taamaallutik iveriassamaartorsuit, piffissaq nalleriarmat Kangerlussuatsiaarmiut, Kangiusarmiut aamma ilanngukkamik. Silammut iveriat, nunaqarfiit tikillugillu ilajartuinarlutik. Appamiunut uiarukkamik, Appamiunngooq avannaani Qimatut saqqaanni qeqertannguaq ullumikkut Tappiitsoq-mik atilik, ukiiviusartooq tikikkamikku. Tikillugooq aamma inui ilaaquttut, ningiorsuanngooq tappiitsoq....

Nunatsinni oqaatsit tassa kalaallit oqaasii. Kal. Nr.04-1994 qup.2.

Oqaatsit allat allatut inissimapput, oqaatsivulli pillugit inatsisartuni oqallinneq nuannerpoq kajumissaataallunilu.

Nunatsinni oqaatsivut oqaasersiaativullu ataqqillugit mianeriniartigit. (All. Gerth Lyberth (Avaju) Kal. Nr.08-1994 qup.3.

Nalunngilarput nunatsinni oqaatsit pigisavut inuiaassutsitsinni pigeriikavut amerlaqisut,.. /Pissartanngorniunneq

Nunatsinni pisarsimasut ilaat. Kal. Nr.07-1985 qup.9.

Ukioq 1977 radiokut aallakaatitsivunga ataatsimut qulequtsikkannit "Kalaallit-nunaanni taamani inuuneq". Maannalu atuagassiattigit matumuuna ilannguteqattaalerpakka ilaatigit soqutiginarartoqartarmata allagaatillugit pigineqarusussinnaammata. Taakkuninnga suliarinninninni atorsimavakka Atuagalliuti, Nalunaarutit (ilagiinni kiffartuutilinnut), allakkat assigiinngitsut taavalu nammineq pissarsiarisimasakka. - imaassinnaavoq ilaat atuagassiat arlaasigut ilanngunneqareersimasut, tamannali akornutaasutut isiginngilara...

Nunatsinni pisarsimasut ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.08-1985 qup.8.

Malugilluaannarlugu erniinnaq tungaanut aallarpunga, tuaviorniaraluarlunga sikuarsuaq matusooq ajornaqutigalugu. Tikinngitsiarlugu takulerpara ajornaallak, nioreersimasooq qaani eqissimallugu; taava erniinnaq oqarfigaara ajunngitsumik uninngalluarniaqqullugu. - taamanilumi sikuarniarsuarmit avatara nassarlugu asuli aallaaniaannalerlunga. Tikippara qajaa pullarsimasooq, qinorsuamillu iluamik aamma tikilluarneq ajorlugu, kiisaana morsorianngitsoq inuttaatigit tigullariga...../ aammalu qassiinik kinngusunik naammattuigajoqaanga, perlasinagillu qanikkaangakkit makitikasittaraakka; massalu uanga avannaamiuulluaqigama paasersoriassannginnama, qajalukaatinnit akuequteqannginnama, kiisa utoqqaq angulerpara suli imannarsuaq kukkuluttornanga. - tassa piniartup Johan Reimerip Oqaatsuni atorfeqalinngikkallarami niuertoruseqarfimmi Ataaniillutik misigisaasa ilaat. Allaatigisaminilu oqaluttuarluni ingerlaqqippoq: -sulimi taavaniissagaluarlunga aleqara niuertorusiata nulia toqummat najugassaarukkama nuna tamanna qimappara,..../ Ukioq 1915 piniartut tunisimavaat orsut nappartat 252-t, eqalussuit tingui nappartat 132-t, terianniat.....

Nunatsinni pisarsimasut ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.09-1985 qup.12.

Tikillarlungalu allamik oqanngilanga: "sunaaffa itoqqakasik naviananngilaq." massali taama pisassaanngitsunga. Najuleraanga aatsaat quarsaanganera malugilerpara. Oqariaraangama erinaga sajuppaluinnararaaq. Avataralu annimmagu tikillugu toqukkatigu, aasiilli mattakasia kimmaruluulerparput, asulu mamakaseqaluni..../ Oqaatsut inoqartaleramili soorunami nuannersunik alianartunillu pisoqarfiusarsimapput - aamma tusaamanartortaqarlutillu tusaamananngitsortaqarput. Assigiitsutigut sulisoqaleramik - soorlu niuertorutsinik, ajoqinik, juumuunik allanillu - ilaat sivisuumik tassani sulisarsimapput ilaallu sivikinnerusumik. Taamatut atortuutit pisaartugaat - atuarfiit, pisinniarfiit allallu - ukiut ingerlanerini sananeqartarsimapput.../ Ukiarmiummat nunaqqatimik naveernerat aamma allaaserisimavaa: "ukiarmi oktoberi qaammataalersooq ullaakkut iterpugut sila aarlerinakululluni kiganngaasaartartoq, qaannallu aasiit tamarmik avalaasut. Ullorpariartuleraa angajullequtigata katsorani tikippoq angusimalluni, tassalu nittaattalerluni umittikuluttartoq ersigunnaakuluttarluni, anorilu natsimaasartarlerluni. Taamaallutik qaannat ilaat tikigaraat, kiisa anori natsimajartorluni, tassalu sisamaannaat mululersut, angajukasaga Jørgen ernilu aamma Jannap erneru marluk suli mulusut; kiisa unnukkiartorluni nalunaaqutaq marlunngorunnarsisoq ersigunnaarluninnarluni anori pitorarpoq.....

Nunatsinni pisarsimasut ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.10-1985 qup.5.

Issaq decemberip ulluissa 4.ni Jørgenilu Ilulissiarlunuk aallarpugut, uanga qaammatip naanerata titartaavii nassarlugit, nunakkut, Kangerluarsuk sikutatsialik,...../

Kangaamiormiunik: Taassuminnga allaatiginnittuusimavoq, Atuagalliutini 1866-78-imi. Taanna niuvertorusiunermi (?) saniatigut aamma eqqumiitsuliortuuvooq, soorlu ullumikkut tusaamanearluartoq, tassa kalaallit oqaluttuaat Kujataani taamani naalagaasup Rinkip katersoramigit Aalup Kangermiup sniatigut aamma taanna assiliartassaannik titartaatissimavaa..../ *Ukioq 1866 Kangaamiormiut piniartortaasa qanoq pissusianik: Siullermik annilaarnartumik takoqqaarpunga 1865 oktoberi 2, inuusuttoq pinerrariffaarissoq Frederik Hoseassen sila pitsassuaq taama tikinngitsoormat nanineqaranilu. Kingunerimmersullaraa qajartortut ilaata nanivai puaat, inummut puagitippaat. Kingorna ukiup ilaagut decemberi 12 ullaakkut qaannat aallamapput assarnaannguarluni sila pitsassuaq, kitaali nittaallersarluni. Unnulerluni kanannarsuaq pitorarpoq perserisorsuulluni, tassangaannaq erserneeirutivilluni, meeqqat aneersuartut aallariarfissartik sujornerullugu kappialaarpaluinnaanit ornittarlugit;....*

Nunatsinni pisarsimasut ilaat. (nanginnera) Kal. Nr.11-1985 qup.10. (Kangaamiuni pisarsimasut ilaat naatsunguamik eqqartorpakka. Maannalu suli kujavarnarulaassaanga, tassa Qoornumi Nuup pigisaani ajoqiusimasup Kristoffer Nielsenip allaatigisai atuagassiaralugit, aasiit Atuagalliutitoqqaniittut, ukioq 1866-imi, allaatiginnittorli taanna kinaassusilerallarlara): Qoornumi ajoqitoq Kristoffer Peter Adam Nielsen inuuvooq ukioq 1839 majip 2-ni, Kangerluarsussuarmi (Grædefjorden), qallunaaqarfiup Nuup asimioqarfiisa kujalliit ilaat...../ *Ukioq 1866 januar qaammataalersooq sualummik issilerpoq, kisiannili soqutiginnilarput issi taanna sapernanngimmat...../ Atammimmut nunaseqqaarpugut ukioq 1843, ukiullu pingasut tassani ukiilluta. Aasarmat junimi Nuummiilluta Nuup kangianut Pisissarfissuup ammassiviinut ataataga niuveriartormat tamatta aamma ilagaarput. Tassunga pivgut inuppasuit umiarpassuillu tassani ammassisut.....*

Nunatsinni pisimasut ilaat: Uppertup qinnutaa kimittoqaaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.004-2010 qup.4. Tusilartup naajamit ilikkagaa. / Anorersuaq alla. / Ujuaansip qajartornersua.

Nunatsinni pisut ilaat - naatsumik: Eqalussuavissuaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2007 qup.4. KNR-imi apriilip 6-ni 2006-imi aallakaatitami eqqartorneqarpoq ujarassiuut Canadami nassaarsimasut Qangarsuaq uumasorsuit...

Nunatsinni sammivinnut. (Gert Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.11-12-1991 qup.12 (Titattagaq) Taagutivut qanittumut ungasissumullu kalaallisut imaak taaguuteqarput, misissorluariakkit!

Nunatsinni sulisimasut ilaannik oqalualarnerit. (All.: A. Ginge) Kal. Nr.01-1981 qup.5. (Andreas Ginge) Nunavtíne sulisimassut iláinik oK'alualârnerit. / (Nunatsinni ajoqersuiartorneq aallarnerfigalugu sulisorpassuaqarsimavoq ullorsiuteqarnermikkut naliminni nunatsinni inuunermik oqaluttuarinnittunik. Taakku ilaat atuagassiami uani ilanngunneqartassapput. Aallartissutaasut uku akisussaalluni aaqqissuisup allagarai radiukkut aallakaatinneqareersimasut ilaalli taamaagatik. Arlalinnilli aperineqartarsimagama allagaatillugit pissarsiarineqarsinnaannginersut taava matumuuna taamaaliulerpunga. Kikkullu tamakkuninnga katersaatillit ilanngussisarnissaannik kissaatiginaqaat). / 1. Andreas Ginge: Andreas Ginge inunngoroq ukioq 1755 martsip 2-ani Københavnimi, ilinniartunngorluni ukioq 1776, soraarummeerluni 1781 decemberip 20-

ani, pikkorinnerpaanut ilaangikkaluarluni taamaattorli ajorisassaanani, atorfinitsitaaluni 1782 martsip 20-ani palasinngortitaalluni ukioq taanna aprilip 19-iani. – aasarmat Nuummot aallarpoq tassani ajoqersuiartortitatut sulissalluni, Nuummiilluni 1782-imit 87-imut, ukiorlu 1787/88 avalassinnarluni uteqqippoq Nuummeeqqilluni 1788-imiit 92-imut. Avalavikkami assigiinngitsuni palasiusarpoq....

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarnek I. Kal. Nr.01-1984 qup.5.

Inuk pinngortitaasimasog nunami inuusussanngorlugu nunamilu angalasinnaatillugu, taamaallunili pisinnaalersimavoq aamma imaq angallavigisinnaalerlugu – angallatit assigiinngitsut sumiiffigisamut naleqquttillugit sanaat immakkoorutaasinnaasut atorlugit - kalaalitsinnut tunngatillugu qajaq umiarlu. Naloraartarluni nalussinnaalerneq immaqa aallaqqaataasimavoq..... Anginerusumilli toqqammavigissallugu atuagaq Kaptajn Tvingimit atuakkiarineqartoq, ateqartorlu “Træk af Grønlandsfartens historie” (Kalaallit-nunaata immakut angallavigineqarnerata oqaluttuarsartaasa ilaat). Naqiterneqarsimasog ukioq 1944.... /.. Immakut nunatsinnukartut siulliit: Taakku tassaasimapput Inuit kikkuusimagaluarnersut, Amerikap avannarliup sineriaatigut avannarlikkut nunakkullu immakullu sikuutillugu ingerlaartarsimallutik nunatsinnut ikaarsimasut..../ Erik aappalaartukkut kinguaavi nersutaateqarnermik inuusutissarsuteqarlutik nunatsinni uninngalermata avammut atassuteqarnissaq pisariaqartuarsimavoq..../ Taavalu kingumut ilaannakorsioraluarlugu issuaaffigeqqissavara Sølverip allaatigisaa ima qulequtserlugu “umiarsuaq Kalaallit-nunaanukartoq takorluuinnaarlugu ingerlaaqatigeriartigu”.- ..../ Angut Thorgilimik atilik meeraatillunili sungiusalersimavoq umiartorniassamut, inuusutsilluni Erik aappaluttoq ilisarilersimavaa. Umiartortarsimagaluarluni kingornali imarsiorunnaarluni nunaatigisamini inuulersimavoq.....

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarnek II. Kal. Nr.02-1984 qup.19.

Qangaaniillit oqaluttuarsartaata ilaa. (Nangitaq.) imaanngikkaluarpoq qallunaatsiaat nunatsinnut umiarsuartigut atassuteqartarnerat kisiat oqalualaassarsiorfiginiariga, ataatsimilli suli soqutiginarititaqarpunga taakkununga naggataarusiussassannik. – nunatta oqaluttuarisaaneramik soqutigisaqarlutik sammisaqartartut ilaata ilisimatuup William Thalbitzerip Det grønlandske Selskabip ukiumoortumik atuakkiarisartagaani 1946-mi naqiterneqartumi allaaserisaa qulequtserlugu “Powel Knutssonip angalanera” – ataatungaatigullu qulequttap aappaatutnaggataatigullu apersuutitalimmik ima allassimalluni: Kalaallit-nunaannukarsimaneq taanna maangaannarsimanerluni?... / 2, Kunngit nunatinnukartitsisarneri: Qallunaatsiaat nunatsinnut umiarsuartigut atassuteqartarsimanerat tassungaannaq killippara, suli amerlanerusunik oqalualaassaqaraluarpoq, taasamaluunniit ilaat annertunerusumik allaaserineqarsinnaagaluartut. – taamaallutik qallunaatsiaat nungussimapput, taamalu islandimit norgemillu umiarsuartigut nunatsinnukartarneq aamma unissimavoq..../ Nunatta naneqqinneqarnera: Nunatsinnulli umiarsuakkut atassuteqartarnerit kipinerannit ukiut 100-t sinnerlugit qaangiummata aatsaat nunarput immakut atassuteqarfigineqaqqilerpoq, imaluunniit nanineqarqqippoq, tassalu pingaartumik tuluup John Davisip ukiuni 1585-mit 1587-mut angalasarnerisigut, taanna marlunnik umiarsuaqarluni ukioq 1585 – taakulu qallunaatsiaat umiarsuarisimasaannit anginerungaatsiarsimapput, aapaa 50 tonseqarluni aappalu 35-nik,.....

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarnek III. Kal. Nr.03-1984 qup.10.

4. Kunngi nunatinnukartitseqqippoq: John Davisip angalanerinit ukiuminiinnannguit qaangiuttut nunatsinnukaqqittoqarpog, kunngi Kristiaat 4-aat nunatsinnut ukioq 1605 angalatitsinialerami umiartortut tuluit issittup imartaani angalasarsimasut pisortanngortippai uku: James Cunningham, John Knight aamma James Hall. Taakku umiarsuit 3 atorniarpaat.../ 5. Ukioq nunatta imartaata ilaani ajunaarfioqisoq: Nunatsinni

immakkt atassuteqartarnek oqalualaaralugu aallartikkakku pingaernerutikumasimagaluarpara - maannamullimi suli taamaallunga - nunatsinnut atassuteqavinneq, tassa qallunaaqarfinnik ornitaqarluni angalasarnerit eqqartussallugit, soorlu niuffagiaryluni ilisimasassarsiorluniluunniit, sunali aallarneriarlugu soqutiginarlut ilassutaasinnaasut iluatiginartuusinnaasunillu ujarlerusaarnermi naammattuugasaqarnartarpoq siornatigut tusaammangisamik, takullugilli atuarlugillu ilannguterusulikkanik, massakkt eqqartugassara taamaappoq. Pissarsiortillunga naammattoorpara qangaanerusoq tassa ukiumi 1878-mi allaaserissaq, nutserlugu ima qulequtaqartoq: Kalaallit-nunaata sineriaatigut kangillikkut angalaneq ukiumi 1777-mi. - pisimasumik taassuminnga allaaserinnittuusimavoq qallunaaq sakkutuut imarsiortut naalagaasa ilaat ateqartoq C. Normann, -...../.....Augustusillu 19-ni anorersualerpoq ajunaarnermik siullermik pilersitsisumik, tassa ullormi tassani aqagukkullu suli anorrersuarnerutillugu umiarsuit 6 - tyskit 3 hollandimiullu 3 - sikunit aserorterneqarput Kalaallit-nunaata sineriaanit miilnik 14-nik avasitsigisumi.....

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarneq IV. (nanginera) Kal. Nr.06-1984 qup.11.

Ukioq nunatta imartaata ilaani ajunaarfioqisoq. (nanginnera): Septemberip 7-ni umiarsuaq hollandimioq kingumut sikorsuarnerit aserorneqarpoq, aasiit kangisimmik anorersuarnerani. Inui annapput umiarsuarnermi marlunnut qanitaminniittunut ikillutik, umiarsuulli annaffigisaasup aappaa, Klaas Janszen, Kastrikum-imik naalagalik aqumi tungaatigut ima ajoqusersimatigaaq, qanoq periaruni kiveriaannaalluni, pumpit tallimat imaarsaatigigaluarlugit immakkiartuinnarpoq...../.....Umiiarnerit ilaat 21-usut upanniutinik aamma sillimmateqarsimagaluarput aserormatali qimaannartariaqarlugit. Sikorsuartigoorlutik nunap kujaterpiaa tikippaat novemberilu naanngitsoq Paamiunut pillutik...../.....Ukioq arfanniarfiusoq 1777 taakkununga kinguaajusunullu annaasaqarfiviusimaqaaq - nunatta imartaanukartanerni ajunaarnerit annersarisimallugu.

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarneq V (nanginera) Kal. Nr.01-1985 qup.5.

Sivikitsumik silaqqissiulaarpugut julillu 4-aani kippangaatsiarsimallutik. Avalerli tamanna anorersualerpoq tingerlaatit millilertariaqarlutik malleqalunilu. Aqagukkullu aamma taamaappoq umiarsuaq useqajuaannalerluni. Julip 20-ni nalunaarutigineqarpoq umiarsuarnermi Larsenip pigisai akitsorterunneqartut, oqaatigisimallugulu ulloq taanna avannaq qasukkariartorneralugu, nuannaarneralli sivilisunngilaq...../..... Ajunaartarnerni oqaluttuarinninnerit naammalerunalaruutut taamaattorli ilanngusseqqinniarpunga, tamatumani takutiniarlugu tingerlaataannaliunngitsut, aammali maskiinarsortut taamangali ajunaartarsimani. Taassuminnga oqaluttuarinnittuovoq sakkutuut naalagaat Hammer, allaatigisimallugu Det grønlandske Selskabip ukiumoortumik atuakkiaani, ukioq 1916, ima qulequtsersimallugu: "umiarsuup sarpillip "Hvidbjørn"-ip Nunarsuarneri ajunaarnera ukioq 1895"....

Nunatsinut umiarsuartigut atassuteqarneq VI (naanera.) Kal. Nr.02-1985 qup.6.

Ulluni atoriikkatsinni immitsinnut ilikkarluarpugut, pingaartumik pigaartoqatigiittartut. Taakku imminnut ataqatigiilluartuupput, pigaartoqatigiittartullu pitsaaneqqisaatarput kikkut ingerlalluarterussarsiornerit tingerlaataajaanermi tingerlaatilersornermiluunniit unammisarlutik.... / Anorersuarsioreerlutu ullut tulliusut 16-it assigiinngitsunik atugaqarfivavut Island nalleriartulerlutigu, tamatumalu kingorna anore assigiinnerulermat ingerlalluarnarnerupugut. Kalaallit-nunaaliartilluni nerisat umiarsuarnerit allaninngarnit

pitsaanerupput, ulluni qaangiuttuni nerliutaasartut narrunangilluinarsimapput..../ Ulluni unnuanilu 59-ini imarsiorsimalluni umiarsualivissinneq ilorraallannaqaaq...

Nunatta avannaarsuani sikuiuitsoq sikueqaaq. (All.: Aqqaluk Lynge). Kal. Nr.08-09-2018 qup.36 (Tunua).

Nunatta Avannaarsua Kap Morris Jesup aggstimi sivikitsumik sikueriasaarpoq. Tamatuma sikua ukiorpassuarni aasaraluaaraangat nikinnek ajoraluarpoq. Asseq DMI-mit. Nunatta avannamut osorpiaa Kap Morris Jesup ukioq naallugu sikuusarpoq qaqutigut aakkarneqartaraluarluni sivitsunngitsoq sikoqqittarluni. Ukioq mannali februaarimi ullut arlalialuit tamaani kiatseriasaarpoq allaat ukiuinnarsuaq sikua kaangarluni. Februaarimi Avannaarsuata kissatseriasaarnerata kingorna siku ataavartoq avalappoq, nillertimmalli sikoqqilluni.....

Nunatta inunikkiartornera. (Alla. Robert Petersen.) Kal. Nr.02-1981 qup.12.

Nunasiartortut kingulliit, ukioq qangaasimanerpoq, immaqali 1840-kkut ingerlaneraniusimassaaq, akilinita Qeqertaaluup (Baffin Islandip) kujataani Tinigjuarmiup ilaani toqutsisoqarsimavoq, tassa angutit marluk Qillaq Oqilu assigiinngitsunik isumaqatigiinngissuteqartarsimariaramik, pingaartumik Oqi taamaassimammat, inuarsimapput Ikieraaping illuigaq nutaaq silataaniit aqqusaaginnalugu kapillugu. Taavalu avunga Tununermut qimaasimapput. Tamaaniitillutilli Qillaq angajunilu Aksaarjuk akiniajartortunit pakasarneqarlutik ilulissamut qimaasimapput.... / ...Oqikkut tassa Tinissuarfimmuusimapput, taamanikkut arfilissuarmi, Tununermiileramillu aamma arfattarsimapput, ikersuup Lancaster Soundip alanngua arferit sikuiuitsup eqqaanukartut sinertarsimammassuk...../ .....Franklinikkunnik ujarlersut McClintockikkut 1858-imi aasaanerani sikut sinerlugit Landcaster Soundimut Thulep eqqaaniit ingerlanerminni inuit aqqaneq marluk sikukkut qimussersut siumorpaat...../ ....Ukioq sunaanersoq nalunaarpoq, ukioq 1850-61 umiarsuit ilisimasassarsiorlut taavani ukiipput. Eqqartukkaminut ilannguppaat tuttoqaraluartoq piniarneqarneq ajortut avanersuarmiut pisisseqaratillu qarsoqanngimmata...../ ....Ivaloq Qillarsuup ukuaa 1872-imi apersorneqarluni nassuiaavoq ikersuaq umiamik ikaarsimallugu, taannalu oqaluttuarfiata Smith Sundiutissimavaa, Meqqusaalli oqaluttuaraa suli sikulissuaq ikaarsimallutik, taamaattumik Ivalup ikersuaq eqqartugaa Smith Sundiunaviannigilaq ilimanarnerusinnaavorli Lancaster Soundip kimmut ammaqgorisimassagaa.....

Nunatta inunikkiartornera. (nanginnera) Kal. Nr.04-1981 qup.1.

Nunatta qanga inoqalerneranik ilisimatuut isumaat ukiut ingerlarnganni allanngoriartorput siornatigut isumaqartoqartaraluarpoq siulivut qallunaatsiaanit siulliutsiaannarlutik nunatsinut pisimasut, tamanna uppersaatissaqartinngikkaluarlugu qallunaatsiaat namminnek oqaluttuaasigut tusaamagamikku qallunaatsiaat nunatsinnut peqqaartut inussinngikkaluarlutik atortunik nassaartarsimasut, tamakkulu Amerikami avannarlermi "Skrllingi"-nit naapitaminnut eqqaanarisimagaat, ukiumi 1900-kut aallartissimalerneranni Thule-kulturi nunatsinni kisiartaasorineqaraluarimat nunatta ukiut 1000-t sinnerlugit inoqarsimanissaa ilimagineqanngilaq. 1930-kunnili Canadami nassaarineqarsimasoq Dorsetkulturi aamma nunatsinni siumorneqarsimagaluarimat qanga nunatsinnut apuussimanera nalunarallarpoq..../ Issittup eqqaalu pissusia: Ukiut 15000-it matuma siornagut nunarsuup avannaarpiarsua allaanerusumik isikkoqarsimavoq, suna pissutigisimanerlugu Asiap kangisissua sermeqanngierarluni Amerikap avannarliup ilarujussua sermersuaqarpoq, Europallu ilarsua taamaalluni. Nunarput aamma taamani minnerunngitsumik sermersuaqarsimavoq. Europami sermersuup tunuariartornera ilutigalugu aamma Amerikami avannarlermi tunuariartorpoq...../ Arfanniat sioqqullugit angalaartut: sermersuaqarnerata kingornatigut inuit Alaskami inuusimasut Inuit

ilagineraat indianerunersulluunniit naluarpit, taakkunanga ujaraannaanerugamik, ujaqqat amaas kusanarsaagaanngitsut imaani uumasorniutissanut piukkunnangitsut nassaarineqarput....

Nunatta inunikkiartornera. (nanginnera) Kal. Nr.05-1981 qup.1.

Kulturi Independence I-mik taaguutilik Canadap avannarpassissuani Pre-Dorsetimik taaguutillup aallaqqaataata tungaani pissutsinut eqqaanarpoq. Aammali Canadap avannaani kulturi taanna allanngoriartorpoq, kingusinnerusukkullu nunatsinni nassaas Saqqaq-kulturimik taaneqartut assigikannigaanik pissuseqalerpoq. Pingaartumik sakkui uajaaraasut ilutsimikkut allanngungaarsimanngikkaluarput, saneraalli silillugit manissarneqartalersimallutik. Sakkut ului tamakku najoqqutarissagaanni pisoqaanerniit nutaanermut ukiut 1500-ngajaat atuunneranni tupinnaannartumik allannguutit annikippit...../ Ikkamiuni Maniitsup timaani "illukoq" 1963-imi nassaaq Saqqaq-kulturimeersoq Kr. in. Suj. Ukiunit 1300-kunnit pisoq. Inigineqarsimagunangilaq, najukkatut aaqqissuussannginnami, kisianni qammaqarsimagunartoq oqqiffiulluni ammaluusattoq, iluaniippit ikumatitsiviit tallimat. Nassaalli pingaarnersaraat sakkutut ujaraasut 170-it missaat, pillarlukullu 800-t pallillugit amerlassusillit...../ Tornit ukiumi piniartarnerat ilisimalluannngilarput. Akilinermiikkallaramik sikukkut arfanniartarsimapput, tamatumunngalumi naleqquttumik tuukkaqarput. Akilinermiut oqaluttuarisarpaat allaat aorfit sikukkut piniakkatik allunaamik napiutiminnik pisarisaraat....

Nunatta amarui (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-1998 qup.14.

Amaroq nunatta uumasuisa ilaagaat, tusaamavarput..../ Tunumi amaqqut./ Kitaata amarui./ Kitaata amaroqarfia.

Nunatta oqaluttuarisaanera qanoq ilisimatigaajuk? Kal. Nr.07-2001 qup.13

Nunatta oqaluttuarisaaneranani inuit uku sumik suliaqarsimaneri kikkuussusiilu nassuiaateqarfigikkat. Kal. Nr.07-08-1991 qup.7.

Maannamiit saqqummiuttalissavagut Apeqqutit pingaartumik nunatta oqaluttuarisaaneranut tunngassuteqartut Atuartorisartakkatsinnut akisassanngorlugit. Unammisitsinerummat kukkuneqanngitsumik apeqqutinik immersuisoq 75.-nik akissarsiassaqartippaput.....

Nunatta oqaluttuarisaaneranit: "Aprilip 5-at 1933" Kal. Nr.12-2010 qup.18.

Hal.: Meeqqat atuarfianni qanittoq tikillugu kalaallisut atuartitsinermi atorineqartarput "Atuainiutitât I-III". Taakkunaniippat allaaserisat assigiinngitsut takissutsimikkut assigiinngialuttut imaraallu oqaluttuat allaaserisallu aalajaalajangersimasumikisallit. Tamakkua ilagaat Augo Lyngep allagaa matuma qulequtaatut qulequtalik Atuaaniutitaat III-niittoq

Nunatta oqaluttuarisaaneranit: Qallunaatsiaat arnartaannik angalatuunik eqqaamasat. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-09-2009 qup.22.

Nunarput Qangarsuarli inunikkiartorsimavoq. Ilaqutariit inuillu ikittuinnaat atersisimasavut kitaanit kangianillu takkuttarsimapput. / Thorfinn Karlsefni./ Kangaatsiap kommuniani qallunaatsiaqarsimavoq.

Nunatta oqaluttuarisaanerata ilaa.: Ukiut pingasut alianartullit. Disko Bugtimi pisut ilaat 1755-57 Kal. Nr.10-2010 qup.20.

Hal.: Ukiomit 1734-mit Disko Bugtimi ajoqersuineq niuernerlu ingerlatitaapput aaqqissuussinerit annertuut suli atulinngitsut. / Aallaqqaasiut. / 1755-imi Ilulissanut tikittut. / Lassen Holmilu. / Holm Thranelu. / Holmip ilassunnaassusia. / Thranep siuliani paasivaa. / Assersuutit marlussuit. / Niuernerup sunniutaanut eqqarsaatit. / Kingorna. / Eqqaamaneqaataa. / Najoqqutat.

Nunatta oqaluttuarsartaanit: Naalagarsuaq Appamiuneersoq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.01-2008 qup.18.

Pissangangartuuvoq una ilanngutassiannuaq, qanga vikingeqarallernerup nalaani pisumik nunatsinni nassaatuaasumik oqaluttuarinnikkami. Nalorninaallisitsilluarlunilu vikingit ukiut tuusintit matuma angalasarsimanermini saperuttaassusiannik, aammalumi qallunaatsiaaqarnerup nalaani ukiut akullernik taaneqartartut atuuffiini taamatut ittumik nassaartoqanngisaannarsimalluni kalaallit nunatsinni. Taakku nassaat "anigaasat saqqarmiuusat" uani oqaluttuarput ukiut akullernik taaneqartartut kingornatigut pisuunerinik. Soqutiginaateqanngitsuunngilarlu erseqqivissumik oqaluttuarinnikkamik ukiut nutaanagerusut tikivillugit Hollandimiut nunatta sineriaani angalaartarsimanerannik, takussutissarpassuaqarlunilu soorlu nunanik atersuisarsimanerannik..... Anigaasat pillugit ilisimatusaatini nassaat taakku soqutigineqarsimaqaat, Maniitsup nunaqarfiisa ilaanni Appamiuni nassaarineqarsimasut, tamatumalu kingornatigut ukiut qulit qaangiuttut Danmarkimi kunngip "anigaasanut tunngasunik katersugaasivianut" tunniunneqarsimallutik,....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1988 qup.7.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuunngorpaat. / 1476. Portugalimioq umiartortoq Don Enrigue naalagaralugu umiarsuaq ilisimasassarsiorunik ilaasoqartoq aallartinneqarpoq Kina Indialu taakkualu tungaanut aqutissaq nassaariniassalugit.../ 1500. Ukiumi tassani aamma Portugalimiup umiartortup Gaspar Corte-Reall-ip Tunup sineriaa angugaluarpaa.../ 1576. Nunat issittut ilisimasassarsiorfigineqarumanerat soqutineqaraluttuinnarpoq. Ukioq taanna tuluk issittumi ilisimasassarsiorartoq Martin Frobischer.../ 1577. Frobischer kingumut anguniakkani oqattaaraluarpaa,...1578. Ukioq tamanna Frobischer pingajussaanik angalavoq, kiisamilu tassani iluatsitsivoq,.../ 1585 - 1587. Tuluup ilisimasassarsiorup John Davisip nunatsinni ilisimasassarsiorarnini pingasut iluatsilluarpai...../ 1605. Kunngip Kristiaap IV-ata umiarsuit pingasut ilisimasassarsiorussat tulunnik marlunnik akimanersuarlu qallunaajusoq naalakkiulligit aallartippai. Kalaallit sisamat tigusaraat avalaallugillu. Aqutaani ajunaarput./ 1607.Qallunaat nunanut issittunut soqutigisaqarnerat annertusiartinnarpoq kingumut ilisimasassarsioritseqqippit umiarsuup nalagaa Carsten Ricardson naalagaralugu....1607. Tuluk umiarsuup nalagaa Henry Hudson Indiamut Asiamullu aqutissarsioraluarluni Ammassallup kujammut sineriaa tikikkaluarpaa.../ 1606 - 1607. Kunngip Christiaap IV-ata umiarsuit tallimat James Hall naalakkiullugu aallartikkaluarpai, Sisimiunngooq eqqaani angalasut takusimasaat "SØLVE" aatillugu.../ 1612. James Hall Kalaallit-Nunaannukaqqippog, taamanikkut tulunnit aallartitaalluni.../ 1616. Tuluup William Baffinnip Avanersuup (Thulep) eqqaa anguaa. - aatsaat taamak avannarpartigisoqarpoq. / 1650 - 1850. Ukiuni taakkunani Kalaallit Nunaat arfanniarpassuarnik ornigarneqartorujussuuvog,- Tunup avannaaniit Nunap isua uiarlugu avunga Thulep avanna tikillugu. Naatsorsuutigineqarpoq umiarsuit arfanniutit hundredit arlalissuit katillutik 10.000 missiliorlugit..../ 1707 Palasi inuusuttoq Norgemioq Hans Povelsøn Egede 21-nik ukioqarluni Norgep avannaani illoqarfinnguami Vågen-imi palasinngorpoq,.../ 1710 Hans Egede pilersarusiani qullersarisaminut nassiuppai. Tassani saqqummiussimavai Kalaallit Nunaanni qallunaatsiaat kinguaavi..../ 1718 - 1719. Danmarkimiippoq, Norgemi palasit atornini qimappaa. Kalaallit Nunaanni

ajokersuiartornissani pillugu..../ 1720. Niueqatigiit Bergenimeersut pilersinneqarput. Taakkua nunatsinni niuernerq ingerlatilissavaat./ 1721. Hans Egede-p pilersaarutini piviusunnngortippai nulii Gertrud Rask ernini marluk Niels aamma Poul Egede, paninilu Petrunelle Kjerstin-ilu ilagalugit majip 12-anni Københavnimiit aallarput..../ 1723. Hans Egede pilersaarutitoqqani pilersaarusioreerlugu qallunaatsiaqarfik kujalleq Qaqortup eqqaaniittoq Østerbygden inoqassasoralugu..../ 1724. Egedep Sisimiut kujatinnguani Nipisane niuertoqarfik siulleq tunngavilerpaa,.../ Ukioq taanna Egedekut ernersiartik POOQ QIPERORLU Danmarkimut.../ 1727. Berginimi niuerniaqatigiit nunatsinni niuernertik unitsippaat..../ 1728. Egedekut Illuerunnerniit Nuummut nuupput...

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-1988 qup.8.

Qallunaatsiaat kingornatigit europamiut assigiinngitsutigit ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat./ 1731. Danmarkimi kunnginngortoq Christian IV peqqussuteqarpoq Egede ikiortaalu tamarmik angerlartinneqassasut. – Hans Egede piumanngilaq..../ 1733. Tyskit ajokersuiartortitseqatigiit “NY HERNHUT” “QATANNGUTIGIINIAT” Danmarkip kunngianit akuerisaallutik tikipput..../ 1734. Niuertorsuup Jacob Severin nunatsinni niuernerq tiguaa,.../ 1736. Hans Egede ukiut 15-it nunatsinni ajokersuereerluni Danmarkimut uterpoq. Nulia Gertrud Rask siornaammat toqusoq timaa avalanneqarpoq Danmarkimilu ilisaalluni..../ 1739. Kalaallit-Nunaanni sorsunneq siullerpaaq pivoq Ilulissat avataanni. Danskit sorsuutaasa Hollandimiut umiarsuaat pingasut..../ 1741. Ilulissat Ilimanarlu niuertoqarfittut tunngavilerneqarput.../ 1742. Paamiut niuertoqarfittut tunngavilerneqarput..../ 1752. Qeqertarsuatsiaat niuertoqarfittut tunngavilerneqarput. / 1755. Kangaamiut niuertoqarfittut tunngavilerneqarput.

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.04-1988 qup.12.

Qallunaatsiaat kingornatigit europamiut assigiinngitsutigit ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat. / (“Kalaaleq”-mi nr.2-mi naqinnerlutaq imaalillugu iluarsineqassaaq) / 1752. Diskobugtimi kuppernersuaq inuppassuarnit toqussutigineqarpoq./ 1754. Qeqertarsuatsiaat niuertoqarfittut tunngavilerneqarpoq.../ 1755. Kangaamiut niuertoqarfittut tunngavilerneqarput./ 1756. Ukiivimmi (Sisimiut avannaani) niuertoqarfiliaagaluq (Sydbay) taamatinneqarpoq Sisimiunullu nuuneqarluni (Asummiunut)./ 1758. Hans Egede toquvoq.- Qatanngutigiiniat nutaamik ajokersuisoqarfissamik pilersitsipput.../ 1759 Niels Egedep Aasiaat tunngavileriartoraluarpai, niuertoqarfissarli Eqalussuarnut Attup kujataanut nuunneqarpoq.... 1763-imili niuertoqarfik Aasiannut nuunneqarpoq./ Ukioq taanna niuertoqarfik Uummannaq tunngavilerneqarpoq, tassa 1763-imi./ 1762. Danmarki Hollandilu isumaqatigiissuteqarput Kalaallit Nunaata imartai hollandimiut arfanniarsinnaatillugit, kisiannigooq kalaallit tikinnagit.../ 1763. Siuliini oqatigineqareersutut ukioq taanna Aasiaat Uummannarlu tunngavilerneqarput./ 1766. Testamentitaaq, iivankiiliut sisamat nutserneqarput. / taamatut ukioq taanna palasi H.C.Clahn nunatsinni siullerpaamik apersortitsivoq.../ 1773 Qeqertarsuaq (Godhavn) arfanniarfittut tunngavilerneqarpoq.

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1988 qup.8.

Qallunaatsiaat kingornatigit europamiut assigiinngitsutigit ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat./ 1825. Atuartitsinermi qullersaasut nalunaarutaat najoqqutaralugit kalaallit tamangajammik atuarsinnaalersut nalunaarutigineqarpoq./ 1830. Ukiuni tamakkunani arfanniarpassuit sinerissap kitaa avunga Avanersuaq tikillugu piniarfigaat. Ukiumi tassani Qimusseriarsuarmi.../ 1838. Nunatta inuisa 7877 anguaat./ 1844. Inuniarnikkut pitsanngorsaanerit, soorlu orsut ammillu tunisaalernerisigut kaffimik tupanillu atuinerit annertoorujussuanngorput. Qaannat umiallu ikileriarpuit. Nunaqarfinni

qassiini ajorsarnerit..../ 1847. Ilinniarfissuit (Seminaariat) Nuummi ilulissanilu pilersinneqarput katillugit 8-nik ilinniartoqartussat. Kalaallit inuusuttut Danmarkimut ilinn..../ 1851. Kalaallit oqaasiinik oqaasilerissutit siullerpaat Samuel Kleinschmidtimit tyskisut saqqummersinneqarput./ 1856. Sinerissap kujalliup naalagaa Henrik Johannes Rink ilinniarfissuarmi ilinniartitsisoq Samuel Kleischmidt, ilinniarfissuup siulittaasua Carl Emil Janssen nakorsarlu J.F.T. Lindorf Danmarkimi nunap iluanut ministereqarfimmut siunnersuuteqarput kalaallit naalakkersuinikkut akisussaaqataalernissaannik inassuteqarlutik. Nunatta aqutsisoqarfiata tamanna itigartippaa, utaqqiisaagallartumilli pilersitsisoqarnissaa inassutigallarlu. Nunatsinni napparsimmavik siiiulleq Nuummi napparneqarpoq. Orsugiak siullerpaaq Ivittuuniit Danmarkimut avalaanneqarpoq./ 1857. Utaqqiisaagallartumik "PAARSISUT" (forstanderskaber) pilersinneqarput. Sinerissami ajorsanersuaqarpoq tamanilu tamaani kaapajaarnersuaqarlerluni. Rinkip naqiterivinnguaq Nuummi pilersippaa nukappiatsiannguaq 15-inik ukiulik Lars Møller (Aqqaluk) ikiortigalugu./ 1859 Samuel Kleinschmidt qatanngutiginniit avissaarpai. Nuummilu ilinniarfissuarmut ilinniartitsisunngorluni. Tassani sulivoq toqunini tikillugu (1886)./ 1861. Rinkip ATUAGAGDLIUTIT aalarnerpai, kalaaleq pikkorrisoq Lars Møller (Aqqaluk) ikiortigalugu./ 1862. Nunatta Kujataani naalagaq Rink pisotarlugu 1856-imi Danmarkimi naalagaafiup iluani ministereqarfimmut noqqaassutigisaa kiisami piusunngortinneqarpoq "Paarsisut" ..../ 1875. Ilulissani ilinniarfissuaq matuinneqarpoq ilinniartussaaleqineq pissutigalugu. / 1879. Københavnimi kalaallit illuutitaartinneqarput,.... Ukioq taanna Knud Rasmussen inunngorpoq (Ilulissani.)/ 1884 - 1885. Sakkutuut naalagaat Gustav Holm umiamik Ammasalimmukarpoq tappavanilu ukiilluni, - Taamani Ammassalimmiut kisineqaramik 413-iupput. / Kitaata inui kisinneqaramik 9914-iupput.....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1988 qup.4.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat./ 1906. Danmarkimi suliniaqatigiiffissuit nunarput pillugu siunertaqartut..../ Nunatta Kujataani saavaateqarsinnaanermik isumaliut piviusunngortiniarneqarlerpoq./ Qeqertarsuarmi "Godhavn" "naasorsiooqarfik" pilersinneqarpoq./ Napparsimasunik paarsisoqarneq "sygeplejerskeqarneq" pilersinneqarpoq. / 1907. Ukioq taanna qallunaat inuusuttut issittumi ilisimasassarsiorinissamut soqutigisaqartut nunatta tunuata avannaa ilisimasassarsiorfigiartorniarlugu aallarput...peqataasut ilaat Mylius Erichsen, Høegh-Hagen - Jørgen Brønlund-ilu ajunaarput..../ 1908. Inatsisitaatigut akuersissutigineqarpoq Kujataani Avannaanilu Landsrådeqarfiit pilersinneqassasut....Danmarkimi naalakkersuisut Knud Rasmussen qinnuvigaat sinerissami angalaarluni paasisitsiniaaqullugu.... / 1909. Nunani issittuni ilisimasassarsiorartorsuup amerikkamiup Robert Peary-p Qalasersuaq avannarleq (Nordpoli) siullersaalluni anguaa..... Grønlandske kirkesagip sulissussineratigut Avannersuarmi ajoqersuiartortitsineq aallarnerneqarpoq..../ 1910. Knud Rasmussen Avannersuarmi niuvertorqarfik tunngavilerpaa, avannersuarmiut Uummanaq-mik ateqartitaani. Niuvertorqarfittaani THULE-mik atserpaa.....1911. Landsråde kommunirådelu inatsisitigut tunngavissaqarttaalerlutik sulilerput....Aalisakkanik ilisimatooq Adolf Jensen misissuereerluni nalunaaruteqarpoq Kujataani.....1912. Niuvernikkut pisortaqarnikkullu ingerlatsineq nutaamik aqqissuufiqineqarpoq,....1914. Kalaallisut atuakkiq siullerpaaq "SINNATTUAGAQ" Mathias Storchimit atuakkiarineqarsimasoq saqqummerpoq.....1915. Naalagaaffiup savaateqarnermik ilinniarfik aallarnerpaa.....1919. Sarfaq kissartuq nunatsinnut ingerlaartoq Kitaatigut ...sarulliit NUUK anguaat....Nunatta inuisa 13.441 anguaat. 1921. Hans Egede nunatsinnut tikinneraniit ukiut 200-ngortorsiornerat.....Kunngi Christian X - qulingat nulii ernitillu marluk ilagalugit tikeraarput.... 1922. Saarulliit avannamut ingerlaarlutik Maniitsoq anguaat. Ammassalimmi kuisimanngitsoq kingulleq kuisippoq.

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1988 qup.5.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat. / 1924. Danmarkip Tunup avannaani nunarujussuaq najugaqanngitsumut kisimi oqartussaanaera Norgep akerlilersorpaa. / Qullissani aamarsuarsiorkfik pilersinneqarpoq.../ Kalaallit nunaat timmisartumik tikinneqarqaappoq. Amerikkamiut.../ 1926. ..Utoqqalinersiuteqarsinnaatitaaneq.../ 1929. Saarulliit..../ 1930. Stauning Kalaallit Nunaannut tikeraartpoq... Tyskeq A. Wegener Uummannap kangerluatigut sersmersuarmut ilisimasassarsiorluni hestiniq.../1931. Saarulliit....Lauge Kock ukiuni pingasuni ilisimasassarsiorluni...Norskit piniartuisa Tunumi piniarfiit ilaat annertuut piniarfissamittut tiguarpaa.../ 1932. Einar Mikkelsen pisortaralugu Ammassallup avanna nuna assiliorpaat.../ 1933. Danmarkip Norge nunat assigiinngitsut eqqartuussiviannut tunniukkamiuk piimasaraa....Decemberip 21-anni Knud Rasmussen toquvoq.../ 1936. Uummannap kangerluani marmorimik piiaaneq ingerlanneqalerpoq.../ 1937. ..Haagimi eqqartuussiviup Avanersuup Danmarkip naalagaaffianut pigisassanngortippaa..../1939. ...inatsisit 1925-meersut nutartertariaqalerput. Aalisarnikkut periarfissat annertusiartuinarput....Europami sorsunnersuaqalerpoq....Kalaallit Danmarkimiittut immikkut peqatigiiffittaarput ateqalerlutik PEQATIGIIT KALAALLIT. / 1940. Europami sorsunnersuaq annertusiartuinnarpoq.... Umiarsuit assartuutit "HANS EGEDE" "GERTRUD RASK" kiisalu Ivittuut umiarsuaat "JULIUS THOMSEN" Danmarkip tigusaanissaa sioqqullugu nioqqutissanik pajullutik nunatsinnut aallarsimasut, ...Amerikap Kalaallit Nunaatalu akornanni assartuinnermi atorineqalerput.....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1989 qup.5.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat. / 1966. Danmarkimut telefoonikkut atassuteqarneq Nuup Københavnillu akornanni pilersinneqarpoq. - Kalaallit Nunaanni qamutiniq motoorilinnik.../ 1966. Nunatsinni meeqqat ukiumut inunngortartut 49 promiilimiit..../ 1967. Landsrådeqarnerup oqaluttuarisaanerani siullerpaamik inatsit nutaaq ..../ 1968. Danmarkip nunatsinnut ukiumut aningaasaliissutigisartagaasa 500 miliuunit anguaat./ Amerikkamiut sakkutuut timmisartorsuat Thulip sakkutooqarfiata qanitannuani 21. Januar sikumut nakkarpoq kivillunilu..../ 1969. Kitaata kujataa piinnarnani sikorsuit avannamut illoqarfik Maniitsoq anguaat, Nuup.....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-1989 qup.9.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat. / 1970. Ukiut 50 matuma siornatigut issitsigisimanngisannarluni ukiuunerani issittorsuuvoq.../ Kitaata sineriaani avataanilu kapisilinniartarneq annertusiartuinnarpoq../ Inuiaat assigiinngitsut ataatsimiititaliaasa aalisarnermut tunngasutigut kapisilinniarnarup..../ Folketingimut ilaasortap Knud Hertlingip naalakkersuinnikkut suliniaqatigiiffik SUKAQ PARTI pilersippaa../ Alaskami Canadamilu uuliaqarfissuarnik nassaarnermut tunngatillugu nunatta.../ Landsrådep ataatsimiinnermini aalajangiuppaa aningaasarsianit akileraarutit atulersinneqassat./ Ammassalimmi anorersuarnerani (Pideraq) illorpaalussuit anorersuarmit teqqarneqarput.../ Nuummi "Narsarsuarmi" illuliarsuarmi inissialiornermi blokarsuit ilaat sananeqartilluni GAS-eqarfimmini qaartoornarujussuarmik qaartoornarpoq.../ Manna tikillugu Nuuk kisimi inuusuttunut realskolemiinniartunut atuarfiusaraluarpoq../ Qallunaat ilinniartitsisut tikisitat 400-it.../ Prinsesse Margrethe uialu Prins Henrik nunatsinnut angalaarput.....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-1989 qup.11.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat. /1970. Saarullinniarneq nakkariarujussuarpoq. / 1971. KGH-p Danmarkimi pisortaqarfia ukiorpasuarini Københavnimi aallaaveqardimasooq Jyllandemi illoqarfiit ilaannut nuuneqarnissaa.../ Ujarassiornermi suliffiutilissuit GREENEX A/S Maarmorilimmi (Inngili-Qernertumi) misissuereernerminni aalajangiuppaat aqerlussaq..../ Kalaallit-Nunaanni qaammarsaanikkut kulturikkullu sulineq pitsaangorsarniarlugu marse qaammat Nuummi ataatsimeersuartitsineqarpoq..../ Ukiuni sisamani landsrådemut siulittaasuusimasooq (Landsrådep siulittaasooqaava) tunuarmat atuarfimmi.../ Folketingimi (qallunaat inatsisartuinut) qinersinermi Knud Hertling Moses Olsenilu qinigaapput.../ Innuttaasut qinikkanik taasisinnaatitaanerup ukiui 21-niit 20-nut.../ Decemberip aallartilaarnerani umiarsuit pingasut Avannaanut Diskobugtimut pajuttut kujammukariaraluarlutik kitaata sikuinit assertipput.../ Inuiaat allat aalisartuisa ikkannersuarni aalisapilunnerisa.../ KGH-p kilisaatitaavi "MANIITSOQ" "PAAMIUT" ..../ Tamatigut maluginiarneqarpoq ikiaroorartunik eqqussuineq annertusigaluttuinnartoq.../ Amerikamiut qallunaallu ilisimatuuisa suleqatigiinnerisigut sermersuarmini qillerineqalerpoq 400 meteri..../ Inuiaqatigiit kalaallit 1950-kunniit ineriartortitaanerat qanoq ingerlanneqarnerisooq paasisaqarfigiumallugu.....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.04-1989 qup.10.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat, / 1971. Meeqqat aappariinerup avataatigut inunngortartut ukiumut 54% anguaat.../ Nunatsinni atorfilittut Danmarkimiit aallartitat amerlavallaarnerujussuat pillugu landsrådep tungaaniit.../ 1972. Raajarniarneq angusaqarfiulluarpoq.../ Saarulliit kiilumut akii 30%-imik qaffapput. / KGH-p kilisaatitaava nutaaq "Erik Egede" nunatsinnut.../ Ukiorlunnera savaatilinnut annertuumik sunniuteqarpoq,.../ Amerikamiut Canadamiullu nuannariinnarlugu aalisartuisa peqatigiiffiata kattuffissata Kalaallit-Nunaanni kapisilinniartartut piniapilunnerarlugit unnilluutigaat,.../ Tuberkuluuseqalersartut ukioq 27-iinnaapput,.../ Gonorili - nappaatipalaaq, pingaartumik inuusuttuni annertoorujussuarmik atorneqarpoq.../ Ittoqqoortoormiuni napparsimmavik tamakkivilluni ikuallappoq. Pingasut ikuallagussaapput./ Meeqqat suli ataatsimik ukioqalinngitsut toqusartut matuma siornatigut 50 %0 (Promile) sinnerlugu angissuseqartaraluartoq 48 %0 (promile) - ngorpoq... / Ukiumi tassani nunatsinni imminortartut amerleriarujussuarput,-.../ EF-mut taasisitsineqarmat kalaallit taasisinnaasut 70%-ii akerliullutik naaggaarput.../ 1972. Landrådep ataatsimiinnermini aalajangerpaa ministereqarfik qinnguigineqassasooq ataatsimiitaliamik (kommission) pilersinneqaqqullugu.../ Nalaagaaffiup nunatsinnut aningaasaliissutigisartagaasa ukiumut 800 milliunit.../ Nunatsinni landskassip aningaasaliissutigisartagaasa ukiumut 90 milliunit anguaat . 1960-kunni ukiumut..../ Nunatsinnut nioqqutissat tikisinneqartartut 500 milliuninik naleqarput. - - Uagulli nioqqutissiavut.../ Qallunaat nunatsinniittut 8000 missiliulerpaat./ Illoqarfik aamaruutissarsiorfik Qullissat 2000-ngajannik inulik inuerutinneqarpoq.../ Nunatsinni pingaartumik inuusuttut akornanni suliffissarunnersuaq annertusiartuinnarpoq.../ Nunaqarfinni piorsaaneq pimoorullugu ingerlatinneqalerpoq. Illugissarneqalerpoq, kallerup.../ Inunnut isumaginninnermi aningaasartuutit ukiuni kingulerni annertusiartuinnarput..../ 1973. Kapisillit killilersugaalernerata kinguneraa pisassarititaasut killeqarpallaarneri.../ Kilisaatit KGH-mit pigineqartut "Sisimiut" "Erik Egede" Elias Kleist"-lu aalisarnertik (raajanut).../ Aatsitassarsioqatigiissuut Canadameersut GREENEX-ip Marmorilimmi aqerlussamik zinkissamillu piiaanertik aallartippaat. / Kalaallit-Nunaannut ministerip Knud Hertlingip namminersornerulernissamik ataatsimiitaliaq..../ Landsrådep aalajangiuppaa qallunaatut atsersuutit nunaqarfinni suniittuniluunniit kalaallisut atsersutinik taarseriartuaaneqassasut,.../ Udvalgip, . suleqatigiissitaliap

siunnersuusaa Kalaallit-Nunaanni uuliasiorsinnaanissamut tunngavissarititaasut.../ Landsrådep akuersissutigaa Kalaallit-Nunaani akileraartarnermut inatsisissaq atulersinneqassasoq januar 1.-anni 1975./ Inuiaat nunaminni ikinnerussuteqartut københavnimi ataatsimiipput,.../ Landsrådep akuersissutigaa kalaallit allattaasitoqaannut taartissatut allattaasitaassaq..../ Landsrådep inatsisartut akuersissutigaa Tunup avannaani nunarujussuaq tassanilu uumasorpasuit eqqissisimatitaanissaat. (Nationalpark).../ 25.oktober helikoptere Nuup kujaani nakkarpoq. Ilaasui 15-usut tamarmik ajunaarput. / Palasi upperisap piisigut soraarummeersimasoq (teolog) Jens Christian Chemnitz Kalaallit-Nunaannut procstingortinneqarpoq..../ Kalaallit-Nunaata Danmarkillu akornanni angallaneq ukiuni kingullerni annertusiartinnarpoq....

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-1989 qup.7.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat./ 1973. Kalaallit Nunaanni realskolit nutaamik aaqqissuunneqarnerisa kingornagut ilinniartut.../ Kalaallinik ilinniartitsisunik amigaateqarnerujussuaq nunatsinni tamarmi malunniussimavoq..../ Kalaallinik ilinniartitsisunik amigaateqarnerujussuaq ikiorserniarlugu ilinniarfissuarmut atasunik pilersitsineqarpoq ukiunik marlunnik sivilissuseqartumik.../ Imigassamik atuinerup annertuseriarujussuarnera pillugu landsrådi aalajangerpoq matuma ajornartorsiutip..../ Grafisk værksted – “Eqqumiitsuliortut Atuarfiat” Nuummi pilersinneqarpoq./ Qaqortumi oqaluffissaaq kusanaqisoq atoqqaartinneqarpoq.../ 1974. Kalaallit nunaanni folketingimut qinersineq sionratigut immikkoortut marluusaraluaramik,.../ Kitaata sineriaani kapisilippassuaqarnera qularutigineqanngilaq.../ Kongelige Grenlandske Handel – KGH. 1774-imi.../ Kilisaassuit arfineq marluk sinerissatsinnik aalisartinneqarlerput./ Maarmorilimmi /Engli Qernertumi) aqerlussamik piaaneq ilimagisamik isumalluarnarnerunera paasineqarmat kalaallit amerlasuut sulisorineqalernissaat.../ Silarsuarmi uumasut eqqissisimatinneqarnissaannut siunnersuisoqarfiata siunnersuutigaa nannut arnavissat piaraasalu piniaqasajunnaarluinarnissaat..../ Februarimi misissuineqarmat paasineqarpoq Kalaallit Nunaanni suliffissaruttut pingaartumik inuusuttut 3000 missilioraat.../ Landsrådep pisariaqartillugu FN-ip immani killeqarfiit pillugit ataatsimeersuartitaanut piumasaqaatigaa Kalaallit nunaanni killeqarfik 200.../ Aasianni umiatsialiorfik landskassip ingerlatarisaa aningaasatigut ajornartorsiuteqarnera..../ NAMMINERSORNERULERNISSAQ pillugu Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoliani politikerit, atorfillit, allallu..../ Attu kusanaqisumik nutaamik oqaluffittaarpoq./ Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani siullerpaamik allakkanut meqqi, juullip meqqia (julemærke)... / Folketingimut qinersinermi inatsit nutaaq.../ Qinersinermut atatillugu socialdemokratit naalakkersuisunngornerminni Jørgen Peder Hansen nunatsinnut ministerinngortippaat./ Namminersornerulernissamik ataatsimiititaliarsuaq pilersinneqarpoq.../ Aprilimi landsrådimut qinersinermi nutaamik politikikkut suliniaqatigiiffik nutaaq “SIUMUT” namminersornerulernissamik pilersaarutini.../ Maarmorilimmi aqerlussamik piiaaneq ilimagisamik sinneqartooruteqangaatsiarpoq..../ Kalaallit nunaanni aningaasarsiatigut akileraaruteqarneq.../ Aviisi “AVANNAAMIOQ” ukiorpasuarne Qeqertarsuarmi “Avangnâta naqiteriviani” naqiterneqartarsimasoq..../ Kalaallit nunaanni kommuneqarfiit nutaamik inatsiseqalernerisigut nunaqarfiit periarfissaqatinneqarlerput namminneq qinikkaminnik.../ Dronning Margrethe-p Prins Henrillu nunatta annersaa pisarnermissut tikeraarpoat./ Nioqqutissiornermi aningaasartuutit qaffakkiartuinnarnerisigut avammullu tunisat appariartuinnarnerisigut KGH-p ukiut marluk ingerlanerinnaani amigartoorutigisartagai pingasoriaatinngorsimapput.../ Kinguaasiuutitigut nappaatipiluit SYFILIS nalunaarutit malillugit ukioq ammertusisimaqaaq.../ Kommuneqarfiit akisussaaffii annertusiartorput.../ Pingaartumik kitaata sineriaani telefonikkut atassutereersut sukkasuumik pitsanngoriartorput./ Aningaasanut inatsisisap saqqummiunneqarneratigut nunatsinni

ukiumut aningaasartuutissat 1. Milliartit angumalersimavaat./ Kalaallit isiginnaartitsisartunngorniat ilinniarfittaavat TUUKKAQ.../ Landsråde isumaqatigiilluinnarluni oqaaseqaatissiorpoq Kalaallit Nunaata pisuusutai suusullunniit nunap nammineq inuisa pigigaat. Tamanna tunngavigalugu...

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L. Larsen) Kal. Nr.02-1990 qup.11.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat, / 1974. Danmarkimi venstret naalakkersuisunngornerisigut Kalaallit Nunaat nutaamik ministerertaarpoq... / Folketingimut qinersisarnermi inatsit allanngortinneqarpoq.../ Kongelige Grønlandske Handel - KGH - ukiorpassuit 200 angullugit nalliuttorsiorpoq.../ FN-ip Silarsuarimi immatigut killeqarfiit pillugit ataatsimeersuartitsinerani aalisarnikkut killeqarfissamut landsråde 200 sømilinut inassuteqarpoq. / Marmorilimmi >>Ingili Qernertumi<< aqerlussamik paaaneq ilimagisamit isumalluarnarnerusutut oqaatigisaraqarpoq. / Februarimi kisitsisitigut saqqummiunneqarpoq kalaallit pingaartumik inuusuttut suliffissaaruttut 3000-usut.../ Namminersornerulernissaq pillugu Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoliani ataatsimeersuartitsineqarpoq.... / Attumi oqaluffittaaq atoqqaartinneqarpoq. / Kalaallit Nunaanni juullip mærkea siulleq pilersinneqarpoq.../ 1975. Folketingimut qinersinermi nunarput sinnerlugu ilaasortassatut qinerneqarput: Lars Emil Johansen Nikolaj Rosing... / Namminersornerulernissamik ataatsimiititaliap isumaliutissiisunni saqqummiuppa... / Namminersornerulernissamik ataatsimiititaliarsuaq (Hjemmestyrekommisione) pilersinneqarpoq.../ Landsrådemut Qinersineq... / Marmorilimmi aqerlussamik paaaneq 76 miliuuninik sinneqartooruteqarpoq... / Kalaallit Nunaanni akileraaruteqarneq siullerpaamik atulersinneqarpoq.. / Kalaallit Nunaanni Tv-qarnerup siunissaa pillugu ataatsimiititaliap isumaliutissiisunni siullermeersumik saqqummiuppa... / Avisi >>Avannaamioq<< ukioq 1913-imi aallarnerneqarsimasoq 1960-kunnili unittoorsimasoq aallarteqqinniarlugu aqqissuussineqarpoq.... / Siumut Naalakkersuinikkut suliniaqatigiiffiata aviisini >>Siumut<< siullerpaamik saqqummersippaa. / Nunatsinni syfilisimik nappaateqartut aatsaat taama amerlatigilersimapput. / Nunatsinni kommuneqarfiit tamarmik bygderådeqalerput,... / Kitaani telefinikkut atassuteqarneq annertuumik piorsarneqalerpoq. / Naalagaaffiup nunatsinnut ukiumut aningaasaliissutigisartagaasa 1 milliartit anguai. / 1976. Inuiaqatigiit ingerlaasianik misissuisartut Uummannap nunaqarfiini misissuinertik aallartippaat,... / Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu atuagaateqarfik Nuummi atulersinneqarpoq. / Amerikkamiut timmisartorsuat Thulip sakkutooqarfianinngaaneerluni Kangerlussuarmut mikkaluarluni ikuallappoq inuit 22-it ajunaarput. / Kæmnerit allaffii suliffissarsiuussisarfinnillu allaffit kommunit allaffiitut nuunneqarput... / Namminersornerulernissamik kommissionip isumaliutissiisummini oqallisissiaq saqqummiuppa namminersornerulernissap qanoq ilusilersorneqarnissaanut... / Kiisalu apeqqut saqqummiunneqarpoq nunap nammineq Inuisa piginnittussaanerannik apeqqut... / Sisimiiut avataanni imaannarsuarimi uuliasiorluni qillerinerujussuit aallarnerneqaput.../ Kujataani savaateqarfiusuni ukiorluunerujussuata savaateqarneq ajutoortilluinnarpaa...

Nunatta oqaluttuarsartaanit. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-1990 qup.11.

Qallunaatsiaat kingornatigut europamiut assigiinngitsutigut ilisimasassasiortorpassuit nunarput ornigartorujussuanngorpaat, / 1977. Kalaallit nunaata Inuisa 50.000-it anguaat. / aalisarnikkut killeqarfik avammut.. / Tuttunik misissuinikkut paasineqarpoq, tuttu ikileriasimaqisut... / Aasivik... / Norskit Nordsømi uuliasiorlut ajutoorujussuarneratigut... / Marmorilimmi Greenexip mingutsitsinera ilimagisamik annertuneruvoq... / Aatsitassarsiorfimmi Marmorilimmi kalaallit sulisartut suliumajunnaarput.... / Kalaallit Nunaannut ministerip atorfilinnut nunalisitat nunaqavissullu akissarsiaasa

naligiinnginnerujussuat... / Eskimooqarfinni Kalaallit Nunaanniit, Canadamiit Amerikallu avannaannit pisut Alaskami ataatsimeersuarput.../ >>Sanaartornermik ilinniarfik<< Sisimiuni pilersinneqarpoq.. / >>Arnat Ilinniarfiat<< Sisimiuni pilersinneqarpoq... / >>Sulisartut Højskoliat<< Qaqortumi pilersinneqarpoq... / New Foundlandimi Puisit piaraanik toqoraasarnersuaq.../ Imigassap nunatsinni atuagaaneri oqallisaajuarpoq... / 1978. Kitaata sineriaani uuliasiorluni qillerinerugaluit iluatsinngitsoorput... / Namminersornerulernissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup (Hjemmestyrekommisionip) isumaliutissiissutaa saqqummerpoq... / 1979. Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani pingaaruteqartumik pisoqarpoq: Kalaallit Nunaat Namminersornerulerpoq 1. Maj 1979.

Nunatta qangaanit ingerlaasia. (Tall. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.07-08-1992 qup.6. Taallaq. Nuutitalik.

Nunatta "Tunuani" ukiuni qulaaluani misigisat assigiinngitsut pillugit eqqaamasanik tigulaakkat. (Thorvald Simonsen) Kal. Nr.11-1993 qup.15 Ukiut 47-t qaangiupput Tunumiunik ilisarsileqqaarninnit,.../ Qinngimi naalagiarneq.

Nunatta sammivii (all. K. Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.04-1986 qup.12. Sammiviillu taakku pillugit oqaatsit atornerqartut uparuartorniutillu. Nunatta sammivii allaatigilaarniarakkit pissutigaaara sammiviit taagorneqarnermikkuut paarlaassorneqarnerat sualitsikkiartormat. Tassa imaappoq: sammiviit kukkullugit taagorneqartarmata, -soorluluunniit ilaanni piaarisartut. Tamatumunnga pissutaasut ukuugunavippu: oqaatsitsinnik suusupaginninneq, ilinniartitaanerup oqaatsivut eqqarsaatigalugit annikippallaarnera oqaasilerulu qarsupippallaamik atugaanera. Nunatta sammivii sisamat ukuupput: 1) avannaa, 2) kangia, 3) kujataa, 4) kitaalu. Immaqa ilannguavut oqarumassappu: kiami nalummagit.....

Nunavummi suleqatigiiffik "Inuit qaujimaajatungait" (Inuit ilisimasatoqaat) aallartippoq. Kal. Nr.03-2001 qup.3. Denise Rideout, Nunatsiarmi Pivalliajut, Kalaallisuunngortinnera : Nuka Møller, ICC, suleqatigiiffup piumasaraa inuit ilisimasatoqqat naalakkersuisut allattoqarfiini salliutinneqassasut.

Nunavummut Oqaatsinut kommissæri, Eva Aariak, apeqqarissaarfigineqartoq. (All. Kevin Wilson. Kall. Nuka Møller) Kal. Nr.12-2001 qup.14

Nungutitaajartulernerluta? (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.03-1996 qup.13. Ajoqersuiartortitaruna qallunaaq Sullorsuup ilaani najugalik ukioq 1857 ullorsiuutimini siulittuuteqartoq allalluni: "Ukiuni qulaaluani inuiaat taakku najorlugit ima ilisarisimatigilersimavakka qularutiginnngilluinnarlugu nungutitaajartulersut...".(Ungaluuserlugu oqaatigineqassaaq aamma taassuma kalaallit oqaatigigai "Inuiaat suunngitsut, ajorsartut imaluunniit eqqornerusumik "Inuiaannngitsut"). Qallunaat ilaat taakkuninnga atuartoq oqasimavoq "ullumiugaluarpataanna qanoq amilissiuusumik /racist) taaneqassagaluarpoq, taamaattuunerminilu kisiminngilluinnassaaq").

Nungutitaq tusaamasaq: Meeraanermit inersimasunngornermut eqqaamasat 1. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.10-2017 qup.13. Kangermi inuuvunga 15. Januar 1939-mi, inunngorfiga nunaqarfitoqarsuusimavoq piniarfigissorsuaq piniagassarpassualillu. Kitaarsuugami, aammali allatulli 1935-p eqqaani

malissuallarmat ujarapiluunersuaq illutta ataani qunnerarsuarmut unerisimalillaraangami alianaattaqisoq. Ilaanni aamma malissuurtarpoq kitaarsuugami. Ataata qaluttuuppaatigut ikkusimasoq malissuup qaqissimagaa, sulit tasama ikkusimavoq. Taamanikkunngooq qeqertarsuup Kangerup malinnut assiaqussuata nuua qarsuttarpaa, portujaartukasiugualuarpoq..../ Sarfatsiaaliartarnerput qivittukasiillu: (Titartagaq: Kangermiut eqalunniartarfiata nalunaarsornera...) Sarfatsiaat taannaavoq eqalunniartarfitoqarsuaq Kangerup Atammiullu akornanni, kisianni taavunga qaninneq, taamaakkami ipuinnartuulluni, pingaartumik anori assornartillugu, ungasissukasik. Iltsorivunga Naalagarsuarnut, KGH-mut, tunisassanik tarajortikkanik immiartortarluta nappartanut,..../ Kitsissunut piniariaatigalugu: Ukiakkut Septemperi Kitsissunut ikaartaraagut aajinngaralaannguaq. Aallaaniarfimmu pisaraagut. Taama ateqarneranut pissutaatittarpara qeqertap taassuma kangiata tungaani innaarsuttaata pukkinerata avatinnguatigut ukiap aataarsui tamaanannguaq puimasarmata iluarniartarmikkut tassaluni uniunngikkaanni kisianni angullarluni, qammaveqarpoq ujaqqanik ungaluugaliannuamik oqquartuliannuamik...

Nungutitaq tusaamasaq: Meeraanermit inersimasunngornermut eqqaamasat 2. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.11-2017 qup.21.

Kangermi isartut ilaat: Aasiit ataata eqqartora tusaavara 1936-p missaani mallerujussuarsimasoq. Takuinnarlugu Kangermut ataannarsuginartarunartoq Qeqertarsuarmik taasarparput, oqaannaraanni Kangerup malinnut assiaqutaa nuuata qaava portusuukasiugualuarpoq taamani malissuit qaquttarlugu qaararfigaat. Uagut ilorput illunit kujallerpaajugami killerpaalluni taamanikkut atitsinni qunnerarsuaq ikaarneq ajornaraluartoq..../ Nattoralik puisimi kalittoq: Naluneqanngilaq, kalaallilu aamma pingaartumik nalusimannngilaat, nattoralit puisinik pisaqarsinnaasartut, tusaamanarporlu nunamiutannguanut allaat pisarisarsimagaat, imaaliortarsimagunarpullu ima oqaatigineqartarmat piniakkamik isaat saassutareqqaartaraat...../ Tyskit kilitsiat: Sunaaffa sorsunnersuaq 1939 aallartingajalersoq Nuummiit tikissimapput aappariit. Nunaqarfitta ilaani illuliorsimannngillat, kisianni Kangermut ataannarsigineqartartoq qeqertarsuarmi illuliorsimapput silasiorfiliortunngooq...../ Savalimmiormiut umiarsuaat aalisariutit: 1900-kkut apparneranni saarullippassuit nunatsinnut takussulerput, taamaalilunilu aalisariuterpassuit aasaanerani takkuttalerlutik, ulikkaaraangamillu aatsaat utertarlutik. Kangerup Kitsissuini umiarsualiveqarpoq pitsaalluinnartumik umiarsuarnut arlalinnut atorsinnaasumik...../ Qivittut eqqartoqqilaarlugit: Qivittulersaarnissama uuma allaaserinissaa ajornakusoorteqqaarsimaqaara, kisianni aperisaqareerriarama, aammalu eqqartuinissanni ajaga uialu meeraalumi tamarmik toqukkut qimagutereermata aaliangerpunga ilumoortut nipangiutiinnarlugit tammaannassammata aaliangerlungalu kikkuusut nalunngikkaluarlugit aternik taasinanga; aammami anaanaga ataatalu qangali peerutereermata uangalumi qatanngutigalu marluinnanngoratta oqalualaassara pillugu isumaqalerama kisima ilisimannittuulerlunga. Pisimasut pisimapput ukiut 100-t tikingajallugit matuma siorna.....

Nungutitaq tusaamasaq: Meeraanermit inersimasunngornermut eqqaamasat 3. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.12-2017 qup.18.

Qaqummi pisartut allallu: Taava upernarlualertarpoq saarulliit taamanikkut tarajortikkatut tunisaalereerput saarullippassuaqarpormi. Taratsut qeriunnaarniartarput tunisaalersarput, aatsaallu ukiarluni issilerpat tunisaajunnaassallutik. Taamaalineranimi maaji qaammataalersarpoq 10-atalu eqqaani aataarsuit tikiqqammit nalliuttarput; ilaqutariit arlallit piniariartarfiit oqarsuurtik Qaak orninngitsoorsinnaannginnamikku aallaarfigisarpaat. uagut nalitsinni piliassat Qaqummi tassaasarput saarulliit tisallugit panertuliat..... Taamaalluta meeqqat innareerluta kalerriipput, "nipaarsaarniaritsi amisorsuit ilummukarput" ...../ Sakkutuut umiarsualiviat: 1950-ip naalerneraguugunartoq

tusalerparput sakkutuunngooq umiarsualiviliortut ikerasammi Kangerup tununnguani aataanik qassusersortarfiup paavani. Aataat pulasarfia assertlugu, iseriartortarfia, soorunami aataarniarneq taamaatinneqarpoq aasit, tassa pissutsit taamanikkut taamaapput. Sakkutuut umiarsualiviat talittarfeqanngilaq, qeqertannguatut pituffissualiorluterlutik illuliorluterlutik inoqartualerluni nakkutilliisunik. Immaqaana taamani Paamiut avannaani Takisup Qeqertarsuani umiarsualeqarfisik sinerissamat qanittoq atorunnaaramikku allamik pilersitsisimasut, kisianni soorluuna sivilisuumik atunngikkaat...../ Radiup sakkortusaavia 1958 atulerpoq: Kalaallit Nunaata Radiua 1958-mi nutarterneqarmat sakkortusaaveqartariaqarmallu Kitsissuni sanaartorlutik aallartipput. Ukiuni taakkunani tamani sakkortusaaliorfigaat ateqartoq Qunguap sallarsua. Atulerneru Kangermiunut iluaqutaassaqaq, napparsimaleriataartoqarpat allanilluunniit Nuummot pisariaqartitsilerutta aajunaralaannguaq, taamaallaammi telefooneriartorutta...../ Sukassussisarneq: Kangermut atasuni upernaakkut aataarsuarnik isertunik sukassussilluni piniartarneq isumaqarpunga 1925-ip missaani upernaakkut qaammatit maaji juunilu ingerlanneqartalersimasoq. Piniartooq qajaqqisseruttorluni aallaasit paavatigut immertagaagallarmata qaannamiit seqqoraluarluni supisoorfigitissimavoq kingusinnerusukkut tappingiutisaminik. Taamalu aallarnerpaa sukassussineq, allunaasarsisuatsianngorpoq aataanut qassussualiorluni, taakkuusimappullu pulasunik aataanik sukassussinermi atorneqartartut. atorneqartut allattunga angumerivakka.....

Nungutitaaq tusaamasaaq: Meeraanermit inersimasungornermut eqqaamasat 4. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.01-2018 qup.17.

Apparpassuit: Ataatarput inuuvooq 20. August 1904-mi Kangermi. Oqalualartarnera malillugu angumerisimavara apparpassuaqarnera. Qaannamik angalallualersimagunarpoq 1925 sioqqutillaarlugu. Appat neriniareeraangata eqqissisimaaleraangatalu aatsaat nuffit atorlugit pinialeqqaarsimagunarpoq. Nuffit tassa qaannap sakkui timmiarniutaanerusut. Allattunga inuuvunga 1939-mi, kisianni silattorlunga timmiarsiut annerusumik atulereersimagaa. Silatorama apparpassuit angumerivakka Kangerup saannguani timmilillaraangamik Kitsissut alannguatigut atasuinnarsuullutik ilummukaasut. Kangerup saannguatigut silammut timmisorsuit taakkua taaneqartarput amerlasoorsuanngorlutik timmeqatigiittut 'atersaartut', tassa Kitsissut alannguatigut ilummukaasorsuit Kangerup saannguatigut silammukaasorsuit Kangerup avataatunganut nakkaasorsuit..../ 1971-imi oqalugiarnera:..../ Avannersuarmut nuunnerput:...../ 1979-mi kujavarpugut:..../ Nunannguarput Kangeq: ..../ Kangermi ikaartarfiliornersuaq: ...../ Eqqarsaatersuutit takorluukkallu: ...../ Ajunaaqataangajassimanerpunga: ...../ Natseq iputinik maakkagaq: ..../ Nanoq timmiarsiummik: ...../ Umiaaqqamik tissiaruoorutugalugu killutsigut tiiliorneq: .... Nangissaaq...

Nungutitaaq tusaamasaaq: Meeraanermit inersimasungornermut eqqaamasat 5. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.02-2018 qup.21.

Anaana oqaluttuuppaanga: Anaanaga 1904-mi inuuvooq. Oqaluttuuppaatigut imatut Danmarkiminngaaniit pajuttut ukiumut marloriaannartarallarmata. Umiarsuarisarsimasaat ateqarsimavoq "Hans Egede", pujortulimmik taasarsimavaat. Umiarsuit aalamik ingerlatillit annerusumik taamani atugaasimagunarput, tassa aamarsuit atrlugit maskiinaat aalamik ingerlasut qisuttortakkat atorallarmata, pujortulik isumaqarsimagunarpoq pujoorfia qernertorsuarmik putsikuloortartoq. Upernaakkunngooq qaammat apriili naajartuleraangat ilimasullualersarput alaatsinaatualerlutik pulajartortussanik..../ Nataarnaq angisoorsuugallarmat: Angaama P. E.-ip oqaluttuuppaanga Kangermiit aalisartarlutik, ulikkaaraangamik 1500 kg tunisisaramik saarullinnik tisariikkanik Kangermut. Taamaallutik atorsaasorsuaq ikkarluup avannannguani aalisarlutik, ataartatik issoqqap qaanut qaqilluni kangimini takusaqalerluni sunaanersumik oqarmat, "aalisaatisi qaqikkallarsigit panna sunaanersooq orneriartigu" tappavunga ornillugu tikileriallaraq

nataannarsuaq puttallarsimasoq..../ Umiaq takuara: Anaanama oqarneratut 1941-mi pisimagunarpoq aasiit Sarfatsiaanut eqalunniareerluta Sarfatsiaaniit anillappugut angerlariartulerluta. Taama anillakkaangatta tumannngulerluta tulaffinnaaraarput Aqqussuup avannamut aneriaa tammaarfiusartog. Marlunnik ukioqassaanga anaanama sarliaraanga angallat eqqumiitsoq qernertoq, sunaaffa umiaq. Arnartaasa nujaat allatut ittut, sunaaffa qilertillit aammami amernik atisaqaramik. Anaanap eqqisisarpaanga. Paasiniarnikuuara kikkut taamani rakusimanerlugit, tassagooq angamma nuliassaa Kangermut takutikkiartoreerlugu Napasumut angerlariartortut..... / Kangermi oqaluffinnguaq: Sujullermik oqaatigeqqaassavara 1905-ip tungaanut qanoq ittumik oqaluffeqarsimanerput imaluunniit naalagiartarfeqarsimanerput nalugakku. Qaluffinnguarpulli avammut samminermigut sianeqarpoq...../ Imartarput tamakkerlugu kapisilinniarnersuaq: 1960 aallartissimalersog taamanna pisimasutut eqqaamaniarpara, tamatuma nalaani aalisartortagut aalisariutitaartoruttulerput. Upernaakkut saarullippassuit nalliuteruttornikuupput upernaakkullu Bundgarnersorneq naneruttorpaat.../ Apparsuit pisarisoorneqartarput piaarinerunngitsukkut: Ukiuni 1960-ip qaangerneranut nalunngilarput Kangermiuugatta apparpassuaqartog ukiuni tamakkunani. ..../ Ilitsorivunga illut ima amerlatigisut: Cementimik toqqavillit qisuit 17. Cementimik toqqavilik ataaseq illorujussuaq affarleriik qisuinnaq 1. Kalaallit illui ilui tamarmik qisunnik sanaat pappialarsuallit oqorunartut 4. Taakkua saniatigut Naalagarsuit...

Nungutitaq tusaamasag: Meeraanermit inersimasungornermut eqqaamasat 6. (All.: Karl Tobiassen, Nuuk.) Kal. Nr.03-2018 qup.12.

Avalikasiigut: Taakkuupput avatinnguatsinni qeqertarpaalunguit, ilaat aamma oqaluttuarsartaqartut, soorlu timerlersaralugu kujallersaat Qaarajuttoq, nunaqqateqarumaneroog ajorsimagami ateqarsimavorlu Parpaaq piniartunit tikingitsoortoqartarmat paasiniarlugu paasilersimavaat sunaaffa taassumakasiup toquttarsimagai, aamma allanik oqaluttuarsartaqaralarpoq, atuakkamili "inuunerup malingi"-ni takuneqarsinnaapput. Aamma avallerni ilagivaat Imerissoq qeqertaq angisooq... / Aalisariarfiusartut Kitsissut: Kitsissut sumiiffinni assigiinngitsorpassuarni illukorpassuaqarput ilaat ersigunnaalersut. Illukoqarfippassuit tamakkua 20-it sinnerlugilluunniit amerlassuseqarunarput. Taakkunanga qulit missaani illukut aqqi ilisimavakka, taagoraluarukkit isumaqarpunga pisariaqanngitsoq, allatut nalunaarsorneqareersimagunarmata...../ Aningaasat naleqarallarmata: Umiaaqqap nassaarineqarnerata kingorna ukiut nutaanngoriartormata aamma takkupput aquuteralaat, sakkortunngitsunnguit aallarniutaapput, 1960-ip kinguninnguatiguugunartog, umiatsiaallu aquuteralalertakktat KGH-mit nioqutigineqartalmata akisusarmatalu umiaaqqat sanaat aquuteralalertakktat sanasalerpaat...../ Savalimmiormiuni aalisagataaneq: Ukioq 1962 nunatsinni Savaimmiormiunut aalisagataassallunga ikiartorpugut Nordafarimut, taamani kalaallit aalisagataasaleqqaarput. Aatsaammi 22-nik ukioqarpunga, kisianni paninnguarput ukioq taanna ukioqalerngaartussaavoq qimallunnaraluaqaat...../ Aammalu Savalimmiormiut: Illuanut saattoq Nordafarimut pujortuleeqqamik tunioraasunut inuttarserivaatigut, nunami illoqaarnerarpoq. Naalisaallunga aamma oqaatigeriissavara 1964-mi aamma Savalimmiormiunut ilaagama, tamatumuuna qaniluallak Nuummi. Taamani Nuummi suliffissuartaq Godthåb Fiskeindustri naalisarlugu G.F.I. atuleqqammisog nioqutissianut tapertaalluta tunioraasuussalluta. 1963-imut utilaarallarpunga...../ Nunamut qaqivunga: Nalaatsornerunangitsumik 1966-imi ukiariartulersog nuliara taamani inuusuttuaraallunili KGH-mi pisinniartitsisuuvoq. Ukiut arlaqaqisut sulereersog niuertoruserput ikiorniarlugu suliarisartagai ilikkarsimagai suliarisalerlugillu, sunaaffa maannamut takusalinnguassallugit omerpalasunnguanit ajornartusiuteqalersartut sulissaraluaminnullu nakkutiginnissinnaajunnaartut,...../ Kangerup inuerukkiartulernera: angeq 1960-ip nalerpiaatigut inukiilliartulersog malunnarsivoq ilaqtariit Nuummut nuuttalermata. Pissutaasut ilagigunarpaat Godthåb Fiskeindustri suliffissuup

pilersinneqarnera...../ Naggasiiniartariaqalerpunga: Nuummut nutseratta ulluinnarni tikittuarteratsigu qatannguteqarlutalumi allassarnata oqarsinnaagunarpugut. Suliffissaqareerpugut, sulilerlutalumi taamani oqartarnejq malillugu niuvertup allaffiani. Nuliaralu taamani KGH-ip Nuummi immikkoortortai arlaqarmata, naatsorsuuserinerlu sungiutereersimagatsigu ajunngilaq,.....

Nutaarsiassanik atuaasernerit, ullup qeqqaanerani unnukkullu aallakaatinneqartartut naleqqussarlugit. (All. Nuummi inuusuttut ataqatigiit) Kal. Nr..01-1999 qup.18

Nutaarsiassanik tusagassiornejq ukiuni 50-imi. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.7.

Ukioq 1942 ukiuvoq Silarsuup ilarujussuani sorsunnersuup naligisaa, allat Europap ilaa annertooujussuaq kangianut Manerassuarmut (Stille Havet) atalluni sorsuffiusoq. Amerika sorsunnermut akuliuppoq, taamaalluni nunarput sorsunnermut attuumassuteqalerluni akuliuppoq. Pissutsit imaannaanngilluinnartut nunatsinnut nalliupput. Silarsuarmit nutaarsiassat ilaatigut nunatsinnut attuumassuteqaqisut ullut tamaasa killeqaqisumik tusarliunneqartalerput..... / Radiup mianersuutigisassaa: Ukiorpasuarni Kalaallit Nuata Radioa aallakaatitsinermigut imigassap akiorniarneqarneranut suleqataajuarsimavoq. Maannali qaammagini makkunani maluginiarsimavarput "Naalakkanut marlunnut kiffartuuteqalerssoq" imerniartarfiutillit ussassaarutaannut ingasappallaartumik kiffartuussilerami. Nuup avataaniittuulluni ussassaarutit Nuummiuinnarnut tunngassuteqartut tusangunarsinaapput. Imerniartarfiutillit Nuup illoqarfiata iluani allarpassuartigut periarfissaqarput taamaaliussallutik, naleqqutinngilaq nunatta radioata imerniartarfiit imerfigineqarnerulernissaannut kiffartuuttuassappatigut ussassaarututugut....

Nutaarsiassaq. Kal. Nr.01-1994 qup.12 Kalaaleq juullernerani pilluaqqussutinik tigusaqarpoq, ilaatigut allagarsiaqarpugut Canadamiit. Taakkuninnga allattuvoq Margrethe Petersen Gjorup./ "Kalaaleq" - Canadami.

Nutaarsiassaq, Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" Sisimiut. (All. Mikael Barlaj, Siulittaasoq. Kal. Nr.02-1997 qup.5 Peqatigiiffiup nalunaarutai: Peqatigiiffik 1996-imi 7. Maj ataatsimeersuarnermini nutaanik siulersuisortaarpoq....

Nutaarsiassat: Eqqumiitsuliornermik siunnersuisoqatigiiffik "Kulturimik katiterisut" (K.K.) (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.09-1998 qup.9

Nuuffik puigunaatsoq: Ukioq 1960 Qullissani puigunaaqisoq. (All.: Pele Lange, Qasianguit.) Kal. Nr.06-07-2017 qup.7.

Kunngikkut tikittut, "Nanoq 1950" mesterinngortoq, katinneq nipilersortarnerlu.: Siusinnerusukkut Ujarasussummiit Qullissanut 1955-mi nuunnerput oqaluttuaraara, ukiunilu tallimaannarni taama inerisimatiglerninnut pissutaasunut pingaarnepaavoq inuusuttuaraqatinnik suleqatinnik suliffinnillu nuannarineqarnera, peqatigiiffinnilu ilaasortaaffigisanniik, minnerunngitsumik timersortartuniik. Tamakku saniatigut Qullissarmiorpassuarnik asaneqarnerujussuarput ilaqutariissugut tamatta tuppallernareqaarput.../ Kunngikkut: Eqqaasat amerliartuinnalermata taamaateriarlanga, ukiorlu eqqartorniagara 1960 tikillugu. Juuli ingerlatilersoq kunngikkut ulloq tikiffissaat pujortorsuuvoq, qatsungasorsuuvorli, umiarsuit nilliatitsineri tusaavavut, taamaallunimi pujoq alikkallattaalersoq "Daneborg" ersilerpoq..../ Katinneq: Juulip 17-iani sapaat

katissasugut aaliangeqqavoq, piareersaaterpassuaqanngilagut. Angajoqqaavulli piareersarnerullutik, taamanimi tamannuk angajoqqaarpuguk,..../ Niuvertorutsimut taartaatsiarneq: Ukialersaq niuvertumiik kalerrinneqarpunga Ujarasussummi niuvertorseq sanatoriamut pilatsikkiartorniartoq taaserallassigiga, qaammatit pingasut missaanni,..../ Nipilersorneq sunngifillu: Taamani Jens Hendriksenimut guitarertartuuvunga, kingornalu Vajgat Orkesterinngormat katillugit ukiuni 12-ni guitarertartuullunga, aallarniutigaara nammineq guitareqarama, Kattaliit nutsugiartoq guitarertuuffigalugu, ilaannilu Johanseeraq Petersen aamma Nuka nutsugiartoralugu. Johannes Olsen, Paulus Nikolajsenilu guitareqatigisarlugit.....

Nuuk pilluarit. Kal. Nr.07-2003 qup.4. Qanga Nuuk illoqarfissatut piukkunnartutut takuneqaqqaarpa?.

Nuuk Qangatsiaq: illoqarfik migallarmat.(Assit marluk) (Nassitsisoq: Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.05-2013 qup.32(tunua)

Nuuk takoqqilaarlugu.: Eqqaamasat qaffakaanerat ilisarisallu. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr.11-2009 qup.13

Nummi “Kalaallisut oqaatsivut” (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.08-1999 qup.5 “Kalaallisut oqaatsivut” Nummi immikkoortorta qarfia juunip 24-ani immikkut ituumik ataatsimeersuarpoq.

Nummi niuertoqarfimmi inuuneq. 1903-1914. (All. G.N.Bugge – Nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.02-1998 qup.15 Atuagassiami “Grønland”-mit tigusaavoq – nr.8 1970. Det grønlandske Selskabimi oqalugiaatigineqarsimavoq 9. Oktober 1969./ Illut inissisitorsimanerat.

Nummi niuertoqarfimmi inuuneq. 1903-1914. Nanginnera 2.(All. G.N.Bugge – Nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.03-1998 qup.12 / Umiarsualiveqarneq. / Nummi politikki oqallisigineqartalerpoq./ Kunngip Christian IX-ata kunngiunerminik ukiunik 40-liinera 15. November 1903./ Nalliuttorsiotarnerit karnivalertarnerit nipilersortarnerillu.

Nummi paarsisut paarsisoqatiminut allagaat. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.06-1988 qup.9.

Kalaallit oqaluttuarisaanerat paasisassarsiorfiginerani toqqorsivinni assigiinngitsuni allakkat pappiarallu immikkut soqutiginaatillit saqqummerput. Tamakku ilaat takivallaarlutik oqaluttuarisaanermik atuakkiami imaqarnersiorlugit eqqartuinnartariaqarput. Oqaluttuarisaanermik soqutigisalinni tamakkerlugit takunissaat soqutiginartuummat maanna ilivitsunngorlugit atuarneqarsinnaanngortinneqassapput:.... Allakkat maani issuarneqartussat 1900-kkut aallartilaarneranni kalaallit naalakkersuinerimi peqataajartulernerannit pisuupput. Taamanikkut paarsisoqarneq ukiut 40-t missaanni ingerlareersimavoq, kalaallit peqataanerat pakatsivigineqarsimalluni. Allakkat 1904/05 ukiuutillugu allagaapput, upernaakkut 1905-imi nassiussorneqarsimasut..../ Taamani pisimasut naatsumik oqaatigineri: 1900-kkut aallartilaarnerat Danmarkimi naalakkersinikkut periaatsinut nutaanut ikaarsaarfiuvoq. Ukiuni tamakkunani naalakkersuinermit tunngasunik oqallittoqaaq. Oqallinnerup uparuartuinerullu aamma nunatta ingerlaneranik pisortaarfik Danmarkimittog tapukkaluttuinnarpaa. Oqallinnerup aalassatsitsinera nunatsinnut takkuppoq palasi

inuusuttoq Chr. Wilh. Schultz-Lorentzen inuttaralugu. Taanna 1898-imi nunatsinnut pivooq palasiussalluni.....Pissutai tamakku uparuartulerpai. Nuummi paarsisut akornanni suleqatissarsivoq. Tassa nakorsaq inuusuttoq Niels Lynge assiliisorlu John Møller. Inuit sisamat taakku ingerlatsitsinitoqqamut illuatungiliuttunngorput....

Nuummi Peqatigiiffik Kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.05-1993 qup.6. Peqatigiiffik Aprilip 5-anni ataatsimeersuarnerminni siulersuisussarsiornermini makku...

Nuummi Peqatigiiffik “Kalaallisut oqaatsivut” nersornaasiineq. (Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1986 qup.11.

Nunaqqatitta qallunaat ilaat kalaallisut oqaatsitsinnik soqutiginnilluni ilikkarsimasut atuisulu assut tuppalliutigisarpavut, oqaatsitsinnik illersueqataasutut isumaqarfigalugit, tamannalu tunngaviuvoq kajumissaatinnguamik tunniussaqtartarumalluta peqatigiiffitsinni matumani aalajangernitsinnut. Siulleq 1985-imi tunniupparput “Knud Rasmussenip Højskolea-ta siulittaasuanut SVEN KOLTE-mut. Ukiormanna tamatuminnga nersornaaserniakkuvut marluupput. Aasianni unnumanna (26. april) tunniunneqarpoq ilinniartitsisoq EJNAR LUND JENSEN, 36-nik ukiulik, sinnerluta tunniussisuulluni atuarfimmi pisortaq Lars Peter Olsen...../.....Nersornaaserniakkatta aappaat akornatsinniingilaq, kisianni kajumissaasiillutalu nersornaasiisalernissarput siorna 1985-ip aallartilaarnerani siulersuisuni aalajangiukkatsiguli piukkussatsinnik taaguileratta angut taanna taasatta siullerpaat ilagaat....Taamaattumik nersornaaserniarparput KNUD JENSEN-iugaluq, 58.inik ukiulik, lagerassitent, maani Nuummi ukiorpassuarni nunaqqatigilluarsimasarput, nuannaarutigalugulu tuppalliutigaarput uillarnera Elisibat - Tittus Josefsen-iugaluup Aliiggiugaluullu qitornaasa ilaat.....

Nuummi ukioq 1754 pisimasoq. (All. Frederik Nielsen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.3.

Novemberi naajartuleraa palasi illumini ininnguamini issiavoq. Kissarsuutinngua issunik qisulik ikumalluarterujussuugaluqarpoq, Kisianni killinginnaa kiakkami alilaaginnarlugu pueqqua misinnaqaaq. Palasi nerriveeqqami nerisarfigiitigalugu allaffigisamini allanniaraluarami assaalerluni nikuilluni kavaajarsuarmi qaatiguumi kaasarfiinut assani manguttarai ilaannilu allatut sapileraangami kissarsuummut assaarsiisaariartortarluni. Ila taama eqqissiveqanngitsigaluni kipisaqattaarlunilu iluamik sulineq ajornaqaaq. Tassami tussiummik nutseriniaraluartoq..... 1752-imi 28-inik ukioqarluni Nuummi palasinngorami ajornartorsiutissaqaaq. Palasi kingoraagassaa siornaammalli qatanngutigiinnianut nuussimavoq, aappaanilu avalalluni. Ukiorpassuarni Nuummi palasiutilluni qatanngutigiinnianut atanermit Nuummi ilagiissunnguit qatanngutigiinnianngortingajavisimallugit. Ilami Nuummi ilagiit - Avannarliit ilagiit qatanngutigiinnianut ilannguteqquinnarsimagaluarlugit. Qujanaqaarli ilagiissuit ilaat ajoqi kalaalisoq Poul Grønlænder siulerssortigalugu Noorlernut nuukkumasimannngimmata. Tuipigisarpaa palasi taanna qangali avannarlerni palasiunermini soraarsitaasimannngimmat.

Nuummiutoqqat eqqaamasat. Antuukasik uteqqilaarlugu. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.10-2013 qup.29.

Antuukasik Kangermi inuusoq inuunermi annersaa Nuummiusoq.... / Eqqartoqqinniagara.

Nuup ilisarnaatai: Qaqqat qallunaatut aqqi. Kal. Nr.05-2010 qup.22.

Hal.: Radiukkut aallakaatinneqartartumi aperiinnariarimi arlaleriarluni oqaatigineqartartoq tusarpara Nuup qaqqai kalaallisut taaguutilit paatsuunngikkuma Sermitsiaq Kingittorsuarlu atii qallunaatut paarlaatsinneqarsimasut,.

Nuup kangerlua – aasami ukiassamilu. (All. Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.11-2016 qup.32 (tunua).

Septembarip 27-ani 2016 qaammataasat Nuup Kangerlua qulaakkamikku assilivaat. Takuneqarsinnaavoq Nuup Kangerluata iorpiaani, kangersunermi siku kaanngarsimasoq sikutarujussuillu silammut aallarsimasut.

Nuup Kangerlua qanoq ateqaraluarpa? (All. H. C. Petersen) Kal. Nr.02-1996 qup.4.

Puup taalliaata eqqartornerani, "Kalaaleq" nr.4-1995, Nuup kangerluata aqqa tikipparput. Aasaq 1728 (Hans Egedep Illuerunnernit Nuummumt nuffia) sioqqullugu aamma Nuup Kangerluanik taaneqartarsimanersoq naluarpur. Taamanikkut Nuuk nunaqarfiunngimmat immikkullu pingaaruteqarsimagunarani kangerlummut ateqaataasimanissaa ilimanangilaq. Nunanik atsersuinerimi nunat immikkut malunnaateqanngitsut tsiunneqarajunngillat. Tusariikkatsitut Pooq taalliaani allassimavoq: "Kopingva Kiviara Paamiut siulliit pisiat." Tamanna ima paasissaagunarpoq: Kangerluup "Kopinga Kiviara"-p paavani nunallit siuliisa pisiat. Taamanikkummita Nuuk nunaqarfinngunngikkallarmat kangerlua qanoq taasarpaat? Qinerlerlunga siumuerartarpunga. Kujataani provsti Egil Thorhallesen 1774-75 palaseqarfimminik eqqartuilluni Paamiut ajoqersuisoqarfiannit Sisimiut ajoqersuisoqarfiannut pissutsinik, sinerissanik, kangerlunnik piniagassanillu allaaserisaqarpoq,..... Ujarassioq K. L. Giesecke aasami 1808-mi Nuummumt pivoq. Kangerluup tuluttut taagutaa Baals-Revier atorpaa. Kangerluup angallaviginerani eqqartuigami nunat aqqi kalaallisut atorpai..... Otto Fabricius ordbogimini allappoq (1804): Kangek, Baals Reviers Huk, (Baals-Revierip Kangeri). Imaasimanerpa: Nuup nunaqarfiulernerata siornagut kangerlua ateqartoq: Kangersooq; pavanilu qinngua Kapisillit tunuaniittoq ateqarluni: Kangersuneq,.....

Oodaamit oqaluttuarsiara. Ôdâmit oK'alugtuarsiara. (Allattoq : Otto Sandgreen)

Kal. Nr.06-1984 qup.5. Oodaap Avanersuarmpiup angalatoorsuulluni Qalasersuarmik tikitseqataaqaarsimasup ilaani misigisaminik oqaluttuarnera.: Nalunngilarsi avani Nuussuarmik taasartakkatta uiariarnera annertoorsuarmik imaasartoq – aakkarneqarfissuugami. Innareersimalluta sinilersimaninnillu nalullunga misigilerpunga taajannarsuaq kingumut najorlugu – tikinngitsiarlugulu uninngalluta, sumullu aalajangersimanngitsumut isiginnaartutut illunga, aajunali sumik allanarsinnaasumik takusaqarnanga.

Oktober, qimaatippat aasaq piseoq. (Taall. Pavia Petersen) Kal. Nr.10-1995 qup.18. Taallaq.

Ole Brandt. (All.:Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.16.

Ole Brandt (1918-1981) inuit kulturitsinnut sunniuteqarluartut ilagaat ilinniartitsisutut, atuakkiortutut peqatigiiffinnilu assigiingitsuni sulilluarnermigut inuiannut kalaallinut annertuumik sunniuteqarluni, suliarisimasai taakku assigiinngitsut tamaasa innikkut eqqartorneqarsinnaagaluarpur, eqqartorneqarumaarpullumi. "Peqatigiiffik oqaatsivut" pilersinneqarmat Brandt aallarnisut ilagaat ukiunilu siullerni siulersuisunut ilaanermigut peqatigiiffitta suliassaasa allarnersarnerat annertuumik sunniuteqarfigaa.....

Ole Brandt. Kal. Nr.02-1982 qup.21 Olep toqunerata kingornatigut atuakkiortut kalaallit pisinnaasut nunatsinni aggiasut katersuunneqarnerani eqqaaniut amerlanerusunik tusarusunneqarmat matumuuna ilannguppara. Otto S. / Ole toqusoq Qeqertarsuatsiaaniillunga tusarakku – ilatta kalerrimmanga – eqqaasat saqqummeriataarsimavoq, nunatsinni qangarsuarnilli iluaqutigineqaqaluni atorineqarsimasimasutut ittoq Olep toquneragut aamma akornatsinni peeruttoq.....

Ole Brandt. Kal. Nr.03-2018 qup.26.

Inunngorneranit ukiut 100'nngorneranut atatillugu Ole Brandit taalliaa "Akivoq qungujulluni..." Kalaalermi issuarparput allattaasitaamullu nuullugu. Siullermik saqqummerpoq "Agdlagarsiat"-ni 1970.

Akivoq qungujulluni:

1. Nukappiatoqaavoq qanga Anadakasik
Piumaneqavinnani inuukululluni.
Takullugumi assinga avatakukasik
Panerluni, penerluni eqiterluni
Imaanut qunulernikoq putoqalerami
Nunami pinnguassiaq – nukappiaqqani.
"versit 12-upput)

Immikkoortoq II:

1. Ilaaku ilisarnat sakku umiatsiaat
Tamassa Siivalikkut Nuuttamut qalooriat!
Ikaarput qimareerlugit "Amitsuatsiat",
Toraarlugit iputtuarput "Marloqiusat"
Sujuttuat angeqisoq kinaassavamita?
Ilisaraara qangali: Tassaana Anada.

Taallaq taanna atuarneqarsinnaavoq "Agdlagarsiat"-ni 1970-imi Kalaallit Nunaanni Naqiteritsisarfiup saqqummersitaa Jens Poulsen-p kalaallit taalliortut atuakkiortullu 15-it allagaannik katersorlugillu aaqqissorsimasaanit. Allaasitaamut nuunneqarpoq Aqqaluk Lynge-mit.

Ole Jonassen Ilisaritipparput. (All. Emil Jonassen) Kal. Nr.03-1999 qup.17 Ole Jonassenip inuunerminik misigisalersaarutaa nangeqattaartumik ingerlatilissagatsigu Emil Jonassenip angani ima ilisaritippaa:...

Oqaaseq "Ersarissaq" imaluunniit "Erseqqisoq" (All. Lauritz Olsen, Kangaamiut) Kal. Nr.05-2000 qup.17

Oqaaseq ikinngutiginneq. (taall. Henriette L. Kristiansen, / erinn. Kristian Petersen) Kal. Nr.11-1994 qup.10 Taallaq

Oqaaseq illannaakaka. OK'auseK' itdlánâkaka, (Efraim Semionsen, Nanortalik) Kal. Nr.04-1985 qup.14.

Tassaana meeraalluta nunaqarfinnguami nipaatummi Alluitsumi peroriartorluta, oqaatsit inunnit tusartakkavut tusaasavullut paasilaartalerlugit atueqqaatallerluta, taava tamakku paasisinnaalerlugillu puigiukkiulugilu atorsinnaalersarpagut. Nunaqarfinnguattinni utoqqaq ikinngutima Enok Langekkut angutaat Benjamin Lange (Biinijakasik)

eqqaamasariga, taanna qaannamik aalisartarami, saarullinnik qaannat allat assigalugit, ukiunimi 1940-p missaani saarullipassuaqartarallarmat....

Oqaaseqaat. (All. Arrutaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1986 qup.9.

Tulluarinnikkaluarlugu atuagassiamut "Kalaaleq"-mut isornartorsiuinertut ittumik ilanngutaqarnissara, isumatoqarali anikkumalerakku paasineqalaarsinnaassasoralunga anilerpara. Nalunngilarput atuagassiaq "Kalaaleq" suna tunngavigalugu sunalu pinerullugu aallarnerneqarsimasoq. Oqaatsitinnik pingaartitsisut, kukkuneqannginnerusumillu allattalernissamik oqaluttalernissamillu allagaqarlutik ilanngutassiiluartartut, siunertaat ajunngikkaluaqaluni pingaaruteqaraluaqaluni, taamaattoq kalaaleqaterpassuatsinnut mattussisutut ippoq, ilami inuit ikigisassaajunnaarput nalunngisakka unikkaanik nuannerunaraluaqisunik ilanngutassiiumasaraluartrut kukkullarasoralutilligooq nipangiussiinnartut unikkaassatsiarsuaraluaminnik. Ukiuni kingullerni allaatsit nikinneranni tassungalu tunngatillugu oqallittarnerni....

Oqaaseqaat. Kal. Nr.10-1996 qup.8 Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atugaanerat pillugit isumasioqatigiinneq./ Isumasioqatigiit imatut oqaaseqaateqarput./ Namminersornerullutik inatsit./ Suliffeqarfinni oqaatsit atorneqarnerat./ Oqaatsinut allaffeqarfik./ Nunanit allanit suliarortut oqaatsitsinnik ilinniarnissamik piunasaqarfigineqartariaqarnerat periarfissinneqarnissaallu./ Meeraaqqerivinni, meeqqerivinni meeqqallu atuarfiini oqaatsitta ilinniartitsissutigineqarnerat./ Naggueqatigiit inuit allattaatsimik attaveqaataasumik aalajangiussinissaannik isumasioqatigiit kajumissaaripput.

Oqaaseqaat. Kal. Nr.08-1997 qup.5 Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atugaanerat pillugu isumasioqatigiinneq, Knud Rasmussenip Højskoliani septemberip 2-6, 1996 pisimasumi Namminersornerullutik Oqartussanut oqaatsivut pillugit OQAASEQAASIORNEQARPOQ. Taanna "Kalaaleq" nr. 10, 1996 naqinneqarluni saqqummiunneqarpoq. Maannalu paasissutissatut saqqummiuteqqissavarput./ Isumasioqatigiit imatut oqaaseqaateqarput./ Namminersornerulernermi Inatsit./ Suliffeqarfinni oqaatsit atorneqarnerat./ Oqaatsinut Allaffeqarfik./ Nunanit allanit suliarortut oqaatsitsinnik ilinniarnissamik piunasaqarfigineqartariaqarnerat periarfissinneqarnissaallu./ Meeraaqqerivinni, meeqqerivinni atuarfinilu oqaatsitta ilinniartitsissutigineqarnerat./ Naggueqatigiit Inuit allattaatsimik attaveqaataasumik aalajangiussinissaannik isumasioqatigiit kajumissaaripput.

Oqaaseqaat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-2000 qup.3. Nalitsinni oqaatsitsinnut politikki pillugu isumasioqatigiisitsinermi Knud Rasmussenip Højskoleani 29. Augustimit septembari 1-annut pisimasumi isumasioqatigiinnermi peqataasut Inatsisartunut Naalakkersuisunullu oqaaseqaatertik ingerlateqqippaat. (Hans L. Larsen)

Oqaaseqaat.: Utoqqaat højskoliat pillugu isumaqatigiissut. Kal. Nr.06-07-2010 qup.5 Atsiortut Magnus Therkelsen, Kattuffik utoqqaat nipaata siulittaasua aamma Jakob Møller Lyberth, Knud Rasmussenip Højskoliata pisortaa.

Oqaaseqatigiiliortarnitsinni killerfilersuutaasartut. Kal. Nr.02-1994 qup.2. ilanngutassiarpasuit tigusartakkavut qujassutigisaqaagut. Tamakkorpasuit isummersortarpaatigut. (Nangikkumaarput - Ole Brandt - Hans A. Lyng.)

Oqaaseqatigiiliortarnitsinni killerfilersuutaasartut. (nr.2-mit nangitaq) Kal. Nr.03-1994 qup.2.

Oqaasersiat pillugit. (all. Johan Joelsen) Kal. Nr.06-1990 qup.3. Sisimiuni peqatigiiffik >>Kalaallisut Oqaatsivut<< tamanut ammasumik ataatsimiititsivoq Knud Rasmussen-ip Højskoliata inersuani, qujanartumillu ataatsimiinneq ornigarneqarluarpoq. Peqatigiifiup Sisimiuni siulittaasuata ataatsimiinneq aallarnerlugu oqallissarutaa soqutiginarimat matumuuna ilanngupparput: >>Kalaallisut oqaatsivut tupinnannartumik kimeqarput, inuiaat amerlassutsitsinnut naleeqqiukkaanni kimittussusiat tupigilaannginneq ajornaqaaq...

Oqaasersiat qanoq allanneqartarnerat. Kal. Nr.02-2000 qup.7 Oqaasersiat qanganisaanerpaat allanneqartarput kalaallisut taasinermut, tassa nipinut ataasiakkaanut nipinulu ataqatigiinnut, naleqqussagaallutik.

Oqaasersiat qanoq allanneqartarnerat. Kal. Nr.10-11-2001 qup.20 Kalaaleq nr.2 - 2000 allaaseraarput "oqaasersiat....."

Oqaasileriffik pillugu paasissutissat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-2000 qup.3. Inuiaqatigiinnut paasissutissiineq./ Ukiorpaalussuarni noqqaassutaajuarsimasoq, aammalumi Atuagassiaq „Kalaaleq” aqutigalugu allaatigisarsimasarput - Kalaallit Oqaasiinik Oqaasileriffik kiisami piviusunngorpoq,...

Oqaasileriffimmit nalunaarut: Nittartagaq naammassiartorpoq. Kal. Nr.05-2004 qup.10 Namminersornerullutik oqartussat ataani suliffeqarfik Oqaasileriffik (Sprogsekretariatet) innuttaasunut sullissinissamat piginnaanngorsarpoq.

Oqaasileriffimmit nutaasiassat. (All. Carl Chr. Olsen - Kristine Olsvig) Kal. Nr.07-2001 qup.11

Oqaasileriffimmit nutaasiassat. (All. Carl Chr. Olsen) Kal. Nr.08-09-2001 qup.4.

Oqaasilerineq - killiffilersuutit. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-2000 qup.3. Pingaartumik meeqqat atuarfiata kingornatigut ilinniaqqinnissaminut periarfissaqartitaasimangitsut allannerminni tupinnanngitsumik amerlasuut ajornartorsiutigajuttarpaat allakkaminni killiffilersuutit sumi qanoq ilisukkullu atussallugit. Tamanna malunnartaqaaq atuagassiani aviisiniluunniit aaqqissuisuulluni.

Oqaasilerineq "kingulleqqiutit" (Ole Brandt / Hans A. Lyng) Kal. Nr.06-2000 qup.3. Ukiuni kingullerni oqaatsitsinnik atuinerput, pingaartumik oqaatsit naggataasa tassa ilisarnaataasa atorneqartarnerat kinguaariinni kingullerni ajornartorsiutit ilaattut saqqummeriartuaarsimavoq.

Oqaasilerineq sumiginnagaq.(UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.06-1983 qup.10.

Oqaasilerineq (grammatik) immaqaana meeqqat inuusuttullu nunatsinni atuarfiini qarsupippallaamik ilinniartitsissutaalersoq, allamoorutinnguarluunniit nalulerpaat, tamanna malunnarpoq allaat kalaallit aviisiliortut akornanni, aamma qasseersiut ataasersiullu qassiitigut kukkussutaasarput.....

Oqaasilerineq: "Unnerluussaq" uffeqanngilaq!. Kal. Nr.10-2005 qup.13 hal.:
 qanittukkut KNR-TV-mi aallakaatitassat allagartaasa isiginnaarutikkut
 saqqummersinneqarneranni atuarpara unnuk manna takutitassat ilagigaat "unnerluussaq"

Oqaasilerinermi taaguutit ilaat (Robert Petersen) Kal. Nr.07-1985 qup.14
 Oqaasilerinermit tunngasunik eqqartuitsiartarnissanni taaguutit ilaat
 uteqattaartartussaapput, taakkulu maanna eqqartulaassavakka. Sumiluunniit
 oqaatigisaqarniarluni eqqartuiniarluni atorreqartarput oqaaseqatigiit. Oqaaseqatigiit tassa
 oqaatsit ataqatigiillutik sunilluunniit eqqartuisut, taakkunanilu pingaarnerpaasarpoq
 oqaluut. Taannataaq allagaq "oqaaseqatigiit" atorlugit ingerlavoq.....

Oqaasilerinermik ilinniutit amigaatigaavut. (All. Villads Villadsen) Kal. Nr.07-1999 qup.2

Oqaasiliortunit: Silasiornermi oqaatsit. (Nalunaarusiortut Oqaasileriffik & Oqaasiliortut 2016. Kal. Nr.01-2017 qup.12. Anorit sammivii. / Anorit qulaani taaneqartut akorniniittut siartoq uiguusiullugu taaguuserneqartarput. / Anori: Beaufortip uuttuutaa Kalaallisut, Qallunaatut, Tuluttut, Sukkassusia. / Issimut kiammullu taaguutit. / Anorimut taaguttit. / Silaannaap naqitsineranut taaguutit. / Silamut taaguutit assiginngitsut.

Oqaasiliortut -nut akissutigiumasaq. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.01-1994 qup.8

Oqaasiliortut oqaaseqaataat. (all. Robert Petersen) Kal. Nr.07-1993 qup.3.
 ....Oqaasiliortut saafgisimavakka allagaq : "Nunatsinni Naalakkersuisut oqaatsivut pillugit politikkeqarpat?" oqaaseqarfigeqqullugu.

Oqaasiliortut Otto Sandgreenip allagaanut tapersiissutaat (oqaasiliortut) Kal. Nr.03-1994 qup.8 Otto Sandgreen-ip Kalaaleq nr.1-1993-imi oqaatsivut pillugit eqqarsaatersutai oqaasiliortunik alutorineqarput...

Oqaasitoqqat. (all. Hans Egede Berthelsen) Kal. Nr.03-1995 qup.19.
 Qulequtaq taanna qulequtaralugu Kalaallit Nunaata Radio-atigut tusagassiarineqarmat allaaserinnittua Hans Egede qinnuteqarfigisimavara taakkartugai soqutiginartut pillugit "Kalaaleq"- mut ilanngussinnaannginnerigut. Sunaaffami taamatut isumaqarsimasoq. Qujavugut nassiussannut. (H.L.L.)
 Jonathan Petersen-ip kalaallit oqaasii allannerinik najoqqutassiaq "ordbogeraq" allakkamiuk oqaatsit suussusiinik naalisakkanik nalunaarsuusiamini oqaatsit oqaasitoqaanerinik ersersitsiniaanermini "oqaasitoq" naalisarsimavaa: "OK" T."
 Soorlugooq: Aningaaq, qaammat, niarneq, erneq. Ukioq 1934 Qeqertarsuarmut nunassikkama, tassani Avannaata naqiteriviani naqiterisussatut ilinniassallunga, erniinnaq malugaara pingaartumik utoqqaanerusortaasa oqariaasiat taaguusaasiillu allanartoq, pingaartumillu meerartatik "iiaartormatigik" allagalugit, soorlu aamma Avanersuarmut pigatta meerartatik "peraat"-tormatigik allagigaluarsimagikka. Ilaanniaasiit utoqqaat ilaat oqarpallattoq tusarpara: "Iiassuit tuujullarakkit!" Iiat suusut paasereersimalerakkit tuujutsissimanerat paaserusukkakku nassuiaanneqarpunga, tassa meeqqat naveersimagai. Oqaaserli taanna "tuujupaa" illoqarfinni allani Avanersuarmilu najortakkanni atorreqanngisaannarmat, nalummassullu tunngavissiulersimavara, - massa ordbogeeqqami allareersimagaluartoq sumit naggueqartoq paasilluarumallugu. .... Soorlu oqaaseq ivik,

uagut kitaani kamiit pinissaattut nersutilluunniit nerisassaattut isumaqartittarparput. Taavani allarutissatut isumaqartitaavoq..... Oqaaserput Itsik (manniup itsia) ordbogeeqqami isumasiugaavoq manniup aneqqaap qaqortortaa, uukkaangami qaqortortarilertagaa. Avannersuarmi taaneqartarpoq manniup kaava,.....

Oqaasitoqqat. (all. Hans Egede Berthelsen) Kal. Nr.04-1995 qup.2.

Nanginnera 2. Siorapalummiitilluta ilaanni arnat ilaat ima oqartoq tusarpara: "Ullorsuaq isaraalunnermit nukingernerarluni." Oqaasianut paatsuungagaluaqalunga aperinngilara. Tamatuma kingornagut malunnaatsumik paasiniartuarlugu paasisimavara isaraalunneq tassaasoq sunik suliassanik upatassanik tallit atorlugit isattuinerusoq. Tallivummi tassaapput isaqquvut, sunik suliassaqartilluta upatassaqartillutalu uninngatinneq ajukkavut. Kitaamiutut oqartarpugut: Nukingerpoq..... Ajoraluartumilli ullut arlaqartut qaangiutinngitsut siup initaani illugiinni ineqartugut iserfigineqarpugut qallunaatullu oqarfigineqarluta: "Vi møder snart en kraftig lavtryk vestfra. I må flytte bagbord nu!" -uanga kalaallisut ima paasisannik: " Katsornannguaq naqitsineq atsissoq sakkortooq kititsinnik takkutissaaq, tuaviorlusi aquanut nutserniaritsi!" Maannakkuusuuppat ima nutsissagaluarpaat: erniinnannguarooq naqitsiniisaffik naqitsinikitsuararsuaq kititsinnit takkutissaaq..... Aamma taamaapoq højtryk - naqitinertuffiunngilaq, naqitsineq-una qutsissoq. Ima qutsitsigaaq allaat naqitsinerata imaq angusinnaajunnaartarlugu qatsungaannalersillugu..... Radiukkut atuagassamik silamut tunngasumik nutserisartusi paasiniarsiuk, qallunaat oqaasiat lavtryk kalaallisut isumaqarmat naqitsineq atsissoq. Taamatullu højtryk - tassa naqitsineq qutsissoq.

Oqaasitoqqat - oqaasersiat. (all. Hans Egede Berthelsen) Kal. Nr.05-1995 qup.4.

nanginnera 3. Inuusuttunnguuninnikki oqaatsivut sammisariuvartarsimavakka soorlu Avannaata naqiteriviani 1934-imi atorfinikkama suut naqitassat kalaallisuujusut allaasitoqqamik allagaasut tamatalaasa kukkunersioqataaffiguarsimavakka ukioq 1958 tikillugu. Tamatuma kingorna atuagassiannuaq "NERUKKAAT" nammineerlunga ingerlatilerakku kukkuneqartinnaveersaartarsimavara. Allaasitaaq atulissammat ukioq 1970-71 seminariami atuaqataallungalu soraarummeeqataavunga, taamaalillungalu allattaasitaamik meeqqat atuarfianni ilinniartitsileqqaanut ilaallunga. .... Oqaaseq "kunngornaq," - pilerfia paasiniartuarsimavara, imatullu nassuiaatissarsillugu: Qanga umiarsuarmi igasut atorfilittaminik neriartoqqusigaangamik (aqumiunik) soorunamilu ilaasunik ataqqinartunik, qillertuusap angisuup matorsua anaalertagaat pinngorfigigaa..... Qanga nukissiorfiit pilinngikkallarmata, kallerup innera tusaamagaluarlugu nalugallaratsigu nukissiorfittut annerpaatut takusartagarput tassa: Iivaarfissuaq." Oqaaseq taanna Aasiannut pigitittarpara. - Tassa Aasiaat niuertoqarfinngoqqaarmatali niuertoqarfiup angallataanut oqimaatsunut, soorlu umiatsiarsuarnut, prammersuarnut, pujortuleeqqanut allanullu oqimaatsunut taaliaat atorlugit qaqitsisarneq. - "Iivaarfik" isumaqarpoq: Hiv op. Qanga KGH qallunaaginnarnik kiffaqarallarmat ukiakkut angallatit....

Oqaatigitsiarumassat. Kal. Nr.01-1982 qup.21.

1: Ukioq 1981-ilu aallartiluni peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" atuagassiaa "Kalaaleq" suli ingerlalluni ingerlalluuartumillu oqaatigisariaqarluni...../ 2: nalunaarutigineqareersimasutut atuagassiarput "Kalaaleq" maanna nr. 1-miit 1982 akitsorpoq ataaseq 15.00 kr-qalerluni.... / 3: Peqatigiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" ataatsimeersuarniarpoq 31, januar 1982, taamaaliorneqassalluni Nuummi tassani ilaasortaasut soqutiginnittunullu..../ Peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" 1981-mi naatsorsuutaasa assilineri.

Oqaatigiumasat assignnngitsut. Kal. Nr.02-1981 qup.27.

Normumi siullermili oqaatigisassatta ilaat ilanngunneqarsimasussaagaluit inissaaruttoorlugit ilanngussimanngisagut maanna nalunaarutiginiarpavut. Qujassutit - atuagassiaq "Kalaaleq" aallartinnialeqqaarmat ikiuusimasoqapoq assut qutsavigiumasatsinnik.

Oqaatsitta radio-mi atorneqartarnerat pitsaanerulertariaqarpoq. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.09-10-1991 qup.7.

Taamatut qulequtsiigama pingaartumik radio-aviisimi naleqqutsinngitsumik atorneqarpallaalersimasut uparuarniarpakka, ilaatigut oqaatsinik nissigaaginnartutut tusagassiortut tigooraaginnartaqunagit,...

Oqaatsigut. Kal. Nr.01-1983 qup.13.

Allagaq una siornatigut radiukkut aallakaatinneqareersimagaluartoq matumuuna atuagassanngorlugu ilanngunneqarpoq - oqaaseqarfiginnikkumasunit oqaaseqarfigineqarsinnaavoq...Qangaaniilli tamanit nalunngisaavoq oqaatsit - oqaatsinik atuineq - allanngoriartortartoq, tassa qangaanerusoq atorneqartut atorneqarunnaartarlutik oqaatsilluuniit allat siornatigut atorneqanngitsut - ilisimaneqaraluarlutik naleqquttuutinneqanngitsut - atorneqalersarlutik, tassa inuiaat nammineq oqaasii. (uani eqqarsaatigineqanngillat inuiaat allat oqaasiinit oqaasersiat). Eqqartutsiarniakkakkali tassa oqaatsit oqaatsitta ilaat atorneqarunnaasimasutut isumaqarfigisakka, imaluunniit eqqornerusumik: oqaatsit atorneqartut isumaasa ilaat atorneqarunnaasimasorisakka.... / J. Petersenip "kuukoortitsivoq" ima nassuiaaserpaa: "marsivoq" oqaaserlu taanna ima isumaqartoq: "itsivoq" imaluunniit "qullipajuppoq". Isilli anorimit issimilluunniit "imerlaarsitillugit" immaqalu aamma "kuukoortitsisillugit" oqaatsilli "marsivoq" aamma "itsivoq" isit...../ Oqaaseq "ajngippoq", - oqaatsit allassimaffiini atuakkani tamani allassimavoq, qanorlu isumaqarnera tamani allanneqarsimagaluarluni imaluunniit nassuiarneqarsimagaluarluni taamaatorli ilaatigut ersarilluarnani...../ Oqaseq "equarpoq" (?) O. Fabriciusip katersugaani ilaasoq katersuisut allat ilanngussimanngilaat, anersa arlaanni sulii atorneqaraluartoq,...../ Oqaatsit ullumikkut atorneqartut ilagaat "erippoq" = erivipoq, tassa ameq suliarisimasoq panertoq ima masatsigisimasoq tamarmi qituttuinnanngorluni...../ Kiisalu oqaaseq Fabriciusip allassimasaa, katersukkani allani atuakkanni ilanngunneqarsimanngitsoq maani naggataarissavara, tassalu oqaaseq "marsuppoq" - isumaqarsimalluni: utimut aqqutissaaruppoq imaluunniit qanoq iloriusissaaruppoq,.....

Oqaatsigut malersortuartariaqarput. (Hans Hard, Qaqortoq) Kal. Nr.04-1985 qup.4.

Oqaatsitinnik soqutigisaqartuulluni oqaatsivut pillugit peqatigiiffik Nuummi ingerlanneqartoq tusaamallugu oqalliffiusartoq, ungasianiit usorisarnarujok. Maannali Qaqortumi ingerlaniarnissaa nukissaqarfigiunannginatsigu ingerlatinngikkippit, nalunnginnattiguli atuagassiannguaq Kalaaleq oqaatsivut pillugit oqalliffissiaasoq ataguli ilaaqquteriassasunga. Siullermik: ukiorpaalunngortuni silassamik taaguisarnermi sulii manna tikillugu sungiussimanngilara oqartarnerat: "inoriaqqoriartorluni". Qularunnaarsinnaanngilanga ilumut kalaaliviit taama oqartarnerisut:.../.... Nuffit tigoriarlugit norsaa ivertinniaatigalugu asuuna piniartut qanoq naakkiartarneranik ilitsersuutilerai, qanoq ililluni nuffit atorlugit naakkiassagami? Ilumut tusarniik...../ kiisalu ilanngutilaarlara isumaa allarluinnaagaluaq, sungiutiinnarneratigut oqaatsitta ippiginagit atuinnartarnerinut assersuut: anaanaq artorsaqisoq meeranngua toqusimammatt najorpara, qavatigut patillugut oqarpoq: "Erninngguaraq inuuluarit"

Oqaatsivut malersortuartariaqarpavut-mut. (J. Kleemann Upernavik.) Kal. Nr.06-1985 qup.1.

Naak allatut ilisimasalissuunngikkaluarlunga atuagassiannuaq "Kalaaleq" soqutigigakku aamma atuarnialuttarakku "Kalaaleq"-mi nr.4-mi Hansip assut eqqarsaatississimavaanga allakkamini "Oqaatsivut malersortuartariaqarput". Hansimuna allaaserisartagai takusaraangakkit assut soqutigisarikka, allaaserisartakkamigut oqariartaatsimigut isumatoorsuarnik saqqummiussaqaartarmat, saqqummiuttagai tamakku uanga itisilersinnaasanngikkaluarlugit. Allaaserisamini siullermik eqqartugaa tassaavoq oqaaseq "inoriaqoriartorluni" .....

Oqaatsikka. OK'autsíka. Kal. Nr.08-1985 qup.1.

Isumaqaanngilanga ilaanni oqartoqarmat inuup oqaatsiminik qanoq atuinera allanit oqaasissaqarfigineqanngitsoq taamaattumillu uparuartorneqartariaqarnani. Taamatulli oqarnek ilumoorpoq soorunami isumaqataaffignarluni inuk oqaatsiminik eqqortumik atuisillugu. Oqaatsivut tassaapput inuiaat Kalaallit oqaasii. Tamatuminnga tunngaveqartitsilluni oqaatsit inuit ataasiakkat pigiunnaarpaat, inuiaqatigiilli atugaralugit.....

Oqaatsikka. OK'autsíka. (Taall. Sofie Kielsen) Kal. Nr.09-1985 qup.9.

Taallaq. Versi siulleq. 1. Inunnguutsima pigivaa qamani kalavittut oqaaseq atortagara..../
Versi taanna tigusaavoq "taalliaara"-mit, peqatigiiffiup "Kalaallisut oqaatsivut" 1979-imi naqitertitaani, taalliortuuvoq Sofie Kielsen, Qaqortoq. Versit marluk pinngilakka. Erinaa: inunngorfiga, alliortorfiga.

Oqaatsikka. (Taalliortoq: Ludvig Lukassen, Kapisillit) Kal. Nr.10-1985 qup.11.

1. Nunamik tutisisoq siulleq, ilit nipinnik oqaluppoq.../
Taallaq taanna "taalliaara"mit tigusaavoq, taalliortuulluni Ludvig Lukassen, Kapisillit. "taalliaara" peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" 1979-imi saqqummersitaraa.

Oqaatsinik allatugaatinnik. (all. Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-1994 qup.3

Oqaatsinik atuineq: Allamoorut inuulluarit qasuserluarnalu. Kal. Nr.03-04-2002 qup.8 Allamoorut sunaana?

Oqaatsinik atuineq: Ullumi siunissamilu qanittumi. Kal. Nr.02-2003 qup.3.
kalaallit oqaasiisa asiujartornerannik oqalunneq tunngavissaqarluartumik...

Oqaatsinik immersorniagassaq. Kal. Nr.02-1983 qup.24

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) Kal. Nr.08-2008 qup.42

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.38

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) Kal. Nr.11-2008 qup.30

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) Kal. Nr.12-2008 qup.38

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) Kal. Nr.01-2009 qup.30

Oqaatsinik immersorniagassaq. (Johan Eliassen) **Kal. Nr.02-2009 qup.26**

Oqaatsinik immersorniagassaq meeqqanut (Suliarinnittoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.04-2009 qup.22**

Oqaatsinik immersugassaq. **Kal. Nr.03-1983 qup.24.**
Immersugassamik suliarinnittuuvog Iisimatusarfimmi atorfilik Jakob Lyberth....

Oqaatsinik immersugassaq. **Kal. Nr.04-1983 qup.24.**
(inersimasunut meeqqanullu) immersugassaq una Narsarmijermiumit Johan Eliassenimit suliarineqarpoq.

Oqaatsinik immersugassaq. **Kal. Nr.05-1983 qup.24.**
immersugassaq una nr. 4-mitulli Narsarmijermiumit Johan Eliassenimit suliarineqarpoq.

Oqaatsinik isumasiuneq pingartinneqarnerulertariaqannginnerluni? (Jens Jensen, Upernavik) **Kal. Nr.09-1986 qup.12.**

Oqaatsinik attassineq Inuunermi pingaarutillit ikittunnguusut ilagaat. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) **Kal. Nr.04-1993 qup.4.**
Taama oqarpoq atuakkiortoq Wales-imiu meeraanerminiit tuluttuinnaq oqaluttuugaluarluni Waleserit oqaasiinik.....

Oqaatsinnut ilinniarfik. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.02-1997 qup.3.**
Kultureqarnermut ilinniartitaanermullu Pisortaqaarfik saaffigisimavara qulequtaq pineqartoq pillugu Atuagassiamut "Kalaaleq"-mut nassuiaateqalaaqqullugu, tassami tusaamagatsigu atuarfik taamatut siunertaqartoq soqutiginaateqarlunnartuusooq. Allaatigisami erseqqissumik piareersaasiornerani pisortasup Bodil Hurup Olsen-ip nassuiaateqarfiga. "oqaatsinut ilinniarfik" isumalluarfigaarput siunissami Kalaallit oqaasiinutaaq ilinniarfittut siunissami atorneqarlualerumaartoq./ Kalaallit Nunaanni oqaatsinik ilinniarfimmik pilersitsinissaq pillugu./ Siunertaq./ Suliassat./ Killiffik.

Oqaatsinnut tunngasumininnguit. (Adam Lyngge, Qeqertarsuatsiaat.) **Kal. Nr.01-1987 qup.10.**
Oqartoqartalerpoq :likarsuuppaa - imaasagaluarpoq: ilitersuuppaa.....

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. (Hans L.Larsen) **Kal. Nr.01-02-1992 qup.5.**
Issippoq - Sila issippoq./ Issippoq - isimigut issippoq./ Issippoq - aquilluni peqilluni tunuppoq./.....

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. (Hans L.Larsen) **Kal. Nr.07-08-1992 qup.7**

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. **Kal. Nr.11-1992 qup.4.**

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. (Hans L.Larsen) **Kal. Nr.06-1994 qup.2.**

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. (Hans L.Larsen) **Kal. Nr.08-1994 qup.2.**

Oqaatsit assigiit isumasiorneqarnerat. **Kal. Nr.10-1995 qup.2.**

Issippoq.... Itigarpoq.... Katinneq.... Kattuppaat.... Kigunga.... Kigutaasat.... Kikkua....
Kilappoq....

Oqaatsit ataatsit. (All. Aannguaq Poulsen) **Kal. Nr.03-1999 qup.2.**

Inuiattut nammineq piginnaasavut, tunngavigalugit Inuiaqatigiit piorsarneqartariaqarput./
Sumiluunniit./ Marloqiusanik oqaaseqarneq./ Naggasiut.

Oqaatsit atorneqartarnerat isumaallu. (all. Karl Møller Qeqertarsuaq) **Kal. Nr.08-1996 qup.3.**

Allagaqalaarniarama pissutigaaara, isumaqarama ullumikkut oqaluttarnitsinni
oqaatsitsinnik eqqunngitsumik atuivallaalersimasugut. Oqartoqartarpoq oqaatsivut
ineriartortinneqartut, isumaqarpungali ineriartortinneqaratik aseroriartortut..../
Sanavara./ Taamatut iluseqarluni, -taamatut isikkoqarluni./ Ajuusaarnarpoq./ Nunap
inoqqaavi./ Sammivinnut taaguutit./ "Takkiganiikkatta"/ Tappikaniikkatta./
Takananiikkatta - tappavaniikkatta.

Oqaatsit eqqartugarsartallit (Robert Petersen) **Kal. Nr.02-1982 qup.8.**

Oqaatsit taaguutitta ilaat immikkut eqqartugassartallit sammigallassavavut ilaat
soqutiginarartoqartassammata, ilaatigullu immaqa ilisimasalinnik soqutiginaruutilinnik
kajumissisitsinnaallutik ilanngusinissaannut..../ Tingerlaataannallit: Taanna
umiarsuarnut taaguutaalluni ullumikkut qanganisarpalukkaluaqaluni nalunanngitsumik
taaguutitut pisoqarujussuussanngitsoq, Qallunaat tikittaleqqaarmata angallataat
taasalerpaat "umiarsuar"-nik.... / Anguarti: Taaguut aamma taanna alutornartoqarpoq,
ullumikkut atorajukkatsigu isumaqartillugu "iputsi" umiat! Arnaannarnik anguartillit!
Tassa iputtullit. Oqaasermi "anguarti" nagguvissiorutsigu isumaqarmat "Anguarluni
ingerlatsisoq".

Oqaatsit inuunerup soorlai. (Taall. H. Lynge Kristiansen) **Kal. Nr.07-1989 qup.4. Taallaq.**

Oqaatsit inuunerup soorlai. (Taall. H. Lynge Kristiansen) **Kal. Nr.11-1990 qup.3. Taallaq.**

Oqaatsit kinaassusersiutillit. **Kal. Nr.03-2015 qup.30.**

Hal.: Taggisit kinaassusersiutillit sammineranni assersuutit kingulliit matumuuna
takutinneqassapput, ukuusut: kamik, paninnguaq, siut.

Oqaatsit kulturikkut kingornussaappat?. (All. Ivan Burkal) **Kal. Nr.06-2001 qup.3**

Oqaatsit nuannersisarneri: Isummamikkut marloqiusaalersartut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) **Kal. Nr.10-2004 qup.24**

Oqaatsit nuannersut: Qanoq isumaqarpat. (All. Nuts. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.01-2010 qup.4.

Hokus Pokus qanoq isumaqarpa aamma oqariaaseq sumit aallaaveqarpat./ Oqaluffimmi nerliivik. / Ataqqinartorsuup Kunngip Hocus Pocussertartua pikkorilluinnartoq. / Sooq huraartortarpugut. / Umiartortut suaartaataat Huzza. / Djengis Khanip sakkutuu aammik qilalertuaannartut.

Oqaatsit nunap ilisarnaatigai. (All. Peter Storch) Kal. Nr.11-1997 qup.2.

Nunani assigiinngitsuni sulinnigiffeqarninni angalaartarnerpassuatsinni qangali pingaartillugu aalajangiussimasara uppernarsiuartarpara, tassa una nunap oqaatsit nunami tassani atorpeqartut ilisarnaatigai, tassa immikkoorutaa tassa pigittuinnarumallugit ilungersuutigiuartagai.

Oqaatsit oqallisaanerat: Allaatsimi kukkgajutat. Kal. Nr.12-2012 qup.4.

Hal.: Allattaasitoqaq atorallarmat oqaatsit qanoq allannissaannik kukkunatik atuisinnaasut ikittuinnaapput. / Qaqugu -v- / Angisuunik aallaqqaasiineq.

Oqaatsit oqallisaanerat: Allamoorut qasseersiut. Kal. Nr.10-2006 qup.11.

Hal.: Nunatsini illoqarfiit nuannersut eqeersimaarfiusullu ilaat Sisimiut illoqarfittut 250-liisutut nalliortorsiuutigineqarmat oqalugiartut radiumi aallakaatinneqarnerat tusaallugu nuanneqisut ataatsimik eqqumiitsortaqaqarput,...

Oqaatsit oqallisaanerat: Kalaallisut oqaasilerineq – sumut killippugut? (All. Naja Trondhjem) Kal. Nr.04-2009 qup.6.

Ilisimalikkat atuartsinermi atulernissaat siunertaralugu Seminar / workshop kalaallisut oqaasilerineq pillugu.

Oqaatsit oqallisaanerat: Kalaallisut oqaatsivut aseroriartorput!. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.04-2012 qup.5.

Tamanna ajoraluartumik ilumoortortaqaqarpoq. Taamaattoq oqaatsinik Uparuaaneq pigaangat, annerusumik oqaatsinik uparuaanerinnaasarpoq, illuatungaatigut aaqqissuutaasinnaasunik ilaqarpiassanani.

Oqaatsit oqallisaanerat: Kittoraateeraq qaqugu. Kal. Nr.01-2013 qup.17.

Hal.: kalaallisut allatat arlallit atuartarlugit allatigullu takusarlugit ilaatigut kittoraateeqqap atorpeqarnera pisisaannigitsmik atorpeqartutut isikkoqartarpoq, ilaatigullu ingasaanneqartarluni. / Assersuut. / Qaqugulli atorpeqassava?

Oqaatsit oqallisaanerat: Nungutitsiniat marluk. Kal. Nr.08-09-2011 qup.8.

Hal.: Kalaallit oqaasiisa nungutinneqarnissaannik aammalu angerlarsimaffimmi oqaasiinnartut atugaalernissaannik, Siunnersuutit marluunerat inuit ilaannit arajutsisaapput... / C.F.v. Luiden Mogens Boserpilu. / Ullumikkut.

Oqaatsit oqallisaanerat: Nuup Qinngua. Kal. Nr.03-2009 qup.4.

Hal.: Nummiut oqaatsinik atuinermik pingaartitsisut illoqarfiup nutaartaata taaneqartarnera ippigileriartoraat malunnarpoq.

Oqaatsit oqallisaanerat: Oqaluutit annerit susallit. Kal. Nr.03-2013 qup.25.

Hal.: Oqaluutit qanoq innermik, snermik il.il. nalunaaruteqartarput. Normu 2/2013-imi oqaluutit annerit susuinnallit, ataatsimik inuttallit, takutinneqarput. / Inatsiniut - kisimi aaliangersumik oqaluutaassuteqanngilaq - nipili naalakkeerpalluttarpoq. / Atuarnissaa - Susoq. / Allangortoqarpoq. / Allanguutit.

Oqaatsit oqallisaanerat: Oqaluutit eqqaaqqilaarlugit. Kal. Nr.02-2013 qup.27.

Hal.: Oqaasilerinermi oqariaatsit ilaapput taaneqartartut oqaluutit. / Oqaluutit annerit. / Oqaluut aneq susuinnalik. / Ujarlerfissat arlaqarput. / Oqaaseq "nalappoq" allanngorartillugu:....

Oqaatsit oqallisaanerat: Oqariaaseq nutaaq. Kal. Nr.06-07-2013 qup.14.

ukiut kingulliit amerlanngitsut matuma siorna oqariaaseq "Uummateqarfigaara" tusarpara, qanittukkullu atorneqartoq tusaqqikkakku oqariaatsit soqutiginarlutut kalaallisullu oqaatsinut pisuunnguallaatitut isigilerlugu ujartuiffigerusummerpara. / Isumagisinnaasai.

Oqaatsit oqallisaanerat: Taggisit aappersarissamik naanillit. Kal. Nr.05-2014 qup.29.

Hal.: Normup uuma siuliani sammivarput taggisit ersiummik naanillit allanngorartarneri soqutiginaqisaut. Maani sammissavarput taggisit aappersarissamik naanillit aammattaaq taama soqutiginarlutit.../ A. Taggisit naanillit -eq. / 2. Ersiut -e- aappersarissap -q-p..../ Oqalunnerup allanngoriartornera.

Oqaatsit oqallisaanerat: Taggisit aappersarissamik naanillit. Kal. Nr.06-07-2014 qup.34.

B: taggisit -k-mik naanillit. Hal.: 1: isumaliornarpoq qanga Oqalunnermi tamatigut taggisit ilaat -k-mik naanillit naaneq taanna iginnagu allanngoraateqarsimasut.. / Eqqumiilaartut....

Oqaatsit oqallisaanerat: Taggisit ilaat immikkungaaq. Kal. Nr.04-2016 qup.27.

hal.: Oqaasilerissutini Jonathan Petersenip aamma Gâba Thorningip suliaanni taaneqarput taggisit immikkut ittut. / Immikkoorut 1. Ataasersiut: uanga..../ Immikkoorut 2. Immikkoorutaasa aappaat tassaavoq kinaassusersiutinik sisamanik tamanik atuisinnaasut.../ Taggisit kinaassusersiuteqarlutik ilisarnaataat, ersersillugit kisi, tamaq, iluunngaq. / Ataasersiutaappata.

Oqaatsit oqallisaanerat: Uiguutit annerit. Kal. Nr.02-2014 qup.25.

Hal.: Oqaasilerinermi oqariaatsit marloqiusamik taagutillit maanna qulequtaavoq. Suuneri taanngikkaluarlugit oqaatigineqassaaq kalaallit oqaasiisa immikkoortuini tamani atorneqarsinnaaneri... / Nuannissusiat.

Oqaatsit oqallissutaanerat. Kal. Nr.03-04-2002 qup.6.

Oqaatsit aamma naalakkersuineq - oqaatsit pillugit naalakkersuineq./ Oqaatsit qanoq oqallissutaassapat?

Oqaatsit oqallissutaanerat. Kal. Nr.02-2006 qup.20.

Hal.: Mianersoqqussutit ilaata nutsernera Kalaaleq nr.12, 2005-imi....(Talittarfiup artorpaa artornartunik artorsinneqarnissani"

Oqaatsit oqallissutaanerat. 1800-kkunniit maannamut oqaatsitsinni allannguutit ilaat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.08-09-2010 qup.3.

Naggiuit uiggiutillu naanerani /t/ /k/-lu. / A) /t/ /k/ -mut. / b. /k/ /t/-mut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Aammalu oqaatsivut. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.02-2010 qup.7.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Aappiuttartup atorfigissaarutai. Kal. Nr.05-2013 qup.9.

Hal.: Kalaaleq nr. 2/2013-imi Qulequtaq “oqaluutit eqqaaqqilaarligit” ima qarpoq oqaluutit annerit suunerinik allanngorartanerinillu, “oqaluut anneq susuinalik”,.. / Oqaluutt minnerit pissusiat. / Aapiuttartoq susuinnalik. / Aappiuttartoq susalik. / Oqaluutaassutai allallu. / Uiguutit allat ilaasa sunniutaat. / Kissaatiginartoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: “Aasivik” – “Ikorsimmaviit”?. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.11-12-2013 qup.14.

“Isortoq Maniitsormiut pequssiviat”. / Ippigisara siulleg. / Ippigisama aappaa. / Nunap aqqa eqqortoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Allattaasitaaq qanorsuaq ator neqarsinnaava? (All. Tønnes Kreutzmann) Kal. Nr.08-2003 qup.14.

Samminiakkama imarisai marlussunnguugaluartut taamatut qulequtserlugu ingerlatitsinnaqaanga, aallaaviginerusullugu 10 sept. 2003 Qanorooq isiginnaartillugu sammeneqartut ilaat, tassalu Tunumiut oqaatsitik atorlugit allattalernissaannut tunngasoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Allatulaaq atukkat. (All. Hal.) Kal. Nr.02-2015 qup.25.

Niviaq Korneliusenip atuakkiaqqaataani “Homo Sapienne-mi oqaatsit “eqiasuppoq” aamma “marserpoq” isumaga malillugu allaanerulaartumik isumaqartillugit ator neqaqattaarput. / Eqiasuppoq: / Qallunaatuumit kalaallisuunngortarnera: / Marserpoq. / Assersuutimernit: / Sooq isumaliuallannarpat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Aniguk – anniguk / anippaa – annippaa.(All. Søren Møller) Kal. Nr.11-2005 qup.12.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Eqqalussuaq “neqinillarnerami” (All. Peter Brandt) Kal. Nr.10-2006 qup.12.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Eqqortoq nalorninar toq. Kal. Nr.08-09-2009 qup.9.

Hal.: Atuakkat saqqummersut atuarlugit paasissutissanik arlalinnik imaqartarput. Atuakkat atuakkama kingulliit ilaanni siumorpara taaguummi “kalaallimut” nassuiaatit ilagisimasaat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Eqqumeequtit nuannersut?. Kal. Nr.04-2003 qup.20.

Oqalunnermi allannermilu oqaluutinut minnernut ilanngunneqartartoq oqaluut nersornatumik atorfissalik aappiuttartoq ator neqarnermini kinaassusersiusigaanini peqqutigalugu inuit ilaannit tupinnartumik naaneqartitaasalerpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Erseqqissaat. (All. Aaqqissuisoq) Kal. Nr.01-2004 qup.23.

Kalaaleq nr.9 novemberimi 2003-mi saqqummersumi Robert Petersenip allaaserisaa “Ordbogen isummallu suliarinerani tunngaviusut” ilanngupparput. Ajoraluartumik allagaata ilaani nalunaarsuutit ilaat allaqqinnerani iluarsinngitsoorlugu ilanngussivarput.

Oqaatsit oqallissutaanerit: Erseqqissaatiminek. Kal. Nr.12-2005 qup.22.
hal.: Atuagassiami matumani 7-8-2005-mi allaaserisara “Sinnganerup aqutaraatigut”. Ersernerlukujussimammat uterfigeqqilaassagiga...

Oqaatsit oqallissutaanerit: Ilassinnissutit. Kal. Nr.10-2005 qup.14.
hal.: Naalakkersuinermik suliallit ilaasa “nakkaataat” aningaasat ilassinnissutit,...

Oqaatsit oqallissutaanerit: Ileqquliunneqaannalerpa? (All. Søren Møller) Kal. Nr.04-2010 qup.3.
Atuagassiani allanilu naqitani atuartilluni naammattoortakkat arlaqarput oqaatsitta ataasiakkaat Kukkusumik atorpeqartarnerat....

Oqaatsit oqallissutaanerit: Inatsisartut oqaatsitsinnik atuinerat. (All. Kaj Dalager, Qaqortoq) Kal. Nr.01-2004 qup.3.

Oqaatsit oqallissutaanerit: Inuiattut oqaatsit namminersornerlu. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.05-2014 qup.4.
Sulisussarsiorpugut makkuli piumasaqaatigaavut – marlunnik oqaaseqassaatit, il. il. sulisussarsiornermi piumasaqaatit nalinginnaasut taama imaqarajupput...

Oqaatsit oqallissutaanerit: Inuttut oqaatsivut. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.02-2004 qup.11.
Kiisami Matumuuna pilersaarutitoqara allalaarpara. Ukiuni makkunani atukkatsinni uagut INUTTUT oqaatsitta atuagaaneri uparualarlakka.

Oqaatsit oqallissutaanerit: Isumai nutaat. Kal. Nr.03-2013 qup.17.
Hal.: Qineqqusaarneq malinnaavigalugu oqaaseq qineqqusaartut qinersisartullu akornanni atugaanerit ilagaat “oqariartuut” ... / Isumatoqaa. / Isumai nutaat.

Oqaatsit oqallissutaanerit: Isumaliornartullit. Kal. Nr.04-2013 qup.11.
Hal.: Oqaluutit annerit susuinnallit susallillu, iliortullillu, sammineqarneri qimavitsinnagit ilaatigut uniffigilaagassaapput oqaluutit ilarpassui susuinnalittut imaluunniit susalittut atorpeqartartut isummamikkut allanngorarik....

Oqaatsit oqallissutaanerit: Isumaqataanngilanga. (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.07-2003 qup.8.
Sermitsiaq nr.16-imi ukioq manna apriliip 16-anni saqqummersumi oqaluttuarisaanitsinnut oqaatsitsinnullu professorertatuatta allaaserisami ima qulequtalimmi: “Naalagarput aamma kalaallisut paasisarpoq”

Oqaatsit oqallissutaanerit: Isummat allanngortut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.08-09-2004 qup.10.
Inuiaqatigiittut inuunerput oqaatsitigut sammisaratsigu inuunitta allaanerulernera Soorunami aamma oqaatsitta atorpeqartarneratigut malunnaateqarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kajumissaarut soqutigineqanngitsoq. Kal. Nr.01-2004 qup.8.

Kalaaleq nr.9, November 2003-mi saqqumersumi qupperneq 5-imi ilinniarfissuarmi ilinniartut ilaat, ukiut pingajuani sisamaannilu atuartut immikkut kalaallisut atuartsinermik itisilerisut ilaat, KIIP-imi naalakersuisumut ammasumik allagaqarput.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallisut allatsilluni kukkunerigajutat. (All. Johannes Jerimiassen). Kal. Nr.03-2013 qup.8.

Qaqugu (vut)? / Qaqugu (gut)?

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallisut eqqarsarneq. Kal. Nr.02-2012 qup.20

Hal.: Inuit ilaasa apequtigisarpaat kalaallisut eqqarsarneq qanoq erseqqissarneqarsinnaanersoq. Inuit ilaat oqartarput allaasitaarnikkut "Grammatik" kalaallit annaagaat. Taama oqarneq ilumuunngilaq,...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallisut oqaasilerineq – sumut killippugut?. Ilisimalikkat atuartsinermi atulernissaat siunertaralugu isumasioqatigiinneq Nuuk 17. April 2009. (All. Naja Blytmann Trondhjem) Kal. Nr.01-2010 qup.7

Pisut ingerlanerannik Eqikkaaneq. / Oqaluuserisat. / Naliliineq./ Ilisimasanik ilisimalikkanillu ingerlateqqiineq. / Ilisimasanik avitseqatigiinneq. / Naggasiut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallisut qisunnut taaguutit. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.02-2014 qup.20

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallisuaa imaluunniit qallunaatuaa. Kal. Nr.09-2003 qup.3.

Inatsisit assigisaasalu oqaasertaasa mianernassusiat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallit nunaqarfimmiut oqaatsillu. (All. Kátage Ludvigsen) Kal. Nr.06-2003 qup.13.

Ukiut makku atukkavut tassaagunarput Oqaatsitta allamiut oqaasiinik sukkasuumik akuuigaluttuinnarfiusut...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallit oqaatsivut?. (All. Mathias Knudsen, Ilulissat) Kal. Nr.12-2010 qup.3.

Uani allaaserisami apeqqut tunngavigineqartoq tassa qaqugu kalaallit oqaasii akuerissagatsigit kalaallisut Oqalunnermi atugassavut? / Assersuut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kalaallit oqaasii inuit oqaasiini ilaasut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.01-2004 qup.21.

Oqaatsitta inissisimanerat naatsumik Inuiattut oqaatsivut kititsinni eqqarleqarput Amerika Avannarliup issittortaa isulillugu Sibiriallu kangimut isua tikissimallugu./ Uiggiusersortarneq uiggiutillu isumallit./ Oqaasilerinikkut nipisiornikkullu./ Nipitigut allanngoriartorneq./ Sumiorpaluutit takutitaasa ilaat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kikkut ukua oqaasii?. (All. Andrea Davidsen, Sisimiut) Kal. Nr.03-2014 qup.17.

Oqaatsit ataaniittut issuugaapput, ullutsinnilu atugaaleraluttuinnartutut illutik. Atuartussanut innersuutigaakka nalilersoqqullugit.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kingulleqqiutit. Kal. Nr.04-2015 qup.30.

Taggisini.: Hal.: Kalaallisut oqaasilerinermi oqaatsit allanngoraataasa taaguuserneqarneri nassuitsumik paasiuminarluartumillu atuisussanut tamatigut nalunaarneq ajorput.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kingulleqqiutit. Kal. Nr.05-2015 qup.25.

Hal.: Taggisit kingulleqqiusersortarnerat normumi kingullermi aallartitarput matumani assersuusioqattaarneragut nangissavarput. / Assersuutit: Illu – Qaqqaq – Naalaqaq – Imaq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kingulleqqiutit naggaserlugit. Kal. Nr.08-09-2015 qup.20.

Hal.: Ilisimaneqartutut kalaallisut oqaatsit sammileriarlugit suunerilu paasinarsiartortillugit paatsuunganarsinnaasut amerliartortutut ittarmata. / Assersuutit: illu, naalagaq, ateq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Kingulleqqiutit nangillugit. Kal. Nr.06-07-2015 qup.47.

Hal.: Taggisit kingulleqqiusersortarnerat matumani assersuusioqattaarlugu nangipparput. / Assersuutit: Erneq. / Tupeq. / Suluk. / Angut. / Kingulleqqiutit allatut oqaatigisassartamerngi.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Koloni aamma loge. Kal. Nr.02-2014 qup.24.
Loge. / Paasinarnerpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Marlorsiutip kinnganera?. –gut imaluunniit –vut. Kal. Nr.05-2009 qup.6.

Hal. Oqalunnermi allannermilu allanngoriartuutit ilaattut taaneqarsinnaagunartoq taggisinik allanngoraalluni naanilersuisarnerit ilaaniippoq. / Assersuut. / Nassuiaataasinnaasoq. / Erseqqissarnera.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Marserpoq – oqaaseq eqqumiilaartoq. Kal. Nr.10-2013 qup.21.

Hal.: Avannaani alliartorlunga oqaaseq marserpoq tusartuortarpara, ilaatigullu angajoqqaat meeqqaminnik perorsaanerminni atortaraat eqqaamaniarlugu.../ Nutaaq – pisoqaaq. / Oqaatsit isumaanut qanittut. / Eqqumiilaarnera.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Misigissutsit pillugit oqaatsit. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.06-07-2004 qup.4.

Maannakkut samminiagara ilaatigut neriorsuutigimisaarakku peqqissimileraluarpunga. Massa allat suliaannik najoqqutassaaleqigaluarlunga itisilerlugulu misissorsimanagu misilikkaluagassatut eqqarsaatigisaannarpara

Oqaatsit oqallissutaanerat: Misseq. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr. 02-2011 qup.5.

2010-p ukiaanerani oqaasileriffimmiut radiumi apeqqutinik sammisaqarnerminni oqaaseq Kujataamiut aalisakkanut panertunut atortagaat "misseq" eqqartorpaat oqarlutillu oqaaseq taanna naggueqatigit inuit Alaskami Canadamilu atugarigaat allanngulaaginnarlugu.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Naalakkersuisuni Inatsisartunilu Ilaasortanut (All.: Kristian Kreutzmann, Sisimiut). . Kal. Nr.08-09-2016 qup.04.

Ukiut kingulliit Inatsisartuni oqallittut tusarnaarlugit ilaatigut oqaatsinik paatsuunganartunik saqqummiussisarput. Soorlu ukiut kinguliit atortorujussuanngorpaat: "Sinnaakkutit", tassaliaasit qalunaat oqallinnerminni atortagaat "ramme" kalaallisuunngortillugu.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nalilersuisariaqalerneq. (All. Arqaluartâ Rosing) Kal. Nr. 03-2010 qup.16.

Kalaallisut oqaatsitsinnik inuiaqatigiinni atuinerput nalilersuiffigisariaqarparput. Oqaatsigut nu-natsinni atorneqartuassappata tamakkuninnga atuinerput pitsaanerusariaqarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nappaq – naffaq. Kal. Nr. 02-2014 qup.22.

Hal.: Oqaluttualiami Kalaallit Nunaanni pisimasunik imalik ilaanni Signe Rinki imatukanneq pisoqartitsivoq...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Napparsimmavik imaluunniit peqqissaavik. (All. Hans L. Larsen, Sisimiut) Kal. Nr.05-2003 qup.7.

Ukiut ingerlaneranni oqaatsitta oqaluttuarisaaneranni taaguisaatsit allanngoriartoqaat. Nalitsinni oqariartaatsinut naleqquttunngorsakkat ilaatigut pitsaalluinnartarput, ilaalli aamma naleqquppallaassanatik; ilami allaat ilaqartarput killormut saatsillugit atorneqalartartunik. Tassa naatsumik oqaatigalugu oqaluttuarisaanermi sumiluunniit taamaappoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nipit atorneqartariaqarput. (all. Uullat Geisler) Kal. Nr. 03-2010 qup.15.

Nunatsinni nipit adorneqardariaqarput allannermi sumiikkaluaruddaluunniit. / Ulluni makkunani eqqardorneqarpoq Dunumiut aammalu Avanersuarmit alladdaasiat,..

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nunarsuup oqaasii uagullu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr. 09-2003 qup.9.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nunatsinni sumiorpaluutit. (All.: Roberth Petersen) Kal. Nr. 01-2015 qup.7.

Aalaqqaasiut. / Oqaatsit allanngortarneri. / Oqaluttarnerput allattarnerpullu. / Sumiorpaluutit: Sinerissap qeqqamiutuut. / Avannaani Kangaatsiamiit Ummannaq ilanngullugu. / (Normumi tullermi naanera ilanngutissaaq.)

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nunatsinni sumiorpaluutit. (All.: Roberth Petersen) Kal. Nr. 02-2015 qup.11.

Kujataani ikaarsaariarfiit. / Paamiuni. / Paamiormiutuut. / Kujataamiutuut. / Ikersuarmit Nanortalik ilanngullugu oqaatsit. / Qavappiaat. / Tunumiutuut. / Upernavimmiutuut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nutaami isumaqalersut. Kal. Nr. 11-2006 qup.14.
 Hal.: 1929-mi G. Egede ajornaquteqartinnagu allappoq: ...Nuummut ilinniariarpoq uk. 1869, ukiorlu 1875 inerluni. Inerami avalappoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Nutsikkanik misissuisartoqartariaqarpoq. Kal. Nr.01-2010 qup.6.

Hal.: Ukiarmi 2009-mi tugaassiutini tusarnaartarissani naqitanilu oqaatsit sammineqalertorput. Uparuakkat ilagaat allaaseriniagartik qallunaatut allariarlugu nutserisumut nutsertittarlugu.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaaseqqat oqaqqaarniutit uiguutillu annerit. Kal. Nr.05-2016 qup.26.

Hal.: Oqalunnermi oqaatsit imaaliaannaq suunerinik nalorninarsinnaasut, kisiannili qasseeriarlutik atorneqarlutillu oqaaseqatigilianut ilanngutaasartut oqaasilerisut oqaaseqqanik aammalu oqaqqaarniutinik taasarpaat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaaseq "Napparsimavoq" Isumaa naggiualu. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.02-2014 qup.23.

Napivoq – naffaq/nappaq. / Aperiinnariarit 16.Januar 2014.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaaseq Napparsimavoq – tapiliusseq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-2014 qup.16.

Kalaaleq nr.2, 2014 atuarlugu ilanngussat marluk "Nappaq" naffaq" (Hans Anthon Lynge), aammalu Juaaka Lyberthip allagaa: "Oqaaseq "napparsimavoq", isumaa naggiualu"..

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaasertaaq malunnartoq. Kal. Nr.12-2009 qup.6.

Hal.: Nunatsinni nunarsuarmillu pissutsit alaatsinaattoq Juaaka Lyberth....

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaasiliortunut allakkat ammasut. (All. Kristian Poulsen "Pablo") Kal. Nr.07-08-2005 qup.23.

ukiuni kingullerni oqaatsitta ulorianartorsiunnginnerat oqaatsitsinnik ilinniagartuunit erseqqissarneqartuarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaasiliortunut allakkat ammasut. (All. Kristian Poulsen "Pablo") Kal. Nr.04-2014 qup.4.

Sooq Danskit malittarisassat issuaannavillugit alajangersaassaagut?

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaasiliortut suliassat: Kal. Nr.04-2014 qup.6.

Hal.: Atuartartutta ilaata oqaasiliortut suleriaasiat sullugalugu ujartorpai inatsit nutaaq... / Oqaasiliortut suliassat. / Dansk Sprognævniip suliassani. / Assigiilluinnangillat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsimut qerinarpumut nassuiaat. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.10-2013 qup.25.

Oqaatsinik Qangarsuarli eqqortumik atorneqarsimasunik, ullumikkulli radiumi piaaralunilusoq Kukkusumik aaliangiussisimasanut, uparuaalaarniarpunga. / Oqaatsinut allanut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsini eqqumiitsortat ilaat. Kal. Nr.10-2013 qup.23.

Hal.: Kalaalit oqaasii 1721-p kingorna Hans Egedep Albert Toppillu aallarniillutik pimoorullugit misissorlualeramikkitt eqqumiitsorsiaasa ilagisimassajunnarsivaat oqaatsit immikkut malugisariallit arlallit. / Taggisaasaq 1 susalik. / Kissaatiginartoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsinik arlalinnik atuisarneq kinaassuseqartitsinngitsoq? (All. Mitti Larsen Lyberth) Kal. Nr.08-09-2004 qup.14.

Kaffe qanoq sanagaanni cappuccinonngortarpa? Qulannanngitsumik oqaaseqatigiit taakku kalaallit ilarpassuisa ippinnartoqartinnagit paasissavaat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsinik atuisarnitsinni uparualaarumasakka. (All. Villads Villadsen) Kal. Nr.03-2003 qup.4.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsinik naalisaasalerneq. Kal. Nr.05-2008 qup.8. Hal.: Atortorissaarut SMS inuit amerlasuut atuleriartoraat nalunannigilaq, oqarasuammillu angallattakkamik, ilaasa muubilimik taasagaannik.....

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsip isumaa allanngortoq. Kal. Nr.02-2018 qup.23.

Hal.: Siornaanngorpoq oqaaseq qanilaarpoq oqallisaalertorpoq. Isumaa eqqortoq uniulaarnerarneqarpoq assortuutaalersortumik...../ Qanippoq: Isumaa tassaavoq sunaluunniit piffimmit ungasigani ittoq aammali ilaqutariissutsip iluani atortarluni. Ujarak illumut qanippoq – ujarak illup eqqannguaniippoq...../ Qanivoq: Oqqasiuvoq taamaaliinnarlugu atornerq ajortoq, kinaassusersiuserluguli atorlugu paasinarnersartorpoq. Isuma imaassinnaavoq: aqutaata ilaani ingerlaqatigaa tikiffissaali angunagu qimallugu..../ Ullumi atugaanera: Uppernarsaruminaatsumik oqaatigalugu ularussisoqarsimarpaluppoq, immaqa qallunaatut oqaaseq nær- qanippoq, nærhed – qanissuseq...../ Najoqqutat: ....

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit erinaat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.02-2004 qup.12.

Oqaatsinut tapiliussaq 1998-imi saqqummersup imaraa kalaallit qallunaallu oqaasiini assigiinnequtit..../Assersuutit siulliit./ Torloraaneq./ Apeqqutit.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit inuiaqatigiillu isumaliortaasiat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.27

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit isumaat suli. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.10-2007 qup.3.

Qulleq – alleq. / Qulissiut – iga. / Oqaluffik – naalaffik. / Tussiarneq. / Asavaa. / nalunaarsukkat: 1. Schneider 1985, Maclean 1980. 2. Jacobson 1984.....

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit isumatoqaat itinersiorlugit. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.08-09-2007 qup.3

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit oqaluttuassartallit aammalu isumasiortariaqartut. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.16.
 Siornatigut "Oqaatsit oqaluttuassartallit" marluk: kalaaleq qallunaarlu sammikuuakka qallunaatsiaanit pisuusinnaanerat eqqartorlugu. Inuit ilaasa "kalaaleq" iluarinngilaat atuakkani qanganisannulersuni nikassaaniutitut isumaqartillugu nassuiarsimammat narrugalugu. / Assersuutit siulliit.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit rytmiat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.04-2004 qup.6.

Qanga Maniitsumi kuuttartumi meeraalluta ikinngutitta ilaat Inuk oqarfigisarpaput: "Iinungaa qiimmaqiit" / Kleinschmidtip malittarisaliai / Una aamma taanna / Nipit nipaaruttut / Ersiutip aappersarissamut allanngortarnera / Qumaasarneq?

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsit sananeqaataat. Kal. Nr.03-2014 qup.14.
 Hal.: Oqaloriaaseq nunarsuarmiut kikkulluunniit atortagaat tusarnaarlugu nuannertarpoq inuit amerlanersaasa mikisuunermiit ilikkareertarmassuk oqaatsinik qanoq atornissaat,.. / Nagguik. / Uiguut. / Taggisit uiguutaat. / Oqaluutit uiguutaat. / Oqaatsit naggataat. / Taggisit. / Ataasersiut. / Marlorsiuut. / Qasseersiut. / Allamoortut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsitsinnik atuinitta ilaa. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.04-2007 qup.3.

Nammineq malugisimasakka eqqartorniakkakka nunatta ilangaatsiaani nalinginnaasimagunarput, ilaannilu 1950 sioqqulluguli oqaatsinik atuinerput eqqarsaatigilerlugu tupinnalaarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsitta ilaat atornerqarnermikkut isumaqalersartut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-2004 qup.6

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.03-2003 qup.5

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen. Kal. Nr.05-2003 qup.6.

Kalaallisut oqaatsivut oqaatsitulli allatut ukiut ingerlaneranni allanngoriartorsimapput. Taamaakkaluortoq tunngavimmikkut allanngortitaanissaat aarlerinartuuvoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut aammalu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.08-09-2010 qup.

Oqaatsitta ukiuni kingulliunerusuni Kukkusumik atornerqalernerat arlaqartunit uparuartorneqarpoq.. / Tamanna qanoq eqqarsaatigaara?. / Periarfissaq iluatsillugu, iluartaillugu, ilanngutaq: "Qasseersiut".

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut nukittorsarniarlugit politikerit oqaaserisartagaasa ilaat pillugit. (All. Robert Petersen). Kal. Nr.02-2015 qup.4.
 Taakkunani eqqarsaatigaakka ukiuni kingullerni tutsiuttartut. Taakkua ilagaat Aleqa Hammondip naalakkersuisut pilersitaani nalunaarutigigamigit anguniagassatik nalunaarutigieriarlugit naggasiinera imatut eqqaamasara: "Aamma sulissutiginiarpaput kalaallit oqaasii nukittorsassallugit!"

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut pillugit isumaliutit. (All. Frederik Kristensen Kunngi) Kal. Nr.03-2012 qup.5.

Oqaatsinik atuineq nammineerluni ajunngilaq, eqqarsaatigileraangakkuli oqaatsitsinnik qallunaatumut nuserisuarneq ingerlasoq imaasimappat aviisini nutaarsiassat allaqqaarnerini qallunaatut allaqqaarlugit kalaallisuunngortikkaanni suliaq oqinnerulluni ajornannginnerusoq, taava ajortoqarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut pillugit oqallinneq aammalu. (All. Aqqaluartâ Rosing) Kal. Nr.05-2010 qup.3.

Piffissami kingullermi aviisitigut oqaatsivut pillugit oqallinnermut tunngatillugu maluginiarpara tusagassiorfiit aqputigalugit oqallinneq killeqartorujussusoq...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut sammilaarlugit. (All. Mathias Knudsen) Kal. Nr.03-2008 qup.13.

Matumani allakami samminiagara ataasiinnaavoq, tassalu tarneq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqaatsivut torersumik atortigit. (All. Villads Villadsen). Kal. Nr.10-2005 qup.14

Oqaatsit oqallissutaanerat: "Oqariartuut". Kal. Nr.03-2006 qup.10.

Hal.: oqariaaseq "oqariartuut" kikkut tamarmik saqqummersartut atulerpaat.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqariaatsit nutaat. Kal. Nr.05-2006 qup.4.

...Arlaleriarlutik oqaatgisaapput "Qaqifinniarlutik utaqqisut" aamma "Qaqiffikkusuttut", kiisalu "Qaqiffittut"...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Oqariartuuttorsuit!. (All. Andrea Davidsen, Sisimiut) Kal. Nr.11-2010 qup.3.

Kingullertigut eqqarsaatigisarpara kalaallisut oqaatsitta tunngaveqarpiannngitsumik atugaalernerat. Assersuutitut oqaaseq atorneqartualersaq "oqariartuutaa, oqariartorpoq" uniffigilaarlara.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Ordbogen isummallu suliarinerani tunngaviusut. (All. Robert Petersen) Kal.Nr.09-2003 qup.6.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Puiaasaq – puujaasaq. Kal.Nr.06-07-2018 qup.6.

Hal.: Oqaluinnarnermi naqilugillu inunnut takoqqusaarutini tusarsaallunilu takussaalerpoq oqaatigineqarlunilu allanneqartartoq puujaasaq – puujaasaaraq. Suna pineqarnerisooq nalunannikkaluarpoq, aammalu paatsuugaasarunarani, soorunami aamma aningaasanik naleqarami. Oqaaserli nagguissiorlugu eqqarsaatigilaaaraanni suna pineqarnerisooq nalunakujuppoq, nagguigisinnaasaa unaagunarmat puujaq, taannali oqaasersiutini kalaallisuuni pisoqqani nutaanilu oqaatsit nanissaanngilaq. Apeqputigisariaqarpoq pigisamut taaguut puujaq qanoq isikkoqarnerisooq..... / Puujaasaq inuit nalinginnaasumik oqaaseriligaattut akuerisaanerpoq. Imaluunniit oqaatsit ukiut ingerlanerani allanngoriartortarnerisa takussutissartaasa ilaattut...../ Puiaasaq Kalaallit Nunaata ilaani oqaatsit atornagu taaguut ernguseq atorneqartarpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qaasuitsoq. Kal.Nr.08-09-2007 qup.16.

Hal.: Sapaammi aggstip ulluisa aqqaneq-aappaanni 2007 nalunaaqutaq ullup qeqqanut oqaasileriffiup KNR-radiumi aallakaatitsinerani Ullorissat...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qalasersuaq ataasiinnaagalarpoq. (All.: Juaaka Lyberth.) Kal.Nr.01-2017 qup.16.

Nunarsuup isuanut, sikuijitsumut avannarlermut taaguutitut atorneqalersup "qalasersuup" qanga pilersinneranik aamma isumatoqaata upperisatoqqani oqaluppalaarineqarnera pillugu nassuiaassuteqalaarneq, oqaatsit isumaasa allanngoriartornerinut assersuutitut. / Oqaasiliortut 2009-mi aalajangiinerat. / Silarsuup isua avannarleq. / 1728-33-mi kalaallit qalasersuaq amiilaarisimavat. / Nunap qalasiata oqaluttuartavia. / Qalasersuaq aamma Akilineq "anersaat nunaanniittoqqaraluarput". / Allaatigisani "Nunap qalasiata", nunap aqqatut atorneqartalenera. / "Qalasersuaq" (Nordpolen). / Qalasersuaq sikuiuitsorlu. / Oqaasiliortut aalajangiisimanerat. / Naggasiut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qangaanerusoq kalaallit "tuluttut" oqaluttartut: Assersuutimininnguit. (All. Robert Petersen) Kal.Nr.10-2010 qup.7.

Oqaaseq "tuluttut" isaasaligaammat pissutaavoq tuluit oqaasii ullumikkut inuusuttualussuit ilinniartagaat pinnginnakkit, kisianni oqaatsit "pidgin engelskimik" qallunaatut taaneqartartut tuluit oqaasii allat oqaasiinik ilallugit, oqaaseq "pidgin" Kinamut tunngagalarpoq, kisianni aamma allat oqaasiinik akoqarput.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qaqugu -gut, -vut?. (All. Akaaraq Samuel Olsen) Kal.Nr.01-2014 qup.6.

Takulaaquara Atuagassiaq Kalaaleq nr.11-12, 2013-imeersoq. Meeqqavut ilinniartippavut. Oqaaseqatigiit taamaattut taasarpavut oqaaseqatigiit annerit...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qaqugu -gut, -vut?. (All. Johannes Jerimiassen - Aka, Sisimiut) Kal.Nr.11-12-2013 qup.15.

Atuagassiami Kalaalermi maaji 2013 nr.5-imi Akaaraq Samuel Olsenip allagara naqqissimmamagu qujanaq, paasissutissiissutaali oqaasilerinermut tunngasut paaserusussallugit apeqquteqalaassaanga.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Qaqugu -gut, qaqugu -vut? (All. Akaaraq Samuel Olsen) Kal.Nr.05-2013 qup.7.

Atuagassiami kalaallimi nr. 3/2013-imi Johannes Jerimiassenip sammitsiarpaa qaqugu oqaatsinut -vut aamma -gut naggasiunneqassanersoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Silap qanoq innissaanik taaguisarnerit. (All. Søren Møller, Maniitsoq.) Kal.Nr.03-2015 qup.6.

Nalunngilara sinerissami Avannaani, Qeqqani, Kujataani Tunumilu anorit taaguutaat assigiinngilaartuusut, tassa sumiorpaluutinut aamma taakkua ilaapput. / Ippiginartartut siunnersuutillu. Ullumikkut radiukkut tv-ikkullu silap qanoq innissaanik inuusuttut taaguisaasiat tusarnaartuulluni ippinnartoqartarmat eqqarsariaallannartoqartittarpara pingaartumik naqitsinerit ingerlaarfiinik taaguinermi,...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Sinnganeq usorunnerlu assigiinngillat. (All. Kristian Poulsen "Pablo"). Kal. Nr.12-2005 qup.21.

Oqaatsit oqallissutaanerat: sumiorpaluutit eqqartulaarlugit. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.04-2004 qup.9

Oqaatsit oqallissutaanerat: sumiuuneq ataqqiinnaraanni! Kal. Nr.06-2003 qup.4.

Nunatsinni inuit uninngaannaratik nooqattaarnerulersimanerat ukiuni kingullerni arlalitsigut malunnarsimavoq....

Oqaatsit oqallissutaanerat: sunaaffa taama isumaqartitaq. Kal. Nr.01-2017 qup.19.

Hal.: Ukiuualuit matuma siorna oqariaaseq "Isumaqaassanngilatit errortuutikuusugut!" inuit ilaannit atorpeqartarpoq. Oqariaatsimik tassangga tusaqqaarninni alla takorloorneq ajorpara imeq erruinermit atoriigaq igitassaq imaluunniit annoraamineq errortuinermit atugaasimanermit igitassanngortoq. Inummut tutsillugu isumaqartikkaluarpara inuk iluatigisarialittut isigisassaangitsoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: sungivoq. Kal. Nr.01-2012 qup.14.

Hal.: Oqaaseq taanna oqaasitoqaasutut Jonathan Petersenip ordbogeeqqiamini taavaa, immaqalu Kleischmidtup ordbogimini taasaatut taama itsillugut atugaasimagunarani. / Assigiinngissutimineq. / Sungillit suiillit.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taaguutitaaq soorluuna ajortoq. Kal. Nr.03-2004 qup.5.

Normumi kingullermi allaaserisat ilaat qulequtaqarpoq " Aanngajaarniarnersuaq"

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisaasat II susaatsoq. Kal. Nr.11-12-2013 qup.15.

Hal.: Oqaaseq taggisaasoq ilaanneriarluni oqaluutitut minnertut atortartoq matumani paasinarsarniarsaralugu sammineqassaaq.../ Oqaluinnarniut susaatsoq taggisaasarlu susaatsoq sanileriisillugit:. / Assersuutit:. / Kissaatiginartoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisaasat suli Kal.Nr.01-2014 qup.6.

Hal.: Siullermik uungartsiarnikkut pinnerpoq imaluunniit allaqqaarnerata misissoenrani allamut toqqorsimasara pinagu allannitoqaa atugassatut pisimanerlugu kukkusaqatsiarsimavunga.../ Taggisaasat tulluuttut. / Taggisaasaq III. / Taggisaasaq IV. / Taggisaasaq V. / Qanormi taava?. Kissaatiginartoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit aappersarissamik naanillit. Kal. Nr.08-09-2014 qup.45.

C: taggisit -t-mik naanillit.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit ersiummik naanillit. Kal. Nr.04-2014 qup.28.

Hal.: Normup uuma siuliani "Oqaatsit oqallissutaaneranni" "Oqaatsit sannaat" qulequtaralugu sammisami allaaserisap naggataani Allamoorut itisililaarlugu tikinneqarpoq. Matumani allaaserisani tulleriinni sammineqassapput taggisit atorpeqarnerminni allanngoraataat...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit kinaassusersiutillit. Kal. Nr.11-2014 qup.30 Iga(q), iki(q).

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit kinaassusersiutillit. Kal. Nr.12-2014 qup.29 Ini(q), illu(q), arnaq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit kinaassusersiutillit. Kal. Nr.01-2015 qup.30.

Hal.: Taggisit kinaassusersiutillit samminerat ingerlateqqissavarput, assersuutissat uku atorlugit: Naalagaq, taleq, erneq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Taggisit kinaassusersiutillit. Kal. Nr.02-2015 qup.30. Ateq, Assak, Assik, (Asseq)

Oqaatsit oqallissutaanerat: Tatappoq – tataappoq. Kal. Nr.11-2011 qup.27.

Hal.: Oqaaseq taanna qaqutigunnaq, immaqalu nunatta ilaani taamaallaat, tusarsaalerpoq. Aammali naggua tatappoq tusarsaajunnaavikkunarpoq, isumaqartinneqartarpoq Soorluli anniarisaqarnermit nimikkatut misigisimavoq...

Oqaatsit oqallissutaanerat: “Top ti” (All. Peter Brandt, Pîtâraq) Kal. Nr.12-2005 qup.23.

“...tassa “Top ti” –mi nr.2-julluni...” nal.07,00 nov. 16-iani ullaakkut radioavisimi aallakaateqqinnerinilu marlunnik ilaatigut taama tusarlerneqarpugut.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Upalorpoq – upalungarpoq. Kal. Nr.10-2011 qup.12.

Hal.: oqaatsip taassuma atornerarnerani ullumikkut tusarsaaneruvoq upalungarpoq.. /Atorneeruppa.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Uparuagassarpassuaqarpormi. (All. David Holm) Kal. Nr.03-2010 qup.14.

Soorlu nalunngikkipput kalaaleqaterpassuaqaratta oqaatsinik imaattumik assorsuaq nuannaarutiginnittartunik: Kalaaleq sapinngilaq, kalaaleq taamaassaaq.../ Oqaasilerilaarneq. / Paaserusutat sakkortuuliulaarnerlu. / Kulturi.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Uparuatorniutit. Kal. Nr.10-2015 qup.17.

Hal.: Oqaasilerinermi sammineqartartut ilagaat uparuatorniutinik taaneqartartut. Oqalunnermi nalinginnaasumi periaaseq atorlugu nagguummik aallaqqaaseriarlugit uiggiuserneqarsinnaapput.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Uparuatorniutit nangillugit. Kal. Nr.11-2015 qup.18. Hal.: Normup siuliani uparuatorniutit samminerat aallartipparput. Uani assersuutit nangissutaat sammissavarput. II: Uparuatorniutit oqaaseqqatut ittut lingulleqqiutaannallit. / Assersuutit kingulleqqiutaannalittut atornerannut...

Oqaatsit oqallissutaanerat: Uparuatorniutit taggisinut qaninnerusut. Kal. Nr.12-2015 qup.28.

Hal.:Atuagassiap matuma normuini 10, 11-milu uparuartorniutunik sammisaqarnerput nangillugu matumuuna erseqqissarniagassavut tassaapput qulequtaani allatat. / Allanngorartarnerat. / Kinguleqqiutunik atuinerat./ Qasseersiut. / Kinguleqqiutunik atuillutik allanngorarneri.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Uparualaarumasat. (All. David Holm) Kal. Nr.11-2008 qup.5.

Iigarpoq - iigaarpoq. / Nittangerpoq.

Oqaatsit oqallissutaanerat: Villadsimut qujassut. (All. Kristian Poulsen, Pablo) Kal. Nr.12-2005 qup.24

Oqaatsit oqallissutaaneri: Pereersuinnaat pinnagit. Kal. Nr.06-07-2013 qup.39

Hal.: Oqaasilerinermi oqariaaseq pisimasorsiuut paatsuunganangilaq pereersut imarigamigit,.. / Ilisarnaatai. / Assersuutit. / Pisimasorsiuutit allanngorarneri: Susuinnalerlugu kinaassusersiuutit sisamat atorlugit:.. / Uiguutit -si + -ma = -soma- / Uiguut -simavoq, -simaga-. / Otho Fabriciusi. / Samuel Kleinschmidt. / Ilisimanagu iliortoqarpa?./ Kissaatiginartoq.

Oqaatsit oqallissutaaneri: Siunissaq pillugu. Kal. Nr.08-09-2013 qup.9.

Hal.: Oqaasilerinermi oqariaaseq pissanersorsiuut tusarlugu paatsuunganarsinnaavoq oqaasiliaarpasikkami, Kisiannili imaraa oqaatiginiakkat suli pinngitsut pisussatulli isigisat... / Ilisarnaatai. Ilisarnaataani ersiuutit -u- tunngaviuvoq, nagguilli qanoq ittuunerisa pissusia aaliangertarpaat. / Assersuutit. Nagguik ersiummik Naasoq qasu- (uanga) qasuguma, qasu- (una) qasuppat. / Kissaatiginartoq. / Atorneqarnera. Oqaluut minneq pissanersorsiuut paasilluarumagaanni takusariaqarpoq amerlanertigut oqaluutit uiguutaa -saaq atorneqartillugu taanna taliffigisaraa. / Pissanersorsiuutit allanngorarneri: Susuinnalerlugu kinaassusersiuutit sisamat atorlugit:.../ Susalerlugu inuttai marlungorlugit. / Kissaatigisaq: Kalaallisut oqaatsivut soqutiginartuaannarput. Assortuussutiginerini oqariaaseq "taama oqarneq ajorpugut"...

Oqaatsit oqaluttuarsartallit. (Robert Petersen) Kal. Nr.06-1983 qup.5

Kalaaleq nr.4-mi 1982-mi aallartikkaluarpakka oqaatsit oqaluttuarsartallit, pilerisaraluarlugillu kiisami nangeqqissinnaalerpakka, tassa pineqarput oqaatsit isumaat ilaatigut allannorsimasut, imaluunniit allamik alutornarsinnaasumik taasassartallit, maannakkut eqqartorneqassapput "atuarfik". Atuarfik nagguvissioruminartuugaluarpoq, tassa nagguia "atuar(poq)", malugiuminartuugami.... / Takornartanut taaguutivut 1: Kalaallit qallunaanit tikinneqarnermik siornagulli allanertanut taaguuteqareerpoq, s,i, tuneq, inunnik imminnut taagorlutik taakku allaatikkamik, taamatullu aamma taaguut eqqilik ilisimavarput,taannali indianerit ilaannut taaguutit atorneqartarpoq, tassa Akilinermitutta denét, eqqilinnik taagormatigik.... / Qallunaat: taaguut qallunaaq qanoq isumaqarnersoq aalajangersumik ilisimaneqanngilaq, tassa oqaaseq qanoq pilersimanersooq, qangalu atulersimanagera nalornarsinnaagaluartoq qularnarpallaanngilaq siullermik qallunaatsiaanut taaguutaasimasooq. Qallunaanit tikinneqartaleratta, tassa Hans Egede sioqqulluguli Europamiunut taaguutaareerpoq....

Oqaatsit oqaluttuarsartallit ilaat. (Robert Petersen) Kal. Nr.04-1982 qup.6.

Oqaatsitta ilaat ikittunnguugaluit ilimagineqartarput qallunaatsiaanit oqaasersiasimasassasut. Qangali ilimagineqartareerpoq s. niisa kuannerlu qallunaatsiaanit

pisuussasut, taamatullu aamma ilimagineqarput Kalaaleq savalu, ullumikkut taamatut ilimagisat ataatsimik ilapput, tassa musaq (mussaK').

Oqaatsit pillugit oqallinneq: Naqqiut. (All. Kaj Dalager) Kal. Nr.04-2003 qup.15
Kalaaleq januar 2003-mi nr.1-imut ilanngutassiama – Oqaatsivut pillugit politikkipissaq pillugu....

Oqaatsit pillugit oqallinneq: Oqaatsit oqaluttuassartallit. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.10-2004 qup.3.

Kalaaleq aamma qallunaaq. Atuagagdliutini upernaap atuarpara inuiattut taaguuterput "kalaaleq" iluarinagu allaatigisaq. Taannartaa pinianngilara, Kisianni tassani taaneqarsimasoq Hans Egedep karelinik paarlaassinikkut "karaleq" taaguusiussimagaa, ussarnartorsiuutigilerpara sammilaarniarlugu.

Oqaatsit pillugit oqallinneq: Oqaatsit tulleriinneri. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.05-2004 qup.7.

Qanganngorpoq qallunaatuumiit nutserisuni ikiortaasarlunga oqartoqartaannarpoq kalaallisut nutsernerani oqaasertai qanoq tulleriikkaluarunik soqutaanngitsoq.

Oqaatsit pillugit politikkip ilaa (All. Robert Petersen) Kal. Nr.02-1999 qup.2.
Namminersorneruneq pillugu inatsisip paragrafiisa qulingiluaanni allassimavoq: „Kalaallit oqaasii pingaanersaallutik oqaasiussapput. Danskit oqaasii peqqissaartumik ilinniartitsissutigineqassapput. Imm. 2: Oqaatsit taakku tamarmik pisorta qarfinni atornerarfsinnaapput.”

Oqaatsit pillugit Politikkip ilaanut ilanngukkumasaq. (All. Alibak Steenholdt) Kal. Nr.05-1999 qup.2.

„Kalaaleq” nr.2-mi, 1999 Robert Petersen soqutiginarumik ilanngussaqqarpoq.

Oqaatsit pingaarutaat. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.07-1995 qup.2.

Ulluni makkunani ATUAKKIORFIUP saqqummersippaa atuagaq qulequtserlugu: "Ukiut 15-inngornerat." Atuagaqqap saqqummersinneqarneranut tunulequtaavoq Namminersornerulernitsinni ukiunik 15-inik kingumut qiviarnermi allaaserisat assigiinngitsut. Atuagaaraq oqallisissiatut inassutigineqarmat oqaatsivut pillugit Ono Fleischer-ip allaaserisaa tigulaariffigissavara.: "Oqaatsit pingaarutaat ukiuni nutaanerusuni paasineqariartuinnarput, qangaanerusoq annertuumik eqqarsaatigineqaranilu iliuuseqarfigineqartanngikkaluartoq. Misissuinerit paasiniaanerillu takutittarpaat naggueqatigiikkutaat ingerlaasianni oqaatsit qanoq pingaaruteqarluinnartigisut. Oqaatsit tassaapput inuup naggueqatigiinnut, imaluunniit inuiannut sorlernut ilaasuunneranik naqissusiillutillu ilisarnaqusiisut. Inusaatsip ukiorpasuarini immikkuullarissumik ineriartortinneqarsimasup inuiannit allanit immikkooruteqarnerat oqaatsinit uppersarneqqarpoq. Imminut tatigineq, imminut ilisimaarinninneq, kinaassutsimullu..... 1985-imi Knud Rasmussenip Højskoliani "Nalitta Nipaa"-ni oqaatsivut pillugit isumasioqatigiikkatta siunnersuusiorsimagaluarpuq Ukioq 2000 tungaanut anguniagassat kusanartumik nassuiaateqarfigalugit. Manna tikillugu Naalakkersuisunit akissummik tigusaqarsimanngilagut.....

Oqaatsit qaqtigoornerulersut. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-1994 qup.2.

Oqaatsit qaqtigoornerulersut. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.09-1995 qup.2.
 Allorpoq – timmiaq immamut morsuppoq. / Allorpoq – ipummerneq sapilerpoq. / Alluppoq
 – seqineq nuissanit appakaappoq. / ..... Inorersoq – inunnik toqutsigajooq. / Inuugujoq –
 Kalaallit ilassinnissutaat. / Goddag pinnagu, inuugujoq atortarsiuk!

Oqaatsit qaqtigoornerulersut. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1999 qup.2.

Oqaatsit qaqtigoornerulersut. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-1999 qup.2.

Oqaatsit qaqtigoornerulersut. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.08-1999 qup.2.

Oqaatsit tammalersut. (Johan Eliassen, Nanortalik) Kal. Nr.07-1987 qup.3.
 Oqaatsit sumiorpaluutit ilaat immikkuullarissut kujaterpiaani qavappiaat oqaaserisimasaat
 maanna qularutissaanngitsumik tammalerput. Tassa oqaatsinik taakkuninnga atuisut
 maanna utoqqaannaapput, ukiullu amerlarujussuanngitsut qaangiuppata inuit akornanni
 ulluinnarni tusaasartakkat ilaat tusarneqarsinnaajunnaassapput... Addeq... Adderpoq...
 Addorpoq... Akkardeq... Akkerpoq... Akkorneq... Angiddertaa... Aqqeq... Aqqingisakasik,
 Aqgerajik... Apoqqik... Asserdeq... Ativardijerpoq... Atoruakkaarnaqaaq... Eqqalaseq...
 Edinnarteq... Iddeq... Iddit... Iddivaraq... Ikkiaq... Kaddeq.. Kiddeq... Kikkaq... Kikkeq...
 Kuddoq... Madderpoq... Mardik... Marderajivit.....

Oqaatsitsinnik kukkusarnivut. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-1986 qup.6.
 Tamakku ikilisissinnaagaluarpavut qaangersinnaagaluarluugilluuniit, meeqqat
 inuusuttullu oqaatsitsinnik ilinniartitaanerat piorsarneqarluartuugaluarpat.
 / PISOQQAT.: 1947-mi aviisiliortussatut Nuummi ilinniartunngorama taamanikkut
 ATUAGALLIUTIT aqqissuisuat KRISTOFFER LYNGE ilinniartitsisoralugu suleqatigilerpara....
 -./ Nutaat.: 1950-ikkut aallartimmata naqiterutit nutarterneqarput. Maskiinat ilioqqaatit
 atulerput.... -/ Kisianni.: Naqitikkat sulluunniit sapinngisamik
 kukkuneqatsaaliornissaannut pingaaruteqarluinnartut, ilami pingaaruteqarnerpaat, ilagaat
 kalaallisut allattaatsimik, kalaallillu oqaasiinik, ilikkarluarsimasuunissaq....

Oqaatsitsinnik kukkusarnivut. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.11.

Kalaaleq 1986 nr.3-imi Ulloriannguaq soqutiginartumik allaaserisaqarpoq, imatullu
 siulequtserpaa: Tamakku ikilisissinnaagaluarpavut qaangersinnaagaluarluugilluuniit,
 meeqqat inuusuttullu oqaatsitsinnik ilinniartitaanerat piorsaneqarluartuugaluarpat:
 Naqiterutit nutaannngoriartoqaat. Nutaannngoriartornerat malittarisimallugu assut
 alutornarpoq. Nutaannngoriartornerat, tassa nunatsinni, ukiut 40-nngitsulluunniit
 maannamut ingerlavoq. Ilanngullugu oqaatigerusunnarpoq nutaannngoriartornerat
 ilutigalugu naqiterinermi kukkusarnerit assigiinngitsut takkukkiartuaarsimasut. Taama
 oqassalluni aappaatigut quianaraluarpoq, kisianni tassa taamaappoq./ PISOQQAT: 1947-mi
 aviisiliortussatut Nuummi ilinniartunngorama taamanikkut ATUAGAGDLIUTIT
 aqqissuisuat Kristoffer Lyngge ilinniartitsisoralugu suleqatigilerpara...../ Nutaat: 1950-
 ikkut aallartimmata naqiterutit nutarterneqarput. Maskiinat ilioqqaatit atulerput. Ilutiga
 ikinngutigalugu Ulrik Lyberth uanga aviisiliortutut iinniartunngornerma nalaani
 naqiterivimmi ilinniartunngortoq 1940-ikkut naalivinneranni Danmarkiliartitaavoq
 tamakkuninnga ilinniariartortitaalluni,...../ Kisianni: Naqitikkat sulluunniit sapinngisamik
 kukkuneqatsaaliornissaannut pingaaruteqarluinnartut, ilami pingaarutissaqarnerpaat,
 ilagaat kalaallisut allattaatsimik, kalaallillu oqaasiinik, ilikkarluarsimasuunissaq.....

Oqaatsitta allagartalersuimermi nalunaarutinilu atugaanerat. (All. Peter Brandt - Piitaaraq) Kal. Nr.07-1990 qup.3.

Nunatsinni atuakkiortut peqatigiiffiata 1988-mi septemberimi Knud Rasmussenip Højskoliani ataatsimeersuarput. Oqaluuserineqartut ilagaat: >>Oqaatsitta allagartalersuimermi nalunaarutinilu atugaanerat<< oqaluuserineqarpoq. Tassunga tunngatillugu Peter Brandt allaaserisaqarpoq.

Oqaatsitta allattaasitalu oqallisigineqarneranni eqqarsaatit. (Ilinniartitsisoq Samuel Olsen) Kal. Nr.05-06-1992 qup.14.

Sisimiut atuarfianni ilinniartitsisoq Samuel Olsen Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut Kattuffianniit aallartitaalluni ataatsimeersuarnermi peqataavoq. Oqaluuserineqarsimasut ataatsimut eqikkarneranni imatut oqaaseqaateqarpoq:...

Oqaatsitta atorneqarneranni sianigilluinnagassaq. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.01-1997 qup.6

Oqaatsitta atorneqarnerannut. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1985 qup.11

Peqatigiiffiup Kalaallisut oqaatsitta – taamatummi allamoorutinngussamat – siulersuisuisa kissaatiginartippaat oqaatsitta atorneqarneranut tunngasunik atuagassiap Kalaaleq-mi – inuunngitsut aqqisa kingulleqqiusertarnerat akunnattuunganartarami, - allaatiginnittoqartassasoq. Aperineqarama akuersillungalu pitsaanerutippara inuusunnerusut eqqarsaatigalugit taamatut allagaqartarusullunga, massa aamma oqaatsimikkut eqqumiilliortartut inuusuttuinnaanngikkaluartut...../ Maannakkut eqqartorusutakka ukuupput: Aamma, -lu, kiisalu.

Oqaatsitta atorneqarnerat. (V.Mikiassen) Kal. Nr.04-1981 qup.23.

Europap ilaanukartoqarsimaguni oqalualaassapput: tappavaniikkatta, aammalu Danmarkiminngaaniit nunatsinnut uternertik ilaatigut taama oqaatigisarlugu. Ukioq Naalakkersuisut siulittaasuat Amerikamiimmat radiuukkut oqartoqartoq tusaavara: Juuntaap tappavaniinnera, ajuvissorunarput, tassami aamma anorip taagutai sammivimmikkut marluinnangoramik: avannaq kujasillu, taakkulu "sanilii". "Meerartatsinnut" aallakaatitsisoq meeqqanik marlunnik arfinillit missaannik ukioqartumik oqaloqateqartoq tusarnaarpara, taalluartaarilluinnarluni oqaloqateqqani akilluartartut sammerpaluppai. Taamaalluni aappanngua Kapisiliarsimasoq paaseriaramiuk apererpallappaa: sullutinuna taqqamunnaravit?

Oqaatsitta atorneqarnerat siunissarlu. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1999 qup.2.

Ukioq nutaaq aallartikkaangat anguniagassatut siunniussavut assigiinngitsorpassuit saqqummiussortarpavut. – Ilami pingaartitavut angorusutavullu amerlalluinnartarput. Oqaatsivut inuiaassutsitta kikkuunittalu qiterai pingaarnersaallutillu.

Oqaatsitta atorneqartarnerat. OK'autsivta atorneK'artarnerat. (V.Mikiassen, Nûk.) Kal. Nr.01-1981 qup.5.

Nalunngikkaluarpara sineriassuattinni taaguisarnerput ilaatigut assigiinngissuteqartartoq...

Oqaatsitta atorneqartarnerat patajaallisartariaqarpoq. Kal. Nr.03-1996 qup.2.
Nuummi inuit ataqatigiit isumaqarput ilinniarnertuunngorniarfinni kalaallit oqaasii

suusupagineqarpallaartut. Atuagagdliutini nr. 7, 1996 Nuummi Inuit Ataqatigiit tusagassiutinut nalunaarutaat soqutiginarluinnartoq ilanngupparput: NUUK (KLE) – Kalaallisut oqaaseqarnerup ilinniarnertuunngorniarfinni patajaallisarneqarnissaat pisariaqalerpoq. Taama isumaqarpoq Nuummi Inuit Ataqatigiinni siulittaasoq Carl Christian Olsen. Tusagassiutinut nalunaarummi allaaserisamini, aamma isumaqarpoq kalaallisut oqaaseqartunut perorsaanermut nikassaanerusoq isiginngitsuusaarneqartorlu..... –Illuatigulli kalaallisut oqaasillit ukiuni pingasuni atuartitsissutini, danskisut ingerlanneqartuni, artorsartitaasarpur periarfissamikku oqilisaavigineqaratik, amerlasuullu uniinnartariaqartarput, Carl Christian Olsen tikkuavaoq. Carl Christian Olsen aamma isumaqarpoq ukiuni namminersorfiusuni ingerlatsineq, taamaattoq kalaallisut oqaaseqarluni perorsaanermik nikassaanerusoq isiginngitsuusaarneqartoq.....

Oqaatsitta eqqunngitsumik atorineqartuarneri. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.04-1997 qup.3.

Allakkat ammasut ukununnga: Nunat Issittormiut allaffeqarfiannut (ICC), Kalaallit Nunaata Radioanut, Kalaallit Nunaata Radio Avisianut, Namminersornerullutik Oqartussanut./ Nunap Inuii – imaluunniit Nunap Inoqqaavi?./ Oqaasissani anippai – unaluunniit oqaasissani annippai?./ Oqaasiliortut – imaluunniit: Oqaasilerisut?

Oqaatsitta ilaasa eqqunngitsumik atorineqartarneri. (All. HLL) Kal. Nr.05-2000 qup.2.

Oqaatsitta ilaat isumasiorlugit Kal. Nr.10-1985 qup.1.

Oqaatsit atorineqarunnaarlutillu nutaanik ilaatorineqartarput immaqalu ilaat pisoqalisut allanik taarserneqartarlutik. Oqaatsitta ilaat kingumut atuartuttinnut saqqummiunniarpakka, soqutiginnittut qinnuigalugit pisariaqartitaminnik – uani allaaserineqartunut tunngasunik – allaaserinneqqullugit. Isumaqartitsinernik allaaserinninninni uani kingumut atorpakka oqaatsinik allattuiffiit sisamat, tassalu uku: Otho Fabriciusimit allagaasoq, naqiterneqartoq ukioq 1804, Samuel Kleinschmidtip allagaa 1871-iminaqiterneqartoq, Schult-Lorentzenip allagaa 1926-imi naqitaq, kiisalu taamaattuutitta nutaajunersaat, Jonathan Petersen: ordbogeeraq, 1967-imi aappasaanik naqiterneqartoq....

Oqaatsitta ilinniartitaanermi inissisimanerat. Kal. Nr.11-1998 qup.2.

Atuagagdliutit nr.85-imi 3. November saqqumersumi Narsarmiu 16.inik ukiulik Katti Frederiksen soqutiginarlutik ima allaatsigisaqarpoq.

Oqaatsitta ineriartorsimanerat. Kal. Nr.11-1996 qup.3. (All. Mag. Art. Carl Chr. Olsen) Oqalugiaat soqutiginarpoq aasaq peqatigiiffiit “Kalaallisut Oqaatsivut” Maniitsumi pikkorissarneranni oqalugiaatigineqarpoq./ Saqqumiunneqartut: Oqaatsitta ineriartorsimanerat./ Oqaatsit ataasiakkaat./ Oqaatsit naggueqatigiissut./ Sumiorpaluutit./ Oqaatsit kalaallit tamarmik atuagaat.

Oqaatsitta isumaat. (Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.03-1984 qup.7.

“Kalaaleq” nr.1 – 1983 qup. 13-mi allaatigisaq soqutigilerlugu kingusinaaraluarnelunga allagaqalaalerpunga tassunga tunngasunik. Allaatigisarlu taanna qulequtaqarpoq: “Oqaatsivut”, - tassanilu paasiumaneqarpoq imaluunniit tusarusunneqaraluarpoq ilanngunneqartut taakku sinerissap ilaani qanoq isumaqartinneqartarnerisut, tamannaavorlu allagaqalaarnernut pissutaasoq. Oqaatsitta isumaanik allattukkanik

najoqqutassaqaanngikkaluarpunga, kisiannili uvagit maani Upernavimmi eqqaanilu qaatuleqqaarninni oqaatsit atorneqartut puiiikkiussimakka najoqqutariinnassavakka massa maannakut aamma tusarsaajunnaareeraluartut,....

Oqaatsitta kinaassutsitsinnut kulturitsinnullu pingaarutaat. (aal. Nukaaraq Eugenius) Kal. Nr.10-1999 qup.9 Kingumut qiviarneq, / Ullumikkut pissutsit. / Siunissaq.

Oqaatsitta nuannissusii: Uparuartorniutini eqqumiigisara. Kal. Nr.10-2005 qup.12 hal.: Oqaatsivut qimerluutsiarlugit ilaagipput taasakkavut uparuartorniutit.

Oqaatsitta saqikkiartulerfii. (Johan Joelsen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.15. Knud Rasmussenip Højskoliata juunip 14-anniit 21-annut kalaallisut allattaaserput oqaatsivullu ataatsimeersuassutigittipai, nunatta ilaanit peqataaffigineqartumik. Tamatumunnga atatillugu Sisimiuni peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" arfininngornermi 20. Juuni tamanut ammasumik ataatsimiititsivoq. Siulittaasua Johan Joelsen imatut aallaqqaasiiluni oqalugiarpog./ Kalaallisut oqaatsivut allattaaserpullu.

Oqaatsitta suusupagineqarnerat ersarissoq (All. Frederik Lange, Narsaq) Kal. Nr.04-2000 qup.3. Nunatsinni qinikkanit maluginiarneqarunnarsivoq qanoq uagut Inuit kinaassusiagaanissarput anniaritigigipput, soorunami inuiaat allat aamma tupiginaviannngikkaat nalunngilara.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.07-1996 qup.2.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.08-1996 qup.2.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.09-1996 qup.2.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.10-1996 qup.2.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.11-1996 qup.2.

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.02-1997 qup.2

Oqaatsittinni oqaatsit qaqutigoornerulersut. (Hans L Larsen) Kal. Nr.04-1997 qup.2.

Oqaatsittinnik paarsisoq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.03-1981 qup.1. Oqaasilerisorput Jonathan Petersen majip 7-iani 100-nik ukioqarlersussaagaluarpoq.: Ukiuni ilinniarfissuup Nuummiittup nalaaniittuni kalaallisut tassani ilinniartitsisuussut annertuumik oqaatsitta paasineqarnissaannut sunniuteqartarput, ilinniarfissuag

aallartimmalli taamaapput, sulilu ullumikkut taamaapput, ilinniartititik aqputigalugit nunatsinni atuarfinni oqaatsitinnik ilinniartitsineq, tamatumunngalu tunngatillugu sunik pingaartitaqarnissaq annertuumik sunniivigisaramikku...../ Ilinniartissuarmi kalaallisoortitsisartut allat aamma ataqqineqarlutillu nuannarineqartaraluartut Jonathan Petersen, Organiste, taamatut atsigisumik ataqqineqartoq oqarsinnaavugut, allaat oqaatsivut pillugit oqallinnermi isumaqatiginngisaasa ataqqinninnertik takutittarmassuk, soorlu Mathias Storchip oqaatsitinnik paarsisuusumik taagaa. Kleinschmidt 1886-imi toquvoq, Organistilu taasuma ilinniatitaasa ilaginngilaat, aatsaat 1897-imi ilinniartissuarmut pivoq..../ Apeqput kingulleq, Kleinschmidtip allaasia pitsaanerunnginnersoq, akinialersinnagu taamanikkulli suliareriikkami ilaat, tassa ordbogittinnik kukkunerisuvini tunngavigalugu Kleinschmidtip ordbogiliaani kukkunerit ikittuunngivissut eqqartorpai, tassa tamatumuuna Kleinschmidtip nammineq periaasia malillugu misissuinermigut nassaani ilanngussorlugit, allattugai tamakku tassa ordbogeeqqami iluarsineqarlutik ilannguneqarput.....

Oqaatsittinnut tunngasumininnguit (Karl Møller, Qaarsut.) Kal. Nr.06-1987

qup.4. Kalaaleq nr.1-1987 qup. 10 allagaq naatsunnguugaluartoq uanga imartoorujussuartut isigaara. Tassa imaalerpoq maannakkut: oqaatsit piumaasaarsuutit oqaasilerinerup tungaaniit isigalugit illersoriarfissaqanngitsut atornerqalerput eqqortunut taarsiullugit. Ilalu taanna q-kasik qassiinik eqqumiilliortitsileraluarnerpoq, uagut kalaallit kisitta pinngitsaalineqarpugut K'-tut atoqqullugu naak inuianni allani taamaangilluinnaraluartoq, takorloortarpara qanoq quianarlunilu aappaatigut tusarniitsigiumaartoq oqariaaserput " K'aKáp K'âne kumak K'arrakoK'" "Qaqqap qaani kumak qarrakoq" allattaasitaamut allariarlugu tulummut tuloqsimulluunniit atuartinniarsarigaluaritsigu....

Oqaatsittinnut taputilaarlanga. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.06-1987

qup.4. Nuannarisqaakka radiomi oqaatsivut pillugit aallakaatitaasartut aammali ilaatigut isumaqatigivittanngikkaluarlugit oqaatsip isumaa taamaattussatut aalajangiiffiqineqaraangat, amerlanertigulli isumaqatigilluartaarlugit. Taamatuttaq atuagassiaq "Kalaaleq" tamakkuninnga imaqartillugu soqutigisaqaara, oqaatsillu atornerlutat pillugit naqqiissutaaniartut ilaat aamma isumaqatigisinnaasarnagit, sumiususerput tamatsinnut aamma apeqqutaasarunarpoq.

Oqaatsivut. OK'autsivut. Kal. Nr.04-1986 qup.1.

Oqaatsivut pillugit ukiuni kingulliunerusuni oqaluuserinnineqartarpoq. 1985-ip ingerlaneranni Sisimiuni Knud Rasmussenip Højskoleani ataatsimeersuaatigineqarput, taamatullu radiokut akuttunngitsumik oqaatsitta ilaat kukkusumik atornerqartartut oqaatigineqarsinnaasut inuit ikittunnguit akornanni tamanut tusagassiaralugit oqaluuserineqartarput - tamattinnut qujanartumik,..../... eqqaamanerlunngikkuma ukiut arlaqangaatsiartut qaangiupput oqaatsittinnik isumasiuineq ilaanni akuttugaluartumik sammineqartarmat - unaanngitsoq "eqqorpa - eqqunngila"?. Kisianni isumasiuinivik, soorlu oqaaseq "nuiaq" sumik naggueqarnersoq, - ilaasa "nujaq" mik ilaasalu "nuiartortumik" naggueqartillugu. Allanit ilisimaneqareeraluartut uku ilannguppakka ilaat allanit pissarsiarisimallugit ilaalli uanga taamaattussangatitsinerisakka. Paasivaa: suna nalunartoq..../Salliligaq -kkat: taama pisarpavut qisuit..../ Tussiarpoq: naalagiarnerni aammalumi allani..../ Naput: taama taasarpavut qamutit qisuttaat..../ Aqu: taama taasarpavut immakkut angallatit....

Oqaatsivut. Kal. Nr.02-1982 qup.22.

Oqaatsivut Naalakkap pinngortitai kalaallit oqaani atortittagai anaanap ataallu paarait..../ A.: malunnartumik qujanartumillu oqaatsivut ukiuni kingullerpaani kingumut sammineqariartulerput...../ B.: taavami aallartinniassagatta apeqqutigilara oqaaseq "oqaaseq" qanormitaava isumaqarpa?..../ A.: taamaappoq, oqaasilerisartut naggueqartitsillutillu uiguuteqartitsipput..../ B.: tassalu oqaatsit allat "oqaaseq"-mik naggueqartut.....

Oqaatsivut (K. Møller. Maniitsoq) Kal. Nr.06-1985 qup.7.

Qujanarpoq ulluni makkunani oqaatsivut qanoq isumaqarneri qanorlu atortariaqarneri sammineqartarlermata. Oqaatsivut nattaqqarlisaanngitsumik atorineqartillutik nuannertaqaat tusarneqalutulu. Soorlumi radio atorlugu oqaluttuartoq Svend Møller, oqalukkaangami tusarneq. Inuilli ilanngui oqalukkaangamik nattaqqallisaarpallaartarput soorluluunniit piaarisartut. Uanga Svend Møller piukkuttarpara oqalullaqqinnermut ilinniatitsisussaqqisutut. Inuit taamaattut iluatinnaqaat, soorlu Kristorfissuaq, radio atugaaleqqaarmat oqaluttarnera tusarningaartarami, allaat nipaa tunguarnitsutut ittarpoq.....

Oqaatsivut OK'autsivut. Kal. Nr.07-1985 qup.1.

Qangaanerusoq kimik kalaaliusumik kimillu allamiusumik immikkoortitsineq ajornarsimangilaq - ullumikkut ajornarsinerusimavoq. Kalaallit ilaat (nunatsinni inunngortut) oqalukkaangamik allaaneq ajorput, soorlumi qallunaat kalaallisut ilinniarsimallutik kalaallisoorniartut. Oqaatsivut (inuaassutsittinnut ilisarnaatuavut?) atorineqarunnaarpata kalaaleerutissava?) nunatsinni inunngortut kalaallisut oqalunngikkaluartut (oqalunneq sapersut) kalaaliuppat?.....

Oqaatsivut. (Taall. Jacob Mørch, Upernavik.) Kal. Nr.11-1985 qup.1.

Taallaq: 1. Oqaatsivut tusarneqalutik, taamaattorli nalorninarlutik, tamanit allaangaarlutik, allanneqartuarlutik...../ Taallaq taanna "Taalliaara" mit peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" 1979-imi naqitertitaanit tigusaavoq.

Oqaatsivut. (Karl Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.01-1987 qup.11.

Matumuuna saqqummiutilaarpakka angallammik ingerlagaanni suup tungaanut ingerlanerit eqqortumik taaneqartarneri, inuit angumerisatta taasisarnerat kusanartoq najoqqutaralugu....timmut saappoq, timmukarpoq.... avammukarpoq... nunap ilua... siuussisut... silammut... sila... taavaniikkatta... taqqavanikkakka... tappavinikkatta... tasamaniikkatta... aakanna - taqqamaniippoq... aapinnga... aakanna... aajinnga... aakinnga...

Oqaatsivut. (Henriette Lynge Kristiansen) Kal. Nr.04-1987 qup.15.

Oqaatsivut inuaasutsitta qiterisai ajunngitsumik ineriartortissagutsigik suna aallaavittut toqqavissaraarput? Apeqqut taanna ilunni itisuumik sorlaqarpoq, tamannalu tunngavigalugu eqqarsaatersoqattaarlunga, tamatigullu uniffigisartagara unaasarpoq ulluinnarni oqaatsitinnik atuinerput. Amerlaqisutigit atuarfik imaluunniit ilinniartitaaneq pisuutinneqarajuttarput oqaatsitta eqqortumik atornissaannut tunngavissatut, uangalu isumaga eqqortumik oqaatigissagukku unaavoq ulluinnarni oqaatsitinnik atuinerput tamanut tunngaviusoq....

Oqaatsivut. (Aron Kristiansen) Kal. Nr.05-1987 qup.14.

1. Soqutigisavut soqutigisararpavut, tamakku ilagaat oqaatsivut. Eqqarsaatigilerlugit sunarujussuaq angullugu oqaluserisassaagalarput. 2. Oqaatsit marluk: Oqquaq aamma Oqqussaq... 3. Sumiorpalussuseq.... 4. Makkuli akerliuffigalugillu

akuersaangisaannassavavut.... 5. Qungujuttarlutalu. Aammali inoqarpoq oqqarloriartartunik...

Oqaatsivut. (Taallaq) (Ane Lynge) Kal. Nr.07-1988 qup.20.

1979-imi peqatigiiffiup "Kalaallisut oqaatsivut" nunatsinni taalliornermik soqutigisaqartut taalliaat. Taalliat amerlanerpaartaasa kalaallisut oqaatsivut imaraat, tassaasut inuiaasutsitta qiterisaat tunngavigisaallu. Atuagaaqqiannguaq duplikeererlugu allagaavoq, allattaasitoqqamut naqitaalluni. Pisarnitsit taakkua ilaannit ilanngusseqattaassaagut.

Oqaatsivut. (Taallaq) (Henriette Lynge Kristiansen) Kal. Nr.07-1989 qup.4

Oqaatsivut. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.08-1989 qup.9. 1973 sioqqullugu arlaqarluta eqqarsateqalersimavugut oqaatsivut pillugit qanoq iliuseqarsinnaanissatsinnik. Oqaloqatigiittarnerillu kingunerisimavaat: Peqatigiiffiorneq taallugu: "KALAALLISUT OQAATSVUT"

Oqaatsivut. (Jakob Lyberth) Kal. Nr.09-1990 qup.3. Uiguutit: -kuutaarput. -kaarput. Uiguutit taakku kalaallisut oqaatsitsinnut uiguusiullugit atortarneri ippinnartoqqartileraluttuinnarakkit isumaga Matumuuna saqqummiutilaarumallugu allagaqalaalerpunga, piumasut naqqikkumaarmanga.

Oqaatsivut. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.11-1993 qup.4. Allatulli pissusissamisuginnatumillu oqaatsivut pillugit eqqarsaatersortarlunga.

Oqaatsivut. (Karl Møller) Kal. Nr.05-1986 qup.14.

Ippassaaniinnaq meeqqanut oqaluttuamik atuffassisoq nuannareqaara, ullua 10 jan. 1986 imaluunniit qulaaluaanni. Pissanganartumik nipeqarluni atuffassisup oqaluttuaraa inuup inuutsaruttortup pinerrarissullu meeraagallarami atugarliortarnerminut pisuusut ilaat piniartorsuanngorami pisinnaangorniminik takutikkaa, paasitikkaa (ataatassani). Ataataassaa narrujuummerami oqaatsimik akinagu tupilivaa. Atuffassisumut iluarisimaarinninnerma pissutigaa meerartannguagut uangalu utoqqaq, immaqqa meeqqanut utilersoq, kiisami nalusatsinnik akimanersuarnik kunnginik ilaqutaannik, nissiaqqanillu oqaluttuunneqarnata uagut kalaallit siulitta ileqqunik oqaluttuummatigut...

Oqaatsivut. (Hans Hard) Kal. Nr.07-1986 qup.10 siullermik ilisimatilaassavassi oqaatsinut tunngasunik....

Oqaatsivut. (J. Kleemann, Upernavik) Kal. Nr.08-1986 qup.4.

Oqaatsivut taamatullu oqariartaatsivut suli sammineqartuartaasut nalunangilaq, taamaattumik eqqarsaatigisartakkakka ilanngutilaaginaqigikka. Ilaanniuna tusarnaaraangama inuttulli allatut aamma eqqarsartukassaagama eqqarsaatigisariga oqaaseq "Ujakkaarpoq" sisoraatinik (ataarutinik) sisorartoqartillugu oqaaseq taanna atornerqarajuttarmat. Qanoq ilillutik-uku inuit ujakkaartartut? Pingaartumik Avannaamiussutsinni oqaaseq taanna atornerqarnerusarpoq, tassa qangaaniilli pisimasunik qimminut nersutinut qimuttunut atornerqartarluni.....

Oqaatsivut. (All. Karl Asser Møller). Kal. Nr.04-1996 qup.3.

Ilisimatoortatta eskimologip Robert Petersen-ip oqalugiaataa, "Kalaaleq"-mi nr. 9-10-mi ukioq 1995 ilannguneqarsimasoq. Allaatiginnittup qulequtserpaa: "1950-ip kingornatigut

inuiqatigiinni allannguutit.” Atuarlugu assut soqutiginarpoq. Robap oqallissaarutitut eqqarsaatiginngikkaluarneraa, uanga tunginnit oqaaseqarfigilaassavara, pissutigalugu kalaaliusugut oqaatsivut pillugit oqallittarnitsinni imarisaa tunngassuteqarluinnarmat, uatsinnullumi peqatigiiffimmik ”Kalaallit Oqaatsivut”-mik ingerlassaqartunut siunertarisatta suliniutigisattalu pisariaqassusia saqqummiussaminut soorluuna uppersarsaraa..... Tamanna qalleqqillugu aperilanga: ”Allattaaitaami sumiorpaluut Kitaata qeqqani atuagaasoq tunngavittut allannermi malittarisaqarluni najoqqutassiaasoq atortinniarneqarnera aalajangersimarपालunngippallaarpa? – Imaluunniit aqukkuminaappallaarpa?.....

Oqaatsivut. (All. Thue Christiansen). Kal. Nr.07-1997 qup.2.

Atuagagdliutini majip 29-ianni saqqummersumi Thue Christiansen allaatigisaqarppog oqaatsitta Kalaallit Nunaata Radioani, TV-ani aviisinilu inissisimanerat...

Oqaatsivut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-1999 qup.2.

Ilinniarnertuunngorniarfinni qallunaat oqaasii kalaaliaqqanit ”ilitseqqussaralu” oqaatsit ut isigineqarunnaartariaqarput.

Oqaatsivut. (All. Dora Thomsen) Kal. Nr.01-2000 qup.3.

Kalaallit nunaanni atuartitsisoqartalerma atuartitsineq nunami namminer mi oqaatsit atorlugit atuartitsisoqartarpoq.

Oqaatsivut. (All. Karl Møller) Kal. Nr.09-2000 qup.3.

Ukiuni makkunani oqaatsitsinnik taageriaatsit allanngoriartoqaat ilaatigullumi sammiveerukkiartorlutik. Sammiviit taagorneqartarnerat piumasarsorfiujuarpoq. Tamanna malugiuartarparput pingaartumik radiuukku oqaluttarnerat oqaluttuarternerillu aqutugalugit. Tamanna iluarsineqassappat meeqqat atuarfiini annertuumik kalaallisut ilinniartitsiner mi paasisitsiniutigineqartariaqarput, una oqaasinnaajuleroq atornagu: „Oqaatsivut nutaannngoriartorramik taamaapput.” Oqaasitoqqat iluatinnartorpassuit atorniartigik! – Uani allaserisaq ilanngutassarput „Kalaaleq”-mi 1984-imi Karl Møllerip (manna toqoreersimalersup) allaaserisaraa. (Hans L. Larsen).

Oqaatsivut. (All. Saamua Knudsen – Kangersuatsiaq) Kal. Nr.01-2001 qup.7

Kalaaleq nr.11-2000, aqqissuisup allaatigisaa: Taamani oqaatsivut nunguteriarneqaraluar mata..

Oqaatsivut – allattaaserpullu. (Adam Nielsen) Kal. Nr.05-06-1992 qup.2.

Knud Rasmussen-ip Højskoliani oqaatsitinnik allataatsitsinnillu isumasioqatigiinneq inermat oqaaseqaasiortussat pilersinneqarput. Taakkua suliaasa ingerlateqqinneqarnissaannut akisussaasutut suliap ingerlateqqinneqarnissaanut uku akisussaatinneqalerput: Knud Rasmussenip Højskolia sinnerlugu: Adam Nielsen. Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut sinnerlugu Ulloriannguaq Kristiansen./ Oqaaseqaat.

Oqaatsivut allattaaserpullu pillugit isumasioqatigiinneq. (Oqaasiliortunit: Carl Christian Olsen, Puju) Kal. Nr.01-1996 qup.7.

Oqaasiliortut pisussaaffiiniq nalunaarsuutimineq: Oqaasiliortut inatsisartut ataatsimiititaliaattut sulinerminni aalajangersimasunik auliassaqarlutillu suleqateqartussaapput, oqaatsinullu tunngasutigut nalornissutigut aalajangersaasussaallutik. Oqaasiliortut suliaasaannut ilaapput pisortat inuillu siunnersortassallugit, aamma oqaatsit nalunaarsussallugit akuerissallugillu...../

Oqaasersiat: Malugisariaqarpoq oqaasersiat kalaallisut oqaatsitsinnut ilassutaammata, pingaarnerusutut isigilertariaqanngitsut . taamaakkaluartoq taaguusersueriaatsini assigiinngitsunut atugassani pigeriinngisatsinni atussallugit pisuunnguutaapput..... /**Oqaasersiatogqat:** Kalaallit oqaasiisulli pisassaapput...../ **Oqaasersiat nutaarluinaat:** Danskit oqaasiinit tiguneqarnerat malilluinnarlugu atugassaapput...../ **Allamiut oqaasii:** Kalaallisut oqalunnermi ima sungiussimaneqartigilersimasut allaat kalaallisut oqalunnermi kalaallit oqaasiinik taasernagit atortariaqarlutik...../ **Oqaasersiat oqalunnermi:** Oqaasersiat pineqarneranni kalaallisut taaguusiisinnaaneq tamatigit aallaavigineqartariaqarpoq...../ **Allaaseq pillugu ileqqoreqqusaq:** Oqaasiliortunit erseqqissumik oqaatigerusuppara allaatsip allanngortinnissaanik isumalluortoqarsimappat tamanna siunniusimanninnatsigu...../ **Oqaatsit pillugit oqallinnerit:** Nammineerlunga isumaqarpunga taamatut oqaatsit pillugit isumasioqatigiinneq eqqartueqatigiinnerlu iluatinnarlunnartoq ingerlaqqittariaqartorlu.... / Oktoberip qeqqani 1995 Knud Rasmussenip Højskoliani oqaatsivut, oqaasersiallu pillugit isumasioqatigiinnermi "Oqaasiliortunit" Carl Chr. Olsen-ip nassuiaatai taamaapput.

Oqaatsivut assini. (All. Thue Christiansen) Kal. Nr.12-1997 qup.3.

Thue Christiansen qujassuteqarfigaarput oqaatsivut pillugit oqalugiaatigisimasani aviisitsinnut ilanngutassatut nassiummagu. (Aqqiss.)/ Oqaatsivut qanoq atorpavut?./ Aallaqqaatigisaralu naggatigilara.

Oqaatsivut atorluarlugit. (Tall. Adam Nielsen) Kal. Nr.09-10-1992 qup.5.

Taallaq. Nuutilalik.

Oqaatsivut imaapput ima atortigit. Kal. Nr.03-1995 qup.2.

Oqaatsitigit kulturi. / Putu - Itersaq - sulloq. / Kalaallit oqaasiini Putu tassaavoq ammaneq illuaniit illuanut atasoq itsuarfigineqarsinnaasoq, imaluunniit aqqutigalugu illuaniit illuanut nuuffigineqarsinnaasoq. Taamaanngikkuni, milinngaguni, putuussanngilaq...../ Itersaq, tassa suup qaavani itersisimasoq. Itersaq tamatigit nateqartarpoq qinngoqarluniluunniit, tamatigit. Akimut ammaguni itersaanani putuussaaq...../ Sulloq, tassaasinnaavoq putoq takisooq (aammasoq) imaluunniit itersaq takisooq (milinngasoq). Tassa sulloq ammasuusinnaavoq imaluunniit milinngasuusinnaavoq nateqarluni qinngoqarluniluunniit....Assersuut: aallaasit sulloqarput, putuat takisooq ammasoq. Equutissiat imusat sulloqarput.....

Oqaatsivut inuiaassuseq. (Taall. J. Motzfeldt) Kal. Nr.02-2001 qup.8. Taallaq

Oqaatsivut inuiaassuserlu. (All.: Aqqaluk Lyngø. Ilisimatusarfik 18.8.2017) Kal. Nr.03-2018 qup.29.

Kalaallit Nunaani oqaatsivut tassaapput naggueqatigiit Inuit oqaasiisa ilaat.

Assilissami Qup. 31-imi takusinnaavasi Qalasersuup eqqaani Issittormiut inuiaat sumi najugaqarnersut oqaasiisalu siarmarsimassuaiat.

Takuneqarsinnaasutut Inuit oqaasii tassaasut Nunarsuarmi oqaatsit siammarsimanerpaat ilagigaat.

Naak attaveqaatit nutaaliaasut atorlugit aatsaat oqaloqatigiissinnaalersimagaluarluta taamaattoq ukiuni untritilinni arlalippassuarni Issittumi Inuit oqaasii atasimapput aatsaallu nunasiaanerup oqaasiisa pingaarnarpaat, tassa tuluttut oqaatsit naqisimanninneratigit Alaskami Canadamilu Inuit oqaasii nungutitaangajavissimapput naatsorsuutigineqarporli Nunavumi inuit oqaasii annassinnaasasut, aammalu nalilerneqartarpoq kalaallisut oqaatsivut navianartorsiunngitsut...../ Inuiannguut 57000-iinnarnik amerlassuseqartugut

immikkut ittuuvoq immikkut oqaaseqarnerput atatiinnarsimagatsigu. Nunarsuarmi oqaatsit 6700 missaaniippat UNESCO-p oqaatigisarpaa nunap inoqqaavisa oqaasii sukkasuumik nungujartortut, inuiaallu aatsaat 50000 sinnerpagit immaqa oqaatsit taakku ataannarsinnaappat, inuiaqatigiinni inissisimanerat apeqqutaalluni...../ Nunatta ukiuni aggersuni isikkoriligassaa ukiuni makkunani saqqummeriartortoq nunarsuarmi nunat inoqqaavisut taaneqartartut ingerlaasiannut assingujartuinnarpoq. Nunaqarfiit qimallugit illoqarfinnut nutserneq annertusiartorpoq, nunatta illoqarfiisa annersaat sulii inunikkiartuinnarpoq nunarput qimallugu nutsernikkut annertuumik ikiliartorpugut ukiorlu 2040-mut amerlassutitsitsinnik missingersuutaasut malillugit maani najugallit 17-inik 64-inut ukiullit allaat 34000-it ataallugit amerlassuseqalersimassasut naatsorsorneqarsimavoq..../ Nunarsuarmi ingerlaaseq assigalugu urbanisering ingerlavoq. Taanna apeqqut kiinarsilluartariaqarparput toqqammavisaqanngitsumik neriutsitsiunnaarluta, sumiluunniit avinngarusimasumiinneq naligiimmik ingerlaasissamik killiliisorujussuuvoq.....

Oqaatsivut inuiaassutsitsinni qitiupput. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-1997 qup.2.

Inuiaat danskit perorsaasorsuat Grundtvig ilaanni ima oqarsimavoq: "Inuiaat kikkulluunniit oqaatsitik anersaaraat,....

Oqaatsivut inuiaassutsitta qiterai. Kal. Nr.11-1999 qup.3.

Una allaaserisaq SIK-p qullersaqarfianit tigusimavarput./ Aviisi sapaatip akunneranut Saqqummersartooq oqaatsit pillugit oqallinnermut akuliukkioq. Pingaernerutitamik allaatiginnittup inunnik immikkoortitsiniarnertut (racismitut) taavaa kalaallit piunassarimassuk,....

Oqaatsivut inuiaqatigiissutitsinni aallaaviupput. (All. Sørine Banke) Kal. Nr.02-2000 qup.6

Oqaatsivut isumannaallisagaappat? (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.03-1998 qup.2.

Inuiaat danskit perorsaasorsuat Nikolaj Frederik Severin Grundtvig (1783-1872), ilaani ima oqarsimavoq: „Inuiaqatigiit kikkulluunniit oqaatsitik anersaaraat, aatsaallu oqaatsit inunnguutsimi oqaaserisat atorlugit inuttut perorsaaneq paaseqatigiinnerlu ingerlanneqarsinnaappat. – Inuiaat oqaasii nungutitaappata inuiaqatigiit pineqartut kikkussuseerutissappat....”

Oqaatsivut eqqortumik atortigik. OK’autsivut erK’ortumik atortigik. (all. Hans Hard.) Kal. Nr.02-1986 qup.11.

Toqungajareerlunga kingumut-aasiit makitiimilinnuatsiarama siullermeerlunga tutsiuteqqilaarlunga misilillanga. Siullermillu nuannaarutigingaarlugu oqaatigilara allagakasiga soqutigineqarluni atuarneqarsimammat, taamalu oqaaseqarfigineqarluni, tassalu naakkiarneq aammalu nueriarneq. Uangali ukiorparujussuannortumi piniartutut inuuneq ingerlavigereersimasara atorsimannginnakku, ilaatigut puigortoortalersinnaagakku akissuteqartutit assut pingaartikkaluarpara. Tassami oqaatsitta eqqortumik atorneqarnissaat pingaartittuarsimagakku. Assersuutitut taalara: meerannguakka nukappiaraannaat maannali inersimasunnortut kalaallisut oqalukkaluarlutik ilaanneeriarlutik oqaatsivut ulluinnarni atorunnaarsimasagut ilaanni eqqumiivissumik isumaqartillugit oqaatigisoortarpaat...../ Aappasaanik oqaatsitta nammineq allatut isumaqareersut kingulliat pingaartumik ilinniagaqarnerusut akornanni malunnarnerusumik (alianaraluartumik) isumaginngisaanik isumalerlugit assut

atornialerpaat. Ataatsimeerujoornerit ilaanni tamakkununnga pisortaasunut uparuariaraluarpara, paasivarali piffissaanngitsukkut uparuaallunga, tassami uagut utoqqaanerusugut asuli utikuluinnarnerarluta....

Oqaatsivut kalaallisut taggiseqartitavut qallunaatoorpallaarnagit. (all. Ane Lynge Qeqertarsuaq) Kal. Nr.08-1990 qup.2.

Oqaatsivut kinaassuserpullu (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.02-1999 qup.3.
Kalaallit atuakkiortut Knud Rasmussenip Højskoliani isumasioqatigiinneranni oqalugiaatigineqarpoq. / Oqaatsitta atorineqarneri atorineqannginnerilu atuakkiortut atorineqarsinnaappat?

Oqaatsivut meeqqat siunissaaniittariaqarput. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.11-12-1991 qup.2.

Taamatut qulequtsiigama tunngavigivara una: Peqatigiiffiit "Kalaallisut oqaatsivut" nunatsinni pilersinneqarsimasut inatsisaanni allassimasoq una: Immikkoortoq 2. Siunertaq: "Oqaluttarnitsinni allattarnitsinnilu oqaatsitta oqariartaatsittalu uummarissarneqarnissaannut eqqortumillu atorineqarnissaannut suleqataanissaq, meeqqat inuusuttut inersimasullu akornanni. Tamatumani aamma atuagassiaq "Kalaaleq" tapersersortuassallugu. "Kalaallit Atuakkiortut" suleqataanissaat, sutigullu pisariaqartutigit suleqatigalugit tapersersortassallugit, Issuaaneq naavoq. Taannaluuna malittarisassiaq iluatigegalugu asuli allassimasutut isigineqaqqunagu siunertaa iluatinnartoq atorluartariaqartutut aqqutissatullu isumatuutut isigigakku itisililaarlugulu siunnersuuteqarfigilaarniariga. "KALAALLISUT OQAATSIVUT" Maniitsoq ataatsimeersuarnerani malittarisassiaq taannarpiaq pillugu siunnersuuteqarfigisimavara kisiannili najuuttut amerlanerit akornanni paatsuungasoqalaannguatsiarmat matumuuna atuagassiaq "Kalaaleq" aqqutigalu nassuaaqqilaarniarpunga,.....

Oqaatsivut nakuusutaalit piumaartuni. (Taall. Lars Motzfeldt.) Kal. Nr.06-1996 qup.3.Taallaq

Oqaatsivut oqaatiginiakkap isumaanut naleqqutumik atortartigik! (All. Gerth Lyberth. Kal. Nr.04-1993 qup.5.

Tusagassiorfiit - aviisit allallumi oqaatsinik avammut tusagassiisartut oqaatsip oqaatiginiakkamik isumaa erseqqissarnerusariaqarpat...

Oqaatsivut oqaatsivut. (Levi Petersen, Sisimiut) Kal. Nr.06-1988 qup.1.

Siorasaarneqartaratta

oqaatsivut nungukkumaartut,

uatsinnut upperisarniarta

kikkuuppat atatitsisussat

akissutisiassaq uaguusaaq.

/ Ukiuni makkunani oqaatsitta kukkusumik atorineqartarnerat ingasappallaaleqaaq.

Ilungersorluta suleqatigiilluta tamanna iluarsiniarniartigit, maannamiit amerlanerusunik peqatigiiffiilornitsigut. Naak tamakku 1985-imi Sisimiuni oqaatsivut uummarissarniarlugit Højskolemi ataatsimiigiarsimasorpasuit?..... Pingaarnertullugu taaniarpakka

uparuarlugillu nunatta radioani tusagassiortut oqaloqateqarnerminni

apersuisarnerminnilu soq apersukkatik malunnavissumik oqaatsitsinnik

kukkussuteqaraangata naqqiissuteqarfigineq ajoraat....

Oqaatsivut piffisaqarfiginngilagut? (All. Dorthe Kruse Overgaard aamma Pilunnguaq Olsen) Kal. Nr.04-1998 qup.2. Taama allaatigisaqarput Sisimiuni Nalunnguarfiup Atuarfiani ilinniartitsisut Dorthe Kruse Overgaard aamma Pilunnguaq Olsen. Aviiisimi SIVDLEQ-mi allaatigisaq ilanngupparput allaatiginnittut akuersitillugit./ Oqaatsnik allanik atorfissaqartitsivugut./ Pisariaqartipparput.

Oqaatsivut pigiinarumanerpavut? (Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.10-1986 qup.10.

Ilaanneeriarlunga imaattumik eqqarsaateqartartunga: Siullermik oqaatigilara apeqqutitut ilillugit eqqarsaatigisakkakka uannuttaaq apeqqutitut titseqqajaasaannarakkit, massali uanga namminertaaq eqqarsartarnikkut pilersittaraluarlugit. Taamaattumik oqaatigilluaannartariaqarpara eqqarsaatigisakkakka taakku uannut namminermut inuiaqatiginnullu apeqqutitut isumaqartilersarakkit soorunami eqqarsaatigiumaneqarsinnaappata aatsaat. - atuartussalli peqquserpaluppallaarsorissagaluarussinga neriuppunga isumakkeerfigiumaarissinga, - aallartiinnarniarlanga: Uagut inuiaasugut kalaallinik immitsinnut taasartugut inuiattut oqaatsivut pingaartittariaqarnerlutik? - imaluunniit oqaatsitsinnik pingaatitsigaluarluta ullumikkut oqaatsitsinnik atueriaaserilersimasarput pissutigalugu oqaasitsiarsuagut annaajartorrusaaginnassanerpavut?.....

Oqaatsivut pillugit eqqarsaatersulaarnerit ilaat. Kal. Nr.03-1986 qup.1.

Kalaallit oqaatsitta allattorsimaffiisa (ordbog) ilaat pigeriarakkitt ilaanneeriarlunga qupperartarpakka, pissuteqarlunga pissuteqarnangaluunniit - paasisassarsialuttarlunga eqqarsaatissarsiniartarlungalu. taama qanittukkut immikkut ittumik pissuteqarlunga qupperpakka oqaatsit uku: Immap naqqa aamma itivoq. eqqarsaatigitsialerlugillu isummerpunga siornatigut atortareersimasara nanginniarlugu, tassa saqqummiunniarlugit paasiniaanermik ilaqartillugu. Neriutugissavaralu atuartut ilaasa soqutiginnittut kallarneqarnissaat paaserusutanullu ikiuunnissaat. Nuna tasanna immamik qalersimasoq immap naqqanik taasarpaput, tassmunga qanikkaangat oqartarluta ikkappoq ungasikkaangallu itivoq...../ Oqaaseq ullumikkut pingaartumik pisiamut ataatsikkut tamakkerlugu akilersinnaangisamut atorluagarput tassa naaferarlugu. Isumaalu nalunngilluarparput: akiligassarput angisooq mikinerusukkuutaarlugu akilersorniaripput..../ ...Oqaaseq alla. S. Kleinschmidt oqaatsinik katersugaani naammattoorpara allassimasoq niungavoq, isumaqarnani niunut eqqaanartoq - immaqami - kisianni suna nammineq pissutsiminik imaluunniit...../ ....Oqaaseq Tamaqqavoq Fabriciusip Kleinschmidtillu allassimavaat isumaqartillugu: sumut tamaanga torarpoq...

Oqaatsivut pillugit "kaffisoqatigiittartut?". (All. Ulloriannguaq Kristiansen, Nuuk 17. Nov. 1995.) Kal. Nr.12-1995 qup.3.

"Sivdleg"-mi nr.17 - 95-imi NK-p allaaserisimasaa, (Sisimiut aviisianni) qulequtaq: "Oqaatsivut," akisariaqanngikkaluarporluunniit. Kisianni tamanut atuagassatut saqqummigaammat oqaaseqarfigilaartariaqarpoq. - Immaqaa aamma allat qisuariarfigiumaarpaat.: Nalunannigilaq uparuakkanni peqatigiiffiit "Kalaallisut Oqaatsivut," taakkualu Kattuaffiat "putsup iluaniitikkai," - paasisimavallaanngikkaalu. Asissorpai tassaanerarlugit "utoqqaat kaffisoqatigiittarfii," asuli orulorujuuginnartarfii. Ilumoortorli unaavoq: Peqatigiiffiit, taakkua kattuffiillu ukiut ingerlaneranni suleqatigineqartarlutillu atuarfeqarnermut ingerlatsivinni. Soorlu atuartitaaneq nutartigaanialermat suleqataatinneqarput siunnersuuteqartitaallutik oqaatsivut pillugit tuartitsinerup qanoq ingerlanneqarnissaanik. Oqaatsitta tusagassiuutini atugaanerannik oqallititsisarnerni isumasioqatigiissitsisarnernilu kattuffitsik aqqutigalugu peqataatinneqartarput..... Tamakku kisiisa assersuutitut timalittullu taatsiariarlugit aammattaaq

eqqaanngitsoortariaqanngilaq oqaatsitt naggueqatigiit INUIT akornanni qilerutaanerata ataqatigiissutaanertalu nukittorsagaanissaat pillugu ilungersoqatammattaq.....

Oqaatsivut pillugit qanoq sulinerusinnaavugut? (All. Otto Sandgreen) Kal.

Nr.03-04-1992 qup.4 Kajumissaarisimanera pillugu uannut

pingaartinngilluinnaraluarlunga taamaattorli kalaallisut oqaatsivut pillugit peqatigiiffeqarneq pingaartilluinnarpara pinaartikkiartuinnarlugulu, mikinerunngitsumik tuffeqalerneratigut. / Kalaallit Nunaata radiua pillugu Naalakkersuisut isumaat. / Soq "Kalaaleq" taama kinguaattoortigaa?.

Oqaatsivut pillugit sulisunut. Kal. Nr.11-1996 qup.6 (all. Otto Sandgreen)

Oqaatsivut pillugit soqutiginnineq suli taannaajuaraluartoq tamassali

"isiginnaartuinnaalernarpoq" Taamaalernissaq ilimagisimananngikkaluarpoq.

Allaqqussinnaanngilarli soqutigisat pingaartitallu pillugit ukioqqortussilernermi

"sanngiillisarneq" Taamalinermi sunaaffa misigisaq alla eqqarsaatini saqqummertarpoq, tassalu qujaniarneq.

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.6.

Ukiut ullullu allanngoriartoqisut oqaatsitta aamma pinngitsooratik malittaraat.

Ineriartornerup sukkaqisup avataaniillu sunnerneqarnerup sakkortusaqisup oqaatsivut

qaqutigoornerulersut qillertoruuffigalugit inangeriartuaarpaat. Taamaattumik

pisariaqartuassaaq kulturikkut suliniutit assigiinngitsut aqqutigalugit pingaartumik

atuagassiaqarneq aqqutigalugu kinguaariinnut ineriartortunut saqqummiuttuassallugit

ilitsersuussutigalugillu..../ Niuaappoq./ Paqqisaarpoq./ Massarpaa./ Norloq./

Sallangerpoq./ Talakkappoq./ Taliffak./ Sarlanikut./ Nappaja./ Merngorpoq./ Ilumippoq./

Naqerloq./ Pikititsivoq./ Pikitsitsivoq./ Sakiatsiaq./ Nukatuaq./ Sissippoq./ Soqulavoq./

Navippaa./ Anarnaq./ Aarpoq./ Arsuppaa./ Pingeq./ Ikorput./ Ikuarppaa.

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-2001 qup.2.

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.05-2001 qup.2.

Ordboogeraq / Jonathan Petersen

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-2001 qup.2.

Ordboogeraq / Jonathan Petersen

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.07-2001 qup.2.

Ordboogeraq / Jonathan Petersen

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. Kal. Nr.02-1998 qup.2. Ordboogeraq / Jonathan Petersen

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. Kal. Nr.05-1998 qup.2. Ordboogeraq / Jonathan Petersen

Oqaatsivut qaqutigoornerulersut. Kal. Nr.01-02-2002 qup.18

Oqaatsivut siunertaralugit peqatigiifeqarnerit. Kal. Nr.05-1993 qup.6.

Oqaatsivut soqutiginarlutillu erlinnarput. (All. Jakob Lyberth, Kangaamiut) Kal. Nr.01-1995 qup.4.

Pavia Petersen-ip atuakiani "Niuertorutsip pania"-ni oqaatsit qaqutigoornerulersut, puigorneqalersut puigugaasullu soqutigilerlugit nalunaarsorsimavakka, takusinnaaniassagatsigu taamani 1930-ikkut nalaanni kalaallit piniartuuneq inuutissarsiutigigallarmassuk qanoq ilaatigut oqaluttaaseqarsimanersut, maanna uagut nalitsinni oqariartaatsitsinnut sanilliullugit taamani oqariartaaserisimasaat sutigut allaassuteqarsimanersut sutigullu maluginiartariaqarnerisut...../"Akinngeriarman kinersaarpallaalernertik (ilumorsaarpallaalernertik) quassiniarlugu (qaangerniarlugu) qungujutsitsinialulluni...."...../ Naggaterpiaatigullu Paviap inuuginnarraluaruni ukioq manna 90-liinissaraluani taalliaasa ilaani versi ataaseq eqqaaniutitut ilanngullara imaattoq: "Oqaatsivut Naalakkap pinngortitai, kalaallit oqaanni atortittagai, anaanap ataallu paraat,....."

Oqaatsivut suliffeqarfanni tamani pingaarnersatut atornerqartariaqarput. (Peter Mathiassen) Kal. Nr.05-06-1992 qup.15.

Ataatsimmersuarnermi tassani peqataavoq Peter Mathiassen Kalaalit Nunaanni Brugsenit Kattuffianni siulittaasuusooq. Maannakkut pissusiusut imaapput,- oqaatsivut suliffeqarfanni pingaarnersatut atornerqartariaqalerput.

Oqaatsivut sumiorpalunnerpullu. OK'autsivut sumiorpalungnerputdlo. (Lars Olsen, (Laarseeraq) Kangaamiut) Kal. Nr.05-1989 qup.4. (Allattaasitoqaq.)

Oqaatsivut sumiuussuserpullu. OK'autsivut sumiuussuserputdlo. (Robert Petersen) Kal. Nr.01-1981 qup.8.

Oqaatsivut ilisarnaatitta ilagaat, inuiannit allanit immikkoorutitta. Nalunngilarput Canadami Inuit ilaanni ajornakusoortaraluartumik oqaatsitigut paasisinnaallugit, allaammi Alaskap avannaamiui taamatut paaseqatigisinnaallugit. Eqqartugassanni uani oqaatsivut soorunami Kalaallit oqaasiinik taasassavakka, eskimuulli oqaasii ataatsimut Inuit oqaasiinik taasarniarlugit, massa tamatumuuna naggueqativut imminnut "yuk"-nik taasartut immaqa naapertuilluannigsumik pigaluarnerlugit, kisianni oqaaseq, taaguut taanna "inuk"-mik isumaqarmat imminnullu "inung"-nik taagortut "Yung"-inik taagortunit amerlanerummata, aammalumi Kalaallisut allaatiginarackit "inuit oqaasii" taaguutigissallugit akunnaannerutippara. Illuatungaatigut taaguut "eskimuut oqaasii" tamakkiinerusutut isigineqarsinnaagaluartoq nangaanarisarpara..../Inuit oqaasii: Inuit imminnut taaguutaat (yuk inullu) taaguutigalugit immikkoortinneqartarput "yupik" (taanera: juppik) "inupik"-llu. "yupik" tusarsaavoq kuussuup Yukonip anigguata eqqaaniit kujammut inoqarfia tamakkerlugu. Qeqertarsuit taaneqareersut, Kodiak, Nunivak St. Lawrence ilanngullugit, Sibiri allu kangimut isuani.....

Oqaatsivut taallami erinnamilu. (Taall. Pavia Petersen Erinn. Jonathan Petersen) Kal. Nr.10-1997 qup.2. Taallaq: 1. Oqaatsivut Naalakkap pinngortitai....

Oqaatsivut tassa nakuusutivut. Kal. Nr.08-1990 qup.2. Taallaq.

Oqaatsivut tunissutaapput erligissavut. (Taall. Lars Motzfeldt) Kal. Nr.12-2001 qup.15 Taallaq.

Oqaatsivut tusagassiutini. (oqalugiartoq: Jørgen Fleischer) Kal. Nr.05-06-1992 qup.5. Knud Rasmussenip Hæjskoliani allattaatsitta oqaatsittalu ataatsimeersuaatigineqarneranni aviisiliortoq Jørgen Fleischer imatut oqaaseqarpoq:.../ Jørgen Fleischer oqalugiareermat aviisiliortoq Ull. Kristiansen imatut ilassuteqarpoq. / Oqalugiaammut ataatsimiittut isummernerat.

Oqaatsivut TV-lu. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1986 qup.5. Kalaallit-Nunaata TV-ata "kalaalinngorsagaanerani" Piukkunnarluinnassagaluarpoq kalaallisut oqaatsivut pillugit akuttuallaanngitsumik aallakaatitassiortalernissaa.

Oqallinneq qanoq ittoq: Nipangersimavallaarneq. Kal. Nr.11-2006 qup.2. Hal.: Inuiaat demokratiimik tunngaveqarlutk naalakkersuinikut ingerlasut iluatigisassaasa annersaraat naqisimaneqarani oqallinnaatitaaneq.

Oqallinneq: Demokratii innuttaaqataanerlu. Kal. Nr.01-2003 qup.6 Ukiup qaangiuttup qaammataani kingullermi ukiortaallu qaammataani siullermi Naalakkersuinikkut pissutsit kalaallinik amerlanerpaanik aalassatsitsipput. Ajornartorsiutit sorlaat./ Aaqqiiniartariaqarnerit./ Demokratiimi taava.

Oqallinneq: Inatsisartut ataatsimiinneri – radiukkut? Kal. Nr.05-2003 qup.3. Inatsisartut ataatsimiikkunnaaraangata iluaallattaqisoq, radio inuiaat kalaallit tamarmik pigileqqitarmassuk!

Oqallinneq: Oqariaaseq nutaaq : uppernarpallaanngitsoq! Kal. Nr.10-2003 qup.4 Ukiuni kingullerni inuit amerlanerujartuinnartut inuttut ajornartorsiuteqarnertik imigasartornermik sakkortusarneqartoortillugu imigassamik pinngitsuisinnaajunnaartoorsimasut ikiorqarlutik "qaqisalernerat" tulluusimaarnarpoq – taakkununga inooqataasugutnullu.

Oqallorissarneq. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.02-1996 qup.3. Oqallorissuinnarsuunngilagut. Tamatumunnga pissutaasut ilaginnguatsiavippaat kalaallisut oqaatsitta tallinikkaajunerat. Uiguusersugaasarput. Ilami takisoorujussuannngorsinnaasarput. Taamaanertik oqaatsinik allanit allaanerussutigeqaat. Tupinnangilaq oqqatta eqarilersoortarmatigik. Illuatungaatigulli taamaannertik atorreqarnissaminnut "pilerunaqutigaat." Taama oqartoqarsinnaagunarpoq. Tamanna tunngaviliullugu eqqarsaatigisarpa immaqqa immitsinnut oqallorissanngippalaartartugut. Tamatumunnga periarfissaqaraluarpuq: Nipituumik Atuarnikkut. – allanik oqaloqateqarnikkut, - ilaannilu kisimiilluni imminut oqaluunnikkut..... Allagamineq una eqqarsaatissiissutaagami sukumiisuliaanngilaq, isumalioqatigiinnikkulli soorluuna aqqissuulluarneqarsinnaasoq.

Oqalualaarsiat oqalungusiallu: Pignnaanilissuit tusaamasat. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.10-2009 qup.15 Kalaallit nunagisatsinni ukiorpassuit matuma siornatigulli nunaqalersimasunik imminnut Inunnik taagortunik, tamatumalu kingornatigut kalaallinik imminnut taaneqartalersut kinguaavisak ilaannik matumani allaaserisannguami eqqartugaqalaarniarpunga....

Oqalualaaruumernerup qaffatsita: Misigisapalaaq nalaatarlu alla. (All. Salomon Winding) Kal. Nr.10-2005 qup.8

Oqalualaarut ilanngutassiaq. (All.: Albrecht Andersen, Killerni ajoqi) Kal.

Nr.12-1987 qup.20 Allagaq una Avannaamiumit tigusaavoq, allaatigineqarsimagunarporlu ukiup 1910-p missaani. Immikkut juullerpalaavinngikaluarpoq, erseqqisumilli takussutissaatippara taamani ullumilu inuuniarnerup qanoq assigiinngitiginerint, qanorlu isummerniarsinnaanermut tunngavissaasumut ilaatikkakku, (aaqqiss.)

Qangali pilersaarutigisarakku Atuagalliutinut ilanngussiumallunga, taamaattorli isumalioqutigita naammassinagu, massami Nuummi naqiterivik kisimi atorallarmat ilanngussisinnaanngilanga isumaliorama: allat oqalualaassaata tusaruminarnerussagaluit, uanga assiaqutaarisutut iinnassagama. Kiisami massakku Avannaamioq Qeqertarsuarmi naqitikkat aprilimi uagut Aasiaat pigisaaniittugut tigugatigik. Atuarakkillu alutoralugit. Kiisa nangaajunnaalerlunga ilanngutassiulerpunga, massa ilanngutassara tusaruminanngikkaluartoq: uanga allatut angalatuujunngunna, angalanikkullu sapiitsuunanga piginnaanerma sapiligai Guutimullu qinunikku ajugaaffigisartakkakka oqaluasaarutiginiarpakka: Killerniileramali taama ukiut amerlatigilersut angalasut sapiissusiinut tupigusuttuaannarpunga, anorersuaq malissuillu piniarnissaminnut akornutiginnngimmatigik, qatsungallatuarnersigullu ilagitsiartarlugit sapinngikkallarama....

Oqalualaarutit qanganitsat. Kal. Nr.06-1984 qup.1. (Allakkat ukioq 1881, allattoq : Esra Ananiassen, Narssame Maniitsup eqqaani ajoqi) /Atuagassiami "Kalaaleq"-mi Eramik allaatiginnittup Kangaamiormiup Lars Olsinip allakkaminut tassunga ilanngullugit Esrap Atuagalliusiaasa assillugit nuutinneri nassiussimavai. maannalu ilanngutilerpakka nuannerlutillu soqutiginar mata, allanngortinnngilluinnarlugit taamaallaat naqinerit kukkunillit iluarsinnarlugit. Aaqq.): Atuakkat tamalaat atuartarlugit Atuagalliutillu silattorsaatigilerakkit manna allagannguaq atuagalliutinngorlugu allanniarpara, inuit ilaat inuusut sillutik asuliinnaq alliertortarmata angajoqqaaminnit silattorsarneqaratik, timinnguulu piniarnermut sungiusarneqaratik, taamalu allisut takusarangakkit ilannguaminnik nanertuisutut ittut ilannguaminnillu annikilliertitsisut, timikkullu inuutissaminnik ajorsartarlutik, tassa piniarneq kutsisuugamik,...../...tuttoqqaalerama tuttutama neqai panertiterpaat, anillakkaangatta utoqqaanaasiit nuannaarutigisarpaat. Ilaanniaasiit anillakkatta Kangaamiunut pinnata Umiiviarsummut tammaaratta tupperluta,....

Oqalualaarutit qanganitsat (nr.6-1984-imit nanginera) Kal. Nr.01-1985 qup.12.

Anneruniartaqaagut tassa pissaqarumanermit, illuanut saalluni Kangaamiut avannartusisaraangata allamut qajartussaassagama avannannguarput kisiat qamaarilersarpara, kisianni qajaqatinnaaqartarpunga, Kangaamiut niuvertussaquisiat Jense qajaqatinnaarisarakku.../...Ilaanniaasiit Iperarissumut ikoratta ikorsimalersigut ikortut qavanimiut malilluta anguvaatigut; taakku malinnaasivut maluginngilagut, taakku ajunneqaat nukkersaaratillu makitasaanngillat, taakku piniaqatigaavut, kisianni pikkorlukkalluit asissunngilavut makitasaanngimmata, ataaratta Nakajangap Umiivianut ataarsimasorsuit tikeraaratigik taakku malugaakka oqaasii qullungaatsut makitasuut, inuit qiimasut, uangali qunuvunga, uannullu talorutingaarlunga angerlarpunga..../.... Oqaluttuaraaralu ataatama piniarnermut sungiusarmanga piniutinnguakka atortarpakka kutsiorinagit, nunakku aallaasinnguara atortarpara aamma kutsiorinagu, tuttunnialerlutik ilakka aallasinik aarlortiterileraangata uanga aallaasiga aarlortinneq ajorpara, paalersaataa paattuinnartarakku...../..... Ajoqiulerlungalu piniarallarama naalliuttaqaanga pisaqarumasarigama, massakku suliaru naalliunnarneruttippara artornarnerutillugulu,

naalagiartiteqqaarama oqalunnerluunniit artungajappara, massakkulli sungiunnagulu sungiutiimigakku inuunera tamaat kiffartorumagaluaqalunga isikka tappiitsunngorput, Jiisusip aqqa pilugu mitagaaneq atorunnaalerakku.....

Oqalualaat oqaluttuallu misigisartakkallu.(nangissaaq) (all. Peter (Lars Hans) Haggæussen) Kal. Nr.01-1983 qup.1.

Taamatut qulequtsiiluni allattoq tassa Peter Lars Hans Haggæussen, - assinga takusinnaasarsi, inunngorsimavoq Ikerasammi Maniitsup pigisaani 15. juni 1915. utoqqavimmik taaneqarsinnaanngikkaluarluni tusartakkaminik eqqaamallaqqissimaqaaq, imaallaat inuiaqatini allaatigisamigut tassuuna nangeqattaartussakku aliikkutaqartissavai. / Una oqalualaaarsira siulliukkallarara: qanga uagut inooqqajannngikkallaratta nunaqarfiup Ikerasaap kangiatungaaniippoq Qaarsoq taamani aallaarsimaartarfitoqarsuaq. Oqalualaaq oqaatigaa pisimasooq taanna 1898-imi pinngikkuni 1899-imi pisimassasooq. taamanikkut Qaarsoq inuttoorsuusarsimavoq. Napasormiut siulliit, Kangaamiormiut Maniitsormiullu panertuliniarlutik aataat saluttut piniaatigalugit tassunnaasarsimapput. Aasiinngooq taamaallutik Qaarsumut tikeraramik, tuperpassuit, umiarpassuit, inuppasuit, aataanngooq sulit takkutinnngitsut..../ ...Kangaamiut timaani Narsarmiut inoqarallarmata Frederik Haggæussen taavani ajoqiuleraluarami kujammut tikeraarluni Ikerasammi Qaarsumut aliannaariartorsimavoq.../ Kisianni kuisimannngitsup taassuma toqutsivisimasaata avannannguniippoq Inuarfiup kangerloralaanik taaneqartoq.....

Oqalualaat oqaluttuallu misigisartakkallu.(nanginnera) (all. Peter (Lars Hans) Haggæussen) Kal. Nr.02-1983 qup.11. Kangerlummi./ Kangia aammalu./ Allamut nuulaarlunga./ Naveersilaarpunga.

Oqalualaat oqaluttuallu misigisartakkallu.(nr.2 1983-imit nanginnera. naanera) (all. Peter (Lars Hans) Haggæussen) Kal. Nr.03-1983 qup.10.

Ikerasak nunaqarfigileqqaaramikku piniagassalissuusimavoq siulitta oqaatigiarpaat. Puisit mikisut tunulliusimaartarpaat annerusut sikunialertinnagu piniarnerusarlugit, unniami natsiit qassimialeraangamik Sulussugutip alannguata sikua soorlugooq ilaanni paarnaqutit mulequtai sanngit nakkalatikkat, ataatsimoortorpassuinngooq. / Qivaaqiarsuk: Qivaaqiarsunngooq Nuup iluani Qoornumi ukiisarluni. Ilitsorigamili nunagigamiuk piniarnialeriarangooq piniagannguani ajornanngitinnngivippai. Ilatigunngooq mikisuinnaanngitsut pisisarlugit, imaagooq anorsallaraangat sungiukkiartoruusaarlugu..../ Kangermunngooq pisimaleraluarluni Qaqqaliami anguterpaat arnartaat puigussaaginnaqaa. Ullaanngooq ilaanni ilaminut oqalaarani angutitai aallakaariissammata tikeraarluni aallarpoq. Qaqqaliamut pilerialarami qaannat ilaat uninngasimasut, angutitaagooq tamarmik aallarsimallaqquniarlugit ilaat uninngasimasut....

Oqaluasaaq alianartortalik: Uiloq mytilus equilis. (All. Laban Kanuthsen, Paamiut) Kal. Nr.04-2003 qup.4.

Aasarisserortorsimavoq. Kialaaq, nunaqarfinnguarput Tuapammiut aatsaat aasiit naalluarsimavoq..../ Angajuma annannera.

Oqaluasaarfigilarpakkit: Inuunermi naapittakkat misigisallu I. (All. Mathias Grim, Upernavik kujalleq). Kal. Nr.02-2018 qup.24.

Imaaliarsaalerluni inuunermi naapittarsimasat kingumut eqqarsaatigeqqilerlugit takorluuinarsinnaasarpooq. Meeraallungaliuna sulit ukiukillunga ataata qimussimik ilaannilu qaannamik piniartoq ilagisarsimagiga. Taamaammat peroriartornermi kingornalu angalaarneq inuunermi ilagilluinnarpaa. Kisianni qimusserneq qajartornerlu

pikkoriffiginngilakka pissutsinik periaatsinillu sukumiinerusumik ilitserusunneqannginnama piniartussatut isigineqarsimanninnama, naak qeqarnera tikillugu isummakkut piniartunngornissara takorluukkama annersarisimagaluaaraat, ajutoornikkulli saaminnik tappingerama ataatap kajumissaarineratigut piniartunngornissamik takorluugaqarneq allamut sangutinneqarpoq...../ Eqqaamasat ilamerngi: Inunngorpunga Aappilattumi Upernaviup kanginnguani oktobarip arfineq-pingajuanni 1953-imi ukiakkut aataat puallaruttortut. Qaatuaqivunga umiaasat sinaatigut immap naqqa isigalugu. Massikkama umiaasameeqatitta ilaat kinaasusersinngilakka tassaapput anaana, ataata aleqaralu. Ilaasussaq kingulleq umiaasamut ikaarami nuna ipummik toorpaa.....Eqqaamasaq tulleg tassa Aasiannut pisimalluta pisataalunnguatta eqqaanni utaqqisaqarluta. Suunersup aappaluttumik qalipaattillup pisorpalutturujussuulluni pujoralaliortorujussuullunilu ornikaatigut,..../ Ilaalu puiungajallugit: Eqqaamasat kipisaqattaartut ilaanni qaatuaqivunga ukiumi qimussimik ingerlaarluta. Siusinnerusukkut eqqaasara Mikaali ingiaqatigalugu, taakkua aleqara alupaaraat. Nivaamunngooq tikeraarluta. Ataatap pilerpaatigut niugallaqqulluta. Qimminni kinguleqqiullugit nakalluni aallartoq anaanalua ilaanni ingilluta sisorusaartarluta ammukarpugut. Tusaavara puiseqajuitsumigooq atilimmut pilluta..... Erinitsaatileriallarlugu, immaqami minutsit 15-20-it missaanni, qamareerlugu avannannguatsinni ilulusap pukkitsukujuup takilaartup unगतinnguani qernertorsuaq alakkarpoq, unaluuna kaaveruusaarluni. Soorlu tassa nappartarsuaq qiteqqulluni immamit nuisartooq....

Oqaluasaarfigilarpakkit: Inuunermi naapittakkat misigisallu II. (All. Mathias Grim, Upernavik kujalleq). Kal. Nr.03-2018 qup.7.

Tamatigut mianersortariaqarpoq. Meeraanerma nalaani 1960-ikkut ingerlatilaalerneranni Aappilattumi piniartooq ataasiinnaagunartoq umiatsiaqarpoq arlaqanngitsullu sanaaginnarnik umiaasannuaqarlutik, piniartulli tamarmik soorunami qajaqarput. Ikinngutigisamaana ilaata arnarsiaa uillarneq umiaasaqartoq. Taamaalluta Aapilattup saannguanut qeeqqanut ningitsillutik misiliiniarlutik ilaseraanga. Angajoqqaannut oqariama akuerineqarlungalua ipuinnaq avammut. Qoorortuuarannuaruna aallaasisaatigigaat. Ornitatsinnut periaratta amerlanngitsunnguanik oqummerserluta ningitsivugut, eqqaamanngilarali pisaqarnerluta...../Ullut nuanersuinnaaneq ajorput: Meeraanerma annersaa asanninnermik nuannersorpassuarnillu misigisaqarfigisimallugu aamma tujorminermik, maqaasinermik, kaannermik qianernillu aleqannguaralu misigiffigisarsimavarput. Eqqaamanerlunnermik ukiua qangarpiaanersoq 1960-ikkulli ingerlatilaalerneranni tamagikkinnik "iliarororpugut". Ataata tallumigut aallaatinnerminik suliaritikkaluarluni aseruuuttoorluni Danmarkimut aallaqqittariaqalermat anaanalua sakiuummik nappaateqarluni aarissamigut annertoorsuarmik marlunnik pilatsittareersimasooq peqqissaqqilluni aallaqqimmat. Tassa angajoqqaarserallarpugut..../ Angajoqqaatta soorlikiarmi oqaaqqissaartaraatigut allat pii innimigisassagigut tillinerlu ajorttuusoq akuerineqarsinnaanilu. Oqaaqqaarata pigutta tillinnerussaaq. Aleqap isussuffigaanga: "Mati uanga tillitta! Anaana tikippat oqaluttuaannarumaarpugut"!...../ Ukiorpasuit qaangiuttut nuliara, paniga, uia ernutannguavullu marluusut Danmarkimi feeriaqatigitillugit aleqa naapipparput. Københavnip ilaani angalaarluta Kinamiut neriniartarfiutaannut nereqatiginiarluta qaaqqaatigut.....

Oqaluasaarfigilarpakkit: Inuunermi naapittakkat misigisallu III. (All. Mathias Grim, Upernavik kujalleq). Kal. Nr.04-2018 qup.10.

Naalakkumangitsoq ajunaartarpoq: Naalannginnerpaat ilagiunannikkaluarikka, meerarpallannerulli isumaalliornerullu kingunerinik arlaleriaqalunga ajutoortarsimavunga. Ila qasseeriarlunga isinnerpunga. Suli nukangaallinanga nalunneq ilikkarpara. Sissamut navianangitsumut inerterneqarneq ajoraluarpunga

mianersornissamik eqqaasinnegartuarpunga. Aappilattormiuna sissarluttoq qutaarlunnaasaagami...../ Piviusunik isigisaqartitaanerup kinguneri: Meeraanermili misigisat ajutoornerinnaangillat aammali iluatsittunik ilaqartarput. Mikisukasiullungali ataata inersimasullumi allat piniarnermut atortussanik pingaartumik qassusiorneq nuannaralugit soqutigalugillu isiginnaartarpakka erngerlungalu qassusiorneq ilikkarpara. Allunaasaq pinnguarissallugu nuannariqigaku taamaallunga allunaasaalunnguit pingaartumik qassutikut piniartut atorunnaarlugit taamaatitaat qilerussaajarlugit ninngunersiorlugit katersulerpakka. Sikusimalersoq qassutinut naammalissannguatsiarmata qassusior torsuanngorpunga.....

Oqaluasaarfigilarpakkit: Inuunermi naapittakkat misigisallu IV. (All. Mathias Grim, Upernavik kujalleq). Kal. Nr.05-2018 qup.10.

Pilerivallaarneq isumaalliortitsisarpoq: Suli ukiukillunga 12-13-it eqqaanni ukioqarlunga ataatap aqisserniarsinnaanissannut akuerisalepaanga, kisianni ilaqaqqusarlunga. Kisimiillunga aqisserniaqqaarnera eqqaamavara. Upernaakkut ullut ilaanni atuangeriaratta uuttorniarniarluni aallalerluni piareersaqquaanga aqisserniarfissannut siutissagaminga. Aallarannuk Sarfap qaanut pilluta tamaanga niuinnaqquaanga kangimullu ingerlaannarluni..../ Aamma alla: Suli mikillunga qajartorneq sungiutilerpara. Eqqaamavara arfinilinnik ukioqarlunga aatakassamma meeqqanik qajartuartsilluni qaannamut ikiteqqaaraanga, mikisukasiullungalu, aammami inunnguutsinnik mikisuugama, qaannamik angallarissukasinnngorpunga. 1971-imi ukiisussannngorlunga ukiaq taanna ataatalu misilillugu qilalukkanut qassusiorpugutsaqqaatungitsinnullu nivinngarlutikkik, sunaaffali qaattassanata...../ Angallavimmi misigisartakkat ilamerngi: Eqqaamanerlukkama ukioq sunarpiagaaluarnersoq 1980-ikkulli qiteqqutilernerisa missaaniissasoq aapilattumi tikeraarsimalluta juulip 20-ata missaani meqqit ulluinik ullutartarallarmata ullaassanngulersoq illortaaralu Juulut umiatsiannik ullutartunik sinnikorsiornissarput siunertaralugu Aappilattup kangianut aallarpugut.....-..... Taamannalli sikoqartigisut Aapilattup tungaanut angusinnaannginnatsigit annikilliulemitsinnilu immitsinnut qimaqattaarsinnaannginnatta qanoq iliomissatsinnik oqaloqatigiinnialerluta malugilerparput ajunaartup nukaata ilaginngikkaatigut. Sunaaffa angajuni ipeqqalluni kiveqqasoq qulaanit alakkarlugulu isumaarulluni sumunnarfeqaranilu qimassimagaatigut uisanermik maluginngitsoorsimallugu.....

Oqaluasaarfigilarpakkit: Inuunermi naapittakkat misigisallu V. (All. Mathias Grim, Upernavik kujalleq). Kal. Nr.06-07-2018 qup.32.

Ajutuungajattarnerit: 1985-ip missaani Tussaamiilluta decemberip 17-iani ujoroqqaatiga nallittooq Ikeq sikuaraluarluni saqqarpasinnerusukkut suli aquuterallammik aqquteqarluartoq Aappilattumut kaffisoriartorpunga. Angajoqqaanni isersimareerama taarsiartulermallu uteriarnissamut piffissanngorpoq. Qaammat kinguariartulersimalluni avannaatigut qaqqanit nuilaalersoq. Assarnermik qerneraarami taarsiartulerlunilu assut isiginiarnarpoq. Qeqertat saqqaatigut uiagassakka uiareerlugit qaammatip qaammariartulersup tungaanut ingerlalerama aqqutigisaralu sualunnginnerummat siunera misissorluarsinnaanngoriarakku ingerlanera ilaallappara. Sunaaffali...../ Aamma allat: 1980-ikkut naalerneranni aasarissuugaa qatsunganertuseruttortoq Saattut saaniillunga alianaagiliinnarlugu ullut marluk sinik sussakkeerlugu angalavunga. Ulloq siulleq nunaqqatitta ilaat angalasut naaperiarakkit ilannut oqqersuivunga qasuma uernalerlungalu aatsaat angerlassallunga. Ullup aappassaa unnukkiartulerluartoq isaajarlungalu uernaammertaleriarama angerlamut. Kangilerna uiarlugu qatsungavallaaqimmat avasinaarlunga Umerluata qanitaatigut kujammut ingerlarusaalerpunga. Umerlua kangingerlugu siunnerfinni umiatsiaruna uninngasoq. Qanillillugu qinnguserinni nulluartaarpaanga. Ornillugu tikilerpara nunaqqatitta ilaat maanna peerutereersoq..... Illortaakka arlallit imarsuarmi ajunaarnikuupput, aamma

ikinngutiginerpaasama ilaat ajunaarsimasoq umiatsiaannaa naammattoornikuuara. Taamani ukiassami taarsiassaalaartalersoq Innerit iluatungaanni qeeqqanut ningitsillunga misilinnikuullugu...

Oqaluasaassaqaarnartarpoq: "Inuunermi nuannersut amerlaqimmata". (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.03-2009 qup.13.

Soorlumi ilisimaneqarluartup Peter Enoksenip erinarsuusaa nuanneqisoq taama aallartippoq. / Uernartumut eqeersaat pitsak. / Qimmilersaalaarallarlanga. / Aappaa aajuna. / Naggueqaterput tikeqaaq. / Nipaarsaarniassaqaanga. / 1. Klassinut klasselæreeriuernerma nalaani. / Nunani allani kalassisarnerit. / Aamma kalassineq alla.

Oqaluasaassaqaarnartarpoq: "Inuunermi nuannersut amerlaqimmata". (2) (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.04-2009 qup.11.

Oqarasuaat nuannersorpasuaru oqaluttuassaqaarpoq. / Amaarsimanarpoq. / Sukkaniussimanarpoq. / Quianarsinnaasut naatsukullaat. / Aquuteralluni nuannersorsiat. / Nujajaasimanarpoq. / Aamma uagut paasuugut. / Aliikkusersorneqarpugut.

Oqaluasaat: Qeraarpaluttorsiornerit. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.04-2010 qup.10.

Unnuaanaq. / Timitaatsoq. / Malugisat assigiittarput. / Qivittuni. / Normumi tullermi nangissaaq.

Oqaluasaat: Qeraarpaluttorsiornerit. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.05-2010 qup.13 Aqissiliarluni ersiummerneq. / Pigaluarpaa, naamilli. / Kianngarsuaq.

Oqaluasaat: Qeraarpaluttorsiornerit. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.06-07-2010 qup.35 Qimmit ersiortut./ Aamma alla.

Oqaluasaat eqqaamasat: Qanga aliikkuatat puigorneqaannalersut. (All. Karl Petersen) Kal. Nr.06-07-2007 qup.18.

Saqqarmiut. / Qimminngersimavoq. / Niuertoq kamatsiinnarlugu. / Tupassivik.

Oqaluffiit avannarlersaata Siorapalummiittup (Thule) kuisivia kiap sanaarigaa. (all. Ole Alaufesen) Kal. Nr.12-1986 qup.19.

Ukioq 1942 Siorapalummumt niuvertoruseqarfiit avannarlesaannut (thulep avannaani) peqqaaratta naalagiarfinnguamik amigaateqarpugut. Peqaraluarpormi, illunnguaq, tassagoq palasip ajoqersuiartortitap Jens Olsenip Qaanaamiikkallarami ilugisimasaa. Qaanaaq inuerummat qimussimik Siorapalummumt nuussimasaat nappaqqillugulu.../... Kiisamilu 1945-mi sorsunnersuaq soraarmat taava 1946-mi tusarpugut aappaagukkut 1947-mi oqaluffittaassasugut atuarfiutigisumik..../ ... Tassa umiarsuup usingiarnini inerlugu aallalermat sanasugut ilaapput – niuvertorutsip illussaa pujoorfissaata qarmarnera ineqqajarnaguluunniit, silataami naammassigaluarpaa.. / ... Qaammatt juni qiteqqutilerunartoq qimussersuit marluk Kangerminngaaniit aggeqaat, sunaaffa oqaluffik-atuarfiliortussat, tassalu sanasut marluk aappaa qallunaaq, aappaalu ilisarimalluagara Aasianni efterskolemi ilinniartuuneranit, Mikkel Jeremiassen.... / Tikeriallarami umiarsuaaraq "Fylla", taavaniilerattali pajuttorisagarput. Tikiriallarami ilamakku ilaasut: palasi nuliisarluni, Thulellu niuvertua Mørk Rasmussen nulianilu Aviaaja ilaqtatillu....

Oqaluffimmi katinngasisaartarneq. Kal. Nr.09-1990 qup.6. ukiut ingerlaneranni Danmark-Samfundet saaffigineqartarsimavoq oqaluffimmi katinngasisaartarneq pillugu. Oaluffimmi katinngasisaartarnermik apeqqut assigiimmik nalinginnaasumillu akineqarsinnaanngikkaluartuq ataani maleruaqqusaq malinneqartariaqarput: 1. Oqaluffimmi suliaasaq... / 2. Akuerineqarsimagaanni palasi....

Oqalugiaammut “ Oqaatsitta saqikkiartulerfiat”-nut ilassutigiumasamineq. (Peter Storch) Kal. Nr.03-04-1992 qup.17 Oqalugiartuq tussarnaasinnaasimanngilara ajoraluartumik taamanikkut Sisimiuniinnginnama, suliaasaqarlunga allamut aallartariaqarsimagama. Johan Joelsen-ip oqalugiaataa soqutiginartuuvuq soqutiginartunillu qassiinik saqqummiisimavoq, qularnanngilaq oqalliffiungaatsiarsimassasoq. Kisianni oqalugiaat atuarlugu malugaara ilaatigut paasisimalluanngisaminut pulasarsimasoq,...

Oqalugiaat: Biibilimik atuaaneq. (Oqalugiartuq: Aqqaluk Lynge) Kal. Nr.06-2003 qup.25.

Biibilip nutaamik nutsernerata saqqummernerani Katuami februaarip 28-ani 2001-imi tamanut ammasumik oqalugiartitsinermi saqqummiussat.

Oqalugiaat: Inuiaat Inuit filosoffiat – ullumi siunissamilu.(Oqalugiart. Naalakkers. Henriette Rasmussen) Kal. Nr.10-2004 qup.12

Oqalugiaat: Meeqqat inuusuttullu piginnaatitaaffii. Kal. Nr.11-2006 qup.14. Oqalugiartuq: Jakob Møller Lyberth, Knud Rasmussenip Højskoliata pisortaa.

Oqalugiaat soqutiginartuq: Grundlovi pillugu oqaasersiat 1958. Kal. Nr.06-07-2010 qup.6.

Oqalugiartuq Augo Lynge, ilanngutassiisoq Astrid Larsen.

Oqalungusiuteqqilaarlagit. (Thomas Jessen, Maniitsoq.) Kal. Nr.11-1987 qup.5
 Nukkama katsumut uunera eqalunniartarnerillu: Suli Timerliit najorallartillugit eqqaamasat nuannersut ilagigajuppaat eqaloqarfinnut pisaqarniariartortarneq, tassa piliniarfiginagit soorlu ulluinnarluniluunniit, nunarsuatta alianaassusia qimerlooriaatigalugu tamakkununga angalaarujortarneq. / Angajuma silattulernera./ Timerlerniit itinersuarmut eqalunniartarneq: Itinersuup eqalui majujaartaqaat pissutaagunarluni kuuata saqqamut sammilluinnarnera, taamaattumik juni qiteqqusimaannaleraa ilaannimi siusinnerusukkulluunniit Timerlerniit ikaarsaarfigalugu taamalu pisuttuarfigalugu eqalunniarfigisarpurput. / Tasiusamut eqalliarneq: Aasiit ilaanni ataataga pileritsaannaqaaq Tasiusamut eqalunniarnarluni, tassalu pikeriaratta piareersariaratta naammassillutalu illumut aallaannaqaagut umiaasatsinnik "Tungujumik"-mik, inersimasut angutaannaapput uanga meerartaallunga,.. / Inuk orsinngulerallassanngitsoq: taamanikkut oqaluttuareriikkannik serfaartarpugut arlalissuarnik, asulumi-aasiit pualakkuloqalutik. Serfammi-uku piaraqatiminnit allanit pualanersuusartut... / Oqilasuunnguaq: Taamani aamma ilaqarpugut angussuarmik imminut artunngitsumik. Avannatsinni-una kangikannitsinni nattoralik ineqartuq, kuummillu qanoq iliallallunilu eqalunnik aallertarmat qulariunnaarparput piaraqassasoq, sunaaffalumi....

Oqalunnermut kiffaangissuseqarneq ... pissaanerup oqaasii atorlugit. (All. Roland Thomsen – Nuuk) Kal. Nr.04-2001 qup.3.

Nammineernerulernissamik ataatsimiititaliarsuaq piareersarluarsimasumik ingerlatilluakkamillu sapaatip akunneri 7-mi Katuami ataatsimiititsivoq.

Oqaluppalaarnera nangippara. (Margrethe Jeremiassen) Kal. Nr.02-1988 qup.7.

Margrethe Jeremiassen maniitsormiusimasoq oqaluttuartoq. Margrethe Geertersaagaluakkut panigaat.

Arlalinnik eqqartugassaqaraluarlunga ilaallu tulleriingissagaluartut maanna ilanngutasseqqilaarpunga. Aanama oqaluttuassartaa: Aanaga Ane Israssen-imik ateqarpoq, katinngikkallaramik Israssen-imik naggateqarsimagami, Aaneeqqamik taagorneqarpoq nukaralu Maniitsormiu Bolethe Josefsen. Taanna 90-ileereerluni toquvoq. Aanaga Aaneeraq 88-inik ukioqarluni toquvoq. Aanaga niviarsiaagami ajoqinnguakkunni Jens Petersen-ikkunni kiffaasimavoq. Taamanigooq Maniitsup niuvertorqarfia ulikkaangat immikkuulertarallarmat oqaluffiup kangia'tungaa tikikkuminaallilluni, "ataninguarooq" uleqqalillaraangat ilaanni Nuunnguarmiut oqariartuutissaqarlutik tinissiisarput,...../.... Uppikkami kissarsuutip niuorsua eqqorsimavaa isimi ilua qaarlugu aammalumi kiinnamigut kilerluni kisimiillunilu. Ila anniarsimassaqaq. Soorunami isertoqarai napparsimaviliaanneqarsimavoq, nakorsallu sinitsinniaraluarlugu itigarsimavaa, qiortarmagugooq anniaqaq, nakorsaq oqatsippaa: Sunaaffa ilisimavit? Sininngilatit?...../ ... Aasakut aallaraangatta ipuinnartarpugut. Ilaanni qasukkutilersimalluta ipoqatigilissavaatigut. Ipoqatigilerluta aanaga oqassaaq: "Akuttusuut pingasut, akulikitsut pingasut" ilami uumarissiallannartassusia.....

Oqaluttuaaraliaq: Umasunnguit imminnut naapittut. (Oqaluttualiortoq: Rebekka Mølgaard) Kal. Nr.02-2007 qup.26

Oqaluttualerineq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.09-1996 qup.5.

Oqaluttuatoqarsuit./ Eqqaamasatoqarsuit./ Oqaluttuat aggorsimasut./ Oqaluttuaatitta kulturimi naleqassusiat./ Oqaluttuuartartut.

Oqaluttualianguaq piviusumik tunngavilik: Naneruuteerannguit igalaat saaniittut. Kal. Nr.11-12-2013 qup.23.

Nunarujussuup Kalaallit Nunaata Avannaani avani avanerujussuaq nunaqarfippassuit qanga suli amerlanerugallarmata Nunaqarfiup Issorissup eqqaani illunnguaqarpoq ataasiinnarmik Ilaqutariit ataatsit najugarisaannik.

Oqaluttualiaq: ...ataataqarani peroriartorpoq. (All. Aka Grønvold.) Kal. Nr.08-09-2007 qup.18

Oqaluttualiaq: Imertarfeerannguaq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2014 qup.10.

Apisimariarmat unnuaq taartoq soorlu qaammartoq ullorlu qaamasoq qaamanerulersoq. Taamak eqqarsartillunga juulli qanilliartortoq soorlumi qaninnerulertuusaartoq, aali suli ungasiarluni.

Oqaluttualiaq: Juullimi qaqqasiorneq. (Oqalutt. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.10-2003 qup.16.

Ilaanneeriarlunga juullip nalaani ulluinnarni inuunera aalajangersimalluinartumik nalunaaqutsersuuteqarlunilusoq ingerlasoq imminut qiimmassarlunga qimalaarussuttaroara./ Sunaaffali taamaassanngitsoq./ Immikkoortut aappaat./ Immikkoortut pingajuat./ Qaqqarsuaq Sini Vruh./ Immikkoortut sisamaat./ Aqqusineerannuup nuuani./ Apuulluarpugut.

Oqaluttualiaq: Juullimut naleqquttoq: Aliasunneq Tipaatsunnerlu. (All. Efraim Karlsen, Maniitsoq) Kal. Nr.12-2004 qup.15.

Oqaluttualiaq: Juullip inngili. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2010 qup.9.
Ailap Kiiulu juullisioriartortarfimmi Joulukkami juulliararsiornerat nuannerlunilu killinnangaaraluartoq,.. / Isummertortissaatit. / Kiiup nalusaa. / Ataguli uanga. / Skoklosterimi. / Isaaffikkoortut...

Oqaluttualiaq: Kusanassutsip nunaani. (Oqaluttualiortoq: Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.12-2004 qup.22.

Oqaluttualiaq: Timmiaq Føniks. (Oqaluttualiortoq: H.C.Andersen) Kal. Nr.04-2010 qup.31.

Oqaluttualiaq kamannarlunilu uppernanngitsoq: “Aataat uanga taamannak”! 1. (All.: Pele Lange Qasiannugit). Kal. Nr.10-2018 qup.25.

Utoqqannguit oqaloqatigiinnerat: “Arsaattunik isiginnaariarta”, kammassua oqarpoq. “Sumi?”, kammanngua aperivoq. “Inussivimmi”, kammassua akivoq, “Qaa, arajutsiniannnginniutiginnarlukku, iserneq 20,00 kruuni.”. Inussivimmut iseramik sanileriillutik ingipput arsaattut aallartereersut; iseramilli takugaluarpaat natermi arpattuinnarsuit, paallarunik ilatik qitersillugit avatartaritsiallartutik orluppata orloqatsigissuaat..... / Inatsisartuni tiguinnakkat: Kammanngua naalakkersuinermik sulialinnut uparuaanialulerpoq: “Oqassapput inatsit una naammannginnami, suna isertuussinissaq. Partii Atassummeersut nungupput, Siumut qimarnguinngorpoq. Nuuttut pillugit partii aningaasassaaleqisooq, IA, uatsi misissueqqaarluta, misissuisarpoq ukiuni killeqanngitsuni, Inatsisartuni ilaasortat ilanngui atuarnarlunniit nalusukassaapput,.....
...Nangillunilu aperivoq: “Qaasuitsup kommuunitaarsui paatsiveqanngillat, soorlu niaqui takittunik puukkat. Siumut tunuliaqutaralugu qinigaq IA-mut nuunnerami. Qasiannugani meeqqanut angerlarsimaffittaarsuaq, arlaqanngitsuinnarnik paarsaarsuaq, ataaserooq anisippaat artoramikku, qassiunersut angajoqqaarsianiippat. Soorluli sallu inerpasuit milliuninik atuiffik.....
...Pisut allat saakkamikkit aamma qapputigilerpaat, kammanngua siulliuvoq: “Ilumooruttupilupilussuuarput ilungersortupilorujussuuvugut uppernantupilupilupilussuulutalu timersortartutsinnut arsaattarfiit ivigaasanik qallikkat pingasut.....
...Kammanngua pigaluttuinnarpoq: “Nunaqarfimmilu qinigaq pisussaaffigisaraluasi atunnginnassigit innuttaasut atukkamikkit isumangineqarnerat ajortoq, tamassi allafeqarput sulisoqarlusilu, taavami sugassi, isumaqarput qaasuitsup avinneratigut aqqissasut, taamaattoqanngilaq,.....
.. Kammanngua akuliuppoq: “Taraaja, ilumoqqinnaaq?” “ Qiviaruk Aasiannut nuukkumangimmata paatsiveerussimapput 2018-miik sulisussat atorfilittassat, Qeqertalissaq suulu. Naak qinikkat tavapput. Kisianni tamarmik aningaasarsisarput.....

Oqaluttualiaq kamannarlunilu uppernanngitsoq: “Aataat uanga taamannak”! 2. (All.: Pele Lange Qasiannugit). Kal. Nr.11-2018 qup.24.

Aamma oqaaserileqaat: "Nuliara ammer, oqaasuutit nuliara ammerivoq, naamik nuliara ammer." Aappaata aperaa: "Suinuna ajortippiit?" Aappaa: "Naa, qallunaatoortungaana", Soormi nuliat ammerinerarit?". "Amernik suliaqanngilaq, milutsitsisoruna." "Aah. Taamaaqili". Kammanngua oqarpoq: "Uumaa kalaallit tamarsuatta atisavut mersorneq nalulerpavut, puilerpavut pingaatippavut tammassanngillat. Akisungaaramik, ilaallu sananiat ammit nalullugit..... / Suarsuilli: Taamaalluni kammakassani sanasoq tikikkamiuk aperaa: "Suliorpit", "Ikinngutitoqannguaraana sanaakkiga atortussai, aah tamaanga uppatici suup tungaanut ikkuttagassai.". kammannguata aperaa: "Sakkussanngui ukua, uumaalli sanaatit muteq!". "Suu tilbuderuna angumerisara. Aah, tilbudinngooq Sisimiuni aquppaat, taannaqa ilai kataloginiittut akikillineqaratilluunniit allagartalerneqarneq ajorput. Ilaa, tassanngalimi nalusimavoq"..... / Isumaliutit qiimmassannartut: Kammassua itisuuliorpoq: "Atagu pitsaasumik siunissamik eqqarsalaaritsi utoqqartut. Ilumut ajortuinnavissiorneq inuunermi oqimaannersaavoq. Suna aallartiffigissuarput? Ajunngitsuliorsinnaaneq? Pisassanngilaq. Igaassanngilaq, sanaassanngilaq, silamiinngilaq, illulluunniit iluaniinngilaq, sumiippami? Ilinniippoq, qungujugit". Kammanngua ipummingalluni qungujuppoq, "qujanaq tassa ajunngitsuliorputit". "Kammaak, illit eqqumiitsuliorput, atuakkiortut assigisaalu qanoq paasisarpigit?". Kammanngua: "Uumaa sooq aamma taakku eqqaavigit, uanga eqqarsaatigisaraluarlugit paasineq saperpakka pissaaneq suna pigigaat paasineq saperakku, asigiingitsorpassuugunarput, akisinnaanngilakkit..... / Arnanut sukangasaarneq: "Kammannguaak, arnanut sukangasaartarnersuarput illit qanoq eqqarsaatigisarpiuk?" Kammanngua nipaannngilaq: "Naamingajak". Kammassua: "Sulisussanukua meeqqiorlutillu. Allamik naamik". Kammanngua: "Massakkut eqqarsaatinnut ilaasalersut, arnartatta naalliutaasa paasissaannginnerat". "Soorlu suut?" "Amerlagunaqaat inuisa nammineq oqaluttuarineq ajugaat". "Atugassaannuku". "Arraa, sooruna ataqqinninnerput taama suunngitsigisoq". "Aah, illit allanngoravit?". "Aap allanngorniarbunga, eqqaamavara palasit ilaata nuliaminut ataqqinnissusiata asannissusiatalu nipaanit tusarsimasakka". "Suut?". "Oqaluttuarissanngilakka. Nunarsuarmi usugut arnanut ataqqinnissuseqannginerput maajunnarpoq, uumasupalaatut qaasutsigaluta arnanut pissusilersortarpugut,..... Kammanngua naggataamik allamik oqanngilaq: Asannineq ilivitsuinnaq, attaata uanga taamannaq!". (Naalisagaq, naavoq).

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Aput, orpik naneruutinnguillu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2011 qup.9.

Immikkoortut aappaat Kiiup eqqaasaa. / Immikkoortut pingajuat Kiiu oqaluttuarluni nangippoq. / Immikkoortut sisamat Kiiu Kangaarsummi. / Immikkoortut tallimaat Kiiu naalaganngortusaaq. / Immikkoortut arferngat, Aila juullimut piareerpoq. / Immikkoortut arfineq-aappaat Qajarsuaq qanormi? / Oqaluttualiamut nangeqattaartoq-mut malinnaasunut ilisimatitsissut. / Kangaarsummiut tassaapput. / Kajaanermiut tassaapput.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Juulli naapiffik. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2008 qup.4.

Sapaassuarmi naneruutit sisamaasut siulliat ulloriarlu aappilasumik qinngornilik Ailap ikereeramigit.../ Immikkoortup aappaat. / Immikkoortup pingajuat. / Immikkoortup sisamat. / Immikkoortup tallimaat.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Juullikka. (All. Kristian Aaju Olsen) Kal. Nr.12-2009 qup.18.

1. Estlandiliarneq. / 2. Angerlarasuarit. / 3. Qajaa napivaa, inittaa qupivaa. / 4. Ukiup taarnersaani. / 5. Juullikka.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Juullimi pilluarta. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2007 qup.5.

Kiiukkut. / Ailap kissaataa./ Kiiu uterpoq. / Utaqqisut. / Juullisiorfissaq nallerpoq. / Juulliaraq. / Juullip unnuaani.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Qaammaqqut. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.11-12-2013 qup.27.

Ailap angajoqqaavi Kangaarsummi juullisioerlutik aallarmata, nalliuttorsuillu qaangiunnerani illoqarfik orpiliaarullunilu niuertarfiit pisataarunneri aammalu angerlarsimaffippassuit pinngitsoqarunaratik...../ Imm. Aappaat – Kiiup soraasitaanera. / Imm. Pingajuat – Kajaanimut uterput. / Imm. Sisamaat – Ajunngitsumik kinguneqartoq.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Nuannaarneqarpoq. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2012 qup.8.

Juullerujussuup ullaavani Kiiu iterami eqiivilluni eqeerpoq. / (imm.2) Kiiup naalagiarnera. / (imm.3) Kiiu Ailalu. / (imm.4) Qajarsuup uterfigeqqinnera.

Oqaluttualiaq nangeqattaartoq: Qaasiutip nuiffigai. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2006 qup.5.

Paaliit. / Kajaanimut. / Aila utaqqeqqissinnaajunnaarpoq. / Rantakatu 21. / Juulliararsiorpalaarneq. / Ailap piareersaanerani. / Kiiu. / Asanninnerup tunissutaa. / Juullip naneruutaa.

Oqaluttualiaq nangittagaq: Juulli isuaqatigiiffik. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.12-2005 qup.9

Oqaluttualiorneq.: Efterskole Villads Villadsenimi oqaluttualianik unammisitsineq. (All. Aqqa Samuelson. Efterskole V.V.-mi pisortaagallartoq) Kal. Nr.03-2012 qup.20.

Efterskole Villads Villadsenimi atuartut oqaluttualianik unammisinneqaqqammerput. Efterskole Villads Villadsenimi kalaallisut ilinniartitsisut Laila Mikaelson, Ane Louise Hansen aamma Aqqa Samuelson unammisitsinermi aqqissuisuupput.

Oqaluttuaq eqqumiitsoq. Asimioqarfinnguup Andværip oqaatua. (All. Jonas Lie. Atuakkiortoq Norgemio, 1833-1908. Kalaallisut Hal.) Kal. Nr.01-2013 qup.25
Asimioqarfinnguup Andværip avataani qeqertannguaqarpoq timmissat najugannaavannik, kisiannili inummut tummarneq ajornarluinnarpoq, imaq qanorluunniit qatsungatigigaluarpat....

Oqaluttuaq iliarsunnik (Avannaamioq – 1922) Hendrik Danielsen-mit (Allaqqiisooq: Lars Karl Jensen, Nuuk. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.9

Oqaluttuaq inngilimik: Inngili Jozefimik atilik. (All. Atuakkiortoq Gustav Murin) Kal. Nr.11-2004 qup.10.

Massakkorpiaq kingusinnerusukkulluunniit angalasut kikkuugalulluunniit piviusunngortissinnaavaat. Inngilit piviusuupput.

Oqaluttuaq juullilerneranik: Tarneq qimataagaluaq. (All. Ane Lyng) Kal. Nr.12-2007 qup.3.

Taqqama sila tujorminarpoq, tassami Kaperlaap ullui atuutileramik taarsereerpoq, aammami qaammarneq iluamik ajulerami....

Oqaluttuaq Sapiikkajummik Nukarlersamillu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.11-2000 qup.11. +Taallaq Carl Julius Spindlerip taallarsua "Qinngarsortisi asaniarsigik"

Oqaluttuaq Sapiikkajummik Nukarlersamillu. Nanginnera 2. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-2000 qup.9.

+Taallaq Carl Julius Spindlerip taallarsua "Qinngarsortisi asaniarsigik"

Oqaluttuaq Sapiikkajummik Nukarlersamillu. Nanginnera 3. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2001 qup.15.

+Taallaq Carl Julius Spindlerip taallarsua "Qinngarsortisi asaniarsigik"

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut" oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.08-2008 qup.35.

Pilluarlutik inuupput. / Ilaqutariissuit. / Kitaata nunaa. / Ajoqersuivoq. / Nallinnarsivipput. / Kiatseqaaq. / Aalisaleraluttuinnarput. / Ilasiaajunnaarsitaasut. / Pisaartuleqaat. Kangiani nunaqqatigiissuit kattuteqaat.

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut"(2) oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.32.

Eqiilersut. / Avissaartuuttut. / Nammineersorileqaat. / Pajuguterpassuarnik qaalerput. / Ilaqutariissuit inuussutissarsiutaat. / Naalagassarsiortarnerat naalagaallu. / Kimmaaterusaarlutik qoqassineqartaanarput.

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut"(3) oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.11-2008 qup.25.

Inuit nujuitsut. / Nuna qaammallu oqaloqatigiittut.

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut"(4) oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.12-2008 qup.34.

Sininnaveerutit. / Iliveqarfik.

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut"(5) oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.01-2009 qup.23.

Avannarsuaq.

Oqaluttuarfiginiarpakkit. "Inuit nujuitsut"(6) oqaluttuaqqallu allat. (All. Kelly Berthelsen) Kal. Nr.02-2009 qup.18 Erninguama apeqqutai.

Oqaluttuarsiaq. (Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.12-1985 qup.4.

Qangatsianngorporli oqaluttuarsiarisimasara maanna allaatiginiarpara juullimut tunngasuvoq. Oqaluttuusisorli aasiit qanganngoreersimalermat kinaanera taanngiinnarukku pitsaanerussasimavoq. Oqaluttuartulli taassuma ersersinniarsimasaa

mannaannguatsiarpoq: qanga juullimut piareersartarneq timikkut piinnarnani anersaakkuttaa q nukissaqarumalluni piginnaangorsarfiusarsimammat. Oqaluttuussisigisimasarali ima aallartippoq: "Qanga juullisiortarnerpassuarisimasakka takorluuleraangakkit nuannaringaarlugit eqqarsaatigisarpakka, tassa taamani timikkut pissarissaartorsuunnigikkaluarluta nuannaarluta pilluarlutalu misigisimalluta juullisiortarsimagatta, ilami soorluuna qangaanerusoq juulleriartortarnera maannakkumiit nunaqarfitsinni qilanaarneq annerusartoq....

Oqaluttuarisaaneq. (all. H. C. Petersen) Kal. Nr.10-1997 qup.10. Arfersiorfik. Arfersiorfik kitaata kangerlorujussuisa ilagaat. Kangerlussuaq taanna Kangaatsiap kommunianiipoq Nassuttuup Diskobugtillu kujammut uiguata, Alanngup imaata akornanni./ Kangerlussuup sullui illumut atuariartigit./ Nunat avatangiisii./ Inuit uumasullu nunamik atuinerat./ Qallunaatsiaat tamaaniissimapput./ Aqqussuaq.

Oqaluttuarisaaneq. (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.07-1997 qup.13. Allaaserisaq atuagassiamit „Grønland”-imit tusaavoq./ Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit.

Oqaluttuarisaaneq. Nanginnera 2 (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.08-1997 qup.14. Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit.

Oqaluttuarisaaneq. Nanginnera 3 (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.09-1997 qup.14. Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit./ Sisimiuni amutsivik.

Oqaluttuarisaaneq. Nanginnera 4 (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.10-1997 qup.14. Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit./ Angallannerup pissusia angallatillu mikinerusut./ Ilaasunik allakkanillu ingerlatsiniarneq ajornartorsiutaasarput.

Oqaluttuarisaaneq. Nanginnera 5 (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.11-1997 qup.11. Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit./ Umiarsuarnut angallatinullu allanut eqaartorneqartunut tapiliussa./ Umiarsuit imarpikkoortaatit.

Oqaluttuarisaaneq. Nanginnera 6 (All. Helge Schultz-Lorentzen – Nuts. Peter Storch. Kal. Nr.12-1997 qup.14. Kalaallit nunaanni sorsunnersuup kingulliup nalaanni sinerissami angallannerit, nioqqutissanik atortussanillu pilersugaanerit, Angallatit assartuutit imaluunniit pajuttaatit allat: Bjørnen,/ Fylla,/ Hvalen,/ Hvalrossen,/ Hvidfisken,/ Klapmydsen,/ Louise,/ Narhvalen,/ Nordlyset,/ Sigrid,/ Søkongen,/ Adolf Jensen,/ Appa,/ Dagmar,/ W.A.Graah aamma I.P.Koch./ C.P.Holbøll,/ Maagen,/ Ternen,/ Uumarisoq.

Oqaluttuarisaaneq. Taamani pisimavoq – 1950. Kal. Nr.08-1997 qup.12.
Kalaallit nunaat pimoorullugu piorsarneqalerpoq./ Ukioq 1948 ministeriuneq HANS HEDTOFT aasaanerani nuntsinnut tikeraarpoq nunatsinni pissutsit qanimut misissoriartorlugit.

Oqaluttuarisaaneq: 1800-kkut qeqqanni kalaallit inuiattut nalilersuutaat 1900-kkullu aallartinneranni Pisut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.03-1998 qup.7
„Kalaaleq,” nr.3-imi 1997-mi allagaqarpunga qulequtsikkamik:„Taamaniuna susoqarami?”
Maanna pisimasut tamakku malersorlugit allaqqinniarpunga.../ Pisimasup eqqaaqqinneqarnera./ Ileqqutoqaasut./ Paarsisut saaffiginnissutaat.

Oqaluttuarisaaneq: Qeqertarsuup eqqaani 1880 – 1910-mi taarsiiniarluni niueqatigiittarneq. (All. Rasmus Møller) Kal. Nr.07-1998 qup.15.
Cand. Phil. Rasmus Møller oqaluttuarisaanermut ilisimatusarsimasuuvooq, ilisimatusarfimmilu ilinniartitsisuusimalluni. 1997-miillu Nunatta Katersugaasiviata allagaasiviani pisortaalluni. Annertuumik ilisimatusarfigisimavai Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornikkut ineriartorneq, inoqarfinnilu qangaanerusoq pissutsit misissugarisimallugit.

Oqaluttuarisaaneq: (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-2003 qup.16.
1940-p kingorna oqaluttuarisaanitta nunanut allanut sammisortaani taasassat ilaat./ Uagutsinnut tunngasut tikeriartigit./ “Siumukarneq”./ Avatitsinni pissutsit./ Pisarnermissut./ Paasiniagassat./ Avannersuarmit./ Avannersuarminiinnikka./ Amerikamiut./ Ima oqarput – imali iliorlutik./ Brintbombit./ Palasi Jukku./ 2000-ikkut.

Oqaluttuarisaanermi paasiuminaatsut ilaat: Nunatsinni nazistit? Kal. Nr.02-03-2005 qup.3.
hal: Qaamatip maajip aallartinnerani sorsunnersuup kingulliup soraarnerata ukiunik 60-innguina naalliussineqarpoq.

Oqaluttuarisaanermi: Ajoqersuinerup aallartisarnernani pisut ilaat. (All. Ane Marie B. Pedersen) Kal. Nr.02-2007 qup.20.
Maniitsup kirkebogianit 1757-imi aallartituttumi tigusaq. / Maniitsup kirkebogianit 1775-imi aallartituttumi tigusaq. / Nuup kirkebogianit 1773-imi aallartituttumi tigusaq. / Sisimiut kirkebogianit 1769-imi aallartituttumi tigusaq. / Paamiut kirkebogianit Otto Fabriciusimit 1768-imit allartitat, 1742-mili ajoqersuisoqalerneranit utimut allattorsimasai ilaapput.

Oqaluttuarisaanermi: Alluttormiut tamarmik oqaasii. Kal. Nr.11-2006 qup.3.
Nassiussisoq allagaataaserisoq Ane Marie B. Pedersen Nunatta Katersugaasivia allagaateqarfialu.

Oqaluttuarisaanermi: Aprilip 5-t 1933. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2013 qup.5.
Ukioq manna apriliip 5-at 2013 ukiut 80-inngorput Hollandimi Danmark Norgelu pillugu eqqartuussisoqarmat. / Atuaaniutitaat nr.3 ataataga Augo Lynge ima allappoq. “Ukioq 1931 Danmarkip Kalaallit Nunaannik piginninneranut tunngasumik angisuumik pisimasoqarpoq. / Allaaserisamat ilassut. / Norgep naalagaaffinngornera. / Norge Sverigemut atalerpoq. /

Norge naalagaaffinngorpoq. / Norgep tiguaanera. / Eqqartuussutip inerner. / Qanoq issimassagaluarpa.

Oqaluttuarisaanermit: Avannamut kimmut. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.03-2007 qup.9.

Tiguaaniat, vikingit, Qallunaatsiaat, eqqarsaatit, misigisat najoqqutallu allat tunngavigalugit itisiligaq. / Aallaqqaat. / Tusaamasat atuagartaat alla. / Mørkbak ilumoorpa?. / Tjodhilde. / Tiguaaniat? Vikingit? / Mads Lidegaard I. / Mads Lidegaard II. / Avannamut kimmut. / Imarpikkut kimmut. / Lerwick. / Vikinngit qeqertaasa ilaat. / Shetlandip qeqertaa aneq. / Orkneyip qeqertaa. / Kirkwall. / Mads Lidegaard III. / Ujaraannaagaluit qeqertat. / Mattuttut Irlandimiut, Paperit. / Nunarput kalluarneqarpoq. / Umiaasaasiartut angusaasa ilaat. / Erik Aappalaartoq aammalulaaq. / Naggasiut.

Oqaluttuarisaanermit: Engronelant. Kal. Nr.04-2009 qup.10.

Hal.: Qulequtaq eqqumiitsoq, kisianniuna ukiuni 1500-kkunni nunat assiliaasartuni globusini siaakkanilu Kalaallit nunaata taaguutaa.

Oqaluttuarisaanermit: Europamiut Inunnik nunatsinni Akilinermilu naapitsisarsimani. (1) (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.10-2011 qup.27
 Europamiut siulitsinnik naapitaqqaarnerminnit namminneerlutik allattugaanni Inuit, Taamanikkut imminnut taama taagormata, qanoq ileqqoqarnerinik allaaserisat ikittuinnaagunangikkaluartut amigaateqarpassittaannarput, aamma taamaapput siulitta Europamut aallarussaasarsimasut tikeraartinneqartarsimasullu pillugit paasisutissat,.. / Portugiit. / Labradorimi.

Oqaluttuarisaanermit: Europamiut Inunnik nunatsinni Akilinermilu naapitsisarsimani. (2) (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.11-2011 qup.17
 Qatanngutiginni. / Tului. / Danskit.

Oqaluttuarisaanermit: Europamiut Inunnik nunatsinni Akilinermilu naapitsisarsimani. (3) (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.12-2011 qup.29
 Hans Egede. / Allangorluinnarpoq. / Isumassarsiullaqqissut.

Oqaluttuarisaanermit: Europamiut Inunnik nunatsinni Akilinermilu naapitsisarsimani. (4) (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.01-2012 qup.22
 Avanersuarimi. / "Upernaallit".

Oqaluttuarisaanermit: Europamiut Inunnik nunatsinni Akilinermilu naapitsisarsimani. (5) (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.02-2012 qup.26
 Qalasersuaq. / Natsilimmiut. / Nunamiormiut.

Oqaluttuarisaanermit: Ilisiitsut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2009 qup.20.

Ukiut akullersuit taartut ingerlaneranni, tassa imaappoq 1200-t 1700-illu akornanni, inuuneq naalliunnartuuvoq.. / Aappariit. / Ribemi lensmand, kunngip atorfeqartitaa, Albert Skeel. / Maalat isumakeerfigineqaraluarpoq. / Ullut aappariinnut nuanniitsut aallartippit. / Aappasaanik pinngitsuutitaagaluarpoq. / Kunngili lensmandilu taanna nutaaq allatut isumaqarput. / Kunngi aalajangerpoq Maren Splids tatsimut iginneqassasoq. /

Eqqartuusivimmit najuuttut. / Maren Splids suli naalliutsitaaqqippoq. / Maren Splids ikuallagaavoq. / Pisup kingornagut.

Oqaluttuarisaanermi: Iluliarmiut Uukapak Baronilu. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.03-2011 qup.16.

1877-imi Danmarkimi Naalagaaffiup iluani ministereqarfiup KGH, naalagarsuit, qinnuteqaammik ingerlatitseqqiffgisimavaa nalinginnaanngitsumik... / Angalasut uterput. / Takunnittup allap oqaluttuaa. / Aningaasarpasuit inuullutaat. / Paasisaqarfiit.

Oqaluttuarisaanermi: Kalaallit aallarussaasartut – qanga. (Oqalugiaatit KNR-imi aallakaatitat. Karl Elias Olsenimit.) Kal. Nr.06-07-2013 qup.18.

Aallaqqaasiut. / John Davis. / Oqaatsinik nalunaarsuina. / Godske Lindenow. / Lyschander Taalliortoq. / Jens Bielke. / Oqaatsit allattukkat.

Oqaluttuarisaanermi: Napuuliut ajorsarmat.: Sorsunnerullu nunatsinnut sunniutai. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2009 qup.15.

Kinaana Napuuliut?. / Sooq Napuuliut allaatigigiga?. / Tuluit nunaat. / Russit nunaat. / Ajornaqaarli. / Sialussuup taarsuullu ataani. / Saassussinerat. / Sorsunneq Kleinshmidtikkunnut qanoq kinguneqarpa?

Oqaluttuarisaanermi: Nunap timaani tatsip sinaani umiatsiaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2008 qup.20.

Qulequtaq uuma aallaqqaataa ukiorpassuit matuma siornatigut aallartippoq, tassa ukioq 982 Erik Aappaluttoq vikingit... / Kalaallit marloriarlutik ajugaanerat. / Nunap timaani...

Oqaluttuarisaanermi: Nuatsinni illut itsaanit oqaluttuassartaat. (All. Robert Petersen.) Kal. Nr.05-2015 qup.7.

Aallaqqaasiut: Una allaatigisanit arlalinnit tigulaarillunga allanniarpara. Eqqarsaatiga siulleg, tassa "illorujussuit" atornerarnerat eqqartorusullugu,... / Saqqaq kulturimi illut. / Torngit illui. / Issittumi ilisimasassasiortut illuikkat arajutsigaluaaraat. / Inuit, siulitta illui. / Kalaallit oqaluttuaanni illut. / Hanseeqqap atuagagdliusiaa. / Illorujussuit.

Oqaluttuarisaanermi: Nunasiaateqarnermit / nunasiaataaneq. (All.: Robert Petersen). Kal. Nr.03-2017 qup.6.

Aallaqqaasiut: Ilaasortaaffigisimasakka suleqatimalu sunniutaasa ilaat. Kalaalermi allaatigisimasannik saqqummiininni nunasiaateqarneq ilanngutinngikkaluarpara, pissutiginerugunarpara suleqatigiinni assigiinngitsuni suleqataanikkut sivisuumik sammisimagakku... / Nunasiaateqarneq – nunasiaataaneq. Nunasiaateqarneq samminialerakku Europamiut nunasiaateqarneq pillugu allaatigisat arlallit atuarpakka. Eqqartorpaat pingaartumik Europami naalagaaffiit Nunarsuarni allani, Afrikami, Asiami Amerikami-kujallermilu nunasiaateqarnerat.

Oqaluttuarisaanermi: Nutarteriniarnerit. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2007 qup.6.

Ukiuni 100-ni kingullerni nunatsinni nutarteriniarnermik suliniutit. / Hans Egedep kingornagut. / 1. Tamakku kinguneri. / Nunatsinni nutarterineq aalarnersalerpoq. / S-L-ip ingertaminut erinarsuutitaliutaa. / Kingumut aallariarneq. / Sorsunnersuaq 1939-45 / 2. Hans Hedtoftip nalaa. / 3. Nammineernialerneq.

Oqaluttuarisaanermit: Qallunaatsiat pillugit taamaassasorisaq nutaaq. Kal. Nr.10-2016 qup.8.

Hal.: Qallunaatsiat Kalaallit Nunaannit qimagunnerat imaluunniit tammarnerat peqqutaasorisanik arlalinnik nassuiarneqartarpoq, soorlu kalaallinit sorsugaanikkut, klima peqqutaalluni nuna najoruminaallimmat, ujajaasunit aallarussaallutik, kiisalu Islandimut utikaallutik. Tupinnartuami tassaavoq ukiuni 500-t missaanni nunartik najoreerlugu tammaramik..

Oqaluttuarisaanermit: Sanalukkat avammut tunisaalerput. Kal. Nr.04-2009 qup.9.

Hal.: Sorsunnersuup nalaani inuusimanani taamani inuuneq qanoq ingerlanersoq takorlooruminaattarpoq. Qujanartumik Hans Olsenip angummi Hendrik Olsenip pappiaraatai atuagassiamut matumunnga nassiummagit ilaatigut sorsunnerup nalaani pisut ilaat... / Sunamita pillugu.

Oqaluttuarisaanermit: Sipeneq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2008 qup.18.
Sipeneq tassaavoq Peqatigiiffiup "Sisimiuni peqatigiit neqaarniat" niuerfittut taaguutaata naalisarnera. / Danmarkimi pisimasut. / Sisimiunut uterpugut. / Nunatsinni tutut. / Aallarnersalerneq. / Aallarnersarneq. / Nunap naalagaa. / SIPINEQ pilersitaavoq. / Sipenerup naggataa. / Siunissaq.

Oqaluttuarisaanermit: Sorsunnersuup kingulliup sunniutai. Kal. Nr.02-2009 qup.14.

Hal.: Ukiut 70-inngulerput sorsunnersuup kingulliup aallartinneranit.../ Allannguutit pingaarutillit. / Oqaaqqissaarutit. / Allannguutit ilaat.

Oqaluttuarisaanermit: Ukioq 1940. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.03-2009 qup.12.

Hans A. Lyngep allagaa Kalaalermi 2009-mi nr. 2-mi saqqummersoq "Sorsunnersuup kingulliup sunniutaanik" tassa isumassarsisitsivoq allanik tapiisuteqalaarnissamut.

Oqaluttuarisaanermit: Uukapaap unikkaava. (All. Mikael, Uukapak, Iluliarmiu.) Kal. Nr.05-2011 qup.9.

Kalaaleq nr.3/2011-mi karl Elias Olsenip oqaluttuarisaanermit allaaserisaminik ilanngutaqarpoq Iluliarmiut Uukapak Baronilu. Atuareerlugu eqqaalerakku "Atuagagdliutit"-ni 1880-mi naqitat atuarnikuullugu Uukapaap avalassimanerlersaaruta, allaaserineqartumut naleqqummat soqutiginartilerlugu ilanngutassiaara. Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen. Imaapporlu: Oqalualaarutit, angalanermik nunani takornartani.

Oqaluttuarisaanerput: Kimmut naggueqatitsinnut atassutit pileriartornerallu (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-1996 qup.12.

Maanna eqqartugassara oqaluttuarisaanitta ilagaat, naggueqatitsinnut Canadami, Alaskami Sibiriamilu nunaqartunut sammisoq. Nunarput sammivinnit marlunnit aggersunit inulersorneqarsimavoq. Siullermik Kitaanit aggersunik eskimuut immikkoortuinit assigiinngitsunik ileqqulinnit. Aamma kangianit Europap avannaaneersunit nunasiffigineqarsimavoq. Uagut, maanna nunatta inui, inuiaat taakku kattunnerannit pilerpugut. Oqaatsivut eskimuut oqaaseraat nalitta pisariaqartitsinerat naapertorlugu danskit oqaasii ajaappiaralugit maanna ilusinikkiartortut. Maanna ukiuni 300-ni kingullerni kimmut naggueqatitsinnut atassutit eqqartorneqassapput. Siulivut imminni

Inunnik taagortut ukiut 1000-t missaanni matuma siornatigut Alaskap sineriaanit kangimut ingerlaalersimapput. .... Soorlu Avangnamiumi 1941-mi “Nunasiartortunik oqaluttuaq” Canadap kangilernanit nunatsinnut ilaqutariit Qussikkut nunasiortornerannik imaqartoq. Ingerlaarnerit tamakku 1860-p missaa tikillugu pisimasut inuppassuit ateqartinggisatta ingerlaarneraat...../ 1700-p kingornagut: Ajoqersuisut Hans Egedekktigut takkummata nunatta inuit kimmuat atassuteqanngillat. Taamaattoq Akilineq tamarmik nalunngilaat, tassaasoq nuna nunatta akiani kititsinniitqoq Akilinermiunik quilertanartunik uagutsit oqaasilinnik atortulinnillu, oqaluttuatigut ilisimasanik, inulik..... / Abraham Oqarmiu: 1925-mi pisimasoq qungujunngiffiunngitsoq eqqaaneqassaaq. Kangaamiormiut nataarnarniat Kangerlussuup paani Simiutaata saqqaani fiskemester Nielsen ilagalugu aasaq tamanna nataarnarniartillutik umiarsuannguaq pulatertoq takuaat. Qanillimmat ilisaraat amerikamiup angalasup, ilisimasassarsiorartup MacMillanip umiarsuarigaa. Umiarsuaq Kangaamiormiut illuaraata avataanut kisarmat kinguninngua umiatsiaq timmut aallarpoq. Angutit aterarput. Qanillilermat takuaat umiatsiap siuani angut “kalaallisorluinnaq isikkulik” ittoq. Pasitsapput kiisami Akilinermiunik tikeraartoqalerlutik. Umiatsiaq sissamat tulalermat takusinnaavaat angut assorsuaq annilaangasoq, qussalasoq. Suli umiatsiaq sissamat pinngitsoq asuuna angut tamarmik paasilluagaannik oqalulersoq: “Ilaa toqussaangilassinga, ilaa uanga toqussaangilassi,” qummullu tikkuartuutigaluni nangilluni: “Ilaa, tappanna tamatta ataatagarput.” ..... / Knud Rasmussenip angalaneri: Taamaannerani nunatsinni Akilermut atassutit isumagineqarnerat aallarertorsimavoq. Knud Rasmussen ilisimasassarsiorluni angalanini, taasaani: “ Inuit Nunaanni kaajallaanialunneq” naammasseqqammerpaa. Atuagagdliutit ilisimasassarsiorneq malittarisimavaat. / Alaskamut atassutit: 1900-mi Qatanngutigiinniit ajoqersuisut nunatsinnit qimagukkamik ilaat Amerikamut aallarput. Alluitsumi ajoqersuisoq, Johannes Hinz Kingorna Alaskap kujataani kuussuarmi Koskokwik-mi ajoqersuisuulerpoq. Tamannali annerusumik ataqtigiinnikkut kinguneqarani, atuakkiaa 1944-mi naqittoq tasamanimiut oqaasiinik allaatiginnittoq kalaallit oqaasiinut naleqqiussisoq pinngikkaanni..... Maanna Inuit Issittormiut Kattuffiat Nunarsuarmi naatsorsuutigineqalersimavoq pingaartumik inuiaat nunasiaasimasut namminersorneruleriartorneranni Kalaallit Nunaat nunasiaajunnaarnera eqqisisimasumik pikkorissumillu ingerlanneqarsimasoq maligassatut uparuarneqartarluni.....

Oqaluttuarisaanerup ilaa: “Sunnia kalittoq” eqqaamasanik oqalungusiat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.04-2008 qup.9.

Arfanniut “Sonja” – “Sonnia kalittoq”./ Aasakkut taarsissaaruttortoq. / Oqartoq Ilumoorpoq. / Versi aataasiinnaq ilannguppara. / Kalittarpoq uerluni. / Qanga aallartippa, qangalu taamaatippa?.

Oqaluttuarisaanerup ilaa: “Sunnia kalittoq” eqqaamasanik oqalungusiat nangeqqilaarlugu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.06-07-2008 qup.11

Oqaluttuarisaanerup ilamernga.: Kallamik oqaluttuamut Naqqiut. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2010 qup.5.

Apriliip 25 -anni 2010 radiumi aallakaatitaq Qilaat tusarnaareerlugu ilanngusaqalaarniarpona naqqiutaanerusumik...

Oqaluttuarisarisimasat qungujunnartut. Kal. Nr.09-1994 qup.14.

Qanoq ililluni “husiannaa” nuannerninngortoq. (H.C.Petersen)./ Niuertorutsip niuvertumut qallunaatut telegrammia. (H.L.Larsen)./ Kæmnereqaleqqaarnerata nalaanni pisimasut ilaat. (H.L.Larsen)./ Ilaanni illoqarfimmi ilaanni kommunit festialarlutik...(Godmand Rasmussen). / Ilaanni napparsimmavimmi uninngatillunga...(Godmand Rasmussen).

Oqaluttuat. (Ole Alaufesen) Kal. Nr.01-1982 qup.18.

Kalaallisut oqaatsitta atorneqartarnerat qassiitigut isornatorsiorneqartarpoq, tupinnangilarlumi pingaartumik ukiuni makkunani kalaaleqatitta pingaartumik inuusunnerusut oqaatsit marluk atorlugit oqalussinnaaleriartornerini. Soorlumi aamma takornartariunnaaripput suliffeqarfiit aviisitigut sulisussarsioraangamik oqaatsinik marlunnik atuisinnassat sulisussatut piumanerusaraat.

Oqaluttuat Upernavimmeersut. (katersuisoq : Regitze M. Søby.) Kal. Nr.05-1987 qup.10.

(Ateq taanna Regitze M. Søby atuartutta takornartariunnaarpaat, arlaleriarluta allagaanik nutsigaasunik "Kalaaleq"-mi ilanngussisaratta. Maana aamma taamaaliorniarpugut, qulequtaq malillugu oqaluttuanik Upernavimmeersunik, isumaqartillugu pigisaanillu. Oqaluttuarteritarsimasaalu tassa Nukaaraq, Poul Hansen, maanna Avanersuup pigisaani ilaani Savissivimmi najugaqartoq, suliarititani taakku pillugit Regitze ima siulequtsiivoq: Ataatsimut oqaatigalugu Upernavik pigisaalu tamarmik ataatsimoorussanik oqaluttuaateqarput, oqaluttuarpassuillu tamatuma suliffigineqaqqaalerneranit pisut, tassa ukiut guutimik nalusuussusermit kristumiuussutsimut nuuffiusut, nalaanni, tassalu ukiut 1800-ssaasa ingerlatilerneranit...../ ÍtúnguaK' (Ittunnguaq): Ittunnguarooq siullermik Saveernermi nunaqarsimavoq. Pingasuninngooq erneqarpoq, erninigoq inersimalermata angalallutik tikikkaangata nammineq angalasarani pisai suliarinartarpari, angakkorsuummanngooq unnukkut qiivagusuleraangamik Ittuanguaq qivittoriniarlugu ernerisa ersisaareqqugaluaangamikku piumaneq ajorpoq..../ Tugssârmio K'ipíssuk (Tussaarmio Qipíssuk): Uillarnerooq-una erneqartoq Tussaarmiumik, taanaluni nuliaqarsimalluni ernisuitsumik. Tassalu naartulersinnaanngimmat tamanna pillugu sakiaata uumigaa, ajoquserumagamigullu puisip seqquata qipisuanik tiguisivoq tassa taassuminnga naartulersinniarumallugu, tassalu ilisiillugu, tassalumigooq ukuaa naartulerpoq...../ AnínguaK' (Aninnguaq): Aninnguarooq siullermik Sønderup avataani Qitami nunaqarsimavoq, taamanigoq tusilartup akiniuussineranik Aninnguup ataataa innaarsummik anillaffigititsisimavoq, tassa Tusilartup uterfigititsineranik. Kisianni tamatuma kingorna Aninnguaq anaananilu Inequnavaat Aapilattumut nunasisimapput, aammalu tamatuma kingorna Saveernermit annagiarsimapput...

Oqaluttuatoq : Qilertissaannanguaq. (All. L. Kanuthsen) Kal. Nr.04-2003 qup.10.

Niviarsiarannguarooq Qilertissaannanguaq qitornatuaalluni ilaminit tamanit ilaquuttaminillu nuannarisaaqaluni. Akkappassuaqarlunigoq.

Oqaluttuatoq paasisarlu: Nimeriaq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2009 qup.19.

Kalaallisut oqaluttuaatitta ilaanni oqaluttuarineqarpoq Qujaavaarsuk. / Oqaluttuaq ingerlaqqippoq. / Ilisimatuut paasisaat.

Oqaluttuatoq pillugu oqallinneq: Qilersiussaanaq. Kal. Nr.03-2006 qup.10
Kujatamiut aamma ilisimavaat.**Oqaluttuatoq upperisarsiornermut tunngavilik.: Nunat avannarlermiutoqqat pinngortitsinermik oqaluttuatoqat. Kal. Nr.08-09-2009 qup.33.**

Inorujussuit Jættit siullersaat Ymer./ Hal.: Qangapiluunersuaq ullut pileqqaarfianni guutit inunngunngitsut Gunnangagapimi Sermersuaq...

Oqaluttuatoqqamik paasissutissiineq: Qilersiussaannaq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2006 qup.6.

Oqaluttuaq / inngerut? Qangarsuarnisaq? / Ingerrutitoqarsuup eqqaamaneqarnera. / Qilersiussaannaq. / Qilersiussaannaq. / Oqaluttuap tunulii. / "Taamanersuaq" pisoqaassusilerartigu. Oqaluttuap ilusilerneru.

Oqaluttuatoqqat ilaat. (Hansina Gabrielsen, Qaqortoq.) Kal. Nr.07-1987 qup.9.
 1.Nukappiatoq: Nukappiatoqarooq kangimut qajartorluni aallarpoq, qinertarluni ingerlagami nukappiatoq tupigusulerpoq, takuleramiuk aqputinnaamini illu. Ornillugu sissamut 2.Angakkoq nukappiatoqarlul.

Oqaluttuatoqqat misissornerat.: Kiviumik oqaluppalaat 1. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.10-2015 qup.20.

Aallaqqaasiut: Kiviumik oqaluppalaanut marlunnut allagassannut maanna aallaqqaasiutigissavara Kristoffer Lyngep "kalaallit oqaluttuaat oqalualaavilu.../ NUKappiaraq = puisu angumminik akiniussisoq, Kivioq imaanut saavitaasoq. / Kiviup inoruseq arnaq, Ivittarsuaq, Igutsassuaq tikeraarfigigaa. / Qullugiarujussuit marluk./ Kiviup aasiaat arnat inorrootut tikeraarai.

Oqaluttuatoqqat misissornerat.: Kiviumik oqaluppalaat 2. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.11-2015 qup.19.

Kivioq Saarfaarsuit Nunaanut pisoq, sinillunilu angerlamut kalitsilluni. / Kiviup amaroq arnaviaq nuliartaarigaa. / Kiviup terianniaq nuliartaarigaa.

Oqaluttuatoqqat misissornerat.: Kiviumik oqaluppalaat 3. (All. Karl Elias Olsen) Kal. Nr.12-2015 qup.16.

Kiviup nerlerit nujuartat inorrootut pakasarai ilaallu nulissiullugu. / Kivioq tillittumik paasiniaasoq. / Kivioq Qallunaat nunaaliartuq.

Oqaluttuatoqqat oqallisaanerat: Qilersiussaannaq aammalu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.06-07-2006 qup.20.

Kalaalermi nr. 3/2006-imi aaqqissuisup ilangussaa, Ole Korneliusen-ip allakkamini taasimasaa, Nunap isuata eqqaani Qilersiussaannarmik oqaluttuap ilisimaneqarneranut atasumik allakkami Kalaaleq nr.3/2006-mi taaneqanngitsunik ilassusiilaarallarlanga. / Kaassassuk. / Assersuut alla. / Saqqaq kulturip Inuisa nunaqarfiat.

Oqaluttuatsialak: Levip erneru Josva. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.06-2003 qup.5.

Ilaanneeriarluta ullut artornaqisut aqputigisariaqalersarpavut. Atukkatta misigisattalu nukissaaruttittarpaatigut. Ilami allat uatsinnut imatut oqarfigisannginnerpugut: "Sooruna uanga taama ullunik artornartunik atugaqartitaasunga" Uagut kistta taamatut misigisaqartarsimanningsinnut takussutissaali oqaluttualiannuaq una Palæstinameersoq.

Kalaallisut Oqaatsivut Oqarasuaatikku takanna. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.09-10-1992 qup.7.

Allaatigisami erseqqisarneqarluni malugeqquneqarpoq siulitta oqaatsinik atuinerminni isumaqartitsisarnerat pingaaruteqassusia, nalitsinni pingaartumik tusagassiutini

atornerlunneqartualerineri allaatiginnittup uparuartorpai, erseqqissarlugulu oqaaseq "Takanna" isumavimmigut qanoq isumaqarnerseq.

Oqariaasitoqaq.: Kiamita nassuiaatissaqartippaa?. Kal. Nr.04-2010 qup.4.

Hal.: Ussatit ilaat oqariaasinngortarput, ilaat nunarsuarimi tamarmi atuakkat nunanut tamanut siuaruaattut atuakkiat oqaluttualluunniit aqcutigalugit. Allat nunamit qanillugu attavigisamit oqaatsinit pissarsiaapput,...

Oqariartaasitta ilaat. (Arrútaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1981 qup.16.

Ilaanneeriarluta oqaatsitta qacutigoornerusut kalaaleqatitta ilaannit paasilluarneqarsimannginnerat paasinartarmat, ugguuna eqqartulaarusuppara. Qimusseq aallaqqaatigalugu, nalunngilarput qimusseq sunaanersooq, avanersuarimiulli oqaaseq taanna atoraangamikku marlunnik isumalittut atortarpaat, soorlu piniartoq nannunniarsimasooq qimussertumik taasarlugu...../ Taavalu avalattoq, qavannarnitsat oqaaseq taanna paasilluaqaat, avanersuarimiulli upernaakkut piniartoq uuttorniarluni aallarpat, avalattoq-mik taasarlugu.....

Oqimangiutit.: Juulliaqqap ullaani oqimangerneq. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.12-2016 qup.23.

Meerarujussuannngorlunga inuusuttunngornera tikillugu soq pinerpoq oqimangeerajuttarpunga, ilaanni oqimangiutigissallugit soqutaannigitsut misigisarlugit, ataaseq taasinnaavara, sinnattulerpunga nunaannarmi nerfalallunga, qulinni qilassuaq tungutsorik silagissuaq isiginnaarlugu....

Oqqarissaartuarneq qatsunnarsivoq. (all. Naja Paulsen) Kal. Nr.05-1993 qup.4

Kalaaleq nr.2-mi 1993 radiu-aviisimi oqaatsit atugaarsartut taakualu sammivilersorneqartarneri atuagassiatta tungaaniit uparuartorsimavagut. Maanna ilanngupparput radio-aviisip aqqqissuisoqarfiani pisortaasup Naja Paulsen-ip akissutaa.

Oqummik ajornartorsiutit.: Nungusaasooq imaannaanngitsoq. Kal. Nr.04-2011 qup.6.

Oqok ajoqutaasooq Qaqortumi 1918-imi siumorneqarpoq. / Pinaveersaartitsineq. / Nungusaanermi atorsinnaasut. / Najoqqutat.

Ordbogenip oqallissutaanerat: Aamma uannit naggammik. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.08-09-2013 qup.4.

Rôba naagga. Uangattaq Atuagassiarput Kalaaleq peqqusaarnermut akerartuinerimullu atugassatut piukkutinngilara. Ordbogenimilli oqaatsinik nutsikkassinnik marlunnik immaqqa illit oqaluusereequnngisannik, uangali kukkusutut isigisannik, oqaluuseqarfigissallugu piukkuppara.

Ordbogenip oqallissutaanerat: Pablo naggataamik. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.06-07-2013 qup.33.

Suna pinerlugu Pablup atuagassiaaterput qallunaatoortaqarani kalaallisut oqaatsinik atuisutuaq peqqusaarnermut akerartuunerimullu atugassatut piukkutinnguatsiaraluaraa uanga "Kalaaleq" Tamatumunnga erligisassatut isigigakku una akissutiga naggataajussaaq.

Ordbogenip oqallissutaanerat: Pablup isornartorsiuineranut oqaaseqaat. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.05-2013 qup.8.

Pablo paasiuminaatsittarpara, uanili eerseqqisuliormat qujanarpoq...

Ordbogiliarsuaq ujartorneqartuarpoq. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1998 qup.3.

Ukiut arlalissuit matuma sionatigut 1970-kkut ingerlaneranni ilisimaneqartutut ordbogiliarsuaq suliaralugu aallarnerneqarsimasoq ilisimasaqarfigaarput....

Ordboginip oqallisaanera. Kukkuissut. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.05-2013 qup.7.

Arnaq qanoq kalaallisut pisinnaasaqarsimagaluarnersup, ilitsoqqussaralugilli uatsitut, kalaallisut, oqaaseqarumanngivissup Kirsten Gade Jonesip aamma professor, dr. Robert Petersenip ilitsoqqussaralugu uatsitut oqaasillip danskit oqaasiisa ilaannaralaannguinik katersillutik kalaallisuunngortitaasa....

Ordboginip oqallisaanera. Taamaattoqanngilaq!. (All. Kristian Poulsen, "Pablo"). Kal. Nr.06-07-2013 qup.42.

Rôba qanorluunniit immut ilisimatoorsuartut isigitigiluarpanga taamaattoqanngilluinnarpoq...

Ordbogit eqqaaneqartarnerat. (all. Professor, Dr. Roberth Petersen) Kal. Nr.07-1996 qup.3.

Kalaallisut ordbogit "kukkusarpallaartoqarnaveerrutissiaagaluit" tassa kalaallisut allannermi najoqqutassatut isigineqarsinnaasut. Ujartorneqariartorput, imaapporli ordbogit assigiinngitsut atorfissaqartikkivut./ Suut oqallinnermi amigaatitut taaneqartarpat?./ Taaguutit puigugaalersut./ Ordbogit oqaatsit suunerinut tunnganerusut./ Ordbogit atornerarnerisa ilaat.

Ordbogit sumiorpaluutillu. (all. Professor Dr. Robert Petersen) Kal. Nr.08-1996 qup.5.

Karl Asser Møllerip "Kalaaleq" 1996 nr.4-mi ilanngussaa "Oqaatsivut" soqutigalugu atuarpara,..

Orpigartoormiut Ulloq qanoq atortarpaat. (nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.07-1993 qup.14.

Afrikap kujasissuani inoqajuitsup ilorpasissuani naggueqatigiinnguit ipput...

Orpippassuartuumi iliveq. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-1994 qup.3.

Afrikap kimmur sineriaata ilaani Franskit ukiorpassuarni nunasiaateqarput Fransk Guinea.....

Otto Sandgreen. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.10-1999 qup.6.

Ilisimatoq Robert Petersen Ortu ukiuni arlaqartuni kalaallit oqaasii pillugit suleqatigisimasaa Orto eqqaaniarlugu ima allaatigisaqarpoq:

Otto Sandgreen: " ....Napparsimasunga takusarpassinga...." Kal. Nr.10-1996 qup.1. Atuakkiortorsuatta palasip Otto Sandgreenip ukioq manna saqqummersitaa taama ateqarpoq.

Otto Sandgreen 70-iliisoq. (UvdloriánguaK' Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1984 qup.21

Otto Sandgreen-imut akissut. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.5.
1987-ip naanerani aaqqissuisutut tunuartussanngoravit Nuummi Peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut"...

Atuagaq nutaaq, Atuakkiorfimmiit : Kal. Nr.05-1986 qup.13.
Hector Malot : Ilagisaatsoq./ Otto Sandgreen: Nukappiaraq atuartoq Arno./ P.H.Lange: Sapanngarissoq.

Otto Sandgreenip atuakkiorfianit. Kal. Nr.03-1986 qup.14.
Alummiunik ernersiamillu. / Om Aluk-boeren og plejesønnen. / Oqaatsivut pillugit inuusuttunut qallunullu allakkat. / Brev til ungdommen og danske angående vort sprog.

Paamiuniinnitsinni misigisat (All. Johannes Adolfsen) Nanginnera. Kal. Nr.05-06-1991 qup.16.

Ukiuni 26-ni Igaliku Kujallermi savaatilioreersimallunga ukioq 1973-mi Paamiunut nuussimavunga, taamani oktoberip 16-ani tikippugut. Tassaniilernitsinni misigisavut alutornartut pillugit Atuagagdliutit-nut allagaqarnikuuvunga. Taamanimi saarulleqarluarnerata naligimmagu inuit eqeersimaartut alutornartut malunnaqaat,..... Paamiuniinnitsinni ukiut ingerlalertormata 1980-mi nuliama oqarfigaanga: "Nuummut aleqat tikeraarniaruk poorskisioqatiginiassavat!" Sooruna angerpara. Taamani aleqama Birthe Eliassen-ip 1983-imi toqusp Panini Nuummeqatigigaa. Siornatigut illoqarfissuaq Nuuk takusimanagu pissangavunga tammartakajaarnissaraluaasiit ilmagisarniarlugu. Taamaniuna ukioq taanna Nanortalimmiu Morten Johansen Nuummi anaanat illuanni nakkutilliisuugami, taamani marlungnornikkut ullaakkut Nuummut tikippugut,..... Aamma pingaartillugu taassavara palasi Motzfeldt Hammeken nularalu inigisatsinnut aggartillugu oqaloqatigisimagatsigu tassa peqatigiiffik pingaarutilik illerfissarsiutileqatigiit aallarnerneqartariaqartutut isumaqarfifigatsigu. Tassalu 1976-mi tamanna pivoq,....

Paamiunissaaq: Qipoqqaap allerui. (All. Jokum Schmidt, assiliisoq Enok Broberg, Paamiut) Kal. Nr.11-2016 qup.11.
Kalaaleq nr. 10/2016 saqqummermat saqqaani assliartaapput arferit allerui illoqarfinni pingasuni. Maanna paasinarsivoq aamma Paamiuni taama ittunik nappaasoqarsimasooq.

Paamiut – Paamiut. (taall. Ulrik L.G.F. Rosing) Kal. Nr.08-1993 qup.6.
Taallaq./ 1992-imi Paamiut illoqarfittut ukiunik 250-ngortorsiorput. Tassunga tunngatillugu Paamiut pillugit taalliamik umammisitsineqarpoq.

Paamiut Uummanna (all. Ulrik G.L.F. Rosing, Paamiut) Kal. Nr.05-1994 qup.11.
Allaatiginnittup taamatut qulequtserpaa maannakkunngooq taamatut taaneqartarmat.

Paarsisutoqqat. Kal. Nr.05-1983 qup.4.
(Nunatsinni ukiut ingerlanerini assigiinngitsunik pisimasooqartarpoq inuaqatigiittut ingerlanermut aalajangiisuusartunik, tamakkunannali tamanit pingaarnersaagunarpoq paarsisunik taaneqartut nunatsinni atulersinneqarnerat 1850-ikkut naangajalermata, oqaasilerisorsuarmik S. Kleinschmidtimit isumassarsiarineqarsimasumik Rinkimillu timalernejarluni piviusunngortinneqarluni. Tamaattumik paarsisut ataatsimiittarnerinik allagaasunik ilanneeriarluta ilanngussassaagut. Allagaatinit tamakkunanga Danmarkimi pigineqarnerusut tassa Ilulissaneersut, allaniittunik arajutsisimanngikkuma. Taamaattumik

Ilulissaneersut amerlanerussasimapput). Aprilip 2-ni 1870 paarsisut ukiumut naatsorsuiffiusumut 1. April 1869-imit 31. Marts 1870-imut ingerlasimasumut ukiumoortumik ataatsimiipput Ilulissani, inoqarfeqarfimmi paarsisunut ilaasortat 2, Nathanael Lindehann aamma Pele Christian Petersen, siulleq Ilulissaneersoq tullialu Ataaneersoq tamarmik najuupput, qallunaanit ilaasortaasunit siulittaasup saniatigut Hr. Assistant aamma ajoqersuiartortitaq Bøggild najuupput. Oqaloqatigiissutigineqartut makkuupput: I. ikiuissutit./ II. Kalaallit akiitsui./ III. Pisinnaatitsinerit niuvertumut Fleischerimut..../IV. Kajumissaatit./ 1874-75. 6. Maj 1874 Ilulissani paarsisut upernaakkut ileqqusumik ataatsimiipput ataatsimiinnerli piareersaataasoq ajoqiunermi A. Qvistimit siulersorneqartoqapprililli 24-ni naammassineqarsimavoq.....

Paasilerpara imaattoq. Kal. Nr.05-06-1991 qup.21 Taallaq.

Paasinarsaalaarlanga. (All. Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.05-1984 qup.20. Kalaaleq nr.3-1984 ilanngussaqaarsimavunga ima qulequtserlugu "Uumasunnguaq sunaanersoq paasinngisarput" Ilangunneqarnermini ilaatigut ima allassimavoq: niaquanut mikisumut naleqqiullugu timaa takivoq, immaqa 12 meter missiliorunarlugu inulaarluguluunniit. Imaassarli: 1 ½ meter, tassa miiterip aallugu....

Paasiniartuagangulersoq: Oqarasuaateeqqat ulorianarpat? Kal. Nr.06-07-2004 qup.15.

Hal: Nunatsinni inuit qaqutiguuleriartortut tassaapput nammineq angerlarsimaffimmini anninneqarsinnaanngitsunik iikkamilu ikkuffilimmut oqarasuaataatillit.

Paasisassarsiorneq.: Kimmut, kimmut. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.03-2006 qup.25.

Ilinniartitsisoq atuartitaminik tiguaasinnaasoq aamma silamiulersarnermi pisimasunik ilisimasassarsiornernilu atinik eqqaamasaqartitsisinnaasoq soqutigisaqalersitsisarpoq.

Paasisat ilaat: Naqinnernik ilisarsisinnaannginneq. Kal. Nr.04-2004 qup.16.

Una allaaserisaq ajoraluartumik inoqatitta ilaasa atuarsinnaassanngilaat, naak atuartuunermik nalaani Atuarnermik ilinniartinneqaraluarlutik.

Paasisat nutaat.: Niaqorissaatit. Kal. Nr.03-2015 qup.7.

Hal.: Kimilluunniit ilisimaneqarsoraara niaqorlunneq qanoq ittuusoq, taamatuttaaq iisartakkap niaqorissaatip nipaallisitsinerata iluaallannassusia. / Kodimagnylit. Ungasinngitsukkut atuagassiaq qallunaatooq Illustreret Videnskab nr. 2/2015 atuarlugu niaqorissaatit eqqartorneqartut siumorlugit soqutigilerlugit uniffigaakka.../ Mianersornissaq pingaaruteqarpoq. Allagamineq una uppernartunik najoqqutaqarluni suliaavoq.../ Akiortagai. Niaqorissaatit nipaallisaataapput anniarisanut niaqorlunnermut, kiguserinerimut, nukiit anniarinerinut, saaninngunerimut, naggussanik anniarisaqarnermut aammalu arnat ilaassa aaqarlutik anniaataannut..../Najoqqutat: Wikipedia, den frie encyklopædi Illustreret videnskab 2/2015.

Paasisat nutaat.: Saqqaq-kulturip inui. Kal. Nr.08-09-2010 qup.16.

Hal.: Deoxyribonukleinsyre naalisarlugu taaneqartarpoq DNA. Taanna ilisimatuut assigiinngitsunik sammisallit nunarsuarmi tamarmi misissueqqissaarnermi atuagaasa pingarnerit ilagaat. / Nganasanit. / Korjakit. / Tjuktit. / Qanoq ilillutik. / Najoqqutat: Illustreret Videnskab 11/2010- Wikipedia.

Paasissutissiissutit: Uparuarniutt tassaapput: 1) Oqaaseeqqanut qanittut... Kal. Nr.10-2005 qup.12.

Paatsiveerussaq: Napparsimavik / Napparsimmavik. Kal. Nr.10-2004 qup.17.
 hal: Pingasunngornermi oktobarip ulluisa 13-ianni 2004-mi KNR-ikkut aallakaatitaq
 "Aperiinnarit" tusarnaarlugu "ilisimatuut" akissutissaarunnerat quiagalugu maluginiarpara.

Pakkua nunarsuit puikkalaartut. Kal. Nr.05-06-1991 qup.19 Taallaq.

Palasi atuakkiortoq Otto Sandgreen 80-liivoq. (aaqq. Hans L.Larsen.) Kal. Nr.10-1994 qup.6.

Ortup inuunerminik oqaluttuaa. / Ilimanami inunngorpoq. / Qeqertarsuarmi atuartuunera.
 / Efterskolimi ilinniartunngorpunga. / Danmarkimiilerneq. / Palasinngortitaaneq. /
 Angalaarneq inuunerup nuannersuisa ilagaat.

Palasi atuakkiortoq Otto Sandgreen maanna akornatsinniikkunnaarpoq. Kal. Nr.10-1999 qup.1. (Saaqqaa)

Palasi Elias Petersen 1853 -1940. (All. Lars Møller) Kal. Nr.01-1999 qup.6.
 Elias Kristian Frederik Peter Petersen inuuvoq 11 maj 1853

Palasi Jens (Anton Barselai Ignatius) Chemnitz. Kal. Nr.10-1987 qup.12.

Ukiarmitsiaq ukiut tamaasa pisarnertut kujataani savaatillit savanik toqoraapput tamakkuninnga "nutaartugassaqalersilluta". Savaateqarneq Kujataani inuppasuarnut assut pingaaruteqalersimavoq. Taamaattumik inunnik matuma qulaani taaneqartumik allaatiginnitsiarneq una ilanngutassiarineqarpoq. Inuk taanna inunngorpoq 24. november 1853, Ikigaini, Narsap Kujalliup qanitaani, angajoqqaaralugit nappaja niuvertussaq Jens Carl Wilhelm Nulialu Marie Elisabeth Egede...../ taamaalisinnarlunga savaateqarnermut tunngasunik - ullumi Kujataani inuussutissarsiutit pingaarnersaannik - immaqa aalisarnerup saniatigut - oqaatigineqarsinnaasumik - taasaqarlunga..../ misiliineq taanna iluatsilluarsimasoq eqqartoqqilaarallalli, tamatumani misiliisup palasi Chemnitzep allagaa tunngavigalugu..../ Taava qaamarsaaniartutut suliarat tikillara, taanna pillugu Frederik Balle ima allappoq: aamma qaamarsaaniarneq ilungersuullugu sulissutiginiarpara, Narsaq Kujallermilu katersortarfeqalersitsivoq, Den grønlandske Kirkesagimut ikinngutaasut ilaatigut ikiortigalugit pilersitaminik,....

Palasi Jens Nielsen toquvoq 27.5.1921 - 13.11.2000 (All. Kristian Mørch) Kal. Nr.01-2001 qup.11.

Ullumikkutut ilinniagassarpasuarnik qinigassaqaanngikkallarmat Jens Nielsenip taamani ilinniagaqarniaraanni kisiinnangajammi periarfissaasoq aqutugalugu ilinniartuusimavoq.

Palasi Karl (kaaleeraq) Heilmann. Kal. Nr.06-1983 qup.1.

Inuit sulilluarsimanermikkut immikkut malunnaateqartut oqaluttuarineqarneri tusarnaarlugit atuarlugilluunniit nuannerluinnartuusarput - atuaruminartuuginnaratik aammali eqqarsaatissiisaramik takorluisitsilerlutillu. Maannalu allaaseritsiarniagara nunatta anginersaani ilisarisiarneqarluortoq palasi Karl Heilmann taamaattuuvooq,....

Palasi Otto Sandgreen (All. Biskop Sofie Petersen) Kal. Nr.10-1999 qup.5.
 Ukiorpassuarni Palasiusimasoq maannalu soraarninngorsimasoq pillugu Biskop Sofie Petersen ima eqqaaniummik allagaqarpoq: Otto Sandgreen 1. Juni 1934
 ajoqinngortitaavoq....

Palasi Peder Kragh Kal. Nr.04-1981 qup.8.

Palasi qulaani taaneqartoq – ajoqersuiartortitaagaluartoq taaguut palasi atuinartassavara – inunngorpoq novemberip 20-ani 1793 (ilaasali 1794-imik allattarsimavaat), illoqarfiaqqami Gimmingimi Randersip eqqaaniittumi. Angajoqqaarai ataagalugu naasorissaasoq Michael Kragh anaagalugulu Kirstine Pedersdatter. – ukioq 1804 Randersimi meeqqat atuarfianni atuartunngorpoq, ukiorlu 1813 ilinniarnertuunngorpoq erngerlunilu upperisaqarnermut tunngasut (teologi) sammisarilerlugit, soraarummeertarnermini assigiinngitsuni angusaqarluartarsimavoq karakterinik pitsaanerpaanik pisarluni...../ Peder Kragh nunatsiniinnermini mikigisassaannngitsumik silisimavoq, tamakkulu ullorsiutaani 1875-imi qallunaatut naqiterneqartumi takuneqarsinnaavoq...../ ...Qeqertarsuup ajoqersuiartortitaqarfia Aasiannut ilanngullugu isumagisaraa, ukiut tamakkiallugit tassunngartarniaraluarluni...../Allakkat assigiinngitsut Aasianniinnerata nalaani pisut takutippaat suliassaminik ajunngitsumik ilungersuutiginninnissaluni qasukkanngisaannartoq...../ Julimi ukioq 1825 umiarsuaaqqamut (galease) ilaalluni Upernavimmukarpoq. Tikikkamilu kristumiiut tassaniittut katersorniarpai, aallaramilu qimappai ajoqit marluk arnallu atuartitsisussat. Ajoqiã aappaata Lars Abelsen Schmidtip ajoqersuiniarneq siulersussavaa....

Palasi – Sejer Abelsen 1884 – 1950. Kal. Nr.07-1998 qup.13.

Abel Lars SEJER Abelsen inunngorpoq Saarlumi Qaqortup pigisaani 17. April 1884. Piniartumik ataataqarpoq. Taamanilu kalaallit nuppiaqqat ingammik piniartuusunik ataataqartut pinngitsooratik sungiusartagaat qajaq sungiusarpara.

Palasip atuakkiortup Otto Rosingip inunngorneranik ukiut 100-it qaangiunnerani eqqaaniut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1996 qup.4.

Allaatigisami tassani ilaatigut H. C. Petersenip allaaserisimasaa “Ilaqutariit Otto Rosingikkut” tigulaariffiqineqarpoq. Ilaatigut ima allappoq:..../ Atuakkiortoq Otto Rosing./ Otto Rosing: Carl Julius Spindler.- Saqqummerpoq 1933./ Otto Rosing: A B D./ Otto Rosing: Suersaq – Hans Hendrik. –Saqqummerpoq 1948./ Otto Rosing: Samuel Petrus Kleinschmidt.- Saqqummerpoq 1949./ Otto Rosing: Inuusuttunut isumaliutissat. – Saqqummerpoq 1952./ Otto Rosing: Taseralik.- Saqqummerpoq 1955./ Otto Rosing: Angakkortalissuit I – saqqummerpoq 1957. Angakkortalissuit II – saqqummerpoq 1961./ Otto Rosing: Aasiaat 1763-1963 – saqqummerpoq 1963./ Otto Rosing: Gulunnguaq. – saqqummerpoq 1967./ Otto Rosing: Tikippoq./ OTTO ROSING qalipaasuvoq, eqqumiitsuliotuavoq, taalliortuavoq.

Palasissanik ilinniartitsineq. (All. Christian Tidemann) Kal. Nr.12-1998 qup.4.

Paradiseqatigiit arfineq marluk. (Nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.22.

Frankrigimi saqqummeqqammerpoq atuagaq upperutsit – religion – pingaarnerit arfineq marluk Paradisimik paasinninnerannik imaqartoq..../ Itsarsuaq Perserit (Persiamiut) paradisiat./ Ikaartarfikkoorluni qilaap qaamarnganukarneq./ Nunarsuarmi juutit paradisiat./ Qilammi inuunissamik pissivaatigut.

Parnaarussat pineqartarneranik oqaluttuaq: Elisabeth Fry. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2009 qup.26.

Angerlarsimaffia. / Allanngoriataarneq. / "Piffissaq asiutinngisaannarsiuk". / Londonip avataani sulinera. / Misigisaq annertuumik allanngortitsisoq. / Ukiut sisamat ingerlareerput. / Suli allanik suleqatissarsivoq. / Elisabeth Fry aamma akuliuppoq.

Parti-qarneq qanoq isumaqarfigigiga. (Chr. Lynge) Kal. Nr.11-1993 qup.10.
Siornatigut naalakkersugaaneq. / Parti. / Partiinngortut ilaat. / Landsrådit. / Naalakkersuisut nutaat.

Pattagiannguaq niululik. (Mathæus Tobiassen, Paamiut) Kal. Nr.06-1987 qup.5.

Pattagiannguup kalaallit nunaata katersugaasivianiittup toqumut eqqartuuneqareeraluarnermi kingorna aniguisitaalluni piginnitsimi kingulersaaniitilluni naapittagai eqqumiikajaat. Paamiut palaseqarfiani Neriami ajoqiutillunga allattaavinni takusinnaavara 6. december 1934 Narsalimmukaratta qallunniarluta pattagiannguaq suujuusivimmiittoq quersuakasiup qaliani, supputai illugit tamarmik ajortissimallutik nipeqanngitsoq. Piginnittup 60 kr.-nik akeqassanerarmagu 15 kr.-nik tigutsiserlugu pisiaralugu Neriamut kangimukaassimallugu.... / Alutorineqarsimaqigami angallanneqaqaaq, misigisapiloqartarporli.: Ukioq 1936 Avannaanut Uumannamut nuutitaagatta taamani atuarfiusup qalia ininnguaqarmat igaffeqarlunilu iniliupparput, tassanilu pattagiannguaq eqqissiunnaarsitaareerpoq.... / Ukiut tulleriit sisamat pattagiannguaq atuulluaqaaq, misigisaqapiluffigaali.: Marmorilimmi..... / Suli avannamut, aamma kujaterpiaanut, uterlugulu qeqqanut.: 1940-mi sorsunnersuaqalermat Marmorilillu inueruttussanngorluni avannamut aallaruteqqipparput Kangersuatsiaamiillutalu ukioq ataaseq, ukiorlu 1941-49 Upernavimmiissullugu. 1949-mi kujammut aallaruteqqikkatigu Narsami kujallermiissuteriarlugu 1950-miit 1953-imut Kangermiissullugu..... / loqianngorsimagamili ilaannakunngorsimavoq..... / Piginnittui:....

Paaviakkut qaaqqussutaat. (all. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-1996 qup.11.

Ukiup taarseruttornerata naligaa, decemberip 28-at 1930-kkut qeqqanni. Maniitsumi napparsimmaviup sioraani qaaqqannguami illu quleriinnik initalik qaammarissaavippoq. Unnuk taanna Paaviakkut Sofiaaqqallu ikinngutitik katersorsimavaat. / Maniitsumi pisartut allat Paavialu. / Taallaq: Nassaarlangatoq nivarsiamik. / Taallaq: Kiap illutaassaq sanassavaa. / Taallaq: "Unarsuarlu Paavia nerilluartaqaaq. (Pavia Petersen & Sofiaaraq Kreutzmann)

Pearyp nunaanni umiap saanngi nassaat. Kal. Nr.02-1981 qup.1.

(Qallunaaq Eigil Knuth itsarnisanik nunatsinnullu tunngasunik soqutigisaqartuuvoq. Nunattalu avannarpiaa angalaffigissallugu ilisimasassarsiorfigissallugu nuannarisaraa. - taamaalluni angalallani 1948-50-mi taavaniinnermini umiap taamanersuarnisaasimasup saaniinik nassaarpoq. Tamannalu atuakkami "Fra Nationalmuseets Arbejdsmark"-imi (Katersugaasivissuup suliffiinit) 1951-imi saqqummersumi oqaluttuaraa. Tamakkivinngikkaluarlugu oqaluttuartissavara):...

Peqatigiiffeqarneq: Ilumut ajornartorsiornarpa?. Kal. Nr.05-2009 qup.4.

Hal.: Apriilip qaammataanerani tusarliunneqarpoq peqatigiiffik "Kisimiinngilatit" unitsinneqartoq ataatsimeersuartitseriartarnermi arlalinni ilaasortanik aggersoqarneq ajormat. Tusagaq eqqarsariaallannaqaaq. / Peqatigiiffeqarniarneq ullumi.

Peqatigiiffeqarnermit: EPI-mit Ukiortaami oqaaseqaat. (All. Leif Emmanuelsen) Kal. Nr.02-2011 qup.4.

Siullermik Eqqumiitsuliornikkut pinngorartitsisut ingerlatsisullu ukioq pilersinneqarfia pillugu qujarusunngitsuunngilanga, tassami ukioq 2010 kattuffissuartaarput pilersinneqarmat,...

Peqatigiiffeqarnermit: Kalaallit atuakkiortut isumasioqatigiinnerat. (All. Juaaka Lyberth. Siulittaasoq) Kal. Nr.11-2016 qup.4.

KA-p isumasioqatigiisitsinera iluatsilluartoq. / Kultureqarnermut naalakkersuisumik ataatsimeeqateqarnissaq. / Qujanaq: "KA-p siulersuisut sinnerlugit....."

Peqatigiiffeqarnermit: Kattuffik Kalaallisut oqaatsivut. (Nalunaartoq: Joorut F. Olsen, Ilulissat) Kal. Nr.10-2003 qup.3.

Ukiarmiinnaq septembarip naanerani oktobarillu aallaqqaataani 2003-mi Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut ataatsimeersuarpoq.

Peqatigiiffeqarnermit: Kattuffik Kalaallisut oqaatsivut. (Nalunaartoq: Joorut F. Olsen, Ilulissat) Kal. Nr.10-2003 qup.7.

Ukiarmiinnaq septembarip naanerani oktobarillu aallaqqaataani 2003-mi Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut ataatsimeersuarpoq.

Peqatigiiffeqarnermit: Kattuffiup nalunaarutiginiagai. (All. Joorut F. Olsen, Kattuffik) Kal. Nr.01-2004 qup.7.

Peqatigiiffeqarnermit: Oqaaseqaat. Kal. Nr.09-2003 qup.10.

Kalaallit atuakkiortut ilaasortaasa ataatsimeersuartut oqaaseqaatigiumasaat.

Peqatigiiffeqarnermit: Suleqatigiilersut. (All. Juaaka Lyberth. KA-mi siulittaasoq.) Kal. Nr.11-2016 qup.5.

Kalaalit, Samit Savalimmiormiullu atuakkiortuisa peqatigiiffii suleqatigiilissasut.

Peqatigiiffik kalaallisut oqaatsivut arfineq marlunngorput. (All. Ullorinnguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1990 qup.5.

Nunatsinni peqatigiiffiit >>kalaallisut oqaatsivut<<-mik atillit arfineq aappassaat ukiumanna 1990-imi aallarnerneqarpoq, taannalu Kangaamiuniippoq. Nunaqarfik taanna uanga immikkut soqutiginaatilittut qangali isumaqarfigisarpa, makku pillugit: Kangaamiormiut kalaallisut pikkunartumik oqaluttaaseqarput....

Peqatigiiffik kalaallisut oqaatsivut. Ileqqoreqqusat. Kal. Nr.04-1985 qup.9.

Peqatigiiffik "kalaallisut oqaatsivut" (Otto Sandgreen) Kal. Nr.02-1984 qup.16.

1972-mi ilaani allakkat uku ataatigut atsiortoq taamani Ilulissaniilluni eqqarsateqariartulersimavoq oqaatsivut pillugit qanoq-iliuuseqarniarnermik, assigiinngitsutigut atornerqarnerisa tusarnerunnaariartornerat pissutigalugu, tamannalu timalarniarlugu ilisarimasaminut taamani Nuummi najugaqartunut allappoq isuma tamanna iluarippassuk peqatigiiffimmilluunniit pilersitsiniarneq suleqataaffigisinaaneraat apeqqutigalugu. Allaffigineqartut qujanartumik akuersaarluinnarsimapput. Qanoq suliniarnissaq pillugu oqaloqatigiinneqartarsimalluni

ataatsimiinneqattaarsimallunilu aallarniiarluni februarip 28-ni 1973
 ataatsimiigiaqqusineqarpoq – taamanilu isumaqatigiissutigineqarluni oqaatsinut
 tunngasumik peqatigiiffiliornissaq. Tamannalu aalajangerluarneqarpoq 25. april 1973-mi
 ataatsimiinermi. Peqatigiiffik taaguuserneqarluni ”Kalaallisut oqaatsigut”,
 naggataarutaasumillu inerneqarluni 24. oktober 1973 ataatsimeersuarnermi.....

Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” Kangaamiut. Kal. Nr.08-2000 qup.10
 Siulersuisut nalunaarutaat:/ Siulersuisunngortut.

Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” Maniitsoq. Kal. Nr.09-10-1991 qup.28.
 Maniitsumi peqatigiiffik assigiinngitsutigut suliniuteqartarsimasooq allagarisartagaasigut
 paasivarput. Aammalu ilaasortaasut aviisitsinnut allagarisartagaasigut nuannersutigut
 qujassuteqarfigiumavagut. Peqatigiiffeqarfanni allani taamatut tusagassiilaartaraluarpata
 assut uatsinnut nuannersuussagaluarpoq. Ataatsimeersuarsimanermiinnut tunngatillugu
 una nassiuppaat.: Peqatigiiffik “Kalaallisut oqaatsivut”, Maniitsoq ataasinngornermi 2. Marts
 1992 ataatsimeersuarpoq.

**Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” Maniitsoq. (All. Hans Peter Mørch –
 Maniitsoq) Kal. Nr.01-1996 qup.20.**

Peqatigiiffik “Kalaallisut Oqaatsivut” –Maniitsoq 23. Novenber 1995
 ataatsimeersuarnermini nutaanik siulersuisortaarpoq. Immikkut ataatsimeersuarnermut
 pissutaavoq Kattuffiup siulersuisuuneqarfia Maniitsumut nuunneqarnera. Tassani
 siulersuisuusut arlaqartut Kattuffiup siulersuisuuneqarfianut qinerneqarsimammata.
 Nutaamik siulersuisunngortut imaaput: Siulittaasooq: Hans Peter Mørch. Siulittaasup tullia:
 Marie Heilmann. Aningaaserisooq: Johannes Josefsen. Allatsi: Pavia Lyberth. ILaasortaq:
 Larseeraq Møller. Sinniisussaq 1: Alibak Augustussen. Sinniisussaq 2: Magdaline Pedersen...

**Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” Qeqertarsuaq. (all. Aron Kristiansen) Kal.
 Nr.05-1993 qup.2.**

Qeqertarsuarmi Peqatigiiffik nutaaq Kalaallisut oqaatsivut 1992-ip naajartulernerini.

**Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” sisamangorput. (Karl Asser Møller) Kal.
 Nr.07-1988 qup.1.**

HLL. Peqatigiiffik “KALAALLISUT OQAATSIVUT” isumamini ersiuteqareerpoq sumik
 siunertaqartoq. Taamatut peqatigiiffeqartariaqarneranik isummeqqaartuuvoq
 ilisarimalluagarput palasi atuakkiortoq OTTO SANDGREEN ukiut 15-it matuma siornatigut
 1973-mi peqatigiiffik aallartinniarlugu Nuummi soqutigisaqartut katersortimmagit.... /
 Aprilip 24-aani Maniitsumi Peqatigiiffik nutaaq pilersinneqarpoq. Tassa peqatigiiffik
 ”KALAALLISUT OQAATSIVUT” siulersuisunut qinigaapput: Siulittaasutut: Karl Asse Møller. –
 Tulliatut: Otto Berthelsen, aningaaserisutut: Jakob Olsen, allatsitut: Gerth Lyberth (avajo).
 Siulersuisunut ilaasortaq: Peter Josefsen..... Naggataatigullu peqatigiiffeqativut Nuummi,
 Sisimiuni Aasiannilu inuulluaqqussuteqarfigaavut . taalliortutta ilaata maniitsormiup Pavia
 Petersenip oqaasiinik ukuninnga: ”Iluqaqtissamik pigisaqartoq isertorfeqanngitaraaq,
 assigaami qalipaatissoq naasoq oqanngilagut: mikeqaaq.”

Peqatigiiffik “kalaallisut oqaatsivut” Sisimiut. (P.S.) Kal. Nr.07-1989 qup.5.

Peqatigiiffiup suliniuteqarnerata ilaattut ukioq Sisimiuni tamanut ammasumik
 ataatsimiititsineqarpoq, tassa ulloq 7. Februar 1989 Knud Rasmussenip Højskoliata
 inersuani. Unnuk taanna aggiasoqaluarpoq soqutinartumillu oqallittoqarluni.

Peqatigiiffik kalaallit meerartaannik ikiuiniaqatigiiffik 75-iliivoq. (All. Inge Lyng) **Kal. Nr.04-1999 qup.9.**

Peqatigiiffiup pilersitaanera./ Nutaamik pisoqalenera./ Kalaallit Nunaat nutaaq.

Peqatigiiffik kalaallit meerartaannik ikiuiniaqatigiiffik 75-iliivoq. Nanginnera.2 (All. Inge Lyng) **Kal. Nr.05-1999 qup.6.**

Peqatigiiffiup maanna Kalaallit Nunaanni sulinera.

Peqatigiiffik pillugu: HØJSKOLIP IKINNGUTAI. (All. Aqqaluk Simonsen) **Kal. Nr.05-2010 qup.7**

Peqatigiiffilerineq: Kalaallit atuakkiortut. (All. Hans A. Lyng, Siulittaasoq) **Kal. Nr.02-2012 qup.9.**

Peqatigiiffik Kalaallit atuakkiortut januaarip ulluisa 14-ianni 2012-imi ilaasortaminik ilaasortaangitsunillu Nuummi najugalinnik eqaarsaarfitoqqami, Ilinniarfissuup pigisaani, ualikkut oqallitsitsivoq inuit 30-t missaani amerlassusillit peqataaffigisaannik. Oqallinnermi qulequtaapput "Atuakkiorneq, naqiterisitsineq, tuniniaaneq". / Peqatigiiffiuvuq. / Siunertai kikkullu pineqarpat. / Pineqanngitsut. / Naqiterisitsisartut. / Akiliut. / "Peqatigiiffiinnaavugut". / Anguniakkat suliallu allat. / Suliniutit allat.

Peqatigiiffilerineq: Kalaallit atuakkiortut. Kal. Nr.04-2014 qup.27.

Hal.: Kalaallisut atuakkiortartut peqatigiiffiat ukioq manna ukiuni 39-ni atasoq ukialerpat septembarip qiteqqunnerani ileqqusumik ilaasortaminik ataatsimeersuartitsissaaq... / Kisianni. / Piginneqqaartussaannermut inatsit. / Suli atorfissaqarpa?.

Peqatigiiffimmik pilersitsiniarluni ilisimasariaqartut. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.05-1998 qup.9.**

Peqatigiiffeqarnerit oqaluttuarsartaanni peqatigiiffipassuaqarpoq ingerlanerliortunik, imaluunniit ingerlaqqinneq sapilerlutik unittoortunik. Tamanna tunulequtaqarujuttarpoq piareersaasiorluagaangitsumik aallartitseriartarneq. Una ilitsersuut aallartitseriarnissami periusissanik assigiinngitsunik imaqarpoq...

Peqatigiiffimmit: Tusagassiuutinut nalunaarut. (All. Hans A. Lyng) **Kal. Nr.12-2006 qup.22**

Peqatigiiffiup ataatsimeersuarnermit: Kalaallit atuakkiortut. Kal. Nr.06-07-2008 qup.37.

Hal.: Aprilip ulluisa 26-anni 2008-mi peqatigiiffik kalaallit atuakkiortut ilaasortaminik ataatsimeersuartitsivoq./ Siulittaasup nalunaarutaa naalisarlugu./ Suliniutit suliallu assigiinngitsut./ Suliniutissatut eqqarsaatit./ Siulersuisunut Qinersineq./ Aningaasanut tunngasut. / Ilaasortaannermut akiliut qaffappoq./ Tusagassiuutinut nalunaarutip imaa.

Peqatigiinneq nukittuunngortitsisarpoq. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.06-2001 qup.9.**

Oqaluttuunnguaq aallaqqaasiut. / Siuligut peqatigiiffeqareerput. / Siulitta kingornutassiaat amerlanertigut atunngilarput. / Peqatigiiffeqarnikkut aallarniineq siullerpaaq. / Kalaallit Nunaanni Qaammarsaanikkut qulersarqarfik./ 1979-imi qaammarsaanikkut ingerlatsineq kommunit tiguaat.

Peqqinnartut: Naasoq "Morgenfrue" (All. Karl Lyberth, Paamiut) Kal. Nr.10-2004 qup.18.

Morgenfrue naggueqarpoq immami qallunaatut Middelhavimik taaneqartartumi, Immami Akulersuarmi, Kisianni kingorna nunarsuarmi sumiluunniit naatinneqartalerpoq.

Peqqinnissaq: Mamisitsisinnaasoq nutaaq. Kal. Nr.04-2016 qup.5.

Hal.: Kræftimik nappaatillit neriutigisarpaat katsorsaat nappaammik nungutitsisinnaasoq nassaarineqassasoq. Maannalu neriutissaq nutaaq takkuppooq.

Peqqinnissaq: Tusilartunut iluaqutissaq. Kal. Nr.11-2005 qup.7.

hal.: Oktobarip ulluisa 30-anni 2005-imi Danmarkimit aviisit ilaata Politikenip nittartagaa atuarlugu naammattoorpara allaaserisaq nunatsinnuttaaq soqutignartussatut isigisara.

Perorsaaneq.: Grundtvigip perorsaanermut isiginneriaasia. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.08-09-2016 qup.20.

Grundtvigip perorsaanermut isiginneriaasia imatut eqikkarujussuarlugu oqaatigineqarsinnaavoq.... / Inuk tamaat atuarfimmi atuartitsinermi isiginiarneqartussaavoq. / Oqaatsit uumassuseqartut, oqaatsit inoqatinut killinnartut (det levende ord), atuarfimmi atuartitsinermi pingaatinneqassapput. / Atuarfik uumassuseqartumik sunniivigeqatigiiffiusaaq. / Atuarfik qaammarsaallunilu uummartitsisuusussaavoq.

Perorsaanermik oqallinneq.: Apersuineq. Kal. Nr.08-09-2009 qup.6.

Sorlak Højskole/naturkole 2009 pillugu Andreas Poulsen, Sorlap siulittaasua, apersorneqartoq, KNR 10. Juni 2009. Apersuisoq : Janna Fencker.

Perorsaanermik oqallinneq.: Naturskole, asileriffik. (All. Jakob Møller Lberth) Kal. Nr.08-09-2009 qup.4.

Perorsaanerup, pædagogikkip, silarsuaani Itsarli ilisimaarneqarpoq silaqassutsip aammalu timip piisa imminnut sunnivigeqatigiittarnerat,...

Persuttaasarnerit sakkortusiartorput. Kal. Nr.11-1990 qup.2.

Sermitsiami nr.12 1991 saqqormersoq Politimester Jens Wachter-ip apersorneqarneranit imaqartoq annertuumik nunatsinni inunnit amerlanerpaanit annilaartitsiinnarani inooqatigiit akornanni sumakululersitsivoq. Aperisariaqalersilluta : >>Kalaallit uagut inuiattut siunissarput taamatut ingerlujaannassava?<<

Peter Josefsen-imut eqqaaniut. Kal. Nr.12-1994 qup.10.

Peter Josefsen Maniitsumi peqatigiiffimmi "Kalaallisut Oqaatsivut"-mi aallaqqaataanili suleqataalluortoq siulersuisunullu ilaasortaajuortoq ajoraluartumik aasaq manna juni qaammataagaa tassanngaannarluni toqukkut qimaguppoq.

Peter S. Dalager kinaana. (all. Peter Storch.) Kal. Nr.10-1994 qup.13.

Philip Lauritzen-iaa silattorniarit! (all. Inoraq Olsen) Kal. Nr.03-1993 qup.13.
Kalaallit nunaanni tamakkiisumik kalaallisut aviiseeqarniaraluarnarat pitsaanngeqisoq suli oqallisigineqarnerunissaa pingaarutilerujussuavoq.

Philip Lauritzen-iaa silattorniarit! (all. Inooraq Olsen) Kal. Nr.09-1993 qup.12.
 ....allaatiginnittup Kalaalermut nassiuppa A/G-migooq ilanngukkumaneqanngimmat.

Piiaasoq inuusunnerpaaq. (Nuts. Peter Street) Kal. Nr.12-1997 qup.11 Una
 nutsigaq 1939-imi AASIAAT AVIISIAT-anni ilanngunneqarsimavoq. Nutserisua ajoqiuneq
 Peter Street maanna toqoreersimalersoq Aasiaat kingornalu Kangaamiuni ukiorpassuarni
 ajoqiunerusimavoq. – Allaqqiisuvoq Aqqaluk Simonsen.

Piiaasoq inuusunnerpaaq. (Nanginnera 2) (Nuts. Peter Street) Kal. Nr.01-1998
 qup.14

Piffissaqarpit. (Taall. ?) (All.: Hans L. Larsen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.10.
 Taallaq. / Taallannguaq taanna nalaatsortumik ilaanni pissarsiarisimavara. Taallioruata
 kinaagaluarnerup kusanartumik eqqarsaatissippaatigut,...

Piginneqqaartussaannermut inatsit: Taanna malillugu akilersuinermut
nassuiaat. (All.: Atuagassiaq Kalaallip siulersuisuisa siulittaasuat Aqqaluk
Lynge. Kal. Nr.05-2017 qup.6.

Ilisimaneqartutut atuagassiamut matumunnga allaaserisat ilanngussat akilerneqartalerput.
 Tunngavigineqarpoq taaneqartoq “Piginneqqaartussaannermut inatsit”. Taanna malillugu
 kikkunnilluunniit atuakkiorsimasut, soorlu aalajangersunik sammisalinnik imaluunniit
 takorluukkanik allakkanik, taalliorsimasut, atuakkianik nutserisimasut tamanut
 atugassanngorlugit saqqummersitaqaranik piginneqqaartutut isigineqartarput..../
 Najoqqutassat assigiinngitsut: Atuagassiap matuma nalunaarutigisaatut allatat ilanngussat
 akilerneqartassapput, kisiannili erseqqissaatigineqassaaq taanna aamma killeqarmat, tassa
 “Atuartartut allagaannik” taaneqarsinnaasut, soorlu naalakkersuinikkut oqallinnerit
 “eqqumiitsuliatut” isigineqaratik isummanik saqqummiussinerusut
 piginneqqaartussaannermik inatsip avataaniimmata atuagassiamit akilerneqartussatut
 isigineqanngillat....

Piitsunngorsaaneq: Anersaara piniartuujuannarpoq.(All.: Karl Siegstad) Kal.
Nr.04-05-06-2005 qup.12.
 Inatsisartuvut naalakkersuisuvullu kikkuuppat?.

Pilersitaq ajunngitsoq. (All.: Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.03-04-1991
 qup.8.

“Kalaallit nunaanni erinarsoqatigiit kattuffiat”, (KNEK) aasaq aallarnerneqarmat nunatsinni
 Kulturikkut sulinermi nalitsinni pilersitat nuannaarutigineqartut suli ilaqqipput. – Taama
 allappoq aviisiliortoq Ulloriannguaq Kristiansen Kalaallit Nunaata Radiuaniit
 najuukkiartortitaasoq./ Aallaqqaammut qulingiluat: Kattuffittaarneq pivoq ukioq-manna
 1991-imi qaammat august-usi aallartilaaraa, kattuffittaamillu aalarniisuupput
 erinarsoqatigiit makku: Tasiilami “Inngeratsileq”, Nanortalimmi “ Nipaasa”, Qaqortumi
 “Qaqortumi erinarsoqatigiit”, Narsami “Narsami erinarsoqatigiit”, Paamiuni “Natdla”,
 Nuummi “NIPE”, Maniitsumi “Maniitsumi erinarsoqatigiit”, Sisimiuni “Sisimiuni
 Erinarsoqatigiit, Aasianni “Aasiaat nipaata” ..../ “Inuiaqatigiinnik kiffarstuussineq”./ “Nunatta
 erinarsoqatigiivi”./ “Avammut kiinnavut”.

Pilluaqqussut: Maniitsoq ukioq manna ukiunik 235-livoq. (All.: Søren Møller, Maniitsoq.) Kal. Nr.06-07-2017 qup.4.

Ukioq 2007 Maniitsoq ukiunik 225-liilluni nalliortorsiormat Maniitsup tusaataatigut "Akisuasukkut" nangeqattaartumik aallakaatitassiamma ilaannik tigulaarillunga matumuuna ilanngutassiilaarpunga. Maniitsup tunngavilerneqarneranit oqaluttuassartai amerlagaluaqaat, soorunami illoqarfinni allanisulli ukiorpasuarini assiginngitsutigut ineriartorsimavoq, pinngortitap inuussutissarsiutitigut atugassarititai pissutaallutik ukiut ingerlanerini akunnattumik inissittarpoq, aammali illuanut sammisumi pissarissaarnermik nalaatsiviusarluni. Aallakaatitassiakka ukiut qulit matuma siorna aallagaammata ilaatigut ippinnartoqalaarsimapput, ilai piiarpakka, illoqarfiulli 235-liilluni akunnaalliliineranut malunnartitsissutitut ilannguppakka..../ Niuvertorqarfittut tunngavilerneqarnerata nalaa: Niuvertorqarfiup Maniitsup oqaluttuassartaani naluneqanngilaq taamanersuaq maanna inissisimavia inoqanngitsoq. Tassa ukiut 1780-ikkut sioqqullugit. Maniitsormiut ilaata maanna qanganngoreersup oqaluppalaaraa tusarsimallugu Maniitsoq niuvertorqarfinngussammat illuliorartortut siulliit oqaatigigaat Kuuttartup kangerlunnguini maanna tamarmik nunniorneqarsimasuni qasigissat piaqqisartut, taamaassimappat qanitarpiaa inoqarsimanaviannngilaq..../ Inuussutissarsiorneq, Piniarneq, aalasarneq.: Ukiut 1700-kkut naajartulernerani Maniitsup eqqaa inuttujaarpoq. Kangaamiut eqqaaniit kujammut Isortup tungaanut illukorpasuaqarpoq ukiiviusarsimasunik, ilai qanganisarsuupput.....

Pilluarit (all. Peqatigiiffik Kal. Oqaats.) Kal. Nr.11-1986 qup.13.

Hans Lyng (Hansinguaq) Inuuninni suliaqatuannatoq.....septemberimi 80-inik ukioqalerpoq...../.... Ulloriannguaq (Kristiansen) Hansinguaq pillugu oqalugiarnermi ilaatigut ima oqarpoq: "Uanga illit pilutit paasisakka eqikkaqalugit oqaatigissagukkit ima oqaasertalerusuppakka: piginnaaneqarfitit atorpatit tikkuartorlugu misigissutsit tamarmik, suugaluarunilluunniit, eqqortumik atorfissaqalersartut, tassaasut nuannaarsinnaaneq, aliasussinnaaneq, killitsisimaneq, uumiitsassinnaaneq, imminullu uumitsaasinnaaneq allallu, tassa tamakku tamarmik sunniuteqartarmata inuttut nutarterisinnaanermut, aammattaarli qanganitsat iluatinnaataat puigornagit.....

Pilluarnaqaaq inuuneq asasaq pigalugu; taattua kusanaqaaq tarnigali qaamangaarpoq... Kal. Nr.12-1987 qup.10 Taallaq.

Pinerluttulerssaarut: Kiamita Sam toquppa?. (All. Knud Petersen, Upernavik)

Kal. Nr.06-07-2011 qup.6 Allattup allaqqaasiussaa. / Ilisarimasasara imatukanneq oqaluttuarpoq. / Ilisarimasasama ernerma oqaluttuaa. / Ikinngumma akkaata oqaluttuaa. / Patrickip oqaluttuaa. / Patrick - kingorna. / Ernerput nangippoq. / Immikkoortoq II. / Immikkoortoq III. / Sisamatta oqaluttuaa. / Naggasiut.

Piniagalersaarutit.: Tuttut pillugit isumaliutit. (all. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-07-2011 qup.28.

Aallaqqaammut. / Tuttut pissusii. / Tuttunik Atuisut. / Amerlisarput ikilisarlutillu. / Ukiuni nutaanerni. / Peqaqqileqaaq. / Kakkaak amerlassusii. / Pissusertik maliinnarpaat.

Piniagarsuarmik iluanaaruteqarneq.: Tikaagullinneq - unaamik. (All. James Kreuztmann) Kal. Nr.04-2009 qup.14.

Inuiaqatigiisugut kalaallit ulloq manna tikillugu piniartuuneq ataqquuaannarparput. Naatsorsuutigaaralu siunissami ataqquuassagippat. / Inuunini tamaat nunamiuttap oqaluttuaa.

Piniakkat nalunartut: Tuttuunerpormi? (All. Søren Møller) Kal. Nr.10-2016 qup.20.

Una eqqartorniagara siusinnerusukkut Kalaallimut eqqartuininni ilanngullugu eqqartoreeraluarpara, sukumiinerusumilli eqqartulaassavara eqqumiitsorsiat nuannarineqartarmata.

Piniakkat oqallisaanerat: Appat ikilippat?. (All. Pavia Nielsen) Kal. Nr.02-2006 qup.5.

Piniakkat oqallisaanerat: Qilalukkat. (All. Mathias Knudsen) Kal. Nr.02-2008 qup.14.

Nunarsuatsinni ukiut tamaasa Uumasut sulluunniit utoqqarmut toqusarput, nunami immamilu Uumasut toqusarnerat naatsorsoruminaatsorujussuvoq...

Piniariarnermi nalunaarut: Pisanik tammaasarnermi paasiuminaatsoq. (All.: David Holm, Ilulissat.) Kal. Nr.02-2017 qup.22.

Nuup kangerluani: Piniartarninni ilaatigut paasiuminaatsunik misigisaqartarsimanagera oqaluttuassarsiorfigilaassavara. Nuup kangerluani aavartarninni tuttutannik toqoreersumik ataasiunngitsumik tammaasarsimavunga.. / Nassuttuumi: Ilaanniasit Nassuttuumi sisamaalluta aavarluta ataatsikkut misigisaqarpugut. Aqqutaani tulallattaariaratta pinilerujutsigut pisulerpugut.... / Ukaleriatsiarsuaq: Ilaanni aamma pingasuulluta aavarluta qinngusersaarlunga ukaleriaq massa ungasiaraluaq takuleqaara.../ Apisimasumi: Ukiakkut aperiataartalereersoq nuna tamarmi 20 cm-it missaannik issutigisumik apisimasoq pisavut naammagilerlugit angerlamut aallarpugut.../ Imarmiut: Piniakkat sulluunniit eqqumiilliorsinnaasarmata puisimik matumuuna eqqartuilaassaanga.. / Allarluinnaq: Taamaalluta Torsukattammi ningitsiartornikuulluta angallatit arlaliulluta Anap nuuani umiatsiat tainngasarfianni uninngarujoorpugut. Pilerparput Anap nuuata avatinnguatigut natseq uiarsaartoq.../ Puisit toqoqanngitsut: Ilaanni natsersuit tikissimalersut kamma angallataanik kanunga Kingittup avatinnguanut natsersuaq nunamiik takusarput qamariarparput.

Piniariarnilersaarut.: Maannialeqaanngoq. (All. Klaus Frederiksen.) Kal. Nr.11-2015 qup.33.

Maanna inuerussimalersumi Qullissani ukioq 1962 inunngortunga, meeraaninnilu ukiut siulliit Ilulissani meeraasinnarlunga, tamannali annikitsuinnarmik eqqaamasaqarfigigiga. Qasigiannugit nunaqarfituarilersimasaannut Ikamiuni meerarsianngortinneqarlunga nuuppunga...

Piniarnialuttarnernit. Navialisarnerit aamma ilinniutaapput. (All. David Holm) Kal. Nr.01-2012 qup.9.

Pakasartinneq. / Sikup mianersornassusia. / Ilikkarnerit. / Iterlammi erloqinartut. / Avannapalaarsuaq.

Piniarniarnermi ajutuungajanneq Alaa!. (All.: David Holm. Ilulissat). Kal. Nr.03-2017 qup.13.

2005-imi illuusama ernerata Nuummit sianerfigimmanga juulip naanerani Kangerlussuarneerneerarluni, aqagumut umimmanniernerup ammaqqaarnerani

ilaseralunga timmisartumik Nuuliaqqullunga ilisimasortariniassagaminga. /
Ajutuungajanneq.

**Piniarteq 2000-mi (All. Saamua Knudsen – Kangersuatsiaq) Kal. Nr.11-2000
qup.18.**

Tupermi unnuami eqqarsaatit./ Ila eqqarsaatit pingaartumik unnuami
qaffakaaleraangamik. – Ukiorpasuit ingerlanerani piniartorsuit qassimmitaava imarsuaq
toquminni aqputigisariaqartarsimavaat.

Piniarteq nulialu. Kal. Nr.05-1998 qup.8.

Nunama ilisarnaatigaatit piniarteq sapiitsorsuaq. (Saamua Knudsen – Kangersuatsiaq)
Taallaq.

Piniartorsuaq ApitdlersuaK'. Kal. Nr.03-1981 qup.20.

Abel Danielsen takoqqaappara qaammatip Martsip qeqqata miss....

**Piniartorsuit : 1. Nersoraraakka maannamut...(Taall. Isak Lund) Kal. Nr.02-
1993 qup.5 Taallaq.**

Piniartorsuusimavoq. (all. Karl Asser Møller) Kal. Nr.06-1993 qup.10.

.....Matias Karlsen (Matia) nulianilu Karen avani nunatta avannarpasinnerusortaani
Upernavik kujallermi nunaqarsimapput. Nammineq oqartarneratut; Sønderimi.
Utoqqalinerminni Maniitsoq nunagilersimavaat, nunagilikkaminnilu inuutsimikkut
peqqissaarlunnarnermikkullu maligassiuusunut ilaalersimallutik maanilu
qasuersaarfeqarput.

**Piniartunut ikiortit eqqaallugit.: Aavartunut arnartaasartut ilaat. (All. Karl
Asser Møller) Kal. Nr.08-09-2011 qup.23.**

Uagut meeraanitta nalaani niuertoqarfiup Maniitsup eqqaani inoqarfiit arlaqarput
asimioqarfinnillu taagorneqarlutik, soorlumi aamma niuertoruseqarfiup Kangaamiut
eqqaanni inoqarfiit taamatulli taasariallit arlaqarlutik.

**Piniartut – Piniartut aaffakkajoorsuit. (All. Svend Frederiksen) Kal. Nr.02-1996
qup.6.**

Allaatigisamut siulequtsiussaq. Una allaatigisannguaq Svend Frederiksen (1906-1967-mut
inuusimasup) allaatigisaraa. Allaatigisaq 1930-kkunni allaatigisaavoq, taamanilu pissutsit
najoqqutaralugit oqaluttualiatut allagaasimalluni. Siusinnerusukkut tamanut
saqqummiunneqarsimanersoq ilisimaneqanngilaq, ilimananngilarluunnimmi, tassa 1930-
kkunni qallunaatut naqitigaasartunik atuagassiaqanngimmat. Allaatigisap oqaasertai
sumiiffiillu najoqqutaralugit pisimasuutitaq Kangerlussuup paani qeqertami Simiutami
pisimasuunissaa ilimanarpoq, taamanilu Siiva Ujuaallu Kangaamiuni najugaqarsimallutik.
Svend Frederiksen Sisimiuni ukiorpasuarini palasiusimasup V. C. Frederiksenip erneraa.....
Sisimiormiu Helene Sofie Olsen nuliartaaraa.....

**Piniartut – Piniartut aaffakkajoorsuit. (All. Svend Frederiksen) Kal. Nr.02-1996
qup.7.**

Sapiitsuliorneq sungiusareerparsi, -ila, piniartut – piniartut: Ujuaap aamma Siivap
erinarsuutaat qiimasaarpaluttoq erniinnavik sunniuppoq. Tamavimmik erniinnavik
nikutserutereerput. Piniartut tuilitik immangisaannartut assupallappaat,

nerisassaasinnaasumillu taqusseqqaaratilluunniit arnat ikiorsiullugit qaannatik immisillugit. Uumasorsuimmi ungsarinissaat angumerissagaanni nukingertariaqarpoq. Sakkussat pisariaqarluinnartuinnaat nassarneqartussaapput, paamaarnissamummi, pisariaqanngitsumillu nalornerusaarnissamut piffissaqanngilaq. Periarfissarmi siullerpaaq piniartup atortussaavaa. Taamaalluni piniartup nulia uiminut suaarpoq: "Takoqqissaagut," Ujuaallu ikinngunni Siiva qaannaminik sanilingerpaa. Qungujulaajutigaluni paarataajutigalunilu kingumut saamilluni suaarpoq: "Ilaana, neriullaqaagut, nukappiaraaterput paarilluariuk, imaasinnaavugut ullut arlaqartut qaangiuppata aatsaat tikittugut." Piniartorpassuit qaannaminut ikereersimallutik avalatsilersut isigalugit tulluusimaarnaqaaq. Sukkaqalutik aliartorput, qajaasa saanertaat kusanaqisut seqinermit alanngialaartuinnaapput; ..... Kisianni nikallornartumik ilimaginngisamik pisoqariataarpoq. Anori negermut saqeriasaarpoq – nigermi tassaavoq kalaallit tamarmik aarleiginerpaasaat, - anoripalaajummat. "Taasa manna utiinnarniarta," Ujuaat oqarpoq. "Tassami annassagutta erniinnavik taamaaliortariaqarpugut," Siivap ikinngunni akivaa. Anori sakkortusiartuinnarpoq anoraasuarternerilu ilaanni sakkortussarlutik. Assumorluinnaq ingerlaniarsaripput naggataatigullu nittaalarsuup iluani ingerlaniarsaripput sumukarnertik nalullugu. Anorimit tissukaannalerput, ilaannikkullu nittaalaq ima ussitsigisarpoq allaat imminnut isigineq sapilertarlutik. Ujuaat qasusuulivippoq, maannami mallit ima sualutsigilerput makitaniarneq ajornasiusavilluni....

Piniartut ukiuat 1987. (K. Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.06-1987 qup.10.

Piniartuq. Oqaaseq taanna imartoqaaq, pingaartumik qajannguaq kisimi piniutaagallarmat, pingaartumik nunatta kujataani sikuneq ajortumi. Nunatta avannaani sikusartumi aasami qajaq ukiukkullu qimusseq piniartup inuutissarsiutigai. Uagut misigilernitinni puisit ajornarsiartulersimapput, taamanilu piniartup inuunera ilungersunarsiartulereersimavoq, ima isumaqanngilanga tamatuma siornatigut piniartup inuunera ilungersunanngitsoq.../Isortup paavata saqqaaniippoq Qilak isigigaa, Kangerluarsuup kiteralaannguanippoq Uperniveralak. Maniitsup Sermiliata saqqaaniippoq Orsuarsuk. Imartorngup timaaniiput Illusaatissat. Illusaatissat kitaaniippoq Isortup imaata attumasaani Ikerasaap kangilliup avannamut anillagiaani Ujarasussuttalik. Taassuma timinnguanippoq qeqertaq anginngitsunnguaq ima ateqartoq Ujarasussuttallip Timaa. Qeqertannguaq taanna illukoqarpoq..../ "amisut qinertaata" Pavia saassullugu paatimi kalluinik anaariaraani paatai kallui timaallugit kiisimavai....Nunaqqataa nukarliutsiartoq Kari Davidsen Qeqertarsuatsiaap saqqaatungaani naalissimavoq aataamut...Kangillermiormiu Julius Hendrik uannut pinnani nuliarnut Birgetimut oqaluttuarpoq aataarsuup tikeqqammip ssaassukkaani naalissimallugu...Tussarmiu Johan Thomassen Abraham Lyngelu ukiakkut oktobarimi avannaatungiminnut aallarsimapput, 1930 missaani.....

Piniartut ukiuat 1987. (naanera)(K. Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.07-1987 qup.1.

Aarlerigigaluarlugu aatsaalli taamaattunik takugamik alapernaaginnarpaat. Aarimmi erininarsinatik puipput, soorlugooq aarluk aavermik amaasiaaginnartoq, tassalu sulii taamak aanaartigaluni, aqqaamanikilliartuinnartut sila kusanaallilluni nittangeriarmat tarrajussilersorlu qimaannarsimavaat, imalu oqarput: aatsaanngooq inuunerminni piniakkaminnik piniakkamik qimarratigisaqarput, tassaqaanagooq aarluk aniguissava...../ Ullormi-aasiit tassani Aapalaat Netilu (Bent Lyngé) qaannatik maqilaariarlugit Iluliannnguit imarnersaannut avalassimapput...../ Johan Thomassen – Juaannguaq – utoqqarmut piniartuunerup nalunaaqutsiussaaniq assaasa inuaasa ilaat tumartorput ilaatigut isingaannalerlutik, taamaakkaluarluni ilaanni sila alianaapallaallaranga imaanut ikisarpoq toraarsisarlunilu...../Paamiormiu piniartorsuaq Titken Josefsen 1937 aallartikkaa qaannaminik alittoorsimavoq, silalu issittukasiummat taamani Paamiuni landsrådimut ilaasortaasup G. Egedep qajaa atuarfimmu eqqullugu inuanut ilaartippaa...../ 1908 24. februar Kangerlussup anillagiaani sarfaqisumi qaannat arfinillit anorersualiussaallutik

ajunaarput.... 17. november 1924 Aasiaat pigisaanni Killerni umiat anorresualiusaapput, tupinnartumilli qatanngutigii Ole-Iisak Schmidtilu anorersuup ataani kalillugit nunamut tulaappaat..... Ukioq 1900-1901 Johannes Rosing Maniitsormioq anorerfsualiusaalluni nittaalarsuarmillu tammarluni samani sioraani unnuaq tamaat anorersuarmik malissuarmillu pikaluusaritippoq.....Ukioq 1922 tikeqqammernik aataarpassuaqarpoq. Ukiut-una arlaanni piniakkat nalliusimaartartut. Taamani-aasiit Uperniveralammi aallaarsimaarrartorsuupput, Heilmannit, Møllerit Josefsenit.....

Piniartut ukiuat. Kal. Nr.8-1987 qup.1.

Kalaaleq nr.6 aamma 7-imi ajoqi ilinniartitsisoq soraarnej K. Møller Maniitsoq, allagaqarpoq taamatut qulequtsikkaminik, "piniartulersaarutinik" imaqartoq, assut nuannersoq. Kaammattuutigissavara "piniartut oqaluttuarsartaanik" peqartoqaruni "Kalaaleq-mut" ilanngussisaqqullugit.

Piniartutut inuuneq.: Aavarnermi misigisaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.10-2011 qup.9.

Aavarnerput naalersoq.

Piniartuunermi: Unniagooq qaartiteralutik qilalugarniartartut. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.03-2014 qup.5.

Matumani qulequtsiussara oqaluttualiaanngilaq,... / Siullermik. / Kingullermik. / Taamaapput.

Piniutit piorsakkat ilaat: Itsuarniut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.10-2007 qup.11

Atuagassiap matuma kulturitsinnut tunngasunik imaqartartup saqqaata assiliartaata ammut killingani samia tungaani assliaq Jens Rosingip titartagaa ilaajuaannarpoq. / Sananera. / Atornera.

Pinngortitami maluginiartakkat: Aassiit minngullu. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.08-09-2007 qup.23.

Radiumi aallakaatittagaq "Aperiinnariarit" tusarnaarlugu nuannivittarpoq eqqarsaatersornartarlunilu.

Pinngortitami pisartut ilaat: Malissuit tassanngaannaq takkuttartut. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.04-2004 qup.18.

Iluliarsuaq avasiinnarmi aserortilluni malissuarnik pilersitsisarmat nalunngilarput.../ Tsunamimik taaneqartarput./ Chilemi 1960.imi pisoq. / Javamit Københavnimut./ Sissami allisarnikuuvunga.

Pinngortitamik misissornej. Aqagu aallassanngilasi. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.01-2012 qup.21.

1950-kut qiteqqunnerani ukiugaa februaari qaammat pujortuleerannguamik 22 fodsiummik unnuleraa Qeqertarsuatsiaanut nunaqarfikutta Kangillermiut eqqaani puisinniareerluta tikippugut, Ittukkunnnullu anaanatta ataatakkuinut majuarluta, isersimalersugullu ittorput aneerasaareersimalluni iserami oqarfigaatigut " aqagu aallassanngilasi". / Sikorsuit.

Pinngortitap naalliutaasa ilaat. (Hans Jensen-ip allagai) Kal. Nr.01-1987 qup.1.

Tassa ilaannikkut tassanngaannartumik – ilimaginngisamik ilaannilu ilimagisamik – piniagassarpassuarnik nalliuttoqartarnera. Asserssuut ilaanni nunarput pisarnermit nalinginnaasumit malunnarnerusumik aqissinittarsimavoq, aamma ilaanni sikuniarlutillu sassisoqartarpoq, qilalukkat imaqqinnermut anillaffissaarullutik tamaana saannersarsiorsimallutik ammalataqalersimasut anersaartorfigisaminnik.

Pinngortitap oqallisaanerani: Imeq imarlu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) **Kal. Nr.08-09-2007 qup.24.**

Erngup immallu imartaasa assigiinngissutaat. / Imeq suua. / Aput aallaqqaatigisigu. / Imeq tamatigut atorfisaqaaq. / Immap imaa.

Pinngortitap tupinniartuinik (tupinnartuinik?): Takusimanarput. (All. Elias Dahl) **Kal. Nr.04-2008 qup.21.**

Canadami USA-milu. / Kinami.

Pinngortitap ulorianarsinnaanera: Aputip sisoortarnera. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) **Kal. Nr.12-2004 qup.27**

Pinngortitaqammik misigisaq: Timmiaarannguit qujasinnaappat?. (All. Pítánguaq Møller, Nuuk) **Kal. Nr.04-2011 qup.18**

Pinngortitat ersinngitsut juullisioriartoraluarnerat. (Hansina Gabrielsen, Qaqortoq.) **Kal. Nr.12-1987 qup.6.**

Qangaanerusoq suut tamaasa juullimut toqqorneqartarallarmata – nunaqarfimmiut piniartuisa orsuerniaannangajallutik juullimut pisariaqartitatik niuvertarfimmi pisiariartortarsimavaat, sulilu piniakkatik pitsaanerit juullimut toqqortarisarlugit!...../.....Tassani matu tikillugu mappernaleraalu taassuma angutip matup sanianiittup isikkaminik matu mappitsaaliulersimavaa.....

Pinnguaatitoqaaq. Ajagartarneq. (All. Søren Kristensen, Suulut.) **Kal. Nr.08-09-2013 qup.7.**

Ukioq radiukkut ajagartarneq pillugu qanganngoreersup radiumi aallakaatitassior tup Hans Holmip, aallakaatitassiamini apersukkani ima aperaa: "Ajagarnermi qanoq malittarisassaqaartarpisi?". Apersugaa, ajoraluartumik kinaanersoq eqqaamanngilara, Kisiannili ajakkap ikkuffissaanut ikkussineq 1, 2, 3, il. Il. Malittarisassaqaannartarlutik oqarpoq. Ataatagigaluara Aalunnguup, Aron Kristiansen, in. 07.02.21, toq. 28.01.94, ajagarnermi malittarisassatut taaneqarsinnaasunik allagaqarpoq, taakkualu matumani issuaaffigilaassavakka. / Ajakkat assigiinngitsut.

Piorsarsimassuseq : 27.juni 1915 annoraaq Qaqortoq assuutaalerpoq. (All. Markus Eliassen, Tasiusaq) **Kal. Nr.06-2003 qup.9**

Piorsarsimassuseq : Aantuukasik. (All. Astrid Larsen, Najaaraq, Frederiksværk) **Kal. Nr.02-2013 qup.33.**

Tusarpara Nuummi niuerniartarfittaaq Nuuk Center napparneqarsimasoq Aantuukasillu atsiussimagaat.

Piorsarsimassuseq : Aasiaat takoqqillugit. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.12.

Qanga efterskoleqarallarmat Aasiaat efterskoloanni ilinniartuunikuuvugut 1948-mit 50-imut./ Aallaqqaaterpiaa imaappoq./ Seqinersuaq kaaviinnaleruttortoq./ Suut qalipanneqarpat? / Aasiammiut qalipakkat qanoq tiguaat? / Qalipagarsuit Aasiammiunut tunniunneqarnerat./ Inussiarnisaartorpasuit.

Piorsarsimassuseq : Abel Danielsenip inuunerata naggataa. Kal. Nr.03-2012 qup.9.

Hal.: Kalaaleq nr.1/2012 saqqummermat allaaserisat ilagaat "Abel Danielsen – uannut atsiussaq", Upernavimmioq Knud Petersen allattuulluni. / Avannersualiaqatigaat. / Jette Bang-imut ilaliuppoq. / Abel Danielsen nappatpoq.

Piorsarsimassuseq : Ammartakkat atuagarlu. Kal. Nr.01-2015 qup.19.

Hal.: 2014-imi decembarip aallaqqaataanit juulliaraq ilanngullugu Kalaallit Nunaata Radiuata "inersimasunut ammatagaq" .../ Qatanngutiginniit.

Piorsarsimassuseq : Anaanarpooq – Ataatarpooq. (All.: Karla Jessen Wiliamson) Kal.Nr.01-2017 qup.5.

Ukiorpasuumngortuni 1721-imit aallarnerneqartumik kalaallit kristumiunngoriartorlutik qinunermiini Ataatarpooq atortuartsimavaat: Wikipedialu naapertorlugu ataatarpoq tassaavoq kristumiut qinnutaat Mathæus evangeliet kap. 6, vers 9-13-mi atuarneqarsinnaasoq. Oqaatsinut hundredilikkaanut nutsigaavoq nunarsuaq tamakkerlugu.

Piorsarsimassuseq : Angalanilersaarut. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.08-2003 qup.7.

Inoqajuitsoq tungusunnitsuutilik / Aallarpuggut./ Nilen eqqaasarlu./ Sharm el Sheikimut ingerlaqqinneq./ Akunnittarfik Domina Coralbay./ Egyptenimiit Jordanimut./ Sinajikkoorneq./ Imaq aappalaartoq./ Ikaartaammik Imaq aappalaartukkoorneq./

Piorsarsimassuseq : Angalanilersaarut. Nanginnera.(All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.09-2003 qup.23.

Illoqarfissuaq Amman / Petra illoqarfik aappilarujuttoq / Petra pisummik./ Aarup qaqqaa /Siqikkoqqinneq / Aqagugooq inoqajuitsumiissaagut./ Aqaba aammalu / Sioqqat nunaat / Wadi Rum (Qaammatip qoorua)./ Inoqajuitsoq tungusunnitsulik.

Piorsarsimassuseq : Angutit imaannaanngitsut. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq) Kal. Nr.12-2011 qup.5.

Inoqartarpoq ungasissoq isigisatut qanittutut isigalugu piumaartussanik oqariartuuteqartartunik.

Piorsarsimassuseq : Apummi savaasaq!. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2013 qup.24.

Anaana toqummat nov. 1939 Kujallernit sygehus nr. 2 -p qalianut nuukkarlarpugut, illutaassatta inspektørbakkimiittup inernissaata tungaanut. Ullumi, Frederiksværk, qaammat februar ukioq 2013 assitoqqat Arktiske Billeder isiginnaarlugit aliannaarpunga takulerakku asseq Nuummi "En ged I sneen"...

Piorsarsimassuseq : Arajutsisat ilaat. Kal. Nr.06-07-2015 qup.26.

Hal.: Atuagassiaq Kalaaleq nr.2/2015 saqqummermat allaatigisat ilagaat eqqumiitsuliortoq Akilinermiu Josephena Kalleo. Allaatigisami taaneqatsiartut ilagaat Kalaallit Nunaanni Qatanngutiginniiaqarallarmat uppertaasa ilaat Isak Illorpammii. Angut taanna kinaanersoq ilikkarsimaviannikkaluarparput titartagai G. N. Buggemit atuagaarannguatut 1977-imi saqqummersinneqaratik ilaqtuariit Buggekkut tigummiinnarsimagaluarpatigik,...

Piorsarsimassuseq : Arnarulunnguaq piginnaanertoq!. Kal. Nr.12-2018 qup.22.

Hal: Manna tikillugu ilisimavarput 1921-mit 1924-imut Knud Rasmussenip Kalaallit Nunaanni aallarluni Manerassuaq tikillugu ilisimasassarsiorneranut arnartanut ilaasutut. Nuummi utaqqinerup nalaani uia Iggiannnguaq napparami toquvoq, uillaraluarlunili taamaatiinnarani angalanersuaq peqataaffigaa, taamani kalaallit arnartaanni nunarsuarmi nunanik allanik takusaqarnerpaanngorluni..... Nalunarpoq Knud Rasmussenip Arnarulunnguaq piunaffigisimaneraa arnat uinimmikkut kakiornillit titartaqqullugit arnaqatigimmagit. Titartakkani suliarigamiuk nalunannigitsumik misissorluarsimavai, titarnerpassuillu kisissimappagit tupinnassanngilaq, timini inissiffi najoqqutarigaanni. Taamaalilluni aamma Arnarulunnguaq pillaqqissutsiminik takutitsivoq. Arnap Akilinermiup aappaa nujalik ateqarpoq Naalungiaq. Uinikkami uinini kakiortippaa taama isikkoqalerluni.... / Najoqqutat: Kakiornermut: Arnarulunnguup titartagaanik tigusiffik Knud Rasmussen: Fra Grønland til Stillehavet. Kiinarpak, imilertakkamik qalipaasoq Frederik Kristensen kunngi.

Piorsarsimassuseq : Arnanut toqukkut peerussimasunut eqqaaniut. (All. Gudrun Chemnitz, Nuuk) Kal. Nr.05-2003 qup.12.**Piorsarsimassuseq : Assilialiaq meeqqat suliaannik "tammaartitsisoq". Kal. Nr.06-07-2016 qup.43.**

Hal.: Ukiualuit qaangiupput Nuummi narsarsuarmi inissiat saqqaat alanngullu meeqqaat titartagaannik assiliartalersorneqarmata. Isuma kusanartoq, immaqali maannamit isigalugu oqaatigisariaqartoq Islandimiup eqqumiitsuliortup suliaanit marlunnit, aappaa blok 10-p alannguani aappaalu blok 5-ip saavani....

Piorsarsimassuseq : Assitoqqat ilisarnartullit. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2013 qup.9.

1. Nuummiut nuannaariat, inuusuttut peqatigiit, Peqatigiinniat, timersoqatigiit - kia akisinnaanerapaa? / 2. Atiaqatigiit 1928/29-mi inunngortut Nuummi Atuarfiup sioraani assingi ukioq immaq 1940-kkut missaani 13-14-it missaani ukioqarlutik.

Piorsarsimassuseq : Atuagaq nutaaq. (All. Hans A. Lyngø) Kal. Nr.01-2003 qup.7. Atuakkiortorput Eqiasuitsoq ukiut amerlanerpaamik marluk allortarlugit atuakkamik nutaamik saqqummersitsisartoq Kristian Olsen, Aaju.....Atuakkap aqqa alutornarpoq, taaguuteqarami "Annaliattap aanaava"**Piorsarsimassuseq : Atuakkiorneq, naqiterisarneq aningaasarsiornerlu. (All. Juaaka Lyberth.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.7.**

NAPA aningaasaliisoralugu Nuuk Nordisk Kulturfestivalimi atuakkialerineq pillugu KA-p aqqissuusaanik oqalugiartitsinissaq oqallinnertaqartussa: Sumi: Ilisimatusarfiup oqalugiartarfiani. Pingasunngorneq 21. Oktober, nal. 19.00. oqalugiartuussaaq professor

soraarneq Ágúst Einarsson. Oqalugiarneq qallunaatut ingerlanneqassaaq. Kalaallisuumut nutserneqassalluni.

Piorsarsimassuseq : Atuakkiortoq H. C. Petersen. Kal. Nr.05-2015 qup.19.

Hal.: Nalunngilara atuakkiortup qanittukkut toqusup H. C. Petersenip (1925-2015) atuagassiaq manna pingaartitaasa ilagigaat. / Atuakkiortutut suliaa. / Takorluukkatut suliat./ Atuakkap imaa. (Alanngialanerit). / Angunni akiniarpaa. / Tassami tunniussa qarpoq.

Piorsarsimassuseq : Atuakkiortunik kajumissaasiineq. Kal. Nr.03-04-2002 qup.7. Peqatigiiffik Kalaallit Atuakkiortut novembarip ulluisa 23-anni 2002-mi Katuami ilaasortat katersortinnerannut atatillugu atuakkiortunik kajumissaasiivoq. Kajumissaasiisarneq peqatigiiffiup ukiuni arlalinngortuni ileqquliussatut pitsaasutut ingerlassaraa.

Piorsarsimassuseq : Augo Lynge, taallioroq. Kal. Nr.10-2015 qup.11.

Augo Lynge ilinniarfissuarmi realskolomilu ilinniartitsisusooq pikkorrisooq, siumut takorluugaqarlunilu taallioruuvooq. Taalliai Erinarsuutini nutaani Atuakkiortuup naqitaani 24-t ilaaput. Nalimini taaneqartarpoq inuusuttut aalisartullu taallioruuttut. Taaliaa alisartut qangatut ajornikuujunnaarput titartakkatigut ima sammivara. (Titartakkat ataaticigut oqaasertallit).

Piorsarsimassuseq : Eqqarsaatit angerlarsimaffii. (All. ArK'alo (Aqqalu) Abelsen) Kal. Nr.03-2003 qup.14.

Piorsarsimassuseq : Erinarsuuterpassuavut eriagisavut sumununa pisut. (All. Ado Rasmussen, Qaqortoq) Kal. Nr.04-2012 qup.4.

Qulequtsiussara silaannarmit takkuteriataartuunngilaq, tassavorli ukiuni arlalissuarni aniffissaaruttutut illuni ilunni kaavittuortoq. Eqqarsaatit taama kaaviinnaleraangata aninnissaat sakkortusigaluttuinnartarpoq,....

Piorsarsimassuseq : Erinarsuutivut allamiut erinarsuutaannit pisut. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.5.
Nassuiaataaniartoq./ Erinaannaanik Atuisut.

Piorsarsimassuseq : Erinarsuutivut allamiut erinarsuutaannit pisut (2). (All. Robert Petersen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.5.
Knud Kjer (1802-1865) / Carl Julius Spindler (1838-1918)

Piorsarsimassuseq : FN – Naalagaaffiit peqatigiit. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2013 qup.11.

Naalagaaffiit peqatigiit immikkoortortaqarfiisa ilaat UNESCO qaammarsaanermut, ilinniartitsinermut piorsarsimassutimullu tunngavoq. Ukiut 1950-ikkut aallartilaarnerani Nuummi realskolimi ilinniartuunitta nalaani tupigusuutigisatsinnik pisoqarpoq: Tassa UNISCO qalipagarsuarnik Europamiut tusaamasat qalipagaannik saqqummersitsimmat...

Piorsarsimassuseq : ilisarititsineq – Signe Rink. Qallunaaq kalaaleq. Kal. Nr.03-04-2002 qup.14.

Hans Egedep Nuup eqqaanut nunassinneranilli qallunaat amerlangaatsiartut nunarput inuuffigisalerpaat. Tamakkua amerlanersaat qangali puigugaareerput aanngaqqajaallutilluunniit, ilaalli sulī nuimaqalutik ersipput, nunatta oqaluttuarisaanerani tamatigut taaneqartuartaallutik.

Piorsarsimassuseq : Illoqarfissi qanoq erinarsuuteqarpa?. (All. Johannes Jeremiassen) Kal. Nr.03-2010 qup.10.

Taallat piffinni assigiinngitsuni. / Erinaat. / Taalliortui. / Qanormitami?. / Illoqarfik erinarsuutilik nammineq erinalimmik. / Taalliorneq erinniornerlu. / Inuiattut erinarsuut. / Tussiusiortut.

Piorsarsimassuseq : “Illorsuarmit inuutaat” Kal. Nr.10-2011 qup.16. Aasaq pisimasoqarfissuaq. / Isummat akileriit. / Atuaakkiaa “Salamina”. / Illorsuarmit. / Katersortarfittaartippai. / Ullumimit isigalugu.

Piorsarsimassuseq : Ilumummi ataqqinarmat. (All. Karl Siegstad, Aasiaat). Kal. Nr.03-2004 qup.10. Kalaaleq nr.1, januari 2004-mi aqqissuisup allagaa atuarlugi assut tupaatorlunga eqqaasinneqarpungalusooq matuminnga : Anaanama oqaluttuupaatigut “Guuterput qutsinnermiu”...

Piorsarsimassuseq : Inuiaqatigiinni arnat qaffassarnerat. (All. Aqqaluk Lyngé.) Kal. Nr.08-09-2015 qup.12. Arnat angutillu naligiissutut inooqatigiinnissaannik noqqaasoq, naalakkersuinikkullu oqallinnermi akuliusimalluartoq taalliortorlu Maalianguaq Lyngé, 1895-1974, pillugu ernutaata ima allaaseraa... / Eqqaamiugut. / Maalianguakkut illuat. / Ilaqutariinni oqartussaasutut inissisimavoq. / Arnaq tunulequtaasoq. / Maliaanguup ernuttaminut taalliat. / Aasiaat nipaap. / Timikkoorneq. / Naggueqatigut Aasiannut tikeraaqqaarput.

Piorsarsimassuseq : Inuk piginnaanertoq. (Nuup kangerluani Saarlormiu Lars Egede). Kal. Nr.10-2013 qup.8. Hal.: Atuaqassiaq Kalaaleq nr.6-7-2013 saqqummat atuarneqarsinnaavoq allaatigisaq 1921-mi Nuummi kunngisiornermik imalik. / Napparsimalluni. / Eqqarsaatit itisuut inuusuttunut sammititat. / Naggasiutitut oqaaqqissaarutaa. / Qalipakkanik assilialiorloq.

Piorsarsimassuseq : Inuugaluaruni 100-liisussaagaluq. Kal. Nr.02-03-2005 qup.14. Pavia Petersen (1904-43) Suliaanik misissuitsiarneq. / Taalliortoq. / Isiginnaartitsissusiortoq. / Atuaqqiortoq. / Niuertorutsip pania. / Ataasiinnaanngitsumik isumalik.

Piorsarsimassuseq : Inuussutaasinnaavoq. (All. Tungutaq Larsen, Nuuk). Kal. Nr.08-2003 qup.4. Uani pillugu ima oqartoqartarnera: “Inuussutigineqarsinnaanngilaq”

Piorsarsimassuseq : Isumassarsiullaqqisut naak?. Kal. Nr.04-2015 qup.16. Hal.: Qangalili isumaliutigisarpakka kalaallisuut. Qanoq una ilillutik kalaallit arnat taama ittunik atisaliornissamat isummersimasut. Aallaqqaammut atisat taakkua ulluinnarsiutaapput, sooruna assuutitut sangutitaasimasut. / Pisoqaaneruleriartortillugit. 1921-mi. / Isumassarsiat sumit pippat?. 700-1300-ikkut missaanni: Ukiut 3-4000-it matuma siorna.

Piorsarsimassuseq : Jonathan Petersen, "Organi". (All. Astrid Larsen, Frederiksværk). **Kal. Nr.04-2013 qup.29.** 1926, ukioq taanna Organip Nuummi oqaluffinnguarput assililluarlugu sanasimavaa.

Piorsarsimassuseq : Juullip nipitittagaa 2003. **Kal. Nr.09-2003 qup.22.** Oktobarip ulluisa 31-ianni Katuap inersuaaraani tamanut saqqummersinneqarpoq.

Piorsarsimassuseq : Juullisiutip ataqqinartup eqqarsalersitsinera. (All. Aaqqissuisoq. Hans A. Lynge) **Kal. Nr.01-2004 qup.4.**

Piorsarsimassuseq : Kalaallip qajaata siaruarnera iluaqutiginiartariaqarpoq. (All. Højskolimi Ilinniartitsisoq Thimothæus Poulsen) **Kal. Nr.11-2004 qup.23..**

Piorsarsimassuseq : Kiaana taalliaa?. **Kal. Nr.02-2010 qup.7.** Hal.: "Ukiap seqerna pukkilisoq" ukiuni arlalinni oqallisigineqallattaavoq, peqqutissaqarluartumik. / Kristen Poulsen <-> Efraim Hansen? / "'soorlu' <-> 'taava'"

Piorsarsimassuseq : Kiatoruna eqqaaqqilaarligit? **Kal. Nr.01-2004 qup.13.** Qullissani meeraagallarama erinaluup ataani peqatimalu atortakkata ilagaat "Aajaajakkut Takallu Takallu, Qilertaavakkut nukannuanilu"

Piorsarsimassuseq : Katersugaasivik kimilik. (All. Kristian Olsen, Aaju) **Kal. Nr.09-2005 qup.17.** Finlandip avannaata kitaani illoqarfik Jakobstad/ Pietarsaari inissisimavoq.

Piorsarsimassuseq : Kinaassuseq, oqaatsit kulturilu. (All. Kristian Olsen, Aaju) **Kal. Nr.04-2003 qup.3.** Ullutsinni. / Kinaassuseqativut./ Kalaallit Nutaat./ Atuakkiortut./ Siunissaq.

Piorsarsimassuseq : Kingumut qiviaqattaartarpunga eqqaamajumallutit. (All. Johannes Jerimiassen) **Kal. Nr.05-2003 qup.4.** Ilisaritilaarlugu: Eqqumiitsuliortoq, atuakkiortoq erinarsortartorlu Jørgen Petersen Joorut.....

Piorsarsimassuseq : Knud Rasmussenip illua, Hundestedimiittoq. (All. Ass. Astrid Larsen, Frederiksværk). **Kal. Nr.05-2013 qup.6.** Siornaak 2011-mi allafiata ikuallannerata kingorna illup iluarsaannerani takornarianut matoqqagami kiisami poorskimi 2013 pisarnermisut ammaqqippoq.

Piorsarsimassuseq : KNR naliliineq II: Meeqqat innarluutillillu. (All. Juaaka Lyberth, Nuuk) **Kal. Nr.11-2015 qup.4.** KNR pillugu nalilersuinerma aappaani meeqqat innarluutillillu sammissavakka. Isuma malillugu meeqqanut innarluutilinnullu radiukkut tv-kullu allaakaatinneqartartut oqallisigissallugit soqutigineqarpiartanngillat, naak meeqqat, inuusuttut innarluutillillu atugarisaasa pitsaanerulersinnissaat politikikkut anguniarneqaraluartut./ Innarluutillit KNR-ip sumiginnarpai. / Meeqqanut aallakaatitseriaaseq allanngujuitsoq.

Piorsarsimassuseq : Kulturip ilamernga? (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.10-2010 qup.8. Ukiorpaalussuit matuma siorna parteqanngikkallarmat Upernavimmi katersortarfimmi kommunimut qineqqusaarrtunut tusarnaariarpunga. Qineqqusaartut ilagaat kammavut marluk ulluinnarni nuannersumik ilaanni periaaseqartartut. Taamani nuannarivissorparput immiortarneq kalaallit kulturianut ilaanersoq assortuussutigimmassuk.

Piorsarsimassuseq : Kulturip tigussaangitsumik nalinga. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.11-2009 qup.10.

Piorsarsimassuseq : Kulturitoqaq oqaasitoqqallu. (All. Hans Hard) Kal. Nr.03-2010 qup.13. Taamani oqartarnitsitut asimioqarfeerannguami inunngorlungalu pereriartorpunga, inunngorfinnili Kangerlussuarmi, Grædefjorden, silattunngilanga, silattorpunga Uugarsiorfimmiillunga ataatsimik nukaqalereersimallunga. Tassaniittugut nukkama aappassaa inunngorpoq 1930-mi, uanga 1927-mi inunngorsimavunga. 1931-miugunartoq Kangerlussuarmut uteqqippugut.

Piorsarsimassuseq : Kunuunnguup misissuinerminik aallartinnera. (A.. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-2013 qup.8. Pappiaraatima akornanni Knud Rasmussenip kinguaavinit pisanniittuni taallaq una Knud Rasmussenip 1879-imi Ilulissani inuusup uillarnera Københavnimi Det Kongelige Bibliotekimut inississimasai alakkarakkit...

Piorsarsimassuseq : Maniitsumi oqaluffitoqaq. (All. Andrea Davidsen) Kal. Nr.08-09-2011 qup.4. Asuli qamani ilorpianni qalaartiinnarnagu isumaga ugguuna anilaarlara. Tassaana Maniitsumi oqaluffitoqaq kingullertigut takusarnera tunngavigalugu kingumut Kalaallimut allaaserilaaniariga....

Piorsarsimassuseq : Mitaartut – Mitaartarnerullu aallaavia. (All.: Cand. Mag. Juaaka Lyberth.) Kal.Nr.01-2017 qup.6. Mitaartut takussaanageruput ukiortaap aamma Kunngit Pingasut akornanni... / Mitaartarnermik ileqqutoqaq. / “Aassuutisiortarneq”. / Kiinarpaap isumaa. / Miaartorniaq-miit Mitaartuq-mut. / Mitaartup kinaanera sooq eqqoriarneqartoq.

Piorsarsimassuseq : Naasumik Paju. (All. Saqqummersitsisorlu: Juaaka Lyberth.) Kal. Nr.06-07-2011 qup.18. CD inuunermi asanninnermik nersorinninniutaavoq.

Piorsarsimassuseq : Nakkaannersuup uppernarsaasua. Kal. Nr.12-2011 qup.20. Hal.: Kalaallit nunaallu pillugit atuakkiat amerlaqaat... / Emil Bluhme. / Pissutsit equngasorpassuit. / Soormita?. / Nuummi juullisiorput. / Takusai ilumoornerlutik. / Uppernarsaatit allat. / Inuit takusai.

Piorsarsimassuseq : “Nakkaannersuup uppernarsaasua”. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.01-2012 qup.17. Atuagassiaq Kalaaleq nr. 12/2011 hal allaaserisaqarpoq Løjnant Emil Bluhmep atuakkiata tunngavigalugu...

Piorsarsimassuseq : Naliliineq: “KNR Radio aasaq 2015” (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.10-2015 qup.4. Aasaq Karl Elias Olsenip saqqumilaarfia: Qularutissaanngilaq

KNR-imi aasaq manna 2015-imi tusarneqakulaarnerpaaq tassaamat kajumissutsiminik aallakaatitassiorortoq, Knud Rasmussen Højskolip pisortarisimasaa Karl Elias Olsen. – KNR-KU-mi nutaaliortoqarnissaa ilimanangilaq.: Tusagassiorortoq inuusuttoq radiup pisortaatus atorfinitsinneqarmat ilimagineqarsinnaagaluarpoq radio inuusuttorpalaartumik nutarterneqalissasoq.

Piorsarsimassuseq : Navaranamik oqaluttuap suna pivaa?. (All. H.C.Petersen)

Kal. Nr.01-2003 qup.8. Navaranaamik oqaluttuap qallunaatsialersaarutitta ilagaat „Kalâtdlit Oqalugtuait oqalualavilo” atuakkat pingasut 1938-mi naqittut pingajuaniippoq. / Sooq taamaassorigiga?. / Oqaluttuakktu oqaatiginiakkat.

Piorsarsimassuseq : Nersornaasiinissamat ilanngussaq. Kal. Nr.03-04-2002

qup.32. Nunat avannarliit suleqatigiiffiisa ilagaat ukiut tamaasa atuakkiortumik atuakkiaa pillugu nersornaasiisarneq, taasamik “Nordiska Rådets Litteraturpris”.

Piorsarsimassuseq : Nikodemusi. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.02-2010 qup.8.

Tassani pineqarpoq “Tugsiutit tapê” 1930-kkunni saqqummeqqaarmata lindaleeqqap tussiusiaa “Nikutimuse” nr.535-usoq...

Piorsarsimassuseq : Nounqme nakitikæt: Ilulissani sorsunnersuaq. Kal. Nr.11-2008 qup.14.

Hal.: Aasami qaangiuttumi aasarsiorfinni atuagatoqqanik qinaasininni nassaama ilagaat Anders Nyborgip 1970-ikkunni naqiterteqqitai R. Berthelsenip nunaqqatiminut....

Piorsarsimassuseq : Nunatta Katersugaasiviani suut saqqummersinneqarpat? (All.: Hans Lange, Nuuk.) Kal. Nr.06-07-2018 qup.8.

Augustip 23-ani 2016-imi Nunatta Katersugaasivia ukiut 50-inngorlugit nalliortorsiorpoq, maannalu Nuutoqqami najugaqarluni. Ukiut 50-it ingerlaneranni nunatsinni oqaluttuarisaaneq itsarnisarsiorneq, saqqummersitaliornerlu sammineqartarput. Ukiut ingerlanerani Nunatta Katersugaasivia katersanik saqqummersitaqarpoq, massakkullu saqqummersitat ataavartunik taaneqartartut arlallit saqqummersinneqarput. Saqqummersitali ataavartut nutaat ukioq 2008-imit aallartisarneqarput. Saqqummersitaatit nammineq katersat aammalu siornatigut nunatsinnut uterarrinneqartut aallaavigalugit saqqummersitat suliarineqartarput aammalu apeqqutaasarluni suut sunalu oqaluttuariniarnersut aamma suut saqqummersinneqassanersut. Nunatsinnut uteraasitsinerit 1982-imi aallartisarneqartut 2001-imi naammassineqarput; nunatsinnullu utertinneqartut katersat 28.000-it missaat, taakkuuppullu aamma ataavartumik saqqummersitanut ilaatinneqartut.....

Piorsarsimassuseq : Oqaatsit ulluat. (All. Jakob M. Lyberth) Kal. Nr.03-2003 qup.12.

Aallaqqaasiut./ Silarsuarmi oqaatsit tammariartornerat./ Nalliussineq qanoq ingerlanneqarsinnaava? / Ilinniartitsisut./ Ilinniartut./ Naggasiut.

Piorsarsimassuseq : Oqaluttuatoqqat nutaarsiassallu. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.02-2004 qup.10.

Eqqoqqissaartumik oqaatigisinnaajunnaariartorparput oqaluttuaativut oqaluttuatoqaatigullu inuunitsinni nutaanngungaatumik qanoq annertutigisumik ulluinnarni inuunitsinni atorfissaqartinerivut.

Piorsarsimassuseq : Oqaluussissut Sisimiuni efterskolip ammarnerni. (Oqaluussisoq: Markus Olsen) Kal. Nr.11-2008 qup.8.

Piorsarsimassuseq : Ossian Elgström, 1915-mi takornariaq. Kal. Nr.06-07-2011 qup.21.

Hal.: Kalaallit nunaallu pillugit atuakkiat amerlaqaat. Ilisimasassarsiorlut nunap qanoq issusianik misissuiartortut, nunap inutoqaasa qimataannik ujarleriartortut, nunap Inuisa suli inuusut pissusiinik nalunaarsuiartortut.....

Piorsarsimassuseq : Palasisassarsioriaq Biskop Chr. Ludwigs. Kal. Nr.08-09-2011 qup.10.

Kalaallit nunaannik soqutigisalik. / Qoornoq nipangiutinngilaa.

Piorsarsimassuseq : Pinningaaravit ataqqivakkit. (All. Paulus Simonsen) Kal. Nr.04-2003 qup.12.

Taalliaaqqama ilaat Pinningaaravit ataqqivakkit.

Piorsarsimassuseq : Qalipaaneq eqqumiitsuliornerlu. (All. Kristian Olsen Aaju). Kal. Nr.01-2013 qup.3.

Ullutsinni Suulluunniit qanganitsat eqqaamaneerukkaluttuarfianni naleqartitaasimasullu naleerukkiartuinnarfianni pingaartitaasimagaluartullu nalinginnarineqalerfianni oqaatsitsinni sorpassuarnik isummersorinnaalerlugu atortagarput, eqqumiitsuliorlut eqqumiitsuliaa,.. / Qalipaasup nalaa. / Qalipaasinnaagaluarumatoq. / Eqqumiitsuliorlut. / Avatitsinni. / Ujarlerneq. / Isummersorneq. / Naggasiut. / Najoqqutat.

Piorsarsimassuseq : Qanga katisimaarnerni pinnguaqatigiittarnerit. (1) (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2005 qup.10.

Athenimi august 2004, Nunatsinnut nooriarta, Arsartarnerit, Nuummiut Ukiutoqqami arsartarnerat.

Piorsarsimassuseq : Qanga katisimaarnerni pinnguaqatigiittarnerit. (2) (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.24.

Itsaq nunatsinni ullut inuiattut naalliortorsiorfiit./ Naangisat.

Piorsarsimassuseq : Qanga katisimaarnerni pinnguaqatigiittarnerit. (3) (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.25.

Ullut Inuiaqatigiittut kateruuttarfiit./ Sinerissami katersuuttarfissuit. / Taseralik./ Avunnaasat.

Piorsarsimassuseq : Qanga katisimaarnerni pinnguaqatigiittarnerit. (4) (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.10.

Katersornerni inuunermik paasinnineq ileqqulerssuutini ersersitaasarsimavoq. / Piniartut inuusuttut ikinngutigiiit./ Kulturi perorfippat alutornartunik imaqarsimavoq. / Kalaallisut arpanneq./ Eqqumiitsumik naakkiartaaseq.

Piorsarsimassuseq : Qaqqarsuaq nuiumaarpoq! Inngik. Kal. Nr. 06-07-2016. Qup.7. Hal.: Ikkamiut eqqaanni qaqqaq erinarsuut tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni tamarmi itsaligamili tusaamasanngortoq Inngik taama isikkoqarpoq. Normut uuma siulii marluk atorlugit qaqqaq taanna sammineqarpoq....

Piorsarsimassuseq : Qilaat.(All. Robert Petersen) Kal. Nr. 06-07-2016. Qup.4. Ukiormanna siornalumi, kalaallit qilaataata naalagiani atorneqarsimaneranik allaatigisat atuarlugit tupigisuallappunga. Nalunngikkaluarpara tamakku kulturitsinni pingaarutillit puigortitersimagivut, kisianni tupigaara atorneqarneranik ilisimasatut taasat pingaarnersarigunagaat tyskit 1932-mi tunumi filmiliaat taannalu kalaallit kulturiannut immiini ilaangitsoq ajorinnissutitut pingaarnertut taaneqarmat (Heinrich 2016: Kalaaleq nr.2-3. Qupp. 4).

Piorsarsimassuseq : Qinnivik immaqaluunniit serluaq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.01-2009 qup.12. Ullorsiutinit: Aallaqqaasiut./ Iglulik juulip 20-at 1957. / Qaarsuni augustip qulinganni 1957. / Tunulequtaa. / Serluaq.

Piorsarsimassuseq : Qooqquni aallaarsimaartut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.01-2013 qup.13. ASSEQ: Nuup Kangerluani "Qooqqut" aasaq 1948. Uanga Ataataama Augo Lyngep Marie Rosingillu akornanni qeqarpunga.

Piorsarsimassuseq : Sakkut assigiissusit. Kal. Nr.04-2008 qup.12. Hal.: Atuagassiaq Illustreret Videnskab nr.4/2008 saqqummermat allaaserisat ilagaat qulequtserneqarsimasoq "Stenalderens vindere og tabere" ...

Piorsarsimassuseq : Saqqummeqqinneq. (All. Juaaka Lyberth, Nuuk). Kal. Nr.03-2013 qup.12. Nuusiaqqaakka "Kalaaleqatikka" (1978) aamma "Oqaluttuat" (1983) cd-tut ataatsimoorlutik saqqummersinneqaaqqipput. / "Oqaluttuat". / Kalaallit inuiaat.

Piorsarsimassuseq : Seqinersuaq inuulluarina. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-2003 qup.5. Amerlanerpaajusugut erinarsuut taanna tusarlugu namminerluunniit atorlugu nuannersumik misigiffigisarpaput. Kiannguup taalliarinerpaa, erinaalu sumit pisuunerpoq.

Piorsarsimassuseq : Siulit Qoornormiut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.12-2012 qup.13

Piorsarsimassuseq : Siulliarisuit perusitoqaat. (All. Peter Storch) Kal. Nr.08-2008 qup.18. Qangali ileqqorisarpara najortakkanni oqaluttuatoqqat ileqqutoqqallu soqtigisarlugit tusarnaarusuttarlugillu, puiinnarumanagillu allattortarlugit nalugaluarlugu sumut atormanerlugit...

Piorsarsimassuseq : Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.11-12-2013 qup.36.

Pilersaarusicmut suleqatigiinniarneq atsiorneqarpoq sisamanngorneq 31. Oktober Hundestedimi. Knud Rasmussenip illua Hundestedimiittoq aamma Nunatta Katersusaasivissua Allagaarteqarfialu Nuummiittoq isumaqatigiissuteqarput pilersaarusicmut suleqatigiinnissamik...

Piorsarsimassuseq : Titartagartaliisoq nissuttoq – pikkorrisoq. Kal. Nr.01-2013 qup.6.

hal.: Ukiuni arlalinni inuiaat allat nunâ manna inuilu pillugit atuakkiaat annerusumik soqutiginaqit qaangiataartarpakka. Ukiunilu kingullerni 25-t missaani atuakkannut taamaattunut soqutiginninnera alliartorpoq.

Piorsarsimassuseq : Tussiaqattaarutit. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.05-2012 qup.4.

Matuma siorna ukiut 30-nngulerput "Tussiaqattaarutit" naqitat siulliit saqqummersata Hans L. Larsenimit Johan Kleistimillu katersorneqarlutillu aaqqissuuneqarsimasut

Piorsarsimassuseq : Tussiutitsinnit. (All. Christian Berthelsen) Kal. Nr.09-2005 qup.14.

Tussiutit kalaallisuut naqitanngorlutik saqqummersut siullerpaat takuneqarsinnaapput atuakkami ateqartumi "Elementa Fidei Christianæ".

Piorsarsimassuseq : Tussiutivut alakkarerlugit. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.12-2011 qup.6.

Tussarsimavara oqaaseq "Ilagiit" nassuiarniarneqartoq "uppertoqatigiit namminerisaminik tussiutillit". Siullermik eqqarsaatigeqqaarpara Taaguut namminerisamik tussiutit qanoq paasisariaqarnersoq...

Piorsarsimassuseq : Uinneq kinaana. (Kristian Johansenip nassuiaataa Uinneq pillugu) Kal. Nr.06-07-2017 qup.16.

Hal.: Kalaaleq nr. 4/2017-imi atuakkap nutaap "Uinnerup tussiutaa"-ta allaaserinera atuagassanut ilaavoq. Taanna pillugu atuakkiortuata nassuiaatinnguamik nassitsivigaanga oqaluttuarineqartut ilaat Uinneq pillugu. Kristian Johansen allappoq paasissutissat Tjomas Siegstadimit pissarsiarisimallugit atuakkiani saqqummereersoq... /Tussiutaa: Isumaliutigilerlugu Uinnerup tussiutaa sumit pissarsiarisimagaa misissutsiarlugu Otho Fabriciusip tussiutit nutserlugit katersugai "Ivngerutit tuksiuitidlo, Kaladlinnut Opertunnut Attuægeksat", 1801-imi saqqummersut, qupperarpakka..../ Maanna allaatsimut nuullugu imaappoq: Kristusi annaassiserput....

Piorsarsimassuseq : Ukiorpaat 125-it. (All.: Sebulon Poulsen, Narsaq). Kal. Nr.10-2018 qup.8.

Imigassartornaveersaarfik atserneqarsimasoq "Selskab Det Hvide-kors" Danmarkimi illorpassuaqarfiit ilaanni Odensemi qullersaqarfeqarluni, hovedbestyrelse, aallarnerneqarsimavoq ukioq 11. August 1893. Ilaasortaasinnaappullu angutaannaat 18-inik ukioqalereersimasut ileqqorissut ukioq mannaluu ukiut 125-nngorput. Oqaasinnaarisimavaat "Ikiugaaneq nammineq ikiulernissamut." Ukioq 30. April 1927 immaqa Qaqortumi marlulissat nukappiaqqat inunngorput kuisimmatalu atserneqarlutik Ingvar Høegh aappaalu Oluf Hans William Høegh..... Ingvar Høegh Peqatigiinnut qulaani taaneqartunut ilaasortanngorpoq 02.04.1951, tamatumalu kingorna peqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut eqqunnissaa ilungersuutigilerlugu.....

Piorsarsimassuseq : Ukkitamik isiginnaarneq atuarnertu - Isumaliutersuut (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.03-04-2002 qup.9.

Atuagassiaq 1-2 ukioq manna saqqummermat aajup isumaliutersuutaata affaa siulleq ilanngussaavoq. Matumuuna nanginnera naaneralu ilanngupparput. / Ukioq 1988-imi. / Quarsaarnatoq. / Fari nalunaarpoq./ Sooq taamaassorinnineq. / Naggasiut.

Piorsarsimassuseq : Umiaraq tammatsaalineqalerpoq. (All. Ass. Peter Brandt, Aasiaat) Kal. Nr.03-2013 qup.10.

Piniarnermut Aalisarnermut ilinniarfik Ummannaittoq aalajangersimavoq Umiaraq atuortoqalernerit tamaasa sanatittarniarlugu. / Umiaaqqiortalerput. / Ole Larsen.

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsen. (All. Thue Christiansen.) Kal. Nr.06-07-2016 qup.24. Ikinngut inuk tamatigoortoq.

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsen. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.06-07-2016 qup.26.

Atuakkiortoq, taallortoq, eqqumiitsuliortoq, arinniortoq, qaammarsaasoq, piorsaasoq, sioarsaasorlu Villads Villadsen (1916-2006) – ajoqi, ajoqiuneq ilinniartitsisorlu./ Inunngorfia. / Meeraanera. / Inuusuttuunera. / Ajoqitut ajoqiunertullu, kiisalu ilinniartitsisutut sulinera. / Atuakkiortutut taallortutullu sulinera. / Eqqumiitsuliortoq. / Raatiukkut aallakaatitassioartartoq. / Suliai suli saqqummersinneqarsimannngitsut. / Nunagisamut asannunneq. / Puilasutut pikialaartutut. / Nalitsinni eqqaaneqaataa. / Najoqqutat.

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsen. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.06-07-2016 qup.29. Atuakkiasa imaat, naatsumik.

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsenimik ilisarititsissut. (All. Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.06-07-2016 qup.25.

Ilinniarnera suliffiilu. / Suliai. / Nersornaaserneqarneri. /

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsen Nunatta Allagaateqarfialu – naatsumik. (All. Banda Kristiansen.) Kal. Nr.08-09-2016 qup.42.

Villads Villadsen (1916-2006) nalimini atuakkiortutut tamatigoornermigut allatarpassuaqarnermigullu malunnaateqarpoq. Allannermut soqutiginnilernera ukiuni 1936-38 iliniarfissuarmi ilinniartuutilugu pinngorsimavoq.....

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsenimut eqqaaniut. (All.: Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.06-07-2016 qup.34.

Piorsarsimassuseq : Villads Villadsenip radiumi nipaa 1961-1996. (All. Jakob Møller Lyberth.) Kal. Nr.08-09-2016 qup.43.

Siuleqqiutiminek: Paasissutissat makku suliarineqarput allagaasiveqarfiup nalunaarsugai 1961-imit 1999-imit atasut najoqqutaralugit.

Piorsarsimassuseq atuartitaanerlu: Zacharias Topelius Meeqqanut atuakkiortussuit tusaamasat ilaat. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.04-2004 qup.30.

Piorsarsimassuseq naalakkersuinerlu: Neriuppunga kultturilerisut sipaarfigineqassanngitsut. Kal. Nr.10-2018 qup.4. (All. Juaaka Lyberth, Nipilersortartoq, Atuakkiortoq, Kalaallit Atuakkiortuni siulersuisoq.)
 Uggornarluinnartuussaaq Naalakkersuisut aalajagiusimassappassuk Nunatta Isiginnaartitsisarfia 3 mio kr.-inik sipaarfiginiarlugu, 2019-mit atuutilersussamik...../ Atuakkiorneq immikkut sammisassatut: 2018-mi naalakkersuisut NS-mut tapiissutit qaffatseqqikkaluarpaat 3 mio. kr.-nik. Tamanna ilutigalugu kultureqarnermut Naalakkersuisup tips-lotto aqqutigalugu nunatsinni atuakkiortarneq, matumanissaaq meeqqanut inuusuttunullu, immikkut suliniuteqarfissatut aalajangiuppaa.... / Atuakkiat pitsaassutsimikkut qaffassarnissaat: Kalaallit Atuakkiortut (KA) siulittaasuattut nuannaarutigisimaqaara naalakkersuisup Doris Jensinep tips- lotto pulje C aqqutigalugu atuakkiortarneq immikkut sammineqarluni 2018-imiit siuarsaanissap aallarnisarnissaa ammaammagu..... / Suliniutit allat: Ilanngullugu oqaatigisinnaavara Nunatta isiginnaartitsisarfiata ningiua oqaloqatiginikuugakku isiginnaagassiorluni allattarnermik pikkorissaqatigiinnissamik suleqatiserarlugu. Taavalu filmiliortarneq aamma takorloorluarneqarsinnaavoq.... / GreenLit – atuagaatitsinnik allamiunut nittarsaaffik: Aamma atuakkiat nunatsinneersut nunani allani soqutigineqarnerulernissaat ersarinerulernissaalu anguniarlugu suliniuteqarfimmik GreenLit-imik KA-p ataaniittumik, pilersitsivugut,..../ KA-p suliniutai ingerlaannartariaqarput: Atuakkiortarnerup immikkut suliniutigineqarfiatut tips-lotto pulje C Naalakkersuisut matussagaluarpassuk, aningaasallu isiginnaartitsisarnermut atorneqartussanngorteqqillugit, KA-p suliniuterpassui ingerlariaqqissinnaajunnaassapput.....

Piorsarsimassuseq pillugu oqallinneq: Radiumi maqaasisara. (All. Saamua Knudsen, Kangersuatsiaq) Kal. Nr.08-2003 qup.6

Pisiffik namminersortunut tunineqartariaqanngilaq. (All. Ole Magnussen, SIK-p siulittaasuata toll.) Kal. Nr.04-2001 qup.12

Pisimasoq alianartoq Kangersuatsiap eqqaani Timmissat ineqarfianni.(All. Hans Jakobi – Nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr.07-1997 qup.10

Pisimasoq nalorninarloq.: Taamani qimmit eqqumiilliullarmata. (All. Karl Møller (Posthumt)) Kal. Nr.06-07-2010 qup.39.

Hal.: Ajoqi Karl Møller Maniitsumi najugaqarluni ukiut 15-20-t matuma siorna toqusoq marlussunnik atuakkiaqarpoq... / Karl Møller allappoq:.. /

Pisimasoq puigorneqartussaangitsoq: Kangaamiormiut qajaasut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.03-2008 qup.22.

Ukiut 100-t matuma siornagut, 24. Februar 1908, Anorersuaq ajunaartitsisoq.

Pisimasulersaarut.: Taamani pingasut kalittussagaluarpakka. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.11-2007 qup.18

Pisimasut amiilaarnartut (Hans Hard, Qaqortoq) Kal. Nr.01-1982 qup.16

Nunarsuatta inunngorfitta ingerlasimanera nutaannginnerulaartoq allassimasunik nalunaarsorneqanngimmat oqaluppalaat najoqqutaralugit taamaallaat ilisimasaqarfigaarput, tamakkuli ukiut ingerlanerini allanngoriartortaramik oqaluttuarineqarnermikkut ingammik tulleriinneri, illukulli allallu qimatat ikiorsiuteriarlugit qularnanngitsumik uniorpallaanngitsumik ilisimalertarpavut..... Qanga immaqa ukiut 1700-t quteqqunnerat sioqqutilaarlugu Nuup kujataani Sermillup paavani inuppassuit nunaqarfeqarsimagaluarput..... Ajunaarnersuup aappaa pisimavoq Qeqertarsuatsiaat avannannguani qanga nunaqarfiusimasup Inussuup illoqarfiata kujatinnguani....ajunaarnersuilli pingajuat ajunaarnertut ukunatut isiginnaarneqanngilaq. Iliverpassuilli najoqqutarissagaanni umiat arlariikkunarput immaqaluunniit arlaliugunarput...

Pisimasut eqqarsaatillu. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.07-08-2005 qup.14.
Meeraanermit./ Pissaraluit akimmisaartitat./ Aallaarsimaartarnernit./ Kaassassuup qissiarsua./ Napasumi ajunaarnersuaq./ Isumaliutit.

Pisimasut paasiuminaatsortallit: Upperisapalaat? Imaluunniit siulinit kingornuttakkat? (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.04-2008 qup.24.
Uumasunnguaq. / Angerlaraluartup nalunaarnera?/ Atsiussap oqaluttuarnera. / Tammaanerlunneq./ Isip eqisarnera. / Qatsilaarlugu.

Pisimasut tamat. (Hansina Gabrielsen, Qaqortoq.) Kal. Nr.06-1984 qup.10.
Ataatama angutaa ateqarpoq Eliaser Isaksen, piniartorsuaq ajoqi, tassami 1800-ikkut ingerlaneranni inuit atuakkatut qupperarlugit ilinniartussanik toqqaaffigineqartarsimapput. Taamalu aamma taanna aallartinneqarsimavoq Alluitsumut tassani ajoqersuisumi ajoqimut ilinniartussatut. Ukiut sisamat ilinniareerluni ajoqinngorsimavoq aallartinneqarlunilu nunaqarfimmut Anorliuitsumut. Ajoqiulerami aningaasaqartitaasimavoq ukiumut marloriarluni tigusartakkaminik, tassalu nalliortorsuit juulli poorskilu nalleraangata, katillugit ukiumut 8,00 kr.-t.

Pisoqaanerppaaq? Kal. Nr.02-1987 qup.1.

Qallunaat nunatsinni ilisimatuujusut ilaat Kaj Birket-Smidt ukioq 1931 qallunaat atuagassiaasa ilaanni "tilskueren"-mik taaneqartumi allaaserisaqarpoq qulequtsikkamik : Det ældste Eskimo-portræt. (Eskimuut ilaata assinga pisoqaanerppaaq). Tassanilu ilaatigut ima allassimavoq (naalisarlugu): Eskimo taanna titartarneqarnermigut isikkua kingornamut pigisassanngortinneqarsimasoq Englandiliaanneqarsimavoq angalatuumit tusaamasaasumit Sir Martin Frobisher-imit. Amerika avannaqqullugu Kinamukarlunilu Indiamukarsinnaanermik eqqarsaat pisoqarujussuavoq. Ukiorpasuarini iluattitsiniaasaraluartut ajornartoortuarlutilli ukioq 1576 Frobisher misiliinialerpoq....

Pisoqqat nutaallu suleqatigiisinnerat: Qarasaasiamik nuilarmiulioriaaseq. (All. Ane Skifte) Kal. Nr.11-2007 qup.16.

Pisortaqarfinni eqqartuussivinnilu oqaatsit atorineqartut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1997 qup.3. 1989-imi augustip naalernerani Kultureqarnermut ilinniartitaanermullu qullersaqarfik Nuummi oqaatsit pillugit ataatsimiiitsivoq isumasioqatigiissitsillunilu. Tassani oqaatsivut pillugit ingerlatsiviit: Atorfeqarfiit, suliffeqarfiit, kattuffiit, peqatigiiffiit, nutserisut atuarfeqarfinnilu sulisut nassuiaasinneqarput. Nalunaarusiarli taanna soqutiginarorpasuarunik imalik ajoraluartumik avammut siaruarsimagunangilaq, peqataasuinnarnullu siaruarsimalluni.

Tassani peqataasunut ilaavoq ilisarismaneqarluartuq ukiuni 36-ini Kalaallit Nunaata ministereqarfiani Københavnimi nutserisutut sulisimasoq JENS POULSEN. Oqalugiaataa soqutiginaruummat qularnanngitsumik imaqarneriorlugu nalunaarusiami ilanngunneqarsimasoq ilanngutissavarput.

Pissarsiat qujanartut: Nunaqarfiup inuui nunasisullu. (All. Henrik Olsen) Kal. Nr.11-2008 qup.8. Nassuiaat: Ukiaq manna Sisimiuni najugallip Hans Olsenimit saaffigeqarpunga ataatagigalumi Hendrik Olsenip inuugallarami suliarisimasai soqutigissanerikka atuagassiamut Kalaalermut tigussiffigillattaagassatut.

Pissarsiortut nalaattagaasa ilaat.: 09.03 1946-mi anorersuaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.03-2009 qup.10. Taamanikkut anorersurmik Tassannga nalaasseqataasimasut ilaat tassaapput Josef Møller angajooraalu Jørgen Møller Aataaliamik nalunaatsulik, umiaasaminnik marluusut, arlaralugu Thomas Berthelsen umiaasannuaminik kisimiittoq.

Pissutsit eqqaamasat: Eqqarsaatit anikkumasaat. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.01-2007 qup.15.

Puilasup kuannii, Maniitsup isortuani, meerannguugallarninnit isortumut aasarisseriaraangat juulimi isortup qinnguanut qunnermut ilummukartarpugut eqalunniarluta. / Uternermi. / Meqqit suluppaakkallu. / Oqaatsivut pisuusutillu. / Silaannaq kiannerulerpat. / uumasorujussuaq. / Saaffigineqarsinaavunga.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.02-1990 qup.2.
 Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartaq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. Nutserisua ima qulequtsiivoq: “Atuagaq nutsersimasara taaguuteqarpoq: Den lange lange vandrings. – Atuagaq pisimasuvimmik tungaveqarpoq, sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortua tassaavoq Polen-miut sakkutuuni hestersartuni sakkutuut naalagaaraat, russinit tigarneqarnermini misigisaminit oqaluttuartaq, aammalu Sibiria-p qeqqaniit tigusaaqatigisimasani ilagalugit kilomiiterit 8000-it atorlugit pisuinnaq India-mut qimaanermanni misigisamini oqaluttuaa:
 Kapitali siulliat. Kharkov aamma Lubjanka:.../ Killisiuffimmi misigisat:...

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.03-1990 qup.4.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartaq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut:
 Kapitalit 2-at. Eqqartuusivimmi apersorneqarnek eqqartuussaanerlu.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.04-1990 qup.12.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartaq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq,

atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Eqqartuussalerpunga / Kapitalit 3 Parnaarussivimmuut nersutaatinik angallassissutinut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.05-1990 qup.13.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Siberiap tungaanut / Kapitalit 4, 5000 km-it atorlugit qimuttuitsunik.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.06-1990 qup.13.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 5 kalunnernik imminut atassuserlugit pisoruloorneq.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.07-1990 qup.14.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.08-1990 qup.13.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 6 najugassamut apunneq.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.09-1990 qup.14.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 7 Pillakanut inssiama Sibiriami.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.10-1990 qup.13.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.11-1990 qup.13.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 8. Tigusanut inissiami naalakkap nulia.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.12-1990 qup.12.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 9. Qimaanissamut piareersarneq.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.01-02-1991 qup.25.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 10. Arfineq marluk Ljena anigorpaat: Puuvut nallavitsinni toqqorsimaffiannit amuvavut. Alliarisavut “inuusiaralugit” aaqqissuuppavut qipitsinnillu simissianik sanaasunik “qipillugit” nallavigisavut qimappavut. “Tamarmik piareerpat?” isussullunga aperivunga. Tamarmillu isussullutik akuerserpallammata oqarpunga: “Tassa aniniarniarta!” Napasuliaq alapernaarsuiffik qaninnerpaaq pillakkanut inissiisarfiup ungaluisa kujammut kimmut teqeqquniittoq aarlerinartut siulliit annersaraat. Imali nittaalartigaaq meter-illuunniit 20-it angullugit isikkiveqarani. Aammalu qujanaqutigaa pillakkanut inissiaqarfik kallerup inneranit ikumasumik qulleqanngimmat qullersuarnillu seqersittakkanik aarleqqutissaqannginnatta....

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.03-04-1991 qup.24.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 11. Bajkal-ip tasia nivarsiarlu qiimasoq.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.05-06-1991 qup.24.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 12. Kristina ilannguppoq.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.07-08-1991 qup.25.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 13. Sibiriame qimuttuitsut aqquaat ikaarjavut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.09-10-1991 qup.23.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 14. Arfineq pingasut Mongoliamut anngupput.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.11-12-1991 qup.23.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 15-iat.: ....Mongoliakkut ingerlanitsinni qaammatip iluitsup aappaa ingerlalersoq ullut arlaanni illoqarfinnguaq qassikkattannguanik siamasissunik illulik illunullu atasunik nunaatitalik tikipparput. Nunaatit killing ungalooqannginnamik uagutsinnut Europa-miuisunut, tupinnakuluppoq ilimaatsaapparpulli nunaateqarneq piginneqatigiinnikkut ingerlataasoq taamaattumillu nunaatit killingisigut ungalulernissaat pisariaqarani. Illunnguaq ujaqqanik qarmagaq qaliaqanngitsoq illoqarfinnguup avammut killinganiittoq ullup qeqqata siornatigut tikipparput. Ulloq taanna 15-20 km-it ingerlareersimavarput isumaqatigiippugullu illoqarfinnguami uninniarluta..... Kapitali 16 Gobi – kaanneq – imerusunneq toqulu: Gobi-p inoqajuitsorsuatigut augustimi seqineq uunaannangajammik kissartoq ullut unnuallu marluk ingerlareerlutalu annilaanngatiga siullermik malugaara..... Qattunikkut qaffatseqqeriarama isigilerpakka soorlumi-uku orpiit. “Siunitsinni orpiugunarput”, qularpaluttumik oqarpunga. “Orpeqaruni imeqanngitsoornaviannigilaq”, amerikamiortarput oqarpoq. “Ilumut orpiugunarput, qaa orninniartigik”, oqarpunga. Nal. Akunneri marluk nammatsigunarlugit orpiusorisagut ornerusaarpavut. Ilaanni naqinnertanut pigaangatta orpiusorisagut tammaasarpavut.....

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.01-02-1992 qup.27.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.03-04-1992 qup.24.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq

misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 17, Pulateriaarsuit marullullu.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.05-06-1992 qup.25.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 18-iat, Kiisami inoqajuitsorsuaq Gobi qaangerparput.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.07-08-1992 qup.23.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 19-iat, Arfinillit Tibet-imut angupput, kapitalit 20-iat, Tallimat Lahsa ungaqqulugu

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.09-10-1992 qup.23.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitali 21, Himalayap qaqqarsuisigut.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.11-1992 qup.18.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 22-iat, aputaannallup uumasorsua.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Nanginnera. Kal. Nr.12-1992 qup.22.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut. / Kapitalit 23-at. Sisamat kiisami Indiamut anngupput.

Pisummik angalanersuaq. (Nuts. Wilhelm Olsen). Naanera. Kal. Nr.01-1993 qup.17.

Qulequtaq >>pisumik angalanersuaq<< Atuagaq piviusuuvoq sorsunnersuup kingulliup nalaani pisimasuulluni. Atuakkiortuuvoq Polenimioq – Sakkutuut naalagaaraat – nammineq

misigisarujussuarminik oqaluttuartoq. Atuagaq atuarlugu pissanganartorujussuuvoq, atuarlugulu qatsutassaanani. Atuakkamik nutserisuuvoq Vilhelm Olsen, Sisimiut

Pisussaasutut misigaanga ilinnut. (Tall. Efraim Karlsen Maniitsoq) Kal. Nr.04-1994 qup.14.

Taallaq. 1982-imi Maniitsoq tunngavilerneqarnerminiit 200-ngortorsiussammat taallortartunut tallanik unammisitsineqarpoq.

Pisut nuannersut. Kal. Nr.3-1983 qup.4.

Siumut iseqarsimaguma-p nr.2-1983-miit nanginnera: Taamaallunimi Piitaaq tikippoq. Ulloq qilanaarineqarluartoq nalliuppoq. Eqqarsaat ataasiinnaanngikkaluarluni qitiusumilli imaqarpoq: qaqugu katinnissamik. Allatullumi piareersaateqarumavugut – imaluunniit angajoqqaajusut piareersaassiumapput... / Pisut alianartut: Piitaaq tikimmat immikkut oqaasertaqartittanngikkaluarlugu tamatta malugisimavarput qanganit taattorlunnerusooq, asinganerulluni ilaannilu iluaagisaqartutut ittarluni...../ “Siumut iseqarsimaguma...”: Soorlu aatsaannguaq oqartunga allagara una allappara tamannarnit ukiorpassuit qaangiussimalersut, paasissavallu aatsaat pissutissaqalersimagama ilaluunniit noqinneq sapilerama tamatuminnga allagaqartunga.....

Pisut uteqqinnerat iluatsittoq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-1998 qup.7.

..ukiut 25-t missaanni qaangiuttut tassunga eqqaanartumik pisoqarpoq. Taamani 1930-kkut qeqqanni Nuummi Ilinniarfissuarmi ilinniartitsisup Augo lunge timersortartut peqatigiiffiat Nuummi aallarnermagu Nuup inuusuttortaasa ilinniartullu katersorfigaat.

Pitut. (All.: Hans Hard). Kal. Nr.02-1986 qup.8.

Sivitsorpoq allatartumi “Kalaaleq”-mi Otto Sandgreenip Mannik Napasortuuninngaaneersoq oqaluttuaatitta ilaat eqqartoramiuk apeqqutigivaa anguterpaat arnartatuaata pigisai eriagisat “pitut” (pitue) akulliararsuata imminut iluatigiunnaarluni nukappiatoqqamik aappalerluni apuukkiartorsimasai... taakkuli pitut meeraanitta nalaani suli nunaqarfinnguatsinni atorneqaqaat....

Piumaartussat ilaat: Qalasersuup aqutissaqqinnera iluaqutigalugu. Kal. Nr.08-09-2018 qup.16.

Hal.: Suli inuit ilaannit eqqaamaneqarunarpoq ukiorpaaluit matuma siorna umiarsuarsuit Sullualukkoorlutik ingerlaartalernissaannik isuma pinngormat kalaallit inuiaqatigiittut akerlilersuinerujussuat...../ Maanna pilersaarutit: Atuagassiaq “Illustreret Videnskab” nr. 11/2018 malillugu ukioq 2049-mi, ukiut 22-t qaangiuppata Kiinamiut umiarsuarsui sikusiutit atomip nukinganik ingerlatillit umiarsuarnik “pajuttaatinik” malinneqarlutik Aasiamit Europaliarnerminni Beringip ikerasaa aqutigeriarlugu Qalasersuaq toraaginnarlugu ingerlaartalissapput, aqut taanna qaninnerummat...../ Aqutit marluk: Europamit aqut qaninneq qangarsuarli isumaliutaasartoq ilisimaneqarpoq, aqqummi nassaarinarlugu ilisimasassarsiortarnerit arlallit 1800-kkut qiteqqunneranilli pisarput. maannakkut aqquteqarpoq taaneqartartumik "Nordø"tpassagen" ...../ Pilersaarutit: Russit pilersaarput sikusiutip atomip nukinganik ingerlatillip 2019-imi atulersussap “arktika”-p, umiarsuit sikusiutit pingasuusussat siullersaata, atuleruni siku meterinik pingasunik issutigisooq aserortersinnaassagaa; taakkuali kisiisa pinnagit suli sakkortunerusooq pilersaarutigaaq,...../ Qalasersualerngusaanneq: Siku tamaaniitoq milliartuinnartillugu Qalasersuup kimit pigineqarnera nunarsuarminiit akornanni assortuussutaavoq. Tamatuma aatsitassanik Sibiriap avannaani immap iluani peqarsinnaanera annerusumik russinit soqutigineqarpoq, taamaammat Qalasersuaq aqut soqutigilluarpaat...../ Pilerngusaannermut Kalaallit Nunaat akuuvoq: Ukiualuit matuma siorna tusagassiutini

allaaserineqarpoq russit qalasarsuup qeqqata naqqani erfalasortik napparsimagaat immap iluani, tamanna pigisutut tamanut mianerisassanngorlugu...../ Najoqqutaq assiliartaalu: Illustreret Videnskab nr. 11/2018. Nunap assingani takutinneqarput umiarsuit aqqutaat pingassut, tassaasut Centralarktisk rute, ...

Piumagutta sapinngilagut. (All. Ane Marie B. Pedersen – Arnat Partiiat) Kal. Nr.09-2000 qup.8.

Upernaajunerani soraarummeernerpassuit taammatullu aviisini inuusuttut nuannaartut assinginik ilanngusinerit qamuuna isumalluaammernermik tunineqarpunga.

Piumasarsorata ila! (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1990 qup.5.

Inuusuttut peroriartussapput ikinnerpaamik marlunnik oqaaseqalutik. Nunatta inatsisartuini ilaasortat ilaat taama oqarpoq 1990-imi ukiakkut inatsisartut ataatsimiinneranni kalaallisut oqaatsivut oqallisissiaq ataatsimiissutigineqarmat.

Piumassuseq nukiuvoq. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.02-1996 qup.3.

Piffissaalluarsorisatit akuttoqisut utaqqinngisaannakkit, utaqqisaqarnalli suliniartarit naammassisaqarluarniartarlutillu. E. H. Chapin oqarsimavoq: “Angutit pitsaanerpaat ukuunngillat piffissamik pitsaasumik utaqqisaqarsimasut, ukuuppulli namminnek piffissarsiorsimasutpiffissamillu atuisarsimasut utaqqisarínagu.” “Inuusuppallaarputit,” taama angut suliffissuarmi pisortassarsiorluni aviisitigut allassimasoq tamatuminnga atorfissarsiorloq qiviatsiaannarlugu. Angut taanna Robert Owen-imik ateqartoq akivoq: “Ukiut sisamat tallimalluunniit siornatigut oqaaseq taanna uannut atorneqartaannarpoq, maannakkulli taamatut oqarfigineqassallunga neriussimannikkaluarpunga.” “Sapaatip akunneranut qasseriarlutit aalakoortarpit.” “Inuuninni suli aalakoorsimanngilanga.” “Qanoq akissarsiaqarumavit?” .....

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.11-1996 qup.12.

Sorsunnersuup kingulliup (1939-45) nalaani Atuagagdliutini aqqqissuisoq Kristoffer Lyngge qulequtaq qulaani allassimasoq qulequtsiullugu tuluup atuakkiortup O. S. Marden-ip atuakkiarisimasaanit ilanngusisarpoq. Allaaserineqartarsimasut soqutiginaqisut nutaanngilisussaanngitsut ilannguttalissavagut.

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.05-1997 qup.3.

Sorsunnersuup kingulliup (1939-45) nalaani Atuagagdliutini aqqqissuisoq Kristoffer Lyngge qulequtaq...

Piumassuseq nukiuvoq. Nanginnera 2. Kal. Nr.07-1997 qup.13.

Sorsunnersuup kingulliup (1939-45) nalaani Atuagagdliutini aqqqissuisoq Kristoffer Lyngge qulequtaq..

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.08-1997 qup.10.

Sorsunnersuup kingulliup (1939-45) nalaani Atuagagdliutini aqqqissuisoq Kristoffer Lyngge qulequtaq..

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.10-1997 qup.9.

Tuluk atukkiortoq O.S. Marden assigiinngitsorpassuarnik atuakkiartoq ilaanni ima allaatigisaqarpoq. –Allaatigisaq Atuagagdliutinit sorsunnersuup kingulliup nalaani naqittunit tigusavoq.

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.03-1998 qup.5.

Paavip tulliisa ilaat oqarsimavoq “ inoqanngilaq inuunermini iluanaarnermik tikinneqarsimannngitsunik” / Katinnerminnut tunngatillugu sivisunerpaamik angalasut.

Piumassuseq nukiuvoq. Kal. Nr.04-1998 qup.17.

Georg Stephensen qatanngutigiit arfineq pingajoraat, angaoqqaavilu piitsuungaaramik qitornatik ilagalugit inipalaannguami ataatsimi ineqarput. (Atuagagdliutinit O. S. Marden – Kr. L.)

Piumassuseq, taamatuttaaq akisussaassusermik misigineq. (All. Jørgen Fleischer) Kal. Nr.05-2000 qup.10.

Oqaasinnguit taakku marluk angakkuakkatut illutik tasissersussavaatigut namminersornermut. / Kigaaqutit peerlugit./ Suliap pilluaqqussutaa./ Qimoriarsaugit.

(Poorskimi ullut pingasut) Pôrskime Uvdlut pingasut. Kal. Nr.04-1987 qup.7.

Nunatsinni Kujataani naalagaasimasoq H.J.Rink atuakkiaqarpoq assigiinngitsunik nunatsinnut tunngasunik. Aamma nulia Signe Rink allagaqartarsimavoq, ilaallumi atuaganngortissimallugit, taakkualu ilagaat atuagaq anginngitsoq, taasimasaa “Grønlændere” (kalaallit). Atuagannguaq taanna Kristianiame ukioq 1886 naqitertisimavaa, uiminut tunngatissimallugu. Misigisanik naatsukkuutaartunik imaqarpoq, taakkualu ilaat qulaanisut qulequtaqarpoq: “Poorskimi ullut pingasut” – poorskimut namminermut tunngasuunngikkaluarpoq, taamanili, tassa ukiut 1860-it eqqaaniusimasoq, takusanik oqaluttuarneruvoq aammalu qallunaat siutaannut tusagassiissutaanerulluni, poorskilli nalaani pisimasuupput....

Poorskisut. (T.E.) Kal. Nr.03-1982 qup.24.

Taallaq: 1. Pilluarnangaarli ulloq kristusip makiffia...(Versit pingasut)

Poorskitta ullaani Jiisu. (Tall. Søren Møller) Kal. Nr.03-1993 qup.8. Taallaq**Pruffiiti nunamini narrugisaq. Imm.1.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.07-2003 qup.25.**

Atuagaq nangeqattaartoq. Kalaalermik atuartartut eqqaamassavaat 2002-mi Normumi siullermi Atuagaq nangeqattaartussatut eqqarsaat siullermeerluni ilisaritinneqartoq. Atuagaq taanna maanna normumit matumanga aallarnerlugu nangeqattaartussatut ingerlatilerparput./ Angalaneq.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.2.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.08-2003

qup.25. Atuagaq nangeqattaartoq. Kingullermik tusarparput ilisimasassarsiortoq peqatinilu qaqqani aqqutitigut ulorianartutigit taarsissuttoortilluni illuaqqamik siumuisoq unnuiffieriallugulu ingerlaqqittut...

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.3.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.09-2003

qup.31. Atuagaq nangeqattaartoq. Kingullermik atuarparput angalasoq suli ingerlaartoq, hiisterluni, qamutit hiistinik qimuttullit atorlugit aammalu umiatsiarsuaq kuukkoortaat atorlugu. Aqqaani tupigisarpassuani takusarpai nunaallu alianaannersua ajasoorutigisarlugu.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.4.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.10-2003
qup.23. Atuagaq nangeqattaartoq. Kingullermik tusarparput angalasoq aqqummik
ulorianartorsionartumik atuereerluni, nammatsimi ilaat milakulaamit pisaareersoq ilaallu
soraarsereerlugit ingerlanermini buddhasiortut Nunaannut tutisoq.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.5.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.01-2004
qup.29. Atuagaq nangeqattaartoq. Kingullermik atuakkatsinni angalasup tikinniakkani
Ladakh qalliertortillugu misigisaminik oqaluttuupaatigut, mattuffinnilu tusaamalikkaminik
Issamik nalunaaruteqarfigaluta./ Immikkoortut aappaat. LADAKH.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.6.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.02-2004
qup.24. Atuagaq nangeqattaartoq. Normumi kingullermi Angalasup ornitani Ladakh
tikippaa, illoqarfiisalu pingaarnersaata Leh uninngaffigalugu. Inuiaqatigiit
aaqiissuunneranni eqqumiitsorsiani, Soorlu angutit arnallu inissisimaneri
aappariilersarnerilu, isumaliuutersuutigai isumaqatiginngisani mininnagit./Immikkoortut
pingajuat Mattuffik Hemis.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.7.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.03-2004
qup.36. Atuagaq nangeqattaartoq. Normup matuma siuliani tusarparput angalasoq
mattuffimmut Hemisimut pigami lamat qullersaannit ilassilluarneqartoq aammalu
isiginnaartitsinerit annertuut takugai, kiisalu lamalu oqaloqatigiilersut upperuseq
lamaisme pillugu. Oqaloqatigiinnerat Matumuuna nangippoq. Issalu pillugu ilisimasai
amerlipput.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.8.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.04-2004
qup.26. Atuagaq nangeqattaartoq. Normumi kingullermi angalasup aqqummini
tusatsiakkani uppernarsaatissarsillugu paasivaa, taamalu tusakkani allallugit, allagaani
juutit Egyptenimiillutik oqaluttuassartaat malinnaavigaarput. Allattugai ingerlaqqipput.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.9.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.05-2004
qup.28. Atuagaq nangeqattaartoq. Maanna 7-mit aallartissaagut 9-lu ilanngullugu
atuarsinnaassallugu. Issap inuusunnermini aqqusaagai naapitaminillu
oqaloqateqartarneranik imaqarput.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.10.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.06-07-2004
qup.40. Atuagaq nangeqattaartoq. Maanna 10 11-lu atuarsinnaassavavut. Issap
inuusunnermini aqqusaagaanik kiisalu palasinik utoqqaanersanillu naapitanik
oqaloqateqarneranillu imaqarput.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.11.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.08-09-2004
qup.32. Maanna kapitalit 12-imit 14 kapitalit kingullersaat ilanngullugu
atuarneqarsinnaalersissavavut.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.12.(Nuts. T. Lyngé) Kal. Nr.10-2004
qup.28. Maanna atuakkap naajartorneranut atuakkiortup allagai aalartissapput. /
Oqaaseriumasat kingulliit.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.13.(Nuts. T. Lynge) Kal. Nr.11-2004 qup.31.

Atuakkap nangeqattaartup matuma naajartornerani ilisimasassarsiortup paasisaminik nassuiaateqarnera allagaavoq.

Pruffiiti nunamini narrugisaq. Nanginn.14.(Nuts. T. Lynge) Kal. Nr.12-2004 qup.31 .....eqqarsaatersuutai Jesusimit ilinniarneqarlutillu assortorneqartut. Normumi uani tamanna nagingneqarpoq atuakkap naanera tikillgu.

Puisit amii. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.06-07-2012 qup.31 Ulluni makkunani Puisit amii nunarsuarmioqatitsinnit sammineqarput. Soorlulusooq inuiaqatigiinguit ikinnerussuteqarnerput atornerlullugu silarsuarmioqataansinnit peersinniagaalluta nungutinniagaasugut.

Pujortartarunnaaruit tamanna timerpit iluarisorujussuusavaa. Kal. Nr.03-2000 qup.9

Puup pitsiaa. (all. Chr. Berthelsen) Kal. Nr.05-1994 qup.3. nunatta Danmarkimit nunasiarineqaleqqaanerata oqaluttuarsartaani Pooq ilisimaneqarluartuuvoq Danmarkimiinnilersaarsimanermigut. Puup Danmarkiliarnera naatsunnguamik oqaatigigalugu ima pisimavoq: Pooq kalaaleqatinilu Qiperoq ukiakkut Bergen aqqusaarlugu....

Puup pitsiaa. Kal. Nr.05-1994 qup.5 Assaannarmik allataq.

Puup pitsiaa. Kal. Nr.05-1994 qup.6 Allattaatsinninut nuunnera./ Puup pitsiaani paasinngitsuukkat nalornisuukkallu ilaat./ Siulequtsiussamut nassuiaatimerngit.

Puup pitsiaanut tapissaq. (All. H. C. Petersen) Kal. Nr.03-1996 qup.6. Allagaq "Kalaaleq" 1994 nr. 9-mi naqittoq "Puup taalliaani taajumasat," nassiutereerlugu kingusiinnarmi nassaarilerpara kukkunerit iluarsisariaqartut iluarsinagit nassiussimallugu. Tamanna ajuusaarutigaaara.

Puup taalliaani taajumasat. (all. H. C. Petersen) Kal. Nr.09-1994 qup.9 Puup taalliaa.

"Q peerli K' -lu uterli". (All. Nikkulaat) Kal. Nr.11-12-1991 qup.16.

Inuiaat nuannaartorisarpakka inuiaassutsiminni ilisarnaatiminnik pigisallit. Aamma uagut peqaraluarpuqut soorlu aappalaartoqarpugut, aamma oqaluttuaateqarpugut, aamma allanik eqqaasassaqsinnaagaluarpuqut. Kisanni nutaamik allattaasiliormatigut ataatsimilluunniit inuiaassutsitsinnik naqinniutaarupugut. Taamaattumik naqinneq K' uterterusunnaraluaqaaq Q peerlugu, q-mi K'-tut taaneqarsinnaanngilaq, allaat kalaallit oqaasiinut illaruuatissaannanngortitsineruvoq.....

"Q peerli K' -lu uterli"-mut tapersiut. (Chr. Lynge Qeqertarsuaq) Kal. Nr.07-08-1992 qup.2.

“Allattaasiliortut” isumaasa tunngavigisimavaat: kalaallisut allanneq S. Kleinschmidt
oqaasilerineq malillugu atulersitaa kukkunegarnarpallaaqimmat inuit
ajornannginnerusumik kukkunanginnerusumillu allattarnissaannik aqutissiuinissaq.

Qaa, inuusuttoq-aa piareersimagit. (Taall. Mads Henriksen) **Kal. Nr.02-1996**
qup.12. Taallaq

Qaa, inuusuttoq-aa piareersimagit. (Taall. Mads Henriksen) **Kal. Nr.06-1996**
qup.3. Taallaq

Qaa, qungujuttarlutalu. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) **Kal. Nr.02-1994** qup.8.
1. Piniakkat ullumikkutut naleqqisaartitaanngikallamata ilaanni....

Qaamaliavit pissarsiaq.: kalaallit siulitta inatsisitoqaasa ilaat. (All. Vilhelm
Grim, Aapilattoq, Aprili 1943) **Kal. Nr.06-07-2011** qup.33.

Siornaanngorpoq Hans Olsenip Sisimiunit nassiummagit Upernaviup aviisitoqaata
Qammaliap normui arlallit ataagigaluami Hendrik Olsenip aaqquissuuttarsimasai,
siunnersuutigaalu atuagassiamut matumunnga soqutiginarsinnaammata
tigusiffigisarnissaat.

Qaamaliavit pissarsiaq.: Upernavik oqaluttuassartamininngualu. (All.
Marteeraq Frederiksen, Decembari 1942) **Kal. Nr.06-07-2011** qup.27.

Siornaanngorpoq Hans Olsenip Sisimiunit nassiummagit Upernaviup aviisitoqaata
Qammaliap normui arlallit ataagigaluami Hendrik Olsenip aaqquissuuttarsimasai,
siunnersuutigaalu atuagassiamut matumunnga soqutiginarsinnaammata
tigusiffigisarnissaat.

Qaamaliatoqqavit tigulaakkat.: Nannut angissusii. **Kal. Nr.01-2011** qup.19.

Hal.: Sisimiormiup Hans Olsenip angummi Hendrik Olsenip pappiaraatai nammineq
piumassutsiminik Kalaallimut atukkiuppai Siornaak 2009-mi,.. / Minanngoop oqaluasaava. /
Ittuersuaq. / Angajulleq puigutooq. / Ila kaffi mamartutit.

“Qaammaqqullu taartumut qaamavoq...” (Peter Storch) **Kal. Nr.12-1993** qup.2.
(Johs 1,5)

Qaanaaq illoqarfik tunngavilernerlutaq. (All. Arrutaq Kristiansen) **Kal. Nr.11-1998**
qup.7

Qaangiukkumaarput aasap ullui. (Taall. Karl Rosing) **Kal. Nr.11-1998** qup.10
Taallaq.

Qaannamik angalanersaarut: Oqaluppalaarutiminek. (All. Andreas Poulsen)
Kal. Nr.02-2009 qup.5.

Ukioq 1902-03-miluunniit sinersorneq, ivittuunut Qaannamik.

Qaannat kattuffianiit nutaarsiassat. (Kâlêraq Kaaleeraq Bech) **Kal. Nr.07-1994**
qup.8.

QU-94 Qaannamik unammersuaarneq 1994.

Qaannat kattuffianiit nutaarsiassat. Kal. Nr.06-1996 qup.14.

QU-96 Maniitsoq. Qaannamik unammersuaarneq 1996.

Qaannat kattuffiat naalakkersuisunit nersornaasigaavoq. Kal. Nr.07-1994 qup.11.

21. Juni 1994 "Inuiattut Ullorsiornermi" Qaannat kattuffiat 25.000,00 kr.-nik nersornaaserneqarpoq. Nersornaasiinermut atatillugu Kattuffiup siulittaasua Sisimiormiu Kaaleeraq Bech imatut oqaaseqarpoq.

Qaannat kattuffiat pilluaritsi! (all. Samuel Knudsen) Kal. Nr.09-1994 qup.3

Qaannat kattuffiat ukioq -1997 Kal. Nr.06-1997 qup.6.

Kalaallit nunaanni Qaannat kattuffiat kingumunaasiit ukioq manna nunatsinni qaannamik unammersuartitsiniarpoq. Tamatumuuna Paamiuni ingerlanneqartussami.

Qaaqqusaanermi oqaaseriumasaagaluit. (All.: Pele Lange, Qasiannguit). Kal. Nr.11-2017 qup.23.

Uiuni 15-ini Qullissat nunagaakka. Qujanaq qaaqqusinissinnut, tuppallernaqaasi naak maani sunniutigisimasakka suunngikkaluaqisut tunniussakkalu nalikikkaluaqisut, tunisutisiakkali uannut annertusimaqaat. Ikinngutit اساسat, asaneqarneq ikiorneqartarnerillu pisimasakka, inuuninni sivitsortumi iluaqutigisimaqisakka nakooqutigisimasakkalu, nalusannik ilikkagaqarfigisimasakka takusinnaangisannillu takunniffigisimasakka, tusarsimangisannik tusarfigisimasakka annertuumik timikkut anersaakkullu nakooqutigisimasakka. Qullissat inuisa assigiinngitsunik sumiorpaluutillit ilisaritittarpaat nunatta suatungaaniit toqqakkatut suliarlorlutik tikissimanertik, imaluunniit namminneq suliffissarsiorlutik nuussimasut. Tamarmik namminneq illoqarput imminnullu napatillutik.....

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) Kal. Nr.05-1999 qup.11.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk" Atuakkiorfiup 1988-imi saqqumersippaa. Manna tikillugu atuariinnarni atornerqarnerusarsimavoq. - Atuakkiortuata akuersaarluarneratigut maannamiit nangeqattaarumik ilannguttalissavarput, siunertaralugu angajoqqaat „Kalaaleq”-mik atuartigisartakkatta meeqqaminnut pingaartumik mikisunut immaqa unukkut atuffassissutigisarumaaraat. Atuakkiortoq ima aallartippoq:- Tulugaq./ Qaartuluk.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 2. Kal. Nr.06-1999 qup.10.

**Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk" ..../
Kujammukaarneq.**

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 3. Kal. Nr.07-1999 qup.10.

**Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk" ..../
Meerartatsinnut - Simmi./ Helikopteri sukkaniuttarpaat.**

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 4. Kal. Nr.08-1999 qup.14.

**Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk" ..../
Meerartatsinnut Anorersuaq./ Tulukkat iluliamiorpaluttut.**

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 5. Kal. Nr.09-1999 qup.12.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...../
Meeraratatsinnut Illorpassualik.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 6. Kal. Nr.10-1999 qup.15.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...../ Ilulissani
ulloq siulleq./ Ilulissat kangerluat.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 7. Kal. Nr.11-1999 qup.18.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"..../
Meerartatsinnut - Eqillimanarlu./ Aasiillimi allanngorpoq.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 8. Kal. Nr.02-2000 qup.16.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut
"Qaartuluk"..../Meerartatsinnut - Suli kujammut.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 9. Kal. Nr.03-2000 qup.16.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut
"Qaartuluk"..../Meerartatsinnut tulukkat paasinnittarnerattut. / Illoqarfeeraq Kangaatsiaq.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 10. Kal. Nr.04-2000 qup.14.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...../
Meerartatsinnut - Upernaleqaaq./ Sisimiut.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 11. Kal. Nr.06-2000 qup.14.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut
"Qaartuluk"..../Meerartatsinnut - Ilikkagai amerlaqaat.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 12. Kal. Nr.07-2000 qup.6.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....
/Meerartatsinnut - Kangerlussuarmut.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 13. Kal. Nr.08-2000 qup.12.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk".... /Meerartatsinnut -
Nersutit nunasisut.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 14. Kal. Nr.09-2000 qup.9.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....
/Meerartatsinnut - Inuppaat quuat.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 15. Kal. Nr.10-2000 qup.11.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....
/Meerartatsinnut -Kiisami tingeqqippit.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 16. Kal. Nr.11-2000 qup.17.
Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 17. Kal. Nr.02-2001 qup.9.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) nanginnera 18. Kal. Nr.04-2001 qup.16.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-1. Kal. Nr.05-2001 qup.11.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"....

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-2. Kal. Nr.06-2001 qup.16.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-3. Kal. Nr.08-09-2001 qup.7.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-4. Kal. Nr.12-2001 qup.16.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-5. Kal. Nr.01-02-2002 qup.12.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk".../

Immikkoortup appaa.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-6. Kal. Nr.03-04-2002 qup.23.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk".../ Suli avannamut.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-7. Kal. Nr.02-2003 qup.19.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...Juunip ulluisa 25-at./ Aallaqqipput.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-8. Kal. Nr.03-2003 qup.29.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...Juunip ulluisa 30-at.

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-9. Kal. Nr.04-2003 qup.27.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...

Qaartuluk. (All. Saamua Knudsen) immikkoortut 2-10. Kal. Nr.05-2003 qup.22.

Meerartatsinnut: ilisimaneqartutut atuagannguaq meeqqanut "Qaartuluk"...Naanera.

Qaasuitsup qaamana. (tall. Erin. Johan Eliassen) Kal. Nr.04-1987 qup.15.

Taallaq: Erfalat kalaallit perput pinneqaaq...

Qaatuleqqaarpunga. (taall. Jens Storch) Kal. Nr.02-1986 qup.14. Taallaq.

Qaavigarsuaq / (K'âvigarssuaK') **Kal. Nr.06-1989 qup.14.** Maannakkut nangeqattaartumik aallartissavarput piniartorsuusimasup maanna toqoreersimalersup K'âvigarssûp inuunermini eqqaamasaminik unikkaavi. 1950-kut qiteqqunnerisa nalaanni Qaanaami ilinniartitsisuutillunga ilaqutariit Qaavigarsuakkormiut ilisarismavagut, inuit ilakkuminartorsuit. Qaavigarsuaq angalatoorsuuvoq ilaatigut Knud Rasmussenip Akilinermi Amerikallu avannaani ilisimasassarsiornerujussuani ukiuni sisamani Kunuunnguamut qimussersaasimalluni. / Isikkivik alianaatsoq./ Meeraanerma unikkaassartaa.

Qaavigarsuaq. (K'âvigarssuaK') (nanginnera) **Kal. Nr.07-1989 qup.13.** Piuli qalasersualiarmat ingiaqataasimavunga.

Qaavigarsuaq. (K'âvigarssuaK') (nanginnera) **Kal. Nr.08-1989 qup.15.** Avani avannaarsuani ukiorsiornialerpugut.

Qaavigarsuaq. (K'âvigarssuaK') (nanginnera) **Kal. Nr.09-1989 qup.13.** Piuli qalasersuup tungaanut piukkutsalerpoq. / Kinaana Robert Peary / Robert Peary / Qalasersualiat aallaannaqaat.

Qaavigarsuaq. (K'âvigarssuaK') (nanginnera) **Kal. Nr.10-1989 qup.14.** Qalasersualiat tikeqisut.

Qaffakaatitat: Misigisat eqqaamanartut. (All.: Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.05-2017 qup.18.**

Nunaqarfinnguarmiullunga qaammarsagaasimanermik annerusumik sianigisaqarnanga 1957-imi Aasianni Efterskolimi atualertussanngorpunga. Upernavimmiit kujammut aallartussanngorpugut umiarsuaq "Tikeraaq" ilaaffigalugu. Sunaaffali pisoqassasoq ulloq manna tikillugu eqqaagaangakku qungujuutigisartakkannik. Annilaajallanneq!: Ukioq 1959 ukiakkut ukiut marluk Aasianni efterskolimeereerlunga Sisimiuni amutsivimmi umiarsualiortutut ilinniartunngorpunga. Inuuninni ukiut atorsimasama nuannernersai taamaalillunga Sisimiuni atorsimallugit misigisimasarpunga...

Qajaq pillugu oqallinneq: QAJAQ aammalu. (All. Peter Brandt) **Kal. Nr.02-03-2005 qup.7.**

Kalaaleq nr.11-mi November 2004 Thimothæus Poulsen soqutiginaqisumik assallu tapersersorusunnartumik allaatigisaqarpoq....

Qajavissuaq : Johannes Rosing 1863-1942. (all. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.09-10-1992 qup.20.**

Angut maannakkut eqqartugassarput ateqarpoq Johannes Rosing ilaqutariit Maniitsormiullumi tamarmik "Aataralaa"-mik taasartagaat. Kinguaariit Rosingit allat assigalugit eqqumiitsuliortuuvoq pingaartumik ukkusisserinermik suliaqartuulluni. Naalagarsuarni atorfeqarpoq nappajattut niuertorutsitullu. 1979-imi H.C. Petersen høgskolimi suleqatigitillugu atuagaarannguaq ilaqutarinnut tunngatillugu allappaa. Soqutiginaqimmalli H.C. akuersitissimavara maana atuagassiakkut ilanngukkumallugu. H.C.Petersen eqqartuereerpat "Aataralaa" qajartorujussuarsimanerminik allaaserisimasaa ilanngutissavarput. (aaqqiss)./ Qajartorujussarnera.

Qajorannguarsuup oqalualaaavi. K'ajoránguarssûp oqalualaaavi. **Kal. Nr.04-1984 qup.6.**

Poorski tikilersoq asimioqarfitsinni poorskisioriarlutik qimussit tikerarsimasorpasuit ilagaat piniartoq utoqqalisoq Qajorannguarsuaq, Savissivimmioq. Avannersuarimi ileqquvoq tikeraat nammineerlutik qaaqquneqarnissartik utaqqinagu isefigerusutaminnut iseriartortarlutik, taamaattumik Qaajorannguarsuup nuliatalu pulaarpaatigut. Aningajalerlutilli qinnuvigaanga inimut allaffimmut iseqatigiumallunga, qinnguvigalungalu kisimiinnitsinni oqaluppalaassani allassigikka atuagassiallu arlaannik naqiterisitsisartumut nassiullugit. Kissaatigisaa malillugu oqaasii allappakka, oqaluppalaavisalu oqaasiliorneri soorunami iluarsangaatsiarlugit , imaapput: Inuusuttunngulerlunga angakkunngornissannik eqqarsaateqartalersimavunga....

Qajuuttap eqqaamaneqarneranut ilapittuutissaq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.10-1999 qup.11.

Umiiarnerit./ Qujajartortoq.

Qalasersuaq qangatut issigunnaarpoq: Novembarip 17-ani 2016 uuttortaanerit najoqqutaralugit takutitassiaq. (All.: Aqqaluk Lyngé). Kal. Nr.12-1992 qup.40 (Tunua).

Klimap Allanngoriartornera pillugu FN-ip ataatsimiititaliarsua ukiumoortumik 2-ssaanik ataatsimiipooq ukioq manna Marrakechimi, MArokkomiittumi.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) Kal. Nr.01-1994 qup.15.

Cook aamma Peary / Pearup 1906-imi Nordpoliliaraluarnera.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) (Nanginnera) Kal. Nr.02-1994 qup.10.

Robert Peary-p Nordpolen-imut oqattarinera siulleq pivoq ukioq 1906. / Cook-ip 1908-mi Nordpolen-imut angalanera.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) (Nanginnera) Kal. Nr.03-1994 qup.13.

1909-imi Peary-p Nordpoliliarnera.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) (Nanginnera) Kal. Nr.04-1994 qup.13.

Qalasersuaq avannarleq anguaat. - utimut aallarput.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) (Nanginnera) Kal. Nr.05-1994 qup.16.

Qalasersuarmut avannarlermut anngunniunneq. (all. Inuutersuaq Ulloriaq) (Nanginnera) Kal. Nr.06-1994 qup.16.

Robert E. Peary – Piulersuaq. / Piulersuup Inughuarni kinguaavi.

Qallunaatsiaanik. (All. Jonathan Joelsen) Kal. Nr.02-1985 qup.3.

Qallunaatsiaat ukiuni 1000-t matuma siunnatigut nunatsinni inuusimanerannik atuakkiat qapiummik qanililerummik ilaatigut qapiakkatut isigineqarsinnaapput. - Allattoq: Jonathan Joelsen.: Kujataani oktoberip seqerna ullup qiterarnerani kissattingaarsimammat atisavut

piiarsimavavut ilulliinnanngorluta. Kangerluup qinngua sinerissami avannaata malissuinit anguneqatsinnaanngitsoq najorparput, illukoq qallunaatsiaat ukiorpassuit matuma siornagut ilaqutariit kikkugaluarnersut illugisimasaata tunngavikua issiavigalugu, eqqarsaatersuutigalugulu qangarsuaq ukiup taamaalinerani illumi tassanerpiag suut sammeneqartarsimanersut eqqoriaqattaarluta natersiniarusaaraluarlugit.....

Qaasuk. K'âgssuk. (Jens K. Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.04-1982 qup.15.
Tusartakkat radiomi oqaluttuartut tusarnaarlugit isumassarsivunga "Kalaaleq"-kut apeqquteqarniarlunga, oqaluttuaatitsinni taaneqartuartumik Qaasuk akerarpassuaqarsimavoq, asulumi aasivigitinneqartartut narsamiissanatik, kisiannili qaqqarsuit nuusaani innaannarmi, apereqqajaanartarppoq taama ulorianartigisumi ineqarmata: meerartaqarsimannginnerlutik?..... Maniitsup majoqqaani paatungaani Ilulialimmi, qoororsuata kitaatungaani saqqaani uingasuinnarsuarmi. Kangerlussuarmi Angujaartorfimmi Qaasuunngooq aasivissua....Sinerissatsinni allani Qaasuup aasiviinik ilisimasaqartoqarnerluni?
Qaasuk, Maniitsoq, Majoqqaq, Ilulialik, Kangerlussuaq, Angujaartorfik.

Qaasuk. K'âgssuk. (Johan Olsen, Kangerluk) Kal. Nr.06-1982 qup.19.

Qaannamik Aberdeenimut. K'ainamik Aberdeenimut (Ejnar Mikkelsen) Kal. Nr.01-1981 qup.1.

(Taassuminnga aallaatiginnippoq nunatsinni Tunumi allanilu ilisimasassarsiorluni angalatoq Ejnar Mikkelsen, atuagassiami qaammatikkaartumik saqqummertartumi "Grønland"-mi, februar 1954-imi). Ukioq 1728 Aberdeenip (Skotladip kangimut sineriaani illoqarfissuaq, nugt.) avataani allanarluinnartumik takkuttoqalerpoq, inuillu sissamut katersuupput imarsiorluni tungiminnut ingerlasoq sunaanersoq takuniarlugu. Immakkut kuup Doni-ip akuata tungaanut ingerlasup assingaa angutip timaata affaa qulleq, takusarlugu eqqumiitsoq taanna saneqqamigut illugiitigut akuttoqatigiimmik ingerlasumik aalasoqarpoq: suluit, tallit, imaluunniit suummitaava?...../ Taavalu Aberdeenimut tuppallersaataaginnassaaq katersugaasiveqaramik Kalaallit nunaata kitaamiut qajaannik tamanik atortulimmik silarsuarmi tamanit pisoqaanersaassumik.

Qalasersuup avannarliup sikuata siaruaannera. Kal. Nr.04-2016 qup.36.(Tunua)

Qalipagarsuit kusanangaaqisut. (taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.05-1993 qup.11. Taallaq

Qalipaasorsuaq tusaamasaaq: Vincent van Gogh. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2008 qup.18.

Pakatsisarneri./ Naammineq aallartippoq./ Ikiorsiumasutuaq./ Gauguin naapippaa./ Toqoreerluni aatsaat tusaamasarsuanngorpoq./ Nukariit.

Qallunaaq (Bjørn Rosing Qaqortoq.) Kal. Nr.01-1984 qup.17.

Atuagassiaq KALAALAQ atuarlugu taaguutip qallunaap nagguissiorlugu isumasiorneqarsimanagera atuariarakku isumaliutigilerlugu isumaa, taamalu nagguigisinnaasaa takusorilluinnalerakku quiagineqassagaluarnerlunga ilanngussilaarallarlanga....

Qallunaat aliortukkersaarutaat. Aggersborggaard. Kal. Nr.04-2013 qup.25.

Hal.: Danmarkip avinnequtaata Linfjordenip sineriaani kujallermiippoq illoqarfinnguaq Løgstør, taassuma avannannguaniippoq sinerissap avannarliup nunataani narsaannarsuarmi pukkitsumi siaangasumilu illorsuaq Aggersborggaard, tassalluni qanga nunaatilissuup najugaa. / Piginnittoq alla.

Qallunaat nunatsiinnittarsimasut. (All. Aaqqiss. Ole Filemonsén) Kal. Nr.01-02-2002 qup.17.

Michael Hvidsted Københavni inunngorpoq ukioq 1747-mi, angutigisimallugu skomageri Jakob Hvidsted. Oqaatigineqarpoq Egedemik naggatillit eqqarlerigai. Suli mikisuusoq angutaa toquvoq. Angutaalu toqummat Vajsenhusimi atuartunngortinneqarpoq, tassanilu ukiut qulit atuarpoq. Tassaneereermat Kalaallit Nunaannut aallartinneqarpoq ajoqitut sulisussanngorlugu.

Qallunaatsiaani ilageeqarneq. (Atuakkiortoq: Mads Lidegaard) (All.Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-2000 qup.3.

Ukioq manna ukioq 2000 pingaartumik Kalaallit Nunaata Kujataani piareersaaterpassuit pilersaarusiorneqarput kristumiussutsip Kalaallit Nunaannut eqqunneqarneranit ukiut 1000-ngornerat piareersarlugu...../ Atuakkiap nassuiaataa. / Atuakkiarsuaq ima aallartippoq. / Kristumiussutsip Kalaallit Nunaannut eqqunneqarnera. / Immikkut biskopeqarfiulerneq./ Qallunaatsiaat nungunnerat./ Kalaallit qallunaatsiaallu.

Qamani pigisat. Eqqaamasalersaarutit nangeqqilaarlugit 2. (All. Søren Møller. Maniitsoq). Kal. Nr.11-2016 qup.12.

Møllerikkut: Utoqqarnik eqqartuina nangeqqilaarlugu.... / Esra Ananiassenimik: Esra Ananiassen nulia Sofie pingasunik erneqarput..../ Jaakooqqap nulia Benigne: Mads Kreutzmann nangippoq: "Jaakooqqap nulia Benigne utoqqarsuanngorpoq..../ Elisabeth Møller: Aanaga Elisabeth Edel Lisethe Ananiassen Narsarmiuni Kangaamiut timaanni 1879-imi.... / Nathanie Boassen: Aatannit Lars Møllerimit nuianillu Elisibarsuarmat Ananiassenimik kinguliaqarsimasumik siulivut...

Qamani pigisat. Eqqaamasalersaarutit nangeqqilaarlugit 3. (All. Søren Møller. Maniitsoq). Kal. Nr.12-2016 qup.24.

Tobias Mouritzen, Tuppia: Aataga ajoqi Nathaniel Boassen 1940-kkut qiteqqunnerisa missaanni tb-mik nappaateqarluni suliuinnaarmat Kangaamiut timaanni.... / Maaliaannap ajunaarnera. / Arfanniat angumerai. / Avaavi orsuarnikkamik. / Sisseriuarneq. / 1940-kkut aallartinneranni illut. /

Qamani sarsuatitat. (All. Søren Møller. Maniitsoq). Kal. Nr.08-09-2016 qup.27.

Atuagassiamik Kalaalermik atuartartut ilaannit saaffigineqartarnera pissutigalugu eqqaamasalersaarutiminikka immaqa atuartartut ilaannit soqutaavallaanngikkaluartut nangeqqilaarniarlugit aalajangiussimavara,.../ Utoqqaat angumerisakka. / Noa Ujoorsuaallu. / Berthe Lyberth. / Karl Sommer, Kaalikasik. / Jakob Lyberth, Jaakorsuaq. Jonas Tønnessen, Juunaralak.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Kal. Nr.10-1999 qup.19.

Atuagaq „agdlagarsiat” ukioq 1970 Kalaallit Nunaanni naqiterisitsisarfiup saqqummersippaa. Atuagaq atukkiortut taalliortullu assigiinngitsut 15-t immersorsimavaat. Aaqqissuisuovoq Jens Poulsen. Tassani allaatigisat ilagaat,, QANERSO” Atuakkiortup

ilisarismalluakkatta Ole Brandt-iugaluup allaatigisimasaa. Nulia Theodora Brandt akuersitillugu „Kalaaleq“-mi ilannguttassavarput.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 2. **Kal. Nr.01-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 3. **Kal. Nr.02-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 4. **Kal. Nr.03-2000** qup.18.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 5. **Kal. Nr.04-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 6. **Kal. Nr.05-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 7. **Kal. Nr.06-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 8. **Kal. Nr.07-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 9. **Kal. Nr.08-2000** qup.19.

Qanerso. (All. Ole Brandt.) Nanginnera 10. **Kal. Nr.09-2000** qup.19.
Oqaluttuaq nuannersoq pissanganartorlu tassunga naavoq.

Qanga qilalugalissuugallarmat: Piisaarfiit qaangiupput. Kal. Nr.02-2007 qup.8.
Hal.: Qilalukkat mattaat qaatussaraakka inersimalerninnut ilangertagassatut takorloortakkakka. / Ilisimasat. / Qaqummut ungoorisarneq. / Ungoorineq pujortuleeqqamik. / Ukiuni tulleriinni pisat. / Qilalukkat qaqortat pisat ukiuni 1907-imit 1950-imit. / Qilalukkat qaqortat Kujataani Avannaanilu pisat qernertallu Avannaani. / Kisitsisit isumaat. / Uumasut taakkua paasissutissartaat. / Amerlassusiat ikissusiat. / Ullumikkut.

Qanga arferinermi nunatsinni pisimasut ilaat. (allagaatitoqqanit. Otto Sandgreen) Kal. Nr.06-1993 qup.13.

Nalunngisatsitut qanga – tassami ukiut 1700-t atuunerini nunatsinni arfanniarneq assut pingaaruteqarsimavoq, tassa niuerneramik ajoqersuiartortitsinermillu aningaasalersuisuulluni.

Qanga eqqaamasat puigugassaannigitsut. (All. Adam Simonsen) Kal. Nr.12-1996 qup.17.

Qanga juullinut. (All. Adam Sandgreen, Akunnaaq) Kal. Nr.12-1995 qup.15.
Qulequttamik matuminnga oqaluarinnittoq naatsumik ilisaritilaassavara, Adam Sandgreen, ilisarismannittut tamarmik taasarpaat “Aata,” piniartuuvoq aalisartuullunilu pujortuleeraqarlunilu qajaqartoq angumeraarput. Piniarnermik aalisarnermillumi aallussa qarluartuuvoq eqiasuitsuulluni eqeersimaartarluni. Iliarsuulluni alliaartorsimagami ikiortarialinnut isai ammalluarterput kikkullu peroriartortut sungiusagaalluarnissaat pingaatitaraa. Tamanna pissutigisimagunarlugu 1950-ikkut ingerlaneranni kommunalbestyrelsimut Akunnaamit ilaasortaavoq. Sivisuumillu qinigaaffiit arlallit

atulluarluni. Aamma ilaanni qaannami makitaniarnissamut sungiusaammut nunamiittussamik sanasimavoq eqqaamavara, taamanimi nukappiaqqat peqqissut tamarmik qajartornermut sungiusarneqartarmata,.....Taamanimiit maangamut juullileriartog eqqaanngitsoorneq ajorpakka anaanama oqaluffimmi atuarfittaa ilanngullugu asaaqataasarneri. Ilui tamakkerlugit qilaarsiorlugillu ullut marluk asattarpaat. Ulluni marlunni ullormut 1 kruumilerneqartarmat 2 kruunisisarneri suut-uku taama takulluarnartigisut.....

Qanga juullisiortarnermit eqqaamasat. (all. Margrethe P. Gjorup) Kal. Nr.12-1994 qup.9. ukiup unnuaa.

Qanga katersuuffissuaq: Taseralik. (All. .C.Petersen) Kal. Nr.09-2005 qup.9. Umiaq Angallat Kulturimik usisartog./ Akilinermi katersuuttarfiit./ Alaskamiut niuffattarfiat avannarleq./ Nunatsinni./ Naapittarfiit allat./ Taseralimmi niuffanneq./ Maanna./ Eqqarsaat.

Qanga meeraaffik. Nunaminertaq Nuup taarnersaa. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.11-2014 qup.26. Assit tallimat.

Qanga oqallissutit ilaat: Perorsaанermik. (All.: Ajoqiuneq: Johan Chemnitz, 1886-1919, Allaqqiisog Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq). Kal. Nr.08-09-2017 qup.7.

Griikerit: Soorlu Europamiut kuturiata qangarsuaq griikerit kulturiat puilaffiisa pingaarnersarigaat, taama perorsaaneq pillugu grikerit eqqarsaataat perorsaasарnerallu kingorna tamanna pillugu eqqarsaatinik nutaanik ilasimagaluartut maanna meeqqanik perorsaанerup atuartsinerullu ittup puilaffigaat. Romamiut kaasariit nalaanni perorsaанermikkut griikerit taamanikkut ittutpisarnerat assiginiarpaat..../ *Sparta:* Spartamiut perorsaasарnerat naalagaaffimmut atavoq. Inuk inunngorneranit naalagaaffiup pigisaraa, taamaattumik ataataq anaanarlunniit oqartussaataannigilaq meeqqap pineqarnissaanik. Meeraq erninnaq naalagaaffiup siulersortaanut saqqummiunneqartarpoq, ajoquteqartulli peqqinngitsut iloqiaasullunniit Spartamiut atorfissaqartinngilaat toqunneqartarlutilli.../ *Arnat perorsagaанerat:* Griikerit allat tamarmik nivarsiartaat ilaqutariit namminneq perorsagassarissagaluarpaat. Spartamiulli nivarsiartaat Lykurgip nukappiaqqatungajak perorsarneqaaquai. Nivarsiaqqat perorsarneqарnerat naalagaaffiup suliassaraa, nukappiaqqiortussaammata....

Qanga oqallissutit ilaat: Perorsaанermik II. (All.: Ajoqiuneq: Johan Chemnitz, 1886-1919, Allaqqiisog Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq). Kal. Nr.10-2017 qup.4.

Atheni: Athenip historiaanit nalunngilarput Athenimiut Spartamiutut ileqqunut aaliangersimavallaartunut qilersorsimavallaanngitsut. Tamannalu pissutaalluni Athenimiut ineriartornerusimapput tamatigut: Naalakkersuinikkut, inuussutissarsionnikkut, kusanartuliornikkut, kunst, ilisimatuussutsikkullu. Naalagaaffiup innutai Spartamiutut assigiissuinnaangillat: akimaneqarpoq, inuinnaqarlunilu, pisooqarpoq, piitsoqarlunilu, nunaatilissuaqarpoq naasorissaasoqarlunilu il.il..... *Allanngortitsipput:* Ukiut 500-ssaanni allanngorluinnarpoq. Athen pingaartorsuanngorpoq anersaakkut. Inuusuttut timimik perorsagaанerat naammagiinnarunnaarlugu anersaakkuttaaq alliartorumalerput..../ *Sokrates:* Sofistit qassiinik assortorneqarput. Pingaartumik uani assortuisuat angut pingaartorsuaq taassavarput, tassa Sokrates. Sokratesip erninnaq malugaa sofistit ajoqersuutaat inuusuttunut anersaakkut peqqinnanngitsusut. Taamaattumillu sofistit

inuusuttunik tusarnaartissaminnik pilernusseqatiginiarpai, ilumullu inuusuttut amerlasuut malitsigilerlugit..../ *Sokratesip ajoqersuisarnera*: Sokratesip ajoqersuutiginiakkani oqaluttuariinnarneq ajorpai, ileqqorissuserooq ajoqersuutigineqarsinnaanngimmat. Pineqarsinnaavorli inuup nammineq qasusuilluni anersaakkut suliniarneragut....

Qanga oqallissutit ilaat: Perorsaанermik III. (All.: Ajoqiuneq: Johan Chemnitz, 1886-1919, Allaqqiisoq Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq). Kal. Nr.11-2017 qup.5.

Platon toq. Uk. 348 Kr. Sioqq.: Platonip Sokratedip ajoqersugaasa tusaamasaanersaata perorsaанermik oqaluttuani atuakkiani "Naalagaaffik" (Staten) pingaatutigaa, aatsaat historiame perorsaaneq pillugu atuakkiortoqarmat...../ *Aristoteles*: Aristoteles Platonip ajoqersugaa immikkut oqaluuserisariaqanngilarput. Allagai ataqqinarlutillu pingaaraluaqisut Sokratesip Platonillu isumaat pigimmagit...../ *Markus Fabius Qvintilianus, 42-118.*: Inuusoq kaasarip Trajanip siuliisalu nalaanni ataqqissarsuusimavoq. Oqalullaqqinneq pingaartumik ilinniarsimavaa allaatigalugulu. Allagaasa ilaasa nutserneri oqaatigissavavut.....

Qanga oqallissutit ilaat: Perorsaанermik III. (All.: Ajoqiuneq: Johan Chemnitz, 1886-1919, Allaqqiisoq Jakob Møller Lyberth, Maniitsoq). Kal. Nr.12-2017 qup.6.

Lutheri, 1483-1546: Inuunera oqaatigeriikkatsinnit allanit ilisimanerugatsigu immikkut oqaatiginiangilarput, ugguunali allagaasa ilaanni perorsaанermut tunganerusut ilaat ilanngutitsiassavavut./ *Pilersitsequsinera*: Tyskit illorpassuaqarfiini siulittaasunut atuarfiit kristumiussusermut tunngasut pilerseqqullugit uk. 1524-mi allagaa. Ilumut suliassaq angisoorsuullunilu ilungersunartorsuuvoq, inuusortortavut ikiorlugit siunersussagivut..../ *Ludvig Holberg, 1684-1754*: Holberg inuusoq Bergenimi qallunaat allattartuisa tusaamasaanerit ilagaat. Angajoqqaavi siusaaluunniit immikkut tusaamasaassuteqanngillat. Angutaa sakkutuuvuq. Ludvig Holberg angunni toqummat nammineq sakkutuunnngoraluarpoq, erniinnarli atuarnermut saappoq..../ *Najoqqut*: Nalunнарutit....

Qanganitsanik eqqaamasat. K'anganitsanik erK'aimassat. (Ola Alaufesen) Kal. Nr.05-1983 qup.8.

Meerallungalli eqqaamasaqarsinnaanera aallartissimagunarpoq imaalilluni: Sissami pinnguarbunga ujaqqap qaanut ingillunga qisunnguami paaserlunga qajartortuusaarlunga. Saninnilu illunnguara Magtaliit aamma sunaaffa uattulli ukioqartigisoq qeqqussat saattukujoortaanik nuilarmiulerluni pinnguarpoq...../ Inuup saarni: Eqqaamalluarpara ataataga qimuttunik qimmeqartoq, taamanikkullu nunaqateqarata tassani kisimiilluta. Nunaqarfippulli illukoqarpoq pisoqaanngivissumik, tassa illerata nalaa suli quleqartoq...../ Kusanartunik kamittaarpunga: Ullut arlaanni suli ukiarluanngitsoq iterlunga atisalersulersunga anaanama tunniuteriallarai kamissakka qulaat avittallit unnersallit..../ Juullimi tunissutisiakka: aasap ukiallu ullui qaangiinnarlugit - aammami eqqaamasaqarfigilluannginnakkit suli eqqaamallaqqisisimanninnama, aammami ullormut pisartut taamani assigiiaginnangajaagamik, qaqutigut pissanganartortaqariartut puiikkiunnartaraluartut - juullingajalernerai tikiinnarlara..../ Qamutitaannguakka./ Angujuma puisimik pernarnera./ Anaanama oqaluusaava./ Angajuklut ernertaarput./ Mitaartoq./ Kainnguaq./ Kasinnguup oqaluusaavi.

Qanilaarneq (All. Ricard Petersen) Kal. Nr.08-1999 qup.8.

Qanimanartooq nungutsuittoq: Nappaassuaq tupakuluusi paasiuminaatsittagara. (All. Kristian Egede(Kajistiaat)) Kal. Nr.10-2004 qup.19.
 Meerannguulluta Saarlumi nunaqarpugut. Piniartut nunaqarfiat piniakkatigut akunnaassiffeqanngitsoq. Illunnguit arfineq-marluupput. Uagut ajoqikkullu illunnguaqarpugut qaqqannguup qaavani.

Qaniuineq puigunaatsoq: Mâliâraq Maaliaaraq Vebæk ilisaanerani. (All. Ass. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2012 qup.25.

Qanoq atortassavarput? (UvdloriánguaK' Kristiansen) Kal. Nr.08-1987 qup.8.
 Inuiaqatigiittut ullorsiortarnerput kalaallit tamarmik atortariaqarpaat sapinngisamik sutigut tamatigut ilorraap tungaanut ingerlaniarnissamut. Ullortuneq junip ulluisa 21-at eqqorlugu inuiaqatigiittut ullorsiortalernerput suli nutaajuvoq. Isuma tassaniittoq uanga eqqarsaatigigaangakku itsaq siulitta kalaallit ullukinnersiortarnerminnut isumagitissimagunagaannit allaassuteqartariaqarsorineq ajorpara. Oqaluttuarineqartartut naapertussagaanni ullukinnersiortarput nalliortorsiutigalugu seqernup appariartorunnaarnera, tassa qullariartoqqilernissaa, ullup qaamarngata takkuteqqilerneru, ullut talliartoqqilernissaat, qaammariartoqqilernissaa, upernaap aasallu - piliniarluni aalaniataarfissat - nalliateqqinnissaat.

Qanoq timmissat mannik ilisarisarpaat?. (nuts. Chr. Lyng) Kal. Nr.11-1994 qup.11.

/ Tamatta taartumik ameqarsimagaluarnerpugut?. / Sooq kaalluni aqajaroq quluartarpa?

Qanormiuna atorneqartariaqaraluarnerrippat? (all. Jens Simonsen) Kal. Nr.07-1994 qup.2.

Kalaallisut oqatarnitsinni - qangamut naleqqiullugu - malittarisqaqannginnerujussuulluta oqariaatsinik atuilersimanerput malunniulluarsimalerppoq.

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.01-1990 qup.11.

Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqaqisoq inuitissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitit ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu.: Isseqaaq, ilami issisiutip 40-it angusimavai. Qimussimik kujammut ingerlavunga, sapinngisannillu oqqormut samminiarsaralunga, ilami assumut saakkaluarluni avaannaap suersimaarnera nillikaseqigami. Silarsuaq nipaaqaaq, qamutinilu issiallunga qamutit uinngiulaarnerat avannaap siorsulaavanik akullugu kisiat tusaavara...../ Ullut ingerlalerloqaaq, ukiorlu qaangiuppoq. - Ilimasulussinnarsimavugut. - Sussasormi, ukiup tullissanut immitsinnut neriorsuinnarpugut; nalliutillarumaarpunaasiit. Ukioq tulleeq aallartippoq. Tamassa issileralluttuinnarpog. Siku univinngikkaluarluni angallaviulermat aasiit qilalugarsuit imarnersani tusaamalerpavut, ilaatigut najugartik imaaruteriaraangat allamut imassarsiorlutik sikulissat qaartiterlugit ingerlasarsimasut oqaatigineqartalerput. Tassagooq sassarsuit...../ Aarimmi unnuvit ilaanni oqaloqatigiilermata iluamilluunniit anersaarneq ajornangajappoq. Taa, taa, taa qanoq oqaluppallulersoq: "Haluu Nikolaj haluu Nikolaj! Taamaalluni apersuerpalulerpoq tusagaqarsimanningsoralugu ullumigooq Tartunamiut oqaatigaat Alanngoq Uunartorlu akulloqqullugit seqqortarlutillu eertarpaluttorsuanningsimasut, immaqagooq sassileqaat...."

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.02-1990 qup.14.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu./ Tamatuma kingorna paasineqanngilaq pinngortitat arlaat suna taama seqqorpaluttarnertut eertarnerpaluttarnertullu ittumik nipiliorluni pequertitsisimanersoq...../ Eqqissisimaarpallaarlunga siunissara nakkutigiuinnaavissimavara, kina kiagunnissamik isumaliorpa, niugama qimmikka nannerussaarpakka tassalu aallartut naparissakka tukummateriaraluarpakka, tassalu inortorlugit, unissaraluarakkit tassa siammaallaannarput, taamaalilugit aallarpunga, akornatigullu unissarlugit qammartarniarlugit, unikkumangillalli,....

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.03-1990 qup.2.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu./ Daania (Daniel Brønlund) nakuarsuaq./ Sassinermi pisimasut quianartut.

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.04-1990 qup.9.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu./Imm.2 sasseqqilerpugut / Imm.3

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.05-1990 qup.8.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu.

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.06-1990 qup.9.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinnguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitut ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu.

Qanorooq sassat. (all. Johannes Petersen.) Kal. Nr.07-1990 qup.7.

Nanginnera. Nunarsuatta isorartoqisup, sineriassuattalu kujataanit avannaanut silaannamikkut assiginngisuteqarqisoq inuutissarsiutit qanoq ittuunissaat ilusilersorpaat. ukiukkut Diskobugt-i sikullaraangat sassanik ilimasunneq tusarsaalersarpoq. Qimusserpassuit sumut tamaanga angalalersarput SASSANIK ujarlerlutik, Johannes Petersen ukiorpassuarni pingaartumik Diskobugt-ip qinguani nunaqarfinni arlalissuarni Ajoqitit ilinniartitsisutullu sulisimasoq misigsalikkersaartoq tusariartigu.

Qanoq ateqarsimagaluarneput aamma Illurujussuit. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-2001 qup.15.

Oqaasitta ilaasa isumaat paasiuminaatsuupput.

>>Qanortoq qinnutigat tusaruk!<< (all. Kaj Dalager, Qaqortoq) Kal. Nr.06-1990 qup.5.

Qqartarnerit soorlu : Qanortoq innga aggerili! – Qanorto-rnguna bingortuni eqqueqilanga – qanortoq ajunngikkisi – qanortoq ajortup tigoqiliuk il. il.

Qappik – kukiffaajooq. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.05-1996 qup.4.

Siorna A/G nr. 70-imi septemberip 7-anni frimærki saqqummeqqammersoq sammineqarpoq tassani uumasooq qallunaatut jærvimik taaguutilik assiliartaasoq qappimmik kalaallisoorsimasooq nalornilersitsimmat.

Qaqqat qummut tikkuartut. (Taall. Thrvald Simonsen) Kal. Nr.11-1990 qup.12. Taallaq**Qaqqat-aa nasartareerput. (Taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.10-1997 qup.5. (Taallaq)****Qaqugu tamanit ilikkarneqassava? (Otto Berthelsen, Maniitsoq) Kal. Nr.05-1988 qup.2.**

Allattaasitaq 1973-imi landsrådep atortussanngortimmagu assortuisut illersuillu ukiuni, maanna 15-inngortuni, aporaattarsimapput. Tamanna tupinnanngilaq, sunaluunniit nutaaq saqqummernermini assortorneqartuarnera takornartaanngilaq.- Tamanna qanorsuaq aviisitigut oqaluserineqarsinnaagaluarpoq. Nutaamulli ikaarsaarnepassuit aqqusaakkatta ilagaat assortuinnarneqarsinnaajunnaartoq. Tamatuminnga tunngasumik Otto Berthelsen ima allappoq: 1973-imi kalaallisut allaasitaq tamanit atornerqartussanngorlugu akuerineqarsimavoq, maannalu tassa ukiut 15-it qaangiutereersimalerput. Taamaakkaluartoq akerlilersuit suli arlalissuupput, naak nalunngikkaluarlugu allattaasitaq atuutilereersooq taamaatiinnarneqarsinnaajunnarluni. Tupinnanngilaq suli utoqqaat akerliusarpata, ukuli inuusunnerit ilinniassallutik periarfissaqaraluarput, akerleriinnarluguli ilinniarsunngikkaat.....

Qaqutigoortorsiaq: Anemone richardsonii hook. Kal. Nr.10-2009 qup.8.

Hal.: Nunatta naasuunik soqutigisaqarneq inuiattut ilisarnaatitsinnut ilaagunannngilaq....

Qarlingajooq. (Mads Kreutzmann). Kal. Nr.06-1988 qup.15.

Soorlu naluneqanngitsoq Kangaamiut niivertoqarfittut tunngavilerneqarsimavoq Anders Olsen-imik, tassa ukiumi 1755-imi. Taanna tunngaviliisoq Kangaamiuni nersugaalluni utoqqarnit eqqartorneqartarsimavoq perruualaarutigalugu Saamingumik taagorneqaruni. –

Siulitta illoqarfitta kitinnguani inuusoq tassa Sallersuatsinni, oqaatigisarpaat Saamingup sanaarigaa, tamanna ilumoorunarpoq. Ajoraluartumik niuvertogarfinngornerat nalaa ilisimasaqarfiginnginnakku, taamanikkut utoqqaviit oqalungusiaaluttut tiipaqusuffigiinnartarsimagakkit uffali nuannersumik eqqartuisut...../ Angakkussarfissuup ataani uiartariaa Appamiut tungaanut Isaarummik ateqarpoq. Kaniuitsup saqqaa qeqertaasaavoq annikitsunnguulluni soorlu allornerit 200 missiliorlugit takissusilik, karra tungimigut ujarassuaqarpoq ammalukuttaannarsuarmik, kiilorpassuarnik oqimaassusilinnik...../ ...Tassunga nunassissimavoq piniartorsuaq aasiit sapiitsorsuaq. Appamiormiut assut alutoraat aammami tikeraanut ajunngitsumik ilassiuisartuummat. Pingaarrtumik nukappissat panissua qissimigaartarpaat. Mannalu arnaq, asu atortussaminik amigaateqanngitsut. Pingaartorsuup paniata pissuseraa tikeraat isertullu killumut salluni naalluttarami,.... // Una oqaluttuaq Mads Kreutzmann-iugaluup Maniitsup 1982-imi 200-liineranut atatillugu atuakkiap tapiliussaanut ilanngussimavaa.

Qasiassaq sallutoorsuaq. (all. Margrethe P. Gjørup) Kal. Nr.11-1994 qup.15.
Inuit oqaluttuaat, Canadap avannaarsuani, Tuluttuumiit nutsigaq.

Qasigiannuani Piniartup eqqaassutissaa-ta uleernejarnera. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.09-1999 qup.4.

Ulloq 25. Juli, 1999 sapaammi Qasigiannugit oqaluttuarisaaneranni ouigunaatsumik eqqaamaneqartussanngorpoq, Kalaallit Nunaanni kisiartaagunarluni „Piniartup Eqqaassutissaa” kusatorsuaq illoqarfiup qeqqani napparneqarmat inuppassuarnillu najuuffigineqarluni uleernejarmat./ 25. Juli ima aaqqissuunneqarpoq: Nal. 09.00 Kommunip....

Qatanngutiginniit ulloriaasaataat. (all. Anda Holm) Kal. Nr.12-1986 qup.9.
1963-imiussagunartoq ulloriaasamik pørelersakkamik Sanami nakorsat ilaannit tunissutisivunga, taamanersuarli luullilernerit tamaasa (sapaat annerminngaaniit) igalaami nivinngatittarsimavarput, isumaqarpungalu Nuummi kisitta taamaattumi peqarluta. -.....

Qatanngutigiiit eqqaaniutaat. Kal. Nr.06-07-2018 qup.7.

(All.: Pele Lange, Qasiannugit, qatanngutini Naja, Pavia, Nukaaraq Nikkuliillu sinnerlugit.) Eqqaaniutinik oqaaseriumasakka qatanngutitsinnit itigartitsissutaammata tunuarsimaarsimavunga, maannamulli eqqissinarinagu saqqummiutinnginnera qujajumaneralu apuutinngisara pillugu massa ukiut tallimat qaangiukkualuartut peqqissimiarama. Neriuppunga ajuusaarnera maannakkut anigussallugu. Paamiormiut Qasigiarmiullu suli inuusuttunnguit nalusakka naapikkaangatsik Perimut unnersiortarput, qujanarsuaq. Meerannguullutili uteriitsuunerit malunnareersoq inuunerit tamaat attattuarsimavat, akiuusinnaanngorsimavutit atuaqativit ilinniaqativillu akornanni, ilinniartitsisut akornanni, nunaqqativit akornanni, inuiaqatigiit akornanni, inuit qinigaattut inatsisartuni, qinigaaffiillu ataqqinarnersaanni folketingimi. Qatannguterput tulluusimaarutaasimavutit, inuiaqatinnullu nuannaarutaallutit. Anaanatta ataattalu tunissutaat akuerisimallugit, qitornatillu.....

Qatanngutigiiit Grillich-ikkut. (all. Paulus Simonsen) Kal. Nr.03-1982 qup.19.

(Atuagassiani assigiinngitsuni kalaallisut naqitigaasartuni atuaruminartitama ilagisarpaat "Qanga pisarfsimasut" pingaartumik inunnik aalajangersimasumik tunngatitanik allaatigisat. Allaatigisat tamakku uatsinnut kingulliarsunnut (Inuusunnerusunut) ilinniartissaqartutut takorluukkiunneqarsinnaanngortarsimassasut ilimagaara. Inuit nuimasuut nuimanngitsullu – naak toqoreersimagaluartut tusaruminarsinnaasarput – pingaartumik ukiuni makkunani "oqaluttuartaartut utoqqaat" ikiligaluttuinnarnerisa

nalgisaanni)--- Atuagaaqqami "Nuunnguaq"-mi 1978-imi saqqummersumi oqaatigaara "Alluitsumi utoqqarpaaloqartoq, ilaatigut noorlernik ajoqersuisunik angumersilluarsimasunik. "Atuagalliutit-ni pisoqaanerusi ateq maannamut suli ilisarineqarsinnaasoq tassaavoq: Biianiingivasik Alluitsormiu. Miserratigissanngilarali qatanngutigiiit taakku "Grillich-ikkut ilisarisimannginnakkit.../ Qanorligooq eqqumiitsuliortut atuarfianiissimagaluaruni: "Akkaasarujuk" Biianiingivasik taama taasariga suli eqqaamavara, tassa qulannanngitsumik ataatagigaluaralu ikinngutigiiissimani tamatumunnga pissutaasimassaaq, maannali atuartussat qasutikkumanagit nukaa (Kasper Grillich) eqqartularlana. / Eqqumiitsuliortutut: Ullutsinni imaluunniit ukiuni kingullerni "Eqqumiitsuliortut Atuarfianni" Nuummiittumi suliat takugaangakkit takorloortarpara Kasper Grillich-ip (Akkaasakasiip) titartagaa.

Qavaat natsersuarniartarnerat. (All. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.12-1993 qup.10. Ingerlaartorniartarnej.

Qaavigarsuaq K'âvigarssuaK' (ArrútaK' Kristiansen) Kal. Nr.03-1982 qup.4. Paasinninnera malillugu atermik taassuminnga taamatut iluseqartitsilluni oqartoqaraangat alla pinnani, kisianni angut ataasiinnavik eqqaaneqartarunarpoq, tassalu Avanersuarmiog Qaavigarsuaq. Angut taanna assigiinngitsutigut nunatsinni nunanilu allani tusaamanearluarmat taamaattorli annertunerusumik iisimasaqarfigineqarani, taava Arrutaq Kristiansen, Ummannarmiu (Dundas) qinnuigisimavara arlaanni piffissaqalernermigut allaaseritsiaqqulugu. Pisarnermisut nuannaarluni kajumillunilu akersinera qujassutigaarput. (Aaqqiss..) Qaavigarsuaq: Miteq Ijaja Inatdliaq - 1921-mi Nuummi kuisikkami atini kingulleq annaasimavaa. Aterlumi taanna Avanersuarmi arnat ateraat....

Qaavigarsuaq K'âvigarssuaK' (ArrútaK' Kristiansen) (nr. 3-mit nangitaq.) Kal. Nr.04-1982 qup.3.

Arruttaq Kristiansen Qaavigarsualersarnermini ima allaqqippoq: Ilaanniaasinngooq aasiit aqqulluttorsiorlutik, nammineq assiliisortik aappisaatigalugu, naamerluinarooq niulaarsinnaanngitsoq. Qaavigarsuaq napariarsiorlunilu qimmillu pituutaat naakkaangata peeriartortarlugit isumaliorporooq: atagu tullianik nakkartinnialeqigiga..... Amerikamit Europamut ikaarnertik oqaluttuaritillugu eqqaamanngikkiga, Danmarkimili ukiinertik eqqaatsiartarsimavaa. Kunuunnguunngooq ikinngutaasa ilaat inuusukaarsuaq nunaatilik, sumukarfissaqanngikkaangaminngooq taakkununnga ullukillisaartuaannartaramik, aammamigooq taassuma nuannareqimmani,...

Qeqertarmi eqqisinartitara. (Taall. Erinn.:Gerda S.Petersen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.19. Taallaq

Qeqertarsuatsiaat 260.: Aataga, Ajoqiuneq Pavia. (All. Astrid Larsen.) Kal. Nr.02-2014 qup.17.

Aatama allagai toqqortat. / Palasit ajoqiuffii.

Qeqertarsuatsiaani oqaatsit atornejartut (-simasut) ilaat (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.05-06-1991qup.14.

Nuummiikkallarama suli palasitut sulillunga Qeqertarsuatsiaanun uninnagajartorsimavunga qeqartussanik atuartitsiartorluniga. Ullup ilaa piffissaqarfigisarsimallugu allattuistsiarsimavunga nunaqarfimmi tassani oqaatsit atornejartut (-simasut) ilaannik, maannarpiarli oqaatigisinnaanagu suli atornejartut. Neriuppungami suli atornejartut.

Oqaatsitta naleqquttumik atorneqartut pisariaqanngitsumik atorneqarunnaarnissaat annernartarmat: TAPUPPAA - oqaaseq taanna isumaqarporooq ningertitsinermik.... TAPUTTARPAAT. / KUISIT..... KUIIPPOT. / MILIIT.... / QIIPATTAAPPOT... QIIPATSILLUNI (PISUTSILLUNI).

Qeqqani erinarsoqatigiit Nuummi katerinnerannut naqqiut. (All. Isak Davidsen) **Kal. Nr.06-1998 qup.3.**

Qiaamminarsinnaasoq. Assak. (All. Guy De Maupassant, 1850-1993, Atuakkiortoq Franskeq) **Kal. Nr.12-2012 qup.29.**

Atuartartutta ilaata ilaanni kissaatigaa oqaluttuanik qiaamminalaarsinnaasunik ilanngusisarnissarput, sussa nunani allani pisimasuugaluarpata. Kissaatisaq matumuuna misilipparput, nutserisoq Hal. / Illoqarfimmi Saint-Cloudimi pisimasooq paasiuminaatsoq pillugu politii pisortaata Bermutierip nammineq paasiniaanermik nassuiaataa tusarumallugu kaajallallugu inissiortorput...

Qiimanaqisoq – Qiimanaqisoq. (all. Hans L. Larsen) **Kal. Nr.04-1993 qup.3.** Kukkunerunerpoq imaluunniit eqqarsaatigeqqitaanepoq? Taama aperivoq qulaani atsiortoq. Tassani pineqarpoq Isak Lund-ip taalliaani: "Nersoraraakka maannamut" taallap oqaasertaasa ilaat qulequttami apersuuserneqarsimasooq.

Qiimanartoq Isortoq nuannersulik. (Taall. Thomas Petrussen) **Kal. Nr.03-1998 qup.18. Taallaq.**

Qiimasungaaritsi inuit. (Taall. Søren Kaspersen) **Kal. Nr.10-11-2001 qup.5. Taallaq.**

Qiimasuuttuaannarit. **Kal. Nr.11-1996 qup.9. Taallaq.**

Qiimattangaarta nuannaarluta. (Taall. Elias Rosing.) **Kal. Nr.12-1998 qup.12. Taallaq.**

K'îoK'e - K'agssit. (Qiiqi - Qassit.) (Mathæus Tobiassen, Paamiut) **Kal. Nr.08-1986. qup.5.**

Sineriassuatsinni angalaartartut nalunngilaat aqqit taakku marluk nalinginnaaqisut imaluunniit tusarngartaanneqisut. Siulivut atersuillaqqissorujussuusut kikkut tamarmik nalunngilaat tunngaveqartumik atsiisarsimmata. Inuppasuaqartarporli aperiumasunik soq taama atserneqarsimansooq. Ilinniarfissuarmi ilinniartuutillunga uangattaq taamalorsimavunga qulequttami taaneqartut marluk pillugit. Imalu akineqarpunga akkagigaluannit "utoqqaq"-mit: "K'îoK'e" qeqertat avalliit qernalaartut taama ateqarajupput. Naajallu ilaat taama taaneqartarpoq.....

Qilaatit. (all. Margrethe P. Gjørup) **Kal. Nr.08-1994 qup.16. Canadamiit nutaarsiassat / Qorlortorsuit**

Qilaap ammagaasup ataaniittunut. (Tall. Erin. Karl Eliassen) **Kal. Nr.12-1992 qup.10. Taallaq. Nuutitalik.**

Qilaat Kitaanilu atuagaanera. Kal. Nr.02-03-2016 qup.39.

Hal.: Atuartartutta ilaat Nikolaj Heinrch atuagassiami matumani ilanngunneqartumik allagaqarpoq oqaluffimmi juullip siorna qilaatersorneq iluarinartinnagu.

Qilaatersorneq. (all. Otto Sandgreen) Kal. Nr.04-1993 qup.8.

Allaatiginnittup erseqqissumik uparuarpai nalitsinni qilaatersortartut aliikkutassiinertuinnaq qilaatersorneq isiginnaartunut takutittaraat. Taamatut iliortarneq siulitta qilaatersortarnerminni siunertarisartagannik allaanerulluinnarpoq. Tunumiut kinguliarsuit tivanermik....

Qilalukkanik kaleruloorneq. (Andreas (anda) Nielsen, Nuuk) Kal. Nr.11-1987 qup.9.

Qulequtaq oqaluppalaarsiarisimasara oqaluppalaareqqilersinnagu nassuiaateqalaarallarlanga. Avannaaniileqqaarama – tassa Qullissani – piniartutoqqat utoqqangorlutik qangatut angallaritsigijunnaarsimasut angumerisakka qanga pisarsimaneridik oqaluppalaartissallugit nuannarisarsimavakka. Nunatta avannaarsua – qanga tusaamaannagarput – soorutta ilaatut allatulli issittup pissusiinik ilisarnaateqarpoq. Inoqarfittut allatulli ukiup ingerlanerani akuttugaluartumik sakkortuumik anorersuartartoq oqaluppalaarineqartarpoq. Qullissat illoqarfiat kangimorluinnaq sammimmat qulitsinnit qaqqanit anori sakkortoq aqqarsaatartoq "Nunasarneq"-mik taagorneqarpoq....

Qilammit nipi tassaavoq. (Taall.Henrik Lund) Kal. Nr.03-04-1991 qup.16. Taallaq.**Qilassuaq. K'ilagssuaK' (Karl Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.06-1986 qup.8.**

Akuttuallaanngitsumik eqqaasarpaa assiliannguaq takusimasara atuakkami meerarsiutiniittoq: anaanap inuusuttup erninnguani illumi silataani aneerukkaa erinarsorfigalugu. Marluullutik eqqisseqqinnaarlutik isigisaq ataaseq isigaat tassalu qilaq. Anaanallu erninnguani kissummiarlugu ima erinarsorjuorfigaa: Laarsinnguaq takuuk, silarsuup angissusia, isigisinnaasannit anginerujussuavoq..../ Aamagooq ullorissat anartarput: 1938 qaammat juli unnullunilu nigermik anorersualerpoq sialuttalissuarmik, taamani Paamiut pigisaanni Avigaaniippunga. Unnuaalu sakkortoqisumik tupassimanartumik annilaarnartumillu ullaariamut kallersorsuavoq. Unnuaq taanna nunaqatigiinnguit sinittoqaratik qanngulussuaq ittulaarsuarlu tusarnaarpaat. Qaquitigoorpormi nunatsinni taamak sakkortutigisumik kallertarnera...

Qilersiussaannaq. Kal. Nr.01-2006 qup.7.

"Taamattut ikerasassuuneratagooq nalaani Avannarlermiuusimavoq arnaq Qilersiussannarmik atilik.

Qilertiki. K'ilertike. (Jonathan Joelsen) Kal. Nr.08-1986 qup.5.

Anori kujassissoq (nigeq) anoraasuariaraangami kissalaartumik suvernilik sakkortusiartorpoq. Qulittinniippat sinerissap qutaarlunnavissuup qummut isui qaqqarsuit, initoorsuullutik qilaap allaaqqissuup nalaanut tikkuarsimasut. Nuna tamanna sinaatigut ungasinnagu ingerlavugut, kangiani qilak taarsimaarpoq, nuissallu kigaatsuinnarmik ingerlasimagaluartut maanna sukkanerusumik ingerlalersimapput. Immap qorsorpaluttumik qaalluarpalunneri angallatip sua attorlugulu sanimut saattarput. Sulili allat angissutsimikkut assigiinngitsut siunitsinni orniguttuarput ingerlaasertik aalajaatsoq umiarsuaaqqap siuanut qupitikkiartorlugu...../.... Qaqqallu ilaminit

takujuminarnerunngikkaluarluni ilutsimigut kusanarsutsimigulu inissisimalluartut oqaatigisariaqarnerusoq immikkoortilaarlara: "K'ilertike". Kap Farvelip qaqqarpassuisa ilutsimikkut sananeqaatsimikkullu kusanarnersaat ilaattut taassallugu ajukkunnangilaq. - nunatsinni niuvertoruseqarfiit kujallersaata Aapilattup kitaani akianiittoq.....

Qimmera "Jombo". (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.10-1995 qup.16.

Nuannarikerlugu eqqartulaarniarpara qimmeraq "Jombo." Umiartoruttulernerma nalaani ilaanni Sisimiuni suliaritippugut upernaajugaa 1962-mi. Taamani ullut ilaanni qimmiaqqamik pajugutisivunga, singarnaq taartoq, erniinnarlu "Jombo"-mik atserneqarpoq. Soorunami angallammiiusugut tamatta nuannareqaarput nuannaarutigeqalugu, taamaammallu soorunalimi qujagisatut perorsarneqarpoq. "Jombo" peroriartorpoq puugutaasannigsumi nerisinnaanani, tassalumi nerisat asserluinnaanik aatsaat neriniartarluni. .... Ullut ilaanniaasiit tammarpog, tammarmat maqaasinngilarput arlaatamiaasiit aggiutissammagu, sulimaqaasilernagu ilimaginagumi politinit qaaqquneqarpunga, isumaliulerpunga sunamiaasiit aamma pillugu pilitit aggersarnerpaangga. Allaffinnut orniguppunga. Allaffimmut iserama paasilerpara qimmera Jombo parnaarusasimasog. Tassa qimmit inatsiseqarluarpata oqassagaluarput inatsisinik unioqqutitsisimagami parnaarusasasog. Tamanna imannak pisimavog. Umiarsualiviup pisortaata qimmera kiserliukkutileramiuk aasimavaa pulaartinniarlugu, ...

Qimmit kiisulesarnerat. (Jørgen Nielsen, Tasiusaq Upv.) Kal. Nr.09-1990 qup.4.

Taama allappog Jørgen Thorin, Utoqqaat Illuat, Aasiaat, Kalaaleq nr. 12-imi 1989-mi saqqumersumi. Ateera isumaqarpoq qimmit kiisulersarnerat tuniluunnikkut pisartoq qimmit kiisortut toqorarneqarpata taakku aqupivikui qimmersaanut pitussiviusimagaangamik qimmersaat kiisunngikaluarlutik kiisulersartut, aamma qimminik toqusoortarnerit aqupivikuni pisartoq.

Qimusseriarsuaq. K'imugseriarssuaK' (Knud Rasmussen) Kal. Nr.03-1987 qup.7.

Reitze Margrethe Søbyp Knud Rasmussenigaluap papiaraatai Det kongelige bibliotekimi, Københavni, uninngasuutigineqartut misissortillugit nassaarisimavaa 1916-18 Nunatta avannamut isorpiarsuata tungaanut ilisimasassarsioriartulernertik iluatsillugu Kunuunnguup Qimusseriarsuaq pillugu allattugareersimasaralui sulilu ullumikkut naqitertitaasimannigitsut... / Qimusseriarsuaq itsaq: Qimusseriarsuarmik aqqusaarinneqqaartuusimavog angalatoog tusaamasag William Baffin, tassalu ukioq 1616. Kullorsuarli qaangiinnarlugu Innaangarngup karrani avannarliusoq Kap Duddley Digges toraaginnersimammagu Qimusseriarsuaq assiliorneqarsimannigilaq, tamanna aatsaat pisimavog ukioq 1818 John Rossip Kullorsuarmiit avannamut assiliorneqarsimammagu, kisianni tassa taamaallaat Nasersorfiup Innaangarngullu akornat; taamanikkullu tuluit sakkutuut imarsiortut naalagaanarpaartaat ataqqiniarlugu Rossip Qimusseriarsuaq atserpaa Melville.... / Avangersuaq upernalillaraangat, tassa juunip naajartulernerani, arfanniat tikeralersarput taamaattumillu taavanimiut taasarsimavaat upernaallit. Ukiulli kingullit arfanniarutivippoq, tassami Dundee-mi, Peterhead-imi Aberdeen-imilu arfanniartitsisartunut akilersinnaajunnaarmat angutit 80-it umiarsuup ataatsip inuttarigajugai taavungarsuaq.....

Qimusseriarsuaq. K'imugseriarssuaK' (Knud Rasmussen) Nanginnera. Kal. Nr.04-1987 qup.16.

Allattoq: Knud Rasmussen. / Saqqummiisog: Regitze Margrethe Søbyp. / Saqqummerfia: Tidsskriftet Grønland, nr. 7-1984. / Kalaalisut: Thomas Efraimsen. / Rossip 1818-imi assiliarisimasaa arfanniillu tamatigut tamaana iluarsiallattarsimasaat 1892 tikillugu kisimi

piusimavoq; avataannarsuaniilli timmut isiginnaarlugu eqqoriagaannaasarsimagamik najoqqutassatut tatiginartuunngillat.... / 2. Sineriak nunataalu: Qimusseriarsuaq sineriaavoq qeqertaannangajaasoq nunatakitsuartarsuaq, tassa sinerissap isorartunersaagut sermersuaq immisimasuummat. Qeqertat angisuunatik taamaaqatigiinnangajapput gnejsiussut; soorunalumi aamma portusoortaqarlutik soorlu Devils Thumb (Kullorsuaq), Wandels Land, Melville Monument (Usuusarsuaq), Bryants Ø (Appussaavik) Kiisalu Nallortup (Kap Melville) nuuniittoq ilisarnarluartoq Inalussuaq....

Qimusseriarsuaq. K'imugseriarssuaK' (naanera) (Knud Rasmussen) Kal. Nr.05-1987 qup.1.

Allattoq: Knud Rasmussen. / Saqqummiisoq: Regitze Margrethe Søby. / Saqqummerfia: Tidsskriftet Grønland, nr. 7-1984. / Kalaalisut: Thomas Efraimssen. / (Titartagaq): John Rossip qimusseriarsuaatitaa—Knud Rasmussenip qinusseriarsuavissuuneragaa. / Kangerliumanersuup taasuma kujataaniippoq qeqertannguaq Appaliarsuit. Appaliarsuppassuit ulloqarfiisa kujallersaat.. 3. Sikuusarnera uumasuilu: Qimusseriarsuup skiuusarnera eqqartussagaanni tamaani piniagassaqarnera taputartuuttaqattaanngitsuugassaanngimat taaku ataatsimoortillugit allaaserineqassapput....

Qimusseqarlunigooq aamma. (all. Levi Petersen) Kal. Nr.03-1990 qup.6.

Erinarsortartoq erinagissoq, meeqqanik nuannaartorineqarunavissoq, taalliortoq erinniortoq Rasmus Lyberth erinarsortagaasa ilaanni ateqarunartumik: Meeqqat. Avannaamiuaraq allagarsiffigineqartarsimavoq oqaluttuartinneqartarluni: "Qimusseqarlunigooq aamma" Qimusseq tassa inuk qimmini qamutitut pitussimasut ikisimalluni napariarsiorluniluunniit ingerlasoq. Imaluunniit oqartarpugut: "Kimamitaavaana sanna qimusseq?" Tassa inuk qamutimini qimmilinni ikisimalluni ingerlaartoq.....

Qimuttoqarfiusuni ilisimasariaqartut ilaat. (JørgenThorin, Aasiaat) Kal. Nr.12-1989 qup.4.

Jørgen Thorin ukiorpassuarni ajoqiusimavoq pingaartumik Aasiaat eqqaanni nunaqarfiit arlalippassuit suliffigisimallugit. Eqqumiitsuliortuuvuq pingaatumik saanernik qiperuisarnermigut tusaamasaalluni. Oqaluttuallaqqissuuvuq siulinillu oqaluttuarsiani namminerlu misilittakkani atuagassiatigut allaatigigajuttarpei.

Qineqqusaarut pillugu isummersuutit: Issuaaneq eqqortoq – Qujanaq!. Augo Lyngé, Hans Enoksenilu. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.03-2008 qup.3.

Qinusaraangatta ilinnut Guutit, silarsuup naalagaa...(Taall. Gunnar Berthelsen.) Kal. Nr.05-1988 qup.7. Taallaq.

Qinersinerup kisitsisaasa ilaat: Naapertuilluarneq imaluunniit. (All.: Hans Anthon Lyngé.) Kal.Nr.05-2018 qup.17.

Hal.: 2018-imi apriliimi qinersinermit taasinerit qimerluuataarlugit Inatsisartunut ilaasortanngornerup tunngavii eqqumiigialanngitsoorneq ajornarput. Qinersinerup kingorna qinikkat inissanut agguataarnerat D'Hondtip malitassiaa nunarpaalussuarni atorineqartoq atorpoq, taannalu uparuartussallugu maani siunertaanngilaq. Periaaseq alla tassunga assingusoq Saiute-Lauesip malitassiaa Kalaallit Nunaanni atugaasimannngisaannarunarpog. / Amerlasuunit ikittuinnarnillu qinikkat:...../ Qinikkat isertut:....

Qinersinerup qaangiunnerani.: Tusagassiutini quarsaarnartut. (All. Kristian Olsen Aaju). Kal.Nr.06-07-2009 qup.3.

Namminersornerup inatsisai. / Ajortuliat. / Atuartartut tapiutaat. / Eqqarsaqqajaanarpoq. / Sassartut. / Qaangiuttumi. / Sungiusimasat. / Isornartoq isornarpat. / Neriunneq.

Qinnuteqaqqusissut. Kal.Nr.05-2018 qup.11. Nunatta atuagaateqarfia.

Atuakkiortut, nutserisut, titartagartalersuisartut assiliisullu taakkunungalu uillarnerusut nuleernerusulluunniit imaluunniit pissarsisinnaasup toqusaa tikillugu sivikinnerpaamik ukioq ataaseq inooqataasimasut atuagaateqarfimmiittuteqarnerisutunik qinnuteqarsinnaapput. .... Qinnuteqaatit allakkatigut Nunatta Atuagaateqarfianut....

Qivittutoqqap utertera. K'ivítutorK'ap utertera. Kal. Nr.06-1982 qup.1.

Ilanngutassiami uuminnga nassitsisoq Lars Olsen Kangaamiormiumi taanna pillugu ima nassuiaavoq: Tassaana una oqaluttualiaq nassiukkiga angaama Jakob Rosing-ip allagaa allaqqillugu, ilai tammarsimagamik, pingaartumik naggataa aallaqqaataalu peerussimallutik. Uangalu taamungaannaq suliarakka, suliarinngikkallarmaguli oqaloqatigiissutigisarsimagatsigu ajorunangilaq. Oqaloqatigiissutigisarsimavarput Angujaartorfiup panersiivata (Kangerlussuarmi) kitaatunginnguani qajaq ujarassuup nanersimasaa, taanna qajaq qivittup qajaanik taagorneqarpoq, tamatumunngalu pissutaavoq qajaq taanna kujataamiunngooq qajarigaat, tassagooq suiarinera, sananeqarnera, soorlu apummaasa ajaavisalu pukkuisalu sananeri kiisalu qilersorneri taqqavanimiutuujummata, maani qeqqata tungaani allaalaartumik suliarisarsimammattigik, aamma niutaava usuusaalu ilisarnaateqartilluarsimavaat, taamaammangooq "Qivittup qajaa-"nik taasarpaat....

Qivittutoqaqarporooq. (Hans Lennert, Ilulissat.) Kal. Nr.12-1987 qup.8.

Otto Sandgreenip atuakkiaa "Qivittoqarporooq" atuarakku puiorsimasaralua eqqaavara meeraallunga puiussaareerlugu utoqqarmit oqaluttuarsiarisimasara. Ilaanni Utoqqaq nunaqqaterput unnulersukkut pulaartunga oqaluttuarpoq ataatagigaluami qivittutoqarsuarmik naapitsisimaneranik. Utoqqaq taanna ateqarpoq Juua (Joas Beck) Itillermiuullunilu. Siullermik angutaa Qerrortusumi nunaqarsimagaluarpoq, tassni tiguinnakkatut ajoqiulluni.

Qivittutoqaqarporooq. (Hans Lennert, Ilulissat.) Kal. Nr.03-04-1991 qup.18.

Taassuminnga Allaatiginnittuovoq Hans Lennert (Hansinnguaq). Sorsunnersuup kingulliup aallartisimalernerata nalaani Seminariami inerami Diskobugte eqqaalu ajoqiuffissamisut tikippaa, sunaaffalumi inuunini tamaat najortussanngorlugu. Ukiorpasuit Ilulissani ajoqiunertut tassani sulivoq "Ajoqitaaq"-mik taagorneqarluni. Hansinnguaq maanna toqoreersimalersoq kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni anersaakkut timikkullu sunniuteqartumik sulilluarsimasuovoq. Allaaserisaq una "Kalaaleq" 1987-imi nr.12-imi naqinneqarsimavoq./ Otto Sandgreenip atuakkiaa "Qivittoqarporooq" atuarakku puiorsimasaralua eqqaavara meeraallunga puiusareerlugu utoqqarmit oqaluttuarsiarisimasara. Ilaanni Utoqqaq nunaqqaterput unnulersukkut pulaartunga oqaluttuarpoq ataatagigaluami qivittutoqarsuarmik naapitsisimaneranik.

Qooqa Atuakkerituut klubbiat. Kal. Nr.06-1994 qup.5.

(Atuakkiortut silarsuaannit). /Qaammammi uani atuagaaraq immikkullu neqeroorut./ Atuakkat 50-it nioqputigineqarput.

Qooqut. (All. Ullorianguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1996 qup.12.

Nuup kangerlussuata alianaatsortaasa ilaat eqqaamasama ilagaat "Ilinniarfissuaq"-arneq 1995-imi ukiakkut 150-ngortorsiorneqarmat, qanga aamma taalliuussimanarmat.

Qooqqut. (Tall. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.05-1996 qup.13. Taallaq

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.02-2012 qup.21.

Naalagiani usuk. / Ukiortaami naalagiarneq. / Romamut feeriarneq Romamiinerarneq. / Peqaap qaaqqusinera. / Tappiitsumi sunaffa pulaarneq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.04-2012 qup.27.

Politiit piniakkanik killilersukkanik misissuisarallarmata. / Iterminik qasusoortoq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.05-2012 qup.24.

Allagarsiaasartut. / Nappaatipalaavissuarmut pasisaaneq. / Kangianut ammassiat. / Ukiutoqqami naalagiarneq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.06-07-2012 qup.20.

Qanoruna pisartunga. / Aappassanik itillinneq. / Pingajuat. / Mitaarneq. / Narsarsuarmi tigusaaneq. / Qimmeerserneq. / Oqaluttuullugu sinnassaruk. / Tulukkanut tupattarneq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (3) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.11-2012 qup.28.

Manniliarneq. / Qullartaasiamik sikumi nassaarneq. / Nakorsaaqqap nuutinnera. / Qatserisartutut atisartaartut.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (4) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.12-2012 qup.32.

Asanninneq aamma alianartortaqarpoq. / Nunatsinni kursuset atuagaaqqaalernerisa nalaat. / Nalunaaquttat kukkoortartut. / Aatsaannguaq uumavoq. / 60-iliisoq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (5) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.01-2013 qup.27.

Kisianni ipilluni. / Takulakka. / Timmisinnaavutit. / Aallaqqaaratta. / Profetioqqusersunut mianersoritsi.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (6) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.02-2013 qup.28.

1952-imi kanngutsinneq. / Oqaluttuallaqqissut. / Saqqarsarneq. / Ilivissami sininneq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (8) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.04-2013 qup.27.

Amerikami Washingtonimi naalagiarneq. / "Tikkikummit ' takkuteqqaarnerisa nalaat. / Qeeqqamik nerpittuutaa. / Kamini pisiarigai. / Qusseqaat.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (9) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.05-2013 qup.28.

Toqu annilaarnartumik ilaanni pisinnaasarpoq. / Nuliaq siumut isigisoq. / Toqutsiarlugooq...

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (10) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.06-07-2013 qup.43.

Soorluli kisimik takoqqusut. / Aallaaniat. / Ikkarlivissorsimapput. / Ilisimasortap ilisimanngisaa. / Ernip orpiliaqataanera.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (11) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.08-09-2013 qup.30.

Savanik paarsisoq. / Nakungasunik isilik. / Ikinngutigiiit. / Tamalaajunerusut. / Tekeraaq.

Quianarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (12) (All. Godmand Rasmussen, Sisimiut.) Kal. Nr.10-2013 qup.30.

Kaataliup sinnattua Faaruujunngitsup. / Illangajavippunga. / Ataataq alla. / Aqarneramikku. / Aamma taanna. / Saajarimiilersut. / Paatsooqatigiinneq. / Immikkut oqariaasilik.

Quiasuffissaqartariaqarpoq: Inuuneq nuannersorsuuvoq. (All. Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.10-2006 qup.4.

Ajortorpassuit radiumi atuagassianilu tusaallugillu atuartaraluarlugit eqqaamassavarput inuuneq aamma nuannersortalissuummat.

Qujanaq - allallu. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.05-1988 qup.1.

Nalilersimanngisannik pingaartorsiorpunga ukiuni amerlanngikkaluani peqatigiiffiup "Kalaallisut Oqaatsivut" atuagassiaanik "KALAALEQ"-mik akisussaasutut aaqqissuisorititattut ingerlatsisimaninni qujaniarneq oqaasertalerneqarlunilu timitalerneqartoq pillugu. Peqatigiiffimmit pineqartumit tunissutisiara qiperugaq angerlarlungalu allafimma qaavanut ilisimavara, aalajangersimavunga inuustillunga tassaniituassasoq, eqqaasittuassallungalu qanoq ajunngitsuliorfigineqartigininnik, - pisussaaffeqarnermillu. - tamassinnut qujanaq. /..... Tusarpara, - ilumoorunarporlumi, allattaasitaq atulersinneqartoq meeqqat inuusuttullu allattaasitoqaq artorsaatigivallaaqimmasuk. Meeqqalli kisimik pisuutitassaanerlutik? Ikorpassuarni itsarnisarpalukkaluartumik atuartitsisuullungalu ilinniartitsisuusimanera tunngavigalugu akerliullunga assortuivunga meeqqat ilinniartullu kisimik pisuutinneqarnissaannut. Ilinniartitsisut angajoqqaallu qissimigaaginnarnagit aamma ukkittariaqarunarpud. Ileqqupalaaq taanna qaqugumita qaangiutissava? Ileqqupalaaq tamatuma qaangiunnissaanut kinguaariit nutaat - ullumernit aallarnersut neriuutissaqartinnerluta - tassa sunik ajornartorsiutaalersunik oqilisaanneqarluta.....

Qujaniutinnguaq: (All.: Frederik Kristensen, kunngi. Kal.Nr.01-2017 qup.4.

Eqqarsaatigilerlugu juullip tipaatsunnartuata sunniutaanut peqataalluinnartoq juullisiutinik atuillutik tussiaqattaartartut arnat angutillu, ukiorpasuut peqataajuarsimasut mannaluk tikillugu peqataajuartut, akissaq eqqarsaatiginngilluinnarlugu ingerlatsisuartut,....

Qujassut. (all. Sebulon Poulsen, Narsaq.) Kal. Nr.03-2015 qup.10.

Inunngorpunga 24.12. 1934, taamani oqariartaaseq malillugu Qaqortup pigisaani Saqqamiuni. Ilaqutariit piniartukkormiut illut sisamat, tallimaralugit ajoqikkut, ullumikkulli inuerunnikuvoq. Ukiorli 24.12. 2014-mi 80-inik ukioqalillarama....

Qujassut. (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.09-10-1992 qup.3.
Kalaaleq nr.3-4 1992-mi Ulloriannguup allaaserisaani oqaatsit atugai: "Ikinngutitut ilassillusi" Karl Skou-ip uparuarpai oqaatsit taakkuninnga avannaamiut isumaqartitsisarnerat nassuiaateqarfigalugu. Ulloriannguaq qinnuigisimavara allaaserisaq oqaaseqarfigeqqullugu imalu allappoq: Karl Skou-imut akissutigita taama qulequtserpara, tassa uanga kukkunera naqqimmagu qujaffigisariaqarakku, qajanaqaarlu "KALALEQ" allagaqarfigalugu taamaaliormat.

Qujassut naqqiutiminerlu. (Arrutaq Kristiansen) Kal. Nr.02-1988 qup.3.
Periarfissaq manna iluatsillugu inunnt marlunnt qujassuteqalaarniarpona, tassa atuagassiaq "KALALEQ" aqutugalugu taalliannik erinniannuanillu saqqummiussisimasunut. Siullermik palasi John Joelsen qutsavigaara erinniaalunnguakka nuannaarluni nuusiorumasimammagit, tassami uanga nuusiorsinnaannginnakkit..... Qutsavigiumasama aapparaa palasi atuakkiortoq kalaaleqatimi anersaavanik immersuiuartoq OTTO SANDGREEN..... / Naqqiuteqalaassaanga.: Kiisalu maanna taalliam ilannguunik naqqiuteqalaassaanga. Siullermik taallaq "Avanersuaq" versimi siullermi titarnerit tallimaanni....

Qujassuteqarpunga. (all. Ulrik L. G. F. Rosing) Kal. Nr.04-1994 qup.4.
"Kalaaleq"-imi nr. 1-imi Villads Viladsenip uanga pillunga allaaserisaanut utoqqatseraluarlunga tamanna qujassutitut tiguara.

Qullissani atuartut: Kikkummakku? (All. Mikael Lyng) Kal. Nr.04-2009 qup.23

Qullissani juulleriartorneq.- Kutdligssane jôrdleriartorneK' (Jonathan Svendsen, Sisimiut) Kal. Nr.12-1986 qup.16.
Illoqarfik puigorusunngisarput Qullissat nalliuttuni annerni aamma eqqaamasaannarparput, soorlumi ataatama maanna toqoreersup Erik Svendsenip allattugaani toqqortarisimasani oqaatsit uku nassaarisimagikka: "Soorlumi illoqarfimmini nalusaminni ullaakut iternerat qanga eqqarsaatigisartagaannik tamanik matoorisutut tipaatsunninngortoq.... / ... Qullissat ulluni arlalinni silagippiarsimangillat. Unnuaammallu nittaalartalissuarmik anordersuarsimavoq. Ullaanngulerneranilu aatsaat qatsorsimalluni.... / ... Timmisartuq aannarsimaannalersoq allakkat poortukkallu immikkoortiterneqalereerput, ullullu ingerlanerani inussaminnut ilaatigut agguanneqarlutik. Amerlanerit juullimut poortugarsipput.... / ... Arraa, aamma aajuna cyklerluni aqqusinikkut biileqaqisukkut ingeralerpoq, aportinnginniartussaq! Illoqarfik juulimut pinnarsarimasoq tupinnartumik qaamavoq. Ilalu silageqimmat nukappiaqqat taamaasuseq nuannaarutigilluinnaraa taattuani nalunangilaq... eqqarsaatit allakkat aqutugalugit pilersut piviusuusaartitsilerput....

Qullissaniit eqqaamasamernit ilamerngi.: Ilumoorlutillu ilumuunngitsut. (All.: Nukaaraq Lange, Paamiut.) Kal. Nr.02-2017 qup.19.
Atuagassiaq Kalaaleq pisiarillattaartarpara puigorsimangikkaangakku, nuannarisarakku isoriffissaqartinnagulu, kisianni soorunami allatat ilai isumaqatigiinnarsinnaanngilakka, pilersappungalu illua tungiliilaarniarlugu aqqissuisup Hal meeraallutik arsamik ajugaasaqattaartarnersui ingasagitsiarakkit,.... / Akissutiminek: Hal.: Nukaaraq qujanaq

pisunut ilisimannittutut tutsiukkavit. Pisoq ataaseq takunnittut misiginnittulluunniit assigiinngitsumik eqqaamasarmassuk tusarnartaanngilaq....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Abelone & Tobias Samuelson. Kal. Nr.05-2015 qup.24.

Hal.: Aappariit taakkua Qullissarmiut aqqi uiguummik –suaq-mik nagaserlugit oqaatigisaraluaaraat uanga taama taajumaneq ajorpakka meeraanerma naajartulernerani pingaartitarilermannaga...

Qullissanit eqqaamasamernit.: Akiani ajunaarnerit. Kal. Nr.01-2018 qup.21.

Hal.: Eqqaamasat nikittoortaannarput, ilaanni ularusinartarlutik, pingaartumik pisut qulit inorlugit ukioqarnermi nalaassaattillugit. Normumi kingullermi Qullissat tassartarnersui eqqartutsuarpakka, qujanartumilli eqqarlima eqqorneqartunut qaninnerusumik atassuteqartup naqqippaanga.....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Atuaqatigiit arsaatillammattallit. Kal. Nr.10-2016 qup.17.

Hal.: Aasaq manna 2016-imi Europamiut nunat arlallit arsaattartui pissartannorniunnissamut annguttut unammeqattaarneri isiginnaarlugit nuannivissarpoq. Akiuuteriaatsit ineriartortitat arlaleriarlunga isumaliuallaatigisarpakka annermik meeraaluta Qullisani arsaattarnerput takorluulerlugu.

Qullissanit eqqaamasamernit.: ”..ingerlaniarusoqisoq sukkangertarmat..” Kal. Nr.04-2017 qup.28.

Hal.: Qullissarmiut arlallit qimmeqarput, ilaat pitsassuarnik, allalli naammaannakujuttunik, uagut kingullernut ilaavugut. Qimmivut arfineq-marluk ataatama qaqtugit angalanermini atortarpai.... / .....Kingumut qiviarlunga takuara ilarput qimmerissaarluartoq qimussillaqqimullu ulikkaartoq Jonas Fleischer ilattoortorsuarnit aniguisimalluni sukkalisaaginnaq qanilliarortoq,....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Issiavik aserortartoq. Kal. Nr.06-07-2016 qup.23. Imaluunniit Olelu Viilersilu takoqqaarakkit pisoq.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Jensinnguaq Jens Henriksen, juuli 1972. (All.: Aqqaluk Lynge.) Kal. Nr.08-09-2018 qup.18.

Jens Henriksen, Jensinnguaq, juunimi 1972 Qullissat inuerutitaanerit pilugu fimiliorartorluta attaveqarfigaara filmip nipilersuutissaanik suliaqarsinnaanersoq paasiniallugu. Taamanili Vaigatip qitigiai, Qullissarmiut nipilersortariaasiat aamma sinerissap sinnerani katersortarfinni qitittoqartillugu nipilersuutit atortagaat ”mutit” nuannarilertorpavut,..... immiussat soorlu tassa studiameersut. Filmi ”Naalakkersuisut oqarput, tassagooq” 1973-imi Danmarkimi TV-kut takutinneqaqqaarpoq. Nunatsinni takuteqqaarumagaluaratsigu soorlu Nuup katersortarfiani, taamani filmertitsinermik qullersaasup Grønlands Oplysningsforbundip tamanna piumanngilaa,.....

Qullissanit eqqaamasamernit.: ”Katittunnguamut...” Kal. Nr.06-07-2018 qup.35.

Hal.: Kalaallit Nunaata oqaluttuarsartaa nutaaneq atuarusaarlugu G-50-ip atorfik pilersitaa siumorakku ingerlaannaq eqqaasaqariataarpunga. Atorfik kalaallisut taanagu qallunaatut taaguutaa kalaalerpaluttumik taaneqartarpoq kimneri, kæmner. 1953-imi naalagaaffimmut atalivinneq atulermat kommunit taamani 16-inngortitat tamarmik ingerlatsiveqalerput kæmnerip siulersugaanik. Vajgat kommunemi, Qullissat pigisaqarfianni, kæmneriulerpoq

angut Rosenørnimik naggatilik. Inunnguuseralugu pinnerpoq tusialaartunnguaq; Qullissarmiullu atersuillaqqissut ilaata ingerlaannaq taavaa "Pisuttunnguaq" nunaqqatitaavisa ingerlaannangajak taaguutaa akorpaat...../ 1950-ikkut ingerlaneranni Qullissani taama atorfilimmit katitinnegartut siullersarigunaarpaat ajaara Nukaaraq, Norgemiumut qaarusummi atorfilimmut Bjarnemut katittoq. PISOQ Qullissarmiunit alutorineqarpoq, taamaaliornera pillugu oqallisaalertorluni.....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Kigutaarnaq. Kal. Nr.11-2016 qup.21.

Hal.: Nukappiaraavugut angajoralu utoqqaassutsitsinni sulii ukiut qulit angunagit Qullissani illoqarfiup ilaani kangillermiuulluta.../ Paarnaq mamarisaq: Kigutaarnartoraluarnermik kigutaarussimasumik tusaamasaqanngilanga oqaluttuatoqqanilu oqaluttuamik taama imalimmik siumuisimananga...

Qullissanit eqqaamasamernit.: Kuussuaq. Kal. Nr.06-07-2015 qup.20.

Hal.: Kimulluunniit Qullissani inunngorlunilu qaatussimasumut imaluunniit qaatoreerluni nunaqqataalersumut oqaraanni "kuussuaq", taava ilimanarluinnarpoq taama oqarfigisaq eqqaamasamini qanoruunniit ittumik ilumini assilialiusaasoq taassuma misigititaanik. Kuussuummi illoqarfik malunngorlugu avippaa,.../ Ukiarnera. / Upernarnerani. / Sanaartorfigingajappaat.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Meeqqat paassarseqqusaajunnaarput. Kal. Nr.05-2016 qup.25.

Hal.: Qullissani meeqqat pinnguarnerminni qaarusummi aamaruutissarsiorfimmi periaatsinik ataaminnit qatanngutiminnilluunniit tusarsimasaminnik issuaaniartarput.

Qullissaniit eqqaamasamernit: Misilikkaluaqaarput. Kal. Nr.02-2017 qup.19.

Hal.: Eqqaamalluaqqissaanngilara qangarpiaq Kangillernut nuuttut, immaqali Annasseeqqakut Killerpaani illoqalermata illukuat nuuffigaat, aappariit najagiinnguanik meerallit, nukappiaraq peqatiga Mariusi najaalu Agga ukiunik pingasunik nukarleq. 1952-imi atualernertsinni aatsaat iluamik immitsinnut ilikkariartulerpugut,....

Qullissaniit eqqaamasamernit: Misilikkaluaqaarput. Kal. Nr.06-07-2017 qup.31.

Hal.: 1950-kkut ingerlanerini aasaatillugu Ningiut Peqatigiit katersortarfiup kangillerniittup silataani bazareqartitsisarput ukiuummat mersukkaminnik qilattakkaminillu tuniniaallutik eqquiuniaatitsillutillu. Kangillermiuqqat nuannaariartarnissaannut isummernerannut tunngaviugunarpoq. Qullissaniuna aggorsimasunik kaasarfimmuugaluarlutik katatanik aqquernup eqqaani nassaasaqartartoq 1 ørit, 5 ørit, 10 ørit, 50 ørit allaallu 1 kruunit....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Nunorrakkatsigu.... Kal. Nr.10-2017 qup.20.

Hal.: Hans Egede nunalinneranit ukiut 200-nngornerat nalliussineqarmat Kalaallit Nunaata ukioq 1921 tikillugu pissusia assissasuumik atuakkiarineqarpoq. Inuianngoriartornermut aqqutit atuakkami sukumerluinnartumik eqqartorneqarput. Pingaarutillit soqutaasorinngitsorisat maannamit isigalugit nunap oqaluttuarisaaneranut paasissutissiilluartut arlalissuit atuakkap imarai...../ Qullissani sissaanni qassuserfiit arlalinnugit "inuttallit" ilisimaneqarput..../ Meeraanera tamaat ukiukkut siku unikkaangat inuit naalarululersarput sassarsuarnik suaartoqarnissaa utaqqimaaginnalerlugu...../ Maani eqqaamasatut eqqartorniagara sassinerup nalaani pinngilaq, upernaalli ilaanni siku Vajgatimi siku peerutilernerata nalaani...../ Piitanngup innuttani piareerluinnaqquai,

sunamarmi nipaappoq nissappallattunnguamik tusarsaasoqarani, qilalukkat naqqa ersittumut anngupput.....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Pisinniarfiit. Kal. Nr.08-09-2015 qup.35.

Hal.: 1950-ikkunni alliertorninni illoqarfippot Qullissat taamani pissutsinut tutsillugu isumaliutigittillugu paasiartorsoraara arlalitsigut Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut allanut allaanerusumik aqqissuusimagaat... / Pisinniarfiit naalagaat atsiuttarpaat. / Aani. / Ijannak, Saalumuut, Darinngi. / Haanserujuk. / Timiusiorfik. / Napparsivik.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Qoorortuaraq. Kal. Nr.03-2017. qup.25.

Hal.: Kangillermiuaqqat Qullissat timaannut ilisimasassarsiornerminni Nunngarutip Qajuullu tungaa siunnerfigisaraat, Killerpaarmiuaqqat Innarsukassaap Kussinorsuullu tungaa orninnerusarunarpaat. Taamaalluta Qajuu qulaanit tikillugu atertilerluta qooruartannguaq aqutigilerlugu qissigisaqariama sanimut qiviarlunga angissutsinnut naleqqulluinnartup nalaani qoorortuaraq naffakoq.....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Qulleq karpitortoq. Kal. Nr.08-09-2016 qup.26.

Hal.: Qullissani qaatuleqqaarnerma nalaani unnuut ilaanni kisimiillunga nivarsissamilli kiffatsinnik paarsisoqarlunga ilakka nillialermata illutta qalianit ammut tummeqqatigut aterlunga isigilerpara qullersuaq Aalaatii (Aladdinlampe)...../ Paasissutissaq: Qulliup karpitortup ikummataa kemiimi pilersitat ilagaat tassaasoq calciumkarbid,...

Qullissanit eqqaamasamernit.: Tassaartarnersui. Kal. Nr.12-2017 qup. 23.

Hal.: Qullissaniuna sissaq ulorianangilluinnartuusaartoq; meeraanermali nalaani marluersarlunga misigaara Vajgatip naatsorsoruminaassusia. Siullermik 1952-imi decemberip ulluisa 15-ianni ualikkut marlup qaangernerani tassaarnersuaqarpoq inuup inuuneranik nalilimmik. Aappasaanik ukiua iluamik eqqaamanngisannik aasalli ilaanni umiatsiarput sissamut qaqereerlugu qimakkiartulerlugu ilatta uparuarmagu takulerparput imaq arriitsuajaarsuarmik sissamut majulersoq malittaqqarani. Tassani isigiinnarluggu kiisa sissap sioraannaasup qaava qallerlugu niuertoqarfiup tungaanut itisiumaneq angullugu immerpaa umitsiallu sissami amoqqasut timmut amullugit, pitussimmamatali tunuarnermini taamaallaat siui avammut saatippai. Taamani annerusumik pisoqanngilaq....../ 1952-imi pisoq amiilaarnarnerusutut oqaluttuarineqartarpoq. Taamani arfineq-marlunnik ukioqarama eqqaamasakka killeqarput. Avannaamiumili 1953-imi saqqummersumi Egede Boassenip pisoq pillugu allaaserisaa atuarakku erseqqinnerusumik paasisaqarpunga. Taamani nalaatsortumik angutit sisamat akiani qaqqap nakkaaffissuata eqqannguaniippot aamaruutissarsiorfiup qilalukkanut qassussuinik ilaajaallutik. Qilalukkanik qaattorsimmamata iluaruippot silagissiorlutik taamaallaallu nunasarnaannguaq anorerallugu...../...Taamaatsiartorli ilaata takulerpaa avannaminni pujortuleeraq ingerlasukaarlunnartuq, sunaafaliuna iluliaq malimmit ajanneqarluni aallarsartuataartoq, tassalu takuaat malissuaq annilaarnaqisoq. Angallataat pujortuleeraq kisarsimasoq ilanngullugu iluliaalussuit eqqaaniittut malissuarmit qangattaanneqartilerput, tassalu nunap tungaanut qaariartulerluni. Imminnut oqaluttuutippallappot qassutit iperarnaveersaasagitik, pisinnaasartilli tamaat annanniarlutik qimiaat atuarlugit nunap tungaanut ingerlaniarsarissallutik, malissuit uisorerinnerinnarmik anguai,../ ...Aamaruutissarsiorfiup biiliinik usisaatinik ingerlatsisoq Hans Møller, Hansinnguaq, annakannajaartunut ilaavoq. Taamani suliaminut atatillugu biilit usisaatit annerit atorlugit aissakkut qaarusummut teqattaarpoq. Taamaalluni sumik isumanani pilersimavaa mallup qaarnerata angagaani.....// NB: una allagaq Nuugatsiap Illorsuillu eqqorneqarnerat sioqqullugu allagaavoq.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Tassami atualernialeqaagut. Kal. Nr.10-2015 qup.14.

Hal.: Tamassa ateerimmata taasat "Haansi Angisooq", "Haansi mikisoq", pingajuallu "Haanseeraq" 1950-ikkunni meeraqatigiit Qullissani Kangillermiut ilaasa pingasut nalunaatsut. Kingulliit marluk aaqqiagiittut siulleq ukiunik tallimanik taakkunannga angajulliuvoq, inersimalernerullu tungaanut ingerlagaluarluni taamani suli Kangillermiuaraasunut qulliusutut ippoq, meeqqanillu tamanit annerummat aqqa taama ilaqartippaat. / Atuarneq nuannarilinngilara. / Ateq Hans. / Ukialerneragut.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Tunngitsoornerit marlussuit. Kal. Nr.05-2017 qup.30.

Hal.: 1 meteri ataalugu angitigaluni qui 2 meterit inutsiarlugit portutigisooq portoqaaq. Qaqersarnerli nukappiaqqat amerlanerpaat mikisuunerminnit misiligartuagaasa ilagiunaraat. Quikasapput, anartarfipput ikaavullu qaqersarfinnaaraavut, ulorianartormi meeraalluni nuannerunnaassanngilaq!....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Ujarak allanartoq.. Kal. Nr.10-2018 qup.27.

Hal: 1950-ikkut qeqqat qimmutereeraa pisoq eqqaamaniarpara. Aasaq taanna suliffik qeqareersimasunik sulisussarsiorpoq. Sanaartornissarsuarmut cementiliornermi atugassanik ujaraarartartussanik. Kalittaat "Qimmeq" prammersuarmik kalitalerlugu sukorserpaalussit Niaqornaarsuup eqqaanut aallarunneqarput, sissami prammersuaq ujaraaqqanik tissarlunnik immissallugu. Ukiukka inuummata peqataanngilanga, angajorali ilaavoq. .... ..Ullut ikittunnguit qaangiuttut biilersuit usisaatit sukkalisaaginnaq aqqusinikkut Killerpaaliartut takuavut, usilersortarfianni inuit marluk pingasut najummisaqarpassillutik ammuinnaq nakkusipput. Sumik isumaqanngilagut ilimagalugu qaarusummi nakkarfigitittoqarmat sukkalisaarlutik nakorsiukkaat. Ullorli naaqqajanngisooq tusarparput issaannaq sukorsit ujaqqiat ilaata katataasup timaa sissamut tipisimasooq sulisut siumorlugu nanisimagaat. Eqqaamavara isumaliorlunga, immaqa uffa taanna ippassigaminnguaq immap naqqaniittoq takusara "ujarak allanartoq" .....

Qullissanit eqqaamasamernit.: Ukiumi nuannaarsaatit. Kal. Nr.12-2016 qup.19.

Hal.: 1950-ikkunni meeraanerma nalaani apinertusaqaaq. Ukialersumi aput nakkartoq siulleq tukkaangat ukiussamut pilerinersuaq kisimi. Ukiutoqariartornerata tungaanut ippiit qoorortaat apummit ulikkaariartuleraangata, anorrillu innaarsunnguit teqqiinngartalersuleraangatigik, kisianni una apuserineq uniffeqanngitsoq aallartillugu.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Ullorissap anai. Kal. Nr.04-2015 qup.30.

Hal.: Qullissani meeraanerma nalaani atuarfik ualikkut atuartunut ilinniarianut ilinniareernermilu sukisaarsaatinik sammisaqarumasunut ammatinneqartarpoq nalunaaquttap akunnerini marlussunni.

Qullissanit eqqaamasamernit.: Umerutsialaaq. Kal. Nr.04-2016 qup.8.

Hal.: 1950-ikkunni meeraanera nalerorlugu Ulloriannguaq Kristianseniugaluup taalliaa erinalik "Isiguuk, qinerit avatinnut, umerutsialaariarit", radiukkut inuulluaqqussutini tusarsaasarpoq nuannarineqavillunilu.

Qullissat tikeqqillugit. (All. Hans Anthon Lynge) Kal. Nr.07-1999 qup.5.

Ulloq apriliip qulingani 1997 uannut pingaartorsuuvoq, illoqarfik inunngorfiga, meeraaneralu tamaat najugara Qullissat, ukiuni 25-t matuma siorna inuerutitaasooq, ullaakkut arfernup missaani allanik ilaqarlunga tikippara.

Qungujulaartarlutalu. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.06-07-2012 qup.29.
Qanga qallunaatut ulimmarlutaalaarnerup nalaanut uteqqilaarluta.

Qungujulaartarlutalu. (Katersuisoq: Knud Petersen, Upernavik.) Kal. Nr.01-2016 qup.29.

Ilaanni nunaqarfinnguami ajoqip paasilersimavaa nulii angummik allamik sammisaqartartoq.....

(Qungujunnarsinnaasumernit.) K'ungujungnarsínausumernit. (Markus Eskildsen, Ilulissat) Kal. Nr.03-1987 qup.4.

Qeerarlu inullu paasut: Nukappiararujussuanngorlunga upernassakkut atuareeraangama qeerarniutiga ornittarpara, kisimiittanngilangalu....., baajaguttorsuaq: Ullut ilaanni itertarpunga uannut misigisimallunga soorlu nuannaassaqaarnanga oqalufigineqalinngikkaangamalu oqarususseqaarnaga, ullulli tamaasa taamaanneq ajorpunga....., ikkarluup puttarnata sinaagut: Kammassuara pujortuleeraaqkamik angalaqatigisartagara uannit nukarliungaatsiaqaaq, kisianni-una oqarniaraangami imminut tatigerpalulluinnartartoq nipimigut kiinnamilu pissusaasigut.....

Qungujunnartukujuit. (All. Hans Hard (Hanseraq) Kal. Nr.01-02-1991 qup.10.

Ukiorpasuarini inuusuttuaraanerminiit umiartortuuvooq. Inuussiarnersuugami inuppalaartuullunilu, taamaattumik sineriassuatsinni ikinngiterpassuaqalersimavoq. Umiarsuaaqqani ilaasartaatinilu naalagaanermini pingaartumik Kujataani ilisarsimasarpasuaqalersimavoq, "qungujunnarrtunik" naapittarsimasani "Kalaaleq"-imi 1981-imi 82-imilu allaaserisimavai.

Qungujunnartunnguanik kikkummitaava peqarpat? K'ungujungnartínguanik kíkúmitauva peKárpat? Kal. Nr.01-1983 qup.10.

Ataguli oqattaariartigu qungujunnartunnguanik peqanngivinnersugut! Soorlu makku: A/G angisuumik angissuseqarallarmat pisartagallit ilaat A/G-imut sianersimavoq nassiutissaaqqullugu. A/G-ermioq aperiataarpoq, soormiaasiit? Tassami, qimmerput maangaannaq quissaarami, allequtsersortariaarukkami. / Anda palasi iputtariaannarmik ingerlaannarluni qeqertarsuatsiaaliarsimavoq...../ Taakkununnagooq iseriallarami nalunaaqutarsuat issalersimavoq: qilukkit...../ Tuumarsi paarmat naleroruttortut tingalaallaatigaluni innarsimavoq, aqaguani itileriallarami taamaassagami nangagassaajunnaarlutik...../ Kilaasi Kangermi niuvertorusiulluni piaqqat naleqquteruttortut, tassa serfaat naajaallu...../ Avgoo, Ujooresi Andalu Avannarliit tuapassuini Akialiarniarlutik isumaqatigiikkaluarsimallutik...../ Ujuaansi inuk nuannerluinnartooq, Suusaannguakasik tussiartooq takuinnarsinnaanngilaa...../ Narsannguami pinnguarniarluta suaartoqarpalappooq: Hansimuugigooq kalippoq...../ Samuelip Nuummit tikittoqarmat tusarsimavaa nuummiut savartut.... / Unaanngitsoq Israelikkut inoqajuitsumi qangarsuaq siulersortaat. Københavnimi imerniartarfiit...../ Morthen Brandtiugaluq oqaluttuuartarpoq: ataatanigooq Kitsissuarsummi niuvertorusinngormat nammineq meeqqanit akimanersaagami soorunami...../ "Misissuutinnguugaluq" singinneqassammat dronning Ingrid Svendborgip umiarsualiorfianukarsimavoq...../ Ajoqip oqaluffimmut majualerluni ernersiani pilersimavaa: Paulusikkunnut neqisiniarniarit...../ Ajoqi tiguinnagaq kissarsuussuuartik ulamertorsuaq igartalissuaq kammiummik ikaartitsivigiinnarlugu...../ Piitap ataatani pilersimavaa: Ataata, aamma illit Guutip pinngortitaraatit?...../ Ilaqutariit ningiumik ilisaanissaa oqaloqatigiissutigalugu katisimatillutik perloqujaartaat...../ Qaqqortumi kalaallit atorfillit nuimasut ilaata allatitarsigamik piniartooq imminermini

isersimasoq pilersimavaa..../ Klapmydsi Kapisilinnut talimmat Puustuusip Niisi takunngeriaramiuk Pavia aperilersimavaa: naammi Niisi..../ Kimuttungorna misaallak

Qungujunnartuliaruna. (ArrútaK' Krisiansen) Kal. Nr.06-1981 qup.23.

"Kalaaleq" nr. 2-mi Ulloriannguup allagaanut tunngatillugu oqaluttuarilaassavara helikoptere takkuteqqaarsimallermata avanersuarmiuusugut Niviugaarrummik atsersimagatsigu qungujunnartuliariinnarlugu, sulliniaqqat aalajangersumik toqqarnagit ataatsimulli katipalullugit taama taasaratigik. Soorlu ippernaq siutitta eqqaaniilerpat pateriaatigalugu oqarsinnaavugut: aa, niviugaarrupalung qaninnialugginaleqaa!.....

Qungujunnartut. (Hans Hard.) Kal. Nr.02-1983 qup.18.

1, Qangaanerusoq angutit arnataminnut ilaatigut naalagaalluinnartut angumeraavut. Sunaluunniit pissagunikku kisianiuna arnatatik naalakkertugit..../ 2, Ukiut makku atuunneranni takornariarpassuit tikerartalerput, tamakkulu ilaat Kalaallit-nunaannik paasisaqarusunnerusut maanga Qaqortumi "Sulisartut Højskolia"-nut kursuseriartalerput oqaluttuunneqarlutik Kalaallit-nunaannik kulturiannillu..../ 3, Taateraami naalagaanerma nalaani aasami inuit angallateruttulersillugit ilaanni ilungersunartarpoq ilaasussanik ulikkaartoortilluni, tassami tamarmik tuavijortut kinarleq akuerissanerlugu ilaanni ajornakusoortarami.../ 4, Qangaanerusoq uumasut immikkut nakorsaqanngikkallarmata inunnut nakorsaq uumasunuttaaq nakorsaavoq. Ukiut tamakku nalaanni uumasutit amerlavallaalinnginnissaat pillugu ingammik histit kinguaasiutaat peerneqartarput,... / 5, Asimioqarfeerannguami nunaqartut tupinnaannartumik ilannguamik pigisaannik tamassa arajutsisussaangitsut, ingammik taamanikkut qallunaaminernik pisagaat, niuvertarfimmi pisiassat, soorlu tupat, kaffit, sukkut allallu....

Qungujunnerpit killittaraanga (Taal. Johans Kleist (Aavaat) 1991) Kal. Nr.11-12-1991 qup.8. Taallaq

Qungujuttarlutalu. Kal. Nr.01-1993 qup.13.

Uagut kalaallit qungujunnartunnguanik immikkorluinnaq nuannarisqaqartarput. Inoqatitta ilaat taama ittumik soqutigisaqarlutik nuannersunik katersaqartarput.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.01-1999 qup.12.

Maannamiit quleqauta q taanna nangeqattaartumik normuni tulleriaartuni ilannguttalissavarput.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.02-1999 qup.17.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.03-1999 qup.16.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.04-1999 qup.16.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.05-1999 qup.8.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.06-1999 qup.9.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.09-1999 qup.13.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.10-1999 qup.17.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.02-2000 qup.15.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./ katersortarfittaartarnerit qanga qaqtigooqalutik pisarallarmata, nunaqarfinnguit ilaanni katersortarfittaarput.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.08-2000 qup.13.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./ Disko siulleq (1927-1963) Grønlands Styrelsep umiarsuaataa ilaanni ilaasorpassuaqarluni Nuummum tikikkiartorpoq, ilaasut ilagaat angut utoqqasaaq...

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.09-2000 qup.8.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./ Nappaat savarneq ukiuni siulliunerusuni nappaataagajuttaqaaq. / Sorsunnersuup kingulliup kinguninnguatigut 1950-ip eqqaani raajat aatsaat inuinnarnit annerusumik ilisimaneqalerput

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.01-2001 qup.18.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./ Qangatsiaq noorliit Qatanngutigiinniat ajoqersuisuisa ilaat nunatta kujataani najugalik kiffaqarsimavoq Petrusmik atilimmik, ilisarismannitsiminik Piitaluusimik taaneqartartoq..

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.02-2001 qup.10.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./ Qangatsiarsuaq meeqqat atuarfianni ajoqi meeqqat ukiumut atuareersimasaannik aallarniuteqarluni soraarummeersitsivoq..

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.07-2001 qup.20.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./Sorsunnersuup kingulliup kingornatigut nunatsinni peqqinnissakkut annertuumik suliniarneqalerpoq. Tuberkoluusip atuagaanera annertoqaaq. Umiarsuannguaq „Misissuut” annerusmik tuberkoluusimut misissuut sineriassuarput tamakkerlugu angalatittarpaa.

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.12-2001 qup.17.

Katersuisut : Henriette, Ulloriannguaq Kristiansen./Qanga juullilernerani suaasarujussuit eertallit aggutaasarallarmata pisimasumik angutit ilaat ima oqaluppalaarpoq:.....

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.03-2000 qup.15.

Katersuisoq : Kátagte Ludvigsen – Attu (Kattagte)

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.08-1999 qup.8.

Qangatsiannigulerpoq meeraanitta nalaani (Nuummi) atuartuutilluta atuarnitta nalaani ilinniartitsisitsinnik upperisarsiornermut tunngasunik apersorneqalerpugut,...

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.06-2000 qup.14.

Niuertoruseqarfiit ilaanni sanasoq qallunaaq – aasaannarlutik suliaartortartut ilaat,...

Qungujuttarlutalu... Kal. Nr.01-02-2002 qup.8.

Inuit tusaamasat tusaamanngisallu oqaluttuarsartaminnguini ataasiarata landshospitali tassanilu pisartorpassuit ilanngui attutsiartarpavut,...

Qupaloraarsuk toqulu. Kal. Nr.02-1984 qup.1.

Angalanerni misigisaminnguut ilaat: Eqqumiiginassagaluarnersoq taama qulequtsiigama - oqaluttuaritsiaannarniarlugu illoqarfik palasiuffigisimasara ilaanni marlunni misigisakka, - misigisartakkattulli allatut eqqarsaatinni katattussaajunnaarsimasut. Allani soqutaagunangikkaluarpummi - uannili nuannerlutillu pissanganarsimammata naatsorsuutiinnarniarpara atuartut ilaasa aamma nuannariumaaraat. Oqaluttuassara siulleq qupaloraarsummik ilaqarpoq, taamaattumillu taama qulequtaqarpoq. Ukiut Scoresbysundimiiffigisatta ilaat malugisimasatsinnik ukiunit allanit pinarnerusimavoq, allanit silarlukkajunnerusimavoq pinngortitarsuarmilu pisartut sakkortunerullutik. Anori tassanimiut nerrajaamik taasagaat - avannaaniit sineriak atuarlugu kujammut anoraasoq - assut uteriisersimavoq. Anori taanna nittaalartallissuusarpoq,..../ ...Tassanngaannarli sunaaffa qupaloraarsuup nipaa tusaqqilerpara - naak qangali sumiileraluarnersoq, immaqalu sumi tamaani arlaanni nerisassarsiuallutiq. Nipaa tusaqqilerpara... soorunamilu qarlornera qanoq isumaqarsinnaanera eqqoriarsinnaanngilaraluunniit, imali oqaannarsinnaallunga: sooq nikallussaanga, susaaraluarumaluunniit? Una timmiannguaq nikanartoq ima nuannaartigippat sooq uanga aliasussaanga?....

Quujanarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (1)(All. Gudmand Rasmussen, Sisimiut) Kal. Nr.08-09-2011 qup.25.

Aallaqqaasiut. / Puulukernej aalisaammik.

Quujanarsinnaasut.: Guulumaap naapittagai tusartagaalu. (2)(All. Gudmand Rasmussen, Sisimiut) Kal. Nr.11-2011 qup.25.

Naalagiani pisartut ilamerngi. / Toqusumik ilisiartorneq. / Ajoqi qaanermi.

Quujanartukujuit. (Hans Hard. Qaqortoq) Kal. Nr.05-1981 qup.10.

1. Nalunngilarput qangangaatsiaq Amitsoq Nanortallup kangianiittoq aqerlussassamik piiaaffiusimagaluartoq qallunaaginnarnik sulisoqarluni, sulisullu angutaannaapput, ilaanneeriarlutik nikilaarusuttaramik tupinnangitsumik tamakkua eqqaamiutik nunaqarfiit qaninnerusut ornittarsimavaat, soorlikiarmi ipuinnaq, taamatut angaalaarnerisa ilaanni nigermik anorliliussaallutik ingerlakasattut saavikkiartuinnaalersimavaat. Quujanartumillu taakkua saavitaalersut qajaqqissorsuarmik, tusaamasatta Ungaaralaap ernersuanit Haansersuarmit naammattoorneqarsimapput. Haansersuarlu taanna Kujataani tusaamasaavoq ataatamisulli qajaqqissorsuusimasoq.... / 2. Qanga inatsisit qulit ilungersuullugit atuartunut ilisimaqqusaagallarmata, taamatullu malinneqarnissaat pingaartinneqarluinnarlutik,... / 3. Qangaanerulaartoq telefonit qaqutigoorallarmata qallunaat atorfillit kisimik peqarlutik, qallunaaq kalaallinik nulialik, nuliata arnaata najortuarterlugu ningaani qallunaaq telefonikkut oqaluttoq isiginnaarisarsimavaa assut nuannaralugu, ullut ilaanni tamarmik peqanngitsut kisimiiluni taanna ningiortaata telefoni sianileqaaq.... / 4. qanga pikkunartunik sukuloorusuttut ingammik utoqqasaanerusut eruliorlutik sukuloossaminnik sanasaraluarput, tassalu tupap silittup.....

Quujanartukujuit nanginnera. (Hans Hard Julianehåb) Kal. Nr.01-1982 qup.10.

1- Meeraanitta nalaani ingammik asimioqarfimmiut amerlaqisut atisaminnik ataasiartaqartarput. Tassa arlaataqaratik, atisannguakasitik errutuarneqassappata kisiannili atisaqarnatik panersiillutik..... / 2- Manna kujataa tuttoqanngilaq,

tupinnangitsumik kujataamiut ingammik avannarpakulasuunngitsut assut eqqumiigisaraat tuttu nassutik katattarmatigik..... / 3- Aammaana meerannguit ilaat nassuiaallaqqissut... nukappiaraannannguanik pingasunik meeraqaratta tupinnangitsumik arnat pigisaat imaluunniit atisaat maannakkut atorpiarneeruttut ilaanni paatsoortarmatigik, sulik mikisunnguusut suna pisimaneratigu seeqqernit...../ 4- Pissariinaarpaa. Qangaanerusoq ileqquuvoq angajoqqaat assut aalajangiisuujumasarlutik meeqqatik nammineq iluarisavimminnik aappanikkumaartut..... / 5- Taateraata naalagaanerma nalaani matrosima ilaat uatsinni ulloqqanun neriloqatigaara.

Qungujunnartukujuit nanginnera. (Hans Hard) Kal. Nr.01-1982 qup.15.

1- Qanga qallunaatut nalulluta nalulluinnarallaratta, oqaatsit ataasiakkaannguit kisiisa kularnanngitsumik taggerloqalugit oqaatigisinnaallugit,...../ 2- Qangaanerusoq atisat ineriikkat qaqotigoorallarmata aammali ineriikkat takkuttalerlutik pisaarniarluni ilungersunarpoq,...../ 3- Umiarsuaarannguaq 109 tonsinik usitussusilik qanga Knud Rasmussenip angallatigisimasaa ukiuni tallimani aamma naalagaafigisimanarujooq..../ A- Ukiorpasuit inuttarisimasaa naggataanut bedstemandalugu Paulus Simonsen oqaluttuarpoq.... / B- aamma umiarsuaaqqami tassani naalagaanerma nalaani ileqqorisarparput sialleqqammersumi tingerlaassuit siaarlugit panersertarlugit.

Quujanartukujuit. (Múte, Lars Motzfeldt.) Kal. Nr.04-1982 qup.19.

1- Meeraatilluta ajoqi illuanik talia saamerleq kippakoq Qeqertarsuatsiaani ataatanut aappaalluni ajoquiuvooq. Apollo Tobiassen illuanik taleqanngikkaluarluni pattallaqqissuugami orrutilaannguarlugu saamimmik ikusimminik qatitoorluni pattattoq isigalugu nuannerunavissarpoq....

2- Aamma ajoqi alla Peter Lund marlunnik nuannersunik eqqaamasaqarfigaara. Saarullit nalaanni atuannigfeqarnitsinni saarullinniaqatigisaratsigu, ilaanni ippassaa aqagumut itersariartoqqusoq ullaakkut sisamat missaanni itersariartorpara...

3- Aamma ajoqi taanna ilagalugu eqallut majulermata Tatsimut eqalunniarpugut. Unnukkut sila nuanneqisoq eqaluttoreerluta kissartuliorujoorluta ikumatitap killingani aliikkusersorujoorpugut, kinami nikallungassava aqajaroq taamak imaritsigisoq? Sumik ilimasuuteqanngivissugut akitsinnit nipisiulerpugut....

Radio aviisip pisortaanut akissut. Kal. Nr.05-1993 qup.5.

Radiokkut aallakaatitassiortorsuaq Hansinnguaq. (All. Peter Fr. Rosing) Kal. Nr.03-1999 qup.4.

Hans A. Hansen pillugu eqqaaniut.

Radiomi oqaatsit atorpeqarneri (CL.) Kal. Nr.05-1985 qup.3.

oqaatsinik atuineq isornartorsiuneq qatsunnarsileraluartoq, pingaartumik radiomi oqaluttuusartuni nutserisartunilu, taamaattoq ippinnartoqartitara uparualaarniarpara silamik taaguisarnermut tunngasoq. Oqaatsinik isumasiuvineq tusarnaarlugu isiginnaarlugulu malittariuminartuusoq tamatta immaqa nuannarisarparput. Tassami "Kulturikkut" aliikkusersuiinnarani ineriartortitsinermi periaasioq iluaqutaasarmat. Kulturikkullu siumukariartornermut radio TV-lu atugassaalluartut ilaanni killormut ingerlatitsilersarput. Tassaana silasiornermi oqaasiusartoq "silaannaq nerumittoq" Kujataamiunnginnama ippinnartoqartittariga. "silassaq" pillugu nalunaaruteqartoqaraangat silaannaap Amerikap avanna-tungaata kangianit immattalu kissarnerusup tungaanut avannamut kangimut illuariartuleraangat nunatta silaannartaa nillernerusoq appakaaffigigaangagu taamalu silaannaq nillertoq ajanneqartut inangerneqaraangat, taava kialarnerusoq taartaasarpoq. Taamaattumik Avannaamiut

kalaalitoqqat oqartarput: "mannulerpoq!". J. Petersenip oqaatsinik katersuiviani, ordbogeeqqami, "mannuk" taavaa: "issaasak!" – silasiortut qallunaatut.....

Rasmus Berthelsen 1827-1901 (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-2001.

Angutip taassuma eqqatugassatta ukioq manna toquneraniit ukiut 100-t qaangiupput.

Rasmus Bruun 1724-1771. Kal. Nr.12-1999 qup.10.

Palasi ajoqersuiartortitaq, Nuummi palasiusimasooq, kalaallit tussiutaannik siullerpaanik naqiterisitseqqaartuuvoq. Rasmus Bruun tussiusiortuuvoq, maannalu tussiutini tussiusiai 17-it pigaavut. Nunatsinni palasiusumasup H. Ostermann-ip ima oqaluttuaraa:

(Rôba) Roba 90-inik ukioqalerpoq. (All.: CAND. MAG Carl Chr. Olsen, Puju). Kal. Nr.04-2018 qup.29.

Robert Petersen (Rôba) -18. April 1928 inunngorsimavoq.

Professor Robert Petersen sorpassuarnik suliaanik eqqaasassaqaraluarpoq uanili taamaallaat pilluaqqussutitsinni eqqaassavarput Rôba Atuagassiami Kalaaleq aallarteqqaarmat 1981-imi aaqqissuisuni siullerni ilaasortaammat...../ Inuk ilinniartitaminik, ikinngutiminit, amerlasuutigulli suleqatiminit nuannarisaasoq, ataqqisaasoq asaneqartorlu sorpassuartigut eqqaamasassartaqarpoq, inuttut pissutsimigut, suliamigut, ilisimasamigut inoqatikkuminassutsimigullu inuuvoq ilisarimalersimagaanni takunngitsuussallugu sakimmernartartoq. Roba ilinniartitsisutut sulereersimalernermi kingorna universitetimut isissutissaminik naammassinnereerluni naggueqatigiit Inuit pillugit ilisimatusarneq aallartippaa..... Malugisassaavoq ukiut taakku Issittumi tamarmi ulapaarfiummata aallussiffiullutillu: 1971-imi Alaskamiut Land Claims Nixonip præidentiunerani inaaruserpaat, Canadami Inuit Tapiriit Canadami aallarnerneqarput, tassanilu suaarutigineqarluni oqaaseq "eskimo" naggueqatigiinnut Inuit-nut atornagu "Inuit" atulissasoq, tamannalu Trudeau-p, Canadami premierministeriusup malitassanngortippaa. Ukiuni taakkunani Robap peqataaffigaa atuakkiaq Nunarput – inuiaassuserput / Vort Land – vort folk..... Namminersornerulernissap piareersarnerani kalaallit oqaasiisa pitsaasumik inissisimanissaat pingaartinneqarpoq, taamalu pilersinneqarniarpoq Roba aperineqarpoq Nuummukarluni ordbogersualiornermik suliamik aallartitsiarpoqqullugu. Akuersimmat Kultur- og Undervisnings-direktoratimut inissinneqarpoq..... Roba Ingelu peqatigiittuupput najorlutik nuannersut, Roba soraanninngulerami aalajangerpoq Inge napparsimasalermat najorlugi Danmarkimut nuunnarlutik..... Nunatsinni universitetit itumik pilersitsiumaarnissaq pillugu siunnersuutitut allakkiap naggataani Robap naggasiussaa imatut eqqaamavara: "Inuit ilisimatusarfigineqartuut nammineq aamma ilisimatusarnissamat pisinnaatitaasariaqarput. Roba, 90-inik ukioqalerninni pilluarit, taamatut oqarnermut ilanngullugi....."

Roba-kkut Danmarkimut nupput. (All. Ulloriannuaq Kristiansen) Kal. Nr.10-1995 qup.4.

Roba – Robert Petersen – soraarninngorpoq. Tamanna tamanit arajutsisimaneqanngilaq. Nuliilu Inge aalajangersimanertik naaportorlugi ukioq manna septemberimi Danmarkimut nuupput, Odense-milu Inge-p inunngorfigisimasaani najugaqartussanngorlutik. Oqaaseq "allaaserisamineq" atorpara. Allaaserisarmi taanna EQQAANIUTAANNGILAQ, QUJASSUTAAVORLI" Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut" taassumalu immikkoortortaqarfii sinnerlugit, peqatigiiffiit taakkua atuagassiaat "Kalaaleq"aqutigalugu. Roba kalaallisut oqaatsivut pillugit peqatigiiffeqarnermi ukiorpanni suleqataavoq. "Kalaallisut Oqaatsivut," Nuuk ukiorpaalussuarni siulersuisooqataaffigaa, kingornalu "Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut" aallarnigaammat aamma tassani siulersuisooqataavoq, suleqataaffinnilu taakku

ingerlappai aallarfissi tikillugu. Kalaallit manna tikillugu professorertatuaannik peqatigiiffinni taakkunani suleqateqarneq suleqatigiissugut tamatta assut nuannaraarput....

Robert Petersen: Oqaatsit qaqutiguulersut taallani. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.21.

Oqartoqartarpoq oqaatsit taallaniittut oqaatsit malittarisaannik misissuinermit atussallugit piukkunnangitsut taallap sannaata nalinginnaq atornerinut nikingasinnaasarmata.

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.03-04-2002 qup.30.

Qanga juullip nalaa qivittulissuusarallarmat aliortuasut amerlasaqaat.

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.10-2014 qup.25.

Brugsenimi...../ Sanami:.....

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.11-2015 qup.36 (Tunua).

Aappariit oqaloqatigiinnertik nipittuummassauk ernerat.... / Uini 42-nik ukioqalerluni nalliummat aperaa:.... / Anaanaq: Ullumi mamalaarsiara ammarneq ajulerpara.... / kammalaataa: Uiga marluliaavoq..... / Timmisartorsuaq aallalermat utoqqaq ikiartorluni kingulliuniarsarisoq.... / Sooruna aamma neqitussaartutit..... / Oqaaseq nutaaq: Nuummi ilinniartuunerma.... / Imerajuttunik katsorsaasut qanoq taaneqartarpat?...

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.10-2016 qup.8.

Nulia pinnerseruloorluni : Frederik mamaq! Uia talini siloreerlugu: Aammaliaa kina Frederik!?. / Imerajuttunik katsorsaasup imigassap toqunarnera meeqqanut uppernarsarniarlugu quperloq....

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.02-2017 qup.20.

Tuluit qinigaallutik naalakkersuinermit suliallit 1985-imi assortuunnerannit: Arnaq: Uigisuugaluarukkit viinnisukkat toqunartuleqqajaqaa! Angut: Nularisuugukkit.....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.04-2017 qup.5.

Araabereq Guuti angisoorsuunerarlugu suaartarami ingerlaannaq....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.04-2017 qup.28.

Ilinniartitsisoq: Una oqaasileritigu: "angutip arnaq passuppaa", passuppaa suua? Piitaaraq: ....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.06-07-2017 qup.15.

Ulloriarsuaq Mars inoqarnerarpaat. Inuigooq qanoq ittut? Imerajuttut, allaanngooq...../ Ammukassak nuliaminut: "Toquguma atisakka iginniaqinagit,...../ Tusarpara uppertunngorsimasutit,.....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.06-07-2018 qup.36.

Arneritooq malugisimaarluni erinarsorujortoq: "Tarrilersup seqernup / qinngorpai nulukka / aappillersillugit.../ Ullut tamaasa radiumi kinguaasiutilerineq qatsunnarsilerualarpoq! Soormi ajorami, qivittulersaarnermit taama nuannernerutigisoq..../ ....Aataa toqugami toornaarsivimmut ingerlaannarsimavoq. Ilannguakasik, ila tassa taamak RAL-ip ingerlatsinera ajortigaa?.....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.08-09-2018 qup.23.

Fjersynumi oqaatigaat tamatigut tigorianaannarnik sillimmateqarluni pitsaanerpaajusoq. Soorlu sumik? Soorunami ...../ Namminersulernissamat Nuummi ingerlaallarmata takuigit? Suu ilisiitsut marluk ...../ Soormitaavaana Demokraatit suna tamaat akerlerigaat? Akerliusangillat, .../ Palasi Nuummioq: "Naallakkap .....". / Royal Greelandip sulisuisa 57 %-ii kalaaliupput. Sinneri suusimappammita? Immaqa ...../ Ammuassak Piitaaqqamat: Biibilimi ila allassimasoqarpoq: "suliumanngitsut nerissangillat..." Piitaaraq: Soqutaanngilaq, aamma ima allassimasoqarpoq: "uppertunut .....!"

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.10-2018 qup.27.

Soormitaavaana qallunaat marluk landstinngimut qineqqusaartut? Ila qallunaajunngillat, saniatigooraluguuna kalaallit...../ Landstinngimut qinigaarlaat ilaat oqarpoq qinigaagami maniguutilerluni. Ila ukors! Kilormut..... / Radiumi oqaatigaat meeraaqqat kinguaassitumikkut imminnut pinnguarisinnaasut. Utoqqaammit? Ajornanngilaq, kisiannigooq.... / Upernavimmi siullermik atuakanik pisiassaarukkamik amma tassa aviisinik pisiassaaruppallupput. Sunamita atuarterpaat? Atuartanngillat, bingoplade kisiat.... / Ammu - inuunerpit ngerlanerani asannilersoornikuuit? Suu" KImut? .... / Namminersulerutta suummitaava aningaasarissavavut? Immaqa 1.....

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.11-2018 qup.13.

Ammu sooq qineqqusaanngilatit? Qinigaagama Siumumut.... / Sunaana nipiliorpalussuaq? Ammukassaamuna ningioqutaa ittoqussuata kinguaassituaasigut.... / Qallunaat illersornissaqarfiat qilammiit qaammataasamik nunarsuatsinnik qulaavaatitsilersimavoq. Ilumut, inuttaqarluni? Soorunami. Matiusi Ma.....! / Kammaa: Ammu meeraagallarassi kinguaassiuutinut tunngasunik ilinniartinneqarpisi? Naamerluinnaq! Qaasinik meeraqarpi? Qulit! Aali ilin.....! / Radio naalanngi: Massakut aallakaatissavarput unnuarissanut aallakaatitassiaq "Tamassa kivi...!...../ Nuummi upperisarsioqatigiit arlalissuusimapput. Soorlu suut? "Buhat, medistit, bant.....".

Saagissinaaluttut. (All.: Knud Petersen.) Kal. Nr.12-2018 qup.15.

Ilinniartitsisoq: Meeraq angusisartoq tassa qanoq ittoq? Piitaaraq: Nerinialeraangami... / Kujataani suluusalinnut allarsuarmik mittarfiliornialeqaat, qanormita akeqassaqaq?.../ Arnat ulluat silarsuarmi arnat akiuunnarfittut allangortinneqalerpoq. Arnartatsinnut qutsannaq!..... / Disko Bugtimi aalisartut anersaap iluartup qaleralinnik tunisiumanngillat. Ajoqaaq, soormi anersaap ajortoq....

Saagissinaaluttut. Eqqaamassat ilaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2014 qup.28.

Qeqertarsuarmi: "Tuluttoorsinnaaq". / Aasianni: "Qallunaatoorsinnaaq". / Nuummi: "Allassinnaaq". / Qujassut. / Assigiinngitsunik paasinnittaratta. / Savalimmiuni - nerisimanerpaammi? / Danmarkimi: Odensemi naalagiarneq./ Aarhusimi naalagiarneq.

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Astrid Larsen.) Kal. Nr.12-2011 qup.28.

Naalagiat nerliivialerput sanilera kinannguunersoq nuannaalaavissoq,../ Naalagiat nerliivialerput ilannguatalu palasertik ima isussuuppaa.... / Naalagissat nerliivialerput ilannguatalu palasi ima isussuuppaa....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2008 qup.4. Piitaaraq nuannaaqarluni atuakkamik akissarsisimalluni angerlarpoq, "Sumiuna pissarsiat?", arnaata appiuppaa. "Atuarfimmi akissarsiara". Arnaata paatsuungalluni aperaa: "Sugavit?" ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2008 qup.18.
Nuliaq nakorsamut: Nakorsaraa, qasulluinnarpunga. Uiga napparmalli...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2008 qup.25.
Atuartut allattaavimminut allaqquneqarput sumik arlaannik pitsanngortikkusutaminnik.

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2008 qup.26.
Kammaa: Suna pitsaanerua lottomik pisineq imaluunniit nuliamik assortuuteqatiginnineq?

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.12-2008 qup.14.
Biilertartunut: Mianersorlusi ingerlasaritsi, siniffinnik....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.12-2008 qup.26.
“Arnanuku paasiuminaatsut”, kammagiit aniatitserujuulerput. “Perusuersartarfimmut iserunik anineq ajuleraraat. Siullermik....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.12-2008 qup.37.
Ilinniartoq Hans Piitaq 22-nik ukiulik silassorissuuvoq, niviarsiamik naapitsinerata qanoq ittuusoq paasinarsisippaa....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.01-2009 qup.17.
Angutip inuusuttup asasartaanilu Italiamiillutik asasartaaminut ilisimassuutsi...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.01-2009 qup.20.
Tassami taamaassimavoq: Tassaana sulikassannermik Unnukkut angerlarsimarpiartanngitsaq, unnuilli ilaanni sulereerluni angerlarami siumorpai allagannguit nerriviup qaaniittut. Atualerpai: Asasara uinnguara,....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.01-2009 qup.25.
Nukappiatsiaq bussinut ilaasoq tyggegummitukkaminik tamuarsuataarpoq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.02-2009 qup.17.
Utoqqaat illuanni najugaqartuni utoqqaanertaq 102-nik ukioqalermat aviisiliortup apersoriartorpaa,....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.02-2009 qup.24.
Arnaluup qatsulluinnarpaa uini unnuit tamarluinnaasa imerniartarfimmut qaserseriartarnera,..../ Australia nunaavoq anguterpassuit najugaat, Taamaamat sannguakasiit.../ Inuuniutigalugu arsartartoq ernerminut: “Ullumi soraarummeernerit qanoq ingerlava? “Ajunggilluinnarpoq, 7. Klassimut kontraktera....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.03-2009 qup.19.
“Nakorsaq, 100-nik ukioqaleruma qanoq iliortukassaassuunga?”. / Aanaap ernutsi nalunnguarterarfimmut ilagaat;. / Adam Evamut: “Asak.. nalunngilara.../ Katittussap akkaava: “Pilluakuttoorit, ulloq manna.. / Kammaa: “ilaana, ataatanngornissara ajuusaarigaluarpara,...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.04-2009 qup.26.

Isikkivigissumi issiaartarfilimmi: "Ataata sarliangga". "Soormi saninnut ingiinnaruit inissaqaqaaq!", "Naamik, issiaviup... / Unnukut imerniatarfimmu qasuseriareersimalluni ullaakkut iterluni malugilerpaa isimi illua tungujortissimasoq.... / Anaanaa ernerminut: "Aammaliaa kamaasseqqikkavit?.... / Erneq isikujoortoq: "Ataak, imermik tunilaangga!" .../ "Asak, eqqaavik anikkallaak!". "Massakuunngitsoq, utaqqisaqarama" ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.05-2009 qup.25.

Inuit ilaat oqaluttuarpoq: "Uilortornerma kingorna assut inuunerliorpunga" .../ Ilinniartitsisoq Biiniamut: "Allattaavinni allassimavat Adami sianilluanga, sooq?..../ Allakkisartitaq: "Kikkut angajoqqaattut atsiussagamik?... / Piitaaqqap aviisimik atuarterluni paasisaminik anaaminut siunnersuutaa: "Anaana sanigorusuppit?" ..../ Oqarasuaat nammineq akisartoq: - Hej, oqarasuaammut nammineq akisartumut sianersimavutit..../ Soqutigisaq: - Inuunera kingumut eqqarsaatigigaangakut ingerlarsorsimassusera tupigisarpara....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2009 qup.21 Ajoqi
oqaluuseruttulersoq matu ajaasaannavik ammarpoq....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2009 qup.25
Ajoqikkunni: - Ataata qanoruna ilillutit oqaluusissiorutit?...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2009 qup.29 Isit
nakorsaat: - Umaangaa, paasisimagalarpiuk isit saamerleq taamaallaat 25%-imik isigisinnaamat?...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2009 qup.33
Isumatoorsuaq:- Inuit isumaliortarput "Asavakkit" ...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2009 qup.35
Qipinnguluttoq:- Angut nakorsamut sianerpoq oqarlunilu nuliani....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.08-09-2009 qup.21 "Kaali aviisimiittoq sunaana qiorit?" Kaali_ "Angutip nulia kaasarfissiuinnarmani toqussimagaa.," Sumut atussagakku?...../ Nukappiatoq aapparminut: "Katissagaluaruma nuliartaara pinnerlunilu pisuujussaaq". Aappaa:" Arnaq taanna ilannut katissimagu ...../ Apeqqarissaartoq: "Illit juullimut suna ulapputigaaaju?", Aperisaa:..../ Qajannguaq tikimmat kammaata appattai kispai qulit. Tikitorli aperaa....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.10-2009 qup.9 "Kammak, tusarpara Ippassaq kiguserisutit, sulii?" .../ Uia_ "Asak, ilaa aappariitsitaanerput taamaattussaasimavoq?" .../ Barsalaat qatimaluppoq: "Uulia navianarsimaqaaq." ..../ Piliteeq Suulumut: "Seqineq tarrereersoq qulleqarnak cykelerputit,..../ Uppertitsiniaq allagartarsualisarpoq ima allannilimmik "Aqagu Silarsuaq...../ Aappariit 90-inik ukiullit avissinnaalernermik tusarsimallutik palasimukarput...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2009 qup.18
Anersaaruluttoq: “Ukiut sisamat matuma Siorna nuliara kujataani naartulerami ukiut marluk matuma siorna avannaani naartulerpoq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2009 qup.25 Politiip
biilertoq unitsillugu aperaa sooq sukkasuumik biilinnitsoq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2009 qup.27 Kammaa:
“Assaa, nuannaangaaravit!”, kammai: “Tassami nuannaqaanga, nuliara ullumi...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.11-2009 qup.30
Borgmesteri utoqqaat angerlarsimaffiannut pulaarpoq. Utoqqaat ilaat tikikkamiut assammippaa aperalugu: “kutaa, kinaasunga nalunngiliuk?” ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.12-2009 qup.22 Uulikap
krokasimmi kammani naapippaa, marluullutillu malugiveqaat;.../ Nulia uimunut: - Sanilitta ullumi nivaattamik atorniarfigaatigut. Uia: Aa, sunaffa. Nulia: -nivaataq tassa kingorna takoqqinnaviangilarput..../ Arnaq angummut katitassaminut: - katingajalerpugut, katikkutta aliasuutitit.../ Suulut:- Nuannaartunarputimmi, nuliut ukiuni taama amerlatigisut apparalugu sulii taasarpaa “skat” ..../ “Nuliara isumaqartuaannarpoq meeqqat kunillugit...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.02-2010 qup.25
Suleqatigiit: “Ippassigami aviisimi atuarpara ullaarnganiit imigassamik kimittuumik imerluni aallartittarneq.... / Niviaalunnguup inuunermmini oqaluffimmi katittut siullermeerluni misigisaqarfigai. Anaanaminut aperivoq:... / “Quarsaarnarluinnarpoq ullumikkut inuusuttut Utoqqarnut taama ataqqinninngitsigimmata” , angut bussinut ilaasoq nipituuliorpoq.... / “Kakkaak salullaravit, qas’ kiiluit?” , “Isaruaqarlunga 42 kiilu”. “Isaruaqarnammi?” , ... / “Anaana, sooruna angutip issuma qaqiffiliamiittup arnannguakasik erinarsortoq qisukasimmik tigummiaminik uloriaasaaginnaraa?” , “Naamik,...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.03-2010 qup.20
Kammagiit naapippat, aappaa: “Soorlu nuannaarpiannigitsutit”, aappaata akivaa, “Tassami, nuannarinngivippara nuliama ukiuni... / Naatsorsueqqissaarneq: Arnap siunissami isumaliutigisarpaa angummik nassaarnissami tungaanut. Angullu siunissaminik isumakuluuteqartarpoq.../ Naalungiarsummik pakkumiarluni niviarsiannguaq nakorsamut iserpoq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.04-2010 qup.13
Mitsimaassamaaruttorlutik.

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.04-2010 qup.19
Tusilarusunngeruttorluni.: Angutip Nakorsaq oqarfigaat nuliani tusillavissorsimasooq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.04-2010 qup.28 Qusseqaa.:
Angut qilalersooq tarrusaap ataani angummik allamik naapitsilerluni isumaliiorpoq imigassannguaateqarnianngitsooq....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : David Holm.) Kal. Nr.06-07-2011 qup.38
Oqarasuaat susoruna: Angut sulereerluni angerlarami assut puffassimaarpoq, nuliilu

oqarfigaat sinertoqaraluarpat oqassasoq angerlarsimanningsuni.... / Ajourpiannng.: ukiut 35-t aappareereerlutik uiata nulia qinnuluffigilerpaa: "Asak takuuk ukiut 35-t.... / Qanga asariit naapipput: Utoqqasaannguit 70-it sinnilaarlugit ukiullit inuusukkallaramik eqisimaartuartut naapipput,... / Oqaluttuaq imaappoq: Arnaq angullu inuusukkallaramik unaqutigiit tamarmik tallimariarlutik aappaarsernerit ullut ilaanni qanoq periaramik naaperatannuarput.

Saagissinaaluttut. (All. Hans Hard, Qaqortoq) Inuunermi nuannersut... Kal. Nr.04-2010 qup.19 Sukulooq. / Eqqaaqqilaarlugu. / Nipaallisativissuaq.

Saagissinaaluttut. (All. Hans Hard, Qaqortoq) Inuunermi nuannersut... Kal. Nr.04-2010 qup.27 Pinnersaatit. / Mannittorsinnaaq. / Kigutaasat.

Saagissinaaluttut. (All. Jacobine Hansen, Paamiut) Kal. Nr.03-2003 qup.28. Takornariat./ Napparsimasut./ Orpiliartut./ Mitaartoq./ Eskimuut.

Saagissinaaluttut. Karl Peter Olsvig Andersenip katersugai. Kal. Nr.06-2003 qup.28.

Angut Olsenimik atilik franskisut nalusoq Parisimukarpoq. "Aa, ajornaviannngilaq" ikinngutaasa oqarfigaat "sapernaviannngilat".

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.3.

Ammukassak Nuliaminut: "Unnuggu tutilerutta qallunaatut oqalukkisa."

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.17.

Ammukassaap nulia: "Qallunaaq arnannguaq radioaviisimi oqarpallappoq "Oodaqqaq Quaaqittoq" apersorsimallugu" ...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.22.

"Naalakkersuisut siulittaasuat Ilulissani tyskisut oqalugiarsimavoq"..

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.27.

Aanakassaa Aatakassaa lu tiinganiarpalukkaluarput iluatsitsivallaaratilli....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.28.

Angakkoq muteerneq: Illuanngua iluani atsakut naajatortarput, angakut aamma....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2008 qup.32.

Ammukassaap nulia: "Ajoqersuisorooq rapperluni cd-liorsimavoq". Ammukassak: "Ilumut? Isumaqarlunga sulii Sinaip inoqajuitsuani....."

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.01-2008**
qup.33.

“Peqqinnissamut naalakkersuisoq radiumi oqarpallappoq Danmarkimi nakorsat salloqittaallutik nakorsaasartut.” ”Aatsaakasik, taavami Dronningerput salloqittaammik....”

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.01-2008**
qup.38.

Ammukassak aalakoorkuni kussinermut nakkarsimavoq qaqinerlu ajulerluni..

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.12.

Nulia: Ammu, meeraagallaravit atuarfimmi nerisinneqartarpit?...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.15.

“Nuummi feeriarlunga ullut tamaasa arnarpassuit arpattut takusarpakka”..

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.23.

“Finlandimi AFS-eravit kamattarpit?...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.24.

“Nukappiarannguaq Nuummioq Upernavimmut tikeraaramik qaammat naallugu anarsimangilaq!” “Soorooq?” ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.25.

Ammukassak eqqarsarujoorpoq: “Ilagiinni siutturiniakkavut sualuppallaanngillat, soormi atorfi allannngortilaarunikik”. Nulia: “Kikkummaaasit?” .....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.26.

“Kalaallit Kinami feriartut ilaqqatit toqoreersut tappavani takusarsimavaat” ...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.26.

Kammaa. “Kalaallinngooq quleriaammik Europamiunit PCP-mik akoqarnerupput”
Ammukassak: “Ilumut? Taannaqamiuna nuliara.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.26.

Nulia: “Katileratta palasip aperimmatit iluamik aappariumanerimma auersaarputit”.
Ammukassak: “Uumangaa.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2008**
qup.34.

“Avannaamiut kalaaliminertugassarpassuaqarput, kujataamiummi kalaaliminertortarpat?”
 “Naamik, qallunaami....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.4.

Kammanili malugisimaarlutik Ammukassak naammagittaalliorpoq...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.5.

“Oqaasileriffimmiut oqarput oqaatsivut piginnassagivut....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.11.

“Alcoap aluminiuliorfissarsuani kalaallit oqaasii atorneqassanerarpaat?”.

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.12.

“Radioaviisimi oqaatigaat takornarniat Nuummut tikissimasut.” ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.13.

“Russit ærkebiskopiat qinnussimmat paasisaqarpit? Ammu!” ...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.32.

Ilinniartitsisoq: “Ammu, ernersi atuarfimmi naalappallaanngilaq! Kinamita malikkamiuk?” ...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.33.

“Piitaralak oqarsimavoq Silarsuarmi naalakkat marluinnaasut, pannalu sannalu.”
 Ammukassak: “Taamaattoqanngilaq!...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2008**
 qup.35.

Kammaa: “Palasiunersuaq Bartholomæusi sooruna qaleriinnik pingasunik kavaajalik?....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.02-2009**
 qup.27.

Palasi sumiorpaluutilik: “Aperaakkit taava, una saninniittoralak..../ Ammukassak:

“Utuunia! Sooruna snapsi imertut ilillugu imertarit?” Utuunia: “Imigakhamik...../ Nulia:

“Upernavimmi meeqqat amerliartupiloorpalupput, soormitaava?” Ammukassak:

“Elværkigooq...../ Kamma: “Ammu, sooq ukioq manna julefrokosteqataanngilatit?”

Ammukassak: “ Nuliara oqarami.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) **Kal. Nr.03-2009**
 qup.22.

Piorsarsimassuseq: Ammukassak arnaguttupilussuanngorpoq.../ Aadataoqaq issiavoq radio tusarnaarlugu: "Tusarnaarpat..../ Nulia: "SIK-ormiut 2012-imi namminersulivinniarपालुपुत.../ Canadamioq oqarsimanerarpaat eskimuut toornaarsiviup...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.04-2009 qup.5.

Sakiusi: "Kujataamiut fjersynimi takusavut inequnartortaqaivinngillat"../ Ammukassak pernaammik Nuummiissimavoq: "Taannaqami Nuummi illuliarsuit.../ Nulia: "Landstingimi arnannguaq angummit pututitaalluni.../ Ammuassal:" Piitaaraq ullumi atuarfimmi kamaassigavit?".../ Nulia: "Atuakkiortoq nutaaq oqarpoq kuunnit immamit allanillu piumassuseqalersinneqartarluni"...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2009 qup.11.

Ammukassaap nuliata ikinngutai: Uikassaat qanoq ipa? Nalliuttorsuit anigorluarpai?. / Knr-imi aallakaatitassiat: Sapaatiuppat qulinut naalagiarneq.../ Kuturimut siunnersuisoqatigiit siulittaasuat radiumi oqarpoq kissarsuut.../ Kamma: "ammu, Ukiormanna nuliata Juullimi sumik tuniviuk?"....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2009 qup.5.

"Kalaallit 2056-imi rakettimik qaammammukartitsiniarpalupput."...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2009 qup.6.

Ammukassak eqqarsarujoorpoq:- Maanna inuuneq allanngoqaaq. Ullumikkut ullulleertoqassarluni.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2009 qup.11.

Ammukassak: "Avannaani Timmissat tamarluinnangajammik piniaqqusaanngillat". Kamma: "Suummi piniaqq....."

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2010 qup.16.

Radio tusarnaalugu oqaleriallarami:... / Kamma: "piniarnermut aalisarnermullu qinnuteqaravit angusivit?".../ Ammukassaap erni Piitaaraq oqaaqqissaarpaa:.../ Ilinniartitsisoq: "Eva qanoq naggateqarpit?".../ Kamma: "Qangalimitaava arnat angutinik qimaasalerpat?"...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2010 qup.28.

Ammu: "Asak, illit angutinik qimaanikuuit?.... / Arnat kiattuniinnilersaartut radiukkut: "Aammaana taamaalluni Romemiut kaasariminnut.... / Aamma alla: "Italiamiuna katuullit oqaluffissuat takornariarsigu, palasersuat nuliarsuanilu assut.../ Kamma: "Kammalaat, illimmaa qanga inunngorpit?". Ammukassak: "1945-mi ullaakkut arfinermut.../ Nuummi atuarfimmi: "Piitaaraq, soq taamak uernartigaa?"....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.08-09-2010 qup.20.

Ammukassak Nuliaminut: "Asak, taama asatigalutit../ Sakiusi: "Isumasioqatigiinnersuarmut ilaagaangavit angusarisimasassinnik taasisinnaavit?../ Sakiusi: "Arnat akissarsiaat angutit akissarsiannit minnerungaatsiarsimapput",.../ Sakiusi: "Toqup kingorna inuuneqartoq aatsaat upperillualerpara",.../ Sakiusi: "Qilammigooq pequuteqalerumaarpugut, Biinia illimmi?",...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.10-2010 qup.15.

Sakiusi: "Aperiinnariami arnaq apererpallapoq sooq qimmit kisimik nipitartarnersut",../ **Biiniamiit:** "Sakiusi, qivittorsigassi?",.../ **Nulia:** "Sabbatip ullua palasit eqqartortaligaat sunamitaavaana?",... / **Nulia:** "Soormitaavaana Ajortorsuaq taama taaguuteqartigisoq",../ **Sakiusi:** "Arnat volleyballertut tv-mi takugakkit qanoq igaagit?",..

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.11-2010 qup.15.

Sakiusi: "Nuliallu averusersimavusi, sooruna?".. / **Sakiusi:** "10 millioninik eqquigaluaruit sussagalarpit?"../ **Sakiusi:** " Nuummiut Narsarsuakkoorlutik Islandiliarniaraluaramik ajornarporooq?",.../ **Sakiusi eqqarsarपाललुनी:** "Nakorsat naartuiigaangamik piikkatik igiinnartarnerlugit..?".. / "Meeqqavit arlaataluunniit angutaa eqqaamasinnaangiliuk?". **Maalat:** "Naaggaluunniit...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.12-2010 qup.4.

Napparsimmavimmi: "Sooruna uivit pulaarneq ajoraatit?../ **Nakorsaq Ammukassammut:** "Taamak imertiginnaruit utoqqalingaarnavianngilatit" .../ **Paasiniaasoq:** "Kommunip allaffiani sulilernissamut suut piumasaqaataappat?../ **Nuannaariutip ikkarluk saneqqutilerpaa, qaaniippoq inuk tallimanik aquttarfiup tungaanut aalaterisorujussuaq...**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.12-2010 qup.21.

Aanaap arsaattorsuit TV-ip aallakaatitai qatsulluinnarpai:... / **Landstingimut ilaasortat marluk Kujataani angalareerlutik aappaa oqarpoq:..** / **Sakiusi:** "Ilissinni Ilaqutariit aamma avissaartuuppata?../ **Ammukassak Nuummi pilluni neriniartarfiliarpoq, saqisoq kangiamioq takkuppoq.../**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2011 qup.3.

Sakiiusi: "pisinniarfiit matulernerini inersimasut imigassarsiniat meeqqanut akornusersuisarsimasut?", Biiniamiit..... / **Sakiiusi:** "Suli tamaaniippit? Isumaqarlunga Danmarkimut feeriarniarlutit oqartutit../ **Ernisarfimmi:** "Meeqqavit angutaa aggissannginnami?".../ **Maalat:** "Kiisami 75 kiilunik oqiliallappunga" .../ **Ammukassak nakorsiarpoq niukassani saamerleq annerigamiuk...**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.03-2011 qup.18.

Piitaaraq Lottemut: "Illit saninni nalagaangama Qinnut una eqqarsaatigisarpara - ussernartumullu pisinnata..". **Lotte:** "Eqqumiissusia! Uanga aamma illit nalaqatigalutit... /

Ammukassak: “Arnartatta angutit assammik arsartartut pileriginerusarunarpaat” ... / **Ammukassak nakorsiarpoq** siutimininngooq sianertoormermik... / “Julefrokosterassi qarlimminik tammaasoqanngila?” ... / **Atuarfimmi:** “Sakkaria qassinik qatannguteqarpit?”. **Sakkaria:** “Qulit”. **Ilinniartitsisoq:** “Ataatat sulerisuugami” ....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.04-2011 qup.17.

Suulooraq inuulillaramili aatsaat Juullimi naalagiaqataavoq, ilaasa aperaat qanoq isumaqatrfigineraa:... / **Nuliami iviangequtini errorai takugalarlugit uia uani soriallartoruna:...** / “Imertarpunga puigorsaatigalugu..” **Sakiiusi oqarpoq. Biiniamiit:** “Iluaqutaava?” **Sakiiusi:** “Ilarpa, Ullut.... / **Nakorsaq arnamut:** “Nartunaveersaarunik pisariaqanngilatit, uinuna....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2011 qup.8.

Ammukassak Nuliaminut: “Ukiuni qulini aappariinnerput qanoq nalliussissavarput?” **Nulia:** “1 tiimi...../ **Qeqertarsuup avataani uuliamik nassaarpallaqaat. Ammukassak takorluuilerpoq:** “Qalluleriallaramikkutoruna.../ **Naalakkersuisut Danmarkimi ilassinillarmata qernertormiorasaarsuit. “Qaqortormiunik .... / “”Ukioq naagujoq” tusaallugu Uummannarmiortaat oqaasissaale.....**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2012 qup.20.

Sooq nikallungaqaat?. Asasatuama qimakkaminga... / Makkorsip sallusarnera kammaata qatsulluinnarpaa: “Immaqa aamma oqarniarputit angajoqqaatit... / **Benjamiit:** “Kinguaassiuutitigut kanngunartuliornikuuit?. / **Nulia peqqusaarluni:** “Qanga siullermeernerput eqqaamaviuk?... / **Kujataani:** Nersussuit savallu naapipput: **Uranimut muh”, Nersussuit ilaat....**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2012 qup.13.

KNR-TV-mi aallakaatitat kiisa 15 minutsiinnanngorput.. / Ammukassak eqqarsarparalluni: “ilaanneeriarlunga Ajortorsuaq silaaloorilaartarpara”,... / **Ammukassak tarnit nakorsaanukarpoq ajoquteqalersorigami. “Unnuaq inngilimit pulaarneqarama.... / Aataa toqummat Daaveeraq naalagiaqataavoq...**

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.02-2014 qup.20.

“Matiusi, malittuinnavinnik meeqqiorpusi! Qanoq iliortarassi?.... / Makkorsikkunnut oqarasuaat: “Makkorsi oqaluutilaarlara”. **Nulia:** “Perululluni napparsimmavimmi uninngavoq”.../ **Sakiusi:** “Aasaq Qaqortumi iskkamik arsaalluni pissartanngorniunnermi Tunumiiut arsaleruttortut.... / “Sakiusiaa, ilaa meeraqanngilasi” . “Suu, ataasiarluta... / “Nuummi ujajaasoq Nuummiutut oqalussimanerarpaat” . “Ila ukors! Qanoq....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.03-2014 qup.17.

Ammukassak: “Unnuaq ajorluinnartumik sinnattorpunga, nuliiara allallu.. / **Sakiusi anersaaruluppoq:** “Aajaa, Ullutsinni paasiuminaatsut amerlaqaat... / “Uninngaannarani timip aalatilluartarnera imminut akilersinnaavoq”,... / **Eqqartuussivimmi:** “Aappariinneri

taamaatinniarparsi, sooruna?... / Meeqqat arfineq-marlunnik ukiullit ilanngullugit kinguaassiutitigut kanngunartuliortutut aamma unnerluutigisarnialerpaat...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.04-2014 qup.23.

Palasi: "Meerannguaq qanoq ateqassava?".../ Piitaaraq: "Ullutsinnimitaava arnaq qanoq ittoq pitsaanerpaava?".../ Sakiusi: "Unnukkut sininneq ajuleraanni peqqaannagu snapsisortariaqarpoq".../ Kalaallip qallunaallu meeraat qanornita...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2014 qup.11.

Immiorfimmi sulisut akissarsiniaraluit....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2014 qup.15.

Sakiusi: "Arnat ulluanni nuliati suleriva?"...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2014 qup.17.

Kalaallimuna eskimuullu suna assigiinnequtigigaat?..

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2014 qup.18.

"Umaak, nittartakkami nutaarsiassaqarpa?, "Aap, aajuna, landstingimut ilaasorta parteeqataasa...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.05-2014 qup.29.

Benjamiit Puisimik eqquisinnaanngimmat aappaata qatsulluinnarpaa:...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.06-07-2014 qup.24.

"Tusarpiuk Ole ilisaammat Ammukassak qinnguserluni ilisiartoqataasimasoq?".. / Benjamiit: "Soormitaavaana inatsisitigut ataataqanngitsut taama amerlatigisut?".../ Børnehavimi meeqqat erinarsorput: "Kamaleruit imanna pigina, uran,.... / Ammukassak: "Nuliaralu aappariinnerput nuannerunnaavipoq",... / "Maniitsumi palasitaaq Maniitsormiorpalulereersimavoq". "Soormiaasiit?".... / "Qilammi ataasiinnarmik naalagaqarnerartarpaat". "Aatsaakasik, demokratii.... / Eqqartuussivimmi: "Illinuna Daaveeraq altanimit avammut ajakkakku?..."

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.08-09-2014 qup.34.

Upernavimmi: "Angalagassi pisaqarpisi?," Suu, utsuit.../ "Benjamiinuna toqusimasoq?... / Ilnartitsisoq: "Piitaaraq, juullimuna unnukkuani Bethlehemimi susoqarsimasoq?..... / "Angutit arnaasat utoqqaat qanoruna.... / Sakiusi: "Landstingimut ilaasortat sooruna saniatigut suliffeqartut?..... / "Sakiusi inooriaatsiminik allanngortitsisimavoq". Taa-maappoq,...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2016 qup.14.

Daaveeraq: Anaana, sooruna katittut arnat qaqortumik atisaqartartut?...../ Tamatta kammassuarput ajortorsuaq ajunngilluinnartumik eqqaassusersimavaat! - qanoq?...../ Sakiusi aasaq Tivolimio appisimaarami nuannarineqavissorsimavoq! - suna atoramiuk?...../ Sooruna nalunaaqutaq aasakut siuartinneqartartoq?.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2016 qup.16.

Biniamiit: Partiini kammalaatersorniarnersuaq tusarsaaleqaaq-aasiit!. ...../ Atiinnguaq. Peterseni, ilissi avaleraasartoortassinneqaraluanngilasi? - suu,.... / Qimmit pillugit inatsiseq.... / Qajartortartut Nuummi ililiartuinnarpalupput.... / Qaqortumi ammerivik suleqataata amernik 70.000-inik..... / KNR-ip pisortartaarigalua qangali soraarpallareerpoq! - Soormitaava?..... / Daaveeraq: Aataa ilissi inuusukkallarassi imerniartarfeqarpa?..... / Daaveeraq: Aanna, ilissi meeraagallarassi mobileqarpa?.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2016 qup.19.

Ila pigaluttunnarput! - Soorliaasit? -.... / Ulloriarsuaq Marsi ilisimatuut inoqarnerarpaat! - ... / Arnangooq naartuersinniartut akiata 5 %-ia nammineq akilertalissavaat....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2016 qup.23.

Ammukassak nuliaminut: Toquguma atisakassakka iginniaqinagit...

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Knud Petersen, Upernavik) Kal. Nr.01-2016 qup.30.

Takornariat Nuummi kalaallinik takorusuttarsimagaluarput.....

Saagissinaaluttut. (Katersuisoq : Marie Larsen, Nuuk) Kal. Nr.06-07-2011 qup.11.

Telefoneqaqqaalermat. / Kalaalimineruttoq. / Qupalorarsuit qarlortaasii.

Saagissinaaluttut. Nuniagiartartut. (All. Marie Larsen, Nuuk) Kal. Nr.11-2011 qup.26.

Arnat pingasut nuniagiaqatigiittarput taamaasiortarnitillu nuannarisaaqat.

Saagissinaaluttut. Qungujulaartarlutalu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2013 qup.5.

Ajorani. / Misilillaluaqaa. / Oqaloqatigiit.

Saagissinaaluttut. Qungujulaartarlutalu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2013 qup.15.

Qungujoqanngi. / Aappariit.

Saagissinaaluttut. Qungujulaartarlutalu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2013 qup.26.

Aammalissaaq. / Sallukujooq.

Saagissinaaluttut. Qujunnarsinnaasut annunnartullu. (All. Lars Karl Jensen, Nuuk.) Kal. Nr.04-2015 qup.10.

Sumiluunniit angalasuulluni oqaluasaat oqalungusiutillu qasuersaataasarput nuannersut, ilaat uppernartarput ilaalli aamma upperiuminaattarlutik. / Nammineq nalaattakkama ilaat siulliullugit. / Sulisitsisuugallarama. / Imarsiortuulluniuna. / Paamiuni./ Qallunaat oqaatsisik./ Allalli tikilaarlakka. / Piniartut ilaat ullaakkut aallariartorluni./ Qangaanerusoq palasit qallunaat allallumi qallunaat. / Asulumi ilarsui ilimaginagit kalaallisut tusaasarnermut. / Napparsimmaviit mikinerugallarmata. / Aqissiliat ilaata naammatuulersimavaa ukaleq./ Aamma inuup taassuma./ Qajaannarminngooq angalagallarami./ Ullorsiuteqanngitsut./ Tulukkat soqutiginaatillittut isumaqarfigisakkakka./ Tulugalersaarutinnut aapiullara. / Tulukkanut una kingullillara. /Naggasiut.

Saagissinaaluttut. Tamalaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen.) Kal. Nr.10-2015 qup.13.

Nuliarisoralugu. / Iteroqaa. / Meqqutip isaa. / Iipili imaluunniit suna? / Paqumigisimanerpai.

Saagissinaaluttut. Kal. Nr.11-2016 qup.23.

Utertoq: Uninngagama ilora tamanguat..../ Nukappiaqqap naarluttup nakorsiarlutik arni tasiorlugu takuaa tulugaq silaannarmi anartoq...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.03-2003 qup.11.

Nukappiaranguup alapernaalluinnalersup aanakassani utoqqasaarsuannngortoq paasineq ajukkaminik aperilersimavaa:- Aanakassak, sooruna illit ernineq ajorpit?

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.05-2003 qup.3.

Illup ittuata inoqummi ilaat aperaa: Arnartaaq, naa' tiit?. Aperisaa akivoq: Suu. Anngaallunilu.....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.05-2003 qup.5.

Ulapeqisoq atortussaminik nunguttuulerluni taasalukkamut oqarpoq...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.05-2003 qup.8.

Nalliuttorsiualaartoqartillugu oqalugiartut soorlumiuku imminnut unammerulaarunnaarneq ajortut, ilaat oqaasissarutilersoriniarlugit iikasik nageqqiittaraat.....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.05-2003 qup.10.

1962-imi ukiakkut Cuba russit nunniffingajammassuk...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.16.

Illup ittuata inoqummi ilaat aperaa: Arnartaaq, naa' tiit?. Aperisaa akivoq: Suu. Anngaallunilu.....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.11.

Anniarsiorfimmi ajoqikkut paniat naalagiarpoq,.....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.17.

Kujataamiut oqaloriaaseq imminnut pinnaatikujunnerminnut pissutiginiartarpaat...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.18.

Ullaassangulerluni pingasunngulersoq angut sinilluataaleruttortoq oqarasuaataa sianerpoq....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.19.

Qangatsiaq ajoqit ilaat uumasunik ilinniartitsisilluni atuartitani apersulerpai....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.20.

Kangaamiut umiarsuarmit Danmarkimit toqqaannartumit....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.21.

Qeeraararniaq pisaqarluarluni tikikkiartorami aterfiorneqannginnami.....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.22.

Allaasitoqaaq arlalipassuarnit ilikkarluarneqanngilaq....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.23

Landsrådeqarallarmat umiartornermut angallatinullu....

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.05-2003** qup.24.

Saarullissuit takkusimaaqqaalernerisa nalaanni angutip peqatissaarulluni panni...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004** qup.7.

Niuertoruserooq sinneqartoorluni iluanaarajuttuummat nunaqqataasa naatsorsuutinik....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.13.**

Qangaligami Nuummiut ilaat oqaatsumik pisaqarsimalluni tikimmat....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.14.**

Itsakallak ajoqit ilaat niuertoruseqarfiit ilaannut nuutitaalluni naalagiartitseqqaarami....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.15.**

Umiarsuarmi erfalasoq sungaartoq – takusaq tassa qanga nuanniitsinneqartartoq, isumaqarpoq.....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.24.**

Sanaluttartut ilaat anersaamik qamannga pisumik....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.33.**

Utoqqalisoq oqqarliortalersimasoq ippassaammat...

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.34.**

Kingumut ilinniarluarsimasut akornanni eqqartorneqallattaalerpoq inuiassuit....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.38.**

Sakialluutip akiorniagaanera pimoorunneqalermat “Misissuut” sinerissamut angalajuartarpoq.....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.40.**

Kalaallit ilinniarluarsimasut ilaat aperivoq “Sooruna qaqortumaanngilatit?” ...

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.40.**

Angutit ilaata ilisarimasani pulaarlugu Atuagaq tigugamiuk atuarniaasaalerpoq....

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.**

Naalagiani palasit ilaata nikuittussanngornermi nikuinngitsoortoq...

Saagissinakujustoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) **Kal. Nr.03-2004 qup.41.**

Naatitat akuttoqisumik umiarsuaannakkut tikittarallarmata 1960-ikkut aallartilaarnerani Nuummi...

Saagissinakujuttoq. (Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat.) Kal. Nr.03-2004 qup.41.

Sinerissami illoqarfiit ilaanni niuertoqarfimmi sulisup savat kujataanit pisut 70-it

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.01-2006 qup.24.
Utoqqaliumaarpugut./ Suleriaramik?./ Annakkumaarpugunngooq.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.01-2006 qup.26.
Kalaarnskeq?./ Atuarfitsialak./ Ilami arnat./ Nuliaalluarsimasoq./ Socialiaarpoq./ Ila iluamingila! / Brugsenip silataani. / Taannaqa oqarpoq.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.10-2006 qup.3.
Kiisami ajutuullarnerami.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.10-2006 qup.13.
Ukioq 2006, Landstingip ammarneqarnerani Siulittaasoq oqalugiarpaluppoq..

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.10-2006 qup.15.
Sikkisaanngikkunni. / Globalisering. / Qanorliaasiit kiinangui. / Sikkisaanngikkunni. / Kissaatigisat. / Atituumik.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.11.
Tamatta ineqonarsimagaluarpugut.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.12.
Taamaassimanerpa?.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.16.
Qangatsiaq pisimasoq: Palasip illumi saniani aneerujoorluni atimini piniartoq qimmiminik unataasoq takuleramiuk...

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.18.
Qaa nammineq: Ukioq 2005: Kalaallit Nunaat namminersortunngornialermat qallunaat kalaallillu sorsuulerput...

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.20.
Atissanngui ilajumaarput.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.11-2006 qup.22.
Cand. Mag. Qalip. Amiis.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.12-2006 qup.25.
Sumummitaava pissaqaa?

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) Kal. Nr.12-2006 qup.26.
Aa' natsin aa'

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.12-2006 qup.33.**
Aanaataana qujagisanngua.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.12-2006 qup.34**
Kiisami qaatussimalluni.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.12-2006 qup.35.**
Aaqqissuisutoq "historialersaartoq"

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.12-2006 qup.39.**
Ilaalaa nuannertarnermi.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.01-2007 qup.14.**
Politikerit oqaasii.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.01-2007 qup.25.**
Aatsaallimi.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.01-2007 qup.26.**
Illummi.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.01-2007 qup.29.**
Sikkisaanngikkunni.

Saagissisimaarnartut. (Katersisoq: Knud Petersen) **Kal. Nr.01-2007 qup.30.**
Olympiadimut peqataasut.

Saamit – inuiaat puigukkat. (All. Belinda Goldsmith-imit, Reuters Bureau) **Kal. Nr.01-1998 qup.7.**

Pilerfik : Sverigimi ukiorpassuarni politikkeqarimapput, saamit kinaassutsiminnik peqqusiileqisilernissaannik siunertaqartumik. Tamannali manna qaangiuppoq – saamit takusaaqinnialerput./ JOKKMOKK./ Nunanut sisamanut agguarneqarnek./ Killeqarfiit akimorlugit.

Saaqqutit – Saloqqutit. (Samuel Knudsen, (Saamua) Kangersuatsiaq. **Kal. Nr.05-1994 qup.7.**

Ukiuni makkunani nuannivissumik ileqqoqarpugut: Pikkorissartitsineq, asulu aamma nunatsinni pikkorissortanngavut, soorlu ilinniartitsisut,...

Saharami apivoq. **Kal. Nr.04-2018 Qup.31.**

2017-imi silap silaannaallu pissusai pillugit nalunaarutit:

A.L. Ukioq 2017 silap silaannaallu pissusaa pillugu nalunaarutit saqqummiunneqartut imaannaanngitsorujussuupput takussutissaallutik nunarsuatsinni allanngoriartupiloortoqartoq. Kiattumi ulussaarsuit Irma, Harvey Marialu Caribiami illunik aserorteripput inunnillu toqusoqarluni. Illoqarfik miliuunilinnik inulik Cap Town, Afrika Kujallermi imeqarfiat paqqilivippoq, tamaani kiarujussuartaqattaarnerata kingornanik..... Amrika Kujallermi Chilimi siorna kiarujussuaqattaarpoq orpippassuaqarfissuit ikuallarujussuarnerannik pisuutinneqarluni. Europap kujataa pitsaanerunngilaq..... Martsip

25-ani 2018 DMI-ip takussutissiaraa asseq qulaaniitsoq. Tassani erserpoq Kalaallit Nunaata sineriaani ukioq manna sikuusarnera aammalu sikip issussusaa....

Sakku. (All.: Robert Petersen) Kal. Nr.06-1981 Qup.24.

Sakku, Illulimmiut sikukkut puisinniutigalugu qangali atugaat 1957-imi takugakku allannguuteqareersimavoq, tassa kapuutaa saanermik (nassummik) tuugaamilluunniit pinagu saviminermik ulamertumiktaarteqareersimagami, marluk asslisakka sananeqarnermikkut assigiinngilarput, aappaalu tannerummaa q titartakkami A-mik nalunaarsimasoq eqqartoqqaariartigu.....

Sakkutuut Thulemut isaanerat Inughuillu anisitaanerat. (All. Jens Brøsted / Mads Fægteborg.) Kal. Nr.06-1996 Qup.8 Ilanngutassiaq una Atuagassiamit "Grønland"-imit tugusaavoq. / Inughuit pinngitsaalisallutik nuutitaapput. / Atuakkap pissusiviusut qulaarpai. / Misissuiartortut siulliit 1951-imi tikipput. / Kalaallit Nunaata qullersaqarfia isertuussivoq. / Niuertoq Torben Krogh ima oqaluttuarpoq. / Palasi Otto Rosing ullorsiummini ima oqaluttuarpoq. / "Qinikkat" (Fangerråde) tamakkerlugit ataatsimeeqatigineqarsimanngillat. / Landshøvdingip aalajangersakkat isornartorsiorpai. / Naalackersuisut siumut ilisimatinneqarsimagaluarput. / Hans Nielsen misissuisutut aallartitaavoq. / Landshøvdingip nalunaarusiaa inatsisartunit tapersorsorneqanngilaq. / Misissuiartortunik aallartitsineqaqqippoq. / Inughuit nunatoqqaminnit Amerikamiunit tatineqalerput.

Sakkutuut Thulemut isaanerat Inughuillu anisitaanerat. (All. Jens Brøsted / Mads Fægteborg.) nanginnera-2. Kal. Nr.07-1996 Qup.13

Erik Mørch Rasmussen niuertunngorpoq. / Nuutitaanissamut fangerråde naaggaarpoq. / Piniakkat ajorseriaqaat - Piniarfiit Amerikamiut tigusaraat. / Danskit naalackersuisui erseqqissumik ilisimatinneqareersimapput. / Niuertoq palasilu ataatsimiigiaqquneqarput, "qinikkalli" qaaqquneqanngillat. / "Qinikkat" ataatsimiinneranni nuunnissaq ilanngunneqarsimanngilaq. / Ataatsimiinnermi nalunaarusiaq qallunaatuuginnaq qinikkanut atsiortinneqarpoq. / Qaanaamut nuutsitaaneq.

Samani Akilerngup timersuani. (Tall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.08-1993 qup.4
Taallaq

Samani Akilerngup timersuani. (Tall. Samuel Knudsen) Kal. Nr.05-1994 qup.8
Taallaq

Samit inuittut erinarsuutaata nuusiornera. Kal. Nr.03-2004 qup.23

Sammeqqa. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.11-1998 qup.18.

Maani oqaluttuassara inuusuttuaraarlunga Maniitsumi Jenseralammit (Jens Lyberth) tusarsimavara.

Sammiuakkatik. (taall. Frederik Nielsen) Kal. Nr.07-1993 qup.10 Taallaq:
Sammiuakkatit qatsutilerlugit aasaatilerpatit....

Sammiviit taagorneqartarnerat. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.03-1995 qup.5.
1991-imi "Kalaaleq"-mi sammiviit pillugit titartagaq ilanngussimavarput. Tamatuma tunulequtaraa ukiuni makkunani pingaartumik inuusunnerusut akornanni sammiviit

atorlugit oqarluttarnerni paatsiveerusimaarnersuaqarmat. Gert Lyberth allaaserinnittoq ilaatigut ima allappoq: "Ukiuni makkunani ullumikkullu inersimasuni meeqqanilu sammivinnut tunngatillugit oqaaseqatigiit atorneqartalersut tusaallugit tamakkuninnga taaguutinik qanoq atorneqartarnerinik, sumullu sammitinneqarlutik atortarnerinik ilitsoqqusisuulluni tusaallugit ippinnarseqaat. Ilami ilaatigut nuna pineqartoq aqqatigut taaneqartinnagu oqaluttuarisap pineqarnera paatsuunganartarpoq." Assersuut: Radio-mi oqaluttuartut tusaallugit oqaluttualeraraat tasamaniissimanerminnik, Amerika-miissimanasugilerniarlugit oqaluttuap ingerlanerata paasitittarai, sunaaffa Europamiissimanertik oqaluttuarigaat. Uagut oqaluttarutta sumiiffiit najoqqutaralugu oqassagaluarpugut: Tappavaniikkatta. Avannersuarumiissimasut ilaat oqaluttualissapput.....

Sammivilersaarutaasartut. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.11-12-1991 qup.11.
 Ukiuni makkunani ullumikkumullu inersimasuni meeqqanilu sammivinnut tunngatillugit oqaaseqatigiit atorneqartalersut tusaallugit tamakkuninnga taaguutinik qanoq atorneqartarnerinik sumillu sammitinneqarlutik atortarnerinik ilitsoqqusisuulluni tusaallugit ippinnarseqaat. Ilami ilaatigut nuna pineqartoq aqqatigut taaneqartsinnagu suna pineqarnera paatsuunganartarpoq:..... Radiomi tusaallugit oqaluttuartut tasamaniissimanerminnik Amerikamiissimanasugilerniarlugit oqaluttuap ingerlanerani paasisittarai sunaaffa Europamiissimallutik oqaluttuarigaat. Uagut oqaluttarutta sumiiffia najoqqutaralugu oqassagaluarpugut: tappavaniikkatta!..... Aasaru sumunnassavit? Samunga? Pavunga? Qavunga? Avunga? Aasaq sumiikkavit? Samani? Pavani? Qavani? Avani?..... Atagu sammiviit erseqqissarniarlugit quppernermi tullermi titartugaq takoriaruk!.

Samuel Møller, Diskobugtimi najukkani assigiinngitsuni sulereerluni Illorsuarnut 1915-imi nuukamili. (All. Peter Storch) Kal. Nr.10-1995 qup.10.

Samuel Petrus Kleinschmidt. Kal. Nr.10-1990 qup.5.
 Tyskiuvoq angajoqqaavi qatanngutigiiiani ajoqersuisut. 1814-imi Alluitsumi inunngorpoq. Nuummi alliartorpoq...

Sanaartornerup oqaluttuassartaa: qanoq iluatinnartigippat. Kal. Nr.10-2009 qup.6.

Hal.: ukioq 1952 tikillugu nunatsinni inuit namminneerlutik imminnut illuliuuttarput....

Sanaartukkat nutaat: Nuummi piliat kingulliit. Kal. Nr.10-2017 qup.31.
 Hal.: Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pingaarnersaattut Nuuk siullermik eqqarsaataagunangikkaluarpoq, aammalu Hans Egedep nalaanit qallunaaginnaanerusunik inoqarluni. Aatsaat 1728-p kingorna kalaallinit noorarfigineqarlualerpoq, qularnanngitsumik 1730-kkut aallartilaarneranni kuppernermik nappaalanersuup nungusaataaqisup kinguneranik. Nuuk umiarsuaqaaqqaartaleramat maanna umiarsualivik taamani atorneqartarsimanersuq erseqqisumik oqaatigiuminaappoq, umiarsuilli anorersuartillugu qimaaffigisarunarpaat malissuarnik anguneqajuitsungajaamat. Immaqalu tamanna pequtaavoq umiarsuarnut talittarfittut piukkunneqarluni atulerneranut.....

Saneqqap qajaa. SanerK'ap K'ajâ. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.14.
 1957-imi juli naalersuq Illulimmiit Qeqertaaluup (Baffin Island) tungaanut quppaqaleriarmat pujortuleeralluta ikaarfigaarput, naatsorsuutigalugu nal. Ak. Arfineq pingasut missaani atussallugit. Unnualli ingerlanerani quppaq atugarput keeriarmat

pujortuleeraq sikumut amullugu saatsilerpugut...../ Kapuimmi uninngatsiarnitsinni qajaq saaniinnaq takugakku apequutigaara, qaannimi takusatuarigakku, paasivara inua Saneraq ukiut arlalinnguit tamatuma siornatigut toqummat tassaniiginnalersoq.....

Sapaatit adventit atuunerini. Kal. Nr.12-1986 qup.1.

Ullut suulluunniit qanga pisarsimasut assigiinnik naapitassa qarfiusarput. Tamakku inuit ilaannut nutaajusunik oqaatigineqarsinnaasarput, taamatut ittunik siullermeerlutik atugaqartunut - aammali allanit siullermeerutaassanatik.../ ... Sapaatit adventit siulliat aqaguaguttorlu nunaqarfinnguami alianartumik pisoqarpoq, inuusuttunnguaq qiulluni toqummat..... aallaqqaataanilli oqaluttuarialara taakunarmiut eqqatulaajutigalugit. Nunaqarfinnguami tassani avinngarusimasumik oqaatigineqarsinnaasumi inoqutigiinnilu sisamaannarnik inulimmi tupigisassaannngitsumik ataqatigiinneqarpoq..../ ... Asimioqarfimmi tassani inoqutiit pisimasumut oqaluttuassannut tunngatillugit taaneqartussat tassa Paaviakkut, nulia Maliit - qitornaqqortuunik oqaatigisariaqartut. Taamani pisimasoqarfiummat 8-nik qitornaqarput, utoqqarsuunnginnamillu sulii qitornioqqittussat isumaqarfigineqarlutik...../ .... Illortik taama qanitsigigaluarlugu sulii apuuteriannngitsorluunniit anorersuaq piterarpoq - eqqaamasannit aatsaalli taama sakkortutigaluni, taamatut tassanngaanariataartarneq siornatigut misillerfigereersimavaa - maannali soorlu qanganit malunnarnerulluinnartoq. Qamutini tigugaluarpaami, qimminili peeriartornialeraalu qamutit anorersuarmit aqqutalugineqarlutik tingitaapput, sisoorlutillu allerisamik illuata tunuanut torrullutik. Paasivaa qanoq- iloriarsinnaajunnaarluni. Iseranili alliminnukarpoq, taakunarmiullu aallaqqusinatik inerterinerat tupigusuutigisassaannngilaq....

Sapaatit adventit atuunerini. Kal. Nr.12-1986 qup.14.

Eqqumiigineqarsinnaagaluartumik oqaluttuassara tulleeq aamma qassusersortarnermut tunngavoq - asuaasiit avannaani sulisarsimasunga tamakkununggalu tunngasunik oqaluttuassaqarnerulersimallunga, - maannalu oqaluttuassara pinngortitarsuup allannngortitassaannngitsumik ingerlanerata inunnit assigiinnngitsumik isumaqarfigineqartarneranik imaqarneruvoq.----- Ukiarpoq taarlualertarluni - taamani suliffigisara kaperlaqarfimmiikkami - naalli kaperlaasarnera siviisunngikkaluartoq. Taamaalinerani mamariluakkavut tassalu qilalukkat takkusimaarlualersarput, aamma taamani taamalivoq taamalu qassusersortoqaluni...../ ... Assigiitsunik oqaloqatigiialulluta aatsaannguummat naammagittaalliortumik tusarsimasaat eqqarsaatigiartuinnarakku pilerpakka: "Qaa, oqaluttuutlaariarsinga aatsaannguaq radiokut oqaluttup suna nammagittaalliutigineraa". Uia nangaariannngilaq: "atersinngilara, taqqavani kujalliunerusumi nunaqartut ilagisimavaat, oqaluttuarpalulluniuna oqarpallammat taamaaluni umiaarallunigooq puisimik takulluni malersorlugu timiarsiummik eqqortarsimagaluarlugu toqunneq ajulerlugu qaninaavinneq ajoramiuk..../ ... Uiata nulii sikimallatsiartarlunilu tusarnaareerlugu oqaatsini nangeqqippai: "uagut imaluunniit uanga - allammi sussa uannut ilanngunnagit - uanga pinialeqqaarniinnilli sila naatsorsugariuartarpara - silapillernissaanik ilimasorujukkaangama ima ungasitsigisumukarneq ajorlunga aqquataani taarsissuttipallasananga..../ ... Taava ittuat pilerpoq: "tassa ukiup taamaalerfia sapaatinut - adventip sapaataannut - naleqquttittariga... taanaana taarsuarmik imaluunniit silarsuup ukiarluni taamaalisarneranik assuarinnittutut nipeqarluni oqaluttuortoq eqqaaqqilaarniariga. Soorunami nunatta isoratunersua pissutaalluni assigiingitsunik inuussutissarsiuteqarpugut: uagut maani avannaamiusugut sikusartumiittugullu puisinniarnermik.....

Sapaatit akunnerat 18: Iluaqutaanerpoq. Kal. Nr.05-2004 qup.3.

Naatsorsuutit./ Nappaataalersarneri.

Sapaatit-akunnerat 18-imut tunngatitaaq: Angerlarfissaqartuuguma. Kal. Nr.06-07-2015 qup.39.

Efterskole Villads Villadsenimi isiginnaagassiatut suliaat.

Saqqaanut nassuiaat: Sarlaqip misigisaa.(All. Frederik Kristensen, Nuuk) Kal. Nr.12-2004 qup.3.

Taalliorniarneq erinniorniarnerlu ilungersunarulunilu ajornakusoortuusoq oqaluttuakut matuma kinguliini atuarneqarsinnaavoq. Oqaluttuaq Knud Rasmussenip allassimavaa.

Saqqummersitaaq nutaaq: Nutaanut malinnaaneq. Kal. Nr.02-2006 qup.29.
Pinnguarlutillu ilikkagaqarit. NIVI. CD-ROM

Saqqummersitsineq.: Issittumut angalaneq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk). Kal. Nr.06-07-2010 qup.16.

Upernassaq Frederiksværkimi piorsarsimassutsikkut Illorsuarimi "Gjethuset"-imi Kalaallit nunaat pillugu saqqummersitsisoqarpoq.

Saqqummersut nutaat: Ullorsiutit 2007. Kal. Nr.12-2006 qup.40

Saqqummiukkumasat assigiinngitsut: Namminerpiaq isumaga ilumoortoq. (All. Thomas Jessen. Maniitsoq) Kal. Nr.10-2006 qup.5.

Inonngoqqaarsimatsiaannarlunga pinngortitarsuup kusanassusia takusara eqqaaqqaalaassavara. / Ulloq sapaat. / Assaqquttap saavititaanera./ Taallaq: Maniitsoq 200-liimmat taalliarisara ilanngutissavara.: (Piniartut nunaat asarput)

Sassinialeqaanngooq. (All. Boye Møller) Kal. Nr.09-1999 qup.16.

Savissivimmi sassinerput. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.21.

Ukioq 1957 martsii naajartulersoq taamani aasiit sikoorululluni neqi nutaaq sapernartoq, naak Inussuit pisariaqartitsinertik malillugu angalaannaramik imminnut qimmiminnullu naammattunik pisaqartaannarluartut, tassami pissarsiorneq napaniarnerlu ukiumi aammattaarli ilaannikkut akunnassisarami ukiorissinerani..... Aamma eqqaasarpara upernarnerusumi eqalussuarujussuaq pisarigakku Savissiviup saavani, alluara eqalussuit anngajaarsuit amutsivigisartagaat taassumarsuup tattorpaa, isersui tikiinnarlugit tattoqippoq. Taamani Iggiannguaq Ivik aapparalugu ajornaqimmat immamut pilaannarparput, ilalu nerpia qimmit mamarigaat assummi pualasimagami. Taamani palasi Jokum Knudsen inniarsimalluni avannamut aallareeraluartoq utertilaarlugu takutippara nerpiatalu ilaannik qimmequtissaanik tunillugu. Inuit taakku taasakka suli ullumikkut ajunngillat. Taamaniuna uagutsinniittoq Enok Amossen ukiilluni.....

Savissiviup nunaqarfittut tunngaviligaanera. (All. Arrutaq Kristiansen - Qaanaaq) Kal. Nr.05-2001 qup.12

Savoongamiunik naapitsineq. (All. Carla Rosing Olsen) Kal. Nr.03-1996 qup.15.

1995-ip aasaanerata ilaa ilaatigut pisimasoqarfiusimaqaaq. ICC-p Nome-mi Alaskamiittumi ataatsimeersuartitsinerani Nunani Issittuni najugaqartut nagueqatigiippasuit naapipput. Nome-miinneq ulapaarfiusimaqisoq julep 24-ianiit 28-anut sivisussuseqarpoq.

Taamakkaluatoq naggueqatitsinnik inuttut naapisimaaqatigiinnissaq sapinngisamik piffissaqarfiginiarneqarpoq. Naggueqatigiinni assigiinngitsuni peqataasut ilagaat Beringip Ikerasassuata qeqqani Ruslandimut qaninnerulluni qeqertarsuaq Alaskamut atasoq St. Lawrence Island. Unnuit ilaanni Carla Rosing Olsen...../Aappariit Kavakkut pulaarlugit: Unnuit ilaanni silagissuugaa ICC-p ataatsimeersuarnerata nalaani aliikkusersuisarfittut katerisimaarfimmut Recreation Centerimut kammalaatigalu kalaaleqaterput Karla Jessen Williamson-ilu, maanna Canadami najugaqartoq, pulaarluta iserpugut. Sunaaffa naggueqatigiit qilaatersorlutik qittattut. Ullut siuliini qilaatersortut allat tusaamareersimallugit uku qilaatersortut tusarnaalerlugit paasivara qanoq tiguartinnartigisut..... Savoongarmiut qilaatersoreerlutik animmata malippavut, assilisinnaasoralugit aperiartorlugit. Anngaangarput. Assilereeratsigik oqaloqatigilerpavut. Tuluttut oqaloqatigiikkaluarluta nammineq oqaatsitta taggisaanik taaguillattaarluta assersuusseqattaalerpugut. Ilalumi taggisaatitta ilaat assigiilluinnartarlutik.....

Seqineq aasiit qullariartuleqaaq: "Qaamaliami qaammariartulillaraangami" (All. H.C.Petersen) **Kal. Nr.12-2004 qup.4.**

Avanersuarimi ukiup qaammataani sisamani unnuap taarneraneereersimalluni iluanut saannerani qaamarnup utilersarnerata inunnut sunniuttaa Knud Rasmussenip tusarnertigisumik oqaasertalerpaa.

Seqinersuarput qullareerpoq. (Taall. Karl Rosing/ Erinn. L.G.F.Rosing) Kal. Nr.07-1997 qup.5 Taallaq

Seqinersuup alakkaqqilerpai. (Taall. Samuel Knudsen Erinn. Johan Immanuelen.) Kal. Nr.01-1998 qup.5 Taallaq

Sermeq oqaluttuassaarunneq ajortoq. Kal. Nr.04-2018 qup.32. (Tunua).
AL.: Asseq una tassaavoq Ilulissat Kangerluani Serneq Kujallermik taagutilik, tassani ersersinneqarpoq ukiut untritolikkaat ingerlanerini sermip uukkartartup killingata illumut ingerlaarsimanerata oqaluttuassartaa. Takuneqarsinnaavoq qanoq sukkatigisumik aakkiartorsimasoq..... Sermeq Kujalleq suli misissuiffigineqarpoq ilisimatuunit nunanit allaneersorpassuarnit. Assip uuma takutinneranut ilanngullugu taasariaqarpoq suli ilisimasagut annikimmata qanorlu..... Eqqoriarsinnaavarput siulivut inuit klima silalu avatangiisaat aamma allanngorartarsimassaquisoq tassalu ukiut 1300-kkut nalaniik silaannaap nillortinnera nalunniutipilooriartorsimavoq aatsaat 1880 missaani....

Sermermiunni ilivitoqaaq. (Alla. Hans Lange.) Kal. Nr.01-2016 qup.15.

Nunatta katersugaasivia 2014-imi, Sermermiuni ilivitoqqat nalunaarsorlugit suliaq aallartippaat. Soqutigineqarsimavoq Sermermiuni ilivitoqqat nalunaarsorneqarnissaat, ilaatigut pissutigalugu Sermermiut ilaammat "Silarsuarimi erigisassanut".

Atuagaasivinnit: Sermersuaq. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.03-1988 qup.8.

Inuit ataasiakkaaginnaasanngilagut sermeqarfinnik tikitsilluta isigileraangatigu eqqarsartartugut nunarsuatta sikuiutsorsui illugiissut tassa kiisami pinngortinneqarsimanersut iluaqutissartaqaratik asuli ilisaqutissaannaat. Kalaallit nunarput nunarsuattinni qeqertat annersaannik taaneqartartoq angissuseqarpoq 2.175.600 km² missiliorlugit, taassumalu ilaa 1.833.900 km² missiliorlugit sermiinnaavoq..../ H. C. Bach aamma Jørgen Taagholt ukioq 1976 atuakkiorput ilaatigut sermersuaq allaaseralugu. Atsersimavaat UDVIKLINGSTENDENSER FOR GRØNLAND.

Soqutiginaateqarluinnaqqisaartuuvoq, allaat isumaliutersuutigisimammassuk sermersuaq ilulialiaalu naalagaaffinnut qaninnerusatsinnut imissaaleqiffiulluinnarfiusunullu tuniniarsinnaagaluarivut.....

Sermersuup aakkiartornera: Ukiumi matumani. 2016-imi januaarip 1-aniit septembarip 30-annut. Kal. Nr.10-2016 qup.32. (Tunua). Nunatta sermersuata aakkiartornera ilisimatusarfinnit naalagaaffinnillu assigiinngitsuniit nakkutigineqarpoq. Misissuiffippassuit amerlanerit nunatsinnut attuumassuteqanngivipput....

Sermersuup iluanukartartut. (Aaqgis. Ole Filemonsén) Kal. Nr.01-02-2002 qup.19. Sermersuup qaavani tatsit qupparsuaqalersitsisarput. / Erngup imaanut kuuffii nassaariniarneqalerput

Scoresbysundip inoqarnerata oqaluttuassartaa. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-1998 qup.17. Scorebysundip Kangerlussuanik tikitsisut siulliit./ Nivip takornariarnera./ Scoresbysundip inulerneqarnera.

Sianeq nipit silarsuarmi tamarmik tusarnernersaraat. (Taall. Henriette Lynge Kristiansen.) Kal. Nr.08-1998 qup.5 Taallaq.

Sianertartup misigisamininngua. Kal. Nr.01-1981 qup.22.

Illoqarfik Qeqertaq pisoqaasumik oqaluffeqarpoq, tassami siornaammat 100-nik ukioqalersimasumik. Oqaluffittavia qaamasumik qalipaateqarami qassaarluartunillu nateqarluni alianaalluinnartuuvoq isersimaffigalugu qasuinnarluartoq. Taamatuli oqaatigineqarsinnaanngilaq oqaluffiup qalia aamma sianeqarfiusoq. Taartuinnaavoq qiianarlunilu, tamatumunngalu pissutaavoq qeqqani napasuliaaraasup igalaavisa ammaannarnerat...../ ...Taamaalillunilu Marte nikuippoq aterlunilu, qanoq iliornissani aalajangerpaa. Nuliarileramiulli taamaattuunera ajugaaffigiartuarsimavaa, nalunagumi nuliani ilorraap tungaanut allanngoriartortoq, taamaakkaluartoq ukiormanna malugisaqarpoq nuliami pissuserisimasaminut qanganit utersaarneruneranik, nalulluguli tamatumunnga suna pissutaanersoq, maanaluni ulluni kingullerni taamaanniarujunna malunnarluinnarmat aalajangerpoq allamik qanoq-iliussanani.-...

Siarnit juullip ullaani. (Taall. Chr. Lynge) Kal. Nr.12-1992 qup.13. Taallaq.

Sigrid Langskov. (All. Gudrun Petersen) Kal. Nr.03-04-1991 qup.13.

Ukioq 1900-inik kisitsisillit ingertileraneranni ilaqutariit Aage Bidstrup-ikkut Maniitsormiunik ilisarisimannitserpassuaqarput. Kinguaariit Bidstrup-ikkut niuertoqarfimmi niuertuusarsimapput. Meeraai kalaaliaqqanit akuliusimalluinnartuugamik kalaallisorluinnaq oqaluttuuppuput./ Sigrid Langskov ima oqaluttuarpooq:./ Ilaqutariit Bidstrup-ikkut./ Oqaluffup naneruserfii: Maniitsumi oqaluffitoqqami naneruserfiit angisuut kanngussaasut pingasut qilaavani nivingasut ilitsoqquppavut. Taakku tassaapput Bidstrup-ikkunnit tunissutaasimasut...../ Siiri Alaakkillinnguarlu: 1923-ussagunarpoq Alaakkillinnguaq nukappiaqqanik marlulivoq. Taamani alutorisimaqaat...../ Batseba Heilmann: Bassimik atillit Maniitsumi arlalissuummata ulluinnarni Bassersuarmik taaneqartarpoq. Bassi piniartumik ueqarsimavoq. Arnaavoq sullerissoq, eqiasuilluinnartooq, peqqissaartoq sajjatsorlu. Arlalinnuanik meeraqarlutik Bassi uillarpoq.../ Maniitsumi Katersortarfik: 1924-imi nakorsap illuani inunnik suleqataasinnaasorisaminnik katersortitsippuput. Peqataasut isuliuut tapersorsorluarmassuk peqatigiiffik

aallarnerneqarpoq. Siirikku aallarmata 1926-imi peqatigiiffik ingerlaleruttortoq. Taamanna kinguneqarpoq katersortarfik taamanikkut illorsuaq angeqisoq kusanaqisorlu qaqqap qaani sananeqarpoq....

Sigrid Langskov. (nanginnera)(All. Gudrun Petersen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.7.
 Ukioq 1900-inik kisitsisillit ingertilerneranni ilaqutariit Aage Bidstrup-ikkut Maniitsormiunik ilisarismannitserpassuaqarput. Kinguaariit Bidstrup-ikkut niuertoqarfimmi niuertuusarsimapput. Meeraai kalaaliaqqanit akuliusimalluinnartuugamik kalaallisorluinnaq oqaluttuupput./ Sigrid Langskov ima oqaluttuarpoq:./ Arnaaraq: Siirip meeraanermini ikinngutaa Kiistiinamik ateqarpoq. Taanna piniartumik ueqarpoq. Arlalinngunik meeraqarlutik uia tappingerpoq, Danmarkimullu suliaritikkiartortariaqarluni, allatut ajornatumik Danmarkimi ukiisariaqalersimavoq. Ukiinerani Siirip uiatalu qimatai ikiorniarpai. Taamanikkut pissutsit maannakkorniit allaanerulluinnarput. Paniat angajulleq Arnaaraq meeqqaminnut paarsisigilerpaat.....
 Ataatarput Ole Petersen toqummat pappiaraatai misissorlugit akornanni Langskov-ikkunnik allagarsiai nassaaraagut. Allagai nalunangillat nunagisimasaminut inuinullu kipisaneq atassuteqartuarumanerlu suli inuit taakku anersaavanni kaanngartitassaangitsoq, eqqarsaataaniittuatorlu. Allakkat taakku ulluligaapput 20. november 1946. *Asasara Ole. Allakkannut assut nuannaarpunga. Upernaaq allaffiginiaraluarlutit Simoni oqarmat toqusutit tusarlutit allaffiginnginnakkat, taamaattumik allakkatit tigugakkat assut nuannaarpunga. Ukiut erloqinartut atoratsigik maanna eqqissilluta inuuleratta qujarujussuarneq jornaqaaq. Ilissi eqqaamasarpassi nunannguarsa annilaanganartoqanngitsoq najorassiuk. Najaaqqap (paniat) uia tigusaalluni Bukkenwaldimut (tigusanut inissiaq) aallartitaamat assut nulianngua nallinnarpoq. 4. maj sorsunneq soraarmat angerlartitaamat assut nuannaarpugut. Kisianni assut sanigorsimavoq, perlingajassimagami, soorlu kiinaa kikkagaq.....*

Sikkerninilluni naasoq (Taall. Johan Emmanuelsen) Kal. Nr.08-1996 qup.10
Taallaq.

Siku nutaarpiaalluni. (taall. Kristian Petersen) Kal. Nr.10-1990 qup.4 Taallaq

Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen. (Qall. All. O. Irminger) Imm.1. Kal. Nr.02-2001 qup.18.

Una nangeqattartussatut ilnngutttagassarput Atuagagdliutini 1882-imi allaaserisaavoq kalaallisut nutserneqarsimalluni. Angut eqqartugassarput Kalaallit Nunaata taamani oqaluttuarissaanerani ilisimasassarsiornerpassuarni sunniuteqangaarsimasoq. Taamani ukiuni tamakkunani Kalaallit Nunaata pingaartumik Avannaarsua Tunulu iluamik nunap assiliorneqarsimangillat, Ilisimasassarsiornerpassuilli nunarsuarni assigiinngitsuneersut issittup nunarsuata ilisimatusarfiginissaanut soqutiginninnerat annertoorujussuuvoq. 1959-imi atuagaq saqqummersoq „danskisup suliaa” – Janus Sørensenimit atuakkiarineqartoq saqqummerpoq, taassumalu atukkiaamini siuleqqutsiussaa tigulaariffigissavarput. Tamatuma kingornatigut Atuagagdliutini 1882-imi allaatineqarsimasoq aallartissavarput. Janus Sørensen atuakkiamini ima siulequtsiivoq:..../
 Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen.

Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen. (Qall. All. O.Irminger) Imm.2. Kal. Nr.03-2001 qup.19 .... Angut eqqartugassarput Kalaallit Nunaata taamani oqaluttuarissaanerani ilisimasassarsiornerpassuarni sunniuteqangaarsimasoq...../ Avannersuarmiunik naapitsisarneri.

Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen. (Qall. All. O.Irminger) Imm.3. Kal. Nr.04-2001 qup.17 .... Angut eqqartugassarput Kalaallit Nunaata taamani oqaluttuarissaanerani ilisimasassarsiortarnerpassuarni sunniuteqangaarsimasoq.

Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen. (Qall. All. O.Irminger) Imm.4. Kal. Nr.05-2001 qup.19 .... Angut eqqartugassarput Kalaallit Nunaata taamani oqaluttuarissaanerani ilisimasassarsiortarnerpassuarni sunniuteqangaarsimasoq.

Sikuiuitsuliartartoq Carl Petersen. (Qall. All. O.Irminger) Imm.5. Kal. Nr.06-2001 qup.19 .... Angut eqqartugassarput Kalaallit Nunaata taamani oqaluttuarissaanerani ilisimasassarsiortarnerpassuarni sunniuteqangaarsimasoq..../ Sikuiuitsormiut ilaata qanoq pinera.

**Sikuusorsuuvugut. Kal. Nr.01-2016 qup.32. (Tunua).
Februari aallartilaaraa issittup imarpissua, qalasersuup eqqaa, tamarmi sikuuvoq.**

Sila. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.02-1996 qup.5.

Asulumi taajuminaqaluni. Kalaallit oqaasiisa naatsunnguit ilaat, inuit itsarsuarimiilli soqutiginerpaajuagaat. Tamanna tupinnanngilaq. Inuunitta ilapilorujussua, - immaqami annersaa silamiiffigisarparput. SILA naalagaavoq sorpassuarnut. Sooq naalagaanera nassuiaqqissaartariaqanngilarluunniit. Inuit tamarmik nalunngilaat misigiuartarpaallu. Taamaattumik oqallisaajuapoq. Taamaattumik aamma SILA pillugu nalunaarutit tusarnaarneqartaqaat. Tusagassiutitigut nalunaarutit tamakkua aamma "uuttuutaasalerput," imaluunniit naliliissutaasalerput, kalaallit tusagassiortut oqaatsiminnut qanoq kakkatsigissusiannut itsikkatsigissusiannulluunniit..... Tusagassiortoq oqarpallangaarami: "Apingaarmat ersinngitsorsuannorsimavoq." Kukkunini malugiunanngivippaa, kukkunini nalugamiuk..... assortuussutaajualersut ilagaat "Naqitsiniisaffik" aamma "Naqitsinertuffik." Taagutit taakku "pisortatigortumik" aalajangigaapput, qangali, taamatut atoqqusaallutik. Pisortnut "naalattuugatta" ukiorpannguleqisuni taamatut atorvut, tupinngilarali ippigineqartuarmata..... Nutaanik oqaasiliorneq pisariaqartarpoq, kisianni ilaannikkuinnaq. "Nutaaliorniaannarluni" ingasaanniartariaqanngitsoq.

Silaannaap allanngulernera: Aasavut nipitarpat?. (All. Hans Danielsen, Kullorsuaq) Kal. Nr.02-2011 qup.3.

Taamatut qulequtserpara apersuuserlugu, sulimi sikussanersugut maannamut nalunarmat, imaluunniit imaajuaannassanersugut.

Silaannaap allanngulernera 2: Mingutsitsineq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2007 qup.12.

Nunarsuarmik avatangiisooq silaannaq allanngulernerpa? / Sermersuup aavinnissaa qanoq kinguneqassava? / Sermeq tamavimmi aakkunannngilaq.

Silaannaap klimap allanngornera: Issittumi imarpik plastikkinik mingutsitaavoq. (All.: Aqqaluk Lyng.) Kal. Nr.06-07-2017 qup.43.

Naatsorsukkat malillugit 100-1200 tonsit missaani Tunup Avannaarsuata Svalbardillu akornani imarpik amiilaarnartumik mingutsitaavoq. Plaskikki 400 tonsiugaanga imaaniittut plastikkit ataasiakkaat 300 milliardiusut naatsorsorneqarsimavoq....

Silaannakkut angallannerup aallartisarnera.: Aappasaanik Amerikaliarneq 1954-imi. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2014 qup.8.

SAS-ip "polarrute"-ata atoqqaartinneranut atatillugu nalliuttorsiulaarnissanut Augo Lyngemut qaaqqusissutit. Atukkiisoq allattoq. / Augo Lyngep FN-imi oqalugiaataa. New Yorkimi fjerde kommittiimi. Novemberip 11-ani 1954

Silaannarsuarmi avatangiisivut. (Nuts. Chr.Lyng) Kal. Nr.09-10-1992 qup.17.

Silaannarsuaq isoqanngitsoq "Universe" Ullorissat seqiniusut ilaallu. Seqinerput./ Silaannarsuarmi sanilivut./ Seqineq nukimmik qaartoq./ Nunarsuit ullorissat angalasut seqinermit kaaviisut: Merkurre, Venuse, Nuna, Mars, Jupiter, Saturne, Uranuse, Neptune, Pluto./ Radius tassaavoq ammalortup qiterpiaaniit sinaanut titarneq./ Uagut nuna najugarput./ Uagut seqinerput - mikisuaq sungaartoq./ Præsident Roosevelt - silaannarsuarlu.

Silap kiannerulernera. NASA: Nunarsuup kissatsinnera ukiuni 1000-ini asseqanngitsoq. (All. Aqqaluk Lyng) Kal. Nr.08-09-2016 qup.52 (Aviisip tunua)

Silap maluginiarnera. Kal. Nr.11-2009 qup.20 Taallaq

Silap pissusaanik ilisimatusarneq: Nunatsinni isseqisugut Avannaarsuani kissalaaq. (All.: Aqqaluk Lyng) Kal. Nr.03-2018 qup.32. (tunua).

Ukioq nutaaq aallartikkatsigu issersuaq nunatta kitaani ingasalluinnarpoq, uffalu Issittup ilarsuaasit eqqumiillortorsuaq sukut tamaana kissatseriasaartarluni. Qaammat februari naalersoq tutsiuppoq Kalaallit Nunaata avannarpasinnerpaami silasiorfimmi Cap Morris Jesup-imi ulloq ataaseq allaat kiassimasoq arfinillit tikillugit. Uani assimi University of Maine-ip takutitassiaani februarip 26-imi 2018 ersersinneqarpoq uagut Kitaani issisioqisugut Nunatta Kangiata Avannaani qalipaatip aappaluttup takutippaa kiannerusoq. Ulloq taanna nunarsuarmi tusagassiorfiit sammisaasa pingaarnersaraa Avannaarsuata kiannera massalu Europa issisiortoq.....

Silap qanoq innissaanik nalunaarutaasartut. (all. Gerth L.(Avaju) Maniitsoq) Kal. Nr.03-1994 qup.12

Silarsuaq qanigisaq. (All. Margrethe Gjorup) Kal. Nr.03-1998 qup.6.

Taalaq. Taakku taalliatut allatarisimasakka taaguuteqarput PROSE isumaqartoq : Oqaluttuaaraliat,.

Silarsuarmi avatitsinni sunik pisimasoqarpa? (all. Vilhelm Olsen) Kal. Nr.03-1990 qup.16.

Asannineq manngertorninngisaannarpoq. / Qimmit qimuttut Timmisartumik. / Manissaasinnaaq. / iperaataparnaq. / Saqqarmiut pisoqaanerit. / Akissasarsiarissunnguaq. / Inorujussuit. / Inuaqqat.

Silarsuarmi inuit assingisa katitikkat pisoqaanersaat? Kal. Nr.02-1997 qup.1.
Rinkip 1862-63-imi assilisaminik katitigaa. Tassagooq Maniitsormiut Nuummiullu. (Asseq.)

Silarsuup oqaluttuarisaanera naalisarlugu pisimasut 15-t silarsuup oqaluttuarissanerani allannguisut. (All. Christian Lyngé) Kal. Nr.07-08-1991 qup.18.

Palasiusimasoq maannali soraanninngorsimasoq Christian Lyngé, Qeqertarsuarmi najugaqartoq Silarsuup oqaluttuarisaanerani pisimasunik soqutiginaqisunik allaaserisaqarpoq. Atagu pisimasartut allaaserineqarneri malittareqqissaariakkit!. Tamatumunnga tunngaviumik nassuiaatissaqarnerluni nassaassaqarnerlunilu inuunitsinni annertuumik sunniuteqarsimasumik, nunarsuup ullumimut pissuserisamisut ingerlasimaneranut sunniuteqarsimasunik? – Oqaluttuarisaanermi allaaserinnittartoq ilisimaneqartoq pisimasunik pingaarnerusunik nunarsuarmi pisartut najoqqutaralugit tikkuagaqarusussoralugu qinnuigisimavarput, nammineq isummani malillugu suut pingaartitani allaasereqqullugit. Tamassalu tamassalu pingaanerutitaminut saqqummiussai: Franz Herre ima allaaserisaqarpoq: 1. Grækerit nunaata annaanneqarnera / 2. Cæsare kristumiussuserlu / 3. Islamip siaruariartornera / 4. Europa ataasiulerpoq / 5. Inooqatigiissuseq iluarsaaqqinerlu (naqiterisinnaalerneq) / 6. Inuit pisussaaffeqalernerat, Amerikamiut kiffaanngissuseqalernerat / 7. Naalagaaffimmi tamat oqartussaanagerat, Franskit mumisitsinersuat.

Silarsuup oqaluttuarisaanera naalisarlugu pisimasut 15-t silarsuup oqaluttuarissanerani allannguisut. (Nutserisoq: Christian Lyngé) Kal. Nr.09-10-1991 qup.12.

Suliffissuartigut nutarterineq Immikkoortoq 8. (nanginnera). Stephensonip qimuttuitsuliaa: Ukioq 1830, septemberip 15-ianni qimuttuitsut aqquaat 48 km.-tut takitigisoq illoqarfiit Liverpoolip Manchesterillu akornanni inunnut nioqqutissanullu assartuinnermi atortut, ammarneqarpoq..... / 9. Sakiilluuttip bakteriaata nassaarineqarnera nakorsaat nutaaq: Tysklandimi peqqinnissami suliffeqarfiit ilaanni immikkoortortami siulersuisuusup Robert Koch-ip Berlinimi ukioq 1882-imi sakiilluuttip bakteriaa nassaaraa. Taama nassaarnermi anguneqarsinnaanngorpoq tuberkuluusip akiorneqarsinnaalernerana..... / 10. Kommunisme pigisanik piginneqatigiinneq, russit mumisitsinerat: Tyskit qimuttuitsuinut immikkut ingerlatitanut ilaalluni russeq Vladimir Iljitsj Uljanov tikiuppoq immikkut isertortumik "Lenin"-mik ateqarluni – nunagisaminut uterluni 16. april 1917 Schweizimi qimaasimaarfigisimasaminiit..... / 11. Atortussiat nutaat, TV-kut isiginnaarsinnaalerneq: 1. august 1936 Berlinimi silarsuarmi pisimasut arlariit pilersinneqarput. Aasami silarsuarmi timersornikkut unammersuarnerit isikkanilissaat (Olympiade), toqqaannartumik radiukkut isiginnaarsinnaalernerup pilersinneqarnera siulleq..... / 12. Atomimik qaartartoq Hiroshima: Augustip 6-anni 1945 Amerikamiut siulliullutik atomimik qaartartuliamik atueqqaarput. Tamatumani pilliutaasut tassa illoqarfimmi Japanimiittumi Heroshimami eqqaanilu inuit... Heroshima illoqarfiujunnaarluni narsaannanngorsimavoq ikumanikoq. Inuinit 400.000-usunit 250.000-it erniinnaq qinngornernilluunniit ulorianartunit toqussuteqarput ..... / 13. Nunasiaqarnerup soraasitaanera, India namminersulerppoq: 15. August 1947 India sivirusumik Tuluit nunasiarisimasaat nalunaarpoq namminersulerluni. Nunali Tuluit naalagaaffeqatigiivnut ilaasortaajuassaaq.... / 14. Timip sananeqaataanik paasiniaaneq kingornussisarnerlu: Tuluit ilisimatusarnermik nalunaarsuusaaanni "Nature"-nimi 25. April 1953 Amerikamioq James Watson, tulullu Francis Crick imatut allapput: Matumuuna siunnersuutiginiarparput saneqaat deoksyribonukleinsyre, DNA. Sananeqaat siornatigut nassuiarneqarluarsimanngilaq, naak timip pissusiviatut soqutiginaateqaraluartoq". Taama DNA-p molekylinik..... / 15. Avataannarsuanukarsinnaalerneq, Inuit qaammammi: Ulloq 20. Juli ukioq 1969 nal. 21.18

Danmarkip nalunaaqutaa malillugu qaammammukartaat Eagle "Nipaannerup Imaanut" nunnippoq. Aqagukkut ullaakkut nal.03.56 Neil Alden Armstrong inunnit siullersaalluni qaammatip qaanut tutivoq....

Silassaq. (all. Jakob Lyberth, Kangaamiut) Kal. Nr.10-1994 qup.20.
Radiukkut silassamik nalunaaruteqartarnermi oqaaseqatigiiliortarnermi ippigisara atuagassiaq "Kalaaleq" aqqutigalugu saqqummiutilaarussuppara.

-simavoq aamma -galuarpoq. (Thomas Efraimsen) Kal. Nr.08-1988 qup.7.
Pappiararrujuutikka misissorlugit - aasiit nassaara nuannerpallaaqimmat, saqqumiuttariaqarlunilu ilanngutilaassavara.
Tassaana 1967-imi Sisimiuni kommunalbestyrelseani nutserisusaleqqaarama, taamanikkut Jooruaraq (Jørgen C. F. Olsen, taamak taaqqusarmat) pissatseruttorami soorunami periarfissaqariarluni ataatsimiinnerit peqataaffigisarai. Taamanikkut immaqa nutaraanera piinnangikkaluarlugu sungiussillaqqusimagunaraminga -simavoq-mik aamma -galuaq-mik atuiniartarnikka isornartorsiorniartarai..... /
Eqqarsaatiigaluttuinnarigaana ilumut uiggiutit taakku qanoq atorneqaartariaqarnerat annertunerusumik oqallisaasariaqartoq. Soorlu taanna -galuaq arlariinnik isumaqartissinnaasaratsigu. Soorlu pikutut imaluunniit suli piugaluarluni susinnaajunnaarsimasutut. Qaa, sassartaaritsi.

Sineriaq imaannaanngitsoq: Jyllandip kimmut sineriaa - ulorianartooq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.01-2005 qup.14.

Sinerissami "kalaallit Oqaatsivut"-mut (Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.02-1989 qup.2.

Una allakiaq saaffiginnissut peqatigiiffinnut maanna ingerlasunut, kiisalu aalarniiniarlutik pilersaaruteqartunut saaffiginnissutaavoq. Illit nammineq nunaqarfigisanni peqatigiiffimmik taamatut siunertalimmik peqanngippat tamannalu soqutigigukku, taava Ulloriannguaq saaffigisiuk, taava aalarniiniarnermi atortussasi pissarsiarissavasi.

Sinerissap qeqqani erinarsoqatigiit suleqatigiiffittaavat. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr..09-1997 qup.7.

Aasaq manna Sisimiuni kulturikkut suliniutit pisorpassuit ilagaat „Qeqqani Erinarsoqatigiit Suleqatigiiffittaavat.” „Pilersitaq ajunngitsoq” taanna imminuinnaq Sisimiuni najugaqartunut sapaatip akunnera naallugu erinarsornerup silarsuaanik misinnartitsivoq. Sapaat 29. Juni aallarnerfigalugu, inerlunilu arfininngortumi 5. Juli. Aaqqissussisuuvoq pilersaarusiortuullunilu Sisimiuni erinarsoqatigiit „NOQARTEQ.” Aaqqissuussinermi pisortaasoq Isak Davidsen ima nassuiaateqarpoq: (HLL).

Sinersorneq: Qaamarngup sineriaani. (All. Kristian Olsen Aaju). Kal. Nr.08-09-2006 qup.8.

Nunatta qaamanerata ukiup taarnera qaangeraangamiuk nikilaarusunneq kissaatiniilersittarpaa./ Aallaqqaat. / Narsarsuarmi. / Arsummiit./ Paamiuni./ Qeqertarsuatsiaat./ Nuummit./ Ameralik./ Nunatta oqaluffissaarsua./ Sapaammi ualikkut./ Kujammut ingerlaarpugut.

Siniffik nuanningaartoq maanna. (taall. Arruttaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1993 qup.8. Taalaq

Sinik. (Taallaq) Kal. Nr.12-1987 qup.13 (Taalliortoq: Niels Platou.)

Taallaq: taama taasaraarput tamatta pigisarput: Sinik, Sinik, Sinik! Suna - kinaavali Sinik? Kia sukuissavaa? Naung, ajornaveqaarmi ilaa?.

Sinimmik migisisaq.: Sinnattora puigussanngisara. (All. Sara Petersen, Nanortalik) Kal. Nr.12-2011 qup.32.

Qaammammi decembarimi juulleriartortoq Dronning Ingridip napparsimmavissuani Sanami misissortikkiartorlunga uninngavunga, uninngaqtigaluguttaaq anaanaga kræftimik ikiorneqarsinnaajunnaartumik nappaatilik...

Sinnattoq piviusoq. Kal. Nr.10-1985 qup.10.

Taamatut qulequtserlugu oqaluttuariniagara allakkama uuma naalernerani aatsaat pisussaagaluarpara - allakkanili ukunani pingaarnersaammat qulequtsiuppara. - 1934-mi atorfinilungalu 1974-imi tunuarnera tikillugu qullersaasunut qinnuteqarsimaneq ajorpunga sumut arlaannut nuukkumallunga. Qinnuvigineqaraangama oqaffigineqaraangamaluunniit tassunga nuussinnaanersunga nuuttariaqartungaluunniit itigartitsinngisaannarsimavunga. Qujanartumillu nuliara tamakkunani oqaaseqarumaneq ajorsimavoq...../

1952-ip aasalernerani provstimit kalerrinneqarpunga Uummannamiit Upernaviup palaseqarfia angallavigeqqullugu, palasiat qallunaaq Danmarkimut aallajaarpallaarsimalluni palaseqarfiup iluani suliassaqarpallaalersimammat, soorlu apersortitussat suliassaallutik. - aasaq-una taanna aamma nunarput kunngisiortoq, tassa kunngi Frederik IX-at nulialu Ingrid nunatsinni tikeraarlutik.

Sinnatturaakkit nunaga. Kal. Nr.05-06-1991 qup.21. Taallaq.**Sinnattorlunga arsarnera. (Gerth (Geerteeraq) Dahl) Kal. Nr.07-1988 qup.19.**

Misigisara tamanna allani soqutaanngitsutut takorloorneqarsinnaagaluartoq, uanni puigunaatsutut qungujunnartutullu ilaanneeriarlunga eqqarsaatigisarpara. 1975-imi nuliarigaluaara toqusimalersoq nuanninngitsoq atuleruttorlugu, unnuit ilaanni inimi siniffimmi meeqqama siniffigisartagaanni sinilersimagama, taamaariarmat meeqqakka sinittarfimmut sunaaffa innaaginnarsimasut. Itersarnissara innimigilersimallugu. Sinnattuleriallarama arsaqataallunga, inuusukkallaramaana arsaqatagaangama siukkaq saamerleq ininnaarisarakku.../ Laajaallunga perlataarnera: Pisimasoq eqqartorniagara 1940-kut ingerlaneranni pisimavoq. Taamanikkut inuusuttuaraavunga, ilaanni upernaat arlaanni ullaap tungaagut sissamut aalisakkeriviup tungaanut aterlunga tikeriallarikka taamanikkut niuvertorsuserisarput Ivar Lennert (Ivale) allamik sulisorisaminik aappaarluni, sunaaffa aalisakkeriviup silataa kalkerniarlugu (qalipanniarlugu) ikiortissaarussimasut...../ Kiisartunut kiitinnera: Teriannianut piniutit kiisartorsuit nioqqaaleqqaartut pisivunga terianniarniutissannik. Tamakkununga ilisimasaqarluanngitsunut oqaatigilara, kiisartorsuit tamakku ima sakkortutigaat, terianniaq pilluarlugu kiigunikku toquttarpaat.....

Sinnattorlunga arsarnera. (Gerth (Geerteeraq) Dahl) Kal. Nr.08-1988 qup.7.

Misigisara tamanna allani soqutaanngitsutut takorloorneqarsinnaagaluartoq, uanni puigunaatsutut qungujunnartutullu ilaanneeriarlunga eqqarsaatigisarpara.../ Laajaallunga perlataarnera./ Kiisartunut kiitinnera.

Sinniisiga asassavakkit. (Taall. Åge Kristiansen) Kal. Nr.06-1999 qup.19. Taallaq

Sioqqanik ilusilersuineq: Søndervig aasaatillugu. Kal. Nr.12-2014 qup.22. Hal: Jyllandip kimmut sineriaata qeqqatamissaani illoqarfinnguaq Sændeervig aasaatillugu takornariat alapernaasertarpaat.

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut) Kal. Nr.04-1982 qup.8.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut: Suliaq taanna sorsunnersuup kingulliup nalaani aallarnerpoq. Illoqqortoormiuniikatta kalaallit tassanimiut taamanikkut taamaliorneq aallartissimaleqqaarmat peqataasarfsimasut ilaat qanoq nisigisaqarsimanerinek tusarfigitsiartarsimavakka, naallu soqutigilluarsimagaluarlugit annertunerusumik pissarsiffigisimanagit, taamalu atuagaq tamatuminnaga imaqartoq naammattoorlugu pisiaralugu atuarakku soqutiginarillugu nuannarigakku aalajangersimavunga kalaallisuunnngortillugu atuagassiariniarlugu....Jørgen Bjerre august 1980. / Qimussimik qaamammut: 12/12 nal.12. Kongens Nytorv imaliliorlunilu anorlerpoq. Danmarkip ukiua avaannngunartoq qianartorlu.

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.06-1982

qup.4. Tunumi qimussimik alapernaarsuisut. (Nr. 5-mit nangitaq.) 1940-p aallartisimalernerani Poulsen taamani Københavnimiitilluni Finlandimi ukiuunerani sorsunnermut peqataajumalluni nalunaarpoq. Inuusuttulli sorsukkumaqisup taassuma Svenskit Finnillu killeqarfiat qaangereerlugu suliaassaasiullersaat tassa Københavnimut uteqqinnissaq radionillu allakaatitsissutinik amigaataaqisunik pissarsiniarnissaq.../ Kapitali 3. Toqutseqquneqarneq: Kilisaat tyskinit pigineqartoq "Sachsen" 1942-p aasaani Kielimit aallarpoq sumunngarnera isertuussamik. Angallammiipput tassani inuit 18, umiarsuarlu naalagaqarpoq tyskit sorsuutaani naalagaqqat ilaannik, Herman Ritterimik....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.01-1983

qup.5. Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Tyskit tikiummata Mariusip ullorsiutini illuaqqamut tassunga qimassivaa, taamaattumillu isumaqalerput qimussimik alapernaarsuisoqarnera, taakku qanoq amerlatiginerat sumilu uninngaarfegarajunnerat tyskinit nalujunnaarneqartoq - tamatumalu eqqornera kingusinnerusukkut paasineqarpoq.../ Kapitali 4. Marius tigugaa: Eskimonæsip saassuneqarnerata nalaani Marius Jensen aamma Eli Knudsen avannarpassinnerusumiissimapput alapernaarsuisut pingajuat, Peter Nielsen, ilassartik aallalugu.

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.02-1983

qup.7. Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Silarsuulli ilaani allani sorsuffiusuni sorsunneqartartuarpoq, tyskillu qanoq-ilisukkulluunniit Tunup avannarpassissuanut takkuteriaannaapput..../ Kapitali 5. Danmarkip qanoq-innera: Sorsunnersuup kingulliup nalaani Tunumi avannarpassissumi pisimasut paasitppaat Esku Brun eqqortumik eqqarsaateqarsimasoq: angutit ikittunnguit aalajaatsut issittumi inuunermik sungiussisimasut qimussernermillu ilikkarsimasut sineriarujussuaq nakkutigisinnaavaat sorsuutit imarsiortunit silaannakkullu sakkutuunit pitsaanerusumik akikinnerusumillu.

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.03-1983 qup.6.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Kapitali 6. "periataarneq": Flemming Carlsen Københavniuvvoq angisooq nakuarllu 20-nik ukiulik, niuvertutut ilinniarsimasoq, sakkutuutullu ingeniøritut sulisut naalagaaraasa atuarfianni ilinniartunngoqqammersimasoq maj 1950-imi, taamanilu taakkununnga naalagaasup

aggersarlugu allaffimminut isertillugulu apeqqummik eqqumiitsumik aperaa: perusussinnaanerpit suliasamat pingaartumik pissanganartumillu nammineq kajumissutsinnik peqataajumanerlutit, /..... alapernaarsuisussat “periataarneq”-mik atserlugit aallartinneqarput, ilaat timmisartumik ilaallu umiarsuarmik. Qitiusukkat angerlartarfissaq pilersinneqassaaq Kong Oscars Fjordip qinnguani qeqertami alianaatsumi Ellaømi naalagaafiup silasiorfeqarfiutaani

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.04-1983 qup.14.

Pingaartumik ukiuni siullerni qimusseqatigiit tammartajaarajuttarput, tamatuma nunap assiliorneqarnera amigaateqangaatsiarmat, amerikamiut sakkutuunit timmisartortartunit nunat assinginik assut saneqqutaarisunik atorsimapput, taavalu “periataarneq”-kormiut namminneq “Silaannarmik assilisaat” soorunami atortarpaat...../ Kapitali 7. Nanorsuup ungaseqisumut ingerlanera: Qimussimilli alapernaarsuisut maannatut ateqalernerannit atisamikkut ilisarnaateqalernerinut ukiut qulit ingerlasimapput. Kaptajn Poulsen, kingusinnerusukkat majorinngortoq 50-ikkut ingerlanerini Danmarkimi pisortaraat ataatsikkoortumillu ingerlatsisoralugu, taassumalu “pinnerfaatit” taamaattut pingaartitarinngilai,.... / Kapitali 8. Ammassaaqqat qillertuusarmiut nunngutaavat: 1950-imi aallartinneq kingornatigut – qimussimik alapernaarsuisut piviusunngormata – inuttassanik kikkunnilluunniit saqqumisumik pissarsiorneqartarpoq. Angutillu inuusuttut allatulli peqqitigisut Siriusimut ilanngunnissamat periarfissaqarput...../ ....1970-imi novemberip ulluisa ilaanni Gael Hamkes bugtimi 30-nik issippoq. Ulloq taanna Hans aamma Jørgen aqqulluttukkat ingerlasimallutik nunap tungaanut ingerlallualersimapput, nuna pallilluinnarlugulu sikup saannersaa qaninaarpaat, qamutillu kinngupput Juulullu imaanut nakkarluni, Hans sikumut qajannaatsumut naalluteriarpoq aappilu suaarlugu: “qaqeriarniarit!” .....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.06-1983 qup.11.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Aatsaat upernalernerani angutit tallimat-arfinillit aallartinneqartussat kikkorpiaanissaat aalajangerneqatittarpoq, taavalu taakku ulapputigilersarpaat atortussat nerisassallu aasap umiarsuaanik Daneborgimut aallartinneqartussat poortornissaat. Tappavunga apuullutik puigugaqarsimagunik allanik pisuutitassaqaanngillat...../ Kapitali 9. Krumtappen aamma Krudtmaren: Suliasat nutaat aasalernerani Daneborgimut tikikkaangata seqineq qilammi tungujortumi erseqqissumilu kaaviinnartarpoq qassinngornermilu nalunarsilluinarsimassalluni. Erfalasoq akulaassalik silasiorfeqarfiup saatungaani napparussuarmi nivingasartoq ulloq taanna pillugu amuneqarsimannigilaq. Amuneqartarpoq ukioreerneratigut seqineq taqqavani Kap Breusingimi takkuteqqaaraangat, tassalu amusimajualersarpoq qaammatini 9-ni serngup naggataarluni novemberip 7-iani takkunnissaata tungaanut. Maani Tunumi avannarpasissumi seqernup alakkarnera tarrinneralu pingaaruteqartoq ataasiinnaavoq....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut) (Nanginnera) Kal. Nr.01-1984 qup.18.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Ukiaraangat tassaneereersimasut nutaamik qimusseqateqartussaasarput, qaammatilli pingasut aatsaat qaangiuppata “nuliutitsineqartarpoq”. Tamanna pinnginnerani tamarmik marlukkaarlutik suleqatigiinnissamat periarfissaqareersimapput, erruillutik, innaallagissap aqqutaanik nunamut assaassillutik..../ John aamma Knud 1968-69-mi marloqatigiilluuartuuput. John mikissuvoq, piunassuseqqortoq nipaatsorlu. Knud angisuujuvoq, eqqissimasoq isumagissaartorlu.... Kapitali 10.

Meqqit qimmiaqqallu: Qimuttut aasap ingerlanerani nunaqarfiup taassuma illuisa ataatinginnguani pituttorsimasarput, kuuararpassuillu tamaanaqquttut imissaqartitsilluartarput, tamaanilu tupaallannartumik assersuutissarsineq ajornanngilaq pinngortitarsuup uumasuisa nujuartut qanoq pilertortigisumik pissutsinut naleqquttunngorsartarnerinut.... / Kapitali 11. Sukkanerpaagaanni nal. Akunneranut 15 km-it: Unioqqutinneqarsinnaanngitsumik maleruagassaavoq Siriusikkormiut ataasiakkaat tamarmik immikkut imminnut qamusiussasut, taamalillugu sukutsinngua tamaat nalunnginniassammassuk iluarsarsinnaallugulu qanorlu pitsaatigineranut namminneq akisussaassallutik....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.02-1984 qup.8.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut: Kiisalu qimussertut taakku namminneq iperaatsiortassapput allunaaminermiit. Tassunga suut eqqumiitsuliorluni sanaat suulluunniit atorsinnaanngillat, taamaattumillu allunaat Kitaanit pissarsiarineqartarsimallutik, aamannalu Siriusikkormiut angallaviat ussunnik ulikkaartoq.../ Kapitali 12. Nalunaaqutsisarluni itersaasartumik./: Oktoberip qeqqani Daneborgimi ulluklut agguaqatigiissillugu 10-nik issilersimasarpoq, taamaalinerani piffissanngortarpoq ukiakkut alapernaarsuiniviit aallartinnissaannut, angalaffiussalluni kujammut Mestersvigimiit avannamut Danmarkshavnimut../ Kapitali 13. Aputitut sipaatsigisumik: "qamumma killingani pisseqattaartuarpunga niukkalu soorlu tassa tumerparpararutit, nukikka qangami eqisartannguarsi, aajunalu sisoraatinni makitaniutigalu. Dove Bugtip sikua errorsisutitut maligaasiortutut allisitarujussuurtut ippoq apusinerarasaartoq ima portutigisunik, ilaat meterit marluullutik, taakkulu akorni qillertuinnaviusarput.....Silasiorfiup Danmarkshavnimi siusinnerusuklut pisortaasimasup Hans Thomsenip - tappavani taaneqartartup: Tummelumsen - atuakkami "Danmarkshavn kalder..." allaaserilluarsimavaa Kalaallit-nunaanni anorip qanoq aallartittarnera. Besselsfjordimi qillariinnakkut qimusserlutik allassimavoq: quaattarluta saarlisaarlutalu qimmit ikiorniarlugit kamutit kaaminniartartillugit anoraasuarsuup tassanngaannaq eqqorpaatigut. Uisorernerinnarmut pituutat, qamutit qimmillu orlorartut akulerupput, ila eqqumiissusia!....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.03-1984 qup.15.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ kapitali 14. Illuararmiuneq: Pingaartumik taartarnerata nalaani ingerlavissat iluarsaanneqartarput illuaqqat piniariartarfitoqqat imaluunniit silasiorfeqarfiusimasut sumiinerinut naleqquttunngorlugit, taakku aasaanerani helikopterimik pujortuleeqqamilluunniit inunnut qimminullu nerisassanik, petroleumik, sisoraatissamaatinik, perlaasanik allanillu pilersorneqartarput. Tamakkumi tupernit oqornerularput taavalu qamutit imannarujussuaq usilersortariaqartassanatik..../Asseq: Qimussimik alapernaarsuisut ilaat nalinginnaasoq sermertarasaalersimasoq, una tassa Kjeld Geertsen..../ Kapitali 13. (15???): Qimmeerserpugut: "251300 7618-1840 Qimmeerserpugut" "030200 7619-1855 Qimmit nanipput - ajunngillat sanngiillutilli, uagut nammineq ajunngeqaagut." Lars Grunnetip 1971-mi ukiakkut siullermeerluni qimuseqataaqqaarluni ullorsiutaani nalunaaruteeqqat marluk annikeqisut taakku akornanni ullunik qulingiluaqarpoq, nammineq qimussimillu alapernaarsueqataasa tallimaasut puigunngisaannagassaannik....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.04-1984 qup.17.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ nunap assinga ullaq isiginnaagara eqqaamasaqarfiginiarpara illuaraq taanna kussinerup taassuma saamiatungaaniissasoq, tassaniittumilli takusaqanngilanga, sunaaffali tassaangaannaq suna angisooq kipparissorsuaq qernertuinnaq takoriataalerpara, kussinerup talerpiatungaani 50 meterit.../ Kapitali 16. Juullisioriarneq: Juulliaraq ukiup nalliuttuisa annersaraat - aamma Daneborgimi, taava ermillunilu illaarluarluni pitsaanerpaanillu atisalerluni qillersarluakkanik skuulerlluni....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.05-1984 qup.17.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Qimussimik alapernaarsuisut tamarmik juulliaqqami Daneborgimiittarput - imaluunniit taamaanniartussaallutik. Ukiaanerani angalanissat iluarsaanneqartarput tamarmik apuussimasinnaatillugit, nunamili tappavani inuk suuneq ajorpoq pinngortitarsuarmut naleqqiullugu... / Kapitali 17. Seqineq pingasoriarluni alakkartoq: Upernaakkut angalarujussuarternerit qimussernivittut isigineqartarput, qimussernemi taakkunani Pearyland anguneqartarpoq qaammatinilu arlaqartunik sivistigisarluni. Sjællandimiu Peter Sattrup aamma sønderjydeq Heinrich Pheffer - Siriusikkunni "Gamle"tut "Hanni"tullu ilisarisimaneqartut - qimussimik alapernaarsuisut oqaluttuarineqarneranni maannamut sivistunerpaamik qimussersimasuupput....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.06-1984 qup.15.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ 1. Febr. -14....2. febr. -30...20. Febr. -38....tassa angalanermi tassani ataatsimi junip 2-ni Daneborgimut tikinnerminnut allattuisimavoq.../ Kapitali 18. Aprilimi salloqittaaneq: Siriusimi qimussimik alapernaarsueqataalluni misigisassaasarpoq angisooq taavanersuaq Avannaani kangerlukkut ingerlalerluni imatut isumaliorneq: immaqqa maanerpiaq ingerlavigisara inunnit allanit aqutigineqanngisaannarsimavoq, aammali taamatorpiaq tiguartisimanartarpoq inuit allat taamanersuaq tamaanaquussimasut takussutissaqarnerannik naammattoorsineq... Kapitali 19. Inuuneq akigalugu: uppernanngingajapporluunniit alapernaarsuisuni taakkunani angut ataasiinnaq ajunaarsimammat, sungiusarluni 1968-imi kaperlaap nalaani taanna qimusserpoq allat qamuteqatigiissut kingornani, anorersualermat isikkiveerullunilu ilani tammaasimavai....

Sirius (tunumi qimussimik alapernaarsuisut)(Nanginnera) Kal. Nr.02-1985 qup.10.

Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Januarip 10-ni 1971 unnullaraa silasiorfeqarfimmit ukiumininnguit matuma siornatigut aamma Daneborgimiittumit Siriusikkormiunut angut arpaannaq iserpoq. -Kjeld Andersen toquvoq, anertikkartuinnaalluni nillerpoq, igasullu inuai paatsiveqanngillat sikukkut nakkarsimapput.../ ...ilumut piterarniatorsuanngorpoq! Anorisiutittinni sukkanerpaaq 60 knobit missaaniippoq, maannali anorip sakkortussusia 80 aamma 100 akornanniippoq -25-nillu amerlanerusunik issilluni... /Kapitali 20. Nanoq.: - aamma aajuna nanoq! Helikopterip ingerlatitsisua suaarpoq, timmisartunilu sangutillugu uverterujussuarpaa suna tamaat tigooqajoortariaqalerlutigu.../ -iterpunga qimmit qiluttuarpalulernerinit, taima oqarpoq "Monsøren" (ulluinnartigut Mogens Stenshøjimik atilik Fynimiu. Taanna pivoq 1975-imi, Arnelu upernaakkut kujataaniissimalluta, taamani ulloq mumeqqammerparput, aput unnuakkut unnuakkut qimusserfigalugu pitsaaninngormat, ullaarlu taanna Gauss Halvøme illuaqqami innaqqammerpugut....

Sirius (tunami qimussimik alapernaarsuisut) (naanera) Kal. Nr.03-1985 qup.7.
 Tunumi qimussimik alapernaarsuisut./ Amerlasuunut tupaallaataasarpoq Kalaallit-nunaani eqalussuaqarnera. Kangerluilli imartaasa meterinik arlalinnik untritolinnik itissusillit ilaani eqalussuit itisoormiut 2-4 meterinik takissusillit aalisagaapput.../ Kapitali 21. Sorsunneq eqqisinerlu: Silarsuarmi angallatit nipitunersaanni qasunarnersaanillu silarsuarmi kangerluit annersaat qulaateqqammerparput. Catalinap maskiinaasa pisorpaluat ima sakkortutigaaq inuttaasut oqaloqatigineqarsinnaanatik.....

Sirius Great Greenland KNI. Kal. Nr.11-1992 qup.6.

Aasaq julimi ICC-ip ataatsimeersuartitsinerani Utoqqaat Tuktuyatuk-mi ataatsimeersuarneranni Jens Jørgen Ono Fleischer angalanertik pillugu imatut oqalugiarpog:...

Sisimiuni angajoqqaanik ilinniartitsineq pillugu saqqummiussaq. Kal. Nr.04-1996 qup.7.

Inatsisartut 1992-imi upernaakkut ataatsimiinneranni inunnik isumaginninnikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu naalakkersuisoq Henriette Rasmussen meeqqanut tunngasumik politikkeqarnissamut paasissutissiinermut atatillugu naggataarutaasumik ima kissaateqarpoq: "Politikkimik nutaamik..../ Angajoqqaanik ilinniartitsinerup ajunngequtai:../ Ingerlassap periusai:../ Angajoqqaanik ilinniartitsinerup ingerlannissaanut tunngavissat:../ Pinaveersaartitsineq katsorsaanermit pitsaaneruvoq - akikinnerullunilu!../ Ullumikkut siamasippallaamik suleqatigiittoqartarpoq./ Angajoqqaanik ilinniartitsinerup makkua kingunerisinnaavai:../ Taavami sunaana pinaveersaartinneripput angajoqqaanik ilinniartitsineq iluaqutsiullugu?./ Sooq?.

Sisimiuni efterskolip pisortartaava: Nalunaarut. (All. Jakob Møller Lyberth) Kal. Nr.09-10-2008 qup.22

Sisimiuni inuiattut ullorsiunneq, 21 juni 1993.(All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1993 qup.8.

Sisimiuni inuiattut ullorsiunnermi assilisat (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1995 qup.19.

Sisimiuni inuiattut ullorsiorneq ulloq ataasiinnaq ingerlanneqanngilaq, tassungali atatillugu sapaatip akunnerata ingerlanerani kultureqarnermi siunnersortip peqatigiiffiit assigiinngitsut suleqayigalugit pisussat allarpassuit aaqqissuussimavaat innuttaasunut soqutiginaatilippassuit. Isumaga malillugu ukioq manna Sisimiuni inuiattut ullorsiorneq iluatsilluartutut oqaatigisariaqarluni. - suliarujussuimmi naammassineqarput. (Assit arfinillit naatsumik oqaasertallit).

Sisimiuni Kalaallisut oqaatsivut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.08-1999 qup.5
 ...Ukiumoortumik ataatsimeersuarnermini sisamannagortumi 15. Juni....

Sisimiuni Knud Rasmussinip Højskoliani kalaallit oqaatsivut pillugit isumasioqatigiinnermi oqaaseqaat. Kal. Nr.10-1999 qup.3.

Isumasioqatigiinnermi peqataasut sinnerlugit, Karl Asser Møller aamma aaqqissuisut sinnerlugit, Hans V. Kreutzmann.

Sisimiuni kunngikkorsiorneq. (Assit) Kal. Nr.09-1997 qup.13.

Augustip 11-anni ulloq qaavoq silarput pitsaasutut oqaatigisariaqarani. Unnuaq taanna Nuup Sisimiullu akornanni nigermik anorersuarpoq,...

Sisimiuni oqaluffitoq. (all. Henda Lennert) Kal. Nr.06-1993 qup.6.
Sisimiuni oqaluffitoq tungujortumik qalipaaticilik Sisimiut illoqarfiata pisoqartaaniitoq.....

Sisimiuni oqaluffitoq ukiuni 225-ini. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.12-1999 qup.3.
Sisimiuni oqaluffitoq Kalaallit Nunaanni oqaluffiit maanna napasut pisoqaanersaraat. Suli oqaluffittut atorunnaarsinneqarsimanani ukiumi 2000-mi 6. Januar (kunngit pingasut ulluanni) 225-liilluni nalliuttorsiusaaq.

Sisimiuni Peqatigiiffik Kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.05-1993 qup.6.
Peqatigiiffik Kalallisut oqaatsivut 29 Marts 1993-imi ataatsimeersuarmat siulersuisut ima inissipput...

Sisimiuni Peqatigiiffik Kalaallisut oqaatsivut. Kal. Nr.07-1994 qup.3.
....ataatsimeersuarnerani nutaanik siulersuisunngortoqarpoq.

Sisimiunit tusakkat: Taserallup innuttaasunut neqeroorutai. Kal. Nr.05-2009 qup.25.
Hal.: Kulturip illorsuaa Sisimiuniittoq Taseralik upernariamut ilaatigut nutaanik aaqqissuusaqarpoq.../ Maajip ingerlanerani pisut.

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.08-2008 qup.21
Aggusti 1870 / Septembari 1870.

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.09-10-2008 qup.25
Oktober 1870

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.11-2008 qup.16
November 1870

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.12-2008 qup.21
Decembari 1870

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.01-2009 qup.16
Januar 1871

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.02-2009 qup.12
Februaari 1871

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.03-2009 qup.24
Marts 1871

Sisimiut ajoqiunersuata: Samuel Olsenip ullorsiutai. Kal. Nr.04-2009 qup.24
Aprili 1871

Sisimiut kujatinnguani itsarsuarli nunaqarfiusimasoq NIPISAT I Saqqaq kultur-imit pisimasut nassaarfigineqarpoq... (All. Tinna Møbjerg Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.02-1995 qup.4.

Sisimiut katersugaasiviata pisortarisimasaa Finn Kramer 1990-93-imut Nipisat illukoqarfissuat misissugarisimavaa. Tassani paasineqarpoq Saqqaq kulturimeersunik ataasiinnaanngitsunik nunasiffigineqartarsimasoq, - 1994-imi inaarutaasunik assaaffigineqarpoq, - Assaanermi pisortaasoq qinnuigisimavarput allagaqalaaqqullugu: Nunaqarfikoq Nipisat I Sisimiut katersugaasivianeersut angalaarneranni nassaarineqarpoq Qeqertaq nunaqarfikup inigisaa Sisimiunit 15 km. missiliorlugit kujasinnerusumiippoq. Nunaqarfiup misiliutaasunik assaaffiginerani paasineqarpoq ujaqqanik atortukorpasuaqartoq Saqqaq kultur-imeersunik, aamma paasineqarpoq uumassuseqartuneersunik pisut s.i. saarnit, nassuit, kigutit tamaani paarineqarluarsimasut, imaluunniit toqqortarineqarluarsimasut. Sisimiut katersugaasiviata pisortaa Finn Kramer taamani assaasarsimavoq 1990-mi, 1992-mi 1993-milu, kisanni Danmarkimi allamik atorfinissimammat matuminnga allattup suliaq Nipisani assaaneq 1994-mi nangeqqissimavaa inaarsimallugulu..... Ullumikkut oqaatigisinnaanngilarput Nipisani najugaqarsimasut siulliit qanga tassaniissimanersut. Kisianni misilittaatit arfinillit malillugit tuttut saanikui aamarsuakullu (trækul) København-imi C14 misissuiffik naapertorlugu paasivarput ilimagaarpullu Saqqarmiut Nipisani 2000 BC-mit 900 BC-mut najugaqarsimassasut. Saqqarmiut taakkua atasuinnarmik tassani najugaqarsimanngillat.....

“Sisimiut tusaataat” ukiunik qulinngortorsiorpoq. Kal. Nr.04-1999 qup.7

Sisimiut ukiuni 250-ini.: 1900-kkunni pisimasut ilamiinngui. (All. Ulrik Lennert) Kal. Nr.03-2006 qup.14.

Umiiarneq “Vera” / Angut tamatigoortoq.

Siulikka qajavissuarnik ilaqarsimapput. (all. Hans Hard) Kal. Nr.03-1981 qup.21.

Inuuneq tannaaleqinarpoq, suli utoqqalinanga ullut atorsimasat takorluuleraangakkit soorlu taamaninnguaq pisimasut isima saaniitileraraakka. Tassami ilaanni tikittarsimanarujuk sermimik poornikuullunga, ukiumi issigissisimatillugu. . ilisarnaataa: pissuarnartarkut qajartorsimanngitsunga, serpaligarnartoq anoraalurujuk sermernartuusarami. Takusarnaripput ukiorimmi sermernarsuaq kapitaasa qooruttai kisimik sermertaqartut. Tassali imarmiusimanermik serminngitsoorsimasut. Allakkanik najoqqutassaqaanngikkaluarlunga oqaluppalaat tunngavigaluit siulikka nalujunnaarsimavakka qajavissuarnik akunneqarsimasut, illugiinnik anaanama ataatalu tungaatigut. Anaanama ittua Aamuusi Kangermit kingoqqisuusimavoq,....Ataatama ittua ateqarpoq “Leonhard” (Iliunnaat) ...Unnia taasuma nuliata angutaa qajavikasik, ateqarporooq “Aamaasinnguaq” ....

Siulinit eqqaamasaq: Ajoqersuup ningaaminik qivittumik naammattuineri. (All. Karl Siegstad, Aasiaat) Kal. Nr.03-2004 qup.17

Siulinit eqqaamasaq: Ittuersuaq Makkorsuarlu. (All. Hans Danielsen) Kal. Nr.08-09-2009 qup.11.

Ittuersuaq kuissumminik ateqarpoq Simon Johan Pele, Allagatoqqani nunaqqataasa Ittuimmik taasarsimavaat.../ Nukariisuit. / Siuleraakka. / Peqataanngitsorput. / Maligassiineri./ Avannarparterput. / Ittuip eqqumeequtai. / Makkorsuaq Usukkaatseq./ Naggasiut.

Siulit eqqaamasat. Kal. Nr.11-1987 qup.10.

Atualoorlunga piukkoortaraluarlunga piffissaq apeqqutaalluni sivitsorpallaaqimmat eqqartuilaarniarpunga, tassa Maniitsumi inunngorfinni qanganisalaanik. Ataata Gerth Møller inunngorsimavoq 3.10.1893, ataatalugu Karl Møller, anaagalugulu Ane, Esrasenimik kinguliaqarsimasoq. Aanaga angumerisarpur in. 10.6.1867 toqullunilu 30.7.1955 – 88-inik ukioqarluni..... / Qaasuup ernera Siivalitoqaq erneqarsimavoq arlalinnik, angajullersaralugu Paaviaaraq Møller nukarlersaralugu aataga – ataatsimillu arnartaqarsimagunarpur..... (nangitassaq.)

Siulit ileqqulersuutaasa ilaat: Kiinarpak. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.12-2009 qup.11.

Kiinaq qanoq isumaqarpa? / Alaskami Kiinarpaat. / Kiinarpaat assigiinngitsut.

Siulit nappataat.: Qajaq. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq) Kal. Nr.05-2012 qup.5

Ukiut 1000-it 2000-inut nikikkiartulermata sorpassui eqqarsaatersuutigineqalerput, atortorissaarutit pitsanngorsarnissaat ilami sorpassuit taakkartorneqalerlutik allarpassuarnillu piviusunngortitsinissaq aalajangersarneqarluni.

Siulit nappataat.: Qajaq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk.) Kal. Nr.06-07-2012 qup.3.

Maajimi 2012-mi Kalaaleq nr. 5-imi qupperneq 5-imi Sebulon Poulsenip, Narsameersup, Narsaq sorlermit pinerpoq, isumassarsiaminik “Qaannap Ullua”-nik allagaa tapersorsorusuppara.

Siulitta oqaasa nakuusut, “oqaatsivut” atatissimavaat. (Taal. Saamua Knudsen). Kal. Nr.08-1998 qup.2. Taallaq**Siulitta pissusiisa ilaat: Ulussaarsuaq peqqutaalu. Kal. Nr.11-2009 qup.16.**

Hal.: Kalaallimi nr. 10/2007-imi 1902-mit 04-mut Kitaani ilisimasassarsiorneq Avannersuarmut lillittoq eqqartorneqarpoq. / Ulloq oktoberip ulluisa 19-iat 1903. / Avannersuarmiut eqqartuinerit. / Anersaat akiniaanerrannut peqqutit. / Appalinnguup iliuusissaralui. / Pillaatit? / Kitaani Tunumilu.

Siulitta ukiup kaajallakkiartornerani inuusaasertik taamatut aaqqissuuttarpaat. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.10-1990 qup.8.

Nunarsuarput Kalaallit nunaat (imaluunniit >>Inuit nunaat<<) inuuniarfigissallugu nunarsuatsinni nunat imaannaanginnera. / Nunaqarfegarnerat. / Nunaqqatigiit aaqqissugaanerat. / Angakkoq. / Ikiogatiginneq.

Siulitta upperisarsiornerminni najoqqutarisaat kristumiussutsimut ikaarsaarnerat. (All. Hans L.Larsen). Kal. Nr.12-2001 qup.6**Siullarsuit perorsaasarnerat. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.04-1985 qup.12.**

”...Qajalukkanik ilinniartitsisut sukasaasullu ilagaat utoqqaat piniartorsuusimagaluarlutik aalisaluttunngorsimasut. Qangali ileqquusimavoq taakkua qajalukkanik nakkutillinerusarlutik ataataasup piniarnini nakkutigisariaqarmagu.... Utoqqaanngooq ilageqqaartalerlugit inorsakatannartaqaaq. Ilisimagaluarlugugooq malinnittoq angummalluarsinnaanngitsoq utaqqinagu ingerlajuaannartarpur.....

Siulittuut eqquttoq: Imminut akilersinnaangilaq 1. (All. Villads Villadsen.)**Kal. Nr.10-2017 qup.24.**

Inunngorneraniit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

"...sangatak sianiissimavunga..." Vajgat-tip erinarsortartui. Arnaq ikunga iliarsaalersoq illunnguamini type 25-mi issiavissuarmi igalaap saavaniittumi issiavoq.

Arfininngorneruvoq, radiulu tusarnaarpaa, assullu kiserliorpoq. Igalaat qanippiangilai nalunarani allanit takuneqaqqunngitsoq. Isigai angutit arnallu asarpaseqalutik eqisimaarlutik sarsuasut, ilaat arnat imminermisut utoqqaatigisut uitik ilagalugit...../ Tassangaannaq suillannertut ittoq takkuteriataarpoq: "Aa, tigugaluallaraanni!" Siumut qiviarpoq, inoqanngilaq. Pinngitsuusaarluni eqqani qinilerpaa. Tamaani pisinniartitsisartup pisinniartoq pisiassaminik tigummiartoq oqaloqatigaa. Tununngapput, nakkutigineqanngilaq. Aammami kia Amalia pasissuaa. Amalia akeqanngitsumi tigusinaaviannngilaq. Tigussaqaara...../ "Haluu, Amalia!", ilisarimasaa aalaterilaarpoq, "Haluu, illit!". Akivaa. Aappaa qiviarpoq. Inuusunngilaq. Angut 45-t eqqaanni sinnilaarlugilluunniit ukioqassangatinnarpoq. Angisuuvoq akutaq sinngortorlu. "Haluu", aapparmisut ilassinippoq. Amaliap aappillerpallannini malugaa, soorlumi tassa angutip putuinnarluni isigigaa....

Siulittuut eqquttoq: Imminut akilersinnaangilaq 2. (All. Villads Villadsen.)**Kal. Nr.11-2017 qup.12.**

Inunngorneraniit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Amalia pissanganartumik soqutigisaqartuarpoq. Ilaanni pisiniarfimmi angerlarluni angut utoqqasaaq nalunngisani utoqqaat illuata silataani aneerluni akimuinnaq nakkusserusaartoq takulerpaat. Kiserliorpallaarilerlugu ornippaa.

"Eqqarsaateqarpallaaqaatinaasiit", Amaliap qungujulalluni aperaa. "Aa, anguniagaraana suli naammasitinnagu ikunga iliarsaalernerera ajorusuutigigaluariga", akivoq. "Sunamiaasiit naammasserusukaluaqigakku?" aperaa, "Takuuk! Qassuma Qaqqarsuup ilaata qaani kiggajaasami iviangiusat marluk isigaatit", taama oqarlunilu akimut tikkuarpoq. "Ilamiuna inuusunnerugallartunga utoqqaat ilaata oqaluttuukkaminga tappavani iviangiusat avannarliup ataani angakkussarfeqartoq, ujaqqanillu agiussiveqartoq...../ ...."Kisianni tusaaniagara kalupinnerinnaasimassaaq. Qanoq anersaat uineqaratillu saaneqanngitsut, attoriaraluaaraanni silaannaat, ersinassappat. Inuit qanoq iliorsimasut kisimik ersinartarput", Amalia imminut eqqisisarpoq. Kisianni eqqissisaraluaarami eqqisineq saperluni malugaaq. Paasivaa najukkami immikkut ittumi kisimiilluni, eqqissinangitsumi ilimasupilunnartumilu, ilami soorlu qanoq iliallannikkut sumilluunniit pisoqarniartoq inuttut nukiit atorlugit akiorneq ajornartumik. Perpalaartoqaqqilerpoq. Amalia annilaartorujussuuvoq. Aarissamigut imermik nillertorsuarmik kuineqarpallassoraaq. Tulliivi qummut noqileput. Isigisaa ersarikkunnaarpoq, paasivaa qullini ulussamigut kuuppalluttut. Perpalaarneq nipaaruteqqippoq, erniinnarli tutsiuteqqilluni, ujaqqat kalluarneqarpallapput, sisoorpalaarnertullu ittoq.....

Siulittuut eqquttoq: Imminut akilersinnaangilaq 3. (All. Villads Villadsen.)**Kal. Nr.12-2017 qup.21.**

Inunngorneraniit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Tamakku kinguneraat Aasiannut feerialaarniarluni aalajangernera Aasiammiumik nalunngisaqarpoq isumaqarporlu Søndshjemmimiittariaqarluni kiserliulaarniassagami! Isummani aalajangiukkaluttuinnaramiuk billittisiniarniarluni aalajangerniutaa allaffiliarpoq. Ilaasartaammut "Disco"-mut ilaalluni Aasiannut weekenderniarluni. Sisamannornikkut aallareersinnaavoq, anaanakkuisalu sapaatip unnulernerani angerlaattussaavaat. Amaliap Qasiannuani illorsuatoqqap matuata qulaaniittoq inuusaq

sakkutuutut atortoq eqqumiigalugu ataataminut apersuutigigamiuk.../ .... Unnuaq taanna Sømmandshjemmimi ineqarfiit ilaanni qanoq pisoqarluarpoq unnuup kisimi ilisimasaanik. Toqutut nipaatsigaluni tusarnaarpai inuit imminnut asasut aqquutaasa tuinnartut paasinanngitsortai. ”Taamani aqqusinermi takugakkit ilassillutillu uanni eqqumiitsumik pisimasoqalersoq malugaara. Ilasserusuttorujussuanngorpakkit, kisianni ukiutsigut nikingavallaarunarnerput nanertuutiginerpaavara. Taamakkaluarterli sunaanersoq, oqaatigeriigara assortorneq sapiertiartorsimavara. Ullut ingerlanerini isumaqarniartuarterpunga asanninnerup qaaquserpalunnera tusaallugu, oqaloqatiginarlutillu priarfissamik ujarliinnalersimavunga, ullullu ingerlanerini nangaanera ajugaaffigiartorsoraara,.....

Siulittuut eqquttoq: Imminut akilersinnaangilaq 4. (All. Villads Villadsen.)

Kal. Nr.01-2018 qup.23.

Inunngorneraniit ukiut 100-nngornerannut tunngatillugu ilanngussaq.

Amalia ataatakuminut ilaalluni sapaatip ualikkuaani angerlalerpoq. Ikerasassuarmit anillaallutik siunerminni nunarsuit avannamut siaqqisimasut tungujorsiaartuartert immiut ilassiorsorai, ilami soorlu iluarinnippaluttumik sikiimisartut. Amalia tikillutik iniminut iserami aamma qiviakkani tamaasa naammagisimaarinnillutik qungujulaarsorai. Siniffimmi teqeqquanut ingikkami ilarusuummerneritut qungujulluni anersaammernini tusarppaa. Nalunngilaa Kunuup iniminut pulaaqqunnginnaviannigikkaani, aammalumi Kunuut kinarpiaanersoq ilisarilluarteriaqarpaa...../.....Kukkukuuararsunni nalliuppoq. ”Aa, usimanna kukkukuuaraliorpunga. Immaqa oqqinaaleqaakka”, Kunuut pissiiallaannarluni igaffimmut anillattoq Amaliap malippaa. Unnup tamatuma ilaatigut aamma hotelimukarput, aatsaalli unnuap qeqqanut imigassat matummata angerlarput...../.... Amaliami suut tamarmik tassannaannaq allanngorput. Kunuummiikkaangami inigisartakkaminut majuapallappoq. Naatsumik kjolilerpoq, kimmikkaanillu skolerpoq. Pingasuinnaasussaagamik taamaaliortariaqarnani nalunngikkaluarppaa, kisiannili atisani nikileramigit kannusukuluutissaminik misigisaqaqqippoq. Juaat ernissaminut misigissuseqarfingilaa, ilami takuniariarluguli piutserfigalugu nalunngilaa,.....

Siumut iseqarsimaguma. Kal. Nr.02-1983 qup.1.

(Taamaallunigooq-una... atuagassat nuannersuliariniakkat atuaruminartuliariniakkallu taamatut aallaqqaateqarajupput, ajoraluaqaaq una taamatut qulequtsigara taamatut aallartisinnaannginnakku. Qulequtsiussarli taanna peqqissimerpaluttumik immiernerini imaqarpoq. Aperineqarumalu suna pillugu taamatut qulequtserlugu imannak akissutissaqarpunga: eqqarsaatikka misigisannik piviusunik tunngaveqartut noqissinnaajunnaarakkit allappunga... allaatigisamininnguaq pappialaatima akornanni nassaarisara taamatut aallaqqaasersimavoq).

Ikinngutigalugu: Nunaqqatigiillunullu meeraaqatigiissimavuguk Piitaaq uangalu.

Angajoqqaavut tamarmik niuvertorarfimmi atorfeqarput, Piitap ataataa saffiujulluni uangalu ataataga sanasuulluni./ Nr.3-1983-imi nangissaaq, qulequtaqarluni : Pisut nuannersut.

Siunissami atuarfik Kal. Nr.02-1989 qup.1.

HLL. Inuiaqatigiit kalaallit piorsaaffigineqaleqqaarneraniit ukiut 40-it qaangiutileriannguattut aatsaat pisortat tungaanniit maluginiarneqalerpoq ukiuni taakkunani atuarfitsigut ingerlatsineq Danamrkimi periaatsit issuaannarvillugit ingerlatinneqarsimasoq. Ukiut taakku ingerlaneranni isornartorsiutaasartut tusaajumaneqarsimangillat. / Inuusuttut atuarfii. / Oqallisigineqarsinnaasut.

Siunissaq ataaseq – issitumi ataasiusumi. (Wilhelm Olsen) Kal. Nr.01-02-1992 qup.2.

Utoqqaat kattuffiata siulittaasua Wilhelm Olsen ICC-mi aasamut ataatsimeersuartitsinissaq piareersaasiorneqartoq suleqataaffigiartorlugu Canadamiit tikeqqammerpoq.

Siunnersuut malitassaqqissoq: Sanaluttartut suliaasa inerisarfissaannik. (All.: Peter Rosing, Nuuk.) Kal. Nr.03-2017 qup.9.

Tusarlugu nuanneqaaq umiarsuarsuit takornarianik angallassisartut amerlanerusut Kalaallit Nunaannut takkuttalersut. Kisiannili takornariat tammajuitsussaannik peqarpugut? Inuit piserusuttut Kalaallit Nunaannut tikittarnerat siullerpaanngilaq. Sorsunnersuup nalaani Amerikamiut sakkutuut imarsiortut sinerissamik nakkutilliisut amerlasoorpassuit nunamut ikaartatput. / "Qitiusumik ineriartortitsivissamik" Nuummi pilersitsinissamut siunnersuut". / Akilinermiut iluatsitsinersuat. / Piginneqatigiit. / Naggasiut.

Soja Nenglumkina. (all. Peter Jessen) Kal. Nr.03-1981 qup.23.

Atuagassiaq "Grønland" nr. 2/81 allaaserisamik assut soqutigintartumik ilanngussaqqarpoq – allaaserisamik taallanik saqqummiussaqqartoq imaattunik oqaasertaqqarpoq: Eskimuut nungulersut allattaasiat atorlugu taalliat. / Østkapimi Sibiriarmiittumi eskimuut nunaqarfianni Nuvuqaqimi taalliorloq 30-nik ukiulik Soja Nenglumkina inunngorpoq. Nenglumkina Anadyrip tusarnaagassiorfarfiatigut eskimuunut aallakaatitassiorluvoq. 1977-imi taallani katersani niviarsiannguarpaarluni inuiaassutsimullu attuumassuteqangaaranu taalliorlutut saqqummeqqaarpoq. 1979-imi namminersuutini "Tigmeheh Nuvuqam", Nuvuqaqip timmiai, saqqummerserikatappaa. Taalliai russisut oqaluttaaserlu Østkapimi atugaaqqaalersoq atorlugit allagaapput. Nenglumkinap oqaluttaatsimik aalajangiussilluni atuinera piaaraluni uteriitsuussutsit naatsorsuunneqarsinnaavoq....Taallaq: Inuk nunalu: anorip iseriak issulittumillusoq supoorpaa..../ Taallaq: Na, Atutika Na?: Iii! Nuanningaarami nipaatumillu narrujuumminarluni....

Sooq kalaallisut oqalukkumangillat?(All. Ulloriannuaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1996 qup.2.

Aatsaalli misissuinikkut paasiniagassaq? – Oqaatsivut taakkununga nalunaqineramik? – Eqiagiinnarnerpaalluunniit?

Sooq musliimit puulukit neqitorneq ajorpat? (Nuts. Chr. Lynge) Kal. Nr.01-1995 qup.20.

Juutit musliimillu upperisaata inerteqqutigaa puulukit neqaat attussanngikkaat, hinduillu Indianni nersussuit neqaa ingalassimaniagassaraat. Sooq nersutit taakkua inerteqqutaappat, qanorlu ililluni inerteqqut tamanna pilerpa? Assut eqqumiippoq nersutit taakku neqaat taama nerisassaqqilluinnartigisoq nereqqusaanngimmat. Ilimatsaatigineqarsimavoq taama uumasut ilaasa neqaat nereqqusaannginnerannut pissutaasinnaavoq piniartuusunik inuianni taamaattoqassappat, tassa piniakkamik uumasut ilaasa nungutitaannginnissaat pillugu inerteqquteqassagalarpata, piniagassamik taakku nungutaannginnissaat siunertarisimassappassuk. Paasiniiasartut allat isumaqarput, inuit tamatigut isiginnittaasertik qanoq ittoq atorlugu allatut isumaqarsimasut immaqalu upperisarsionnertik malillugu taamaaliorsinnaasarlutik..... Taama isumaliornermut peqqutaasimagunarpoq inatsimmi Mosesip allagaasa pingajuanni allassimasoq. Taamatut inatsisiliortut takusinnaagunarpaat puulukit neqaa nerisassaasoq inuuluarniut akisooq,.....

Sooq qisuariartoqannigila? (All.Christian Tidemand) Kal. Nr.08-1990 qup.5.
 Testamintitoqqami testamintitaamilu nutsereqatigiit sinnerlugit matumuuna atuagassiaq >>Kalaaleq<< aqqutigalugu saaffiginnissuteqarniarbunga. Eqqaamaneqassaaq pinsimi 1990 testamintetoqaq nutaamik kalaallisut allaasitaaq atorlugu nutserneqarsimasooq pingaartorsiorpaluttumik nalliortorsiorpaluttumillu Det Danske bibelselskabimit ilagiinnut kalaallinut tunniunneqarmat.

Sooq taamatut ateqarpa? (all. Samuel Knudsen). Kal. Nr.07-08-1992 qup.5.
 Saamua Kangersuatsiaamioq ilinniartitsisuusimasooq, taalliortoq atuakkiortorlu nunatsinni arlalissuartigut tusaamavarput. Allakkamini nunat aqqisa sammiviillu taagorneqartarneri pingaartumik inuusunnerusuni paatsuungassutigineqartarneri. Allakkamini ilannguppaa: "Kalaallisut atuagassiatuarsuarput "Kalaaleq" tamakkununga aqqutissatuaraarput."

Sooq tusagassiortunngorniat kalaallisut soraarummeersinnaasariaqarpat? (All. Peter Storch) Kal. Nr.03-1996 qup.3.
 Atuagassiatsinni "Kalaaleq"-mi nr. 11/95 naalisaallunga eqqartulaarpara "kalaallisut oqaatsivut" pillugit ukiarmi 8-15/10 1995 Knud Rasmussenip Højskoliani isumasioqatigiinneqarsimasooq, taamanilu immikkoortukkuutaarlutik suleqatigiit (grupper) isummaminnik saqqummiussinnerminni oqaatigisaasa ilagisimagaat imaattoq: "Kalaallit Nunatsinni tusagassiortunngorniat kalaallit oqaasii ilinniakkanut soraarummeerutissanut ilaatillugit ilinniartariaqaraat, taakkunanngalu angusisimasut ilumut ilinniakkaminnik angusisutut allagartalerneqassasut. "Imaappoq: Ilinniagassanut pingaarnermut ilaatinneqassasut..... Nunasiaanerup nalaani pissuseq eqqarsartaaserlu ila qimanniartariaqalerpavut, qallunaanut kiffakuluuinnaaneq maniguutiinnarneq nammineersinnaasuseqanngitsutut iliorneq. Ullumikkummi tusagassiortunngortartuugaluit qallunaatut nutserisuinnartut ingerlasarunarput, nammineerluti tusagassineq sapersut. Tamakku qimattariaqalerpavut....."

Soorlu taamani. (Taall. Pavia Petersen) Kal. Nr.07-1997 qup.9.
 Taallaq : 1. Aasalersumi seqinneraangat...

Soorlumi paartut nalaanni.: Allagarsiassakka sumeeqqaartartunuku?. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.05-2012 qup.4.
 28. Marts 2012 ataatsikkut pingasunik nunatsinnit allagarsivunga. Tupigutsappungalu ulluisa stempelernerat takulerakku,...

Soormiuna utoqqaat inuusuttullu imminnut ungasippallaarpat. (Wilhelm Olsen) Kal. Nr.09-1989 qup.9.
 "Kalaaleq" nr.6-89-imi inuusuttuugunartoq Lisbeth Adolfsen, Alluitsup-Paa, allagaqarpoq....

Sooruna utoqqartagut ungasilliartuinnarivut? (all. (Liibe) Lisbeth Adolfsen, Alluitsupaa) Kal. Nr.06-1989 qup.7.
 Kalaaleq-meeraq-inuusuttoq, peqqinnerusullu, utoqqartavut sooruna ungasilliartuinnarivut? Imaassorisarparput uagut inuusuttuusugut maannakkut inuunerisarput ajunngimmat! Kisianni meeraagaluarluni inuusuttuugaluarluni utoqqaagaluarluniluunniit eqqarsaqqajaanarpoq sooruna taamaatusunga??.

Soqutiginninnerup ersertera: Qalipakkanik saqqumersitsineq. Kal. Nr.03-2014 qup.13 Odd Fellow Logenimi Frederiksværkimiittumi – Allattoq assiliisorlu : Astrid Larsen, Frederiksværk.

Soqutiginnittunut. (All.: Ane-Sofie Kreutzmann.) Kal. Nr.02-1981 qup.14. Atuagassiaq allattaatsimik nutaangitsumik allataagaluartoq, taamaattoq aaliangersimavugut allattaatsimik nutaamik soqutiginnittunut ilinniutaalaarsinnaasumik naatsunnguamik paasisutissanillu ilanngussisarniarluta....

Soqutiginnittunut. (Ane-Sofie) Kal. Nr.03-1981 qup.19. Soorlu nr.2-mi taaneqareersoq allattaatsimik nutaamik soqutiginnittunut ilinniutissamininnguamik takutitaqalaartarniarpunga, maannalu tassunga tunngasumik soqutigineqarsinnaasumik aammalu kukkugajunneqarnerusartumik ilanngusseqqissaanga. Oqaaseq "Nagdligiúmerdlugo" Nalligiummerlugu atussavara.....

Soqutiginnittunut. (Ane-Sofie) Kal. Nr.04-1981 qup.20. Soorlu nr.2-mi taaneqareersoq allattaatsimik nutaamik soqutiginnittunut...

Soqutigisamik eqqartuineq: Radioamatør sunaana?. (All. Karl Lyberth, Paamiut) Kal. Nr.02-2004 qup.6 Matumuuna kalaaleqatikka tusartilaarniapakka nassuiaallugillu oqaaseq "radioamatør" sunaanersoq.

Soqutigisamik eqqartuineq: Radioamatøriulluni attaviit assigiinneqaat. (Normumit siulianit naginnera) (All. Karl Lyberth, Paamiut) Kal. Nr.03-2004 qup.13

Soqutigisatit amerlavallaartinnagit. Kal. Nr.10-1990 qup.2. Tuluk atuakkiortoq O.S. Marden atuakkiami ilaanni allappoq : Pinngortitaq nukillaanganerpaaq allaat naammassisaqarsinnaavoq piuumassutsini tamaasa naammassiniakkaminut ataatsikkut atorniarunigit, - nukittunersorli tamalaanik suliaqarniarloq siunertarisaminut tamanut nukissaaruttaraaq.

Soqutigisatit amerlavallaartinnagit. Kal. Nr.08-09-2001 qup.7 Tuluk atuakkiortoq O.S. Marden atuakkiami ilaanni allappoq : Pinngortitaq nukillaanganerpaaq allaat naammassisaqarsinnaavoq.

Sorsunnersuarmit kingullermit.: Sorsuussuaq "Bismarck". (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.12-2011 qup.37 Aviisit ilaatigut "Nordjyske"-kkut sorsuusuup piniarsarineqarnera eqqartorlugu allaatiginnittoq redaktør Arne Mariager telefonikkut aperaara allaatigisaa ilaatigut tigusiffigilaarlugu atuagassiaq Kalaallimut ilanngussinnaaneriga.../ Imarsuaq Atlanterhavet. / Tyskit kukkussutaat. / "Bismarck" kivisitaavoq.

Sorsunnersuup nalaani: Timmisartok nakkartoq atoqqiinerlu. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2014 qup.20 Atuagassiannuaq: "Sorsunnersuaq kingulleq Nunarpullu"

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.04-1988 qup.16 Ilisimaneqareersutut Otto Sandgreenip atuakkiaa "Nuannersoraasii Avannaata" Nangeqattaartumik

ilanngunneqartarsimavoq, maanna atuagaq taanna naavoq. Tassunga taartissatut pikkussimavarput Otto Rosingip atuakkiaa "Suersaq" nangeqattaartumik ilannguttarniarlugu./ Angut taanna oqaluttuarisassarput Akunnaani inuusimavoq ilagiinnut qatanngutigiiinnianut ilaasunik angajoqqaaqarluni. Qatanngutigiiinniat atiminnik kinguliaquteqarneq ajorput, taamaattumik Hans Henriinnarmik ateqarpoq, Ateruseqarlunilu "Suersaq" taamalu taaguinnassavarput amerlanernit taama taagorneqarsimammatt...../ Angalaneq siulleq: Qeqertarsuatsiarmiut maanaannarsuaq umiarsuarsiuulerput. Angalasut naalagaat E. K. Kane qimminik nassataqarsimavoq (Newfoundlænder Hunde). Qimmilisaatini kisianni iluaqutigivallaarsimangilai qimoriarsaruminaammata kingornalu nappaalalerlutik. Qallunaap Carl Petersenip siunnersuineratigut Upernavimmi qimmersippu,.....

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.05-1988 qup.14.

Angalanerup maanna oqaluttuassartaa siornagut, tassa ukioq 1845 umiarsuit marluk John Franklin naalagaralugu tuluit nunaannit aallartitaasimapput umiartorlutik Amerika avannaqgunniaraluassallugu. Umiarsuit taakkua inui katillutik 134-usimapput. Kingornali tusarfeqanngimmata isumaalugilerlugit ujarleriartortut aallartitaasalersimapput. Tulunni naalakkersuisut kiisa ujarlertitsisaraluarnertik taamaatinnialeerpaat. Kisianni Franklinip nuliata niuvertorsuaq Grinnel peqatigalugu nammineq akilikkaminik aallartitsinialerput siornatigut ujarleriartortunut ilaareersimasooq E. K. Kane naalakkiutsillugu umiarsualerlugulu "Advance"-imik atilimmik. Tassalu taanna Qeqertarsuatsiaanut nunalippoq...../ Avannamut aallaqaat: Qeqertarsuatsiaanit avalakkamik Maniitsumut nunalitsiarput kisarnatilluunniit tuttu amiinik oqortussaminnik pisinniarlutik. Tassannga aallaramik Maniitsup avannaani avasiinnarsuarmi umiarsuit aqputaani naapilersimavaat qajaq, asulugooq avannarsuaq natsimaqaluni. Pileriallaraq sunaafagooq Amaasi nuummioq Maniitsup avannaani tuttunniarsimalluni utimut oqumissuataartoq anoraa alakkarterlugu. Amaasigooruna nakuarsuaq...../ Ukiinerat: Nuna piniagassalissuaq eqqorlugu ukiivissiffigisimavaat. Suersaq nunamut pisuttuarterpoq ukullit aqissillu piniagarilerlugit. Kisianni sivisuumik tuttu takusaqanngilaq...../ Inussileqisugut: Sivisuumik tupinnartorsinatik kiisami qaammarsimalillartoq inussileqisut. Suersaq pingasunik ukalersimalluni angerlarluni takulerpai umiarsuup saniani inuppasuit. Aappaata, siulliulluni tikikkamiuk oqarpoq: "Inuuit?" - Paasinangaarami! Akivaa: "Aap, inuuvunga." Apereqqippooq: "Ukalerpit?" Pingasunik pisaqartumik unnermat apereqqippaa: "Suna sakkugalugu pisaraagit?" Akivaa: "Aallaat," - kisianni suna pigaa paasinngilaat...../ Suersaq piniartorilerpaat: Majip 22-anni 1854 Suersaq piniartunngortitaavoq allamik suliaarulluni. Naalagaata nersorpaa neriorsorlugulu Qeqertarsuatsiaanut uterunik unaqutaa (arnaataa) pilerinartumik tuniumallugu. Suersaq nuannaajallannermit aallarami qangali marlunnik tuttoerpoq. Iluamik tuluttaasa qujaruppaat, tassami umiarsuup inuisa ilarpasui napparsimammata sukulupoortarlutillu...../ Imarsuaq: Qangali imarsuarmik sikoqanngitsumik oqaluttarput, Nordpolip qanittua sikoqarani imaannarsuusoralugu Aasiap Amerikallu avannaatigut. Sikuiuitsuliat pingaartumik Franklinimik ujarlersartuugaluit imarsuarmik sikoqanngitsumik takuniartartut ilumut taamaattoqarsinnaanera pasinarsisissimavaat. Angalasut kisimik pinnatik aammattaq hollandimiut arfanniat oqaluasaartarsimapput siornatigut imaannarsuakku...../ Suersaq imaqarnanngitsumi imarsileqisoq: Juni 1854 naajartulermat angalaneq ukiinermi tassani pingaarnersaasoq pilerpoq, tassa Kanep Suersaq Mortonilu aallartimmagit avungarsuaq, Homboldtup sermersua sarsullugu Washington Land aqputigalugu, Kap Constitution tikillugu avannamut 81°...../ Immamut anillassinnaajunnaarput: Augusti qiteqquttoq nalunarunnaarpoq umiarsuamik immisissinnaajunnaaraat. Skuiuitsulianiileqquusimavoq maanna: Umiarsuaq umiarpaa, sikkukkaaluunniit qimakkunikku, taava naalagaata naalagaassutsini iperartarpaa.....

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.06-1988 qup.14.

Aallalermata Suersaq ilaajumagaluarpoq, kisianni Kanep itigartippaa isumalluutiginiassagamiuk siorna iluaqutigivallaaqigamiuk, aammami naalagaata paasinnginnamigit Upernavimmut apuunnissaannik. Taamani kujammut aallaraluartorsuit ilagaat Carl Petersen. Aallarmata kingorna qaammatiti sisamat qaangiuttut massalu ukiortorsuaq, aarimmi napparsimasortaataatsimik aappaarluni uterluni tikippoq. Ilatik qimatatik ajunngitsut oqaatigaat kisiannigooq nerisassaarutilersut; inuinngooq nerisassanik pajuttartpaat. Taamaallutik tikilerput qimussinik aaneqarlutik, assut sanigorsimapputneriumanermillu uisanaannarlutik. Taamani Upernavimmut ingerlaniaraluartorsuit uterialermata pisimasoqarpoq kusananngitsorsuarmik..../ Lita: Ukioriartornerani ukiuuneranilu kalaallit litamiittut najugaata eqqaa angallavigisaannarpaat, ukulu tuluit angalaniartut nalugamik imminnut naalliuutissarsisaannarput qerussortarlutik ilaannilu tikeqqavittarlutik. Ajutuuleraangat Suersap ikioriartortarpai, tamassalu nutaartugassasiortarniarlugit. Sikoqqaarsimalermat ilaanni naalakkat ilaat qamuteqatigalugu qaannisariluni qinussilerpoq. Nannup tumaanut narajussilluni qamutai nakkarpud, tuluk niaquinnanngorluni. Suersaq mianersorluarallariluni nakkannigilaq aappilu annaallugu. Suli qiunngitsoq umiarsuarmut apuullugu. Suersaq naalagaanertaallu Kane kisimik peqqilluartortaalerput. Ilaat tamarmik qerunnersuarnik sukulupuumillu qulororluinnarput. Suersaq qasussanani piniussuarpoq....

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.07-1988 qup.16.

Nangitaq: Februarip 22-anni 1855 seqinersuaq nueqaaq! Suersaq tikippoq kiisami tuttusigaluarsimalluni. Ingasissoq aallaagaluaramiuk pissallugu ingerlaqqarluinnalersoq qimassimallugu. Aqagukkut Suersaq taamak angumerigaluannigilaat ullaarorsimangaarmat, ullup qeqqaannartoq tikilerpoq aarimmi pisarillarnaramiuk..../Kiisami Suersaq tammarnarpoq?: Amerikkamiut peqqissortaarutileramik paatsiveerukaluttuinnarput. Marlukasiit naalagaata pasinerluppai Suersaq toqullugu qimmiinik arsaarluggu inulimmut qimaaniassasoralugit. Aarimmi ullut ilaanni Bill Godtfryd Suersap qamutai qimmiilu atorlugit eqqaminnut pisoq paasivaat umiarsuarmut ungasinngitsumi tumisisaleramikku, immaqqa aappassaani tamaaniittoq utaqqillugu. Ilaanni naapinneqarami oqarsimavoq Hans Hendrik Litami uninngasoq napparsimalluni. Umiarsuup inuisa Suersaq assut isumaalugilerpaat...../ Umiarsuartik qimannialerpaat: Maaji qaammataalersoq paasilerpaat umiarsuartik kingorna immamut appakaassinnaajunnaartoq, tamannalu pillugu kujammut qallunaalimmut ingerlaniaannartariaqaissallutik. Umiarsuup napparutai sannerutaalu piialerpaat qamusiarilerlugillu umiatsiaallu iluarsaaterlugit. Maajip 20-anni umiarsuartik qimallugu aallarput...../ Suersaq avanersuarmiunut unippoq: Aprili ingerlatilersoq Suersaq Kane qinnuigaa Pitooraarfimmut tikeraarumalluni kameerulluinnaramigooq kaminnik noqqaaniarami; qimussinngikkaluarunigooq soqutiginnigilaq pisuinnassagami. Soorunami naalagaata akueraa. Aallalermat naalagaat Petersenillu oqqersorpaat Litami inunnik pisiassaminnik..../ Suersap aningaasarsiassaraluani annaavai: Taama Suersaq angalasut taakku nammineq piumasaminik qimakkamigit ukiut pingasut aningaasarsiassaraluani annavai. Sapiitsuliortarnerit pillugit tapisiassanik tunissutinillu allanik neriorsoreersimagaluarpaa.....

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.08-1988 qup.15.

MAC CLINTOCK.: Massa Suersaq taavanersuaq tallimanik ukeereersimalersoq sikuiuitsuliat Mac Clintokikkut napparsimasortaraasiit (Carl Petersen) ilagalugu Innaanganeq (Kap York) aqqutigaluarpaat Suersaq aqqusaarumallugu...../ dr. HAYES.: Ilisimatoq dr. Hayes Kanep angalanerani ilaasareersimasoq pikisorsuanngorpoq "Avannaata imarsua" paasiniaqqissaarumallugu. Nunami ilisimatoqatiminut kipissanani "imarsuaq" oqallisigisarpaa. Taava nunalerutinik ilisimatuut kukkusorluutik upperilerpaat

angalaniarneralu assut tapersorsorlugu. Pikilluareerlutik sorsuut "De Forenede Stater" umiarsuaralugu Boston-imiit aallarput juli qaammat 1860. Suut iluaqutissatik tamaasa nassarpaat. Ulloriarsiortoq Sontag ilaavoq, taannattaq Kanemut ilaasareersimavoq..../ Suersaq ilisarsivallaqaaq: Nammineq ima oqaatigaa: "Umiatsiaq aqqaramikku aggilerput, qanittunnguannormata ilisarilerpakka, aquaniittut naalakkat marluk nakorsaq seqinersiortorlu. Suli tikivinnatik atikkut taallunga suaarpaanga, assut nuannaarput..../ Avannamut aallaqaat./ Suersaq tuttualerpoq./ Upernavimmiut ilaat qivippoq. / Qimmeerunniarlerput./ Naalliunnartoq angisooq Suersap nalaappaa juullimi.

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.01-1989 qup.12.

Ullut ilaanni nuna ersertalaruarpaat, ungasilliartuinnarporli, kiisa aanngarpoq.../ Taannaqa saatsilerpugut. / Sikuinnarsuarmi juulli. / Ukiortaaq 1873. / Qaammatit arfineq aappaat avillugu sikumi saatserneq./ Imarsuarmut appakaateqaat./ Umiarsuit.

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.02-1989 qup.14.

Qaammat missiliorlugu tassaniippit Suersakkut ajunngitsorsuarmik pineqarput,.../ Washingtonimut aallarput. / Amerikami ukiisimapput. / Ingalaqataat akilinermiut qanoq pisut.

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.04-1989 qup.12.

Upernavimmut angerlarput./ Qeqertarsuarmut nunalikkaluarput 1874./ IV sisamasaanik angalanera Londonimi nunanik ilisimatuut aallartitsippit./ Captajn Nares./ Ajornaqimmat Suersaq aamma aallaannaqaaq./ Suersaq aasiit piniartigillualerpaat./ Kaperlak./ Suersaq qivippoq./ Qaammarluni angallavinngoqaaq./ Umiarsuit angerlarniinnalerput./ Qeqertarsuarmut nunasivoq./ Mequ kuisippoq./ Orsiaatip naalagaa./ V. Angalanerisa tallimaat dr. Nathorst naalagaralugu aasaannarlu avunnarpoq./ Nassuiaatit./ Aallaqaat.

Suersaq. (Otto Rosing) Kal. Nr.05-1989 qup.12.

Nunalikkamik aarimmi inussilerput, kisianni inussiaat ersiorujunnguatsiaqaat..../ Uteriarlutik kujammut aallarput./ Suersaq toquvoq./ Avannersuarmiut Suersaq pillugu tusaamasaat./ Naggataa.

"Suffarissiarporpoq" pillugu nassuiaat. (All. Gerth Lyberth) Kal. Nr.03-1994 qup.17

Siulivut arfanniat. Kal. Nr.05-1981 qup.3.

Ukiut ingerlaneranni Alaskami inuuneq aamma allanngoriartorpoq, inuuniarnikkut allannguutit pingarnerit ilagaat arferit qanoq piniarnissaat ilikkariartorsimammassuk, arfanniarnarlu pingaaruteqalersimaqimmat.

Suleqammut qujassut: Peter Storchimut. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.12-2007 qup.15

Suleqataaffik eqqaamanarluartoq: Taamanikut nuannertarsimaqaaq. (All. Efraim Karlsen) Kal. Nr.03-2004 qup.31.

Asimi inuppasuit najugarinngisaanni inuuneq ingerlallugu. Kontrollørimut illuliorneq Toqqussami.

Suleqatigisimasat takorloornallaaraat: Kammanngualu misigisartakavut. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.11-2008 qup.23.

Umiarsualiortutut ilinniarsimagaluarlunga illuliortutut pequsiortutullu ukiut 45 miss. Sulisimagama suleqatit nuannersut ukiut ingerlanerini....

Sulianik piginnittuuneq ataqqillugu. (All. Saamua Knudsen – Kangersuatsiaq) Kal. Nr.11-2000 qup.8.

Septemberip 24-ianni, 2000, radio tusarnaartuannnguarluguaasiit Welhelm Lyngep erinarsortartui Qaqortormiut, Nuummiullu „Appitta” nuanneqisumik erinarsoqattaarlutik tusarnaartitsipput....(Tallaq: Asinngalereersutit naasunnguaq. Taall.: Samua Knudsen.)

Suliaqarluarsimasumut qujassut: Lisa Nielsen qujanarsuaq!. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.04-2008 qup.9.

KNR-imi tusagassiortoq Lisa Nielsen qutsavigaakkit nersoqalutillu ukiorpassuarni suliarpassuatit pillugit.

Suliat pingaartut ilaat. (Charlotte Holm) Kal. Nr.04-1983 qup.13.

Eqqarsaatigisaannarpara arnanut tunngasumik allagaqalaarumallunga, naallu immaqa soqutaavallaassanngikkaluartut, eqqarsaatigiinnarumanagilli allaatigilaassavakka. Eqqartorniakkakka tassa arnat amiminermik mersortarneri, taakkunangalu uku pingaernerutippakka: atisat kalaallisuut suliarineqartarnerat. Atisammi taakku kusanartuupput alutornartuarlutillu. Atisallu taakku ataatsimut isigalugit (tassa inerluarsimasut) immaqa pisariakitsutut isumaqarfigineqarsinnaapput. Suliarineqartarnerilu immikkoortillugit eqqartulaassavakka: siullermik avittat, tassa kamisat kamiillu takisuut avittagartaat....

Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atugaaner ataqqillugu isumasioqatigiinneq. Kal. Nr.10-1996 qup.3.

Inatsisartut siulittaasuat Knud Sørensen imatut oqaluguarpoq.

Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atugaaner ataqqillugu isumasioqatigiinneq. Kal. Nr.10-1996 qup.6.

Knud Rasmussen-ip Højskolea – September 1996.- Kuupik Kleist, inuit ataqatigiit./ Inatsisartuni oqaatsitta atornerat.

Suliffeqarfinni oqaatsit oqaasersiallu atugaaneri. Kal. Nr.10-1996 qup.4
Oqalugiaat mag.art. Carl Chr. Olsen.

Suliffissaaleqisut. 21.nov. – 10.dec. 1994. Kal. Nr.05-1994 qup.15.

suliffissaaleqisut allallu peqataanissamat periarfissallit inuttut imminnut qaffassarnissamat....

Suliffik ulorianartorsiornartoq: Annaassiniartarnermik oqaluttuat ilaat. (Al. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.20.

Nalunartut amerlaqaat./ Iputit ikitsisikunnguatut nallorput./ Pissutsit allaanerusimapput./ Lars Kruse./ Umiatsiaannannguaq sapinngilaq./ Inuilli isumakittarput./ Ukiorpasuarni naalagaavoq./ Lars Kruse ajunaarpoq.

Sullissisumut oqaatsit anikkusutat: Kalaaleqaterput qutsavigerusutara. (All. Karen Marie Strandskov.) Kal. Nr.12-2008 qup.3

Suluisa ataani Jiisup. (Taall. Andreas Hansen. Erinn. L. Nielsen) Kal. Nr.04-1997 qup.10 Taallaq

Sumiorpaluutit atorlugit allattarneq pillugu. (All. Professor Robert Petersen) Kal. Nr.08-1995 qup.4.

Upernaarmanna atuakkat saqqummersut ilagaat Tunumiunut meeqqanut oqaluttuaat Elisa Maqip oqaluttuarisimasai Catherine Enellill Allannngortillugit naqitigassanngortissimasai. Saqqummerluannngitsut oqallisaalerput tassa suleqataasimasut tutsiutinngikkaluartut allattuanut attuumassutillit ilaat nammagittaalliorpalulermat Atuakkiorfimmit allannngortiterisoqarsimaneranik oqaasertalerlugit. Tamanna pillugu "Qanorooq"-mi apersorneqarpunga, kisianni taamani atuagaq sulit takusimannginnakku nalullugulu oqaasertai allangortitigaasimansut, imaluunniit naqinnerit atornerqartut naqqissornerqaannarsimansut, nalunnginnakkumi taanna kukkunersiortitaasimasoq tamakkuninnga paasisimasaqartoq..... Kisianni manna atuagaq atuareerlugu allariaatsit atornerqartut oqaaseqarfigerusuppakka. Jørgen Fleischer Sermitsiaq nr. 16-imi allagaqarpoq qulequtsikkaminik: "Atuagaq tunimiutooq assuarnartuliaavoq." Siornatigut Juuluaraq aamma oqaaseqartarpoq atuakkiortup pilersitsisutut piginnaatitaanera ataqqsariaqartoq, taannalu assortuussutigisinnaangilarput, kisianni..... Oqaaseqarfiginiagara tassa allariaaseq. Catherine Enel nammineq siulequtsiamini allappoq Helga Maqe Nielsenip allariaatsiatut ilusilerusunnerusimagaluarlugu, kisiannili kimigiiserfigitissimalluni Robbep Dorai-sillu nalunaarsugaanni ("Tunumiit oqaasiat") allariaaseq tunaattareqqullugu..... Aammattaq eqqartugaanerani isorineqartoq ataaseq upaaruarusuppara, Helga Maqe Nielsenip aaqqitai isorineqarput ukiorpassuarnigooq Kitaaniissimammatt - imatut paasillugu: Ammassalimmiut oqalullunerata allannngoriartornera malittarisimannngitsoralugu. Taannalu pillugu isorineqarpoq atuakkami Ammassalimmiut qangaanerusoq oqaluttarnerat atorniarneqarsimasoq.....

Sumiuussuserput najoqqutaralugu oqaatsigut ilisareqatigiikkiartorpugut. (Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1989 qup.2.

Nunarsuup issittortaani naggueqatigiissuit imminnut "Inuk"-nik taagortut ukiuni tusintilinni imminnut takornagarilluinnarlutik ilisareqatigiinngisaannarlutillu inuusimapput, amerlanerpaatigut oqaluttuaannartigut tusaamaqatigiittarsimallutik..../ ...Atagu Akilinermiut, Avanersuarmmiit, Kitaaniit Tunumiillu oqariartaatsit sumiorpaluutillu takoriartigik: Kitaani: Natseq, Tunumi: Mikikkattak, Akilinermi: Natsiq, Avanersuarmi: Natsiaq...

Sunaaffa pilik: Gaaba nalunartoq II. (All.: Villads Villadsen) Kal. Nr. 06-07-2017 qup.10.

Inunngorneranit ukiut 100-ngornerannut tunngatillugu ilanngussaq. Kingullermik atuarparput upernarluni aasallarmat oqaluttuortoq unnullersoq asimukarluni tupesimaartarfimmi ungasinngisaani Gaaba tuparluni aliannaarsaarsimasoq naapikkaa, tassanilu ajasoorutigisaminik paasigaa Gaaba taalliorsinnaasoq. Gaaba nipaalluni avammuinnaq isigilersoq tupigusullunga nakkutigerusaartillugu eqqaalerpara ukiarmi aamma imaannaanngitsuugunartunik eqqarsaateqarluni malinnik nakkussisoq takusimallugu. "Gaaba, ukiarmi takuakkit Tukkersap innartakasiata qulaani mallit sissamut qaarartuortut nakkukkitit..."

Sunaaffa pilik: Gaaba nalunartoq III. (All.: Villads Villadsen) Kal. Nr. 08-09-2017 qup.36.

Inunngorneranit ukiut 100-ngornerannut tunngatillugu ilanngussaq. Kingullermik paasivarput Gaabap angallassisuisa aqqusaaraluaaraat, oqaluttuartulli sakimmerluni nammineq kujammukaakkumammagu aalersuisa akuerigaat, taamalu oqaloqatigiilluarlutik ulloq atoraat. Aasap ingerlanerani "Gaaba nalunartoq" eqqaaqqajaajuarpara. Asimi naapisimaarluta oqaloqatigiisimanitsinnut sakimmersuinnarsimavunga. Soorlumi aatsaat uppersilluarikka utoqqaat pinngortitarsuit pissusiinut pisarnerinullu uatsinnut qaatuussaqarnerungaartut ammatiarnermikkullu isumassarpassuarnik tunisisinnaasut uagut qarsupittarsimasatsinnut. Aasarissuaq qaangiukkiartulerpoq. Ullut ilaanni sila pitsaanngilaq. Siallertarpoq qavanngamillu anorlerpoq. Sila ersimiigaangat qaqqat pujortat oqimaappassisut milortarpaat...../ Gaaba nipaalluni qupperaalerpoq. "Pinngortitamut tunnganerusut atualaarsinnaavakka. Apeqquteqarfiginiassagukkilli eqqaamaqquara isumaliutersuutaanatik isikkui pissusii, naapertinnarlugit allagaammata, taamaakkamillu tamanit paasineqarsinaasorinarlutik. Ataasiakkaannguit tusarsinnaavatit! Atualerpoq, qulequtaqarpoq: Puilasoq./ Alla qulequtaq: Soorlumi inuunera. / Alla qulequtaq: Ilmoornermut kiperineq. / Alla quequtaqarpoq: Qaqqat-aa! / Alla qulequtaqarpoq: Anori. / Alla qulequtaqarpoq: Imarsarnajaaq. / Gaaba uninngatsiarpoq. Querasaariarluni qiviarpoq. Qungujulerpoq, oqalerporlu: suli aasaavoq, aasamut uteqqilaarallarta. / Tullia qulequtaqarpoq: Kusanangaaqisutit Valmuui-aa. / Tullia qulequtaqarpoq: Aasarsuaq, illit pigaat: Ullut pilluarnangaaqisut. / Nipaatsumik qinunera.

Sundhedshøjskolen Diget. 18 aug. – 27 aug. 1994. Kal. Nr. 05-1994 qup.13.
Aasaq manna Qallunaat Nunaannit tikeraartorissavagut Skagen-ip eqqaamiut Peqqissuunissap Højskolianeersut.

Sungiffimmi sammisaqartitsineq pillugu inatsisartut peqqussutissaatut siunnersuut. Kal. Nr.05-2001 qup.5

Susassareqatigiinnerput atorluartigu! Kal. Nr.03-2003 qup.9.
Inuusuttut ajornartorsiutaat pillugit eqqarsaatimernit.

Suup tungaanut allanngoriartorpat. (all. Karl Asser Møller) Kal. Nr.04-1993 qup.7.
taamatut allassimasoqarpoq kalaallisut allattaaseq nutaaq atorlugu tunngavissiami, qulequtaqartumi : "Oqaatsitta sannaat."

Søren Møller, Qullissani, 1972. (Asseq). Kal. Nr.11-2018 qup.17.
AL: Kalaaleq nr 8-9/2018 qulequtami "Jensinnguaq. Jens Hendriksen, juulli 1972 "Jensinnguup erinarsortua kukkunikkut aamma Jens-iutissimagaluarpara. Tamanna ajuusaarutigaa. Eqqortorli tassa Søren Møller. Uani assimi takussaavoq, nikorfaqatigaa mikrofoni immiussisuttip (ataasiinnaasup) tunuani aasaq taanna Qullissani matugaluttuarnera pillugu filmiliornermi ilitersuissuusoq, Aqqaluk Lunge....

Taaguut assortuussut: Inuk – inuit. (All. Kristian Olsen, Pablo) Kal. Nr.02-2008 qup.3.
AG-mi juulip 16-ianni 1998-imi allaaserisara "Inuk imaluunniit kalaaleq" assilipajaarlugu Jørgen Fleischer Tamatuma kingornagut Sermitsiakkut uatsitut sanskisullu allatanik marloriarluni saqqumiussisarpoq...

Taaguut “oqaasiliortut”. (All. Ulrik L.G.F. Rosing) Kal. Nr.08-1995 qup.2.
 “oqaasiliortut” taaguut taanna tusarnersuunngilaq, soorlumi oqaatsivut amigavimmata naammaatissaannik suleqqullugit suliassinneqarsimasut. Naleqqunnerussagaluarpoq oqartoqarpat: “Oqaasilerisut.” Nalitsinni oqariartaasiulersoq alla tassa: “Nipilersuusiortut.” – malunnavissumik oqaaseq taanna atugaaleriartorpoq. Pinnguleqqaarnitta nalaani oqaasiuvoq. –aperisoqassagaluarporlu: “Suna nipilersuut sanagamiuk?” .....

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.:Claus Claussøn Swart. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.08-2008 qup.3.

Qallunaaq 1400-kkunni nunatsinnissimaneratoq./ Kinaavali?/ Clavusip nunatsinnik assiliaa./ Nunanut atiusorisat./ Karelit./ Eqikkarnera./ Naggasiut.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Inuk – inuit, Kalaaleq – Kalaallit. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.19.

Oqallinnermut ilanngullugu eqqarsaatersulaarneq.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Inulerisunut. Nr.09-10-2008 qup.7.

Hal.: Aviisini saqqummersartuni atera taasarlugu Kalaalermilu allaaserisara kukulaarlugu issuaavigisarlugu pisoqalermat Inulerisut isummama imaanik annikikaluumik nassuiaatilaarumavakka./ Nagguik allanngorartillugu. / Oqallissu

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Kalaaleq-aasiit. (All. Ane Marie B. Pedersen) Nr.09-10-2008 qup.4.

Kalaalermi allaaserineqqaattaartoq oqaaseq “Kalaaleq” ilannguffigilaarpara.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Kalaaleq Inulluunniit. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.08-2008 qup.9.

Kalaallinik imminut taajumavugut niaqquvit ataqqinartup saani.(H.Lund)./ Inuk-Inuit./ Kalak kalaaleq. / Kalaallit.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Kalaaleq Inulluunniit II. (All. Juaaka Lyberth) Nr.09-10-2008 qup.5.

Affat akuttallu. / Kalaaleq. / Siuaakka. / Kinaassuseq. / Pingaarnerpaarli.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Nassuiaat apeqqusernartoq. Kal. Nr.06-07-2008 qup.13.

Hal.: sisamangornermi maajip ulluisa arfineq-pingajuanni ullup qeqqata Siorna radiukkut “Aperiinnariarit” aallakaatinneqarmat apeqqutigineqartut ilagaat oqaaseq “Kalaaleq” sumit pinersoq..../ Finn Gad qanoq oqarpa./ Nunap assingi tulliuttut./ Nunap assiliortoq Hans Egede./ Suna ilimanarpa?/ Killiffik./ Paatsunganarsisussa.

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Soorunami isumaqatigiinnartoqartanngilaq. (All. Karl Siegstad) Kal. Nr.08-2008 qup.10

Taaguutip “kalaallip” oqallisaanera.: Taaguut torrallataq. (All. David Holm) Kal. Nr.11-2008 qup.7.

Inuiaassutsinni aallaavipput, tassa Kinaassuserput, oqallisaaleraluaqaaq...

Taaguutip “kalaallip” oqallisigineqarnera.: Uppernarpallaanngilaq! (All. Kristian Poulsen “Pablo”) Kal. Nr.11-2008 qup.5.

Robert Petersenip ukioq manna Kalaaleq nr.8-mi Claus Claussøn Swartip (CCS) nunatsinniissimaneranik uppilersitsiniarnera uanga uppernanngppallaanngitsutut isumaqarfigaara.

Taaguutip oqallisaanera: Eqqillit Indianernut tamanut taaguutigissallugu eqqunngilaq. (All. Juaaka Lyberth, Nuuk) Kal. Nr.02-2013 qup.3.

Kalaallit oqaluttualiatoqavut najoqqutaralugit taaguut eqqilik isumaqaqqaarsimavoq inoruseq, Affarmik qimmeq Affarmik inuk,...

Taaguutip oqallisaanera: Isumaqatigiarteq. (All. Markus Eliassen) Kal. Nr.03-2009 qup.16.

Qujanaq H.C.Petersen, Kalaaleq januari 2009 nr.1 saqqummersumi ilanngussimasoq qulequtaqarteq “Inuk – Kalaaleq – Inuit?” pissangasorujussuulunga atuarpara, Ilumut....

Taaguutip oqallisigineqarnera.: Inuk – Kalaaleq – Inuit?. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-2009 qup.22.

inuk oqaatsitsinni. / Malugisassaq.

Taaguutip oqallissutaanerat.: Pablop kalaaliorusunnginnera. (All. Robert Petersen) Kal. Nr.02-2009 qup.8.

Ulluni arlalialunni eqqarsaatigaara Pablop Kalaaleq nr.11-mi 2008.mi allaatigisaa qulequtalik “Uppernarpallaanngilaq” akisariaqarnera, tassami Pablop...

Taaguutip oqallissutaanerat.: “Pablop kalaaliorusunnginnera”-nut akissut. (All. Kristian Olsen “Pablo”) Kal. Nr.04-2009 qup.7

Taallamik Misissuineq.:Taalliaatitta ilaannit. (All. Johannes Jereimiassen) Kal. Nr.02-2008 qup.10.

Aussame ivngerut (Aasami inngerut) :Moses Olsen./ Oqaasinngortitsiniarnek. / Aussame ivngerut (Aasami inngerut). / Inngerut. / Sumiissinnaanera.

Taallap pileriartornera: Siljannip anersaavi. (All. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.10-2004 qup.8.

Tasersuaq Siljan Sverigep avannamut kitaaniittoq atuakkiortorsuatta taalliortorsuattalu ilaata tusaamasannngortissimasaa aallaavigalugu paasisassarsiornek tiguartinnarteq.

Taallaq : Inoqammut asanninnerup aqqaagut. (Taall. ?) Kal. Nr.11-2010 qup.22 Taallaq.

Taallaq : Juulliaraq: Ulloq pingaarteq qaavoq. Kal. Nr.12-2010 qup.14

Taallaq : piniartuviit. (Thomas Jensen) Kal. Nr.06-1985 qup.7.

1. Qajarsuit kingulliit angumerisagut. Pissarsioruarput saperfeqaratik.... Taallaq. (Erinagisinnaavaa: malissuit ataanni...)

Taallaq : Qiimasullunga eqqaalagit. (Taall. ?) **Kal. Nr.11-2010 qup.25 Taallaq.**

Taallaq : Qiimasunnaveqaaq ullora. (Taall. ?) **Kal. Nr.11-2010 qup.23 Taallaq.**

Taallaq nalunngisa. (ArK'aluk Petersen Paamiut) **Kal. Nr.04-1981 qup.24.**
Siorna Hans A. Lyngep taallaq "inuttooq" ilanngussimasaa (Atuagalliutini) quujagalugu ilisaralugulu atuarakku, taallaq ilaqarmat tamakkerlugu massiuppara. Taallaq taanna atsannit pingasuusunit qangali tusartarsimavara, imaapporlu: nuilaaliaq aanikaaliaq, arfinuujoo orsoo. Arfinuukunnut, Orsuukkunnut.....

Taallaq nassuiaatitalik : Piniartorsuaq Nulialu. Taall.: Samuel Knudsen. **Kal. Nr.05-2006 qup.29 Taallaq.**

Taallaq pillugu oqallinneq: "Qanga inoqarluarmat Qanngui". **Kal. Nr.04-2006 qup.25 Adolf Adolfsen inuussiormat. Taall.: Kristen Poulsen.**

Taallaq poorskisiut. TaigdlaK' pôrskisiut. (Adam Nielsen) **Kal. Nr.04-1987 qup.4. Taallaq.**

Taallat marluk: Silarsuarmut Tikilluarit. / Qulleq. **Kal. Nr.11-2006 qup.8**

Taallat nassuiaatitalit : Nunaqarfimmioq illoqarfimmit: Asalluta inooqataasatoq. **Kal. Nr.12-2006 qup.13 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Kátagte Ludvigsen: Piniartutoqaaq. **Kal. Nr.12-2006 qup.11 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Asanninneq. **Kal. Nr.11-2006 qup.25 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Inuunera. / Inussiaatiga. / Uniinnaqinak!. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.35**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Katinneq. / Asseqanngitsoq. **Kal. Nr.02-2007 qup.19 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Naligiilluta. / Inuuneq.. **Kal. Nr.10-2006 qup.16 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Naligiippuguk. / S.O.S. **Kal. Nr.01-2007 qup.19 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitalit : Taall.: Samuel Knudsen: Paakkarut isinniittoq peeqqaruk. **Kal. Nr.12-2006 qup.15 Taallaq.**

Taallat nassuiaatitallit : Taall.: Samuel Knudsen: Pisuutitassarsiorata. Kal. Nr.11-2006 qup.23 Taallaq.

Taallat ukua atuakkit eqqarsaatigalugillu. (Taal. Samuel Knudsen) Kal. Nr.04-1995 qup.10.

Samuel Knudsen (Saamua) nunatsinni ilisimaneqarlualersimavoq pingaartumik talliortarnermigut, erinniortarnermigut atuakkiortarnermigullu. Saamua taalliarpassuaqarpoq ilaatigut erinarsuutitsinni ilanngunneqarsimasunik. Taalliami ilamininnguit 32-it "Kalaaleq"-mut nassiussai ilannguttassavagut. HLL. Taallat: 1. Isumaliutissiissut / 2. Inersimalernerluta. / 3. Ullumi inuuneq./ Asanninneq. / 4. Eqqisineq sumiippit. / 5. Sumut qimaassanerpunga.

Taallat ukua atuakkit eqqarsaatigalugillu. (Taal. Samuel Knudsen) Kal. Nr.10-1995 qup.5.

"Kalaaleq"-mi nr. 4 1995-imi Saamuap taalliai siullit ilanngussimavavut. Maanna nangeqqillugit ilannguteqqissavagut, normunilu tullissaani ilannguttassallugit. Taallat: Ornippat. / Ilivinnguaq. / Uniinnaqinak!.

Taalliaativut – Erinarsuutivut. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.07-1999 qup.11.

Erinarsuutivut kulturikkut pisuussutitta pingaartut ilagaat. Akilinermiut eqqarlitta erinarsuutivut takugaangamikkik uissuummisarput, usorisarlutalu pisiissutinik tamakkuninnga peqaratta. Erinarsuutivut kingulliit, 1992, normunik 359-inik imaqarput..../ Maqaasinartut./ Taallat oqaluttuartut.

Taalliaq, Kalaallit Nunaata Radioa-nut pigititaq. (Taall. U. Kristiansen) Kal. Nr.05-1998 qup.3.

Taallaq: Manna suliffik, nuannerpoq taanna...

Taalliaara. (Am. Petrussen) Kal. Nr.06-1981 qup.22.

Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" 1977/78-ip ingerlanerani taalliornermik unammisitsivoq pingaartumik oqaatsivut pillugit imaqartussanik, oqaatsivut pillugit erinarsuuteqanngippallaaqigatta, peqataasullu taalliaat nassiussat ataasiinnarmik tigusiffigalugit taakku putuugassanut skrivemaskiinarlugit amerlasuunngorlugit nuutillugit naqitertissimavavut. ..../ Taallaq : INUGTUT oK'autsíka. (Inuttut oqaatsikka.)

Taalliaara. (Samuel Knudsen, Kangersuatsiaat.) Kal. Nr.01-1988 qup.4.

Taallaq : Oqaatsivut: Siulitta oqaasa nakuusut... Taall: Samuel Knudsen, Kangersuatsiaq./ Peqatigiiffik "Kalaallisut Oqaatsivut" 1977/78-imi nunatsinni taalliornermik soqutigisaqartunut unammisitsivoq. Tassani sammineqarput kalaallisut oqaatsivut, allallu taalliorlut namminneq soqutigisaat....

Taalliaara. (Jonathan Tittusen, Qassimiut) Kal. Nr.07-1988 qup.20.

Taallaq : Ilaartorneri kusanaqimmata. / 1979-imi peqatigiiffiup "Kalaallisut oqaatsivut" nunatsinni taalliornermik soqutigisaqartut taalliaat. Taalliat amerlanerpaartaasa kalaallisut oqaatsivut imaraat, tassaasut inuiaasutsitta qiterisaat tunngavigisaallu. Atuagaaqqiannuaq duplikeererlugu allagaavoq, allattaasitoqqamut naqitaalluni. Pisarnitsit taakkua ilaannit ilanngusseqattaassaagut.

Taalliaara. (Jonathan Tittusen, Qassimiut) Kal. Nr.08-1988 qup.8.

Taallaq : Ilaartorneri kusanaqimmata

Taalliara : Oqaatsivut (Taallaq)(Ane Lynge) Kal. Nr.08-1988 qup.9.

Taallaq.: Oqaatsivut tassa nakuusutivut isummatta ersereri,...

Taalliat ilaat Tagdliat ilait. Kal. Nr.12-1987 qup.7.

ArrútaK' (arruttaq) Kristiansen-ip taalliaasa ilaanik immaqqa naggataarutaagallartumik...

Taallat: Seqineq aappilaartoq samma tarrilerpoq immamut.../ Nuanningaartoq inuuneq ingerlallara, sussami naalliussaguma...

Taalliortoq erinniortorlu ajoqi : Kristian Petersen. (all. Peter Storch) Kal. Nr.10-1990 qup.3.

Inuppassuaqarpoq anersaakkut pisuussuteqangaaraluarlutik allanut iluamik saqqummersimannngisaannartunik tamatumunnga pissutaasimasut assigiinngitsuusinnaapput - ...

Taalliortoq. Kathrine Rosing. Kal. Nr.01-2016 qup.20.

Paamiut 260210. Arnat nukittuut sapiitsut.

Taalliortup erinniortullu sullivianit: Taall.: Frederik "Kunngi" Kristensen.

Erinn.: Ludvig "Kuluk" Kristensen: Nunarput erfalatorlu. Kal. Nr.06-07-2004 qup.1. Taallaq.

Taalliortup erinniortullu sullivianit: Taall.: Johan Eliassen, Nanortalik.:

Qaasuitsup qaamana. Kal. Nr. 07-08-2005 qup.13 Taallaq.

Taalliortup erinniortullu sullivianit: Taall.: Johan Eliassen, Nanortalik.:

Seqineruaq qullaleqimmat. Kal. Nr.07-08-2005 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: 10c atuarfik Mathias Storch: Inuunermi atuarfik siulleq.

Kal. Nr.06-07-2008 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aani Reimer: Kisimiinngilatit. Kal. Nr.12-2011 qup.32

Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aani Reimer: Meeqqat. Kal. Nr.12-2011 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aani Reimer: Qangattarsaannariit. Kal. Nr.12-2011

qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aani Reimer: Sinnattugaq. Kal. Nr.12-2011 qup.36

Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Adam Nielsen: Nunatta pania / 1990-ikkunni

isumasioqatiginneq kingulleq. Kal. Nr.05-2007 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aka Grønvold: Aasarimmi aput. Kal. Nr.11-2007 qup.16 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aka Grønvold: Eqqarsaateqartarama. Kal. Nr.11-2007 qup.14 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aka Grønvold: Sumiginnaanerput nassuerutigisigu. Kal. Nr.11-2007 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aline Dahl. (Villads V-senip Efterskoliani Atuartoq): Ullorissanut uterta? Kal. Nr.04-2010 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Ilinnut. Kal. Nr.08-2003 qup.20 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Ilorleq. Kal. Nr.08-09-2004 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Issannguneq. Kal. Nr.09-2003 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Kuultiujaannarit. Kal. Nr.02-2004 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Nikorfaannartunga. Kal. Nr.01-2004 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Amaasa Petersen: Tullinnguupputit. Kal. Nr.09-2003 qup.20 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Anda Nielsen, posthumt.: Ullumi maaniittugut. Kal. Nr.03-2011 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: 1942-mi inuusunut. Kal. Nr.08-2008 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aallaarsimasut. Kal. Nr.08-09-2011 qup.37 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aasaq allanartog. Kal. Nr.08-09-2011 qup.37 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Allanngoriartorneq. Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Anaanat ulluat 2007. Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Angajukka. Kal. Nr.01-2010 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaap immamut seqernerera. Kal. Nr.02-2009 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaaq. Kal. Nr.08-09-2013 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaaq imissisoq. Kal. Nr.02-2011 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaaq imissisoq. Kal. Nr.03-2014 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaaq Kitaanut tarrilersoq. Kal. Nr.03-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Aningaaq, seqineq Sermitsarlu. Kal. Nr.01-2010 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Arnat ulluat 2009. Kal. Nr.04-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Arnat ulluat 2017. Kal. Nr.04-2017 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Asasat annaasarneri. Kal. Nr.02-2004 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ataatamut qujassut. Kal. Nr.11-2010 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Atsiartaarnek. Kal. Nr.11-2009 qup.16 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Avaalaqiannguaq. Kal. Nr.10-2015 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Avangiisit. Kal. Nr.08-09-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Eqqissinarluarmat. / Itilleq inunngorfiga. / Orpigannguaq. / Orpinnguaq. / Naneruutip ikumarna. / Igalaani ulloriaq. / Illoqarfiup orpia. / Nalliuttut orninneranni. / Qupaloraarsunnguaq. Kal. Nr.12-2018 qup.17 Taallat.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Erfalatorput. Kal. Nr.08-2008 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Erfalatorput / Aappalaartorput. Kal. Nr.02-2015 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ernutannut. Kal. Nr.08-09-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ikinngutit. Kal. Nr.09-2003 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ikinngutit. Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ilaquttat qimassimallugit. Kal. Nr.04-2012 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Imarsuup isigisap sunniutai. Kal. Nr.08-09-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Immap malingi . Kal. Nr.04-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Imminut qajassuunnissaq . Kal. Nr.11-2009 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inngik. Kal. Nr.04-2016 qup.12

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatinut akuleruttoq. Kal. Nr.03-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatinnut isiginnittariaaseq. Kal. Nr.02-2009 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatitsinnut iliuutsvut. Kal. Nr.08-09-2011 qup.37 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatinut qujaniartarneq. Kal. Nr.06-07-2016 qup.20 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatinut qujaniartarneq. Kal. Nr.08-09-2016 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inoqatissaaleqisarneq. Kal. Nr.12-2006 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Inuuneq nuannersoq. Kal. Nr.02-2010 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: "Isikkivimmi". Kal. Nr.10-2015 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Issersuaq sikorsuarlu. Kal. Nr.04-2012 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Issuatsiaartarfiup qoorua. Kal. Nr.02-2008 qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Isumakkeerfiginnittarneq. Kal. Nr.08-09-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Juulleriarturnera. Kal. Nr.03-04-2002 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Juullerujussuup unnuaa 1984. Kal. Nr.03-04-2002 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Juulli. Kal. Nr.10-2003 qup.6 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kalaaliminertortarluni. Kal. Nr.02-2010 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kalaalimininnguit. Kal. Nr.03-2015 qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kangaamiut. Kal. Nr.08-09-2013 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kangeq. **Kal. Nr.04-2016** qup.12

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kiffaanngisuseq. **Kal. Nr.02-2015** qup.22 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: "Kiinarpaqartarneq". **Kal. Nr.03-2015** qup.15 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Killeqqavitsinni. **Kal. Nr.11-2010** qup.19 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Killingsaaq. **Kal. Nr.11-2009** qup.15 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kingumut qiviarneq. **Kal. Nr.04-2012** qup.23 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kipisaneq. **Kal. Nr.08-2008** qup.26 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kisimiilluni pisuttuarneq . **Kal. Nr.04-2009** qup.18 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kisimiittutut misigisarneq. **Kal. Nr.11-2009** qup.19 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kultur. **Kal. Nr.10-2015** qup.12 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kulturisiortarneq. **Kal. Nr.11-2010** qup.19 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kunngit pingasut ulluat 2009. **Kal. Nr.01-2009** qup.28 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Kusanannut. **Kal. Nr.08-09-2015** qup.32 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Maniitsumiinneq. **Kal. Nr.08-09-2015** qup.32 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Matoqqaneq. Kal. Nr.04-2012 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Meeqqanut qujassut. Kal. Nr.01-2010 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Meeqqat kaattut. Kal. Nr.03-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Meeqqat sumiginnakkat. Kal. Nr.02-2015 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Meeraq inunngormat. Kal. Nr.11-2009 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Meeraq qitiutillugu. Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Misigissutsinik attortottarneq. Kal. Nr.10-2011 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Misigissutsit. Kal. Nr.03-04-2002 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Misigissutsit. Kal. Nr.08-09-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Naalakkersuisut. Kal. Nr.08-09-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Naasoq erligisaq. Kal. Nr.02-2010 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Naasunnguaq. Kal. Nr.08-2008 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Naneruutip ikumanera. Kal. Nr.04-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Napiarissanut takorusuineq. Kal. Nr.08-09-2011 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Napiarissat. Kal. Nr.08-2008 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Napiarissat. Kal. Nr.08-09-2015 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Napiarissat. Kal. Nr.08-09-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Napiarissat اساسا. Kal. Nr.08-09-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nasaasaap nuua. Kal. Nr.08-09-2013 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nattoralik. Kal. Nr.04-2012 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Neriunneq. Kal. Nr.12-2012 qup.10 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ningiup kissaataa / Napiarissat. Kal. Nr.07-2003 qup.15 Taallat / Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nittaallat angisuut / Taarsiassaartalernera / Ilaqutakka / Nukinnik inuuttoortarnikasik / Timmissat / Nersortarpakka / Taarsisalernerani qaqqat. Kal. Nr.11-2018 qup.18 Taallat / Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nuannarinerpaasara. Kal. Nr.03-2014 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nuannarisarpara. Kal. Nr.08-09-2016 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nunaqarfia nuannaraakkit. Kal. Nr.08-2008 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nunarsuarmi suliassarititaasut. Kal. Nr.10-2011 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nunat sajunnarsui. Kal. Nr.11-2010 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Nuuk pinngortitartaalu. **Kal. Nr.04-2016 qup.12**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Oorikasiit. **Kal. Nr.08-09-2013 qup.29 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Oqaaseq asanninneq. **Kal. Nr.05-2016 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Oqaatsit. **Kal. Nr.10-2015 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Orpiannguaq./ Qujanaq Jiisusi./ Qilammi nuissat./ Kisimi asiarneq./ Asasaqarsimanarpoq./ Susassareqatigiinneq. **Kal. Nr.08-09-2018 qup.7. Taallat.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Paarnaqutit. **Kal. Nr.11-2009 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Perorsarneqarneq. **Kal. Nr.03-2015 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Pingortitaq. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Pinngortitap sunniutai. **Kal. Nr.04-2004 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Pissaaneq sinngup nunaani. **Kal. Nr.02-2010 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Pujorsuaq. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.36 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Páske 2007. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qaammartalernermi. **Kal. Nr.03-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qaammateeraq./ Ukiorik. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.31 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qaqqat. Kal. Nr.09-2003 qup.18
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qeeqi. Kal. Nr.08-09-2011 qup.36
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qiassap nununera. Kal. Nr.08-09-
2011 qup.36 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qilammi nuissat. Kal. Nr.08-09-2013
qup.29 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qinusarneq. Kal. Nr.12-2012 qup.5
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qujaffissat. Kal. Nr.03-2015 qup.16
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Qupaloraarsuk. Kal. Nr.09-2003
qup.24 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Seqernup nuilernerera. Kal. Nr.03-04-
2002 qup.5 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Seqernup qinngornera. Kal. Nr.02-
2009 qup.17 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Seqineq. Kal. Nr.02-2011 qup.18
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Seqineq tarrilersoq. Kal. Nr.11-2015
qup.16 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Sermitsiaq. Kal. Nr.08-09-2013
qup.29 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Silaannap allanngoriartornera. Kal.
Nr.03-2015 qup.22 Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Silaannarik. Kal. Nr.10-2015 qup.12
Taallaq.**

**Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Silap allanngorarnera. Kal. Nr.11-
2009 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Sinnattut. **Kal. Nr.03-2015 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Soqutigisarsortarneq. **Kal. Nr.05-2016 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Soraarnerullunigooq qanoq ippa?. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Suliunnaarneq. **Kal. Nr.08-09-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Susassareqatigiinneq. **Kal. Nr.02-2011 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Taallat pingasut. **Kal. Nr.05-2003 qup.14 Anaanat Ulluat / Asiarneq / Tasiilami Poorski. Taallat / Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Taaq qaamanerlu. **Kal. Nr.04-2004 qup.10 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Taaq qaamanerlu. **Kal. Nr.04-2012 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Taartup pissaaneruffia. **Kal. Nr.12-2012 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tarfilluni nuanneq. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.37 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tarnip kappialanera. **Kal. Nr.12-2012 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tasiilaq. **Kal. Nr.03-2015 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tasiilarmiunut. **Kal. Nr.02-2009 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Toqukkut qimaguttarneq. **Kal. Nr.11-2010 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tunumut inuinullu. **Kal. Nr.01-2010 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tunumut tunngasoq. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.37 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Tusagassiuutit naalaartakkat. Kal. Nr.08-09-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Uisakajaarneq. Kal. Nr.03-2015 qup.6 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiassalersumi. Kal. Nr.08-09-2013 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiassalersumi. Kal. Nr.10-2015 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiassap ullaava. Kal. Nr.08-2008 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiassaq. Kal. Nr.12-2006 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiassaq eqqisinartoq. Kal. Nr.11-2009 qup.10 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiortaaq 2004. Kal. Nr.02-2004 qup.10 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiortaaq 2008. Kal. Nr.01-2008 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiortaaq 2010. Kal. Nr.01-2010 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ukiortaaq 2015. Kal. Nr.02-2015 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ullumikkut perorsaariaaseq. Kal. Nr.02-2011 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Ullutsinni inuuneq. Kal. Nr.08-09-2011 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Upernalaaq. Kal. Nr.04-2004 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Urani. Kal. Nr.05-2016 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Uunga iliarsaarneq. Kal. Nr.04-2017 qup.22.

Ukiut kingulliunerusut amoorneqartuusisartullusooq sukkangaaramik tupinnaannaqaat.....

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Uunga iliarsaarneq. **Kal. Nr.08-09-2009 qup.18. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen: Uunga iliarsaarnerup nassatai. **Kal. Nr.01-2010 qup.15. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Andrea Davidsen 2: Qaammariartortarnera 1. / Erfalatorput. / Ullaakkut iterluarneq. Angalasarneq. / Ernuttat. Qaammariartortaleqqinnera 2. / Aallarusussuseqartarneq. **Kal. Nr.08-09-2018 qup.22. Taallat.**

Taalliortup sullivianit: Andreas Hansen: Naasunnguatus maanna. / Nassuiaatimeq. **Kal. Nr.10-2016 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: 18-iani. **Kal. Nr.04-2014 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Inuunera. **Kal. Nr.04-2014 qup.6 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Kissarsuut. **Kal. Nr.04-2014 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Pilluarnaqaaq. **Kal. Nr.04-2014 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Rikkeruna. **Kal. Nr.04-2014 qup.30 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Sianaalaarpalaaq. **Kal. Nr.04-2014 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Taarnersuarimi. **Kal. Nr.04-2014 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Tussiarpunga. **Kal. Nr.04-2014 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Ulloq pilluaqqusaasoq. **Kal. Nr.04-2014 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Ullumi sapaat. **Kal. Nr.04-2014 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Ullumikkut. **Kal. Nr.04-2014 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Egede Petersen: Utaqqisaq. **Kal. Nr.04-2014 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Inuuneq innertut ippoq. **Kal. Nr. 06-07-2004 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Namminersornerulerneq pillugu erinarsuut. **Kal. Nr. 06-07-2004 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Seqinersuarput tikilluaqqunaq. **Kal. Nr. 06-07-2004 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Soorlu puilasut ermi qaammarissut. **Kal. Nr.06-07-2004 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Meerannguara, mikisunnguugavit. **Kal. Nr.04-2006 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Poorskip nalaa. **Kal. Nr.04-2006 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Timmiannguamut. **Kal. Nr.06-07-2004 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Tunissut pingaartoq. **Kal. Nr.04-2006 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Lyngé: Upernavimmut pigititaq. **Kal. Nr.06-07-2004 qup.6 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Asanineq angingaartoq. **Kal. Nr.03-2012 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Asanninneq. **Kal. Nr.03-2012 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Asasannguara. **Kal. Nr.03-2012 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Asavakkit. **Kal. Nr.03-2012 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Danmarkimit. **Kal. Nr.02-2013 qup.32 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Ilumummi. **Kal. Nr.02-2013 qup.32 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Maqaasiuaannaq. **Kal. Nr.02-2013 qup.32 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Kangitsinni qilaq. **Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**

- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Naammagalugu. Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Nuanningaartoq ullumi. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Qalluteerannguaq. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Qilassuaq allaaqqingaartoq. Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Qujanaq. Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Qujanaqaarmi. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Qulitsinni. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Sunaaffa. Kal. Nr.02-2013 qup.24 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Sunaaffa ajussuseq. Kal. Nr.02-2013 qup.24 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Taamanigooq. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Takorlooruk. Kal. Nr.03-2012 qup.19 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Tussiarfigaara. Kal. Nr.03-2012 qup.19 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Ullorissat. Kal. Nr.03-2012 qup.18 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Ullorissat pinningaartut. Kal. Nr.02-2012 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Ullulaarneq. Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen: Ullumi Sisimiuniippunga. Kal. Nr.02-2012 qup.16 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ammalortup. Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Angussaannngitsumut. Kal. Nr.06-07-2012 qup.8 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Aningaasivikasik. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Aput tummaarisara. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.8 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Aqaat. **Kal. Nr.10-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asalersimavagit. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asangaagara. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asangaarsimavagit. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asanninneq (Asanninneq illit tupinnartutit). **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asanninneq (Asanninneq illit pingaaqisutit). **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Asanninneq (Asanninneq inuunerup ilassaraa). **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ermiutinguaq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ernuttakka. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Hajlmannguaruna. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.8 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Illoqarfissuaq. **Kal. Nr.10-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ilumut. **Kal. Nr.10-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Immap naqqani. **Kal. Nr.10-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Juulliaravaoq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Juullip ulloriaa. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Kipilertuarluni. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Kitsissuarsuimmi. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.8 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Kitsissuarsuit. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Kitsissuarsuit. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Kuussuaq supivoq. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Makippunga. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Mallit ilissi. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Nuannertaqigami. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.8 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Nunaga. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Nunannguaq. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Oqarfigerusuppagit. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Pereersuni. **Kal. Nr.10-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Pilluaqaanga. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Piniartuq. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Piniartut. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Piniartut. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Pinningaartoq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qaammaringaaqisoq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qaqqarsuup. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qaqqarsuup. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qilassuaq. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qinngap qaanit. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.7 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Qujanaq. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Sanngittaraangama. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Seqinersuaq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Silarsuaq alianaaqisoq. **Kal. Nr.12-2011 qup.33 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Sissami. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Sooq aamma. **Kal. Nr.06-07-2012 qup.7 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Tupinnaqaat. **Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ujaraaqqat. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ujartuarpagit. **Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ulloriannguaq. Kal. Nr.06-07-2012 qup.9 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ullorissat. Kal. Nr.03-2011 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Ullumi. Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Nielsen, Kitsissuarsuit: Utoqqarnut pulaarpunga. Kal. Nr.10-2011 qup.14 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Marie Poulsen: Inuuneq nutaaq?. Kal. Nr.05-2004 qup.14 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Marie Poulsen: Nipaannerup pissaanera. Kal. Nr.05-2004 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Anaanap inuusuttup meerartaaqqaarnera. Kal. Nr.05-2007 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Inuunermi naasutut issagujoq. Kal. Nr.08-09-2007 qup.40 Taalliarineranut tunuliaqutikka: Taalliamaa uumma tunngavii allappakka.... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Sulisartunut tunngatitaaq. Kal. Nr.08-09-2007 qup.40 Taalliarineranut tunuliaqutikka: Taalliamaa uumma tunngavii allappakka.... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Tupinnaqaaq Pinngortitarsuaq. Kal. Nr.08-09-2007 qup.40 Taalliarineranut tunuliaqutikka: Taalliamaa uumma tunngavii allappakka.... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Ukiorpaat qaangiuttut. Kal. Nr.08-09-2007 qup.40 Taalliarineranut tunuliaqutikka: Taalliamaa uumma tunngavii allappakka.... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Ane Skifte: Ullut atulikavut oqinngivipput. Kal. Nr.08-09-2007 qup.40. Taalliarineranut tunuliaqutikka: Taalliamaa uumma tunngavii allappakka.... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Angakkunngorniap inngiutaa. Kal. Nr.05-2010 qup.18 Taallaq./ Angakkussarfini ilisimaneqarluni taaneqarmat angakkutut sungiusarunnaartariaqartup akiniutaa. / William Thalobitzer: Tunumiut taigdliait sinerissap kujatdliup naqiteriviani 1931.// Tunumiut taalliaat sinerissap kujalliup naqiteriviani 1931.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth: Anaanaga. **Kal. Nr.11-2016 qup.29**
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth: Ataataq pamimminut allagaa. **Kal.**
Nr.08-09-2018 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth, Sisimiut: Asavakkit. /Inungaa. **Kal.**
Nr.08-09-2017 qup.46. Taallaq. Asanninneq taamani ikummarsimaarsimagunarpoq
inuusuttuunerup nalaani, taamaamat asanninilersaarsimavunga, kisianniuna uanga
asanninnermut tunngasunik taalliorneq ajortunga. Taamaattormi una naammassisimavara,
ajora.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth: Kiserliorlunga inuuvunga. **Kal.**
Nr.01-2018 qup.20. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth, Sisimiut: Naasuutiga. **Kal. Nr.11-**
2018 qup.7. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth: Nunaga اساسara illoqarfiga
Sisimiut. **Kal. Nr.06-07-2016 qup.14. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Aqqa Peter Lyberth: Soormi oqannginnavit. **Kal. Nr.06-**
07-2018 qup.33. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Aqqalu Sigurjonsson Reimer, Erni-Peter Amossen:
Uummatinni (Rap). **Kal. Nr.12-2014 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Aqqaluk Petersen: Anaana Sooruna ataata. **Kal. Nr.03-**
2004 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Arnajaaq Lyngge: Soorlumi tarraasunga. **Kal. Nr.09-2003**
qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Arnajaaq Petersen, Jørina Tobiassen: Aallaqqaammut
tikeqqaarama. **Kal. Nr.12-2014 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Arne Rafaelsen: Aajuga maani inuutillunga. **Kal. Nr.01-**
2011 qup.26 Taallaq./ Taallat immikkut oqaatisassallit.

Taalliortup sullivianit: Arne Rafaelsen: Aamma Marie akuusarami. **Kal. Nr.01-**
2011 qup.26 Taallaq./ Taallat immikkut oqaatisassallit.

Taalliortup sullivianit: Arne Rafaelsen: Inuuneq, asanninneq. **Kal. Nr.12-2011**
qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Arne Rafaelsen: Niviana, inuuneq maani ittoq. **Kal.**
Nr.01-2011 qup.26 Taallaq./ Taallat immikkut oqaatisassallit.

- Taalliortup sullivianit: Arne Rafaelsen, Aasiaat.: Qaaqqusanut tikilluaqqussut. **Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Arqaluartâ Rosing: Aasami ullut nuannersut. **Kal. Nr.11-2009 qup.12 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Astrid Larsen: Isikka matugukkit. **Kal. Nr.04-2006 qup.8 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Astrid Larsen: Kalaallit nunaat. **Kal. Nr.04-2006 qup.8 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Astrid Larsen: Kalaallit nunaat. **Kal. Nr.04-2006 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Astrid Larsen: Pisarnittut sissaliarpunga. **Kal. Nr.04-2006 qup.17 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Astrid Larsen: Ukiut angusat. Inuup tarraa. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.40 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Augo Lynge: Aa, Alummiutit erinitsattugut. **Kal. Nr.01-2011 qup.26 Taallaq./ Taallat immikkut oqaatisassallit.**
- Taalliortup sullivianit: Beathe Kleist, Narsaq: Qujavunga isertusi. **Kal. Nr.08-09-2016 qup.25 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Chr. Lynge: Kalaallit nunaat. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.27 Taallaq. / Hal.: Taallaq matuma ataani ilanngunneqartoq Chr. Lyngep taalliarisimavaa qangaanerusoq...**
- Taalliortup sullivianit: Debora Andreassen, Aalborg: Qilammut aallarneq. **Kal. Nr.02-03-2016 qup.12 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Debora Andreassen, Aalborg: Takoqqinneq. **Kal. Nr.02-03-2016 qup.12 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Dora Marie Lyberth: Arnaq. **Kal. Nr.12-2004 qup.5 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Else Boassen, Martine Tukula: Tunisigavit. **Kal. Nr.12-2014 qup.20 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Efraim Karlsen: Illoqarfik Maniitsoq. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.5 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Efraim Karlsen: Inunngorfiga nunaga asavakkit. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Efraim Karlsen: Ullaat ilaanni itertaraanga. **Kal. Nr.02-2004 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Esra Josefsen: Kalaallit eqeerlusi suligitsi. **Kal. Nr.06-07-2008 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Aapakku nuiaviit. **Kal. Nr.02-2018 qup.27. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Aasarissumi. **Kal. Nr.10-2007 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ajoraluartumik. **Kal. Nr.04-2010 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Akuerineqartutut. **Kal. Nr.12-2007 qup.34 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Allangornerup nalaaniippunga. **Kal. Nr.03-2008 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Aneerfiga. **Kal. Nr.08-09-2004 qup.6 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Anaana ataata. **Kal. Nr.01-2012 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Annilaartaraama. **Kal. Nr.01-2012 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Apersuartorsuulluni. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Aqqutinnguani qummut isigeqqaarallar..**Kal. Nr.02-2003 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Arriitsuaqqamik ornippaanga. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Asanninneq tunniussat. **Kal. Nr.04-2013 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Eqqarsarneq. **Kal. Nr.12-2008 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik "Kunngi" Kristensen: Erfagit qutsissumi. Asagama qujanaqaanga. Angajoqqaat perorssaraminnga. **Kal. Nr.08-09-2018 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik "Kunngi" Kristensen: Erfalatorput qutsilluni. / Arlarsi taama allariarsi. **Kal. Nr.11-2017 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ila. **Kal. Nr. 12-2008 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ilaanni sukujunnguit. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ilinniagaqarneq. **Kal. Nr.02-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ilungersulerama. **Kal. Nr.10-2007 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Illit nunanni. **Kal. Nr.02-2007 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Immivittaramma. **Kal. Nr.04-2013 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inngerut. **Kal. Nr.05-2012 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuiaqatigiit sukaat. **Kal. Nr.02-2010 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuk. **Kal. Nr.06-07-2008 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inummut ajornarmat. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuuneq. **Kal. Nr.05-2007 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuuneq maanga pisimavoq. **Kal. Nr.03-2012 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuunera. **Kal. Nr.05-2012 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuunermi aqquataasoq. / Naasut. **Kal. Nr.10-2018 qup.12 Taallat.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuunerup pigaa. **Kal. Nr.03-2009 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Inuunermi aqquataasoq. **Kal. Nr.05-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ipuummeqqallunga sukassimaartaqaanga. **Kal. Nr.10-2017 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Issik ukiuuvoq. **Kal. Nr.12-2015 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Isummamut ilaallunga. **Kal. Nr.01-2012 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Isumaqarami naalagaalluni. **Kal. Nr.03-2008 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Jaa jaa aammaajaa. **Kal. Nr.03-2012 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Juulli tamanut. **Kal. Nr.12-2015 qup.30 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Kangerluup imaani. **Kal. Nr. 08-09-2014 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Katersugaasivik 50-liivoq. **Kal. Nr.10-2017 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Kiinnat saamangaartut saanni. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.28 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Kinaanera. **Kal. Nr.03-2004 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Kisimi nipaalluni inuuniartuarpoq. **Kal. Nr.05-2012 qup.6 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Kusagaakkit. **Kal. Nr.04-2009 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: "Kuuanut" pulavunga. **Kal. Nr.08-2003 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Maanga qaaqusaagama.
Kal. Nr.04-2003 qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Maani issiavutit. **Kal. Nr.04-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Maniguullunga sapiiserpunga. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Meeraaraq inoorlaaq. **Kal. Nr.10-2007 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Naakkigamma. **Kal. Nr.03-2009 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Naalakkersuinikkut. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Naammangilarmi ai. **Kal. Nr.11-2004 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Naasuaqqat, pinniveeqqat. **Kal. Nr.03-2008 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Najugara nuna-aa. **Kal. Nr.10-2009 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nalornineq piivissorsinnaangilaq. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nerilluarniaraanni. **Kal. Nr.11-2009 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Niaqqup sapinnginnerani. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nipaarsaarlutit nipaatumik. **Kal. Nr.12-2006 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nipaatumiit. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nuannaraakkit asangaagara /Aasaannaqaaq / Nipaannerup soqannginnerata / Unammisoq / Unammisut illua'tungaa / Unammisoq / Silagivissumi / Isummap pulavaanga / Unnulersumi / Rappertut / Anaanakkut ataatakkut. **Kal. Nr.11-2018 qup.19. Taallaq./ Taallat.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nuissat tagiupput. **Kal. Nr. 05-2009 qup.26. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nukiit sulunitsillugit. **Kal. Nr. 05-2009 qup.26. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nukillaallaraangama. **Kal. Nr.03-2012 qup.15, Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunami pisullunga. **Kal. Nr.12-2005 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunaqqatit. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunarsuaq tikitara. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunarsuarmi tamarmi. **Kal. Nr. 04-2017 qup.24**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunat angeqisut. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Nunatta timersua. **Kal. Nr.11-2009 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Oqaatsit atugassakka. **Kal. Nr. 08-09-2011 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Oqaatsit qalaartutut. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Oqaatsivut tusarneqaat. **Kal. Nr.10-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Pavani timaani. **Kal. Nr.03-2008 qup.34 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Perorsarpaatsit angajoqqaat. **Kal. Nr.02-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Pisoqalerpoq maanna maani nutaamik. **Kal. Nr.01-2012 qup.3. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Pisuppunga
ajugaasimaarlunga. **Kal. Nr.02-2007 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qaammassuaraasiit
naasuitsorsuaq. **Kal. Nr.04-2007 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qaarajuttup qilaap
sapangai. **Kal. Nr.12-2015 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qangali najorpara. **Kal.
Nr.10-2010 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qangalili takuvuguk. **Kal.
Nr.10-2005 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qanganngulerpoq. **Kal.
Nr.12-2016 qup.17**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qaqqat portuisut. **Kal.
Nr.05-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qilak nunalu. **Kal. Nr.10-
2010 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qilerlunga qamuunavik.
Kal. Nr.02-2007 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qiimagit. **Kal. Nr.04-2009
qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qilaat katuarpara. **Kal.
Nr.08-09-2017 qup.24 Taallaq.** (Katersugaasivik 50-liivoq 23 Auggusti 2016, pisortaa
Daniel Thorleifsenip kissaateqarnera tunngavigalugu erinalimmik taalliuuppara.)

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qujavunga. **Kal. Nr. 05-
2009 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qulisimatsiaannaqaaq.
Kal. Nr.05-2012 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Qungujalerup tunuani.
Kal. Nr.10-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Seqineq qullareerpoq. **Kal.
Nr.10-2017 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sila issilaaq. **Kal. Nr.12-2016 qup.17**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: sila kiappoq. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Silaga ammalertulerpoq. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Silagisseqaaq, aput nutaaqaaq qaallorissuaq, qillalaartaqaaq. **Kal. Nr. 12-2017 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: silatangiaasuaqqat. **Kal. Nr.12-2007 qup.25 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sinnassarpaa. **Kal. Nr.05-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sinnattoraara. **Kal. Nr. 08-09-2014 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Siulivut ataqqinarput. **Kal. Nr.01-2007 qup.32 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sooq mappiutinngiliuk. **Kal. Nr.02-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Soorlumi qilak tunullugu. **Kal. Nr.10-2010 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Suliassat takorluukkat amerlangaarmata. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sulilluni ulappoq. **Kal. Nr.05-2012 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Sumik isumananga. **Kal. Nr.04-2013 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Taalliorniap sapinngeqaa. **Kal. Nr.04-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Taama suunngitsigalunga. **Kal. Nr.02-2008 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Taamaagunarpoq. **Kal. Nr.03-2009 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik "Kunngi" Kristensen, Kunngi: Takukkit. **Kal. Nr.10-2010 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tamaviat pisuppunga. **Kal. Nr.10-2010 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tappavani inunnguaq taanna. **Kal. Nr.02-2003 qup.9 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tarrajuk ulloq unnuttut. **Kal. Nr. 12-2017 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tarraq. **Kal. Nr.10-2010 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tatsit sapuserlugit Tatsit sapuserlugit . **Kal. Nr. 08-09-2014 qup.39 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tujorminaq (Mianersoqqussut). **Kal. Nr.03-2008 qup.30. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tunisisaravit. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.9. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tunioraapput tunissutissanik, puuiaasarput qiimaqalutik. **Kal. Nr. 12-2017 qup.17. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Tupinnartorsiaqassananga. **Kal. Nr.12-2008 qup.35. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ualeq tarrajussivoq. **Kal. Nr.05-2004 qup.11. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Uani sapangaavutit. **Kal. Nr.10-2010 qup.12. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ukiuuvoq taartaqaluni. **Kal. Nr.12-2015 qup.25. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullaanngakkut amuaat erfalasortik. **Kal. Nr.04-2013 qup.26. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullaaq makippoq. **Kal. Nr.04-2009 qup.19. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullorissat qaamaqaat. **Kal. Nr. 12-2017 qup.16. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullortuneq. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.26. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullulaap qilaa qaammalersoq. **Kal. Nr.10-2010 qup.12. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullumikkut. **Kal. Nr.12-2008 qup.7. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Ullumikkut ullut ingerlasut. **Kal. Nr.12-2009 qup.22. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Unnuaaqaq. **Kal. Nr.10-2007 qup.26. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Unnuami qaamasumi. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Unnuami taartoq. **Kal. Nr.10-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Frederik Kristensen, Kunngi: Upernaap qilaa. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Ernumanartut tikippannga. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.33 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Ikkua suaarput. **Kal. Nr.08-09-2006 qup.30 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Illu illernartitaq. **Kal. Nr.05-2006 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Illu nappagaavutit. **Kal. Nr.02-03-2005 qup.29 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Illunnguaq nikanartunnguaq. **Kal. Nr.02-03-2005 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Kingumut qiviarneq. **Kal. Nr.02-03-2005 qup.30 Taallaq.**

- Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Kiplerneq ilunni nipaatsaq. Kal. Nr.06-07-2006 qup.33 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Nunami tamarsuarmi. Kal. Nr.05-2006 qup.11 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Qamuuna qujassuteqarta. Kal. Nr.06-07-2006 qup.33 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Qeqertarmi eqqisinartitara. Kal. Nr.02-03-2005 qup.26 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Gerda Søvndahl. P.: Qitornaq. Kal. Nr.05-2006 qup.11 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Hans A. Lyng: inigisaq. Kal. Nr.08-09-2004 qup.18 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Hans A. Lyng: Ukiaq 2005. Kal. Nr.09-2005 qup.21 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Henriette Lyng Kristiansen: Oqaatsit inuunerup sorlai. Kal. Nr.03-04-2002 qup.12 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Kinatoq. Kal. Nr.04-2006 qup.19 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Ilannguaq Olsen : Kalaallisut. Kal. Nr.01-2008 qup.4 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluuna Lange : Anaanamut. Kal. Nr.05-2009 qup.23 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluuna Lange : Inuuneq nutaaq. Kal. Nr.05-2009 qup.23 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluuna Lange : Qujassut. Kal. Nr.05-2009 qup.23 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluuna Lange : Sooruna sorsuttulik. Kal. Nr.05-2009 qup.23 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluuna Lange : Upperisavut. Kal. Nr.05-2009 qup.23 Taallaq.**
- Taalliortup sullivianit: Iluna Maratse, Victoria Pivat Ignatiussen: Qinnngussavaatit. Kal. Nr.12-2014 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Inger Brandt: Asasara inoqat. Kal. Nr.08-09-2006 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Inger Brandt: Ikinngut ilumoortoq. Kal. Nr.08-09-2006 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Inger Brandt: Meeraavunga. Kal. Nr.08-09-2006 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Inger Brandt: Naleqassuseq. Kal. Nr.08-09-2006 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Jakob Kruse, Uummannaq: Kalaalitoqqat qullinnguat/ Pinnissuseq. Kal. Nr.12-2018 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Jakob Kruse, Uummannaq: Meerannguit aamma anersaaruluttarput: Suli angisuunngunngitsunga. Kal. Nr.12-2014 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Jakob Kruse, Uummannaq: Sakkutuut naalagaattut piginnaanilik. Kal. Nr.08-09-2017 qup.33 Taallaq./ NB: suliniaqatigiiffit arlallit peqataaffigisarakkit amerlanertigut ilaasortaq Hendrik Nielsen peqatigisarlugu ikinnguterpassuinut ilanngukkama 75-inik ukioqalernerani ilaqtanngui.....

Taalliortup sullivianit: Jakob Kruse, Uummannaq: Tupinnartoq qaqqarsuaq. Kal. Nr.11-12-2013 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Johan Eliassen: Asavassi ataqquuaannarlutit... Kal. Nr. 05-2009 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Johan Eliassen: Ittoqqortoormiit. Kal. Nr. 05-2009 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Johan Eliassen: Kinaassusersiut. Kal. Nr. 05-2009 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Johan Eliassen: Narsarmijit. Kal. Nr. 05-2009 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Johan Eliassen: Qasuerserfik. Kal. Nr. 05-2009 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Juaaka Lyberth: Asanninnivik. Kal. Nr. 11-2011 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Juaaka Lyberth: Nunaqqatigiit. **Kal. Nr. 11-2011 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juaaka Lyberth: Pinneraseruttoravit. **Kal. Nr. 11-2011 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Annaassisunnguara. **Kal. Nr.12-2014 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Illunnguaq qiavoq. **Kal. Nr.12-2014 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Ippassaani takuara. **Kal. Nr.04-2006 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Iseraluarpassi. **Kal. Nr.04-2006 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Kikkut ilaat?. **Kal. Nr.04-2006 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Nuanneq. **Kal. Nr.04-2006 qup.31 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Qaammatip qinngorfigisarmanga. **Kal. Nr.04-2006 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: Torlulaartoq. **Kal. Nr.04-2006 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juana Petrussen.: X x-it nunaanni. **Kal. Nr.04-2006 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juliane Egede Petersen: Ataataga anaanaga. **Kal. Nr.10-2013 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juliane Egede Petersen: Nunagisannguaq. **Kal. Nr.10-2013 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Juliane Egede Petersen: Orpinnguaq pinnersoq. **Kal. Nr.10-2013 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Jørgen Petersen: Kalaallinut. **Kal. Nr.08-2008 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Carlsen, Aasiaat: "Unnuuasumi isigisanni". **Kal. Nr.04-2011 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Marie Strandskov: Arsuk. **Kal. Nr.11-2008 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Marie Strandskov: Egottammut. **Kal. Nr.08-09-2016 qup.41.**

Taalliortup sullivianit: Karen Marie Strandskov: Ernutannguakka. **Kal. Nr.03-2004 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Marie Strandskov: Juullilernerani eqqarsaatit. **Kal. Nr.12-2008 qup.28 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Suersaq Davidsen: Anaana. **Kal. Nr.10-2011 qup.12 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karen Suersaq Davidsen: Pilluaammertaqaanga. **Kal. Nr.10-2011 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Asser Møller: Aasap nunaa. **Kal. Nr.08-09-2009 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Asser Møller: Naasoq kusanartoq. **Kal. Nr.08-09-2011 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Asser Møller: Silaga tassa qaammaleqaaq. **Kal. Nr.06-07-2010 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Asser Møller: Uunartoq. **Kal. Nr.08-09-2009 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Elias Olsen: Pimmat inummut juullersuaq. **Kal. Nr.12-2010 qup.28 Taallaq /Nuutit.**

Taalliortup sullivianit: Karl-Edvardt Grønvold, Sinnii Berthelsen: Kammalaatit. **Kal. Nr.12-2014 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Peter Olsvig Andersen: Kalaallit nunaat naatsumik. **Kal. Nr.02-2004 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Peter Olsvig Andersen: Killernut aallarneq. / Meeqqat sissamut siorarsualiartut. / Meerarsiuut: "siuteroq anigit". / Meerarsiuut : Qaa, tuavi sissamut arpaliutta!. **Kal. Nr.12-2007 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Peter Olsvig Andersen: Meerarsiutit: Inuusaq./ Tunissutisiat./ Qimusseeraq. **Kal. Nr.10-2005 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Aarnussakka. **Kal. Nr.01-2014 qup.26 Taallaq. / Taalliortup nassuiaatai.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Anernippit imarsuaq. **Kal. Nr.02-2014 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Ernersuara. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.40 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Ilanngaatsiarsuara. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.40 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Kalaallit ilinniartut. **Kal. Nr.04-2014 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Pinngortitannut. **Kal. Nr.02-2014 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Sapanngat. **Kal. Nr.03-2014 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karla Jessen Williamson: Uumasuusivissuaq. **Kal. Nr.02-2014 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Karl Asser Møller: Apussuaq upernalaami. **Kal. Nr.03-2009 qup.18 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kathrine Rosing: Arfininngornerup ullaava./ Kulturi nutaaq? 4.okt.-08. **Kal. Nr.11-2008 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Katti Frederiksen: Isumaqaruit. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.28 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Unnersiutiginnissutit marluk qujassullu: Karl Siegstad: Pigiuaannarumavakkit. / Pinngortitarsuarmi maani. **Kal. Nr.03-2008 qup.14 Taallaq. / Naggataatigut qujamasuttarpunga atuagassiannguaq Kalaaleq....**

Taalliortup sullivianit: Kelly Berthelsen: Makkalittaaraq. **Kal. Nr.07-08-2005 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Knud Danielsen: Kangerluk. Kal. Nr.05-2007 qup.25
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Knud Petersen: Nipangeriartuaarpugut. Kal. Nr.08-2008
qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Knud Petersen: Suliffissaq ataavartok. Kal. Nr.11-2006
qup.30 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Knud Petersen: Utiusalersup anersaaruluutai Kal.
Nr.03-2009 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Johansen: Qeqertaraq sanna avasissumiittoq...
Kal. Nr.06-07-2018 qup.11.
Killernut inugisimasaanullu eqqaaniut. Erin.: Nunaga-aa nunarsuup avannaani.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Ajunaarnersuit. Kal. Nr.08-09-2014
qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Allanngornermi. Kal. Nr. 08-09-
2013 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Anersaakkut inuuneq. Kal. Nr. 04-
2015 qup.3. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Assuarneq. Kal. Nr. 12-2014 qup.18
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Atuarfiit. Kal. Nr. 10-2013 qup.20
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Effalasulerneq. Kal. Nr.12-2014
qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Eqqaaniaaneq. Kal. Nr.08-09-2014
qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Ikkarlinneq. Kal. Nr.02-2015
qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Ilaasa nipigaat. Kal. Nr.08-09-2014
qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Ilinniarfigaavut timmiannugit. Kal.
Nr. 05-2007 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Imaq siku. Kal. Nr.02-2015 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Inuuneq. Kal. Nr.02-2015 qup.9 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Inuuneq toqulu. Kal. Nr.11-2014 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Iseqanngitsoq. Kal. Nr.02-2015 qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Isiginnaagaq. Kal. Nr.01-2015 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Isit takusaat. Kal. Nr.08-09-2014 qup.38 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: (1998): Juaamut eqqaaniut. Kal. Nr. 04-2007 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kallerup nuiarsui. Kal. Nr.08-09-2014 qup.38 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kangerluup qinnguani. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kapisoq. Kal. Nr.01-2015 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kiassiorneq. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kinaassusilerisut. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kisinnagit. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Kissaateqaraluarneq. Kal. Nr.12-2014 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Mallit nipaas sanningasorlu. Kal. Nr.03-2006 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Mappiussisumut. Kal. Nr.08-09-2006 qup.30 Taallaq. Mads Lidegårdimut eqqaaniut.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Misigisaq. Kal. Nr. 10-2013 qup.20 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Naasup uummaasup toqunerani. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Nuannarisat. Kal. Nr.08-09-2014 qup.38 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Nipaannerup nunaa. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Nipit pingaartuunngitsut. Kal. Nr.11-2014 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Oqaaseq. Kal. Nr.12-2014 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Oqaatsikka. Kal. Nr.04-2015 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Oqaatsit atukkakka. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Oqilineq. Kal. Nr.02-2015 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Oqimaatsut oqitsullu. Kal. Nr.04-2015 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Orpigarasaat. Kal. Nr.08-09-2014 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Paatitsineq. Kal. Nr.02-2015 qup.9 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Piluttat. Kal. Nr.08-09-2014 qup.38 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Pingaarnerusalersut. Kal. Nr.02-2015 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Pitsassuaq. **Kal. Nr.02-2015 qup.10**
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Putsumut Pulaneq. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.38** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Qaffattut. **Kal. Nr.12-2014 qup.18**
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Qeqertarpaat. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.36** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Qinnguai. **Kal. Nr.06-07-2013 qup.35** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Sullineeraq. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.38** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Sunnerneqarneq. **Kal. Nr.02-2015 qup.13** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Taartoq Taartoq. **Kal. Nr.11-2014 qup.21** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Taartumi isiginnaarut. **Kal. Nr.11-2014 qup.21** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Taartumi qaamasumilu. **Kal. Nr.11-2014 qup.21** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Taartup qinngornera. **Kal. Nr.11-2014 qup.21** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Takoqqikkusutat. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.36** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Timmiaq. **Kal. Nr.08-09-2014 qup.36** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju.: Ukiortaaq 2006. **Kal. Nr.01-2006 qup.17** **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Kristian Olsen Aaju, posthumt.: RIF. / Kakiorneq. / Twilight time. / What a wonderful world. / Avatangiisit. / Ullaaralaaq. /

Unnuaq. / Ornigarput. **Kal. Nr.05-2015 qup.14** Taallat. / PS. Hal.: Sunaaffa toqussi uaneralaarsuarmittoq taalliani maani naqitat nassiuppai.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Aasaanerani sulinngiffeqarneq. / **Kal. Nr.11-2007 qup.14** Taallaq. / Taallat.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Allagarsiat. **Kal. Nr.11-2007 qup.23** Taallaq. / Taallat.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Angerlarsiummerneq. **Kal. Nr.11-2007 qup.23** Taallaq. / Taallat.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Asannilerneq sorsuffiujuaannararaaq. **Kal. Nr.11-2007 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Ilimagineqarani pulaartumik silarlussuarmi. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Ilinniarfivut. **Kal. Nr.11-2007 qup.23** Taallaq. / Taallat.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Kipisaneq sunaasoq. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Meeraaffiga Igaliku. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Nunassiviga tummaariinnangilara. **Kal. Nr.11-2007 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Peroriartorfiga Igaliku. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Tapariarneq nuannivittarpoq. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Kristine Louise Egede.: Tunuliarfik nuannarisara. **Kal. Nr.10-2006 qup.14** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Laila Mikaelsen: Inuk naallugu. **Kal. Nr.12-2010 qup.26** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Laila Mikaelsen: Qalipaaticka. **Kal. Nr.12-2010 qup.26** Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Laila Mikaelsen: Qimapp..?. **Kal. Nr.12-2010 qup.26** Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Laila Mikael sen: Tunissutisiaq. Kal. Nr.12-2010 qup.26 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Lisa Marie Andreassen, Emilie Knudsen Nielsen: Ikinngutikka Unganartusi . Kal. Nr.12-2014 qup.19 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Asiaat. Kal. Nr.04-2011 qup.17 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Aluu illit. Kal. Nr.04-2011 qup.16 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Nunarput. Kal. Nr.04-2011 qup.16 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Nunarsuar miut tusarnaarsigit. Kal. Nr.04-2011 qup.16 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Qarasara. Kal. Nr.04-2011 qup.16 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Siulinnut ataqqinnineq. Kal. Nr.04-2011 qup.16 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Sulineq. Kal. Nr.04-2011 qup.17 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mads Lynge, posthumt: Takornartanut tarratut?. Kal. Nr.04-2011 qup.17 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Magdalene Møller: Atukkat. Kal. Nr.09-2003 qup.10 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mâgssânguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Asasara tamassa aana. Kal. Nr.12-2010 qup.27 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mâgssânguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Imergvik. Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.31 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mâgssânguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Imikkap nipaa. Kal. Nr.12-2010 qup.27 Taallaq.

Taallior tup sullivianit: Mâgssânguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Kiinnanni oqaaseq. Kal. Nr.12-2010 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Mâgssánguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Kina oqassava. Kal. Nr.01-2009 qup.9 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Mâgssánguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Nunarsilarsuarmi. Kal. Nr.05-2012 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Mâgssánguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Silaga. Kal. Nr.04-2004 qup.6 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Mâgssánguaq (Maagssannguaq) Qujaukitsoq: Sinimma pisarimmanga. Kal. Nr.01-2009 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Mâliâraq Vebæk: Umiarsuaq umiarlu. Kal. Nr.06-07-2018 qup.12.

Umiarsuup "Naja Arvtika"-p atserneqarneri atugassatut taalliaq, Nuummi maajip 27-at 1995.

Taalliortup sullivianit: Malik Petersen, Angutinnguaq Jansen: Kammagiinneq. Kal. Nr.12-2014 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Maniitsup 1982-imi 200-lineranut tunngatillugu taallianik unammisitsinermi ajugaasutut toqqagaasimasut. Kal. Nr.11-2016 qup.20.

Qaqqarsuit ungalusat. Taalliortoq: Thomas Petrussen. Erinaa: Inuuffiga soraarnani. / Kangerlorujunnguit tammarsimapput. Taalliortoq: Jonas Møller. Erinaa: Panna qilassuaq. / Pisussaasutut misigaanga ilinnut. Taalliortoq: Efraim Karlsen.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Gjørup: Kalaallit nunaat!. Kal. Nr.02-2003 qup.7.

Taallamik tassannga allattoq tassaavoq kalaaleq ukiut 45-issaa Canadami illoqarfimmi Galgarymi najugalik... Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Gjørup: Qaammat nuiannguillu!. Kal. Nr.07-2003 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Gjørup: Silarsuaq ingerlaartoq!. Kal. Nr.04-2004 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Gjørup: Sinnattortut silarsuaat. Kal. Nr.07-2003 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Gjørup: Tatsit uummataat. Kal. Nr.05-2004 qup.4 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Lange: Anaanap naavani. Kal. Nr.02-2004 qup.17 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Margrethe Lange: Erfalak kusanartutinaa. **Kal. Nr.08-09-2007 qup.41 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Margrethe Lange: Nanortalik. **Kal. Nr.08-09-2010 qup.23 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Margrethe S. Lynge.: Danmarkimi pisartut ilaat. **Kal. Nr.04-2006 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Mari Stephensen Abelsen: Asanninneq. **Kal. Nr.08-09-2004 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Mari Stephensen Abelsen: Ikinngutiginneq. **Kal. Nr.08-09-2004 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Mari S. Abelsen: Annissassat. **Kal. Nr.10-2005 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Mari S. Abelsen: Misigissutsit. **Kal. Nr.04-2004 qup.28 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Aasarissuarmi. **Kal. Nr.05-2011 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Aassuutit takkutareersut. **Kal. Nr.01-2012 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Disko Bugtimi seqinnilerpoq. **Kal. Nr.04-2015 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Ilannguit kiserliullaraangamik. **Kal. Nr.01-2012 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Iputtariannguamik umiatsiartunnguit. **Kal. Nr.05-2011 qup.19 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Seqinersuaq qummorsulereerpoq. **Kal. Nr.01-2012 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Maria Larsen, Nuuk: Tarraq. **Kal. Nr.04-2015 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Aanaga. **Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Allaffissuit. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Anaanap inuunera. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Inuuneq kaasarfimma... Kal. Nr.01-2014 qup.26 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Inuuneq toquppat. Kal. Nr.08-09-2011 qup.32 Taallaq. / Taallaq erinalik qujassutitalillu.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Kakkakkami. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Kalaaleq nunamini. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Paasinngisara. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Palis aqqeq. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Ukiup misinnassusia. Kal. Nr.03-2012 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie A. Olsen: Utoqqaat uummataanni. Kal. Nr.01-2012 qup.8 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Annaassisunnguara kammagalugu. Kal. Nr.02-2012 qup.20 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Inngili paarsisora. Kal. Nr.02-2012 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Aa, ila pisunnguit. Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Aasarissuarmi. Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Alliseequterput. Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Anersaarulunnerit. **Kal. Nr.03-2012 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Aput nattoralillu. **Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Imarsuaq. **Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Januaari asavakkit. **Kal. Nr.02-2012 qup.6 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Asaneqartog meeraq. **Kal. Nr.04-2012 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Kalaallip arnap kullua. **Kal. Nr.04-2012 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Kuanneq. **Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Marsinnguaq. **Kal. Nr.08-09-2016 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Meerannguaq اساسارا. **Kal. Nr.05-2011 qup.7 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Meerannguaq اساسارا. **Kal. Nr.01-2018 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Naggammik inuulluarit. **Kal. Nr.04-2013 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Nuannaartunallaraangamik. **Kal. Nr.03-2012 qup.10 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Nukappiarannguup aataminut Naggammik inuullaqqussutaa. **Kal. Nr.04-2013 qup.17 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Palasi kammanilu miterniartut. **Kal. Nr.06-07-2011 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Pinneqatitaarama. **Kal. Nr.04-2012 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Pisorusaarlunga. **Kal. Nr.05-2012 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Qaammassuaq imisseruttortoq. **Kal. Nr.04-2012 qup.24 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Qalipaatisseruttora. **Kal. Nr.06-07-2011 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Qaqqarsuit qiviarsaasutut ittut. **Kal. Nr.03-2013 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Sanngiinngeruttorluni takujuminaruttorluni. **Kal. Nr.05-2012 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Seqinersuup kaaviinnaleruttorfiani. **Kal. Nr.03-2013 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Sulluitsut. **Kal. Nr.04-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Takujuminarneri tusaajuminarneri. **Kal. Nr.03-2013 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Tammajuittora. **Kal. Nr.01-2018 qup.21 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Tiivaniarpunga. **Kal. Nr.06-07-2011 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Tulluarinngilarput. **Kal. Nr.05-2012 qup.22 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen: Tulluarinngilarput. **Kal. Nr.03-2013 qup.20 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Tumerpassuit. **Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ukialersup ulluisa ilaanni. **Kal. Nr.10-2011 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ukiarluarittoq. **Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ukiut ilaanni decembari. **Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ullaaq, ulloq, unnullu. Kal. Nr.08-09-2016 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ullut eqqaamajuminartitakka. Kal. Nr.03-2013 qup.3. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Ullut ilaanni. Kal. Nr.03-2012 qup.10 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Larsen, Nuuk: Unneqqarinnermillu. Kal. Nr.11-2011 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Olsen: Anaanannut. Kal. Nr.11-12-2013 qup.11 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Olsen: Asanninneq pissarsuaq. Kal. Nr.03-2013 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Olsen: Asasara Inuuneq. Kal. Nr.06-07-2013 qup.35 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Marie Olsen: Qissigaara. Kal. Nr.03-2013 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Markus Olsen: Asasara DR dokumentar: Qujanaq 300-liinermut. Kal. Nr.11-2007 qup.3. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Markus Olsen: Eqqaaniut. Nr.09-10-2008 qup.6 Taallaq. / Ilaqtariit illorariillu sinnerlugit, Makorsi, anersaakkut sorsoqatit.

Taalliortup sullivianit: Markus E. Olsen: Ataqqinartoq qinersisartog. Kal. Nr.06-07-2009 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Markus E. Olsen: Oqaatsikka oqaatigalugit. Kal. Nr.03-2010 qup.18 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Markus E. Olsen: Pingaarnerpaaq sumiippa?. Kal. Nr.12-2009 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Markus Elias Olsen: Arraa' inuttut inuuneq. Kal. Nr.01-2008 qup.35 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Martine Blytman: Ammarnga. Kal. Nr.09-2003 qup.16 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Aqagussaq takkutinngittuussappat. Kal. Nr.01-2011 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Eqqissineq. Kal. Nr.01-2012 qup.7 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Erinineq. Kal. Nr.01-2012 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Seqineq. Kal. Nr.01-2012 qup.22 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Sila nipaallisoq. Kal. Nr.01-2011 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Taarsiortoq. Kal. Nr.01-2011 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Takorluukkat. Kal. Nr.01-2012 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Ukiaq. Kal. Nr.01-2011 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Miki-Erik Brandt: Ukioq. Kal. Nr.01-2012 qup.25 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: "Najortillunga asangaannga" Kal. Nr.06-07-2015 qup.28
 Augo Lyngep taalliaa pillugu Adam Nielsenigaluup allagaa isumassarsivigisimasaanillu paasisaqarfsorinera. (Mens jeg liver. – Najortillunga asangaannga.) Taallaq

Taalliortup sullivianit: Ole Brandt. (1918-81) Kal. Nr.06-07-2018 qup.10.
 Taallaq: Kruchewip tunuarnera: 1) "Aa, ila puallamut artulivippunga, Killeqanngimimmi nerisarana", Taama oqaluppoq Nikita kiakkiullugu, Puiaasaq vodka tikkuarlugu. (versit qulit). Atit taaneqartut: Nikita Khruchchev..... Vjetjeslav Molotov.... Anastas Mikojan..... Wladyslaw Gomulka.....Fiddel Castro.....

Taalliortup sullivianit: Oqaatsit oqallissutaanerat. (All. Sten Egede Hegelund) Qaqortoq. Kal. Nr.10-2010 qup.9.

Ullumikkut kalaallit oqaloriaaserilikkatta ilaat atulaarlugit illit atuartussaq, taamaattussaannartut isumaqarfigisinnaavatit! Oqaatsit eqqortumik atorneqarnissaannik innersuussiniarnermi uparuartuinissaq mianernartarpoq, piviusulli oqaatiginiaraanni qanoq allatut iliortoqartariaqarpa?. Taallaq: Sunat Paasinarpat.

Taalliortup sullivianit: Orpingalik. (Knud Rasmussenip Arviligjuarmi Pelly Bayimi naapitaata pisii). Kal. Nr.10-2018 qup.11.

Inngerutit tassaapput eqqarsaatit..... / Inuup silarsuup sarfaasa ilagaat.... / Oqaatsit peqqusersusaarfiginnissutit: ..... / Ullormut ilassinnissut..... / Kiinara sanguvoq..... / Tigusiffik: Knud Rasmussen: Illuikkami ingerutit. (Snehytten sange). Kalaallisut: Karl Elias

aamma Hanna Olsen. Asseq Knud Rasmussenip atuakkiaani Fra Grønland til Stillehavet-imit pivoq.

Taalliortup sullivianit: Pele Lange, Qasigiannnguit. Kal. Nr.10-2018 qup.12.

Naasut naajorarneri:

1. Isigisara pinningaarmat

Ujarannguaq ingiffigaara

Isigisakka tassa nunap pigisai....

Taalliortup sullivianit: P.D. (Peter Dalager)? : Aa, ila! Ingattavimmik misigaara. Kal. Nr.04-2008 qup.8 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Pablo Neruda, taalliaasa ilaat: Eqqaassutissiaq. Kal. Nr.11-2004 qup.15 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paninnguaq Reimer: Asagatta uatsinnut. Kal. Nr.06-07-2008 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paninnguaq Reimer: Asannilerfigisat. Kal. Nr.06-07-2008 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paninnguaq Reimer: Immap naqqani anersaartorpunga. Kal. Nr.06-07-2008 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paninnguaq Reimer: Illillu angut uanniippoq ujartukkat. Kal. Nr.06-07-2008 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paninnguaq Reimer: Uanga uangaavunga. Kal. Nr.06-07-2008 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paulus Simonsen: Nuna uannut unganartoq. Kal. Nr.03-2003 qup.4 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Paulus Simonsen: Pinningaaravit ataqqivakkit. Kal. Nr.04-2003 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Ataataq suliarfik. / Poorskisiut. / Qulliliuarnissaannit. Kal. Nr.04-2006 qup.32 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Ilaquttat ungasissit. / Assatit suliuaqisut. Kal. Nr.10-2006 qup.16 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Inngilerpaat tussiarnerrattut: Guutimit oqaaseq. Kal. Nr.12-2006 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Inngilerpaat tussiarnerattut: . Kal. Nr.12-2006 qup.36 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Inuuffiga illit ataqqivakkit. Kal. Nr.05-2006 qup.29 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Inuugama. / Inuuffiga ukiamut. / "Narlumukaanik" taasaraatigut. Kal. Nr.06-07-2006 qup.34 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Itsarli puttarsisaat. Kal. Nr.01-2007 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Nunaqarfiga Akunaaraa. Kal. Nr.11-2006 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Panisuaq. Kal. Nr.11-2006 qup.21 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Qaammateeraq. Kal. Nr.02-2007 qup.27 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Qimmiaraatinnguarput. / Tunup nunataa. / Issingaartumi anorsajaaleraangat. Kal. Nr.08-09-2006 qup.31 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Qujavugut isertusi. Kal. Nr.02-2007 qup.5 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Sinnerluta atuakkat. Kal. Nr.03-2007 qup.23 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Soorlu naasut matusaasut . Kal. Nr.03-2007 qup.3. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Peter Storch: Uaguttaarmi aamma pisussaavugut. Kal. Nr.05-2006 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Pia Tafdrup: Akunneq sorleq, minutsip suna?. Kal. Nr.11-2005 qup.19 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Pia Tafdrup: Inngilip isikkani asatsippai. Kal. Nr.11-2005 qup.13 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Pia Tafdrup: Kingunissaq. Kal. Nr.11-2005 qup.6 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Pia Tafdrup: Saviinnaq. Kal. Nr.11-2005 qup.22 Taallaq.

Taallortup sullivianit: Pítánguaq Tittusen: Nuup kangerlua – kia pigaatit?. **Kal. Nr.05-2012 qup.20 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Pivinguaq Mørch: Akuersineq. **Kal. Nr.11-2012 qup.16 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Pivinguaq Mørch: Qooqa. **Kal. Nr.11-2012 qup.12 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Pivinguaq Mørch: Tungujortoq. **Kal. Nr.11-2012 qup.25 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Anniaatit. **Kal. Nr.11-2006 qup.37 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Anoraannguup supimmanga. **Kal. Nr.11-2010 qup.18 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Arnaassuseq. **Kal. Nr.04-2010 qup.12 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Igalaakkut qiviarama. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.30 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Igalaakkut qiviarama. **Kal. Nr.02-2011 qup.18 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Iluliaq. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.28 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Ingerlaannaraanni. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.36 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuit tamatta. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.30 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuit tamatta assigiinngilagut. **Kal. Nr.03-2006 qup.9 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuk taarsioruni. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.36 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunerput mianerisussaavarput. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.28 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq ajunngitsumik. **Kal. Nr.03-2013 qup.11 Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq. **Kal. Nr.04-05-06-2005** qup.30 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq. **Kal. Nr.04-05-06-2005** qup.30 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq atorlugu. **Kal. Nr.03-2006** qup.35 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq atortitaasoq. **Kal. Nr.03-2006** qup.32 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq ilaanni. **Kal. Nr.06-07-2007** qup.28 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq ingerlavoq. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq ingerlavoq. **Kal. Nr.04-2011** qup.14 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq inuuffigiligara. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq nuanneqaatit. **Kal. Nr.03-2006** qup.3. **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq nuanneqaatit. **Kal. Nr.12-2010** qup.26 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq nutaaq. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuuneq tupinnartoq atortaraara. **Kal. Nr.11-2010** qup.18 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunermi atortitaasut. **Kal. Nr.04-2011** qup.14 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunermi eqqarsaatit. **Kal. Nr.03-2006** qup.24 **Taallaq.**

Taallortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunermi tamatta. **Kal. Nr.04-05-06-2005** qup.30 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunermi tamatta. **Kal. Nr.03-2006** qup.4 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunermi tamatta. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunerput mianerisussaavarput. **Kal. Nr.03-2011** qup.14 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Inuunerup aqqutai. **Kal. Nr.11-2010** qup.18 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Isit **Kal. Nr.04-05-06-2005** qup.30 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Isit isigalugit. **Kal. Nr.03-2011** qup.14 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Isumaga anersaamut. **Kal. Nr.10-2007** qup.26 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Kaneq takulerlutit. **Kal. Nr.06-07-2007** qup.28 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Kangerluk. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Kisimiittutut ingerlaguit. **Kal. Nr.03-2011** qup.14 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Misigaanga nuannaralutit. **Kal. Nr.06-07-2006** qup.36 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Naasunnguaq ilunni. **Kal. Nr.06-07-2011** qup.20 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Nipaanneq. **Kal. Nr.11-2006** qup.34 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Nittaallat nakkaarusaarput. **Kal. Nr.06-07-2007** qup.28 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Nuanniilliortarnerup tarningi. **Kal. Nr.03-2010** qup.19 **Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Nunarsuaq alianaallingarluni. **Kal. Nr.11-2010 qup.18 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Pakkaluanguaq sungaartoq. **Kal. Nr.10-2007 qup.26 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Peroriartornitsinni tamatta. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.30 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Pinngortitaq pilluarpunga. **Kal. Nr.12-2010 qup.26 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Pinngortitarsuaq. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.30 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Pinngortitarsuaq silarsuaq. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.36 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Pinngortitarsuup alianaassusia. **Kal. Nr.05-2010 qup.18 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Qanga kalaallit. **Kal. Nr.03-2006 qup.35 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Qianeq. **Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.30 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Qinnut. **Kal. Nr.06-07-2006 qup.36 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Qujaniut. **Kal. Nr.04-2011 qup.14 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Qutaarluk nakkaannariaannartut. **Kal. Nr.06-07-2007 qup.28 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Seqernup kissalaa. **Kal. Nr.05-2010 qup.18 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Seqineq qimaavutit. **Kal. Nr.05-2010 qup.18 Taallaq.**

Taallior tup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Sila alianaak. **Kal. Nr.03-2013 qup.11 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Soorluli Naasoq. **Kal. Nr.11-2006**
qup.13 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Suulluunniit eqqarsaatit. **Kal. Nr.08-2008**
qup.26 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Takulerpakka. **Kal. Nr.11-2006**
qup.28 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Ukialaaq. **Kal. Nr.04-05-06-2005**
qup.30 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Ukialaaq. **Kal. Nr.02-2011** qup.18
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Rebekka Mølgaard: Ullut ingerlapput. **Kal. Nr.12-2010**
qup.26 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Runeberg (1848) Frederik Nielsen (1926-27) : Döbeln
Juutasip eqqaani. **Kal. Nr.03-04-2002** qup.11 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Saamua Knudsen: Qaffalersup ullulernerup. **Kal. Nr.08-2003**
qup.5 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Angusarissuseq. **Kal. Nr.02-2006**
qup.13 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Arraa, inussuit. **Kal. Nr.02-2006**
qup.11 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Asimiinneq. **Kal. Nr.02-2006**
qup.28 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Inuuneq tupinnartaqimmat
ilaanni. **Kal. Nr.02-2004** qup.9 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Inuunera erligaara. **Kal. Nr.05-2009**
qup.24 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Katassagamiginngooq... **Kal. Nr.05-2009**
qup.24 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: KQ – Kalaallit Qallunaally... **Kal. Nr.06-07-2013**
qup.34 **Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Nangeqqilerpara... Kal. Nr.05-2009 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Paarisa. Kal. Nr.02-2006 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Pulaarti. Kal. Nr.02-2006 qup.12 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Soorlumi nammineq pikka... Kal. Nr.05-2009 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Salomine Tobiassen: Timip pisuusutai... Kal. Nr.05-2009 qup.24 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Samuel Knudsen: Aasivik 86. Kal. Nr.08-09-2006 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Samuel Knudsen: Inuuneq nuannerseruttoq. Kal. Nr.03-2007 qup.37 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Samuel Knudsen: Pinngitsoorsinnaanngilagut. Kal. Nr.08-09-2006 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Samuel Knudsen: Puisinnguaq. Kal. Nr.03-2007 qup.37 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Samuel Knudsen: Qaammassuaq. Kal. Nr.08-09-2006 qup.33 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Serratit Tunumeersut qangarnitsat. Kal. Nr.03-2010 qup.19. Taallaq /Taallat. / Katsorsaanerit. / Qulluiaq asiartillo. / Nappaatip erloqisitsineranut akersuut. / Sikuersaat.

Taalliortup sullivianit: Sigbjørn Obstfelder: Tarrarsuut oqalussinnaava. Kal. Nr.10-2004 qup.24. Taallaq. Norgemiusuomit Kallaalisut: Hans A. Lyngge.

Taalliortup sullivianit: Sofie O. Petrussen, Kangaamiut. Kal. Nr.11-2018 qup.30.

Inuunerup malingi:

1. Inuunerup malingi

Ilaanni ittaraangama

Inuuneq oqimaatsutut....

=====

Nuna apummit qalligaasoq:

1. Nuna apummik qalligaasoq

Assuuteqartoq soorlumi

Nalunaarutaa imaappoq....

Taalliortup sullivianit: Sofie O. Petrussen, Kangaamiut. Kal. Nr.12-2018 qup.20.

Ukiatta qalipaatai:
 1. Ukiatta qalipaatai
 Alutornangaaqisut...

Taalliortup sullivianit: Steen Teensen Blicher (1782-1848) : Aallaqqaasiut.
 Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Stella Lassen, Aviaaja Hermann.: Inuit nunarput. **Kal. Nr.01-2008 qup.35**

Taalliortup sullivianit: Suka. K. Frederiksen, Narsaq: Nunatta Inuisa paatsooqigaanga?. **Kal. Nr. 06-07-2010 qup.29 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Taallat pingasut. (All. Kristian Poulsen "Pablo". **Kal. Nr.01-2006 qup.18. Inuuneq "qatimaattoq" tutsuiginangilaq./ Sunik inerititaqarpit?./ Ippassamut naleqqiullugu assut taarpoq. Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Tatilgak, angut Umimmattoormiu (Kalaallisut: Hanna & Karl Elias Olsen.). **Kal. Nr.12-2018 qup.19.**
 Angutip puigukkap anorit pillugit inngerutaa. / Annilaanganeq. / Pinngortitamik nuannarisaqarneq. / Orsumik serrat.

Taalliortup sullivianit: Tulla Thorsen: Inuk. **Kal. Nr.04-2004 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ulrik L.G.F. Rosing: Nunatta upernalernerata ilatsinnut sunniuttarnera. **Kal. Nr.04-2004 qup.4 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Ulrik L.G.F. Rosing: Eqaluit pujuukkiat. **Kal. Nr.04-2004 qup.16 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: unnuap pii. **Kal. Nr.06-2003 qup.10 Taall. Margrethe Gjorup: Unnuaq nipaallingaarpoq. – Indianerit aasaat! – Eqqaamasanit tigusaq. / Frederik Kristensen, Kunngi: Kalaallisut oqaatsivut / Margrethe Lange: Nanortalik. / Karl Peter Olsvig Andersen: Inunngorfiga (Qeqertasuaq – nunataalu Disko) Taallaq. Taallat.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Alussiaatiga sioraasanik kajortitanik parnunnikuutiga. **Kal. Nr.03-2011 qup.13 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Killormut. **Kal. Nr.08-2008 qup.27 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Pakatsineq – Pakatsineq – Pakatsineq. **Kal. Nr.05-2008 qup.14 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Pisinnaatitaanerput. **Kal. Nr.06-07-2008 qup.26 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Qannalu. **Kal. Nr.06-07-2009 qup.29 Taallaq.**

Taalliortup sullivianit: Uullaat Geisler: Qaqugugooq. Kal. Nr.08-2008 qup.27
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Victoria Rafaelsen: Putoq. Kal. Nr.08-2003 qup.13
Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen. Kal. Nr.07-2003 qup.14
Upernalaaq alianaalleruttoraangat. Taallaq : Aasap unnuaa.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen. Kal. Nr.03-2004 qup.10
Nuanniillilersinnagu unitsiguk! Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen. Kal. Nr.03-2004 qup.28
Asiarfigisarsimasara. Taallaq.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen, posthunt. Kal. Nr.03-2015 qup.17
1) Siunnerfiga. 2) Issittut naasunngua. 3) Aasap unnuaa. 4) Kaktusi ataqqinarsisoq.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen, posthunt. Kal. Nr.04-2015 qup.22
1) Aasami asiartarfinni. 2) Nipaannerup silarsuaa. 3) Tamanit pilluarnerullunga. 4) Timi malinnaaneq sapilermat.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen, posthunt. Kal. Nr.05-2015 qup.15
1) Paarnaqut inerittoqalersoq. 2) Sinigit, sinigit!. 3) Laila, ernutara aallaarsimafimmi.

Taalliortup sullivianit: Villads Viladsen, posthunt. Kal. Nr.06-07-2015 qup.29
1) Inuuneq nangittuarluni ingerlasoq. 2) Asanartoq, nunap ernerera. 3) Piniartup ilisaritinnera. 4) Kukkusarnikka apequtigineqanngillat.

Taalliortup sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 1. Kal. Nr.02-2017 qup.21.
Aallaqqaasiut: Hal.: Aviisi "AvangnâmioK" 1913-imit 1958-imit atasoq qupperarlugu atuallattaallugulu soqutiginantitannik nassaarfigisarakku isumassarsivigisarlugulu taallat siumortakkakka tammaannalersutut isigilerlugit isumaliulerpunga immaqana atuagassiami matumani naqeqattaaraanni. / 1914: Gerhard Kleistip Qeqertarsuarmi oqaluffissaarneq allaaserigamiuk Jonathan Petersenip tussiusiaa arfinilinnik versilik *Tusarnersumik qujaniarta* tussitigineqarsimanerarpaa. Jonathan Petersenip tussiusiaraa Paamiut oqaluffissaarnerannut tunngatillugu, tussitiniinngilaq.: Tusarnersumik qujaniarta. / P.D-mik atsiorsimasoq ima taalliorpoq: Aa, ila! Ingattavimmik misigaara iliarsukassaasunga. / 1915: F. L-imik atsiorsimasoq ima qulequtserlugu taalliorpoq: Nunatsinnut inuinnu.: Qanoq ittumik passussavaatsit! Nuna issittoq piitsuusutit?

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 2. Kal. Nr.03-2017 qup.15.
1917: Jonathan Peterseni allakkaminut naggasiullugu ima taalliorpoq: Kalaallit nutaat.... / 1918: Otto Rosingip soraarrummeerutaa Niffiffaarsummik Nivingasilernaamillu imalik illinniartitsisuata Jonathan Petersenip ilannguppaa: Aaja-qaajaa, pannaajaa... / Perorsaaneq pillugu allakkani Jonathan Petersenip ima naavaa: Qaqugu aa Kalaaleq-aa!..... / 1919: Allakkani "siumukaatissap ilaa paasinngisaq" naggaserlugu Fr. Lyngé ima taalliorpoq: Tunniuuk inuunerit.... / Allakani "illiut" naggaserlugu H. Hansen ima taalliorpoq: Kalaaliusut Qujassavugut.

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 3. Kal. Nr.04-2017 qup.23.

1920: Peter S. Dalager ima qulequtalik "Kina qasunani suliumava?" ilanngutassiaraa: 1. Inuuneq itersagaq pingussavoq..../ "Uanga isumaqarpunga" qulequtsiullugu allattoq kinaanersoq ima naggasiivoq: Piffissaq nalliuppoq Eqqarsaatiti isertoqinagit,..../ 1921: Peter S. Dalager Poorskisiusiorpoq erinaralugu I verden jeg søgte min glæde og lyst.: Silarlussuartut tupinnartoq Malissuartullu pissaaneqartoq....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 4. Kal. Nr.05-2017 qup.19.

1922: Peter S. Dalager taalliorpoq qulequtsikkaminik "Qeqertarsuaq", erinaralugu "Qaa, ikinngutit ilagilassi".

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 5. Kal. Nr.06-07-2017 qup.13.

1924: Otto Rosing qulequtalimmik "Ilulissat" taalliorpoq: Tarrilivissup seqernup qulaani...

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 5. Kal. Nr.06-07-2017 qup.14.

Kangerlummiu Hendrik Storch taalliorpoq qulequtserlugu "Ullaaq", tyskit erinaataannit sorliugaluarnersumik erinnerlugu: Qujanaq, Naalagaq Jiisusiaa.....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 6. Kal. Nr.08-09-2017 qup.25.

1925: Aningaamik oqaluttualiortup kiugaluarnersup panik pillugu taalliani ilannguppaa: Angajoqqaasut-aa Paneqartusi-aa..../ Killermiut anorersualiussaasut ajunaartortaat ilisaanerani P.S.D-ip tussiusiaa atorneqartoq "Guutiga illummi" erinaralugu imaappoq: Nuna inuuffiga Asasara Ungagingaagara ornikkiga....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 7. Kal. Nr.10-2017 qup.16.

1925: Frederik Lynge taalliorpoq qulequtserlugu "Qimusserneq": Nuannersoraasi Avannaata..

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 8. Kal. Nr.12-2017 qup.17.

1926: Jens Petersen taalliorpunga qulequtserlugu "Qimusserneq", erinaa Sol er oppe Skovens toppe: "Nunaqarfiit tusagassat Qilanaarnarsileqaat...."

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 9. Kal. Nr.01-2018 qup.22.

1927: Kristian Petersenip taaliani "Diskobugtimi" ilannguppaat: 1. Diskup Grønlandillu qeqqaniippoq Imaq "Diskobugt"-imik pisaq....
1929: S. K.-mik atsiorsimasoq taalliorpoq qulequtaralugu "Innersuit": Qanga siulitta oqaatigisaat, Pivittut itillugit upperisaat....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 10. Kal. Nr.02-2018 qup.28.

1930: Petersenip siumukarnissaq pillugu allakkani ima saggaserpaa: Kalaallit pigisaat, Maqaasinarsisaraaq..../ Fr. Lyngep Allakkani "Sissuernimernit" sianertarnermut tunngasoq ima naggaserpaa: "Qaa sianeq sianertuarit..../ H. H.-mik atsiortoq erinarsuutit pillugit allakkami taalliani ilannguppai, siulliup erinaa "Isinnik tamaani qimerluukkatit": Kalaallit nukimmik suikkaasumik..../ Tullia: Nuna asiitsuusoq...../ Pingajuat, erinaa "Nunanguarput asallugu aat": Qeqertaqarpoq pingaaqisumik...../ Sisamaat, erinaa: "I Danmark er jeg født": Inuuvunga sermersuit nunaanni..../ Tallimaat, qulequtalik" Iमारulerneq", Erinaa "Der er et land": Nangiisiarneq eqqatta* Qulaani.....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 11. Kal. Nr.03-2018 qup.28.

1931: "Andarsuaq" taalliorpoq taallugu "Guutammut inuulluaqqussut";
 Imakkioraangat ataatakasii'
 Alarniarunnaarpara.
 Takorluuleraaralumi palasi
 Ikinngutivissuara
 Palaasaravit
 Nuanneravit
 Uannit eqqaamaneqarputit Guutak!...
 "Versit 5-it"

P. S. D. napparsimavik pillugu erinarsuusiorpoq:
 Soorlu anaanap saanut
 Meerannguit pisut
 Taama inissaqarput
 Maani, "nallinartut"
 Sernissugaaffeqarput
 Maani "sanngiillisut"
 -soorlu anaanap saani -
 Nallittugaallutik.
 "Versit 4-it"

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 12. Kal. Nr.04-2018 qup.14.

1932: Ditlev Frederiksen Wegenerikkut ajunaarnerannik ujaasineq pillugu taalliorpoq:

Uanga piginngilakka
 Timiga tarniga...

.....

Akissatut inuuneq:
 1. akissatut inuuneq
 Tunissutaassappat
 Kalaaleraa qiuneq....
 ..... (Versit marluk)

Edv. Kruse: Uummannaq pillugu:
 Inuuffiga Uummannaq qaqqartooq
 Takullugu tamanut alutornartoq....

.....

Frederik Dalager taalliorpoq qulequtserlugu "Qimusserneq", erinaa Der er et land med.
 Qamussuit tusaamanarsisarput
 Ingerlasartut sukkangaarlutik
 Pujorsuit qulaanni teqqalaarput....
 ...Versit arfinillit...

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 13. Kal. Nr.05-2018 qup.16.

1933: Haagimi eqqartuusineq inernejarmat Peter S. Dalager taalliorpoq taallugu "Ulloq
 apriliip tallimaat 1933" erinaralugu "Kunngi Kristjaat sorsuffinni" / S. Mathæussen
 allakkani "eqqaaneqarnerat ataqqinartuuli" taallamik naggaserpaa: "Katersuuppugut
 ikinngutit...." / Umiarsuaaraq "Sælen" Upernavimmit kujammukarluni ajunaarmat K.
 Ostermann eqqaaniummik taalliorpoq: "Angussuit sapiitsuvut" ...

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 14. Kal. Nr.06-07-2018 qup.13.

1934: Knud Rasmussenip toqunera pillugu eqqaanilaalluni Kristian Petersen taalliorpoq: Nunap asasavit, Pilersoq juullissaq, Katinngat qullarppaa, Sinippaalerninni... versit 15-it/ Avangersuarmit ajoqersorneqarnerat ukiunik 25-liimmat Kr. Petersen taalliorpoq: 1. Ilinnut angisuvoq, Pilersoq ukioq, eqqaamanartoqassaaq piuminaatsusoq.... Versit 3-it. / Allakkani "Grønland inuilu" naggaserlugu Kr. Petersen taalliorpoq: Ullut qiimanartut tassa nukeqarluarfigut,....versit 6-it. / Niuertoruseq Thomas Brandt pilluaqqugamiuk Sak. Hansen ima naggasiivoq: Tamatsinnut Tuumarsi pilluarit ukiuni 50-ini... Versi 1.

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 15. Kal. Nr.08-09-2018 qup.26.

1935: Egede Boassenip ajoqip Knud Otermannip toqunera ilisaaneralu eqqaaniutigamiuk Kunuup taalliaa naggasiutigaa atuartitaasa atorsimagaat unnerlugu:

Inuunerup silarsuaata

Qunusiarisarmanga

Sanngiillunga misigeqaanga

Sapiissuseerullungalu...

Elisa Motzfeldt-Bøggild taalliorpoq qulequtserlugu "Kipilerneq:

1. Taama ungasippoq

Nuna asasara...

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 16. Kal. Nr.10-2018 qup.10.

1940: Peter S. Dalager Kalaallit Nunaat pillugu qinummiq tussiusiorpoq, erinaralugu "Naalagaq Guuti paarsiserput":

1. Naalannangartoq Guuterpunaa

Nuna inuuffippit paariungaa!....

Kristian Th. S. Joelsen taalliorpoq qulequtserlugu "Uunartoq, nunaqarfik Ippik":

KAngerluup Uunatup

Kangerluata paani

Nunannguaq ippoq....

Oqaatsit pillugit oqallinnermut akuliulluni Hans Petersenip allaaserisaani "Oqaasilerisut ilaasa arajutsisaat" ima naggaserppaa:

Oqatsit manngooqartaraat

Pivimmik isumallit.....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 17. Kal. Nr.11-2018 qup.29.

Kristen Poulsen taalliorpoq qulequtaralugu "Qeqertarsuaq":

1. Tamaginnit timinnit inuppasuit

Isigaatsit Qeqertarsuaq

Takusassaagavit ukiorpassuit

Soorlu assiliaannarsuaq.....

Taalliortut sulliviinit: Taalliat Avannaamiumi 18. Kal. Nr.12-2018 qup.16.

1945: Kristen Poulsen taalliorpoq qulequtaralugu "Qeqertarsuaq":

1. Tamaginnit timinnit inuppasuit.....

1946: Aasiani Efterskolimi naggataarnersiornermut atatillugu RINK KLEIST taalliorpoq, erinaralugu "Qaa, inuusuttugut erinarsorlata":

1. Uagunngooq inuusuttugut nunanni...

Kristen Poulsenip oqaluttualiani "Asimioqarfimmi juulli" allakkamiuk taallamik ilavaa:

1. Qutsinnermi aqqaritsi....

Kangerlummiu Sidsel Dalager 80-iliimmat Nik. Olsen ima taalliorpoq pilluaqqusummik:

1. Nuna asasara, Erligisakkalu, Qimassimavakka.

Taamani ajoqisoq. (All. Rasmus Petersen) Kal. Nr.12-1993 qup.12.

Eqqartugassara 1942-imi februaryi qaammataagaa Ummannami pisimavoq, taamani sorsunnersuup naligaa, taamanilu uanga KGH-mi sulivunga "Kiffat" ilagalugit, ukiuunerani kiffat ulloq allortarlugu sulisarpugut.

Taamani Kunngi Christian X toqummat. (All. Karl Lyberth – Paamiiut) Kal. Nr.02-1997 qup.8

Taamani Matiaq silulillarmat.(All. Johan Schmidt) Kal. Nr.03-1998 qup.11

Oqaluttuartoq tassa Killermiusimasoq Johan Schmidt, maannakkut Qasigianguani nunassissimasoq. Killiit Aasiaat kitaanni kujataanniippot qeqertarpasuarnit avallersaallutik. Killermiut angutitaat ukiorpassuarni piniartorsuusimapput. Angallatilli raajarniutit 1960-kkut naalerneranni pigileramikkit isumannaatsumik umiatsialeveqarnissartik pillugu Diskobugtimi illoqarfinnut suliffissuaqarfiusunut nutsersimapput.

Taamanigooq eqaluit qullualupput. TaimanigôK' eK'aluit K'ugdlualúput. (All. Jokum Kleist. Qaqortoq.) Kal. Nr.01-1984 qup.4.

Oqaluttuariniagara pisoqasaarppaluppoq massa 1930-kut ingerlaneranni pisimasuugaluarluni. 1908-mi inunngorsimagama eqqaamasakka atualernerma nalaani tassa 1914-15 missaani aallartippot. Taamani inuuneq ukkumikkornit allaaqimmat siulitta upperisaannik upperinnittut malunnartarput, ingammik utoqqaanerusut...../ Taamani ilissi inuunngikkallarassi umiamik eqalunniaraangatta massakkutut qassusersorluta eqalunniarneq ajorpugut qassuteqannginnatta. Taamaattumik eqalorujussuit kuup akuani imaaniittut isiginnaaginnartarparput soriarsinnaanagit. Eqaloqarfimmu pigaangatta umiap inui tamarmik kuuliaasarput. Qurrumi kaattuarlutik eqalussiortarput, angutit kakujaaqartarput qisummik takisuumik ipulinnik, kuuit eqaloqarfiit tamangajammik sapusersugaasarput eqaluit ingerlatinnaveersaarniarlugit..../ Anaanaga ernisussiortoq Marie Kleist avalannerugaluarluni siulitta upperisaannik upperinnittoq malunnarpoq. Oqaruni assani annilaarnerarlugu, taava unnuua aqaguaniluunniit meerartaartoqarsimasaraaq, ilalu aamma eqquukkajulluni...../ Ujuaanaap unikkaavi arnallu utoqqaap ammassiarfimmu ernuttaminik paarsineri. - taamanilu arnap utoqqaap eqalunniatit siumut pisussanik ilimasulluni oqaasii "eqalussuakkuluit taama iluatinnartigisut qullualutsissavasi".....

Taamaniuna susoqarami? (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.02-1997 qup.9

Oqaluttuarisaaneq,/ Paarsisoqalerneru,/ Suut pisimappat?/, Kalaallit paarsisoqarnermi suleqataanerat./ Sooq taamaappa?./ Christian Schultz-Lorentzen.

Taamaniuna susoqarami? (All. H.C.Petersen) Nanginneraa 2. Kal. Nr.03-1997

qup.9 Chritian Schultz-Lorentzen-ip nalaa (1873-1951),/ Jens Chemnitz,/ Stephen Møller,/ Nuummi peqatigiiniat aallartippot,/ Siunnerfik sangutitaavoq,/ Apeqqutiginiagara mannaavoq.

(Taanna Kinaana?) Táuna kinauna? (All. Hans Hard, Qaqortoq) Kal. Nr.01-1985

qup.9 ....tassalu ukioq 1774-75 Eigil Thorhallesenimik atilik tassani ukiisimavoq. Assullu ilisimarusuleraluarpara taanna ukiisimasoq sunaanersoq...

Taaqqunganerup iterngata. Kal. Nr.11-1995 qup.13. Taallaq.

Taarnersuarmi issingaaqisoq. (Taal./ Erinn.: Jakob II Egede, Igaliko) Kal. Nr.12-1999 qup.9 Taallaq

Taartunik isillit ukioqatigiillu. (Nuts.Thorvald Simonsen) Kal. Nr.03-04-1992 qup.20 Muhamedip paradisiani sualuttumik pilerissuseqarneq siumugassaagujoq pingaattumik qangaanerusoq. Tassani arnat kiffartortut pinnerluinnartut utaqqipput;.../ Kuussuit viinniusut immuusullu./ Nirvana utaqqitillugu. Taoismip qeqertai tupinnartut./ Nutserisup naggasiussaa.

Taggit "Taallaq" qanoq isumaqarpa? (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.07-1998 qup.5 Levi Petersen-I, Sisimiormiunnorgortoq, Søren Møller-ilu Maniitsormiu A/G-mut ilanngutassiipput aperialutik oqaaseq/taggit „Taallaq” qanoq paasisariaqarnerisooq?

Takanna (Alla. H.C.Petersen) Kal. Nr.01-1997 qup.5. Oqaaserput "Takanna" eqqaaneqartaannarpoq aammalu nassuiarniarneqartartoq tusartarpara

Takasiit aasiit. Takasît âsît. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.04-1985 qup.13. Inuit quinartumik pissusillit nuannerunnaassanngillat. Nalinginnaq inuuneq qiimanaqusersortarpaat, inoqatitik qungujuttittarlugit illartittarlugillu. Inuit taama ittut inoqatiminnut pingaaruteqartarput, toqoriikatakkaaluaangamilluunniit. Eqqartugaasarnermikkut qungujunnartuutaat uumajuartarput.

Takasiit aasiit. Takasît âsît. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.05-1985 qup.10. Nuup pigisaani nunaqarfiit ilaanni inuit nuannerluartut ilaat utoqqanngorluni Nuummut nuuppoq, timimigullu peqqikkunnaarnini pissutigalugu napparssimavissuarmi paarisaalerluni.

Takasiit aasiit. Takasît âsît. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.08-1985 qup.7. Kalaallit qiimasut kisiitsuupput, taama pissuseqarnerat asuli ittuujuillisaarnerunngilaq, pissusiisali iluatinnartut ilagaat. Aaniaraagaluq taamaattuvoq. Asimioqarfinnguami inunnorsimavoq peruriartorsimallunilu, taamaattumik atuarfimmi ilinniagalissuunngilaq. Utoqqasaanngulereerluni Nuummut nuuppoq. Arnaq assut inuusiarnersooq. Taamakkami naapillugu nuannertaqaaq...../ .....Godthaab, familia, familia, farvel! Ikinngutaasa paatsuujanagu neriorsorpaat inuulluaqqussutaa apukkumaaritsik.

Takasiit aasiit. Takasît âsît. (Uvdl. Kristiansen) Kal. Nr.09-1985 qup.9. Aalut (Aron Nielsen) nunarpassuarni tusaamasaasup "Aaron kangermiu" aqqa, oqariallaqqilluartut ilagaat. Oqaluttaasia tusaqqoortuartaarpara, oqaluttuarisinnaanaguli. Kisianni ila qungujutitsisaqaaq illartitsisaqalunilu. Aalut maanna toqusimalerpoq, ilisarismannittaasili eqqartuleraangamikku suli nuannaalissutigiuartaarparaat...../ nipaantertilli Aalup kipiteriataarpara, oqarami: -Mikaalleeraq ajugaakaseqaaq! Tiilip assut uissuummilluni saassimavaa, aperialugu: sooq? Aalullu akissutaa ilaaqataasa qungujuutiginnitsoorsinnaanngilaat, oqarmat: -toqoqqaanniukkatta! ...../ Aalup angutaa Sarria Kangermi piniartarsuit, qajavissuit, kingulliit ilaagaat...

Takasiinaasiit. (Ullorinnguaq) Kal. Nr.04-1986 qup.6.

Nummi Tubbia (Tobias Josefsen) kaffebær-iuteqarallarmat (inuusuttut taamanikkut assut atorfissaqartillugu nuannareqalugulu ornittagaannik) ilaanneeriarlunga piffissaqarfikkut iseriartorfigisarpa inuusuttut aliikkusersoqatigiumallugit..... Tassani naapittakkama ilagaat Aalut (Levisen), sikaavaqqamik kimmiaarutiuitsungajak, inuusuttoq assut oqariallaqqissoq, kalaallit quiasunniallaqqinnerannik pigisalik.....

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK’ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.06-1986 qup.12. Avangersuaq.

Najugarisimasat avinngarusimasunik taaneqarsinnaasut - tassanilu aalajangersimasumik eqqarsaatigisara tassa Avangersuaq. Thulep palaseqarfia - sivilisjuartumik najorsimallugit aammali sivilisunerusumik qimasimasimallugit - takoqqittussanngorlugillu soorunami pissanganartaannarpoq. Taamatut ittumik allat atorsimasaannik uangattaaq misigisaqarsimavunga, - tassa ukiuni 6-ni Thulemiissimallunga 1938-mit 44-mut, tamatumalu kingorna takusimanagu, ukiorpaalussuit qaangiuttut tassalu 1973-ip upernariartulernerani takoqqilerakku. Pissanganaqutaasut ilagaat taamani avangersuarmiuniikkatta oqaatigineqarsinnaammata "itsartut" inuusut, - tamatumali kingorna matuminnga pisoqarsimasoq: niuvertorqarfiup Thulep (Uummanap) qanitannuani amerikamiut sakkutooqarfiliorsimallutik, tamannalu soorunamiassut allannortitsisimasoq.....

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK’ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.07-1986 qup.7. Avangersuaq. Nanginnera:

Sunaaffalumi suli ukaleqarpoq. Angerlariartorluta tassunga pinittinni Uummannarmiut naalagiarinniarlugit Arruttap (inoqutigiit Uummannamut akunnittartunit unnersiuutigineqartuutut, ullumikkullu Qaanaamut nuussimalersut, ittuat) biiliukkamitigut, siku biilerfigeqqusaajunnaarsimammatt, qaqqasunnannguaq taanna ikiakajaarlugu timerpasissuatigut aqqusinersualiaq atorlugu - taamani aqqutitta ilaani ukallit tumaanik nutaanik takuvugut. Taamaalluta taamani, 1940-miussasimasoq, ukiassarluni septemberi qiteqqutereersoq, sulili aputeqanngitsumi, illutsinnit takulerpara tappavani timitsinni nunami qaqortunnguaq mikisoq,.....

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK’ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.08-1986 qup.10. Avangersuaq. Nanginnera:

Taamani aamaruutissaannarnik ikumagatta qisuminernillu kukoqqaataasinnaasunik piareersimasoqartuaannarluta taamaattuminermik tiguvunga illuttullu kikissereerlugu, tutsikkukku manguteriaannanngorlugit. Majuarbunga (illup iluatigut tummeqqatigut) persersuaq isaajuarpoq, taavaana qaliatta ilua apingaatiqisoq. Taannaqalimi salliligamineq taanna igalaartamut aserorsimasumut assaliullugu matuliunniarsarilerualarparput, illuatungaami iikkamut kikiaffissamut tutTaannaqalimi salliligamineq taanna igalaartamut aserorsimasumut assaliullugu matuliunniarsarilerualarparput, illuatungaami iikkamut kikiaffissamut tutsittaralarparput, illuatungaali marluukkalarlutiguluunniit titsinneq ajulerparput..../ ...Helikopteri angallataasaraluartoq aserorsimanerarmassuk ajorinngilluinnarpara, taamani qimusserfigisartakkama ilaat imaallaat qimusserfigeqqissagakkitt. Qimussertussarsiaakkalu Peter Peary, Qaanaarmiu, taamanerpiarli qallunaanik aallartussanik Pituffimmukaassisimasoq, Iggiannuarlu aallaqqaataani taatsiagara, taamanikkut anguniariartorsimalluni Uummannami akunnisimaartoq. Iggiannguaq ilisaralugu Piitarli ilisarinnngilluinnarpara, aatsaalli apersorama siunersilerlugu....

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK’ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.09-1986 qup.14. Avangersuaq, nanginnera:

Taamani taamatut akeqartitsineq qimmit ataatsit, tassa qimuttoqatigiit ataatsit, nerisassanut naleqqiussaavoq. Naatsorsuutigineqartarpoq puisilininginnaasumik angissusilik qimuttoqatigiinnut nerukkaataasasoq, tassalu nerukkaaneq ataaseq 3 kr-qarpoq. Taamatuttaaq akilertarpavut aavimernit ningerisartakkat ima angitigisartut, ningeq ataaseq qimuttoqatigiinnut nerukkaatigissallugu naammattarluni,..../.... Sunarpiaq pillugu pinnerpoq Savissiviup pattaqiasaa taanna niuvertorqarfimmi ukiisimavoq. Qaammarluaqalunilu upernatsiaqimmat, aprilip naangajalernerani pinnguatsiarpoq, pattaqartaartussat qilanaakkukkiartuinnaramigit puuanut illerfiusamut poortorluariarlugu qimussimik kujammukaatilersimavaa - tasamuuna sinerikkoorlugu...../..... Tassa taamani Taatsiannguarlu qaqqigatsigu pilierparput avannileriertortoq, tassa Itillersuup sermiata oqqua, tasamunga ammut sisorusaariaa paarngualereersimasoq. Ingerlaannaraluarluta persersiorpallaaleqigatta sumik isigisaarulluinnarluta uniinnaratta tupertiterlutalu.....

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK'ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.10-1986 qup.3. Avanersuaq, nanginnera:

Sermiq ituittariaq taanna Itillersuaq aputigilluartarami sermimik takuffissaaneq ajorpoq, aqqutigisartagaatali ilaani quppatigut aatsaat sermersinartarluni. Tassali eqqumiigisartagara uviinngarissaq taanna sisoreerlugu sissap tungaanut sisuffissap sinnera sermiinnavissuummat, aasakkut aannerata kussiniliugai kisimik aputeqapajuttarlutik, sermip ersitsortaa taanna ukiuni 6-ni taavaniiffigisanni aputeqartillugu takunngisaannarsimavara, massakkullu sisuvarput aamma tassa taamaattoq. Qujanaqaarli qimussimik aqqutigisartagaasoq tamanna quppaqarneq ajormat,..... / .... Avanersuaq-una qanga tuttulissuusimagaluortoq, taamaallunili immaqa ukiup 1900-p eqqaani assorsuaq ukiorlussimasoq, issanngiarsimalluni malitsiinnarlugu nunap qaava tamarmi sermersimasoq, taamaariarmallu tuttorpassuit perlerarsimasut, allaammi nunguttutut oqaatigineqarlutik, ilami takusoqassaavimmat. Taavunga pinnerput naleqqerlugu, tassa 1938-mi ukiakkut,...../... Aliannaarutigisama ilagaat ajoqiuneq Piitaaqqakkut nulialu Therecia. Piitaaraq 1937-mili pinnguatsiarpoq taavaniilerpoq, sulilu tassa. Nuliani Therecia katippaa 1938-mi, taamani Savissivimmi ajoqiulluni, 1938-milu palasinngorama palasitut sulininni katititama siullersaraat. Asulu silarsuaq taamani alianaaqaluni-aasiit, umiarsuup naalagaa Nordhoekip ikiussat (kiksit) illerfiusarsuaq - taamani taamatut pooqarmata - pilliutigimmagu nuannerluinnarpoq.

Takoqqiininni takorluulikkakka. TakorK'ínivne takordlûligkàka. Kal. Nr.11-1986 qup.10. Avanersuaq (naanera)

Ajornaqaaq, eqqaasassartusiartuinnalerpunga, ilarpassuit qimaannarpakka... tassalu taqoqqiininni Qaanaap saniatigut suliffigiartorpakka Siorapaluk Qeqertarsuarlu. Qeqertarsuaq ilaannikkuinnaq ukiiffigineqartarsimasoq illoqarfinngorsimavoq - "Nunaqarfinngorsimavoq"...../.....Nuliara Louise siornatigut taavaniinngisaannarsimasoq ilagigakku alianaagingaaramiuk akiunngilaa - asulumi oqaasiinik paatsoorluarneq ajorami, kujataamorpallalluartaarsimalerarmata - inuttullu isumaqatigiinnarpugut kingorna peqqissagutta aasiartorfigiumaarlugit.

Takoqqitap eqqaasitsinera: Qasigiannugit 1944-mi.(All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2004 qup.16 Aatakassamma illunnguaq ukiuni 50-ini takusimanagu 1994-imi takoqqippara./ Eqqaamasat qaffakaalerput./ Aamma ippassaq qallunaap assilivaa?./ Ingerlaqqippunga.

Takorluuinertut ittoq misigisara. Kal. Nr.05-06-1991 qup.19. Taallaq

Takorluukkat uteqqiattut. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.saqqa.

Aggustip ulluisa 27-anni 1976 Sermitsiaq saqqummerpoq Isukasiani aatsitassarsiorfissuarmik pilersitsiniartoqartoq unnerlugu. 1990-imi Nuuk 8.804-nik inoqarpoq. Piviusunngorsimasuuppat Isukasia nunanit allamiut illoqarfigissagaluarpat Nuummilluunniit anginerusoq.

Takorluukkatut allataq: "Naalattunnguullutik iseramik..." (All. Magssanguaq Qujaukitsoq) Kal. Nr.12-2010 qup.25.

"Isikasii isigalugit maajunnaq!"" "Qanoruna inuusut? Imminut qiviartaraluarnerpoq?" " Uanga taakkuaasuuguma qangalili qivereeraluarpunga!..."

Takornariap naapitai.: Qaqortoq tikeqqilaarlugu. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2011 qup.21.

Ukioq 2001-imi Qaqortumut eqqaanullu takornariarama utoqqaat illui takusartarpakka, imaasinnaammat ilagisannik sulii eqqaammanittulik.

Takornariap oqaluasaava: Upernavimmut tikeraarneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen.) Kal. Nr.12-2010 qup.22.

Ernerma politiimut Upernavimmi taartaasup tikeraarsarmanga akueraara... / Aqaguani pujuersimavoq. / Naajaani. Ernera pernarpoq. / Isaa nerivaa. / Kullorsuaq. / Naaligiarpugut. / Inuit ajunngisaartut.

Takornariap takusai: Kangaamiunut takornariarneq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.02-2012 qup.14.

Ukioq 1995 juulip qaammataasoq, nunatsinni aasarisseruttortoq, qatanngutigaa Lise ilagalugu qatannguterput Marie Kangaamiunut tikeraarparput.

Takornariap takusai: Masada assut pingaarutilik. Kal. Nr.08-09-2010 qup.35. Pallittaalisaaq Herodesip sanatippaa. / Ukiut pingasut qaangiupput. / Masada ullumi. / Tarajoq iluaqutaavoq.

Takornariarnermi misigisat.: Tyrkiamiinneq. (All. Sara Skifte) Kal. Nr.02-2010 qup.19.

Utoqqaat Maniitsormiut nunanut kiattunut takornariarnissaannut aternik makitsinikkut makitaasunut ilaasimanarpoq. Ulloq 24.09.09 timmisartumik Kangerlussualiarluta aallarpugut,....

Takornariarnerup misigititai: Saharami ullup qeqqaannarsuani kalaallit qiasut. (All. Ass. Elias Dahl.) Kal. Nr.05-2008 qup.15.

Saharap inoqajuitsuata ilaani qiianerput oqaluttuarilaarniarpara. Eqqornerusumik oqaatigalugu Libyske Ørkenimi, tassalu Libyenip inoqajuitsuani seqerngup pulaneranik takusatsinnik misigisatsinnillu tupinnarlunilu soqutiginaqimmat.

Takornariarnerup paasisitai: Kiattormiut arnartaat nuilarmiullit. (All. Ass. Frederik Lynge) Kal. Nr.03-2008 qup.6.

Malaysiami akeqqaminnik niaquuisarsimasut Inuiaqatigiit Ibanit arnartaasa inuiattut assuutaat sapangaaqqanik nuilarmiullit. / Niaquiiniartartut ibanit. / Niaquiiniartartut ibanit. / Nunarsuarmioqatigiit nipilersoqatigiinnerat.

Takornariarnerup takutitai: Oqaluffiit tupinnartutallit. (All. Ass. Elias Dahl.) Kal. Nr.03-2008 qup.8.

Naalagaaffippassuit takoreersimallugit nunani takusimasama ilaanni Oqaluffiit qinusarfiillu eqqartulaarniarpakka./ Oqaluttuariniagara. / Oqaluffik allanartoq. / Mattuffik Sinaimiitooq. / Oqaluttuariniagara. / Oqaluffinnguaq Siunertarissiq.

Takornariarnilersaarut: Qaqeqqaqaartorfiunngitsumi. (All. Ass. Kristian Olsen, Aaju) Kal. Nr.01-2008 qup.5.

Nunarsuarmiuunerartalernitsinni nunat allat ilinniarfigilaartarnissat ajoqutaanaviangimmat, tamanna siunertaralugu ikinngutigalu angalaareeraangatta attaveqatigiinnermi ilaanni eqqarsaatersortarpugut, isummersortarpugut nunatsinnullu naleqqiussigajuttarluta. / Allaffigeqatigiinneq. / Qaqqarsuit tungujortitaarneri. / Tusarnaartitsineq. / Pisummik angalanimineeraq. / Isikkivimmi. / Nunarput angalanermi ilaajuaannarpoq. / Isit takusarpassui. / St. Michael – XV c. / Ukiariartuaaq. / Unnukkut nalagiarniq. / Paasisat ilaat. / Qeqertamiit illoqarfimmut. / “Oktober, qimaatippat aasaq pisooq...”. / Illoqarfissuup anersaavi. / Emanuel Vidovic, 1870-1953. / Salona. / Diocletianus. / Salona pisooq kaasarilu. / Nuna tikeraagaq. / Inerniliussa.

Takusama misigisamalu taaliorusulersippaanga. (Sofie Kielsen, Qaqortoq) Kal. Nr.04-1989 qup.7. 1987-imi upernaakkut maje aallartittoq Qaqortumiit qavunga niuertoruseqarfiit kujallersaat Aappilattoq tikillugu angalaarsimavunga. Aatsaat siullerpaamik Nanortalik kujammut qaangerlugu angalagama siumut takusassakka qilanaarisimavakka.../ Taallaq : sineriaq qujammut kajungernaq.

Taamani oqaatsit nungutseriarneqaraluarmata. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-2000 qup.2. Maannakkut ukiut 30-ngulerput matuna siornatigut Knud Rasmussenip Højskoliani ataatsimeersuartoqarmat tusarniaaneqarluni Kalaallit Nunaata siunissaa pillugu kalaallit qanoq isumaqarnersoq? – Danmarkimiit qaaqquneqartut ilagaat ilisimatooq Mogens Boserup Kalaallinngooq Nunaata siunissaa pillugu qanoq siunnersuuteqarsinnaanersoq tusarniarneqarluni.

Tamaasa sapernagit. (All.: Aaqqiss.) Kal. Nr.06-1981 qup.21. Allattaasitoq atorneqarunnaariartorpoq imaluunniit allamik taaserneqarpoq pingartumik pissutiginerullugu una: meeqqanut artornarpallaaqimmat ilikkaruminaallunilu. Taamaassimavorlumi. Miserratigineqanngisaannarpoq allattaasitoqqap – allattaatsip Samuel Kleinschmidtip aaqqissugaata – qanoq artornartiginera – ilaatigullu paasiuminaassinnaanera...

Tamalaat. (All. ArrútaK' Kristiansen). Kal. Nr.05-1983 qup.13. Ilutigiiulluniuna imaaliarsaalernermi pereersut nuannersut eqqartorujoorlugit nutaanngorsalaarlugillu qiimanartoq. Maanilu avanersuarmi ittoqatigiulluta ataatsimut katerisimaalaartarnerput eqqaamasanik nuannersorpasuarnik nassataqartarpoq, taamaalluta aasiit taannannguaq najullattaarlugu unikkaartualerpugut, qanga imaakasinnikkallaratta nalaattarsimasatsinnik. Taamaalluni ilarput illariarluni isersimaqatitta ilaat saarialugu pilerpoq: ila taamani immiartuuteqigatta suallagatalu quigatta quigatta nungupparput, taamalu oqartoq illariarluta asumi unikkaartualeqaat....

Tamalaat. Kal. Nr.04-1990 qup.8. Illusisafimmioq. / Erinitsajuissuseq. / Toqusarseriitsupajuk. / Siniffik kaamisarlugu. / Adventip kranseparnaava. / Qitikatajuitsut. / Tasiortalutik qitik Conga. / Qitik mavedans. / Silarsuarmi inuit minnersaat. / Nunap ilaatigut aqqusiarsuit takinerpaat. / Nunap iluatigut qimuttuitsut aqquataasa tannersaat. / Immap naqqata ataatigut aqqusiarsuit takinerpaartaat.

Tamalaat. Kal. Nr.06-1990 qup.8. Ataatsikkut cykilertut amerlanerpaat / iloqiaat cykiliat isorartunerpaaq / meeqqat cykiliannik pingasunik assakaasulimmik. / Cykilinik marlunnik assakaasulinnik ingerlasimasoq inuusunnerpaaq. / Cykilinik kinguporsortoq. / Nutsugiarsinnaaq. / Qanersoriarsinnaaq. / Tumerparpaartartoq. / Guitar-imik nipilersortartoq. / Pattagissamik. / Qarlortaammik. / Telefonertarfimmi ataatsimoorlutik isersimasut. / Motorcykilimik tinngallanneq takinerpaaq. (Qatersuisoq: Wilhelm Olsen)

Tamalaat. Kal. Nr.07-1990 qup.12. Isorartunerpaamik qimussertut. / Immap ilaatigut itinerpaamik aqqartut. / Immap iluani itinerpaami annaassiniarneq. / Timmisartumik annaassiniat. / Nunap iluanut apparnerpaaq. / Nuliaminut sajasorsuaq. / Peqqillutinngooq pilluarlutillu inuunnguaripput. / Tusarnaartui uernalersimanerpat?

Tamalaat. (katiterisoq : Wilhelm Olsen) Kal. Nr.03-04--1991 qup.23. Nuliarpassualik / Aappariit avittut utoqqaanerpaat / Aappariingortut inuusunnerpaat / Pavaningaatsiaq nalliortorsiornartumik nereqatgiinneq / Nallavissaaleqisimagaluaqaaq / uppertumut ajornartoqanngilaq / Ullorissat "anaat".

Tamalaat. (katiterisoq : Wilhelm Olsen) Kal. Nr.07-08-1991 qup.9. Napaniallaqqissoq / Niviugak "sussaq"? / Inuk ungasinnerpaamut qamutilimmik igeriutaq / Pississinnaasoq.

Tamalaat. (katiterisoq : Wilhelm Olsen) Kal. Nr.09-10-1992 qup.15. Umiarsuit Tingerlaataannallit, Tamanik takinerpaaq, sorsuutit timmisartunut mittarfiit, Aqqartartut, Immap ilaatigut sivisunerpaamik ingerlasoq, sukkanerpaaq

Tamalaat. (katiterisoq : Wilhelm Olsen) Kal. Nr.11-1992 qup.14. Malinnut illersuut, matut, Erfalasulerfik, timmissanut nujuarsaat, naaralaatitsivissuaq, Globus annerpaaq, Ilerfit annersaat.

Tamalaat. (Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.05-1994 qup.10. Ilulissat annersaat. / Silarsuarmi kangerluit tannersaat.

Tamalaat. (Nuts. P. Storch) Kal. Nr.08-1994 qup.4. Inullit avannarpasinnarsaat. / Inorujussuit.

Tamalaat. (katers. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.01-1993 qup.13. Inuit piginnaanerak akerrortussusiallu. / Nunarsuarput kaajallallugu. / Pisuttuarneq isorartunerpaaq. / Issiavimmit assakaasulimmik sivisunerpaamik. / Qimusserneq sivisunerpaaq. / Perlukunik katersuinersuaq. / Agurkemik agguillammak.

Tamalaat. (katers. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.08-1993 qup.10.

Qinngussuit aamma qinngutaannaat. / Reflektori annerpaaq. / Avataarsuanut inissillugu misissuut (rumteleskop) / PISOqaanerpaaq / Qatsinerpaami inissitaq./ Assiliissut (assiliivik) annerpaaq./ Assiliivik sukkanerpaaq.

Tamalaat. (Nuts. Chr. Lyngé) Kal. Nr.11-1993 qup.12.

Transistor / Qarmarsuaq Kiinap avannamut assiaqutaa / Petrusip oqaluffissua / Kinguaatoornerit - nutaamillu siuariarneq / Suliap inernerá / Illorsuit quleriinnik initallit / Qaarusummi nunap iluani qalipagarsuit / Kunngi Faraot perloqqusinerat / Lord Carnavon qimmialu.

Tamalaat. (Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.10-1995 qup.15.

Qalasersuup Avannarliup (Nordpolen) ajugaaffigisaanera. "Guinness Rekordbog" -mit 1995-mit. Kia imaluunniit kikkut Nordpolen (Qalasersuaq Avannarleq) tikeqqaasimavaat? Manna tikillugu suli uppersivinneqarsimangilaq Nordpolen-imik tikitseqqaarnerartut ilumoorsimanersut. Dr. Frederik Albert Cook (1865-1940) aappalu sakkutuunut naalagaasoq, civilingeniør Robert Edwin Peary (1856-1920) taakku tamarmik Nordpolen-imik tikitseqqaarnerartarsimapput, ilumuuvinnerpulli? Wally Herbertip ilisimasassarsiornera 1968-69-imi pisimasoq naatsorsuutigissagaanni eqqarsarnartoqarpoq, taasuma 37 km. Nal. Akunnerini 15-ni siumut utimullu atortarsimammagit, Cook-ili oqarsimalluni 42 km ullormut marloriarluni atortarsimallugit. Taavalu Pearyp oqaatigalugu ulluni arfineq pingasuni agguaqatigiissillugu 61 km. Atortarsimanerarlugit, ila ilumoortuusarsimangillat. Uppernartumik uppersaatissalimmillu Nordpole-mik tikitseqqaartut tassa russit Pavel Geordijenko, Pavel Senko, Mikhail Somov aammalu Mikhail Ostrekin, taakku timmisartumik 23. april 1948 taavunga missimapput allullu ilaa tingeqqillutik. Sikukkut Nordpolemik tikitseqqaartut tassa merikamiut sisamat...../ Katittut utoqqaanersarisimavaat 1. september 1982-mi katittut Anne aamma Niels Nykjær, Videbæk-imiut Danmarkimi. Angut Niels Nykjær 102-nik..... / Avittut utoqqaanersaat aamma taaneqarsimapput tassa 97-nik ukiulik Simon Stern, nuliament 91-nik...../ Aamma katinertit ilaat akisusimagaluaqaaq. 1981-mi majiugaa Mohammed-ip ernerá Rashid Ibn Said alMakhtum, prinsesse Salama-mut katissimavoq ullullu arfineq marluk nuannassimallutik inuinngooq 20.000-it qaasarlugit,....

Tamalaat. (Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.11-1995 qup.13.

Guinness Rekordbog 1995-imit: Silarsuarmi kangerluit tannersaat: Tassa Scoresbysundip kangerlusuani kangerluk Nordvestfjorden-mik taameqartoq taanna 313 km. Takissuseqarpoq..... / Immap iluani qaqqat nuisanngitsut ilisimaneqartut portunersaat: 1953-mi paasineqarsimavoq Samoa New Zealandillu akornanniittoq taannagooq 8.700-nik immap naqqaniit ..... / Mallit portunersaat: Uttorneqarsimavoq Amerikarmiut sorsuutaanni naalagaqqat ilaannit Frederick Margraff-imit, taanna taamani sorsuummi Ramapo-mi ingerlallutik Manila-p Fileppinerne-llu aqqusaariarlugit San Diego-mut California-mut ingerlallutik unnuakkut 6. amma 7. februar 1993 anorersuarsiorsimapput 126 km.-tut nal. .... / nunat avannarlerpaartaat: Imaluunniit avannamut isuat 26. juli 1978-mi Uffe Petersen-ip Geodætisk Institutimeersup paasivaa qeqertap Kaffeklubbep avannaani suli allamik qeqertaqartoq 30 m. silitsigisumik 1,36 km.-nillu Kaffeklubbemut avannarliusumit tassa Kalaallit Nunaata avannamut isuanit avannarpasinnerusumik, taanna qeqertaq atserneqarpoq Odaap.....

Tamalaat. Kal. Nr.08-1996 qup.14.

Tamalaat. Kal. Nr.01-1996 qup.10.

Guitar: Silarsuarmi guitarit annersaat atorsinnaasoq ima angitigisimavoq: 11,63 m.-tut portussuseqarsimavoq, 4,87 m.-tullu silitsigaluni 446 kg-nillugooq oqimassuseqarluni. Taanna guitaripiluunersuaq Jasonville, Indianami, USA-mi ilinniartunik sanaajusumavoq..../
Pattagiasuit: Paatagiarsuit suli atortut pisoqaanersaat Compenius-orlet 1610-meersuavoq Danmarkimi Hellerød-imi Frederiksborg Slotskirke-miillunilu, taanna pattagiarsuarnit suli atortunit silarsuarmi pisoqaanersaatinneqartarpoq.....

Tamalaat. Kal. Nr.06-1996 qup.7.

Binco / Kinguaassiorsimanerpaaq. / Arnarujussuit.

Tamalaat. Kal. Nr.09-1996 qup.13.

Inuusugut assigiinngittagaagut angissutsikkut oqimaassutsikkut allatigullu, taamaattumik uku "Guinness rekordbog 1995"-imi ilanngunneqarsimasut takusassiarilaarpakka.

Tamalaat. Kal. Nr.10-1996 qup.9 (All.Godmand Rasmussen)

Tamalaat. Kal. Nr.01-1998 qup.9.

Sooruna niyuukkat qullit kaaviiartaraat? / Qaqqat innermik anitsiseq anorersuartitsisarpoq. / Qaratsat eqisaluttut. / Kalaalleq naleqanngitsoq? / Angutit kingullit qaammammi. / Juullimi ajunaarnersuaq.

Tamalaat. Kal. Nr.02-1999 qup.16.

Uiarnert misigissalissuit. (All. Silas Levisen - Aappilattoq - Nanortalik.)

Tamardlisit. (Tamarlisit) Kal. Nr.04-1983 qup.23.

Lârsêaugaluaq inuk nuannersoq quujanartunik oqariataartartoq juullilivissoq Kangermut nioqqutissanik pajuttunut ilaasimavoq./ Sarriauna titofinnaqqaarsimasoq.../Tuttu nappaja (taama taasaratsigu), suna pilugu pinerpoq Karl Heilmanniugaluup isiginnaartitsissutiliaa.../ Itera, itera nuilaarit oqarfigissavakkit..../ ila taanna qanorpiaq ilumoortiginerpoq, oqalualaartorli aammaasiit qanganngoreerami naqqiisinnaajunnaarlunilu. Qavani Nunap-isuata eqqaani asimioqarfiit ilaanni angutit inuusukaat ikinngutinnaariit pilerisaassimapput aqagu sila pitsaariarpat timmiarniaqatigiikkumallutik..../ ikinngussuara allaleriarlarami ajaappiartalersimalluni, qangarujussuarli akereerpara: "ila, qanoq ajaappiarlutit kusanartigisassavit palasersuugaluaq..../ Ullup qeqqanut angerlarlunga ikinngussuakka atuarfissuup sioraani naapikkakkit ingerlaqasiuppakka..../ Qanga Kitsussunut miterniartartorsuugallaratta.../ Tiinasiuna qaquigunnaq aallarniartartoq. Upernaat ilaanni Kitsissunut ilaasimavoq....

Tamarlisit. Kal. Nr.11-1997 qup.18.

Illuliarujussuit, Inuit angisuut.

Tamarlisit. Kal. Nr.08-09-10-2012 qup.10.

Inuiaqatigiit niyuukkallu. Nerrivik kaajallallugu issiapput...

Tamarmik iluarisaat: Saarullik. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2005 qup.16.

Sissap avatinnguani./ Tarajorterveqalerpoq./ Nunami allamiut./ Saarulliup nerisai./ Saarulli (eqqarliilu).

Tamassi juullimi pilluaritsi: Kal. Nr.12-2018 qup.1. (Saqqaa)

Juullimut pilluaqqussut Karl-Peter Andersenip imilertakkanik qalipaaserlugu suliaraa. Eqqaasippaatigut Jonathan Petersenip taalliaanik:

Meeqqap nipaa

Juullip pigaa

Nunami juullileqqaarmat

Annaassisusaaq inuummat

Tamani tutsiuppoq

Meeqqap nipaa.

Tammatut ilaat: Qaammatisiutit. Kal. Nr.03-2010 qup.25.

Hal.: Inuit ilaannit qanittukkut oqarfigineqarpunga “ Kalaallit nunaanni Qaammatisiutit” ukioq manna saqqumminnginnerat ajuusaarnartoq.

Tappiitsup isai. Kal. Nr.04-1985 qup.7.

Poorskerpoq. Poorskip ullaava Kattimut imaluunniit Kátikunnut tupinnartumik atuagaqarfiuvoq, qujaniarnermik kinguneqartumik, taamali misigiffiunera sioqqutingaarlugu Kattikkut allarpassuarnik atugaqarsimapput. ---- Katti aqqusinniornermik suliaqartoq angerlamut aallarpoq nuliama igaarisimasaasa suunerili nalusani pisarnermisut siumut takorluulereerlugit....

Tappiorannartut paasinnittuat: Leeuwenhoek – bakterissat

takunneqqaartuat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2010 qup.30

Ukiut 350-it matuna siorna angut Hollandimioq tupinnartunik takusaqarpoq... / Delftip rådhusiani pedeli. / Ilami tupinnaqaat. / Sunaana nassaarisimagaa?. / Aappassaanik allappoq. / Ukiut ingerlapput.

Taqamueriarnerusarnerpat – imaluunniit qanoq? (Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.11-1986 qup.10.

Taamatut qulequtserlugu kakkanniarnertut naqqissuiniarnertulluunniit isumaqarfigeqqunneqqaariarlara -taamaaliornissannummi uannut piukkutinngeqigama, taamatulliuna qulequtsiininnut pissutigisara unaasoq: oqaatsitta ilaasa atorreqartarnerminni isumalorsorneqartarnerat ilanneeriarlunga paasiuminaatsittarakku, isumaqaramalu oqaatsitta atorreqarnerini isumalorsorneqartarnerat qangatut pajarnaarnerulertariaqartoq. Taamatut isummanik saqqummiiniartarnermi nakimanartaraluarpormi oqaatsitta isumalorsorneqarnerannut sumiorpalussuseq ilaatigut pissutaaqataalaartarunarmat.....

Tarajueruttarallaratta. (All.Ole Alaufesen.) Kal. Nr.04-1981 qup.18.

Aammaakua ukiut qaninnerusut pisimasortaata eqqartorneqalersillugit nuannertartut. Soorunami pisimasuugamik soqutiginarporpasuarnik aamma eqqartugassaqaarnartarput, pingaartumikaviisinut naqinneqarsimariartut atualerlugit ilaatigut atuakkamit tiguartinnartarluni, allaat ilaanni eqqarsaatitallat puigorallarlugit atuagaq una kisiat ukkatarilersarlugu. 1955-imi Avanersuarmi Siorapalummit (Thulep niuvertoruseqarfiisa avannarlersaat) Narsamut Nuup pigisaanut noorillaratta niuvertoruseqarfinnguaq alianaaruttortoq inuttujunnaalersimasooq, inuulu Nuummummut nuullattaarlutik ikiliartulersimasut, ilami qanga niuvertorutsit siulliit niuvertorutsip illuata silataani ruuanut radisinullu naatsiivigisarsimasaat passunneerukkami asiuinnaalersooq..... Anerillarami nakoriaannavissimavoq, usiliutitatta allagartaat tunniuteriarlugit majuarpunga. Takanna maskiinarsuamik aallartippallariaramikku sakkukillerpallattaraaq,

avalanniaratillu, taamaalluni niuvertarfimmut oqariartortoq iserpoq, umiarsuarooq tinuppaa, tukummaallallunga ateriallarama naalagarsua makittaqqarluni pequallassimavoq, sunaaffa portugiiinit pinnattannguani sammiuarlugu tinimukarnissaa puigorsimallugu, tassa kujaani toreersoq maskiinarsua sakkortunngivissoq tamaviaarteqartaarlugu kaanngarniassarigaluartoq...

Tarnikkut artorsaateqarnermi: Juulliaqqap unnuaani. (All.: Villads Viladsen).

Kal. Nr.12-2018 qup.8.

Inunngorneranit ukiut 100-nngorneranut tunngatillugu ilanngussaq. Illoqarfiit ilaanni ajoqitoqaaq kiserliorluni allaffimminiippoq, najugaalu nipaalluinnarpoq. Kisimiittuarteraluarluni eqqarsaateqartuarternerata ilaanni kisimiikkunnaartutut ilaqartutullu malugisimalersittarpaa. Eqaarsaatit inorsarfeqanngitsut anersaat silarsuaannut nuuttarpaat, tupinnartunillu takusaqarsorilersarpoq. Tamanna amerlanertigut tuppalliutigalugulu qujassutigisarpaa. Nalunngilaa maanna inuusukkallarnimisut iliorsinnaajunnaarluni. Tamanna ugguutigineq ajorpaa, ilami allaat qujassutigiinnartarpaa. Kiserliornerani eqqarsaatai ungasissumut ingerlanialersarput. Saavaniipput tussiutit. Quppersimavaa juullerujussuarmut najoqqutassap aappaa Juannasip iivangiiliuani allassimasoq kap. 1. v.1-14. taanna najoqqutaralugu aqagumut oqaluussisussaavoq. Pisarnermisut sivisuumik eqqarsaatigeruusaarsimavaa.... / Matu kasuttorneqarpoq. Tupattorujussuavoq, tassami qaqtigorsuaannaq isertoqartarpoq. Mappiuppaa. Ernera nulianilu matup silataaniipput. "Iserniaritsi!" inoroorsarpoq. "Atak, pulaariatunngilatsigit, kisianniuna juullertorsuummat kiserliorpallaaqigavit aqqusaaritsigit hotelimut tamusseriartoqatigeqqulluta, imaallaat inunnik allanik takussagaluarputit", ernera ittoqiusaarpoq..... "Atak! Ataguli inuttut allatut iliulaariassasutit, tassami juullertorsuavoq, ukiumullu ataasiaannarluni juullertarpoq". "Ilumoorputit. Kisianni unnuk manna pisinnaanngilanga. Ilissinnguit nuannisaarniartsi!" "Ajornaqaarmi! Allatunaasiit ajornartumik kisimiittariaqarninnik misigisimanerit qanortoq atorluarniariuk!" Ernera taama oqarlunilu nulianilu hotelimukarlutik aallarput. Angutitoqaaq allaffiminut uterpoq. Issiavimmini issialerami eqqarsartorujussuavoq, eqqarsaataali allunaasatut ilannikutut ipput. "Pileqqaarnerani oqaaseq ippoq, oqaaserlu Guutuvoq, taanna pileqqaarnerani Guutimiippoq, qaammaqqullu taartumut qaamavoq, taarmiulli.." .....

Tarnikkut qasoqqanerup eqqumiissusia: Uanga ima misigaara. (All. Rebekka Mølgaard) Kal. Nr.05-2007 qup.17.

Juullip qaammataani illumut allanut pigallarpugut, aapparalu illumik paarsiniaratta aapparma ernera ilagalugu.

Tarnip timi peqqisisittarpaa. (Nuts. Chr. Lynge) Kal. Nr.08-1994 qup.12.

Timerput akiugassaqartuarpoq / Aap akui qaqortut saassussisarput / Sorsunermulli tunuaannartitsisannilaq.

Tarrajussivoq qilak. / Unnulersumi qatsungaartumi. (Taallat nuutitallit marluk) (Ulrik Rosing) Kal. Nr.04-1984 qup.16.

Erinat marluk Ulrik Rosingimit erinniarineqarsimasut uku ilanngunneqartut pillugit erinniortua nammineq ima allappoq: aamma erinat marluk nassiuppakka taallai erinarsuutiniittut, imaanngilaq erinaat nuannarinnginnakkit, soorunami taamaanngivippoq. Erinat-uku qanoq pinerlutik isumaminnik nalliuttartut....

Tarrara. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.06-1985 qup.10.

Taallaq. Vittuaqqap (Vittus Mikiassen) sunaaffa toqussi ungasigunnaartooq, taaliani taama qulequtserlugu allallugu aallartissimavaa, paasigamigulli inernissaanut timikkut nukissaarulluni nuliament Aaneeqqamut tunniussimavaa, ima oqaluni: - Kiap arlaata inaarumaarnerpaa..... / Siullermilli Vittuaqqap taalliaa (Allattaasitaamik allassimasaa) atuagassiareqqaarallartigu. Imaappoq: *Igalaaminikkut tunua qalipatakkut, itsuariga tarrara. Tassaniipput: Isikka, qanera – ilaallumi tamarmik. Taannaava tarraviga?...../ Oqaatigeqqillara: Unga naluara suna eqqaalersimaneraa. Ilisimannittoqarnerluni? Una nalunngiinnarpara: Vittuaraagaluq inuttut imartuujuvoq.../ Ulloriannguaq Kristiansen.*

Tarrilersup seqerngup (Naturi) (Erinn./Taall. Jørgen Fleischer) Kal. Nr.07-1997 qup.9 Taallaq.

Tartupaluk. Kal. Nr.05-2018 qup.31.

Tartupaluk imaluunniit Hans-ip Qeqertaa saqitsaassutaavoq Danmarkip Canatallu akornanni maannali pisortat Nunatsinneersut, danskit, canadamiullu akornanni ataatsimiititaliunneqarpoq naaperiarfiusinnaasumik suliqartussaalluni. AL.: Nunatta Akilerngullu akornanniittoq qeqertaa qangali Inughuit taasarpaat Tartupaluk. Kingornali pisortatigoortumik atersimavaat Hans-ip Qeqertaa kalaaleq ilisimasassarsiortoq, Suersaq, Hans Hendrik atsiullugu.....

Taseq tusaamasaaq: Suna pillugu Ujarassuaq napasooq. Kal. Nr.04-2010 qup.17
Hal.: Taseq tusaamasaaq Uunartoq kujataaniittoq takusimanngilara, tusaamaqaarali...

Taseralik-mi aasiveqartarnerit aammalu. (Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.10-1993 qup.16. Atuagassiami "Grønland"-imi nr.3 – 1993-mi ilanngussaqarpoq Sisimiuni katersugaasiviup pisortaa Finn Erik Kramer, ajoqersuiartortitap Carl Wagner-ip 1903-mi Taseralik-mi aasaanerani misigisani pillugit allagaanik.

Tassa tamaani.... (All. Emil Jonassen) Kal. Nr.06-2001 qup.18.
Maanna Emiilip misigisalikkersaarutai ilannguttarlugit allartissavagut.

Tassa tamaani.... Nanginnera 2.(All. Emil Jonassen) Kal. Nr.08-09-2001 qup.18
Maanna Emiilip misigisalikkersaarutai ilannguttarlugit allartissavagut.

Tassannga –taassumanga –taassuminnga (Robert Petersen) Kal. Nr.08-1985 qup.1.

Tatsip qeqertartaani. (all.Vittus Mikiassen) Kal. Nr.05-1981 qup.5.
Tuttutavut tatsip sinaanut pissukkatsigik isumaqatigiipugut avatittinni qeqertannguaq umiaaqqatsinnik ikaarfigalugit misissorumallugit, najugarpummi isumannaatsumik qimatsivissartaqanngimmat. Ukulu tuttutaqqaavut neqai amiilu iluatigeqisavut isummannaatsumiitikkusoqalugit, ikaarfigaarput, misissuleratsigulu paasivarput isumannangivissumik qimatsivigisinnaallugu, kangiata-tungaa innaarsunnguuvooq tatsillu sinna ujaraaloqarluni, taakkulu assariatsigik tuttutatta quttorainut perusivissaqalerpugut isumannangivissumik...../ Qarlortalunneq oqalunnertut tusaasorisara, aannariartulerpoq, misigilerlungalu talera saamerleq tuulliup ullorsuisa qaavannut anaarlusimasara kakikkaalaartuinnaasooq kiammillu kiinara kuuttuinnaasooq, nakkutaralu tassa akinni tatsip illuani tuttursuaq eqqissiffaarilluni nereruusaartoq....

Teriaq kumallu. **Kal. Nr.09-1996 qup.13** (Alaskami inuit oqaluttuatoqaat.)

Testamenti, Kingornussassat allassimaffiat. (taall. Villads Villadsen) **Kal. Nr.09-10-1992 qup.9.** Taallaq./ Villads Villadsen – Qasigiannnguit.- atuakkiortut taalliortutullu tusaamanearluortoq matuma kingorna taalliaminik saqqummiisalissaaq.

Thorvald Simonsen “Tuuluaat” eqqaaniarparput. **Kal. Nr.02-1998 qup.3.** Paamiuni palasi Abel Jakobsen qinnuigisimavara Tuuluaap toqunera pillugu allagaqalaaqqullugu. Tamannalu qujanartumik akuersarlugu allakkaminik nassiussivigisimavaanga.(All. Abel jakobsen) / „Kalaaleq”miit eqqaaniarparput. (All. Hans L. Larsen)

Tiggaq. **Kal. Nr.03-1981 qup.17.**

Kalaallit kingullarsuit oqaluttuallaqqisuisa ilagaat Salomon Jakobsen Atammimmiu, Maniitsoq. Oqaluttuai amerlasuut takinerusut naannerusullu pigineqarput, taakulu ilaat ilannguttalissavakka ”Tiggaq” aallaqqaasiullugu. Normunut tullissamut oqaluttuartup assinganik pissarsiniaraluarumaarpunga. / Imaannaanngexaaq, utoqqanngoraluarluni qitornarsuani angalaqatigiuaannartuugamigit, sineqanngivillunilu. Ilaanniaasinngooq aasami piniaqatigisarlugit ukioriartuinnaleqaaq aasiit issinniartorsuulluni sikuinnaqaaq, imarnersaani puisinik pisaqartaraluarlutik, tamaani sinaaniittut imarnersat nungusiinnaqigamikik, nungusiinnariarlugit piniarfissaarupput. Nunakkut ullaaralannguaq aallartaraaq aqisserniarluni, nerisassaarutulerlutillugooq piliatik nungukkiartulerlugillu ilaanni ullaarorluni anigami, tappavunga qutsissumut asuliinnaq kitaa nasillugu, qeqertat avalliit avataannarsuani pujorattat marluk takugamigit, avalleq annerulluni.....

Tikilluaqqunarsigit annaassisussaq aggersoq. (Taall. Jens Jensen) **Kal. Nr.12-1985 qup.5** Taallaq.

Timersorneq: “Vagabane” **Kal. Nr.04-2004 qup.19.**

Bal: Nuummi ilinniatuunerma nalaani, 1960-ikkut naallugit, sila timersorfissuuvoq.

Tikinngikkukkilluunniit taamaattorli pigaakkit. (Taall. Margrethe Jerimiassen, Qasigiannnguit.) **Kal. Nr.06-1988 qup.7** Taallaq

Timersornermit: Aasamut Olympiadeqartussaavoq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) **Kal. Nr.05-2004 qup.16.**

Sunaavali taama taaneqartoq? / Anaanaq imaannaanngitsoq./ Unammissutaasartut./ Unammerssuaartarneq aallarteqqippoq./ Arpassinnaaq./ Olympiadip nanginnera. /Allannguutit ilaat.

Timersornerup oqaluttuarsartaanit: Qanga arsamik unammisarneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen. **Kal. Nr.12-2007 qup.18.**

Meeraanerma nalaani qilanaarisat ilagisarpaat arsamik unammiartortut tikinnissaat....

Timersornikkut unammersuaartoqartillugu Kalaallit Nunaata Radiuta aallakaatitsiuarnera. (all. Hans Larsen) **Kal. Nr.06-1994 qup.3.** A/G nr. 33 maajip 3-anni – 1994 saqqummersumi Henrik Lund, Qaqortoq, allaaserisaqarpoq: “Poorski timersornertaqanngitsoq?” ...

Timmiaq nungulersoq?. Appa. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq). Kal. Nr.10-2016 qup.4. Appa timiaq taanna kusanartorsuaq mamarineqartaqisorlu Kalaallit Nunatsinni takornartaanneqaaq. Kukkunerussanngilarmi oqaraanni ukioq kaajallallugu Kalaallit Nunaata timmiarigaa, naak aasap ilarsuani nunaqarfiit illoqarfiillu imartaanni takussaanngikkaluarluni.

Timmiarsuaq nungutaq.: Isarukitsoq. Kal. Nr.04-2014 qup.12 Hal.: Ukiuni 1815-imi Qeqertarsuatsiaat eqqaanni qeqertat akornanni timmiarsuaq Isarukitsoq pisarineqartoq tusaamanarpoq...

Timmisartoq qulaassisoq siulleq.: Nunarput aqqusaartagassatut. Kal. Nr.11-2010 qup.7 Hal.: Kikkut tamarmik sila eqqartugannaaraat, Kisiannili qanoq iliuseqarfigissanagu,... / Timmisartoq. / Annaanneqarpunngooq. / Atuagagdliutini allaaserinera. / Hasselip oqaluppalaavi. / Naalagiat quarsaarnersuat. / Kingorna.

Timmissat erniulillaraangata. (KunûnguaK' Knud Olsen, Sisimiut) Kal. Nr.03-1982 qup.11. Inuunermi misigisat allat misigisaannik allaassuteqalaartuarmata, misigisimasama ilannguunik eqqartuilaartaannarpunga, ulluinnarni inuunermi atukkat allaanerularutai eqqaamajuartariaqaramik. Eqqartugassakkalu ukiut 50-it sinnerlugit pisoqaassuseqarmata immaqqa soqutigineqaratik suusupagineqassagaluit, piniarnermut ilami inuuniarnermut atassuteqarluinnartuummata eqqartulaariarlakka. / Ullut sisamat appat akornanni: Apersortereerluta aappara (Guulumaat) ilaanni naapilerpara nikallungaasarluinnartoq, allagigakku aperalugu, oqarfigaangalu angummi aallaqqugaani ilinniariartoqqulluni.../ Innamiillunga nangialersoorpunga: Niuverttoqarfimmi Uummannamiippunga, akinnguaniippoq qeqertarujussuaq "Salliaruseq" niuverttoqarfimmut sammernga innarsuuvoq qutaarluinnangajassuaq....

Timmissat isiginnakkat: Tulukkat, naajat nattoralillu. (All. Gudrun Chemnitz (Posthumt)) Kal. Nr.02-2006 qup.4

Timmissat oqallisaanerat.: Timmisinnaaq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.03-2010 qup.26 Imeqqutaalaq nunatsinni aasaaneranut ilisarnaatit ilaat paasineqarpoq timmissanut allanit tamanit nallerneqarsinnaanngitsumik timmisinnaasoq. / Ilisimatuut paasisaat. / Sikuiuitsup kujalliup najoreernerani. / Imerissuni.

TimûtugôK' isumâtdlortoK'aoK'. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.04-1989 qup.4. Timuutugooq isumaallortoqaaq. (Allattaasitoqqamik allataq) Ataatama piniaasii eqqumiitsut. / Ataataga niisarnamik pernarpoq./ Sukassutamik niisarnarpoq.

Tingerlaataannallit nalaanni. Kal. Nr.06-1984 qup.14.

Taamaallillungalu ilisimasassarsiornerit arfanniarlunilu nunatsinnukartarnerit qimappakka - nunatsinnili illoqarfinnut umiarsuit ingerlasarnerisa ilaannik taasaqatsiassallunga - taamalu ukiunut nutaanerusunik taaneqarsinnaasunut nuussallunga. Tassani issuaaffiginiarpara umiarsuup naalagaa Twingip Det grænlandske Selskabip ukiumoortumik atuakkiaani 1941-meersumi allaaserisaa ima qulequtalik: "Kalaallit-nunaanukartarnek ilungersunartulik". - tassani ilaatigut ima allappoq umiarsuaq "Marie Lovise" ukioq 1800 Kalaallit-nunaanukarnermini atugarliuuteqarsimaqisoq,.... Nangissaaq.

Tipaatsungarfik juulli-aa (Taal. Karen Olsen) Kal. Nr.12-1999 qup.9 Taallaq

Titartaanermik soqutigisalinnut: Titartaasarneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2004 qup.22 Titartaaneq qimerluuineruvoq./ Saamimmik allattartpit?.

Tobias Mørch. Kal. Nr.06-1983 qup.16. Kalaaleq nr.5 1983-imi palasi Tobias Mørch allaaseraara, taamanilu ilanngutassaagaluartoq piiginnarallarsimavara maannamut ilanngunniarlugu. Nr. 5 1983-imi allaaserineqartunit amerlanerusunik Tobias Mørch oqaluttuassartaqaralarpoq, maannali naggasiullugit ilanngunniarpakka allaalaartut, tassa Upernavimmiilluni misigalugillu tusarsimasaanik upperisapalaaqarnermullu tunngasunik taaneqartartunik namminerlu allaatigisimasaasa ilaanik eqqartuilaarlunga.... / ....”Kalaallit akornanni inoqarpoq uppiasunik aammalu upperisapaaqartunik, inoqarfinnilu asimioqarfinni utoqqaqarpoq qanga guutimik nalusut pissusiinik suli takuffissaasunik. Aliortukkat upperilluarpaat, diaavulumik imaluunniit diaavulutut ittunik ussiiniartunik takusoqartasimalluni.

Toqugaluarsimasup oqaluasaava. Uuluku – Holger Møller. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.06-07-2009 qup.20.

Maniitsumi meeraanitsinni takusarparput angutinnguaq, nunaqqatigiit taasagaat Uulukoralak, 1910-p 1915-llu akornanni inuusimagunartoq.... / Sakiallunnerup naapitippaatigut. / Uulukup atugai kingulliit. / Napparsimasunik paarsisoq pigaartoq. / Dr. Bang. / Uulukup toqunganermini misigisaminik oqaluttuuppaanga.

Toqummat Eqqaasat.: Elisabeth Taylor 79-inik ukioqarluni toquvoq. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.04-2011 qup.26 Tusarakku isiginnaartitsisartoq Elisabeth Taylor toqusoq eqqaasakka amerlaqaat. Ukioq 1953-imi oktobari qaammataasoq Ataata Avgo Lyngep oqarfigaanga suliffinnit freernialaaqqullunga. Sunaffa sianerfigitissimasoq tuluk isiginnaartitsisartoq Elisabeth Taylor Danmarkimut tikittoq.

Toqumut ingerlaartut. (All. Knud Rasmussen) Kal. Nr.12-2000 qup.18 Knud Rasmussen Avannersuarmini siulersuinermini nalaani misigisaminik nuannersunik atuakkiarpasuaqarpoq. Uani allaaserisaa 1910-kkut kingornatiguut pisimasuuvooq januarip qaammataani kaperlassuup nalliusimaaruttorfiani Qimusseriarsuakku kujammut Upernaviup tungaanut ingerlaartillutik sikuinnarsuarmini nalaappaat aaversuit nukalloriissuit imassarullutik sikuinnarsuarmini paarnngullutik ingerlaartut. Atagu oqaluttuaq pissanganartoq atuariatigut. (Hans L. Larsen)

Toqup ungataani inuuneq. (Nuts. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.09-10-1991 qup.18 Atuagassiamit “FAKTA”-mit tigusaq.

Nakorsaatiniq sunnertinnerup kinguneri, imaluunniit toqup ungataani inuuneqarneranik uppernarsaasuuppat? Danmarkimi inuit 20-ikkuutaarlugit agguaraanni taakkunanga ataaseq “toqup killingani misigisanik” oqaluttuuartarpoq. Tupinnartup tamatuma qanoq nassuiaatissaqarnera ilisimatuut assortuussutigaat. Inuit toqulivikkalualutik aniguisinneqartut oqaluttuarisartagaat toqup ungataani inuuneqarneranut isummamut tunngassuteqarpat – misigisaappat inuunerup aappaanut isilernermit tunngasut?..... / Inuit erniulernerminni pisimasunik eqqaasaqartarnerat: Meeqqap erniulernerminni ”sulloq” taartuinnaq aqqusaartarpaa qaamanermullu appakaalluni, erniuni aanaanap naavi ammarlugit ernisitsinikkut pisimannngikkaangat. Tamanna ”allangoriaartaartut”

misiginermik pissuteqartarpoq, ukiuni kingullerni qulakkeeriartuaarneqarpoq. "Allanngoriasaarnermik" misigisimaneq inuunerup navianartorsiorluinnarnerata nalaani pisarpoq. Timip misigisimaneq taammartutullusooq ittarpoq, annilaangarujussualernissaq annilaarujussuarnissarlunniit pinngitsoorniarlugu. Tamannalu pisarpoq qaratsami sianiutit.....

Toqusumik eqqaaniut. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.11-1997 qup.8 Palasi soraarneq Qeqertarsuarmi najugalik Christian Lyngge Toquvoq 14 Okt..

Tuattunnguaq. Kal. Nr.02-1993 qup.16. Kalaallit oqaluttuaat : Tuattunnguarooq avannarpasippallaanngitsumik kujasippasippallaanngitsumilli nunaqarluni, uffa una ukiiviinnaarimmigaa kangerlussuup silammut anigguata avannaa'tungaa, nuliaqqammiulluni qitornaqaratik. Uffagooq nunaat aamma sikusarujog. Tuattunnguarooq angakuummioq.

Tuattunnguaq. (Nanginnera.) Kal. Nr.03-1993 qup.12. Kalaallit oqaluttuaat.

Tuattunnguaq. (Nanginnera.) Kal. Nr.04-1993 qup.13. Kalaallit oqaluttuaat.

Tugsiutivta pørskisiutit ilait. Kal. Nr.04-1987 qup.21.

(Tussiutitta poorskisiutit ilaat.) Tussiutivut poorskisiutit marlunnik angisuunik imaqarput, tassalu toqumik toqusunillu makinnermik, imaanngikkaluarpoq toqu nammineq saqqummersinneqarluni, unali toqumut ajugaaneq, toqusumilli makinnerupsooruna tunngavigaa toqu, taamaattumillu taakku imminnut atasuullutik.

Tulukkap taateraaq annaakkaa. (all. Jakob Thorsen) Kal. Nr.01-1999 qup.14

Tupatorunnaaruit allarpassuarnut akissaqalissaatit. Kal. Nr.04-2000 qup.14
...Tupa taamaatinniarukku qaratsanniit aallartiguk!

Tuuluaap eqqaamasalersaarutaa. Kal. Nr.01-02-1991 qup.23.

Januarimi eqalliarneq (eqalunniarneq)./ Taanna pisimavoq ukiut 44-ut sinneqartut matuma siornatigut, tassa 1947-up aallartisimatsinarnerani. Taamani Kuummiuniippugut Ammassallip kangerluaniittumi,....

Tuuluaap eqqaamasalersaarutaa Nunaqarfiga. (Thorvald Simonsen, Paamiut) Kal. Nr.11-1990 qup.8.

>>Nuna qeqertat annersaat<< - Kalaallit Nunarsuarput - tamakkiusarluni itsarsuarmit tamani tamaani nunaqarfeqarsimavoq - ukiiveqarsimavoq - Kitaani, Tunumi, avani Avannersuaq qavanilu qavanersuaq. / II Katersortarfik tassanilu pisartut./ III. Angajoqqaakka - pinngorfikka - pillugit perorsaanerat eqqaamasassartaalu. / Kippartarneq - Kitsissuniittarneq >>ingerlaartorniartarneq<<.

Tuluttuut imaluunniit kalattuut. (Ole Alaufsen) Kal. Nr.02-1984 qup.4.

(Kiattoruna paasinarsalaarliuk): Kalaallisut oqaatsitta atornerarnerat eqqarsaatigileraangakku qasseerpassuarnik oqaatsit isumaanik paasiumasaqalersarpunga, oqaaseq sorleq eqqortuunersoq imaluunniit eqqortuunnginnersoq. Oqaasilerinermillu ilinniarsimannngilluinnarama ilaasigut paatsiveerutivillunga paatsiveeruttarpunga. Oqaaseq "Kalattuut" (Tassa qitigissat) eqqarsaatigileraangakku isumaliortarpunga kalaallit pissusiat

(periaasiat) tunngavigalugu oqaasinngorsimanngitsoq. Una pissutigalugu: itsaaniilli tusaamasaganngilagut kalaallinik qituttunik. Kisianni tusaamavagut kalaallit immertartut (imlt. Erinarsortartut), mumertartut, tivasartut aamma soqullittartut (imlt, soqulasartut). Isumaqartartungaana kalaallit europamiunit tikinneqartaleramik aatsaat qitittalersimasut...../ Salloqittaavik - aprilip aallaqqaataa: Tuluinngooq arfanniat aprilip aallaqqaataani nuannattartorsuupput, ullumikkutoorlugu festattartorsuupput, (immaqa sisorarfissiortarnitsitit mitaartarsimapput). Nunalisimallutinngooq umiarsuup qaavani nuannallutik, qitittartorsuupput, ileqqorsuut kalaallisut taaguuteqartitarput "unngiaasoq" (uvngiaussoK') qanga imaakasinnikkallaratta qitittagarput kalaallit tulunnit ilikkarsimavaat, tuluinngooq imaaliorlutik qitittarpaat:.../ ...tamakku oqalualaarsiarisimasakka tusartakkakalu tunngavigalugit ulloq aprilip aallaqqaataa kalaallit salloqittaavimmik taagulersimanerlugu? Salloqittaavinngortissimanerlugu?...../ (assut soqutiginarlutillu nuannerput, allanik taamatut ittunik oqaatigineqarsinnaasunik ilisimasaqartoqarnerluni?...Aaqqiss,,)

Tunissut: Ajornaqaaq saperpara. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.05-2015 qup.23.

Inunngorneranit ukiut 100-nngornerannut atunngatillugu ilanngussa.

Inuuneq aa, nuanneqaaq

Qanoq atussanerlugu

Ilisimaannaraanni.....

Kiserliorneq, nipaatsormiuuneq, nuannersorpassuarnik misigisaqarfiusarlunilu

nuannaarutissarsiffiusarpoq periarfissaq taanna sumut atortariaqarlugu paasineqaraangat.

Ini najortuagaq uummartutut ilisarpoq.....

Tunissutisiaq atorluagaq. Kal. Nr.02-1983 qup.22.

Upernariartulerpoq, tamassalu pisarnertut apersortinnissamut imaluunniit avannaamiutoorlugu qeqartussamut piareersarneqalereerpoq, apersortinnissaq pillugu atuariartortarinnaq piareersaatigineqanngilaq, aammali apersortinnerup oqaluffimmi naammassineqarnerata saniatigut angerlarsimaffimmi inoqutigiit ilaqutariillu iluani qanoq-iliusissat mikinerunnngilluinnartumik oqaluserineqartarput..../ Sakiu angeqqippoq: Ullumikkut atusallugu allanit naleqqunnerujussuugaluarpoq. Tamanit atorneqartariaqaralarpoq. Ulloq apersortiffissaq qanilliartuinnarpoq, qilanaarnarsigaluttuinnarpoq aammali inuit ilaat ulappukkiartuinnarlutik. Sumi tamanni ilungersuasoqarpaluppoq: Takissusissaaruppoq - unnaavisagooq qulaasa avittarneri ajoraat - annoraasaagooq qaqortoq takisooq tikinneq ajulerpoq... allarpassuillu.. / Tunissutisiarpasuit: Naalagiarneq nalliuttorsiorntartoq inerpoq. Naalagiat nikuipput. Sakiuli suli nikuinngilaq. Apersortittut tunuleriiaarlutik isaasimasut amerlanerit nikuereerput. Kiisa ataataata tinnerlugu nikueqquvaa. Sakiu qangami taamaakkami nagaasutut illuni kiisami niukuippoq. / (Normumi tulliani nangissaaq).

Tunissutisiaq atorluagaq. (Nanginnera). Kal. Nr.03-1983 qup.21.

Avanersuarmut takornariarneq: Sakiuuna - tassa apersortittoq taanna - qiimalluarluni tiipaqusuttuunngitsoq (ulapittutut illuni qarsupilluni pisuunngitsoq). Tassami aatami allakkap puua tunniummagu taamatullu oqarluni suna pineqartoq tamatumalu qanoq pingaartiginera paasisutut ippai, taamalu kiinaatigut nalunanngilaq qanoq tulluutsigisoq. Allakkap puua tassannaannarluni ammannngilaa. Tigullugu qungujukutsoorluni isersimaunut nittarteqqaarallarpaa - soorlumi qanoq nuannaartiginerminik misigeqatigeqqusoq.... / ... Ajoraluartumilli alapernaannera sivisunngilaq. Aallarsimatsiaannaq timmisartuaraq aalasarujussuanngorpoq, sunaaffa avannamik anorlingaatsiartoq. Avannerneralli Pituffimmi malunnangaanngilaq - aatsaat avannamut

aallaramik nuilluarsimallugu - Qaanaallu tungaanut sakkortusiartuinnartoq. Perlasinatik apuupput - qujanarmi.... / ...Juaat nulialu Eleonoora asalluarsimanermik arlalinnik qitornaqarput, asulu ilaat angisuunngulersut, asululu Sakiu peqateqangajalluni aamma nukappiaqqamik... Jammarsiminngooq atilik. Sakiup illusimmavissaatik taakku sulitinnagilluunniit tassa qimakkumajunnaarpaa....

Tunuliarnilersaarutit. (All. Tobias Gabrielsen) Kal. Nr.07-2000 qup.10 Tobias Gabrielsen ilisaritipparput. TOBIAS Otto Mikael Gabrielsen inunngortoq ukioq 1878, Nuussuarumi Uummannap Sulluata kimmut anigguani qanga piniartorsuit nunaqarfigisimasaanni. Piniartorsuusimavoq, taamatullu qimmeqarnikkut qimussernikkullu ajukkunnangitsuusimalluni. Taamaattumik tupinnanngilaq ukioq 1906-08-mi Kalaallit Nunaata Tunuata avannaarsuanut Danmarkimiit aaqqissuunneqartumit ilisimasassarsiorinissami qimussersitut piniartissatullu toqqarneqarsimammat, kalaaleqatini allat marluk peqatigalugit, tassa Jørgen Brønlund aamma Hendrik Olsen. - Tassani suliarisimasaa naatsumik nassuiaatigilaassavara. - Tamatuma kingorna qulequttami allaaserisaa nangeqattaartumik „Kalaaleq“-mi ilannguttasavarput. (Hans L. Larsen). / Tunuliarnilersaarut.

Tunuliarnilersaarutit. (All. Tobias Gabrielsen) nanginnera 2. Kal. Nr.08-2000 qup.14 Normu 7-mi Tobias Gabrielsen ilisaritipparput. Siullermik 1906-08-mi Tunumi ilisimasassarsiornermi peqataavoq. Taannaavortaaq ilisimasassarsioqatini Koch peqatigalugu Jørgen Brønlundip timaanik nassaartoq allagaanillu paasissutissanik nassaartoq. Tobias aappasaanik Tunumi ilisimasassarsiornermi peqataavoq ukioq 1926. Angalanermini misigisaminik allaaserisai aviisimi „Avanngnâmioq“-mi naqinneqarsimasat saqqummiuppavut. (Hans L. Larsen)

Tunuliarnilersaarutit. (All. Tobias Gabrielsen) nanginnera 3. Kal. Nr.09-2000 qup.12 Teriannianut piniutaat. / Amaqqunut piniutaat.

Tunuliarnilersaarutit. (All. Tobias Gabrielsen) nanginnera 4. Kal. Nr.10-2000 qup.17

Tunuliarnilersaarutit. (All. Tobias Gabrielsen) nanginnera 5. Kal. Nr.01-2001 qup.19

Tunumiit oralittuaat: Timertsii tunitsulaa. (Oralittuortoq: Pouline Nathanielsen) Kal. Nr.05-2009 qup.7

Tunumiit oralittuangat: Piniartuader Tatta. Kal. Nr.05-2010 qup.19 Pouline Olsenip 1985-imi oqaluttuartaippaa Isajas Kuitse, Allaqqiisoq Lotte Maré Holm.

Tunumiut avannaamiullu oqaluttarnermikkut allattaatsimik atuinerat. (Villads Villadsen) Kal. Nr.05-06-1992 qup.9. Knud Rasmussenip højskoliani allattaasitta oqaatsittalu ataatsimeersuaatigineranni ilinniartitsisoq atuakkiortorlu Villads Villadsen Avannaamiuvoq, ukiorpassuarnilu Ammassalimmi ilinniartitsisutut ajoqiunertullu sulisimalluni. Oqalugiarnernini ersersinniagai imaapput:.../ Tunumi ajornartorsiorneruvugut. / Oqalugiaammut ataatsimiittut isummernerat. Oqalugiartoq: Villads Villadsen. / Suleqatigiikkuutaat isummernerat naalisarlugu.

Tunumiut ilaannut apeqqut. (Marie Rosing-Asvid) Kal. Nr.04-1982 qup.20.
 Tunumiut nunamik qanga atitoqaanik taagueqqilenermut soqutiginninnerat malunnarpoq. Tassunga tunngatillugu nunap taaguutaa Skjoldungen eqqumiigisarsimavara, kalaallisut taaguuteqannginnerami? Kalaallimmi aamma taama taasarmassuk.

Tunumiut ilaannut apeqqut-mut akissut.(Tobias Ignatiussen) Kal. Nr.06-1982 qup.19. Tunumiut atitoqqat utertikkiartoqqileraat assut nuannaarnarlunilu qujanarpoq. Oqaaseq Skjoldungen Tasiilap eqqaani atorneqartillugu paasilluarneqartarpoq. Kisianni uagut soorlu tamaanga Skjoldungenip eqqaanut piniariaraangatta tamanna "Idduarmit"-nik (Inussuarmit) taagortarparput.....

Tunumiut oqaluttuaat.: "Nagingalivatsiar" (Radiukkut aallakaatitaq Lotte Holmip allaqqitaa) Kal. Nr.06-07-2010 qup.16

Tunumiut oqaluttuaat.: Nakungasuatsiaq. Kal. Nr.02-2011 qup.13 Oqaluttuartoq Esajas Kuuitsi, Kulusuk. Aaqqissuisoq Pouline Olsen, 1985-imi aallakaatitaq. Kitaamiusuunngortitsisoq: Lotte Maré Holm.

Tunumiut oqaluttuaat.: Piniarluartoq atilik Tatta. (Oqaluttuartoq Esajas Kuitse, Kulusuk. Aaqqissuisoq Pauline Olsen, Kitaamiutut Lotte Maré Holm. Kal. Nr.08-09-2010 qup.14 Kulusuup kangiani Umiivimmi, Kulusuup Umiiviani nunannaqarporooq piniartoq atilik Tatta.

Tunumiut oqaluttuatoqaat: Tunersuit tunissutaat. (Oqaluttuartoq: Pouline Nathanielsen) Kal. Nr.05-2009 qup.9

Tunumiut uiartalermata: Oqaluttuarsiaq. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.08-09-2009 qup.21

Tunumiut ukiut 1900-ssaata ingerlaneranni Nuummumt nunasisut. (All. Isaias Martins) Kal. Nr.05-2000 qup.16 Tunumiut uiartut Nuummilu kuisittut uanga inortutsiarpakka. Suli inunngunngikkallarama maanga Nuummumt Noorlernut pisimapput tassanilu nunassillutik.

Tunumut umiamik ilisimasassarsiorneq 1883-85 Kal. Nr.06-1981 qup.15. Atuagassiatsinni "Kalaaleq"-mik aaqqissuisut isumaqatigiissimapput angalanilersaarutunik qallunaat taamaaliorsimasut allagaannik kalaallisuunngortitsiniarlutik nangeqattaartussamik. Isumagineqarpoq aliikkutassaannaanissaa – piumasulli "ilisimasassarsiorfigisinnaallugu", atuagaq nutserlugu maanna ilannguttaqattaaligassarput nutaajunngilluinnaralarpoq, tassa 1889-imi naqiterneqarluni. Taamaakkaluartoq atuakkanilu qallunaatuunik nunatsinnik tunngasunik imaqartunik allanik pissalissuugaluartoq, angalanermik pissanganartoqartumik imaqariarmat taanna siulliutiinnarparput, - taamaaliortuartarnissarput neriugalugu kingorna allanik ilanngussisarumaaratta. – atuakkamik maanna aallartitassamik allattuupput Gustav Holm aamma V. Garde Ammassaliup eqqaatalu inoqarnera qangali ilisimaneqarpoq – qallunaatsiaat nunaqarfiat kangillermik taaneqartartoq ilaatigut tunumiissangatinneqarluni. -...../ Ilisimasassarsioritullu ukuninnga qallunaartaqarput: Gustav Holm, Vilhelm Garde, Hans Knutsen, Peter Eberlin, Hendrik Petersen aamma Johan

Petersen. Holmilu ullorsiummini ima aallartippoq: Ukioq 1883 majip 3-ani Københavnimit aallarpugut Kalaallit-nunaanni neuvernermik ingerlatsiviup umiarsuaasa ilaannik "Ceres"-mik Nuummullu pilluta junip 14-iani, tassa Ceresip usimi ialaat niusussaammagit.....

Tunumut umiamik ilisimasassarsiorneq 1883-85 (nangitaq) Kal. Nr.01-1982 qup.3.

(Nangitaq.) (Kalaaleq nr. 6-1981-imi aallartinnerani oqaraluarpunga nunat inuillu aqqi allatut atorsimasaat issuaannarlugit, nalunngitsulli allannerlugaannaasut taamaaliorunnaarpakka). Sillimmatissatut qimatavut Naffalimmit isumagilluarneqarsimmapput, umiaq ameersakuinik matusimallugit taamalu kuserfigineqarsinnaanatik. Ataanili masaattoqarsimammat ataasiakkaanik ajortingortoqarsimavoq. Tassaniititavut tamaasa tiguvavut utertussat nerisassat kisiisa pinnagit aammalumi nerisassat ilaatigut asijungajassimasut sulili atorneqarsinnaasut ilanngullugit. / Assiliartai: Fig. 6. Ikersuaq, seet fra Sujunikajik. (Knutsen). – Fig. 7. Ilinguaki. (Efter Fotografi.)

Tunumut umiamik ilisimasassarsiorneq 1883-85 (nangitaq) Kal. Nr.02-1982 qup.4.

(Nangitaq). Septemberip 1-iani Ammassalimmik atilik tikipparput, aalagangersimavungalu tamaani ukiissalluta, Tasiusaarsuk Killermik atilimmi, taanna pitsaalluinnartuuvoq, tassa nuggersimaninnguulluni..../ Graahp inussuliaanik ilisimasaqarnermik saniatigut Ammassalimmiut inussulianik allanik eskimuunik sanajunngitsunik ilisimasaqanngilluinnarput...

Tunumut umiamik ilisimasassarsiorneq 1883-85 (nangitaq) Kal. Nr.03-1982 qup.21. (Gardep allagaa – nangitaq.)

piniartut utoqqaat Nanortalimmiut eqqaamiuulu majip 18-iani ullaakkut tikiussimasut aallalernitsinni isiginnaarumalluta ileqimisaartortuinnaapput, avannaq sakkortuallaarnerarpaat mallerpallaarnerarlugulu. Uagulli nalunnginnatsigu kitaata kujasinnerusani kanannertillugu Tunup kujasinnerusuni sikumik avalassaarnartitsisartoq taamatut anorlernerani aallarumalluinnarpugut, taamalu tingerlaaserluta ingerlalluarluta aallarluta. Umiat 2 angallatigaavut 4-nik qajartaqarluta, kalaallinik arnanik 9-nik angutinillu 7-inik sulisoqarluta, taakulu saniatigut oqalutsi 1 europamiullu 2. qaamatitut 6-inut nerisassamaateqarpugut, taamaaliornikkut umiat taakku marluk aasaq tamaat Tunumi atussagaluarutsigilluunniit aammali Ammassalimmi ukiisimasanut qaamatini marlussunni nerisassanik pissaqartitsissalluta.

Tunup avannaarsua suli: Inuisa nunngui?. Kal. Nr.08-09-2006 qup.38 Hal.: Kalaaleq 060706-imi tunulerngusaannermik allaaserisara sivisuumik tiguartisimaffigaara sulilu inerneqarluangitsutut isigalugu...

Tupa ajugaaffigisinnaavat piomaguit. Taamaaliorusuppit?. Kal. Nr.02-2000 qup.10. 1999-imi Sisimiuni peqqinnissaqarfik ullut arlaqartut atorlugit Sisimiut katersortarfianni assigiinngitsunik inuup peqqissuunissaanut tunngasunik paasisitsiniaavoq.

Tupamut soraarniarnerit ingerlatiinnaruk Kal. Nr.06-2000 qup.9 Allaatigisaq tigusaavoq Peqqinnissaqarfiup naqitertitaanit./ Ulloq pujortarunnaarfissat illit nammineq aalajangeruk!

Tupap akugisai suunuku? Kal. Nr.09-2000 qup.15 Atuagassiatsinni tupamut tupatortarnermullu tunngasut arlaleriarluta sammisarpavut, atuagassiarpummi inuiaqatigiit iluaqutissaannut sumulluunniit ikiuukkusoqaaq. Maanakkut tigusiffigissavarput PAARISA nr.17-2000, allaatigisaq Kræftens Bekæmpelse-mit tigusaavoq. / Timimut sunniutit./ Cigarettit Lightit./ Nikotinimik arrorsaaneq./ Nikotin nakorsaaitut./ Kulilte./ Usserut (tjære)./ Quersuutit (Irritantit).

Tupinnartorsiaq: Immap pulateriaarsua. (All. K. Fencker. "Avannaamioq" ukioq 1913) Avannaamiutoqqamit allaqqiisoq Lars Karl Jensen. Kal. Nr.06-07-2014 qup.28 Atuagassarsiortillunga ukua Avangnâmiumi naammattoorakkit, imarisaat oqaasiliorterilu soqutiginarterlugit allaasitaamut allaqqipakka, inunillu allanit Soqutigineqassasoralugit KALAALAQ-mut ilanngiútassiaralugit.

Tupinnartorsiat, Amikup eqalussuullu paanerat. (All. Lars Karl Jessen) AvangnâmioK' 03.02.1949-mi naqitaaq. Kal. Nr.08-09-2014 qup.43. Danskit atuagassiaasa ilaanni Vikingimi imaattoq atuaqqullugu nutserpara. H.Olsen

Tupinnartuliaq upperissallugu eqqarsaatigiuminaatsoq. (All. Ulf Olsen, Nuussuaq, Nuuk) Kal. Nr.05-1999 qup.4. Tassaana ukiuni arfineq marlungulersuni uummatima taqaasigut silaannaqarfiisigut assut napparsimasartunga ilaatigooriarlunga Sanami uninngasariaqartarsimallunga.

Tusagassiorfinnut nalunaarut.: Ilagiinni qinikkat oqartussaanerulerlik. (All. Magnus Larsen) Kal. Nr.11-2014 qup.4. Ilagiinni pisimasunik ilisimaarinnissimallunga tupiginngilara Sermitsiaq 7. November saqqummersumi palasi Juaanna Platou allagaqarmat biskop Sofie Petersenimit akineqarnissaminik kissaateqarluni.

Tusagassiorfinnut nalunaarut.: Oqaasileriffiup 2009-mut nalunaarutaa. (All. Carl Chr. Olsen aamma Katsi Fredriksen) Kal. Nr.08-09-2010 qup.6. Oqaasileriffiup nittartakkamini saqqummersippaa nalunaarut ukiumoortoq 2009-moortoq.

Tusagassiortunut tamanut sumiluunniit nunatsinniittunut ilikkagassaq! (All. Gerth Lyberth "Avaju" Maniitsoq) Kal. Nr.04-1994 qup.4. "TAKANNA!" "QANOROOQ"

Tusagassiortut kukkujuarput oqaasilerineq nalugamikku. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1997 qup.4. Suliffiminni naalakkaminnit nakkutigineqannginnguatsiarput oqaatsitsinnik atuinerminni, iluamillu pikkorissartinneqassanatik. / Oqaasilerinermik ilikkartinatik kukkusarunnaarnaviangillat.

Tusagassiutit oqallissutaassapput: KNR qanoq atorineqassava. Kal. Nr.10-2005 qup.3. hal.: imminut aperisarpunga, Sooruna KNR.-imit aallakaatitat amerlanerusut tusarnaassallugit soqutigiunnaarika?

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.01-1990 qup.5.

Kalaallisut erinarsuutitta nutarterneqarnissaanut atatillugu erinarsuutininik katersuiniarnissaq. Sooq... Erinarsuutit massakkut pioreersut aaqqissuuluugaanngimmata erinaasalu nutaanik amigarsinartaqaluni, tamanna pillugu erinarsuutininik nutaanik saqqummersitsisussanik suleqatigiissitaliortoqarsimavoq Atuakkiorfik suleqatigalugu. Tassani siunertarineqarpoq inuiaqatigiit kalaallit pitsaasunik aaqqissuulluakkanillu nuutitalinnik erinarsuuteqalernissaat...../ Nutaassat pillugit kaammattuuteqarpugut..../ Taallat nassiunneqartussat tamarmik erinaqassapput...../Qaqugu erinarsuutivut saqqummissappat?...../ Taalliortut erinniortullu malittarisassat malillugit akissarsisinneqassapput..../ Erinarsuutit nassiunneqanngikkaluartut aaqqissuisulli ilanngutassatut piukkutaat taalliortuisa erinniortuisalu ilanngunnissaannut itigartitsissutigisinnaanngilaat akissarsissutigissallugilli..../ Erinarsuutit inuusuttunut inersimasunullu atugassatut naatsorsuutaammat meeqqanut erinarsuutit ilanngunniarneqanngillat...

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.02-1990 qup.13.

Kalaallisut erinarsuutitta nutarterneqarnissaanut atatillugu erinarsuutininik katersuiniarnissaq.

Tusagassiutitigut nalunaarut: Nunatsinni amqip qalipaataanik immikoortitsisitut iliuuseqarluni sulisunik soraarsitsineq akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq. Kal. Nr.08-1996 qup.5.

“Nunami maani najugaqarpugut, maanilu najugaqartuassalluta, Oqaatsivut inunnguuseraavut, nunamilu maani najugaqartuassagatta oqaatsivut pigiuassallugit qulakkeerusuppavut.” Taama aallaqqaasiivoq John Olsen, Maniitsumi S.I.P.-ip siulittaasua.

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.10-1996 qup.9.

Atuakkiorfik nutaamik aqutsisortarpoq. (all. Aqissiaq Møller)

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.07-1998 qup.6.

Neriusaap 1998-imi normu siulliup saqqummerneratigut, Kalaallit Nunaanni kisiartaalluni eqqumiitsuliornermut kulturimullu tunngatillugu atuagassiap kalaallisut qallunaatullu saqqummersartup ukiut qulingiluassaat aallartippaa.

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.10-2000 qup.2.

Kalaallit oqaasii pillugit politikkeqalerluni inatsit itisilerneqarluni sakkortusarneqartariaqarpoq./ Knud Rasmussenip Højskoliani augustip 29.ianniit 1. Septemberimut kalaallit oqaasii pillugit isumasioqatigiittut inatsisartunut Naalakkersuisunullu imatut oqaaseqaasiorlutik nalunaaruteqarput. (HLLarsen).

Tusagassiutitigut nalunaarut. Kal. Nr.06-2001 qup.15.

Sisa Ukiumoortumik ataatsimeersuarpoq.

Tusagassiutit oqallisaanerat.: Aperiinnariarit – aallakaatitassiaq aliikkutassiaanerusoq. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.03-2010 qup.20.
Sooq aliikkutassiaannaanerusoq?

Tusagassiutit oqallisaanerat.: Sooruna?. (All. Juaaka Lyberth) Kal. Nr.03-2011 qup.5. Itileralutik qaqilerisinnaasunik aviisiliortoqarnerluni nunatsinni

tusagassiuteqarnek pillugu isornartorsiuerpalaartunik qaqileralutik aallakaatitassiorsinnaasunik...

Tusarliussamineq. (Ulloriannguaq Kristiansen). Kal. Nr.03-04-1992 qup.2.
Aasaq manna junip 14-anniit 21-annut Knud Rasmussenip Højskoliata oqaatsivut allattaaserpullu pillugit ataatsimeersuartitsinerani Kattuffik immikkut qaaqqusaalluni, tassani siulittaasuvoq Ulloriannguaq Kristiansen Peqatigiiffiup siunertarisaat pillugu oqalugiartinneqarpoq.

Tusarliussamineq. Kal. Nr.11-1992 qup.8.

Aasaq manna septemberip 13-anniit 19-annut atuakkiortorpassuit Europap ilaanit avannaanit, Nunanit avannarlernit, Kalaallit Nunaannit, Savalimmiunit kiisalu USA-mit pisut Islandimi ataatsimeersuarput. Kalaallit Nunaanniit immikkut qaaqqusaalluni højskolimi ilinniartitsisoq taalliortoq Adam Nielsen peqataavoq. Aada qinnuigisimavara peqataasimanerminik nalunaarusiaa Kalaleq-mut tusagassiarilaaqqullugu, imatut allagaqarpoq:..../ Qaaqqusissut imarisaalu./ Tusarliuteqqaarnera./ Ullut ingerlarngi./ Pisartut allat./ Saqqummiussinera./ Ulloq kingulleq uannut./ Anernerup nipa (Taallaq). / Ullut ilaanni. (Taallaq). / Tusilartup nipaatsup nipa. (Taallaq).

Tusarliussaq. Kal. Nr.11-1989 qup.3.

Taama qulequtserlugu ukiut 65-it matuma siornatigut "Avannaamioq"-kut lisannguaq (Isak Schmidt) allagaqarpoq. Tamatumunnga tunulequtaralugu 1924-mi novemberip 17-ani umiat Killermiut qeqertanut timiminuuttunut piliaminnik aaleraluarlutik anorersualiussaallutik umiunerat inuit tallimat inuunerannik naleqartumik....

Tusarnaartitsisut.: Parnaarussat kalaallit. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.03-2014 qup.17.

Ukiarmi Vridsløselillimi parnaarussivimmi parnaarussat Frikirken Salem Frederiksværkimi tusarnaartitsippat. Taakkua Danmarkimi arlaleriarlutik tusarnaartitsisaramik ilisimaneqarput.

Tusilartup nipaatsup nipaa. Kal. Nr.11-1992 qup.12. Taallaq.

Tussiaqartaarnerup pileriartorsimanagera. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.12-1992 qup.3. Ilagiit nalliuttorsuini tulleeriilluni tussiaqattaartitsisarnerit allaaserineqartut malillugit ukiut 1850-kkut missarpiaani aallarnerneqarsimapput..../ Henrik Lund, Isak Lund-ilu,/ Pavia Petersen,/ Kristen Poulsen,/ Johan Immanuelson,/ qatannugutigiinniat,/ Oqaluttarisaanerata atatitsisui,/ Tussiaqattarutaasartut katersorneqanerat.

Tussiummik oqaluttuaq: Tussiut qilammiorpaluttoq. (All.: Villads Villadsen). Kal. Nr.12-2018 qup.14. Atuagassiamit Det Bedste 1993-imeersoq najoqqutaralugu.

Inuunera piitsoq pigiinnaqqugit

Tupallunga paasisoraakkit:

Qujallunga pilluutaateqqugit

Ilinnut - inunnut - nunannut.

Østrigip ilaani illoqarfeeqqami Oberndorfimmi apilaarsimalluni juullerpalaarluinnarpoq. Inuit illuminni "Unnuaq illernartoq" nalliussiniarlugu pinneraapput, erniinnarlumi siarnit avilualaalissapput nalliuttorsior-nissarsuaq angingaartoq nalliukkaluttualersoq ilagiinnut ilimasaarutiginiarlugu. Taamanilu qilanaarnersuaqarlunilu pissanganersuaqarpoq. "Nikkulaap iluartup oqaluffiani" palasi 26-nik ukiulik Joseph Mohr allatorluinnaq

misigisimavoq. Paasisimavaa pattagiaq aserorsimavoq. Annilaangasupilussuuvoq. Joseph Mohr uersagaalluni alliantorsimavoq nipilersullammaavoq. Inuit naakkinnittut paasinnittullu ikiuinerisigut 1815-mi palasinngortitaavoq, 1817-milu Pberndorfimi palasimut ikiortaalersimalluni. .... soorlumi tassa assaat ersinngitsut pinngitsaaligaat uteqattaartillugit oqaatsit: "Stille Nacht, Heilige Nacht", Unnuaq nipaatsaq, unnuaq illernartaq", versillu arfinillit allapai. Kisiannili erinaqanngilaq..... Joseph Mohr piitsoqaluni 1848-mi 55-inik ukioqarluni puallulluni toquvoq. Inuugallarnermini naluaa tussiusiani silarsuarmut tamarmut siaruartaq. Aatsaalli tussiuut taanna 1854-mi tyskit nunaanni kunngikkormiut nipilersortartuata erinarsortimmagu Gruberip taamani 67-nik ukioqartup taallaq erinarlu qanoq ililluni pinngorsimanersoq tusarliuppaa..... Tamatuma kingunersua Koreami sorsunnermi Amerikamioq John Thorsness juulliaqqami pigaartuulluni malugilerpaa akeqqaq qanilliarlorpaluttut, aallaanni silutsereerlugu piareeruttortoq Koreamiut qungujulaqalutik saqqummerput tussiullu "Stille Nacht" Koreamiutoortow tussiuutigilerlugu. Tussiareeraminngooq taarnerinnarmut tamarput.... Tussiuut taanna kalaallisut taalliarineqarpoq taallugu "Juullimi qiimasuttut; inngilit qilammiut" organist Jonathan Petersenimit. B.S. Ingemannip taalliaa tunngavigisimavaa.

Tussiuut nuannarisara: Guutiga ataataga. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.03-2006 qup.3

Tussiuut oqaluserisaq nuannersoq. "Guutiga illimmi". (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.05-2012 qup.3.

Immaqa pisussaangikkaluarlunga isummersimavunga Tussiuut nuannersorsuaq pillugu allaaserisaqalaarniarlunga. Tassaana Nuummi Hans Egedep oqaluffiani poorskerpalaartumik tusarnaartitsineq KNR-imit poorskimi aallakaatinneqartoq tusarnaarlugu tusarnaartitsinermi oqaluttuusup oqaatigimmagu "Guutiga illimmi" Valdemar Frederiksenip taalliarigaa oqaatigalugu..../.... Taalliorlutullu allassimalluni Sarah F. Adams 1841. Erinniortuulluni Lowell Mason 1856...

Tussiuutip oqallisaanera.: Aperilaarlunga aamma uparuaalaarlunga. (All. Ricard Petersen, Nørresundby) Kal. Nr.02-2012 qup.3.

Atuagassiami matumani Kalaallimi nr. 6-7, juunip/juulip normuani aamma septemberimi saqqummersumi nr.8-9, kiisalu Oktobarimi saqqummersumi nr.10-mi Tussiuut "Sassaritsi Kristusip pigaasi" sammineqartarpoq oqaaserisartagatoqqatut "illersorlugu assortorlugulu"-mik oqaasertalertariaqartunik.

Tussiuutip oqallisaanera.: Ilinniarluarsimaneq imaluunniit? Tussiuut "Sassaritsi" pillugu oqallinneq. (All. Sofie Petersen) Kal. Nr.08-09-2011 qup.3. Inoqartillugu isummat assigiinngittuassapput, tamannalu aamma qujanaqaaq...

Tussiuutip oqallisaanera.: "Sassaritsi" Aammalu. (All. Daniel Lennert) Kal. Nr.08-09-2011 qup.4.

Atuagassiami "Kalaaleq"-mi nr.5-imi 2011 Karl Peter Olsvig Andersen allagaqarpoq tupigalugu tussiuut taanna qangaammalli tussiuutini peerneqarsimannigmat.

Tussiuutip oqallisaanera.: "Sassaritsi" pillugu isummersulaarneq. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.04-2012 qup.3.

Ukioq kingulleq, ukioq mannalumi Tussiuut apersortittoqartillugu atorineqartartoq erinaq tusarnersorsuaq "Sassaritsi Kristusip pigaasi" atuagassiakkut kalaalikkut oqallisaanera

malittaralugu nuannaralugulu eqqarsarnartoqartittarpara. Ilaatigut ilagiinni sulisut qulliunerusut akornanni isumaqatigiinnngissutaasutut taaneqarsinnaasutut nalilerneqarsinnaasunik tutsiuttoqartarluni. / Allanguutigisinnaasaatut siunnersuut.

Tussiutip oqallisaanera.: Tussiummik iluatissarpunga. (All. Pavia Nielsen, Uummanaq) Kal. Nr.10-2011 qup.4.

Atuagassiaq Kalaaleq aqqutigalugu tussiutit ilaat qeqartuni naleqqutillugu atorneqartartoq "Sassaritsi" oqallisaalerpoq. Taanna pillugu allaaserineqartartut tupigusullunga atuartarsimavakka.

Tussiutip oqallisaanera.: Tussiut qiasaarut. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.10-2011 qup.3. Matumani atsiortunga Tussiut "sassaritsi" ilaatigut apersortittuni atorneqartarunnaanera ippigalugu ukioq kingulleq Kalaalermi allaaserinninnera arlalitsigut qisuariarfiunera nuannaraara...

Tuttunniartarneq. (All. Jakob Lyberth) Kal. Nr.01-1999 qup.16.

Novemberip 6-ianni 1998 Kalaallit Nunaata Radioani aallakaatitaani „Ippiarsummi” siulitta tuttunniartarnerat pillugu Gaabiup (Gabriel Jessen) Anthon Siegstad-illu oqallisigalugit eqqartugaat tusarnaarlugit assut soqutiginarissimagikka, matumuuna eqqarsaatigiligara oqaatigilaarusuppara.

Tuttut pillugit oqallinneq: Qanga tuttuissattorsuugallarmat, maannalu. (All. Kristian Egede (Kajistiaat), Nuuk) Kal. Nr.08-09-2004 qup.22

Tuugaajutiga. Tûgâjutiga. Kal. Nr.04-1986 qup.9.

Tassalu qilalukkap qernertap tuugaava, pigineqarnissaat aamma allanik nuannarineqartartoq. Oqaaseq "Qernertaq" ilannguttariaqanngikkaluarpara. Qernertat kisimik tuugaaqarmata. Ajoraluartumik tuugaaq taanna uanga nammineq qilalugartama tuugaarinngilaa, naak ataasiunngitsumik tuugaalissimagaluarlunga, - kingullermik Illoqqortoormiuni immaqa 1957-imi 58-imiluunniit, upernaakkut juni aallartisimalesoq. Taamanilu qilalugartama tuugaava ullumi pigisannit kusanarnerusuugaluarpoq, - sanalunnguarluguli qangarsuarli nungussimavara...../..... Danmarkimi illussaarsuit ilaanni, Rosenborgimi, takornagassarpassuarnik kusanartorpassuarnillu takusassartalimmi, tamakku akornanniittoqarpoq qilalukkat tuugaavinik sanaanik. Tupinnarnersaraat issiavissuaq tamaat immikkoortiterlugu oqaluttuarissagaluaaraanni kisianni-una nalunaaquttap akunnerpassui atorlugit - taamaattumik maani taamaaliorsinnaanngilanga. Imaaliinnarlugu oqaatigissavara: annersaa qilalukkap tuugaavinit sanaajuvoq...../.... Tassalu ajaappiaq, biskopip ajaappiaanik taaneqartoq, soorlu Københavnimi katersugaasivissuarmiippoq biskopip ilisarnaataa Roskildemi biskopip atugarisimasaa - qilalukkap tuugaavinit sanaaq, taamanersuarli immaqa uk. 1200-p eqqaanili sanaajusimasoq. - aamma- mattuffimmi Parisimiittumi tassani takusassaasarsimavoq taaneqartartoq "naapertuilluarnerup assaa", - uumasup taamaattup nassuanik sanaaq"...../... Maannalu nassuup taamaattup immikkut piginnaassuseqartitaanera eqqartussavara, qallunaatut allagaq qangatsiarnisaq tunngavigalugu..... (Nangitassaq)

Tuugaajutiga. Tûgâjutiga. (naanera.) Kal. Nr.05-1986 qup.8.

Akimasuuginnaalli sooq kisimik iluaqutiginiassavaat, inuppassuit allat aamakkaa aamma iluaqutissaqarumasut? Akimasuummi kisimik pisiarisinnaavaat, tassali akisoruttormat piitsut akissaqartinnginnamikku. Taamaakkaluartoq piitsulli aamma minitaasarsimannngillat. Ukiut 1600-ssaanni ileqqorineqarpoq oqaluffiit palasilluunniit

taamaattumik nassuutillit napparsimasunut piitsunut tamanut atuisitsisarluni – ajorunnaarsinniarlugit. Napparsimasunummi piitsunut naakkinnittuliorneq ilagiit – oqaluffiup – suliassaasa ilagaat...../ .....Soorlu Laurentius Catelanusip 1627-mi atuakkiamini oqaluttuaraa akimarnit toqunartumik toqoriarneqarnissaminut nassuminermik taamaattumik nerrivimmik qaaniititaminnik illersuutissaqartarnerat,..../ .... Ukiut 1600-ssaanni tuluk angalatoorsuaq Frobisher 1577-imi immani avannarpasissuni “aalisakkamik ataatsimik nassulimmik” silulivoq..../ .....Kiisalu Wienimi nakorsat ilaasa ukiumi 1593-imi misilissimavaat qimmeq toqunartortortillugu malitsiinnarlugulu tuugaaminermik iisitillugu – sunaaffalu ajorunnaarpoq..../ ...Albert Kyper, tuluit-nunaanni professor, ukioq 1654 novemberip 23-ni Thomas Bartholinimut danskiusumut allappoq, qaamikkut nassullit nassumernanik nassitsivigitsiaqqulluni, nassuit ikinngitsut umiarsuartigtut Københavnimut tikiuttarmata (tassa Kalaalit-nunaannit, tassalu qilalukkat tuugaavi),..../ ...Maannalu eqqartorpara uumasup pineqartup nassuinnaa, ilaatigtut tuugaamik taasarlugu, tassami qilalukkaptuugaarimmagu, taamanili inuiannit allanit nassummik taaneqartarluni....

Tuukkat arfanniutit. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.20.

Tuuluaap eqqaamasalersaarutaa Nunaqarfiga. (all. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.11-1990 qup.8. II. Katersortarfik tassanilu pisartut. / III. Angajoqqaakka – pinngorfikka – pillugit perorsaanera eqqaamasassartaalu. / kippartarneq – Kitsissuniittarneq... /

Tuuluaap eqqaamasalersaarutaa, (nanginnera) (all. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.12-1990 qup.5. V. Inuit eqqaamalluakkama ilaat. / VI. Nunatsinni najukkamiit najukkamut allamut nuuttarnitsinnit taatsiarniakkat.

Tuuluaat – Thorvald Simonsen eqqaaniarparput 1923 – 1998 (All. Laban Kanuthsen) Kal. Nr.04-1998 qup.3

Tuumari qajavikasik. Tûmare K’ajavikasik (Hans Hard.) Kal. Nr.07-1986 qup.1. Kujataaneeqqaalerlunga (sunaaffa nunagilissallugu) AgpârK’amut (Appaaqqamut) (M/sk. Søkongen) naalaganngorlunga angalaaqqaarama kujammut Aapilattoq tikillugu angalaarpugut, nioqqutissanik pajulluta, taamanilu saarullippassuaqarallarmat angerlamut saarullinnik usilersortussaalluta. Aappilattoq tikeqqaarpara oktoberip naajartulernerani tarrajussisoq, taamani sinerissami nalunngisaaqisoq ukiorpasuit landsrådimi ilaasortaasimasoq Jakob Nielsen niuvertorusiuvoq. Taamani aqqusernit ingammik niuvertoruseqarfinni qullilersorneqanngikkallarmata qaammartartoq assut atorneqarpoq..... / .... Inuusuttuulluni Aappilattup kangiani Nuummi nunaqarlutik ukiutoqaasoq, tassalu nalunagit Aapilattumi unnummut assut tapattussaasut (qitittussaasut), kisiannili nigersuartersuovoq qaqqat qiteravillugit persorisorsuarmik, Tuumarili piukkooreerami anori unissutiginiangilaa. Taama anorersuartersuaq taarsilersoq Aapilattormiut uitsatilermata pilerpaat taavaana qajaq tulalersoq, niuffiorlugu pilerpaat Tuumariaasiit, ajortoqarasugalugu paasiniallugu oqarnialerpoq Aapilattumut tapariarluni Nuummi taparfissaqannginnamik...../ .... Tassa taamani aamma Igalikumi ukiissutaa umiarsuaqqap (Søkongen) tamaanga Igalikup kitaata tungaanut tuapassuarnut tippussaaffigisimavaa, taamani Appaaraq Igalikup akiani illuttut kisarluni sulili siumut tamaviat sarpissorluni, kisianni anorersuup tissukaatiinnarsimavaa....

Tyskit “noorli”-unngillat. (All.: Ulloriannguaq Kristiansen.) Kal. Nr.02-1981 qup.28.

“Noorliit-killiit” – taaguut taanna Radiuaviisimi sulisut ilaasa ilaanni atortalerpaat, ilaannikkut eqqarsarani taaguusiisarnermik taanna paasissutissat ilagaat. Uanga paasisakka naapertorlugit taaguut taanna “Noorliit” qanga Nuummiut kisimik atorpaat, taama taagugaat tassaapput Nuup ateqaataa nuup nuuani najugallit.....

Tyskit qalasersuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiornerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.12-1994 qup.17. Atuagassiamit "GRØNLAND"-imit tigusaq.

Tyskit qalasersuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiornerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.01-1995 qup.15. Atuagassiamit "GRØNLAND"-imit tigusaq.

Inuisa susassarisaattut: Tamanit tusaamanearluarumalluni aningaasallumi pissutigalugit kaptajn Koldewej Tyskit nunaanni angalaarpoq oqalugiaqattaarluni. Tamani pilersaarut nuannaarutigineqaqaaq, atuagassianilu eqqartorneqarnera annertoqaaq. Tyskit ilisimatuussutsikkut paasiniaanissaannut periarfissat nutaat ammaanearput. Takuniassavarput inuiaat tyskit umiartornikkut allanit ajornerunngilluinnartut, allatulli umiartornermut pikkoritsigisut, sapiitsigisut qasujaatsigisullu nunami allani naliminnit ajornerunngivissut. Illoqarfinni anginerni tamani suliniaqatigiiliortoqarpoq (komitiit) suliniutiminni tamatigut pingaarnerutissallugu katersinissaq, tassami umiarsuaq tissiartaat "Grønland" allamik anginerusumik taarserneqarniassamat, aamarsuarnik atortussanillu amerlanerusunik..... Umiarsuaq pingaarneq sukkanerpaamik sanaqqinneqarpoq Joh. C. Tecjlenborg-ip umiarsualiorfiani Bremerhaven-imi. Nutaamik atertaarinnearpoq, atserneqarluni: "Germania" ..... / Aallarnek: Umiarsuit marluk "Germania" "Hansa"-lu ukioq 1869 junip 15-ni nal.3 ualikkut Bremerhaven-imit anillaapput. Preussen-ip kunngia, grev Bismarck sakkutooqarneq sorsuuteqarnerlu sinnerlugit tyskilu ilisimatuut sinnerlugit nalliortorsiornerartumik pingaartorsiorpaluttumillu peqataapput.... / Angalaarnerup immikkoortua siulleq: Umiartornermi tamani pisarnertut ullormut nerinerit pisimasut pingaarnersarisarpaat. "Ullu'qeqqanut sassaalliutit assut qinigassaqarput tamalaarpassuit, "Koldewey nalunaarummini taama allappoq..... / Sikut: Jan Mayen-ip eqqaani pujortorsuugaa umiarsuit imminnut atassuteqarfigiunnaarput. Ullut arfinillit qaangiuttut 15. juli tassa qaammat ataaserluinnaq aallarnitsinniit qangiuttoq, tamarmik sikup sinaava anguaat.....

Tyskit qalasersuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiornerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.02-1995 qup.16. Atuagassiamit "GRØNLAND"-imit tigusaq.

"Hansa" sikuni kisimiilluni: Ullut arfineq pingasut qaangiummata "Germania"-mit avissaarnermit "Hansa"-mi nakorsaq umiarsuup nakorsaa dr. Buchholz ullorsiuutimini imaallassimavoq: "Nikalloriartorpugut atugarlioriartuaarattami. Sarfaq kujammut kimmud ingerlasoq sarfarlu alla avannamut ingerlasoq pissutaallutik ullormut 10 sømilit kujammud ingerlattarpaatigut. Nunamut tipinissaq ilimanarunnaaralutuinnarpoq." Dr. Buchholz-ip isumalluarpasinngitsumik siulittuutaa ajoraluurtumik eqquuttussanngorpoq..... / Aamaruutissaasivik: Illu ukiiffissaq umiarsuup naalagaata (Kaptajm) Hegemann-ip nammineq pilersaaruserlugulu qanoq ittuunissaa suliaraa. Qarmarai amaruutissat "Germania"-mut tunniutinngitsuukkat maannali iluaqutaaffissarsisut. Paasinarsivorlu assut iluaqutaasut atorluarsinnaasullu. Isugutammik milluaasuupput inimullu kialaartitsisuulutik. Qarmassatta katiterutigaaq imeq apullu. Illu 20 fod-inik takissuseqarpoq 14 fod-itullu silitsigaluni, inunnut 14-nut tassaniittussanut naammalluni..... / Silarluk: Januarip qeqqata missaanni ajutoorneqarpoq. Silarluttorsuutillugu persersorsuutillugulu sikutaq najugarput qupivoq illulu aserorneqarluni. Unnuani tallimani

ilisimasassarsiortut 14 atupiluuisimaqisut qasusimaqisullu umiatsiaani sinipput..... / Umiatsiani: Majip 7-ani ullaakkut tamarmik tupaallaatigisaminnik oqalulerput nunap tungaanut imaannaq nuivarput. Kujasimmik kangisiaartumik anorsarinnerata unnuaanerani sikut akullartissimavai, ullo'qeqqanut seqinersiornermi paasineqarpoq 61*12' n. b.-8'-nik ippassarnit avannarpasinnerusumut pisimasut. Taava piffissaq nalliuppoq nunap tikinniarnissaanut..... / Inulimmut ingerlaneq: Junip 10-ni ilisimasassarsiortut isumaqaralarput ikerasassuarmut Prins Christian Sund-imut pisimallutik. Sumiissusersiornermi paasineqarpoq 60*4' n. b.-mut pisimallutik..... / Nunaqqatit kalaallillu akornanni: "Das ist die deutsche Flagge! Das sind unsere Landsleute, willkommen, willkommen in Grønland!" Ila nammineq oqaatsit tusaallugit nuannissusia, taama ilimasugani oqaasiviit atorlugit tikilluaqquneqarluni.....

Tyskit qalasersuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiorerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.03-1995 qup.13. Atuagassiamit "GRØNLAND"-imit tigusaq.

Kalaallillu paasinnileramik inuttumasuunngitsugut navianartut, imaluunniit anersaapiluunngitsugut eqqumiitsut nuannaarlutik ummammit pisumik tikilluaqqaatigut. Qaammatini pingasuni Kalaallit Nunaata kujataaniinitsinni "Hansa"-p inui nunaqarfeerarpasuarnut atassuteqartarput inussiarnisaafiqineqartaqalutillu tyskit kalaallillu akornanni ikinngutigiuarneqarpoq tikilluaqquneqartuaannarpugullu...Niuertoq: J. G. Kursch... Umiarsuup naalagaa: Hegemann... dr. Laube.../

Tikinnek: Soorlu nunaqqatitsinnit Narsaq kujallermi tikilluaqquneqarsimasugut taama nalliortorsiorpalutsigisumik aamma Tyskit Nunaanut tikikkatta tikilluaqquneqarput. Taamani erfalasut amusimapput, aqqusinermi ikumatitsisoqarluni, inuit nuannaarput erinarsorlutillu. Tikeqqaat tupaallaatigisaminnik tusaqarput. Nassuiaatissarsivaalli pisimasoq tusaramikku. Tyskland Frankrig-imut Sedan-imi ajugaasimavoq. Dr. Laube naggataasumik oqaaseqartikkallartigu, "Hansa"-p inui pillugit nalunaarummi:..... / "Germania"-mik Kalaallit nunaata avannaanut angalaneq: "Hansa"-p angalanerata inuttaasalu takutereerpaatigut inuit ajornatorsiulerfinni ajornakusoortunilu qanoq atsigisumik qasusuisaarsinnaatigalutillu piumassuseqartartigisut ajugaaniassallutik pissutsit ajornakusoortut inuuniarfigalugit. "Germania"-p angalaneratali takutippaatigut Kalaallit Nunaata avannamut kangimut samminerani sulinerannik ilisimatuussutsikut nutaanik nassaartorluti paasisaqaarlutillu..... Igeriallaqqissortatta Peter Iversen-ip uumasooq eqqorluaqalugu pisaraa. Oqaatigaat "ussippaarsuaroq" pisarineqarpoq, uagullu issittumi pisarsimasunik atuarsimasugut soqutigisaqaarlunnartugullu eqqaalerparput Parry-p Ross-illu eqqartorsimagaat umimmak, kalaallimmi taama taasarmassuk umimmak.....

Tyskit qalasersuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiorerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.04-1995 qup.15. Atuagassiamit "GRØNLAND"-imit tigusaq.

"Soorlumi aqqata nalunaareeraa qanoq utoqqaatiginera missiliorlugu annersumik minnerusumilluunniit neqaa tunnualu umimmassunnippoq, kisianni sungiutassaaluni imarmiunit pisunik neriuarsimanermit allaanerinnaarluni. Neqaata uagut sungiusimasarput nersussuup neqaa assigeqaa, immualu "Trammitz-ip misilikkamiuk pitsaanerarpaa nersussuup immuanit pitsaanermik ajornerunngilaarpoq." Iluanaarluta kingorna arlalinnik umimmattarputgut ilisimatuut..... / Qamuserluni angalaaqqaarneq: Upernassariartoqqaalersooq ilisimasassarsiortut ingasinngitsumut qamuserlutik angalaaqqaarput. Qimminilli tuttunilluunniit qimuttorisinnaasatsinnik nassataqannginnatta allatut iliorsinnaanngilagut kisianni qamutit nammineq uniarlugit. Qimminik amigaateqarnerput ajuusaarutiginnilarput..... / Ukiivissineq: Silap qaamarna

milligaluttuinnarpoq ukiorlumi qallivoq. Qamuserluni angalaarniartarnerit unitsinneqarput, tamatumami siunertarisimmamagu issittumi angalaarnermi periaatsit misigisaqarfiginiarlugit. Nukiilli tamarluinnarmik atorneqalerput "Germaniahavn"-mik taasatsinni ukiinissamut piareersarnermut. Umiarsuaq typersuarujussuartut ittumik ulinneqarpoq, umiarsuup initai inittorsarneqarput oqorsarneqarlutillu,.....

Saassunneqarneq tassangaannangaarmat sukkangaarmallu Börgeren-ip aallaanni nassatani eqqaasimannigilaaluunniit, ilami qanorluunniit oqarnissani naluaa oqaluttuarineq saperpaa. Isumaqaqarporli nanaq nikuissimasoq takusimallugu taassumalu siulliiminik patikkaani...../ Kaperlaap nalaanni ulapputit: Soorlu ilisimasassarsiornermi nalunaarutini kingornalu ilisimatuutut naqitani ersersoq peqqissaarluta sulisarsimavugut misissuilluta, uuttortaallutalu ilisimatuutut akisussaassuseq misigisimallugu. Suliarpassuit paasisarpassuit siornatigut ilisimaneqanngitsut angerlaanneqarsimapput nunarsuarmilu ilisimatuunik tamanit suliareqqinneqartarsimallutik..... Aprilip 15-ani avannamut allorniusaq sanimukartup 77-a qaangerpaat, allanik taama avannarpassitsigisumut pisoqarsimannigilaq. Aammami nukeerutilerput. Ilisimasassarsiornermi nalunaarummi Koldewey allapoq: "Qulanngivillunga isumaqaqarpona umiarsuarmik taama avannarpassitsigisumut pisoqarsimanaviannngitsoq..... / Qamutinik angalaarnerisuaq. / Qissiat: Katersuagarpasuatta assigiinngitsut ilagaat (uumasunut, naasunut, nunalerutinut, pisoqarsuarnullu tunngasut) qissiat. Ilisimasassarsiornermi ungasissumut qanittumullu angalaartarnerminni umiatsiaanik qamutinillu angalaartarneri nassaavisa ilagaat qissiat, taakku immikkut isigalugit eqqumiinnerilu pilugit professorGregor Kraus-ip soqutigilluinnarpai.....Tyskit ilisimasassarsiornermi inuiaqatigiit nagguinik ilisimatuutut misissuisuat dr. Adolf Pansch aamma qissiat pisoqaassusianit paasisaqaartinneqarpoq. Pisoqqat taama amerlatigimmata taava Kalaallit Nunaata tunuata avanna sivisuumik inoqarsimassannigilaq.....

Tyskit qalasarsuup avannarliup eqqaanut ilisimasassarsiornerisa aappaat 1869 – 1870. (all. Anders Odsbjerg. Nuts. Peter Storch) Kal. Nr.05-1995 qup.17.

Aamma illukut nassaaraat nalunannngitsut siviisuumik najorneqarsimannngitsut, ilisimasassarsiornermi isumaqaqarput eskimuut sinerissamit tamatumannaga peerussimasut immaq 1823-ip kingunitsiannua (Clavering). Tamatumunnga atatillugu eqqumiitsoq manna taassavarput ilitersuummi § 29-imi ima allassimasoqarmat: "Eskimuunik naapitsissagaluarussi atassuteqarfigalugillu naapitasi ilaat ikinnerpaamik angut ataaseq arnarlu aamma ataaseq ilisimasassarsiornermi Europamut angerlarnissaannut ilaginiassavasi."/ Angerlamut ingerlaarneq: Julip 22-ni "Germania" ukiuunerani umiarsualivissaminit anillappoq. Sila pitsaavallaannigilaq iluillu nuannaarpiaratik. Kisianni augustip 8-ni umiarsuup inui ilisimatuullumi eqiiallaatigisaminnik misigisaqarput, "siviisuumik ilungersuutivut naammattumik ajornartorsiutivullu naammattumik taarserneqarput." Dr. Börgeren umiarsuullu naalagaa Koldewey nunamut niupput qaqqarlu qaqqivaat sikuq pissusia misissorumallugu: "Tassaniippat Kalaallit Nunaata timaani nuna qaqqartooq kusanaqisoq najorlugi uagullu najugarput sutut pinnersakkatut kusunarluinnartutut ippoq..... / Inerleri: "Germania"-mit nalunaarut avammut qamuserluni angalanersuaq 77^a avannaanut: "Tallimariarluni qamuserluni angalatitsisarnerit qaammatit pingasut siviisussuseqarsimasut apeqqutinik qassiinik pilersitsisimapput, taama atuagarliortarnerit amigaaqartarnerillu ilisimatuutut angusanik taasasaqalersitsinersut? Taamaapporooq. Makku eqqaagaanni allorniusat sanimukartut amukartullu nalaanni nunat nassaarineqarneri, nuna ima taasarpit König – Wilhelm – land;..... / Naggasiut: Naak ilisimatuut silarsuarmi tamaneersut tamarmik Koldewey-ip ilisimasassarsiorneri iluatsititut akuerigaluarat isumassarseqqaartoq ilisimatuutullu siunnersueqqaatuusoq dr. August Petermann pakatsinngitsuungilaq, imaq sikoqanngitsoq Nordpolen-imut atasooq Kalaallit Nunaata Inngikitsullillu (Spitsbergen) akornaniissangatitaa nassaarineqanngilaq, isumaataluunniit akerlianik

paasisaqaannarput...../ Anders Odsbjerg inuuvoq 1943, filmiliornermi ilitersuisartoq, atuakkiortorlu. Allassimavai kortfilmiliamilu ilitersuisuusimalluni ima atilimmi: "Tolerance om kriminelle i Grønland" (Nuts. Kalaallit Nunaanni pinerlussimasunik akaarinnineq).....

Uanga Eichmann tigusaraara. (all. Peter Malkin – Harry Stein) (nuts. Otto Steenholdt) Kal. Nr.05-06-1992 qup.22.

Israelikkut isertortumik paasiniaasartuisa – Mossad apeqqutaat imaappoq : Sulereeraangami sukkoqqulluni angerlartarpa? – Kisimi angerlamut ingerlasarpa? – Piffissaq eqqorlugu angerlartarpa? – Tassa maanna Peter Malkin piareerpoq, illoqarfissuaq Buenos Aires unnuttorlu. Tassa maanna angut nazitsit peqqarniitsuliortarnerssuini atermigut tusaamanerlugaq naapittussanngorpaa. Ateq tusaamanerlugaq gas-ilu atorlugu toqoraavinnut inunnik miliuunerpassuarnik amerlassusilinnik nassiussuisarsimasoq, tassalu tamakku toqoragarpasuit ilagaat Malkin-ip nammineq aleqaa..../ Suliaq allakkajaaq.

Uanga Adolf Eichmann tigusaraara.(nanginnera) Nuts. Otto Steenholdt. Kal. Nr.07-08-1992 qup.14.

Pissutigisanik nalunaarutiginnineq./ Akeraq naakkittaatoq / Tigusiniarneq aallartippoq.

Uanga Adolf Eichmann tigusaraara. (all. Peter Malkin – Harry Stein) (nuts. Otto Steenholdt) Kal. Nr.09-10-1992 qup.10.

Attila tussalerparput. / Illit tamanna akisussaaffigaat./ Piffissaq sivikitsoq./ Annilaartup nipaa./ Taarmi siunissami susoqarumaarnissaanik eqqarsaatit.

Uanga Adolf Eichmann tigusaraara. (all. Peter Malkin – Harry Stein) (nuts. Otto Steenholdt) Kal. Nr.11-1992 qup.15.

Kisiannimiuna juuteq./ eqqartuusivimmut sassartitaaneq./ kingullerpaamik naapinneq.

Uanga Adolf Eichmann tigusaraara. (all. Peter Malkin – Harry Stein) (nuts. Otto Steenholdt) Kal. Nr.12-1992 qup.17. Isertugaq.

Uggornaraluaqaaq toqujaarmat. (All. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.09-1997 qup.4.

Aqigssiaq Møller pillugu eqqaaniunni „Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut”-mi siulittaasuusimasup Ulloriannguaq Kristiansen-ip taamma qulequtserpaa.

Uiarnarit misigisalissuit. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.02-1998 qup.14 Taama allappoq avisiiliortoq ilisarimanearluortoq Jørgen Fleischer Sermitsiami nr.6,6. Februar saqqummersumi. „Uiarnernik Obadiarsikkunnik oqaluppalaaq kalaallit allalluarsinnaasup suliaraa, ajoqersuisoqalernermit Kalaallit Nunaata oqaluttuarsartaanik nalunngisatsinnik tigulaariffiusoq qangalu kalaallit inuunerannik allaatigineqartareeqisumik eqqartuisoq. Atuagaq imannak nutaartaqanngilaq..../ 1864-mit 1730-mut / Ukiut 60-t sinersorneq.

Uiguut – simavoq. (All. H.C. Petersen) Kal. Nr.04-1996 qup.2.

Uiguut –simavoq kalaallisut oqaatsitsinni uiguuterpassuit ilagaat atugaanera ukiut 1900-kkut naajartornerani maluginiarneqartartoq.

Ujakkaarpoq imaluunniit isukkaarpoq. (all. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1994 qup.4.

Ujakkaarpoq - isukkaarpoq. (all. Alibak Steenholdt) Kal. Nr.01-1995 qup.2.
 Oqaasiliortut oqaaseqaataat. HLL. "Kalaaleq nr.4 1994-imi allaaseraara: "Ujakkaarpoq imaluunniit isukkaarpoq." Allaaserisaq oqaasiliortunit qisuariarfigineqarpoq. Taanna pillugu ataatsimiititaliap isummernera siulittaasuata Alibak Steenholdtip allaaseraa: "Kalaaleq" nr. 4-mi Hans Larsenip allaatigisaani "Ujakkaarpoq" imaluunniit "Isukkaarpoq" upernaarli naqqiuteqarfiginiarlugu Oqaasiliortuni eqqartoreeraluarlugu ataatsimiinnermi tullermi allanik sammisaqaratta aatsaat qisuariarfiginialerparput. Tassani oqaatsit atugai naqqiiviginiangilagut, kisianni qisuariarfigaarput allassimammatt ukiut arlaqalersut matuma siornagut Oqaasiliortut "Ujakkaarpoq" atortussanngortissimagaat. Oqaaseq taanna Oqaasiliortunik atortussanngortitaanngilaq, kisianni Hans Larsenip eqqaamaniagaa tunngaveqarpoq, tassa Landsrådep oqaatsinut ataatsimiititaliaata kalaallisut taaguutissatut innersuussutaani 1977-imi saqqummersumi timersornermut tunngasunik amerlalaartunik tamanut siunnersuuteqarut, massa taaguutissatut atortussanngortitaanngikkaluarlutik saqqummiussanik inunnut oqaaseqarfigineqaqqullugit.....

Ujaqqap akiniaanera. Kal. Nr.01-2000 qup.12 Isiginnaartitsissut pingasunik immikkoortortalik.

"Ujaqqat sumi akeqarnersut" Kal. Nr.05-2016 qup.31 Hal.: Oqaaseqatigiit Henrik Lundip taalliaanit pipput.

Ujarianartunnguaq.: Nunamut tuppunga. (All. Margrethe Lange, Nanortalik). Kal. Nr.12-2010 qup.19 Taaguteqarpunga aputeq, Qangarsuarli taama ateqarsimavunga...

Ukialerpoq - Timmissat aallartartut aallaralerput. Kal. Nr.10-1996 qup.20
 Timmissat nuuttartut uninngaannartartut assignagit nunap ilaani ernivigisartakkatik ukiut tamaasa qimattarpaat, sivikinnerusumik sivilunerusumilluunniit. Timmissat eqqarleriikkuutaat Kalaallit Nunaanni erniortartut 60-it missaaniittut 80%-ii sinnerlugit nuuttartuupput.

Ukiap qalipaatai allaalu. Kal. Nr.12-2017 qup.31.

Hal.: Ukioq ingerlalertaqisoq, immikkoortui maanna sisamaatittarpavut. Taakku taamarmik immikkut ilisarnaaquteqartarput. Ukiumi issi taarlu, upernaami qaammalerneq aputillu aannera, aasami suut tamarmik maninerat angalaarnissamullu.....

Ukiap seqerna pukkilisoq. (Taall. Kristen Poulsen) Kal. Nr.09-1997 qup.11
 Taallaq.

Ukiassaq (Taall. Abel Kristiansen) Kal. Nr.09-1993 qup.14.
 Taallaq : ukiassaq taartuassaaq eqalunniarluni....

Ukioq 1852 Aasianni pigisaanilu kuppernersuaq. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-1997 qup.13.

Siornatigut allaaserineqareersimagaluartoq, eqqaamanerlunngikkuma naatsuinnarmik allaaserineqarsimalluni, matumuuna allaasereqqilerpara ajoqersuiartortitap nakorsatullu

sulisimasup Wulffip, (nunatsinniippoq 1848-1858) nammineerluni tamatuminnga allaaserinninnera malillugu.

Ukioq 1932. UkioK' 1932. (All. Karl Møller) Kal. Nr.01-1986 qup.8.

Ukioq taasara maani Maniitsumi assigiinngitsunik pisimasoqarfiuvoq ilaat nuanniitsut ilaallu alianaatsut, soorlumi inuunitta ingerlanerani tamakkua naapittuartassagivut. Ukioq taanna qaammat juli aallartilaaraa malunnartumik meerannguulluunniit malugisinnaasaanik silagittuarpoq, itissaagut silagik kiak. Taamani taamak silagitsigisoq sooq uagut qatanngutigiiit aallarsimannginnerput naluara, tassami silagitsillugu illoqarfitsinni uninngarusukkaluaruttaluunniit uninngatitaaneq ajorluinnaratta. Paasisarparali taamani saarullippassuaqarmat immaqaasiit aalisakkerivinnguarput ulikkaartooriarmat uninngasimasugut...../Aasaq tamanna Maniitsoq matusaavoq, imaappoq Maniitsoq avatiminit illoqarfinit tikeqqusaanngilaq Maniitsormiullu avatiminnut niuvertuqarfinit allanut aallarsinnaanngillat. Pissutaa Maniitsumi eqqaanilu nappaat amiilaarnartoq børnelammelse nappaataammat ullumikkut taaneqartartoq polio, eqqaamasannik Maniitsoq marloriarluni tamatuminnga nalaanneqarpoq. Siullermik 1915 ilaatigut uanga angajoralu allarpasuillu eqqugaalluta. Tulliani 1932 taamani Maniitsumi kujaliinilu Napasumi Atammimmilu nappartoqarpoq..... Taamani Maniitsumi nakorsaavoq Christensen, nukappiaraq. Assersuutigilaaarlara ukiut sisamat qaangiutiinnartut aasakkut Maniitsumi nuallussuaq nappaataavoq, taamani utoqqaat angutillu inuusutsaruttortut 35-60 eqqaanni ukiullit toqorarput, iliarsorortorpassuaqarporlu, tamakku ilaatigut uagut..../ *Tupinnartoq*: Arfininngorneq erininallaaraaq tassaagami sapaatip akunnerani suliffik kingulleq, silagitsillugu ulluni arfinilinni iputtuarlunilu aalisartuarfiit, arfininngornikkulli saarullit tunereeraanni ullup imaluunniit ualip sinnera nammineq sumut.....Innarsuaq avatangerlugulu Innaaqqanut aallaruttorluta – silagik, allaaqqik, allanneq, qilak tungujortoq, qaammaarik, suna saninnguassaa, atali tassanngaannavik assarneq sialussuani attataralugu pitorarpoq. Soorunami assumut artuikkatsigu utimut nuugaarsummut tulalluta tuperpugut....atali tuperlutaalu naammassisugut sila ileqqumisorluinnaq ilivoq, qatsunganeq, allaaqqik, aamakkulumi qaqqat pujutannguaqanngillat. Tiitoriarluta illartuinnaalluta ilummut aallarpugut, takualli taanna killifiippat nallerlugulu assarneq sialussuullu tassanngaannavik tikimmatigut Nuugaarsummut uterpugut.....aqaguani ataasinngortumi qallunniat tikimmata tusarparput unnuaq tamanna arfininngornerup unnuaani Ikkamiuni aalisariat inuusukaat inersimasullu mannissarniat ilaat innakkut nakkarsimasoq...

Ukioq 1932. UkioK' 1932. (all. Karl Møller) Kal. Nr.02-1986 qup.8.

Naanera.

Aasaq Qaammat august 1932 tusalerpugut Maniitsorooq matusaammat tunillannartumillu nappaateqarfiulluni Nuummi ilinniarfissuarmi atuartussaagaluit Nuuliarsinnaanngillat. Maniitsumigooq atuassapput. Aasaq tamanna piniartorsuaq ataatsimik panilik allamillu qitornaqanngitsut nulia Kirsten F. Josefsen angisoorsuarmik illuliorput..../.... Taamani Maniitsormioq P.K.S. Heilmann Nuummi højskolemi atuartussaagaluq Sisimiormiullu Eli Olsen Nuummi seminariami atuartussaagaluq ininnguami ininnguami tassani atuarput, immaqaluunniit sumi pinerpoq. Ilinniarfittisoraavut palasi Karl Heilmann, palasi H. Schultz-Lorentzen, seminariami inerlaaq Peter Brummerstedt, Gert Fabriciussen, Nikolaj Rosing, Jokum Lennert. Sisimiormiut Kangaamiormiullu piniartup illutaarsuani ineqarput..../ *Tamarlisit*: Uma allakkama siuliini franskit umiarnarnerit aallaqqaasiuppakka. Nunannguatta imartaa 1500-1600-ukkunnili allarsuarnit paasineqarpoq uumasuni qalattoq: Arferit assigiinngitsut, aarfit, puiserpassuit, sunaaffami taamak amerlatigisut una pisuulluni "apaapassaqaraangamik" apaapagaat tassaapput aalisakkat assigiinngitsut. Pingaarnarpaatut taasinnaavagut ammassannguit, nuaarliit, isituaqqat aataasarlu.... / *Kangeq*: nunatsinni alianaannerpaat ilaattut naatsorsuuttarpara Kangeq, sumiiffia tassaavoq Kangerlussuup avannaa-tunginnguaniit Kangerluarsunnguamiit avunga Sisimiut

pigisaanut Itillip sioraanut Inussuttuumut killeqartoq.... / Itillermiunnguit pissaqarpusi: Ullumi uvagut kalaallit imigassaq ajoquterput alianartorpassuarnillu nassataqartoq, taamaannera pillugu Blå Korsit, Hvide Korsit Grønne Båndillu sorsuutigisaat. Sorsunnerminnili sanngeequteqarput, sanngeequtaallu taakkunaniinnani naalakkersuisuttinniippoq, taakkua tapersersuinngipallaarmata, imaluunniit tapersersuinerat imersunnippallaarmat oqaasiinnaavallaarluni tarajoqarani.....

Ukioq 1944 Upernavingmit Pâmiunut tikeraarneq. (Mathæus Poulsen, Paamiut) Kal. Nr.09-1986 qup.1.

Sinersortaateqanngikkallarmat silaannakkoortullu nunatsinni atorneqanngikkallarmata sinerissatsinni angalaniarnerit imaannaanngitsukasiupput, pissutsillu tikittakkani qanoq ippat?. Sorsunnersuup naligaa, tamannalu aamma angallannerup imaannaanngequtigaa. Eqqarsaatigimanngisaraluanik piomassuserinngisamillu illoqarfiit ilaat ullorpassuarni tikeraarfigineqalersortarput. Matumuuna eqqartugaasut aammalu tusakkat malillugit ilanngunneqartut eqqaamanerlugaanatik ilumoorluinnartuupput ullorsiutini tigusaagamik. Maluginiaqqussavaralu pissutsit taamani (1944) manna ullutsinnut naleqqiullugit qanoq innerat...../... Paamiut meerartai./ Qitserisorsuit./ Sportinut ilaasortat./ Qaartartut./ Uteriarnialissaagut – qanormiaasiit./ Qeqertarsuatsiaanit Nuummut./ Marrarmit Narsaq aqqusaarlugu./ Piumassuserinngisamik Nuummeerujussuarneq./ Sulisorsuit niarsiiallu kajumiitsut./ Anannamut ingerlaqqinniarnissamik noqqaaneq./ Umiarsuup naalagaa kisiat inunnguiarput./ Soorlumi angerlamut tikiinakasillartugut.

Ukioq 1995 aallartippoq – aamma nunaqarfinnut. (All. Samuel Knudsen (Saamua) Kangersuatsiarmiu.) Kal. Nr.01-1995 qup.6.

Ukiortaaq 1995 iserfigiinnaqaarput. Uiumullu 2000-mut tamatta peqqinnissatsinnik "Inuuneq nakuuneq"-mik inuuneqalernissatsinnik uparuartuisoq. Tassaaku ukiut tallimaannangortut. Ikaartarfiup isuanut pilluta siunnerfitsinni aanngajuttumullusooq qinerpugut..../Kina piniartuuva – kina aalisartuuva?: 1994-ip ukiuunerani apeqqut paatsieerusimaarnermut ersiutaalluartoq saqqummersimavoq uitsatigineqalarlunilu, pingaartumik raadiukkut tusagassiortunik, asulumi apeqqutigineqarsimagilluni piniartutut sukataaruttormik..... / Nungutivinnianngikkaanni...: 1994-imi nipit "tusaaniarnartut" ilagaat: nunaqarfiinngooq imminnut qanittut kattutiinnarunik pilersuinikkut allatigullu akikinnerussagalarpoq." Isuma ajunngilaq aningaasaannaat eqqarsaatigissagaanni. Piniartuunerli kalaallilu kulturiat eqqarsaatigalugit isumassarsiaavoq akuersaaruminaatsoq..... / Anigaasaliisartut inoqartit siammasippallaarneri tikkuartorumasaannarpaat.: Oqaluttarnerat tusarnartaanngilaq. Taamaakkaluarpalluunniit piniartut akornanni inooqataasup, ukiorpassuarnilu piniartutut inuutissarsiuqarsimasup, pingaartumik sikusartumiittup tunngavilimmik paasisimavaa nunap issittup kulturua taassumalu atugassarititai malilluinnarlugit inuussutissarsiuini ingerlatissallugit..... / Nunaqarfiit nappaqqillugit, - aamma anersaakkut.: Nunaqarfippassuit, - Upernaviup kommuunia tassani eqqarsaatigaara. Nunaqarfimmiutut oqarsinnaasoraanga: 1960-ikkut tikivillugit nunaqarfiit amerlanerpaat silarsuup piinik sutigulluunniit piorsaavigineqarsimanngillat. KGH-p pisinniarfinngui nunaqarfiit ilaanniittut nioqqutissaqarnikkut allanngussanatik ingerlaruusaarput..... / Kisianni teknik naalaganngortinnagu.: Nunaqarfinnut tunisassiorfeeranngualiorneq, kallerup innilersineq, toqqaannartumik isiginnaarusersuineq il. il. ajunngeqaat qujanaqalutillu..... / Nunaqarfinni utoqqaat.: Siullermik qujassuteqarumavunga ukiuni qaangiuttuni utoqqartatta atugarissaarnerulernissaat siunertaralugu suliniutaasimasorpasuarnut.... / Imatut naggaserlara.: Uangakassak nammineq ukiorpassuanngulersuni kommunimi maani inooqataasimallunga, siuarsaniarnermilu, kommunalbestyrelsemi, bygderrådimi, atuarfimmi, ilagiit sinniisaanni peqatigiiffinnilu assigiinngitsuni manna tikillugu

suleqataajuarsimavunga. Paasilluarsinnaavara ilumoortoq una: Ukiut tamaasa landskarsip kommunimut tapiissutigisartagai, kiisalu komuunitta piitsuusup aningaasaliuttagai.....

Ukioq 1999 augustimi Avannersuliarneq. (All. Nathan Larsen) Kal. Nr.04-2000 qup.6.

Aasaq taanna augusti aallartilaaraa aquutralassuit pingasut katillugit qulingiluanik inuttaqartut Qaqortumiit, Narsamiit Sisimiuniillu pisut Avannersuarmut takornariarlutik Siorapaluk killiffiginarlugu aallarput. / Thule./ Qimusseriarsuaq Avannersuarlu.

Ukioq 2001 aallarnerparput sunaana suliassatta pingaanersarigaa. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.01-2001 qup.2.

Namminersornerulersimanerput piareersagaalluannigsumik tuaviuussamillu inuiaqatigiinnut kalaallinut inatsisitigut eqqunneqarsimavoq. Ukiut 20-t qaangiutereersut tamanna uppernarsarpat.

Ukioq Guutip tunissutaa. (Taall. Josva Kleist) Kal. Nr.01-1993 qup.8. (Taallaq).
Ukiutoqaaq – ukiortaaq.

Ukioq Guutip tunissutaa. Kal. Nr.04-2000 qup.10.

Taalliortuuvoq Mads Lynge. Ullulerneqarsimavoq Fiskensæset 1944 – Ukiutoqaaq.

Ukioq Guutip tunissutaa. (Taall. Mads Lynge) Kal. Nr.04-2000 qup.11 Taallaq.

Ukioq misigisaqartup nalunaarsugai: Upernavik 1892. Kal. Nr.01-2007 qup.12
Hal.: Nalaatsornikkut atuagassiami matumani pissarsiaaraavut Upernavimmi ajoqip G. Løvstrømip ukiumut 1892-imut ullorsiutai. / Ajoqi taanna kinaana?. / Upernavik 1769-1833. / nangeqattaassaaq.

Ukiortaami eqqarsaatigisassat. Nunarput tamakkerlugu oqaatsigut paaseqartigiinnerusariaqalerpugut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.05-06-1991 qup.2.

Nunarsuarput isorartoqisoq Oqaatsitta sumiorpaluutasigut assigiinnigissuteqarfiungaatsiaqaaq. Tamannalumi tupigusuutigineqarsinnaanngilaq ulluinnarni atassuteqaqatigiissinnaanerput nunarsuarni allanisut pisariitsiginaniluunniit ajornanngitsiginngimmat. Ukiorparujussuarni Avannersuaq Tunumilu Ammassalik Kitaanut matoqqajuarsimapput. Taakkunani atorfeqartussat kisimik inuiannugit taakkunanga suliannut atatillugu inuiaqatigiinnugit taakku oqaasiisigut ilisimasaqarfigisarsimallugit. Maannalu ukiuni kingullerni atassuteqaatit pitsanngorsarneqarnerisigut periarfissaqalersimavugut oqaatsitsigut immitsinnut qaniliartornissatsinnut..... *Inuiaat kikkulluunniit inuiattut oqaatsitik ilisarnaatigaat, taakku nungutitaappata inuiaat kikkussuseerutissapput.* Ukioq 1992 aallartipparput, pilersaarutinaasiit assigiingitsorpassuit anguniagassallu suusut pilersaarutigaavut. Isumaqarluinnarpunga oqaatsitsigut ukiumi nutaami annertunerusumik pilersaarusiortariaqartugut ukiut ungasinnerusut allaat eqqarsaatigalugit. Maanna atuagassiap "Kalaaleq"-p ukiumi tassani oqattaarniarpa "Kitaamiut" Avannersuarmit Tunumiullu oqaasiinik annerusumik ilisimasaqalersinniarlugit...../ Oqaatsit Avannersuarmitut – Kitaamiutut.

Ukiortaami isumaliutersuutimernit: Tatigeqatigiinnissaq pineqarpoq.(All. Kristian Poulsen(Pablo)) Kal. Nr.04-05-06-2005 qup.14

Ukiortaami isumaliutit: Atuakkiorneq inuiaqatigiillu. (All.Jessie Kleemann)
Kal. Nr.01-2007 qup.3. Apeqquut pingaarutili. / Oqaluttuaq Myth Myte.

Ukiortaami kissaat.: Nutaarsiassalerineq nutarterli. Kal. Nr.01-2011 qup.4.
 Hal.: 2010-mi ukiakkut novemberimi Peqatigiiffiup Kalaallit Atuakkiortut ukiuni 35-nngortorsiorluni ualikkut Katuami ilaasortanik katersimaartitsineranut atatillugu KNR-imi pisortaq Ivalo Egede KNR atuakkiortullu pillugit oqalugiartinneqarpoq.

Ukiortaami kissaatigisarput : Inuiattut erinarsuuteqalernissaq. Kal. Nr.01-1994 qup.2.
 Atuagassiatsinni Kalaaleq-mi ataasiarata allaaserisarsimavarput inuiattut erinarsuut - eqalernissarput. 1949-imi saqqummiuneqaqqaarpoq./ Immikkut ataatsimiititaliannguaq pilersinneqarpoq.

Ukiortaami suna kissatigaara. (Levi Petersen) Kal. Nr.01-1989 qup.1.
 Ukiut angusimasavut tassaapput, kalaallit tamarmik atuarfiup inatsisai malillugit atuarsinnaanngorfigisimasavut. Tassa kitaamiuugutta, avanersuarmiuugutta tunumiuuguttalu tamatta Samuel Kleischmidtipp allaasiliaa malillugu atuartinneqarsimavugut oqalussinnaallutalu. Taamaattumik uanga, kiisalu nalunngilara allallu kissaatigiumassagaluaripput nunarput tamakerlugu sumi najugaqaraluaruttaluunniit tamatta paasisinnaasatsinnik nunatta radiua aammalu immikkoortortaqarfiit radiui aallakaatitassioortariaqartut. Tamatumunnga tunngatillugu suna isumagigiga eqqoriarneqarsinnaareerpoq.

Ukiortaamut oqaaseqaatit.: Kalaallip ukiuisa 30-ssaat. (All. Karl Asser Møller)
Kal. Nr.01-2010 qup.3.
 Qujassut. / Ukiortaami pilluaritsi!.

Ukiortaag 2016: Isummersuut: Aningaasarsiorneq aningaasarsiorneq aningaasarsiorneq. Kal. Nr.01-2016 qup.31.
 Hal.: Ukiuni makkunani Kalaallit Nunaata naalagaaffittut namminersortutut ingerlalnissaaralinnik takorluugaavoq anguniakkatut pilerinarluinnartutut immaqalu imaqarsorineqarluni inuiaat kalaallit pilluarnerulerlutik inuulernissaannik....

Ukiortaarnerani oqaaseqaat.: Eqqumiitsuliortut kattuffiannit EPI-mit. (All. Ilaasortat sinnerlugit siulittaasoq Leif Saandvig IImanuelsen). Kal. Nr.02-2015 qup.6.
 Ukioq 2014 assigiinngitsutigut eqqumiitsuliornikkut ingerlataqarneq pisarnermisut annerusumik minnerusumilluunniit aallutaqarfiuvoq. Atuakkiortut periarfissarititaasut atorlugit atuakkanik saqqummersitsisarput, erinniortut taalliortullu periarfissarititaasut, ilaatigut internettikkut suliaminnik saqqummersitsinissamut periarfissaalersoq atorluarlugu aallartipput.

Ukiortaag 1993 aallarnerparput. (All.Hans L. Larsen) Kal. Nr.01-1993 qup.3.
 Ilumoorpoq ukiuni makkunani inuiattut erinarsuuteqalernissarput oqallisigisigisigu. Ilumoorpoq apeqquut nunatsinni oqartussanut....

Ukiuleraangat. (Josva Kleist) **Kal. Nr.11-1990 qup.10 Taallaq**

Ukiumi qaangiuttumi oqallissutit.: Nikallornartorpassuit. **Kal. Nr.04-2007 qup.2.**

Hal.: Nunatsinni oqallisit amerlasuut nikallornarsipput. Imigassamik ikiaroorntumillu ajornartorsiuteqarneq tusanngunarsingaarami kiisa aaqqeriarfeeruttutut isikkoqalerpoq.

Ukiuni 200-ni Kalaallit Nunaata umiarsuartigut angallaviginera. (all. C.G. Jensen / E.A.Bergmann.) **Kal. Nr.02-1989 qup.10. Nanginnera.**

Ukiuni 200-ni Kalaallit Nunaata umiarsuartigut angallaviginera. (all. C.G. Jensen / E.A.Bergmann.) **Kal. Nr.03-1989 qup.8.**

Aallaqqaataa. Kukkunikkut nanginnera siulliullugu kal. nr.2-89-imi naqinneqarpoq./ Ukiok 1974 KGH nunatsinni niuermik ingerlatsinermini ukiunik 200-ngortorsiorpoq. Ukiut taakku niuernikkut umiartornikkullu imaannaanneqisumik ingerlasimani KGH-p nalliuttorsiornermut tunngatilluggu atuagassiaani allaaserineqarput: 1774-imi kunngip qinnuteqarsimani malillugu niuertorsuup umiarsuaatillillu ilisimaneqarluartp Jakob Severinip suliasaq ajornakusoortoq tigusimavaa. Tassa Hans Egedep tunngavilersimasaanut niuertoqarfinnut ajoqersuisoqarfinnullu Kalaallit-Nunaanniittunut pilersuisuunissaq./ >>Den Kongelige Grønlandske Handel<< pilersinneqarpoq./ Arfanniarneq./ (Allaatigisami Umiarsuit eqqaaneqartut: Der Fruhling, De Jonge Lars, De tre Brødre, Diskofjord, De Junge Wilhelm, Giertrud Cathrine, Jomfru Giertrud, Jupeter, Jomfru Giertrud Cathrine, Godthåb, Hans Egede, Gertrud Rask, Gustav Holm, Sværdfisken, Sonja, Disko, MS.G.C.Amdruf, Kaskelot, Tikeraq, Hvidbjørnen, Nordlyset, Hvalfisken)

Ukiuni 60-ini palasitit sulinermit. (All. Hans L.Larsen) **Kal. Nr.06-1998 qup.8**
Palasi, atuakkiortoq eqqumiitsuliortorlu, ilami allarpassuarnik sammisaqartuortoq Otto Sandgreen ukiuni 60-ini palasitit sulinerani misigisarpasuunik apeqqarissarfigisimavarput.

Ukiuni 60-ini palasitit sulinermit. (All. Hans L.Larsen) (Nanginnera.) **Kal. Nr.07-1998 qup.9.**

Ukiut untritigdlit nikínerine (1899/1900) KalâleK' arnaK' - K'anoK' isumaqarfiginninnerit ilaat. (allattoq Rigitze Margrethe Søby) **Kal. Nr.08-1985 qup.14.**

Ukiut untritillit nikinnerini. (1899/1900) Kalaaleq arnaq - qanoq isumaqarfiginninnerit ilaat./ Nalaatsornikkut allakkanik marlunnik aviisinut allanneqarsimasunik naammattuuismavunga, taakkulu tamarmik imaqartut ukiut untritillit nikinnerisa nalaanni kalaallip arnap qanorittuuneranik. Qanoq isumaqarfiginninnerit assigiinngitsut arnallu inuiaqatigiinni qanoq inissisimani allaaserineqarput...../ *Kalaaleq arnaq naatsumik:* Kalaallit-nunaanni niuertoqarfiit arlaannut tikinnermi takusassat siullersaraat niorpasuut aappaluttut sungaartullu, sumut tamaanga ingerlasaqaattaartut. Tassami umiarsuarmik qaniliartortoqaleraangat kalaallit arnat atisaminnik pitsaanerpaanik kusassartarput, takullugillu qimaallannarlutillu nuannerluartarput,....

Ukiut untritigdlit nikínerine (1899/1900) KalâleK' arnaK' K'anoK' isumaqarfiginninnerit ilaat. (allattoq Rigitze Margrethe Søby) (naanera) **Kal. Nr.09-1985 qup.2.**

Ukiut untritillit nikinnerini. Kalaaleq arnaq qanoq isumaqarfiginninnerit ilaat./ Ilumullu angusaqarluni qallunaamik uvinikkuni eqqarsaatigisimangilaa uvimi eqqarsartaasianik paasisaqarniarnissaq. Pisussaaffeqarnermik paasisimasaqanngilaq, ilami qallunaatut ilinniarumananiluunniit. Ilaanni kalaallimik arnamik ilisarisimasaqarpunga ukiuni 20-ni qallunaamik uveqartumik, oqaatsimilli qallunaatumik ataatsimilluunniit oqarsinnaanani.../ Knud Rasmussen-ip akissutaa: Kalaaleq arnaq./ Arnat uvinerusoqisut. / Aappariit./ Oqaatsit ilumuunngitsut./ Ningiut peqqissaartut.

Ukiunik 100-liisut.: Nunaqarfik pisullu allat. Kal. Nr.04-2014 qup.8.

Hal.: Atuartartutta ilaata Upernaviup avannaani Tasiusami najugallup ilisimatippaanga... / Innaarsunnut paasissutissat eqqorpat. / Pisut allat. / Nunarsuarmiut akornanni. /

Ukiup ingerlarngata taaguutai. (all. Ullorinnguaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1993 qup.2.

Ukiup ingerlarngata taaguutai – allallu. (all. Karl Skou) Kal. Nr.09-1993 qup.3.

Atuagassiap matuma aaqqissuisua qutsavigaara U. Kristiansenip allagaa (ukiup ingerlarngata taaguutai) assilillugu uannut nassiummagu piunagumalu oqaaseqarfigeqqullugu.

Ukiut 40-it qaangiupput avanersuarmiut nunatoqqaminnit peersitaammata.

(all. Arruttaq Kristiansen) Kal. Nr.08-1993 qup.16.

Nunatoqarsuatsinnut tikeraarneq.

Ukiut 49-it matuma siornatigut Nunatsinni pisimasut. (All. Hans L.Larsen) Kal. Nr.06-1999 qup.4.

Ukioq 1950 Kalaallit Nunaat suli Danmarkip nunasiaatut naatsorsuunneqarluni isigineqarpoq. Sorsunnersuaq kingulleq qaangiuteqqammerpoq (1939-1945). Nunarput pillugu allannqortiterinissarsuit 1946-mili ataatsimiititaliatigut piareersarneqalersut ministeriunerup Hans Hedtoft-ip 1948-mi tikeraarneratigut siunissami Kalaallit Nunaanni nutarterinerujussuassaq Nunatta landsrådia isumaqatigalugu pilersinneqartussanngortoq nalunaarutigineqarpoq, taamaalillunilu ataatsimiititaliarsuaq kalaallinit qallunaanillu ilaasortaaffigineqartoq (Grønlandskommissionen) pilersinneqarpoq. Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissunni saqqummiuppaa „Kalaallit Nunaat nutaaq” siunissami annertoqisumik pilersaarusiorsimallugu.

Ukiut 50-it matuma siornatigut Aasianni qimussimik sukkaniunnersuaq. Kal. Nr.03-2001 qup.16.

Ukiut 50-it matuma siornatigut pisimasoq.: Ajunaarnersuaq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2009 qup.3.

Ukiut 50-it qaangiupput tamanna ajunaarnersuaq nunatta Danmarkillu akornanni pimmat../ Kingorna nipaalluinnarpoq. / Inuit 95-it ajunaarput. / Inuit paasisimasallit inerteqqutigigaluarpaat. / “Kivisinnaanngitsuliaq” M/S Hans Hedtoft.

Ukiut 50-it matuma siornatigut pisimasut. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.06-2000 qup.8.

1948-imi Taamanikkut ministeriunerusoq Hans Hedtoft Kalaallit Nunaannut tikeraarami aalajangiuppaa landsråde akuersitillugu Kalaallit Nunaanni nutarterinissarsuaq pilersinneqartariaqartoq.

Ukiut 50-it matuma siornatigut ullumilu inuuneq. (Taallaq) (Niels Platou) Kal. Nr.12-1987 qup.13.

Erinaa: Nangaassutit igillugit sapiisivilluta. Taallaq: 1. Inuunerup uissutap sukuluinnera....

Ukiut 58-it matuma siornatigut juullisiorneq. (All Karl Kristiansen) Kal. Nr.12-1995 qup.6.

Karl Kristiansen inunngorpoq 6. Juni 1914 Ikerasammi uummanap pigisaani. Apersortereernerme kingorna Aasianni efterskolimi taamani atuleqqaajusumi 1928-imi ilinniartunngorpoq. Tamatumalu kingorna Nuummi ilinniarfissuarmi ilinniartunngorpoq. Inerami Uummannap, Upernaviup Aasiaallu palaseqarfiani ilinniartitsisutut ajoqitullu ukiorpassuarni sulisimavoq. Kaalinnguaq atorfimmi saniatigut pingaartumik assessorissanut assigiinngitsorpassuarnut tamatigoorluinnartuuvoq.....Una allaaserisimasaa "JUULLI 80" -imi tigusaavoq ilaqutaasa akuersinerisigut: Qaqqarujussuit sisuarsuallit samani ataani sissap qaquusattunik aappaluttunik qaarsortarasaartup timinnguani illunnguit ilui qisuinnaagaluarlutik silatimikkut issunik ujaqqanillu qarmallit pingasut ipput, sissamut qaneqalutik. Illu allerpaaq ilaminit mikineq ippoq. Tassanimiuupput arnat utoqqaat marluk, angajulleq Annamik ateqarpoq, pania Amalia niviersiaq, taanna maanna ajoqikkunni kiffalukaavoq. Arnaq kalak - kalavik - kisianni tupinnaannartumik aqerluusamik titartaallaqqissoq. Illup iluani inuit torrallavillugit titartarpai. Soorlu arnaq puisimik pilattoq, eqqaani meeqqat, nalunaratik tinguttussamaarlutik utaqqisut..... Ajoqi ukiarmiummat septemberiugaa tassunga nuussimavoq, niuertoruseqarfimmi Ikerasammi ajoqiusoq akunnattooruteriaramikku Appanut nuutitaq, Ikerasak nutaamik ajoqertaarnialeriaromat Appaliartitaq. Septemberimi nuukkami illortik ingutsigaq tassani nappaqqippaa. Taamani ajoqit pinnguaagallarmata akuerisussiaannaat....

Ukiut 60-it matuma siorna ajunaarneq. Eqqaassutissiaq.(All. Karl Peter Olsvig Andersen). Kal. Nr.10-2014 qup.4.

Qeqertarsuup oqaluffiata atinnguaniippoq eqqaassutissaq kalaallisuunngorlugu ima allagartalik: Eqqaassutissaq manna napparneqarpoq inuit ataani taaneqartut M/S "Peter Grønvold"ip Uiffarmi oktoberip 16-ianni 1954-imi umiuneratigut ajunaartut eqqaanarlugit. Qeqertarsuup illoqarfianut sulissussilluarsimnersi qujassutigalugu.

Ukiut 60-it matuma siorna ajunaarneq. Qanoq pisimasinnaanera.(Peter Dalagerip ilimagisai). Kal. Nr.10-2014 qup.5.

Hal: Normumi uani allattartutta ilaata Karl Peter Olsvig Andersenip eqqaasippaatigut ukiut 60-erpiaat matuma siorna Qeqertarsuarmi alianartorsuarmik eqqugaanerannik. Avannaata aviisiata "Avangnâmioq"-p 1954-imi oktobarimi naqittup imaani ilaasinnaammat naneriarlugu qupperarpara siumorlugulu aqqissuisup Peter Dalagerip allagaa./ Ujaasineq./ Dalagerip isumaliutaa.

Ukiut 60-it siornatigut. (nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.11-1997 qup.14.

Palasi soraarneq Erik Bohn-Jespersen-ip kalaallit palaserisimasaata ullorsiutaanit tigulaakkat. (Den grønlandske Kirkesagip atuagassiaanit juni 1969-mit tigusat.)

Ukiut 60-it matuma siornatigut (Nanginnera 2.) (nuts. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.01-1998 qup.10

Ukiut 70-it matuma siornagut Maniitsumi juullisiortarneq. (all. Nikolai Rosing.) Kal. Nr.12-1994 qup.7.

Nikolaj Rosing : Inuuninni eqqaamasat misigisallu. Atuagarsuaq 294-inik quppernilik 1987-imi atuakkiorfiup saqqummersippaa.../ Ukiutoqarsiortarneq.

Ukiut 80-it matuma siornatigut. "1908-mi" (Karl Asser Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.07-1988 qup.2.

Taamanikkut kalaallit nunaata sineriaa anorersuortorsuusimavoq, qaannat arlalissuit ajunaarfignisaannik. Maniitsumili qajartortunik qajaasoqarsimanngilaq. Taamanili pisimasut ilaat oqaluasaaritsiassavakka: Taamani 24.ni februar 1908 Maniitsumi qaasimavoq qatsungaalluinnarluni, mikisuaqqanilu (nittaalaaqqat) nittaatsorujussuulluni. Piniartorsuaq Abraham Møller marlunnik qajalik, aappaa imarsiut, aappaa sikusiut. Ullaakkut angutit aneerasaartarfiannut pigami piniartut ilaat aallakaareersimasut inortorsimagamigit assut ugguarsimavoq, tassa inertissagaluarumigi, sila taamatut ittillugu sakkortuumik anoritaqarnissaa ilisimareersimagamiuk. Ilimagisatut anorersuaq takkussimavoq qulaaniit nakkaannartutut ililluni. Taamani qajartortut oqarsimapput, soorlugooq suup manngertorsuup quliminnit naneraatik. Ilisimanittut oqalungusiaat malillugit aallarniutigeriartigik, taamani qatanngutigiiit Karl Møller (Kaalersuaq) angajualu Gregorius (Kaaliikkooq) taakku qammavimmi avallermi (kujallermi) Maniitsup kujaliisa sioraani qamatillutik anorersuup tikissimavaat. Tikimmatik oqqumut timmukaarsimapput....Pisimasunik ukuninnga allanneqartunik oqaluasaartup aappaata Morten Møllerip Jaakutaaq ikinngutigisimavaa. Imalu ilaanni eqqartuiffigisimavaa: ullut ilaanni ullaakkut aallarsimavoq narruummisinneqarsimalluni, taavagooq avannamut avammuinnaarsuaq aallarpoq,....

Ukiut 83-it matuma siornatigut nunatsinnut allakkat. (Nassiuss. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.11-1994 qup.12.

Ilisimaneqartutut nunatta kujaterpiaani Narsaq Kujalleq maannakkut "Narsarmijit"-nik, atitoqaa atorlugu taaneqartalersoq 1824-imiit 1900-mut ajoqersuiartortitanik "Qatanngutigiinniit"-nik taaneqartartunik najorneqarsimavoq. Allakkat 1911-mi nassiunneqarsimasut pillugit Thorvald Simonsen siulequtsiivoq.

Ukiut 100-likkaat atuakkiortuat 100-liivoq. (All.: Eva Møller Thomassen). Kal. Nr.04-2018 qup.16.

Soorlumi ikumanilik: Olemik naapitsinera pivoq meeraaqalunga, suli eqqaamasinnaassusera atasuinnanngunngitsoq. Ole Aasianniilluni, sunaaffa naggataamik, angerlarsimaffinnguatsinni isersimaartoq ilitsorileriasaarpunga, naak aatsaannguummat meeqqatut silarsuaaqqanniikkaluarlunga. Inuup immikkuullarissumik ikumaneqartutullusooq ililluni tiguartinnangaassusaata meeraagaluaqisunga killippaanga. .../ Atuakkap saqqummernerani pisiniat pilerngunnerat: Ukioq 1981-mi Ole Brandt juunip 24-ani ajoraluaqisumik toqukkut qimaguppoq, immaqami sulisimanermut utoqqaanngitsigaluni nungullarluni, naak qatanngutigiiit quliusut akornanni pingasut 90-it angullugit utoqqaassuseqarlersaraluartut,...../ Ilaqutariinni pingaartitaaqisoq: Ole Brandt tupinnanngitsumik qatanngutiminit, soralussaminit soraluaqqiutiminit ilaqutaasunillumi allanit pingaartitaasorujussuuvoq, assersuunnarluni atuakkiaani kinguaariinnik oqaluttuani Qooqap kinguaavinit pingaartitaaneranut...../ Inuiaqatigiinni malinnaalluartuunera: Ole Brandt atuakkiornikkut 1970-mi agdlagarsiat-ni saqqummeqqaarpoq. Tassani ilaatigut nukappiatoqqaq Anada aamma Qanersu allaatigivai. Ole Brandt pissutsinut malinnaalluartuuvoq, Atuagagdliutinut allagaqartarpoq, amerlasuutigut pissutsit uparuartariallit pillugit...../ Qooqa - ukiut 100-likkaat atuagatsialalaat: Ukioq 1971-ugaa

kinguaariinnik Qooqakkunnik oqaluttuat siullersaat saqqummerpoq, tassalu Qooqa. Atuagaq taallamik siulequtaqarpoq, tassami siuaasaq kingulliarsunnut kaammattuerpalaartumik saaffiginnitsinneqarluni..... Atuagaq Hans Egedep tikinnera sioqqullugu pisimasuutitaavoq, kalaalitoqqat eqqarsartaasiat pissusaallu malillugit atuakkiaalluni..... Qooqa naalakkersuinnikkut atuakkiaavoq. Qooqap saqqummerfiata nalaa nunatsinni aalassassimaarfiup nalaatut taaneqartarpoq. G-50/60-ip politikkia ingerlavoq..../ Pisimasunik tunngavilik: Kinguaariinnik Qooqakkunnik oqaluttuat atuakkiortup toqqammaveqarluni allagarai. Ippiarsuup imai-ni "Saanikut oqaluttuassartaat"-ni Ole Brandtip nammineq misigisimasatut ilillugit asimiitilluni siuaasaminit Inequmit pulaarneqarpoq,..../ Tusarnaagassiat issortiterinartullit: Ole Brandt arlaqaqisunik tusarnaagassiaqarpoq nalerput tikillugu naalaarneqarumasaqisunik. Tamatumunnga patsisaasut ilagaat inuttalersuillaqqissusia...../ Atuartitaanikkut sunniutit: Ole Brandt nunatsinni atuartitaanikkut sunniutai annertoqaat. Ilinniartitsisut qaqugorsuarmut eqqaamaneqartartut amerlasoorsuugunangillat...../ Ileqqorsuusiani qungujuutissartaqartuartut: Ole Brandtip piginnaaneqarfippassuisa ilagaat ileqqorsuutunik taalliorneq. Taalliaasa ilaat Kapisililerngusaanneq kalaalitoqqanik pingaartitsisuunerta ersiutaasa ilagaat.....

Ukiut 100-t matuna siorna: Asimioqarfinnguami juullisiorneq. Kal. Nr.12-2012 qup.4.

Hal.: Juullisiutit meeqqanut atuagassiat pigisakka qupperarlugit 1970-imi saqqummersumi siumorpara Kangersuatsiarmpiup ukioq manna 100-liisussaagaluup Jan Petersen-ip allagaa meeraanermini Asimioqarfimmi juullisiornerminik.

Ukiut 100-t matuna siorna: Qaammat aprili 1903. Kal. Nr.04-2003 qup.9.

"Apriliip ulluini siullerni niggerajuppoq qannersaqigamilu apisorujussuusarluni; ulluisa arfernganit anori nunarparmat sila unerittorsuanngorpoq, poorskili killigalugu silagisseqigami allartorsuusaramilu uperngaarpallalluni alianaallisaqaaq.....Atuagagdliutut marsi 1904.

Ukiut 100-t qaangiupput: Nunatsinni aamaruutissarsiorneq. Kal. Nr.07-08-2005 qup.22.

Hal.: Nunap matuma kujasinnerusuamiut oqaraangata "aamarsuit" ....

Ukiut 100-t qaangiupput: Titanic tussiullu. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.04-2012 qup.7.

Ukiut 100-t matuma siornagut, tassa ukioq 1912-mi aprilip 15-ianni ullaassakkut nal. 02.20 umiarsuarsuaq kivisinnaanngitsorooq TITANIC iluliarsuarmut apornermi kingorna nal. ak. Marluk minuttillu 40-t qaangiuttut kivivoq. / Paaserusunnartoq. / Tussiutip pinngornera. / Tussiutip imarisai. / Betel - Biitili. / Kalaallisoornera. / Titanicimut tutsinneqartarnera.

Ukiut 300-nngulerput.: Jakob Sewerin. (All. Karl Peter Olsvig Andersen). Kal. Nr.08-09-2016 qup.22.

Ukiut 2021-nngornissaat qaniliartulerpoq, taamaalinissaanut qanoq Kalallit Nunaanni iliuseqartoqarnissaq pissanganarpoq. Tassami Hans Povelsen Egedep kristumiussuseq ajoqersuiartuutigalugu Kalaallit Nunaannut pineranit ukiut 300-nngussapput.

Ukiut angujumaakkat 1934 - 2014. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.01-2014 qup.28.

Allagaq manna Kalaallit Nunaanni inunnut ukioq manna 80-iliisussanut inuulluaqqussutitut ilannguppara. ABD-toqannguanik aallaqqaateqarlutik ilinniuteqarsimasut immaq amerlajunnaarput.

Ukiut inuk naallugu qulillit. (All. Tuluq – Gerth Gedionsen) Kal. Nr.06-2000 qup.10 Taallaq ? Taallatut allataq.

Ukiut nutaanngulerfianni. : Kalaallit umiartulerniat. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2011 qup.22.

Ukiorpassuit qaangiupput kalaallit nammineq piunmassitsiminnik sakkutuunngorumallutik Kangilinnguanut qinnuteqarsimasut. Ukuupput Therkild Berthelsen, Nuuk aammalu Paulus Petrussen, Nanortalik. / Georg Stage.

Ukiut piniartutut inuuffigisimasakka. (all. Isaias Broberg – Qeqertarsuaq) Kal. Nr.06-1994 qup.9.

Isaias Broberg, Qeqertarsuarminu 61-inik ukioqartoq ukiuni piniartutut inuuffigisimasani naapitarisarsimasanilu Kingumut qiviarluni imatut oqaluttuarpoq./ Piniartutut inuutissarsiulernera./ Aaffanniartarneq.

Ukiut qaangiuttuni: Aparavissuup toqunera. (All. V. Hammeken, K'angermiut niuertorusiat- Allaqqiisoq: Lars Karl Jensen, Nuuk) Kal. Nr.05-2015 qup.27

Kujataata naalagaqarfiani paartartut ilisimasatta sapiinnersarigaluarpaat Aparavissuaq. Kujataata naalagaata Stephensenip, ikiuinerminut nangiakuluttalernera pillugu naakkigalunga kissaatigisaralu iluaringaarlugu niuertorusunngortippaanga Narsami, aallarlungalu savtampare 11, 1875.

Ukiut siulliit 1724-25. Ukiut siugdliit 1724-25. Kal. Nr.04-1983 qup.7.

Tusaamasaalerpoq: Qaammat nuvempari ukioq 1723 Hans Egede avannaminut angalagami tusarpaa avani Ukiiviup (Sydbay) kujataani, Atammimmiillu (Pisuffimmit) umiamik ullut arfineq pingasut ornittarissami arfanniarfigissorsuusoq, inuiaat allaat iluanaarfigilluartagaannik./ Paasissutissarsiat siulliit: Massa qeqertaq Nipisat pillugu ilisimaleriikkat tusatsiaataannaagaluartut Haabets Øe-mi pisortasut aalajangiipput umiarsuup naalagaa Claus Hartsen Amerika-mut orpeqarfissioreeruni uteriaatigalugu Nipisaliassasoq illoqarfiliorfissaqqissuusinnaanera misissuiffigiartorlugu.... / Tunngavilerneqarpoq: Claus Hartsen-ip Haabets Øe-mut uterami nalunaarutai tunngavigalugit aalajangiisoqaqqeriarmat angut taanna aamma avannamukarteqqinneqarpoq niuvernerarfiutugaluni arfanniarfiusussamik illoqarfiliassaq piareersariartoqqullugu.../ Umiarsuaqartarnera: Ukioq tamanna nunarput marloriarluni umiarsuaqassasoq Bergen-imi nunatsinnik ingerlatsisuusut aalajangerpaat. Aggersitassanut naalagaatitaassallutik Hans Fæster aamma Jens Falck... / Inuisa qimappaat: Juuneqaliinnartoq umiarsuit Haabets Øe-mut tikippit Nipisarmiut tamaasa ilaasoralugit. Inuussutissaminnik amikkisaarlutik ukeeqqinnissaminnut ernumalerlutik kujavartertut.. / Ikuallatinneqarpoq: Septembarimi ukioq 1725 kalaallit kujammukaat Haabets Øe-mut pigamik oqaluttuarput hollandimiut arfanniartuisa umiarsuit pingasususut Nipisani ukioq 1724 illuliaasimasut ikuallatissimagaat....

Ukiutoqqami eqqissisimanerulerniarta. (All. Karl Lyberth, Paamiut) Kal. Nr.03-1997 qup.5.

Ukiup naggataani ulloq kingulleq "UKIUTOQAQ" malunnartumik nippakkiartorpoq.

Ukkitamik isiginnaartarneq atuarnertu. (All. Kristian Olesen Aaju) Kal. Nr.01-02-2002 qup.9.

Isumaliutersuummi tulliuuttumi ukkitamik (TV) isiginnaaneq atuarnertu pillugit isumaliutersuutigisalikakkakka naleqqiussinikkut sammilaarniarpakka./ Ukkitaq pillugu./ Sukkaqisumik ineriartorneq./ Ukkitap uppernassusiata sunniutaa./ Ukkitap kultureqaataanera./ Atuagaq pillugu./ Atuagaq 1965-imi naqitaq.

Ukkusissaq (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.04-1997 qup.11.

Ukkusissaq oqaluttuarisaanitsinni nunatsinni ujaqqat atorneqarnerpaat ilagaat, itsaq ilaqutariit ulluinnarni inuuneranni pisariaqavissuq. Taaguutaa: ukkusissaq, naggueqarsimassaaq ukkusik-mik. Ukkusik Otto Fabriciusip ordbogiani naninngilarput. Kleinschmidtmi ilaavoq. Nassuiarsimavaa; iga (engryde. Saal. I Labr.). Ordbogit allat alakkarterutsigit: Canada, Arthur Thibert, (1954): utkosik – cooking pot, (iga),/ Ukkusissaqarfiit.

Uku eqqarsaatigikkat akissuteqarfigalugillu. Kal. Nr.10-1999 qup.3.

1. Ukiut 50-t tulliuuttut eqqarsaatigalugit kalaallit oqaasii qanoq....

Ulapissaatit allat.: Inuusuttut isumalluarfissaapput. Kal. Nr.10-2006 qup.2.

hal.: Soorluuna qanga, itsakallak 1950-ikkut ilanngullugit, inuit amerlanerpaat inuuniarnikkut pissarsiornermini ilungersorlutik napaniarallarmata inuuneq....

Ullaap misigititai. Aasarissinerani Frederiksværkimi. (All. Astrid Larsen, Frederiksværk) Kal. Nr.08-09-2013 qup.14.

Juunip ulluisa 24-anni 2006.

Ulloq ilaqartittaruk qilanaarisinnaasannik. (All. Ulloriannguaq Kristiansen).

Kal. Nr.06-1994 qup.3.

Soorunami imaangilaq ajornartorsiutit soqutiginiangiinnarlugit qaangiataaginnarneqassasut, inuunerli atorluarniassagaanni tamakku inuup imminut naalaganngortittariaqanngilai.

Ulloq manna misigisara angisuusoq./ Apersortittup qujassutaa. (Taall. Apariit Henriette aamma Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.04-1998 qup.12 Taallaq.

Erinaa Ullut pilluarnavissut ulloraakka (Pavia Petersen)

Ulloq nalliussivarput. (Taall. Jens Jensen) Kal. Nr.12-1993 qup.11. Taallaq./

“Kalaaleq” 1982-imi tigusaaavoq. Erinniortua: Ulrik L. G. F. Rosing, Paamiut.

Ulloriannguaq aamma Henriette Kristiansenip katersugaat. Kal. Nr.02-2003 qup.3.

Qallunaatut ilinniarnaq ajornarnerugallarmat..../ Herriusakkut husissaannut lille Kattak små steninik oppertuisoq! Ilami paasineq ajulermassuk nassuiaassimavai: Naala.....

Ulloriannguaq eqqaaniarparput. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.10-1998 qup.13

Ulloriannguaq Kristiansen. (All. Otto Sandgreen) Kal. Nr.10-1998 qup.13

Ulloriannguaq Kristiansen-imit tigusimavarput allaatigisaq imaattoq. Kal. Nr.10-1997 qup.6.

21.juni 1997-imi kulturikkut nersornaasigaaninni oqaatsikka.

Ulloriannguaq Kristiansen-imut pilluaqqussut atorfeqarnermini ukiunik 40-liinerani. (All. Adam Nielsen) Kal. Nr.09-10-1992 qup.3.

Tusagassiuutitigit tusarliunneqartartut malillugit Ulloriannguup 1992 ukioora. Ukioq taanna atorfimmini ukiut 40-ngorlugit nalliuttorsiorpoq. Ukioq taanna 65-liilluni inuussiorpoq. Tusagassiortutut sulinermi soqutigisarpassuaqartoq nalunngilarput. Taallioruuvoq, atuakkiortuuvoq, ilami allarpassuarnik sunngiffimmini suliaqartuuvoq. Taakkua ilagaat oqaatsitsinnut tunngasunik soqutigisaqarnerujussua. Tassunga atatillugu taasariaqarpoq "Kattuffik Kalaallisut Oqaatsivut"-mut siulittaasuummat. Tamanna pillugu aqqissuisoqarfiup tungaaniit højskolimi ilinniartitsisoq Adam Nielsen qinnuigisimavarput taalliami saniatigit allagaqalaaqqullugu.

Ulloriannguaq Kristiansenimut eqqaaniut. (All. Tuluq – Gert Gedionsen) Kal. Nr.06-2000 qup.10 Taallaq ? Taallatut allataq.

Ulloriannguup nalorsippaanga... (all. Karl Skou) Kal. Nr.09-10-1992 qup.2.

Atuagassiarput KALAALAQ oqaatsitsinni paaseqatigiikkiartornissatsinnut manna tikillugu aqqutissatuaavoq nunarput tamakkerlugu siaruartarami. Atuagassiamik ingerlatsisuusugut allakkiat taamaattut nassiunneqaraangata assut nuannaarutigisarpavut. Kaali taamatut saqqummiussinera nuannaarutigaarput, neriussaagut matuma kingornaguttaaqtutsiuttarumaartoq.

Ulloriaq. Kal. Nr.12-1985 qup.21.

Arfininngorneruvoq. Unnuttorlu anaanaq uiminut oqarpoq: "Ataata, ulloriaq aqagu ikitassarput nivinngariissagaluarpat." "A, uffami... imaattu... ullumi ulloriaasarsisumik takuvunga," paniat angajulleq Juaanna eqqaariataarluni oqarpoq. "Qaliani saqqumiinnarpoq, aariarlugu nivinngassavara!" Taamaalillunilu Laarsi nikuikkami qalianut majuatsiaannaq aterpoq pappiala pertitersimalluni suunissaanik nalunalaruortoqtigummiarlugu. Meeraasa anginerusut mikinerusullu tikiserpaat, qanoriliornera takujumallugu...

Ullorissamik. (Sechmann Rosbach). Kal. Nr.04-1984 qup.5.

Uvdloriak' (Ulloriaq) avanersuarminu kuisittut siulliit siullersaraat, aqqilu tusarnersoq asuliinnaq piginnigilaa. Ilumut Guutip ulloriaatigaa Avanersuarminu akornanni nunaqqatimini kuiseqatiminilu qaamarna qillerneralu misiginaqisoq, massalu siornatigit toqutsisimagaluarpoq, allap toqutaa nangissimagamiguk, taamanilu nalusuunermini eqqissutissartik ujarlugu taamaliorsimavoq, ersigisaq ilimasuffigipilugarlugu pumallugu....

Ullorissat aqqisa oqaluserinerat.: Toraagaq, Naleraq, Tuttu. (All. Kristian Poulsen, "Pablo") Kal. Nr.11-2007 qup.19.

Kalaaleq nr.8-9-mi 2007-imi saqqummersumi Hans Anthon Lyngep massuaatigaa ullorissap latiinerisut tuluttullu Polarisimik,....

Ullorissat qilammi, immami nunamilu. (Aron Gundel, 3952 Ilulissat) Kal. Nr.07-1985 qup.14.

Ullorissat qulinni uisorilapput tamanut paarsisutut illutik. Ilaanni qaamaneri sukkangaarangamik takullatsiaannarneqartarput, tikkuartortutut isikkullit. Ullorissat qilammi kusanangaartut qaamasut kusanagaat, uisorilanerisalu takorannernereri katsornakkut puigugassaanatik, tassalimi kusanassusii killeqanngingaaramik....

Ullorsiutikka qupperalaarlugit. (Jens Qujage Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.03-1989 qup.3.

Ullorsiutinni taasassat arlaqaraluaqisut siulliullugu eqqaalaassavara akkaga Eqqumiitsuliortoq tusaamasaq tamnillu nalimini ilisimaneqarluortoq Gerth Lyberth (Geerteeraq) inuusooq 1867, toqusoq 11. November 1929 Maniitsumi.

Ullorsiutinit tigulaagaq: Inuiaat oqaasiisa kimittussusii mianernassusiilu. (All. Karl Asser Møller) Kal. Nr.08-09-2009 qup.10.

Meeraallunga Maniitsup illoqarfiata qeqqanni najugaqarallaratta ataata eqqartugaa tusarnaariga tuluit umiarsuaassuat nutaaq imarpissuakut Amerikamut angallatissatut....

Ullorsiutit qupperarlugit: Blossevillep Sineriaani misigisaq. (All. Peter Brandt, Pîtâraq, Aasiaat) Kal. Nr.04-2012 qup.15.

1997-mi umiaaqqamik Ittoqqortoormiiniit Tasiilamut ingerlaarpugut inuiut sisamaalluta. Juulip 21-anni aallaruta aggustillu 27-anni apuulluta.

Ullortunersiorneq. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.08-1997 qup.7

(Ulluinnarni). Uvdluínarne (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.10-1987 qup.5.

Oqaaseq taanna qallunaat oqariartaasiisa kalaallisut oqalunnittinnut sunniisimanerat pillugu paasissutissat nalinginaanerpaat ilagaat.....soorlu: "Steffen Josefsen, ulluinnarni Boorsimaammik taaneqartartoq. Qanorme-taavami sapaammi nalliuttunilu taaneqartarami?.

Ulluinnarni!!! (all. Ulloriannguaq Kristiansen) Kal. Nr.07-1994 qup.3.

Oqaatsip taassuma taaguutinut tunngatillugu eqqumiinngitsumik atugaajuarnera ilaanni tissinartarlunilu, ilaanni quujanartarpoq.

Ulluinnarni misilittakkat.: Alersit isarussallu. (All. Astrid Larsen) Kal. Nr. 08-09-2010 qup.24.

Piffissaq atorluarniaruk./ Isarussakka sumumaanna ilivakka?.

“Ullummi qaangiuttut uteqqissanngillat”: Ilinniartuunermi eqqaamasat ilamerni. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr. 06-07-2004 qup.19.

Nuummi realskolimi ilinniartunngorpugut 1950-imi. Inuusuttut ilinniaqarnissamut qilanaartut ataatsimut katersuuppugut.

Ullut ilaanni. Kal. Nr.11-1992 qup.11. Taallaq.

Ullut pingaartitat: Juulli. Kal. Nr.12-2006 qup.3.

Nalliortorsuaq taannaajuartooq, nalliussinera allanngorartooq? / Nalitsinni Ilaqutariit. / Upperrisamat sanilliullugu./ Orpik. / Nerisat. / Juullimi pilluaritsi.

Ullut sunngiffiusut sumut atussavagut. (all.Hans L.Larsen) Kal. Nr.03-1990 qup.10.

Piffissaq asuliinartitaq utertinneqarsinnaasannngimmat./ siunissarmi?

Ullut sunngiffiusut sumut atussavagut. (all.Hans L.Larsen) Kal. Nr.02-1996 qup.6.

Tuluk atuakkiortoq tusaamasarsuaq O. S. Marden atuakkiami ilaani makkuninnga eqqarsaatissiivoq: "Ulloq atuligarput ullaat tamarluinnaasa tunissutissaminik nassarluni iternitsinni saqqangiuttarpoq.....

Ulrik Rosingip oqalugiaataanut isummernerit. Kal. Nr.07-08-1992 qup.11.

Suleqatigiit – gruppit tallimaasut oqalugiaat isumasioqatigiiffigereerlugu isummiutaasa ataatsimut katinnerat imaappoq: Ulrik Rosingip oqalugiaataa tunngavimmigut soqutiginaqaaq. Imarisamigut nipeqarpoq meeqqat atuarnissartik pisussaafigigaat, meeqqaalu qanoq periartarneri angajoqqaat susassarisamittut isigisariaqaraat akisussaaneq ilinniiartitsisunut tunniunnaannarnagu./ Oqaasersiat.

Ulrik Rosingip oqalugiaataanut isummernerit ilaat. Kal. Nr.07-08-1992 qup.12.

Atuarfeqarneq pillugu oqallinneq soqutigineqarluartooq paasinarpoq. Isummat assigiinngitsut saqqummiunneqartuarput suleqatigiit (gruppit) akornanni, Gruppi I-ip oqaaseqaataa saqqummiutissavarput. Taanna inuttaqarpoq: Evelyn Mølgaard, Ester Zeeb, Ulloriannguaq Kristiansen, Villads Villadsen./ Oqaasersiat.

Ullorsiuutoqqanit Uvdorsiuutoq'anit. Kal. Nr.03-1981 qup.10.

Ullorsiuutoqqat Normumi uani atugassakka Kitsisuarsunneersuupput, nunaqarfik Aasiannut atasooq, tassaallutik qeqertarpaat Asiaat avannaaniittut. – nunatsinni sulineq aallarnerneqarmat niuvertooqarfiillu (tassa niuvertuinnik qullersaqartut) tunngavilersorneqarlutik aamma inoqarfiit allat niuvertooqarfinnut qanittuniittut aalajangersimasunillu inoqarfiusutsooruna immineerneqartarsimannngillat. Tamakkulu ilaat niuvernarnikkut pissarsiffigilluarsinnaasorisat aamma tunngavilerneqartalersimapput. Taamanikkulli arfanniarfiunissaat tunngaviliinermut pissutaanerusaluni...../ Kitsissuarsuit arfanniarfissatut qangali tunngavilerneqarsimasut ilagaat, ukiumilu 1799/1800-mi ullorsiuutaasimasut tigulaariffigissavakka. Ukiumi tassani niuvertussaavoq Michael Olrik, ullorsiuutinilu aallartissimavai oktoberip 22-ani ima nalunaaruteqarluni: ualiartoq nal. 3-ngoraa maanga (Kitsissuarsunnut) tikippugut, tassani pisortaalissaanga.....

Ullorsiuutoqqanit. Kal. Nr.04-1981 qup.20.

Ullorsiuutoqqat Normumi uani atugassakka Qaqortuminngaaneersuupput – arfanniarnermik imaqqanngitsut, kisianni niuvertooqarfimmi niuvertussaqqarfimmiilluunniit niuvertumut tunngasunik ullorsiuutaannngillat, umiartortulli ilaata ullorsiuutaanit tigulaagassaallutik. Taannalu ullorsiuutaanik tigulaariffigisassara ateqarpoq Jens Mathias Mathiesen, inunngortoq Københavnimi 13. februar 1800 toqullunilu Korsørimi 27. juni 1860. – Kalaallit-nunaanni niuvernarmik ingerlatsiviup umiarsuaataani angallataanilu aquttuusarsimalluni Qaqortumi niuvertussanngorpoq, 1827-mi Paamiuni niuvertunngorluni, 1830-mi Qaqortumi, 1832-mi Paamiuni, soraanninngorluni 1833-imi. – 1829-mi Graahp tunumut angalanerani oqaluttaavoq. – taamanerpiaq niuvertussaajutigaluni pajussimassaaq, umiatsiarsuaq

Mercuriusi atorlugu, angallat taanna aalajangersimasumik illoqarfeqarunangilaq, taamaattoq Qaqortumiikkajunnerulluni.....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.05-1981 qup.11.

Soorlu nalunnigikkipput arfanniarneq nunatsinni niiverneramik ingerlatsinermit tunngaviulluasimavoq – annertunerusumik annikinnerusumilluunniit iluaarutaasarluni,..../ Johan Christian Geisler ukiut 1800-t aallartilaarneranni Kitsissuarsunni arfanniarnermi ingerlatsisuuvoq, tamaalluni Qeqertarsuarmut nuutitaalluni. Ullorsiutaalu Kitsissuarsunniit aallarnersut issuaavigitsiartassavakka. Aallartiffigisimallugu augustip 7-iat 1802, ulloq taanna ima allassimalluni: ullumi umiarsuaq HvidBjørn piareerpoq aallariaannangorluni, ualisorlu avannaannguarlunilu miniulaartoq anorigissaavilluni Aasiannut aallarpoq. Tamatuma nalaani niuvertussaaneq Qeqertarsuarmeersoq immaqaluunniit Imerissuniittoq Olrik tikeraartigisimavaa, immaqqa umiarsualiarsimasoq....

Ullorsiutitoqqanit Uvdorsititok'anit. Kal. Nr.01-1982 qup.6.

(Tamatumani aamma Avannaaniiginnarallassaagut, tassalu Nuussuarmi qanga inoqarfiusimasumi aammali qangali inoqassaarsimasumi sulisimasut ilaata tassaniinnermik ilaannik allaatiginninnera oqaluttuaralugu. Nuusuaq arlaleriartumik inoqartarsimavoq, tassa niuvernierfissatut. 1758-imi tunngavilerneqarsimavoq kisiannili 1761-innguinnartoq taamaatinneqarsimavoq, qallunaaqarfiunera Uummannamut nuunneqarmat, kingorna misilinneqarqittarpoq arlaleriarluni "Qallunaaqarfiusarluni". / Inuit umiarsuillu eqqaaneqartut: Niuvertoq: Jens Paurelius Schade. – Umiarsuaq: Jomfru Catharina. – Niuvertoq: Rasmussen. – Nappaja: Johannes Løvstrøm. – Niuvertoq: Rousing. – Niuvertussaq Mørk. – Niuvertussaq: Winding. – Niuvertussaq: Smidt. – Kalaaleq: Jørgen Lyngby. – Igasoq: Thorles Thorlessen. – Kalaaleq Timooq. – Umiarsuaq: Hvidbjørn.

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.02-1981 qup.24.

Qeqertarsuatsiaani sivisujaarsuarmik niivertutut niivertussatulluunniit sulisimavoq Arent Christoffer Heilmann ukiut 1800-t aallartisimatsialermatali tassaniilersimalluni, taanna ullorsiuteqaraangami qaammatisiuteqarnerussarpoq, kisianni pisimasut ataatsimut katillugit qaammatikkuutaartumik allattarlugit, maanna ullorsiutai kingulliit, tassa juli-mit ukioq 1914 augustusimut 1815, issuaafigitsiartassavakka, qaammammut allattarsimasai tamakkertanngikkaluarlugit.: Julimilu ima allassimavoq: ukiup niuvernierfiusup kingulliup naaneratat ajortigisumik ukioq niuvernierfiusoq nutaaq aallartippoq: nigermit anorerujuk, sikorsuarpassuit puiseqannginnerujussuarlu, taamaattumik maani piniartut allamik periarfissaqanngilluinnaramik aalisagarniartarput aavartarlutillu, taakku kaannaveeqqutigalugit.../ Oktoberip 4-anit 9-anut oqaluasaaraa kiffat kangerlummumut qisuttariarsimasut iffiutissanik, qisuttaavilu Akunnaanukaanneqarsimasut namminerooq iffiorfittik atorsinnaajunnaasimagallarmat Akunnaani iffiuunneqartaramik..../ ukiortaaq 1815 aallartippoq nikallunganartuinnaalluni, januaarimilu ilaatigut ima allassimavoq: asseqanngiusattumik issangiarneq, qaammatip aallaqqaataaniilli naajartorneranut atasuinnaviusoq pissutaatinneqarpoq puiseerulluinnarneranut...../ Tupinnarluinnarpoq ajornartorsiorneq, piniagassaaleqineq sivisunaarsimaruttormat, tassami aprili aamma pitsaanerunngilluinnarpoq ima allassimalluni: qaammat taanna aamma issittuaannarpoq, qeqqata missaani ullut marlussuit issangitsiaraluarami, qaangiummalli issi malunnarnerulluinnalerpoq, taamaannerata puisaasalluinnarneratalu kalaallit pisaqassaatilluinarpai, asulumi qaammat taanna aallartisimatsiartorlu qaleraleerutivikkami....

Ullorsiutitoqqanit Uvdorsititok'anit. Kal. Nr.02-1982 qup.17.

Paasigakkit ullorsiutitoqqat ilaatigut assut nuannarineqartut allanik imassaqartitsilluarualarluta matumuuna ingerlateqqinniarpavut. Tamatumani Qeqertarsuarmi ullorsiutaasimasut tigusiffigissavakka, ullorsiuteqartorlu tigusiffigisassara tassa Ritter, Johan. Taanna decemberip 19-ianni 1782 inuuvoq toqullunilu 21 september 1855, tamatigut Københavnimi. Ukioq 1802 Qeqertarsuarmi niuvertussanngorpoq, ukiorli taanna Kitsissuarsunnut pilluni, 1803-imi Qeqertarsuarmi arfanniarnermi sulisunngorluni, 1807-imi niuvertumut taartaalluni Appanut pilluni....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.03-1982 qup.14.

("Ullorsiutitoqqat" suli apeqqutigineqartarmata matumuuna ilannguseqqippunga - Tamatumani kujammut illuarnerussalluta, tassalu Maniitsumut.) Naluneqanngitsutut Maniitsoq tunngavilerneqaqqaarami Kangaamiuniikkaluartoq, kingornali maanna inigisaminut nunneqarluni, qallunaatullu taaguuteqartinneqarani maliinnarlugu taaneqartarluni "Maniitsoq nutaaq". Tassani niubertuusimasut ilagaat Gerhard Heiberg Wolff, niuvertussaalluni 1805-illi eqqaani kujataaniittarsimasoq. Kingornali niuvertunngorluni assigiinngitsuni nunaqartarsimavoq, pingaartumillu tassa ukiuni amerlanerusumi Maniitsumiissimalluni, - taassumalu ullorsiutaasa ilaat - 1817/18-imi - maanna tigooqqaaffigitsiarniarpakka. / inuit eqqaaneqartut: Kiffaq: Rasmus Larsen, Frederik, Søren Daniel, Bertheli, Hans, Naalagaasaq: Kreutzmann, Nappaja: Møller, Kiffaq: Hans Møller, Ajoqi: Lars, Kiffaq: Søren Lyberth.

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.04-1982 qup.15.

(Ullorsiutitoqqani ukununnga assit marluk ilaapput, tamarmik Arktisk Institutimit pisut, ajoraluartumilli oqaatigineqarsimannngillat kimit assilisaasimanersut, siulleq (Illui qaninnerutillugit assilisaq) 1877-imeerpoq, aappaa inunnik assiliartalik Arsummeersuuvoq ukioq 1898-imi assilisaasimasoq. / Nunatsinni sumiluunniit angalarnarnek ulorianartoqartarsimavoq, soorunalumi nunani allani, sumili nunatsinni ajunaarneqartillugu, pigisanilluunniit atortorisanilluunniit mikinerunngitsumilli inunnik - allani pisartuninngaarnit annerusutut, sunniuteqarnerusutut kingunertunerusutullu misigisarpavut, tamatumunnga pissutaagunarpoq nunatta inukissusia, illoqarfiit nunaqarfiillu inukissusii - aammalu avinngarusimassuseq..../ Maanna tigooqqaavigilaarniarpakka Paamiuni ullorsiutit, 1805/06-imi niivertussat ilaannit allagaasimasut, pingaartumik ilannguterusullugu oqalualarisimasaa umiarsuaaqqap (Paamiut) "Stærkodder"-ip umiarnera. Sanasoq: Christen Jensen./ Niuvertussaqaq: Schytte./ Hvalfisken./ Niuvertuq: Astrup./ Igasoq: Thorsten Arnesen. / Sanasoq: Peter Larsen./ Anders Petersen.

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.06-1982 qup.8.

(Nr. 5-imi avannaaniissimasut ilaata ullorsiutai Upernavimmeersut issuaaffigisarsimavakka. Manna Sisimiunut nuuppugut, imaluunniit Sisimiut eqqaanni pisimasut ilaat, pingaartumik arferinermut tunnganerusut ullorsiuteqartut ilaat atorlugu piumasunik atuarneqarsinnaapput.).../ Ukioq 1825 junip 21-at aallartiffigalugu oqalualaara umiarsuaqarlutik, nioqqutissallu umiatsiaat marluk usii ikaanneqarput. Aqagukkullu umiatsiat usingiaataat taanna (qanorittuusimagaluarnersoq) pingasoriarneqarsimalluni, aammalu aqagukkut marloriaannarluni, ullorlu taanna tikissimanerarpaat tuluk arfanniaq, sikorsuarsiorluni siumigut ajoqusersimasoq, sunaafalu kiffaasa ilaat kuppernermik napparsimasimavoq, qangalilu ajorunnaarsimagaluartoq aatsuussinnaanissaa aarleriginermit kalaallit umiarsuarmut ikaaqqunngilaat...

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.02-1983 qup.3.

Aasiaat kujasinnerusumiissimagaluarlutik manna inigisaminut nuunneqarsimalernerani niivertuusup siulliit ilagaat Johannes Pedersen Dorf, ukiorpassuarni Aasianniittoq, 1762-illi

eqqaanit, 1785-iilu eqqaani soraanninngoraluarami tassani najugaqaannartooq aammalu tassani toqusimagunarluni. Niuvertuusartut ullorsiuteqaqqusaasarmata aamma taanna taamaaliortarsimavoq, soqutigintartumik, kisianni amigaateqarluinnartunik. Ullorsiuteqartartut amerlanerit namminiinnaq, tassa qallunaat tassani sulisuusut, pisarnertik kisiisa allattortarsimavaat, kalaallilli pisarneri qanorluunniit atugaqarneri allallumi kalaallinut tunngasut eqqartunngilluinartarsimallugit – amerlanerusutigummi, atassuteqarfigiuaramikkik ilisimasaqarfigilluartassagaluarpaat, tassuuna uggornaateqaraluartut taamaattorli takussutissaqartarput taamani niuvertooqarfeeqqani iliuuserisartakkanik assigiingitsunik...Niuvertullu taassuma ullorsiutaasa pigineqartut siullersarigunagaat, tassa 1774/75-imi ullorsiutai, tigusiffigillattaasavakka.../ aallatippoq qaammat julimi 1774, ullulersimallugit 2-anit 8-anut, tassanilu allassimalluni: ulluni taakkunani umiarsuaq usingiarlugulu usilersorneqarpoq, taamaallaat sapaat pinnagu. Sapaammi Tulle oqaluusivoq (angut taanna tasa Aasianni palasiulunilu ajoqersuiartortitaq. Julip 9-ani allassimavoq "umiarsuaq kalillugu anillattinniarpaput, aallarmallu Tulle nulianilu Sisimiunut ilaapput....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.02-1984 qup.5.

Nunatsinni qangaanerusooq qanoq inissimanermik anginerusumik paasisimasaqanngilagut, pingaartumik ajoqersorneqalenerup kingornatigut, atuagassaqartitsisinnalernerullu siornatigut. Inuiaat allat nalunaarutigisartagaannik peqatsiarpugut, soorlu qallunaat nunatsinni sulisimasut ilaasa ullorsiutaannik, taakkulu siornatigut "Kalaaleq"-mi ilanngusiffigisarsimavagut, maannalu aamma uani taamaaliussaanga,... / Maanna ullorsiutaannik tigooqqaafigisassara tassa assistent Ulrich Sontum. Taanna Norgemi inunngorsimavoq ukioq 1773, ilinniarnermilu kingornatigut 1797-mi Kujataani naalagaasumut Bullimut Nuummi allatsinngorluni, 1799-mi Sisimiuni niuvertussanngorpoq, 1801 Nuummi niuvertusnaanngorluni, 1803-mi niuvertunngorluni kiisalu 1805-imi atorfinnit tunuartinneqarluni soraarninngorluni. – ukiorlu ullorsiuteqarfigisaa tassa 1799/1800 – tassani Sisimiuni niuvertussaafteeqqaani.../ Augustusip 24-at aallartiffigisimavaa, ullorli taanna imatuinnaq allassimalluni: "allanneqartariaqartumik pisimasooqarfiunngilaq." isumalluarnarpallaanngilaq. Kisianni soorunami pisimasooqartuarpoq.....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.06-1984 qup.19.

Ukiup 1800-p naajartuleraa 1801-illu aallartisimalernera qallunaaqarnikkut Qeqertarsuarmi pisimasooqangaatsiarfiuvoq – maannalu oqaluasaartissavara niuvertussaq Winding, ukiuni taakkunani Qeqertarsuarniittoq, imalu ullorsiummini oqaluttuarinnilluni allattarsimasooq: novemberip 1-ni ukioq 1800: "Naalakkap Bendekip iniminut ataatsimiigiaqqaanga niuvertut Lund aamma Rousing, umiarsuillu naalagaat Petersen aamma Holm, arfanniarnermullu pisortaasooq Kettelsen, - oqaloqatigiissutigissallugu ukiup taamaalinerani umiarsuit taakku Danmarkimut aallartissarllugu illersorneqarsinnaanersoq...". Oqaloqatigiinnerullu taassuma inernera naggataatigut ima allassimavaa: "umiarsuit taakku marluk umiarsualivimmi maani ukiiginnassapput" .....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.03-1985 qup.1.

Nalunngisattitut nunatsinni arfanniartarneq qanga pingaarluinnartuusimavoq – nunarput qallunaanit nunasiffigineqarsimalermat – ima pingaartigaluni: ingerlatsinermut tamarmut tunngaviusumik oqaatigineqarsinnaalluni. Sumi qallunaaqarfeqalersorlu arfanniarneq sammineqalersarpoq. Ilami allaat arfanniarnissaannavik tunngavigalugu niuvertooqarfinnik tunngaviliineqartarpoq – soorlu Qeqertarsuaq taamalineqarsimasooq. Arfanniarnarli naak taama iluaqutiginiarneqartigaluni ilaatigut assut ingerlaneriertarpoq – allaat tupinnaannartumik. Tassalu ingerlanerlioriartuinnarmat kiisa niuvernerup Københavnimi pisortaarfia nunatsinnut angutinik, inatsisinik ilisimatuunik, aallartitsivoq, -

misissuiartortut nunatsinni niuvernerup arfanniarnellu sooq taama ingerlalluannngitsiginerinik, taakkulu angutit tassa Schwabe aamma Olrik.....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.08-1986 qup.1.

Sisimiut 4/6 1787 – 30/6-1788 – ullorsiuteqartuuvoq niivertussaq Immanuel Arøe (palasikkunnik angajoqqaalik), inunngortoq 20. april 1758 Norgemi toqullunilu 11. maj 1834 Nanortalimmi. Suliffigeqqaagaa tassa Sisimiiut 1787-imi, taava niuvertussaaninngorluni Qerrortusumi 1789, 1790-imi Sisimiuniilluni 1793-imilu Maniitsumi. 1794-imi avalappoq sulinnngiffeqartussaalluni 1795-imi soraarninngorluni – Københavnilu niuvernermik ingerlatsilerluni, taava 1815-imi Maniitsumi niuvertumut kingoraartaavoq, 1817-imi Qaqortumi niuvertussaalluni, 1820-mi Nanortalimmiilluni – soraarninnguvilluni 30. juni 1826. Nanortalimmiiginnarsimagunarulunilu tassa tassani toquvoq 1834-imi. – ullorsiumminilu imma oqaluttuaqattaarpoq: juni 4: umiarsuarmut "Fortuna"-mut ilaalluta Sisimiunut pivunga, ualikkut nal. 3 umiarsualivimmuut kisarluta, aqagukkullu ima allassimavoq: ullumi niuvertuqarfimmi tassani Sisimiuni niuvertussatut niuvertuq Abraham Sandholdt ikiulerpara, tassa nerisassanik akissarsiannut ilaasunik pisartagaqalerlunga... niuvertuqarfimmilu kiffat ullumi saliipput ittujaarsarlutillu, pingaartumik nerisassaarniarfimmi orseriviullu qaliani...../....taamanikkullu arfanniariup Qerrortusup niuvertussat nikinniarsimapput, tassa junip 15-ani allakkami: - niuvertuq Sandholdt Qerrortusumut aallarpoq, niuvertussap Egtvedip nuuttussanngorsimasup tikittullu nutaap Niels Larsen Lundep paarlaannissaanni nioqqutissat uninngasut naatsorsorneqarnerini peqataassalluni...../..Paartullu Maniitsumut allakkisartut junip 11-ni aallartut taqqavaneereersimallutik 21-ni angerlamut tikinnerarpai – ullut qulit mulusimallutik...../.... Umiarsuup Fortunap (tassa umiarsuarisaata) aallarnerata kingninnguutigut suliaminut allanut akunniliuttarlugu eqalussuarniusiortarlutillu eqalussuarniartarput...../.... Ullorsiutini ukunani maannamut ilanngussanni inuit oqaatigineqartut ilaat, tassa allattugaasimasutigut kinaassusersineqarsinnaasut ukuupput: 1. niuvertuq Sanfholdt (Abraham Martinus) inunngortoq 1740..../ 2. niuvertuq Lunde (Niels Larsen) inunngortoq 1752..../ 3. niuvertuq Lorentzen (Christian) inunngortoq 1764-imi..../ 4. naalagaq Olrik (Bent) inunngortoq 1749.....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.09-1986 qup.5.

(Ullorsiutitoqqanik ilanngusseqqittalerpugut, normumilu 8-mi Sisimiuneersut ilanngussivugut, taakkulu maanna nanginngeqassapput, takingaatsiaramik):
Sisimiut 4/6 1787 – 30/6-1788 – ullorsiuteqartuuvoq niivertussaq Immanuel Arøe. Septemberip 1-ni allappoq: - ippassaq unnukku kalaallimit Eigilimit terianniap piaqqap amia tunineqarpoq, amerli taanna ullaq niuvertup illuani nerriviup qaaniissimavoq, kalaaleq alla Puttakitsoq, ullaq niuvertumut pulaarsimasoq, terianniap amianik taassuminnga takutinneqarami kalaallisut amerlalaartunik oqaaseqarpoq, uangali paasinngisannik...../.... Aatsaat septemberip 11-ni puisit amiinik qassitsianik tuniniaasoqarsimanerarpaa, imalu nangissimalluni: - ullumi umiat 2 tikipput, taava niuvertorlu marluulluta niuffiorpavut, kisianni nioqqutissamaateqarunangillat, soorlu ullunik. Nassuiaatimininnguaq: - oqaatigitsiareerneratut nunatsinni niuvernermik ingerlatsineq kunngimit akuerineqartoq illersorneqartorlu assut saneqqutaarniarneqartarsimavoq...../.... November naajartuleriannguallartoq kiisami arfernik qamasarnissaminnut piareersarlualerput, imaluunniit piareersaatigisimasatik inaarsarpaat – novemberillu 27-ni ullorsiummini allassimavoq: - kalaallit arfanniartartut (arfermik kapisisartut) niuvertumit qaaqquneqarput aperineqarlutillu arfernit qamasarumanersut.....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.10-1986 qup.6.

Sisimiut 4/6 1787 – 30/6-1788 – ullorsiuteqartuuvoq niivertussaq Immanuel Arøe.

Ukiortaaq 1788 assarnilersimanerarpaa issilersimanerarlugulu. Ukiortaap ullaavani ajoqersuiartortitaq qallunaanut oqaluffimmi naalagiarititsivoq naneruutunik qaammaqquserluni, ualikkullugooq arfernik arlaqartunik takusoqarmat aqagu qamasoqarnissaa peqqussutigineqarpoq...../..... taava februarip 12-ni allaqqippoq: - arlariit marluk taakku tamarmik ullaakkut nal. Sisamanut qiteqquttoq Nipisanukarput qamariarlutik. Erngerlutik arlalinnik arfersippit, katsornannguakkullu arferup qanitaattigit puiaatigit, arferisuttalu Jakob Borchip kapivaa assut toqqillugu... / ..februarip 15-iani allanalaartunnguamik pisoqarpoq, tamannalu ullorsiummini ima oqaluttuaraa: - ullaag kalaaleq Aksel marlunnik nannuppoq Timerlerni issaq arfattatta sinnikuinik neriniartut,...../... aprilip 11-ni oqaluttuarpoq: - niuvertogarfiup kiffai allunaaserippit.../... majip 10-ni niuvertogarfiup kiffai Timerlerni sikumik aserorterippit, tassa orsut tassaniittut orseriffimmukaanniassammata....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.11-1986 qup.4.

Sisimiut 4/6 1787 - 30/6-1788 - ullorsiuteqartuuvoq niuvertussaq Immanuel Arøe. Maajimi ullorsiutimini allattugarisarsimasai naapertorlugit majip ingerlanerani, pingaartumik qeqqata missaanili, orsut nappartanut immiussorneqarlualersarput, tassa niuvertogarfiup avataani arfattaasimasut orsui qimaannarneqarallartarsimasut tikiussorneqarmata... aamma pisimasunik allanik ima allaatigisaqarpoq: - ajoqersuiartortitaq niuvertumut orniguppoq naammagittaaliutigalugulu eertat qaqortut ippassaq nerisassaasivimmit pisimasatik assungaatsiaq oqussunnissimasut.../.... Ukiumi 1787/88-imi niuvertussap Arøep Sisimiuni ullorsiutai naasussanngorput. Junip 1-ani allappoq: - ullumi sapaatiuvoq, kisianni naalagiattoqanngilaq palasi kangerlummiimmat ammassiarluni. Eqalussuarnut ningittakkanik kiffat piareersimatitsippit, eqalussuaqalersimaneranilli sulii malussartoqanngilaq...../... Junip 29-ni 30-nilu: Amerlup Egartullu (Ikertoq?) kangerluinut orsiarpugut... naalagaasaq Rasmussen aalissartullu 3 taquassaannik nassaappagut,...../..... Uummannamit: Ullorsiutitoqqanik issuaaffiginneqattaarninni maanna avannamut illuassaagut, tamatumani Uummannamut, ullorsiuteqarfiusimavorlu ukioq 1800. kisianni ullorsiuteqartoq taanna ajoraluartumik kinaasusilersinnaanngilara - atini paasisaangitsumik allassimagamiuk, kinaasinnaaneralu missilioriaannarlugu allattuiffinni ujaraluarakku naninngitsoorlugu.: februar 14-ani oqaluttuarpoq: Inspektør Bendekep ukiarmi oktoberimi allagai naapertorlugit Avannaani Uummannami niuvertussanngortinneqarpunga, qallunaat nerisassaannik ukiumut agguagarisarisartagaasa 2 3-li maanga tikinninniit pisartagarisussaallugit. Tassalu allakkani taakkunani peqquneqarpunga Appanut aalaqqullunga tassaniissallunga qimussimik Uummannamut ingerlaqqissinnaalernissama tungaanut....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.01-1987 qup.14.

Ullorsiutitoqqanit ilannguttakkakka nangeqqinniassavakka. Kingullermik nr.11-86-mi Uummanameersunik ilanngussillunga aallartitsisimavunga maannalu taakku nangissavakka. Taamani nr.11-86-imi allassimavunga ullorsiuteqartoq kinaasoq nalullugu, atsiornera paasisinnaasimannginakku, kingunerilersorli ilisimatuup Røbet Petersen-ip nalunaarfigaanga taassuma kinaanerani....Christian Friedrich Hount, In. 1. maj 1767 Danmarkimi. Toq. 20 april 1808 Ilulissani, nunatsinni sulilerluni uk. 1799 Uummannami niuvertussanngorpoq (Ostermann taama allassimavoq). 1801 Qeqertarsuarimi, 1802 niuvertunngorpoq Ilulissani, taavalu ukioq 1803-04 Avannaata naalagaanut kingoraartaalluni....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.02-1987 qup.7.

Maajillu 12-ni ulluinnersiutaanngitsunnguamik kiisami oqaluttuarsarsisimavoq. Allappoq: - ullaag Niuvertog Rosestand, Schade uangalu Puernermik taaneqartartumut aallarpugut,

tassani granateqarmat (Ujaqqat pinnerasaasiassatut akisuut ilaat). –Puerneq taanna Uummannap avannamut kangiani 5 miilnik ungasitsigisumiippoq. Qaqqaq granatinik ujaraqarfusooq takuinnarlugu sioraasutut isikkoqarpoq....

Ullorsiutitoqqanit. Kal. Nr.04-1987 qup.11.

Uummannami ukioq 1799/1800 ullorsiutaasimasut naasimallugit tamatumani kujammut nuussaagut, tassalu Qaqortumut, Tassani ukioq 1799/1800 ullorsiutaasimasut issuaaffigisataqattaassallugit.....Ullorsiuteqartuuvooq Niuertussaq Nikolaj Daniel Muus, inunngortoq Norgep ilaani ukioq 1748 toqullunilu aamma Norgemiusimasooq ukioq 1829. siullermik Upernavimmi Niuertussaavooq 1771-imi, ...1775 Uummannami.... 1780 Upernavimmi.... 1782 Uummannami,.... 1787 Qasiannuani,.... Avalalluni ukioq 1790, Mariagerimi najugaqalersimavooq,.... 1792 Maniitsumi,.... 1793 Qerrortusumi,.... 1794 Maniitsumi,... 1795 Nuummi,.... 1796 Qaqortumi,.... 1800 Qeqertarsuatsiaani, ... 1801 Paamiuni,... 1805 soraarninngorluni.....

Ullorsiutitoqqanit. (naanera) Kal. Nr.05-1987 qup.5.

Tikittartullu tamakku saniatigut niivertoq Mørch umiaminik orsorsinniartitsisarsimavooq – ilami orsumik pisiumasarsimaqigami – soorlu februarip 17-ni Uperngavimmiilluni, tassanilu orsusilluni baaliarsuit 8 sinnerlugit..nalunanngilaq tassanimiut angulluartarsimasut. – qanoq amerlatigisunik qassusiorsimanerlutik qassusiortut Thomas aamma Lars Kleist februarip 22-ni oqaatigai – qassusiornerminni inernalugit. – Qaammat maj.: tassani aallartissutigalugu eqqartorsimavaa ajoqersuiartortitaq aprilip 12-ani auliartorluni aallarsimasooq tikittorooq Nanortalimmi eqqaanilu angalasimalluni, nassatarigaalu puisit nalinginnaat amii 200-t, terianni allu amii 80-t, Nanortalimmi tunineqarsimasut. – Qaammat juni.: aalartipooq piinserluni, oqaluttuarporlu ulloq taanna piisiorlutik naalagiarlutik, naalagiareeramillu immiukkaminnik maqitsillutik, kisiannigooq piinsip ulluata aappaa naalagiarfiginngilaat. – Qaammat juli.: taamaallarluni qaammat juli aallartisimatsiartooq nuannersumik pisoqarpoq, tassa 2-ni ima allassimalluni: - ullaassaq nal. 1-mut umiarsuup kitsani qaqippai, qatsungariarmallu umiarsualivigisimasaminit umiatsiaaqqanik umianillu marlunnik kalillugu niivertoqarfimmuut pissunneqarpoq...

Ullorsiutitoqqanit. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.01-1989 qup.10.

Tamatumanilu niivertoqarfusimasumut APPANUT pissaagut. / September 1799. / Oktoberip qaammataanerani. / Novemberip qaammataani. / Decemnerip qaammataa.

Ullorsiutitoqqanit. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.02-1989 qup.7.

Tamatumani niivertoqarfusimasumut APPANUT pissaagut. (nanginnera)/ Jannuaarip qaammataa ukioq 1800./ 17. Januar./ 25. Januar./ 30. Januar./ Februarip qaammataa. 3. Februar./ 4. Februar./15. Februar./20. Februar./27. Februar./ Martsip qaammataa. / 18. Marts.

Ullorsiutitoqqanit. (Otto Sandgreen) Kal. Nr.03-1989 qup.12.

Tamatumani niivertoqarfusimasumut APPANUT pissaagut. (nanginnera) Aprilip qaammataa./ Majip qaammataa. / Juunip qaammataa. / Julip qaammataa. / Augustusip qaammataa. / Septemberip qaammataa. / Oktoberip qaammataa.

Ullorsiutitoqqanut nassuiaat. (Karl Møller, Qaarsuni ajoqiuneq.) Kal. Nr.06-1987 qup.4.

Pinngortitarsuup ingerlanera inunnit allannngortitassaannnginniaraluartillugu taamalu sungiutiinnagassatut eqqarsaatiginaraluartillugu, allannnguuteqarnerilli angisuut taamaalippat piffissarlu nallerpat pisussat nalunngereeraluarlugit nutaajulluinnartutulli inuianni tamani assut pingaartinneqartarsimapput – soorlu qulequtsiussara ullukinneq. Ullukinnermik oqaraangatta isugisarpaput taarsiartorneq tassa tassunga killeqartoq. Tassanngaaniillu qaammariartortussannngortoq taamalu ingerlajuassalluni ullortunermik taaneqartup tungaanut...../ .....eqqarsaatikka noqitassaajunnaarlutik ingerlaleiarsimmata eqqissillunga tusarnaarumaqisara aanngalatsiarsimagaluarpakka, qissamik tuoissimarpaluttutut aatsaat oqarpallamat: "...Immaqaluunniit puioeerparma!" aa, ila uangakasik! Nipi ilisaraara – arnap nuliaasup inuusukkunnaartullu nipaa, suna pillugu pinerpoq taasumarpiaap nipaa ilisarisarpara. Ueqarpoq arlalinnguanillu qitornaqarput. Aappariit taakku ilisarisimalluakkama ilagaat. Illoqarfianniikkallarama atassuteqatigiilluartarsimavugut, pulaartarlugit uatsinneeqatigisarlugillu, inutsialannguit oqaatigisarpakka, - aappariittulli inooqatigiinnerminni atugarissaartuaannartunut ilaangillat..../ Qangataamak inuit ilaat nakuusaqaat, soorlu taanna. Eqqarsarpunga: asanninnermik minguitsunik asanninneqarpoq, napparsimalluni immaqalu makissinnaananiluunniit ima angitigisunik pajuguteqarmat – isima saani assilianngorpullusooq oqaatsit nalunngisavut: "pilluarput eqqissisitsisut..."

Umianggaat. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.19.

Iglulingmiut, Illulimmiut qajaq atorunnaaramikku Avannersuarmitulli pissutigisimassavaat nunamik imaluunniit immamik imarortarnerata sivikissusia qissianik qisunnik amigaateqarnerminnik ilallugu, taamaalilluni qaannap inuuniarnermut pingaarutaa uatsinnut naleqqiullugu annikinneroqaaq...../ 1957-imi Illulimmi qaannat kingullersaat inuerninngortoq takuara, ameerussimalluni saaniinnaasoq, qaannamut taasiullugu sinaasiorlutik pisaminnut aalliutigalugu "umianggaat" atulerpaat, tassa umiatsiaaraasannuaq toqqissunik nateqarluni....

Umiarsuaaqqap naalagatoqaa oqaluttarpoq. Kal. Nr.12-1990 qup.9.

Uummanap umiarsuaaraata Hvidfisken-ip naalagatoqaa Alfred Christensen ulluinnarni Chris-imik taaneqartartoq 1969-mi KGH-p atuagassiaani apersoneqarluni oqaluttarpoq. Ukiut 30-ini nunatsinniissimavoq, taakkunanngalu ukiuni 24-ini umiarsuaaqqami naalagaasimalluni. Soraarninngorami Dragør-imi najugaqarpoq.

Umiarsuaq "Hans Hedtoft". (All. Lars Toft Rasmussen) Kal. Nr.01-1999 qup.3.

Ukioq 1959 januarip 30-ianni Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani kalaallinut qallunaanullu alianaqisunik pisimasoqarpoq. / Initai immassinnaannngitsut./ Ajunaarfissami tungaanut./ Nalunaaquttap akunneri marluk missaat qaangiuttut ajunaarnej pivoq./ Ajunaalernermik kalerrisaarineq./ Uivetoqanngilaq./ Naalakkersuisunut eqqartuussivimmut.

Umiarsuarmik "Danmark" –imit tunup avannaanut 1906-08-mi ilisimasassarsiornermi eqqaamasat. (atuakk. H. Bistrup, aaqqiss. Peter Storch) Kal. Nr.02-1993 qup.13.

Atuagannguaq taama taanilik 1931-imi Kalaallini qaammarsaatissiiniaqatigiit naqitertissimavaat.....

Umiarsuarmik "Danmark" –imit tunup avannaanut 1906-08-mi ilisimasassarsiornermi eqqaamasat. (atuakk. H. Bistrup, aaqqiss. Peter Storch) Kal. Nr.03-1993 qup.15.

Atuagannguaq taama taanilik 1931-imi Kalaallini qaammarsaatissiiniaqatigiit naqitertissimavaat.....nanginnera.

Umiarsuarmik “Danmark” –imit tunup avannaanut 1906-08-mi ilisimasassarsiornermi eqqaamasat. (atuakk. H. Bistrup, aaqqiss. Peter Storch) **Kal. Nr.04-1993 qup.15.**

Atuagannguaq taama taanilik 1931-imi Kalaallini qaammarsaatissiiniaqatigiit naqitertissimavaat.....nanginnera.

Umiarsuarmik “Danmark” –imit tunup avannaanut 1906-08-mi ilisimasassarsiornermi eqqaamasat. (atuakk. H. Bistrup, aaqqiss. Peter Storch) **Kal. Nr.05-1993 qup.15.**

Atuagannguaq taama taanilik 1931-imi Kalaallini qaammarsaatissiiniaqatigiit naqitertissimavaat.....nanginnera

Umiarsuarmik “Danmark” –imit tunup avannaanut 1906-08-mi ilisimasassarsiornermi eqqaamasat. (atuakk. H. Bistrup, aaqqiss. Peter Storch) **Kal. Nr.06-1993 qup.15.**

Atuagannguaq taama taanilik 1931-imi Kalaallini qaammarsaatissiiniaqatigiit naqitertissimavaat.....nanginnera. (Atuakkamut naggasiut All. Hans L.Larsen)

Umiarsuarpasuit avannamukaat: Takornagarpasuit. (All.: Knud Petersen). **Kal. Nr.06-07-2017 qup.15.**

Ukioq 1952 Kullorsuarmi aasarisseruttortoq seqinersuaq kaaviinnarluni alianaak, taamaaligaangat soorlulimi Kullorsuaq anorlernerluunniit ajulertartoq. Ullut tamaasa silagissuaq. Aasap taassuma eqqaamalluarneranut pissutaavoq aaliangiunneqarsimammat ilaqutariit arlaliulluta aasaq taanna kujammut nuussasugut, uninngaannassagaluarutta siunissaqannginneragaalluta. Tassami ilaqutariit uagut pilersuisuerunneruvugut, ukiuni siuliini ataatarput angutinilu angajullersarput maliinnangajallutik toqukkut qimagukkamik.

Umiarsuup sinersortaatip “Kunuunguap” avanersualiarnera. (Hans L.Larsen) **Kal. Nr.10-1989 qup.2.**

Sinersortaatip Kunuunnguup ukiuminik 25-nngortorsiornera malunnartinniarlugu niuernerup qullersaqarfiata Avanersualiartippaa takornarianik 150-inik ilaasoqartillugu. Takornariatitsineq iluatsilluarpoq, tikitassalli ilaat tikinneqanngillat ilaatigut sikut anorilu pissutaallutik.

Umiartoqqaanera puigunaatsoq. (All. David Holm, Ilulissat) **Kal. Nr.02-1996 qup.13.**

Ukioq 1953 15-inik ukioqarpunga umiartortunngoqqaarneralu ima aallartippoq: Tassaana taamanikkut avannaanit Qeqertarsuarmit Nuummumt nuunnikuusugut, tassa ataatarput radio-lerisoq Nuummiumsoq aanarpullu Qoornormiumsoq ukiorpasuit avannaaneereerlutik nunatoqqaminnut utermata, soorlikiarmi uagut meeraasugut nooqataavugut. Tassalu Nuummumt pinitsinniit ukioq ataaseq ingerlareersimavoq. Uagullu inuusuttuaqqat suliffissarsiornermut misileraasuatsianngorpugut. Taamaniuna imatut suliniartoqartartoq tassa laajaaniartoqartartoq, ullaaralaaq sapinngisamik siulliuniaannaq Nuup saanut sissiuukkamut katersuuttarpugut. Piffissarlu suliffissaq nalleraangat formande katersuussimasorpasuit akornanni suliserusutaminik tikkuartuisarpoq. Qaqornikullu amerlanerunngitsuussanatik, tamakkualumi akornanniiloorluni ilaanni

iluatsitsinartarpoq.....Taamanilumi takornartaangilaq oqarfigineqarneq:
 "Suliassaarukkallarputit!" Aammamiuna imaattussaasimasoq laajaaniat naaffeqarlugit
 sulisinneqartarlutik, immaqaluuna uanga naammagileraminnga oqarfigiartoraanga.
 Kisiannili tikeriarlunga qanoq-una oqalersoq: "Naalattukasiugavit suliatillu nakkutigalugit
 "Taateraamut" matrosinngussaaitit." Tassaana taanna "Taateraaq" angisoorsuunngitsoq
 kalittaatitut ilusilik motoria marlulik kisianni orsussatortumik qullilik kiassaateqanngitsoq
 tassa primusi kisiat igatissatut isumalluutigaa. Tassalumi uanga angiinnartussaallunga.....

Umiartornilersaarut: Tunuliarneq. (All.: David Holm, Ilulissat). Kal. Nr.01-2017 qup.25.

Aallaqqaataa: Pappiaqqat toqqortakka misissorujoorlugit nassaarilerpara 1958-imi
 Tunumut ingerlaarnitsinni nalunaarsugaminikka. Eqqaamasannik qaffakaasuulaalerama
 piukkutilerpakka tusartikkusulerlugillu. Taamani Tunuliarsimanerma tamanna tulleraa.

Umimmaat pillugit isumasioqatigiinneq. 17.-18.-19.- sept. 1993. Knud Rasmussenip Højskoliani. Kal. Nr.10-1993 qup.3.

Umimmaat pillugit isumasioqatgiit kalaalimernit atorluarneqarnissaannik piumasaqarut. Kal. Nr.10-1993 qup.4

Unaaq tuukkarlu qilalugarniut. (Robert Petersen) Kal. Nr.05-1981 qup.19.

Unaaq qaannamit atorneqartoq takuvara "Qaatiling"-mik taasaat. Qisutaa
 amannaatsukullaq. Ullamarissuunngitsoq, kingumut quassunikkiartorluni papimmi
 tungaatigut erseqqivissumik sisamanik teqeqqoqarluni, kisianni sinarsui
 qaarajussakkanik.... / Tuukkaq qilalugarsiut takissuseqarpoq 10.8 cm.inik silissuseralugulu
 3,7 cm, silinnersamigut, tuugaaminiuvoq saviminermik ululik. Saalimasuuvoq....Titartagaq:
 Tuukkaq....

Ungilammioq inorersorsuaq. (Johanne R. Petersen.) Kal. Nr.05-1984 qup.15.

Paamiut kangiani Ungilak-mi nunaqarsimavoq piniartorsuaq qajaqatiminik kisimiittunik
 toqutsisartumik. (Qanoq ateqartoq nalugaluarpara, ataatamali eqqartora
 tusarnaartapara.) Nallarooq kiparsimaffiusarallarmat (Paamiut kitaatungaaniittoq)
 kipparsimasut ilagisimavaat utoqqannguaq aatsaat piniartunngulersumik ernilik,
 taannagoq ullaarorluni Kangilernup imaanut qamasimavoq, Neqaammormiup aamma
 ullaarorluni Paamiammiormiup aamma ullaarorluni Paamiammiormiup aamma
 ullaarorluni Paamiunut orsuerniarluni Paamiut ikerat ikaalerlugu tusaalersimavaa
 imaannarmi nilliarpaluk, naalaarniariarluni paasileriallaraq suaartarpaluk: "ataata
 toqunnialeqaasi" ....

Unikkaartivaq. (All. Margrethe Gjourup, Canada – Calgary) Kal. Nr.07-2001 qup.10

Unnersiutigisaali. (Taal. Samuel Knudsen) Kal. Nr.04-1996 qup.14. Taallaq

Unnersiutigisaali. (Taal. Samuel Knudsen) Kal. Nr.02-1998 qup.20. Taallaq

Unnersuuppaa – innersuuppaa. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) Kal. Nr.04-1988 qup.5.

“Kalaaleq” nr.5, 1986-imeersoq, Kaj Dalagerip allagarisimasaa atuarlugu nuanneqaaq. Kisianni isummamik tunngavilimmik paasinarluartumik nassuiarluarmagit. Tassami oqaatsitsinnik isumaasigut immersoqatigiissagutta taamaattussaavoq: Isumaga malillugu ajoraluartumik kukkunituarsuatut naatsorsuuppara “isai marsisut” innersuutigisimammagu. Uanga oqassagaluartunga: Taanna taakkulu unnersuutigalugit. Ortumi atuagassiakkut innersuutereerpaa kimulluunniit nassuiaqqullugit...../ Siullermik: Innersuuppaa: Nagguia, inuk inuk peqquaa imaattumik tunerusullugu, imaluunniit inuup pigisani atunngikkallagassani nammineq nammineq atunnginnerani ajornartoortumut atoqquaa...../ Aappasaanik: Unnersuuppaa: Nagguia (isumaa): Unniit, unnia. Tunniunniagaq inummiit inummut inuk alla aqqutigalugu oqaatigeqqusaq. Suna sumilu ittoq nalunaaqqusaq, soorlu inuup inoqanni innersuunniaraluarluguamigaatigisaminik namminerli atorfissaqartinngisaminik inuk taanna naammattoorneq ajuleruniuk immaqa persaquttarlugu allatulluunniit, taava inuk alla tatigisani oqqersussavaa,...../ Unalu oqaaseq: “Neqeroorpoq”, neqeroorut, neqeroorutiga, neqeroortigaa. Il. il. Oqaatsit taakku atorfissarinngilluinnagaannut atorneqartalerput, soorlu tusagassiutini assigiinngitsuni, radiomi oqartoqarnikuuvoq: “Pisortat ilaata una inatsit aalajangersagaq akuersissutigineqarsimasooq akerlerisaminut neqeroorutiga takoqqullugu!” Aamma pisinniarfinnut assigiitsunut ullutsinni isernialissaagut allagartaliisoqarsimasooq: “Neqeroorutit”. Uffalu akilertinnagit pisinnaanngikkivut. Neqeroorummi akeqanngilaq.....

Unnersuuppaa, innersuuppaa, innersuutigaa, isai imarsisut il. il. (all. Kaj Dalager) Kal. Nr.05-1986 qup.8

Unnukkuutaarput. Kal. Nr.12-1985 qup.10.

Puigtunermik oqaluttuunneqartarsimanninnermillu pissuteqartumik juullimut tunngasunik meeraaninni pisimasunik eqqaamasaqarpallaanngilanga. Ataasiakkaannguanilli peqarpunga, taakkulu allat eqqaamasalikkersaarutigisartagaannit annikinnerugaluaqisut saqqummiunniarpakka, ilaat aamma meeqqanit allanit ilisarineqassasimammata. Ilitsorininiilli uagut unnukkuutaartarpugut ullunik marlunnik sioqqutsilluta, meeraagatta ajorinngilluinnakkatsinnik – taamaattuarsimallutalu ajoqip inuusuttup Olip niviarisaaq Juaanna katimmaguli, anaanarput decemberip 22-ni nalliuttarpoq, tassalu ullaq taanna itertarpugut illorput juullerpalaalereersimasooq. Taamalu tulluusimaartarpugut meeqqanit allanit siulliulluta unnukkuutaarpalaalersaratta – orpiliaq kisimi amigaataasarluni.....

Unnulersumi. (Taall. Jens Nielsen) Kal. Nr.01-2001 qup.13. Taallaq.

Uparuaaneq erseqqissoq. (UvdloriánguaK’ kristiansen) Kal. Nr.04-1985 qup.11.

1984-imi juullingajalersooq, tassa ullukinnermi, Namminersornerullutik Oqartussat atuakkiortoq Frederik Nielsen, Fare, nersornaasermassuk tamatumunnga oqaasertaliussat ilaat immikkut malugalugit eqqarsaatigisarpakka, soqutigisarialittut qaangiinnartariaqanngitsutullu isumaqarfigisariaqartillugit.

Uparuaaneq sakkortooq (UvdloriánguaK’ Kristiansen) Kal. Nr.05-1985 qup.9.

Kalaallisut oqaatsivut pillugit oqallinneq allaaserinnertarnerlu manna tikillugu sakkortuuliorfiugajunngillat, peqatigiiffiulli “Kalaallisut Oqaatsivut” siulittaasuata maanna ilanngutassiamigut oqaatsit sukannersut aniatippai. --- Nunatsinni naalakkersuineramik suliallit, inatsisartut kommunalbestyrelsillu, ilaaneeriarlutik tusaqqusaartarput oqalullutik kalaallisut oqaatsitik pingaernerpaatikkitik. Taakkuali ilarpasui asuli taama oqaluttarput.

Sooq – sallujumangikkunik – oqarluaannartanngillat kalaallisut oqaatsivut malunnangitsuusaamik nungukkiartortikusukkitik?.....

Uparuaatit assigiinngitsut.: Qarasarmiuma ilamininngua. (All. Knud Petersen) Kal. Nr.03-2009 qup.3.

Ukioq manna Kangaamiormiu utoqqaq KNR-imi aallakaateqqitami oqaluusaartoq tusarnaarpara, oqaluttuarta piniartoq qilalukkamut naalittoq qaannamiit. / Naalittoqarmat. / Naqqittariaqartitakka. / Kullorsuaq tikeqqilaarlara.

Upernaarsiorfik..... (all. Karl Skou) Kal. Nr.06-1993 qup.2.

Atuagassiap normuini siullermik Upernavik Upernivillu assortuuttoqarpoq, Palasiusimasup Karl Skou-ip nammineq Avannaamiusup ukiup immikkoortortaasa Avannaani qanoq taaguusersorneqartarneri eqqortumik nassuiaateqarfigai....

Upernaarsiut. (taall. A. Kristiansen) Kal. Nr.06-1993 qup.9. Taallaq

Upernaleraangat nunamit uumassuseqalersumit. (Taal. Sigrid Langskov). Kal. Nr.05-06-1991 qup.8. Taallaq

Upernalerneq. Kal. Nr.09-1986 qup.10.

Taallaq 1.siorsuarpalaarmat anorsalaannguaq....

Upernavik. (All. Ulrik Møller) Kal. Nr.07-1994 qup.5.

Siullermik nassueqqaallanga, meeraagallarama Maniitsup eqqaamiullunga qulequttami taaneqartoq.....

Upernavik. (All. Karl Jørgensen (Kaaleeraq)) HLL. Kal. Nr.06-2000 qup.6.

Illoqarfik Upernavik Kalaallit Nunaata Kitaani avannarlersaalluni inissisimavoq Qimusseriarsuup kujammut Isuata qanitaaniilluni. Oqaatigisariaqarpoq Kitaamiut amerlasoorsuunngitsut Upernavik takusimavaat. Tamatumunnga aqqutit ajornartorsiutaasarnerat takonariarnissamullu periarfissat annikippallaarnerat pissutaasut ilagaat.... / Upernaviup oqaluttuassartaani pisimasoq alianartoq.

Upernavik tassa naammalerpoq. (all, Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1994 qup.6.

Upernavik – Upernivillu pillugit oqaasiliortut nassuiaataat. Kal. Nr.04-1994 qup.8.

Upernavimmi iliveqarfeqarneq. (All. Hans L. Larsen) Kal. Nr.04-1996 qup.9.

Karl Jørgensen Upernavimmiu inuusuttunnguunerminilli manna tikillugu iliveqarfeqarnerup pitsanngorsartuarneqarnissaannik soqutigisaqartuartsimavoq. Soqutigisani suleqatigiiffittut piviusunngortikkumallugu 1954-imi “Iliveqarfilerisartut Peqatigiit” taamanimiit manna tikillugu ingerlattuakkani imatut oqaluttuarai: - (HLL).

Upernavimmit qimussimik sisimiuliarneq. Kal. Nr.02-1985 qup.1.

(Qimusserneq qaqugu atornerqarunnaarumaarnerpoq, immaqaa naamik. Sikusartumi inuusunit piniarnermut atornerqartuassaaq, ilaat pitsaanerusunik ilaallu ajornerusunik qimmillit, kisianni tamatuma saniatigut sunut atornerqarnera allanngoriartorsimavoq.

Nalunnigilarput siornatigut sikusartumi kisimi angallataasoq, maanili taamatut angallatigalugu atorreqarunnaartutut oqaatigineqarsinnaalersimavoq, angallatit allat atorreqalermata. Qimussernerliuna nuannersoq, ungasissumullu allaat. – qulequttamik oqaluttuarinninniartoq tassaavoq palasi ajoqersuiartortitaq Gustav Olsen. Taannalu allagaavoq “Avannaamioq”-mit tigusaq. – Aqq.)
 –eqqumiillilerallarsimavugut-aasiit. Uummannamit Avanersuarmit tumit decemberimi 1913 Upernavimmut kujammukarsimavugut, aasaanerani umiarsuaqanngitsuullaratta, asugooq qallunaaminertoriartorluta, aammalumi Upernavik palaseqanngimmat eqqaalu suliffigiartorlugu. Ornittagassakka naammassereersimalerikka taamaalluni 28. Marts Knud Rasmussen kiisa taavanga tikiuppoq. Qanorooq? Umiarsuinngooq siulliit aqutigalugit Danmarkimut avalakkiartortoq.....

Upernaviup illoqarfittut ukiunik 225-liilluni nalliuttorsiutigineqarnera.(All. Hans L. Larsen) **Kal. Nr.07-1997 qup.11.**

Uperngivoq. (All. Gerth Lyberth, Maniitsoq) **Kal. Nr.07-1994 qup.4.**
 Uperngivoq isumaqarpoq : talloq ersarluunniit itummanik... / “Ivissugaartoq” Qulequtaq aamma taanna pinngitsoornanga...

“Upernivik” pillugu apeqqummut akissut naammaginngilara. **Kal. Nr.04-1993 qup.2.**

Upernivik – Upernavik? (all. Gerth Lyberth, Maniitsoq) **Kal. Nr.10-1987 qup.5.**
 Taama quleqqutsiigama pissutigaa uagut taasisarnitsitut Upernivik allakkaluarlugu Upernavimmit allallugu taarserneqartalersimammat, uagummi ilitsorinitsinniit oqarneq ajorpugut Upernavik, oqartarlutali Upernivik, isumaqarpungami qallunaat amerlanerpaarsuartigut oqaminnik sanngiitsunik taaseriarnermikkut Upernavinngortissimagaat, nunatsinni sinerissami annertoqisumi Upernivimmit taaguutillit amerlaqaat....

Upernivik – Upernavik. (all. Gerth Lyberth, Maniitsoq) **Kal. Nr.03-1993 qup.3.**
 Oqaatsitta ilaat kusanartorsuit eqqaavimmut igiinnartalissagatsigik? –Allaatiginnittoq taama apeqquteqarpoq. Allaatigisamini tunngavilersuutigaa ateq Upernivik pillugu allaaserisaasarsimasut, kiisalu Upervimmi komuunimi qinikkat aalajangererat.

Upernivik – Upernavik. Akissut. (all. Niels Mátâq) **Kal. Nr.03-1993 qup.4.**
 Allaaserissap uma siuliani allaaserineqartoq pillugu Upernaviup Kommuniani borgmesteri Niels Mattaaq....

Upernivik uperngivik – Ivissugaartoq-lu. (all. Gerth Lyberth) **Kal. Nr.07-1994 qup.5.**
 Upernivik pillugu oqaasiliortut nassuiaataat Kalaaleq nr.4-miittoq paasilluarpara...

Upperisap tunngavigalugu isummorsoneq: Ukiorpassuarni Tarnikkut napparsimaneq eqqissinerlu. **Kal. Nr.11-2004 qup.7.**
 Allattup atini isertuuppaa, aaqqissuisoqarfimmi ilisimaneqarpoq.

Upperisarsioriaasitoqqat. Ullut kalaallit siulitta nalliussivii. (All. H.C.Petersen) **Kal. Nr.12-2012 qup.6.**

1900-kkunni Atuagallitini Aaqqissuisoq Kristoffer Lynge kalaallit siulitta kulturiannut atasumik sammisaqartarpoq. 1800-kkut qeqqanni Nuup eqqaani Kangermiut oqaluttuartartuisa oqaluttuaannik soqutigisaqarluni puigorneqaratik eqqaamaneqarnissaat siunertaralugu 1938-mi atuakkat pingasut "Kalaallit oqaluttuaat oqaalualaavilu" naqitertippai. / Singajikkormiut. / 22. December.

Upperisarsiornermi ilagiinnilu oqaatsit atukkavut ileqqulersuutivullu. (All. H.C.Petersen) Kal. Nr.05-1998 qup.11.

Inuit upperisarsiornerat paasisassarsiofigalugu takuneqarsinnaavoq oqaatsit upperisamut atortut aamma immikkut isigineqarsimasut. Tamakku aamma ukiut 300-ngulersut ingerlanerani puigugaasunut ilaapput, ilaasalu isumaat sangutitaasimallutik./ Toornaarsuk. / Guuti. / Ajorti./ Tussiut./ Oqaluffik – naalagiat. / Taaguutit allanngortitat.

Upperisarsiornermi oqaatsit atorineqartartut nassuiarneqarnerat. Kal. Nr.12-1997 qup.8.

„Ullut tammasa najorpassi.” .....taama ateqarpoq meeqqat atuarfianni atuagaq upperisarsiornermi ilinniartitsinerne atorineqartartoq. Atuagaq palasinit Jakobine Kyed-imit Erik Fonsbøl-imillu suliarineqarsimasoq, atuakkap naggataani bibilimi oqaatsit atorineqartartut nassuiarneqarsimasut ilanngutissavagut: Adventt: isumaqarpoq.....

Upperisarsiornermit: ...Akiitsukkatsinnik., ..illimmi.. Kal. Nr.02-2010 qup.8
Hal.: Ukiorpaalunngortut matuma siorna Biibilip nutaamik nutserneqarneranut atatillugu "ataatarpuup" nutaamittaaq nutserneqarnissaanut misiligutaagunartumik iminneqarpunga nutseqqullugu... / ..Akiitsukkatsinnik.. / Qanormi taava. / Illimmi.. / Oqallisisaqqissut.

Upperisarsiornermit: Akilinermiut kristumiunngornerat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen)) Kal. Nr.03-2004 qup.16.

Upperisarsiornermit: Akiniaanerup isumaa. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.04-2006 qup.10.

Ilaanneriarluni toqumik pillaasarneq oqallisaaleraraaq, tamannalu aallaavigalugu aamma Danmarkip TV-atigut aallakaatitsisoqarpoq.

Upperisarsiornermit: Angeruserisaaq. (All. Sebulon Poulsen, Narsaq) Kal. Nr.02-2011 qup.6.

Januaarip naapajaarnerani "Aperiinnariarit" naammattuullatuarlugu tusarnaarlugu aperisut ilannguata apeqqutaa akineqarmat eqqarsariaallallunga misigaanga imminut oqarfigalunga "eqqunngilaq"..

Upperisarsiornermit: Apersortinneq pilluaqquneqarneruvoq. (All. Magnus Larsen, Nuuk) Kal. Nr.08-09-2011 qup.5.

1970-ikkut aallartilaaerneranniussaaq Otto Sandgreenip palasit ataatsimiinneranni atuagassaarannguaq tunissutissaq "Angeqqinninni pilluarit" suliarisimasani palasinut tapersersoqqullugu saqqummiuppaa.

Upperisarsiornermit: Atuakkiassamut qilanaartuut. (All. Magnus Larsen) Kal. Nr.10-2013 qup.3.

Qinikkat ilagiit sinnersaasa 50-innguineranni atuakkiassamut qilanaartuusiineq.

Upperisarsiornermit: Biibilimik eqqarsaatissiisarneq uggornaq. (All. Søren Møller, Maniitsoq). Kal. Nr.10-2016 qup.29.

Radiumik tusarnaartartuusugut amerlagunarpugut ullaakkut biibilimik eqqarsaatissiisarnerup atorunnaarsinneqarneranut uggorinnittut.

Upperisarsiornermit: Biibilimik misissuiuarneq. (All. Nuts. Frederik Kleist) Kal. Nr.06-07-2007 qup.5.

Ukioq 1844 biibilimik paasiniaqqisaartartoq Constantin von Tischendorf./ Nassaat tupinnartut. / Allatat pisoqaanerpaat./ Kristumiussuseq tunngaviusoq. / Aarnuaq pitsavik. / Testamentitoq Testamentitaarlu assigaat Biibili.

Upperisarsiornermit: Calvin Servetilu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.12-2006 qup.24.

Nalunngeqatiginnissuseq akerlianillu pissaaneq. / Ikiorserneqanngilarli. / Ikuallagaavoq.

Upperisarsiornermit: Erfalasoq. (All.: Karl Peter Olsvig Andersen). Kal. Nr.08-09-2016. qup.5.

Hal.: Allaatigisaq una qangali ilannguttussaagaluq nassuiaruminaatsumik tammartoorsimasoq allattuata nassiuteqqimmagu matumuuna ilanngupparput. Erfalasortaarnissamut siunnersuutima, Kalaaleq nr. 3/2015, manna tikillugu akisua Magnus Larsen, Kalaaleq nr. 4/2015, qutsaviginiarpara nammineq isummani paasinninninilu erseqqissumik nalunaarutigimmagu. Tassami isummanik saqqummiussineq tamatigut aqqutissaasarmat pitsaasumik angusaqarnissamut, Maanoq qujanaq. / Isumaliutimineq: Inuiattut erinarsuut, Qanoq imaqartussaavat? / Maanna atuuttut. / Qanormi taava? / Periarfissat marluk.

Upperisarsiornermit: Guutimut upperneq. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2014 qup.5.

Aallaqqaasiut: (una aallaqqaasiussara qulequttamut upperisarsiornermulluunniit tunngassuteqanngilaq, nassuiaataaginnarporli sooq uanga ukiup 2014-ip ingerlanerani Kalaallimut tutsiuttannginninnut,..). / Qulequtaq tikeriarlara.

Upperisarsiornermit: Inuuneq asavara. (All.: Sebulon Poulsen, Narsaq.) Kal. Nr.02-2017 qup.4.

Nalunngilara asanninneq sorpassuarnik tunngavilersorneqarsinnaasoq, ilami oqaasinnguup taassuma "asanninneq"-up kimeqassusia nunarsuaq tamaat najorpaa. Asanninnermi inummi kisimi naapitassaangilaq. Imaattormiuna, uumasut nersutit, aalisakkat, puisit, arferit, timmissat allarpassuillu tamarmik asanninnermik pigisaqarput. Kialuunniit anersaartortup tamanna malugisinnaavaa. Miserratiginerlu ajornavippoq pinngortitani nikanarnerpaannguit allaat asanninneq malugineqarsinnaammat.

Upperisarsiornermit: Itsanisarsiorlut paasisaat : Inuit Jiisusimut attuumasut pillugit. (All. Frederik Kleist) Kal. Nr.12-2007 qup.29.

Josefusip saqqummiussai. / Jiisusi inunngorpoq. / Itsarnisarsiuut siumugaat. / Palasiuneq Josef Bar Kajfas. / Kajfasikkormiut iliveqarfiat nassaaraat. / Kajfasip niui iliverlu inoqanngitsoq. / Pontius Platus erseratarpoq. / Uppernarsaatit.

Upperisarsiornermit: Jaakup inuortarineqarnera. Jiisusip qatanngutaata Jaakup oqaluttuarineqarnera. (All. Frederik Kleist, Sisimiut). Kal. Nr.01-2008 qup.32.

Annaasisitta Jiisusi Kristusip inunngoreernerata kingorna Juuserfi Marialu katipput arlalinnillu qitornartaarlutik Jiisusip affarmik qatanngutaannik. Taakkua ilagaat Jaaku. Ukioq 2002-mi nassaarineqarpoq illerfik, ukiunik 1900-nik pisoqaassusilik. Illerfimmi ateq takuneqarsinnaavoq imatut allaqqasoq: Jaaku, Juuserfip ernerata Jiisusip qatanngutaata. / Kinaliuna taanna Jaaku: Jiisusip qatanngutai pillugit tusaqqaarpugut Nazaretip eqqaani ajoqersuitillugu. Inuit mitallerlutik pivaat: "Una taamaanginnerpa sanasoq Mariap ernerata, Jaakullu Josesillu JudasilluSiimuullu angajuat? Najai maani illoqarfitsinni najugaqanginnerpat?", Mark. 6,1-3. Kingorna atuarsinnaavarput Jiisusip makinnerata kingorna Jaakumit takuneqarsimanera, 1. Kor.-15:7. Tamatuma kingorna Paulusi siullermik Jerusalemmimiinnerani..... / Palasiuneq inuarnermi pisuuvoq. / Inuarnerup allaaserineqarnera. / Nalunaarusiaq alla. / Nalunaarsugai. / Illerfimmi saarnit. / Allaaserisaq una allanneqarpoq atuagassiami "Udfordring"-imi 2003-mi saqqummersumi Aril Edwardsenip allagaa najoqqutaralugu.

Upperisarsiornermit: Kikiattugaasup assingata ataani qilaatersorneq. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk). Kal. Nr.02-03-2016 qup.4.

1800-kkut naajartorneranni 1900-kkunnilu Kalaallit Nunaata Kitaani inuusugut qilaat naloqaarput, taamaattumillu matumani atsiortunga kisimiikkunangilanga ilumut kalaallit kulturitsinni pingaaruteqartut ilaattut taassallugu tulluurtuunersoq./ Ilassutiminek nassuiaataanersoq.

Upperisarsiornermit: Kinaana Thomas. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.09-10-2008 qup.18.

Kinaana taanna Thomas? / Iivangiiliua. / Ajoqersugaq Tuuma. / Jiisusip Ajoqersugaata tumai malillugit. / Kristusip kingornagut juullip pingajuat ukioq 72. / Tuumap iivangiiliuata siammarnera.

Upperisarsiornermit: Kristumiussutsip tunngaviisa ilaat. (all. Nuts.: Frederik Kleist) Kal. Nr.11-2007 qup.24.

Jiisusi upperisarsiorfigineqalermat. / Jiisusilerisut. / Upperisap pinngornera. / Jiisusi makissimangitsuuppat. / Paalusip oqaluttuaq uumassuseqalersipaa. / Upperisap iluatsinnera.

Upperisarsiornermit: Messiarsip isertuussaana. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.12-2004 qup.29

Upperisarsiornermit: Muslimit ullumikkut iliuusaat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2006 qup.12.

Inatsit sharia. / Sharia ilaqtariinnut. / Allanik upperisallit malersugaapput. / Titartakkat.

Upperisarsiornermit: Nerliivik. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-03-2005 qup.17.

Paulusip Korinthimiunut allakkamini siullermi ilagiit korinthimiuusut oqaaqqissaarpai, imaluunniit eqqornerusumik oqarluni, kamaallugit allaffigai Naalakkanngooq Nerliivia atornerlulermassuk.

Upperisarsiornermit: oqaluffik aamma qilaat. (All. Ricard Petersen, Nørresundby). Kal. Nr.05-2013 qup.3.

Kalaalermi nr.11/2012-imi novenbarimi naqittumi Søren Møller allaaserisaqarpoq qulequtsikkaminik “Kuisimanngitsoqarallernerup anersaavanut uteriarneq”, normumilu tassani aamma Nikolaj Heinrichip tamanna sammillugu “Qilaat oqaluffillu” quleqautaralugu allalluni, tamarmik amiilaammersimasutut, eqqarsariartutut nipeqarnerarsinnaasatsinnik eqqartuinerminni malunnartitsipput.

Upperisarsiornermit: Palasit arnat. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.02-2008 qup.9.

Ulluni makkunani Danmarkimi oqallisaqaaq palasit angutit palaseqatitik arnat ilassiumakkikkaatla arraa! / Sukkulluunniit ippinnartoqaangilaq! (ippinnartoqaangilaq!).

Upperisarsiornermit: Paulusi. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2005 qup.6.

Apustili Paulusi, angut amerlasuut qujagisaraat sulili amerlanerit qinngarisaralugu.

Upperisarsiornermit: Paulusi. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2005 qup.11.

Apustili Paulusi, angut amerlasuut qujagisaraat sulili amerlanerit qinngarisaralugu. Sooq Paulusip allagai pigaavut? / Kukkuuppat taakku – akerlersortai? / Qanoq iliorluni Paulusip akeqqani sorsuppai? / Sooq Paulusip ajoqersuinerluttut akerlilerpai?

Upperisarsiornermit: “Qila” – “Qilak”. Kal. Nr.04-2011 qup.3.

Februaarip ingerlanerani KNR-ikkut aallakaatitsinerit ilaanni oqaloqatigineqarpoq kalaaleq arnaq, Karla Williamson, ilisimatuutut taaguuteqalersimasoq. Taanna oqaloqatigineqarnermini kalaallit siulitta anersaakkut inuunerminni pissusilersuutigisarsimasaannik eqqartuinermini oqaasersiaasimasunik issuagaqarpoq ilaatigut imaattumik: “Qilaga tunniuppara”.

Upperisarsiornermit: Religio. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.10-2003 qup.10.

Qilaap naalagaaffiata assigaa inuk niuertuusoq sapanngamik akisuumik nassaartoq. (Math. 13,46) Niuertup pigisani tamaviisa tunivai sapanngap pisiarinissaanut akissaqarumalluni. Naalakkatta Guutip “pigisani” tamaasa tunivai, tassa ernitui, taanna sapangaq akisooq pisiarisinnaajumallugu.

Upperisarsiornermit: Thomasip iivangiiliua. (All. Kristian Olsen Aaju) Kal. Nr.12-2008 qup.14.

Kalaaleq nr.9-10 2008-mi saqqummersumi Karl Peter Olsvig Andersenip “Kinaana Thomas”-imik qulequtserlugu allagaa soqutigalugu atuareerlugu ilisimatuup qallunaap Søren Giversenip, 1928-mi inuusup...

Upperisarsiornermit: Tussiut “Sassaritsi”. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.05-2011 qup.3.

Nikolaj Heinrichip allagaanut akissut.

Upperisarsiornermit: Tussiut "Sassaritsi" kingumut. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.06-07-2011 qup.4

Tussiut ataqqisara nuannarisaralu, torrallataaqimammi, pillugu apersortittut ilaanni atorpeqartannginnera pilluggu 2010-mi ukiakkut atuagassiannuakkut Kalaalikkut allaaserinninnera pillugu inuit ataasiakkaat tutsiuffigisarpaannga.

Upperisarsiornermit: Ukiut 300-t. (All. Karl Peter Olsvig Andersen.) Kal. Nr.03-2015 qup.5.

Avgo Lyngep atuakkiaa: "Ukiut 300-nngornerat", tassa Hans Egedep nunatsinnut pineranit nalliussiffissaat qaniliartulerpoq. Tamanna qanoq iliuuseqarfigineqarniarpa?. / Siunnersuut: Aana uanga siunnersuutiginiagara: Hans Egedep nunatsinni kristumiussuseq ajoqersuutigisaa Luthersk Evangelisk kirke...

Upperisarsiornerup oqallisaanera: Kuisimangitsoqarallernerup anersaavanut uteriartorneq. (All. Søren Møller, Maniitsoq) Kal. Nr.11-2012 qup.3.

Marlunngornermi Septembarip 18-iani ullaakkut KNR-ikkut tutsiuppoq palasit Sisimiuni ataatsimiinneranni qinoqatigiinneranni qilaatersorluni inngertoqarsimasoq,...

Upperisarsiornerup oqallisaanera: Qilaat oqaluffillu. (All. Nikolaj Heinrich, Nuuk) Kal. Nr.11-2012 qup.18.

Ulluni makkunani oqallisaalersoq, soqutiginaqisorlu matumani atsiortunga naqitat atorlugit isummannik anitsivigiumallugu isummersornera kalaaliusugut kalaallisut atuagassiatuarput Kalaaleq aqqutigalugu allaasersaqatsiassaanga.

Upperisarsiornitoqqamit: Qila- (k) aamma Sila. (All. Juaaka Lyberth, Atuakkiortoq, Bachelor Eskimologiimi, kandidatinnngorniarluni ilisimatusartoq.) Kal. Nr.01-2014 qup.4.

Juulli sioqqullugu aperiinnariarimi apequtigineqarpallamma "qilak" qanoq isumaqarnersoq, naatsukullammik "paasiuminarsarniavissorlugu" nassuiariaraluassavara. / Qila (k) - qilak anersaat nunaat. / Qila-mmiut. / Kristumiussuseq. / PS.

Upperisatoqaq ullumilu qilak.: Qilak aamma Avataarsua. (All. Juaaka Lyberth, Nuuk) Kal. Nr.01-2014 qup.5.

Qilaap upperisarsiornermi paasineqartarnera sammitsiareerlugu maanna ilisimatuussutsikkut, upperisarsiornerunngitsukkut, paasinnittarneq sammitsiassavara.

"Uqausittiavak" oqaatsimik tulluunnerpaasussarsiorneq. (All. Jane George / Kall. Nuka Møller) Kal. Nr.01-2001 qup.4.

Nuka Møllerimit Atuakkiorfimmi atorfeqartumit tigusimavarput naggueqatitta oqaatsitik pillugit Tusaatitaavani ilanngutassiaasimavoq, aaqqissuisuata Jim Bell-ip akuersineratigut maani ilanngupparput.

usiuffami isilillartoq. Usîvfami isilitdlartoq. (Josef Joelsen, (Ujôrsi)) Kal. Nr.03-1983 qup.18..

Atuagassiannuqaq "Kalaaleq" naqissimariartoq kisianniuna pisiaripallallugu: tassamiaasiit imaasa ilaat aliortukkersaarutitsiarsuussapput. - inuunerminuannersut ilagilluinnarpaat sumiluunniit katisimaaleriarluni aliortukkersaarujuttut tusarnaarlugit, pingaatumik

oqallisisaqanngeriarluni,...../ ....Innaratta anaanama ataatarpoortereermanga sininnialerluta sila taarsereersoq, illup avannaatungaani pisorpalaartumik anaanaga malugisaqalersimalluni ussersorfigaanga, meerassillunga sumik pillersuutsanngivillunga. Tassaana illu taanna avanaatungimigut majuartarfeqarami qalialiartarfiusunik, aarimmi aamma uanga tusaasaqalerpunga qalianut majuarpaluttumik, qaliatalu matua qilalukkap tulimaavanik sannersartulik sakkortuumik tulimaaq taanna peerniarpalunneqalerpoq..... Unnuk kingulleq aamma tassa kingumut iserniarpaluleqaaq, tamatumuuna kakkaak, siullernit sakkortunerungaarami...../ Misigisama aappaa soorpianngikkaluarpoq, atuakkiortoq toqujaaqisoq misigisaminik oqaluttuukkamisigut oqarpoq “nassuiaatissaqanngitsunik” misigisaqartarsimalluni, maanna eqqartulaarniagara aamma taamaagunarpoq. Ukioq 1949-50-iunerporluunniit balloninik silasiornermut atortunik qullartitsineqartarallarmat Gert Rosingilu unnuap qeqqartinnagu naammassisusaagatsigu imersiorluta Nuup iloqarfiani puilasuliat angalaarfigigaluaratsigik, suami pissarsilaarluta Dubleximut ingerlavugut....Taamaattumillu kigaalananga iseriartorama ingerlaannarlunga matu mapperiarlugu iseriarpunga, kisiannili taama sikaannarsuuvoq: matu mapperaluarlugulu illumut iserniaraluarlunga silaannarmut akimmippunga, tassalu iserniarlunga tamaviaaraluarama timiga soorlumi tassa tamakkerlugu iluanit ajattagaq....

Uteqqilaarlugit.: Eqqaamavigit?. Kal. Nr.02-2015 qup.10.

Hal.: Siorna oktobarimi Kalaallimi eqqartorparput “naasoq uararnartoq”. Ilaatigut paasiniamisaarlugu Kalaallit Nunaanni inoqarfinni allani siumorneqarfsimanersoq.

Uterfigeqqilaarlugu: G. Løvstrøm. Kal. Nr.03-2007 qup.30.

Hal.: Ukioq manna aallartippavut ajoqip G. Løvstrømip ullorsiutai, / HW-ip paasissutissiisutai. / G.Løvstrømmit suliffii.

Uterfigilaarlugu.: Seqernup kangiani... Kal. Nr.08-09-2014 qup.46.

Hal.: Normumi kingullermi atuagassiap meeqqanut quppernerani atuagassiararput Oqaluttuatoqaaq qulequtalik “Seqernup kangani qaammatillu kitaani” ...

Utoqqaassuseq pillugu isummat: “Inuit qanoq utoqqaatigilersinnaappat” uterlugu. (All. Karl Peter Olsvig Andersen) Kal. Nr.11-2004 qup.15.

Utoqqaap anersaakkut timikkullu misigisartagai. Kal. Nr.06-1998 qup.5.

Allaatigisannguaq ilaqutaasunut sullissisunullu./ Taanna allaatigisannguaq eqqarsaatersuutigalugu allassimavara, inuup niaqqumigut ajoqusernermi kingornatigut pisinnaajunnaarnermi nalaani eqqarsaatigisarsimasaanniit, pisinnaaleramilu allaatigisimasaanit tigulaarillunga isumassarsivigalugu eqqarsaatigiuaannalerakku paasissutaasinnaasoralugu allappara, eqqarsaatiginerullugit utoqqaat angerlarsimaffianni najugallit, utoqqalillutik pisinnaajunnaarsimasut piginnaanikitsullu. (Taama siulequtsiivoq allaatiginnittoq Aqqa Gustav Olsen) – (HLL)./ Kiserliorneq./ Allat./ Oqaatsit./ Ulluinnaat./ Asanninneq – asaneqarneq./ Inuutilluta eqqaamajuagassavut:.

Utoqqaat ataatsimeersuarnerat. (All. Jakob Lyberh) Kal. Nr.05-1984 qup.1.

Una allannerpassualik pillugu ilanngussisoq, tassalu Ilisimatusarfimmi atorfilik Jakob Lyberth, allappoq: Akilinermiutut allatut atuartartut kikkummita kukkuneqanngitsumik kalaallisuunngortissinnaavaat?/ “Nå, tamassi tikilluaritsi”: ”nå, tamassi tikilluaritsi Eqalunnut, sunaaffa taama amerlatigaat nunatsinninhaaniit, tassa maanna nalunaarfiginiarsimavassi maanga tikilluaqqulaarniarlusi, ”Grec High Schoolimi

katersuuttut saaffigalugit The President taama tikilluaqqusinerminiaallarniivoq marluk qaangerlugu tanneq qulit minuttinik marlunnik qaangeraa.....

Utoqqaat ICC-ip iluani immikkut akuerisaapput. (All.Hans L.Larsen) Kal. Nr.11-1994 qup.5.

Erseqqissarusuppara Utoqqaat 1992-imi Inuvik-mi ataatsimeersuarnermi akuerisaammata ICC-ip iluani immikkoortortatut.

Utoqqaat inissisimanerannik tunngavissatut missingersersuutit. (all. Hans L.Larsen) Kal. Nr.07-1994 qup.6.

Inuit issittormiut peqatigiiffissuata anguniagarpassuisa annerit ilagaat, utoqqaat inuusuttullu kulturikkut suleqatigiinerulernissaat...

Utoqqaat inuusuttunik suleqateqarusupput. (All. Wilhelm Olsen) Kal. Nr.01-02-1991 qup.11.

Maanna "Kalaaleq"-mut ilanngussilaarniarpunga. Tassuuna naqissuserumallugulusooq uagut utoqqaat inuusuttunik suleqateqarnissamut piareersimasugut. / Utoqqaat ataatsimeersuarnerata ammarneqarnerani oqalugiaat. / Meeqqat - inuusuttut - utoqqaallu imminnut pisariaqartinnerat. / Utoqqaat peqatigiiffiini kattuffeqarniarneq.

Utoqqaat nipaata 11.juli - 24.juli 1994. Kal. Nr.05-1994 qup.12. siunertaq.

Utoqqanngornissaq aamma ilinniartariaqarpoq. Kal. Nr.11-1992 qup.3.

Inuunerma ingerlanera tamaat inuit tamaasa, meeqqaniit utoqqarnut ikinngutiginiartarpakka. (Juullisiutit 1976, aqqiss. Peter Egede)

Uumasooq sunaanersoq paasinngisarput. (Jens Jensen, Upernavik) Kal. Nr.03-1984 qup.6.

Soqutigineqassoralugu uumasunnguaq sunaanersoq paasinngisarput oqaluttuarilaaniarpara, imaassinnaammat inuit allat aamma taamaattumik takusaqarsimasut.../..uumasunnguamik eqqumiitsumik taassuminnga takunerput pivoq augustus qaammataagaa 1982. Taamani ernera nukarleq ilagaara 11-nik ukioqartoq...../...niaqua puisip niaquatut isikkoqarpoq, kisianni siutigigunagai tinupanerullutik, niaquanut mikisumut naleqqiullugu timaa takivoq, immaq 12 meter missiliorunarlugu inunaarluguluunniit, kisianni niuaranngui (siullerinerpai) niaquanut assut qanipput.....

Uumasunut tunngasut: Uumasut imminnut illersoqatigipat?. (all. Villads Viladsen) Kal. Nr.10-2005 qup.7.

Uumasut aamma naasaartarpat? (Karl Rosing. Maniitsoq) Kal. Nr.05-1984 qup.7.

Maanga pernarlunga atuagassiamut ilanngussilaarniarlunga qangali pilersaartaraluarlunga imminulli nikagilerlunga taamaatiinnartarsimavunga, maannalu ilanngussinialerama pequtigineruvara uumasunnguit ilaani eqqumiitsumik inuup inuuneranut atasutut siumut pisussatut ilaannikkut nalaatsortumik atassuteqartutut ittarneri. Nunatsinni angalajumatoorpasuaqarpoq, qularnanngitsumillu eqqumiitsunik misigisaqartarsimassasut taamaattullu tusaruminartaqaaq....

Uumasut eqqumeequtillit. (all. Niels Platou) Kal. Nr.02-1994 qup.13.

Tuutu tusilartooq ? / Natsinnguaq marlunnik niaqulik. / Miteq arnaviaq qaallorissunik sululik. / Serfaq illuinnarmik sululik.

Uumasut Guutimit pisoq, poorskitta pigisaa. (Taall. Thorvald Simonsen) Kal. Nr.04-1998 qup.5. Taallaq

Uumasut suli iluamik paasineqanngitsut. (All. David Holm, Ilulissat) Kal. Nr.06-07-2012 qup.30.

Ilulissani Akinnaap qaavani tasersuarmi Uumasut suli iluamik paasineqanngitsut pillugit.

Uumasuutigisimasagut. (Ulrik Rosing) Kal. Nr.04-1984 qup.8.

1966-imi ilinniarsimasunik atuarfimmi sulisuerukkatta uaguttaaq misilissimavarput skolehjemmut aallartitsisarneq, pitsaavallaanngitsumilli misigisaqarfigisimagatsigu nukarliliarput aallartinniarsimannilarput meeraagalugu, 70-ikkullu atuutilernerani ukiakkut atuarneq aallartimmat aleqaa atuariartorpoq, malunnartumilli paasisarparput qatanngutini maqaasigigai. Taamaamat timmiaaraatissaminik noqqaalermat itigartinngilarput.....

Uummatiga tipaatsuppoq. Uumatiga tipeitsukau. Kal. Nr. 03-04-1991 qup.6 Taallaq. Taallaq taanna Kjerip tussiusiaanit "Kikiektugaursomik" 1856-imi naqitikkani assilisaavoq. (Allattaasitoqaa) / Taallaq taanna Kjerip tussiusiaanit "Kikiektugaursomik" 1856-imi naqitikkani assilisaavoq. Atuagassiami allaatigineqartoq tassa nunatsinni palasiusimasooq Rasmus Berthelsen Bruun ukiumi 1752-60-mut Nuummi palasiusimasooq. Taalliaa taanna tussiuutoqqani ilaasimagaluarpoq. 1971-imili tussiuutit naqiteqqinneranni peerneqarsimalluni.

Uummatiga tipaatsuppoq. Uumatiga tipaitsugpoK' Kal. Nr.03-04-1991 qup.7. Taallaq. (Allattaasitaq) Nuutitaalu. / Taallaq taanna 1750-ip qaangilaarnerani tussiusiarineqarsimasooq ukiorpassuarni tussiuutitsinni juullisiutinut ilanngunneqarluni atorpeqartuartarsimavoq, ilaatigut iluarsarneqartarsimalluni. Taamaalilluta tussiuutip taassuma oqaluttuarsartaa ilanngupparput, tussiuutitsinni pisoqqani allassimanera malillugu.

Valmuuinnguaq (Taall. Villads Villadsen) Kal. Nr.05-1999 qup.9. Taallaq.

"Vejgat" – sullorsua? (All. Samuel Knudsen) Kal. Nr.05-1995 qup.3.

"Kalaaleq" nr. 3. 1995, qujanarluinnartumik – aasiit H. C. Petersen oqaatsitigut kulturerput (assut ingerlaarvartunngoqqunartumik) allaaseralugu aallartissimavaa. Imaallaallu periarfissarsivunga oqaatsitsinnut tunngatillugu, oqaatsitta ilaasa qanoq nassuiartariaqarnerinik, qangalili apeqqutigerusuttarsimasama ilaat qujanartumik assersuutigisaminut ilanngussimasaa apeqqutigissallugu tassa Vejgat sullorsua? Uanga aamma "Sullorsuarmik" taassuminnga ataasiarnanga aqqutiginnissimagama, uangali "Ikerasassuaq" taanna aqqugigakku sullulissuakut ingerlasutut misigineq ajorpunga, misigisimasarlungali..... Nuummikkaangama qaqqasunnaq akimut putullugu sulluliarsuaq aqqutigisarpara, qulaa, saneraa illuttut, naqqalu tamarmik nunat. Taamaattumik nalusanngilara sullorsuakut.....

"Vejgat" – sullorsua? (All. Chr. Lyngø - Qeqertarsuaq.) Kal. Nr.08-1995 qup.2.

Samuel Knudsen-imut akissut: Vejgat-iunngilaq, Vajgat-iuna Hollandimiut arfanniat ukiut 1600 ingerlaneranni atsigaat, iaumaqartoq: Anorip sullua – blæsehullet. Tassa ikerasak atuarlugu anorit, avannaq kujasillu kangisissuq anoritoqarsuarimmagit, tingerlaataannalinnut sumukarneq malillugu iluaqutaasarlunilu assornartumi ajoqutaasinnaasartoq! Ikerasassuaq taanna 115 km-nik takissuseqartoq kalaallit qangarsuaaniilli taasarpaat: "Sullorsuaq"-mik, silaannaap aniasuusaap aqputaa pujoorfittut silaannarissarfittut supoorivik! – "Sulloq." Taamaattumik siulitta atsiussaata taanna akuerisaavoq allanngortinneqarsinnaanngitsoq! Putuunngilaq sulluliaq, anorillu supoorinermini.....

Villads V-senip efterskoliani atuartup oqaluttualiaa: Elisa. (Oqaluttualiorq: Paninnguaq Larsen, Kitsissuarsuit) Kal. Nr.04-2010 qup.14.

Villads V-senip efterskoliani atuartup oqaluttualiaa: Sinnattup ikiuunnera. (Oqaluttualiorq: Najaaraq Korneliussen, Nutaarmiut) Kal. Nr.04-2010 qup.17.

Villads Villadsenip efterskolianit. Isiginnaartitsissusiaq: Uanniit ilinnut. Kal. Nr.08-09-2016 qup.31.

Oqaluttualiorq: Aqqa Samuelsen. Oqaluttuamik ineriartortitseqataasut: Dina Thorleifsen, Henriette Larsen Johansen, Aviaaja Jakobsen Nikolajsen, Nivi Brandt Rafaelsen, Sara Larsen Johansen. / Villads Villadsenip suliai isumassarsiorfigalugit isiginnaartitsissusiaq nipilersornertalik.

Villads Villadsenip taalliai. Kal. Nr.02-2018 qup.11.

Qasianguit Nuna. / Guuti-aa, nunaga pilluaqqujuk!. / Guutip sernigiliuk nunarput. / Qeqertaq avannarpasissuq. / Inuiannit nakuusunit. / Asaqatigiinneq. / Piniartuq eqqaassusersiortigu: Kalaallit Nunaanni piniartup inuunermik tungaviliisimanera atatitsisimanelu oqaloqatigiissutigeqattaartareerlugu Qasianguit aviiseeraanni Qaqqarsuarmit allagaqarpunga marsip ulluisa 18-ianni 1991-imi ima: "Piniartuq eqqaassutissiortigu"! Taallartaa imaappoq: 1. Sissap qulaani talittarfiup, qaannama saani nikorfavunga, paatikka saaminnik napparlugit.

Vittus Mikiassen (Vituaraq) Kal. Nr.06-1985 qup.12

Vittus (Vituaraq) Terkel Mikael Jakob Mikiassen in. 30.3.1915 – toq. 13.4.1985. Vittuaqqap napparsimaneranilluunniit tusarsimanata toquneranik tusarlerneqarnarnat soorunaana uisaallannaqili. – nalunngilara qangali oqartartoq peqqilluarani, pingaartumik suligallarama, imaluunniit takukulanerugallaraku. Taamaakkaluartoq taama toqujaartiginissaa soorunami ilimagisimanngisannarpara – inuk qajannarsisimanerminik oqartaraluartillugu angalaartoq takusaannaraangattigu toqumut attuumassuteqartitsineq ajorunarpugut...../ Peqatigiiffik "Kalaallisut oqaatsivut" aallartimmalli (1973) ilaasortaajumallutik nalunaartut siullit Vittuaqqap ilaaffigai. Taamannarnillu ilaasortaajuarsimavoq ataatsimiitarnernullu assigiinngitsunut aggartartuarluni, kiisalu 1981-miunnguatsiartuq siulersuisunut ilaasortaalerluni.....

Wilhelm Olsen eqqaaniarparput – 1926-1993. Kal. Nr.10-1993 qup.2.
(All. Peter Storch, Karl Kristian Lennert, Hans L. Larsen.)

Winston Churchill-ip paarsisorisimavaanga. (Det Bedste-mit nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr.03-1995 qup.15.

Uuminnga najoqqutaqarfigaa allagaasimavoq inspektør Walter Henry Thomson-imit, Scotland Yard-imeersumit. Ukiut inuk naallugu sivisutigingajattumik inspektør Thomson-ip silarsuarmiut oqaluttuarisaanerit ingerlaaqatigiuarsimavaa Winston Churchill-imik paarsisuulluni. Sorsunneqartillugu eqqissineqartillugulu malittariuarsimavaa inuusimasut angutit inuummarinnerpaat naatsorsoruminaannerpaallu ilaat. Inuit kisissaannanguit piffissarsisimapput inspektør Thomsen-itut allarpassuit arajutsilluinnagaannik misilittagaqarnissamut. Atuakkiamini tassani oqaluttuarai ukiuni taamannani misilittagarpassuani naalarulunnartut, ilungersunartut quiatsannartullu naalakkersuisorsuup oqaluttualiarpalaartumik inuunerani pisimasut ilaat. Nutserisoq Thorvald Sismonsen. Siullerpaamik mr. Churchillip angerlarsimaffianiippunga Sussex Square-mi London-imiittumi ukioq 1921 ullut ilaanni. Taamani tusaamasarsuannngoreersimavoq. Ukiut qulit tamanna sioqqullugu marineministerioreersimavoq (umiarsuarnut sorsuutitut ministeri). Ukiumilu tassani timmisartoqarnermut nunasianullu ministeriuvoq. Ataatsimik ministeriuffeqarneq amerlanerpaanut naammakkaluarpoq, Churchillimulli taamaagani. Marlunnillu taakkuninnga nakkutiginninnini tunngavigalugu ullut arlaqanngitsut qaangiuppata Egivtinimut aallartussaavoq – uanga malitsigalunga.....

Winston Churchill-ip paarsisorisimavaanga. (Det Bedste-mit nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr. 04-1995 qup.18.

Nanginnera. Maskinat akornuteqalissagaluarpata paasisimannittut piareersimaqqullugit Churchill aqqartartut uninngaartarfianni naalakkamut sianerpoq qinnuigalugu mekanikerini pikkorinnerpaat aggerseqqullugit. Nal. Akunnialunnguit qaangiuttut qangali pikkorinneriukkut tikiutereerput, Churchillit namminertut kajumitsigalutik pisassaminnik utaqqiinnalersut siornatigut takusimannngisaminnut nakkussillutik. Ulloq isukkaarlugu Churchill ministeriami sulivoq (ikinnerpaamillu 30-riarluniavisiminut sianerluni). Suliunnaarniariartorli ministerip biiliinut ikeriarluta kigaalajunnaarluta aallarpugut Morning Post-iliarluta, takuniaalluta. Churchill-ip avisia soorlu tassa iffiag qalaqqaaq. Suliumajunnaarneq qaangiuterianngitsoq tusintialunnit millionit marlunnik amerlassuseqalerpoq. Atuakkiortoq Churchill tamatuma nalaani ittuarsimanngeqaaq. Atuakkiani avisinullu ilanngutassiarisartakkani aningaasarsissutigeqai. Tamakkuli akissarsiani kingornnussaminik taperlugit nunaassuarmik Chartwel Manor-imik pisissutigai..... Suliaq oqigisassaangilaq Winston Churchill navianartunut sernissussallugu – sallaatsumik oqaatigalugu. Navianartorsiorneq kajungerisaraa qiimanaralugulu. Ullut ilaanni sorsunneqaleqqaartoq tuluit uninngaarfianni illussaarsuup Amiensip qanittuaniippugut. Saassussineqartoq tassanngaannaq kalerrisaarutigineqarpoq.....

Winston Churchill-ip paarsisorisimavaanga. (Det Bedste-mit nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr. 05-1995 qup.13.

Nanginnera. "Aap, qasunarsimaqaaq;" Churchill akivoq; "Ataatsimiinnissaq kinguartippara..." "Qujanarujussuaq," lord Halifax anersaamivoq. "...nal.22.30-mut," Churchillip oqaatsini naavai bililu utaqqisoq ornillugu. Assersuutissaq alla allanik toortaasinnaassusianut takussutissaq. Ullaat ilaanni allatsitut sulisillunga nalunaarsuutini atorfissaqartitsigami marineministeriamut sianeqquvaanga kommandørriusorlu (pisortaasoq) apeqquteqarfigalugu. Apeqquteqarfia sakkutuuni imarsiortuni naalagaavoq allaffimmi sulinerminik isornaateqanngivissortumik tulluusimaarutiginnittoq..... Qinnutigisaa Stalinip akinagu Pavlov ajappaa imeqqilerlunilu. Churchill narruginippalungaalerpoq, nikuippoq inimillu anialerluni. Sir alexander Cadoganip malippaa, soorunalumi uangattaq malinnippunga. Stalin-ip paaseriaramiuk tuluit

qaaqqusani tamarmik anialersut nikueriarluni matumut qanivai. Churchill kamattupilussuvoq. Aallartitat periaatsimikkut ingasaassiniartussaanngikkaluarput..... Sorsunneq sivitsoriartortillugu sianiutitigut ilungersuajuernerup Churchill sunneriartorpaa. Ilungersuaneq imaannaanngippallaaraangat inuk qaninnerusoq saassukkajuppaa. Uanga qanittuaannarakku saakkajuttarpaanga.....

Winston Churchill-ip paarsisorisimavaanga. (Det Bedste-mit nuts. Th. Simonsen) Kal. Nr. 07-1995 qup.15.

Nanginnera. Eqqortumik oqarnerarpara, - ilumummi taamaappoq. Teheran-imi isumaqatigiinniarluni ataatsimiinneq pereermat Churchillip general Eisenhower Afrikap avannaaniittoq tikeraarumalerpaa, kingornatigulli Italiamukarniarluni sakkutuut misissoriartorlugit. Tikeraarnerli pilersaarutaasutut ingerlanneqanngilaq. Tassanngaannaq Churchillip pissusaa piginnaaneralu arrortutut pipput. Sapiissuseeruttutut qasoqqasutullu ippoq. Timmisatoq angallassisoq Tunisimi minniariarmat innarpoq. Kissarululerpoq, kissarulunneralu sualutsilluni. Napparujussuassangatinnarsivoq. Nakorsarlu peqqusivoq unnuuaa pigganneqassasoq.....Qaammaliinnartoq majip arfineq pingajuanni: Europami V-dagi-mi (ajugaanermi) Whitehallimi, Underhusep silataani Buckingham-illu eqqaani inuppasuit katersuussimapput. Inuit nalunngilaat Churchill Underhusemut iseriartortussaasoq. Tusintilippassuillu utaqqipput takunnikkumallutik. Nal. 15 radiukkut oqaluppoq Downing Street 10-miit ernerlunilu bilimik Parlamentimut ingerlavoq. Eqqorneruvoq oqassalluni allaqqaaratta ingerlavugut bilimik, kisianni pitsiaannaq motoria atorfissaaruppoq. Bilerpummi inuppasuarnit kivinneqarmat – tamarmik takujumavaat attorumallugulu, ajugaaneq pillugu pilluaqqujumavaat.....

Yokon-imi inuiassuaqatigiit oqaluttuaqattaarnerannik Nalunaarusiaq. (all. Adam Nielsen) Kal. Nr. 09-1993 qup.5

Whitehorse, Canada, 25 – 27 juni 1993/ Qaaqqusaaneq imarisaalu./ Angalaneq siumut utimullu./ Yukonimi illoqarfiit pingaarnersaat./ Oqaluttuaqattaanneq./ Paasisassarsiorneq...Paasisitsiniaaneq./ Anaana, asavakkit.